

Nicolae VASILE
(Coordonator)

Enciclopedia

SCRIITORI din GENERAȚIA 2000

Volumul I

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Enciclopedia scriitori din generația 2000

coord.: Nicolae Vasile. - București : Editura U.Z.P., 2020

2 vol.

ISBN 978-606-9654-37-8

Vol. 1. - 2020. - ISBN 978-606-9654-38-5

I. Vasile, Nicolae (coord.)

821.135.1.09

EDITURA UZP

- Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România

Telefon: 021.317.92.25; Fax: 021 313.06.72

www.uzp.org.ro; contact@uzp.org.ro

Adresa: *Bulevardul Gen. Gheorghe Magheru nr. 28-30*
Sector 1, București

Tipar: Cormina Print
E-mail: cormina_print@yahoo.com
Tel: 0744 491 233

Nicolae VASILE
(Coordonator)

Enciclopedia

SCRIITORI din GENERAȚIA 2000

Volumul I

București, 2020

COLECTIVUL DE AUTORI AL ENCICLOPEDIIEI

**Nicolae VASILE
Mihai STAN
Antoneta RĂDOI
Ionel MARIN
Victor PETRESCU
Nicolae TOMA
Geo CĂLUGĂRU
Gheorghe A. STROIA
Eugenia DUȚĂ
Cristian Petru BĂLAN
Nicu DOFTOREANU
Mariana GURZA
Nicoleta LEPĂDATU
Viorel MARTIN
Viorica POPESCU-COJOCARU
Ion POPESCU-TOPOLOG
Al. Florin ȚENE**

și

Victor ATANASIU

CUPRINS

PREFAȚĂ (*Victor Atanasiu*)

CUVÂNT ÎNAINTE (*Nicolae VASILE*)

DESPRE CREAȚIE ȘI CREATORI ÎN EPOCA 2000 (*Nicolae VASILE*)

Cultura ca trăire

Cultura ca mesaj

Emisia de cultură

Transmisia de cultură

Recepția de cultură

DESPRE GRUPĂRI LITERARE

Armonii culturale (*Nicoleta LEPĂDATU*)

Bibliotheca-Litere-Societatea Scriitorilor Târgovișteni (*Mihai STAN*)

Bogdania (*Ionel MARIN*)

Convorbiri literar-artistice (*Antoaneta RĂDOI*)

Liga scriitorilor români (*Al. Florin JENE*)

Literar ing (*Nicolae VASILE*)

DESPRE AUTORI

George Titus ALBULESCU (*Antoneta RĂDOI*)

Elena ANGHELUȚĂ BUZATU (*Antoneta RĂDOI*)

Elena ARMENESCU (*Nicolae VASILE*)

Liliana BADEA-CÂRSTEA (*Nicolae TOMA*)

Doina BÂRCĂ (*Nicolae VASILE*)

Petre Gheorghe BÂRLEA (*Mihai STAN*)

Cristian Petru BĂLAN (*Ionel MARIN*)

Vasile BELE (*Nicolae VASILE*)

Corin BIANU (*Victor PETRESCU*)

Violeta BOBOCEA (*Nicolae TOMA*)

Adrian BOTEZ (*Nicolae VASILE*)

Silvia BUDESCU (*Eugenia DUȚĂ*)

Elena BUICĂ-BUNI (*Gheorghe A. STROIA*)

Dumitru BUȚOI (*Nicolae VASILE*)

Mihaela-Mariana CAZIMIROVICI (*Nicolae VASILE*)

Geo CĂLUGĂRU (*Nicolae VASILE*)

Maria CIOBOTARIU (*Viorica POPESCU-COJOCARU*)

George COANDĂ (*Mihai STAN*)

Marina COSTA (*Antoneta RĂDOI*)

Cristina CREȚU (*Antoneta RĂDOI*)

Nicoleta CRISTEA IFRIM (*Antoneta RĂDOI*)

Aura DAN (*Antoneta RĂDOI*)

Florentina DANU (*Gheorghe A. STROIA*)

Simona DOBRIN (*Antoneta RĂDOI*)

Nicu DOFTOREANU (*Nicolae VASILE*)

Eugenia DUȚĂ (*Nicolae VASILE*)

Gheorghe DUȚĂ-MICLOȘANU (*Eugenia DUȚĂ*)
 Silvan G. ESCU (*Antoneta RĂDOI*)
 Dan FLORICĂ (*Nicu DOFTOREANU*)
 Ioan GANEA-CHRISTU (*Nicolae VASILE*)
 Dan GÎJU (*Mihai STAN*)
 Nina GONȚA (*Antoneta RĂDOI*)
 Mihail GRĂMESCU (*Beatrice KISELEFF, Ionel MARIN*)
 Grigore GRIGORE (*Victor PETRESCU*)
 Florin GRIGORIU (*Nicolae VASILE*)
 Vasile GROZA (*Ionel MARIN*)
 Dori LEDERER (*Antoneta RĂDOI*)
 Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI (*Geo Călugăru*)
 Ionel MARIN (*Nicolae VASILE*)
 Ion MĂRCULESCU (*Mihai STAN*)
 Nicolae MĂTCAȘ (*Ionel MARIN*)
 Eugenia MIHU (*Nicolae TOMA*)
 Marius Daniel MIHU (*Nicolae VASILE*)
 Constantin MIRONESCU (*Nicolae VASILE*)
 Gheorghe MIZGAN (*Nicolae VASILE*)
 Florica MUNTEANU-CUC (*Nicolae TOMA*)
 Milena MUNTEANU (*Gheorghe A. STROIA*)
 Corneliu NEAGU (*Mariana GURZA*)
 Maria NICULESCU (*Nicolae VASILE*)
 Vali NIȚU (*Mihai STAN*)
 Victor PETRESCU (*Mihai STAN*)
 Viorica POPESCU-COJOCARU (*Ion POPESCU-TOPOLOG*)
 Liliana PUȘCAȘU-RAVAR (*Nicolae TOMA*)
 Georgeta RADU (*Antoneta RĂDOI*)
 Antoneta RĂDOI (*Nicolae VASILE*)
 Eliza ROHA (*Antoneta RĂDOI*)
 Melania RUSU CARAGIOIU (*Nicolae VASILE*)
 Florentin SMARANDACHE (*Ionel MARIN*)
 Mihai STAN (*Victor PETRESCU*)
 Gabriela STANCIU PĂSĂRIN (*Eugenia DUȚĂ*)
 Emil STĂNESCU (*Victor PETRESCU*)
 Gheorghe A. STROIA (*Cristian Petru BĂLAN*)
 Ioana STUPARU (*Nicolae VASILE*)
 Maria STURDZA-CLOPOTARU (*Viorel MARTIN*)
 Ion C. ȘTEFAN (*Nicolae VASILE*)
 Florea TURIAC (*Mihai STAN*)
 Al. Florin ȚENE (*Nicolae VASILE*)
 Gheorghe ȚICLETE (*Geo CĂLUGĂRU*)
 Ovidiu ȚUȚUIANU (*Nicolae VASILE*)
 George Toma VESELIU (*Victor PETRESCU*)
 George VLAICU (*Antoneta RĂDOI*)
 Vasile VULPAȘU (*Nicolae VASILE*)

PREFAȚĂ

Privire parțială asupra literaturii începutului de secol și mileniu

Prezentul dicționar, al cărui conținut și concepție de alcătuire le-am aflat și eu după întocmirea cărții, este o expresie a unei mentalități cu îndelungată tradiție în literatura noastră. Pentru Mihail Kogălniceanu beletristica națională începea cu *Dacia literară*, pentru Titu Maiorescu odată cu *Direcția sa nouă*, pentru Eugen Lovinescu cu literatura promovată la revista și cenaclul său. Neavând în jurul său o veritabilă mișcare literară, George Călinescu s-a străduit să impună și efectiv a impus o perspectivă a sa asupra literaturii române. Deși a fost comentatorul esențial al operelor apărute în câmpul beletristicii naționale din 1960 încoace, Nicolae Manolescu, (Eugen Simion, Mircea Martin, Mihai Ungheanu, Mircea Iorgulescu sunt de importanță secundară sub acest aspect), a preferat, și el, să se pună de la un punct încolo în fruntea unei *direcții noi*, anume cea a *postmodernismului*.

Spiritului partizan în literatură, concretizat în conceperea ei a fi constituită pe etaje, (locatarii câte unuia dintre ele acceptând cel mult existența altora pe criterii dictate de empatie, iar nu de evaluare critică), se datorează apariția unei mulțimi de lucrări consacrate beletristicii naționale actuale, în special dicționare, în care sunt înfățișați a fi scriitori de excepție *amicii* autorilor (sau amicii acestora din urmă). Firește, *amicul* nu este, întrucât creatorii fundamentali sunt totdeauna puțini, un Eminescu sau Caragiale, ci un autor cu oarecare talent, în cazul cel mai fericit unul de o înzestrare proeminentă, dar poate fi și un Lache sau Mache.

Actualul dicționar s-ar fi convenit să se numească *O privire parțială asupra literaturii române din secolul XXI*. Mulți dintre scriitorii avuți în vedere aici au punctat o activitate bogată în secolul trecut, unii dintre ei fiind în vârstă, chiar foarte în vârstă. O categorie aparte e a celor înregimentabili mișcării pe care am botezat-o *Revolta pensionarilor*. „Sunt greu bătrânii de pornit,/ dar de-i pornești, sunt greu de oprit.” Situația descrisă generic de George Coșbuc își are o aplicabilitate aparte în ceea ce îi privește pe autorii din ultima categorie amintită la sfârșitul paragrafului anterior. Odată ieșiți la pensie, mulți au început să dea la iveală tomuri după tomuri, uneori în avalanșă.

Dicționarul de față nu e un proiect literar, cum ne avertizează coordonatorul său, Nicolae Vasile, personalitate plurivalentă, nici unul jurnalistic însă, ci în bună măsură unul amical. Cătorva publicații, nu dintre cele mai importante, li se scoate în evidență activitatea, uneori nu prea îndelungată. Alcătuitoarii articolelor au grijă ca în primul rând să se pună în prim plan pe ei înșiși sau pe colaboratorii lor. Aceasta nu este rău în principiu, pentru că se discută aspecte ignorate de multe ori de „lumea bună” literară. Trebuie remarcat eseul lui Nicolae Vasile, de bună factură sociologică, asupra destinului fenomenului cultural azi. Selecția autorilor nu este totdeauna cea fericită, dar este bine că se fac prin aceasta câțiva pași pentru a se oferi o imagine exhaustivă asupra beletristicii naționale din ultima etapă. Bibliografia, care este, de asemenea, de mare utilitate, e alcătuită cu profesionalism, având la bază o informație riguroasă.

Extrasele cu adevărat de relevanță critică sunt, câte sunt, cele care aparțin, firește, unor critici.

Trebuie menționată ca absolut deosebită prezentarea făcută grupării *Litere*, semnată de Mihai Stan, scriitor de talent și excelent organizator. Remarcabile sunt paginile privind legatura dintre *vechea și noua Școală de la Târgoviște*.

Chiar dacă e apt de a stârni reacții polemice îndreptățite, dicționarul de față, în afară de faptul că poate servi ca un util instrument de lucru, trezește și apetența de a fi completat, provocându-i astfel pe realii profesioniști să se înhame la o asemenea treabă. Cu alte cuvinte, cartea are, prin însăși imperfecțiunile ei, un rol stimulator.

În ceea ce privește completările, de adus într-un tom următor al lucrării, sau în mai multe, ele sunt numeroase și de primă importanță. Sunt de analizat autori talentați grupați în jurul revistelor de vechi și binemeritat prestigiul, și aici mă refer în primul rând la *România literară*. Nu se cuvin omiși nici cei publicați frecvent în revista ieșeană *Convorbiri literare*, ori în cea clujeană *Apostrof*. Sunt incluse în volumul de față câteva scriitoare, dar niciun scriitor care gravitează în jurul revistei *Arena literară*, generatoare a uneia dintre cele mai efervescente mișcări artistice ale momentului.

Nu se acordă niciun articol vreunui critic, indiferent de generație, deși, cum se vede chiar din bibliografie, cărților, indiferent de perioadă, deci și acelea apărute din 2000 încoace, le-a fost validată valoarea de către comentatorii lor avizați. În acest context nici opuri cu caracter monografic ori de sinteză nu au beneficiat de niciun cuvânt. Și pentru că am căutat să nu dau exemple până acum, voi menționa doar cea mai importantă elaborare de critică și istorie literară națională publicată în acest început de mileniu: *Istoria critică a literaturii române* de Nicolae Manolescu.

*

Coordonatorul lucrării, Nicolae Vasile, este un intelectual cu manifestări de o subliniată diversitate, om de știință de recunoscută valoare, filosof, jurnalist, poet, prozator, dramaturg.

În cuprinzătorul volum *Știință și prejudecăți: după 20 de ani* e fructificată bogata activitate de jurnalist a autorului și puse în evidență calitățile sale de om de știință, dar și acelea de lider, reliefate în evidență prin contribuții proprii, dar și prin interviurile pe care le-a acordat în timp, ori textele altora despre el.

Pentru literatură e interesant articolul *Despre imagine* (reluat în volumul *Românul ciclic*). E decupată din realitatea națională o "secvență" edificatoare asupra tipologiei umane. Un mare scriitor, plecat dintre noi cu puțin ani în urmă, conducea o anume manifestare culturală. Pe când s-a ridicat de pe scaunul convenit în mod firesc sieși, dat fiind rolul pe care îl avea în acea acțiune, făcând aceasta pentru a se duce la microfon și a-și ține *speech*-ul, un ilustru om politic al momentului, dispărut și el dintre noi de mai multă vreme, sosind cu întârziere acolo și negăsind un loc liber în sală, s-a așezat cu inocență în prezidiu pe scaunul lăsat liber de marele scriitor, acompaniindu-și gestul cu câteva priviri inocente aruncate în jur. Nicolae Vasile îi nominalizează pe cei în cauză, dar acest lucru are importanță sub aspect documentar, nu și artistic. E relevant în acest pasaj expresia deplină a deșertăciunii firii umane, a vanității care, irepresibil, dă mereu în clocot. În același articol găsim un comentariu care punctează o anume realitate de fapt. Nota critică e îndreptățită, dar cele afirmate pot trezi și obiecții. Tocmai de aceea însă textul este incitant: "Când România este denumită adesea *Țara lui Antonescu*, *Țara de la gurile Dunării*, *Țara lui Dracula*, *Țara lui Brâncuși*, *Țara Nadiei Comăneci* sau *Țara lui Ceaușescu* înseamnă că, dintr-un

motiv sau altul, bine sau rău intenționat, cel ce se referă la țara noastră reduce imaginea acesteia doar la unul din subiectele menționate”. Dar denumirile date în cauză vorbesc despre ficțiuni, situări geografice sau personalități care sunt *exponențiale*, dintr-un punct de vedere sau altul, pentru România.

Cartea semnificativă pentru preocupările filosofice ale autorului este *Sistemismul* (ea a fost tradusă și în engleză). E de subliniat, fără a intra aici în amănunte, neaflate în aria care intră în "vizorul" unui comentariu literar, o lăudabilă preocupare pluridisciplinară, stabilindu-se într-un mod inteligent conexiuni între filosofie, știință, religie, literatură etc.

Nicolae Vasile s-a manifestat și ca poet, el scriind preponderent o lirică "de suflet", caracterizată prin mărturisirea francă, neprelucrată a trăirilor proprii. *Universul ciclic* poate fi comparat cu prudență cu *Anatolida* lui I. Heliade Rădulescu. Găsim aici ipostaze ale devenirii omului într-o variantă simplificat-versificată. Se poate face o trimitere și la *Cântare Omului* al lui Arghezi. Cea mai bună dintre plachetele de versuri a lui Nicolae Vasile este *Omul ciclic* (preocuparea filosofului pentru ciclicitate se reflectă și în titlurile volumelor sale). Decupabile sunt, mai ales, stihurile care exprimă un sentimental dedicat, fie acela al unui *soupirant*, alcătuitor de compuneri care amintesc de noblețea curgerii eminesciene: "Mereu, când dorm,/ te am în vis,/ când mă trezesc, / te am în gând, / deschid calculatorul tot sperând,/ ca de la tine să primesc,/ cât de curând, / măcar un rând, /măcar un rând!...". Covârșit de sentimente contradictorii, poetul simte a se pulveriza. Versurile nu au tensiunea dramatică așteptată, dar sunt grațioase: "Cu întregul gând la tine/ și cu trupul, tot, la ea,/ vulnerabil, deloc bine / parcă-aș fi un fulg de nea!". În sfârșit, să remarcăm un început de viziune panteistă, coroborat cu o adiere de percepție olfactivă proustiană declanșatoare de amintiri și reverii: "Tata, ne hrănea și bătea,/ ca un rug de mure,/ peste tot se-ntinde/ și curtea o cuprinde./ Nici acum nu ne răsfată,/ ne înțeapă și agață./ Mama, un tei plin de arome,/ ne liniștește și adoarme."

Nicolae Vasile a valorificat activitatea sa poetică în curprinzătoarea antologie (în care și-a și tradus în limbi străine unele elaborări, ceea ce a mai făcut și anterior), *Începutul cercului*. Ciclurile din volum reflectă preocupările sale tematice: *Poezia iubirii*, *Poezia vieții*, *Poezia filozofiei*, *Poezia poeziei*.

O altă latură a activității scriitorului este aceea de prozator. Semnalăm nuvela *Ioșca, Sică și Mitică*. Prototipul ultimului personaj din titlu este, firește, scriitorul însuși. Subiectul îl vom regăsi și ulterior, numai că aici este vorba nu de unul, ci de patru performeri, patru foști colegi dintr-o tabără studentească, care toți vor răzbi la modul strălucit în viață datorită dotării lor profesionale. În afară de cei trei amintiți, e vorba și de o tânără fată, căreia i se spune Samantha, a cărei relație cu Mitică debutează într-un anume moment, când ea îl salvează de la înec. Acolo debutează nuvela și tot acolo se sfârșește. Nu la fel se întâmplă lucrurile și în dramatizarea după aceeași scriere, în care personajul feminin, (Samantha va excela ulterior ca antrenore de tenis), capătă o anume consistență și, tocmai de aceea piesa, (inclusă într-un volum care se numește tot *Ioșca, Sică și Mitică*), este superioară narațiunii. Aici relația femeii cu Mitică va cunoaște o firească împlinire, bărbatul completându-și palmaresul de învingător în viață și prin victoria în plan erotic.

Volumul *Românul ciclic* este, și el, o probă elocventă, prin paginile cu caracter literar, a înzestrării scriitorului în domeniul prozei scurte. De remarcat aici rândurile duioase, amintind de Brătescu-Voinești din schița *Puiul*, despre un câine, pe care puternicul șef de instituție l-a adorat și căruia, în noianul său de preocupări, i-a acordat atâta atenție și pentru care a suferit atât: "Până la efectuarea tuturor vaccinurilor a trebuit să-l ținem numai în casă, apoi a început operațiunea de cucerire a cartierului. Întâi cu strada, apoi cu parcul din apropiere, după care am căutat magazinele cu mâncare și accesorii canine, apoi dispensarele veterinare, frizeriile pentru câini (...). El era prima prioritate dimineața, la ora 6 fix, și niciodată nu greșea". Câinele avea o relație specială de amicitie cu o pisică, a fost operat cu succes de cancer, iar duminicile, când familia scriitorului se ocupa de pregătirea grătarului, patrupelele fura carne fierbinte, ori chiar se urca cu picioarele pe grătar și, drept consecință a acestui mod de a se alimenta, s-a îmbolnăvit de ficat. Autorul descrie minuțios ce regim alimentar a urmat mai apoi adorata canină pentru a se tămădui. Totuși, la un moment dat, ea decedează și scriitorul o jalește ca pe un erou pierit în războiul troian. Notățiile sunt dureros-vibrante: "Urechile lui lungi și frumoase, pentru a căror sănătate am luptat atât, șoldul din care i se scosese la operație un hematom cancerigen cât pumnul, pernutele de pe tălpile lui, în care se tot înțepa și se infectau, tumorile, care-i tot apăreau pe nas și în jurul ochilor în ultima perioadă, erau de acum fără viață (...)". Patrupeleului i se vor închina aici versuri, pe care le găsim și în placheta *Omul ciclic*.

O schiță absolut remarcabilă este *Salvare neașteptată*. Aici găsim un profesor, (dintr-o scăpare a autorului, la un moment dat ni se spune la o pagină că el predă istoria, iar la pagina următoare personajul însuși precizează, lucrul confirmat și de superiorul său, directorul școlii, că s-ar afla la catedra de geografie), maniac la modul dement și violent. Toată afecțiunea lui este pentru o bicicletă. *Tatăl bicicletei*, cum îl denumeste cu umor savuros Nicolae Vasile, are impresia, complet neîntemeiată, că un elev i-a lezat, printr-o lovitură de minge, obiectul adorației și face o criză de isterie penibilă, amenințând că-l va lăsa pe elevul în cauză corigent și apoi repetent, întrucât îi va da succesiv note foarte mici la obiectul pe care îl preda. În fața nu a unei singure persoane, smintitul dascăl face un tărăboi de un caraghioslâc nespus, expresie a unei fixații și a unui fond paranoid, scena fiind comparabilă, fără a se pune un semn de egalitate în ceea ce privește valoarea literară, cu ieșirea lui Lefter Popescu din finalul celebrei narațiuni a lui Caragiale *Două lozuri*. (cel puțin aceasta din urmă era motivată)

A rămas să ne ocupăm de romane. Interesul lor e preponderent de ordin biografic și documentar. Fără îndoială, oricine ar vrea să știe cât mai multe despre *omul* Nicolae Vasile, dat fiind despre ce personalitate e vorba. Pe de altă parte, opiniile sale sunt ale unui specialist de prim rang în domeniul economic. În romanul său, *Echilibrul marinarului*, se discută avizat despre aspecte ale vieții pe acest plan în vechiul și actualul regim. Desigur, tipologiile sunt doar conturate, dialogurile adesea nu conving și ar fi fost necesară mai multă profunzime analitică. Romanul *Echilibrul marinarului*, este cel mai puțin acuzat autobiografic, iar *Zâna și viața* este cel mai fățiș sub acest aspect. În această ultimă elaborare se și precizează că protagonistul a publicat niște volume, care au titlul unora semnate de Nicolae Vasile însuși. În *Echilibrul marinarului* interesează mai ales observarea "scurgerii" de

informații, amplificarea în contextul postdecembrist a dimensiunilor caracatiței securiste. Despre protagonist, Mitu, "băieții buni" știu totul, lucrurile întâmplându-se ca și în remarcabilul film *Teoria conspirației*, cu Mel Gibson. *Punctul de sprijin* e un roman cvasi-cronologic al biografiei autorului. Acesta a studiat întâi la Găești, apoi la Mangalia. A petrecut multă vreme prin spitale în anii școlii și ai facultății. La fel se întâmplă lucrurile și cu Alexandru, protagonistul cărții, care, dată fiindu-i starea de sănătate, a studiat la Mangalia, pentru a se afla în apropierea unui așezământ, bineînțeles, tot cu profil medical. În *Zâna și viața*, ar fi vorba de doi protagoniști: unul e chiar Zâna, care e chiar o zână, mare actriță, mare sufletistă ș.a.m.d. Celălalt protagonist este același Alexandru, care va ajunge, ca și Alexandru din romanul pe care l-am discutat mai devreme, un celebru om de știință și ilustru conducător de instituții. Desigur, dacă scrierea e atât de pe șleau autobiografică, istoricul literar ar fi curios să descopere prototipul zânei. Dacă în *Punctul de sprijin* atrăgea atenția latura umoristică, (cutăriță consumă în timp 5 bidoane de țuică destinate unui plocon; muncitorii din altă parte se arată peste noapte mari consumatori de lapte, în sticlele de lapte fiind iarăși omniprezenta țuică; un polițist îl oprește în trafic pe Alexandru, în ipostază de conducător auto, ca să-și manifeste recunoștința că l-a dat afară din serviciu, pentru că la noul loc de muncă are un salariu mult mai consistent), în *Zâna și viața* e preponderentă coloratura lirică. E vorba de un alt *love-story*, ca și în romanul lui Erich Segal, care a cunoscut și o ecranizare cu imens succes de casă acum câteva decenii, sfârșitul fiind și acum tragic, cu diferența că nu se stinge femeia, ci bărbatul. Cel mai vibrant artistic este pasaj din carte e cuprins într-o poezie, din care citez fragmentar: "Pulbere de stele,/noi vom fi,/ cu ploaia, pe Pământ,/ vom reveni,/ iubirea noastră/ va trăi din nou,/ făcând universului cadou,/ un nou infinit,/ din semințe de viață,/ celule de iubire,/ născute din tine și din mine".

Cel mai încheiat roman al lui Nicolae Vasile este *Dominoul iubirii. Raiul*. Cartea poate fi considerată o a doua ediție a narațiunii cu același titlu (din care lipsește completarea *Raiul*). Numele personajelor sunt și ele schimbate. Dorin devine Cornel, Mira e acum Vera, Paul e Albert, Alex e Victor, Dorina e rebotezată Gabriela, numai Anghel, straniul, originalul prieten de la Cluj al lui Alex /Victor, rămâne cu numele neschimbat. Dacă finalul din prima variantă era încă mai tragic decât în *Zâna și viața*, acum lucrurile se vor încheia cu bine. Ultima versiune a cărții fiind superioară celei precedente, îmi voi concentra succint atenția asupra ei. Și aici, hiperstrălucitul Victor este nu doar mare om de știință, romancier, poet, ci și iscusit manager în multiple situații. Vera, la rândul ei, e o apariție strălucită la nenumărate întâlniri internaționale, reprezintă țara cu cinste în cadrul unor nenumărate foruri de nivel planetar.

E limpede că astfel de oameni au și un deosebit calibrul al sentimentelor și, din acest motiv, așa cum activitatea lor intelectuală este intensă, plurivalentă, strălucită, existența unui singur partener în viață este insuficientă. Gabriela însăși admite că eliminarea obiecțiilor existenței altor muze, în afară de ea însăși, este obligatorie în contextul dat. Foarte bună intuiție de romancier, Gabriela nu e deranjată de o poveste amoroasă de intensitate strict carnală a lui Victor, protagonistul dovedindu-se epatant nu doar în ipostazele amintite, ci și în aceea, cum să zic, de armăsar! Vera e încă mai redutabilă, fiind un fel de Casanova feminin și involuntar. Ea are un soț, dar și un iubit (în toate accepțiunile cuvântului), în Anglia, pe Albert, dar și unul platonic, român,

(bineînțeles, e vorba de Victor). O rocadă *sui-generis* se produce la un anume moment dat. Albert e înlocuit cu Victor. Iubitul englez se întoarce la familia lui, iar atotrefuzatul, până atunci, Victor este acceptat plenar și cu asta se încheie romanul. În această opțiune târzie trebuie văzut realismul: fiecare optează finalmente pentru cine este *al său*, oricât regula în acest caz va cunoaște o avalanșă de excepții. Româna va rămâne alături de românul ei.

Romanul, în această ediție, e pur roman, ferit de adaosul prisoselnic în context a unor excursuri teoretice. Finalul cărții demonstrează eternul adevăr că *Dacă dragoste e, totul e!*

Victor Atanasiu

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea de față a fost elaborată pornind de la anumite premize și păreri preconcepute legate de scrierile și scriitorii de după evenimentele de la sfârșitul anului 1989. Unele sunt legate doar de situația internă, mă refer la libertățile de toate felurile apărute odată cu ieșirea din societatea comunistă, la schimbarea tipului de economie în care trebuie să se strecoare toate realizările artistice, inclusiv cele literare, dar sunt și altele care afectează situația la nivel internațional, iar aici cea mai importantă evoluție este cea care privește societatea informațională, prin digitizarea serviciilor, inclusiv celor artistice, apariția internetului etc.

Ce reprezintă acest proiect?

Prin metodele vechi de lucru, este imposibil de cuprins multitudinea de creații artistice, de construit ierarhii exhaustive, de promovat artiștii la nivel național și internațional. Iată de ce, proiectul **SCRIITORI** din **GENERAȚIA 2000** este conceput conform următoarelor principii:

- este un proiect jurnalistic, nu literar;
- este un proiect care nu se vrea exhaustiv;
- este un proiect deschis, care crește pe măsură ce despre cât mai mulți scriitori din această generație sunt realizate, de către scriitori și publiciști consacrați, profiluri de autor care să respecte condițiile minimale de lucrări publicate și referințe critice;

Cum se realizează proiectul?

Prin publicitatea făcută în mediile jurnalistice și literare, publiciștii sau scriitorii consacrați care consideră că anumiți autori îndeplinesc condițiile solicitate realizează profilul acestora și îl înaintează către colectivul de realizare. Acesta mijlocește următoarele demersuri:

- publică electronic profilul pe site-ul www.wordpress/revistedecultura.com;
- publică, selectiv, profiluri în revistele: *Cronica Timpului*, *Literar ing*, *Bogdania*, *Luceafărul de Vest* etc.;
- publică volume, tipărite, dar și postate pe site-ul de mai sus, pe măsură ce se adună un număr suficient de profiluri.

Ce se așteaptă de la proiect?

Proiectul nu urmărește ca, prin tipărire, să devină un produs de raft de bibliotecă, ci să fie un instrument de lucru, util în mai multe direcții:

- să fie o bază de date de pornire pentru cei care vor să aprofundeze fenomenul creației literare din această perioadă: studenți, masteranzi, doctoranzi, critici și istorici literari etc.;
- să ajute la promovarea scriitorilor în societate, dar și la cunoașterea reciprocă a acestora, care continuă să creeze literatură și într-o epocă mai puțin propice;

- să cultive în scriitorii mai noi dorința de consacrare prin găsirea unor viitori biografi care pot proveni dintre cei care le realizează acele profiluri de autor din cadrul proiectului.

În speranța că proiectul se va derula așa cum a fost gândit și că își va atinge țintele propuse, mulțumesc tuturor colaboratorilor și succes autorilor publicați!

Nicolae VASILE, coordonator proiect

DESPRE CREAȚIE ȘI CREATORI ÎN EPOCA 2000

Cultura ca trăire

Având în vedere interminabilele discuții, nu numai la noi, ci oriunde, despre cât de mult producem cultură, consumăm cultură, trăim cultură etc., mi-am propus să analizez *fenomenul cultură, ca obiect al producerii și comunicării*.

Comunicarea, ca mijloc tehnic, are trei componente: *emisie, transmisie și recepție*. Faptul că există mari îndoieli asupra suficienței prezenței a culturii la nivelul societății, ne duce cu gândul că ceva rău se petrece ori la nivelul producerii, ori la vreuna din componentele de mai sus ale comunicării acesteia.

Pentru început să analizăm producerea de cultură în România zilelor noastre!

Înainte de 1989 fenomenul cultural, puternic instituționalizat și controlat de puterea comunistă, ca oricare altele, de altfel, stătea prost la volum, dar bine la calitate, cu excepția „creațiilor dedicate conducătorilor de partid și de stat” care, orice ar spune criticii epocii respective, nu reprezentau o majoritate cantitativă a producției culturale de atunci. Pe scara valorilor, existau rupturi foarte mari: de la gazeta de perete la editurile foarte bune, de la brigăzile artistice de amatori la teatrele și operele naționale, care au avut realizări de excepție, multe dintre ele încă nedepășite până în prezent etc.

După 1989, am vrut libertate, avem libertate, inclusiv la producerea de cultură!... Neîngrădirea de niciun fel a producției artistice, de lăudat, după ce zeci de ani ne-am plâns de rigorile exagerate ale cenzurii comuniste, a scos la iveală două laturi ale urâteniei venite din transparență. O primă față a acesteia este relativa lipsă a „operelor de sertar”, după care se ascundeau mulți creatori de atunci, justificându-și parțial insuccesul, iar a doua este defilarea plenară a unor producții de proastă calitate, care circulă fără nicio opreliște, dar care riscă să acopre adevăratele diamante, în lipsa unei critici insuficiente, ineficiente și total dezinteresate, din toate domeniile artistice, care se ascund în spatele finanțării reduse și ai cărei reprezentanți, spre deosebire de cei care produc lucrări de artă, își propun să trăiască din ceea ce nu fac, o scanare a tot ce apare și o corectă categorisire.

Este greu!... Înainte erau o mie de artiști și o sută de critici, azi sunt o sută de mii de artiști și o mie de critici. Probabil, istoricii de artă vor face ce trebuie și urmașii noștri vor avea o imagine despre „Generația 2000” sau, dacă luăm în considerație doar ultimele două cifre, cum ne-am obișnuit în ultimele decenii, putem spune și „Generația 00”, în care se crează mai mult decât se absoarbe, în mai toate domeniile artistice.

Ce îi face pe creatorii de azi să producă, deși nu câștigă? Cred că cel mai bun răspuns ar fi: *trăirea*. Unul dintre cei mai reprezentativi artiști ai epocii comuniste, cu toate restricțiile ei, Nichita Stănescu, spunea că „nu poți scrie poezie dacă nu trăiești poezie”, și EL a trăit poezie, cu o viață boemă dusă la extrem, cu multe neveste și mult mai multe iubite, într-o perioadă în care toate acestea erau nu numai interzise din punct de vedere moral, dar se apropiaseră de penal, din punct de vedere al justiției de atunci.

Astăzi, încărcătura psihică a vremurilor este mai mare decât cea din vremea comunismului care, mai mult cu forța, ținea grupurile și familiile reunite. Vărsarea acvariului românesc în oceanul mondial, conform multor deziderate de libertate, pe care ni-le-am dorit, a condus la o înstrăinare de neimaginat anterior, ceea ce contribuie la creșterea potențialului creator al românilor.

Da, românii creează, astăzi, nu pentru a câștiga, ci pentru a se descărca!... Creația este un rezultat a unor vise, împlinite sau neîmplinite. Modelul propriu al dezvoltării culturii este acela al distilării, obținerea de esențe în urma fierberii. Nația română fierbe, ceea ce pentru creația artistică este un factor dinamizator. Adevărata plăcere a unui artist este momentul mistic al creației, când, rupt de lume, uneori chair de Dumnezeu, uită de ceea ce este omenesc și aduce pe lume o picătură de cultură, rodul trăirii sale extreme.

Din punct de vedere logic, multitudinea de artiști apăruiți trebuie să știe că genialitatea în creație presupune un „Pact cu Diavolul”. Fie în logica binară, unde nu există decât bine și rău, fie în cea mai actuală formă, logica fuzzy, unde între bine și rău există o infinitate de variante intermediare, un creator de geniu trebuie să stăpânească tot ce este între cele două valori de adevăr.

Cantonarea totală în sfera binelui sau, din contră, în cea a răului, conduce doar la apariția de noi propovăduitori ai lui Dumnezeu sau ai Diavolului, dar în niciun caz la confirmarea unui mare artist.

Dacă tot l-am luat ca exemplu pe Nichita Stănescu, Satana în persoană pentru babele care l-au cunoscut, pentru el „Pactul cu Diavolul” s-a făcut la cutremurul din 1977, când încercând să-și salveze un prieten a fost grav rănit. Ca om, n-a mai fost același, după aceea, dar, ca poet, abia ulterior și-a descătușat întreaga sa forță creatoare. Creatorii de geniu, ca trimiși ai lui Dumnezeu pe Pământ, au o dezlegare de la divinitate să fie altfel decât muritorii de rând.

Cultura ca mesaj

Continuând discuția despre cultură, unde la nivelul producerii acesteia am văzut că se merge, și așa trebuie să fie, pe principiul „Crează că Dumnezeu veghează!”, motorul creației fiind trăirea creatorului, trecem spre partea de comunicare a fenomenului cultural. Comunicarea, care în acest caz poate fi exprimată mai sugestiv sub termenul de *mesaj*, ca mijloc tehnic, are trei componente: *emisie*, *transmisie* și *recepție*.

Emisia de cultură

Termenul este cam tehnic, dar exprimă cel mai corect esența a ceea ce vreau să spun în continuare. Obiectul emisiei îl constituie volumul foarte mare de produse culturale din literatură, muzică, arte plastice, teatru, film etc. care, surprinzător, apar într-o mare diversitate, deși finanțarea lor este total nesatisfăcătoare.

Deocamdată, singurul lucru ce se face organizat este inventarierea lor (dacă autorii fac minimul efort al completării și depunerii unor formulare tipizate), existând organisme asociative care, sub coordonarea ORDA (Oficiul Român pentru Drepturi de Autor) și a Uniunilor de Creație, care le înregistrează și codifică în vederea arhivării și a unor posibile protecții și recompensări a autorilor, în cadrul unui buget destul de

mic. Mai departe, la nivel național, lucrări ale istoricilor și criticilor de artă, pentru perioada anilor 2000, sunt aproape inexistente, pe domenii, lăudabilă fiind doar inițiativa unor grupări locale, județene etc. de a pune ordine în domeniul cultural zonal, pentru perioada menționată. Există abordări trunchiate, pe grupări culturale constituite în jurul unor asociații, edituri, reviste, cenacluri etc., în cele mai multe cazuri, în poziții divergente sau de noncooperare.

Maestrii criticii și istoriei din toate domeniile culturii, majoritatea veniți de dinainte de 1989, stau pe un soclu pe care reprezentanții creatorilor din „Generația 2000” nu prea îl recunosc și nu acceptă să interfere cu producția culturală actuală, folosind cea mai simplă, dar și cea mai nepotrivită metodă, *negația*. Aceștia nu se pot obișnui cu numărul mare de creatori din prezent, rămânând în mentalitatea anilor comunismului, când numărul de locuri la facultățile din domeniul artei le puteai număra pe degete. Cred că trebuie să vină, cât de curând, momentul când criticii de artă să nu mai analizeze doar lucrările prietenilor și apropiaților, iar istoricii să se apropie de perioada actuală, oricât de atrași ar fi de epoca medievală.

Structurile uniunilor de creație (case de creație, edituri, reviste etc.) sunt utilizate cu o mare majoritate de reprezentanții vechii generații, motiv pentru care vine și o *a doua negație* în sistem, cea a noii generații. Reprezentanții acesteia, deși se consideră neînțeleși de cei mai în vârstă, și-ar dori aprecieri din partea acestora, dar acestea nu vin, nu neapărat din lipsă de valoare.

În acest context, sistemul este rupt, nu există o corectă scară a valorilor și primul pas din comunicarea fenomenului cultural, emisia, se face pe date insuficient analizate, apreciate și structurate.

Transmisia de cultură

Aceasta introduce și mai multe elemente noi. Schimbarea sistemului politic dublată de evoluția tehnologică au condus la un mecanism de promovare a culturii spre public cu totul diferit față de ce se întâmpla înainte de 1989.

A crescut numărul de expoziții, de case de filme, de televiziuni, de posturi de radio, de edituri, de reviste, de cenacluri etc. și, cu toate acestea, percepția publică este de scădere a prezenței și rolului culturii în societate. Se cultivă sloganul „țara te vrea prost”.

A scăzut numărul de cinematografe, de librării, de case de cultură etc. deși se produc mai multe filme, se tipăresc mai multe cărți, au loc mai multe evenimente culturale etc. Aceste, aparent, nonsensuri se explică prin retragerea relativă a statului din finanțarea evenimentelor culturale, comparativ cu perioada de dinainte de 1989, când în finanțarea culturii intra și propaganda regimului. Atunci, artiștii, puțini la număr, aveau un postament stabil și sentimentul utilității publice.

Un lucru total nou este apariția transmițerii de cultură prin mijloacele electronice, unde regăsim, și mai accentuată, ruptura dintre generații menționată în cazul emisiei. Diversitatea mare din domeniul creației și tirajele reduse din producția lucrărilor de artă tipărite, corelate cu răspândirea tot mai amplă a românilor pe toate meleagurile globului, conduc la necesitatea utilizării formelor electronice în distribuția operelor de artă. În special în domeniile muzică, literatură, film etc., ar fi imposibil, astăzi, să contezi pe piața respectivă fără o prezență notabilă în mediul online. Aici, existența unui punct de vedere al criticilor domeniilor respective este practic egală cu zero,

singurele criterii de apreciere fiind cele legate de audiență precum numărul de audieri, de vizionari, de citiri, de citări, de like-uri etc.

Aprecierile globale ale artiștilor au ajuns să fie făcute doar prin prezența lor pe anumite enciclopedii electronice, site-uri, clasamente etc., administratorii acestora sau organizatorii de mari evenimente culturale luând locul criticilor de altă dată.

Recepția de cultură

În spiritul economiei de piață care tinde să cuprindă aproape tot, unde „clientul nostru, stăpânul nostru” este cel care decide ce cumpără, ce vinde, ce sponsorizează, ce promovează etc., existența unei scări a valorii în domeniul artelor este pusă serios sub semnul întrebării. Simbolistica artistică a mesajului trimis spre consumatorul de cultură devine tot mai mult ceva similar cu moda. Nu mai vorbim de ce valori artistice au mai apărut, ci „ce se poartă în artă?”. Dacă o prostie se cumpără cu un preț exorbitant, din capriciul unui om foarte bogat, autorul acesteia devine brusc o mare personalitate artistică.

Numărul mare de ziare, reviste, televiziuni, posturi de radio etc. nu sunt eficiente în promovarea unor valori culturale autentice pentru că, majoritatea lor ori nu au rubrici de cultură, ori acestea au fost subordonate tot unor criterii comerciale și, se constată, recepția de cultură, ca de altfel și de educație, în societatea românească este în continuă scădere.

Faceți un experiment simplu, într-o emisiune cu audiență foarte bună, introduceți momente referitoare la sănătate, educație sau cultură și veți vedea cum audiența acesteia scade brusc. Concluzia este cât se poate de clară, poporul român, în acest moment al evoluției sale istorice, nu este dispus să afle ce se întâmplă cu aceste domenii, deși se vaită adesea de consecințele acestor neglijări. În aceste condiții, sarcina promovării celor trei domenii trebuie să o preia statul, acestea făcând parte din Dezvoltarea Durabilă pe care o trâmbițăm pe toate drumurile.

Nicolae VASILE

GRUPĂRI LITERARE

GRUPAREA LITERARĂ ARMONII CULTURALE

REVISTA ONLINE ARMONII CULTURALE, ADJUD – JUD. VRANCEA
ISSN/ISSN-L: 2247-1545

ARMONII CULTURALE – ÎNCĂ UN VIS ÎMPLINIT!
www.armoniiculturale.ro

Armonii Culturale, revistă universală de creație și atitudine culturală, este deschisă tuturor celor care se dovedesc a fi de bună-credință și ale căror contribuții aduc un plus de valoare în literatura și cultura contemporană românească. Revista are doar format online (www.armoniiculturale.ro)

Fondată la Adjud, în februarie 2011, de scriitorul Gheorghe A. Stroia și poetul focșănean Ionel Marin, revista și-a propus să promoveze valoarea, oriunde aceasta poate fi identificată.

Încă de la început, în paginile online ale revistei au fost găzduiți scriitori, poeți, prozatori, esești, exegeți, publiciști, istorici, teologi de mare valoare, dar și tineri promițători aflați la debut, ce au confirmat încrederea acordată. Această mare familie culturală – frumos intitulată ARMONII CULTURALE – a reușit să strângă în jurul său peste 900 de colaboratori permanenți din țară și din diaspora, pornind din România, Republica Moldova și lărgind sfera colaborărilor pentru românii din diaspora europeană (Franța, Germania, Belgia, Anglia, Suedia, Norvegia, Italia, Grecia), la diaspora americană (Canada, SUA), Asia (Israel, Korea), până la îndepărtata Australie (Australia, Noua Zeelandă).

Din toată lumea, semnale pozitive, energii canalizate pozitiv, au stabilit pulsul real al fiecărui moment în parte, cuvintele de ordine în această unică familie culturală fiind: RESPECT, OMENIE, ÎNCREDERE, VALOARE, SPERANȚĂ. Prin noua revistă ARMONII CULTURALE, ne-am propus să creștem vizibilitatea românilor și României pe plan internațional, să acordăm libertate de cuvânt tuturor celor ce vor să se exprime, însă pe un ton și într-un limbaj decent, lipsit de trivial și vulgarități.

Revista Armonii Culturale crește, cu fiecare pas, prin fiecare contribuție adusă de colaboratorii noștri, cărora, cu mâna pe suflet, le mulțumim! Ne dorim să fim aproape de toți cei care doresc și îi invităm pe toți românii de talent să sprijine o astfel de inițiativă. Până la urmă, nu ne comparăm cu nimeni, nu facem concurență nimănui, nu dorim să deranjăm și nici să stânjenim pe nimeni, nu vrem să aducem niciun prejudiciu de imagine nimănui, VREM doar să fim NOI, o picătură în oceanul planetar al culturii.

Credem, cu tărie, că fiecare dintre noi putem realiza lucruri deosebite, putem promova tinerii de talent – mlădițe ale acestui popor binecuvântat de Dumnezeu, rugându-ne pentru pacea și prosperitatea acestei nații!

COLECTIVUL REDACȚIONAL ARMONII CULTURALE

Revista Armonii Culturale s-a constituit într-un pol pozitiv de atragere a scriitorilor valoroși, atât din țară, cât și din diaspora, ce au călcat pragul acestei familii culturale, cu încredere, speranță și dorința de a participa la acest – și o spunem cu toată modestia – fenomen cultural. Revista găzduiește articole din varii domenii culturale – proză, poezie, eseu, critică și eseistică literară, arte, literatură pentru copii, istorie (restituiți), publicistică (interviu, reportaj, jurnal de călătorie), credo (jurnal eclesiastic), dar și pagina online a editurii Armonii Culturale, cea care a avut onoarea și plăcerea de a împlini visele românilor (și nu numai) valoroși de pretutindeni.

Colectivul de redacție al revistei include nume valoroase ale culturii românești contemporane, dintre care amintim:

MEMBRI DE ONOARE:

CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA) – poet, prozator, artist plastic, muzicolog, membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe, membru al USR;

MARIANA ZAVATI GARDNER (Anglia) – poet, prozator, traducător de excepție, membră a Academiei Româno-Americane de Arte și Științe, membră a USR, a Academiei Regale de Literatură și Artă;

SPERANȚA MIRON (Galați) – poetă gălățeană de excepție, medaliată cu Meritul Cultural de către președintele Franței Jacques Chirac;

IONEL MARIN (Focșani) – membru fondator, poet focșănean de excepție, președintele asociației cultural-umanitare „Bogdania”, fondator și redactor-șef al revistei și Festivalului Național de Creație Literară „Bogdania”;

RADU BERCEA (Gura Humorului) – artist plastic de excepție, cetățean de onoare a cinci localități de pe întreg mapamondul.

COLECTIVUL REDACȚIONAL:

GHEORGHE A. STROIA (Adjud, VN) – Fondator și redactor-șef, scriitor, membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe, membru al Uniunii Scriitorilor Europeni;

MARICICA STROIA (Adjud, VN) – membru fondator al revistei, secretar redacțional, poetă și prozatoare, promotor cultural;

LEPPA NICOLE (Adjud, VN) – membru fondator al revistei, poetă;

MARIN MIHAI (Madrid, Spania) – redactor diaspora, poet și promotor cultural, om de radio;

VIRGINIA BOGDAN (Focșani) – redactor traduceri, poetă, prozatoare, traducătoare de excepție;

GEORGE ROCA (Australia, Sydney) – Editor Senior, scriitor, promotor cultural de mare valoare, membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe;

Dr. GALINA MARTEA (Chișinău, Rep. Moldova), scriitoare (poetă, prozatoare, publicistă), savant, economist (licențiată în economie), pedagog notoriu din R. Moldova, lector universitar cu titlul științific de "Doctor în științe economice";

MARIANA GURZA – Poetă, editoare și eseistă creștină;

GEORGE PETROVAI (Sighetu Marmăției), poet eseist, exeget literar, jurnalist maramureșean;

NĂSTASE MARIN (Galați) – Editor senior, romancier și nuvelist;

GABRIEL DRAGNEA (București) – redactor, poet și jurnalist de excepție;

MIHAI CĂTRUNĂ (București) – redactor arte vizuale, artist plastic excepțional;

prof. BIANCA ROȘU (Adjud) – redactor literar și consilier editorial;

ALEXANDRU IOAN ENACHE (Olt) – redactor (corectură și editare).

Comisia de analiză și certificare Armonii Culturale:

acad. prof. Cristian Petru Bălan – SUA (membru ARA)

acad. prof. Mariana Zavati Gardner – Anglia (Royal Society of Literature UK)

acad. George Roca – Australia (membru ARA)

Elena Buică – Canada, prozatoare

Speranța Miron (Galați) – poetă

Constantin Severin (Suceava) – artist plastic

Radu Bercea (Gura Humorului) – pictor

Adresa redacției:

Revista și Editura ARMONII CULTURALE

28/30 Siret, 625100 Adjud, Vrancea, România

e-mail: geocosynus@gmail.com, tel. mobil: 0741-078.627

Le mulțumim tuturor celor care ne-au fost alături și nutrim speranța că ne veți putea fi aproape și de acum înainte, pentru a aduce un serviciu pozitiv de imagine românului și României, în speță, prestigiu atât de denigrat, în ultima vreme. Românul este genial și mai are enorm de multe lucruri bune de arătat lumii întregi. Familia Armonii Culturale se regăsește în faptele valoroase ale fiecărui român, tot ceea ce poate deveni reprobabil nu ne reprezintă. Materialele publicate nu reprezintă și punctul de vedere ale revistei, responsabilitatea asupra conținuturilor acestora revenind, în totalitate, autorilor.

CONTUL DE AUTOR: Revista Armonii Culturale a devenit, în ultima vreme, revista care se scrie/descrie singură, autorii români cu adevărat valoroși au primit, în baza validării Comisiei de Analiză și Certificare, un CONT DE AUTOR ARMONII CULTURALE, prin intermediul căruia, își pot publica în paginile online ale revistei materialele. Acest fapt a dus la mărirea imediată ca și flux informațional al numărului de articole publicate zilnic și, implicit, al numărului de vizitatori unici, așa cum rezultă din analizele operatorului specializat în realizarea statisticilor în media online. Revista are vizibilitate națională și internațională, fiind urmărită în numeroase țări europene, cât și în diaspora.

Aceste rezultate remarcabile pentru o revistă cu profil exclusiv cultural au condus la nominalizarea revistei noastre la premiile RADAR DE MEDIA, la categoria cea mai bună revistă online și situarea pe un loc fruntaș al clasamentului (în 2015, 2016, 2017)

EDITURA „ARMONII CULTURALE”, ADJUD – JUD. VRANCEA

Editura Armonii Culturale a fost creată cu scopul de a promova autorii români de valoare certă, în spectrul literar și, de ce nu, cultural contemporan. Armonii Culturale își rezervă dreptul de nu a publica anumite lucrări, urmărind prin aceasta evitarea producerii unui prejudiciu de imagine editurii. Trebuie să avem maturitatea deplină de a înțelege, că nu tot ceea ce se scrie poate fi publicat, din respect pentru noi înșine – în primul rând și, apoi, pentru cititorii noștri. Suntem pregătiți să dăm aripi de zbor, oricărui vis valoros, ce merită a fi împlinit.

Armonii Culturale, editura care împlinește vise, de peste 8 ani, din 15 iunie 2011 (fatidică zi, veți spune!), adaugă în portofoliul editorial, cu fiecare carte publicată, nume valoroase ale literaturii române contemporane de pe întreg mapamondul. Structurată pe colecții, activitatea editorială cuprinde: poezie, proză, roman, nuvelă, eseu, exegeze, critică literară, jurnal, teatru, literatură pentru copii, istorie religie, traduceri, monografii, carte științifică, didactică și pedagogică, revuistică literară și de arte. Fiecare titlu și fiecare autor ne onorează și contribuie la “imprimarea” mărcii Armonii Culturale, atât în conștiința individuală, cât și în conștiința generală, dar în mod special în conștiința fiecărui cititor, a celui care savurează cu adevărat paginile de literatură special create pentru el. Le mulțumim tuturor celor ce ne fac parte din visul lor și știu că ARMONII CULTURALE reprezintă ÎNCĂ UN VIS... ÎMPLINIT!

Visele prietenilor noștri prind contur, se materializează, cu foșnete de aripi între filele de carte, fiecare gând așternut, fiecare vis, spunând o poveste de suflet, reprezentând o facere a unei generoase trăiri. Felicitări fiecărui autor, devenit membru al acestei mari familii, frumos denumite Armonii Culturale!

Cu o activitate susținută, editura Armonii Culturale are în portofoliul său peste 800 de titluri de carte, lucrări reprezentative, multe dintre ele premiate la diferite concursuri naționale sau internaționale. Fiecare carte reprezintă pentru editura Armonii Culturale un proiect de mare responsabilitate, prin conținut dar și prin prezentarea grafică. Pentru realizarea diferitelor proiecte, editura Armonii Culturale

lucrează cu artiști plastici – graficieni și pictori de prestigiu, menționăm doar câteva astfel de nume: MIHAI CĂTRUNĂ (București), maestrul RADU BERCEA (Gura Humorului), CONSTANTIN SEVERIN (Suceava), BORTĂ OVIDIU AMBROZIE (Suceava), BOGDAN BOERU (Constanța), CONSTANȚA ABĂLAȘEI DONOSĂ (Brăila), ANCA BULGARU (Iași) și mulți alții...

Traducători de prestigiu asigură corectitudinea textelor bilingve sau multilingve, realizând numeroase traduceri pentru autorii ARMONII CULTURALE: Franceză – VIRGINIA BOGDAN (Focșani, Vrancea), Engleză – ELENA ANGELICA ANDRONI (Focșani, Vrancea) și ELENA ANGHELUȚĂ BUZATU (California, SUA), Italiană – LUCA CIPOLLA (Torino, Italia), Germană – ADALBERT GYURIS (Germania), Spaniolă – MIHAI MARIN (Madrid, Spania), Portugheză – LUCIAN DUMBRAVĂ (Portimão, Portugalia), Turcă – URFET ȘACHIR (Mangalia, Constanța), Albaneză – BAKI YMERI (București) și alții...

Referenți de specialitate, filologi de înalt prestigiu, realizează consilierea lingvistică și recomandările finale de corectură pentru textele în limba română. Dintre ei amintim: prof. dr. CORNEL BOTEANU (Baia de Aramă), prof. dr. CONSTANTIN MIU (Constanța), prof. dr. MONICA GROSU (Sebeș, Alba), drd. ADINA VOICA SOROHAN (Sebeș, Alba) și alții...

În parteneriat cu revista Armonii Culturale, editura cu același nume a derulat încă de la înființarea sa proiecte culturale de mare anvergură, file de istorie literară contemporană. Proiectele antologice ARMONII CULTURALE au strâns în jurul lor un număr impresionant de poeți și prozatori de limbă română de pe toate continentele.

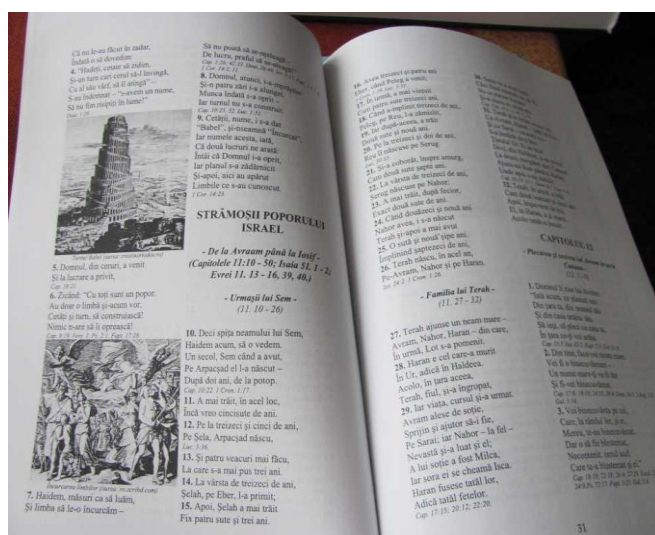
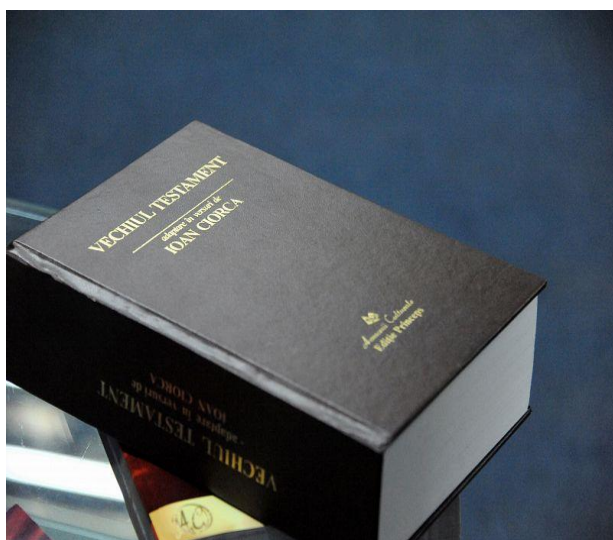
Dintre acestea, amintim:

- 1. ANTOLOGIA UNIVERSALĂ „COMORI DE VISE” – POVEȘTI, POVESTIRI, AMINTIRI** (Europa, Canada, SUA) (276 pagini, A4) – 2012;
- 2. MERIDIANE LIRICE – 124 POEȚI CONTEMPORANI** – Antologie universală a poeziei românești contemporane (826 pagini, format A4, ilustrații – pictor MIHAI CĂTRUNĂ, București) – 2012;
- 3. MERIDIANE LIRICE (ARIPI DE VIS) – 112 POEȚI CONTEMPORANI** – Antologia Poeziei Românești Contemporane (format A4, 820 pagini) – 2013;
- 4. EPOSS MERIDIANE** (78 de prozatori contemporani) – Antologie de proză contemporană românească (Format A4, 670 pagini) – 2013;
- 5. POIANA VISELOR** (Antologia prieteniei) – 2013;
- 6. ACTORI printre Astre** – Antologie de poezie contemporană românească – Volumul 1: 30 poeți contemporani, 376 pagini, 2016;
- 7. ACTORI printre Astre** – Antologie de poezie contemporană românească – Volumul 2: 31 poeți contemporani, 368 pagini – 2016;
- 8. ACTORI printre Vise** – Antologie de proză contemporană românească, 24 prozatori contemporani, 420 pagini – 2016;
- 9. ROMÂNIA, PENTRU TINE** – Antologie de poezie dedicată Zilei Naționale a României – (336 pagini, 57 poeți contemporani), ilustrații: Constanța Abălașei Donosă (Brăila) – 2017;

10. ÎN DIALOG CU INIMA (interviuri cu scriitori români contemporani), Armonii Culturale, din care au apărut în 2018 – volumele I-IV, fiecare volum cu peste 420 de pagini; în lucru volumul al V-lea.

Editura Armonii Culturale realizează în perioada 2013-2014 un alt proiect editorial inedit, al cărui autor, clujeanul IOAN CIORCA a lucrat pentru finalizarea lui mai bine de 20 de ani – VECHIUL TESTAMENT ÎN VERSURI (A4, 1468 pagini) și NOUL TESTAMENT ÎN VERSURI (A4, 584 pagini, ediție princeps, îmbrăcat în piele și inscripționat cu foiță de aur). Un exemplar al acestui minunat proiect editorial a fost donat și Patriarhiei Române, altul Vaticanului. În prezent, ne aflăm în plin proces de traducere a lucrării în limba engleză, pentru a putea fi omologat de WORLD GUINNESS BOOKS OF RECORD, ca fiind cea mai cuprinzătoare adaptare în versuri a SFINTEI SCRIPTURI.

Referat

Muncă la George Peagu, de la început
la locul muncii sale, înclina spre
dreptul clonă noastră muncă la
cultură prin varietate și de autentic
poet.

E o lucrare etichetă și o calitate
versurile, abilită de scrierile, și de cele
abilită de la sine scrie.

E timpul copleșit al umanității
socialist și o generalizare solidă!

Peagu e poet, are călătorie, e om,
e de la noastră!

Să: publicăm sub numele lui!
E muncă, versurile lui inspirate!

Nicoleta Stănescu

April 1981

Printr-o muncă asiduă, cu tot profesionalismul și corectitudinea de care poate da dovadă, Armonii Culturale, o editură devenită brand al culturii și dragostei de carte, invită pe toți cei interesați editorial, să acceseze calitatea, pentru împlinirea viselor, oricât de îndrăznețe ar fi ele.

Dintre autorii de prestigiu publicați de editura Armonii Culturale, amintim, doar câteva dintre sutele de nume valoroase ale autorilor noștri: CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA), NICHOLAS BUDA (SUA), FRANCISC PAL (Canada), ELENA BUICĂ (Canada), MILENA MUNTEANU (Canada), ELENA ANGHELUȚĂ BUZATU (SUA), ELENA TOMA (Pitești), SPERANȚA MIRON (Galați), LIVIU OFILEANU (Hunedoara), DORINA ȘIȘU PLOIEȘTEANU (Irlanda), GEORGE PEAGU (București, al cărui „certificat de naștere” ca poet este semnat chiar de NICHITA STĂNESCU), DANIELA VOICU (Elveția), STELIAN GOMBOȘ (București), GEORGETA

MINODORA RESTEMAN (Cipru), ANGELA BURTEA (Brăila), EMANOIL TOMA (Ploiești), FELICIA FELDIOREAN (Germania), ELEONORA STAMATE (Tecuci), VASILE SEVASTRE GHICAN (Tecuci), VICTOR BURDE (Alba Iulia), LUDMILA GRAMA (Rep. Moldova, Chișinău), SILVIA LUCIA PODEANU (Novaci, Gorj), MIHAI LEONTE (Moldova Nouă, Caraș-Severin), CORNEL BOTANU (Mehedinți), VIRGINIA BOGDAN (Focșani), EMIL DRUNCEA (Ialomița), ȘTEFAN DUMITRESCU (Tulcea, scriitor nominalizat la premiul NOBEL pentru literatură), GHEORGHE RUSU (București), IONEL ILIE (București), IOAN TUDOR (București) și mulți, mulți alții, pe care deși nu i-am reamintit aici, nu înseamnă că numele lor sunt mai puțin importante pentru noi.

Armonii Culturale face parte din marea familie cu același nume, cel mai mare vis al său fiind... A R M O N I E ÎN CULTURĂ!

Prezentare realizată de **Nicoleta LEPĂDATU**
Membru fondator **ARMONII CULTURALE**

GRUPAREA LITERARĂ BIBLIOTHECA – LITERE – SOCIETATEA SCRITORILOR TÂRGOVIȘTENI

Scurt istoric

Cineva remarca faptul că rostind numele orașului Târgoviște automat îi vin în minte trei instituții (sic!) culturale care sunt emblematice pentru vechea Cetate de Scaun.

Într-adevăr, sunt trei entități culturale care și-au pus amprenta pe creșterea literaturii (mai ales) și culturii târgoviștene în general: Editura Bibliotheca (1997), Litere. Revistă lunară de cultură (2000) și Societatea Scriitorilor Târgovișteni (2005). Înființarea „Bibliothecii” ține de o istorie anecdotică a literaturii române. Prin 1996, fiind eu șeful cercului profesorilor de limba română din Târgoviște pentru a tranșa controversele iscate de manualul de gramatică pentru clasa a VIII-a am scris o carte care oferea soluțiile comentate, justificate. La a cincea ediție un tipograf, pe al cărui fiu îl aveam la clasă, îmi zice dom profesor, știți că editura Domino (acolo făceam cartea) vă cere cam de 10 ori mai mult pentru tipar, de ce nu vi-o faceți singur. În oraș mai erau câteva edituri: Coresi (Mihai Vlad), Pandora (Ion Mărculescu). Deși au avut începuturi fulminante, pe parcurs, ambele au rămas doar în situațiile statistice. După o serie de diligențe, în 1997 apărea, în peisajul atât de complicat al editurilor, „Bibliotheca”. De la început nefiind gândită drept o editură comercială. Cele peste 2000 de titluri apărute în cei aproape 23 de ani de existență cele mai multe de poezie și proză originală, de istorie și critică literară, nelucrative, nerentabile – am ambiționat să acopere din petele albe ale culturii târgoviștene. Pe trunchiul Bibliothecii a crescut și „Litere”, o idee mai veche a lui Tudor Cristea, astfel rodind o prietenie de peste patru decenii. Este interesant pentru istoria literară cum evocă Tudor Cristea „istoria” „Literelor” în nr. 3(36) din martie 2003.

„Fără mijloace financiare, dar sperând că se poate, am găsit un format apt de a fi justificat cultural și am gândit de unul singur primul număr. I l-am rezumat, într-o seară, concitadinul meu, Dumitru Ungureanu, și am hotărât, scurt, s-o facem. El a procesat, la calculatorul propriu, materialul și a completat editorialul cu câteva idei războinice. În rest, articole scrise de mine, proză scrisă de el, două pagini de poezii ale Ioanei Dana Nicolae, câteva încercări poetice ale unei eleve. Numai 16 pagini, dar o mică bombă. Sau o zădărnici. Sau o aiureală. Nici eu nu mai știu” (Litere, anul IV, nr. 3, martie 2003)

Scriitoare, Profesoara Elena Stan-Bădulescu, soția redactorului-șef fixează amănuntele: „Într-o după-amiază, după ora 18 când gustam liniștea după o zi încărcată cu cinci ore consecutive la catedră, un țârâit prelung, insistent al soneriei obligă la deschiderea rapidă după o clipă însă de cercetare a vizorului care oferă o imagine cunoscută: profesorul Tudor Cristea colegul nostru de la Centrul de Reeducare a Minorilor din Găești unde prin anii 60 eram colegi de cancelarie. Școală grea din care Elena Stan-Bădulescu și apoi Tudor Cristea au evadat, firea lor sensibilă intrând într-o contradicție indisolubilă cu duritatea mediului infracțional.

După efuziunile-sincere-camaderești Mihai și Dorel (numele dat de prieteni) rămân în bibliotecă ceva mai mult de două ore. Timp în care au stabilit pas cu pas apariția „Literelor”-lor la Editura Bibliotheca, pentru început în formatul „Bilete de papagal”.

Opțiune care – se va vedea – a avut la bază un criteriu economic dar și o sugestie subliminală. Practic și una și alta. Economic fiindcă revista a apărut și s-a finanțat drept o inițiativă privată a celor doi amici directorul revistei, istoricul și criticul literar Tudor Cristea, poet și prozator care-și asigura veniturile ca profesor de limba și literatura română la Colegiul Național „Vladimir Streinu” și redactorul-șef, prof. Mihai Stan, scriitorul care înființase – ce curaj! – o editură. O a doua opțiune – să o numim așa – a fost o șiretenie de marketing, apropierea de revista lui Arghezi fiind cel puțin onorantă pentru începuturile „Litere”-lor.

Mulți firosoși – era la modă să fii continuatorul cuiva – au legat „Litere”-le de efemera publicație apărută la Găești din noiembrie 1933 până în februarie 1934.

Note de istorie literară

La începuturi, sediul redacției primei serii a „Litere”-lor a fost în Găești (str. Luminii, nr. 30). Aurel Iordache precizează în monografia sa că „numărul 2, pe decembrie 1933, are doi secretari de redacție: C. Federeanu și Mihai Tache (elev la liceul Dr. Angelescu din Găești) și găzduiește scrisul următorilor găeșteni: Mihai Ilovici, Iorgu Rut (G.V. Ionescu), Em. Dumitrescu (și el autorul unei monografii a orașului Găești, în 1977) și Puiu Mihnea (D. Moises, elev). Următoarele două numere (de fapt un număr dublu, 3-4 pe ian.-febr. 1934) – istoria se repetă –, au redacția în București, dintre colaboratorii găeșteni rămâne doar Mihail Ilovici, vor apărea până în martie-aprilie 1934, în total, 19 numere.

După 1989, asistăm la o adevărată recrudescență publicistică, o explozie a cotidianelor și a revistelor literare, fenomen natural, firesc răspuns la cenzura instituită în absolut în regimul comunist. Se constată, simultan, o acută dorință de legitimare a acestor publicații, multe revendicându-se drept continuatoare ale unor reviste sau cotidiene anterioare instaurării comunismului în România. Adesea fără temei. Aprilie 2000 marchează data editării seriei noi – să-i zicem totuși așa – a „Litere”-lor. Trebuie precizat însă că „Litere”, aflată atunci la începutul celui de al doilea an de apariție neîntreruptă, nu a revendicat nicicum (un oarecine ne acuza că am sfeterisit numele revistei de la... București!) calitatea de continuatoare în timp a programului revistei cu același nume ce a apărut o scurtă perioadă la Găești mutându-și apoi, tot atât de efemer, redacția la București. Poate numai sentimental.

Revenind la întâlnirea Tudor Cristea – Mihai Stan. Acum se stabilește colegiul de redacție restrâns oarecum în acord cu formatul liliputan: Tudor Cristea – omul cu ideea – director, Mihai Stan, omul cu transpunerea ideii în concret, secretar general (sic!) de redacție), Dumitru Ungureanu, Daniela Olguța Iordache, redactori, Daniel Dumitru Stan, dr. IT, fiul cel mic al directorului „Bibliothecii”, tehnoredactor.

Se va dovedi, o echipă redutabilă.

Conștienți că o revistă nouă – temporal vorbind – are șanse minime de a fi vizibilă în lumea literară contemporană în care revistele de cultură apăreau ca ciupercile după ploaie (unele, efemeride, dispărând în același timp precum cea editată de un inspector cultural care, culmea, neavând probleme financiare, și-a încetat apariția după trei numere și acelea rămase în parte, nedistribuite) cei doi „ctitori” scriitori, dar și jurnaliști, au intuit că numai prin calitatea colaboratorilor „Litere” se poate ridica la înălțimea revistelor consacrate.

Când printre seniorii-editori ai „Litere”-lor se numărau scriitori de înălțime: Mircea Horia Simionescu, Alexandru George, Barbu Cioculescu, Henri Zalis, Mihai

Cimpoi, ceva mai târziu Florentin Popescu, Liviu Grăsoiu, George Anca, Ioan Adam, Iordan Datcu, Marian Popa, Mircea Constantinescu, Mihai Gabriel Popescu, Gheorghe Buluță, Honorius Moțoc, Radu Cârneci, Manole Neagoe acest deziderat s-a dovedit a fi deplin împlinit. Desigur „racolarea” fiecărui colaborator de înălțime s-a realizat printr-o diplomație persuasivă pentru care diplomați de carieră ne-ar fi invidiat.

Exempla trahunt: Mircea Horia Simionescu își publicase toate ineditele la Editura „Bibliotheca”. Celelalte edituri comerciale de top (Humanitas, Paralela 45, ALL, Polirom, RAO, TREI, NEMIRA) publicând doar reeditări.

Cum, necum directorul Bibliothecii, în același timp, redactorul-șef al „Litere”-lor se întâlnea frecvent cu Mircea Horia Simionescu fie la Pietroșița, fie în str. Belgrad, în Capitală. În 1989 apărea la Bibliotheca „Târgoviște, scurt excurs sentimental”, o odă închinată orașului natal, acestei „Florențe Valahe”. A urmat romanul „Cum se face (petrecerea e obligatorie)” (2002). De fiecare dată MHS era rugat să primească o rubrică lunară în „Litere”. Și tot de fiecare dată „Ingeniosul bine temperat” refuza. Era maestru în iscodirea motivelor. Până într-o zi când, după ce redactorul-șef a declarat că fiecare colaborare e remunerată, obișnuitului refuz, dna Dorina Simionescu – îngerul cu șorț de bucătărie – a întrebat: „Și care e termenul pentru trimis eseul, domnule Mihai?”. Luat pe nepregătite MHS îngăimă ceva motive, nereușite evitări. Cu toate acestea, la începutul lunii redactorul-șef primea eseul „Între vis și realitate” (Litere, nr. 7(16) iulie 2001) cu care MHS își începea rubrica sa „Literatură dus-întors”. Cu o frecvență de ceas elvețian, în fiecare lună, MHS își va trimite „colaborarea”. În 2005 la Bibliotheca apare volumul „Literatură dus-întors” (ultimul eseu din carte intitulat ironic „Despre mine înșivă” apărea în „Litere” nr. 9(66) sept. 2005).

Odată cartea apărută în librării, MHS își va onora rubrica de la „Altuia nu-i face” (nr. 10-67, oct. 2005) până la „Ca trei banali la cheie” (nr. 5-134, mai 2011) până la „marea tăcere” pe 18 mai 2011, Ingeniosul trecând, spre tristețea tuturor amicilor și cititorilor săi, în Absolut.

Numeroșii adâncitori ai scrisului la MHS (se dau doctorate cu teze având ca subiect opera lui MHS, multe conduse de Eugen Negrici) au emis ipoteza, demonstrată apoi, că neexistând un program explicit al Școlii de la Târgoviște, MHS l-a „convertit” în „Literatură dus-întors”.

Motivul volumului-program dezvăluie pentru cine știe să-l citească o profesiune de credință pentru MHS, unul dintre corifeii școlii.

„S-a spus și s-a repetat în toate timpurile că omul e dator să caute a se cunoaște pe sine. E o cerință ciudată pe care nimeni n-a împlinit-o până astăzi și pe care, de fapt, nici nu e bine s-o satisfacă cineva. Omul, cu toate gândurile sale, e legat de lumea exterioară, înconjurătoare, și datoria lui este să învețe s-o cunoască și să se slujească de ea pentru atingerea scopurilor pe care le urmărește. În ce privește propria sa persoană, el nu-și dă seama decât dacă se bucură sau suferă, astfel că nu se cunoaște pe sine decât prin mijlocirea suferințelor și bucuriilor, care îi arată ce trebuie să caute și ce trebuie să evite. Încolo, omul e o ființă obscură, care nu știe nici de unde vine și nici încotro se duce, care cunoaște prea puțin despre lume și încă și mai puțin despre rostul lui însuși. Nici eu nu mă cunosc și să mă ferească Dumnezeu de această cunoaștere” (Goethe, la 10 aprilie 1829).

Revista „Litere”, „Societatea Scriitorilor Târgoviște”; prin Editura Bibliotheca, au creat o nouă entitate literară pe care criticul George Toma Veseliu a numit-o fericit

Continuatorii Școlii literare și artistice de la Târgoviște. O dovedește acad. Mihai Cimpoi în „Anatomia ființei. Promoția de azi a Școlii literare și artistice de la Târgoviște. Din care vom cita in extenso.

Un argument. Logica dinamică a continuității

Am parafrazat cunoscutul titlu al lui Ștefan Lupașcu (Lupasco), deoarece ni se pare că surprinde însăși esența legăturii dintre vechii reprezentanți ai *Școlii literare și artistice de la Târgoviște* și cei noi, care își scriu operele chiar sub ochii noștri, care sunt – adică – contemporani și colegi de breaslă, animați de același spirit al timpului, de *Zeitgeist*-ul hegelian.

E un tip de continuitate organic, întemeiat nu pe opozitivitate, pe schimbări radicale de viziune și sensibilitate, pe nietzscheana „răsturnare a tuturor valorilor” și nici pe un mimetism „cameleonic”, ci pe un principiu întregitor, de complementaritate programatică. Dialogismul de fapt intradiologismul în cerc familial, substituie monologismul individual verbal. Târgoviștenii de ieri și de azi reprezintă, dincolo de inerentele note diferențiatore, o *familie de spirite*, ce se impune, evident, printr-o marcă (de)ontologică unică.

G. Călinescu, al cărui *Bietul Ioanide* îi fascina pe Radu Petrescu și pe Costache Olăreanu, vorbea despre faptul că în mediile clasice dialogul s-a înfăptuit și oral, sub formă de convorbire propriu-zisă, de schimb real, politicos și că mentalității clasice îi este caracteristică prietenia, în salonul celebrei Ninon de Lenclos, de exemplu, reunindu-se foarte mulți scriitori – de la Molière și Racine până la St. Evremont și La Bruyère. „Prietenia, notează criticul, se întemeiază pe o stimă reciprocă, ieșită din sentimentul că toți au aceeași edificare asupra lumii morale iar concurența e o absurditate într-o lume literară în care fundamentul e locul comun, în înțelesul cel mai bun al cuvântului” (G. Călinescu, *Principii de estetică*, București, 1967, p. 362). Continuul și discontinuul nu se contrazic, afirmă Albert Thibaudet.

Noii târgovișteni se angajează în dialog propriu-zis cu cei vechi (d. ex. Mihai Stan cu Mircea Horia Simionescu); or, trebuie avut în vedere faptul că ei dialoghează cu aceștia într-un mod tacit, prin raportări declarate sau nedeclarete, prin preluări de modele, forme, procedee sau de atașare la spiritul general al Școlii. Ei îi recunosc, pe cei de odinioară, fără a fi vorba de epigonism și de mimetism, drept *patternuri*.

Școala de la Târgoviște, luată în totalitatea ei (cu promoția veche și cea nouă) este preocupată – în chip general-programatic și la nivelul stilistic-individual – de Text sub toate aspectele. Lumea este un Megatext. Literatura universală la fel, Radu Petrescu fiind de părere că toate textele se scriu în contextul unui text unic, homeric. Ucenicia la clasici se cade concepută ca o ucenicie la toți clasicii – de la cei antici până la cei moderni și postmoderni.

Eugen Ionescu mărturisea, în jurnalul său, că a fost prizonierul unei devălmășii a lecturilor, parcurse și mistuite claie peste grămadă. Crede, astfel, că l-a înțeles mai bine pe sfântul Ioan al Crucii decât pe Pascal, că i-a înțeles foarte bine pe filosofiile culturii și ai istoriei Spengler și Keyserling, pe unii scriitori, altădată dificili, Kafka, la fel de bine ca și Proust, Dostoievski, Céline, pe sociologul Durkheim, psihologul James și Spencer. Pe Nietzsche nu l-a mistuit, și nici pe Kierkegaard n-a reușit să-l înțeleagă prea bine. Dintre poeți, i s-au părut dificili Mallarmé sau Valéry, mai accesibili fiindu-i Rimbaud, Verlaine, bineînțeles Baudelaire. I-a plăcut mult Flaubert, romanticii atât de clari Hugo, Vigny, Lamartine, Musset l-au învățat facilitatea. Citindu-i pe dadaști,

surrealiști, pe Poe, Balzac, Dumas – interesanți, amuzanți, dar ca să ascuță inteligența, nu fac multe parale. Pe Spinoza de abia l-a atins. Urmează și alte nume Racine, Molière, Corneille părăndu-i atât de palizi în comparație cu Shakespeare și Sofocle. Se oprește la Freud și Jung. Citindu-i pe Marx și Lenin are impresia că mestecă pastă de hârtie („Mai bine, Engels, *Anti-Dühring*”...).

„Oh, văd că tot nu mă opresc, notează sastisit dramaturgul absurdului. Ce bibliotecă, oricum, în craniul meu! Ce bibliotecă! Toate astea, pentru nimic, pentru mai nimic. Sunt destul de analfabet. Nu destul de analfabet. Nici erudit...” (Eugène Ionesco, *Căutarea intermitentă*, București, 1994, p. 101-102).

Nota aceasta autosarcastică nu se potrivește celor din *Școala de la Târgoviște*, care au un cult temeinic al lecturii, al cunoașterii Altui text, aparținând Altui scriitor. E vorba, la târgovișteni, de o lectură *înde ei*, dar și de o lectură a *altora*, de o deschidere spre *alții* – obiectiv programatic și al revistei *Litere* și al *Societății Scriitorilor Târgovișteni*.

Modul de continuitate târgoviștean exclude *schimbarea*, teoretizată de Wellek și Warren ca un dat immanent al progresului și al evoluției în literatură, și *anxietatea influențelor* de care vorbește Harold Bloom. „Scriitorii puternici, relevă acesta din urmă, nu-și aleg precursorii cei mai influenți, ei sunt aleși de aceștia din urmă, dar tot ei au inteligența și puterea de pătrundere de a-i transforma pe înaintași într-un fel de compoziți, și, deci, în ființe imaginare” (Harold Bloom, *Canonul occidental*, București, 2007, p. 39).

Anxietatea influenței „formează și deformează fiecare scriere nouă ce aspiră la nemurire”: „Literatura nu e doar limbaj; e voință figurativă, motivație a metaforei, definită cândva de Nietzsche ca dorință de a fi diferit și de a fi altundeva. Aceasta îndeamnă, pe de o parte, a fi diferit de sine însuși, dar, mai ales, presupun, înseamnă a fi diferit de metaforele și imaginile operelor contingente moștenite. Dorința de a scrie magistral este dorința de a fi altundeva, într-un timp și spațiu propriu, într-o originalitate ce trebuie să se îmbine cu moștenirea și cu anxietatea influenței” (*Ibidem*).

Spiritul tradiției vine adesea pe căile tainice ale subconștientului, așa cum demonstrează Albert Thibaudet în cazul lui Marcel Proust, care are în comun cu Saint-Simon „un stil al memoriei”.

În cazul noii promoții a *Școlii de la Târgoviște* nu putem constata o marcă de anxietate influențelor, ci de o conștiință liniștită a *interfluințelor* firești, a *reactivării* programului estetic al înaintașilor, ținând cont și de ceea ce teoreticianul american numește „contingență”. Înaintașii nu apar ca niște „compoziți”, ca „figuri imaginare”, generatoare de anxietate, ci ca niște *penați* – ființe reale din preajmă, de „ale casei”, protectoare, cooperante. Cu ele poți convorbi liber, te poți sfătui, la ele te poți raporta lesne, fără a simți vreo notă de superioritate valorică sau vreo constrângere concurențială. Relația maestru/ucenic e democratizată, făcută familiară. Colaborarea cu înaintașii nu se pune pe temeiul *idolatrizării* sau al *iconoclastiei*, ci pe unul al *confrerii*, asigurate de conștiința apartenenței la aceeași școală pe care le oferă un Text constituit dintr-o complexă, dar unitară, intertextualitate.

În cuvântul-înainte al lui Eugen Negrici la extinsul studiu al lui George Toma Veseliu *Continuatorii Școlii literare și artistice de la Târgoviște* este menționată o dispunere cronologică învârstată a măștrilor dinlăuntru și dinafară: „Școala, așa cum voi arăta, datorează enorm lui Caragiale dâmbovițeanul, lui I. Alexandru – și, nu numai, așa cum, la rândul lui, Eugen Ionescu îi datorează lui I.L. Caragiale. Apoi, parte dintre continuatori au fost contemporani cu aceștia și chiar prieteni. Unii, din

capul locului, au avut propriile lor direcții, așa cum și cei din *școală* le-au avut. A vedea lucrurile doar din această îngustare a percepției genului proxim și a diferențelor specifice e o gravă eroare prin înghesuirea continuatorilor, cu orice preț în patul procustian. Studiul nu are nicidecum sentimentul inferiorității ce decurge din acel Statut al literaturii de la Centru, provincialismul fiind o maladie care conturbă judecata critică molipsită de capacitate” (Toma George Veseliu, *Continuatorii Școlii literare și artistice de la Târgoviște*, ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2015, p. 5).

Scriitorii târgovișteni de ieri și de azi au conștiința solidă că aparțin unui Centru de Cultură important, cu o identitate valorică bine conturată.

Școala literară și artistică de la Târgoviște a impus – s-a scris despre acest lucru – și un *model deontologic* al scriitorului/ scriiturii.

Reluând discuțiile în jurul eticii kantiene, Onora O’Neill se referă la problema sa minimă: ce maxime sau ce principii fundamentale ar putea fi adoptate de către o pluralitate de agenți fără a porni de la ceva specific legat de dorințele agenților sau de relațiile lor sociale? „Principiile, care nu pot servi unei pluralități de agenți, subliniază eticiana, trebuie respinse: nicio maximă nu poate fi principiu moral dacă nu este principiu moral pentru toți. Morala începe odată cu respingerea principiilor care nu pot fi universalizate” (Al. Peter Singer – coordonator, *Tratat de etică*, Iași, 2006, p. 207). Ideea se realizează sub formă de „Imperativ Categoriec”, conform unei voințe de a deveni o lege universală. Aceasta presupune o acțiune „din datorie” față de sine și ceilalți, care apare ca „o datorie perfectă”.

Datoria față de *tradiție* care o include, firește, pe cea față de sine și ceilalți a fost respectată în relațiile dintre Mircea Horia Simionescu, Radu Petrescu, Costache Olăreanu, Tudor Țopa, Petru Creția, Alexandru George și Barbu Cioculescu, în atitudinea față de actul creativ. Cel dintâi formulează magistral Legea Morală, echivalentă cu „o datorie perfectă” pe care trebuie să o respecte scriitorul în condițiile „contingenței” presante, într-un dialog cu Mihai Stan: „Da, revin la momentele întrezăririi metodei și a stilului ce mi-au permis să rămân liber, să nu tac, să nu omit ticurile și aberațiile vremii. Prin împănarea textelor cu „șopârle”? ar putea întreba un răutăcios care m-a citit în sala de așteptare a gării Slobozia. Răspunsul meu ar răsună așa: urmărește-mă bine, nu cu pușca, ci cu atenția culegătorului de înțeleșuri, și-ai să vezi că satirele mele se îmbină, cooperante, pe largi spații, ca roțile unui orologiu. Am ținut, cu consecvență, sistemul. Scrisul, singura mea armă”. Jinta prozelor esopice era, evident, însuși Leviathanul, infernala mașină statală: „Atunci când furcile puterii vânătoarești s-au îndesit, am creat cu instrumentele gramaticale și figurative o oglindă textuală în argintul căreia să se poată contura fidel viciile, neajunsurile, agresiunile, crimele. Incizate, ermetice, stările țării, ale individului au tentat ecranele și interdicțiile. Pretind că am căutat – și am realizat – o bună vedere literară a lucrurilor. Cineva a observat: „Ai înșelat cenzura chiar în lămpile ei iscoditoare”. Da”. (*Școala Prozatorilor Târgovișteni, receptare critică*, ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2014, p. 250).

A confirma tradițiile *Școlii de la Târgoviște* și, practic, ale „Literelor”-lor înseamnă, așadar, a perpetua principiile unei Legi Morale universalizate: a face „din datorie” o literatură de calitate cu stilul, metoda și instrumentarul propriu (în sens profund strategic și tehnic simionescian).

Întrebarea finală pe care *trebuie* să ne-o punem într-un asemenea studiu este cea privitoare la existența unei promoții *de azi* a *Școlii de la Târgoviște*, numită de George Toma Veseliu prin vocabula „*Continuatorii*”. Privitoare – adică – la păstrarea

unui spirit al tradiției, al canonicității în sensul lui Harold Bloom. Este, bineînțeles, cazul să vedem nu dacă scriu *ca / à la* înaintașii lor, ci dacă scriu, fără vreo notă de epigonism, *în spiritul modelului*, reactualizându-l și punându-l în slujba – așa cum cerea Lovinescu membrilor *Sburătorului* – „individualismului și respectului individualității”.

Sunt chemați evident să fie ei înșiși, prin urmare *alții*, dar oricum *alți târgovișteni*. Ei se vor înălța, altfel spus, nu pe „ruinurile” unei Târgoviște literare, ci pe niște temeiuri solide, edificate de promoția marilor începători (Văcăreștii, Alexandrescu, Heliade Rădulescu, Cârlova) și de promoția celor care au fost exponenții *măreției epice* demonstrate tocmai într-un timp când „ruinurile” își trimiteau insistent spectrul.

Școala de la Târgoviște a demonstrat, în fond, principiul blagian al valorificării răului în pozitiv, păstrând sub mormanele uriașe de moloz, ridicate de prezentul ostil, rădăcinile vâjnoase, sub formă rizomică, ale tradiției.

Noii târgovișteni ne conving, în primul rând, că dau dovadă de aceeași vocație a *construcției*, excelând în adunarea fărâmelor, fragmentelor, fractalilor, firelor (scămoase).

Henri Zalis – și el membru al SST –, în a sa *Istorie condensată*, identifică o indiscutabilă filiație a valorilor exponențiale ale „Școlii” târgoviștene, citându-i alături de cei șapte pe Nicolae Neagu, Emil Lungeanu și Mihai Stan, „editor, aliat și creator epic cu filon propriu mărturisit constant în lunarul «Litere», dar și dovedit – până la evidență – în afinitățile cu principalele manifestări ale locului”: „În tranșeele lor, comentează criticul, rămâne fiecare autonom din diferite motive: și-au delimitat teritoriul funcție de tiparul ce le-a fost indus, scriu cu totul personal, în afara fixismului de dogme, de contacte directe, de constante atmosferice. Sunt, în fine toți prozatori, doar unul este poet, luptă pentru independența de orice ideologie și trăiesc în triumghiul Târgoviște – Găești – București. Un altul, Emil Stănescu, cochetează și cu eseul critic, din obișnuința confruntării cu probe de maturitate. Toți, laolaltă, datorează enorm muntenismelor Cetății de Scaun, însă la fel de adevărat este că subzistă și presiunilor bucureștene în materie de alianțe/respingeri. Oricum nu văd, pentru travaliul său diversificat riguros, cum nu s-a refugiat Alexandru George la Târgoviște, după repetatele lui ciocniri cu factori de presiune de la o publicație centrală.” (Henri Zalis, *O istorie condensată a literaturii române, 1880-2000*, ed. a II-a, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007, p.669). Precizăm doar că există și câțiva poeți.

O primă trăsătură comună care-i urmărește pe vechii și noii târgovișteni este, prin urmare, un pronunțat *spiritus loci*, o operare a tăieturilor în real, o retrăire a fragmentelor din propria copilărie și a atmosferei micii capitale dâmbovițene, o punere în relații de fuziune a eseului cu cronica anecdotică, a jurnalului personal cu pastșa bibliologică, a livrescului cu imaginarul învălmășit.

Se revine la Radu Petrescu, bunul arhitect de texte care abundă în schimbări de perspectivă și sunt marcate de plăcerea scrisului în sine, de etalarea de revelații. Acesta se realizează mai cu seamă în romanul *digresiv*, cu bifurcații ale memoriei și scriiturii, de „o stăruitoare originalitate”. La fel de bine se poate nota secvențialitatea la Tudor Țopa.

La M. H. Simionescu sunt remarcate o știință a expunerii prin prisma personajului central, care este scriitorul, o diversitate stilistică, o prezență a bunelor culminații umoristice, o fascinație a livrescului: „Mozaicul (picarescul plus caracterologia, viața familială și hazul irezistibil) provoacă o filmografie excentrică, în mare măsură derulată spre desfătarea epopeică a privitorilor” (*Ibidem*, p. 671).

Cu ajutorul fanteziei și al instinctului anecdotic trează Costache Olăreanu confecționează furnicarul de amintiri „mișcate”. Tudor Țopa aduce în peisaj „franchețea crudă și nevoia de a se înțelege pe sine, dincolo de demoralizări și disimulări”. Alexandru George este „un eminent observator de cuprinsuri sufletești”.

Emil Lungeanu, este „un biograf al tarelor de societate”, maniera sa vădind o hărnicie de alchimist, un talent de comedilograf.

Pe axa *Școlii de la Târgoviște* este surprins și Nicolae Neagu, poet, autor de teatru poematice, a cărui notă particulară o dă rafinamentul livresc, panestetismul decorativ, asociat funerarului, preraphaelismul și „distorsiunea orfică”.

Situările pe axa programatică a *Școlii de la Târgoviște* pot fi, evident, extinse, relevând o puternică *voință de canonicitate*, de *filiație*. Putem atesta lesne ceea ce am putea denumi *legături de rudenie pe linie dreaptă*, atestabile în darul și cultul *povestirii*, vocația *construcției* (cu multitudinea perspectivelor și cu salturi din referențialitate în ficționalitate și reflexivitate), explorarea *biograficului* sub formă de cronică, jurnal, eseu, readucerea în prim-planul atenției a *scriiturii* barthesiene cu întreg convoiul de procedee și strategii: estetizare, dedicare flaubertiană ca scop în sine, transcriere, meditație asupra statutului ei și al scriptorului.

Într-un cuvânt, noii târgovișteni se vor, ca și predecesorii lor, *caligrafi* benedictini ai Literelor (de unde și titlul revistei pe care o editează de 20 ani Societatea Scriitorilor Târgovișteni).

Sunt și constructori de forme de obicei mixate, urmând sfatul pe care îl dădea V. Alecsandri târgovișteanului Ion Ghica de a cultiva un gen care-l reprezintă, „scrisoarea”: *romanul SF* amestecat cu alegoria și fresca socială (Mihai Stan); *lirirunele*, concepute blagian ca semne ale tuturor fapturilor (George Coandă); pictopoema (Emil Stănescu); falsul jurnal și tableta neoargheziană „despre tot și nimic” (Ion Mărculescu), „dicționarul parapsihologic” și romanul documentar (Corin Bianu), „piesa-scenariu” și „altfel de roman” (Daniel Drăgan), „istoria anecdotică literară” și „portretul în peniță” (Florentin Popescu), basmul reactualizat (Mircea Constantinescu), „jurnalul dascălului de țară” (Nicolae Ionel), „elegia damnată” (Dan Gîju).

Aceste invenții formale sunt mărturia expresă a *spiritului aventurii* manifestat în felul de a conduce cititorul în „miezul labirintului unei existențe dedicate cu pasiune scrisului” (M.H. Simionescu).

Astfel se instaurează o odisee a căutării simetriilor, inclusiv a celor deteriorate: „Ce bine stau față în față în artă, formele ce nu se potrivesc, fiindcă întrețin speranța că, la capătul unor suprapuneri, probe, răsuciri în jurul unui închipuit centru, nepotrivirile izbutesc să se potrivească. Asimetric e monitorul aducerii la forme cuminiți, regulate, așa-zis armonioase. Numai că potrivirea și cuminența deprimă invenția formelor cu adevărat interesante. Fiindcă trăim vremea excepțională a nepotrivirilor generalizate” (Mircea Horia Simionescu, *Rătăcirile unui caligraf. Mircea Horia Simionescu în dialog cu Mihai Stan*, p. 21-22).

Astfel, în zona relativizantă a potrivirilor/nepotrivirilor, Mihai Stan asamblează întregul românesc suprapunând universul concentraționar cu cel din afară (*le dehors*), conjugând mijloacele SF cu cele realiste și scoțând discursul narativ jurnalier sau fantastic pentru a-l proiecta în grotesc și absurd. *Condiția omului* în anumite împrejurări temporale vrea să semnifice însăși *condiția umană*. „Nimicul flaubertian”, la care îndeamnă maestrul său, este un nimic al surpărilor temeiurilor ființei, al neantizării totale a acesteia. De aceea, proza lui este marcată de o adevărată tensiune existențială.

Mihai Stan este radiograful unei lumi aflate în derivă destinală, zombificată, mecanizată (în sens caragialian-ionescian), e „o lume pe dos” (în sens nu doar crengian adânc, nelimitat doar la semnificația carnavalescă).

Ca și în practicile zombilor din Caraibe, morții devin clone, devin producători de oroare, prin care oamenii sunt manipulați și robotizați, supuși voinței celor care îi reînsuflețesc, adică păpușarilor ce mânuiesc marionetele. „Jocul de-a Dumnezeu” sugerează dispariția sacrului ordonator, iar construirea unei clădiri uriașe asemănătoare Arcei lui Noe e o iluzie transparentă a intrării lumii într-o fază apocaliptică de involuție.

Golul existențial îl instalează limbajul de lemn privat de viu, de natural. La Mihai Stan, „Decalcul, pastșa, caricatura, declamația, rezonanțele lemnului împrumutat alcătuiesc un fond istoric ce nu-și slăbește nicicând energia evocatoare înaintea dramei umane, nefericirii” (M. H. Simionescu).

Afilierea la „programul” *Școlii de la Târgoviște* o denotă, la Emil Stănescu, plăcerea textului: a scrierii, a articulării și a meditației asupra lui. În *Sub soarele Sudului* se recurge la o așezare stratiformă prin încorporarea unui manuscris al unchiului autorului-povestitor, al unui jurnal propriu, al mărturiilor „documentare” ale mai multor personaje, la contrapunctarea perspectivelor (amintire-descriere-retrospectivă biografică), la variația rapsodică pe aceeași temă. Romancierul dă frâu liber fluxului memoriei întorcându-se mereu la aceleași teme, episoade, personaje, rescriindu-le, punându-le în alt registru al narațiunii, înfățișând „holograme” sub formă de monologuri ale înseși personajelor, fișând continuu spre a le întregi caracterologic.

Brezoaia se prezintă ca un tărâm al idealității, al arhetipalității, adunând întreaga lume în miniatură, ca și Yoknapatopha lui Faulkner, ca și Siliștea-Gumești al lui Preda, *Delurenii* lui Mihai Stan, sau *Marcona* lui Ion Mărculescu.

Obsesia creării unui roman/unor romane se traduce, la Ion Mărculescu, într-o expunere, în registru autoironic, burlesc, de *proiecte*. Este vorba de un procedeu original de (auto)reducere la absurd și de o (auto)iluzionare ce frizează absurdul. Sadismul la care se supune „romancierul”, de fapt disimulat, atrage și plăcerea sadică de a scrie personaje pentru a le lichida (vezi mărturisirea despre Gogu), dar și disoluția epicului, violentat prin limitare la întâmplări excentrice și la fișe caracterologice caricate. Autorul însuși a murit, fără să știe de asta, dar „își trăiește în continuare viața de zi cu zi, amintire cu amintire, eveniment cu eveniment, urmându-și dorința cea dintotdeauna, aceea de a deveni un mare autor de romane”.

Romanele cu titluri ciudate de felul *Cum a aflat Gogu că a murit*, *Un bărbat bățut de nevăstă*, *Oameni ca mine și ca dumneata* se prezintă, cu o notă particulară de sarjare, în spiritul *Breviarului* de fișe caracterologice al lui M. H. Simionescu.

În registru epic mai grav, pigmentat cu note dramatice și cu accente destinale face fișe caracterologice George Toma Veseliu, care ambiționează să fie, în spirit balzacian, secretar al Registrului Stării Civile. Știe totul despre personajele sale, le urmărește comportamentul în acțiuni sociale și morale, dar și în *afunduri* psihologice (una din clauzele programatice ale caligrafiilor târgovișteni), le raportează la sine și la un etalon etic (al bunului simț, al imperativului categoric), îi surprinde în atmosfera viciată a unui univers „blestemat de secole” (Ocnița dâmbovițeană supranumită „Pontul Euxin”). Deși scrie în cheie tradițională, prozatorul are conștiința că scrie un text nu al „lumii reale”, ci al „lumii posibile”.

Practicile postmoderniste, care se revendică și de la târgovișteni, sunt însușite de Mihaela Ciocodeică, preocupată de sondarea abisalului și absurdului ionescian (în *Mixtum compositum sau Cum se fabrică un roman cu Dracula*).

Scriitorii târgovișteni de azi se dedică experimentării îndrăznețe. Mircea Horia Simionescu remarcă la Dumitru Radu Luca un entuziasm pentru confesiune și coloritul intens, „o iubire fără margini pentru alegorie, fabulă, simbol, o ridicare de schele fanteziei și simțirii”.

Spiritul tradiției îl păstrează și poeții: Florea Turiac cu pendulările între *ratio* și *emotio*, între conștient și subconștient, George Coandă, sentimentalul biografic cenzurat de un lirism grav, atmosferizat, cu o notă dramatică; Florentin Popescu, cel care conjugă simbolistica arhetipală cu iluminările realului; Iuliana Paloda-Popescu ce ne oferă o simbioză a motivelor baladești cu cele biblice din *Cântarea-Cântărilor*; Vali Nițu care instituie un divan al „înțeleptului cu lumea”, aceasta părându-i-se „pe dos”; Ion Iancu Vale – poetul iconoclast și frondeur, creatorul unei „mitologii personale”, Daniela-Olguța Iordache cu poemele sale de cert rafinament livresc; Grigore Grigore a cărui simplitate aparentă este rodul unei arte mature, îndelung decantate.

Din gruparea literară a târgoviștenilor fac parte câțiva cronicari și istorici literari, caracterizați prin erudiție, intuiție valorică sigură și dar analitic: Barbu Cioculescu, Simona Cioculescu, Henri Zalis, Emil Vasilescu, Tudor Cristea, Marian Popa, Marin Iancu, Victor Petrescu, George Coandă, Mihai Stan, Florentin Popescu, Sultana Craia, George Anca, Liviu Grăsoiu, Petre Gheorghe Bârlea, Nicolae Scurtu, Agnes Erich, Alexandru Pompiliu, Ana Dobre, Margareta Bineață, Dumitru Copilu-Copilin, Gheorghe Buluță, Daniela-Olguța Iordache, Niculae Ionel.

Spiritul tradiției îl putem surprinde în intersectarea de planuri, în mixarea procedeeelor, în explorarea universului rural, orășenesc, concentraționar, în coborârea introspectivă în forul interior și în lumea copiilor, în folosirea documentarului, intrigii polițieniste, demonstrate de Lucian Penescu, Ioan Vișan, Dumitru Ungureanu, Victor Davidoiu, George Piteș, Savian Mur.

Școala literară și artistică de la Târgoviște, ca fenomen absolut neîncadrabil în ceva tipic, într-un irelevant „deja viu”, ilustrează nu o rațiune ce ține de o dialectică searbădă a *schimbării*, ci un principiu al continuității organiciste. Ține, ca atare, de *canon*, de o voință formativă ce se impune ca o *causa sui*, ca o valoare intrinsecă. Ea își este, dincolo de anumite influențe exterioare, *sieși* model. Firele de mătase se țes din propria crisalidă.

Târgoviștenii de ieri și de azi au conștiința lucidă că participă la scrierea unui Text al lumii (homerice, îi zice Radu Petrescu) și că au datoria sfântă să scrie bine, să râvnească la o scriitură perfectă. E conștiința că fiecare trebuie să țintească în „marele vânat”, pe care îl ascunde sufletul uman, vânatul său.

Anume despre un atare vânat vorbea Nietzsche în *Dincolo de bine și de rău*: „Sufletul omenesc și granițele lui, proporțiile atinse în general până azi de experiențele lăuntrice ale omului, piscurile, adâncimile și întinderile acestor experiențe, întreaga istorie de până acum a sufletului și posibilitățile lui încă neistovite acestea toate constituie pentru un psiholog înăscut și prieten al «marii vânători» domeniul predestinat de vânătoare. Dar de câte ori nu trebuie să-și zică disperat: «Unul singur! vai, numai un singur om! și pădurea aceasta mare, codrul acesta». Și-n felul acesta-și dorește câteva sute de hăitași, ca și de copoi învățați și iscusiți pe care să-i poată slobozi în istoria sufletului uman, ca să doboare acolo vânatul său” (Friedrich Nietzsche, *Opere complete*, 6, Timișoara, 2005, p. 45).

Târgoviștenii au înțeles că fiecare trebuie să obțină vânatul său, dar că se cere să pornească la „marea vânătoare” predestinată doar împreună cu ceilalți „vânători”. Numai în felul acesta ceva din sufletul omenesc se lasă vânat.

Ei au ținut seamă de toate „experiențele lăuntrice ale omului”, făcând *ucenicie* la ele. Au coborât temerar adesea „până la obârșii” (vorba aceluiași filosof), până la rădăcini, „ideea rădăcinilor” devenind obsedantă, au meditat asupra legăturii dintre vremi, asupra întâlnirii dintre culturi, asupra scrisului ca act existențial fundamental, literatura fiind, în reprezentarea lor, și obiect de meditație asupra rațiunii ei de a fi. Au privit spre trecut prin inevitabilul prezent etern al lui Hegel, căci numai astfel poți reconstitui întreaga odisee a trecutului.

Vânatul poate să fie un trofeu de mare preț precum *jurnalul* (marea descoperire literară târgovișteană) sau unul mai modest de felul versetului de o singură folosință, dar și întreaga materie „carnală” epică turnată în formă de roman, schiță, cronică, povestire, biografie romanțată, fragmente epopeice de amintiri din copilărie, metaroman.

Blagiana *nisus formativus* se manifestă în redescoperirea sonetului și acelei *ars combinatoria*, cultivată de ființa barocă ce este o ființă problematizantă.

Reprezentanții *Școlii literare și artistice de la Târgoviște* sunt niște postmoderniști *avant la lettre*, încredințați fiind că omul e angajat în imensul *theatrum mundi* având statutul privilegiat de a apărea în calitate de *homo ludens* creându-și o ordine logică și valorică deasupra realului.

Continuatorii *extra muros* ai Școlii s-au aliniat programatic la aceste jocuri ale frumuseții și sfințeniei, taxate ca atare de Johan Huizinga, îmbrățișând registrul carnavalesc, parodic, satiric (menipeic-dostoevskian), intertextual. Au impus *jocul* ca dimensiune existențială fundamentală Nicolae Dabija, Iulian Filip, Ianoș Jurcanu, Iulia Paloda-Popescu. Acribia filologică se atestă la Barbu Cioculescu, Henri Zalis, Florentin Popescu și la mulți alți continuatori raliați la programul estetic, etic-deontologic al înaintașilor.

Jocurile de limbaj witgensteiniene, promovate de Mircea Horia Simionescu, l-au determinat pe Mihai Dragolea să identifice mărcile stilistice ale postmodernismului la toți caligrafiile târgovișteni. Experiențele lăuntrice i-au făcut să caute acea *substanță irațională* nietzscheană care se ascunde în abisurile ființei.

Irealismul, oferind configurații infinite, este o altă mare „găselniță”, datorată lui Petru Creția și celorlalți care au fugit cu dinadinsul de realul insignifiant, nu și de *universul mic* și de *omul mic* care s-au arătat demni de a fi luați în seamă. În orice întâmplare, oricât de neînsemnată se ascunde un tâlc. De aceea, târgoviștenii au conceput adesea cartea ca pe o culegere de învățături morale. Formula aforistică, apoftegmatică n-a fost ocolită nici ea.

O folosește, bunăoară, cu deosebită iscusință în parabolele sale Aurelian Silvestru. A scoate din orice situație de viață o semnificație e de asemenea un vânat prețios.

Târgoviștenii, naratori prin excelență *pluriperspectiviști* pot vorbi, astfel, cu demnitate despre ei înșiși cu formula nietzscheană: *Noi, pasionații de cunoaștere*. Noi am știut/ știm a merge spre vânatul nostru. Prin pasiunea de cunoaștere suntem europeni.

De concluzionat că toți scriitorii amintiți, membri ai Societății Scriitorilor Târgovișteni, sunt și constanți/permanenți colaboratori ai „Litere”-lor în cercul căreia (adică al revistei) s-au format sau s-au împlinit prin atașamentul la această confrerie

căreia George Toma Veseliu i-a găsit cea mai potrivită denumire, aceea de **Continuatori ai Școlii literare și artistice de la Târgoviște**. Altfel spus Societatea Scriitorilor Târgovișteni este, dovedit, continuatoarea Școlii de la Târgoviște.

Cu siguranță nu se poate imagina apariția și dezvoltarea „Litere”-lor, drept cea mai importantă revistă culturală târgovișteană (din 2005) fără a ține seama de implicarea majoră a scriitorului Tudor Cristea pe care redactorul-șef al revistei – și acesta la rândul său romancier, jurnalist, istoric și critic literar – l-a numit ca fiind „Criticul oficial al Societății Scriitorilor Târgovișteni” denumire acoperită de cărțile acestuia: Partea și întregul (1999), Chipul și oglinda (2005). De la clasici la contemporani (2008), Arta drivei. Tablete. Consemnări. Resemnări (2011), Revizuiți și consemnări (2012) cu excepția vol. „Chipul și oglinda” toate apărute la „Bibliotheca” și majoritatea, în foileton, în „Litere”.

Dar iată un „portret” amical al directorului „Litere”-lor aparținând redactorului-șef.

Mai în glumă, mai în serios, se vorbește, în lumea literară dâmbovițeană, de un „patruler magic” ce pare să fi concentrat o cârmă din Societatea Scriitorilor Târgovișteni: Pătroaia-Vale (Corin Bianu), Ciupa-Lagăr (Mihai Stan), Ionești (Nicolae Neagu și Ion Mărculescu) și Jugureni (Marin Ioniță și Tudor Cristea), fiind ei și membri ai Uniunii Scriitorilor din România. Prin 1972, Dorel – așa-numit de prieteni – dăruiește cu autograf unor „colegi” o plachetă – „Copacul îngândurat”, un fel de supliment al Bibliotecii „Literatură” ce apărea în revista Argeș sub îngrijirea lui Gheorghe Tomozei, un bilet de liberă intrare în lumea literară pentru tinerii poeți. Tudor Cristea nu era un necunoscut: în 1968 debutase în „Argeș” cu numele real, Dorel Cristea, redebutează (dacă se poate spune așa) în 1971 la „România literară” în rubrica lui Geo Dumitrescu „Vă propunem un nou poet”, cu pseudonimul George Buzinovski. Debutul editorial se va produce în 1976 cu „Astrul natal”, volum de poezie premiat la cea de a doua ediție a concursului de debut al Editurii Eminescu, bine primit de critică. Volumul este semnat Tudor Cristea, cum va proceda cu toate cărțile sale de acum înainte. În 2004 i s-a decernat în cadrul Festivalului național de literatură „Moștenirea Văcăreștilor”, „Premiul pentru literatură” al Municipiului Târgoviște. Mai înainte, în 1990, fusese primit în Uniunea Scriitorilor din România. Între timp citisem „Porțile verii” (1989) un inteligent și talentat mixaj textualist erotico-detectivistic, o proză – așa cum arătam în „Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare. 2005-2015” (T. Cristea este membru fondator al SST în 2005 și vicepreședinte) – substanțială sub raport epic, cu elemente livești și poetice, constituită, în ultimă instanță, într-o metaforă a memoriei infinite și a ficțiunii artistice (în maniera cultivată de Alexandru George și de alți reprezentanți ai Școlii de la Târgoviște precum Mircea Horia Simionescu, Costache Olăreanu sau Radu Petrescu, aș adăuga). Personajele – „visători, ratați tragici sau impostori” – plasate pe fundalul unei lumi, ce azi pare inoabilă (cu sensul de „dezgustătoare”) – sunt memorabile. Cartea rezistă la aproape trei decenii de la publicare. Timp de 7 ani (1991-1998) T. Cristea părăsește – niciodată nu a dat o motivare – lumea literară, devenind, după propriile-i mărturisiri, fermier de Stavropolia-Jugureni și... profesor de liceu. Înființarea în aprilie 2000 (împreună cu Dumitru Ungureanu, Daniela Olguța Iordache și Mihai Stan) a revistei „Litere” îl resuscitează. „Litere” ar fi rămas, cu siguranță, doar un episod frizând bizarul într-o posibilă istorie anecdotică a literaturii române, încercarea utopică a inițiatorilor (prima redacție: Tudor Cristea – redactor-șef, Mihai Stan – secretar general (sic!) de redacție, devenit redactor-șef, Daniela Iordache și Dumitru Ungureanu – redactori, Daniel Dumitru Stan

– tehoredactor) fiind privită/ taxată cu superioară îngăduință mai ales de către acei scriitori din Târgoviște și de aiurea care n-au editat vreodată o revistă. Este cert acum – privind retrospectiv avatarurile „Literelor” – că „Litere” s-ar fi stins dacă Tudor Cristea (directorul) și Mihai Stan (redactorul-șef al „Literelor”) n-ar fi format o excelentă echipă indestructibilă, în ciuda încercărilor subtile de a o destabiliza care (din nou, obicei târgoviștean) au fost destul de numeroase. Rând pe rând, apar volumele de critică literară: „Partea și întregul – eseuri critice” (1999), „De la clasici la contemporani” – cronici și eseuri critice (2008), „Litere 100. Istoria unei reviste dâmbovițene” (2009, în colaborare cu Mihai Stan), „Arta derivei. Tablete. Consemnări, resemnări” (2011), „Revizuiți și consemnați” (2012), „Litere. Istoria unei reviste de cultură dâmbovițene 2000-2015” (2015, în colaborare cu Mihai Stan). Tot Ed. Bibliotheca îi încredințează îngrijirea unor ediții: „Clasicii noștri de Vladimir Streinu” (2011), „Vladimir Streinu – Poezii” (2012). Ca și Alexandru George – evocat fiindcă majoritatea istoricilor literaturii române îl plasează în rândul corifeilor Școlii de la Târgoviște – Tudor Cristea este autorul unor eseuri critice inspirate stilistic din care reiese originalitatea criticii sale: nici iconoclastă, nici demolatoare, nici negativistă, ci disociativă, ocolită de idiosincrazii, marcată – ca la Eugen Simion – ici-colo de spiritul didactic vizibil în excelente expozeuri trădând practicianul (T.C. a fost o viață profesor de literatură la Colegiul Național „Vladimir Streinu” din Găești). Personal apreciez/admir la T.C. stilul academic, expunerea clară, lovinesciană a judecăților de valoare în evaluarea și interpretarea operelor literare asupra cărora se oprește. Admirabil critic, un promotor literar dublat de un ostensibil antropolog cultural apreciat de N. Manolescu, acesta oferindu-i o rubrică în „România literară”, prin eleganța stilului, polemic adesea, T.C. este exemplul a ceea ce ar trebui să fie criticul literar în antiteză cu modelul agresiv, infatuat, dogmatic, coleric practicat de unii așa-ziși importanți critici ai momentului.

Timpul ne-a dat satisfacția reușitei. Nu e ușor lucru să editezi o revistă cu apariție lunară – fără nicio sincopă – timp de aproape 20 de ani, să fondezi, plecând de la revistă, o societate scriitoricească foarte vizibilă (în prezent 200 de membri cu carnet), să dai, cum s-a exprimat cineva, „ora exactă în cultura scrisă dâmbovițeană”. O altă „idee războinică” a fost aceea a unei personalități aparte a revistei. Colaboratorii colegiului de redacție, au avut conștiința valorii și n-au pregetat să stârnească polemici urbane, pe teme literare desigur, cu mai-marii momentului. Ceea ce a dat identitatea aparte între multele reviste ce apăreau în urmă cu 20 de ani. Multe dintre acestea efemeride al căror nume s-a uitat. Din nefericire, „odată cu trecerea în absolut a directorului Litere-lor, Tudor Cristea, criticul grupării, redacția de la Găești și-a încetat activitatea. „Litere” are o puternică redacție, de 18 ani, la Chișinău: acad. Mihai Cimpoi, acad. Nicolae Dabija, Iulian Filip, Aurelian Silvestru, Ianoș Turcanu, Vasile Romanciuc, Igor Șarov. Într-adevăr relația cu Chișinăul este specială mai ales dacă o comparăm cu pseudoentuziasmul podurilor de flori – azi o frumoasă amintire. Doar atât. Târgoviștenii au fondat la Chișinău biblioteca Târgoviște, în parte dotată prin donații de carte în grafie latină, sunt prezenți la marile evenimente culturale (aniversări, lansări, concursuri, Congresul mondial al eminescologilor, editarea în parteneriat a zeci de cărți, 15 semnate de Mihai Cimpoi) etc. etc. Colegiul de redacție al „Literelor”-lor – Chișinău e prezent în corpore la „Moștenirea Văcăreștilor”, la „Simpozionul Școala prozatorilor de la Târgoviște” ajuns la a șaptea ediție, în paginile revistelor târgoviștene. Împreună aplicăm conceptul de unire prin cultură. Cum ați sugerat, enumăr rubricile „Literelor”-lor și pe titularii acestora

luând ca reper revista din iulie 2019: EDITORIAL: MIHAI STAN; BREVIAR: Barbu Cioculescu; VALENȚE LITERARE: Mihai Cimpoi; POSTDECEMBRISM: Marian Popa; SATUL ROMÂNESC ÎN RAMA LITERATURII: Alex Ștefănescu; DIN NOU LA CLASICI: Marin Iancu; ȘCOALA DE LA TÂRGOVIȘTE: Mădălina Simionescu (Cojocar); ISTORIE LITERARĂ: Emilia Motoranu; REVELAȚIILE LECTURII: Iordan Datcu; STUDII DE CAZ: Alexandru Bulandra; ESEU CRITIC: Stan V. Cristea; LITERE ȘI SENSURI: Ana Dobre; ARHITECTURI LUDICE: Lina Codreanu; POVESTEA DINTRE VORBE: Liviu Grăsoiu; CONVERGENȚE: George Toma Veseliu; NOTE DE LECTURĂ: Traian D. Lazăr; ANGAJĂM PERSONAJE: Vasile Bardan; EU VĂ CITESC PE TOȚII!: Florentin Popescu; SCRIPTA MANENT: Victor Atanasiu; NOTES: Simona Cioculescu; DICȚIONAR: Victor Petrescu; EMINESCIANA: Nicolae Georgescu; GEOCIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ: George Coandă; EMINESCIANA: Dumitru Copilu-Copillin; STEIURI: George Anca; ANTOLOGIE: Paula Romanescu; POEZIA ACASĂ: Iulian Filip; „POEZIA ACASĂ” LA CERNĂUȚI: Vasile Tărâțeanu; INTARSII: Daniela-Olguța Iordache; PHILOSOPHIAE IN CIVITATE: Pompiliu Alexandru; OPINII: Magda Ursache; ESEU: Savian Mur; SFATURI PE LUMINĂ: Mihai Miron; SCHOLA: Elena Stan-Bădulescu; BIBLIOFILIE: Ana Andreescu; FIRIDE BASARABENE: Nicolae Scurtu; ÎNTRE ORIENT ȘI OCCIDENT: Honorius Moțoc; MEMORII: Manole Neagoe; THALIA: Cristina Dinu; ARHITECTURĂ: Emil Stănescu; ARTE PLASTICE: Ion Mărculescu.

Pentru literele românești, pentru „Litere”, pentru Societatea Scriitorilor Târgovișteni, pentru cultura scrisă târgovișteană, trecerea în Absolut a remarcabilului scriitor este o grea pierdere. De neînlocuit! Va dăinui, cât vor exista „Litere”-le, amprenta personală a spiritului său critic.

Retrospectiv „aventura” „Litere”-lor, în ciuda denigratorilor („oameni de cultură și odihnă” cum i-a numit inspirat Tudor Cristea) și a Casandrelor târgoviștene a avut/are un final remarcabil: cam tot ceea ce apărea în articolul-program bagatelizat de (in)amicii literari realizându-se, inclusiv „cele câteva idei războinice” s-a împlinit. Să nu uităm că „Litere” deține all-time record-ul longevității – nicicând nicio revistă târgovișteană nu a apărut număr de număr, lunar fără nicio sincopă 20 de ani. Și revista dă certe semne de longevitate.

Zeci de volume s-au constituit, fie că au fost din domeniul literaturii, artei, istoriei și criticii literare, teoriei literare, istoriei naționale, prin așa-zisa metodă a foiletonului, într-un fel, colaboratorii acoperind tematic titlatura rubricii lunare personale uneori hrănită timp îndelungat. Un exemplu edificator: în „Litere... Litere” (Editura Bibliotheca, 2016) și în „Un veac printre cărți. Barbu Cioculescu în dialog cu Mihai Stan” (Ed. Bibliotheca, 2019), cel mai longeviv colaborator sărbătorit cu fast în Societatea Scriitorilor Târgovișteni al cărei membru fondator este, pe 10 august 2019, la împlinirea a 92 de ani, l-am numit pe Barbu Cioculescu, a adunat eseurile publicate în rubrica sa „Breviar” timp de 17 ani.

Și nu este singurul, așa cum vei constata, onorabile cititor, din articolul „Cărți din «Litere»” inserat în această istorie.

*Prezentare realizată de scriitorul **Mihai STAN**
Președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni*

GRUPAREA CULTURALĂ BOGDANIA

Istoric

Pornind de la rostul și sensul vieții am ajuns la concluzia că actul de cultură are un rol important în construirea altarului tainic din suflet, în desăvârșirea spirituală a omului. Fără educație, cultură, credință nu se poate făuri un viitor strălucit, o viață liberă și fericită în glia strămoșească. Ținând seama de afirmațiile lui Democrit, că: *"Omul este un mic univers"* și al poetului Nichita Stănescu că: *"Oamenii sunt păsări cu aripile crescute înăuntru"* am fondat, în luna noiembrie 2009, la Cercul Militar din Focșani, Cenaclul literar „Vasile Cârlova”, cenaclu pe care l-am condus peste doi ani. Ulterior am considerat ca necesar și foarte util să înființez, la începutul lunii august 2011, o Asociație cultural-umanitară, cu denumirea de Bogdania. Aceasta este persoană juridică de drept privat cu scop nepatrimonial, independentă, organizată potrivit Legii nr. 246/2005, ai cărei membri fondatori sunt: Marin Ionel, președinte; Marin Elena, vicepreședinte și Stroia Gheorghe, secretar general. S-a constituit pe durată nedeterminată și are sediul în Focșani, Str. Contemporanu, nr. 28, județul Vrancea. Are caracter social-cultural-umanitar, cu scopul de a promova valorile culturii românești în țară și în diaspora românească. Ca obiective principale enumăr: Organizarea și desfășurarea de activități culturale în județ și în țară prin care să promovăm valorile culturii românești, precum: concursuri literare, lansări de carte, simpozioane literare, zilele culturii naționale, ale limbii române, ziua națională, etc. Asociația a desfășurat și desfășoară activități culturale în licee, școli gimnaziale din județ și în județele Galați și Buzău. Încă de la început s-au depus eforturi susținute pentru realizarea tuturor obiectivelor stabilite prin Statut.

Evenimente culturale organizate cu Asociația culturală Bogdania

Pornind de la afirmația lui Constantin Noica: „Cultura reprezintă zidul de apărare a omului de lumea urâtă și schimonosită din afara lui” și de la faptul că prin cultură cucerim libertatea de a gândi, de a ne exprima dar și libertatea de a trăi în consonanță cu valorile consacrate am hotărât cu membrii activi ai Asociației să organizăm și desfășura activități culturale în licee, școli din municipiul Focșani, în diverse localități din județul Vrancea și din țară. Amintesc doar câteva:

1. La Cercul militar din Focșani, lansări de carte, activități dedicate Zilei Armatei, Zilei naționale a României, etc.

2. La Galeriile de artă din Focșani cu prilejul Zilei naționale a culturii române, a limbii române, lansări de carte, simpozioane, comemorări ale unor scriitori vrânceni și altele.

3. La Biblioteca municipală din Adjud, lansarea revistei Bogdania, a antologiilor Bogdania, la proiectele proprii ale Bibliotecii Membri ai Asociației Bogdania la diverse activități culturale și educative în Instituții de învățământ din județul Vrancea.

4. La Școala gimnazială "Ștefan cel Mare" din comuna Suraia

5. La Școala gimnazială "Vasile Alecsandri" din Focșani, împreună cu prozatorul Radu Borcea, familia Răduță și Doina Bornaz.

Elevii din fotografie au făcut parte și din cenaclul literar *Bogdania Junior*, înființat la Școala Gimnazială nr. 8 Alexandru Vlahuță din Focșani. Din comitetul de conducere a făcut parte: Prof. Valy Jigănuș, președinte, Prof. Liliana Foarfecă, vicepreședinte și eleva Ana Pavlov, clasa a V-a C, membru. Coordonatorul Cenaclului-poetul Ionel MARIN. Amintesc pe talentatele eleve, din clasele V-VIII: Pavlov Ana, Buruiană Alice, Pruteanu Claudia, Popa Ștefania, Anicolae Felicia, Grădiștean Miruna, Niță Ionel, Gătej Andreea, Dudău Andra, Burdușa Jessica, Bercaru Ana și alții. Prima ședință a avut loc pe 07 februarie 2017.

Cenaclul literar *Bogdania Junior*

Bogdania în diferite localități din România

6. Lansare de carte la Biblioteca județeană „V.A. Urechia” din Galați

7. Lansare de carte la Liceul tehnologic din Pechea, județul Galați

8. Lansarea vol. „Aripi spre zbor” Antologia literară Bogdania, vol. I, la Cenaclul „Literar Ing” din București

Dintre membrii Asociației cultural-umanitare Bogdania care și-au adus aportul la susținerea principalelor proiecte amintesc: MARIN ELENA, GHEORGHE A. STROIA, STOICA VIRGIL MARIAN, GENOVEVA MATEEV, RACHERU NINA, NICOLAU OVIDIU, BORNAZ RĂDUJĂ, ION CROITORU, BORCEA RADU, toți cu domiciliul în Vrancea și alte personalități ale științei și culturii din București, precum: Nicolae VASILE, Corneliu

Cristescu, Ovidiu JUȚUIANU, Michaela Al Orescu, Geo CĂLUGĂRU, Vasile GROZA și alții din țară și diaspora românească.

Festivalului-concurs de creație literară Bogdania

În anul 2012, Asociația cultural-umanitară Bogdania a organizat prima ediție a Festivalului-concurs național de creație literară Bogdania, în parteneriat cu Direcția de cultură a județului Vrancea. Festivitatea de premiere a avut loc la Ateneul Popular „Mr. Gheorghe Pastia” din Focșani. La prima ediție din juriu a făcut parte scriitorii: Cristian Petru Bălan (SUA); Culiță Ioan Ușurelu; Gheorghe A. Stroia; Ionel Marin și Prof. Florin Micu Iliescu, directorul Direcției de cultură a județului Vrancea. S-a reușit cooptarea a numeroase și remarcabile personalități ale literaturii și culturii românești contemporane, din țară și din Europa, SUA, și Australia, în juriu și astfel să dăm credibilitate și prestigiu Festivalului-concurs Bogdania, devenind astfel o rampă de lansare a tinerelor talente, un Festival al tinerilor creatori cu dragoste pentru limba română. Deja mulți dintre tinerii premiați la edițiile anterioare au devenit autori.

Aspecte de la Festivalul-concurs național de creație literară „BOGDANIA”, din Focșani, edițiile I-III (2012-2014) și VII (2018).

Aspecte de la Festivalul-concurs național de creație literară „BOGDANIA” – edițiile IV-VI (2015-2017), desfășurate la sediul AGIR din București.

Din anul 2019 am dat o nouă dimensiune Festivalului de creație literară BOGDANIA, transformându-l într-un Festival internațional dedicat tuturor creatorilor români cu talent literar din lume care încă n-au volume publicate și au vârsta cuprinsă între 15-40 de ani. În competiție au fost și tineri români domiciliați în Spania, Marea Britanie, Italia și de fiecare dată din Republica Moldova. La fiecare ediție, Asociația cultural-umanitară Bogdania, Revista Bogdania a oferit premii, Diplome de excelență, pentru merite literare deosebite, pentru contribuții importante la promovarea culturii române unor personalități din țară și din diaspora românească, printre care amintesc: Prof. univ. Nicolae Vasile, Florian Laurențiu Stoica, Nicolae Rotaru, Doru Dinu Glăvan, din America: Prof. Cristian Petru Bălan, Prof. univ. Florentin Smarandache, Vavila Popovici, din Australia: Ben Todică, din Franța: Victor Ravini, din Canada: Dumitru Ichim, Melania Rusu Caragioiu, Elena Buică, din Italia: Luca Cipolla, Prof. univ. Nicolae Mătcăș din Rep. Moldova și mulți alții, cărora le urez multă sănătate și spor în toate.

Aspecte de la Festivalul-concurs internațional de creație literară „BOGDANIA”-
ediția a VIII-a, București, sediul AGIR, 18 iunie 2019

Pentru promovarea tinerelor talente am coordonat realizarea primelor trei volume ale Antologiei literare Bogdania, **ARIPİ SPRE ZBOR**, (vol. I, Editura Olimpias, 2014, vol. II, Editura Emma, 2016, vol.III, Editura Bogdania, 2018). În aceste antologii sunt cuprinse creații ale concurenților premiați dar și a altor participanți la Festivalul-concurs literar Bogdania. Am acordat nouă trofee și peste 160 de premii și diplome celor mai buni concurenți. Din cauza pandemiei în acest an nu am organizat

pentru ediția a IX-a a Festivalului Bogdania, Gala premiilor Bogdania. Urmează să realizăm, până la sfârșitul anului 2020, vol. IV al Antologiei *ARIPI SPRE ZBOR*.

Revista de creație și cultură Bogdania

În luna februarie 2013 am realizat site-ul revistei de creație și cultură Bogdania (**revistabogdania.ro**) și la începutul lunii mai 2013, primul număr tipărit al revistei Bogdania. Revista de creație și cultură Bogdania este fondată și editată de Asociația cultural-umanitară Bogdania din Focșani și initial a apărut la trei luni și de la începutul anului 2015, odată la două luni. Director fondator și redactor șef este și în prezent scriitorul Ionel N. Marin, președintele Asociației Bogdania. Membrii colectivului redacțional la înființare: Lucian Gruia, Ilarion Boca, Năstase Marin, Katia Nanu, Nicolae Octavian Lupu, Mihai Marin (Spania) și Dumitru Buhai (SUA); Membrii de onoare: Acad. Valeriu D. Cotea, Prof. Cristian Petru Bălan (SUA) și scriitorul Gheorghe Stroia. Ca secretar de redacție: Prof. Rancher Nina. Ulterior au intervenit schimbări și în prezent colectivul redacțional este format din: Editor senior – Nicolae Vasile; redactori: Vasile Groza, Geo Călugăru, Ben Todică (Australia), Michaela Al Orescu, Adrian Nicolae Popescu, Maria Filipoiu, Corneliu Cristescu. Secretar de redacție: Simona Mateev. Ca membru de onoare al revistei este și Prof. univ. dr. Florentin Smarandache (SUA).

Deviza revistei Bogdania de la început a fost și va rămâne: diversitate în conținut și formă, originalitate și calitate.

În cei opt ani de apariție neîntreruptă revista Bogdania a cuprins în paginile ei personalități ale culturii naționale, precum și creatori de mare valoare din: SUA, Canada, Australia, din țări ale Europei. Cu bucurie amintesc pe: Acad. Cristian Petru Bălan, Prof. univ. Florentin Smarandache, Prof. dr. Dumitru Buhai, Ioan Miclău, Octavian Curpaș, Melania Rusu Caragioiu, Ben Todică, Luca Cipolla, Nicolae Mătcăș, Traian Vasilcău, Vasile Căpățână, Dumitru Ichim, Vasile Tărățeanu, Victor Ravini, Vavila Popovici, Ada Segal SHEFER, Silvia Butnaru, Elena Buică, și alți români de mare valoare literară și culturală din străinătate, care ne onorează cu creații de mare ținută artistică și morală. Dânșii și numeroase personalități de cultură, scriitori, artiști au

primit Premii și Diplome de excelență din partea Revistei de cultură Bogdania, pentru promovarea și răspândirea în lume a culturii și tradițiilor neamului românesc. În paginile Revistei „Bogdania” am cuprins pe lângă: poezie, proză, eseuri, articole de istorie, comentarii critice, aniversări, comemorări, interviuri, artă, teatru, traduceri, evenimente culturale și rubricile debut și literatură pentru copii, care să stimuleze creația literară la tineri și să crească respectul față de limba și cultura română. În revistă au fost publicați, în fiecare număr, **tineri creatori din țară și străinătate** care au fost premiați la cele nouă ediții ale Festivalului de creație literară BOGDANIA și vom continua cu această rubrică. Apreciez strădania și implicarea deosebită, în creșterea prestigiului revistei Bogdania, în mod deosebit: prof. univ. Nicolae Vasile, Dr. Michaela Orescu, Ovidiu Țuțuianu, Corneliu Cristescu, toți scriitorii membri ai valorosului Cenaclu „Literar ing.” din București. De asemeni s-au remarcat scriitorii: Vasile Groza, Elena Armenescu, Geo Călugăru, Al Florin Țene, Anghel Hotu, Maria Filipoiu, Florian Laurențiu Stoica, George Stroia, Doina Bârcă, Andreea Cojocar (Ion), Adrian Nicolae Popescu, Ilarion Boca, Năstase Marin, Ioan Indricău, Mărioara Nedea, Radu Borcea, Simona Mateev, Lucian Gruia, Angela Burtea, Irina Mihalca, Stelian Gomboș, Beatrice Kiseleff, Ion C. Ștefan, Mihai Antonescu, Dan Lupescu și lista poate continua cu sute de exemple, demne de laudă. „Lista scriitorilor publicați în fiecare număr este destul de bogată, materialele variate și bine conturate. Este o încântare să lecturăzi revista Bogdania!” afirma de curând distinsa scriitoare Maria Niculescu din București.

Câteva aprecieri despre revista Bogdania

Revista Bogdania este una din cele mai frumoase, bogate și serioase reviste care, așa cum spuneam la înființarea ei, va parcurge o traiectorie ascendentă și de mare necesitate în vremurile actuale.

Îl cunosc personal, destul de bine pe Ionel MARIN, fondatorul și redactorul șef al revistei și sunt convins, deși face mari sacrificii, va duce munca până la capăt, cu dăruire și dragoste prietenească pentru afirmarea valorilor literaturii și culturii române. Vă doresc mari succese în continuare și tiraje cât mai multe, fiindcă sunt mulți cititori însetați după minunatele pagini ce o înnobilează de la un număr la altul.

Mulțumesc din inimă pentru DIPLOMA DE EXCELENȚĂ, venită din partea unui neobosit scriitor-patriot care este marele Român, Dl. IONEL MARIN, ce a organizat totdeauna unul din cel mai mari și mai încurajatoare Festivaluri literare din țară, ajuns la ediția a IX-a/2020.

Dumnezeu să vă binecuvânteze! Felicitări și viață lungă înainte! Multă sănătate, fericire și mari succese prezente și viitoare!”

(Cu aceiași sinceră stimă, Prof. **Cristian Petru BĂLAN**, SUA)

Neobositul investitor de patriotism cultural și pasiune literară, marele român al credinței și speranței în mai binele neamului, Ionel Marin, arhitect de publicație care reunește între coperte eşaloane de creatori cu simțul iubirii de meleag (revistă care a absolvit și a sărbătorit cei 7 ani de acasă prin acordarea unor diplome și trofee, între cei onorați cu un premiu de excelență numărându-mă și eu!) merită toată grațitudinea

și admirația pentru fapta sa mirabilă, pentru sânguința sa demnă de laudă, pentru finalitatea unui demers de promovare a talentului, de popularizare a valorilor, de menținere în prim plan a limbii și tradițiilor naționale. Drum bun la „școlile cele mari”, BOGDANIA, felicitări tuturor care s-au înregimentat și participă la ofensiva culturală focșăneană, cu extensie națională și internațională, întru mai binele spiritual al trăitorilor și gânditorilor români! Vă doresc – dumneavoastră și prestigioasei "Bogdania" – un viitor înnobilit de lumină și frumoase izbânzi bine meritate.

Cu solidar gând bun. LA MULȚI ANI!

(Gl. Bg. (r) prof. univ. dr. ing. **Nicolae ROTARU**, membru al USR și al UZPR)

Opt ani de apariție pe hârtie a revistei de creație și cultură Bogdania

Revista Bogdania, editată de cunoscutul scriitor și editor Ionel Marin, se înfățișează în fața cititorilor săi în condiții estetice, stilistice și de conținut de excepție, fiind așteptată cu nerăbdare și având aprecieri din partea cititorilor și a celor care publică în paginile acesteia. În paginile acestei reviste semnează numeroase personalități, scriitori cunoscuți din țară și străinătate, membri LSR și USR etc. Revista promovează istoria literaturii române ce se scrie din mers, dar și studii de istorie a neamului nostru.

În condițiile fenomenului de globalizare, când multe din creațiile neamului nostru vor dispărea, sau trec în umbra uitării, astfel de publicații devin tezaurul culturii noastre la care se vor raporta urmașii noștri. Revista BOGDANIA rămâne un martor pentru generațiile viitoare ale neamului de pe teritoriul Carpato-Danubiano-Pontic.

Cu ocazia sărbătoririi a opt ani de apariție pe hârtie a revistei BOGDANIA îi dorim viață lungă, conducerii ei și colaboratorilor sănătate, inspirație și mulți ani în folosul culturii naționale.

(**Alexandru Florin ȚENE**, Președintele Ligii Scriitorilor Români, Membru ARA)

„Întreaga activitate a revistei este admirabilă, prin patriotismul și dedicația cu care fondatorul său, poetul Ionel Marin, dar și colaboratorii săi, reușesc să scoată la lumină boabele de aur, nestematele iubirii de țară și de neam”. FELICITĂRI pentru întreaga activitate a revistei Bogdania, for de cultură ce a reușit să strângă în jurul acestui frumos destin literar, personalități culturale marcante ale umanității contemporane! Revista BOGDANIA a reușit, de fiecare dată, să rămână aceeași revistă de înaltă ținută literară să promoveze și să susțină literatura română și pe creatorii români, să îi încurajeze pe tineri să acceadă la scris, cu pasiune și dragoste. Chiar festivalul internațional de creație literară dedicat tinerilor, cât și cel dedicat copiilor, sunt ele însele dovezi ale acestui românism binecuvântat. Revista BOGDANIA, la 8 ani de existență, a devenit o întreprindere de forță, pe altarul culturii vrâncene, naționale și nu numai. Felicitări, BOGDANIA, felicitări, Ionel Marin, felicitări valoroșilor colaboratori, cititorilor, pentru care această minunată revistă a devenit o benefică dependență! LA MULȚI ANI.

(**Gheorghe A. STROIA**, membru ARA & USE)

Rolul grupării Bogdania în literatura contemporană a fost constant semnificativ, Ionel MARIN construindu-și o influență națională și internațională mereu crescândă, reușind să aducă în revistă valori incontestabile din țară (Geo CĂLUGĂRU, Vasile GROZA, Ion C. ȘTEFAN și alții), din Republica Moldova (Nicolae MĂTCAȘ și alții), SUA (Criastian Petru BĂLAN, Florentin SMARANDACHE și alții), Canada (Melania RUSU CARAGIOIU și alții), Australia (Ben TODICĂ și alții), Italia (Luca Cipolla) etc., reușind să păstreze o ritmicitate de invidiat, comparativ cu altele care au mai pierdut ritmul, uneori. Concursul de literatură pentru copii și tineri, organizat de Asociația Bogdania reușește să adune valori autentice ale tinerei generații, unele dintre ele reușind să debuteze editorial destul de repede după obținerea unor premii.

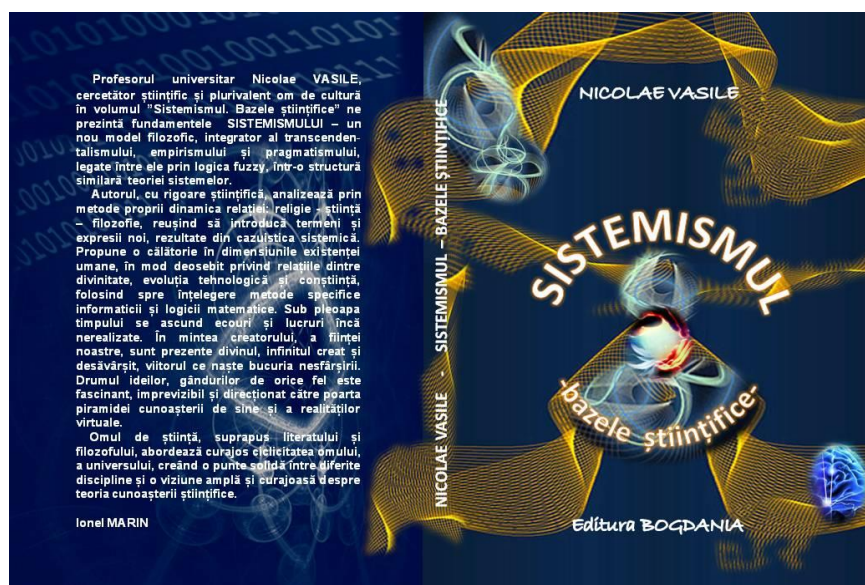
Împreună cu Bogdania și Convorbiri literar-artistice, am inițiat recent, prin gruparea *Literar ing*, proiectul de mare amploare SCRITORII din GENERAȚIA 2000, susținut și de Revista *Cronica Timpului* a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, găzduit de site-ul Wordpress: revistedecultura.com, care urmează să aibă și o formă tipărită în anii viitori. Acesta are menirea să fie un răspuns la ideea preconcepută a societății că în această perioadă nu s-ar mai scrie nimic valoros. La opt ani de la înființare, urez grupării Bogdania noi succese, iar domnului Ionel MARIN, sufletul acesteia, sănătate lui și familiei sale!

(**Nicolae VASILE**, Coordonator *Literar ing*, membru UZPR)

Editura Bogdania

La începutul lunii ianuarie 2018, am fondat Editura Bogdania. Ca director de editură consider că am o mare responsabilitate în a edita cărți valoroase, cărți care să reziste timpului și să crească prestigiul culturii române. Am coordonat realizarea de cărți de știință, teologie, monografii, antologii literare, volume de poezii, romane și altele. Dintre scriitori amintesc:

Nicolae VASILE, Vasile GROZA, Simona MATEEV, Angela BURTEA, Catrina DANCIU, Viorel IANCU, Ionel ENE și alții.

Colaborări cu alte grupări literare

O colaborare importantă și permanentă a fost și este cu Cenaclul *Literar ing* din cadrul Asociației Generale a Inginerilor din România, cu sediul în București. Cenaclul a fost gazda festivității de premiere a ultimilor ediții ale Festivalului de creație literară Bogdania, iar domnul Nicolae VASILE, coordonatorul cenaclului a fost și președintele Juriului Festivalului-concurs Bogdania, la ultimile șase ediții, în anii 2015-2020. De asemenea patru membri ai Cenaclului *Literar ing*, condus de domnul Nicolae Vasile fac parte din colectivul redacțional al revistei Bogdania.

Alte colaborări fructuoase au fost cu: *Fundația literar-istorică Stoika*, condusă de Florian Laurențiu STOICA, directorul revistei *Independența Română-Independența* prin cultură din București; *Convorbiri literar-artistice*, condusă de Antoaneta RĂDOI; revista *Armonii Culturale*, director Gheorghe A. STROIA; revista *Cronica Timpului* editată de UZPR, director Doru Dinu GLĂVAN, redactor șef, d-na Rodica SUBȚIRELU; *Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina*, condusă de Prof. Gheorghe DOLINSCKI; *Asociația Cultural Artistică "JOC" – B.M.R.*, președintă Prof. Magda BĂCESCU, revista *Lucefărul de vest*, condusă de Dumitru BUȚOI, cu alte Asociații, Fundații, Cenacluri literare, reviste din țară și diaspora românească.

Proiecte de viitor

- Permanetizarea educației culturale în spiritul valorilor autentice ale comunității, răspândirea identității culturale românești prin promovarea patrimoniului cultural din Vrancea și din țară în întreaga lume.
- Să continuăm proiectele Bogdaniei deja cunoscute și apreciate în țară și străinătate.
- Să lărgim aria de participare la Festivalul-concurs internațional de creație literară BOGDANIA, pe două secțiuni de vârstă, astfel:
 - Secțiunea pentru TINERI între 15-30 de ani.
 - Secțiunea pentru creatori de peste 30 de ani.

Prezentare realizată de **Ionel MARIN**
Președinte Gruparea culturală Bogdania

Gruparea literară CONVORBIRI LITERAR-ARTISTICE

Gruparea literară **Convorbiri literar-artistice** este constituită în jurul revistei cu același nume care apare, începând cu lunile noiembrie-decembrie 2017, o dată la două luni. Este o publicație independentă, de cultură, artă și spirit.

Fondator: Antoneta RĂDOI, scriitor, jurnalist, membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, care este și fondator al site-ului cultural: *cafeneauainterviurilor.info*.

Redacția este format din: Antoneta RĂDOI-redactor-șef, Aura DAN și Alexandru NICOARĂ-redactori-șefi adjuncți, Victor ATANASIU, Aureliu GOCI, Marian NENCESCU, critici literari.

Florentin POPESCU, jurnalist (începând cu nr.3), Zânica SPULBER, secretar de redacție; Octav LICA – începând cu nr 15, Nicolae Gheorghe NICOLAE (NIXI) – editor, Cristina CREȚU – corector (începând cu nr.10), George VLAICU – avocat (până la nr. 12), Iosif FRIEDMANN-NICOLESCU – avocat (începând cu nr. 14). Adresa redacției: Str. Alexandru Beldiman, nr 1, secor 5, București; adresa electronică: convorbiriliterarartistice@yahoo.com / antoradoi@yahoo.com

Autorii din primul număr al revistei sunt: **Antoneta Rădoi** – (*Editorial* și rubricile: *Reflector*, *In memoriam*, *Interviu*, *Reporter special*, *Eveniment etc*), **Aura Dan** – (proză; poezie), **Alexandru Nicoară** – drd. în Teologie (proză), **Victor Atanasiu** (critică literară), **Marian Nencescu** – critic literar și de artă, jurnalist, filolog (cronică de carte/artă), **Aureliu Goci** (critică literară), **Adriana Pavel** (poezie), **Marian Ilie** (poezie), **Virgil Ursu Muncelleanu** (poezie), **Ada Nemescu** (poezie), **Gabriela Banu** – traducătoare (proză), **Ionut Luca** (poezie și proză), **Roberto Kuzmanovic** (poezie), **Simona Dobrin** (poezie și proză), **Cristina Crețu** (poezie și eseu), **Magda Băcescu** – actriță/poetă (poezie), **Ștefan Apostol** – actor, om de radio (cronică teatrală), **Dan Tipuriță** (poezie), **Raluca Ignat** (poezie și proză), **Ioana Stuparu** (poezie), **Mihai Cătrună** (grafică), **Andreea Dumitru** – artist plastic (Eseu și tricouri pictate), **Julian Radu** (caricaturi), **Liviu Stelian** – arhitect (pictură), și debutanții: **Marilena Ioan** (dramaturgie), **Alexandru Ionuț Mihai** (proză), **Iulia Ramona Niță** (grafică), **Dinu Ștefan Lucian** (debut, grafică în tuș).

Acestor autori li s-au alăturat, la următoarele numere, peste 200 de autori, printre care: Nicolae Vasile (scriitor, jurnalist, doctor în știință); Florentin Popescu (jurnalist, cu rubrică în revista noastră: *Picătura de rouă*); Paula Romanescu (traducător); Corneliu Cristescu (poet, cu rubrica permanentă: *Cronici de Cenuclu*); Romnaița Maria Ștențel (jurnalist); Roberto Kuzmanovic (poet); Silvan G. Escu (scriitor); Min Drăghici (scriitor); George Vlaicu (scriitor; avocat; a susținut 2 ani rubrica: *Avocatul casei*); Ștefan Dimitriu (om de televiziune, scriitor); Dăianu Viorel (scriitor); Alexandru Ciocoi (poet); Magda Strurza Clopotaru (poet); Petru Solonaru (scriitor); Bebe Răvescu, Dorel Vidrașcu, Corin Bianu (epigramă); Ciobanu Gica (poezie); Ana Toma (fotografie); Dori Lederer (poet); Iosif Friedmann Nicolescu (începând cu nr 14 susține rubrica: *Fascinația dreptului*); Geo Călugăru (scriitor); Lucian Gruia (cronicar); Horia Crios (scriitor); Cojocar Vergil -Cover (profesor, pictor; la 80 de ani, cu rubrică permanentă despre vernisaje și pictori); Ovidiu Țuțuianu (cu rubrica permanentă: *Vă place muzica*); Elena Mitru (scriitoare; S.U.A; evenimente culturale românești); George Titu Albulescu, rubrica *Sport*, începând cu nr. 14); Mihai Gabriel Boboc (grafician); Liliana Rotaru (poet); Nicolae Doftoreanu (poet); Neforcoș Călmățui (poet); Coca Popescu (poet); Firiță Carp (scriitor); Florin Dochia (scriitor); Nicolae Rotaru (scriitor); Valentin Rădulescu (poet); M. M. Cazimirovici (scriitor; drd. filologie); Ylenia Koste (poet; artist plastic); Victor Marola (lector universitar); Ionel Sima (poet); Florin Grigoriu (cu rubrica: *Jurnal de crocodil albastru*); Nely Bădica (poet), Cristina Cristea (poet), Simona Francesca (poezie și grafică), Emil Dinga (scriitor de aforisme; fost ministru), Mihai Valentin Gheorghiu (catrene), Septimiu Pan (eseu), Florin Vedeanu (scriitor), Marina Costa (scriitor), Karen Alice (Danemarca; grafică), Dumitru Grui (poet), Craciun Ștefan (elev clasa a V-a, Școala nr 4; Dana Rashad, elevă clasa a X-a, Pavel Maria Sabrina, elevă clasa a IX-a, Aflorii Iarina Maria, elevă clasa a VI-a – toți de la Colegiu "Goethe", București; Mihai Haifa Traista (scriitor, publicist); Ionel Necula (critic literar); Victor Ctin Măruțoiu (cronicar), Sandu Alice clasa a V-a și Alexandru Bratu, clasa a 7-a – Colegiu "Goethe", București; Ranete Ana (pictoriță), Traian Vasilcău (Rep. Moldova, scriitor), Maria Udrea (poet); Petre Stoica (poet); Leonard Voicu (scriitor; Canada), Sener Aksu (Turcia; poet), Romeo Ion Roșianu (poet, publicist); Aayten Multu (Turcia; critic literar); Adrian Păpăuz (poet); Iuliana Paloda Popescu (poet; cercetător științific Muzeul "Dimitri Gusti"); Ovidiu Oana – Pârâu (poet; colecționar de clopote); Marius Robu (jurnalist), Dan Mertoiu (poet); Catalin Codru (poet); Medeea Roșca (poet); Vasile Szolga (scriitor, publicist); Marian Dumitru (poet; journalist), Leonte Năstase, (caricaturist), Cernat Dan Radu (scriitor); fiul lui Julian Radu – grafician), Georgeta Radu (poet; muzician-percuționist al Teatrului de operetă "Ion Dacian", București,) și mulți, mulți alți colaboratori ocazionali, din diverse domenii. Suntem deschiși tuturor oamenilor talentați și îi așteptăm cu noi materiale.

În primul număr al revistei au fost inserate două interviuri cu două personalități, incontestabile talente: **Alin Stoica** – tenor al Operei Române; **Alexandru Nagy** – actor și regizor internațional la doar 26 de ani, fondatorul Teatrului Independent 8pt. Printre cei intervievați în numerele imediat următoare au fost: profesorul universitar **Nicolae Vasile**, preotul **George Zante**, un fost salvamar ajuns la măsuri duhovnicești sporite, **Ion Dodu Bălan** – critic literar, profesorul **Petru Demetru Popescu** (care a publicat 200 de titluri de carte, cu precădere carte pentru elevi și carte istorică), un interviu cu un vegetarian – **Marius Vornicescu**, muziciană

Georgeta Radu – percuționist la Teatru de Operetă "Ion Dacian", București, reputatul chirurg **Virgil Răzeșu**, de la Piatra Neamț, și mulți alți oameni cu viețuire și activitate interesantă.

În numerele următoare au apărut și vor apărea, aproape în fiecare număr, interviuri cu multe alte personalități, dar și rubrici noi.

Coperta primului număr a fost concepută de Antoneta Rădoi (care la bază este artist plastic), dar realizată grafic de Iulia Ramona Niță (în 2017, studentă anul II la Arte), apoi îmbunătățită, începând cu nr. 3, de Mihaela Gherghel (grafician). Am decis ca prima copertă, coperta 1, să rămână o permanență, pentru un timp, să rămână așa cum a fost concepută pentru nr. 1 și definitivată începând cu nr. 3, iar coperta 4, la fiecare număr, să cuprindă creații deosebite ale unor autori, cu precădere pictură, caricatură, grafică, fotografie, bijuterii hand made.

Revista a fost concepută și apare în format A5. Inițial a avut 80 de pagini, dar acum are 130-132, și va crește, începând chiar cu nr 15, la care lucrăm, căci materialele sosesc și colaboratorii solicit spațiu în revistă.

Convorbiri literar-artistice publică, la anumite intervale de timp, și câte un *Supliment*, care se vrea a fi PORTRET de AUTOR. Până acum s-a publicat *Suplimentul nr. 1*, cu ocazia aniversării a 65 de ani a profesorului universitar Nicolae Vasile care ne-a oferit o bună colaborare la *Clubul Inginerilor* din București (AGIR). Menționez că Portretele de Autor care sunt înscrise în paginile *Suplimentului*, sunt ținute în mare secret de cei din redacție, vrând a fi surpriză pentru autorul respectiv.

Precizăm că, până în acest moment, nu ne-am permis să ducem revista pentru distribuire/vânzare la niciun chioșc de ziare/reviste, nici în librării, datorită procentului mare pe care ar trebui să-l plătim, ceea ce ar însemna sucombarea revistei. În schimb distribuim revista, fără plată, la peste 20 de Biblioteci din țară, nemaipunând la socoteală Biblioteca Națională – unde ajung 7 exemplare din fiecare număr. Totodată, prin mijlocirea colaboratorilor noștri și prin colegii jurnaliști, revista ajunge și în străinătate, cum ar fi Canada, S.U.A, Italia, Franța, Australia, Luxemburg, Turcia, Republica Moldova, Austria. Oricine dorește revista o poate achiziționa de la redacție.

Convorbiri literar-artistice își are sediul redacției, cât și punctul de lucru, în zona Universității, București, și a fost concepută, machetată, editată de Antoneta Rădoi, la a cărei idee (de a lansa pe piața culturală o revistă) au achiesat, – cu scepticism, cu îndoieli mari, (datorate lipsei totale de bani și, parțial, a lipsei utilajelor necesare redactării și, astfel, a oportunităților de tipărire și de apariție a revistei) –, cei doi redactori-șefi adjuncți: Aura Dan (scriitoare) și Alexandru Nicoară (profesor; doctor în teologie), cei doi contribuind și financiar pentru tipărire. Iulia Ramona Niță a subscris și lucrat la conceptul grafic inițial, apoi a preluat Mihaela Gherghel, definitivând coperta 1 așa cum arată acum, când a ajuns la nr. 15, lucrul făcându-se la distanță, pro bono.

Cel mai mare sprijin în apariția revistei îl primește Antoneta Rădoi de la editorul Nicolae Nicolae Gheorghe (Nixi), de la Editura **Amanda Edit**, om bun la toate, și, mai presus decât orice, OM, care ajută la remachetare, când ea ajunge cu materialul pregătit în editură. Acolo, la editură, amândoi stau aplecați asupra materialelor, lucrând și prelucrând, câteva ore, uneori în mai multe rânduri, mai multe zile, câteva ore pe zi pentru fiecare apariție, întru aranjarea, întru machetarea sau remachetarea revistei, pentru a fi BUN de TIPAR. Fără ajutorul acestui OM minunat, revista *Convorbiri literar-artistice* nu ar fi putut supraviețui 2 ani, și nu ar fi putut ajunge la

numărul 15 (în mart./apr. 2020). Îi mulțumim omului-Om, Nicolae Nicolae Gheorghe și, totodată, ne rugăm și nădăjduim să-i dea Dumnezeu sănătate deplină, putere de muncă, viață îndelungată și răsplată pe măsura osteneții, a bunătății și a dragostei pentru bine și frumos, ca și revista *Convorbiri literar-artistice*, care ne este foarte dragă, să aibă o cât mai îndelungată și o cât mai distinsă apariție!!

Se cuvine să menționez că redactorul-șef adjunct, Aura Dan, sprijină pe cât poate, atunci când este cazul, tehnoredactarea anumitor texte. Nu așteaptă niciodată să fie rugată de două ori, ci cum a aflat că este nevoie de mâna ei de lucru, trece la treabă, și face! Mulțumesc, Aura Dan!

După apariția primului număr al revistei *Convorbiri literar-artistice*, câțiva dintre autori, văzând minunea, (nu știu cât au crezut în reușita noastră, dar și-au trimis materialele la publicat), văzând lucrul îndeplinit, văzându-și numele și poza în cuprins, au găsit de cuviință să compenseze cheltuielile de tipărire. Nominalizez autorii respectivi, mulțumindu-le, totodată, pentru dăruire! Așadar, afară de Aura Dan și Alexandru Nicoară, la primul număr au mai contribuit următorii: Alexandru Ionuț Mihai (profesor, jurnalist), Magda Băcescu (actriță, profesor *arta actorului*), Ștefan Apostol (om de radio), Adriana Pavel (poet), Marian Ilie (poet), Ionuț Luca (scriitor; OM; care la împlinirea unui an de activitate a revistei, aflând că nu mai avem pe ce scrie, – căci ni se stricase și laptopul și desktopul și imprimantele –, ne-a sponsorizat redacția cu un calculator ceva mai... performant; îi mulțumim și pe această cale!), Simona Dobrin – (scriitor; jurist), Cristina Crețu (scriitor; actualmente corectorul revistei), Dan Tipuriță – (poet), Raluca Ignat – (scriitor), Ioana Stuparu – (scriitor), Julian Radu – (grafician; scriitor), Marilena Ioan (dramaturg; 72 de ani, pensionară, cu multă aplecare spre cultură); Mulțumesc tuturor!

La numărul doi ni s-a alăturat: Maria Petrescu. La numărul trei, dl. Ovidiu Țuțuianu (care ne-a solicitat și i-am oferit o rubrică permanentă: *Vă place muzica?*), și încă un om din afara sferei literar-culturale, dar prieten bun, dna. Paula Crângașu, ne-au mai stimulat, uneori, financiar (apă însetatului din deșet) pentru publicare. Le mulțumim tuturor!

După al 4-lea număr, unii ne-au abandonat, cheltuielile de publicare rămânând, cu mici excepții, aproape exclusiv în seama redactorului-șef.

De la numărul 12 ni s-a alăturat scriitorul – și Omul cu suflet mare și cu drag pentru cultură – Octav Lica, și sper să ne rămână permanent și credincios susținător și colaborator, aducându-și aportul la calitatea revistei, atât cu materiale (poezie și proză), cât și cu mult respect și apreciere pentru inițiativa și munca noastră!! Maria Petrescu este, de asemeni, statornică și un om de mare angajament. Dacă am uitat pe careva, iertată să fiu! Vă mulțumim tuturor, oameni frumoși! Pentru exemplificarea atmosferei de început, redau, în extenso, editorialul primului număr:

Bună să vă fie inima dragi cititori!

Într-una din zilele binecuvântatei luni septembrie, literele s-au adunat, au ținut sfat și-au decis să devină cuvinte și cuvintele text și... două luni mai târziu, în minunatul și însoritul noiembrie, Convorbiri literar-artistice și-a făcut apariția în lumea... cuvântului tipărit, și, iată, azi, 18 decembrie 2017, vi-l punem în față!

PRUNCUL nostru a venit pe lume în vremea acestui secol, XXI, bântuit de prioritați materiale, vreme în care, parcă, nimic nu-i este prielnic, dar noi, colectivul redacțional, câțiva oameni inimoși, cu care veți face cunoștință pe parcursul timpului, pe măsură ce vor apărea numerele viitoare și îi veți răsfoi paginile, vrem, avem toată deschiderea sufletească și toată dorința să răzvim, și vom răzbi, prin talentul și dăruirea celor ce vor avea rubrici permanente și/sau vor publica ocazional în revista noastră, vom răzbi și vom deveni din mici mari, prin efortul susținut, prin perseverența inițiatorilor proiectului, dar și, sperăm noi, a colaboratorilor ce se vor adăuga pe parcurs. Deși bani nu sunt, DELOC – aș putea zice –, noi pornim nu de la zero, ci cu mult sub zero la capitolul bani, dar nădăjduim ca spiritul și dăruirea fiecărui autor să se-adune într-un buchet mare și... să înflorească, fiindcă, știut este, unde-s doi sau trei uniți întru spirit, acolo e și Spiritul Însuși, Care va da zvâc lucrului mâinilor noastre, iar pământul în care am însămânțat în toamnă va da roade bogate în viitor. Revista Convorbiri literar-artistice este un proiect de mult ițit în inima și mintea mea, și, iată că, în sfârșit, e pus pe curpen!!! și nădăjduiesc să crească și să fie multora spre bucurie și folos!

Personal, îmi doresc ca această Revistă să fie una în care, și prin care, să promovăm libertatea de expresie a... talentului literar autentic, libertatea de expresie a tot ceea ce reprezintă creativitate și talent, a ceea ce reprezintă ARTĂ: arta bunului simț și a frumosului, fie în literatură, fie în muzică, fie în teatru sau în pictură, fie în orice alt domeniu în care Dumnezeu și-a investit Talanții Săi în om, în fiecare dintre cei ce vor fi rânduți să publice aici! În Convorbiri literar-artistice vom publica talente reale.

Dorim să strângem în paginile revistei creații literare, cu precădere contemporane, unde vom face loc și noului-val, debutanților talentați. Desigur, vom publica și din textele scriitorilor consacrați ai literaturii române și chiar din textele literaturii universale, în măsura în care paginile revistei ne-o vor permite, dar vreau să se rețină că prioritatea în publicare, acentul îl vom pune pe esența creației autorului respectiv, nu pe NUME! Nu ne alegem criteriu de publicare al unui material (poezie, proză, epigramă, arte vizuale etc.) după numele celui care l-a întocmit sau după vreo funcție bine cotate pe undeva a autorului sau după grandoarea avuției aceluia, ci după talentul lui. Vrem să primeze valoarea creației sale! Am decis și ne vom strădui să publicăm condeie!! La fel va fi și la capitolul muzică, teatru, grafică etc. Vrem să mergem la drum cu creatorii de frumos și durabil! Știu, e un vis, dar știu că prin efortul susținut și perseverența oamenilor alcătuiți frumos sufletește și dăruți frumosului, cât și prin strădania mea personală, (atât cât voi putea, voi da TOTUL pentru Revistă), vom izbuti și vom împlini cu bucurie și realizări deosebite acest vis ce poartă frumosul nume: Convorbiri literar-artistice. Așa să ne ajute Dumnezeu! (Antoneta Rădoi, redactor-șef, 18 decembrie 2017, AGIR București).

Revista Convorbiri literar-artistice are deja, încă de la numărul 2, constituit un cenaclu literar-artistice, unde o dată pe lună autorii care au rubrici permanente, colaboratorii ocazionali, cât și simpatizanții se întâlnesc și lecturează sau își prezintă noile lor creații, schimbă opinii. Totul se întâmplă la Clubul Inginerilor (AGIR,

București), alături și împreună cu cei din cenaclul *Literar ing*, coordonat de profesorul universitar Nicolae Vasile.

Ar fi de adăugat că, de cum suntem descoperiți și citiți, pe adresa redacției sosesc mailuri de aderare la grupul nostru literar-artistic, primim noi solicitări de colaborare, primim cuvinte de apreciere de la frații noștri mai mari, cu precădere jurnaliști cu renume, mulți solicitându-ne colaborarea, oferindu-ne materiile pentru publicare și/sau deschiderea unei noi rubrici sub semnătura lor. Lucru mare și de bucurie nouă, știut fiind faptul că nimeni nu primește recompense bănești pentru materialul publicat. (Începând cu nr. 14 ni s-au alăturat George Titus Albulescu, un reputat jurnalist piteștean – rubrica *Sport*; Iosif Friedmann-Nicolescu – rubrica *Fascinația dreptului*). Bucuroși suntem și le spunem: Bun venit!

Mentionez că în calitatea mea de redactor-șef al ***Convorbiri literar-artistice***, am preluat coordonarea unui segment pentru întocmirea ***Profil de Autor***, din cadrul ***Proiectului SCRITORI din GENERAȚIA 2000***, proiect fondat și coordonat de dl. Nicolae Vasile. Lucru acesta nu este deloc ușor, munca e una de sisif, care necesită voință, limpezire de minte, atenție mărită, rigurozitate și timp necesare citirii a minim 3 cărți publicate de un autor și a cronicilor care au fost publicate de critici ori de cronicari literari, și întocmirea ***portretului de autor***, dar sperăm că vom izbuti să scoatem măcar primul volum în care să fie prezentă și osteneala mea, ca parte a *Convorbiri literar-artistice* în acest important, ambițios și de anvergură proiect.

Ceea ce aș vrea să se mai rețină este aceea că, personal, în calitate de fondator și redactor-șef, oricât mi-ar fi de greu (și îmi este!), mi-am dat și îmi voi da toată silința ca revista *Convorbiri literar-artistice* să devină, pe zi ce trece, număr de număr, mai consistentă și mai consistentă, și mai valoroasă, și să atragem cititorii cu materiale diverse, de calitate, din domeniul literaturii contemporane (cu precădere), din domeniul artelor vizuale (grafică, pictură, hand made) și a muzicii, dar și din domeniul socio-politic actual și oricare alte domenii la care nu ne-am gândit inițial, să ne îmbogățim cu noi și valoroși colaboratori și, totodată, semnatori ai unor rubrici de interes pentru cititori. Și aș mai vrea să se știe că nu facem politică, dar vorbim/scriem despre "corectitudinea politică" pe care o practică azi politicieni. Mai clar spus, *biciuim moravurile*, prin rubricile: *Editorial*, *Reflector*, *La închiderea ediției*, *Cronica cărcotașului* etc. De asemenea, vreau să se știe că nu osanăm pe nimeni, dar cei care merită sunt menționați și sărbătoriți în revista noastră, măcar și cu un cuvânt pus în câteva rânduri omagiale.

Sub egida *Convorbiri literar-artistice* au fost organizate, în decursul celor 2 ai de la înființare, lansări de carte, întâlniri cu cititorii, cu precădere elevi de liceu. Enumăr în acest sens câteva: Lansare de carte, *Planuri paralele* a autoarei Simona Dobrin, și *Îngerul de pe Calea Victoriei* a lui Alexandru Ionuț Mihai, ambele la Librăria "M. Eminescu", București, ambele având un public numeros și un real succes. Întâlnirea cu elevii Școlii Gimnaziale nr. 4, București; întâlnirea cu "ucenicii" Atelierului de pictură Sf. Eustație, al Bisericii Mătăsari, București, unde pictorii-ucenici au fost premiați de *Convorbiri literar-artistice*, atât cu reviste cât și cu cărți ale autorilor colaboratori ai revistei; întâlnirea cu elevii Colegiului "Virgil Madgearu", București, ocazie cu care le-am vorbit elevilor despre "cum se face o revistă", eveniment interactiv, întrebări/răspunsuri. În urma acestui eveniment, Doamna director și întregul colectiv al Cancelariei, ne-au solicitat o colaborare permanentă cu acest colegiu de renume. Despre toate evenimentele desfășurate sub egida *Convorbiri*

literar-artistică, scriu pe **cafeneauainterviurilor.info**, cât și pe canalul *Antoneta Rădoi Youtube*, unde am urcat peste 1000 de filme eveniment. Avem în desfășurare și alte colaborări, alte întâlniri cu cititorii. Participăm, de asemenea, la Târgurile de Carte: Bookfest și Gaudeamus și avem în plan participarea în viitor la câteva evenimente în diaspora, unde ne așteaptă colegi valoroși.

Gândind că am spus cam tot ceea ce era de interes pentru cititor, cât și pentru contemporaneitatea viitorului, închei spunând următoarele: Mulțumesc tuturor colaboratorilor! Oricât de puțin ar veni din partea voastră, înseamnă mult, foarte mult pentru noi și pentru... cultură! Îi așteptăm la noi, atât în paginile revistei, cât și în cenacul, pe toți oamenii talentați, pe aceia care se dăruiesc societății prin creativitate, prin voință deplină, prin muncă, perseverență și punctualitate, și prin credința că Dumnezeu ne-a trimis în lume ca să-i facem lumii un rost, și, totodată, nouă înșine, căci numai așa societatea va evolua, iar noi, toți, vom fi binecuvântați și, prin urmare, fericiți!!

Prezentăm mai jos câteva imagini de la lansarea revistei (18 dec. 2017):

Și câteva imagini de la diverse evenimente organizate sub egida *Convorbiri literar-artistice*, cum ar fi: Lansări de carte, Lansarea Antologiei *Noi am sărbătorit Centenarul Unirii – 2018*, Cenacluri literare, Întâlniri cu cititorii, Școala altfel etc.

Câteva opinii:

"Opțiunea pentru titlul revistei noastre nu e deloc fortuită. E vorba de *convorbiri*, nume aflat în tradiția celei mai glorioase reviste literare de la noi, *Convorbirile literare* junimiste, care au fost de fapt ale lui Maiorescu, Eminescu, Creangă, și e destul să-i citez pe aceștia, pentru a evidenția că strălucirile beletristicii naționale au fost acolo. Nu e vorba doar de urmarea respectuoasă a unei tradiții, ci de ideea însăși de **convorbiri**, așadar dialog între artiști din generații, dintre diverse arte, stiluri, curente, programe estetice. *Convorbirile* noastre sunt **literar-artistice** pentru că au la fel de bine în centrul atenției și alte arte în afara literaturii. Esențial însă este preocuparea pentru valoare, care să primeze, cum ne învață tot Maiorescu cu „degetul său de lumină” (E. Lovinescu), de oriunde-ar fi, și indiferent de treapta de afirmare la care se află oricine, indiferent dacă este deja un creator, un nume, sau aspiră să fie un creator, un nume. Suntem plini de nădejde că ascendentul valorii pe care îl avem în atenție să se constituie într-o serioasă premiză ca revista noastră să fie valoroasă!”

(**Victor Atanasiu**, critic literar; *Dialog și valoare*, text publicat în *Convorbiri literar-artistice* nr.1)

“Eu am și am avut tot timpul o speranță în Antoneta Rădoi, dar n-am avut o atât de mare speranță să facă o revistă. Antoneta Rădoi a depășit speranțele mele pentru că este ambițioasă, este valoroasă, este inteligentă, este competitivă, este personală... A înființat o revistă care nu e ridicată nici pe principii de partid, nici pe principii de literatură ambițioasă, nu știu cu ce bani s-a făcut, dar s-a făcut cu multă ambiție. S-o sprijinim, să fim alături, chiar dacă nu avem un temei să fim. Să încercăm să fim cei care-am fost, dar să încercăm să fim ce-am fost, într-o recidivă valorică axiologică a noastră. Toți aici încercăm să ne coagulăm în ceva. Părerea mea e că în rândul acestor reviste, care sunt făcute dintr-un motiv sau altul, să căutăm să ne facem locul. În măsura în care pot, în măsura în care numele meu, dacă se spune că am un nume, că am un talent, merg pe el. Ei, în măsura în care se spune că am un talent, că sunt un nume, vreau să mă alătur și să mergem mai departe cu toții să facem o revistă nouă și, uitați, s-o *ascultăm* și pe micuța, dar ambițioasă, dar valoroasă, dar inteligentă, dar coerentă Antoneta Rădoi”.

(**Victor Atanasiu**, critic literar, 18 decembrie 2017, Cuvânt la lansarea primului număr al revistei *Convorbiri literar-artistice*, AGIR, București).

“Doamna Antoneta Rădoi face un *salt mortal*, aș zice, iese în fața publicului cu o revistă nouă. Nu e nici prima, nici ultima, dar e foarte important acest moment, pentru că deschide o cale și ne arată un lucru. Într-o vreme în care nu doar literatura, ci chiar cultura, chiar spiritul nostru este din ce în ce mai agresat, din ce în ce mai supus unor încercări greu de explicat, faptul că o mână de oameni, mai mult tineri decât așa... ca și mine, încearcă să iasă în public cu o revistă literară este meritoriu. În același timp este un *salt mortal* pentru că odată intrat în lumea literară riscurile se schimbă, cresc, iar cu timpul doamna Antoaneta, fără să-și dea seama, pe măsură ce numere din revistă se vor aduna, va deveni țintă, va intra și ea în rândul celor care sunt, cum să spun, vânați nu vânători. Plăcut este să citești și să privești dinafară, și

așa cum ar spune Bolintineanu, în *Ultima noapte a lui Mihai Viteazu*: „Nu vă urez viață căpitanii mei, ci dimpotrivă moarte e tot ce vă cer”. Nu e vorba de moarte fizică, Doamne ferește, ci de *salt mortal* în lumea culturală. De altfel în Editorialul pe care l-am scris, care se referea la o notă de botez a lui Nicolae Steinhardt, am făcut referire la schimbarea pe care o face omul atunci când intră în lumea spirituală, prin botez în cazul părintelui Nicolae de la Rohia, unde se vorbește de transformarea spirituală a omului. În acest caz, doamna Antoneta Rădoi și colectivul redacțional ne invită la o schimbare spirituală, la o schimbare de paradigmă. Sunt convins că pe măsură ce va trece timpul vor veni alături de dânsa numai cei care, în mod normal, ar fi trebui să fie, prietenii literari, prietenii cărora dna Antoneta Rădoi le lua interviuri și le prezenta viața și opera și care vor fi din ce în ce mai mulți.

Dintr-un punct de vedere, această revistă, care are, așa cum a spus și colegul Victor Atanasiu, această sintagmă „Convorbiri”, care ne duce cu gândul la istoria literară, este o convorbire despre cultură, despre artă, despre literatură, film, despre teatru, despre muzică, un garant, o secvență vie din viața culturală românească. Sunt sigur că se vor aduna și foarte mulți tineri care vor da sens acestei publicații și noi, cei care suntem mai obișnuiți cu cuvântul scris, vom căuta să susținem din toate punctele de vedere demersul colegilor noștri.

M-așteptam la doamna Rădoi să nu iasă în public cu o revistă literară, ci, mai degrabă, cu o revistă de *contre-emploi*, având în vedere că o parte din opera literară a dumneaei este o parabolă la viața religioasă. Cred că ar fi avut și sponsori și n-ar fi pornit de la zero, ci ar fi plecat de la plus infinit, ar fi avut și mai mult *Proiect de interes* decât cel literar... Sigur e o observație care nu ar trebui luată ad-literam, a făcut bine, e un moment important că pornim la drum sub astfel de auspicii și sunt convins că în timp revista va deveni și mai frumoasă literar și mai frumoasă grafic. Pe coperta 1, colega a obținut un colaj de artă cubistă, vrând să sugereze post-modernismul pe care-l străbatem cu toții.

Îi urez dnei Rădoi curaj în continuare, iar nouă să ne mai cheme să mai participăm la astfel de aniversări!

(**Marian Nencescu**, doctor în filologie, critic literar)

”BUN VENIT, CONVORBIRI LITERAR-ARTISTICE!

Niciodată nu vor fi prea multe reviste de cultură, niciodată nu va fi inflație de pagini scrise cu talent și gust de tineri autori care asediază Cetatea Literelor.

Să ai succes, "Convorbiri literar-artistice", să ai colaboratori înzestrați, să ai condeie echilibrate și strălucitoare, să fii îmbrățișată de talente dinamice, cu viitor în literatura românească!

Și poate, cu acțiunea ta de acum, să apropii acel așteptat viitor, în așa fel încât el să vină mâine, nu poimâine!”

(**Aureliu Goci**, critic literar).

”Obișnuit să vă văd pe la diverse manifestări culturale în spatele unei camera de filmat mai mare și mai înaltă decât dvs. Dnă Antoneta Rădoi, n-aș fi bănuir nici în ruptul capului că veți ajunge într-o zi să scoateți o revistă (și încă atât de frumoasă). O revistă pe care dacă aș asemăna-o cu ”Bilete de papagal” a lui Arghezi aș putea fi

acuzat de exagerare. Ca mărime publicația dvs. e cam pe jumătatea amintitelor "Bilete" și, mai degrabă, i-aș putea zice "Bilete de colibri", asta ca să-mi aduc aminte cu nostalgie de o publicație, "Colibri", scoasă de mine prin anii '90, care n-a avut, ca să zic așa, decât vreo 20 de pui (citiți numere...).

Orice nouă revistă este o victorie împotriva ignoranței și inculturii, care tinde să se întindă ca o pecingine peste societatea de azi, copleșită de mijloacele de comunicare și informare electronice, în dauna culturii scrise și nu numai ale ei. Dvs. faceți un lucru frumos, interesant și, mai ales, de mare curaj, mai ales în aceste vremuri în care "cuiburile", chiar și ale păsărilor colibri, îi lasă indiferenți și reci pe guvernânții noștri, pe ei interesându-i, pesemne, "abatoarele" politice, unde se încaieră pentru ciolane.

Deie Domnul să aveți viață lungă, să vă împliniți visele, fiindcă după cum ați pornit-o dați semne că nu vă veți lăsa ușor, că știți ce vreți și cu cine colaborați!

(**Florentin Popescu**, redactor-șef *Bucureștiul literar și artistic*; 13 martie 2018).

"Ne bucurăm să semnalăm împlinirea unui an de prezență în viața culturală a capitalei a revistei magazin *Convorbiri literar-artistice*. Numărul festiv poartă în mod firesc amprenta anului centenar al Marii Uniri. Aura Dan redactor-șef adjunct scrie despre legendarul cioban Ștefan Grosu mai în vârstă decât România Mare, născut la 26 octombrie 1917. Victor Atanasiu vorbește despre antologia antologiilor literare: "Noi am sărbătorit Centenarul Unirii", apărută sub egida revistei *Convorbiri literar-artistice* în întâmpinarea evenimentului. Doctorul în Filologie Marian Nencescu se pronunță pertinent asupra desacralizării mitului, iar scriitorul de epigramă Corin Bianu evocă figuri ale unor personalități care au prefigurat unitatea spirituală și teritorială a românilor.

De ziua națională a României polivalenta Antoneta Rădoi, directoarea revistei publică un cutremurător pamflet și un fel de poem acid, *Deșteaptă-te române*, dedicat tuturor realizatorilor și cititorilor revistei. Este limpede și îndemnul poetului Eusebiu Crăciun: "Să ne ridicăm iar fruntea/ căci putem să-i dăruim/ țării noastre libertatea/ unui Centenar sublim".

Alături de nume consacrate: Aureliu Goci, Geo Călugăru, Iuliana Paloda Popescu, Lucian Gruia, Florentin Popescu, Vasile Szolga, Marian Nencescu, Victor Atanasiu, Gabriela Banu, în revistă semnează poezi și prozatori debutanți. Putem citi, totodată, cronici despre activitatea *Clubului de proză* – București și a *Cenaclului literar* al revistei *Convorbiri literar-artistice*, interviuri cu actori și referințe la spectacole de teatru, muzică, despre expoziții de artă plastică și fotografii semnificative. Totul este făcut în maniera liberei convorbiri, sinceră, fără prețiozitate, la obiect. Felicitări colectivul redacțional și an bun de apariție de acum înainte!"

(**Vasile Răvescu**, jurnalist, epigramist; în *Revista Rotunda Valahă* nr. 12, Rm. Vâlcea).

"A fost o reală plăcere să fac cunoștință cu o parte din realizatorii prestigioasei reviste de cultură *Convorbiri literar-artistice*, condusă de entuziasta și harnica Antoneta Rădoi. S-a întâmplat la AGIR (Clubul inginerilor, Bdul. Dacia, București) cu prilejul lansării unei surprize, (un *Supliment* aniversar al amintitei odrasle a condeului de marcă, Antoneta Rădoi), dedicat mentorului *Cenaclului Literar Ing*, magistrul universitar Nicolae Vasile, la rotunjirea unei vârste frumoase.

Publicația aflată la 10-a ediție din al doilea an de existență este un elevat magazin cultural, unde, pe aproape 130 de pagini, găsim nume și creații de valoare și prestigiu, poeme și schițe, eseuri și cronici, fotografii și desene – o remarcă în plus pentru Julian Radu –, epigrame și file de teatru, medalioane, portrete și note de lectură, interviuri și critică literară. Nota generală a materialului publicat o reprezintă exigența, seriozitatea, varietatea și calitatea. Nici nu se putea altfel, fiindcă directorul, redactor-șef al fenomenului cultural publicistic, repetat din două în două luni, s-a înconjurat de oameni cu greutate, prestigiu și vocație literară. Sincere cuvinte de laudă, solidaritate într-un spirit și bune doriri pentru edițiile viitoare, stimată Doamnă a plaivazului măiastru!”

(**Nicolae Rotaru**, *Convorbiri literar-artistice* nr. 11).

”Primită cu interes și curiozitate revista *Convorbiri literar – artistice* și-a dobândit cu siguranță atestatul de laborator de creație și seismograf al vieții noastre intelectuale – șubreziță din toate părțile și chiar din partea autorităților – trecând, iată, pragul în cel de al treilea an de existență. În condițiile date, pentru editor și redactor este un act de veritabil curaj și numai entuziasmul acestora o menține pe linia de plutire și propulsare tot mai benefică.

Fiecare număr se remarcă prin editorialul incisiv al directorului, redactor-șef Antoneta Rădoi (un redutabil reporter cultural și fotoreporter de vocație), prin cronicile unor critici de notorietate, prin interviurile interesante, prin corpul de scriitori talentați, constituit pe lângă revistă, prin spațiul generos acordat debutanților, prin trimiterile acide la adresa stricătorilor de bună rânduială.

Prin prezența la multe manifestări culturale și prin inițierea celor proprii, unele permanente, revista *Convorbiri literare artistice* își asigură locul în spațiul cotidian al vieții noastre spirituale. Prevedem și dorim din inimă apariție continuă normală!”

(**Vasile Răvescu**, 20 noiembrie 2019, în *Rotonda Valahă*, Râmnicu Vâlcea).

În încheiere, adaug:

*Amara-mi-dulce
RĂSTIGNIRE
”pe crucea verbului
a fi”
las vouă-ncărcătura
de cuvinte
întipărite
spre a se ști!
Căci eu le-am vrut
ca slove sfinte
să fie-acelora ...
ce vor citi!*

Prezentare realizată de **Antoneta RĂDOI**, redactor-șef *Convorbiri literar-artistice*

LIGA SCRITORILOR ROMÂNI

Liga Scriitorilor Români înființată la data de 8 septembrie 2006 în baza Încheierii civile nr. 1531/CC/2007, eliberată de către Judecătoria Cluj-Napoca, Secția Civilă, înscrisă la Agenția Națională de Administrație Fiscală cu codul nr. 21998990/26,06,2007, și-a desfășurat întreaga activitate prin filialele sale, atât din țară cât și din străinătate. Liga Scriitorilor Români este o asociație profesională, deschisă, care nu se contrapune altor uniuni, societăți sau fundații similare, primind în rândurile sale pe baza liberului consimțământ și a criteriilor de performanță profesională, scriitori care se simt solidari cu scopurile și obiectivele Ligii și nu sunt membrii ai altor uniuni de creație liberă. Cu toate că membrii altor asociații scriitoricești și uniuni de creație pot să se înscrie și în Liga Scriitorilor și să activeze în cadrul acesteia. Conform Constituției este libertate în asociere. Doar nu suntem partid politic. Aici pot fi primiți și alți scriitori și asociații de profil din țară sau diaspora care consideră că această asociație profesională este mai reprezentativă pentru ei, scopul principal al Ligii Scriitorilor fiind încurajarea, stimularea și promovarea creației literare în rândurile membrilor săi, precum și în rândurile publicului larg prin desfășurarea de activități culturale, literare și artistice, membrii ei putând avea calitatea de stagiați, titulari sau onorifici (pentru scriitori consacrați de notorietate). Liga Scriitorilor Români a luat ființă la inițiativa scriitorului Al. Florin Jene, după o bursă primită de la Uniunea Europeană, la Bruxelles, cu scopul democratizării mișcării scriitoricești din țara noastră, așa cum este în toată Europa. Până la data de 31 decembrie 2014, conform Art.13 din Legea nr.246/2005, Liga Scriitorilor a reușit să înființeze un număr de peste 33 filiale cu structuri teritoriale, dintre care 12 în străinătate astfel:

- Filiala Argeș, președinte Cosmescu Nicolae;
- Filiala Alba, președinte Făgăraș Petru;
- Filiala Arad, președinte Lucia Bibarț;
- Filiala București, președinte Elisabeta Iosif;
- Filiala Brașov, președinte Popescu Viorica;
- Filiala Bistrița, președinte Menuț Maximilian;
- Filiala Bihor (Oradea), președinte Iștoc Nicolae;
- Filiala Bacău- președinte, Caraghin Iuliana-Maria;
- Filiala Cluj-Napoca, președinte Iulian Patca;
- Filiala Călăraș, președinte Marin Toma;
- Filiala Dâmbovița (Târgoviște), președinte Ion Iancu Vale;
- Filiala Dobrogea, președinte Alexandru Birou;
- Filiala Dolj, președinte Elena Butu;
- Filiala Gorj, președinte N. Tomoni;
- Filiala Hunedoara, președinte Ion Velica;
- Filiala Maramureș, președinte Carmen Baitan;
- Filiala Năsăud-președinte Ioan Mititean;
- Filiala Iași, Nord-Est, (Moldova), președinte Dan Teodorescu;
- Filiala Olt,(Slatina) președinte Paulian Buicesu;
- Filiala Timișoara (Banat) președinte Doina Drăgan;
- Filiala Suceava, președinte Dragoș Vicol;
- Filiala Vâlcea, președinte Constantin Mănescu;
- Filiala Vrancea, președinte Victoria Vârtosu;

- Filiala Mureș, președinte Mircea Dorin Istrate;
- Filiala Anglo-Saxonă, președinte Mariana Zavati Gardner;
- Filiala Noua Zeelandă, Australia, președinte George Roca și Ion Miclău, secretar;
- Filiala Germania, președinte Petru Jipa;
- Filiala U.S.A., președinte Florentin Smarandache;
- Filiala Republica Moldova, președinte Vasile Cocarcea, din orașul Orhei;
- Filiala Serbia, președinte Vasile Barbu;
- Filiala Spania, președinte Ilisie Niculina;
- Filiala Franța, președinte Cornelia Cănușac;
- Filiala Italia, președinte Gabriela Ciobanu;
- Filiala Canada, președinte Virginia Mateiaș;
- Filiala Ungaria, președinte Ana Radici Repiski;
- Filiala Bacău, președinte Caraghin Iuliana Maria;
- Filiala Buzău, președinte Dumitru Negoită Dumitru.

Unele dintre filiale, prin strădaniile membrilor săi au reușit să-și scoată propriile reviste sub egida Ligii Scriitorilor, prin care se popularizează activitatea literară a membrilor săi și nu numai, urmând ca și alte filiale care și-au propus deja, să-și creeze reviste proprii cu ajutorul organelor locale sau sponsorilor. Enumerăm mai jos filiala și denumirea revistelor înființate până în prezent, astfel:

- Filiala Cluj-Napoca, revista *Agora Literară*, redactor șef Iulian Patca;
- Filiala Iași, revista *Moldova Literară*, redactor șef Mihai Știrbu;
- Filiala Timișoara, revista *Heliopolis*, Doina Drăgan;
- Filiala Argeș, revista *Carpatica*, redactor șef N. Cosmescu;
- Filiala București, revista *Cetatea lui Bucur*, Elisabeta Iosif;
- Filiala Dolj, revista *Constelații diamantine*, redactor șef, Doina Drăguț, revista *Regatul Cuvântului și Sfera eonică* director și redactor șef N.N. Negulescu;
- Filiala Dobrogea, revista *Dobrogea Culturală*, Al. Birou;
- Filiala Vâlcea, revista *Memoria Sloavelor*, redactor șef Ion Nălbitoru;
- Filiala Banat, revista *Vestea*, redactor șef, N.Danciu Petniceanu;
- Filiala Vâlcea, revista *Memoria Slovelor*, red. Constantin Mănescu;
- Filiala Vrancea, revista *Lumina Cuvântului*, Mariana Vârtosu;
- Filiala Olt, *Scurt Circuit Oltean*, redactor șef Marinela Preoteasa;
- Filiala Iași, *Nord-Est*, redactor șef Dan Teodorescu;
- Filiala Buzău, revista *Vărsând o lacrimă*, redactor șef Negoită Dumitru;
- Filiala Brașov, revista *Ritmuri brașovene*, redactor șef Viorica Popescu;
- Filiala Dolj, revista *Constelații diamantine*, redactor șef Doina Drăguț;
- Filiala Orhei, Republica Moldova, revista *Agora Literară*, redactor șef, Vasile Cocarcea.

Datorită scriitorilor, membri ai Ligii, s-au înființat Cenacluri Literare în fiecare dintre filialele din țară și străinătate în care aceștia își fac publice lucrările, în ședințe lunare, cu aceste ocazii organizându-se diferite manifestări de carte, cultural-artistice, contribuind în acest fel, din plin, alături de alte organizații de profil, inclusiv Uniunea Scriitorilor, la promovarea culturii în orașele de reședință. Un exemplu elocvent în acest sens au fost „Zilele Culturii Vrâncene” la organizarea cărora a contribuit în mare măsură și Liga Scriitorilor din Focșani, la fel s-a întâmplat la Cluj unde, în cadrul „Zilelor Clujului ” scriitorii membri ai filialei au organizat un spectacol muzical-literar-poetic. În acest context un sprijin deosebit în promovarea scrierilor și activităților

noastre l-au avut publicațiile A.R.P. coordonate de către Mariana Brăescu Silvestri, cotidianul clujean *Făclia* coordonat de către Mihaela Bocu, Port@Leu, condus de către scriitorul Corneliu Leu, revista *Răsunetul* din municipiul Bistrița condus de către Menuț Maximilian, *Oglinda literară* prin scriitorul Gheorghe Neagu, *Napoca News* prin directorul editorialist Ionuț Jene, televiziunile locale din București, Baia Mare, Vâlcea, Bistrița, Iași, Timișoara, revistele editate de către publicistul George Roca, Gigi Baci, Ion Iancu Vale, Ion Miclău, Aurel Pop, Sabin Bodea, Marin Toma sau Primăria Cluj-Napoca care a finanțat câteva numere din revista *Agora Literară*, inclusiv cele 16 reviste editate de Liga Scriitorilor Români. La Cluj-Napoca, ființează două Cenacluri literare patronate de Liga Scriitorilor, "Artur Silvestri", condus de Voichița Pălăcean Vereș, și "Vasile Sav", actualmente "Radu Stanca", condus de Al. Florin Jene.

Prin strădaniile graficianului, scriitorului George Roca, președintele filialei din Australia, s-a introdus pentru fiecare filială, sigla Ligii scriitorilor Români, care însoțește toate aparițiile ziarelor și revistelor locale, sau orice act aparținând Ligii Scriitorilor Români.

În cadrul cenaclurilor înființate-n fiecare filială, s-au desfășurat de-a lungul timpului diferite activități culturale artistice, lansări de cărți, dezbateri pe diferite teme de interes general sau strict culturale. Astfel, au fost organizate împreună cu filiala Vâlcea, lansări de cărți pe teme de istorie și întâlniri cu scriitorii membrii ai Ligii din Argeș, Cluj, la Râmnicu Vâlcea și Drăgășani. Filiala din București a organizat lansări de cărți la bibliotecile din capitală și împreună cu Asociația Română pentru Patrimoniu, președintă scriitoarea Mariana Brăescu Silvestri, s-au acordat premiile anuale ale acestei importante organizații. Filiala București a creat parteneriate cu Rețeaua Literară Europeană și cu Tărâmul poeziei de pe aceeași rețea descoperind în concursurile organizate în colaborare poeți foarte tineri, valoroși, încă din școală. Tot în cadrul filialei București s-au lansat cărți ale scriitorilor filialei și ale scriitorilor din Canada, Austria, la Biblioteca Metropolitană și la Târgul Gaudeamus. Filiala și-a desfășurat activitatea în parteneriat cu instituții naționale sau cu fundații de prestigiu cum sunt Fundația de Interferențe Culturale, Club UNESCO „Paul Polidor”, Fundația Mirabilis, de asemeni s-a participat la festivalul ONG-urilor prilej cu care s-a oferit revista Ligii „Agora Literară”, cartea de vizită a Ligii Scriitorilor Români. S-au instituit premiile Artur Silvestri. Diploma comemorativă de recunoștință, titlul de Excelență culturală acordat scriitorului Artur Silvestri, pentru contribuția la zestrea patrimonială a neamului românesc a fost înmănată soției sale Mariana Brăescu Silvestri. S-au acordat și alte diplome de excelență în cadrul filialei București. Filiala Brașov a colaborat îndeaproape la emisiunile organizate de către televiziunile locale NOVA, TVS și cu presa locală sau națională, și cu revista "Viața de pretutindeni" etc. S-au constituit parteneriate cu caracter permanent cu Centrul Cultural Reduta, Biblioteca Județeană G. Barițiu, Salonul Literar D. Magheru, Casa Mureșenilor, Societatea Libris, Societatea Kronart, Librăria Ochian din Brașov etc. S-au susținut spectacole de muzică și poezie în cadrul parteneriatului cu Clubul pensionarilor Brașov, de asemeni s-au intensificat colaborările cu publicațiile din țară cum ar fi „Citadela”, „Viața de pretutindeni”, „Oglinda literară”, „Cetatea lui Bucur”. Filiala Hunedoara, la rândul său, a acordat premiul „Virtutea Literară” unor scriitori, membrii ai Ligii. O intensă activitate a desfășurat-o filiala Argeș. Un aport substanțial aducându-și scriitorii George Baci și Ion Hiru, aceștia participând în repetate rânduri la activități cu cartea organizate de

filiala Cluj. La filiala Banat, condusă de Doina Drăgan, în colaborare cu oficialitățile din domeniul învățământului a organizat prin cenaclul ce funcționează în cadrul filialei Ligii Scriitorilor, numeroase întâlniri cu cititorii precum și lansări de cărți la care au participat reprezentanți ai presei locale. De asemeni în colaborare cu revista Heliopolis și cu Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Timiș s-au organizat întâlniri literare unde s-au dezbătut noile apariții literare ale scriitorilor și poezilor locali, cu participarea Televiziunii Europa Nova din Timișoara. Filiala Banat-Timișoara a editat, până în prezent, două Anuare, care oglindesc activitățile acestei filiale. Filiala Iași, pe lângă acțiunile organizate în cadrul Cenaclurilor literare din localitate au colaborat și cu acțiunile culturale organizate de către Cercul Militar Iași, la vernisajul expoziției de pictură organizată de către Cenaclul de pictură și literatură Octav Băncilă. Un aport deosebit au adus membrii Ligii scriitorilor care-și au domiciliul în Municipiul Gherla, participanți activi în cadrul Cenaclului local Ion Apostol Popescu care organizează frecvent întâlniri cu cititorii și scriitorii din Liceele din localitate, alte unități (Cămine de bătrâni, Case de copii, etc.) precum și întâlniri cu persoanele private de libertate din cadrul Penitenciarului de maximă siguranță din Gherla, unde au fost invitați și alte personalități, scriitori ai Uniunii Scriitorilor. De asemenea în fiecare an se organizează activități culturale artistice cu diferite ocazii de omagieri ai personalităților românești (Mihai Eminescu, Ștefan cel Mare, Unirea principatelor, etc). În acest an, 2014 cu această ocazie s-au organizat schimburi de experiență, întâlniri cu membrii Cenaclului literar „Octavian Goga” din Cluj, manifestare evidențiată și de presa locală, la care și-au adus aportul membrii marcanți ai Ligii Scriitorilor Români și la care au participat și membrii ai Uniunii Scriitorilor din România.

Liga Scriitorilor este fondatoarea și una din inițiatoarea sărbătoririi Zilei Naționale a Limbi Române, sărbătorind-o împreună cu pesre 100 de scriitori în Stațiunea Jupiter, la Hotel Rio.

Scoatem în relief tradiția participării Ligii Scriitorilor prin președintele Al. Florin Jene, sau a altor membrii, la manifestările cultural-artistice organizate de către Primăria Gherla, Casă de Cultură, Cenaclul literar Ion Apostol Popescu cu ocazia sărbătorilor „Zilele municipiului Gherla”, cu ocazii cu care s-au lansat de fiecare dată cărți ale unor membrii ai Ligii sau ai altor scriitori sau poeți locali, înmânându-se **„Diplome de excelență”** persoanelor care și-au adus contribuția în mod deosebit la dezvoltarea culturii locale și nu numai. Personalităților acordăm medalia „Virtutea Literară”, pe care au primito Iulian Patca, Ion Constantinescu, Gavril Moisa, Al. Florin Jene, C.T. Dârțu, T. Barbu, Emil Istocescu, etc.

Au fost organizate schimburi de experiență între filiale, sau cenacluri literare, activități consemnate de-a lungul timpului în ziare sau popularizate pe posturi de radio și TV locale, propunându-se ca și pe viitor să se pună accent deosebit pe întâlnirile dintre Cenacluri din cadrul filialelor Ligii, cu cenacluri similare din localități, întâlniri cu elevii și studenții, răspunzând cu promptitudine la invitațiile făcute în acest sens de către alte organizații, pe plan local.

Filiala Cluj, în colaborare cu filiala Iași a organizat lansările Dicționarului **„Personalități Române și faptele lor”** de Constantin Toni Dârțu, președintele filialei Ligii Scriitorilor Iași. Filiala Brașov, președintele Popescu C. Viorica, în colaborare cu Fundația **„Itu”**, a organizat numeroase manifestări culturale, iar filiala Bistrița prin

Menuț Maximilian a provocat acțiuni culturale, revistele, cărțile și cronici culturale, în paginile cotidianului **Răsunetul...**

Menționăm în mod deosebit activitatea Cenaclurilor literare ale filialei Cluj și „Vasile Sav”, unde în mod frecvent membrii Ligii Scriitorilor și nu numai își lansează cu succes noile creații literare, aducându-și un aport deosebit la dezvoltarea culturii... Tot în cadrul acestui cnaclu au fost organizate recitaluri de poezie cu concursul Grupului vocal **Speranța**. De asemeni s-au organizat medalioane literar-muzicale, plastice, în colaborare cu Asociația Artiștilor Plastici Cluj, la Galeria de Artă.

Sub egida Ligii Scriitorilor Români, s-a organizat concursul de poezie și pictură „**Dor de Dor**”, în trei ediții, premianții primind diplome, cărți și alte obiecte. La acest concurs au participat sute de scriitori și artiști plastici, precum și Concursul de Epigrame, unde câștigătorii au fost premianți cu diplome și cărți.

Liga Scriitorilor a acordat, prin președintele său Al. Florin Țene, sprijin logistic și financiar unor filiale pentru a-și desfășura unele activități culturale mai ample. Se remarcă strădania scriitorului George Roca din Australia, membru al Ligii Scriitorilor, de a promova lucrările membrilor noștri la revistele românești din diaspora aflate în S.U.A, Germania, Spania, Franța, etc. În revistele din Diasporă a promovat de nenumărate ori activitățile organizate de Liga Scriitorilor, inclusiv lucrările literare ale membrilor organizației noastre.

La propunerea Comitetului Director al Ligii Scriitorilor a fost instituită medalia și Diploma **Virtutea Literară** care se acordă scriitorilor pentru opera, personalitatea și moralitatea lor. La propunerea filialei Hunedoara, în anul 2010, scriitorul Al. Florin Țene a primit această distincție.

Medalia **Virtutea Literară** a fost acordată în cadru festiv, cu ocazia împlinirii a 5 ani de la înființarea Ligi Scriitorilor, următorilor membri fondatori: Ioan Benche, Ion Constantinescu, Gavril Moisa, Iulian Patca și Al. Florin Țene.

În colaborare cu Uniunea *Vatra Românească – filiala Cluj*, s-au organizat conferințe pe teme diferite, menționând ultima, de pe data de 18 ianuarie 2010, cu tema **Spiritul național în publicistica și proza Eminesciană**.

Se remarcă în mod deosebit concursul de creație literară organizat de către filiala București, condusă de Elizabeta Iosif, care a cunoscut o deosebită amploare și cu prilejul căruia s-au descoperit noi talente, încheindu-se cu o manifestare deosebită la Biblioteca Metropolitană, la care au fost invitați de onoare scriitorii Mariana Brăescu Silvestri și Al.Fl. Țene, activitate promovată și de televiziunile și de presa bucureșteană. Pe parcursul anilor s-au organizat în colaborare cu organele culturale și administrative locale, în Baia Mare, Dej, București, Focșani, Gherla, Iași, Călimănești, Petroșani, Deva, Craiova, Drăgășani diferite activități literare. Liga Scriitorilor Români în colaborare cu poeta Daniela Voicu a organizat la începutul luni iulie 2011 în localitatea Brustî, din Elveția, Festivalul Internațional THE ART TO BE HUMAN la care au participat scriitori din Germania, România, Franța, Elveția etc., membrii Ligii Scriitorilor și ai Uniunii Scriitorilor, în cadrul căruia s-au organizat expoziții de carte și pictură, s-au lansat cărți, s-a proiectat videoclipul MAMA de Titina Nica Țene, s-a participat la concerte simfonice, recitaluri poetice, iar președintele Ligi Scriitorilor Români a ținut o video-conferință, vorbind despre necesitatea organizării de astfel de festivaluri în folosul culturii române și europene.

Se menționează participarea activă a membrilor Ligii Scriitorilor la evenimentele culturale organizate cu ocazia zilelor orașelor Gherla, Dej, Turda, Câmpia Turzii, iar în

anul 2011, 2012 și 2013 la Zilele Municipiului Cluj, Liga-și propune să-și aducă un aport deosebit, prin organizarea unor acțiuni proprii.

Se propune pentru anul 2011 continuarea unor asemenea acțiuni de promovare și cunoaștere a activității filialelor, de promovarea cărții, editarea de noi reviste și antologii, inclusiv de extinderea editării de cărți ale membrilor Ligii cu ajutorul Editurii Ligii Scriitorilor în colaborare cu Editura **Socrate** din Craiova condusă de scriitorului Mihai Marcu, și el membru al Ligii, și al fundației I.D. Sârbu din Petroșani condusă de scriitorul Dumitru Velea.

S-a înființat prima Bibliotecă particulară din Banat la inițiativa scriitorului Nicolae Danciu Petniceanu în casa părintească și prin strădaniile filialei Banat, cu cărți donate de membrii Ligii și alți intelectuali, în localitatea Mehadia, județul Caraș Severin, propunându-și înființarea în perioada următoare și a altora, în localitățile mai izolate, venind astfel în întâmpinarea dorințelor tinerilor.

Filiala Ligi Scriitorilor din Baia Marie a înființat postul de televiziune "Porțile Maramureșului" care emite prin internet, și este condus de Mihai Ganea, președintele Filialei maramureș a Ligii Scriitorilor.

În colaborare cu Parohia Bisericii Ortodoxe, cu hramul **Adormirea Maicii Domnului**, din Mănăstur – Cluj, la solicitarea acesteia, cu prilejul sărbătoririi a 50 de ani de la sfințire (1961) se va organiza un recital depoezie religioasă și conferința **Biserica Ortodoxă Română factor decisiv în programarea și conservarea limbii române în Transilvania**. Totodată se va sprijini de către Ligă editarea unei reviste omagiale.

În perspectiva alegerii Clujului, pentru anul 2020, Capitală Europeană, s-a solicitat Primăriei Cluj și Consiliului Local Cluj să se aloce sume pentru editarea antologiei **Din stampe, Clujul**, unde vor fi cuprinși scriitori din toate timpurile și contemporani care au scris despre Cluj. De asemenea în perspectiva acestui eveniment, pentru promovarea imaginii în literatură a Clujului se vor publica cărți, antologii și creații literare dedicate orașului Capitală istorică a Transilvaniei atât în limba română cât și în limbile de circulație, lucrări ce vor fi difuzate prin filialele din Europa și de pe mapamond.

Se menționează faptul că din Liga Scriitorilor Români fac parte academicieni români (Gabriel Pușcaș, specialist în viticultură și vinificație), doi membri ai Academiei Americane Române în persoanele lui George Roca din Australia și Florentin Smarandache, profesor universitar din S.U.A. De asemenea în Liga Scriitorilor din România sunt înscriși și 14 membri ai Uniunii Scriitorilor din România, care-și aduc un aport deosebit la întreaga activitate, din filialele în care funcționează ca membri marcanți.

Editarea acestui dicționar bibliografic, ajuns la volumul doi, în colaborare cu **Editura Dacia XXI**, este un instrument necesar în cunoașterea activității Ligii, dar și un mijloc de evaluare cantitativă și colectivă a tuturor membrilor, un bilanț necesar și binevenit.

A intrat în tradiția președintelui național al Ligii Scriitorilor, ca scriitorul **Al. Florin Tene**, să susțină, la sfârșitul fiecărui an, o teleconferință cu președinții și cu unii membri ai celor 33 de filiale din țară și străinătate ale acestei organizații scriitoricești.

Astfel, în 27 decembrie, la orele 11, președintele Ligi Scriitorilor Români, a făcut un bilanț al activităților culturale, artistice, și editoriale în anul 2014, ale celor 33 de filiale, din țară și străinătate, care cuprind peste 600 de membri, prezentând raportul de activitate pe anul 2014.

În cuvântarea sa, președintele a evidențiat colectivele de redacții ce au editat în permanență cele 18 reviste ale Ligii Scriitorilor, astfel îmbogățind peisajul revuistic din țara noastră, și nu numai. Au fost menționate revistele: **Agora literară, Memoria Slovelor, Moldova culturală, Cetatea lui Bucur, Dobrogea artistică, Heliopolis, Constelații diamantine, Regatul cuvântului, Scurtcircuit oltean, Ritmuri brașovene**, etc. În continuare a fost evidențiate Filialele Banat-Timișoara, București, Cluj-Napoca, Iași, Slatina, Vâlcea, Vrancea, Brașov, Serbia, Canada, Franța, Spania, New Mexico, pentru editarea de antologii și Anuare, în care au fost publicate creații ale membrilor și articole despre activitățile cenaclurilor ce le au. În mod special a fost evidențiată activitatea Filialei Banat-Timișoara, condusă de **Doina Drăgan**, care a organizat, la Timișoara, cu sprijinul Consiliului județean Timiș, simpozionul internațional „Dunărea poeziei”, cu participarea delegațiilor din cele 10 țări riverane fluviului, la care au luat parte și scriitorii **Titina Nica Țene** și **Al. Florin Țene**. Această filială a mai fost evidențiată și pentru Anuarul Filialei nr.5, care conține studii de istorie, etnografie și folclor despre orașul de pe Bega.

Au fost subliniate activitățile cenaclurilor: „Artur Silvestri” și „Radu Stanca”, din Cluj-Napoca, conduse de **Antonia Bodea** și **Al. Florin Țene**, „Ion Itu”, al Filialei Brașov, condus de **Viorica Popescu**, „Cetatea lui Bucur”, condus de **Elisabeta Iosiv**, „Ion Minulescu”, din Slatina, condus de **Marinela Preoteasa**, în care s-au citit creații literare, s-au lansat cărțile membrilor și au fost discutate probleme actuale ale literaturii, participând la ședințe sute de iubitori de cultură. În continuare au fost evidențiați redactorii șefi ai unor reviste ale Ligi Scriitorilor, cum ar fi: **Julian Patca, Elisabeta Iosiv, Doina Drăgan, C.T. Dârțu, Marius Știrbu, Ion Părăianu. Ion Nălbitorul, Ligya Diaconescu, Doina Drăguț, Nicolae N. Negulescu, Marinela Preoteasa**, inclusiv ofițerul de presă **Voichița Pălăcean-Vereș** care cu acribie consemnează în presă activitățile Ligi Scriitorilor Români.

Au fost amintite activitățile de comemorare de la Drăgășani al scriitorului **Gib I. Mihăescu**, ale eroilor romanului „Un ocean de deșert” de **Al. Florin Țene**, ce a avut loc în comuna Roșiile, județul Vâlcea, unde s-a ridicat și un monument cu contribuția președintelui Ligi Scriitorilor, dedicat acestora, la care a participat și o delegație a membrilor Ligii Filialei Vâlcea condusă de scriitorul **Ion Părăianu**.

În mod special a fost evidențiat scriitorul **Ion Velica**, președintele Filialei Hunedoara, care organizează anual Festivalul Național „Ioan Budai Deleanu” în colaborare cu conducerea administrativă a localității Geoagiu, împreună cu **Claudiu Simonati** care a luat, recent, un premiu al revistei „Tribuna”.

Au fost amintite manifestările literar-culturale din Stațiunea Jupiter din data de 31 august 2014, dedicate Zilei Naționale a Limbii Române, în colaborare cu revista STARPRESS, condusă de Ligya Diaconescu. La această manifestare participând scriitori de expresie română din mai multe țări europene, Canada și SUA. A fost subliniat faptul că Liga Scriitorilor este membră fondatoare a inițiativei scriitorului **Corneliu Leu** de a se sărbătorii Ziua Națională a Limbi Române în ultima zi din luna august. În fiecare an Liga Scriitorilor organizează ZIUA LIMBII ROMÂNE pe 31 august în diferite localități. Trebuie să menționez că Al. Florin Țene, Corneliu Leu și Ligya Diaconescu au semnat Referatul către Parlamentul României în care am propus ca în 31 august să se sărbătorească Limba Română. Parlamentul a aprobat.

S-a insistat ca membri filialelor să participe mai mult la Târgurile de Carte și să colaboreze cu scriitori renumiți din zona lor de activitate. S-a propus ca Liga Scriitorilor să înființeze o editură.

Liga Scriitorilor are Stemă, Siglă și Imn cu contribuția președintelui Al. Florin Țene, dr. Mihai Ganea și George Roca.

S-a pus accent deosebit pe premiile anuale care se atribuie celor mai bune cărți apărute în anul anterior, indiferent de apartenența autorilor la USL sau LSR, pentru motivul că aceste cărți aparțin Literaturii Române și nu unei organizații. Astfel de atitudine a Ligi Scriitorilor Români, luată de președintele acesteia, este un exemplu de democrație și generozitate, pe care **Al. Florin Țene** îl recomandă și altor organizații profesionale.

În încheierea teleconferinței, domnia sa a prezentat proiectul Planului de Activități pe anul 2015 al Ligi Scriitorilor, completat cu propunerile președinților filialelor și al membrilor participanți. În anul 2015 a luat ființă Filiala Orhei, din Republica Moldova a Ligii Scriitorilor, președinte fiind Vasile Cocarcea.

Președintele a urat, tuturor membrilor Ligi Scriitorilor, indiferent pe ce meridiane ale Terrei se află, sănătate, bucurii lângă cei dragi, inspirație și mult har în promovarea literaturii și culturii române în anul 2015.

Considerăm că prin întreaga activitate al Ligii Scriitorilor Români activitatea culturală, cultura în general va prospera, prin exemplul lor dând un impuls noii generații de scriitori, poeți, plasticieni din țară și din străinătate. Liga Scriitorilor Români fiind un fenomen real, o componentă de necontestat a actului literar și cultural actual, o prezență tot mai activă în peisajul literar național.

Prin membrii Ligii Scriitorilor Români din străinătate, va fi cunoscută mai în profunzime cultura românească, parte integrantă a culturii Europene și Mondiale.

Al. Florin ȚENE

Președintele Național al Ligii Scriitorilor, Români

Membru al Academiei Americane-Române de Știință și Artă

GRUPAREA LITERAR ING

Istoric

În prima zi din luna aprilie, considerată de români drept *ziua păcălelilor*, în anul 2013, un grup de ingineri entuziaști, pensionari în majoritate, au hotărât să *păcălească timpul care fuge ireparabil*, constituind *Cercul Literar al Scriitorilor Ingineri din AGIR*, sub denumirea de *Literar ing*. Inițiativa era menită să susțină activitatea și imaginea inginerească din România și prin alte mijloace decât cele pur profesionale, pentru dezvoltarea dimensiunii culturale a personalității inginerului. Cercul respectiv venea să completeze activitățile cultural-artistice existente: *Orchestra Simfonică a Inginerilor*, *Corul Concertino* și *Cercul Inginerilor Epigramiști*.

Inițiatorii acestei *păcăleli* au fost: Nicolae VASILE, Constantin RĂDUȚI, Ioan GANEA-CHRISTU, Gheorghe INDRE, Alexandru PACIOGA, Titi TURCOIU, Corneliu BERBENTE, Gheorghe MANOLEA, Nicolae DOFTOREANU, Artemiu VANCA, Ovidiu ȚUȚUIANU. La prima ședință s-a stabilit conducerea Cercului literar:

Președinte: Nicolae VASILE;

Vicepreședinte: Gheorghe INDRE;

Secretar: Ioan GANEA-CHRISTU.

S-a mai stabilit ca întâlnirile Cercului, desfășurate ca un *Cenaclu Literar*, să aibe loc lunar, în a treia zi de luni a fiecărei luni, la sediul AGIR din Bulevardul Dacia, nr. 26 (Piața Romană), Sala Nicolae VASILESCU-KARPEN, et. 1.

Așa cum se sublinia în numărul 7/2013 al Revistei bilunare a AGIR *Univers ingineresc*, cercul a fost declarat *o structură deschisă și pentru alți colegi care vor dori să participe în viitor*.

Activitatea cercului nou înființat, pe baza discuțiilor de la ședința de constituire, s-a axat pe următoarele categorii principale de activități:

- ședințe ordinare de cenaclu literar, cu durata de două ore, ținute, lunar, unde principala activitate este lectura din creațiile participanților;
- ședințe extraordinare, ocazionate de aniversarea unor evenimente cu încărcătură emoțională deosebită: lansări de carte, teatru, momente muzicale etc.;
- editarea unei publicații proprii, *Literar ing*, ca supliment literar trimestrial al Revistei *UNIVERS INGINERESC*;
- publicarea producțiilor literare în diverse reviste literare;
- participări la activitățile altor cercuri literare din capitală și din țară;
- participări la simpozioane naționale cu tematici multidisciplinare.

Participanții la Cenaclul *Literar ing*

Început cu participarea membrilor fondatori, lucrările cenaclului au atras tot mai mulți participanți, dintre care, în ordine alfabetică:

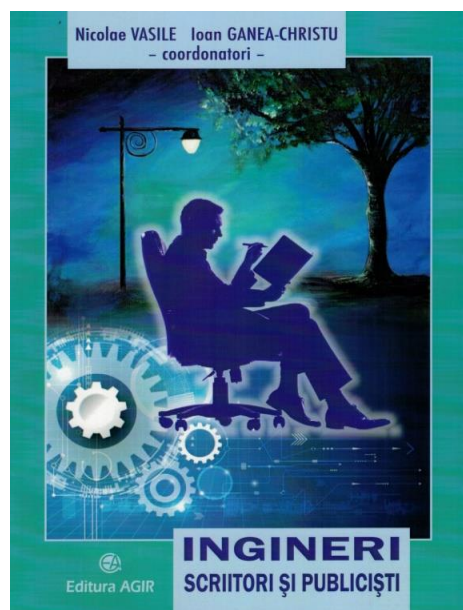
Membrii: Vintilă ANASTASESCU, Cornelia ATANASIU, Cornel BALABAN, Daniel BARBU, Corneliu BERBENTE, Mihaela-Mariana CAZIMIROVICI, Corneliu CRISTESCU, Nicolae DOFTOREANU, Marilena DUMITRESCU, Constantin ENESCU, Eduard ENE, Ioan

GANEA-CHRISTU, Constantin-Nicolae GAVRILESCU, Mihai Valentin GHEORGHIU, Manuela GOLESCU, Florin GRIGORIU, Gheorghe GROSU, Lucian GRUIA, Gheorghe INDRE, Cristina LASCU, Gheorghe MANOLEA, Ionel MARIN, Viorel MARTIN, Corneliu NEAGU, Alexandru PACIOGA, Cornelia Violeta POPESCU, Mircea POPESCU, Iuliu POTORAC, Ion RAȚIU, Valentin RĂDULESCU, Constantin RĂDUȚI, Rodica ROMICRI, Ionel SIMA, Titi TURCOIU, Gheorghe JICLETE, Ovidiu TUȚUIANU, Artemiu VANCA, Nicolae VASILE, Camelia VASILIU etc.

Colaboratorii: Victor ATANASIU, Doina BÂRCĂ, Virginia BUTESCU, Marilena CARAGHIAUR, Radu CÂRNECI, Geo CĂLUGĂRU, Horia CRIOS, Aura DAN, Florică DAN, Federica DOCHINOIU, Min DRĂGHICI, Silvan G. ESCU, Doina GHIȚESCU, Ana Maria GOILAV, Vasile GROZA, Vali HORIȘCĂ, Dorian IONESCU PASCAL, George Ion IONESCU, Ioan MAFTEI-BUHĂEȘTI, Constantin MIRONESCU, Claudia MOTEA, Maria MUNTEAN, Maria NICULESCU, Michaela Al. ORESCU, Antoaneta RĂDOI, Ioana STUPARU, Maria STURDZA CLOPOTARU, Ion C. ȘTEFAN, Aculin TĂNASE, George TERZIU, Dorel VIDRAȘCU, Liviu ZAMFIRESCU etc.

Dumnezeu să-i odihnească în pace pe cei care, între timp, au plecat dintre noi!

Chiar în luna de înființare, a demarat elaborarea publicației proprii, cu același nume cu al cercului, conținând lucrări ale membrilor, iar după cinci ani, în anul 2018, s-a reușit editarea, la Editura AGIR, a volumul *INGINERI SCRITORI ȘI PUBLICIȘTI* (imaginile de mai jos), unde sunt prezentați atât membrii și colaboratorii care participă fizic la cenaclu, dar și o serie de alți scriitori ingineri din toată țara, care sunt conectați la această grupare literară prin intermediul publicațiilor tipărite și online, forma tipărită distribuindu-se odată cu Revista UNIVERS INGINERESC la membrii AGIR din toată țara, în București, găsindu-se la Librăria acestei asociații din Piața Romană.

Publicația Literar ing și dicționarul de autori

Imagini de la întâlnirile cenaclului

Ședințele extraordinare sunt organizate pentru marile aniversări precum: *Ziua națională, Ziua culturii-Nașterea lui Mihai EMINESCU, Ziua Marii Uniri, Sărbătorile de Paște, Sărbătorile de Crăciun, Ziua femeii, Ziua copilului etc.*, dar și cu ocazia unor lansări de carte, spectacole de teatru. În cadrul acestora, au recitat din lucrările membrilor Cenaclului și din poezii clasici actrițele: Doina GHIȚESCU, Magda BĂCESCU, Cristina LASCU și Manuela GOLESCU.

Doina GHIȚESCU și Manuela GOLESCU, recitând în Cenaclu

Aceste evenimente au prilejuit și realizarea unor momente muzicale bazate pe transpunerea melodică a unor producții literare ale membrilor Cercului, interpretate instrumental sau vocal. Astfel, cantautorul Gregorio (Gheorghe GRIGORE) a transpus și interpretat la ghitară melodii în stil folk, pe versurile lui Nicolae VASILE, Constantin MIRONESCU, Florin GRIGORIU, Constantin ENESCU etc. iar colegul nostru Ovidiu JUȚUIANU a interpretat la pian compoziții pe versuri proprii dar și pe versurile colegilor Doina BÂRCĂ, Lucian GRUIA, Nicolae VASILE.

La întâlnirile Cenaclului, a mai asigurat interludii la pian dl. George Ion IONESCU.

De remarcat poeziile lui Nicolae VASILE *Lumina de Paște, Aproape, departe și Dor*, care au fost transformate în lieduri de compozitoarea Daniela STOICESCU și *Cheia cerului*, pe ale cărei versuri Gregorio a compus un cântec de muzică ușoară, toate fiind înregistrate pe Youtube.

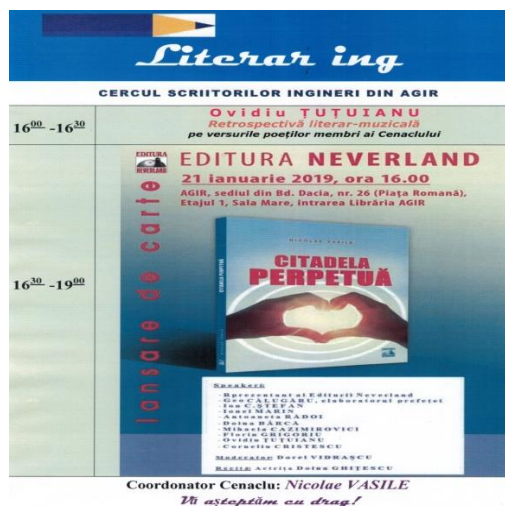
Soprana Adina CIOCOVEANU și violonistul Răzvan ȘTEFAN interpretând lieduri pe versurile membrilor cenaclului

Lansările de carte înseamnă un volum important din lucrările Cenaclului *Literar ing*. S-au lansat până acum zeci de cărți, atât ale unor scriitori deja consacrați, dar au avut loc și debuturi literare, consfințind astfel punctul de pornire a unor noi cariere literare precum Mihaela-Mariana CAZIMIROVICI, Corneliu CRISTESCU etc.

Cu aceste ocazii sunt invitate personalități literare ale domeniului literar respectiv, șefi ai diferitelor instituții, edituri, reviste, se face o publicitate adecvată pentru promovarea noii lucrări prin afișe și postare pe rețelele de socializare.

Au fost invitați și au onorat invitațiile la diferite evenimente ale Cenaclului:

dl. Dan Mircea CIPARIU și dl. Victor Gh. STAN, vicepreședinți ai Uniunii Scriitorilor din România, dl. George CORBU, președintele Uniunii Epigramiștilor din România, dl. Doru Dinu GLĂVAN, președintele Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, dl. Geo STROE, președintele Fundației Academiei Daco-Română, dl. Florian Laurențiu STOICA, președintele Fundației Stoika etc.

Dan Mircea CIPARIU, Cristina LASCU și Cristina NEAMȚU la o lansare

Colaborarea cu alte grupări literare

Gruparea *Literar ing* are legături importante cu alte structuri literare din București și din țară. Una dintre cele mai strânse este cea cu Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România pe mai multe planuri: Revista *Cronica Timpului*, Teatrul *NOSTRUM* și Serata *EMINESCU-Jurnalistul*.

Revista *Cronica Timpului* a publicat mai multe articole, de asemenea, Serata *EMINESCU - Jurnalistul* a găzduit mai multe prelegeri ale unor autori membri ai *Literar ing*, colaborarea cu Rodica SUBȚIRELU, coordonatoarea amândurora fiind foarte bună. Teatrul *NOSTRUM* este principalul partener la realizarea ședințelor specializate pe teatru, Claudia MOTEA, directorul artistic al acestui teatru, fiind o apropiată a cnaclului.

Claudia MOTEA, Silvia SĂRACU și Nicolae VASILE la o repetiție

Afișe ale spectacolelor realizate în colaborare cu Teatrul NOSTRUM și ImpACT ART

Colaborarea mai nouă cu trupa de teatru a Asociației ImpACT ART condusă de Daniel NEGUȚ deschide o nouă direcție a evoluției viitoare.

O altă colaborare importantă este aceea cu *Gruparea BOGDANIA* de la Focșani condusă de către dl. Ionel MARIN, cu Asociația, Revista și Editura cu același nume.

Colaborarea a decurs în foarte bune condiții și în organizarea *Festivalului-Concurs Național de Creație Literară BOGDANIA*, ale cărui ultime ediții și-au desfășurat Festivitatea de premiere la București, în găzduirea *Literar ing*.

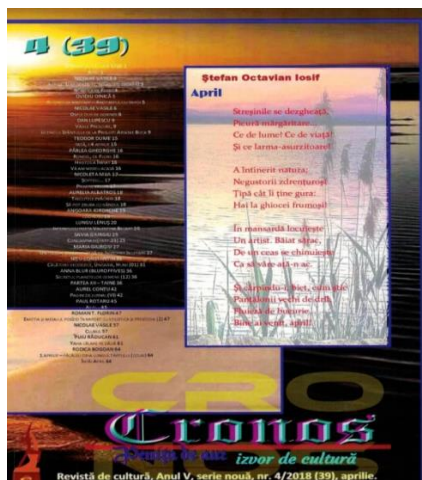

Ionel MARIN înmânând premii la Festivalul BOGDANIA

Gruparea *Cronopedia* din Constanța, condusă de dna. Lenuș LUNGU este o altă grupare literară de a cărei bună colaborare ne bucurăm, atât în ceea ce privește Revistele *Cronos-Penița de aur* și *Taifas Literar* cât și site-ul cu o mare audiență.

De asemenea, cu Gruparea *Ampreentele Sufletului*, din București, condusă de dna. Eugenia ENESCU-GAVRILESCU colaborăm foarte bine pe site-ul cu același nume și în realizarea de antologii literare.

Gruparea *Cafeneaua interviurilor*, din București, condusă de dna. Antoaneta RĂDOI, cuprinzând un site și *Revista Convorbiri literar-artistice*, este cel mai nou, dar foarte dinamic, colaborator apropiat al *Cenaclului Literar ing*.

Reviste colaboratoare ale *Cenaclului Literar ing*

Gruparea literar-istorică *Fundația Stoika* a fost unul dintre colaboratorii de bază încă de la înființarea *Literar ing*, activitățile comune desfășurându-se prin *Revista Independența Română*, care apărea, în forma ei veche, și pe vremea lui Mihai EMINESCU și prin Editura LAURENT. Doamna Doina BÂRCĂ, secretarul literar al fundației, este unul dintre participanții aproape permanenți la evenimentele noastre.

Partenerul nostru în zona de vest a țării este Asociația Cultural Umanitară *Luceafărul de Vest* și revista cu același nume, ambele conduse de către dl. Dumitru BUȚOI, grupare care este activă de mai mult de treizeci de ani.

Revistele *Independența Română* și *Luceafărul de Vest*

Proiecte de viitor

De zeci de ani, ne-am obișnuit să auzim despre categorisirea diferitelor generații de scriitori români în grupări de genul *Generația 70* sau *Saptezecicștii*, la fel și pentru decadele următoare, dar paradigma nu a continuat și pentru cei care au fost martorii trecerii omenirii într-un nou mileniu, cei pe care aș îndrăzni să îi adun simbolic sub denumirea de **Generația 2000**.

Păstrând similitudinea cazurilor precedente, când se rețineau doar ultimele două cifre semnificative ce caracterizau decada, etapa respectivă ar mai putea fi definită și ca **Generația 00** și nu ar fi lipsită de sens, având în vedere că, în România, în această perioadă au avut loc mai multe începuturi, precum:

- Scriitorii au putut scrie liber, prin eliminarea cenzurii, după evenimentele din anul 1989;
- Au apărut forme organizatorice noi (societăți literare, fundații, asociații etc.) care au susținut înființarea unui mare număr de edituri, reviste, cenacluri și saloane literare care au contribuit la creșterea fără precedent a volumului de literatură publicată;

- A pătruns, odată cu ceea ce s-a întâmplat în întreaga lume, tehnica de calcul în procesarea, publicarea, arhivarea și difuzarea literaturii de toate genurile;
- Paralel cu scăderea finanțării din partea statului, a apărut finanțarea privată a literaturii, ca de altfel a tuturor celorlalte ramuri ale culturii;
- S-au făcut pași importanți în cunoașterea reciprocă și colaborarea dintre scriitorii români și cei străini precum și între scriitorii români din țară și cei din străinătate.

În prezent, după aproape treizeci de ani de la inițierea acestor schimbări, este evidentă lipsa unei evaluări cantitative și calitative a rezultatelor. Cea mai comodă abordare este aceea de a nega totul, de a considera că în această perioadă nu s-a întâmplat nimic semnificativ, cum am auzit, din păcate, adesea din partea multor critici literari tradiționaliști, cu ocazia unor interviuri sau a altor apariții publice.

Este evident că un asemenea proiect nu se mai poate realiza prin metodele vechi, cu fișe scrise de mână și dactilografe, cum au fost elaborate marile istorii literare precedente, acum fiind absolut necesare metodele bazate pe tehnologii informatice, la îndemâna scriitorilor din generația actuală.

Iată de ce, privind proiectele de viitor, unul dintre cele mai importante este considerat cel intitulat, ***SCRIITORI din GENERAȚIA 2000***, menit să contribuie la consolidarea unei conștiințe de sine ale acestei generații, neinventariată de nimeni până acum, cu atât mai puțin evaluată.

Colectivul din *Literar ing*, cu o disponibilitate logistică deosebită, comparativ cu alte grupări literare, complementar structurilor literare oficiale, având o abilitate deosebită în folosirea tehnicii de calcul în folosul literaturii, a inițiat și își propune să finalizeze o autocoaclare ideatică printr-un proiect deschis, bazat pe contribuțiile fiecărui autor și fiecărei grupări literare care se consideră că face parte din această generație.

Gruparea *Literar ing* este reflectată în exterior prin cronicile evenimentelor sale, publicate de mai multe reviste și site-uri, realizate inițial de către dl. Ovidiu JUȚUIANU, iar, în prezent, dl. Corneliu CRISTESCU desfășoară această activitate. Ambii sunt colegii noștri cărora le mulțumim și pe această cale.

Prezentare realizată de ***Nicolae VASILE***, președinte Gruparea ***Literar ing***

DESPRE AUTORI

George Titus ALBULESCU

S-a născut în data de 22 septembrie 1962, în comuna Mârșa, județul Giurgiu.

Activitate literară:

Prezentări de proză și poezie în cadrul Fundației literare *Liviu Rebreanu*, la Centrul Cultural și la Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* din Pitești.

Apariții publicistice de proză în revistele *Argeș*, *Săgetătorul*, *Cafeneaua literară* și în publicațiile *Juventus*, *Gâscanul*, *Cronica sportivă*, *Argeșul Sportiv* și pe site-urile *Ziare.com*, *Gsp.ro*, *UZP.org.ro*.

Participări la manifestări literare și culturale desfășurate la Centrul Cultural, Biblioteca *Dinicu Golescu*, Centrul Creației Populare, Muzeul Județean din Pitești și în cadrul Filialei locale a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Este membru al Fundației literare *Liviu Rebreanu* din Pitești, din anul 1997, și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, din ianuarie 2006.

Cărți publicate:

- *Turneul final de fotbal Euro'92*, Editura *Vlasie*, Pitești, 1993, proză ;
- *România cucerește America*, Editura *Odeon*, București, 1994, proză;
- *Totul despre Campionatul Mondial de fotbal*, Franța, 1998, Editura *Odeon*, București, 1998, proză;
- *Euro 2000, Un pariu pentru România*, Editura *Odeon*, București, 2000, proză;
- *Campionatul Mondial de fotbal fără România*, Editura *Tipoart*, Pitești, 2002, proză;
- Apariție în volumul colectiv *Undeva în... poezie*, Editura *Inspirescu*, Satu Mare, 2014, poezie.

Referințe critice:

Citind cărțile lui George Titus Albulescu am rețut momente de reală bucurie, am vibrat cu fiecare por al meu la bucuria, la inegalabila fascinație pe care a oferit-o, cu generozitate, *sportul rege*, fotbalul, milioanele de oameni ai lumii, am trăit, împreună cu autorul, cu sportivii jucători implicați, dar și cu spectatorii și telespectatorii, drama, suferința pierderii unui meci cu miză mare, și am trăit triumful, am trăit deplin gloria marilor noștri jucători ai aceluia timp: Selymeș, Ilie Dumitrescu, Belodedici, Dan Petrescu, Lupescu, Gică Popescu, Răducioiu, Prunea, Stelea (ultimii doi, portari inegalabili, adevărați îngeri păzitori ai porții), măreția marelui, unicului Hagi, *regele*

fotbalului românesc (la World Cup '94, și nu doar), și a antrenorului, colosal, la acea vreme, Anghel Iordănescu, – Puiu –, pe care l-am întâlnit personal, în vremea când jucam fotbal, când mă antrenam pe Steaua, pe atunci el fiind jucător titular, ba încă și cu ceva epoleți și grade pe umăr, un magician al Stelei, iar eu doar o plodișcă ce-mi dădeam cu stângu-n dreptu'..., dar care-i spionam de după gard, în timpul antrenamentelor, tremurând de apăsătoare emoție de a fi în preajma unor așa coloși, și bucuroasă peste poate că puteam "fura" fente, driblinguri, trimiteri în poartă "la vinclu" și altele, spre a mi le înghesui în desagă și a le experimenta, mai apoi, (la altă scară valorică, evident), la antrenamentul pe care-l făceam tot la Steaua, pe unul dintre terenuri, unde eram "tolerate", noi... fetele de la echipa de fotbal feminin, "Viitorul" București. Atunci am cunoscut mulți fotbaliști, grei, printre care, o dată, – o, ce minune!! –, pe giganticul Dobrin, care m-a fascinat cu driblingurile lui inegalabile și cu forța șutului.

George Titus Albulescu, în cărțile sale, redă cu sufletul pus în palmă evenimintele fotbalistice, evenimente de anvergură, gen *România cucerește America!* (la *World Cup U.S.A. '94*), *Campionatul mondial de fotbal, Franța 1998* sau *Euro 2000 un pariu pentru România*, redă, uneori, fără să respire, și l-am simțit bucurându-se, precum un copil fericit care-și primește jucăria preferată, atunci când Hagi înscrie formidabilul său gol, "UN GOL GALACTIC, un gol dincolo de perfecțiune, unul dintre golurile care l-a înscris pe Gică Hagi (al nostru) în istoria fotbalului", golul din cauza căruia "Pământul stă câteva secunde din trebile sale pentru a privi această minge plecată din piciorul lui Hagi, dar parcă venită din altă planetă" (pg. 29; *România cucerește America!*), gol ce l-a făcut, totodată, și pe Cristian Jopescu să intre în istoria comentatorilor sportivi cu interminabila exclamație: *GOOOOOOOOOOOL, GOOOOOOOOOOOOOL, GOOOOOOOOOOOOOOOL*, de credeam toți c-o să-și dea obștescul sfârșit de atâta bucurie și extaz!! De asemeni, l-am simțit pe George Titus Albulescu sufocându-se, deseori, de teama că balonul rotund, rostogolit cu neastâmpăr pe iarba gazonului, ar putea intra, vijelios, în poarta echipei României, doborând chiar un invincibil portar, precum Stelea sau Prunea, colosali la *World Cup U.S.A. '94*, dar și alții, în multe alte meciuri decisive.

George Titus Albulescu are har. Are darul punerii în scenă, acel dar care te duce, chiar și acum, după trecerea a 25 de ani de la *World Cup U.S.A. '94*, în realitatea de-atunci. Retrăiești totul, absolut tot, tot ce au trăit jucătorii în teren, comentatorii sportivi la posturile de radio și Tv, dar și privitorul, spectatorul din tribună sau de la Tv. Retrăiesc momentele când îmi stătea inima din bătaie la un gol nepermis de sec, primit de români, moment în care nu mai respiram, nu mai puteam, mă sufocam dacă nu scoteam una "neaoșă", licențioasă, oricâtă educație am avut, mai ales în situațiile în care un netrebnic arbitru scotea cartonașul galben, sau și mai grav, pe cel roșu, și-l arăta victorios unui jucător român, taman când acesta urma să înscrie în poarta adversă!! Să te ții, nene, ce mai sudalme, ce mai ofuscare, ce mai manifestare. Îți venea să spargi totul în jur, să zbori și să aterizezi în mijlocul terenului să-l înșfaci și să-l strângi pe netrebnic de gât sau să-i administrezi ce-a mai grozavă bătaie, așa încât să-l lași lat în teren, ori să-i tragi șortul în jos și să-l lași gol pușcă în văzul și spre deliciul milioanei de spectatori și telespectatori, drept pedeapsă că ți-a batjocorit jucătorul favorit sau că a stopat acțiunea care ar fi adus un gol în plus echipei tale și, poate, chiar calificarea!! Citind cățțile lui George Titus Albulescu, desigur, îți reamintești și te bucuri de înscrierea golurilor băieților noștri în poarta

adversă, empatizezi absolut și extraziezi și parcă auzi și azi și retrăiești inegalabila vibrație din parcă interminabila strigătură: GOOOOOOOOOOOL, al regretatului comentator sportiv, Cristian Țopescu, un maestrul al transmisiunilor Tv/Radio. Ți se-ngreunează fiecare fibră atunci când jucătorul român ratează înscrierea unui gol în poarta adversă, la un meci cu miză, când comentatorul mai are puterea să spună dezamăgit și sec: GOL! Revoltat, te ridici și ai tendința să te duci să străpungi lanțul de polițiști și de gărzi de corp și s-ajungi să-l strângi de gât pe arbitrul care, tiran cu echipa ta, dar "generos" în a ajuta adversarul să câștige, "oferă" cartonașe galbene băieților noștri, sau când, și mai grav, elimină, prin arătarea cartonașului roșu, celui mai bine cotate fotbalist român, dar renunți, cu ciudă, și o faci doar imaginativ, fiindcă... n-ai încotro. George Titus Albulescu e genial narator, născut pentru astfel de reportaje, e... unic. M-a fascinat și m-a trimis într-o lume în care am fost cândva... fericită! Citind, am re trăit momentele de boemie ale acelei vremi, în care, băteam mingea pe stadioane, dar și after meci, când mă duceam, deseori pe "Sportul Studentesc". Cu încă vreo două colege, "titani" ai echipei mele, "Viitorul", cum spuneam, și trăgeam "la vinclu" la pariurile și spre deliciul... seniorilor de la "Sporul Studentesc" și a micii galerii de "suporterii", strânsă ad-hoc în Cotroceni, sau când, mergeam, deseori cu gigantul Rică Răducanu, din Giulești spre Steaua, cu tramvaiul 11, când mă-ntrețineam în discuții și-l priveam pe "colos", la propriu și la figurat, care atingea tavanul, sta puțin aplecat, ca să nu-i treacă capul dincolo, de-nalt ce era. Era tot o veselie și o vervă, îl cunoșteau toți țâncii din Giulești, unde locuiam și eu pe atunci, și-alergau după el pentru autografe, pe care le oferea cu generozitate. Ce vremuri!!!... Ce viață!!!...

Dar să trecem la fapte! Să vorbim, prin scriitura lui George Titus, măcar despre... *România cucerește America*, fiindcă, dacă ar fi după mine, aș reda aici întreg conținutul celor trei cărți primite de la Domnia Sa. *World Cup U.S.A. '94* a fost un eveniment "plin de fapte misterioase... petrecute atât în interior, cât și în exterior"; "Cerul s-a luminat când Milutinovici a propulsat fotbalistii americani printre aștrii Mondialului și pe prima pagină a presei de peste Ocean!" (pg.3), știut fiind faptul că americanii jucau un... altfel de fotbal, care nu semăna cu ce se juca în lume ca fotbal; "Hagi a înscris cel mai frumos gol venit din altă planetă..." (pg. 28); Sau, culmea refulării, "Am avut o pagină tristă prin uciderea lui Andres Escobar, la Medellin, la întoarcerea echipei Columbiei, după autogolul din partida cu S.U.A." (pg. 3); "Am trăit golul lui Maradona și urletul său în fața camerelor de luat vederi, dar și grava sa faptă de dopaj, care i-a anulat, poate, jumătate din cariera sa genială", *Rose Bowl* (stadionul din S.U.A., unde a avut loc meciul nostru cu Columbia; n.r.), golul lui Hagi, când balonul a dispărut de pe ecranele televizoarelor (!), reușitele teribile ale lui Răducioiu..., Ilie Dumitrescu și șutul său *extraterestru*, reflexele lui Stelea și Prunea, Belodedici și calmul său imperturbabil, Iordănescu, – antrenorul –, și tactica lui de invidiat, acele 5 minute dramatice, când n-am reușit să ținem rezultatul, ruleta... dar și momente în care *vedetele redevin simpli muritori!*, dincolo de care a rămas performanța (României; n.r.) de a fi pe locul 6 în lume, un vis science-fiction" în urmă cu... 25 de ani!

Pentru *World Cup '94*, la tragerea la sorți, România a căzut în prima grupă, A, alături de: Columbia, S.U.A., Elveția. Intrați în febra Mondialului, "Tremurăm pentru România" (pg.14). Peste Chicago, orașul în care stăpân al terorii fusese cândva, ani în sir, Al Capone, era acum stăpân fotbalul. "Cele două protagoniste ale deschiderii sunt

două formații care aparțin celor două continente, ce-au dezgropat demult securea războiului: Europa și America de Sud. GERMANIA, campioana mondială *en-titre*, deținătoarea a trei titluri mondiale și BOLIVIA, cea care la peste 3000 de metri a răpus două foste campioane mondiale: Brazilia și Uruguay; Diana Ross, mereu tânără și frumoasă, într-un superb costum roșu a deschis show-ul. Televiziuni din 180 de țări transmit în direct... Daryl Hall interpretează inmul Cupei Mondiale *Glory land*. Festivitatea se încheie, războiul începe. Franz Beckenbauer traversează terenul de joc cu impresionanta Cupă Mondială în brațe. Speră ca echipa Germaniei s-o aducă din nou acasă! Stadionul "Soldier Field" este arhiplin... sunt prezenți: președintele Bill Clinton, cancelarul german Helmut Kohl, președintele Columbiei, Gonzalo Sanchez de Losada. Fotbal și politică!" (pg:17-18).

Trec peste desfășurător, echipe, jucători, programul meciurilor, stadioanele unde au avut loc meciurile și altele, fiindcă am în plan să urmăresc, din povestea de vis, doar echipa României, prezentă la acest campionat... mondial, care a avut loc, din cât v-ați dat seama, în Statele Unite. La meciul dintre România-Columbia, echipa noastră a avut în teren formula: Stelea, Dan Petrescu, Mihali, Belodedici, Prodan, Munteanu, Hagi, Gică Popescu, Lupescu, Ilie Dumitrescu, Selymes – minutul 67, Răducioiu, Papură – minutul 90, și antrenorul Anghel – Puiu – Iordănescu, iar meciul a avut loc pe stadionul "Rose Bowl". "Tactica lui Iordănescu l-a învins pe Maturana", Hagi e *genial*, golul lui fiind unul... *galactic*, "Răducioiu îi dă o lecție lui Capello (antrenorul său de la Milan), Stelea e miracolul de pe stadionul *Rose Bowl*!", ne spune George Titus Albulescu în paginile 28-28. După care ne face o descriere absolut fulminantă a meciului respectiv, în care băieții noștri au fost TOȚI magnifici, dar au excelat și sunt nominalizați doar cei care au înscris în poarta adversă și apărătorii porții noastre: Răducioiu – care încasează și un cartonaș galben, (pentru *nerespectarea* distanței!!) –, Stelea, portarul, absolut admirabil pe tot parcursul meciului, care, după ce a salvat din poartă de 3 ori consecutiv, în doar câteva minute, rămâne, la un moment dat, pentru doar un moment descumpănit și, nemaivând ce face, pur și simplu, încasează un gol, dar băieții noștri s-au repliat, "Hagi *croșetează* prin flancul stâng, e în careu, trimite înapoi la Ilie Dumitrescu, care șutează puternic, dar Cordoba, printr-un reflex, reține. Ce mult ar fi însemnat un gol în acest moment! Secunde de panică în careul nostru. Dan Petrescu nu mai are decât o soluție. Trimite la Stelea. Bogdan Stelea preia cu stângul și degajează cu dreptul, în lateral. Valderrama îl faultează pe Hagi, dar arbitrul sirian Jamal Al-Sharif nu scoate decât cartonașul galben!... Hagi din nou faultat... (evident, el e "căpitan de navă...", el trebuie cotonogit și scos din uz), Alvarez vede și el cartonașul galben. Ce meci! Nici nu poți să respiri! Ritmul a rămas la fel de... nebun! (Suntem la 2-1 pt România; n. r.)... Cursa senzațională de-a lungul terenului a lui Selymes, vine Răducioiu în centru... dar ratează stoparea balonului, însă vine minutul 88. Lovitură din jumătatea noastră de teren. Hagi trimite o pasă de vis spre Răducioiu, care a sprintat uimitor. Cordoba îi iese în întâmpinare. Florin preia și rămâne singur, încă doi pași și... GOOOOOOOOOOOL! GOOOOOOOOOOOOOL! ROMÂNIA-COLUMBIA 3-1! Galeria românească e în delir. Cei 60.000 de columbieni sunt muți. Răducioiu îi servește o lecție de fotbal lui Capello, care nu l-a folosit decât în 7 partide, la Milan. [...] Geniul lui Hagi, explozia lui Răducioiu, miracolul lui Stelea de a *închide* poarta, claritatea lui Belodedici, tactica lui Iordănescu, cât și lupta tuturor tricolorilor noștri, au dus la această izbândă istorică" (pg.28-29), și, la finalul *World Cup S.U.A. '94*, "dincolo de toate și de bezmetica pulsație a inimilor noastre a rămas

performanța de a fi pe locul 6 în lume, un vis science-fiction în urmă cu 10-15 ani!", după cum ne relatează autorul și după cum deja știm cu toții, căci unii dintre cititori au trăit acele momente de maximă emoție.

Dacă la *World Cup S.U.A. '94* am căzut în prima grupă, Grupa A, la *Campionatul mondial de fotbal, Franța 1998* am căzut în Grupa a-7a, cu Anglia, Tunisia, Columbia. Iar Columbia?? Așadar, la 4 ani distanță, în *Totul despre Campionatul Mondial de Fotbal, Franța 1998*, autorul spune: "Statuia Libertății a rămas undeva la mii de km depărtare. Se văd luminile de pe Champs Elysees". Parisul îi întâmpină pe fotbaliști cu "Footix", cocoșul galic, "care, de curând, și-a cumpărat ghetete de fotbal"; "Ce s-ar mai fi bucurat Napoleon văzând cele 32 de armate pregătite de luptă, dar probabil ar fi spus *Allez la France* și totul s-ar fi rezolvat pe câmpul de băătălie"; "Sorbona tronează măreață și nu-i pasă de acest joc *obscur* numit fotbal. Doar sateliții veghează, transmițând imagini color celor două milioane și ceva de pasionați de teribilul microb al acestui sfârșit de secol XX"; "Cine mai are timp de dialogul politic SUA-Iran sau de mariajul lui Beckham cu o *Spice Girls*? Totul este un *affaire*. Hagi le prezintă francezilor câteva tablouri americane pictate la "Rose Bowl". Planeta se grăbește și România visează la o semifinală cu Franța..." (pg.5). Echipă a grupei A, Brazilia este considerată favorită la titlu. "Cuplul Ronaldo-Romario este unic". (pg. 7). Trecem peste detaliile echipelor și a programului de joc. Ajungem la Grupa a 7-a, G: România, Columbia, Anglia, Tunisia. Nu prea suntem în apele noastre. Ne batem iar cu Columbia. S-ar putea ca ei să fie motivați în plus și să vrea să-și ia revanșa după pierderea meciului cu 3-1 din America, de la *World Cup SUA '94!!* Da, îl "avem pe Hagi, bagheta magică", dar nu-i vom mai avea pe Belodedici, Lupescu, Răducioiu, drept pentru care "Iordănescu va trebui să găsească soluții", și, prin urmare, "generalul va avea sarcina să-i găsească din nou locotenenți lui Hagi". Meciul cu Anglia nu va fi deloc ușor, nici el. Lupta va fi dură, iar Iordănescu va trebui să facă dovada unui foarte bun strateg, fiindcă, nu-i așa, acest meci îi poate fi o foarte bună carte de vizită pentru a ajunge "la cârma naționalei Greciei... *en-fanfare*", așa că... "Sunt convins că România se va bate din nou la baionetă", ne spune autorul (pg. 16).

Excelent punctat totul, formidabil, păcat că autorul a lipsit volumele de imagini. Imaginile acea care face cât 1000 de cuvinte ar fi fost absolutul absolutului!!... Ce păcat!!

V-aș propune și câteva descrieri din cartea *Euro 2000, un pariu pentru România*, unde autorul este la fel de efervescent ca și în cărțile prezentate, succint, mai sus, însă îi las pe cititori să caute cărțile, să le citească și să se bucure ei înșiși de mirosul îmbietor al foi de hârtie și de parfumul frumoaselor trăiri ale unui om îndrăgostit de fotbal și de... România, un inegalabil narator, cu microbul fotbalului inoculat în fiecare fibră: George Titus Albulescu!

(**Antoneta Rădoi**, redactor șef **Convorbiri literar-artistice**; text publicat în revista nr.14, ianuarie-februarie 2020)

"Lansarea a avut loc la Librăria *Mihai Eminescu* din București. Cartea este cea de-a doua operă inspirată de *World Cup 1994*, după volumul lui Mircea M. Ionescu. Lucrarea domnului George Titus Albulescu *România cucerește America*, publicată la

Editura *Odeon*, nu are poze, dar merită să-și găsească loc în orice bibliotecă din lume. Deci, mâine, din nou America, din nou România, din nou fotbal”

(Cronică apărută în ziarul **Cotidianul**, sub semnătura lui **Mihai Ştaub**)

”George Titus Albulescu: ”România cucereşte America!”. Titlul spune totul. Pagini dedicate de confratele piteştean ”aventurii americane” a echipei naţionale. Şi nu numai ei. Autorul urmăreşte, cu o precizie de cronometru, cu un ochi competent, filmul ediţiei nr. 15. Cititorul reţine, pas cu pas, desfăşurarea marii competiţii din S.U.A., cea care a atins recordul absolut al popularităţii prin cifrele spectatorilor şi telespectatorilor. Completele ”fişe” de meciuri, agrementate cu multe observaţii interesante, te fac să parcurgi cu uşurinţă paginile acestei poveşti atât de frumoasă reţine prin condeiul cronicarului. Cartea editată de *Casa Odeon*, o gazdă primitoare a lucrărilor de beletristică sportivă”.

(Cronică apărută în revista **Fotbal**, sub semnătura prestigiosului cronicar **Eftimie Ionescu**)

”România cucereşte America” de George Titus Albulescu, apărută la Editura ”Odeon” a fost lansată la Librăria ”Mihai Eminescu” din Bucureşti. Cartea este o evocare a celui mai recent şi spectaculos eveniment din lumea microbisticii naţionale, dacă nu chiar universale: Campionatul Mondial de fotbal, în care, precum în coaliţia antihitleristă, România s-a situat pe un loc fruntaş!”

(Extras din cronică publicată în ziarul **Libertatea**, sub semnătura lui **Eugen Comărnescu**)

”La Librăria «Mihai Eminescu», tânărul publicist George Titus Albulescu şi-a lansat un sprinter volum ce se doreşte o cronică fidelă a Campionatului Mondial de fotbal. Sub titlul *România cucereşte America* vom redescoperi toate momentele ascensiunii echipei noastre, meritul autorului fiind cu atât mai mare, cu cât el nu a avut posibilitatea de a se deplasa la faţa locului.

Poate data viitoare... Pentru microbiştii-documentarişti această a doua apariţie editorială a lui George Titus Albulescu nu trebuie să lipsească din bibliotecă.”

(Cronică apărută în ziarul **Adevărul**, sub semnătura lui **Răzvan Mitroi**)

”Cartea *Totul despre Campionatul Mondial de fotbal – Franţa 1998* se doreşte o avancronică a turneului final, la care România participă pentru a şaptea oară, în istoria sa. Autorul, George Titus Albulescu, a creionat cu talent întreaga competiţie care se află la start, în Hexagon. Practic, răsfoind volumul vei descoperi tot ceea ce trebuie să ştii despre *Coupe du Monde*, ediţia 1998.”

(Extras din cronică difuzată la **Radio ”România Actualităţi”** de **Octavian Vintilă**)

”La librăria «Mihai Eminescu» din Bucureşti domnul George Titus Albulescu şi-a lansat volumul *Totul despre Campionatul Mondial de fotbal, Franţa, 1998*. Autorul, aflat la cea de-a treia carte, a făcut o radiografie completă a turneului final, unde va evolua şi naţionala României. Un ghid complet, grupe, oraşe, stadioane, programul, absolut totul într-o înşiruire şi o naraţiune plină de talent”.

(Cronică apărută în ziarul **”Argesul”**, sub semnătura redactorului-şef, **Traian Ulmeanu**)

"Autorul, George Titus Albulescu, vine cu a patra sa carte intitulată *Euro 2000 – Un pariu pentru România, Campionatul European de fotbal din Belgia și Olanda*. Trebuie remarcat faptul că este singura carte apărută pe această temă, în România.

Un cronicar cu un condei rafinat, scriitorul dezvăluie cititorilor toate amănuntele despre turneul final de la Euro 2000, cu toate grupele și loturile probabile ale echipelor. Sunt prezentate în carte și vedetele care vor evolua, precum Zidane, Maldini, Hierro sau Gheorghe Hagi".

(Cronică difuzată la **Radio "România Actualități"** de **Ilie Dobre**)

"Încă o carte a scriitorului George Titus Albulescu a văzut lumina tiparului, la Editura *Odeon*, București. Așa cum ne-a obișnuit, autorul ne prezintă cu o minuțiozitate remarcabilă toate informațiile de care are nevoie un microbist, pentru a vedea meciurile turneului final al Euro 2000. O lucrare unică în România, demnă de toată lauda".

(Cronică la cartea *Euro 2000 – Un pariu pentru România, 2000* apărută în ziarul "**Argeșul**", sub semnătura redactorului-șef, **Traian Ulmeanu**)

Profil literar realizat de **Antoneta Rădoi**

Redactor-șef la revista **Convorbiri literar-artistice**.

Elena ANGHELUȚĂ BUZATU

Poet, prozator, traducător la Foreign Languages Professor Butte Glenn Community College Oroville, CA. Născută în anul 1954, în orașul moldovenesc Bârlad. În anul 1997, împreună cu toată familia, a emigrat în USA, California.

În anul 1999 a obținut Medalia de Student of the Year și în anul 2000, în numai doi ani, cinci alte diplome de College Associates of Arts Degrees cu Honors după cum urmează: Business Administration, Social & Behavioral Studies, Liberal Arts, University Studies, și Language Arts – Butte Glenn Community College, Oroville, CA. De asemenea a fost invitată să fie membră de onoare a unor Societăți Naționale și Internaționale cu renume și onorată cu Lifetime Honor Membership după cum urmează: 1999 The International Scholastic Order – Phi Theta Kappa Society; 2001 The International Foreign Languages Honor Society Phi Sigma Iota; 2001 The Honor Society of Phi Kappa Phi; 2001 The Golden Key National Honor Society; 2017 Full Membership ARA – American Romanian Academy of Arts and Sciences – based on internationally recognized extraordinary achievements. În anul 2003 a obținut diploma de Bachelor's Degree în Spanish – cu Honors & Distinction CUM LAUDE – California State University, Chico. În 2003-2004 a terminat studiile pentru Master's Degree în Teaching International Languages. În 2004-2005 a făcut Research & Studies pentru Teza de Master în cadrul Universității Pontificia Universidad Católica Santiago de Chile. În 2006 a obținut diploma de Master's Degree în Teaching International Languages – California State University, Chico culminată cu publicarea cărții – teza de master – “El emigrante árabe en la narrativa árabe-chilena”, în limba spaniolă. De asemenea, în 2006 a obținut și cea de-a doua diplomă de facultate, Bachelor's Degree în Latin American Studies cu Honors & Distinction CUM LAUDE – California State University, Chico. În 2007 a fost angajată ca Professor de Limbi Străine la Butte Glenn Community College, Oroville, CA.

Volume publicate:

- *El emigrante árabe en la literatura árabe-chilena*, California State University, Chico – USA 2006;
- *CU GUST DE INFINIT (Salcâmi în floare)* Vol. 1 – proză, Editura **Napoca Nova**, Cluj, 2014;

- *CU GUST DE INFINIT (Flori de lapte și de sânge)*, Vol. 2 – proză, Editura **Napoca Nova**, Cluj, 2014;
- *CU GUST DE INFINIT (Spre țara de dincolo de dor)*, versuri, Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2016;
- *CU GUST DE INFINIT (În valsul nemuririi surâsul infinitului)*, versuri, Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2016;
- *CU GUST DE INFINIT (Save the Butterfly. Salva la mariposa. Salvați fluturele)*. Trilingv: English, Español, Română – versuri, Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2016.

Traducere completă de opere literare:

- *Cuvinte (a)mestecate / (En)tangled Words* (poezii); Marius Iulian Zinca (autor) / Elena Buzatu (traducător), Editura **DOCUCENTER**, Bacău 2013;
- *Infinitul Iubirii / The Infinity of Love* – poezii (traducător & coautor), Editura **Măiastră**, Tg. Jiu, 2013;
- *Poarta spre tine / The Gateway to You* (poezii); Marius Iulian Zinca (autor) / Elena Buzatu (traducător & prefață);
- *Lirica gândului meu / The Lyric of My Thoughts* (poezii); Constanța Abălășei Donosă (autor) / Elena Buzatu (traducător), Editura **InfoProArt**, Galați, 2014;
- *Operație pe cord deschis / Open Heart Surgery* (poezii); George Tei (autor) / Elena Buzatu (traducător), Editura **TOPOEXIM**, 2014;
- *Sunt... visez... rămân / I am... I dream... I remain* (poezii); Gheorghe A. Stroia (autor) / Elena Buzatu (traducător), Editura **Armonii Culturale**, Adjud 2015;
- *Nuferi albi / White Lilies* (poezii); Vasile Popovici (autor) / Elena Buzatu (traducător), Editura **Armonii Culturale**, Adjud 2016;
- *Cine ești tu, femeie? / Who Are You, Woman?* (poezii); Victor Burde (autor) / Elena Buzatu (traducător), Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2018.

Traduceri de secțiuni din antologii:

- *Expresia Ideii IV, Spre Tine, Doamne* – poezii creștine (coautor & traducător – selecție); Editura **Karta**, Onești, 2013;
- *Nemurirea cuvintelor* – poezii (coautor & traducător – selecție); Editura **STUDIS**, Iași 2014;
- *Despletirea clipei* (antologie de autor – poezii); Victor Burde (autor) / Elena Buzatu (prefață & traducător – selecție), Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2014.

Colaborare publicații de antologii:

- *Poezia culorilor* – poezii pentru copii (coautor), Editura **Karta**, Onești 2012;
- *Rugă fără sfârșit* – poezii (coautor), Editura **Națiunea**, București 2012;
- *Suflet nemuritor* – poezii (coautor), Editura **STUDIS**, Iași 2013;
- *Itinerare lirice* – poezii (coautor), Editura **Inspirescu**, Satu Mare 2013;
- *Reverența cuvintelor* – poezii (coautor), Editura **InfoProArt**, Galați 2013;
- *Simbioze lirice* – poezii (coautor), Editura **Anamarol**, București 2014;
- *Muguri, ierburi și petale* – proză (coautor), Editura **Napoca Nova**, Cluj 2014;
- *Scripta Manent* – proză (coautor), Editura **Anamarol**, București 2014;

- *Iubirea, dincolo de vis* – poezii (coautor), Editura **StudIS**, Iași 2014;
- *Pe cărările toamnei* – critică literară (coautor), Editura **Napoca Nova**, Cluj 2014;
- *Mama* – poezii (coautor), Editura **Autograf MJM**, Craiova 2014;
- *Să ningă peste inimi bucurii* – poezii & critică literară (coautor), Editura **Napoca Nova**, Cluj 2014;
- *Iarna poeziilor români* – poezii (coautor), Editura **StarPress** / PIM, Iasi 2015;
- *ACTori printre Vise* – proză scurtă contemporană (coautor), Editura **Armonii Culturale**, Adjud 2016;
- *Albă domniță cu viscol în păr* – proză scurtă contemporană (coautor), Editura **Napoca Nova**, Cluj 2017.

Recunoașteri la nivel național și internațional:

Este menționată în:

- *CATALOGUL SCRITORILOR ROMÂNI* de după 1989, Editura **Socrate**, Craiova, 2014;
- *SCRITORI ROMÂNI contemporani de pe toate CONTINENTELE*, Editura **Cetatea Cărții**, București, 2014;
- *ÎN DIALOG CU INIMA* – Interviu cu scriitori români contemporani, Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2018;
- *DICȚIONARUL ROMÂNII din CALIFORNIA*, Dan FORNADE, Montreal, CANADA 2019.

Premii și diplome:

- Diplomă pentru traducător multilingv acordată de Asociația Clubul Expresia Ideii, Editura **Karta: Spre Tine, Doamne** – versuri 2 iunie 2013;
- Premiul Editurii **CLUJ-NAPOCA NOVA** – USR, *Cu gust de infinit: Salcâmi în floare* – proză martie 2015;
- Diplomă pentru traducere de cărți în limba engleză: *IMPERIAL CHRISANTENUM* – JAPAN 2016;
- Full Membership **ARA – American Romanian Academy of Arts and Sciences** – since May 2017 – based on internationally recognized extraordinary achievements.

Referințe critice:

"Elena ANGHELUȚĂ BUZATU ne spune că își trage obârșia dintr-o familie nobilă din Bârlad, strămoșii ei fiind dintre cele zece familii care au întemeiat localitatea, lucru ce-o face să fie foarte mândră și să-i poarte pe înaintași cu dragoste și cu mult respect în inima sa. Paginile tuturor volumelor abundă în aduceri-aminte despre bunici, rubedenii, locuri, evenimentele copilăriei, dar și despre mersul lucrurilor de mai târziu, despre plecarea ei din țară și despre viața în diaspora, despre munca la *Buzatu Ranch*, ferma constituită în Lumea Nouă pe 5 hectare de pământ cumpărate de la unul din frații ei.

Chiar din primul volum al Colecției *Cu gust de infinit*, intitulat *Salcâmi în floare*, în motto-ul de început, scriitoarea declară: "cu sufletu-n genunchi în amintirea lumii de-atunci dedic acest volum... ție... și-ți mulțumesc mult!" Fără punct, fără virgulă, într-o răsufare. E posibil ca dedicația să-i fie adresată mamei, dar acest "ție" poate fi

universal valabil, ajungând, poate, până la Dumnezeu, chiar dacă este scris cu "ț" mic. Din ce am citit la *Elena ANGHELUȚĂ BUZATU*, Dumnezeu nu este lipsit din scrierile sale, nu este lipsit din viața sa, ba dimpotrivă a lucrat, și-a lucrat cu sârguință, drept pentru care, desigur, ne putem gândi că trimiterea "ție", din dedicație, I se poate adresa și Lui, mai ales LUI!! EL care i-a dăruit atâtea ieșiri din impas, inclusiv în a birui în timp orice probleme de sănătate, EL care a ajutat-o, a călăuzit-o, EL care i-a dăruit atâtea bucurii, binecuvântând-o pe întreg parcursul vieții, oriunde a mers.

Cu gust de infinit este, în fapt, o colecție de scriituri în mai multe volume (la mine au ajuns trei), purtând titluri diferite: *Salcâmi în floare*, volum de proză (Editura **Napoca Nova**, Cluj 2014), *Salvați fluturile*, (versuri, volum îngrijit de Gheorghe A. Stroia și publicat la Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2016); volumul este trilingv, English-Espanol-Română), și *Spre țara de dincolo de dor*, versuri (Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2016).

Salcâmi în floare, volum de proză în care inserează și câteva poezii, (de fapt, poeziile, sunt puse la începutul narațiunii, un fel de înainte-mergător), un volum autobiografic – ba chiar destul de detaliat, așa zice-, de unde aflăm, cu lux de amănunte, desfășurarea multor evenimente din viața autoarei și din cea a neamului: rubedenii, bunici, părinți, copii, nepoți, cât și descrierea, în amănunt, a locurilor, aflăm cum i-a fost copilăria, – și-aici aflăm, printre altele, că negustorul de la care cumpăra bomboanele era un evreu cinstit (un pleonasm, în opinia mea!!, dac-ar fi să extrapolez un pic...mai mult, și dea Domnul să nu-mi fie luat drept afront la dresa acestei etnii, căci nu e afront, ci o constatare a unei realități care ni se derulează zilnic înaintea ochilor, realitate contemporană trecutului, prezentului și viitorului, evreii fiind stăpânii financiari ai lumii tuturor timpurilor, – trecute, prezente și viitoare –, și mă-ntreb: cum oare??; Bineînțeles că evreul era cinstit față de un copil, și era cinstit, mai ales, prin ochii copilului...). Autoarea ne relatează cum s-a dus cu o bancnotă consistentă să cumpere bomboane și negustorul a oprit bancnota și a trimis-o pe fetiță acasă, spunându-i să vină cu mama (așa erau oamenii atunci, draga mea Elena Buzatu, cinstiți, chiar și evreii, – cam singurii mandatar, singurii negustori din România și de pretutindeni, singurii care dețineau prăvălii la noi, singurii... liberi de sarcini, ca să zic așa... Și atunci, dar și azi!! Doar că acum lumea s-a mai schimbat, chiar și evreii!, îmi vine să zic, dar nu zic, fiindcă ei au rămas aceiași, finaciarii lumii, negustorii de elită ai lumii, bancherii lumii!! Nu le aduc o acuză, ci... constat!). Aflăm unde a învățat autoarea, cum erau învățătorii, cum erau serbările școlare, aflăm că a locuit pe strada unde se afla și casa tovarășului Gheorghiu Dej și aflăm cât de îndurerați au devenit toți – școlari și învățători – când în școală s-a adus știrea că a murit tovarășul Dej (de momentul morții lui Gheorghiu-Dej mi-aduc și eu aminte, pionieră fiind, elev eminent, așadar, m-au pus "de gardă" la un portret al lui, peste care, în diagonală, peste un colț din partea de sus, era trecută o panglică neagră, lată, iar eu năzdrăvană fiind din fire, nu stăteam solemn, așa cum cerea eticheta, nu stăteam în poziție de drepti, în poziție sobră, și, mai ales, nu lăcrimam pentru "tovarășu" care dăduse, în sfârșit, ortu` popii, ci mă hlizeam, distrată fiind, ca de obicei, – așa eram eu, mai butuc, nu trăiam "drama națiunii", produsă de pierderea "tovarășului conducător iubit", nu mă puteam obliga și nu mă putea nimeni obliga, chit că m-ar fi siluit în vreun fel, să mă îndurerez și să vărs lacrimi pentru moartea unui monstru uman, care a dus la Canal, condamnând la muncă silnică, o sumă considerabilă de oameni, cu precădere intelectuali, dar nu numai. Știam asta de la tata, intelectual, care, sudălmind

guvernu', la greu, asculta, zicea el, în taină, radio România liberă și/sau Vocea Americii... Așa sunt și azi, sunt mai butuc, nu mă prea mișcă anumite situații...). Aflăm și despre tragedia familiei, atunci când s-a schimbat sistemul social, când a avut loc zdruncinată colectivizare și când familiei i-au fost luate pământurile, toți trebuind să se adapteze noului sistem, socialismul... multilateral dezvoltat!! Dar ce nu aflăm din cărțile Elenei Buzatu?! Amintiri ce-o năpădesc, ce-o fac să re trăiască trecutul, să re trăiască întreg parcursul vieții cu bunele și/sau cu mai puțin bunele lui, chiar cu relele lui, că, nu-i așa, nu-i totul un roz în viața nimănui, și, iată, amintindu-și de cele rele, autoarea ne spune, și cât de-afectiv, "mă ghemui pitic/și nu mai zic nimic/că-s așa de trist /caut să rezist/e mult că exist..." (pg.285), dar și cu cele mai diafane petreceri de timp "rostogolindu-se ușor/ în cascada/ sufletului..." (pg. 250, *Salvați fluturile*).

M-a impresionat tumultul vieții autoarei, m-a impresionat puterea și voința cu care a trecut peste atâtea încercări, m-a impresionat că a putut să o ia de la capăt, să facă studii într-o altă țară, într-o altă limbă, să se reinventeze și să iasă învingătoare! Suflet și tărie de român, ce mai! Un bravo din partea mea!"

(**Antoneta RĂDOI**, redactor șef **Convorbiri literar-artistice**, 2019)

"Fiecare nouă apariție semnată de *Elena ANGHELUȚĂ BUZATU*, reputat profesor stabilit pe continentul american, poet, prozator, eseist, excelent traducător de limbă engleză, reprezintă un eveniment literar în sine, prin adâncul filon uman-divin cuprins între paginile sale. Dacă există bun/ bunătațe, înger/ angelic, vers/empatie, dor/dăruire, atunci toate aceste minunate lucruri străbat, precum cometele pășind pe căile cerului din îndepărtate galaxii, opera poetei născută în Bârladul Moldovei lui Ștefan. Un literat discret și modest, cu o activitate literară pe măsura energiei sale creatoare...

Multe dintre titlurile poeziilor *Elenei Angheluță Buzatu* se pretează ele însele la construcții lirice, având o empatie specială cu starea de melancolie, dar și de bucurie a sufletului, deopotrivă. Mereu îndrăgostită de tot ceea ce înseamnă acasă, fidelă și dedicată melegurilor din care a răsărit propria sămânță a vieții, poeta readuce în atenția cititorului secvențe memorabile dintr-o fericită copilărie, colbul binecuvântat dintr-un loc străbun, minuni ce-i umezesc ochii și-i stârnesc vârtejul amintirilor. Departe de locurile copilăriei, într-o lume străină, pe care sufletul o acceptă, dar inima o recuză, Elena își creează propria sa lume, în care încap amintirea, șoaptele de dor, poveștile spuse de pe buze de miere, năluci îndepărtate ale unei lumi preschimbate în vis... sirena a tăcut demult, eu doar gândul îmi ascult/c-un zâmbet șters pe față la tot ce-a fost și a trecut/ mi-s ochii mistuiți de dor – aș mai trăi o viață/ mă surprind gândind – străpunsă de-un plăcut fior –/ prin tâmpile cu sângele vioi zvâcnind.../ mi s-a făcut iar dor de-'acasă' (*Dor de-acasă*).

Toate elementele componente ale ființei sunt sintetic definite de poetă, în construcții lirice surprinzător de sincere și de empatice... Sufletul, un puzzle, Viața, un ziar împăturit, legătura dintre ele fiind țesături ale unor dileme covârșitoare, mortificatoare deopotrivă... ici o scânteie în inimă/ colo un mers pe sârmă (*Ce este viața*). Dincolo de temele ori motivele predilecte ale autoarei, cartea exprimă un mesaj concentrat: viața trebuie trăită din plin, bucuria și fericirea putând fi dobândite, doar dacă ele devin o stare firească a viețuirii și nu una furibund căutată, o ardere simplă și eficace în profunzimea substanței sale. Cartea este purtătoare a unui

neoromantism divin, în care, pe cărările sinuoase ale sufletului se preumblă însuși Dumnezeu, stropind cu picuri de senin întregul parcurs al creației.

Suspansul emoțional, sinceritatea, condescendența, subtila revoltă față de starea anormală de fapt a omenirii, dorul nestăvilit de acasă, iubirea, încrederea în forța mântuitoare a rugăciunii, toate acestea fac din opera și creația *Elenei Angheluță Buzatu* un tot unitar eclectic, versatil, mereu inovator, subtil și elocvent, postând-o pe autoare în galeria poezilor de valoare ai contemporaneității....

(Epilog, *SPRE JARA DE DINCOLO DE DOR* sau *Drumul către Cer trece prin inima noastră*, **Gheorghe A. STROIA**, membru U.S.E. și A.R.A., septembrie 2016, revista **Armonii Culturale**).

"Poeziile (n.r.: *Elenei BUZATU ANGHELUȚĂ*) conțin o mare doză de înțelepciune dobândită și trăită plener, pe care autoarea o predă mai departe, ca pe o ștafetă olimpică, purtată de maratonist. El poartă, nu numai flacăra nestinsă, dar și o comoară ce trebuie cercetată și împărtășită, altfel, degeaba ar rămâne ascunsă.

Jinta este, desigur, Olimpul cu gloriile sale apuse. Și câți nu râvnesc la gloria nemuritoare? Exemplu de panseu liric: „în căutarea calităților / ascunse/ nu oricine / îți poate răscoli / adâncurile” (comoara). Descoperitorii acestor comori pot aduce la suprafață „ceea ce nici tu însuși nu știai că ai” (comoara). Și alt exemplu de gândire aforistică în versuri: „principalul scop al vieții este să te bucuri de ea”(întrebări). Ori: „înving doar cei care / sunt în stare a ierta / și a nu judeca” (ciuntită).

Categoria filozofică „infini” – e prezentă pretutindeni în lirica *Elenei Buzatu*. Faptul că autoarea i-a dat gust infinitului este o noutate în peisajul liricii actuale. Ce gust poate avea infinitul? Ce culoare? Ce dimensiune? Ce durată? Ce intensitate? Sunt întrebări la care poeta dorește să răspundă prin versurile sale. Într-un poem, ea găsește infinitul în „adâncuri necuprinse”, altădată, în „amurgul trăirilor”; dar cel mai adesea, în doruri, în visuri și în abisuri. Dar infinitul mai poate fi aflat și într-o „însământătoare tăcere”. Viziunea poetei: între infinitul cerului și abisul oceanului „viața e doar o zbatere / fără popas / din aripe”, în măsura în care omul este o „pasăre în înalt”. Și atunci, nu-ți mai rămâne decât să „te sprijini de aer / și mergi mai departe” (zbatere din aripe). Un alt element poetic este tăcerea, mai ales când se lasă greu, în empireu. [...].

Sunt tăceri de cobalt „gata de salt/ în neant”. Dar și mai grav, câteodată, „tăcerea te omoară”. Altădată, tăcerea e de granit. Alteori, tăcerea ia aspectul Fetei Morgana, o nălucire a deșertului. Ce frumos definește autoarea iubirea: „iubirea / psalm al dimineții / pe coardele inimii / tainic suspin / al visului sculptat / alb și parfumat / rază de soare / ce norul străbate / radiind la infinit / fărăme / de iubire” (*Tainic suspin*).

Dar mai presus de toate, „iubirea / e un ocean de emoții și stări / ascunse în adânc de suflet / tăcut și liniștit precum Oceanul Pacific/ la suprafață; dar în adâncuri / comori / ce-așteaptă a fi descoperite” (*Ocean de emoții și stări*). Într-un univers atât de cuprinzător, fiecare are locul său de zburare, nu trebuie să iei locul altuia și arta de a zbura este la îndemâna tuturor. Numai să dorească să se înalțe pe propriile aripi. [...]. S-a constatat că nu o dată, autoarea vorbește și chiar gândește în versuri, dorința de a găsi un echilibru, o rimă, de a-și măsura cuvintele încadrându-le într-o schemă, este imperioasă. Astfel și-a ordonat lăuntru poeta *Elena Buzatu*... Ea ne permite să pătrundem în spațiul intim, privat al sufletului său armonios, să descifrăm

acolo multitudinea de stări și să ne îmbăiem de lumina care țâșnește din ele. Printre alte categorii filozofice și cosmogonice, autoarea definește și eternitatea sau starea pe care o generează aceasta în suflet, o viziune incompletă, un mister care se cere dezlegat, de unde și jindul poetei că nu poate da vălul deoparte, ca să privească dincolo de „a lumii eternitate” (*Eternitate*).

Misterul descoperirii celui alt în iubire este foarte important, ca să se ajungă la numitorul comun, „când din doi / vor deveni / unul” (numitor comun). Ceva inedit: poeta „cu sufletu-n căușul mâinii / strânge roua fericirii” (*Roua fericirii*).

Pentru *Elena Buzatu*, adevăratul sens al vieții este: „cu soarele pe față / din orice unghi ai fi privit / a iubi și-a fi iubit / e sensul vieții / în zborul tău / spre infinit” (Cold or hot”).

(**Cezarina ADAMESCU**, membru U.S.R., 1 Decembrie 2016 – Ziua românilor de pretutindeni, *OBSERVATORUL*, Toronto, CANADA)

„Bârlădeancă la origine, scriitoarea își face cunoscută, cu fiecare ocazie, originea nobilă: strămoșii săi paterni au fost printre cele zece familii întemeietoare ale pitoreștii localități din centrul Moldovei. Mândria aceasta, alături de respectul și dragostea față de înaintași, față de bunici și părinți, a dus-o departe, dincolo de mări și țări, reverberând poetic în paginile cărții.

Ceea ce impresionează în mod deosebit la *Elena Angheluță Buzatu* este dragostea de țară, patriotismul, nediluat de depărtare sau de iubirea pentru noul „acasă”. Iată cum, în vorbe simple, dă glas sentimentelor trezite în suflet de măreția Deltei: „Delta Dunării mi-a rămas în imagine ca un colț de rai – pur și simplu m-am îndrăgostit de acele meleaguri, de apa nesfârșită, de tot felul de păsări locuită, de pusuri de soare de o neasemuită splendoare”.

Autoarea vorbește despre emigrarea familiei sale în Statele Unite; aceasta are loc după ce familia pierde pentru a doua oară tot, când ea este deja mamă a trei copii, cu o îndelungată activitate de contabil-informatician în spate. Pe Tărâmul Făgăduinței, edifică un al doilea paradis, unde poate retrăi fericirea copilăriei dintâi, la „BuzatuRanch”, ferma întemeiată după cumpărarea de teren de la unul dintre frați și populată cu orășanii, oi și capre, amintind de bogata gospodărie a părinților și bunicilor săi. Iar sentimentul acesta plăcut al recuperării vârstei minunate este accentuat de faptul că acolo îi are alături pe toți cei dragi: copiii, soțul, mama, frații, cumnatele și nepoții”.

(**Voichița PĂLĂCEAN-VEREȘ**, Prefață la *Salcâmi în floare*, vol 1 *CU GUST DE INFINIT*).

„Scriitoarea româno-americană, *Elena Angheluță Buzatu*, cochetează cu infinitul și nemurirea. Ea își scrie cărțile la flacăra conștiinței. Volumul recent apărut este o pledoarie în favoarea Bârladului ca al doilea oraș cu salcâmi, după cel al lui Mihail Sebastian, mai ales că „Salcâmi în floare” din Bârlad sunt „Cu gust de infinit”... Un „Cuvânt de mulțumire” este adresat de autoare [...] ... lăsând urmașilor moștenire:

„Creșterea limbii românești/Și-a patriei cinstire”; o adevărată profesiune de cre-dință intitulată „Graiul strămoșesc”, care devine un „captatio benevolentae” emoționant”.

(Profesor **Petruș ANDREI** – Bârlad, membru U.S.R., Recenzie la lansarea de carte)

"*Cu gust de infinit* este un important document ontologic și un document istoric privitor la anii petrecuți în țară, precum și la acomodarea într-o lume necunoscută în care învinge cel înzestrat cu puteri de biruitor. Și Elena este un învingător și un ambasador sincer și demn al culturii românești în Statele Unite ale Americii. Pe lângă alte calități ale acestei scriitoare, găsim și o limbă literară proaspătă, bogată în proverbe și expresii românești, care – așa cum au scris și alți critici literari – se apropie de frumusețea limbii lui Ion Creangă".

(Prof. Univ. Dr. **Ion POPESCU-SIRETEANU**, membru U.S.R., Prefață la *Flori de lapte și de sânge*, vol 2 *CU GUST DE INFINIT*)

Notă (**Antoneta RĂDOI**): Aprecierile de mai sus, și multe altele, au fost publicate în *OBSERVATORUL* din Toronto, Canada și în Revista *HORA în America* – Los Angeles, California, 2018.

Profil de autor realizat de **Antoaneta RĂDOI**
Redactor-șef la **Convorbiri literar-artistice**

Elena ARMENESCU

S-a născut în data de 22 mai 1948 în localitatea Tătărăști de Sus, Județul Teleorman.

Studii:

Institutul de Medicină Timișoara, absolvit în anul 1972. Specializare în pediatrie și cardiologie infantilă (1978-1980) în Spitalul Clinic Fundeni, ulterior la Spitalul Clinic Ion Cantacuzino București. Obține competențe în boli de nutriție, metabolice și diabet (1991-1992), Acupunctură (1993). Practică medicina în București din 1990 până în prezent.

Este membră a Uniunii Scriitorilor din România din anul 1998 și a Societății Medicilor Scriitori și Publiciști din România.

Volume publicate:

Ferestrele somnului, Editura Info Team, 1995, *Regatul ascuns*, Editura Albatros, 1996, *Exodul uitării*, Editura Semne, 1998, *Dictatura iubirii*, Editura Mirabilis, 2000, *Stigăt spre lumină*, Editura Mirabilis, 2002, *Memoria statuilor*, Editura Tempus, 2005, *Iubirea împărătească*, Editura Mirabilis, 2006, *Joc tainic*, Editura Semne 2011, *Cântecul iubirii, sonete*, Editura Mirabilis, 2013, *Locul de lumină*, Editura Mirabilis, 2013, *De mână cu Orfeu, poezie*, 2014, *Gânduri de utrenie, proză*, 2014, *Antologia Poeți români slăvind dumnezeirea*, 2014, *Insomnia căutării, poezie*, 2015, *Constelația inimii, poezie* 2016: *Judecata animalelor și păsărilor* (carte pentru copii), 2017, *Livada cuvintelor* (carte pentru copii), *Gânduri de vecernie, proză*, 2018, *Cărările sufletului* (file de jurnal, proză), *Miresme albe*, minipoeme, Antologie *Unirea face puterea*, dedicată Centenarului Marii Uniri, 2019, *Tainele Împărătești*, Antologie multilingvă *Mișcarea mondială pentru poezie*.

Prezența în antologii:

2010: *Antologie de Poezie*, Editura Arhip Art, Sibiu; *Lira în patru puncte cardinale*, Editura Rovimed Publishers; 2012, 2014, 2015: *Simbioze lirice* (vol I, IV, X), Editura Anamarol; 2014, *Poeți români Slăvind dumnezeirea*, Editura Mirabilis; *Poetes, vos papiers*, Editura Tipo Moldova; *Să ningă peste inimi bucuria*, Editura Napoca Nova; *Antologia scriitorilor români contemporani* (ediție bilingvă româno-italiană), Editura Starpress; *Mama, Satul*, Editura Autograf Mim; 2015, *Planeta iubirii*, Editura

Cetatea cărții; Roșu aprins în câmpul de maci, Editura Napoca Nova; *Columna românismului*, Editura Bibliostar; *Antologie de cenaclu*, Editura Cetatea cărții, Antologia româno-albaneză *Daruri divine*.

Lucrări în colaborare. Publicatiile ARP, Biblioteca on-line:

Mărturisirea de credință literară vol. 2; *Cuvinte pentru urmași* Modele și exemple vol. 2 (2007); *Compendiu de literatură pentru elevi*.

Colaborări în presa literară și media, reviste:

Luceafărul, *Poesis*, *Contrapunct*, *Viața Românească*, *Sfârșit de mileniu (actual Milenium)*, *Convorbiri literare*, *Contact internațional*, *Cetatea lui Bucur*;

Radio: emisiunea Poezie românească.

Invitată în multe emisiuni Tv pe teme literare și medicale. Colaborări on-line.

Publicatiile ARP, Intermundus media on line: *Epoca*, *Ecol*, *Monitorul cultural*, *Dacologica*, *Cetatea lui Bucur*, *Oglinda literară*, *Romanian VIP Australia*, *Curentul internațional*, *Observatorul – Canada*, *Confluente românești – Bruxelles*, *Phoenix mission USA*, *Atma Internațional*. Revista Astralis.

Distincții și titluri onorifice:

Participă la concursul de poezie *Una favola per la pace* de la Lugo, Italia organizat sub egida Universității din Bologna și primește un Atestat de merit (2006) A fost distinsă cu – *Diploma și Crucea în grad de Officer* – pentru servicii aduse cauzei progresului, acordate de Regatul Belgiei – Bruxelles 2006; În 2015 obține mențiune la concursul de poezie *Corona* (Italia).

Prezentă în: *Dicționarul Medicilor Scriitori și Publiciști* apărut în anul 2001 ed. *Viața medicală*, reeditat în 2003; *O istorie a literaturii române de la origini până în prezent* – Ion Rotaru – Editura Tempus 2006 (referiri la autoare la pag 959-960); *Enciclopedia personalităților din România* ediția a II-a 2007; *Enciclopedia Personalități române și faptele lor* – vol XXXIX ed Panfilius 2010, în volumul *Sinergetica* semnat de A. Măruță, *Enciclopedia personalităților din Romania* Editura Hubners Who is Who, Un dicționar al scriitorilor români contemporani vol IV, Editura Tipo Moldova.

Referințe critice:

Ion Rotaru, O istorie a literaturii române de la origini până în prezent:

Poeta asociază sentimentul iubirii cu cel religios și creștin deocamdată:”
Vinoși de iubire/Alergăm desculți/Pe sacra câmpie a iubirii/Cu flăcări în mâini/
Arătându-i Lui Dumnezeu/Una din fețele chipului Său/ (*Trecere*). N-am putea să
știm exact datorită cărei înrâuriri culturale *Elena Armenescu* introduce în melosul
liricii sale tema thraco-geto-dacă, fără însă vreo schimbare de tonalitate. Încă din
prima culegere din cele amintite mai sus, o aflăm cântând monumentul de la
Adamclisi: Sub împovăraătoare lespezi/ în valuri de neuitare/ Zac amarele noastre
oglinzi/ gemete înscăunate/ ajung la mine, la tine, la ei/ Gânditoare statui te
invită/ să urci în foșnetul visului.

Ion Rotaru despre **Memoria statuilor:**

Poeta *Elena Chițimia Armenescu* ni se înfățișează în plină maturitate creatoare admirabilă prin armonie și unitate tematică, în lirica noastră postdecembristă – atât de... pestriță, inconsecventă, obsedată de originalitatea obținută cu orice preț – neatinsă de modă și timp, singuratică și "în plin Olimp" ca să folosim un topos barbian binecunoscut. Impresia generală este de poezie ținută multă vreme în sertar, anume parcă spre a face puntea de trecere de la iluștrii maestri interbelici, Arghezi, Blaga, Crainic, Voiculescu, în prelungirea cărora se așează cu multă decență și eleganță de spirit.

În acest volum domină tema... dacismului, majoră și veche în literatura noastră, cât Hașdeu, Eminescu, Nicolae Densușianu până la Vasile Pârvan. Nu numai pergamentele, pietrele inscripționate, ruinele "davelor" dar și munții și câmpiile și râurile noastre sunt "statuile" neamului nostru care "ne vorbesc" despre origini. Aici stă originalitatea acestei cărți grave, solemne, asemenea unei colonne brâncușiene exprimată în cuvinte, pofta noastră închinându-se în primul rând limbii române care ne pune în față originile, a "românității" al cărui mesaj îl afirmă cu mult talent, neapărat înnăscut, și cu nedesmințită expresivitate în dreaptă tradiție eminesciană.

Emil Manu, despre **Regatul ascuns, Luceafărul, 1997:**

În **Regatul ascuns**, metafora simbolizând inima (sufletul) poetei Elena Armenescu, se oferă o suită simfoniei de poem de dragoste, dar o dragoste resimțită fără nimic nostalgic și nimic sentimental, e o dragoste spusă în cuvinte devenite oracole, un reportaj al sensibilității senzualizată discret deopotrivă celestă și în același timp pământeană, până la senzația de absolută trăire a ființei umane.

Totul e scris în formule moderne, simbolizând cuvinte vechi și cuvinte inventate pentru acest regat ascuns, care e în fond prezent în fiecare din noi, în acest regat ascuns, toate cuvintele sunt nespuse de tandre.

Dan Stanca, despre **Poetul ascuns, Luceafărul, 1997:**

În colecția de poezie a editurii Albatros a apărut în această primăvară (1996) un volum de versuri semnat de doamna Elena Armenescu (Chitimia), pe care o cunoșteam destul de puțin din ce a publicat prin reviste literare. Volumul are un titlu evident spiritual *Regatul ascuns* și trimite gândul spre cele mai tentante speculații de la Regele lumii la Le Royaume du pretre Jean, La Graal, La Mandala până la împărăția subpământeană a lui Ossendowski descoperită în urma voiajelor sale stranii. Din fericire, la ora actuală în poezia română contemporană mai există un strat aproape necunoscut, ca și ignorat de critica literară, sau considerat în cel mai bun caz ca diletant, care mai păstrează un minim record cu spiritualitatea, reușind să întemeieze ceea ce altfel ar fi iremediabil pierdut în vârtejurile stilistice. Din acest strat – foarte interesant! – fac în general parte femeile (Monica Pillat, Donca Teodorescu, Nazaria Buga, Silvia Chitimia și iată, Elena Chitimia Armenescu) toate fiind unite, contopite în același atasament pentru nespuse, neauzite, nevăzute, toate slujind în același altar al inefabilului, cu mai mult sau mai puțin talent, dar crezând în capacitatea de transcendere, de depășire a limitelor în perimetrul cărora au fost sortite să trăiască.

Am toată admiratia pentru acest gen de poezie atemporală la urma urmei, care respiră doar nădejdea revelației, în timp ce natura ei propriu-zisă este cea a ocultării.

Se întâmplă așadar următorul fenomen” cu cât poetul e mai ascuns, mai puțin cunoscut – atenție! –, mai lipsit de expresivitatea pe care i-o cere “baremul zilei”, cu atât iminența iruperii sale într-un alt plan decât cel al poeticului este mai mare. Cu cât lumina atemporală strălucește mai intens în interiorul acestei poezii, cu atât curgerea poeziei este mai lină, mai ferită de voluptăți metaforice, cu atât este mai desuetă. Iată în fond toată drama, dacă nu chiar tragedia poetului în aceste momente! Când întrebările sale care depășesc limbajul se izbesc de auzul indiferent al semenilor, când aceste interogații vitale sunt primite cu nepăsare și suspectate de simpla naivitate omenească, deși ele transcend și întemeiază poezia, atunci ce mai are de făcut bietul poet care este mai mult om decât poet și mai mult înger decât om, ce are de făcut decât să se retragă, să întoarcă spatele acestei lumi și să meargă pe contul lui în direcția unde-l așteapta răsplata supremă: lumina înveșmântată la moarte? Având conștiința propriei precarități dar și speranța în eternitatea care nu strălucește decât în spatele vieților austere, acest gen de poet-om-înger flutura încet din aripile sale subțiri lăsând în urma cimitire de cuvinte.

Ion Pachia Tatomirescu, Pagini de istorie valahă de mâine, Incendii de forșiția în regatul ascuns:

După un debut remarcabil cu poemele din “Ferestrele somnului” și după două motto-uri semnificativ polarizatoare (unul shakespearian altul voiculescian) poeta se re-înfățișează Distinsului Receptor de poezie cu un nou, admirabil volum de poezie **Regatul ascuns**. Aici sunt puse de fapt jaloanele “de neclintit” ale unui teritoriu poetic indiscutabil, incontestabil, aflat sub pecetea lirosific stilistică a unui soi de “Creștinism galactic” spre a nu spune “Creștinism cosmic” aidoma lui Mircea Eliade, “Creștinism galactic” în care “voce” edenicului binom pe deplin conștientă afirmă că Ea / Eva și El/ Adam-ul se lasă “jefuiți” căci zborul “tot mai sus” este “fără aripi” fiindcă ești (“te simți”) traversat și jefuit de curcubeu, mirabilul curcubeu în arcuirea unui “trup astral” nepieritor din “calea desăvârșirii” ori din lectura Cărții sfinte cu “amestecare în fapte îngerești” (“când lumii spui: Destul”) etc.

*Cronică publicată prima dată în Caietele Dacoromâniei nr. 5 – anul II/22 sept 1997

Livia Ciupercă, Iubirea Împărătească, confluențe.ro, ediția 1564, Actualitatea irl, 04/apr/2015:

Pentru doamna Elena Armenescu, medic și apreciat poet, deopotrivă, cea mai de preț menire este iubirea. Iubirea Împărătească. Acestă cunună a cununilor transpare într-un poem, inspirație divină, contemplație prin transcendere, în modulații armonice și patos incantatoriu. Iubirea Împărătească (Editura Mirabilis, 2006, ediție bilingvă) este un poem amplu, bine structurat, străbătut de fiori dramatici, cu învăluiri cantatorii, versete de superbă celebrare a purității morale, a luminii și iubirii divine, cu binecunoscute și inevitabile accente liturgice. Fiecare frază a limbajului în versuri trimite la cuvântul-temă, trăire a ceea ce sfinții părinți numesc unicitate a dumnezeirii, nașterea universului și marea împlinirea a vieții pământene. Gândul și întreagă a noastră simțire se lasă desferecate cu o așa minuțiozitate descriptivă, amintitoare de Imnul Creațiunii (Rig Veda) sau de motivul cosmic eminescian, încât avem senzația retrăirii, la o scară a dramaticului de sorginte antică, un alt model cosmologic în viziune poetică, unde se substanțializează și se cristalizează în cele trei momente

centrale care compun poemul dramatic: descrierea haosului universal, geneza și armonizarea relației Dumnezeuire – Pământ.

Radu Cârneli, Cântecul iubirii, postfață:

Sonetele Doamnei *Elena Armenescu* m-au intrigat! Aventura sa în limpezimea de cleștar a genului – fără a respecta legile-i de mult clasicizate, constituie o rară îndrăzneală lirică. Totuși, poeziile așezate sub această nobilă marcă au o ciudată vibrație, stârnindu-ne interesul unei lecturi totale.

Este cred, fiorul tainic surprins în Cântecul iubirii, care trimite direct la tematica iubirii în multiplele sale ipostaze provocatoare și surprinzătoare printr-un inedit bine construit.

Geo Călugăru: Scrierile, salvare și eternizare, Revista Confluente literare, online:

Volumul de eseuri **“Gânduri de utrenie”** are o structură caleidoscopică, alcătuită dintr-o mare varietate de subiecte, numeroase citate din Biblie, considerată de autoare ca o sursă a înțelepciunii atotcuprinzătoare, înțelepciune de origine divină destinată umanității. Se pot broda fără îndoială, o mulțime de considerații pe seama acestei izbânzi editoriale de excepție. În încheiere, dedic scriitoarei Elena Armenescu, la lansarea acestui volum următorul catren:

“Cu ale tale “Gânduri de utrenie”/ Trecute tandru, prin azur/ Mi-ai luminat calea spre sfințenie/ Pe care-o voi urma, mă jur” .

Elena Buică, colaborator al publicației Observatorul din Toronto:

Mișcător, grozav de mișcător... și câte gânduri se zbat în noi căutând înțeleșuri când ne aflăm în fața zidului “a fi sau a nu fi”, a marii transformări pe care o numim “moartea”. Aceasta este un fenomen teribil, cutremurător și pentru cel care a ajuns la acest prag și pentru cei dragi din mijlocul cărora pleacă. Moartea fiind o profundă emoție țesută dintr-o mare enigmă, despre ea nu se poate vorbi oricum, se vorbește în șoaptă, cântărind cuvintele pentru a-i diminua efectele devastatoare.

Doctorița pediatră, Elena Armenescu, poetă, prozatoare, dar mai înainte de toate, un om de mare sensibilitate și talent, în povestirea “Apa din fântâna noastră” a găsit acele cuvinte nespuse de tulburatoare cu care a surprins ultimile nuanțe de viață ale unui băiețel de cinci ani, precum și durerea greu de stăpânit a părinților și a bunicii aflați în fața acestui zguduitor moment, dar și a doctoriței-om și mamă, ale cărei “gene s-au înrourat de lacrimile fragmentate de clipitul des, voluntar, ce voia să le grăbească risipirea, să le inhibe chiar.”

“Cum mor copiii?” pune întrebarea doctorița cu experiența de șapte ani în saloanele copiilor amenințați de suflarea grozavă a morții. Apoi dă răspunsul: “Ei mor jucându-se! Inocența și lipsa de percepție prin non experiență a pieirii dintre cei vii, merg până acolo că mor jucându-se, atunci când nu sunt în comă, când sunt în stare de conștiință, de cunoaștere, și durerile sunt combătute prin tratament.”

Cu toate acestea, milioanele de celule din corpul omenesc își cer dreptul la viață și subconștientul “simte că zilele îi sunt numărate și sunt descătușate energii creatoare care rup toate barierele să ajungă la exprimare, la lumină, într-un ritm accelerat, care în stare de sănătate nu ar putea fi atins”. Așa își explică autoarea

precipitarea cu care o fetiță de 15 ani, aflându-se în faza terminală, în timp de două săptămâni a pictat cu înfrigurare mai mult de 50 de tablouri pentru care ar fi putut câștiga premii.

Copilul de cinci ani, venit de prin părțile Aradului, cu dureri mari la oasele picioarelor, se afla în ultimile lui ore de viață, când au sosit părinții și bunica. Bunica este impresionantă în simplitatea și lipezimea cu care folosește cuvintele convenționale pentru alinarea suferinței.

– Mă dor picioarele, mamaie, mă dor picioarele, spunea el cu glasul stins privind-o pe bunica.

– Fătu bunicii, îi răspundea ea, care știa că deznodământul este aproape, uite, doamna doctor o să-ți deie ceva și n-o să te mai doară, o să adormi și ai să visezi frumos, apoi o să te faci bine, și ai să meri acasă și ne-om juca iară cu mașinuțele cum îți place ție!

– Cu camionul și cu tancul.

– Și cu salvarea, zice bunica.

– Nu cu salvarea, să o dai lui Bogdan.

– Bine, cu ce vrei tu, da acuma mănă ceva, uite, ți-a adus buna ție prăjitură bună.

– Nu, mănâncă tu.

Mamei și tatalui le șiroiau lacrimile fără să scoată un sunet, se ascundeau în spatele bunicii, de teamă să nu-i vadă copilul plângând”.

Și-a mai exprimat dorința să-i cumpere o păpușă, de care nu s-a mai putut bucura căci ceasul din urmă sosise. În aceste ultime clipe a fost întrebat dacă dorește ceva. Abia rostind, cu lungi pauze între cuvinte a spus:

– Apa... din... fântâna... noastră...

Nu i s-a putut îndeplini dorința și ”la puțin timp a respirat adânc, prelung, pentru ultima oară, despărțindu-se astfel de alt element esențial pentru viață: aerul”

Sunt memorabile comentariile autoarei: ”Copilul murea cu nostalgia locului unde s-a născut, râvnind la gustul apei pe care a băut-o prima oară în viață. După laptele mamei, ”apa din fântâna noastră” este lichidul magic în care se dizolvă toate celelalte elemente care i-au ”zidit” treptat corpul, templu sufletului, apa fără de care nu este posibilă viața, ea reprezentând de altfel, substratul tuturor structurilor din organismul viețuitoarelor.”

Cerând apă, de fapt, copilul cerea viață.

A doua zi, dimineața, la raportul de gardă, relatarea pe scurt și în termeni academici a felului cum s-a stins din viață micuțul pacient, subliniind ultima lui dorință ”apa din fântâna noastră”, timp de câteva zeci de secunde, s-a lăsat o tăcere grea ”semn că încărcătura magică a acestei dorinți își spunea cuvântul”.

Într-o notă finală, autoarea spune că această amintire a scris-o după ce a auzit la radio o asemenea dorință exprimată de un senior din Canada, originar din România. Aceasta i-a întărit convingerea că în clipa de pe urma ”mai este o taină, care ține neapărat de locul în care ne-am născut, de apa din fântâna noastră, a fiecăruia, dacă am avut vreodată”.

Fiind și eu atrasă de aceeași taină, dar și de frumusețea relatării, i-am făcut acestei povestiri și autoarei ei un loc aparte în sufletul meu.

Ștefan Dumitrescu, membru USR, O poetă inteligentă, creatoare a unui cosmos bogat!:

Doamna Elena Armenescu face parte din categoria poezilor inteligente, atinși de respirația Îngerului. Volumul de poezie „Insomnia căutării” (al doisprezecelea în ordine cronologică după alte zece titluri de poezie și unul de proză) pare o câmpie pardosită cu diamante care devine pe nesimțite, cu lectura fiecărui poem, o grădină de crini. Spirit însetat de cunoaștere, de absolut, poeta construiește o lume diafană, ÎNCĂRCATĂ DE ÎNȚELESURI PROFUNDE, între pământ și cer, între concret și abstract, între real și cerul metafizic.

Grăitoare în acest sens este poezia „Mereu cu fața la cer”: „Cu fața la cer, / Mereu cu fața la cer / Pe spinarea unui vultur / Îmi voi face așternutul. / Să nu vatăm cu deochiul / Să nu rănesc florile / Să nu-mi înnegurez ochiul / Să nu resping chemările. / Cu fața la cer / Mereu cu fața la cer / Deasupra tuturor văzutelor”. Poetă talentată, cu vocația purității, a visului, a căutării adevărului poetic și a iluminării misterului, poezia doamnei Elena Armenească îi încântă cititorului deopotrivă auzul, ochiul, mintea și sufletul. De aceea poezia ei se citește cu plăcere, și simți cu fiecare poem cum ființa emoționată îți este parcă mai bogată.

Lola Noja Tatomirescu, O poezie a căutării ființei, Clipa.com/21 dec 2015, Cultura:

Doamna Elena Armenescu ne îmbogățește spiritual și emoțional cu multe volume de versuri (unele scrise și în vers clasic, prozodic) și proză (având în pregătire încă două) în care „tratează” teme ca: iubirea – femeia, credința – Dumnezeu, poezia – poetul, Dacia – România, pacea – armonia și altele – cum o face și în volumul de poezii „Insomnia căutării”, ce cuprinde creații lirice – creând un Univers simbolic, metafizic, în care sentimentele, visele, chemările cresc și înfloresc hrănite de misterioasa și divină iubire. Asemenea unei fete Morgana – poeta se lasă ademenită de necunoscut și de sete de cunoaștere, de dorința de iluminare a misterului, de pace și armonie, „căutând astfel calea” propriilor sale gânduri și simțuri – timp în care „Fără de veste am intrat/ pe poarta nescotintei...”. E o confesiune sinceră și emoționantă sub semnul căreia își așează întregul volum **„Insomnia căutării”**.

Cezarina Adamescu, Întâlniri romantice într-o oază de poezie, Antologia 55 poeți, <https://wxwx.wordpress.com/>:

Elena Armenescu – o poetă cu un impresionant palmares publicistic, adună între copertele Antologiei de față o selecție de versuri remarcabile. O poezie a aspirațiilor inițiale, cu idealuri înalte, perspective largi și viziuni artistice fără egal. Condei exersat, ajuns la o anume maturitate artistică, Elena Armenescu delectează cititorul cu un regal de poezie în stil modern, fără a neglija stilul clasic, experimentele respirărilor de gând nipon, poezia cu formă fixă și în genere, toate subspeciile genului liric, exersate la un nivel elevat, fără a ocoli trăirile afective. „Fulgerele vremii, ninsorile mele dragi / Te aduc năluca sub aceeași copaci / Aerul se tulbură, clipa lovită / Aduce zvon de îmbrățișare. Aș zbura... /.

Victor Atanasiu, critic literar, despre Antologia realizată de Elena Armenescu :

O poezie cu multiple fațete, policromă aş spune, este cea a Elenei Armenescu, promovatoarea unei tematici diverse, evident prin dominantele frapant deosebite, în funcție de un volum sau altul, așa cum frapantă este schimbarea de ritm, top de strofă, de dominantă a trăirii de la o apariție editorială la alta. Aici versul este alegru, de o tăioasă, decisă lapidaritate, aici e amplu, curgând liniștit, epopeic, solemn ca un fluviu american, cum ar fi spus singurul critic român dotat cu geniu, cum excelent a observant.

Nicolae Manolescu:

Poeta este o preamăritoare a lui Orfeu, pe care-l preferă tuturor pentru simplitatea sa divină, dovedindu-se aici o adeptă a lui *Nietzsche* (*din splendidul său eseu despre marii reprezentanți ai tragediei antice grecești care îl idolatrizau pe Eschil din același motiv*).

Originalitatea ar fi rezultatul acestei lirici, a unei absențe inspirate a atracției gravitaționale, izbindu-te viziunea unei zbenguiei nestăpânite a gândului, prin galaxii necunoscute încă.

O fluidizare similară plină de grație și har se produce prin trecerea dătătoare de sintagme lirice de aceeași originalitate, de la acustic la olfactiv, ori de la acustic la vizual. Foșnetul este aici înflorit, iar poeta percepe un zvon de lumină.

*Unele compoziții au o evidentă structură muzicală, cu un refren care trimite gândul la un bubuit eroic de tobe. Citabilă în acest sens, este poezia inițială din placheta Joc tainic, sau mai cu seamă, cea tot inițială Mereu cu fața la cer (din placheta *Insomnia căutării*), superbă ca mantia fluturândă a tânărului general Bonaparte pe câmpia marilor victorii din prima campanie din Italia: Cu fața la cer,/ Mereu cu fața la cer/ Pe spinarea unui vultur/Î mi voi face așternutul/.....// Cu fața la cer/ Mereu cu fața la cer/ Deasupra tuturor văzutelor/ Voi striga în patru zări/ Nevăzutului/ Necuprinsului/ Ce-mi va răspunde/ Și oaspete mă va primi./ Eterată / În propria-mi chemare /Cu fața la cer/ Mereu cu fața la cer.*

Extrase din operă:

Poetul

Niciodată, lumina nu a pătruns
Multiplicată
În grădinile Semiramidei
Ca în sufletul poetului
Mistuitoare flacăra
Înzăpezită
Într-o petală de dor
Insulă cu zare de murmur
Cântec și vuet astral
Care se apără
Cu bumeranguri de lumină
Miez de întrupare

Sub cerul dragostei
Țipăt drapat
În tainice verbe mirate
Mag ce aprinde furtuni stelare
Știe să vindece frângerea
Cu foșnet înflorit.

Trecere

Alerg
Vinovată de iubire
Fragedă, neliniștită
Pe câmpia făgaduinței
Spre tine, iubitul meu
Ce-mi umpli gândurile toate
Făcându-mi semn să uit
Mâinile mamei!
Rup lanțuri grele
Mă dezleg
Mă zbat, sufletul este în luptă
Vegheată de necunoscut
Deodată
Atotcuprinzătoare aripi se deschid
Și printr-o respirație mă inundă infinitul
Vinovați de iubire
Alergăm
Pe sacra câmpie, cu flăcări în mâini
Aratându-I lui Dumnezeu
Una din fețele chipului Său!

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**

Liliana BADEA–CÂRSTEA

Liliana Badea–Cârstea s-a născut la 19 aprilie 1959 în Târgoviște, un oraș încărcat de istorie, reședință și capitală domnească a Țării Românești vreo 300 de ani, unde „se îmbină poate cele mai multe elemente istorice și culturale românești autentice din țară” (www.autoboca.ro).

Deși și-a ales meseria de inginer IT, sufletul ei erupe din când în când în versuri frumoase de o profunzime rară, devenind o voce importantă în lirica feminină a literaturii române de după 2000.

Volume publicate:

„Regrete”, Editura Etnous, Brașov – 2010; „Umbre”, Editura „Emma”, Orăștie – 2013; „Gânduri”, Editura Editgraph, Buzău – 2017;

Antologii: „Ceasuri de mătase” – Antologie de poezie Negru pe Alb, Armonii Culturale, Adjud – 2013, prefață prof. Constantin Gr. Goga; „Petale de suflet” – Antologie de creații literare „Negru pe alb”, Editura Editgraph, Buzău – 2014; „Privește visând, iubito”, Editura Editgraph, Buzău – 2014, prefață prof. Emilia Popescu Rusu; „Cu tine în gând” – Antologie de poezie românească, Editura Liric Graph – 2015; „Obraji de magnolia / Visi di magnolia” – Antologie de poezie româno – italiană, Editura Editgraph, Buzău – 2015, prefață Giovanni Monopoli – Italia, cu lansare în Bari – Italia și la București – România; „Scrieri pentru istoria literaturii române”, Editura Editgraph, Buzău – 2015; „Sub curcubeul prieteniei / Sotto l’arcobaleno dell’ amicizia / Sob a amizade de arco – iris”, Editura Liric Graph, Brăila – 2016; „Parfumul unei noi primăveri / Nuovo profumo di primavera” – Antologie de poezie contemporană româno – italiană, Editura Liric Graph, Brăila – 2017, cu lansare la Bari – Italia și la Maliuc – România; „Iubiri înrourate” – Antologie de poezie românească, Editura Liric Graph – 2017, prefață Trandafir Sâmpetru; „Versuri pentru Eminescu”, Editura Dandes Press, Drobeta Turnu Severin – 2017; „Pod de flori și pod de dor”, antologie internațională de poezie, Editura Liric Graph – 2017; „Antologia literară a revistei Eminesciana” – Mihai Cătrună – 2017, prefață prof. redactor Mirela Tolbaru; „Versuri alese de Christian W. Schenk” – Antologie poetică, Editura Dionysos, Germania – 2018. „Vara cuvântului” – Antologie literară, Editura eCreator, Baia Mare – 2018; „Antologia Campionatului Mondial de Poezie”, Editura Liric Graph – 2018; „Parfumul clipei – Frumosul românesc în alb de versuri”, Editura Scriitorilor – 2018,

prefață Cristina Sava, critic literar; „UT SIS POPULUS” – Să fim oameni”, Editura Contraste Culturale – 2018, Izabela Tanasa; „*Scriitori români uniți în cuget și simțiri la centenarul marii uniri*”, Antologie literară coordonată Eugenia Gavrilescu – Enescu, Editura Editgraph, Buzău – 2018; „Gocce di Memoria” – Antologie Poetica, Editura Poesis 2018 – 2019 – Italia (Antologia Concursului de poezie „Gocce di Memoria 2019”); „Poeți și prozatori români, în regal eminescian”, Antologie literară coordonată de Eugenia Gavrilescu – Enescu, Editura Editgraph, Buzău – 2018; „*Tabăra de vară – Grai Românesc*”, Editura Liric Graph – 2019; „*Antologia Campionatului Mondial de Poezie*”, Editura Liric Graph – 2019; „*Antologie der Weltschriftsteller – World Literature Academy*”, Editura Liric Graph – 2019; „*Învățarea cuvântului*”, Antologie literară, Editura eCreator, Baia Mare – 2019.

Reviste:

„*Negru pe Alb*” – Revistă de cultură – Director Elena Vornicescu (Republica Moldova) – 2014; „*eminesciana – revista eternului frumos*” (nr. 5, 6, 7, 8) – 2017, 2018 – revistă de cultură editată de Mihai Cătrună; „*Amprenteale sufletului*” redactor șef Eugenia Gavrilescu – Enescu; „*Poezii pentru sufletul meu*” – Revistă de literatură, artă și cultură – editată de Celestium și Globart Universum (fondată în 2018 în Montreal, Canada).

Premii literare:

„*Concursul Internațional de poezie și proză*”, Italia 2016 – Premiul Associazione Culturale Onlus Poiesis – Italia, Bari; *Concursul Național „Gala Poeziei de Dragoste”*, Ediția a II – 2017, mențiune; „*Premio Letterario Internazionale Corona*”, Ediția a III-a, Italia 2018 – premiul III la secțiunea „Poezie inedită” și mențiune de onoare la secțiunea „Poezie inedită” cu temă impusă: poezia cuantică; „*Campionatul European de Poezie*” – 2018 – Premiul special al juriului; Premiul I – Concursul internațional „*Premio Letterario Internazionale Corona/ Premiul Literar Internațional Corona*” 2019, ediția a IV-a – Italia; Premiul I – Concursul internațional „*Premio Letterario Internazionale «Gocce di Memoria»*” 2019 – ediția a V-a – Italia, Taranto; Premiul Special al Juriului – „*Campionatul European de Poezie – 2019*” – România; Premiul cu titlul de merit: „*Formidabil – Diplomă de Excelență*” – „*Concursul Gala : Gala Artelor la ceas Aniversar*” 2020, secțiunea Creații literare – Canada.

Postări pe site-uri literare:

www.ecreator.ro; <http://autori.citatepedia.ro>;

<http://amprentelesufletului.blogspot.com>; <http://danluciancorb.blogspot.com>;

<https://books.google.ro>.

Referințe critice:

„*Volumul de poezii „UMBRE” de Liliana Badea-Cârstea are idei profunde, în excelent înveliș stilistic. Rar se întâlnește un volum de versuri atât de bine gândit, atât de bine structurat, cum este „UMBRE” de Liliana Badea-Cârstea, apărut la Editura „Emma”. Într-o concepție unitară, încheagată, distinctă și clară despre problemele esențiale din viața de toate zilele, autoarea se oprește asupra fragmentelor mai importante, mai legate de frământările actuale ale omului, de unde ia seva încântătoarelor sale versuri. Încântătoare, pentru că sunt pline de substanță, transmit*”

un mesaj de aplecare asupra adevărului, frumosului, purului, seninului, sunt îmbrăcate într-o haină stilistică de sărbătoare și captează cititorul dornic de delectare spirituală.”

(**Dumitru Dănăilă** – prefață la volumul „Umbre”)

„Substanță, sensibilitate, rafinament liric. Înainte de a deschide volumul „Gânduri” al doamnei Liliana Badea, apărut de curând la Editura „Liric Graph”, știind firea calmă, cuminența autoarei, aș putea spune, lipsa dorinței de preamărire, mă așteptam să regăsesc sobrietate, substanță a ideii și mesajului poetic, manieră elegantă de a-l susține prin versuri incitante, care creează o puternică stare emoțională și invită la meditație. Asta am și întâlnit în gândurile adunate pe circa cincizeci de pagini de delectare spirituală. Da, delectare, pentru că tot ce se înfățișează pe acest spațiu restrâns este fermecător. Totul, de la idei îndrăznețe, desprinse din freamătul cotidian, cu bunele și relele sale, dar mai ales cu bunele, până la maniera clasică, odihnitoare, de prezentare a lor, aduce frumosul, dragostea de viață și de oameni, încrederea în ziua de mâine, în viitor. Totul aduce bucuria de a ne vedea biruitori în luptele pentru înălțare spirituală, pentru afirmarea valorilor unanim recunoscute drept purtătoare de lumină și adevăr, de bine și puritate.”

(**Dumitru Dănăilă** – prefață la volumul „Gânduri”)

„Datoria cea mai înaltă este să te dăruiești cititorului, pentru a îmbogăți cu puținul de care te poți învrednici, pentru a contribui, oricât de modest, la lucrarea de transformare a omului în sensul exigențelor umane actuale. Poeta Liliana Badea ne arată [...] o altă viață, un alt drum, un drum pe care ar trebui să mergem, cel al fericirii fără decepționismul actual, unde este nevoie de o renovare a ființei noastre umane.” (Ioana Popescu)

„Se spune că rănila sufletului se vindecă cu poezie și dragoste... iubește ca să fii iubit... iartă ca să fii fericit! În cărțile Liliane Badea descoperim o lume aparte, o lume creată dincolo de imaginație și vis unde iubirea e o binecuvântare de la Dumnezeu... Cei care au parte de ea nu o știu aprecia la adevărata ei valoare... iar cei ce nu cunosc sentimental acesta minunat și-ar da și viața pentru o clipă de iubire!...”

(**Trandafir Sîmpetru** – președinte Uniunea Mondială a poezilor din România)

„Gândurile Liliane Badea despre o lume, în viziunea poetei, a „zgomotelor fără forme”, esențializează sentimentul iubirii, desenându-și vorbele pentru a fi auzite și văzute de întreaga omenire. **Copacul albastru**, (culoare asociată cu serenitatea, infinitatea, calmul, spiritualitatea) alături de toate celelalte simboluri (lună, cer, pământ, ape) întregeste tabloul iubirii – filon al creației – unind „cer și mare, văzduhul, lutul sfânt” și relevând acestui sentiment o multitudine de posibilități.”

(**Liliana Liciu** – Liga Scriitorilor din România)

„Lumea exterioară, terestră și cosmică se mulează pe dor, chemări, melancolii, așteptări, iluzii, vise, despărțiri, săruturi, melomanii și coregrafii... În diferitele momente al zilei... cu înserări vespérale sau selenare, căderi de frunze și iluzii, gând de noroc și de nenoroc... culori redundante sau caudate... obsesive... transcendente sau imanente...”

(prof. **Constantin Gr. Goga**)

„... inspirată din propria substanță își asumă cu discreție sentimentele. Zidită într-un monolog, cheazășie a creației, autoarea face jocul destinului. [...] Memorabil în lirica sa este prezența dorului de înalt, de ideal. Viziunea plastică – pusă în valoare prin juxtapunerea ideilor are rol nuanțator. [...] Senzitivă, imprimă versului classic o nuanță de muzicalitate. Visătoare își regăsește căile inimii cu temerea de-a nu se sfârși visul... [...] Purtată de sentimente, trece hotarele ființei, coborând până la geneză și dintr-o profundă regăsire fințială, se reîntrupează în chip poetic.”

(prof. **Emilia Popescu Rusu**)

„... merge într-o călătorie de vise, acele vise care însoțesc o viață, frământând tinerețea cu dialogul, o discuție cu natura, care trăiește cu lumea care o înconjoară, lăsându-se legănată de un nor care survolează cerul adunând amintiri printre umbre și tăceri, acele amintiri care poposesc pe clapele pianului, dăruind sublime note în acea legendă de existență, care se citește în cărțile propriei istorii, ale propriului pământ, mângâindu-l cu brațele pline de dragoste.”

(**Giovanni Monopoli**)

„Versurile sunt pline de emoții puternice și sentimente profunde, fiecare poezie comportând o suită de motive, semnificații și ipostaze proprii.” (prof. Mirela Tolbaru – redactor la Antologia litară a revistei „eminesciana”)

„Cu inflexiuni coșbuciene și chiar note descriptive alexandriene a anotimpului alb, registrul îmbucurător al tablourilor animate demonstrează că dimensiunile spațiale ale pitorescului, însumat trăirilor interioare, fie ele uneori discordante, fantastica lume a iernii tăcute reiterează grația până la un «dincolo al vederii».”

(**Cristina Sava** – critic literar)

Liliana Badea, Regrete, Editura Etnous, Brașov – 2010. Pornind de la titlul acestei cărți, primul poem „**Atunci...**” condesează ideea, autoarea se detașează și vorbește despre un timp edenic, când viața era pură și fără griji și parcă îmi vine să cred că acel timp încifrat este copilăria. În viața unui om copilăria este un tărâm pur, fără durere, plâns, noapte și fără tăcere, precum duios transmit versurile „*Atunci când nu știam ce-nseamnă / Durerea*”; „*Atunci când nu știam ce-nseamnă / Să plângi cu tot și toate*”; „*Atunci nu era noapte, / Nu era negru și nu era tăcere. / Atunci...*”.

Deși acest prim volum este considerat „debut” eu spun că nu pare a fi cartea unui debutante. Când afirm acest lucru mă gândesc că poemele publicate arată că autoarea a străbătut un drum lung și printre multiple căutări și-a găsit calea și a conștientizat registrul poetic care o prinde cel mai bine. Mesajul transmis este mai precis și mai matur deoarece a debutat editorial destul de târziu, când a ajuns să știe exact ce scrie și pentru cine scrie. Versurile ei nu sunt pentru cititorii de rând și când spun asta nu vreau să jignesc pe nimeni și nici să fiu acuzat de discriminare, dar poemele ei sunt clar adresate cititorilor înrăiți de poezie și pentru „șoarecii” de bibliotecă, adică pentru cei care preferă liniștea cărților în detrimentul altor îndeletniciri zilnice.

Poeme profunde care păstrează ideea filosofică a trecerii noastre prin această lume ce pare mai degrabă o călătorie inițiată a sufletelor noastre, prin care autoarea transmite ideea că viața aceasta este unică și după nu mai există nimic „*Și trec, și îndrăznesc încă speranța / Și trec, trecând, către nimic.*”. În această experiență

inevitabilă a vieții noastre pe acest pământ nu lipsesc întrebări grave precum în poemul **„Până când?”** cu versuri care îți fac pielea de găină *„Se-aude târșăitul picioarelor pe jos, / S-aude – ca un cântec frumos, / Se-aude încă suflarea, greoi, / Se-aud încă ale lor suflute, nevoi, / Se-aude încă... viața...”*.

Poetul român, din Republica Moldova, Grigore Vieru, a impresionat profund pe toți românii și în special pe creatorii de poezie. A-l evoca pe acest demn urmaș al lui Eminescu induce invariabil povara ruperii de țară și blestemul rusesc, care a ciuntit trupul României Mari prin cucerirea Basarabiei fără nicio rezistență din partea autorităților române, de parcă au fost hipnotizați *„Rămâne în urmă speranța de țară / Cu istoria mută și privirea amară // Și mii de români veniți către el / Revarsă spre Prut adierea de flori / Basarabia, România, peste vremuri, surori!”*.

Mai remarc un stil complex, care la prima vedere pare simplu, dar în realitate prin puține cuvinte, alese cu grijă, transmite un mesaj de neputință în fața trecerii timpului *„Aștept. / Și toate se sting! / Mereu.”*

Tema principală a acestui prim volum este timpul cu toate implicările în viața noastră și descoperim în poemul **„Adun”** o definiție poetică a teoriei relativității, care la urma urmei ne pune serios pe gânduri *„Adun în fiecare clipă / Câte o zi. / Când sunt prea multe / Le arunc în spatele casei / Și o iau din nou / De la început. / În spatele casei mele / A crescut un munte alb...”*.

Când vorbește despre noapte, descoperi spiritul feminin trădat de versul *„Tăcerea mă doare”* și o continuare a acestei tăceri *„Natura / Mă învăluie nevăzută, / Și dispar....”*, ne arată legătura dintre noapte și tăcere și tăcerea definitivă.

Un poem dezvăluie cu cinism crezul poetei, care apreciază prezentul și modul cum o spune ne arată o aplecare definitorie spre științele exacte, dar cuvintele alese cu mare grijă ne arată dimensiunea mesajului atemporal, care este legat de timp *„Astăzi sunt. / Mâine nu mai este NIMIC / Și fumul se ridică, născând din nou, / Pe astăzi și pe ieri”*.

Ca și o continuare a poemului **„Acum, astăzi”** în poemul **„Noi”** se repetă același mesaj, dar spus altfel, parcă mai pe înțelesul tuturor *„Mâine / Este ziua de astăzi care nu s-a născut încă. / Astăzi / Este ziua de ieri / Care va fi. / Noi suntem astăzi, ieri / Și mâine, astăzi / Și nu ne vedem / Niciodată.”*.

În mare parte poemele sunt scurte, dar transmit o încărcătură emotivă puternică. Regretul că uneori în viața noastră am alungat poate pe cel ales, poate pe cel menit să fie a doua jumătate creează într-adevăr o atmosferă îmbâcsită de regrete *„Cineva a bătut / La ușa mea. / Cu sufletul l-am auzit / Cu aerul l-am văzut / Cu mâna l-am alungat / Astăzi plâng...”*.

Despre tristețe spune cu un timbru grav, prin analogii de cuvinte transmite un mesaj apăsător despre golul lăsat de cel care a plecat *„Nimeni nu mai cântă / De când a plecat.”*. Putem vedea și simți cum tristețea se transformă în tăcere, iar tăcerea care se scurge ușor pierzându-se în depărtare *„Și întunericul se lasă iar / Și lumina de duce din nou / Și tăcerea este mereu / Aceeași, singură, / Depărtarea.”*.

Cu fiecare poem citit descoper modalități noi prin care sufletul feminin poate fi privit și în același timp simțit și poate înțeles. Într-un poem am descoperit un simț uman, auzul, este ridicat la mare rang și amplificarea auzului într-un areal dominat de liniște exclude vederea *„E prea multă liniște în jurul meu. / Prea multă. / Aud greierii, / Aud apa, / Aud cerul, / Aud stelele... / Aud aerul... / Nu văd nimic!”*.

După anul 2.000 s-a accentuat o teorie a conspirației privind răsturnarea adevăratelor valori culturale-sociale și științifice din România. Nevrând să rămână în afara acestei probleme grave în poemul **„Inversări”** își prezintă propria teorie, care în opinia mea este foarte aproape de realitate, ca să nu spun că este adevărul însuși prezentat într-un model poetic *„Nimeni nu vrea să știe nimic, / Toți vor numai să explice. / Nimeni nu înțelege, / Dar toți aud ce se zice. // Și totul este bine în rău / Și totul crește de sus în jos / Și toate sunt perfecte... / Pentru cei care le cultivă în hău!”*.

Un poem m-a obligat pur și simplu să privesc într-un anumit fel amintirile. Recunosc că până acum nu mi-a trecut prin minte că toți cei care au generat amintiri frumoase până la urmă le-au luat cu ei când au plecat. În fond ce sunt amintirile decât simple decoruri care au mai rămas după ce cei dragi nouă au plecat care încotro *„Nu mai pot să râd. / Am prea multe amintiri vesele / Pe care toți cei care au plecat / Le-au luat cu ei. // Au luat câte un zâmbet, / Câte o răsuflare, / Nu mai am cu cine să râd / Îmi aduc aminte și mă doare.”*.

O definiție filosofică a bătrâneții asemuită cu toamna vieții este pasul făcut înainte de iarna vieții, ca să nu spun în mod direct sfârșit *„Deodată totul îngheață, / E alb și nemișcat, / Și nu mi-a mai rămas nimic altceva / Decât sufletul rece.”*.

Tema filosofică a existenței umane se repetă cu înverșunare, iar mesajul poetic este mereu transmis printr-o multitudine de forme precum în poemul **„Începuturi”** – *„Orice copil crede / Că lumea a început / Odată cu el. / Orice bătrân / A fost odată copil. / De cât de multe ori / A început lumea !”*.

Accentuarea regretului, acest sentiment care macină sufletele, l-am descoperit în poemul **„Am crezut”**, unde autoarea își trece amărăciunea prin fața ochilor noștri și ne spune că nu poate cu un gând să schimbe ziua de mâine, spaima de a nu putea cu un fior să încălzească marea de gheață și neputința să aline durerile sufletului cu lacrima, iar suflarea și-a dorit-o *„Să dau viață nemuririi.”*. În acest poem descoperim femeia, care a crezut că poate schimba lumea, prin felul cum o vede și cum prețuiește dorințele ei cele mai ascunse și cele mai umane altruiste.

În același context am îndrăzneala să alătur și poemul **„Am visat”**. Trecerea de la un clișeu generic *„Să ating norii cu degetele”* și până la pădurea cu brazi, pare mai degrabă un mesaj ecologic, dar pus sub semnul invariabil al visului se încadrează la regret, sugerând că aceste dorințe nu au fost niciodată îndeplinite.

O carte de poeme care te obligă să pui întrebări și să găsești răspunsuri nu numai în sufletul tău, te obligă să descifrezi mecanica vieții și energia sentimentelor, pentru că înainte de toate suntem „trestii gânditoare de lumină” rătăcite într-o nouă realitate de manipulare și de degradare a sinelui.

Poate că vindecarea morală va veni și din partea celor care scriu poezie, sufletul lor depășind neputința de rupere față de un sistem sălbatic bazat pe o economie de consum și pe principiul sclavagismului modern.

„Umbre”, Editura „Emma”, Orăștie – 2013. Al doilea volum de poeme vine să întrească imaginea universului poetic propus de Liliana Badea. Pornind de la esența titlului **„Umbre”** te aștepți să descoperi noi elemente din viața autoarei care au marcat-o profund.

Când mă gândesc la „umbre” mă gândesc la „urme”, nu la ceva fizic ci la ceva legat de psihicul nostru. Periplusul începe cu mama și prin versuri de-o gingășie rară reușește să ne gândim la cea care ne-a zămislit, la cea care ne-a simțit pentru prima

data pulsul lângă inima ei și uneori ne-a udat obraji cu lacrimi de iubire „*Simt mâna Ta pe fruntea – încinsă / Și lacrima-Ți sfințită*”.

„**Vorbe care dor**”, un poem care prefigurează modificările la nivel planetar și psiho-social, care parcă se accelerează tot mai repede și rămân doar vorbele „*Sunt numai vorbe care dor, / Și-acum nimic din ce a fost / Nu va mai fi la fel cum ar fi fost,*” și în antiteză versurile „*Și de acum, nimic din ce va fi / Nu va mai fi cum va fi fost. / De n-ar fi fost... / De nu ar fi...*” care întărește această teamă față de necunoscut și puntea de legătură este doar „cuvintele care dor”. În aceeași linie se încadrează și poemul „**Cuvinte nespuse**”, care sunt într-o strânsă legătură cu „*Trăiri netrăite*” sau „*Simțiri ascunse*” și această reținere ne macină trupul și sufletul până devin umbre.

Fără nicio îndoială, fiecare dintre noi ne gândim de multe ori la toate greșelile noastre făcute „*cu gândul, cu vorba și cu fapta*”, mesaj descoperit în poemul „**Mă ceartă gândul**”.

Cum avansăm în vârstă apar schimbări inevitabile, de la fizic la intelect și cum spune versul „*Suntem tot noi, dar alții*” și periplul nostru prin această lume zbuciumată crează un cerc vicios al vieții, care reiese din versurile „*Dar trecători ca apa, / Ca fulgul din înalt / Și ne topim... / / Și alții se-ntorc în noi / / Și suntem din nou, alții.*”.

Versuri cutremurătoare ne arată că autoarea este preocupată de ființa umană efemeră și neputința de a înțelege această fragilitate „*Cu fiecare bătaie de aripă / De fluture, de pasăre, de speranță, / Se duce-o clipă de vecie, / Trece o umbră de viață.*”. Există premise că dacă ar putea trece peste aceste întrebări există șansa să se bucure de viață, dar răspunsurile sunt prea grave și condamnă la un univers fără speranță „*Picură timpul în jurul meu... / Aș vrea din nou să pot ! / Mi-e sufletul pustiu și greu / De tot. // De ieri și de azi, // Mereu.*”.

Într-un poem am descoperit protestul specific celor care scriu literatură. Prin simțurile amplificate ei văd foarte multe și au curajul să o spună clar fără ocolișuri „*Suntem noi cei care râdem / De a noastră neputință / Și în loc s-o dăm de-o parte / Ne-adâncim în umilință? // Suntem noi cei care-așteaptă / Fără vis, fără speranță, / Și de teamă și durere / Ne târâm întreaga viață? // Sunt câțiva ce-și râd întruna / Și de lacrimi și de noi! / Răutatea și minciuna / Ne afundă în noroi.*”. Surprinzător autoarea găsește soluția, care depinde numai de noi, una simplă fără sânge, doar cu o stingere a unui segment de memorie „*Noi suntem cei ce odată / Vom ieși din nepăsare / Și pe-aceia rânduri, rânduri / Îi vom șterge în uitare.*”.

Câți dintre noi nu ne-am gândit ce se află dincolo de orizontul înțelegerii umane. Întrebări existențiale, care au marcat viața oamenilor de știință și a semenilor care scriu. Nu pot să nu remarc că aceste întrebări despre ce va fi „*după*” generează un răspuns pe măsura celui care întreabă „*La marginea nisipului / E marea, / La marginea apusului / E răsăritul, / La marginea vieții / E uitarea, / Nesfârșitul.*”.

După frământările privind rostul omului și al universului era firesc să-i tresare inima și la frământările interioare: poate că era normal ca frământările interioare să primeze. Oglindirea acestor frământări interioare pline de o energie a disperării pot fi observate în versurile „*Mi-am strigat tinerețea în soare și-n val, / Mi-am cântat frumusețea în mare, pe mal,*” și „*Mi-e foame de cântec, de tot ce s-a scris*”. Oscilația dintre amintirea unei stări rămase în urmă și o invocare a dorinței de liniște e definiția unei vieți trăită la maxim, care după ce a trecut printr-o mulțime de dorințe

neîmplinite nu mai vrea decât liniște pentru a-și ascunde teama și durerea „Mi-e sete de liniște, mi-e dor de tăcere, / Mi-e teamă de frică și frică de durere”.

Versul „În fiecare clipă suntem mai săraci” este plin de înțelepciune, în clipa în care ne naștem suntem cei mai bogați și după, cu fiecare clipă pierdută, cei mai săraci. Jocurile de cuvinte sunt convingătoare și aș putea spune că stârnesc nedumerirea, mai precis te obligă să gândești la ce nu ai mai gândit până acum „Și cu fiecare zi suntem mai departe / Și cu fiecare clipă suntem mai aproape.”.

Este normal să ne preocupe universul în care trăim și constatarea firească „Întunericul naște lumina.”. Teoria nașterii seminției noastre printre stele prinde tot mai mult contur „Venim dinspre stele și mergem către ele.”. Apostolul Ioan în Evanghelia lui adaugă celor două elemente întuneric și lumină cuvântul „La început a fost Cuvântul... Cuvântul a fost la început... El a fost Creatorul lumii...”, dar fără cele două elemente ale hoasului nu ar fi fost nimic. Mi se pare remarcabilă poziția autoarei „Ce va fi și ce a fost, vremelnice. / Suntem suspendați între lumi paralele, / Între lumină și întuneric”.

După o „tinerețe furată” era normal să aducă în fața noastră idea gândită de toți cei care scriu și au depășit mai multe etape de cunoaștere spiritual, mai ales pentru cei care au atâtea de făcut și timpul necruțător nu le ajunge să realizeze tot ce și-au propus. Modul cum o spune „Avem atât de puțin timp / Și-atât de scurt e și subțire,” nu este umilitor, doar o conștientizare cinică privind această trecere a unei ființe gânditoare prin această respirație divină numită viață „Voi pleca fără urmă și fără zgomot / Mă voi întoarce de unde am pornit / Și fără umbră, sub al picăturilor ropot, / Mă voi opri și mă voi pierde în nesfârșit.”.

„**Gânduri**”, Editura Editgraph, Buzău – 2017. După „Regrete” și „Umbre”, Liliana Badea în cel de-al treilea volum „Gânduri” continuă seria de confesiuni axate pe dezvăluirea gândurilor cele mai tainice și pot să afirm fără tăgadă că cel de-al treilea volum este cel mai bun, dar judecat împreună cu celelalte două luat separate pare un colier incomplet, ceea ce implică un efort din partea celui care iubește sau studiază poezia, este obligatoriu să citească volumele de poeme în ordinea apariției și numai așa poate să pătrundă în țesătura mesajelor, care cuprind o arie largă de sentimente și emoții, practic se referă la tot ce ne înconjoară și ne influențează viața.

Revine ca un lait motiv „Cu fiecare clipă suntem mai săraci” și deși „Suntem puternici ca stânca sub soare, / Dar nu simțim decât prea târziu,” în antiteză cu „Că suntem mai fragili decât nisipul / Pe care-l spală marea dintr-o suflare / De ape. / Suntem mai vremelnici decât frunza, / Toamna, / Mai răătăciți decât pasărea în furtună / Și mai aproape de stingere decât lumânarea / Sub un suspin de lună.”.

Tema existenței umane și inevitabilul sfârșit pare să o preocupe într-o mare măsură și autoarea caută noi forme poetice pentru a-și exprima această teamă. Privit atent fiecare cuvânt și cum este așezat ne arată clar că vrem sau nu vrem inevitabilul sfârșit este în noi, este înscris în codul nostru genetic. Această plecare, pentru mulți dintre noi, poate într-o lume mai bună, dar poeta în acest sens nu ne lasă să gândim și din punctul ei de vedere e fără speranță „Dar în zbuciumul nostru uităm / Că de fapt coborâm în noapte / Și cu fiecare zi suntem mai departe / Și cu fiecare clipă suntem mai aproape...”.

Poemul „**Cei ce nu aud**” lasă loc de interpretare, în primul rând te gândești că nu aud din motive medicale și în al doilea din motive specific umane, ca să fiu mai clar specific politicienilor noștri, care după ce sunt aleși nu mai aud vocea poporului. Iată

cum câteva versuri ne arată frământarea interioară a autoarei „Îmi voi desena vorbele / să le poată vedea cel ce nu aude, / cei ce nu aud... / Să le poată înțelege / și cei ce nu vor să asculte tăcând, / cei ce se ascultă în gând.” și încheie dur ca o sentință, pe care nu o putem contesta „Îmi voi întoarce privirile / de la toți cei ce nu văd și nu aud / decât vorbele lor / și gândurile pe care le macină / și le transformă / în scrum și în nor.”.

Setea capătă conotații aparte și se extinde de la lipsa apei până la lumină „Mi-e sete de apa rece de izvor, / Mi-e sete de cuvântul din ulcior, / Mi-e sete de dor și de mijloc de vară, / Mi-e sete de lumina de-afară.”. Și nu se oprește aici, în limbaj poetic dorința se întrepătrunde cu setea și cele două cuvinte împreunate sunt esența dorului nestăvilit „Mi-e sete de viață și sete de ploaie...” și „Mi-e sete de tine și cântecul tău.”.

Am descoperit un poem care reprezintă crezul după care se ghidează Liliana Badea „**Eu nu analizez lumina**”. Acest crez este orientat spre esența emoțiilor „Eu vreau misterul de sub umbra” și „Eu vreau adâncul așteptării”. În acest context nuanțează importanța și plăcerea căutării „Nu-mi luați plăcerea căutării / Și nici mirarea din priviri.”.

Ca și reper poetic și cultural, Eminescu reprezintă vârful acestei nații, care nu prea abundă în superlative morale. Modul cum a influențat și influențează generații de poeți ne arată starea atemporală a poeziei Marelui Român. Prin versuri simple transmite energia unei națiuni condensate în lacrimile lui Eminescu „Nu e al meu, este al tuturor. / El vine din trecut, dar și din viitor. / Trăiește-acum, prezentu-l înconjoară, / E-un simplu om, este o-ntr-o țară.”. Sincer mă așteptam la venerarea Poetului Nepereche și modul cum o spune generează emoție „Este Luceafăr printre stele! / Ne luminează, veșnic rătăcitor prin ele. / Mă-nchin, cu sfioșenia merită celor sfinți, / L-a lui icoană albă venită din părinți.”.

Pregătirea pentru marea plecare este emblematică pentru o persoană conștientă că tot ce există pe acest pământ are un început și un sfârșit, iar viața pendulează între aceste două puncte esențiale ale vieții. În acest sens autoarea își imaginează acest finis plasat într-un decor poetic emoționant „În dimineața aceea păsările nu au mai cântat, / În dimineața aceea florile și-au închis cupa, / În dimineața aceea râurile au încremenit / Și vântul a stat. / În dimineața aceea marea și-a oprit talazul, / În dimineața aceea norul și-a ascuns obrazul, / În dimineața aceea soarele și-a ascuns lumina / Și a încărunțit. / În dimineața aceea ne-am oprit cu toții / Din tot / Și am amuțit. / În dimineața aceea condeiul poetului / S-a oprit.”.

Poate că trăim un timp în care tehnologia ne reduce romantismul și ne îndepărtează de esența umană. Am convingerea, că cei care vor citi cu inima și cu spiritul aceste trei cărți, vor privi cu alți ochi lumea ce ne înconjoară și vor simți acel fior lăuntric prin care autoarea ne spune clar: *sunt vie și vreau să vă arăt că exist și viața este unică și merită trăită și mai ales cunoscută în toată complexitatea ei...*

Profil realizat de **Nicolae TOMA**, prozator, poet, critic literar, jurnalist

Doina BÂRCĂ

Născută în comuna Cervenia, județul Teleorman, în 4 octombrie 1953, într-o după-amiază însorită de toamnă, când tufănica nu a fost niciodată înflorită mai frumos ca atunci. Mai scrie autoarea: *Iubesc florile, poezia, muzica și chiar am cântat la Casa de Cultură din Alexandria. Iubesc în mod special copiii. Cochetez cu poezia și desenul încă din liceu când luam parte la cenaclurile literare conduse de profesorul Florentin CAȚAN, la liceul Al. I. Cuza din Alexandria.*

Cărți publicate:

- *Scrinul cu sentimente*, poezie, Editura STEF, Iași, 2012;
- *Poemele dorului*, poezie, Editura SEMNE, București, 2014;
- *Ferestrele bucuriei*, poezie, Editura LAURENT, București, 2014;
- *Când anii trec*, poezie, București, 2017;
- *Simfonia gândurilor mele*, poezie, Editura Fast Editing, București, 2019.

Prezență în antologii:

A participat la următoarele antologii:

Cu patria în suflet, Mama, Planeta iubirii, Zâmbetul din lacrimă, Tata, Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte, Perlele Domnului, Simplitatea risipirii.

Colaborări la reviste:

Independența română-independența prin cultură, Cronica Timpului, Chronos-penița de aur, Pro-arme, Dacia nemuritoare, Mesaj literar, Valahia, Bogdania, Apollon, Apollon junior, cu poezie pentru copii, Literar ing, Reflector argeșean, Revista română de versuri și proză, Floare albastră, Destine, Sud, Orizont cultural XXI, Informația Teleormanului, Cafeneaua literară.

Activitate în sprijinul literaturii:

Este secretarul literar al *Fundației Literar-istorice Stoika*, poziție din care se implică într-o multitudine de evenimente literare: cenacluri, spectacole de muzică și poezie, lansări de carte etc.

Referințe critice:

Cartea Scrinul cu sentimente nu este o carte de versuri neapărat, nici una de proză, sau memorialistică, epigramistică, poezii pentru copii, nu e para-, meta-

literatură, ci mai degrabă un muzeu bine dotat, gestionat, organizat, manageriat de sentimente și nostalgii lirice; de sentimente simple care străbat într-o viață sufletul omenesc, adică, mai către limita de sus a vieții. Este tezaurul sufletului său din care, implacabil se străvede faptul că această carte plină de sensibilități divers exprimate, poate fi scrisă, într-o viață de om. O carte scrisă, oftată și mai ales trăită de sensibila doamnă Doina BÂRCĂ. Nostalgiiile ei sunt cumînți, blânde, catifelate, uneori înlăcrimate și miros duios pe foaia lor de ierbar, strălucesc cu toate nuanțele spectrului sufletesc.

(George STANCA, scriitor și ziarist)

Am avut onoarea să o cunosc pe Doina BÂRCĂ în calitatea ei specială de creator de lirică, în cadrul unor proiecte editoriale pe care le-am lansat în numele editurii Națiunea. Este, un poet al locului și al timpului, al pământului, al văzduhului, al plantei, al gâzei, al ierbii, al pădurii, al nesațului, al vibrației sincrone colțului de rai al copilăriei în care și-a trăit și își re trăiește fascinația propriului basm adevărat. Or, numai un poet autentic îl poate descoperi mereu și mereu, îl poate descrie și învălui în metafore alese.

(Romeo TARHON, editor, poet, redactor șef adjunct ziarul Națiunea)

Poezia Doinei BÂRCĂ, este un balsam pentru suflet, prin sinceritatea sentimentelor, prin discursul artistic, liric, emblematic, prin credința în frumosul din om și aduce universului uman, civilizației iubirii un imn ce străbate ca un filon de aur din adâncimi de curățenie sufletească, toată cumînțenia acestui înțelept pământ. Toate aceste exemplificări ne arată că ne aflăm în fața unei poete talentate, cu har, muzicalitate în vers, cu o prozodie sugestivă care rămâne supusă nostalgiei, sintezei, și cu mare dragoste de satul natal – Cervenia.

(Vintilă ANASTASESCU, scriitor)

Doina BÂRCĂ, prin ghirlande și lumini poetice, surprinde cu talent „căldura dorinței de-a fi mai buni”, învățăturile neamului, dragostea de obârșii, de părinți:

„Îmi zboară gândul fără voie,/ la satul meu din Teleorman”...

Ea cântă paradisul pierdut „casa copilăriei mele”, mama, tata, cu dorul lor neobosit, magia copilăriei, magia spiritului credinței strămoșești, magia spiritului de Crăciun, a vremii de schimbare de lume. Vom aștepta alte anotimpuri literare, cu versurile Doinei Bârcă – alte frunze de smarald, alte înfășurări în mantii de crini literari.

(Florin GRIGORIU – poet, critic literar)

Talentului de stihuitor al Doinei BÂRCĂ i-au trebuit câteva decenii spre a-și parcurge traseul procesului de germinare, înflorire și rodire, confirmând adevărul ancestralei afirmații ... „niciodată nu e prea târziu”. Niciodată nu e prea târziu să curgi în cântecul răscolitor al amintirilor devenite vers, al zâmbetelor și al lacrimilor. Vârsta la care a scris este summumul parcursului existențial, este suma zborurilor înalte sau frânate a îndeplinirilor și dezamăgirilor, a speranțelor și deznădejdelor. Cu dragoste, atașament și mândrie, poeta Doina Bârcă își numește satul cu nemuritoare metaforă mioritică „gura mea de rai” într-un poem intitulat „Cerveniei și alor mei”, o dedicație făcută cu lacrimă și dor.

(Floarea NECȘOIU – profesor, critic literar)

Între creația unui poet și sufletul acestuia există o legătură indisolubilă, identică cu cea dintre trupul omului și sufletul său. Putem spune despre creația unui poet că este trupul lui de cuvinte. Cu cât poetul este mai experimentat, cu atât trupul lui de cuvinte este mai verde, mai înfloritor, mai aproape de iubire, mai sincer. Doamna Doina BÂRCĂ, este un astfel de poet. A reuși să scrii poezie pentru copii într-o eră a informaticii în care bunicul caută anime-uri pe internet în loc să-i povestească pruncului basme românești, într-un spațiu în care poiana bunicilor de la țară este înlocuită de aerul condiționat al mall-ului, într-un timp în care Făt-Frumos devine Vrăjitorul cel Bun, iar Ileana Cosânzeana o Vrăjitoare care îi face concurență, pe scurt într-o eră a dereglării raporturilor dintre copil, natură și imaginație, a scrie poezii, în care reînvii melcul, rățușca, gutuia, ploaia, gărgărița, iedul, este un act de mare curaj, pentru care îi mulțumesc prietenei mele, poetei Doina BÂRCĂ.

(Ion Gabriel PUȘCĂ – poet, scriitor, director Editura Zip)

Volumele poetei Doina Bârcă cuprind și câteva bijuterii lirice destinate celor mici, ceea ce o fac înțeleasă și îndrăgită de ei. Ea are o poezie de mare vibrație sufletească, expresie a sentimentului trăirii totale, într-un „acum” ce-i definește concomitent, vitalitatea moștenită de la înaintași, care se constituie într-o inepuizabilă sursă de energie creatoare. Doina Bârcă ni se confesează cu o sinceritate ce o definește și o onorează.

(Geo CĂLUGARU – scriitor, membruUSR)

Autoarea Doina Bârcă este o prezență discretă cu mult talent în universul poeziei, al consumatorilor de frumos și sensibilitate. Trupul de cuvinte al scriitoarei a fost modelat de sculptorul „Viața” cu măiestrie dăruindu-i vitalitate, har și puterea de a iubi.

(Gabriel I. NĂSTASE, scriitor și ziarist)

Nota predominantă a poeziei Doinei Bârcă este duiosia. Prospețimea și ineditul sunt surprinse de un ochi acut, îmbătat de nuanțe, o poezie de factură tradiționalistă, evocatoare și descriptivă cu tonuri delicate de idilă ori pastel. Câte un vers sună „eminescian” întărind ideea comuniunii cu marile noastre spirite autohtone.

(Claudiu Robert TOMA – scriitor, profesor)

Doina BÂRCĂ este poezie! Ea degajă în jur armonie, calm, culoare, ritm, toate senine. Peste toate versurile ei, am găsit frumusețe și melodie, firicel de cântare, cum firesc era să le fi zămislit cea cu nume de melos popular: DOINA.

(Romanița Maria STENȚEL, jurnalist, scriitor poezii pentru copii)

Despre volumul de poezie *Ferestrele bucuriei*:

Poezia Doinei BÂRCĂ este inspirată din ideile de unitate, în jurul său, familiei și satului natal, precum și de bucurie, pentru anumite evenimente trăite. Volumul de față adaugă o idee nouă de expansiune a universului poetic, reprezentată, încă din titlu, prin simbolul ferestrei. Deschide astfel sistemul, unde fluidul esențial, în sensul teoriei constructale, este spiritul uman reprezentat prin sentimente și nevoia de comunicare. Locul faptelor rămâne satul natal, Cervenia, de unde pleacă toate, în poezia Cerveniei și alor mei:

Satul meu cel liniștit,/ Gura mea de rai,/ Asta e Cervenia/ Verdele meu plai.// Împlininire, nemurare,/ Dragoste și flori,/ Gândul la parinții mei/ Toate-mi dau fiori.

Se definește întâi pe sine, Ziua mea: De ziua mea, în zborul vieții,/ Cu dorul dus al tinereții,/ Mă întreb dacă aş vrea,/ Să-mi doresc câte ceva. Apoi pe îi introduce pe tatăl și mama sa: Tatălui meu: Tata era statuie vie, /Înalt, cu părul grizonat,/ Cu ochii blânzi și verzi ca lacul, /Cum alți-n viață n-am aflat/.

Maica – Ce mai faci tu Maică dragă?/ Uite, părul ți-a albit ! /- Din prea mult drag pentru tine,/ Am îmbătrânit. Mama este prezentată, printr-o frumoasă metaforă, precum un copac: Copacul: Tot ce-atingea el mângâia,/ Din suflet îl doream nemuritor.../ Pentru c-acei Copac era,/ Puternică și blândă, MAMA mea!

Problemele existențiale ne conduc adesea spre discuția interioară, cu sufletul nostru: Femeie, ce ești tu?: Femeie... de fapt ce ești tu?/ Să fii oare poem în proză?/ Grijă, smerenie, trăiri/ Toate venind de la geneză?/ Sa fii culoare, bibelou;/ Ori muză sfântă în creații?/ Mireasmă, adiere dulce,/ Ori paradis plin de senzații?

Destinul ne-a ales?: În slalomul ce l-am făcut,/ Pe tot parcursul anilor,/ Sunt sceptică și mă întreb:/ Destinul ne-a ales întâmplător?/ Ori soarta ne-a fost aranjată,/ Cu-n drum trasat cât mai exact?/ Noi l-am parcurs firesc, poate în grabă.../ Gândind că noi l-am ordonat, De vorbă cu viața: Nu mi-am imaginat, copil fiind/ Că viața chiar și crudă poate fi .../ Iar pe cărarea ce-ți așterne,/ Sigur te poate amagi!/ Și-aș vrea cateodată ca să pot,/ Păzită în speranță să mă știu,/ Pe drumul care mi-l impune Viața,/ și pregătită pentru tot să fiu.

Întrebările, chiar dacă dor, duc totuși la răspunsuri. Acestea sunt extensia ființei noastre, prin apariția copiilor: Ați apărut (baieților mei) Au apărut precum un dar,/ și eul meu l-ați primenit,/ Fără de voi aş fi rămas,/ În locul ce m-am prăbusit.

Toată construcția vie, trăindă a familiei se leagă în mod indestructibil de ceva material care ne protejează, și pe care la rândul nostru îi dăm suflet:

Casa mea: Stâncă neclintită,/ Unită-n iubire,/ Vegheată de-o stea,/ Asta-i casa mea!, sau Comori de suflet: Cervenia, locul copilăriei mele,/ Mă așteapta cu iarba în care am visat,/ Mă încălzeau tristețea și dorul de acasă,/ De melancolie-aș fi vrut să mă dezbrac.

Următoarea etapă de extensii o reprezintă prietenii de suflet, elemente de structură ale construcției noastre spirituale, cărora autoarea le consacră un spațiu prin dedicațiile primite de la aceștia. Volumul se încheie cu o serie de poezii cu și despre copii.

Poezia Doinei BÂRCĂ este rezultatul unei stări poetice care în mod automat se transformă și într-o cură poetică, ce ne tatează pe toți de acel ceva care ne conduce la inspirație dar care nu apare niciodată explicit în text.

Atașamentul sufletesc față de tot ce o înconjoară, face din autoare o persoană de o sensibilitate deosebită. O boală la cei apropiați îi declanșează reale probleme existențiale, iar dispariția nukului din curtea părintească este similară unei ipotetice dispariții a lunii de pe cer!

(Nicolae VASILE, scriitor, ziarist, redactor șef Literar ing)

Simfonia gândurilor sale, care ar semnifica liniște, totuși, în poezia Doinei BÂRCĂ, reprezintă o schimbare a centrului poetic, de la casa părintescă de la țară la nepoții săi, rămânând în familie, dar în extensia acesteia, în special spre Maria:

Poezia Primăvara : Primăvara își toarce fuiorul,/ Din cele mai gingașe flori,/ Încoronează în taină ghiocelul,/ Dând startul simfoniei de culori./ Pământul e avid să soarbă,/ Stropi de lumină și luciri de soare,/ Descătușat este de albul iernii,/ Din mâțigori pune-n copaci maramă./ E o Mireasă acum natura,/ Are cunună din aur și scânteii,/ Își va schimba rochia în anotimpuri,/ Păstrând culoarea verde a ochilor tăi!

(Nicolae VASILE, despre volumul Simfonia gândurilor mele)

Dincolo de muzica gândurilor: acest volum de versuri, „Simfonia gândurilor mele”, al doamnei Doina Bârcă, vine ca o încoronare alături de celelalte patru volume ale sale: „Scribul cu sentimente”, 2012; „Poemele dorului”, 2014; „Ferestrele bucuriei”, 2015 și „Când anii trec”, 2017.

Poeta abordează lirismul prin creații scurte, cristalin curgătoare, uneori, alteori lungimea poeziilor întregește mesajul liric. O abordare reușită. Chiar și la vârsta înaintată a sa, poeta «visează copilăria-i sfântă» ca pe «un giuvaer sacru în salba amintirii». Înzestrată cu metaforizarea gândurilor într-o reușită poeziilor, doamna Doina Bârcă îmbrăcată de lumina sensibilității pentru plăcerea lectorului cu iubire de vers. Veșnica-i dorință de a fi mereu tânără, poeta ne-o arată în poezia Rugă: «Mai împrumută-mi Doamne înc-o zi, / Când viața este noapte, iar eu luminează-mă fi! / Știu, costă mult o clipă oarecare... / Înmugurește-mă în zi de sărbătoare. // Mai împrumută-mi Doamne înc-o clipă, / Să mai simt viața-n ultimul meu zbor, / De verdele pădurii să fiu ademenită, / S-adorm aici răpusă de dragoste și dor!».

Rădăcina dorului de satul natal, de părinți și de anii copilăriei o apasă și o găsim reliefată în poezia „Dor”. Veșnic îndrăgostită de natură, de viață și mai ales de viața pe care o trăiește alături de cei doi nepoți ai săi (Maria și Iulian-Andrei) realizează o salbă cu poezii de apreciere și încântare, a se vedea: Te cânt pădure!; Ploaie de vară; Întrebări; Maria și Pentru Iulian-Andrei.

Cu volumul „Simfonia gândurilor mele” doamna Doina Bârcă se întoarce în tinerețea trăirii sale și o însoțim pentru a ne delecta.

Dragi iubitori de poezie, după ce veți lectura această simfonie, cu siguranță peste voi se va așterne liniștea de dincolo de gânduri.

(**Victor Gh. STAN**, scriitor)

Este de un gen aparte care surprinde plăcut prin conținut, eleganță și mai ales prin stilul poetic deosebit! Greu de catalogat și de înregimentat în canoanele poetice actuale, deoarece am constatat că are o viziune și un stil deosebit, dar mai ales...are o puternică personalitate ce dă viață chiar și celor mai banale cuvinte prin modul cum le asociază, precum și prin finalul... care nu este final și te îndeamnă la a-ți pune întrebări.

Închei spunând că în mod conștient, sau nu, Doina Bârcă ne prezintă o viziune existențială ce o singularizează ca un veritabil condeier care știe să intercepteze magia cuvintelor ce-și păstrează aroma, indiferent de modul de creație, vers clasic sau vers alb.

(**Nicu DOFTOREANU**, poet)

Extrase din operă:

Dor

În noapte somnul nu mă prinde,
Cu gândul încep să colind,
Și-n satul meu cu inima-mi pustie,
Ajung, în brațe, să-l cuprind.

Aș vrea să mă descățușez de dorul
Ce-l port cu mine, pururea,
Dar cum să trăiesc fără dor?
Îmi dau seama că n-aș putea!

De toți ai mei îmi amintesc,
Ce bucuroasă-i inima,
Aș vrea un pic să ațipesc,
Și-n somn să le mai simt căldura.

Ești om în toată firea! Îmi spune dorul,
Și la sfârșit de drum, știi că-i vei întâlni,
Acum trăiește-ți viața, că este numai una,
Te-am învățat puternică să fii.

Și într-o zi, când doru-ți va fi potolit,
Că sigur va veni această zi,
Ce să mă fac cu tine, c-ai să vrei
Cu cei de-aici să mai rămâi!

Vis

Ce vis frumos ai avut tu, iubite?
Iarăși m-ai căutat în noapte?
Nu trebuia... puteai să mă găsești,
După parfumul meu, pe-aproape.
Noaptea e doar o zi fără lumină,
Cu întrebări și dulci suspine,
Cu ochii mei din stele lucitoare,
Ce-ți lumineau poteca din grădină.
Crăiasa liniștii e noaptea,
Eu o iubesc ca pe-o regină...
Iar picăturile de rouă dimineața,
Le-anin în păru-i de tăciune.

Petre Gheorghe BÂRLEA

S-a născut pe data de 29 iunie 1951, în orașul Caransebeș, județul Caraș-Severin.

Studii:

După absolvirea gimnaziului și liceului în orașul natal, urmează cursurile Facultății de Filologie Clasică (latină-greacă) a Universității din București (1974), apoi pe cele ale Facultății de Filologie Modernă (română-franceză), la aceeași universitate (1980). Din 1995, este doctor în lingvistică generală și comparată.

Activitate:

În anul 1992 a devenit lector universitar, apoi conferențiar și profesor la Universitatea „Valahia” Târgoviște. Director al Colegiului Universitar Pedagogic, șef al Catedrei de Litere, Prorector. Șef al Catedrei de Limbi Clasice, Balcanice și Slave la Universitatea „Ovidius” Constanța (din 2005). Profesor asociat al Universității din București, din anul 2004, al Institutului de Studii Religioase din Cleveland, S.U.A. Lector de limbă, cultură și civilizație română la Universitatea „Karolinum” din Praga (1993-1996), apoi la Universitatea Paris IV Sorbona (2001-2003). Este membru al Societății de Studii Clasice din România; președintele Filialei Dâmbovița a Societății de Științe Filologice din România; membru al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte, al Societății Internaționale „Ovidianum” și al Societății de Studii Clasice din Franța.

Activitate publicistică:

Redactor-șef la „Graiul Dâmboviței”, serie nouă (1990-1994). În colegiul de redacție al publicațiilor „Târgoviște”, „Longitudini”, „Analele Universității Valahia”, „Viața științifică a Universității Valahia”. Debut publicistic în „Tribuna școlii” (1976). Colaborează la: „Amfiteatru”, „Argeș”, Dâmbovița”, „Din viața școlii dâmbovițene”, „Limbă și Literatură”, „România literară”, „Tribuna”, „Tribuna României”, „Valachica”, „Curier”, „Litere” etc. Debut editorial în 1984, cu volumul „Pe urmele lui Grigore Alexandrescu”, urmat în 1988 de „O româncă spre Polul Nord. Pe urmele Smarandei Gheorghiu”. Premiul Academiei Române pentru eseu „Haosul și Ordinea...”, 2000, Diploma pentru „Opera omnia” a Bibliotecii Centrale Pedagogice și Diploma Societății Scriitorilor Târgovișteni (2006), cu ocazia împlinirii vârstei de 55 de ani, Diploma de Profesor Onorific al Universității „Valahia” din Târgoviște (2012). La acestea se adaugă

alte diplome și medalii, naționale și internaționale, acordate pentru activitatea didactică și socio-culturală. Cetățean de Onoare al Municipiului Târgoviște (2004).

Scrieri:

- *Pe urmele lui Grigore Alexandrescu*. București, Editura Sport-Turism, 1984;
- *O româncă spre Polul Nord – pe urmele Smarandei Gheorghiu*, București, Editura Sport-Turism, 1988;
- *Manual de corespondență ceho-română*. Universitatea din Praga, 1996;
- *Contraria Latina – Contraria Romanica. Sistemul antonimelor în limba latină și reflexele sale în limbile romanice*. ed. I, Târgoviște, Editura Macarie, 1996; ed. a II-a, Târgoviște, Editura Macarie, 1997 (2 vol.); ed. a III-a, București, Editura All-Educațional, 1999;
- *Grigore Alexandrescu – un clasic printre romantici*. Târgoviște, Editura „Stolnicul Cantacuzino”, 1998;
- *Studii de lingvistică generală și lingvistică latină*. ed. I, Târgoviște, Editura Macarie, 1999; ed. a II-a, sub titlul *Miezul cuvintelor. Studii de lingvistică generală și lingvistică latină*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000;
- *Introducere în studiul latinei creștine*. București, Editura „Grai și Suflet – Cultura Națională”, 2000;
- *Lexicul românesc de origine franceză (în colaborare cu R.-M. Bârlea)*. ed. I, Târgoviște, Editura Macarie, 2000; ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001;
- *Peithous Demiourgos. Știința și arta convingerii în antichitatea greco-latină*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004;
- *Rolul traducerilor din latină în formarea limbii române literare*. București, Editura Academiei Române, 2004;
- *Limba română contemporană...* (în colaborare cu Matei Cerkez). București, Ministerul Educației și Cercetării, 2006;
- *Ana cea Bună. Lingvistică și mitologie*, București, Editura „Grai și Suflet – Cultura Națională”, 2007;
- *Limba poveștilor populare românești*. București, Editura Academiei Române, 2008;
- *Limba română contemporană...* București, Editura „Grai și Suflet – Cultura Națională”, 2009;
- *Multilingvism și interculturalitate*. București, Editura „Grai și Suflet – Cultura Națională”, 2010;
- *Haosul și ordinea. Gândirea și practica pozitivistă în evoluția societății braziliene (1500-2000)*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2015;
- *Alexandru Gafton. Un filosof al cuvîntului*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2016;
- *Cultură și comunicare*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2016;
- *Chaos and order positivist thinking and practice in the evolution of brazilian society (1500-2000)*, ed. a 2-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2016;
- *Gheorghe Chivu. Un model de rigurozitate științifică și didactică*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017;
- *L'académicien Xavier Luffin. Un savant polyglotte*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017.

Ediții îngrijite și volume coordonate:

- Smaranda Gheorghiu. *Schițe din Târgoviște*. Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2003;
- *Une île de latinité*. Langue et littérature roumaine. Presse de l'Université Paris IV-Sorbona, 2003;
- *Diversitate și identitate culturală în Europa*. I-V. Târgoviște, Editura Bibliotheca/București, Editura M. L. R., 2004-2009;
- Smaranda Gheorghiu. *Grigore Alexandrescu*. Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2004;
- Smaranda Gheorghiu. *Veronica Micle*. Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2005;
- Smaranda Gheorghiu. *Rănila noastre sociale*. Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2005;
- *Spații imaginare în literatura română pentru copii (Relevu)*, Târgoviște, Valahia University Press, 2006;
- *Espaces imaginaires dans la littérature roumaine d'enfance. (Relevée)*. Târgoviște, Valahia University Press, 2006;
- *De la local la universal. Spații imaginare și identități în literatura pentru copii*. București: Editura Muzeul Literaturii Române, 2006;
- *Dicționar de locuri imaginare în literatura pentru copii*. București: Editura Muzeul Literaturii Române, Ediția I: 2006; Ediția a II-a, revăzută și adăugită: 2009;
- *L'identité européenne et le dialogue entre les cultures*. București: Editura „Grai și Suflet – Cultura Națională”, 2010.

Traduceri:

- Arthur Schopenhauer. *Dialectica eristică sau Artă de a avea întotdeauna dreptate*. București: Editura Muzeul Literaturii Române, 2010.

Referințe:

Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 19-21; Chișu, Lucian. Gh. Bârlea. *Introducere în latina creștină*, în vol. „Nouăzecișinouă de cărți”, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 2004, p. 225-228; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 16-18; Petrescu, Victor. *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 91-92.

Andrei, Al., P.Gh. Bârlea. *Pe urmele lui Grigore Alexandrescu*, „Limba și literatura română”, nr. 2, 1985, p. 59-60; Piru, Alexandru. *Grigore Alexandrescu*, în vol. *Discursul critic*, București, Eminescu, 1985, p. 152-155; Bălan, Ion Dodu. „Pe cine propuneți la premiile pentru creație literar-artistică pe anul 1984?; P. Gh. Bârlea, *Pe urmele lui Grigore Alexandrescu*”, SLAST, 12(183), 24 martie 1985, p. 7; Rachici, D. *Grigore Alexandrescu*, „Contemporanul”, nr. 50 (2039), 13 dec. 1985, p. 15; Stănescu, G. *Cinci minute cu Petre Gheorghe Bârlea*. „Tribuna României”, 1.06.1988, p. 6; Manolescu, Neghină. *O româncă spre Polul Nord*. „Tribuna”, nr. 3, 28 sept. 1989, p. 8; Popa, V. *Universitar târgoviștean în Insulele Canare*. „Dâmbovița”, 28 oct. 1997, p. 4; Stan, Mihai. *Petre Gheorghe Bârlea [interviu]*, „Litera”, nr. 8, nov. 2000, p. 22-24; Scărișoreanu, Oana. *Prof. univ. dr. Petre Gheorghe Bârlea, laureat al Premiului Academiei Române*. „Dâmbovița”, 15 dec. 2000, p. 7; Florescu, Gh. *O carte utilă și reușită. Iași*, „Convorbiri literare”, 20 ian. 2001, p. 37; Damian, Th. *O lucrare impresionantă, de proporții și de înalt profesionalism*. „Lumină

lină”, New York, 1. 03. 2001, p. 180; Cîrstea, R; Nedelcu, M. „Cu un palmares universitar și publicistic impresionant, Petre Bârlea – primul universitar târgoviștean profesor la Sorbona”, „Dâmbovița”, 22 sept. 2001, p. 2; Coandă, G. Gheorghe Bârlea. Miezul cuvintelor. „Jurnal de Dâmbovița”, 10 02. 2001, p. 23; Pildner, J. „Important este să intri pe ușa din față” – interviu cu Prof. dr. Gh. Bârlea. „Kindia”, iun. 2001, p. 2-5; Macias, C., Gh. Bârlea. Introducere în latina creștină. „Analecta Malacitana”, Malaga, XXIV, 1, 2001. p. 239-242; Toma, R. F, P. Gh. Bârlea. Ana cea Bună. Lingvistică și mitologie. București, „Limba și literatură”, vol. LII, I-II, 2009, p. 117-119.

Opinii:

Cum e posibilă o biografie axată pe drumurile scriitorului? Petre Gheorghe Bârlea o demonstrează într-o carte recent apărută, scrisă cu elan și căldură, excelent documentată; ea răspunde exigențelor colecției în mod inteligent, fără a forța nota. Autorul stăruie asupra antecedentelor târgoviștene ale lui Alexandrescu, aducând și o serie de știri inedite sau mai puțin cunoscute... Celelalte episoade ale biografiei și creației sunt tratate concis, dar fără economie de informație și fără a da senzația unui rezumat superficial. Încât, până la urmă, avem de-a face nu cu o lucrare de circumstanță, efectuată dintr-un unghi specific (și, pentru Alexandrescu, non-pertinent), ci cu o veritabilă monografie a scriitorului, exactă în afirmații și măsurată în interpretări, care va fi citită cu folos...

(Paul Cornea).

Bună la Petre Gheorghe Bârlea este reconstituirea călătoriei lui Alexandrescu împreună cu Ion Ghica, în 1842, la mănăstirile de peste Olt. Cităm câteva glose: «O ciudățenie dendrologică au constituit-o imensele păduri de nuci sălbatici, ale căror urme se mai văd și astăzi și de la care și-a luat numele cea mai importantă mănăstire din Țara Românească, Cozia. E drept că numele ei actual este turcesc, „koz” însemnând „nucă” în limba turcă, dar pentru că în sec. al XV-lea cuvintele turcești nu pătrunseseră încă pe aceste meleaguri, lingviștii consideră mai probabilă influența cumană sau pecenegă.»

(Al. Piru).

Ideea fundamentală de la care pleacă profesorul Bârlea este că latina creștină constituie, înainte de toate, o varietate a latinei, apărută în anumite circumstanțe temporale, religioase și sociale foarte concrete, al cărei caracter de „limbă specială” ridică o serie de probleme morfosintactice, lexicale și stilistice... În final, considerăm că obiectivele urmărite de autor cu această carte s-au îndeplinit cu succes.

(C. Macias).

Rod al unei informări de detaliu, dublată de lungi stagii meditative pe marginea subiectului în discuție, cercetarea profesorului Bârlea se dovedește a fi cea mai reușită sistematizare a studierii latinei creștine. Chiar și pentru cititorul obișnuit, cartea este interesantă și incitantă, întrucât ia în discuție, pe lângă fenomenul lingvistic în sine, și alte sisteme, precum cel religios, filosofic și cultural, acestea funcționând unitar și având tot atâtea consecințe și semnificații.

(Lucian Chișu).

Profil realizat de scriitorul **Mihai STAN**

Președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni

Cristian Petru BĂLAN

Domnul Cristian Petru BĂLAN, prozator, poet, dramaturg, publicist, editor, traducător și artist plastic român, s-a născut la 27 iunie 1936, în municipiul Sibiu. În prezent stabilit cu familia în Statele Unite ale Americii. Este fiul lui Tănase Bălan, profesor, și al Margaretei Bălan, învățătoare. În 1954, a absolvit liceul I.L. Caragiale din Ploiești. A urmat Facultatea de Zootehnie din București în anul 1956. Și-a continuat studiile, absolvind Universitatea din București, Facultatea de română-istorie (1964), precum și Colegiul Harry S. Truman din Chicago (1989), cu bursă Pell Grant, pentru cursuri de artă. În țară, timp de 26 de ani, a fost profesor gradul I de limba română, limba latină și istorie, la diferite școli generale și licee din județul Prahova.

A debutat la vârsta de 19 ani, cu versuri în ziarul „Flamura Prahovei”, apoi a continuat să publice versuri și proză ori articole de popularizare a științei în „România literară”, „România liberă”, „Flacăra”, „Magazin istoric” și alte reviste. În urma persecuțiilor și amenințărilor organelor române de securitate, din perioada dictaturii comuniste, scriitorul s-a văzut silit să emigreze ilegal, în 1985, mai întâi în Austria, ca refugiat politic, stând zece luni în Lagărul de refugiați de la Treiskirchen, de unde s-a stabilit definitiv în Statele Unite (1986). Acolo i s-a acordat cetățenie americană. A înființat prima emisiune de televiziune în limba română pentru românii din Chicago, intitulată „Suflet românesc”, bogată în informații politice și cultural-artistice. Tot la Chicago, în 1996, împreună cu Nicolae N. Manolescu, a editat ziarul „Datoria românească”, publicație care apare și astăzi, cu unele mici intermitențe, și unde este redactor-șef adjunct. În două din marile ziare românești din America – „Meridianul românesc”, din California, și „Romanian Tribune”, din Chicago – este în colegiul redacțional.

Foarte apreciate erau programele literare săptămânale prezentate de dânsul la postul local de radio „Mândră Românie” din metropola Chicago. Acolo a lucrat ca tutor-asistent la Truman College, lucrând îndeosebi cu studenții străini. A funcționat ca profesor de limba română la Institutul de limbi străine „Berlitz”, apoi s-a stabilit la Wheaton, Illinois, unde a fost mai mulți ani editor la „Societatea Misionară Română-SMR”. Aici a lucrat în colectivul de redactare a „Marelui Dicționar Biblic”, de 1354 de pagini, primul mare dicționar biblic românesc, apărut la editura „Cartea Creștină” din Oradea. După serviciul de la SMR din Wheaton, a fost solicitat ca traducător pentru limbile franceză, spaniolă, portugheză, italiană și rusă la marea companie americană „Floral Transworld Delivery” din Downers Grove, Illinois. Tot ca traducător, a funcționat și la Societatea Americană de Telefoane Internaționale „FoneTel”, din Chicago. În prezent, este

pensionar. Din noiembrie 2007, este director fondator al gazetei „Armonia”, organ independent al orașului Boldești-Scăieni, jud. Prahova, unde a fost declarat primul cetățean de onoare al localității.

Domnul Cristian Petru Bălan a fost editorul unor publicații ale Academiei Româno-Americane de Arte și Științe (ARA): *Jurnalele Academiei Române (ARA)*, Editura ARA, California, numerele 21-22, pe anii 1996/97, și nr. 23-24, pe anii 1998/99.

Este redactor șef-adjunct la gazeta „Datoria românească” din Chicago, redactor asociat în colegiul redacțional al gazetelor „Meridianul Românesc” din California, „Constelații diamantine” din Craiova, revista „Bogdania” (membru de onoare) din Focșani, „Armonii culturale” (membru de onoare), din Adjud și „Regatul Cuvântului”, din Craiova (membru de onoare). Pentru activitățile depuse, „University of New Mexico – Gallup Branch”, în anul 2009, i-a conferit o Diplomă de Aprecieri, venită din partea savantului de origine română, Prof. Dr. Florentin Smarandache, propus pentru Premiul Nobel.

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România, al Academiei Americano-Române de Științe și Arte și al Academiei Româno-Australiene.

Cărți publicate:

- *Dincolo de curcubeu (Roman politic și religios, 406 pag.; Ed. North America, Chicago, 1992).*
- *Dincolo de curcubeu (Roman politic și religios, 397 pag.; Ed. Stef, Iași, 2019. cu o prefață amplă de Cezarina Adamescu, critic literar.*
- *Rezistența anticomunistă în Boldești-Scăieni, Editura Stef, Iași, 2019.*
- *Amplificările tăcerii (Poeme, Ed. Liberty, New York, 1993).*
- *Viața lui Iisus (Prezentată în secvențe istorice și cronologice; Ed. Holy Cross, San Francisco, 1993).*
- *Dicționarul partidelor politice din România (Ed. Yellow Bird, Chicago, 1993).*
- *Dicționarul criminalilor politici comuniști din România (Ed. White Wings, Glen Ellyn, Illinois, USA, 1995).*
- *Un dicționar al eroilor căzuți victime ale comunismului în România (Ed. Yellow Bird, Chicago, 1993).*
- *Nestina lumină (Ed. Atlantic World, Washington D.C., 1993).*
- *Stropi de rouă (Colecție de poezii pentru copii. Volum colectiv, editat de A.B.R., USA, Chicago, 1987).*
- *Visuri cosmice (Poeme spațiale; Ed. California, Hollywood, USA, 1994).*
- *Visuri cosmice (Poeme spațiale) Reeditare la Editura Stef, Iași, 2019..*
- *Cioburi de cristal (4000 de maxime și cugetări, scrise între 1955-1981, cu prefețe de Acad. D. Panaitescu-Perpessicius și M.N. Rusu. Ed. Phoenix, Glen Ellyn, Illinois, USA, 1996).*
- *Cioburi de cristal (4000 de maxime și cugetări, scrise între 1955-1981, cu prefețe de Acad. D. Panaitescu-Perpessicius și M.N. Rusu. Reeditare revăzută. Editura Stef, Iași, 2017, cu o prefață amplă de Cezarina Adamescu, critic literar.*
- *Vagabond pe mapamond (Jurnal de călătorii în Hong Kong, Noua Zeelandă și Australia; Ed. Windows, Glen Ellyn, Illinois, 2003).*
- *Zborul destinului, (roman; Ed. Eminescu, București, 2003).*

- *Oaspeții din Elizeu*, (roman; Ed. Eminescu, 2004).
- *Stindarde transparente* (poeme), Editura Premier, Ploiești.
- *Monografia orașului Boldești-Scăieni*, (Monografia unui oraș prahovean; Ed. Premier, Ploiești, 2007).
- *Ghid de conversație român-latin/ Latinum Romanicumque colloquii enchiridion*, (Primul ghid românesc de acest fel; Ed. Premier, Ploiești, 2007).
- *Tridirame* (3D – un album color cu figuri grafice plane computerizate, care, privite dintr-un anumit unghi, apar în relief; Ed. White Fox, Glen Ellyn, 2008).
- *Enciclopedia imnurilor de stat ale țărilor lumii*, Editura Ploiești, Mileniul III, 2008.
- *Imnurile țărilor din Uniunea Europeană*, carte editată de Consiliul județean Prahova și de Biblioteca județeană „Nicolae Iorga”, Ploiești, 2008.
- *Eros-Sonete* (Sonete în stil clasic), Editura Eminescu, București, 2009.
- *Răzbunătorii*, (Romanul luptei împotriva corupției din România; Ed. Premier, Ploiești, 2010).
- *Eminescu și universul folcloric românesc/ (Influența literaturii populare în viața și opera lui Mihai Eminescu)*, Ed. Premier, Ploiești, 2011).
- *Justin Capră, unul dintre marii inventatori români și universal ai secolului nostru*, Ed. Ploiești-Mileniul III, 2012.
- *Să apropiem Cerul de pământ/ (Dialog religios între doi scriitori de religii creștine diferite)*, Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2012).
- *Comori de vise/ (Antologie Universală Armonii Culturale, editată de Gheorghe A. Stroia, directorul Editurii Armonii Culturale, împreună cu Cristian Petru Bălan și Mariana Zavati Gardner*, Ed. 'Armonii Culturale, Adjud, 2012).
- *Meridiane lirice – antologia universală a poeziei românești contemporane, (832 de pagini cuprinzând 124 de poeți contemporani)*, Ed. 'Armonii Culturale, Adjud, 2012).
- *Conexiuni* (poeme), Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2013.
- *Antologie de proză contemporană românească*, Ed. Armonii Culturale – EPOSS MERIDIANE, Adjud, 2013.
- *Interviu cu Alfred Nobel* (interviuri, cronici și critici literare), Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2016.
- *Ecoul darurilor* (Referințe critice despre cărțile scriitorului Cristian Petru Bălan), Editura Ștef, Iași, 2019.
- *Nemărginiri* (versuri), Editura Ștef, Iași, 2019.
- *Urme pe cer – sculpturile și picturile scriitorului Cristian Petru Bălan* – Editura Armonii Culturale, Adjud, 2019.
- *Transformări* (proză și versuri), Editura Ștef, Iași, 2019.
- *Precursorii și urmașii, (versuri)*” Ed. Ștef, Iași, 2019.
- *Urme pe cer*, (Sculpturile și picturile scriitorului, ediția a II-a), Ed. Ștef, Iași, 2019.
- *Transformări, (versuri)*), Ed. Ștef, Iași, 2019.
- *Rezistența anticomunistă în Boldești-Scăieni*, (Capitol extras și prelucrat din „Monografia orașului Boldești-Scăieni”, de același autor). Ed. Ștef, Iași, 2019.

Teatru:

- *Ispită și virtute*, Editura MSM, București, 2006;
- *Ispită și virtute*, (ediție revăzută), Editura Armonii culturale, Adjud, 2018;
- *Neprihănitul Iov*, Editura MSM, București, 2006.

Scenarii de film:

- *Geniu sublim* (Viața lui Mihai Eminescu, un scenariu de film scris în 1965/66 și contractat cu Cinematografia Română, Studiourile Cinematografice Buftea, în 1967); Editura Western, Chicago, 1996).
- *Geniu sublim* (Viața lui Mihai Eminescu, un scenariu de film scris în 1965/66 și contractat cu Cinematografia Română, Studiourile Cinematografice Buftea, în 1967); Reeditare la Editura Ștef, Iași, 2019, cu o prefață amplă de Cezarina Adamescu, critic literar.
- *Disperation Aboard* (scenariu în limba engleză despre refugiații vietnamezi; Ed. Western, Chicago, 1996).

Muzicologie:

- *Enciclopedia imnurilor de stat ale țărilor lumii*, Editura Ploiești, Mileniul III, 2008.
- *Imnurile țărilor din Uniunea Europeană*, editată de Consiliul județean Prahova și de Biblioteca județeană „Nicolae Iorga”, Ploiești, 2008.

Volume publicate în România:

- *Zborul destinului* (roman, Ed. Eminescu, București, 2003);
- *Oaspeții din Elizeu* (roman, Ed. Eminescu, București, 2004);
- *Stindarde transparente* (poeme, Ed. Premier, Ploiești, 2006);
- *Teatru: „Ispita și virtute”; „Neprihănitul Iov”,* (Două drame; Ed. MSM, București, 2006);
- *Monografia orașului Boldești-Scăieni*, (monografie, Ed. Premier, Ploiești, 2007);
- *Ghid de conversație român-latin/Latinum Romanicumque colloquii enchiridion* (primul ghid de acest fel, Ed. Premier, Ploiești, 2007);
- *Enciclopedia imnurilor de stat ale țărilor lumii*, Editura Ploiești, Mileniul III, 2008;
- *Imnurile țărilor din Uniunea Europeană*, carte editată de Consiliul județean Prahova și de Biblioteca județeană „Nicolae Iorga”, Ploiești, 2008;
- *Eros-Sonete* (Sonete în stil clasic), Editura Eminescu, București, 2009;
- *Răzbnătorii*, (Romanul luptei împotriva corupției din România; Ed. Premier, Ploiești, 2010);
- *Eminescu și universul folcloric românesc/ (Influența literaturii populare în viața și opera lui Mihai Eminescu)*, Ed. Premier, Ploiești, 2011);
- *Justin Capră, unul dintre marii inventatori români și universal ai secolului nostru*, Ed. Ploiești-Mileniul III, 2012;
- *Să apropiem Cerul de pământ/ (Dialog religios între doi scriitori de religii creștine diferite)*, Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2012);
- *Comori de vise/ (Antologie Universală Armonii Culturale, editată de Gheorghe A. Stroia, directorul Editurii Armonii Culturale, împreună cu Cristian Petru Bălan și Mariana Zavati Gardner*, Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2012);

- *Meridiane lirice – antologia universală a poeziei românești contemporane*, (832 de pagini cuprinzând 124 de poeți contemporani), Ed. 'Armonii Culturale, Adjud, 2012);
- *Conexiuni (poeme)*, Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2013. (Și altele).

Premii și distincții:

„Premiul Academiei Româno-Americane de Arte și Științe (ARA) pentru literatură, pe anul 2013”, „Diplomă de Apreciere a Universității din New Mexico – Gallup Branche, pentru contribuții în dezvoltarea culturii, pe anii 2008-2009”, „Diplomă de Excelență a Societății Culturale Ploiești – Mileniul III”, „Diplomă de Excelență pentru promovarea literaturii și artei române, oferită de revista universală de creație Armonii Culturale”, „Diplomă de Excelență a Asociației Culturale „Bogdania” din Focșani, pentru activitate literară și promovarea culturii în lume”, „Diplomă de merit a Ligii Scriitorilor Români, Filiala Vrancea, pentru promovarea culturii române în diasporă”, „Diploma de Cetățean de Onoare al orașului Boldești-Scăieni pentru merite excepționale, oferită în anul 2009 de Consiliul Local al Primăriei orașului Boldești-Scăieni, județul Prahova”, „Distincție de Excelență pe anii 2013 și 2014, oferită de Primăria Orașului Boldești-Scăieni, jud. Prahova, în semn de înaltă prețuire pentru activitatea desfășurată în dezvoltarea și modernizarea orașului și contribuția adusă la ridicarea prestigiului localității pe plan național și internațional” – ș.a.

Extrase din aprecieri critice:

...„Pentru mine, important e că ai luat deprinderea reflecțiilor și că îți place să glosezi viața și incidentele ei latente. (...) Însemnarea cu furtunile de nisip e într-adevăr frumoasă și frumos exprimată. Dar, cum spuneam, prețios e că n-ai astâmpăr, că gândești și notezi ce-ți sugerează viața. Restul va veni de la sine.

Și să nu uit: portretul ce mi-ai dăruit l-am așezat pe peretele din față și a recoltat multe laude de la unii și alții dintre vizitatori, ceea ce m-a bucurat îndeosebi. Cu fiecare zi, privindu-l, am și eu impresia că trebuie să cultivi și pictura, nu numai poeziile și aforismul.” (24 mai 1964).

(Acad. Dumitru Panaitescu-Perpessicius despre volumul *”Cioburile de cristal”* Editura ȘTEF, Iași, 2017)

(...) Cristian Petru Bălan, artist plastic patriotic și religios, este un poet dramatizant expresionist care se roagă pentru resurecția virtuților naționale și pentru înlăturarea răului abătut peste ai săi (...)

Poetul a scris și proză de propagandă pentru Oastea Domnului: *„Dincolo de curcubeu”* (Un roman al convertirii la credință), apărut la Chicago, în anul 1992, la editura North America. Este un roman scris într-o lună din anul 1987, în care autorul confruntă ateismul comunist oficial și credința religioasă reprimată, dar vie. Mihai Doran, fiu de preot, specializat ca biolog și inițial ateu, părăsește școala rurală în care e dascăl și se retrage într-un cadru silvestru dotat cu grote: are contacte mistice, revine acasă cu revelația Domnului și cu planuri de viitor, alături de Fidelia. Florin Vernescu, celălalt tânăr personaj principal, copil abandonat, cu caracter specific orfanului, cu „suflet de carton asfaltat”, își face loc în lume prin mijloacele infracțiunii legalizate politic: un inginer activist, arivist, securist, ateist sfidător, directorul uzinei de utilaj minier *„Abatajul Roșu”*, cu șanse de a deveni ministru și soțul Zoicăi, nepoata

lui Ceaușescu, ajunge adept al Oastei Domnului, grație candidei și purei laborante Veronica, sora Fideliei. Convertitul este turnat de un secretar de partid; se iscă o bătaie, partidul și poliția fug, dar primesc prompt pedeapsa meritată printr-un accident rutier. În happy-end, eroii sunt botezați, o gărlă având rolul Iordanului. Multe personaje secundare sunt demonstrative – de la literatul ozenist Elizeanu, alter-ego auctorial, la Mugurel, câinele atașat al lui Doran. (...) Un roman scris pe schema luminării conștiinței prin revelații. Dacă anii 50 erau revelații tipice realismului socialist, de la obscurantism la comunism, aici ele sunt de la comunism la dumnezeism...

(Prof. Univ. Dr. **Marian Popa**, Critic și istoric literar, Germania)

Pentru cine a citit operele lui Cristian Petru Bălan, în special excelentul roman „Dincolo de curcubeu”, Editura North America, Chicago, 1992, – faptul că el se lansează și în genul aforistic nu constituie o surpriză. Recunoaștem în „Cioburi de cristal” ca și în celelalte cărți ale sale, fie cele de poezie, proză, teatru sau publicistică, fie cele de știință ori de istoria religiei, puterea sa deplină asupra cuvântului, eleganța încordată a ideii care îi submerge, finețea caligrafică a sensurilor. Deloc prețioasă ori mușcată de vanitatea kalofiliei cu orice preț, scriitura lui Cristian Petru Bălan are, în alchimia ei secretă, o combinație rară de sublimare neostentativă a ideii în cuvânt și „a cuvântului într-un alfabet de origină divină, căruia și testează – în ordinea terestră a lucrurilor” energiile logosului sau, poate că scriitorul încearcă să-l aducă la starea sa dintâi, paradisiacă, a începutului de lume.

(**M.N. Rusu**, Critic, Istoric literar)

Iubite domnule Bălan,

(...) „M-am delectat citind scenariul d-tale „**Geniu pustiu**” închinat unchiului meu, Mihai Eminescu, și achiziționat de cinematografia română. L-am citit cu emoție și entuziasm. Sincere felicitări!” Cu reală și caldă afecțiune,

Col. Ghe. Eminescu (1894-1989), scriitor, nepotul de frate al poetului Mihai Eminescu

Cristian Petru Bălan, om de cultură cu vaste cunoștințe în multe domenii, a avut ideea îndrăzneată să reunească imnurile lumii într-un volum, fapt inedit în acest moment istoric în care omenirea este zdruncinată de planul globalizării.

Din fiecare imn reiese dragostea imensă de patrie și de Dumnezeu. Ne dăm seama că nimic nu a contat și nu contează în afara iubirii de pământul pe care s-a născut fiecare popor ce și-a căpătat entitatea în parcursul său istoric. Din această iubire legată de culorile drapelului pe care fiecare națiune și le-a ales ca simbol, s-au născut și s-au dezvoltat ideile de patriotism și naționalism, căci este de neconceput să ne putem imagina unirea limbilor într-una singură.

Omenirea va exista prin popoarele care o formează, prin iubirea neștrămutată de patrie, prin imnul care o reprezintă, prin text și melodie, această sinteză care este oglinda fiecărui popor, a fiecărei națiuni.

Cristian Petru Bălan a adunat cu grijă aceste simboluri. O muncă migăloasă prin care înțelegem că existăm și vom exista așa cum Dumnezeu ne-a clădit după PLANUL SĂU, în infinita mizericordie și bunătate. Autorul a dat dovadă, prin alcătuirea acestui

volum, de infinitul respect și de marea sa IUBIRE pentru omenire, pentru fiecare popor, pentru ceea ce suntem acum în fața lui Dumnezeu.

Salut și admir în persoana sa, imensa noblețe a inimii și sensibilitatea ce reiese din felul în care se dezvoltă în tot ce a scris și în tot ce face. Avem nevoie ca de aer de o personalitate ca a sa în aceste momente critice în care națiunile nu pot exista fără IMN, fără ideea de patriotism și de națiune, de dragoste de DUMNEZEU și credință, căci sunt singurele atribute prin care existăm.

(**Gheorghe Zamfir**, interpret și dirijor, membru al Uniunii Compozitorilor)

Oferim cititorilor o carte mai puțin obișnuită, ba, putem spune, o carte unicat pentru țara noastră, care ne introduce într-o sferă a sensibilității celei mai expresive și mai reprezentative pentru fiecare dintre țările lumii, unite în idealul păstrării ființei naționale și al conviețuirii în pace, demnitate și cooperare în leagănul nostru comun – Terra.

„Enciclopedia imnurilor de stat ale țărilor lumii”, operă a scriitorului și cercetătorului prahovean Cristian Petru Bălan, în prezent, domiciliat în Statele Unite ale Americii, nu este o apariție întâmplătoare. Autorul, pasionat de cunoașterea și revelarea în scris a valorilor morale și culturale ale lumii în care trăim, sensibil față de ideea de Om și Omenie, a publicat mai multe volume de beletristică și studii de istorie politică în care urmărește destine umane la nivel național și universal.

Studiile sale de himnologie statală, care însoțesc textele a 198 de imnuri, demonstrează nu numai competența în materie, ci și minuția și răbdarea de a le structura, a le revedea și completa, în pas cu schimbările la nivel național din țările lumii, pe parcursul a peste cinci ani, cât a durat procesul de elaborare.

Un merit în plus al acestuia, și totodată un avantaj determinant, este acela că, stăpânind mai multe limbi de circulație internațională, a avut acces direct la bibliografia și la documentația domeniului, permițându-i să traducă personal, atât textele imnurilor, cât și lucrări de referință privitoare la istoricul acestora și al țărilor respective.

Talentul scriitoricesc și-a pus amprenta asupra întregii lucrări, făcând lectura interesantă și plăcută.

Partea introductivă a enciclopediei prezintă un scurt istoric al himnologiei la nivel mondial, ceea ce permite o legătură firească, sistematică am putea zice, cu procesul istoric al adoptării imnurilor de stat în fiecare țară.

Din acest punct de vedere, autorul a procedat corect și în cazul imnurilor de stat ale țării noastre, cărora le-a acordat un spațiu mai larg, ceea ce permite o analiză comparativ istorică în raport cu evoluția vieții statale și cu contextul internațional.

Societatea Culturală „Ploiești-Mileniul III”, publicând această lucrare inedită și deosebit de valoroasă, își onorează astfel statutul și programul, adoptate încă de la înființare, de sprijinire a muncii de cercetare și de creație în domeniul istoriei și culturii în municipiul Ploiești și în județul Prahova.

Cartea de față întregește zestrea de lucrări publicate până în prezent și contribuie la sporirea nivelului științific al demersului nostru.

Întrucât, din motive tehnice și funcționale, textele imnurilor nu pot fi însoțite și de partiturile muzicale, editura noastră recurge la o soluție modernă, adăugând la cartea de față un CD cu acestea, pregătite, în acest scop, cu aceeași rigoare, de către autor.

Nutrim încrederea că Enciclopedia imnurilor țărilor lumii, de prof. Cristian Petru Bălan, va fi primită și apreciată de către cititori și specialiști ca o valoroasă contribuție românească în acest domeniu.

(**Constantin Trestioreanu:** Președintele Societății Culturale *Ploiești-Mileniul III*)

O carte care surprinde cititorii, în primul rând prin modalități, tehnici și formule artistice, mânuite într-un mod cu totul original. Dintru început, te întâmpină un meta-text, prologul, vechi de la antichitate, de la tragediile grecești și strălucit reprezentate de Moliere, Schiller, de Goethe, cu unul în cer și altul de pe pământ, în capodopera "Faust", iar, la noi, de Nicolae Filimon în "Prolog-dedicație", adresat "străluciților luciferi ai viciilor", în romanul "Ciocoi vechi și noi" ori de Vasile Voiculescu, în povestiri ca "Lostrița".

Prologul ocupă aproape a opta parte din economia romanului. El configurează scenariul în care vor apărea, chemate, prin invocații parapsihologice, personalități celebre din importante domenii: literar (Mihai Eminescu și William Shakespeare), artistic (Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarroti), muzical (Mozart și Beethoven) și politic (Napoleon, Hitler, Stalin, Churchill și Roosevelt). Autorul le evocă pe rând, adoptând acum tehnica încadrării în ramă (Rahmenerzählung), ca în "Decameronul" lui Boccaccio ori, la noi, în "Hanul Ancuței", de Mihail Sadoveanu, prin experimentul "spiritist".

Se pare că însuși povestitorul – despre care aflăm mai târziu că se numește Codrin – nu avea încredere în asemenea experiențe stranii, care ar face posibile contactările cu "lumea de dincolo". Curiozitatea sporește, mai ales că, la început, acestea eșuează lamentabil. Ca să fie justificate experiențele paranormale ale inginerului Petre Iacobescu, în acest insolit domeniu al parapsihologiei, autorul are grijă să menționeze că personajul respectiv era apreciat negativ în orașul Ploiești, unde se desfășoară faptele relatate.

Un rol important în chemarea spiritelor îl are Damaris, nepoata inginerului, folosită ca medium. Ea era în vârstă de 17-18 ani, elevă a unui liceu ploieștean, care, atunci când intra în somn hipnotic, deci când se afla în transă, căpăta puterea de a vedea spiritele și de a le materializa. Elizeul, socotit în mod obișnuit o lume a virtușilor, capătă aici accepțiunea oferită de poetul Vergilius, pentru care, în epopeea "Eneida", lumea subterană a Hadesului face parte din Elizeu. De aici, titlul dat romanului.

Fiecare din cele zece autobiografii transcendente ale acestor ilustre personalități invocate este precedată de scena de spiritism. Ceea ce merită a fi subliniat este gestul inginerului care își face trei cruci, invocându-L pe Dumnezeu, spre a permite spiritului chemat să vină... În ciuda acestor fantastice întâlniri, nervurile întregului roman aparțin pe deplin spiritului creștin. Prin puterea ei colosală, Damaris atrage orice entitate spirituală solicitată, materializând-o aproape în totalitate și reconstituind-o la una din formele avute în timpul vieții. Modalitatea realizării acestor autobiografii transcendente este atrăgătoare. Datele esențiale ale vieții și activității cuprind și minusuri. Celebrele personalități invocate răspund, uneori justificându-se, întrebărilor, puse de cei trei, care, la rândul lor, ori îi apreciază ori îi învinuiesc, în termeni destul de aspri, mai ales pe Stalin și Hitler.

Parcurgând aceste autobiografii, de dimensiuni inegale, cititorii își reamintesc propriile cunoștințe, le verifică sau abia acum simt nevoia de neînălțurat de a citi mai

multe despre personajele invocate și de a-și îmbogăți cunoștințele. Un mare merit al autorului este acela de a nu uita nici raporturile familiale ale acestor personalități, sporind, astfel, o cunoaștere mai cuprinzătoare a lor, Cartea, cu numeroase elemente informative, reliefează tot ceea ce este semnificativ pentru fiecare personalitate. Cititorii parcurg paginile cu un permanent interes sporit, ei rămânând, de nu puține ori, cu cartea deschisă și realizând plăcute verificări ale culturii personale.

Dincolo de aspectul fantastic, apropierea sufletești față de unele din personalitățile evocate capătă o anumită tandrețe și dărnicie sufletească. Iar atitudinea lui Codrin față de adolescența Damaris este totdeauna delicată, tandră. Și astfel filmul, alcătuit din nenumărate portrete, se derulează, aducând cititorilor o mulțumire de esență culturală, dar și de dăruire sufletească. Și cum întregul roman începe printr-un prolog, firește, se încheie printr-un epilog. Ca și în cazul prologului, acum trece povestitorul în prim-planul narațiunii. După ce Damaris are un sfârșit tragic, pus la cale de securiști, povestitorul emigrează ilegal în străinătate, de unde revine în țară după prăbușirea comunismului. Atunci află că, probabil, inginerul Petre Iacobescu, înainte de a deceda, ar fi fost internat la un spital de boli psihice, motiv pentru care nu a fost închis pentru experiențele paranormale interzise. Ele au fost socotite de regimul comunist ca un atentat la adresa securității statului.

Ne revine acum sarcina de a sublinia că atitudinea politică democratică se strecoară, subtil și sigur, în întregul roman, fără ca această operă deosebită să capete trăsătura de scriere cu caracter politic. Se mai pune și întrebarea legitimă dacă, în evoluția literaturii pe plan universal "Oaspeții din Elizeu" aparține curentului postmodernist, la care au aderat, în ultimele decenii, o parte din scriitorii epocii actuale. Rămâne ca exegeții acestei opere deosebit de originale să-și spună cuvântul decisiv.

Nu ne îndoim de faptul că "Oaspeții din Elizeu" va fi foarte apreciat de cititorii de literatură valoroasă.

(Prof. Constantin Enciu)

După revoluția din 1989, literatura română a cunoscut o adevărată explozie de proză anticomunistă. Cărțile scrise și publicate până atunci în edituri din Vest, de un Dumitru Bacu, Vintilă Horia, Paul Goma, Virgil Gheorghiu și alți scriitori, li se alăturau mereu altele, jurnalele de detenție având un procent precumpănitor.

Deși o asemenea proză a umplut, în ultimii ani, paginile multor reviste, precum și rafturile librăriilor din țară și din străinătate, ea este încă deficitară, în ceea ce privește diversitatea tematică, precum și mijloacele de realizare artistică. În cazul când literatura anticomunistă trece dincolo de nivelul depoziției încărcate de fapte și întâmplări extraordinare, trăite de autori în închisoare sau în lagăre de muncă forțată, avem de-a face cu mult prea dificila proză de ficțiune, mai puțin practică sub acest aspect, din motive lesne de înțeles, o asemenea proză presupunând, firește, un autor experimentat, de real talent scriitoricesc, capabil să convingă cititorul de urmările periculoase ale impactului ideologiei comuniste asupra formării indivizilor sociali.

Una din temele extrem de puțin abordate în proza românească de ficțiune, este și aceea a conflictului dintre teiști și atești.

Romanul „Dincolo de curcubeu”, de Cristian Petru Bălan, se impune a fi tratat ca un act necesar de creație, apărut la timpul potrivit. El a fost scris, după cum mi-a spus autorul, „în anul 1987, în numai o singură lună”... După cinci ani (în 1992), a fost

publicat de editura „North America”, din Chicago. Este subintitulat „Un roman al convertirii la credință”. Citindu-l, am descoperit, filă de filă, o carte a eliberării sufletelor omenești și a îmbunării omului prin credința în Dumnezeu, convertirea din starea de atei întru aceea de creștini a celor doi eroi principali, Mihai Doran și Florin Vernescu, fiind, în cele din urmă, singura cale de transformare a caracterelor acestor tineri, într-o vreme când propaganda ateistă din România anilor '70, reușise să înstrăineze mai ales tineretul țării, de practicile religioase tradiționale, încorsetându-i libertatea de gândire și dezumanizându-le, uneori, în cazul celor slabi, caracterele.

Situat la antipodul jurnalelor de disidență și de detenție, referitoare la aceeași perioadă istorică a deceniului al optulea, cum ar fi, să zicem, „Culoarea curcubeului”, de Paul Goma, în care autorul este el însuși un erou al zilei, în confruntare cu liderii comuniști și liderii lor de tortură, romanul „Dincolo de curcubeu” aduce pe parcursul a peste patru sute de pagini, un extraordinar proces de transformări sufletești, datorat în exclusivitate concurenței dintre dragostea umană și cea divină, într-o societate întemeiată pe o doctrină ateistă și bântuită de arivism și minciună, autorul însuși dovedindu-se a fi un excelent cunoscător al Bibliei și al religiilor practicate în mod legal sau clandestin în România abuzurilor de tip comunist. Dacă în viziunea lui Goma „curcubeul” este simbolul pământean al pluralismului politic și al democrației, spre care tinde lupta anticomunistă a autorului erou, în viziunea lui Bălan curcubeul pare a fi echivalentul purității și decantării sufletești a omului. Dincolo de el, se produce, precum în povestea biblică a lui Saul (devenit apostolul Pavel), impactul omului cu lumina divină, înțeleasă ca adevăr absolut.

Bântuit de caractere și acțiuni contrastante, împănat cu scene de familie, profesionale, de pustnicie și de credință, cu conflicte determinate de convingeri politice, filozofice, dar mai ales religioase, romanul lui Bălan începe și se sfârșește cu aspirații omenești tulburătoare, către lumină și adevăr absolut. Pe această cale, lumina curcubeului este menită să amintească „de legământul veșnic” al omului cu divinitatea. Trăirea luminii divine a „Luceafărului orbitor” de „dincolo de curcubeu”, rămâne însă un privilegiu al celor aleși, al spiritelor atingând perfecțiunea. Este, poate, lumina miraculoasă, revărsându-se din poeziile lui Lucian Blaga, lumina căutată odinioară de Goga, în poezia „Rugăciune”, ori „Nadirul latent” din poezia lui Ion Barbu sau – de ce nu? – lumina lucidă a ideilor pure, văzute cândva de un Camil Petrescu... (...)

(George Băjenaru, critic literar)

(...) Un sfert de veac în care scriitorul Cristian Petru Bălan a strâns cu grijă cioburile dintr-un vitraliu imens, eventual ceresc, potrivindu-le, ca într-un joc puzzle, pentru ca noi să dobândim imaginea întreagă a sufletului său. Autorul nu a căutat dinadins întâmplări extraordinare pentru tezaurul său, ci a lăsat liberă intrarea, cu ușile larg deschise, înlăuntrul ființei sale bântuită de neliniști creatoare și de fervoarea pe care ți-o conferă lucrul bine alcătuit. Nu credem că și-a propus să-și noteze cele 4000 de gânduri spontane sau adânc meditate în minte, ci a pornit de la o reflecție, care a atras după sine, precum un uriaș fluviu, toate firișoarele de ape care și-au găsit sălaș în câmpia nesfârșită a apelor sale intime.

Pot fi adunate 4000 de reflecții într-un sfert de secol? Pot, iată. Fiind întinse pe o perioadă atât de vastă, atunci și temele vor fi extrem de variate și neașteptate. Desigur, subiectele pot fi considerate comune: Timp, Spațiu, Dragoste, Inimă, Viață, Moarte etc. Dar depinde cum le-a modelat în mintea lui scriitorul. După criterii proprii,

firește. Într-aceasta constă noutatea... În ineditul gândirii, ceea ce a condus la realizarea tot atâtor imagini, cât pot fi văzute printr-un caleidoscop cu oglinzi și sticle colorate. Ochiul le privește cu încântare și dorește să le rețină pe toate. Dar mâna scapă și într-un fracțiune de secundă, a răsărit alt model și mai încântător, din aceleași cioburi colorate. O multitudine de modele, care mai de care mai frumoase. Autorul nu s-a preocupat de structurarea lor pe tematici, ci le-a lăsat așa cum s-au iscat în memorie. Și n-a greșit. Elaborarea după un plan chibzuit, poate că le-ar fi deturnat curgerea firească spre albie. Toate aceste formulări aforistice conturează personalitatea scriitorului Cristian Petru Bălan, dar mai cu seamă cea a omului cu același nume. În plus, autorul are un umor sănătos, molipsitor și posedă acea calitate rară de a-și vedea propriile limite și a face haz de ele. Este un observator al vieții, inegalabil.

Mărturie stă chiar prima reflecție asupra chiar a propriilor gânduri prezente în acest volum: „N-am să-mi deplâng nicicum valoarea reflecțiilor și a gândurilor pe care le-am notat aici, pentru motivul că nu-s nici atât de bune ca să le memorez, nici atât de rele ca să le șterg, dar am să-mi regret de fiecare dată gândurile care mi-au venit prin minte și pe care, pentru motivul că nu le-am notat imediat, le-am uitat. Despre ele voi spune întotdeauna, cu neprefăcută nostalgie și mâhnire, că ar fi fost cele mai bune”.

(**Cezarina Adamescu**, scriitor și critic literar, membru al Uniunii Scriitorilor din România)

De peste opt ani am avut onoarea și bucuria să-l cunosc pe domnul Cristian Petru Bălan, la lansarea de carte a domniei sale dedicată marelui inventator român Justin Capră – *„Justin Capră, unul dintre marii inventatori români și universali ai secolului nostru”*, Ed. Ploiești-Mileniul III, 2012. De atunci avem o fructuoasă colaborare. Este membru de onoare al revistei de creație și cultură Bogdania de la înființare, februarie 2013. A fost, la primele trei ediții ale Festivalului-concurs literar Bogdania (2012-2104), președintele juriului și a primit pentru valoroasa sa operă și răspândirea culturii române în lume, mai multe premii și diplome de excelență. Am primit și citit o bună parte din cărțile dânsului și cu certitudine pot afirma că este o personalitate plurivalentă, marcantă a literaturii și artei, un intelectual valoros, un Român desăvârșit, bun patriot și creștin autentic. Este un slefuitor în aurul sufletesc, permanent ne dăruiește din lumina ființei, îndemnându-ne să fim noi înșine făclii spre ridicarea neamului românesc spre înalte culmi ale civilizației umane. A scris cărți de poezie, proză, teatru, romane, a întemeiat reviste, a fost om de televiziune și radio, a pictat, a sculptat, muncește zilnic cu dăruire și iubire frățească. Este permanent cu gândul la România, manifestând permanent o mare prețuire pentru limba română și pentru țara natală.

Sunt convins că în sufletul scriitorului Cristian Petru Bălan, există Raiul, o comoară din care muguri de ecouri, de dincolo de ocean, ne învăluie, pe noi românii, cu valuri de iubiri și "visări albastre". Este o ființă adorabilă, dedicată în întregime propășirii și renașterii neamului nostru. Deși a realizat o vastă și diversificată operă, este modest și foarte respectuos cu semenii. Iubește: copii, florile, artele și tot cei frumoși. Domnul Cristian Petru Bălan este și va rămâne un strălucit exemplu, un român de excepție prin fapte, creație și credință.

(**Ionel Marin**, Redactor șef revista de cultură Bogdania)

Extrase din operă:

România scumpă

România scumpă, mândră România,
Munții-ți scânteiază cu sclipiri de soare,
Dealuri, râuri, câmpuri – toate-s poezie,
Triluri dulci de păsări codrii-ți înfioară,

Parfum de narcise, de fâneți cosite,
Prin poieni se-ntinde, văile-ți inundă...
Garofițe roșii râd la geam ivite,
Vrând să-ți spună: Mamă, vei avea izbândă !

Fiii tăi, prestigiul vor spre cer să-ți salte,
Tot ce-i măreție din splendoarea-ți sfântă,
Steagul tău ni-i farul pus pe culmi înalte,
Steag scăldat în lacrimi tot mai sus se-avântă.

Patrie de glorii, Patrie străbună,
România mamă, scumpă și bogată,
Unitatea noastră îți va fi cunună
Și vei fi mai mândră cum n-ai fost vreodată!

Ascultă cum din cosmos...

Ascultă cum din cosmos o muzică stelară
Îmbracă universul curgând înspre Pământ;
Ne scaldă-n sunet dulce, din galaxii rășfrânt,
Și ne absoarbe-n aștri și-n unda lor solară,

Iar liniștea rodește și se transformă-n cânt...
Nemărginirea clipei cu aripa-i de ceară,
De dincolo de soare, cu calm ne înconjoară
Și tot ce e tăcere devine viu cuvânt.

Aș vrea să vii cu mine și stea să-mi fii oriunde,
S-aud vibrând prin preajmă, senină, vocea ta,
Venind din cor de îngeri prin ireale unde,

Precum lumina lunii de mici ne alintă.
Primește-mi ca o jertfă durerile-mi profunde
Și crede-mă-ntru totul – și nu mai cerceta!

Sădind iubirea-n muguri...

Sădind iubirea-n muguri, în flori și-n rădăcină,
Sub scoarțele de paltini și-n unduiosul lan,
Aștept să văd la tine cu cât de mult elan
Reverberează ființa-mi prin trestii de lumină.

Când fața lunii-noată pe valuri de ocean
Și brațele de spume de albe stânci se-anină,
Eu înc-aștept ecouri din partea ta să vină,
Ca să-ngenunchi la ele, dar poate-aștept în van.

Nu-mi îndemna speranța s-alunece sub stâncă,
Sub stalactite-n peșteri cu țurțurii sticloși.
Prin licărirea apei, prin unda ei adâncă,

De-mi concentrez privirea, văd ochii tăi frumoși.
Mă-ntorc în amintire și te mai caut încă,
Să nu repet păcatul acelorași strămoși.

Te-am întâlnit în raza luminilor...

Te-am întâlnit în raza luminilor din stele
Când timpul-nțepenise-n clepsidrele de dor,
Tălăzuind spre lună un cânt fermecător
Ce-mi traversează iarna înfrângerilor mele.

Din fagurii iubirii cu gust amețitor,
Mi-am săturat speranța din negrele tunele,
Din flacăra ta rece mi-am tras incendii grele,
Dar azi le-am dus pe toate la-același numitor.

Mai fumegă-un tăciune de amintiri fidele,
Acestea mor și-nvie mai mult din vina lor.
Nu mă-ndemna să scormon scânteile din ele,

Căci nu se-ntoarce timpul ce-n veci e curgător,
Ci-nvață-mă secretul trăirii paralele,
Să pot și eu, ca tine, prin două lumi să zbor.

Hai, vino primăvară...

Hai, vino Primăvară, pe aripi largi de înger,
Căci ești împărăteasă de-a lungul unui an,
Și urcă-n Carul Mare, celestul tău rădvan,
Ca să cobori în Țara de Doine și de Plângeri.

Acolo tu condu-ne s-ajungem la liman,
Să guști cu noi din lacrimi, prin trandafiri să sângeri,
Să guști durerea noastră, să simți dureri de-nfrângeri,
Să plângi cu ploi de doruri și să ne dai elan...

Acolo două inimi aprinse de iubire
Se înfrățesc cu tine oriunde tu plutești
Și te urmează-n drumul de foc și dăruire

Precum lumina lunii pe apele cerești,
Cu lacrimi mari de aur, prin norii-n prelungire.
Hai, vino, Primăvară, pe toți să ne unești!

Luna sclipind în lacuri...

Luna sclipind în lacuri mi-e soră pe vecie,
Știuleți cu boabe-aprinse și liliicii beți,
Și fulgii policromici pe aripi de sticleți,
O boare doar, de cântec, trecând prin noi zurlie;

Și zânele ondine și tufa de scaieți
Vibrând pieziș, în freamăt, prin zarea de câmpie,
Cum fluvii largi de fluturi pot dorul să-l re-nvie,
La fel, cu dulci iluzii, ai vrut să mă îmbeți.

Eu mă topesc în frunze și-n urdiniș de fum,
De unde sparg văzduhul albinele-amețite
Și trec lăsând în urmă suavul tău parfum

Și-n noi plutirea albă de logodiri tacite.
Ivirea ta din cețuri și dintr-un timp de scrum
Mi-e jugul nou, căci iarăși ard paiele mocnite.

Din flori răsari în lume...

Din flori răsari în lume, din crini și din cucute,
Din sâmburi de migdale și trandafiri țepoși,
Din frezii parfumate și cedrii grațioși
Ce-mbie mugurașii-ntre ei să se sărute.

Tu ruptă-ai fost din mine, că-mi simt în coaste golul
Și potolești plăcerea privirii omenеști;
Zeită-ți spun în taină, deși femeie ești,
Născută să-mi fii stema, mândria și simbolul.

Pe cer e scrisă clipa ce mi te-a scos 'nainte;
Privesc de-acuma cosmic conturul tău gingaș,
Iar legilor celeste le sunt pe veci chezaș

Că viscolul luminii te-a modelat cuminte.
"– Iubește-mă!" – te strigă tot trupu-mi pățimaș,
Dar... greu m-a ars ghețarul din ființa ta fierbinte.

În crâng, privighetoarea...

În crâng, privighetoarea și cinteze, și presuri,
Din când în când, și cucii, pe amândoi ne strigă...
Pădurea grea de triluri tresare-ntr-o ferigă,
Respiră iar o seară de basme și eresuri.

Singurătatea tristă pe noi nu ne intrigă
Și-nlăcrimăm amurgul cu blânde înțeleșuri.
Murmură-n flori izvorul ce curge către șesuri,
Iar noi vibrăm romantic legați într-o verigă.

La răsăritul lunii îngenunchem spre stele,
Din care ochii noștri sorb mii și mii de raze;
Eu tac. Tu plângi duioasă privind cu drag spre ele

Și-atunci plânge și luna cu lacrimi de topaze...
O, cerule, ai milă, păzește-ne de rele,
Să nu murim prin crânguri de-atâtea dulci extaze.

Romantică, superbă...

Romantică, superbă și crudă câteodată,
Împărtășind iluzii cu pufi de păpădie,
Tu mă provoci, la rându-mi, să intru-n bătlie
Dorind să-ndoi asfaltul de sub un sloi de fată.

Iubirea ta, gândit-am, la fel cu-a mea să fie,
Dar ce cântar măsoară iubirea cât arată?
Scafandru-n sentimente, nu le descurc vreodată,
Când mii de sori din lacuri nu-s cel de pe tărie.

Căldura ta din sânge o vrusem egalată
Cu ce simt eu și, poate, mai sus de Everest,
Să fim săgeți de flăcări țâșnind spre cer deodată,

S-aprindem Galaxia cu-n sfânt amor celest -
"Amor ce mișcă stele" – o lege mult uitată,
Pe care-o reimpunem doar printr-un sacru gest...

Tu crezi că-amorul nostru...

Tu crezi că-amorul nostru vreodată se va stinge?
Polara stea e fixă; izvoru-i nesecat,
Iar eu te caut încă. Dar plouă azi ciudat
Și-n timp ce-ntreb de tine, furtuna rău se-ncinge.

Prezența ta calină e-aici, chiar de-ai plecat,
Atâta doar că, totuși, nu te mai pot atinge
Sau că-ndoiala neagră se pare că mă-nvinge,
În timp ce-acuma plouă cum nicicând n-a plouat.

Așa potop teribil e-n apele de-afară,
Atâția munți de gânduri mi-au răsărit, pe rând,
Încât speranța însăși începe-ncet să moară

Și să-ți întrebe gândul ce este-n acest gând?
Un brad trăsnit se-aprinde și vântul mi-l doboară
Și chiar atunci la ușă e cineva bătând...

Profil realizat de **Ionel MARIN**, poet, eseist, publicist, editor

Vasile BELE

Aurel BELE, care semnează cu pseudonimul **Vasile BELE**, s-a născut la data de 20 martie 1970, în Baia Mare. Din 1994 până în prezent este subofițer, angajat al Ministerului Afacerilor Interne.

Studii: 2004 – 2008, Universitatea de Nord, Facultatea de Litere, Specializarea română-etnologie, 2009 – 2011, Universitatea de Nord, Facultatea de Litere, Masterat în etnoturism cultural.

Volume de autor:

- *Căsnicia pasului* – poezie, Editura Geo G, Baia Mare, 2005;
- *Poezia nunților pe Fisculaș*, vol. I, Editura Fundației Culturale Zestrea, Baia Mare, 2005 – carte premiată la Festivalul de poezie și folclor Vasile LUCACIU – Cicârlău, 2004;
- *Poezia nunților pe Fisculaș*, vol. II, Editura Fundației Culturale Zestrea, Baia Mare, 2006;
- *Încercări desculțe* – poezie, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2008;
- *Toponimia satului Chiuzbaia* – monografie toponimică a localității Chiuzbaia, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2008;
- *Nunta ca întemeiere. Orația de colăcărie în poezia nunții*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2009;
- *Veronica Crăciun Perșe – un suflet printre stele*, Editura Eurotip, Baia Mare, 2011;
- *7 zile – 7 poeme*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2012;
- *Taine. Încă un gând*, Editura Armonii culturale, Adjud, 2015;
- *Numai 50 de poeme dintr-un manuscris*, Editura Armonii culturale, Adjud-Vrancea, 2016;
- *Cartea nunții de aur*, Editura Armonii culturale, Adjud-Vrancea, 2016;
- *Clepsidra cu poeme*, Editura Gutinul, Baia Mare, 2017;
- *Căsătoria – rit de trecere – între imaginarul omului tradițional și imaginarul omului modern*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, 2017;
- *Vise ce nu mor*, Editura Armonii culturale, Adjud-Vrancea, 2018, cu o prefață de Gheorghe A. Stroia – membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe.

Volume în colaborare și cooperare:

- *Silvia Tămășan – născută în zodia cântecului. Amintiri din viața artistică*, Editura Eurotip, Baia Mare, 2011;
- *Ghid practic de organizare a unei nunți – sfaturi, păreri, impresii personale, gânduri, întrebări, răspunsuri*, Editura Eurotip, Baia Mare, 2012;
- *Maria Tripon – mesager al Jării Oașului – promotorul țâpăriturii oșenești*, Editura Ecou Transilvan, Cluj-Napoca, 2012;
- *100 de sfaturi pentru tinerii miri*, Editura Maestro-tip, Fersig, 2014;
- *Cristina Petriman – debut în cântecul popular. Gând la început de drum*, Editura Maestro-tip, Fersig;
- *Interviuri – oameni, locuri, fapte, gânduri, perspective ...*, Editura Singur, Colecția SCRISUL DE AZI, Târgoviște, 2015;
- *Recenzii, apariții, semnalări editoriale*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, 2017;
- *Ghiță Blidar – un om între artiști, un artist între oameni*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, 2017;
- *Din lada de zestre a satului Chiușbaia – poezia populară*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, 2018;
- *Poezii din Fisculaș*, Editura Contraste Culturale, Girugiu, 2019.

Antologii:

- *Antologiile revistei Singur – Poezia*, Editura Grinta, Cluj-Napoca și Editura Singur, Târgoviște, 2010;
- *Antologie a poeziei maramureșene. De la poezia populară până în 2009*, Editura Ethnologica, Baia Mare, 2010;
- *Armonii culturale: Meridiane lirice – Antologie universală a poeziei românești contemporane (124 poeți contemporani)*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, 2012;
- *Ceasuri de mătase – Antologie de poezie negru pe alb*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, 2013;
- *Antologia Cenaclului Scriitorilor din Maramureș – „Pași împreună”*, Editura Gutinul, Baia Mare, 2013;
- *Simfonie-n verde crud – Antologie literar-artistică Napoca Nova*, nr. 6 (1/2015), Cluj-Napoca;
- *Primăvara metaforelor – Antologie de creație literară*, Editura InfoRapArt, Galați;
- *Roșu-aprins în câmpul de mătase – Antologie literar-artistică Napoca Nova*, nr. 7 (2/2015), Cluj-Napoca;
- *Cuvinte pe aripi de gând – Antologie de versuri româno-franceză*, Biblioteca Cronopedia, Editura Inspirescu, 2015, traducere și adaptare Anișoara VLEJU;
- *Poezii de vară – antologie poetică alcătuită de Puiu Răducan*, 2015;
- *Pe șevalete, ruginiul toamnei – Antologie literar-artistică Napoca Nova*, nr. 8 (3/2015), Cluj-Napoca;
- *Eternitatea unei emoții – Antologie de creație literară*, Editura InfoRapArt, Galați, 2015;
- *Antologia – Scrisul de azi*, Editura Singur, Târgoviște, 2015;
- *Ninsori albastre cerne cerul – Antologie literar-artistică Napoca Nova*, nr. 9 (4/2015);
- *eCreator – Cenaclul de la Satulung*, Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2015;

- *Ne cheamă cucul în zăvoi* – *Antologie literar-artistică*, Napoca Nova, nr. 10(1/2016), îngrijitor antologie – Voichița Pălăcean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca;
- *Roua dimineților senine* – *Antologie literar-artistică*, Napoca Nova, nr. 11(2/2016), îngrijitor antologie – Voichița Pălăcean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca;
- *ACtori printre astre* – *Antologie de poezie contemporană*, vol. II, coord. Gheorghe A. Stroia, Editura Armonii culturale, Adjud-Vrancea, 2016;
- *LiterCritica* – *Antologie de texte critice (note, comentarii, cronici și recenzii)*, Editura Armonii culturale, Adjud-Vrancea, coord. Gheorghe A. Stroia, 2016;
- *Deschide, dorule, poarta*, antologie îngrijită de Marin Toma, Editura Pim, Iași, 2016;
- *Frumoasă toamnă bogată* – *Antologie literar-artistică*, Napoca Nova, nr. 12(3/2016), îngrijitor antologie – Voichița Pălăcean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca;
- *Alburii sclipiri de stele* – *Antologie literar-artistică*, Napoca Nova, nr. 13(1/2017), îngrijitor antologie – Voichița Pălăcean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca;
- *Prietenii poetice* – Antologie realizată de Ioan Romeo Roșiiianu și Mariana Petrache, Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2017;
- *Pași pe visele ierbii* – *Antologie literar-artistică Napoca Nova*, nr. 14 (2/2017), îngrijitor antologie – Voichița Pălăcean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca;
- *Raiul cuvintelor* – *antologie de creație literară*, Editura InfoRapArt, A.S.P.R.A. – Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice, Galați;
- *Carmen* – *Antologie lirică (vol. VIII)*, Antologator/coordonator Rodica Elena Lupu, Editura Anamarol, București, 2017;
- *România, pentru tine!*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, coord. proiect: Gheorghe Stroia și Cristian Petru Bălan, 2017;
- *Parfumul unei noi primăveri* – *Nuovo profumo di primavera*, Antologie internațională de poezie, Româno-Italiană, Un'antologia internazionale di poesia, Rumeno-Italiano, Editura Liric Graph, Făurei-România, 2017, traducece Maria Niculescu, cu o prefață de prof. Florina Macsim;
- *Clepsidra cu sentimente. Tabăra prieteniei literare: scriitori români contemporani*, Ediția 2018 – *antologie*, coordonator Mariana Moga, Editura EmmaBooks, Sebeș;
- *Suave minuni înmiresmate* – *Antologie literar-artistică*, Napoca Nova, nr. 18(2/2018), îngrijitor antologie – Voichița Pălăcean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca;
- *Dicționar de reliefuri literare românești – scriitori români contemporani*, coord. Mariana MOGA; Editura Armonii Culturale, Adjud, 2018;
- *Interviuri cu scriitori români contemporani – în dialog cu inima*, vol. II, coord. Gheorghe A. STROIA, Editura Armonii Culturale, Adjud, 2018;
- *Antologia Centenarului Marii Uniri (1918-2018)*, *Casa mea, ROMÂNIA MARE*, nr. 19-20 (3-4/ 2018), îngrijitor Voichița Pălăcean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca;

- *Antologia – Amintiri de secol XX – STARPRESS 2018*, Editura Olimpicas, Galați, coord. Ligya Diaconescu;
- *Antologia – „Limba noastră cea română” – STARPRESS 2018*, Editura Olimpicas, Galați, coord. Ligya DIACONESCU;
- *Antologia literară – CENTENAR 2018*, coord. prof. Izabela Tănasă, Editura Contraste culturale, Giurgiu;
- *Unire în cuget și-n simțiri. Apulum – Bălgrad – Alba Iulia. 1 DECEMBRIE 1918 – 1 DECEMBRIE 2018. 100*, coord. Rodica Elena LUPU, Ed. Anamarol, București;
- *Antologia „Centenarul Unirii – STARPRESS 2018”*, coord. Ligya Diaconescu, Editura OLIMPIAS, Galați, 2018;
- *Cuvânt în lume – Antologie de creație literară și artistică*, Colegiul Național „Mihai Eminescu”, ediția a VIII-a, coord. Florica Bud, Baia Mare.

Poezii traduse în limba:

Franceză – volumul *Cuvinte pe aripi de gând – antologie de versuri româno-franceză – Mots sur les ailes de la pensée – anthologie roumain-français de poèmes*, Editura Inspirescu, Satu Mare, traducere de Anișoara Vleju, 2015;

Italiană – volumul *Parfumul unei noi primăveri – Nuovo profumo di primavera*, Antologie de poezie contemporană româno-italiană, Editura Liric Graph, Făurei, traducere Maria Niculescu, 2017;

Spaniolă – volumul *Cuvânt în lume – antologie de creație literară și artistică*, Baia Mare, traducere eleva Ancuța-Diana Bărbos, 2018;

Albaneză – volumul *Daruri divine – Dhurata hyjnore*, Editura Amanda Edit Verlag, București, 2019.

Publicații în reviste:

Revista Memoria Ethnologica; revista Jandarmeria Maramureșeană; Informația Zilei de Maramureș; revista Singur; vocea clujului; slova-creștină.ro; ziarulnațiunea.ro; revista Izvoare Codrene; revista Costelații Diamantine; Credința adevărată; Răsunetul; Occidentul românesc; Casa gândului – Cleopatra; Popasuri culturale românești; Negru pe alb; revista Din Vatra Satului; Glas comun; revista Moldova Literară; revista Clepsidra de cristal; revista Armonii Culturale; eCreator; revista Dor de dor; revista Bogdania; revista BOEM@; blogul Moara lui Gelu; revista Contraste culturale; revista Jandarmeria Maramureșeană.

Contribuții la alte volume:

„*Documentar biobibliografic aniversar – Mihai Dăncuș 70*”, apărut la Biblioteca Județeană „Petre Dulfu”, Baia Mare, 2012;

„*ION BURNAR – în memoria prietenilor*”, Editura Gutinul, Baia Mare, 2012.

Referințe și prefețe la cartile altor autori:

- *Ionel Sima – Cărări printre stele*, Editura Armonii Culturale, Adjud, Vrancea, 2013;
- *Cristina Petriman – debut în cântecul popular. Gând la început de drum*, Editura Maestro-tip, Fersig-Maramureș, 2014;

- *Silvia Tămășan – născută în zodia cântecului. Amintiri din viața artistică*, Editura Eurotip, Baia Mare, 2011;
- *Maria Tripon – mesager al Țării Oașului – promotorul țâpăriturii oșenești*, Editura Ecou Transilvan, Cluj-Napoca, 2012;
- *Marița Grigor – suflet din sufletul meu*, 2016;
- *Mihai Coșerariu – Călător prin vis*, Editura Cetatea Doamnei, Piatra Neamț, 2017.
- *Frânturi din suflet cu o prefață Ionel Sima și trilogia – pământ, trăire, cer*, 2018.

Referințe critice și recenzii:

- *„Cântecul mi-e tare drag. Maricica Mihoianu – după 25 de ani de cântec”*, volum apărut prin grija, truda și osteneala Lucreției și Ioan Mititean, la Editura Pim, Iași, 2012, pag. 202;
- prof. Ioana Filip & Vasile Iuga de Săliște, *„Groșii Țibleșului – locuri, oameni, fapte și tradiții”*, apărut la Editura Societății Culturale Pro Maramureș „Dragoș Vodă”, din Cluj-Napoca, în anul 2009;
- Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, sub directa coordonare a poetei *Mihaela Gudană*, (Ghidigeni – Galați) – iese la lumină prestigioasa *Antologie de poezie negru pe alb „Ceasuri de mătase”*, în care/unde semnează un număr de 31 de poeți, *„atât din țară, cât și din diaspora”* (pag. 6), după cum punctează Gheorghe A. Stroia – membru ARA, în calitate de editor al antologiei, având un număr de 268 pagini;
- Profesorul și poetul Gelu Dragoș din Lucăceștii-Maramureșului, lângă Mireșul Mare, ne poartă, să ne relaxăm, citind, volumul *„Opinii”*, apărut la Editura Singur, Târgoviște, 2015, pag. 100, volum ce aparține *Colecției Scrisul de Azi*, colecție înființată la inițiativa unui maramureșean de-al nostru, Ștefan Doru Dăncuș;
- Volumul *„Roșu-aprins în câmpul de mătase”*, numărul 7 (2/2015), pag. 580, îngrijitor antologie Voichița Pălăcean-Vereș, proaspăt apărut de la tipar;
- *Amprente lirice – amprente pe/în suflet... Semnal editorial*, cu o postfață semnată de Ioan Asavei (publicist), apărut la Editura Cetatea Doamnei, Piatra Neamț, în 2017, care poartă semnătura lui Mihai Coșerariu;
- *Ghiță Blidar – un om între artiști, un artist între oameni*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea, 2017.

Diplome și premii literare:

- 2019, DIPLOMĂ DE EXCELENȚĂ – oferită de Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu”, Botoșani, cu ocazia „ZILELE CULTURII – ZILELE EMINESCU”;
- 2018 – DIPLOMĂ DE EXCELENȚĂ – oferită de Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu”, Botoșani;
- 2018 – PREMIUL PENTRU ORIGINALITATE, la secțiunea POEZIE, ca urmare a participării la Concursul Internațional de Creație Literară „CENTENARUL MARII UNIRI 1918-2018”, Giurgiu;
- 2018 – PREMIUL I – Festivalul de poezie – CĂLĂRAȘI;
- 2018 – PREMIUL ONORIFIC – Concursul de poezie și proză scurtă: OMAGIUL ANIVERSĂRII MARII UNIRI D ELA 1 DECEMBRIE 1918, „O PATRIE, UN GÂND, UN SINGUR SIMȚĂMÂNT”, ALBA IULIA;

- 2017 – PREMIUL I – FLORENȚA ALBU – Concursul Național de Poezie, Proză, Eseu, Reportaj, Epigramă, Artă Plastică, secțiunea poezie – Dor Mărunt, jud. Călărași;
- 2014 – PREMIUL III – DROPIA DE AUR – Concursului Național de Poezie, Proză, Eseu, Reportaj, Epigramă, Artă Plastică, de la Dor Mărunt, jud. Călărași.

Referințe critice:

Încercări desculțe, cu o Postfață – zâmbete și verbe – sămănătorul de cuvinte, de poetul Niclae. I. Petricec

Verb „săltăreț”, ironic și muștrător în limbaj arhaic, specific țaranului român. Aceasta ar fi sintagma sub care aş aşeza versurile lui Vasile Bele. ar mai fi, mișcătoarea curgere a vocabularului din această nouă cartee, pe drumul să se nască, pentru că, autorul, sub aparența unor „Încercări desculțe” stă, „pe loc repaus”, înaintea cuvântului.

Registrul tematic amplu – poate prea amplu – împiedică realizarea unei analize pertinente, obiective. De o mare diversitate de genuri, sensuri și subiecte abordate, cartea va da, desigur, mult de lucru specialiștilor.

Zodia talentului nu îi este, de loc străină. În vibrația farului său interior, arhaicul nu-l lasă, iar laicul nu-l părăsește, autorul nu putea să ignore, în creația sa lirică, eterna și fascinanta iubire, subiect, pare-se, inepuizabil în poezia universală, deși a fost abordat (motivul) de aproape toți marii creatori.

(**Nicolae I. Petricec** – poet, ziarist – Baia Mare, 2008)

Autorul celor „7 zile – 7 poeme”, ilustrează extrem de frumos, sau aşează în fața fiecărei strofe, câte un motto, de fapt, uneori propoziție, alteori câte o frază, din „învățații” moderni sau contemporani sau nu cu noi, „gânditori” care nu pot concepe viața fără Dumnezeu sau fără Biblie – întâia carte.

O abordare tendențioasă, o gândire pretențioasă, mirific gândită, luând în calcul anotimpul acestei apariții – în pragul Marelui Praznic al Nașterii Pruncului Isus – moment în care ar trebui, mai mult ca niciodată, să dăruim lumină și căldură, să înțelegem lipsa ori neputința, să nu urâm, să nu ne certăm, să fim înțelegători, să iubim, să fim sinceri sau să iertăm.

Gândindu-mă la cele șapte zile ale săptămânii, gândindu-mă la câtă răutate există în acest moment pe pământ, la câtă ură încapă în inimile noastre (și iarăși iertare pentru sinceritatea celor scrise), la câte auzim și vedem că se întâmplă numai într-o singură zi (d-apoi în șapte!), îmi pun întrebarea – oare ce va mai urma? Cred că era nevoie de o astfel de abordare, încât pot spune că salut inițiativa autorului și apariția editorială. Urându-i succes noii apariții, voi încheia optimist, imitând modelul autorului celor „7 zile – 7 poeme”, rostind doar atâta – „Mi-ar place...”, și adaug eu, dacă această carte va fi citită de cât mai multă lume.

(**prof. Florica Jurasko**, 2012)

Evlavie și muze: „7 zile – 7 poeme”.

Vorbind despre volumul de versuri pe care îl lansează, afirmăm de la început că este unul original. Poetul, pentru că vorbim în cazul lui Vasile Bele de un poet autentic, pleacă de la creștinism spre lirică. Poemele cuprinse în carte au un caracter eminamente livresc. Ele se legitimează prin comentariul liric al unor

versete biblice, cugetări ale Sfinților Părinți ai bisericii creștine, dar și ale unor personalități cu totul de excepție din domeniile bisericii, filosofiei, științei, literaturii, artei, precum: Jean Jaques Rousseau, Bonaparte, Hugo, Socrate, Cicero, Seneca, Fericitul Augustin, La Bruiere, Galilei, Kant, sau românii dr. Paulescu ori Nicolae Iorga.

Cartea de față este certificatul de veritate că sub haina militară se poate ascunde și un suflet sensibil, capabil să se ridice dincolo de cenușiul sau rigorile vieții de cazarmă. De aceea, el poate apărea uneori atipic, iar noi, ceilalți, trebuie să-l înțelegem, să-l iertăm și să ne bucurăm că între noi există un creator de literatură. Pentru că, vorba latinului, „verba volant, scripta manet!”.

(Prof. Dragomir Ignat, 2013)

Vasile BELE, **7 zile – 7 poeme.**

Cartea de față este rezultatul unor frământări evidente ale domnului Aurel Bele privind descifrarea sensului existenței, privind raporturile individului cu lumea, cu divinitatea și, nu în ultimul rând, cu el însuși. Ea izvorăște, fără îndoială, din sufletul unui bun creștin, al unui fin observator al lumii, al unui creator și iubitor de frumos care este conștient că omul – această creație a lui Dumnezeu – trebuie să devină mai bun, mai drept, mai iubitor de semenii. Autorul dorește ca lumea să fie mai bună, ba chiar, dacă ar putea, ar schimba-o, ar schimba, după cum însuși mărturisește, gândirea unora, caracterul altora, iar pe unii i-ar schimba ... de tot.

Cartea în ansamblul ei este pătrunsă de un fior liric de o factură aparte, susținut de sinceritatea trăirilor autorului, de educația și talentul său indiscutabil, toate acestea grefându-se pe o formație profund creștină, asumată și promovată prin fiecare poem. Ea este o dovadă că în sânul unei categorii socioprofesionale severe, austere chiar, pe ai cărei reprezentanți lumea este obișnuită să și-i reprezinte doar cu bastonul și scutul în mână, există suficient spațiu pentru sensibilitate, pentru delicatețe sufletească și gingășie, pentru frumos și pentru poezie. Sunt calități care-i sporesc prestația, îi pun în lumină fondul profund uman și ne determină pe noi să-i acordăm un plus de respect și de încredere. Este un motiv în plus pentru a-l felicita cu căldură pe domnul Aurel Bele, apreciindu-i cum se cuvine strădaniile și realizările.

(Conf. univ. dr. Ștefan Vișovan, 2013)

Taine. Încă un gând, cu o prefață „Vasile Bele – un romantic incurabil al himerelor: viață/iubire/moarte”, semnată de Gheorghe A. Stroia.

Printre tinerii poeți maramureșeni, ce reușesc să îndeplinească responsabilitățile unei meserii, dure în aparență, cu sensibilitatea necesară activității literar-artistice, se află și jandarmul Vasile Bele. Poet plin de energie, omniprezent în reviste ori pe site-uri cu profil literar/ de actualitate, se dovedește a fi și un promotor cultural valoros, ce reușește să aducă în atenția publicului larg, figuri noi, talente autentice, indiferent dacă se referă la foarte tineri creatori de frumos de pe tărâmul muzicii sau al literaturii. Prin interviurile sale, pline de culoare, se pot desluși tainele unor destine culturale în formare, oameni deschiși la minte și la suflet, dispuși să-și pună viața în slujba muzelor.

Iubirea este sinceră, rezervată, romantică, iubita este așezată pe un piedestal și îmbrăcată în mățăsuri fine ale cuvântului inspirat de muză. Ei i se închină versuri pline de eros subtil, ori alese rugăciuni spre binecuvântare. Gândurile poetului sunt sincere, printre nostalgiile tinereților se scurg lacrimi ce spală păcate și păstrează cerul mai aproape. Iubirea este un miracol de care orice suflet „viu” ar trebui să se bucure, un miracol ce ar trebui să aducă alinare suferințelor și vindecare rănilor deschise.

(**Gheorghe A. Stroia**, Membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe, 2015)

Primăvara metaforelor – Antologie de creația literară, cu o prefață semnată de Petre Rău.

Creația personală pe care ne-o etalează în această antologie colectivă este alcătuită din câteva poeme originale, cu aromă populară. Prin versul său u iz folcloric, neîncorsetat de canoane prozodice (rimă, ritm, măsură), autorul reușește să-și exprime cel mai bine sentimentele și experiențele, dovedind un talent nativ și o înțelepciune specifică omului simplu de la țară.

Vasile Bele este o voce plină de energie, prin intermediul căreia se face auzită simțirea și gândirea oamenilor simpli.

(**Petre RĂU**, îngrijitor antologie, 2015)

Antologia deschide-mi, dorule, poarta, cu o prefață de Ion Ionescu-Bucovu.

Motivul DORULUI, împletit cu al DRAGOSTEI, a fost preluat și de lirica cultă. Majoritatea poezilor scriu o poezie plină de dor și de dragoste. Nici poetul Vasile Bele nu face rabat. Vasile Bele – din Baia Mare, absolvent al Universității de Nord, Facultatea de Litere, specializarea română-etnologie, scrie o poezie în stil popular, despre starostele jocului popular, un dialog între mamă și fiică pe motivul participării la jocul DE LĂSATUL SECULUI, foarte frumos construite și elaborate.

(**Ion Ionescu-Bucovu**, 2016)

Versurile tradiționale, versuri populare, cu același motiv din vremi imemoriabile ne aduce și Vasile Bele – prin lirica sa. Aici, totul stă sub semnul tradiției și a tradiționalului foarte bine transpus în poezie. Poetul, a demonstrat că poezie e o scufundare în ființă, o voluptate, o împlinire. Poezia e ca viața! Fără poezie, am rătăci și mai anevoios decât rătăcim azi prin acest neant numit România.

(**Dumitru Sârghie** – ziarist, Slatina)

Volum antologic – Regal poetic. *Pecetea cuvântului constituie un punct de referință prin care autorul reda echilibrul poeziei prin desăvârșirea conceptelor, cuvintele căpătând noi sensuri sub pecetea tainei. Autorul (Vasile Bele) se evidențiază printr-o simplitate debordantă, un romantic incurabil cu un vibrator ce cuprinde teme ca vatra satului, cu influențe folclorice, abordând o paletă de idei și reprezentări lirice diversificate.*

(**Sânziana Emanoil**, scriitor, 2018)

Extrase din operă:

Fost-a un Cuza, fost-a un Ștefan ... dar fost-a și-un Bogdan ...

Treziți-vă români, treziți-vă români
și tu frumoasă țară,
Treziți-vă, ieșiți, strigați, ieșiți ...
ieșiți din amorțeală,
Că nu mai vrem ... nu vrem ... nu vrem,
pe-acest pământ să fie,
Ce nu s-a auzit ... ce n-a mai fost ... ce este ...
în tine, Românie!

Ce e acum? ... Ce e acum în tine, țară,
e un haos total,
Nu e nimic de bine, nu e curaj, nu e virtute,
ci-un haos general.
De s-ar trezi un Ștefan ... Domn Ștefan, sau un Vodă Bogdan –
pe loc ei ar muri,
La fel ar fi și Cuza ... și Cuza, nici el ... nici el ...
n-ar vrea a mai trăi!

Ei au avut curajul ... curajul ... curaj ...
de-a merge la război,
Noi? ... Noi?? ... cu toții ... cu toții
dăm astăzi înapoi ... cu toții, dăm înapoi.
Curaj n-avem, n-avem curaj ... n-avem tărie,
și n-avem demnitate,
E-un haos general ... așa nu se mai poate,
e haos chiar în toate ... așa nici că se poate.

Ce e cu lumea asta, ... ce e cu lumea,
ce e cu România?
Ieșim mereu în stradă ... ieșim în stradă
și ne strigăm mânia!
Dar cine ne ascultă ... chiar ...
chiar, cine-i ascultat?
Când nimenea în țara asta ... în țara asta ...
în seamă nu-i băgat!

De s-ar trezi un Cuza ... de s-ar trezi ...
de s-ar trezi un Ștefan, de s-ar trezi Bogdan,
N-ar mai fi astăzi criză, nu am fi-n criză,
n-ar exista golan,
Poporul ar munci și ar avea ... ori am avea
da, am avea de toate

Și-am trăi bine-n țară,
 în căși mari și bogate.

Trezește-te, tu, țară ... tu, țară,
 care ai fost și ești frumoasă
Și adă-ni-l pe Cuza ... sau pe Ștefan Vodă,
sau pe Bogdan Vodă, mai adă-ni-l acasă,
Să facă ei dreptate, dreptate ... să umble ...
 cu ocaua, să strige la unire,
Să fim cu toții-n cuget ... un cuget,
 un cuget și-o simțire.

Ei, fost-au cu onoare ... cu onoare ...
 și fost-au cu mândrie,
Dac-ar vedea acum ... ce-i astăzi,
 nici n-ar mai vrea să-nvie!
Cuza-a chemat la luptă ... la luptă,
 și fost-a brav bărbat,
Din patru zări de lume,
 pe toți, el i-a chemat.

I-a adunat acolo ... acolo ...
 în mijloc de cetate
Și le-a cerut să lupte ... să lupte ...
 dacă-și doresc dreptate, ori moarte-n libertate!
Să meargă înainte ... înainte ...
 să nu gândească la rău,
Stăpân le este el singur ... el singur ... și Dreptul ...
 și Dreptul Dumnezeu.

Astăzi ... astăzi ... trecut-au anii și ...
 și multe veacuri, dar ...
Ne batem noi cu noi ... noi între noi ...
 ne batem în zadar.
Ieșim, ieșim, strigăm, luptăm, strigăm în stradă
 și nimeni nu mai știe,
Ce se întâmplă-n tine ... în tine ...
 frumoasă și mândră Românie!

Justiția e oarbă? ... așa să fie? ... așa să fie?!
 unde e astăzi Cuza?
Unde-i ocaua lui cea mică? De ce ... de ce
e verde-n codru, frunza?
Jucăm hora unirii ... jucăm hora unirii ...
 în mijloc de cetate ...
Și ne urâm ... și ne urâm ... și ne urâm soră cu frate,
 nu ținem cu dreptate, ci ne urâm de moarte!

Aș vrea să vină iarăși ... să vină ... să vină, iarăși ...
să vină înapoi,
Să vină iarăși Cuza ... Ștefan să vină, să vină ...
să dea ochii cu voi ...
Și-atunci, să văd ... să văd ... la voi tărie,
de-a vă mai da stăpâni,
Sau veți fugi cu toții ... ca lașii ... cu toții,
așa ca niște câini.

Cât fost-ai de bogată ... și mândră ...
săraca noastră țară
Și cum plecăm din tine ... plecăm ... plecăm,
de silă-n altă țară
Și-acolo ne murim ... murim ... murim de dor,
de dor la alt stăpân,
Plângând pentru al nostru ... al nostru pământ
străbun ... pământ străbun!

Ne ducem sclavi la alții ... la alții pe moșii ... la alții ...
la alții să muncim ...
Decât ... decât ... aici în țară ... aici în țară ...
cu toții, în bine să trăim.
Și ne murim cu toții ... da, ne murim ...
puțin câte puțin ... puțin câte puțin ...
Muncind acolo ... muncind ... acolo ... acolo ...
pe cel pământ străin ...

Vă-ntoarceți când puteți ... vă-ntoarceți iarăși ...
iarăși la voi acasă,
În sfânta și dumnezeiasca biserică ...
a lui Cristos mireasă ... a lui Cristos mireasă,
Vă-ntoarceți, da ... vă-ntoarceți, da ... veniți ... veniți ...
cu gând de a nu pleca,
Dar vă ziceți într-una ... ziceți într-una ...
„- Asta nu-i țara mea!” ... nu mai e țara mea!

Cu o mahnire-n suflet ... în suflet ...
și cu amarul greu,
Voi zice chiar și eu ... da, chiar eu,
zice-voi, chiar eu,
Asta nu-i țara mea! Nu-i țara mea ...
căci de ar fi ... de-ar fi,
Cu toții-n ea, în țară ... cu toții-n ea,
mai bine am trăi.

Iertare-ți cer ... cu plecăciune, mare domn Cuza,
 ție Cuza Vodă, iertare-ți cer
Și ție Vodă Ștefan ... Ștefan Vodă ... plecat ...
plecat ... plecat și tu spre cer,
Iertare-ți zic ... iertare ... iertare ...
 și iar ... și iar ... și iar ...
Gândindu-mă la voi ... un Cuza ... un mare domn Ștefan,
 gândindu-mă la voi ... murit-ați în zadar,
De v-ați trezi acuma ... totul ... totul v-ar fi amar ... amar!

DE V-AȚI TREZI ACUM ... ACUM DE V-AȚI TREZI,
ÎNTOARCE-VĂ-VEȚI IAR ... ȘI IARĂȘI AȚI MURI!

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Corin BIANU

S-a născut pe data de 21 iunie 1946 în localitatea Pătroaia-Vale, comuna Crângurile, județul Dâmbovița. Este pseudonimul literar al lui Ioan Cobianu.

Studii:

După studii primare în satul natal și cele liceale în Găești, urmează Facultatea de Drept din București (1970).

Activitate:

Lucrează în aparatul de stat până în 1992, apoi consilier juridic la diferite societăți comerciale și instituții, printre care și Ministerul Culturii.

Activitate literară și publicistică:

Debut publicistic cu poezie la „Amfiteatru” (1971). Colaborează cu poezie, proză, povești pentru copii, la „Amfiteatru”, „Luceafărul”, „România literară”, „Convorbiri literare”, „Argeș”, „Scânteia tineretului”, „Litere”, „Curier”.

Debut editorial cu romanul „În bătaia vânturilor” (1986). Publică apoi volumele „Fenomenul Mudava” (1992), „Mari prezicători, timp și destin” (1995), „Drum fără întoarcere” (2001), precum și povestiri pentru copii „Regina din grădina fermecată” (1997) sau de analiză politico-socială a actualității „Scenariul NATO pentru dezintegrarea României” (1999), scris în contextul evenimentelor din Iugoslavia. Volumele de poezii prezintă o altă fațetă a creației sale: „Amiaza demiurgului” (1987), „Iubirea ca fire” (1997), „Marea Tăcere” (1999), „Lavi, reformă dragă” (2002). O perioadă a scrisului său este marcată de apariția ca autor sau în colaborare cu Ioan Mamulaș, a unor lucrări de parapsihologie: „Fenomene parapsihologice” (1993), „Dematerializarea parapsihologică, invizibilitatea” (1994), „Dicționar de parapsihologie” (1996). De asemenea, volumul „Actori, teatru, muzică, umor” (1986), scris în colaborare cu Horațiu Mălăieles. Atât în poezie cât și în proză, abordează subiecte majore referitoare la dezrădăcinare, echilibrul iluzoriu dintre temporal și atemporal, aspirația ființei spre eternitate. Tonul este meditativ, deși autorul trăiește permanent sub povara prezentului care-l determină să creadă „În fluidul astral al cuvântului”, căruia i se-nchină „ca la o țară înfloritoare / Pe care, cu cât mai mulți o iubesc / Cu atât mai puternică fi-va / Și nemuritoare”. În romane este deseori folosită tehnica

epistolară în evocarea unor stări sufletești, precum agonia, dezrădăcinarea individului într-o societate în dezagregare, debusolată. Registrul abordează o paletă largă de sentimente – neființa, liniștea, eternitatea – filtrate printr-o interiorizare puternică, topite deseori într-o expresie riguroasă, arhitecturală. Se consideră „Nepotul’ Mnea-tale, modern spus, Fan-Caragiale!...”.

Premii:

- Premiat la Festivalul umorului de la Vaslui în anul 1982.

Scrieri:

- *În bătaia vânturilor*, roman, Iași, Editura Junimea, 1986;
- *Actori, teatru, muzică – strofe umoristice*, în colaborare cu Horațiu Mălăele (caricaturi), București, Editura ATM, 1986;
- *Amiaza demiurgului*, București, Editura Eminescu, 1987;
- *Fenomenul Mudava*, București, Editura Intercontempres, 1992;
- *Iubirea ca fire*, București, Editura Eminescu, 1997;
- *Regina din grădina fermecată*, povești pentru copii, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997;
- *Marea Tăcere*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1999;
- *Drum fără întoarcere*, roman, București, Editura Muzeum, 2001;
- *Lavi, Reformă dragă*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2002;
- *Dematerializarea parapsihologică*, Editura PACO București, 1994, în colaborare cu Ioan Mamulaș;
- *Mari prezicători, timp și destin*, Editura Corvin și Editura Universul, București, 1995;
- *Dicționar de parapsihologie*, Editura Coresi și Editura Corvin, București, 1996, în colaborare cu Ioan Mamulaș;
- *Clarviziunea, capacitate paranormală*, Editura Teora, București, 1999;
- *Bioteapeuți celebri*, parapsihologie, Editura Biodova, București, 2000, în colaborare cu Anatol Ciocanu (R. Moldova) și alții;
- *Celesta Tian-Azaleea*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2006;
- *Zidul cel mai lung*, roman, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006;
- *Agremin și încă ceva*, roman, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007;
- *Poftim cultură! – epigrame*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2009;
- *Magie și paranormal, pas cu pas* Editura Dacoromână Comtera, București, 2010;
- *Văcăreștii la amiază*, roman, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011;
- *Marea tăcere*, Iași, Editura Tipo Moldova, 2012;
- *Hannah și zidul...*, roman, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2013;
- *Roaba cu motor*, roman, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2015;
- *Isus*, roman, Editura Herald București, 2015;
- *Cuvinte jucăușe, poezii ghidușe*, Editura Didactică și Pedagogică București, 2018;
- *Fecioara Maria*, monografie, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2020;
- *Un thriller psihologic*, roman, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2020.

Colaborări:

Actori, teatru, muzică – umor. (cu Horațiu Mălăie), București, Ed. A.T.M., 1986; *Fenomene parapsihologice* (cu Ioan Mamulaș), București, Ed. Teora, 1993; *Dematerializarea parapsihologică, invizibilitatea* (cu Ioan Mamulaș). București, Ed. Paco, 1994; *Dicționar de parapsihologie* (cu Ioan Mamulaș). București, Ed. Corvin și Ed. RAI, 1996; *Bioterapeuți celebri* (cu Anatol Ciocanu ș.a.), București, Ed. Biodava, 2000.

Antologii:

Antologia epigramei românești, București, 1977, editată de Mircea Trifu și N. Crevedia și ale *Uniunii Epigramiștilor din România* 1999, 2000 și 2006, *Caiete Litere. În căutarea unui topos liric. Antologie a SST*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 16-21; *Caiete Litere II. 30 de prozatori*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 24-35; precum și în volume colective de epigrame, publicate de Clubul Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” până în 1990, iar după 1990, în volumele editate de Uniunea Epigramiștilor din România; *Târgoviște-Chişinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.

Referințe critice:

Virgil Teodorescu, *O garanție a echilibrului*, în „Suplimentul literar-artistic al Scânteii Tineretului”, 1983; Cezar Ivănescu, *Numele poetului*, în „Luceafărul”, nr. 2, 1984; Aureliu Goci, *Narațiune și document*, în „România literară”, nr. 5/29. 01. 1987 ; Paul Dugneanu, *Un roman al înstrăinării*, în „Pentru Patrie”, nr. 3 /1987; C. Stamatiou, *Romanul „În bătaia vânturilor”*, „Vatra” nr. 9/1987; Victor Atanasiu, *Problematică și maturitate artistică în roman*, în „SLAST”, nr. 38/19. 09. 1987; Narcis Zărnescu, *Un caz de conștiință*, în „Săptămâna”, nr. 24/12. 06. 1987; Aureliu Goci, *Un roman al romanizării*, în „Universul Cărții”, 2001; Tudor Cristea, *Reconstituire și parabolă*, în „Litere” nr. 1 (22) 2002; Augustin Macarie, *Drum fără întoarcere – vast poem în proză al nașterii poporului român*, în „Dimineața, 30 iunie 2004; Ion Rotaru, *Un nou tip de roman istoric*, în „Argeș”, nr. 10 (268) 2004; Mihai Cimpoi, *Timpul trăit al poetului*, în „Argeș”, nr. 6/2007; Victor Atanasiu, *Despre Zidul cel mai lung*, în „Litere”, nr. 10(91) octombrie 2007; Florentin Popescu, *Agremin și încă ceva*, în „Caligraf” (Supliment artistic al ziarului Teleormanul), nr. 10 (812) 2007; V. Sterom, *Corin Bianu – Zidul cel mai lung*, în „Viața de pretutindeni”, Arad, nr. 16/10. 10/2008; George Toma Veseliu, *Poftim cultură*, în „Impact cultural”, Târgoviște, an X nr. 366/09.11.09; Victor Sterom, *Invocarea esențelor întru purificare interioară*, în „Impact cultural”, Târgoviște, an X. Nr. 366/09.11.09; Dan Mutașcu, *Corin Bianu – poeta vates*, în „București”, 18 Septembrie 1985; Dorin Măran, *Starea de reflexivitate*, în „Suplimentul literar artistic al Scânteii tineretului”, nr. 6/13.02.1988; Narcis Zărnescu, *Interogații solare*, în „Săptămâna”, nr. 11/18.03.1988; A.I. Brumaru, *Tăcerea și cuvintele*, în „Astra”, nr. 6, 1988; Gheorghe Daragiu, *Fericirea de a fi*, în „Luceafărul”, nr. 42/15.10.1988; Constantin Sorescu, *Prefață – Poetul invocând marea tăcere*, poezii, Ed. Didactică, 1999; Mircea Coloșenco, *Marea Tăcere*, în „Amurg sentimental”, noiembrie 2000; Victoria Milescu, *Lavi reformă dragă*, în „Universul cărții”, nr. 8-9/2002; Ion Rotaru, *Corin Bianu și un nou tip de roman istoric*, în „Argeș” nr. 10/2004; pe scurt este cuprins în „Istoria literaturii române de la origini până în prezent” a aceluiași; Mona Vâlceanu, *Cine nu face politică o suportă. Cale de mijloc nu există*, în „Jurnal Artistic Rebreanu”, nr 9, 2007; Tudor Cristea, *Discreția ca fire poetică*, în „Litere”, nr. 5 (74)/

2006; Mircea Coloșenco, *Poezia ca discurs al iluminării*, în „Argeș”, nr. 9/ septembrie 2006; Maria-Diana Popescu, *Corin Bianu, „Celesta Tian – Azaleea”*, în „Viitorul Argeșului”, (Criterii literare) nr. 302/22. 06. 2007; Diana Maria Popescu, *Lavi, Reformă dragă, Corin Bianu în deceniul Emil – Ion*, în „Viitorul Argeșului” (revista Criterii literare) nr. 314/14.09.2007; Maria-Diana Popescu, *Corin Bianu, ezitând între sfioșenie și fermitate*, în „Viitorul Argeșului” (Criterii literare) nr. 320/ 26.10.2007; Victor Atanasiu, *Stingere și primăvară continuă*, în „Umbrela”, nr. 23, 19-25 februarie 2009; Alexandrina Dinu, *Agremin și încă ceva*, în „Impact cultural”, an IV, nr. 335, martie 2009; Victor Sterom, *Invocarea esențelor întru purificarea interioară*, în „Impact cultural”, an X, nr 366, noiembrie 2009; Margareta Bineață, *Între document istoric și ficțiune*, în „Litere”, Anul IX nr. 11 (127) octombrie 2010; Maria Diana Popescu, *Văcăreștii la amiază*, în „Impact cultural”, Anul XI nr.375, noiembrie 2010; Margareta Bineață, *Între document și ficțiune*, în „Litere”, Anul XI, Nr. 11-12(128-129) noiembrie-decembrie 2010; Maria Diana Popescu, *Corin Bianu – România din când în când*, *Antologia echilibrului poetic*, în Agero Stuttgart, 2011; Daniela Olguța Iordache, *Nic Mavrogheni, un erou reprezentativ pentru români?*, în „Litere”, Anul XIII nr. 1(142) ian. 2012; Margareta Bineață, *Un roman document – Văcăreștii la amiază*, în „Litere”, Anul XIII nr 5 (146) mai 2012; Mihai Antonescu, *Sub semnul lunii – starea și echilibrul*, în „Revista Nouă”, anul VIII nr 2 (71) 2012; Victor Sterom, *Văcăreștii la amiază*, în „Impact cultural”, Anul XII nr. 386/2012; Constantin Sorescu, Prefață la cartea *Marea Tăcere*; Victor Atanasiu, Prefață la romanul *Drum fără întoarcere*; Mircea Coloșenco, Prefață la cartea *Lavi, Reformă dragă*; Radu Cârnelci, text coperta a IV-a la *Celesta Tian-Azaleea*; Vasile Căpățână, Postfață la cartea *Celesta Tian-Azaleea*; Victor Atanasiu, Prefață la romanul *Agremin și încă ceva*; Tudor Cristea, text coperta a IV-a la romanul *Agremin și încă ceva*; Dan Mutașcu, manuscris.

Opinii:

Timpul trăit este, în viziunea lui Corin Bianu, un timp nestatornic împlânzit, care, măsurat cu clepsidra, își arată două fețe: una a ființei și cealaltă a neființei. (...) poetul caută să obțină o dreaptă cumpănă între vremelnicie și eternitate, între parte și întreg, între relativ și absolut. (S)curgerea timpului e trăită cu acuitate fizică, producând o ușoară neliniște. De aceea, poezia lui Corin Bianu se colorează etic. Ca o contrapondere a nestatorniciei apare temeiul moral. Puțini poeți mai scriu azi versuri patriotice. Corin Bianu este unul dintre ei, „iluminat, incantat, purificat” de chipul ei sfânt întrezărit în frumusețile României (...) Dragostea de patrie se îmbină într-un acord unic al dorului, cu dragostea de mamă și femeie, adevăratul ax moral al unui suflet speriat de curgerea nisipului existențial.

(Mihai Cimpoi)

Nu este însă un roman („Drum fără întoarcere” – n.n.) de paste tari, cu viziuni cinematografice ale unor scene de luptă (cum s-au realizat în cunoscutele superproducții cinematografice „Dacii” și „Columna”, a căror problematică se suprapune, o dată cu perioada istorică evocată, celei din romanul lui Corin Bianu, ci unul în care se strecoară, parcă, eseul și nu mai puțin, parabola (...)) În paginile acestei cărți adie ceva din boarea tragică a marilor geneze istorice, care înfloare. În acest sens cred că nu mă înșel când descifrez, în latura sa parabolică, trimiteri la lumea de astăzi.

(Tudor Cristea)

Dacă pentru primul roman al lui Corin Bianu, „În bătaia vânturilor”, tema generală, cam tezigă, era „dezigăcinarea”, în „Drum fără întoarcere”, subiectul principal ar fi „înrădăcinarea” unui nou popor din două popoare vechi. Nici tema cărții nu e ușor abordabilă, multă vreme problema romanității a constrâns la implicații etno-ideologice (...) este un roman istoric pe un teritoriu foarte rar abordat, dar este cartea primei noastre „europenizări”, căci Dacia Felix, conturată narativ de Corin Bianu era, în fond o provincie a Europei primelor secole din era creștină, aflată sub stema Imperiului Roman.

(Aureliu Goci)

Totul este sub o anume emblemă a ironiei. Cu alte cuvinte, romanul („Agremin și încă ceva”, n.n.) inițiativ, filozofic, este aici subordonat „romanului parodic”. Din acest punct de vedere, cartea este o reușită „parabolă” luată în ansamblu, dar o și mai reușită „parodie a parabolei”. Tot discursul epic [...] este subsumat unui hohot de râs lăuntric. Acesta e ajutat de faptul că personajele din carte (și mă refer la Pitagora și mai mult la Swift, mult mai important ca făptură în ficțiune în această narațiune) sunt catapultate din timpul lor istoric pentru a lua legătura cu tânărul Sebastian, pentru ca acesta să înțeleagă, înțelegându-i [...], datorită fanteziei scriitorului, România postdecembristă, dar și pe de altă parte, totul pare și o joacă, roman al alunecării timpurilor unul în altul, aș spune, dacă nu ar părea pretențios, al unei fluidizări temporale...

(Victor Atanasiu)

„Văcăreștii la amiază” este un roman-document, în care ficțiunea apare mai mult sporadic, pentru că principala miză a cărții o reprezintă surprinderea cât mai autentică a atmosferei și climatului social-politic al secolului al XVIII-lea românesc. Enăchiță Văcărescu, abil diplomat, apreciat poet și traducător, prezent mereu alături de înalții demnitari ai vremii, români sau străini, dar și prigonit îndelung pentru opțiunile sale politice și pentru nedezmințitul patriotism, pare a fi protagonistul romanului, dar nu este singura voce naratorială a cărții. Multe dintre personajele care apar mai mult sau mai puțin episodic în paginile „Văcăreștilor la amiază” iau, pe rând, cuvântul, Corin Bianu obținând astfel un interesant joc al perspectivelor. Este vorba despre evenimente, fapte istorice, oameni și locuri care capătă semnificații diferite grație punctelor de vedere variate din care sunt privite. [...] Numeroasele figuri care populează romanul, de la boieri până la fețe bisericesti sau domnitori, sunt surprinse întotdeauna în dinamica gesturilor, atitudinilor sau acțiunilor lor, în câteva linii succinte, dar cu un considerabil efect vizual [...]. Corin Bianu realizează interesante și inedite picturi ale vieții cotidiene a oamenilor simpli sau a boierilor din acele timpuri.

(Margareta Bineață)

Profil realizat de **Victor PETRESCU**, scriitor, istoric literar

Violeta BOBOCEA

„Tot ce stăpânește omul, reprezintă o scânteie de viață și o clipă de timp. Dacă suntem supuși unui destin efemer, trebuie să trăim cu intensitate fiecare clipă, să prețuim și să promovăm valorile morale.

Omul se naște cu setea de paradis și este fascinat toată viața de frumos, de sublim. Așa cum afirma Dostoievski „doar frumosul va salva lumea”.

Într-o toamnă însorită, în luna septembrie 1967, într-un ținut paradisiac, de legendă, într-o natură pitorească, în zona Buzăului, pe ritmuri de vers și baladă, mi-am făcut apariția, fiind al treilea copil (cel mai mic, dar și cel mai sensibil copil al familiei).

De la tata am moștenit perseverența, dorința de a merge mai departe, (chiar dacă viața nu este întotdeauna roz), de a fi un om de cuvânt, un om adevărat, iar de la mama bunătatea și blândețea, dorința de a-mi ajuta semenii în momentele cele mai dificile din viață.

Sunt absolventă a Colegiului Național „Mihai Eminescu”, profil filologie-istorie, din Buzău, un colegiu de prestigiu, acolo unde am fost olimpică națională în fiecare an, participând la diferite concursuri, olimpiade sau sesiuni de referate și comunicări științifice.

Încă din liceu versul mi-a devenit prieten, confident, arta cuvântului, a slovelor fiind o mângâiere a sufletului.

Cuvântul devine răsuflăt și foc, alinare și cânt, fiind un mesager al sentimentelor pe care le trăim, sau cum spune Mihai Eminescu, acel "cuvânt ce exprimă adevărul", sau Vasile Voiculescu, "sămânța nemuririi, iubite, e cuvântul".

Cu fruntea pe cuvinte, am răstălmăcit versuri, le-am șlefuit... așa s-a născut poezia. Doar ea caută frumosul din apele vieții; doar poezia este mit și lumină, vis, dar și dor neatins.

La Universitatea din București mi-a fost profesor criticul Nicolae Manolescu, cel care mi-a deschis drumul spre Marin Preda, un drum fără sfârșit.

Așa am început să studiez opera predistă, să descopăr personajele lui Marin Preda, în cartea de critică literară „Seninătatea personajelor lui Marin Preda”.

Visul meu a fost să devin profesor, să fiu alături de copii, să le modelez personalitatea. Să ții în palmă sufletul unui copil este un dar divin.

Dumnezeu mi-a încredințat o misiune nobilă, sacră, de a trudi viața întreagă la secera ascuțită a lunii, semănând pulberi de aur peste semințele ce stau să încolțească: „Când voi fi doar o himeră-n / Astă lume efemeră, / Să vă amintiți cu drag, / V-am trecut al vieții prag.”.

Am debutat în anul 1996 în revista „Placebo”, atât cu versuri, cât și cu eseuri. Am continuat să public în revistele „Singular”, „Lyceum”, „Evrika” și „Năzuințe”.

În anul 2018 am publicat poezii în antologia „Iubirea ca o poezie”, în 2019 în „Muzica sufletului meu”, dar și în antologia Campionatului european de poezie (Editura Liric Graph), în antologia internațională „Femeia divină” din Belgrad (martie 2019), în „Medunarodnog festivala poezije - Mesopotamija”, în anul 2019, în Serbia, Belgrad, dar și în Antologia Odyssey International în anul 2019.

Sunt membru în Liga Scriitorilor din anul 2020 și membru de onoare al World Literature Academy și membru Ascior.

Am publicat cartea de critică literară „Seninătatea personajelor lui Marin Preda” la editura Liric Graph, dar și volumul de versuri „Simfonia dorului”, la aceeași editură.

Al doilea volum de versuri „Stele în palmă”, editura PIM, Iași, în anul 2020.

Sunt redactor-șef al revistei „Orizonturile bucuriei” Ascior, director Presă Ascior, membru al Asociației Poeților Mondiali. Sunt coautor al unei cărți despre frumusețile Buzăului, în colaborare cu elevii Colegiului Național „Mihai Eminescu” – „Buzăul între mit și realitate”, dar și al unei cărți „Cascadele lumii” din acest an, la editura „Izvorul Cuvântului”, dar și al unei cărți-document despre dascălul de la catedră – „Menire sacră” (Editura Liric Graph).

Am publicat poezii în Antologia literară a revistei „Eminesciana” (2018-2019), realizată și ilustrată de Mihai Cătrună, în Antologie der Weitschriftsteller, editura Liric Graph Verlag, 2019, în Antologia Campionatului Mondial de Poezie, editura Liric Graph, colecția Grai Românesc, 2019, Antologia „Magia sărbătorilor de iarnă”, la aceeași editură, colecția Grai Românesc, 2019, în Almanahul „Renașterea buzoiană”, fondator Cameliu Petrescu; sunt coautor la coordonarea Antologiei de poezie internațională – Tabăra de vară Grai Românesc, din anul 2019.

Am publicat poezii în Antologiile „Învărarea cuvântului”, „Întomnarea cuvântului”, „Floriile poeziei”, „Paradisul iubirii”, Colecția Antologică, eCreator în anul 2019 și în anul 2020, dar și în Antologia „Caruselul iubirii”, editura Editgraph, 2020, coordonator: Eugenia Enescu - Gavrilesco, dar și în Antologia „Vulcanul pandemic - între speranțe și iluzii”, editura Izvorul Cuvântului, în anul 2020, în revista „Mugur și Floare”, dar și în revista „Amprenteale sufletului”.

Am publicat poezii și în revistele „Contraste culturale” și „Poezii pentru sufletul meu” din Montreal, Canada, nr.1 și 2/ 2020, o revistă de literatură, artă și cultură. La Montreal, Canada, am primit diploma de excelență și premiul cu titlu de merit-premiul: Formidabil.

Am primit premiul de excelență la Campionatul european de poezie din anul 2019, Certificat pentru artă și cultură „Munir Mezyed Foundation” în 2019, diplomă de excelență pentru promovarea literaturii în lume-World Literature Academy-2019, Diploma di merito-Accademia Poetica Mondiale Erato, Palermo, 2020.”

(Autoprezentare **Violeta Boboce**)

Referințe critice:

„Întâlnirea mea cu poeta Violeta Boboce a fost providențială, realizându-se la o lansare de carte, unde mi s-a relevat ca un om fascinant ce deține o inepuizabilă lumină ce înnobilează ființa și o desăvârșește ca pe un templu al Luminii primordiale, divine și creatoare. Un spirit reflexiv ce emană o intensă odihnă sufletească și un artist virtuos ce dialoghează cu esențele, într-un limbaj al poeziei.”

„Prin marea intensitate a trăirilor, poeta denotă vitalitate autentică și candoare lirică de excepție.”

„Prospețimea imagistică, culoarea angelică a poetei și raza sa coagulantă între prezent și trecut, cu trimiterea la legende...”

„Versurile poetei transcend marginile lumii prin încărcătura adânc emoțională a cuvântului și frapează prin capacitatea recuzitei de metafore, care transmit sublimă emoție. Poezia Violetei Boboce nu se instalează într-un stil anume, ci se remarcă mai degrabă prin inteligența de a răspunde miracolelor, ceea ce numai poezia ei o poate

face, la modul cel mai evident cu putință. Poeta preferă sinceritatea rostirii, fără prea multe trucuri poetice, și reconstituie un univers afectiv, familiar cu cititorul, pe care eu îl consider privilegiat de șansa de a încheia, cu nonșalanță, prin intermediul filelor de poveste din versurile volumului „Simfonia dorului”, o prietenie veritabilă cu sufletul poetului.”

„Distinsa poetă Violeta Boboceă dezvăluie un talent liric prin excelență, este un spirit rafinat, de înaltă noblețe și intensă odihnă sufletească. Poeta dialoghează cu esențele într-un limbaj al poeziei de o inepuizabilă forță lirică ce transcede marginile lumii prin încărcătura adânc emoțională, prilej pentru trăire în adevăr, lumină, grație, armonie, eleganță, merit să contureze temelia literaturii cu destin durabil și de prestanță.”

„Violeta Boboceă este o poetă cu vocație excepțională, un talent remarcabil care și-a dizolvat tot sufletul între paginile acestui volum, transformând cuvântul în spirit și lumină pe verticala creației sale lirice.” (Corina Junghiatu)

„Când **„apele adânci ale sufletului”** îi sunt pline de frumusețe, Violeta Boboceă caută în afara sa frumusețea, pretutindeni: fie într-un fir de iarbă, în adierea vântului, în ciripitul păsărilor, fie în nori, în stele, în iubire, în dragoste...”

Atunci când constată că frumusețea lipsește, ea revarsă din suflet atât de multă frumusețe, până vede că a reușit să acopere și să transforme tot ce a atins în cale. Acolo unde a picurat din frumusețea sufletului, a reușit să reconstruiască, sau să repare o strună a unui instrument dezacordat care va reface o orchestră ce va interpreta, în armonie, simfonia Universului, ca o **„mângâiere la porțile infinitului”**.

Pentru a lăsa un semn peste timp, autoarea își **„apleacă tâmpla pe cuvintele”** și **„împletește slovele”** cu o **„magie sublimă”**, pentru a atrage atenția cititorului asupra frumuseții anotimpurilor, asupra stropilor de ploaie, sau asupra unui simplu calcul prin care, atunci când fiecare încearcă să adune virtuțile, aspirațiile și poveștile de dor, poate deveni mai bogat, cu sufletul mai strălucitor și reușește să lumineze în afara sa. Strălucirea sufletului bucură pe toți cei care sunt pe aceeași frecvență, ascultând, de cele mai multe ori, aceeași muzică interpretată la cele mai frumoase instrumente: sufletele.”

„Purtând în palme **„singurătatea clipei”**, caută miracolul vieții privind nestin-gherită spre stele ...”

„Adunând dor cu dor, reușește să le strângă într-un mănunchi, așa cum strângi florile de câmp care s-au bucurat, o noapte întreagă, de liniștea dăruită de strălucirea stelelor, pentru ca roua dimineții să le trezească întru frumusețea unei noi zile marcate de căldura razelor răsăritului de soare.”

„Este o bucurie să ți se ofere ocazia de a citi și aprecia, în câteva cuvinte, scrierile pline de un parfum aparte, care crește în intensitate spre sfârșitul cărții, odată cu creșterea optimismului, a încrederii în frumusețe, în armonie, în dragoste pentru viață, pentru toate existențele, văzute sau doar percepute, din tot ceea ce ne înconjoară!”

(Elena Căpățână - Liga Scriitorilor)

Seninătatea personajelor lui Marin Preda, Editura Liric Graph, Făurei, ediția a I-a 2018 și ediția a II-a 2019.

„Marin Preda rămâne, pentru fiecare dintre noi, un adevărat miracol, o legendă vie, un spirit complex.

Scriitorul, o conștiință a veacului nostru, exprimă spiritualitatea unui popor, aspirațiile, dar și neliniștile lui, veșnic preocupat de problemele cu care omul s-a confruntat întotdeauna.”

„Prin intermediul cuvântului, Preda contemplă spectacolul vieții, deoarece marea obsesie a scriitorului rămâne aceea a exprimării vieții autentice în literatură: „Ceea ce scriu să fie adevărat, să aibă viață”.

„Numeroși comentatori și exegeți ai lui Marin Preda s-au preocupat de a reliefa valoarea intrinsecă a operei literare, descoperind și redescoperind, interpretând, din unghiuri diferite, actul de creație al autorului. Prezenta lucrare a prof. Violeta Boboceă este rodul unor cercetări acribice a operei prediste, de mai bine de 20 de ani, propunând cititorului o altfel de abordare a definirii caracteriale a principalelor personaje din cele trei romane-esențiale: **Moromeții I-II, Cel mai iubit dintre pământeni și Intrusul**.

Autorul studiului extrapolează caracterial aceste personaje – Ilie Moromete, Victor Petrini și Călin Surupăceanu –, având ca atribut comun „**seninătatea**” lor, o temă mai puțin abordată de exegeții prediști. În opinia domniei sale, Marin Preda se apropie de scrisul său, de marile personalități ale lumii, precum Kafka și Hemingway, Steinbeck și Faulkner, Gorki și Joyce, Celine și Camus, Borges și Marquez.”

„... lucrarea propusă de Violeta Boboceă rămâne una de referință, pentru studierea aprofundată a operei lui Marin Preda, destinată, deopotrivă, cadrelor didactice, cât și elevilor.”

(**Viorel Frâncu**, publicist, membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România)

Simfonia dorului, Editura Liric Graph, Făurei, 2019.

Primul poem din acest volum, care de altfel dă și titlul cărții, mi-a atras atenția și practic m-a înălțuit și m-a obligat să citesc pe nerăsuflăte, fără să trag o concluzie. A urmat a doua lectură mai lentă și mai accesibilă analizei literare.

Dorul e asemuit cu o călătorie inițiatică „*Îmi făcui un drum spre cer*”. Prin metafora „*Simfonia dorului*” ne transmite mesajul că, în această lume, doar dorul poate opri timpul „*Simfonia dorului, / Și tăcerea timpului*”.

Nu vreau să fiu socotit ipocrit, dar, vă spun, cu sinceritate, că până acum nu am mai întâlnit o personificare a dorului atât de intensă, iar dialogul cu dorul e plin de umor și învățăminte, de altfel cum este și viața noastră. Cu duioșie, provoacă un joc „*Dor nebun, / Aș vrea / Să-ți spun, / Să pleci, / Să fugi, / Să uiți / C-am existat...*”. Și dorul răspunde „*Nu-mi spune / Ce să fac și / Lasă-mă / Să-mpart / Așa cum am făcut mereu / În astă lume tristă / O bucurie nedescrisă...*” și prin aceste versuri ne reamintește că dorul face parte din dragoste și acționează ca un pod de legătură între două suflete.

M-a surprins poemul „**Plânsetul ciocârliei**”, pentru că în acest context caracteristica zborului acestei păsări „*ciocârlia se ridică în zbor țâșnind spre cer, până abia mai poate fi zărită*”, o înțeleg ca o altă personificare a dorului, decodificată în versurile „*țipătul ciocârliei/ spârgea tristețea*”.

Și poemele care arată tristețea transmit lumina dorului, precum în poemul „**Agonia**”, unde trei versuri m-au săgetat și mi-au străfulgerat neuronii „*dorul de necuprins,/ gonind agonia,/ visului neîmplinit*”.

Un alt poem, „**Oglindire**”, ne arată natura, chiar și reflectată în sufletul autoarei, prin care declară simbioza omului cu natura „*Blândețea apelor / se revarsă în noi*” și legătura intrinsecă, cu timpul creează o imagine romantică și plină de înțelesuri filosofice „*În oglinda apei / doar... / viața / surâde / nepăsătoare, / iar timpul / ascunde nemărginirea / uitată / la țarm*”. Simbioza cu natura este reflectată în trecerea timpului printr-o călătorie prin cele patru anotimpuri și cum fiecare trecere lasă o urmă și adaugă noi emoții și sentimente. Poemul „**Suferința anotimpurilor**” transpus printr-un dialog cu un doctor imaginar. Cele patru anotimpuri reprezentate prin prisma sufletului „*toamna mă mângâie, iarna mă-nfioară... / vara mă doboară, primăvara-mi cântă*”. Prin două versuri, printr-o schimbare a registrului, care sună ca ceva categoric, ne dezvăluie sufletul și dorul față de cele mai importante elemente ale vieții „*Doctore, fiecare / anotimp al sufletului / respiră în mine!*”.

Autoarea își pune întrebări și le transmite cititorului. Câte visuri, tăceri și aspirații se pot aduna într-o viață trăită cu intensitate, optimism și speranță. Cât de frumos și de profund sună versurile din poemul „**Calcul**”: „*Dacă am aduna / într-o clipă /*

visurile, / tăcerile, / aspirațiile toate, / am fi... mai bogați! // Dacă am strânge acum / dorurile noastre, / iubirile, / poveștile de dor, / am fi și mai bogați!“. Și după o bogăție spirituală urmează și o socoteală a clipelor mai puțin plăcute „Dacă am aduna / într-o zi / deziluziile, / suferințele, / amăgirile de-o clipă, / neîmplinirile, / am fi / tot mai triști!“... Dar nu se oprește aici și continuă cu imagini relevante despre sentimentele și emoțiile care ne clădesc și ne diferențiază ca specie supremă, ce transmite mai departe prin fiecare generație mesajul vieții, un fel de cale spre eternitate „Dar, dacă ar fi / să adunăm / într-un mănunchi, / speranța, / încrederea, / lumina din noi, / freamătul din priviri, / am fi, / într-o viață, / cei mai bogați / din Univers / și ne-am purta / sufletul / pretutindeni / să-l vadă oamenii / din mers. // Dacă am aduna / clipele, neliniștea, / setea de absolut, / oare... / cât timp ne-ar trebui? / O viață? / O eternitate?“.

Dincolo de dorul generat de un sentiment, există un dor ascuns al speciei umane, un fel de dor peste toate dorurile, ca și cum am spune, mai în glumă, o mamă a dorurilor, care nu poate fi cuprinsă și nici definită, eventual, poate fi doar atinsă „Tremura / în suflet / un dor / nemărginit / de speranță, / de ideal, / de căutări.“

Miracolul iubirii deschide noi porți simțurilor noastre și descoperim o altă dimensiune, de parcă iubirea are un rol fizic de a amplifica sau de a trezi unele calități, care până în acel moment au fost adormite. Pentru a exemplifica cele spuse, cred că poemul „**Doar în iubire**“ este cât se poate de concludent: „Doar în iubire simțim / susurul apei, / murmurul izvoarelor; / sub fruntea cerului cresc / neliniști ascunse, / dar și îndoieli. // Doar în iubire / sub o frunză / se naște o viață, / un alt Univers / cu visuri și doruri, / cu tremur și cânt“.

Poemul „**Templul luminii**“ are o conotație aparte și sună ca un protest față de indiferența unor semeni și pentru a avea forță este extinsă la scară umană. Probabil poemul a fost scris într-un moment când a fost cuprinsă de sentimentul de neputință în fața destinului „Nimeni / nu aude / plânsul / sângelui nostru, / Nimeni / nu ascultă / răsuflarea de foc / a zâmbetului tău, / Nimeni nu îndrăznește să pășească în templul luminii, / Nimeni nu înțelege șoaptele pietrelor pecetluite de dor“.

Definiția clipei este legată de dor și rostogolirea clipei în timp sugerează fragilitatea acestei secvențe de timp, care, de cele mai multe ori într-o viață, înseamnă mai mult decât o amintire de neșters și care se consolidează tot mai mult cu trecerea timpului. Mă gândesc la o ecuație cu trei elemente principale: clipă, dor și timp „Mi-ai lăsat / doar... / o clipă fragilă, / o stea prăfuită / de dor, / de iarnă amară, / o toamnă stinsă, / o lacrimă / într-o clepsidră / a timpului!“.

Un demers îndrăzneț, aș putea spune, în perspectiva unui poem, dorul se transformă în divinitate și ca orice divinitate este omniprezent și omniscient „Dorul ce ne cuprinde / nedescris în cuvinte, / ne învăluie încet, / ca o rugăciune, / ca o adiere, / ca o mângâiere“. Și vreau să înțeleg că peste tot domnește dorul, care se hrănește cu toate dorurile din acest univers și astfel se întinde până dincolo de eternitate și această expansiune este una pașnică, ca o mângâiere „Un dor călător / și nemuritor, / neștiut de nimeni, / ne-nțeles de ape, / de glas sau de șoapte, / dor ce picură-n noi... / ca o rugăciune, / ca o adiere, / ca o mângâiere.../ peste timp și spațiu, / dincolo de noi, / în eternitate!“.

Dacă aș fi un fizician celebru, aș prezenta teoria că dorul este esența inteligenței și face parte din toate emoțiile și sentimentele pe care le încearcă de-a lungul vieții ființa umană. Despre dor autoarea ne convinge cu o energie degajată de pozitivismul care o caracterizează „Dorul ce ne cuprinde / nedescris în cuvinte, / ne învăluie încet, / ca o rugăciune, / ca o adiere, / ca o mângâiere“. Mai mult, crede cu tărie că dorul călătorește nestingherit prin univers, după ce se desprinde de ființa umană și trăiește prin tăria sentimentelor care l-au clădit.

Prin perspectiva dorului, iubirea devine un sentiment fundamental, un liant al existenței umane și definiția iubirii propusă de Violeta Bobocă ar trebui inclusă

într-un dicționar de citate celebre „Între certitudine și incertitudine / stă veșnic iubirea; doar ea / e clopotul ce vestește nașterea, dar și / destinul implacabil / al omului pe pământ”.

Cred că deasupra scrierilor sale și a iubirii pentru poezie, pentru literatură, se află menirea de a fi dascăl. Câteva poeme arată această dragoste față de tinerele vlăstare. Poate vă întrebați ce legătură are „**Simfonia dorului**” cu educația și în locul autoarei vă răspund. Modul cum sunt educați copiii și mai ales de cine sunt educați, reprezintă mersul luminos al omenirii spre viitor, iar în această sintagmă copiii sunt educați cu iubire, credință și încredere, care, fără să vrem, face parte din marea simfonie a dorului. În acest context, poemul „**Îndemn**”, scris pentru elevii săi, în cuvinte simple transmit dragostea nemărginită a unui dascăl, care și-a descoperit menirea „*Lecțiile-s o încântare, / Le așteaptă fiecare, / Le vorbești despre viață, / Îi îndrumi, le dai povață. // Pe al vieții drum mereu, / Să învingi, să fii erou! / Viața-i continuă luptă, / Cu o față nevăzută! // Să fii om cu-adevărat, / Consecvent și educat, / Să alegi tot ce e bun, / Nu te-opri nicicând din drum!*”.

Cum am deschis cartea parcă s-a revarsat o lumină învăluitoare plină de iubire și de înțelegere a spiritului uman. Chiar și tristețea este prezentată ca un decor necesar pentru a ne descoperi mersul pe această lume.

Stele în palmă, Editura Pim, Iași, 2020.

Al doilea volum prezintă o altă față a universului poetic marca Violeta Boboce, care ne propune o călătorie inițiată prin cotloanele sufletului ei invadat de înțelegere umană, caracteristică unui om cu menirea de a fi dascăl.

Acest volum se deosebește de primul prin faptul că este mai personal. Privind atent cele două volume, concluzionăm că starea poetului se împarte în două categorii, prima categorie starea generală și a doua starea personală. Primul volum, „**Simfonia dorului**”, este direcționat pe o stare generală, iar „**Stele în palmă**” se referă strict la trăirile și emoțiile autoarei, care, din când în când, surprinde cu înțelepciuni despre cuvinte și despre cei care le așază pe hârtie. Locul poetului în această lume primește o conotație cosmică în poemul „**Cu fruntea pe cuvinte**” și patru versuri sunt suficiente pentru a susține această afirmație „*Numai poetul ascunde nemărginirea-n palmă, / Cu fruntea pe cuvinte mai împletește-un vers, / Când stihu-i mlădios ne-mbie și ne cheamă, / Iar sub privirea-i blândă trăiește-un Univers*”.

Poemul „**Sunt ploaia din palma ta**” sună ca o veritabilă declarație de dragoste încărcată de o iubire atemporală și inundată de-o gingășie nemaîntâlnită de mine până acum „*Sunt ploaia / ce curge / prin fiecare fibră / a sufletului, / se revarsă / diafan / pe tăcerea visului / ocrotit suav / de luceferi. / Sunt ploaia / ce alungă / tristețea / din palma ta / și purifică / veșnicul / început*”.

Și când scrie despre tristețe nu atinge tonul grav „*tristețea umblă desculță, / nimeni nu o ia în seamă, / nepăsarea face semne discret, / rotind ciclul vieții... / tot ce a fost bun / s-a scufundat în neant, / nici timpul nu ne mai așteaptă, / nici vremurile orgolioase, / nici lacrima neputinței*” și acest aspect mă face să cred că un moment mohorât din viața ei s-a cristalizat într-un poem ce arată că uneori neputința ne plasează în acest univers un rol mediocru.

Despre sine vorbește ca și cum ar fi „*Sunt un trecător grăbit, / cu voi împart / tăceri de nicăieri, / uneori surd, / alteori mă-nvăluie / tristețea*” și , cu toată graba, nu poate sta indiferentă și este apăsată de suferința celor din jur „*adesea văd suferința / încrustată-n fiecare: / pe chipul împovărat / al mamei / sau în privirea / unui bătrân neajutorat, / ce-și numără anii / în gând / și își poartă / în liniște / neputința secundelor / demult apuse*”.

Scrie atât de limpede, încât unele versuri stârnesc emoții și seninătatea cu care le spune arată lumina din necuprinsul sufletului ei ce transmite o energie pozitivă „*Aș vrea să fiu / izvorul lin / ce se adapă / la fereastra / gândurilor tale*” și „*Sub tălpile*

stelelor / înseninate de dor, / răstălmăcim / iubirea de ieri, / frământarea / surdă / a clipei / unice”.

Timpul este personificat într-un uriaș cosmic, pe care ne sprijinim în trecerea prin viața noastră și poemul poartă o încărcătură a esenței umane de a fi mereu în căutarea unui răspuns „*De unde venim și unde ne ducem*”. Mesajul este despre înțelegerea și acceptarea că soarta noastră cu toate gândurile și emoțiile sunt în strânsă legătură cu timpul și prin acest element indispensabil în acest univers , putem înțelege cum s-a pierdut clipa când eram fericiți sau mai puțin fericiți „*Pe trupul timpului / ne așezăm în neștire, / risipim îndoieli / ne-nțelese, / de nimeni culese. / Pe tâmpla timpului / înșirăm neliniști, / adulmecăm clipa / cea stranie / ce ni s-a dat. / Pe geana timpului / deslușim / dulcea povară / a anilor tineri, / iar copilul din noi / scâncește tăcut / prin / dulci și / duioase / primăveri*”.

Amintirile sunt privite cu duioșie și chiar își imaginează „**Parcul desfrunzit al amintirilor**”, unde se află puse la păstrare clipe de referințe din viață, emoții și gesturi care s-au impregnat în suflet și vor dăinui „*pe potecile sufletului*”, până când nemărginirea va cuprinde mărginirea „*Parcul desfrunzit al amintirilor / ne cheamă și azi, / pe potecile sufletului, / pe dalbe, nebănuite zăpezi. / Parcul desfrunzit al tristeții / păstrează și acum / pe stranii poteci / parfumul înmiresmat / al surâsului tău / pierdut în / negura timpului. / În același parc / ne regăsim și azi, / desfrunziți și noi / de roua dimineții, / de lacrima tăcerii, / de solitudinea frunzelor / invadate de dor*”.

Într-un alt poem, amintirile scot la iveală o altă latură a nostalgiei și prin asta se confesează că de foarte multe ori se gândește câte clipe s-au risipit și s-au transformat în amintiri, care prin esența lor toate sunt la timpul trecut „*Cenușa amintirilor // Aruncată / pe nisipul amintirilor, / am rămas pustiiță / la țarm, / fără vlagă, / doar cu gândul / însingurat / al valurilor străvezii, / doar cu / cenușa amintirilor / de odinioară, / amintiri risipite / cândva, / lângă țărmul / incomensurabil / al tăcerii*”.

Prin acest al doilea volum, Violeta Boboceă a deschis o ușă spre sufletul ei și lumina care o înconjoară este lăsată cu gingășie să ne cuprindă și pe noi cititorii.

Eterna căutare, Editura Editgraph, Buzău, 2020. Volum apărut sub îngrijirea doamnei Eugenia Enescu-Gavrilescu.

„**Eterna căutare**” în inima poetului. Urmăresc cu plăcere și curiozitate femeile care scriu poezie, iar pe unele chiar le ador și fiecare carte pentru mine e o mare bucurie și înainte de a o citi mă întreb cu ce voi fi surprins și încântat. Mărturisesc că Violeta Boboceă, aflată la cel de-al treilea volum de poeme, este o creatoare de poezie care reușește să-mi transmită rezonanța sufletului ei și pot să descifrez modul cum înțelege atât de pozitiv viața și tot ce se leagă de această trăire unică a fiecărui om pe acest pământ.

Cu titlul „**Eterna căutare**”, definește din start însăși esența umană, de când ne naștem pornim în căutarea necăutatului și mereu vrem să știm mai multe decât știm și nu obosim până când trecem undeva... dar lăsăm urmașilor noștri aceeași căutare, care hălăduiește din generație în generație, ca o legătură perpetuă a spiritului uman cu nemurirea.

Poemul care dă titlul cărții pare o definiție a căutării, dar nu una pur științifică, mai degrabă transformată în spiritul poeziei și încărcată cu înțelesuri profunde. Între primele versuri „*Omul caută / cu o sete nestinsă*” și ultimele versuri „*Omul caută veșnic / răspunsuri / între tăcere și logos*”, descoperim o călătorie inițiată între răsărituri și apusuri, pendulând între realitate și vis, pentru a înțelege rostul nostru și credința și tot ce reprezintă spiritul uman, accentuat prin „*setea de paradis*” și la finalul acestei călătorii zbuciumate și halucinante cât de liniștitor și convingător sună „*regăsirea de sine*”, de parcă numai acum coborâm cu picioarele pe pământ.

Revine și în acest volum obsesia dorului, nu una supărătoare, mai degrabă încearcă să găsească noi dimensiuni pentru dor și poemul are o calitate aparte –

răspândește lumină și prin sintagma „*Mai aproape de dor*”, dă senzația că dorul este personificat, zeificat și puțini dintre noi se pot apropia, numai aceea care au puritatea sufletului.

Și toamna este percepută ca un dor și pur și simplu țâșnește din primele versuri „*Braț la braț / cu toamna / prin poienile / și livezile sufletului / cercetate îndelung / de crivățul însingurat / al așteptărilor*”. În acest context toamna este percepută ca o regină a anotimpurilor și acceptarea de a se pierde în acest miraj creează o legătură între vis și realitate, care se sedimentează în adâncurile ființei „*Ne pierdem / în agonia toamnei / ca-ntr-un vis / demult uitat, / ca-ntr-un vis / dintr-un veac / rătăcit / în adâncurile ființei*”.

Poemul „**Îngenunchez**” face trimitere la comuniunea omului cu natura. Câte amintiri poate trezi un salcâm înflorit unui suflet „*subjugat / de neliniște, / subjugat / de amintiri suave*”.

Surprinzător cum prezintă paradoxul timpului „*Pe fereastra timpului / am aruncat amintirile / păstrate cândva / într-un ungher al sufletului, / cuibărite, prăfuite de timp / și dor*” și hotărârea de a nu se lăsa ademenită de amintiri nedorite, arată credința de a le stăpâni și, din când în când, de a le accepta o clipă, făcând o călătorie în timp „*Nu mă voi lăsa pradă / amintirilor târzii, / nu voi îngenunchea / în fața lor, / le voi risipi / la apus sau la răsărit, / le voi sorbi / parfumul de-altădată, / voi deveni trecut / doar pentru o clipă*”.

Într-un poem descifrăm „*inima poetului*”. Nu cred că am citit până acum atât de cuprinzător despre cum poetul privește lumea și natura și cum transmite ceea ce a văzut și a simțit. Numai poetul poate să arate o esență generată de văz și emoție. Și iarăși dorul apare și capătă dimensiuni materiale, devine o particulă elementară care există în toate „*Doar în inima creatorului / dorul caută / nemărginirea timpului!*”. Astfel poetul capătă dimensiuni cosmice prin legătura dintre dor și inima lui copleșită de trăiri la maximă tensiune și pe care majoritatea nu și le pot exprima.

Două poeme sunt un elogiu adus poetului și implicit cuvintelor și exemplific prin două strofe, care sunt atât de clare, încât nu mai e nimic de spus „*Numai poetul ascunde nemărginirea-n palmă, / Cu fruntea pe cuvinte mai împletește-un vers, / Când stihu-i mlădios ne-mbie și ne cheamă, / Iar sub privirea-i blândă trăiește-un Univers. // Când strofa ne răsfăță ca un dulce alint, / Sub fruntea-i gânditoare speranțele revin, / Iar versurile toate înveșmântate-n cânt, / Tresar, sub magicul condei divin*”.

Poemul de final „**Fiecare carte**” transmite emoția cititorilor împătimiți, care cunosc acest fior unic pe care-i cuprinde la fiecare carte nouă și pe care o devorează „*Fiecare carte / ascunde un fior / niciodată simțit, / un dor neștiut, / un vis împlinit!*”.

Acest volum completează celelalte două și ne arată în plină desfășurare talentul Violetei Boboce. Pe lângă alte preocupări majore, cum ar fi menirea de a fi dascăl dedicat copiilor și educației, poezia ei se înalță spre noi și ne arată că viața este frumoasă și merită trăită într-o armonie cu natura. În ansamblu, cele trei cărți de poeme sunt scrise pe înțelesul omului de rând și reușește să transmită emoții și chiar învățăminte. Lumea pe care o propune în majoritatea poemelor este una plină de lumină și înțelegere umană și cred că acel care citește aceste cărți și simte pâlpâirea pozitivă a sufletului autoarei va deveni mai bun. În viața aceasta există atâtea necunoscute și cred că menirea scriitorului în general este de a găsi răspunsuri nu neapărat științifice. În cazul de față dacă o carte sau mai multe ne-a străfulgerat măcar pentru o secundă, înseamnă că poeziile nu au fost scrise în zadar.

Îndemnul meu pentru autoare este unul clar: Scrie, scrie și nu te opri!

Menire sacră, Editura Liric Graph, Făurei, 2020.

O carte-document, aș putea spune unică. Prefața cu titlul „Un exemplu de dăruire” este scrisă de Elena Căpățână – Liga Scriitorilor și câteva fraze sunt

concludente pentru această carte colectivă, dar coordonată de Violeta Boboceă: „Ce poate fi mai frumos decât „lucrările de control” ale elevilor, scrise în ultimile zile de liceu, fără emoția că vor primi note ca urmare a corectării lor prin încadrarea într-un barem, în șabloane impuse prin care se face evaluarea. Descătușați de povara temelor și eliberați, măcar pentru câteva zile, de grija examenelor, absolvenții au folosit cuvintele „la liber”, fără a fi îngrădiți, fără a avea o temă impusă, ci scoțând din sufletele lor amintiri, trăiri, bucurii cu care vor să meargă mai departe.”

Prin scurta prezentare „Omul de la catedră” Violeta Boboceă, ne arată ce înseamnă să fii dascăl și cât de important este rolul acestuia în educația copiilor:

„Omul de la catedră este acel om sensibil, cu sufletul cât galaxia care îți întinde mâna de fiecare dată când e necesar, te ajută să mergi mai departe, îți insuflă încredere atunci când totul e incert în jurul tău.

Omul de la catedră este omul care îți ține sufletul în palmă, îți zâmbește și îți reamintește că, în viață, chiar dacă nu totul e roz, trebuie să fii un luptător, să ții la rostul tău, să ai un ideal, un crez în viață.

Dascălul e prietenul care te ajută necondiționat și îți vrea binele, modelează și formează personalitatea, e mereu lângă tine cu un sfat, cu un gând bun, încurajator. Cu ani în urmă le-am propus elevilor mei să scrie câteva rânduri, impresii despre anii de liceu, despre colegi și profesori.

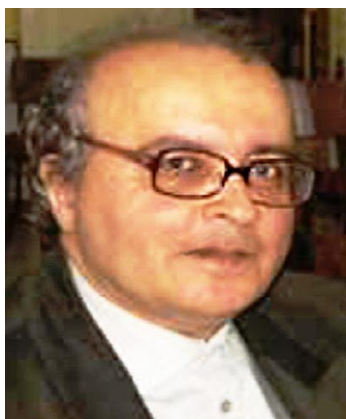
Timpul a trecut și nu am dorit ca aceste amintiri să se piardă în ceața veacurilor, așa că am hotărât să strâng aceste amintiri de suflet ale copiilor, adevărate mărturii peste timp... Fiecare a scris ce a gândit și simțit, fiecare a lăsat o părticică din sufletul său...

Sunt amintiri de aproape 30 de ani, momente unice, întâmplări hazlii și nu numai! Sunt clipe, momente pe care le păstrăm într-un colț al sufletului, în ciuda trecerii timpului...”

(Nicolae Toma)

Profil realizat de **Nicolae TOMA**

Prozator, poet, critic literar, jurnalist, editorialist

Adrian BOTEZ

Născut pe 10 noiembrie 1955, la Gura Humorului, județul Suceava, România.

Absolvent al Facultății de Filologie (secția română-franceză), a Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, 1978. Doctor în științe filologice, specializat în poetică, stilistică și hermeneutică, cu lucrarea *Spirit și Logos – în poezia eminesciană* – coordonator științific: prof. univ. dr. Dumitru Irimia.

În 1999, fondează și devine redactor coordonator al revistei *Contraatac*, revistă de educație, cultură, literatură. (<http://revistacontraatac.wordpress.com>)

A publicat la peste 100 de reviste cultural-literare din România, Germania, Irlanda, Macedonia, S.U.A., Canada, Australia etc.

A publicat 46 de cărți care conțin: poezie, proză, dramaturgie, eseistică, analize hermeneutice aplicate asupra operelor marilor clasici români, critică literară, istorie literară etc. Are lucrări traduse în franceză, engleză, rusă.

Din 15 mai 2004, este membru al Uniunii Scriitorilor din România (U.S.R.).

Premii:

Premiul U.S.R., pentru poezie, pentru anul 2005, Premiul U.S.R., la critică/hermeneutică, pentru anul 2006, Marele Premiu al Festivalului Internațional de Literatură *Titel Constantinescu*, Rm. Sărat, 2011 – pentru volumul de eseuri *Cazul DACIA...* Este Cetățean de onoare al municipiului ADJUD din anul 2009.

A primit titlul de *Doctor Honoris Causa al Academiei Daco-Române*, instituție care l-a și nominalizat la Premiul Nobel pentru literatură, pentru anul 2017.

Pe 8 Aprilie 2018, îi este acordată domnului Adrian Botez, de către Președintele Academiei Daco-Române, GEO STROE, și de către Senatul Academic, SUPREMA DISTINCȚIE a Academiei Daco-Române TDC: "*DIPLOMA DE PĂRINTE AL PATRIEI – pentru întreaga activitate creatoare culturală, literară și spirituală dacoromânească*".

Scriitorul și criticul Constantin STANCU a publicat o carte online, despre Adrian Botez: *Ceasurile vechi bat mereu ora unu*. Aceeași carte (completată și actualizată), tipărită – și cu precizarea nominalizării, la Premiul Nobel, a lui Adrian Botez – a fost publicată de Editura Rafet, Rm. Sărat, 2017.

Este membru de onoare al Asociației Internaționale de Paradoxism, titlu acordat de către Președintele Asociației, prof. univ. dr. Florentin SMARANDACHE, de la Universitatea din New Mexico, SUA, pe 17 septembrie 2011.

Numele lui Adrian BOTEZ este prezent în zeci de dicționare, istorii ale culturii și literaturii române și antologii, din țară și străinătate.

Cărți publicate:

Poezie:

Povestea unui colecționar de audiențe, Corgal Press, Bacău, 2003; *Epopeea Atlantică*, Corgal Press, Bacău, 2003; *Eu, barbarul*, Casa Scriitorilor Bacău, 2005; *Nu mai ridicați din umeri!*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2007; *În contra demenței de astăzi în cultura română*, Ed. ProPlumb, Bacău, 2008; *Aici – la-ntâlnirea tuturor câinilor*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2009; *Cartea Profețiilor*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2010; *Liniștea lumii*, Ed. Dacia XXI, Cluj-Napoca, 2011; *Obârșii*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2012; *La prohodul bradului*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2013; *Cavalerii Apocaliptici. Psalmodieri în Vârful Muntelui*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2014; *Eliberarea de trepte*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2015; *ION – Patria mea*, Ed. Ateneul Scriitorilor, Bacău, 2016; *Frumusețea DURERII*, Ed. Ateneul Scriitorilor, Bacău, 2016; *Mistica iernii*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2017; *Cartea Apocalipsei*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2018; *Nu mai avem camere...!*, Ed. Rafet, Rm., Sărat, 2018; *Doinele mele*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2019; *Autobuzul întârziat*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2019; *Matrozii se sfințesc cu fiecare Port*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2019.

Antologii de poezie:

- *În căutarea îngerului / En quête de l'ange*, româno-franceză, din creația poeților vrânceni, selecție de prof. Valeriu Anghel, Pallas, Focșani, 2006;
- *Voices of contemporary Romanian poets* – selection and English version by Dan Brudașcu, Sedan Publishing House-Cluj, 2007;
- *Antologia sonetului românesc*, de Radu Cârneli – vol. al III-lea;
- *Cartea întâlnirilor*, de Eugen Evu.

Proză:

Basme – pentru copii, pentru oameni mari și pentru foarte mari oameni, Corgal Press-Bacău, 2004, *Nălucirile abatelui Bernardo – cinci povestiri fantastice*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2014; *Prostul – cincisprezece povestiri ciudate, cu Epilog*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2015; *Domnul X – roman antepostidemmodernist*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2015; *Revoluția lui Lucio Ferrante – sau Cabala Nebunilor – poveste alchimică*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2015; *Ofițerul – nuvelă*, Editura Ateneul Scriitorilor, Bacău, 2016; *Șobogré – 155 de povestiri scurte și ultrascurte + Chiromantul Reginei – nuvelă* – Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2017; *Noile năluciri ale abatelui Bernardo (vol. II – nuvele) + Ochiul Sfinxului (eseu despre romanul polițist mondial)* – Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2018; *ORFANII ZĂPEZII* (roman), Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2019.

Volume de critică/hermeneutică:

Prigoniții cavaleri ai Mielului – despre poezia cultă aromânească, Ed. Dimândarea părintească, Buc., 2000; *Spirit și Logos, în poezia eminesciană – pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textului eminescian*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2005; *Loja Iohanică Românească – ION Creangă, ION Luca Caragiale, IOAN Slavici – pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor lui Ion Creangă, Ion Luca Caragiale și Ioan Slavici*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2006; *Cei Trei Magi ai prozei românești (Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Mircea Eliade) – și Epoca Mihaelică: pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor lui Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu și Mircea Eliade*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2007; *Opera scrisă a lui Corneliu Zelea Codreanu – între vizionarism și alchimie națională*, Criterion Publishing, București, 2009; *NORMA-*

LITATEA REACȚIONARĂ: sinergia scris-făptuire-ființare cosmică, la Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce – pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor cronicarilor moldoveni: Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2012; DOSOFTEI – VESTITORUL LUI EMINESCU – prima abordare stilistico-poetică/hermeneutică, a operei Sfântului Mitropolit DOSOFTEI, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2014; EMIL BOTTA – închinător înfrânt Eminescului...?! ARHEII EMILBOTTIENI, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2015.

Volume de eseuri:

Ruguri – România sub asediu, Carpathia Press, Buc., 2008; Cartea Cruciaților Români, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2008; Cazul DACIA...(vol. I), Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2011; Cazul DACIA...(vol. al II-lea) : Trei studii hermeneutice asupra Arheilor Sacri Zalmoxieni (CORBUL. BLAJINII. OUL), Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2018.

Teatru:

Rege în vacanță; Singurătate – meditații intime... teatralizate, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2018.

Lucrări de teorie aplicată a hermeneuticii:

Mic tratat de Poetică, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2019.

Cărți traduse în limbi de circulație mondială:

I. – În franceză, traducere de prof. univ. dr. Constantin FROSIN:

- Adrian Botez – *Journal de la grande prison intérieure (poésie)*, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2016;
- Adrian Botez – *Épopée Atlantique -Exercices systématiques de fantaisie sur LA VÉRITÉ (poésie)*, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2016;
- Adrian Botez – *Les phantasmes de l'abbé Bernardo (cinq contes fantastiques), prose* – Editura Rafet, Rm. Sărat, 2016;
- Adrian Botez – *Contes de fées (pour les enfants, les grandes personnes et pour les très grands hommes), prose* – Editura Rafet, Rm. Sărat, 2016;
- Adrian Botez – «LA RÉVOLUTION» DE LUCIO FERRANTE ou LA CABALE DES FOUS – *conte alchimique, prose* – Editura Rafet, Rm. Sărat, 2017.

II. – În engleză, traduceri de prof. Gabriela PACHIA și prof. Oana Patricia BOTEZ):

- Adrian Botez – *123 de sonete cruciate alese / 123 Selected Crusader Sonnets (ediție bilingvă, româno-engleză), în viziunea traducătoarei întru engleză, GABRIELA PACHIA / Imagined into English by Gabriela PACHIA (poetry)* – Editura Rafet, Rm. Sărat, 2016 ;
- Adrian Botez – *diary of the great inner dungeon (poetry)* – Editura Rafet, Rm. Sărat, 2016 – trad. Patricia Oana BOTEZ;
- Adrian Botez – *Atlantic Epos (poetry)*, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2017 – trad. Patricia Oana BOTEZ.

Aprecieri critice:

În critica literară românească nu există, deocamdată, lucrări de acest tip. Prin lucrarea Spirit și Logos, în poezia eminesciană, dl. Adrian Botez este un precursor. Pe drumul pe care înaintează se vor buluci multe persoane, ce vor confunda bolboroseala

extatică, cu foarte severele discipline, care sunt Mistica și Inițierea în domeniul spiritual – dar acesta este riscul oricărei cercetări înnoitoare. Dl. A. Botez repune în discuție, dintr-un unghi inedit, întreaga viziune asupra poeziei eminesciene și a stării de revelație poetică, în general. (Aprecieri Comisie de doctorat, UAIC-Iași, 14 februarie 1997)

(Roxana SORESCU, Institutul de Istorie și Teorie Literară "George Călinescu" – București)

Scrisul lui Adrian BOTEZ nu e comod, reconfortant, stenic, el obligă, strigă, interpelează, se impune – fără a face compromisuri și temenele curentelor vechi sau noi ale liricii. El merge pe principiul: Acesta sunt eu, cui îi convine. Dar, dacă încerci să ți-l apropii, ceea ce va urma, întrece orice închipuire: vei descoperi un univers mirific, fabulos și real în aceeași măsură, de care știai că există pe undeva, dar nu erai conștient că e atât de aproape de tine și că faci parte integrantă din el. Și în această privință, Adrian Botez este un vestitor. El anunță și se anunță, fără surle și tobe, dar apropiindu-se iminent de conștiința și inima ta, de unde nu-l mai poți smulge.

Adrian BOTEZ este, fără doar și poate, cel mai original poet pe care mi-a fost dat să-l cunosc, răsfoind/răscolind prin ceasloavele prăfuite, dar și cele de ultimă oră ale liricii românești.

(Cezarina ADAMESCU, Galați, redactor la revista AGERO-Stuttgart)

Scriitor de mare sensibilitate și forță creatoare, un erudit al zilelor noastre, Adrian BOTEZ reușește a se ridica deasupra valului spumos, ce caracterizează, azi, literatura românească, încercând a-i da acesteia o mai luminată direcție, cum ar fi: curajul actului critic, înviorarea exprimării libere, care să fie bazate pe o morală creștină desăvârșită. Om de o largă cultură, prin profesie dascăl și filosof al culturii, române și universale.

(Ioan MICLĂU, din Cringila/Australia – în revista Pro-Saeculum, nr. 63-64, aprilie-iunie 2010 – Focșani)

La Adrian BOTEZ, muzicalitatea, deși subînțeleasă, nu-i aici nici belcanto și nici mecanism de simetrii perfecte, în felul medieval, trubaduresc – ci denotă o muzică interioară, de cântec șoptit în maniera misticilor de Bizanț, ori a cântăreților de tabără militară. Căci poetul are atitudine mai degrabă de prooroc, vituperând, ori închipuind mari desfășurări involburate pe pânze sufletești, uneori memorabile.

(dr. Artur SILVESTRI, Postfața la Ruguri. România sub asediu, Ed. Carpathia Press, Buc., 2008)

Adrian Botez – un cavaler al Graalului. Ambițios, profund, cu gust pentru textul de anvergură cărturărească, Adrian Botez respiră lejer în aerul tare al ideilor, oricât de înalte, provoacă adevărate cutremure în conștiințe, cu proiecții devastatoare în plan moral și intelectual, experimentează fără să aibă neapărat vocația experimentului, reușind – în cele mai bune pagini ale prezentei epopei [«EPOPEEA ATLANTICĂ»] – să producă adânci revelații în dimensiunea estetică și ontologică. (...) Poet, în primul rând, cu serioase cunoștințe magico-mitologice, cărturar de aleasă stirpe, bântuit de aromele din altare, atins de nimbul sacru al icoanelor și aerul tare al ideilor, prozator și eseist, din rezerva din ce în ce mai restrânsă a erudiților autohtoni,

luptător cu har pe drumul Binelui și Frumosului, Adrian Botez este un gânditor și un scriitor pe deplin matur, viguros și competitiv la nivel național.

(Mircea DINUTZ, Pro-Saeculum-Focșani, nr. 3-4, iunie-iulie, 2005.)

Scrisul ca destin. *Patriotismul e religie sfântă, e datorie și e cale. Două tulpini întregesc omul și poetul Adrian Botez: credința și patriotismul și niciuna nicialtul nu sunt vorbe goale, ci sunt sângele ce îi curge prin vene, sunt respirația ce îl însuflețește, sunt rațiunea lui de a trăi. Toată poezia lui îmi spune că fără patrie, fără străbuni și fără credință el nu ar putea trăi. Am vărsat o lacrimă amară și nu am mai găsit niciun cuvânt – eu care de obicei am cuvinte și le folosesc ușor – de scris citind: "Rugăciunea unui copil" (...). Să mai întreb, să mă mai mir cum ți-a venit, poete, să pui alături durerea neamului meu, de toți călcat – de sublimul vers al Mioriței!? Cum ți-a venit să plângi atât de frumos cu vers!?... Știu, poete... Știu... Plânge pământul și străbunii în tine plâng – și nu te lasă să taci... Și dacă ai omorî vocea din tine, ar fi păcat, păcat de moarte, și nu ai mai găsi mântuire.*

...Normal că este prezentă și "tema dragostei de natură" (...), ca la orice poet mare. "Se-nalță munții pân' la nimb de nori" e o simfonie de cuvinte ce îmi da o stare de beatitudine, de extaz (...).

Iubirea și iubita țin și ele de un teritoriu al sacralului (...) și eu nu mă mir deloc că, iubind, poetul căuta raiul. Muzicalitatea versului, cântecul aproape de beție a fericirii completează perfect imnul de slavă închinat iubitei ce e slăvită, chiar și dacă stelele s-ar prăbuși, chiar și dacă ar cădea foc peste case, căci iubirea e mai puternică și mai veșnică decât timpul.

(...) Tema dominant-esențială a poeziei domnului Adrian Botez este credința – raportarea la divinitate. Toate celelalte teme pălesc sau sunt mici, prin comparație cu tumultul și vibrația înălțător-sfâșietoare a căutării căii spre Cer.

(...) Îmi place până la a nu mai ști de mine muzica din poeziile: "Prigoană de doină", „Cântecul cavalerilor rourei”, „Licornul”, "Doina ghiocului", "Venit-a ceas", "Rugăciunea unui copil". Este în ele dulceața pură a versului popular, în special a doinei și eu nu mai știu de citesc sau cânt, căci undeva, în inima mea, versul a devenit una cu cântul.

(...) Mă apropii de sfârșitul călătoriei mele prin lumea poeziei domnului Adrian Botez. Nu știu cu ce cuvinte să închei. Nu sunt critic literar „profesionist”...M-am apropiat de versuri cu sfială și cu teamă. Nu am vrut să strivesc nimic... Am săpat prin cuvinte înțelesuri și taine. Am visat, am zburat și am plâns cu fiecare vers. Am simțit răstignirea între lume și Dumnezeu, am simțit frământarea, căutarea, zbaterea neputincioasă în fața sorții, i-am simțit iubirea pentru acest pământ și dorul ca o sete de Iisus. Am simțit toate astea – și totuși nu știu cum să închei... Am să las versurile poetului să facă încheierea. E mai frumos versul lui decât orice cuvânt de-al meu. Citește cu sfială, dragă cititorule... Te vei împărtăși cu Har și vei întâlni un OM vertical (...).

(Luminița ALDEA, Romanian VIP – Revista românilor de pretutindeni, Sydney, Australia, 12 iulie 2010)

Când diamantele se fisurează... *Adrian Botez prezintă sensurile existenței în volumul de versuri Cartea profețiilor, acele sensuri care luminează ființa, o înnobilează și deschide noi perspective sufletului dornic de inițiere. Este un curaj spiritual ca în*

vremuri din urmă, vremuri de cădere, să mărturisești despre profeție, despre taina ei, despre perpendiculara pe gând, pentru a da forță gândului. Poemele scriitorului vin dintr-o convingere profundă în valorile creștine, asimilate prin prisma personalității sale, modelate de suferința proprie, de boala proprie, de luminarea care luminează pe oricine caută matricea, esențele – dimensiunea Cistică.

(**Constantin STANCU**, 31 mai 2011, în revista Agero-Stuttgart)

Adrian BOTEZ pune problema destinului speciei umane pe această planetă și chiar a vieții, așa cum o știm. Am putea considera abordarea sa ca fiind una pesimistă, însă el nu renunță la argumentele sale. Limita la care a ajuns omul în fața misiunii sale, degradarea, spasmul, fractura dintre generații și națiuni, bolile, viciile, șocul viitorului, moartea indusă de om, lipsa iubirii, toate ne conduc spre un final trist, dar realist. Suntem aici, depinde de noi să supraviețuim, să ducem viața mai departe. Sunt animale sau plante care rezistă de milioane de ani...

(...) Aproape la fiecare proză scurtă sunt trimiteri pertinente la date istorice, sociologice, teologice, de istorie literară, filozofie, artă, știință. Cu alte cuvinte, acțiunile au la bază date concrete, fapte consacrate, tragedii trăite, mituri consolidate, teorii acceptate la nivel universal. Cele două planuri se împletesc riguros și necesar, mesajul textelor fiind unul pertinent și profund. Adrian BOTEZ nu se joacă, el explică, strigă, se revoltă, argumentează, dialoghează cu personaje știute și neștiute, are o poziție, este activ, lumea nu este doar o aparență, este o realitate pe care o construim cu toții, din interior, așa cum ne-a lăsat Creatorul pe fiecare. Uneori nu are răbdare, alteori se amuză, umorul și ironia sa sunt cinice, alăturarea de cuvinte și idei mereu surprinzătoare și agresivă.

(...) Concluzionăm: „...Povestea, deci, nu se termină niciodată, ci doar se întrerupe, spre a reînvia povestitorul să-și respire curat cuvintele, printre stele...”

Despre: Adrian BOTEZ, Șobogré – 155 de povestiri scurte și ultra scurte – Chiromantul reginei – nuvelă.

(**Constantin STANCU**, Revista Singur – Târgoviște, august 2017)

Autorul, cu înaltă măiestrie artistic-scriitoricească, folosind chiar metode homerice, pentru a evidenția locuri sau eroi, pune alte personaje să vorbească, într-o perpetuă uimire și mirare, privindu-le de jos în sus, fără sațiu, pe cele pe care le dorește preamărite. Ca purtător al ADN-ului celor care au viețuit, luptat, închinat, iubit și locuit pe aceste meleaguri din cele mai vechi timpuri, de la FACEREA LUMII, A ÎNȚELES CĂ NU ESTE DESTUL SĂ VORBIM NOI despre: oameni, locuri și fapte, despre binecuvântările și harul acestor trăitori în Duh, ci este mai nimerit, ca fratele Ambrosio – eruditul ghid spiritual a lui Bernardo – de la Mănăstirea franciscană din Toledo, să povestească despre minunățiile văzute și auzite în Țara lui Făt Frumos și veșnicie de Bernardo, în scrierea sa: "Întâmplări caudate, la răscrucea dintre lumi". (...) Consider că această carte trebuie citită, în special, de tinerii români, atât de cei din Țară, cât și din diaspora, pentru a cunoaște, cu adevărat, ai cui urmași sunt și ce obligații decurg din această moștenire. (...) Un mesaj sensibil și subtil al acestui volum este cel privitor la SPAȚIU și TIMP. Știm că există un timp fizic (cel pe care-l arată ceasul) și timpul psihologic înregistrat, perceput de fiecare după trăirea pozitivă sau negativă, de unde și expresiile: „binele durează puțin”, ori „așteptarea a fost o veșnicie”. S-a scris mult despre fenomenul de bilocație / ubicuitate (posibilitatea de a te afla în

același timp în două sau mai multe locuri diferite), cunoscut și practicat de Pitagora, dar și de alți inițiați (cum se afirmă despre poetul Vasile Voiculescu și despre viitorul sfânt Arsenie Boca).

(**Elena ARMENESCU**, www.logossiagape.ro, proprietar site: Mariana GURZA)

Adrian Botez și ispita dramaturgiei. Prolific și cu adâncimi de gând care au surprins multă lume, Adrian BOTEZ s-a repliat, mai recent, în domeniul dramaturgiei. (...) De curând, a publicat un volum de teatru, *Rege în vacanță* (Editura Rafet, Rm. Sărat, 2018), ceea ce înseamnă o ipostază nouă pentru el, care-a cultivat, până acum, toate genurile literare. A devenit, putem spune, un scriitor total, un scriitor pentru care nimic, din ceea ce înseamnă literatură, nu i-a rămas străin și neexperimentat de prolificitatea sa debordantă (...) Recentul volum de teatru, despre care ne propunem să dăm seama, în aceste rânduri – conține cinci piese, toate revendicându-se dintr-un filon moral și dintr-o dispută necurmată a binelui cu răul. Învinge până la urmă binele, dar victoria se datorează faptului că acțiunea este adusă într-o partitură etnică, astfel că eticul (de care aminteam mai sus), capătă substanță etnică, tărie de cremene, care se decontează din specificul omului dacic, trăitor în priveliștea sacră a muntelui Kogaion, de unde-și trage sevele și credințele.

(**Ionel NECULA**, în saltmin.com/Canada, www.logossiagape.ro)

Adrian BOTEZ între sonetele cruciate și răstignirea întru catharsis. Cea mai mare parte a sonetelor lui Adrian Botez, sunt sonete bine temperat-paradoxiste. (...) Eroul liric din această majoritate de sonete aflate sub pecetea macrotemei enunțate mai sus, evident, cu timpanele-i încordate întru descifrarea ecourilor de la cel psalmic-arghezian, ce, chiar „clamos-interbelic” («...vreau să te pipăi și să urlu: este!»), se angajase în stabilirea raportului om / omenire – Dumnezeu / îndumnezeire, se pune sub stindardul „cruciat” și înaintează / vine (către Distinsul Receptor) cu îndorurare de Iisus Hristos (Crist, în textele lui A. B.), în absolutul Învierii (nu neapărat, în spirit „nemuritor-cogaionic” / „zalmoxian”) și al Graal-ului, „cu moartea pre moarte călcând”, în înțelesurile profunde ale unei cunoscute aserțiuni, «însăși moartea ne-a făcut nemuritori», datorată de Creștinism lui Ioan Gură de Aur (346 – 407 d. H.), patriarhul de Constantinusa > Constantinopol > Istanbul, mai mult ca sigur, imediat după vizita-i făcută în orizontul anului 400 d. H. în Dacia Dunăreano-Pontică („Sciția Mică” / „Scythia Minor”), la invitația episcopului valah, Teotim I, la Tomis.

Sufletul eroului liric botezian din poemele celor două volume, 123 de sonete cruciate alese / 123 Selected Crusader Sonnets (2016) și Frumusețea durerii (2017), se constelează înspre neasemuite profunzimi, deopotrivă, prin dimensiunea religioasă a ființării de priveliște și prin dimensiunea vibrant-patriotică a pelasgului > valahului ens între reliefurile de geo-stare / spirit în devălmășie unional-europeană, ca în acest sonet de indicutabilă frumusețe a durerii de Patrie-Dacie.

(**Ion PACHIA-TATOMIRESCU**, *Confluente literare* nr. 2407, 3 august 2017)

O viziune integratoare asupra poeziei lui Adrian BOTEZ:

Analizat la scara micro, un scriitor complex precum Adrian BOTEZ, care abordează toate genurile literare, surprinde prin îndrăzneala și radicalitatea ideilor și a limbajului, pentru unii, genial, pentru alții, incomod – vizibile la nivel de fiecare

poezie, eseu, nuvelă, roman sau piesă de teatru, iar criticii au prezentat din abundență asemenea analize pe măsură ce lucrările respective au fost publicate. Un exemplu, pentru ca cititorul să cunoască stilul Adrian BOTEZ:

Când vine moartea să mă ia

*când vine moartea să mă ia
rușine mi-e că n-am ce-i da:
trupul a divorțat de mine
sufletul mi-e răpit la zâne*

*când vine moartea să mă ia
o simt de parcă-i sora mea:
o-apucă plânsul și suspină:
"vai – oame singur – fără vină"*

*când vine moartea să mă ia
vine – dar inima i-e grea...
ce-o să le zică-acolo – sus:
din mine – câte-ar fire – nu-s...*

*grea slujbă să fii moartea mea:
amușinezi o urmă rea...
stârv de poet : e-o ironie...
metaforă – cel mult – să fie
de pus pe flori și nășălie...*

Privit la nivelul ansamblului operei sale, se observă diferențieri ale trăirii autorului, funcție de genul literar. Se spune că poezia se scrie cu sufletul, iar proza și teatrul cu creierul, spiritul și logosul din opera eminesciană, studiate în teza sa de doctorat, confirmându-se deplin și în cazul lui. În plus, fenomenul trăirist este accentuat în cazul lui Adrian BOTEZ, în scrierile poetice, prin utilizarea persoanei întâia, personală sau națională, *eu, noi, patrie*, fiind cuvinte des întâlnite, făcând o distincție netă, uneori implicită, între noi și voi. (*E-aici un Rai ce nu-l puteți pricepe*).

O viziune integratoare a operei poetice a autorului am putea-o numi, parafrazând un titlu celebru tot din literatură: *Căutându-l pe Villon*. Subconștientul entropic al autorului conducându-i gândirea, explicit, spre destinul marelui poet vagabond *François Villon*, aceasta reieșind din înșiruirea titlurilor poemelor sale (scrise cu litere mari), într-o așa-zisă *recenzie versificată*, care se termină cu de trei ori VILLON:

Căutându-l pe Villon

*Să-ncepem cu-n PROLOG,
să nu fie-un monolog,
CHEMAȚI VISELE LA VORBITOR,
să le spun CATRENUL VALAH ETERN,
PATRIA MEA, DACO-VALAHIA DE MIR,*

să n-ajungă în Infern.
 Este ceva ce-abia începe,
 E-AICI UN RAI CE NU-L PUTEȚI PRICEPE,
 ȚĂRANII MEI, sunt VREMURI TULBURI,
 COLIND nebun, AUTOBUZUL a ÎNTÂRZIAT,
 LA JUDECATĂ, găsi-m-au VINOVAȚI...,
 ÎN LOCUL DIN PĂDUREA-NTUNECOASĂ,
 JIGODII TRAG ÎN DINȚI MORMANUL DE CADAVRE,
 a ajuns APOGEUL ÎNJOSIRII
 MATROZI SUBLIMII, DIN TATĂ-N FIU,
 jucăți ROSTUL MATROZILOR MISTICI,
 ÎN AMURG ADÂNC DE SEARĂ,
 PENTRU-UN ULTIM CÂNTEC,
 FACEȚI – ÎN ACEASTĂ LUME – S-ARDĂ HORA.
 Ce TOT ACORDEZ LA STRUNE – SCRIPCAR,
 ȚINE-MI SCRIPCA SUB BĂRBIE,
 să visăm la RENAȘTERE și GLORII BIZANTINE.
 CÂND VINE MOARTEA SĂ MĂ IA,
 ca pe-un DON JUAN DE STYX,
 în GRĂDINĂ ȘI MARE, SLĂVIȚI COPACII,
 chiar și LEBĂDA-CRIST.
 În PORTUL INIȚIATIC, MAREA ȘI STÂNCA,
 BIATA BARCĂ – MUMA ARCĂ,
 ION – PATRIA MEA, BINECUVÂNTATĂ – PATRIA MEA,
 EXISTENȚA NU-I O CĂLĂTORIE DE PLĂCERE,
 PUNE ȘAUA PE CALUL SOARELUI.
 ODRASLĂ DE-MPĂRAȚI – M-AM TRAS ÎNCOACE,
 PLÂNGÂNDU-L PE IISUS,
 cântând DOINA COPACILOR LOVIȚI DE TOAMNĂ
 și CÂNTECUL CAVALERILOR ROUREI,
 spunându-i RUGĂCIUNEA UNUI COPIL fără ÎNVĂȚĂTURĂ,
 Lui VILLON,
 LUI VILLON – LA DESPĂRȚIRE,
 LUI VILLON – ÎNAINTE DE A ADORMI CU TÂRFELE ȘI CU ÎNGERII,
 că vreau să ajung un VAGABOND AL LUMII.

Proza lui Adrian BOTEZ se situează între povestiri naive legate agresiv cu realitatea și adevărate fabule povestite având învățăturile de final pline de esență umană, cu acțiuni care se petrec în diverse țări, ce au stiluri de viață diferite, vrând să ne arate că omul este același oriunde și tot ce este omenesc îi este la îndemână. Iată una dintre acestea:

Fetița și fluturele – poveste franceză

– Vai, ce frumos ești! strigă fetița, îmbrăcată în rochiță roșie, sărind într-un picior de bucurie și agitând plasa de fluturi, în jurul unui fluture mare, cu aripi stropite cu roșu și tivite cu galben, portocaliu și, fin de tot, cu albastru, ca o dantelă de ducesă.

– *Te rog, lasă-mă să zbor! – se rugă, printre lacrimi, tăcute și mari, de rouă, fluturile.*

– *Imposibil, trebuie să te prind, să te înfig într-un ac și să te așez pe o pagină nouă de insectar! Să vadă și prietenele mele ce frumusețe de fluture am prins eu – să crape de ciudă! Iu-huuu! – striga, în delir, micuța fetiță, țopăind într-un picior și rotindu-și, tot mai amenințător, ca pe-o secure grea de război, plasa.*

– *Te rog, lasă-mă să trăiesc!, se rugă fluturile, și roua se însângera, treptat, scurgându-se pe mânecile și-apoi pe palmele strânse și-ncordate ale fetiței.*

– *Nu se poate, cum să te las să trăiești, când după-amiază ne adunăm toate colegele de grădiniță? Eu cu ce să le dau gata? Ia zi! – striga, cu arțag, fetița în roșu, frământându-se, nerăbdătoare, și tropăind din picioare.*

– *Te rog, voi veni și mâine, tot aici, îți promit – voi veni, în fiecare zi, să te-ntâlesc, mereu aici, și voi străluci din ce în ce mai frumos, cu fiecă zi a vieții tale – se tânguia fluturile, iar pe mâinile fetiței se prelingea sânge curat, strălucitor și muștrător.*

– *Nu mă interesează, nu vreau să știu de mâine – eu acum te prind, acum te înțep, acum te pun în insectar – iar după-amiază ai să faci cunoștință cu prietenele mele, pe care am să le fac să crape de invidie – își urmă strigătele neînduplecate, fetița în roșu, toată în roșu.*

Și-l prinse pe bietul fluture, în plasă – dar culorile lui imperiale, solzișorii lui roșii, și galbeni, și portocalii, și albaștri, albaștri ca adâncul cel mai adânc și misterios al cerului – fie pentru că fetița a agitat prea mult plasa, fie pentru că fluturile a agonizat prea mult și dureros – s-au scuturat și risipit. N-a mai rămas decât un biet trup cenușiu de insectă oarecare. Și aripile se zdrențuiră, apoi se rupseră. Fără să plângă prea mult (un pic tot plânsese, de necaz că, după-amiază, n-o să aibă cu ce să le facă să crape de ciudă pe tovarășele ei de joacă, bunele ei prietene) – fetița străpunse chinuitul trup, care acum avea ceva de viermișor în el – și nimic de zbor și imperial bal al zborului celest – îl străpunse cu un bold mare, se duse acasă și prinse în insectar fluturile, acum biet vierme, de care atârnav două cioturi grosolane, care fuseseră, pe vremuri, aripi.

A doua zi dimineață, la locul din câmp, unde fusese prins în plasă nobilul fluture imperial, o femeie frumoasă, în negru, strângea, bocind, stropii de rouă și sânge. Alături de ea, un bătrân falnic, cu barba lungă și albă, gânditor, înveșmântat în negru, ținea în mână, așteptând, un imens potir de aur.

Teatrul lui Adrian BOTEZ abundă de combinația istorie-prezent, personaje reale amestecate cu cele imaginare, din extremele societății (regi, condamnați, consilieri CIA etc.), dar legați de comportamente umane, bune sau rele, sugerând că viața este o scenă în care toți suntem, în definitiv, oameni:

REGE ÎN VACANȚĂ – tragi-comedie... într-un act și trei tablouri, SCENA XI:

(...Dar Premierul, totuși, ridicat din lăfăiala fotoliului, se angajează, el însuși, cu prefăcută osârdie, la toată trebușoara asta sinistră... pune de se ridică, în mijlocul gurilor căscate, eșafodul cu ștreangul... Consilierii regali, I și II, „de peste Mediterana”, conduc Condamnatul sub ștreang... cu tot tacâmul călăilor!).

REGELE (parcă l-a lovit o inspirație... atunci, pe loc!): Condamnat, nu vrei, cumva, să vii cu mine, în vacanță?

(Toată lumea prezentă rămâne cu gura căscată).

CONDAMNATUL (nu prea mirat...): Păi... ce să zic... ori spânzurarea mea, ori vacanța maiestății voastre... tot aia...

REGELE (curios și amar): Și, totuși, tu pe care ai alege-o? (Condamnatul stă câteva secunde pe gânduri). Apoi: CONDAMNATUL (decis, în fine... cu mult curaj!): Vin cu maiestatea voastră, în vacanță... măcar am un tovarăș de drum, nu cad singur... (Beii fac un semn... și, lângă ștreangul Condamnatului, mai apare, ca-n vis, un al doilea ștreang... Regele se urcă pe noul eșafod, alături de Condamnat – ... li se pune, amândurora, de către Consilierii regali I și II, sacu-n cap... și, amândoi, strigă, la unison):

REGELE și CONDAMNATUL: Regele pleacă în vacanță! (Se scufundă trapa... cei doi rămân atârnați, între cer și pământ... Consilierii regali, „de peste Mediterana”, își freacă mâinile, a „gheșeft”, afacere bună, reușită, „faină de tot”...):

CONSILIERII REGALI (de peste Mediterana) și BEII AMERICANI (în cor): Deci, re-începe Marele „deal”... Marea Licitație – RE-ÎNCEPE!!!

PREMIERUL (aproape indiferent... știe foarte exact care-i prețul, cât îi va ieși, din toată tevatura asta... Ca de obicei... ”obiceiul pământului”...): Și... de la cât pornim? (Din nou, se așează, gemând de plăcere, în fotoliu...).

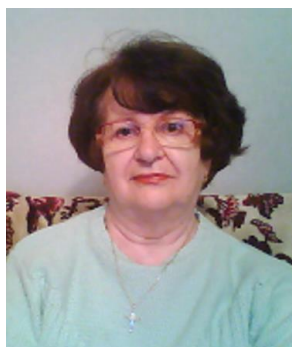
CONSILIERII REGALI (de peste Mediterana) și BEII AMERICANI, DIN SECTA C.I.A... (în cor): Întâi să licităm ștreangurile alea și kilele astea de hoituri, astea două, atârnate-n galantare!

(Se trage, peste SCENA MARII LICITAȚII... tare greu se trage...

CORTINA – ... încet... încet se mai trage... de rușinată ce este... MĂCAR EA...!)

Cade și cortina acestei prezentări sumare, a unei activități impresionante.

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**

Silvia BUDESCU

Născută în 1945, a trăit anii copilăriei și adolescența în casa bunicii dintr-un sat cu adânci rezonanțe istorice. Urmează liceul la Bârlad, Complexul Școlar Bârlad, 1958-1963. Atunci a suferit din plin prigoana comunistă, tatăl fiind deținut politic. Toate aceste amintiri și nu în ultimul rând, imaginea sfântă a bunicii care, la 62 de ani, mergea încă la școală să poată să-și susțină nepoata la liceu și facultatea de filologie pe care o termină în 1968. Despre apostolat, scriitoarea nu vorbește nicăieri în cărțile sale, spune simplu: „A fost dragostea care nu m-a trădat niciodată!” Ca profesor, până în anul 2008, a predat elevilor ei limba și literatura română cu stăruință și competența dascălului care și-a iubit meseria.

Vorbește însă, în cărțile sale, despre multe neînțelegeri ale timpului, despre neîmplinire, trădare, dar și dorul de albastru, regrete și puterea de a retrăi clipa reîntoarcerii la sine, înțelesul destinului, jocul din umbra sufletului. Autoarea se autodefinește, văzând în scrisul său „puterea de vindecare pentru suflet și trup”. Iată ce mărturisește:

„Printre posibilele întrebări care ar putea să-mi fie adresate, ar fi și aceasta: „De ce am început să scriu atât de târziu?” Nu aș ști ce să spun, așa cum nu pot a- mi spune chiar mie. Trudnică chemare, o fugă prin care am căutat un rost pe pământ. Scriind, am cunoscut resurse nebănuite, bucuria de a mă elibera de mine, de a înțelege rostul de a fi sincer cu tine. Vin momente în viața când încerci să reaprinzi luminițe stinse demult, din propria-ți voință sau neputință în a te ști cine ești. Norocul de a te întoarce la tine într-un moment de răscruce este un dar pe care ți-l oferă viața, izvorât dintr-un apus pe care îl accepți, temându-te de umbre strecurate printre renunțări și regrete. Pentru orice lucru, există un timp al lui, probabil că timpul scrisului a fost să fie acum! Mărturisesc că în tot ce am scris este o parte din mine, aceea care s-a ascuns în spatele nemilos al umbrei de care m-am temut.”

Volume publicate:

- *Nedumeriri*, proză scurtă, Editura Sfera, Bârlad, 2015;
- *Căutări târzii*, poezie, Editura Sfera, Bârlad, 2013;
- *Dor de albastru*, poezie, Editura Sfera, Bârlad, 2013;
- *În umbra unui timp*, Editura Sfera, Bârlad, 2016;
- *Rime târzii*, poezie, Editura Fast Editing, București, 2019;
- *Anotimpul amintirilor*, roman, Editura Sfera, Bârlad, 2015;
- *Rătăcirii pe drum pustiu*, roman, Editura Sfera, Bârlad, 2016;

- *Fugara*, roman, Editura Sfera, Bârlad, 2016;
- *Alma*, roman, Editura Orizonturi, București, 2017;
- *Între două drumuri*, roman, Editura Fast Editing, București, 2019;
- *Cine ești tu, femeie?!...*, nuvelă, Editura Paul Editions, București, 2017.

Colaborări la reviste:

- Revista *Academia Bârlădeană*, 2016, articolul: *O clipă de sinceritate și atât...*;
- Revista *Apollon*, 2017, articolul: *Scrisul meu*;
- Revista *Pagini medicale Bârlădene*, 2015, articolul: *Timpul își măsoară anii...*

Referințe critice:

(**Gheorghe Clapa**, istoric și critic literar)

„Creația doamnei Silvia Budescu este rafinată și plină de sensibilitate. Dincolo de toate motivele poetice și abordările lirice, cartea „Dor de albastru” semnată de Silvia Budescu, Editura „Sfera” din Bârlad, este o scriere lucidă și are o anumită rotunjime, un filon fluid obsesiv, timpul. Cartea impune o voce, jalonează un drum, îndreptățește o speranță.

Poezia care împrumută titlul volumului „Dor de albastru” este emblematică, pentru că ea reprezintă și rezumă cartea de vizită a Eu-lui poetic, fir de nisip în marea existenței umane.

Creația sa, picături de rouă smulse din măreția și gingășia sufletului, metafore firești și foarte bine realizate care bucură sufletul, confirmă: „Nu poți exista decât prin tine însuși și-atât! Adevărul, oricât de ingrat ar fi, îți poate recroi drumul în așa fel, încât liniștea ta să fie mai prețioasă decât toate poveștile trăite sau nu.”

Consecventă cu ea însăși, perfecționistă în ale scrisului, autoarea nu încetează să-și uimească cititorii cu diferite formule literare menite să conserve: susur de rouă, foșnet de frunză, drum sărat de lacrimă, parfmul suav al veșnicei îndrăgostite de Luceafărul nopților și de răsăritul albastrului de mai. Trăiește și re trăiește vibrațiile, pulsunile evenimentelor, eternizate în scris.

Silvia Budescu este captivă încă, unui clasicism prozodic ce poate suna vetust astăzi, dar ea își asumă această cochetărie, mustind de speranță și optimism.

Este o poetă talentată care, odată cu trecerea timpului, cu apariția unor noi cărți, va demonstra acest lucru. Ea ne dăruie un mănunchi de versuri, mărturisiri sincere și vise, căci în lumea visului, nimeni nu-ți cere biletul de intrare, trebuie să fii doar înaripat. Sufletele celor îndrăgostiți de poezie cred încă în iubire, în dăruire, în om. Poeta unei vitalități debordante și a sincerității cuceritoare, a parcurs un drum spinos, ca al multora de altfel.”

Despre volumul **„Nedumeriri”**, proză scurtă:

„Scrisul, pentru Silvia Budescu, a devenit o aventură a spiritului, o călătorie în spațiu și timp, o parcurgere a realității cotidiene și, mai cu seamă, o întoarcere într-un loc, acolo, unde, cândva a fost raiul copilăriei. Este autentică prin amestecul acela uluitor între candoare și senzualitate.

Forța de regenerare ce îi este proprie, ca și vocația indubitabilă a scrisului, a determinat-o să revină la masa de lucru, să reaseze din nou literele, să re trăiască nedumeririle unui timp așezat acum în matca înțeleșului târziu.”

Romanul **„Anotimpul amintirilor”**, un parcurs dăruit din bunătate, iubire, ură și bluestem, este construit pe o introspecție retrospectivă *„Putera reîntoarcerii în timp a pornit și dintr-o veche dorință, aceea de a pune în rânduială o parte dintr-o viață de om”*.

...Memoria autoarei, de invidiat, selectează întâmplări, trăiri și, din noianul lor, apare chipul fostului coleg de liceu, Codrin Văleanu, întâlnirea cu el din tren, peste amar de vreme, ținând de miracol.”

Geo Călugăru, scriitor, membru UR, despre romanul **„Rătăcirile pe drum pustiu”**:

„...Ceea ce este demn de remarcat la scriitoarea Silvia Budescu, e faptul că știe să exploateze judicios, cu măiestrie artistică, prăpastia care separă cele două categorii de oameni a căror viață e guvernată de verbele „a fi” și „a avea”, vorbe, care le structurează scara de valori, definindu-le devenirea întru destin pe paliere ireconciliabile, de cele mai multe ori. Nu poți să nu te întrebi și, în același timp, să nu-ți fie ciudă, de ce au trebuit să treacă amar de ani, până când protagoniștii, Sabina și Vladimir, ajunși la 60 respectiv 70 de ani, să poată nu doar să zărească dar și să înțeleagă lumina de la capătul întinericului existent îndeosebi în mintea lui Vladimir și ceea ce menise Dumnezeu-Destin să se împlinească, din nefericire, atât de târziu. Așa este și o spun cu convingere iar romanul scriitoarei Silvia Budescu o confirmă prin modul cum, cu o infinită răbdare, a cântărit de fiecare dată gândurile, vorbele, trăirile personajelor dar mai ales ale celor două, care i-au servit să-și demonstreze și să ne demonstreze nouă, cititorilor că, nu există om, oricât de ticălos ar părea sau ar fi, pe care Dumnezeu să nu-l fi înzestrat, măcar cu o scânteie din nemărginita Sa bunătate și înțelepciune.”

Petruș Andrei, scriitor, membru UR, despre **„Rătăcirile pe drum pustiu”**:

Este un amestec baroc de roman social, de roman de dragoste, document, înfățișând nestatornicia vremurilor, a sentimentelor și a oamenilor. Câteva ipostaze feminine zugrăvite în culori pastelate, femei pline de viață și tristețe, peripețiile tinereții.

Oamenii sunt sub vreme, destinele sunt furate, lașitățile și lipsa de caracter provoacă nenorociri. Autoarea îmbină cu măiestrie epicul cu esteticul, veștejind pe cei care, asemeni fluturului, hoinăresc din floare în floare, plătind cu singurătate și tristețe peripețiile tinereții.

Stilul este delicat, feminin, lipsit de grosolăni postmoderniste și insanități, elegant, pe alocuri ușor fardat, având filon satiric. Romanul „Rătăcirile pe drum pustiu”, (Editura „Sfera”, Bârlad, 2016) se deschide cu o mărturisire tulburătoare din partea autoarei. „Vă mărturisesc cu mâna pe suflet că mă veți regăsi cu răbdare și, mai ales, cu dragoste în toate femeile din paginile acestei cărți.”

Geo Călugăru, scriitor, membru UR, despre volumul **„Povara speranței”**:

Este povestea bărbatului care a reușit să-și descarce sufletul împovărat și hrănit cu amărăciunea orgoliului afișat ca răzbunare din propria-i minciună pe care n-a mai răbdut-o. Este o trezire târzie, o luptă cu sine, este perdantul care s-a ridicat din umbra destinului. Speranța i-a deschis drumul către comunicare, cunoaștere, înțelegere, în fine, o evadare, o aventură a cunoașterii de sine. Implicarea autoarei, ca

personaj, este un act de curaj, sinceritate și putere, o voce care se confruntă cu un personaj frământat de trăiri atât de adânci în ultima vreme. Trecutul rămâne o lecție de viață, nu trebuie văzut ca o sentință, judecata aspră nu convine realității.

Marius Manta, revista Ateneu, Bacău, despre romanul „**Alma**”:

„Volumul se apropie parcă și mai mult de caracteristicile romanului psihologic. Istoria cărții urmărește destinul unei „familii cu blazon”, concentrându-se în special pe dramele experiate de personajele feminine de-a lungul mai multor decade. Cât este, modernitatea viziunii vine din tehnicile specifice acestui tip de scriere. Mai întâi de toate, de la mamă la fiică și apoi la nepoată, pe linia unei „istorii” cu varii picanterii, Ana – Milena – Alma alcătuiesc un triptic decadent al non-eroului ce își complică impardonabil propria existență. Marea dramă a celor trei femei se leagă tocmai de imposibilitatea de a trăi cu voluptate sentimentul iubirii.”

Theodor Codreanu, scriitor, critic literar:

Cu romanul **Alma**, cred că Silvia Budescu a depășit condiția amatorismului (respectabilă și acesta), construind, cu profesionalism, un roman rotund (prolog, trei cărți și epilog), bine scris, concentrat și alert, care se citește cu interes într-o dublă perspectivă: în cheia tradiționalistă cu o vădită capacitate de a creiona un destin clasic până la tragism, iar, pe de altă parte, o carte plasabilă în zona postmodernistă a metaromanului, textura naratorială dedublându-se, triplându-se, multiplicându-se în oglinzi paralele: cea auctorială, jurnalul, scrisorile Milenei, trăirile Anei și cartea vindecătoare, finală a lui Andrei, anunțată încă de la început, cu titlul „Povara vinovăției”.

Petruș Andrei, scriitor, membru USR, despre romanul „**Alma**”:

Este cartea unui adevăr dur, nemilos, prezintă experiențe de viață, un drum dureros al eșecului pornit din neputința de a ieși din umbra în care poți rămâne cantonat o viață întreagă.

Umbra de care vorbesc este o însumare de gânduri, emoții, sentimente, dorințe, trăiri pe care nu le putem admite din varii motive. Pe toate le ascundem în hățișurile psihicului nostru astfel să fugim de povara lor.

Alma este personajul principal, cu toate că ar putea fi chiar Ana, bunica Almei. În final, Alma plătește pentru toți, drumul ei este sinuos, plin de dorințe spulberate de capcanele neprevăzute ale vieții, neputința de a se depăși, o luptă pierdută cu sine și nu numai.

Cartea este povestea cuplului din mai multe generații aflate într-un conflict continuu, generat de probleme interioare, intime, dar și frământări, renunțări în raport de vitregiile societății, ale istoriei.

Fiul Almei, primul din tot neamul, reușește să iasă la lumină, căutând, prin scris, adevărul despre un neam încartiruit în tăceri ascunse sub diferite măști, sub care ard dorințe și visuri măcinate de neputințe. Drumul spre lumină este speranța de a pune punct blestemului unui neam întreg. Este strigătul care spune că tăria este în om, este speranța că într-o zi va apare de după zidul tăcerii un alt drum, al deschiderii, al înțeleșului, puterea iubirii să fie piatra de încercare ca Alma să iasă din lumea neputinței ei. El întrezărește drumul spre lumină, sper să-l vedem cu toții.

Maria Niculescu, scriitor: *Silvia Budescu trăiește scriind și scrie trăind în umbra timpului, a cuvintelor, renăscând odată cu fiecare personaj în parte, trecând prin toate ipostazele existențiale ale clipei sale, depășind vicisitudini, ciocnindu-se de întunecimi, îngemănându-se cu lumina, într-o permanentă schimbare, precum un cameleon, rămânând însă aceeași femeie cu alese calități.*

Geo Călugăru, scriitor, membru UR, marginalii la romanul **„Între două drumuri”**:

Romanul „Între două drumuri” a fost scris „cu sufletul femeii care s-a căutat pe sine”, cine este cu adevărat, câte și ce fel de adevăruri asumate, până a le înțelege și simți ca ale propriei sale ființe, făcând, până la urmă, parte din sinea sa. Însetată de adevăruri care, prin însumare, se învecinează cu adevărul absolut, „a ascultat de ultima speranță” (aceea care moare dar nu se predă) de dinaintea unui sfârșit (și nu unul oarecare) ci, unul „ce s-a anunțat răutăcios ca și viața”.

Referindu-mă la acest roman, „timpul trăirii” devine cel al amintirii (recuperat din înscrisuri, mărturisiri, obiecte, etc.) iar acestea ajung sursă de inspirație – în cel de al treilea timp, „cel al mărturisirii” – substanță de idei, trăiri și sentimente ale acestui roman, ale unei lumi, prea puțin frecventate de romancierii. Acel ceva care îngemănează cei trei timpi, până la consistența unei simbioze, este temperatura cu care romanul ajunge la cititor. De aici, impactul care, cu siguranță, va fi unul copleșitor, și în același timp legitimarea unei prozatoare, cu o certă măiestrie artistică.

... Finalul romanului se constituie într-o meditație asupra generozității și a menirii acesteia, în crearea armoniei relației interumane. Fiecare avem câte o poveste a noastră, însă, nu toți suntem în stare s-o facem cunoscută, în dubla sa ipostază – de exprimare emoțională și cu valențe, ce țin de cultura educației.

Împărtășesc opinia autoarei că: „Prin sinceritatea creației literare se poate dobândi liniștea din rugăciunea de seară”. „Ajungi să-ți afli singur drumul în viață, în momentul în care ai mers între două drumuri destul”.

Extrase din operă:

Proză:

Anotimpul amintirilor (fragment):

„Lampa de carte pâlpâie ușor parcă-i trimite un îndemn spre destăinuiri, trăiri personale, un cântec târziu ce nu vrea să fie al lebedei. Multe s-au schimbat din seara când un călător a trecut pe lângă ea. Poate iarna e anotimpul dorului de albastru pe care-l aștepti să revină odată cu razele purtătoare de căldură și lumină ale soarelui, solul renașterii perpetue. Dar iarna ta, încărcată de povara timpului ireversibil ce nu-ți mai dăruiește nici speranțe albastre, nici flori de tei căzute pe alei, ci doar timpul blând al anilor ce se vor prilej de taină al sufletului purtat pe aripa frântă a norului întunecat din iarna ta, timp dăruit, ce mai poate fi decât bucuria unui anotimp ce cheamă amintirile.

În iarna amintirilor, a trăirilor calme, reconfortante sau confuze, născătoare de bucurii și tristeți, de nostalgii și mâinii caraghioase, de gelozii năvalnice toate ca o ploaie de vară, tu ești un simplu spectator care nu poate schimba nimic în favoarea ta. Tu rămâi cu amintirile tale, vai de cine nu le are! Sau poate le ține ascunse!”

Rătăcirile pe drum pustiu (fragment):

„Nimeni nu poate înțelege durerea celui ce se întoarce plin de amintiri într-un loc de unde viața a fugit cu timpul în restrînte și uitare. Mergea cu pantofii săi eleganți, din piele fină și cu talpa subțire pe drumul direct ce ducea peste deal la vie, la crama bunicului. Simțea cum orice piatră mai ascuțită, îi sfredelea tălpile. Printre spini, frunze căzute și vreascuri uscate își făcea loc agale și temător spre crama, care abia se mai ținea între ziduri povârnite. Acolo, era pe vremea copilăriei observatorul unde a trăit cele mai nebunești aventuri. Zadarnic l-a căutat din priviri, nu mai era demult, nici bradul de la poartă, simbol al trăinicieii. Era ca un far în oceanul acela de verdeț. Dacă veneai, îl vedeai de departe, un punct de orientare. Ajuns în fața cramei, a început să-i bată inima în urechi ca un clopot ce anunță un pericol nedorit. Nu putea să îndure ruina din fața sa.

Vlăguț s-a prăbușit pe pragul de la intrare. Ușa, care era legată de perete să n-o mai trântescă vântul, a scos un geamăt surd când trupul hoinarului s-a lăsat spre odihnă, liniște și meditație. A închis ochii o vreme, a stat destul de mult așa, apoi i-a deschis mijit privindu-și pantofii plini de frunze lipite cu lutul de pe vechea cărare. O șopârlă verzuie, cu dungi maronii, s-a apropiat târâș, s-a oprit în dreptul picioarelor ce se odihneau unul peste altul. Îl privea cu capul sumețit în sus, rotindu-și ochi ca niște gămălii de ac, ușor bulbucăți privea în toate părțile parcă voind să întrebe: „Ce cauți tu aici, de unde vii și cine ești?” A vrut să-și retragă picioarele, știa de la bătrânii satului că, dacă o șopârlă îți trece peste picior, vei trăi singurătatea lor, târâș toată viața. Or fi vorbe, dar el asta a trăit, nu cumva de aici i se trage? De ce să-și retragă picioarele, nu mai avea ce pierde. Ce-a mai mare parte a vieții a trăit-o cum a trăit-o, acum, șopârta să hotărască. Și-a amintit că a citit undeva că la șamani, șopârtele au altă menire, ei spuneau că: „Șopârta ne învață cum să lăsăm în urmă modele, idei vechi, obiceiuri sau stiluri de viață. Șopârta ne învață a examina în profunzime realitatea prezentă și de a trece, apoi, cu încredere, într-un nou capitol din viața noastră.”

A mai rotit singuratică târătoare capul de vreo două ori, brusc s-a întors și a plecat, ducând coada târâș după ea. Avea coadă. Când era mic și vedea o biată târătoare, o pâdea până-i venea bine și-o călca pe coadă, apăsând satisfăcut. Se zbătea biată prizonieră până îi rămânea coada sub talpa picior. O ștergea bearca în ascunzișuri numai de ea știute. Lua coada aceea în mână, simțea cum zvâcnește cu ultima picătură de viață. Știa că-i va crește altă coadă mai mică și fără vertebre. Dacă i-o mai rupea încă o dată cineva, nu-i mai creștea nimic. Poate, de pe atunci, se întrezărea sângele rece al chirurgului de mai târziu.”

Povara speranței (fragment):

„Nu toamna purta vina umerilor căzuți, aplecați în față, nu toamna care aurea și arămea petecul de natură ce se strecura leneș și resemnat prin geamul prăfuit în ochiul bărbatului ce trăsesse oblonul pleoapei tivite cu roșeața lacrimii abia zvântate peste ochiul lipsit de nevolnica dorință, ci singurătatea. Altă toamnă, a trupului a lăsat urme neiertătoare peste el. Nu mai avea răbdare, telefonul nu suna, să plece la drum, nu știa unde. Nerăbdarea îl pironea lângă geam, privea spre poarta care rămânea închisă, aștepta să vină cineva și care nu mai vine.

Bărbatul, gârbovit de povara speranței, medita la starea de fapt, încolțit de o teamă pe care o simțea cum crește cu fiecare clipă care trece. A înțeles că și-a creat

singur această stare care-l secătuieste și de frică, și de speranță. Ce l-a apucat acum să caute ceva ce nu i-a trecut prin minte o clipă cât i-a trăit nevasta? Acum era văduv de doi ani și căuta, ce? O fi plictiseala, poate dorința unei schimbări, nu cumva căuta să lege un trecut de un prezent deloc promițător?

Cât de târziu ar fi timpul mărturisirii, simțea că asta trebuie să facă. A lăsat să cadă perdeaua peste geamul ce purta în ochiul de sticlă o parte din coroana mestecănelui care scăpa din când în când în pribegie câte o lacrimă galbenă ce-și croia drum răsucit spre nemurire printre celelalte frunze așternute într-o resemnare tăcută la rădăcina tulpinii care se înălța ca o lumânare albă ce le cânta prohodul.

Cu pași obosiți, nu de mers, ci de nesfârșita așteptare, s-a ascuns în moliciunea fotoliului bătrân, martor tăcut al atâtor bucurii și tristeți și, de ce nu, trădări viclene. Tăcerea dintre cei patru pereți mușca cu fiecare bătaie a inimii din trupul care-i tremura ușor în spasmele unui refuz trăit cândva cu speranța tinereții. Nimeni nu-i tulbura singurătatea văduviei ca speranța vinovată că poate va veni un răspuns. Nu știa ce va face, nu-și înțelegea demersul, nu-și găsea vina, nu trăia doar cu gândul acesta, dar voia să știe, nu mai avea de cine se feri. Părea a duce un trai liniștit și, totuși, ceva nu-i dădea pace.

Alma (fragment):

„Ana avea alt plan, știa ce vrea și avea acum cu ce să-și ajute nepoata. Era mândră și fericită că Alma studia cu o bursă la Paris. Cum se întâlnea cu cineva, aducea imediat vorba despre nepoata ei. Era ocazia să vorbească despre niște ani frumoși, despre tinerețea ei petrecută la Paris. A reușit să se convingă de beneficiul zborului cu avionul, nu va păți nimic cu siguranță, și-a luat bilet și a plecat.

Avea 75 de ani când a revăzut orașul luminilor, orașul îndrăgostiților. Nu se schimbaseră orașul, se schimbaseră omul și obiceiurile. Alma a așteptat-o la aeroport. Când a văzut că se apropie o doamnă într-o ținută elegantă și totuși decentă pentru călătorie, își purta blana de la gât și pălăria cu eleganța și distincția femeii din lumea bună. Bunica nu-și arăta vârsta, era fericirea, era visul, era întoarcerea la locul unde s-a simțit deschisă, liberă și fără temeri de a fi judecată cu patimă.

– Bunico, tu ești? Bunico, aproape să nu te recunosc! Ai întinerit! Nu te-am văzut niciodată atât de elegantă, am să-ți fac portretul, îți sunt datoare, am mai promis odată și nu m-am ținut de cuvânt. Văd ceva nou la tine, trăiești pentru tine.

– Dar tu, dragă, parcă ești soldat! Ai venit singură? Un prieten nu ai și tu? A pupat-o râzând ghiduș. Au mai văzut așa fată frumoasă, da de unde?!...

– Nu am, bunico, știi cum sunt eu! Fug de lume, lumea fuge și ea de mine!

Nu i-a plăcut tristețea din vocea nepoatei, era mai palidă, slăbise, părea obosită. I-a dispărut ușor cheful de glumă, veneau bulucindu-se gânduri de tot felul pe care le-a alungat cu o zbatere a mâinii ca și cum ar fi alungat o arătare.

– Sunt aici, nu mai ești singură, ne distrăm cum știm noi. Vine Crăciunul, avem unde merge, hai la drum, fata mea, vedem noi! Avea ea nevoie și de bunica, avea însă nevoie și de ce trebuia să fie și nu era.

Au ajuns la hotelul unde i-a rezervat pentru moment o cameră, Ana i-a dat un plic de la Șerban, erau câteva rânduri de încurajare și niște franci, destui, chirurgul câștiga mult mai bine, a urcat în ierarhie rapid, acum preda la facultate, publica lucrări de specialitate. În plicul Milenei, erau câteva foi tixite cu rânduri scrise ordonat. Pe un colț era scris cu altă culoare: Te rog să citești după ce pleacă Ana! A strecurat-o în buzunar apoi, motivând o treabă urgentă la facultate, a șters-o.”

Între două drumuri (fragment):

„Din pădure, un grup de ȝigănci tinere tocmai ieșeau cu câte o legătură de lemne în spinare. Suzana era departe de a le vedea, avea frământările ei în clipa aceea. Se trezește cu un chip rânjit care se hlizea la ea cu o mână pe cal. Era ȝiganca din târg, cea care îl ținea strâns în brațe pe Uță când mergeau amândoi călare pe un cal alb.

– Ai venit după Uță, a plecat. Nu m-am prins cu el, n-a vrut și-a fugit. Du-te după el poate ȝi-o... na! O scuipe pe Suzana cu obidă. Asta a scos-o din minți, cei doi au lăsat-o acolo cu ȝiganca, se depărtaseră spre corturi, aveau ei ceva de discutat cu zlătarii.

Suzana a ridicat cravașa și, cu o ură nebună, adunată din tot năduful, pleosc, peste capul ȝigăncii. Sângele i-a țâșnit din obrazul sfârtecat. Cu un urlat de fiară, cu mâinile ca două cângi, ȝiganca o apucă de haine, o trage spre ea, îi bagă mâna în chica roșcată și o trânteste în drum fără ca Suzana să se poată apăra cât de cât. S-au încăierat într-o tăvăleală susținută prin chiote și strigăte de celălalte ȝigănci. Cei doi călăreți priveau de alături fără nici un gest sau intenție de ao apăra. George zâmbea prosteste, iar Mircea era speriat de toate câte auzise și acum iaca ce mai vede, se bat două muieri, ce au de împărțit? Un bărbat, cu siguranță!

Se vede că s-a stricat treaba la moșie, unde-i calmul și ordinea de altădată, cred că vine sfârșitul lumii. Era în praful drumului un vălătuc de fuste, Suzana a ajuns cârpă în mâinile ȝigăncii care știa să se bată, era o lege a supraviețuirii. Voia cu tot dinadinsul s-o dezbrace, s-o facă de răs pe asta care îi tulbura rostul. Pulpele albe se pătau de dărele sângerii lăstate de unghiile celei care îi scrijelea carnea. Îi căra pumni pe unde apuca, parcă turbase. Suzana își apăra fața cu brațele, nu putea opune rezistență uneia care se bate de când se știe.

Un ȝigan, chemat de una dintre pirande, care o rupsesse la fugă spre corturi înainte de a se încăiera, le-a despărțit, apoi a plesnit-o peste față pe Oleana; „Du-te dracului de aici, târfa proastă, o să mai stai tu pe moșia boierului cât îi hăul! Du-te că te omoară Uță, fă proasto, ei se știu de mititei, boala naibii, dai în ea ca la nebuni, te aranjează el, dai tu de dracu!”

O împinge în lături, ȝiganca dă să plece, cadese împiedică, se ridică și, scuturându-se își ia legătura cu crengi uscate și pleacă după celălalte.

ȝiganul o ajută pe Suzana să se urce în șa, era mototolită, murdară și plină de sânge. A întors-o pe Murga în altă direcție decât unde erau cei doi pe care îi ura cu toată durerea celei care a înțeles că disprețul față de ea depășește cu mult omenia: „Să mă fi apărat, m-au lăsat-o pe mâna ȝigăncii, de ce? Nu merit, sunt o ȝigancă, iar ei sunt boieri!” Cu ură a jurat că: „Lasă, o să vedeți voi cât o să plătească sângele vostru de boier! Nu aveți voi minte câți draci am eu!”

Nu s-a oprit decât la Uță pe care l-a găsit singur la poarta lui Bătu.”

Târziu...

Târziu, chiar prea târziu
am găsit un petec de hârtie
pe care l-am netezit,
să pot așterne-n cuvinte
un rând de poveste,
fără leac de mânie,

doar așa o trăire târzie
a celei ce-ar vrea să se știe.
Privindu-mă-n oglindă
și-n partea ascunsă a lunii,
am găsit doar trăiri
odihnindu-se în răcoarea lacrimii,
scaldă a ochiului, drum de sare
pe-a timpului cărare,
unde m-am căutat în aspru cuvânt,
Făcând cu el un orb legământ:
să-mi ascult sufletul învelit
în vocea albă a nopții,
și-n scaldă dimineții,
s-alung târziul într-un prezent
unde, la masa verde nu vreau să fiu:
marele absent!

Am vrut...

Am vrut să mă odihnesc pe umărul tău,
acolo era destinul tău.
Am vrut să mă odihnesc în ochii tăi,
dar acolo era altă trăire.
Am vrut să mă odihnesc în brațele tale,
acolo era femeia ta.
Am vrut să-mi pun trăirea pe sufletul tău,
am găsit doar inima.
Am vrut să mă odihnesc pe buzele tale,
acolo era doar tăcerea.
Am vrut să mă știu lângă numele tău,
al meu era scris greșit.
Am vrut să mă aud în cuvântul tău,
n-am găsit decât un punct.
Mai era un loc gol.
Am crezut că după punct
poți scrie cu literă mare.
O mână mai harnică,
a scris ocupat.
Și așa a rămas!

Cine ești tu, femeie?!....

Pe care drum, din care nor,
Picat-ai lacrimă de dor?!...
Din care umbr-ai apărut,

Trăindu-ți visul cel pierdut
În gândul tău și-n neștiut?...
Fugară-n lume și în gând,
Păcatul ți-l trăiai plângând.
Ai fost iubire și dorință,
Ai fost speranță și căință,
Ai fost și ambră, și pelin
Din care ai băut din plin.
E vina ta și-a tuturor,
Femeile trăiesc și mor
Cinstite în păcatul lor.

Profil realizat de **Eugenia DUȚĂ**, scriitor, editor

Elena BUICĂ–BUNI

Este membră a următoarelor asociații:

- Liga Scriitorilor din România, din anul 2008;
- Asociația Scriitorilor Români din Canada, din anul 2009;
- Asociația Scriitorilor Români din Quebec, din anul 2009;
- Academia de Interferențe Internaționale *Paul Polidor*, din anul 2014.

S-a născut în ziua de 3 ianuarie 1933, în comuna Țigănești, județul Teleorman. Din anul 1964 este absolventă a Facultății de limba și literatura română a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. A fost profesoară de limba și literatura română la mai multe școli și licee din Bihor, Cluj și București. S-a pensionat în anul 1988. Din anul 1998 locuiește în Toronto, Canada.

Debutul literar a avut loc în anul 2003, în publicația *Observatorul* din Toronto, la care semnează o rubrică permanentă *Prin sita vremii*.

A publicat apoi în revistele online ale *Asociației Române pentru Patrimoniu* (ARP), coordonate de remarcabilul om de cultură Artur Silvestri, care i-a fost mentor și i-a oferit în revista *Ecoul* o rubrică intitulată *Frumusețea scrisului*. A mai publicat și în alte reviste on-line ARP: *Monitor cultural*, revista de informație culturală *Analize și fapte*, *Epoca*, *Neamul românesc*, *Semănătorul*, *Cărticica românească de copii*, *Universul cărților*.

Este prezentă în mai multe reviste de cultură și spiritualitate, on-line și pe suport de hârtie, atât din țară, cât și în toată diaspora românească:

Romanian VIP – Dallas, Texas; *Rexlibris* – Australia; Revista româno-canadiano-americană *Starpress Internațional*; *Phoenix magazine* – Arizona, USA; *Clipa* – California, USA, *Gândacul de Colorado* – USA; *Candela de Montreal* și *Destine literare* – Montreal; *Faptu' divers* și *Alternativa* – Toronto,

"Bruxellesmission" – Belgia; *Agero* – Stuttgart, Germania; *Prolitera*, *Ro-Mania* din Cipru etc.

În țară: *Vatra veche*, *Târgu Mureș*; *Armonii culturale*, *Adjud*; *Revista Singur*, *Toptal's Daily News* și *Climate literare*, *Târgoviște*; *Regatul cuvântului*, *Confluente românești* și *Constelații diamantine*, *Craiova*; *Agora Literară*, *Cluj-Napoca*; *Revista Ligii Scriitorilor Români* (LSR); *Cetatea lui Bucur*, revista LSR, filiala București; *Memoria slovelor*, *Vâlcea*; *Moldova literară*, *Iași*; *Oglinda literară*, *Focșani*.

Distincții și premii:

Premiile revistei *Observatorul* din Toronto, în anii 2004 și 2005 pentru perseverența în a promova limba și cultura română; Trofeul *Don Quijote*, 2004, acordat de Societatea Scriitorilor Români din Spania; *Diploma de excelență*, acordată de Academia Dacoromână, București 2011, pentru remarcabila creație literară românească; *Premiul* acordat de Liga Scriitorilor Români, 2012, volumului *Luminisuri*; *Premiul I* obținut la Concursul Internațional de Poezie și Proză, organizat de publicația *Starpress International*, director Ligya Diaconescu, 2012; *Diploma de Excelență* pentru întreaga activitate literară acordată de Revista *ProLitera*, director Ecaterina Cîmpean; *Diploma de Excelență* pentru cea mai interesantă carte editată în anul 2012, *Întoarcerea spre obârșii*, acordată de Editura Anamarol, București; Diplomă acordată de Prim-ministrul Canadei, Stephan Harper, și Diplomă acordată de Prim-ministrul provinciei Ontario, Dalton McGuinty, ambele în anul 2013, la împlinirea vârstei de 80 de ani; *Premiul Tempus*, Academia Dacoromână pentru promovarea valorilor dacoromânești; *Diploma de Merit*, pentru întreaga activitate literară și publicistică din partea revistei *Cetatea lui Bucur* București și a Ligii Scriitorilor Români, 2013; *Marele Premiu* la Concursul Internațional de Poezie și Proză *Limba noastră cea română*, organizat de publicația *Starpress Internațional*, director Ligya Diaconescu; *Diploma Tinerețe fără bătrânețe*, acordată de Cenaclul *Nicăpetre* aparținând publicației *Observatorul* din Toronto, 2013; *Diploma și Medalia Virtutea Literară*, acordate de Liga Scriitorilor din România, 2014; *Premiul al III-lea* la concursul literar organizat de revista *Memoria slovelor*; Trofeul *Steaua românismului*, Societatea *Mondo calendero*, Râmnicu Vâlcea, 2015; *Diplomă de excelență*, acordată de revista româno-canadiano-americană *Starpres Internațional*, cu prilejul sărbătoririi limbii române, 2015; *Diplomă de fidelitate*, acordată cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la apariția primului ziar privat din România, revista *Curierul*, 2015"; *Diplomă de excelență* pentru colaborare și activitate literară, desfășurată în cadrul revistei *Memoria slovelor*, Râmnicu Vâlcea, 2016; *Premiul anului 2017* pentru Cartea monografică și de cultivare a valorilor tradiționale, pentru *Pe cărările vieții*, Editura Anamarol, București, acordat de *Liga Scriitorilor din România*; Diplomă de felicitare pentru aniversarea vârstei de 85 de ani, semnată de doamna Prim-ministru provinciei Ontario, Kathleen Wynne, 3 ianuarie, 2018; *Premiul III* la concursul *Centenarul Unirii* organizat de revista *Starpress*, 2018; *Diploma Ordinul Ambasadorii culturii* – pentru merite deosebite în activitatea depusă ca ambasador al literelor românești în Canada, septembrie. 2018; *Diploma de excelență* conferită cu prilejul lansării în cadrul *Festivalului concurs literar Bogdania*, ediția a VIII-a, 2019.

Cărți publicate:

A publicat proză scurtă, eseuri, evocări, portrete literare, recenzii, povești pentru copii, memorialistică și note de călătorie:

- *Crâmpoie de viață* – 2005, Editura Forum, București;
- *Gând purtat de dor* – 2006, Editura Forum, București;
- *Prin sita vremii* – 2007 Editura Anamarol, București;
- *Oglindiri* – 2009, Editura Anamarol, București;
- *Luminisuri* – 2011, Editura Anamarol, București;
- *Întoarcerea spre obârșii* – 2012, Editura Anamarol, București;
- *Zâmbind vieții* – 2013, Editura Anamarol, București;

- *Frumoasele vacanțe* – 2014, Editura Anamarol, București;
- *Liliacul înflorit la poarta înserării* – 2014, Editura Anamarol, București;
- *Frumusețea scrisului*, 2015, Editura Anamarol, București;
- *Îmi plec fruntea* – 2015, Editura Anamarol, București;
- *Consemnări pe curat* – 2015, Editura Anamarol, București;
- *Pe cărările vieții* – 2016, Editura Anamarol, București;
- *Elena Buică – O ambasadoare a sufletului românesc*, o monografie a scrierilor semnate de Elena Buică, comentarii critice, volum alcătuit de Cezarina Adamescu, cu prezentarea unor fragmente din cărțile autoarei, 2016, Editura Anamarol, București;
- *Sensul giratoriu al vieții* Editura Armonii culturale, Adjud, 2017;
- *Între două lumi*, volum bilingv, dedicat Canadei, la sărbătorirea celor 150 de ani de existență ca stat și României la 100 de ani de la marea Unire, Editura Armonii culturale, Adjud, 2017;
- *Puterea magică a gândului* – antologie de autor, Editura Armonii culturale, Adjud, 2018;
- *În pas cu timpul*, proză scurtă, Editura Armonii culturale, Adjud, 2018.

Scrierile sale au apărut în mai multe volume semnate de alți autori:

- *Tradiția călușului în județul Teleorman de la ritual la spectacol*, autor Stan V. Cristea, Editura AIUS Craiova, 2008;
- *Mărturisiri de credință literară* vol.II, pag.6, sub îngrijirea lui Artur Silvestri, Carpathia Press, 2008;
- *Mărturii tulburătoare In memoriam, Artur Silvestri*”, anul IV, nr.11-12 (46-47), decembrie, 2008;
- *In memoriam, Artur Silvestri*, colecție inițiată și îngrijită de Mariana Brăescu Silvestri, executată la C.N.I. Coresi S.A. în 2009, București;
- *Artur Silvestri – Așa cum l-am cunoscut*, C.N.I. Coresi S.A., 2010, București;
- *De vorbă cu stelele* (vol. II), autor George Roca – Editura Anamarol, București 2010;
- *Antologia scriitorilor români contemporani din întreaga lume* – Starpress 2010, vol I în limba română și engleză și în 2011, vol al II-lea în limba română și franceză, volumul al III-lea în limba română și germană, autor Ligya Diaconescu, Editura Fortuna;
- *Românii sunt deștepti, elevați și talentați*, în limba română și engleză, Starpress 2013 volumul I și al II-lea, 2014;
- Antologie Universală – *Comori de vise* – Povești, povestiri, amintiri, inițiat de Gheorghe A. Stroia, Editura Armonii culturale, Adjud;
- În 10 volume de antologie de proză *Scripta manent* Editura Anamarol – București, 2013 – 2016, coordonator Rodica Elena Lupu în colaborare cu George Roca;
- *Epos Meridiane – Antologie de proză scurtă românească* – inițiată de Gheorghe A. Stroia, Editura Armonii culturale – Adjud 2013;
- *Dicționarul Scriitorilor Romani de Azi* – Boris Crăciun și Daniela Crăciun-Costin editat la Porțile Orientului din Iași, 2011;
- *Dicționarul Scriitorilor Membri ai Ligii Scriitorilor Romani*, Editura, Dacia XXI – 2011;

- Antologia *Din stampe, Clujul...*, coordonatori Iulian Patca și Al. Florin Jene, Editura Napoca Nova, Cluj Napoca, 2013;
- *Dicționarul Autorilor Români Contemporani*, Ploiești, Arial, 2013, inițiat de prof. Carmen Cătunescu;
- *altfel de istorie a literaturii române contemporane*», inițiată de Ștefan Doru Dăncuș, Editura Singur – Târgoviște 2013;
- *Enciclopedia Academiei Dacoromâne*, 2013, București;
- Antologia revistei *Singur*, Ștefan Doru Dăncuș – Editura Singur, Târgoviște 2014;
- Antologia *Limba noastră cea română*, 2014;
- *Întâlniri semnificative, critică eseistică*, vol.XVI, InfoRapArt, Galați, 2014;
- Antologia *Pe cărările toamnei*, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca, 2014, coordonator, Voichița Pălăcean-Vereș;
- Antologia *Să ningă peste inimi bucurii*, antologie literar-artistică Editura Napoca Nova, 2014, Voichița Pălăcean-Vereș;
- *Mierle într-un lan cu maci*, antologie literar-artistică îngrijită de Voichița Palacean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj Napoca, 2014;
- *Muguri, ierburi și petale*, antologie îngrijită de Voichița Palacean-Vereș, Editura Napoca Nova, Cluj Napoca, 2014;
- Antologia *Simfonie-n verde crud*, Napoca Nova, 2014, Voichița Pălăcean-Vereș;
- Antologia *Iarna scriitorilor*, Editura Olimpias, 2015, coordonator Ligya Diaconescu;
- Antologia literar-artistică *Pe cărările toamnei*, Editura Napoca Nova, 2014, Voichița Pălăcean-Vereș;
- *Antologia ASLRQ* – 2015;
- Antologia *Intâlniri dunărene*, 2015, Editura InfoRapArt- Galați;
- Antologia *Doamne ale scrisului românesc la început de secol XXI*, Editura Olimpias, 2016, coordonator, Ligya Diaconescu;
- *Dictionar al scriitorilor romani* editat de Liga Scriitorilor Romani, Cluj-Napoca, 2016;
- Antologia de proză *Actor printre vise* Editura Armonii culturale, 2016, coordonator Gheorghe A. Stroia;
- Antologia de autor: *Diaspora literară românească*, autor Cezarina Adamescu, Editura InfoRapArt, Galați, 2016;
- Antologia de proză *O lume se grăbește. Dar încotro?*, coordonator Ion N. Oprea, 2017, revista Luceafarul;
- *Un dicționar al scriitorilor români contemporani*, coordonator Ioan Holban, volumul V, Editura Tipo Moldova, 2016.

A scris prefețele a peste 20 de volume de opere literare ale scriitorilor români și câteva zeci de note critice despre diverse cărți apărute.

Referințe critice:

Dr. Gabriela Căluțiu Sonnenberg – despre volumul *Zâmbind vieții: Azi*, în tabloul complex al unei lumi scuturate din balamalele normalității, o lume care ne sperie cu drame la tot pasul, există o autoare care se încumetă să se opună blând curentului general, recompensându-ne cu același etern zâmbet. Numele ei este Elena Buică. Elena Buică scrie sprintar, tinerește chiar dacă abordează lucrurile metodic,

organizat, așa cum a învățat și continuă să învețe la școala pe care o adoră ca om și ca profesoară, școala vieții. Ronțăie ideile anevoie, le smulge reflecții neașteptate iar în final le dă o formă palpabilă, îmbrăcându-le în cuvinte din care-ți vine să muști, pofticios. Autentică, plină de vervă și umor, veselă și jucăusă, deschisă experiențelor inovatoare, optimistă, practică și decisă, iscoditoare, Elena Buică este în primul rând OM. Acestea sunt "armele" cu care combate și convinge, cele care străbat prin toate paginile acestui nou volum, scos de sub tipar în anul 2013. Buni pare să fi descoperit rețeta fericirii bucurându-ne și pe noi cu scăpăriciul ei!

Elena Armenescu – membră USR, *Anamneza* (fragment): Dacă peste o sută de ani se va face un studiu antropologic al culturii, un cercetător atent s-ar opri cu siguranță și asupra operei prozatoarei Elena Buică, și ar putea constata că domnia sa excelează prin volumele sale de memorialistică. Scrise într-o frumoasă și curgătoare limbă română de o îndrăgostită de frumos, de adevăr, dar și de profunde idei existențiale, volumele Elenei Buică sunt citite cu pasiune, stârnind nostalgii, atunci când povestește întâmplări și trăiri autentice ale oamenilor, începând cu cei de la sat, pe care i-a cunoscut în copilărie, până la mari personalități ale științei și culturii, pe care i-a cunoscut de-a lungul vieții, în țara natală – România, sau în cea adoptivă – Canada. Afirm pe bună dreptate că antropologii au ce descoperi în scrierile sale! De ce? Pentru ca autoarea are sădit în ea un adevărat suflet românesc ancestral, înzestrat cu bunul simț, care dovedește apartenența la o veche civilizație – cea geto-dacă, zamolxiană – aflată într-o continuă evoluție spirituală prin adoptarea normelor morale creștine.

Paula Romanescu – membră USR, despre volumul *Luminișuri: Mesagerul cu fidelitate de pasăre călătoare* care se întoarce cu fiecare primăvara la cuibul știut de sub cer, a venit. Se numește Elena BUICĂ și este purtătoare de lumină. Noua sa carte *Luminișuri* este un pașaport de care universul fără margini (de cel din gândul omenesc vorbesc) trebuie să țină seama în babilonia de gânduri de pe pământul oamenilor, fiindcă este glasul inconfundabil al iubirii de toate câte sunt"... Ceea ce mi-a atras atenția a fost bucuria cu care autoarea re trăiește (relatându-le pentru noi prietenii știuți și neștiuți din patria limbii române) întâmplări din lumea ca o scenă prin care trece mereu cu zâmbetul pe buze. (Îmi amintesc de o ființă fericită pe al cărui chip zâmbetul uitase să mai apună și, care într-o zi, în fața aparatului foto de la o instituție care nu prea știe de zâmbet, i s-a sugerat să nu mai zâmbească. „Dar acesta este chipul meu de când am înțeles că viața este un miracol” a răspuns zâmbind și mai luminos făptura aceea solară). Este o invitație la călătorie spre a ne întoarce în noi mai bogați cu încă o lumină.

Ana Dobre – membru USR: Cu o bogată experiență de viață, preocupată de trecere și de marea trecere, de problemele grave ale vieții și ale existenței, Elena Buică se străduiește să afle, prin scrisul său, semnele prin care poate opri clipa, implorând-o goethean să se eternizeze prin frumusețe. I se pare că acest semn este scrisul, de aceea nu contenește să prindă în imagini momente esențiale prin care particularul se convertește în general... Cu realizări menite să-i umple sufletul – proză scurtă (*Crâmpoie de viață*, *Gând purtat de dor*, *Prin sita vremii*, *Oglindiri*, *Luminișuri*, *Întoarcerea spre obârșii*, *Zâmbind vieții*, *Frumoasele vacanțe*, *Liliacul înflorit la poarta*

înserării), cu recunoașteri ale breslei prin premii și includeri în antologii, Elena Buică se poate considera împlinită profesional, putându-și contempla destinul de scriitor român.

Prof. dr. Nicoleta Milea – membru USR: *Un chip solar, cu o aura puternică, așa ni se arată chipul din cărțile Elenei Buică și ca să-l receptăm nu-i greu, trebuie doar să „ne înfruptăm”, cu savoare, din cuvântul scris, descoperit la vârsta solemnă, simbol a ceea ce este întruparea divinului. Fascinantul univers al cărților o înscrie pe Elena Buică în descendența acelor oameni sensibili, născuți cu har la lumina Cuvântului, purtând în întreaga lume, oameni, locuri, amintiri de care, cu siguranță, istoria culturală nu va uita.*

Cezarina Adamescu – membră USR: *Un scris genuin smuls parcă din pământurile virgine ale sufletului. Un duh arhaic, un puternic suflu de autenticitate, o undă de romantism și un car plin vârf de umanitate – nostalgie cât cuprinde, se degajă din toate scrierile ei, atât de minuțios alcătuite, care merg direct la inimă. Un fel de pâine spirituală, o mană inefabilă și apă vie constituie scrisul pentru Elena Buică. Autenticitatea trăirilor sale sufletești un poate fi pusă la îndoială. Grație scrisului, viața a dobândit alt sens, alte dimensiuni și, fără să-și piardă din materialitate, a devenit esențială, inefabilă, și-a schimbat și traiectul, e chiar suportabilă. Textele sale, sunt, după propria mărturisire „un labirint cu infinități ascunse”.*

Gheorghe A. Stroia – membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe: *Citind scrierile îndrăgitei scriitoare româno-canadiană, Elena Buică – BUNI, așa cum este cunoscută cititorilor și prietenilor săi, dar și altor lectori, intri în lumea specială a gândurilor și trăirilor autoarei, regăsindu-te în scrierile sale, empatia și emoția fiind la cote maxime. Tainele scrisului sunt dificil de dezlegat multora dintre cei cărora nu au avut puterea de a-și așterne pe hârtie ideile, așa cum le simt, ori chiar așa cum și le imaginează. Întotdeauna, prin scris, autorul se dezvăluie pe sine, cu propriile gânduri, cu propriile percepții asupra lumii și vieții, însă, pentru ca scrierea să fie autentică, o condiție necesară și suficientă o reprezintă sinceritatea scrisului și, implicit, acceptarea propriilor limite, descoperirea în profunzime a sinelui și, de ce nu, generozitatea. Ca să scrii, doar ca să demonstrezi lumii cât ești de erudit sau că ideile tale sunt unice, nemaiîntâlnite – cum fac mulți dintre contemporani, din nefericire – nu este un lucru tocmai potrivit. Cititorul, cel mai aspru și mai sincer critic, va afirma simplu: îmi place, nu-mi place, indiferent de strădaniile autorului de a se fi făcut înțeles, plăcut, acceptat. Mai mult, deși pe hârtie așternem picături din sclipirile trimise harului primit de fiecare – măsurat în talanți biblici, am putea spune, primind fiecare în măsura hotărâtă de Cel Drept (unii primind mai mult, alții mai puțin) – cel ce deschide cartea are capacitatea de a citi printre rânduri, de a identifica, pe fundalul scrierii, sufletul care a scris, cu luminile și umbrele sale, așa după cum bine amintea doamna scrisului, Elena Buică. Scrisul poartă amprenta autorului său, însă modul în care este perceput, este tot atât de diferit, câți cititori îl parcurg. E normal ca fiecare om să aibă propriul său mod de a înțelege conținuturile și de a interpreta/traduce mesajul textului, iar dezideratul de a mulțumi complet imensa diversitate a lectorilor rămâne doar o fata morgana. Vor exista întotdeauna cei care vor aprecia scrierea – motivând că s-au regăsit în emoțiile întâmplărilor ei, după cum vor exista cei care nu*

vor aprecia scrierea la adevărata ei valoare, acest lucru fiind în strânsă corelație cu fondul uman și sufletească al fiecăruia. Dar, dacă cititorul are un anumit mod de a vedea lucrurile, nu neapărat analitic, ci mai mult factual, există și cititori avizați/critici literari, care vor diseca scrierea după anumite canoane, astfel că unii o vor aprecia, alții o vor denigra. Este dreptul fiecăruia la o opinie, însă relevanța, condescendența și imparțialitatea aprecierii, sunt la fel de importante ca și scrierea în sine. Ajunsă destul de târziu, pe îndepărtate orizonturi canadiene, scriitoarea Elena Buică, din Jigănești Teleormanului, strânge, în această carte, o serie din scrierile proprii și aprecieri la adresa scriitorilor români din țară sau din diaspora, în modalitatea sa unică de a vedea lucrurile: cu respect și îngăduință, cu o noblete aparte. Buni alege, pentru opiniile sale, modalitatea directă de exprimare, de la inimă la inimă, reușind, de fiecare dată, să puncteze, fără drept de echivoc, calitățile, atuurile scrierii, să identifice punctele forte (dar să și atenționeze asupra aspectelor mai puțin reușite ale acesteia). Se conformează, astfel, inconștient de firesc, celei mai frumoase definiții a actului critic, dată de Tudor Arghezi: „De obicei, critica literaturii incapabilă consistă în afirmarea însușirilor ce lipsesc dintr-o lucrare literară din pricină că aprofundarea calităților evidente îi este dificilă”. Fără a-și aroga veleități de critic literar, ci recunoscându-se pe sine ca cititor avizat, BUNI asemuiește viața cu un imens sens giratoriu, cu multe căi de ieșire, pe care fiecare dintre noi vom fi obligați, la un moment dat, să apucăm și, cel mai probabil, o vom urma pe aceea pe care îndelung ne-am pregătit-o. Am ales în viață lumina și frumusețea ei – fapta bună, vorba înțeleaptă – vom urma calea către lumină, am ales în viață întunericul și negativitatea ei – răutatea, vorba lipsită de înțelepciune – vom ieși din sensul giratoriu pe calea către întuneric. De noi și doar de noi, depinde. În concepția creștină ortodoxă, există doar două căi ale acestui imens sens giratoriu: Lumina (Binele) și Întunericul (Răul). Dar, dacă ar fi să reamintim și dogmele catolice, ar exista și o a treia stare și anume purgatoriul („lui Dante”), în care sufletele ar fi ținute captive părți din Veșnicie, până când sufletul, purificat, s-ar putea îndrepta spre lumină. Însă, indiferent dacă vorbim despre una sau mai multe căi de ieșire, nu există și o cale de întoarcere, părăsirea Giratoriului Vieții făcându-se direct spre Veșnicie.

Extrase din operă:

Gânduri la 85 de ani

Rostind în gând numărul anilor rotunjiți la 85, am pornit pe calea timpului înapoi, încercând să înțeleg de ce nu se mai potrivește ceea ce știam despre senectute cu ceea ce simt și trăiesc acum. Unele tipare ale bătrâneții, în care se încadrează acum generația din care fac parte, n-au fost cunoscute de părinții noștri și nu aveau cum să ni le transmită. În ultimele decenii, când au apărut semnificative schimbări, deși capabile să modifice viitorul omenirii, s-a scris puțin, iar studiile și cercetările în acest domeniu sunt firave. Vor apărea ele, după ce timpul va așeza totul în tiparele cuvenite, dar, până atunci, încerc singură să fac săpături și să mă ajut și de ceea ce circulă pe internet și pe facebook, impresii personale cu aspecte surprinse de cei aflați în vârstă înaintată.

Ce a făcut posibilă apariția acestor schimbări? Răspunsul e clar. Ele se datorează majorării speranței de viață. Astfel, bătrânețea, instalându-se mai târziu, e firesc că apar schimbări semnificative.

Eu mi-am făcut debutul literar la 70 de ani, și multe persoane credeau că e o virtute ca la acești ani să mai pornești la un nou drum de viață. La rândul meu, eu mă miram de mirarea lor. Trăind o prelungire a deplinei maturități, simțeam neschimbată forța vitală și mă întrebam, cine se păcălește în această situație? Cele 15 volume apărute până la cei 85 de ani, sunt o dovadă a vitalității, așadar păcăleala era doar a celor care vedeau evoluția omenirii, precum în urmă cu câteva decenii. Acum, când aceștia au ajuns la vârsta de 70 ani, sunt departe de a crede că sunt bătrâni, că resursele vitale s-au epuizat. Noi am moștenit credința că bătrânețea se instalează la vârsta de 50 de ani. Pe vremea părinților mei, puțini atingeau vârstă de 70 de ani, iar despre cel care a trăit până la 80 de ani se spunea: „...unul care a trăit mult, uitat de Dumnezeu...”. Dacă pentru generația părinților noștri, 50 de ani era vârsta când, oficial, se începea bătrânețea, pentru fiica mea, bătrânețea va începe chiar dincolo de 85 de ani.

Din cele câteva studii făcute pe această temă, rezultatele sună astfel: *„Apogeul activității intelectuale a omului are loc în jurul vârstei de 70 de ani, când capacitatea intelectuală crește de 30 de ori. Începând cu vârsta de 60 de ani, omul începe să utilizeze concomitent ambele emisfere cerebrale”*.

Eu m-am pensionat „de bătrânețe”, la 55 de ani, și anul acesta împlinesc 30 de ani de muncă în deplinătatea puterilor. Până acum, carul zilelor mele a fost încărcat cu zile bune și cu împliniri. Continui și acum să fac eforturi pentru a nu mă supune tiraniei timpului.

Aduc mulțumire Proniei Cerești că am primit cadou 25-30 de ani de viață trăită cu realizări pe care, odinioară, nici nu le puteam întrezări. Și mai este ceva pentru care trebuie să aduc mulțumiri. Seminția, din care mă trag, este una de linie lungă, iar, pe de altă parte, nu am de ce să mă plâng de bătrânețe, pentru că multora li s-a refuzat acest privilegiu, în timp ce eu am trăit frumos și cu împliniri această perioadă calitativ îmbunătățită.

Spre deosebire de trecut, capacitățile intelectuale și fizice au fost mai bune decât toate experiențele din tinerețea furtunoasă, plină de greșeli, sau din maturitatea plină de obligații. În această perioadă totul este posibil: bucurii, călătorii, o carieră nouă... Acum reușim să ne cunoaștem și să ne împăcăm cu sinele nostru și cu cei din preajma noastră, să ne găsim calea în viață, calea de care am avut atâta nevoie și pe care am căutat-o de-a lungul anilor. Acum și-au dat mâna, într-o interesantă combinație, sănătatea, puterea și experiența. Acum au alte înțeleșuri problemele vieții. Nu mă mai revolt împotriva nedreptăților, suferințelor și poverilor ieșite în cale, impasul acesta l-am depășit. Acum știu că izbânda, spiritul viu, inteligența și alte valori morale se dezvoltă numai în confruntarea cu dificultățile vieții. Acum înțeleg altfel rânduiala și înțelepciunea lumii, dar și nebunia ei și gust din plin frumusețea și carisma acestei lumi în care încă viețuiesc.

Eu pot depune mărturie că au dreptate statisticile, care concluzionează că cea mai fericită perioadă a vieții este această etapă și care consideră că bătrânețea e vârsta de aur.

Pe tema aceasta am scris adeseori și, revăzând acum acele scrieri, rămân consecventă aceluiași păreri:

„Senectutea își are incontestabil valorile ei. Ea poate fi o vârstă eliberată de dorința aurului și a averii pe care să le înlocuiască cu mireasma fânului cosit, cu frumusețea macilor înfloriți, cu doine ascultate în fapt de seară pe pragul casei

bătrânești, cu seninul cerului, și oceanul de stele, cu puritatea albului zăpezilor și treptat cu toate minunile simple care dau vieții sensul cel mai profund.”

„Senectutea te eliberează de gânduri ascunse, de calcule impure, lăsându-ți loc pentru armonie, echilibru, măsură în tot ce faci, te întoarce spre nevinovăția din timpul prunciei.”

„Freamătul vieții are alt ecou, mult mai profund și cu alte înțelesuri. Aerul pe care îl respir acum e mai pur, mai luminos. Supraveghez cu înțelegere și blândețe substanța vieții, conflictele inevitabile și meandrele ei. Acum văd viața ca pe o tablă de șah, urmărind cu luciditate și calm fiecare mișcare. Fiind o fire solară, mă străduiesc, ca și în anii care vor urma, să îmi păstrez zâmbetul, optimismul și puterea de a privi obiectiv realitatea.”

Așa se explică pasul îndrăzneț de a mă dedica scrisului la vârsta de 70 de ani. Sunt convinsă că deschiderea spre nou, acceptarea diversității, a plenitudinii vieții și a schimbării, aduce ființa omenească pe noi trepte. Încremenirea în tipare fixe sunt borne de netrecut, pe care ni le punem singuri în calea vieții.

Abia acum, la 85 de ani, am simțit că trec în cea de a treia etapă de viață, desigur, semnele au început treptat, de câțiva ani, dar mi-am păstrat zâmbetul care mi-a susținut elanul. Abia acum privesc spre toiagul bătrâneților fizice, dar nu și spre cel al trăirilor interioare. Pentru acesta, toiagul este scrisul. Scrisul este singura mea forță care mi-a mai rămas la fel, înainte de a face pasul în neant, căci nimeni nu poate ocoli trecerea în alte dimensiuni ale existenței, acolo unde timpul și spațiul nu există. Scrierile mă scot din starea de sine și mă transpun într-o altă lume, mă feresc de îndoieli, îmi dau forța fremătătoare a vieții, mă ajută să las liberă calea de a vibra în voie.

Testament literar

În efemeritatea existenței noastre pământești, fiecare ne dorim să marcăm trecerea firească prin „cele pământene” în tradiția veche, sădirea unui pom, sau ceva care să ne reprezinte ca individ, parte dintr-o societate în care ne-am născut, ne-am format și am viețuit, cu bune și cu rele deopotrivă. Unii lasă averi, adevărate tezaure dobândite cu trudă sau poate nu, trăind o viață întreagă înrobiți de strălucirea lor, alții își drămuiesc moștenirea în tainele sufletelor lor, așezând-o în cumințenia unui alt fel de bogății, acelea de sorginte spirituală.

Zestrea pe care eu o las este una de suflet, cea a scrierilor mele, o zestre învăluită în zâmbetul pe care l-am dăruit mereu vieții și în special oamenilor cu deschidere spre lumină, bunătate și împliniri pe calea cea dreaptă. Cuvintele poetului Tudor Arghezi din poezia „Testament” (*„Nu-ți voi lăsa drept bunuri, după moarte, / Decât un nume adunat pe-o carte”*) mi se potrivesc și mie, fără să fac vreo trimitere și la valoarea scrierilor. În lada mea de zestre nu se găsesc decât scrierile literare izvorâte, după puterile mele, din profunzimea trăirilor și gândurilor zămislite în vâltoarea vieții sau în ceasurile de singurătate. Când am venit în Canada, am renunțat la agoniseala din țară, în schimbul altor valori, cele de ordin spiritual, și chiar dacă au fost renunțări care m-au durut am învățat cum să așez în cufărul ce-l voi lăsa moștenire acel ceva care a întrecut în bine ceea ce am pierdut în plan material, lada mea de zestre spirituală. În ea sălășluiește spiritul meu deschis în relația cu oamenii, cu natura, cu lucrurile mai importante ale lumii, în relația cu Dumnezeu. Aici zace așteptarea, dar și stăruința de a surprinde și oglinzi faptele pozitive pe chipul celor

care biruie vicisitudinile vieții. Aici se poate auzi și tumultul gândurilor și al frământărilor cu care am încercat să reclădesc o viață, cu universul și relativitatea ei, din frânturi, din petice de forme și culori diferite. Sunt gânduri născute din contemplarea asupra propriei vieți, dar și din experiența altora, o adevărată adunare de reverberații care au venit din substratul trăirilor interioare, punând în mișcare secrete roți sufletești.

De cele mai multe ori, cu zâmbetul pe față, am scris și pe răni care sângerău, dar cel mai adesea am încins penița în cerneala dragostei de viață, a iubirii și respectului față de semenii, scriind rânduri, rânduri mereu cu speranța că acestea vor respira în timp. Ele au adunat laolaltă căutările înfrigurate, izbânzile și umilințele neputinței de a cuprinde necuprinsul sau de a depăși propriile limite, dar și speranța de a fi de folos atunci când va veni timpul ca această ladă să se deschidă.

Trăind în Canada, țara pe care o iubesc și o respect din adâncul inimii, am scris nenumărate pagini despre aceste locuri binecuvântate, dar niciodată nu m-au părăsit nostalgia și dorul de țara mea natală, România, și de Jigăneștiul copilăriei mele, iar prin osârdia condeiului scrierile mele s-au așternut între aceste două lumi.

M-am aplecat cu drag asupra mai multor aspecte privitoare la Jigăneștiul natal, ca o încercare de restaurare, într-un anume fel, a unui spațiu concentrat de românitățe, cu structuri stabile de esență țărănească, cu orânduială străveche, așa cum era în timpul copilăriei mele, momente pe care le-am trăit înainte de mișcările tulburi care au urmat și care au produs atâtea răsturnări de valori. Chemând faptele să se adune într-o albie cu apă limpede, ca pentru primenire, am încercat doar a resuscita câteva secvențe care aparțin istoriei noastre, pentru a nu se uita și a nu se pierde un anumit șir de valori. Am fost atrasă de enigmele și starea de frumusețe a arhaicității satului românesc, fără să viețuiesc acolo ca un om abstras din timp. Atâtea vreme cât pământul se învâрте, n-am putut rămâne înțepenită doar în contemplație retrospectivă. Am reintrat în vremurile în care trăiesc cu temperanța și cu firescul necesar, pentru a nu fi privită de către semenii mei ca picată din stele într-o contemporaneitate în care, parcă, nu îmi mai găsesc locul.

Deși am bătut cărări ritualice cu simțământul statorniciei, nu am rămas în arhaicitățe, dar nici nu m-am luat la întrecere cu cei care exersează caligrafia mai subțire a omului modern, cel al zilelor noastre. Îmi place să înclin condeiul mai mult spre clasicism, fiindcă e mai încărcat de etică.

M-am străduit să prezint și lucruri noi, stăruind mai ales asupra acelor care pot să dureze, care să imortalizeze experiențele omenești, să îmbogățească orizontul cititorilor cu noi realități, aducându-le un plus de cunoaștere, să le facă viața mai variată, mai interesantă. Prin ceea ce am scris am încercat să scot în relief oamenii de lângă noi cu conduită exemplară, dar pe care adesea nu-i remarcăm în zorul cu care suntem presați de timp. Pentru că iubesc în aceeași măsură și literatura și literații, m-am aplecat cu admirație și respect asupra unor cărți și asupra autorilor lor, pentru a pune în lumină căutările lăuntrice care duc la esență, străduindu-mă să surprind, de cele mai multe ori, concretețea unei clipe.

Scrisul meu s-a așternut întotdeauna cu entuziasm, stăruind asupra cuvintelor, dorindu-mi să le fac să mă asculte, ca apoi să le așez în ordinea cea mai potrivită, în încercarea de a pătrunde în insondabila viață sufletească. Într-un fel, scrisul meu este și ca o împotrivire în fața lumii roboților care au stăpânit un domeniu considerabil din existența noastră, împingând în umbră tărâmul sentimentelor, al emoțiilor, al fiorului vieții.

Cele mai multe scrieri ale mele nu se întind pe multe pagini, având o dimensiune rezonabilă și încadrându-se în rigorile genului literar căruia aparțin, proza scurtă. Mi-am îngăduit o mai mare larghețe doar acolo unde frumusețile pământului strigau implorându-mă să le acord spațiu mai extins, din care apoi să poată fi „gustate” cu bucurie și interes de către cititorii însetați de minunățiile acestei lumi.

Zâmbesc astăzi vieții cu recunoștință pentru că mi-a oferit, spre încheierea destinului meu pământean, un complex de împrejurări ce mi-au permis a mă apleca asupra scrisului aducător de picuri de lumină din izvorul bucuriei curate și înălțătoare. Zâmbind vieții, am încercat să mă înalț prin scrieri dincolo de clipă, să explorez cu sufletul și mintea adâncuri de nepătruns și să-mi potrivesc pașii pentru a pătrunde în viitor.

Zâmbetul meu o învăluie cu multă căldură și pe draga mea nepoată, Mara-Elena, mângâierea sufletului meu, dar se îndreaptă cu gratitudine și sinceritate și spre cei ce vor urma, și tuturor le încredințez, alături de dragostea-mi nemărginită de oameni, de frumos și de bine, dorința de a duce mai departe și a face să strălucească neconținut lumina din cuvânt.

Nevoia de model

Scrisoarea unei dragi prietene, care îmi vorbea despre modelele ce i-au influențat viața, mi-a scos la lumină gânduri și trăiri care odinioară formau preocupările mele. Cu fața îndreptată în special spre tineret, dar nu numai, mă îndeamnă inima să scriu câte ceva despre nevoia de model.

Cu toții asistăm astăzi la o criză de valori, la o lipsă de ideal, fenomen mai evident în rândul tinerilor. Un factor important, cum este mass-media, prea adesea înlocuiește modelele decente și respectate în societate cu modele care nu sunt recomandate de urmat, ba mai mult, acestea devin modele după care "fanii" sunt "topiți".

Oamenii sunt ființe influențabile și de aceea personalitatea și comportamentul unei persoane sunt rezultatele mediului înconjurător și ale modelelor alese. Ne formăm în funcție de ceea ce vedem în jur. Prin puterea exemplului ne raportăm la persoane, lucruri, acțiuni. Am devenit ceea ce suntem datorită familiei, mediului în care am crescut, educației în școli, experienței pe parcursul vieții și datorită unor semeni care au jucat un rol în viața noastră, oameni luați ca model, la care ne-am raportat și care ne-au influențat o parte din gândire și din comportamentul nostru. Asemenea oameni, fie că ni-i alegem noi ca model, fie că se impun ei printr-o personalitate puternică, ne inspiră de cele mai multe ori inconștient, de-a lungul vieții.

Modelul pe care îl alegem de urmat este în funcție de vârstă și proporțional cu nivelul de cultură și de aceea avem mereu nevoie de reînnoirea regulilor de viață, pe măsură ce acumulăm noi experiențe și avem o judecată mai bine dezvoltată.

Sunt unele persoane orgolioase, mai ales în adolescență și în tinerețe, care spun că doresc să fie oameni "originali" și nu vor să "copieze" pe nimeni. Aceștia confundă lucrurile crezând că ghidarea după un model înseamnă o copie la indigo, pierzându-și personalitatea. Ei nu văd că existența unor oameni model înseamnă o șansă de a învăța. Ei nu trebuie să uite că toți, fără excepție, avem nevoie de termeni de comparație, că viața tuturor oamenilor este marcată de anumite persoane care ne-au influențat desfășurarea vieții: părinții, profesorii, colegii, colectivitatea în mijocul căreia am trăit. O influență mai puternică se remarcă în localități mai mici, unde "gura

lumii" este o adevărată busolă a comportamentului. Toți au contribuit la formarea noastră interioară și fiecare a luat forma de la cei din jur, precum ia apa forma vasului în care a fost turnată. Dorința de autodepășire impune cristalizarea direcțiilor de viață, ghidarea acțiunilor individuale și sociale, ca fiind cele mai importante condiții existențiale.

Dar nu există limite între ceea ce facem și ceea ce alegem, percepțiile oamenilor sunt diferite, criteriile alegerii exemplului de urmat sunt subiective, în funcție de temperament, de etapa de vârstă, sau de sistemul de valori. O persoană, care este apreciată pentru un anumit comportament, poate fi dezaprobată de alții. Nu există "rețete" pentru cum trebuie să ne purtăm în viață, și firesc ne punem întrebarea: cum ne orientăm prin hățișurile existenței noastre pentru a face cea mai bună alegere, mai ales că un model poate schimba radical viața? Alegerea cu grijă face diferența între noi, dar unde și cum găsim modelul de urmat, fiindcă nu există limite în ceea ce alegem să facem? Dacă lăsăm capacitatea noastră de discernământ să facă alegerea, cum știm că nu am greșit?

Când vorbim de oameni model, nu pretendem că am întâlnit oameni perfecți. Fără greșeli făcute cu voie sau fără voie nu există ființă omenească pe acest pământ. Cerescul și pământescul formează esența din care suntem plămădiți fiecare într-o formă unică, din lumină și umbră. Persoanele pe care le luăm model nu pot fi perfecte, dar pot avea laturi ale caracterului demne de urmat, o dreaptă cumpănă a gândirii, judecăți de valoare și acțiuni în conformitate cu sistemul nostru de valori și în care, de ce nu, ne regăsim într-o oarecare măsură și noi.

Putem considera model pe oamenii care se evidențiază prin inteligența de a-și conduce constant viața, pe care îi privim cu admirație, persoane care ne inspiră într-un anumit domeniu din care să învățăm anumite lecții, care ne transmit impulsul pentru reușită și dorința de a fi mai buni pe zi ce trece. Putem să ne orientăm spre cei încrezători în viață care ne ajută să nu ne pierdem încrederea în oameni și în valorile lor, oricât ne-ar fi de greu. Să avem întotdeauna în minte că părinții, profesorii, preotul sunt persoanele care tot timpul ne doresc binele. Și nu în ultimul rând putem învăța de la fiecare om câte ceva, dacă suntem dispuși să vedem partea pozitivă a fiecărui individ.

Prin avalanșa de schimbări datorate dezvoltării științei și tehnicii, când parcă nu ne mai găsim „magistrala”, ne întinde o mână de ajutor istoria, ea însăși chintesență a modelelor, cernute prin sita timpului. Prezentul își proiectează orientările valorice în viitor, având rădăcinile în trecut. Oamenii Mari ai unui neam pot fi luați ca model, dar s-a întâmplat ca după cel de al doilea război mondial, valorile țării noastre să capete alte conotații. Marile valori umane au fost decimate, au devenit gunoarele istoriei și le-au luat locul nonvalorile. Nici după evenimentele din decembrie 1989, n-a mai fost posibilă recuperarea. Ba mai mult, oamenii model, personalități ale istoriei, ale marilor descoperiri, invenții sau ale culturii, au fost desființați... (chiar și în cazul incontestabilei genialități a marelui nostru poet, Mihai Eminescu, au fost discuții).

Zilele închinare ceremoniei de înmormântare a Regelui Mihai I al României au fost zile în care au văzut altceva, un alt model de comportament. Sute de mii de oameni din toată țara parcă au fost mișcați din loc de un resort interior. Sătui de ceea ce văd la televizor despre cum se desfășoară viața noastră cea de toate zilele, cu oameni învrăjbiți, fără repere morale, cu o politică fără preocupări evidente pentru viitorul țării, poporului i s-a arătat că, dincolo de această lume, mai poate exista și

altceva. Trebuie să recunoaștem că acest "altceva" și personalitatea Regelui Mihai I au fost puse în evidență de modul desăvârșit al desfășurării ceremonialului funerar cu mare fast. Mulți români abia acum au putut să afle și să vadă înaintea ochilor că există și o altă față a lumii, construită pe tiparul altor modele, că se poate atinge desăvârșirea în activitățile pe care le desfășurăm, așa cum a decurs desfășurarea fără cusur a cestei ceremonii ample și deosebit de complexe.

Funeraliile au creat un moment de reînviere a altor vremuri, au oferit un model cu alte valori, de distincție și demnitate, un model de ceea ce înseamnă onoarea la români, un model care a contribuit la sporirea prestigiului Țării.

În istoria noastră, ca și în literatura română, sunt multe pagini luminoase dedicate cu căldură, admirație și respect unor mari personalități sau unor dascăli. Chipul Domnului Trandafir zugrăvit cu căldură de M. Sadoveanu îl păstrăm cu toții în amintire cu drag și admirație.

În concluzie, subliniez că este important să purtăm sub pleoape imaginea luminoasă a modelelor noastre de viață, dar să nu uităm că este esențial să ne formăm o identitate proprie, să ne căutăm propriul traseu în viață cu ajutorul modelelor și astfel să devenim la rândul nostru modele de urmat pentru alții.

Profil de autor întocmit de **Gheorghe A. STROIA**

Dumitru BUȚOI

Dumitru BUȚOI s-a născut pe data de 5 octombrie 1950 în localitatea Românești, județul Prahova. Actualmente, locuiește în Timișoara și este jurist, absolvent al Universității din Oradea.

Debutul editorial a avut loc în anul 1978, în antologia *Cântecul adâncului*, Petroșani, iar debutul în presă, în același an, în ziarul *Drapelul roșu*.

Activitățile literare începură din anul 1976, ca membru al Cenaclului literar artistic *Ana Blandiana*, din comuna Variaș, județul Timiș, ulterior, fiind prezent cu poezie în volumele colective *La porțile veacului*, 1979, și *Septembrie*, 1980. Acest cenaclu a mai dat culturii române poeți ca: Ivo Muncian, Vlada Barzin, Tiberiu Arăzan, Nicolae Roșianu, Neboișa Rosici.

Volume personale:

Oamenii aurului negru, 1983, Editura Helicon Timișoara; *Oameni, foc și apă*, 1998, Editura Mirton Timișoara; *Dreptul la iubire*, poezie, 1998, Editura Mirton, Timișoara; *Oameni și destine*, 1999, Editura Augusta Timișoara; *În numele iubirii*, poezie, 2000, Editura Eubeea Timișoara; *Exerciții de admirație*, 2001, Editura Eubeea Timișoara; *Septembrie*, 2008, Editura Eubeea Timișoara; *Oameni și miracole*, 2012, Editura Waldpress Timișoara; *Poeme de iubire*, 2012, Editura Waldpress Timișoara; *Surâsul mamei*, 2014, Editura Waldpress, Timișoara; *Triumful unei lacrimi*, 2017, Editura Waldpress Timișoara; *Poeme înlăcrimate*, 2018, Editura UZPR, București; *Oameni și amintiri*, 2019, Editura Waldpress, Timișoara.

Volume colective și participare la antologii:

Coordonator al antologiilor: *Poemele Unirii 1918-2018*, Editura Waldpress Timișoara și *Almanah UZPR, Centenarul presei din România, 1919-2019*, Editura Waldpress Timișoara.

Prezent în antologiile: *Femei răsărituri de soare*, biling română-maghiară, 2013, Editura Waldpress Timișoara; *Simbioze lirice*, Editura Anamarol, București, 2015, coordonator, Rodica Elena Lupu, poet și membru USR; *Tribuna scriitorilor fără prejudecăți*, Editura Amurg sentimental, București, 2016 coordonator, Ion Machidon, poet, editor și membru USR; *Când spui ianuarie, spui Eminescu*, Editura Amurg sentimental, 2016, coordonator, Ion Machidon, poet, editor și membru USR; *Sub pavăza cuvântului*, 2019, sub egida Asociației Scriitorilor din județul Hunedoara.

Prezent în Dicționarul *Mass Media din Timișoara Postdecembristă*, Mariana Cernicova și Marin Bucă, Editura Augusta, 2000.

Premii și recunoașteri:

- Mențiune la *Festivalul de poezie Lucian Blaga*, Sebeș-Alba, Lancrăm, 1983;
- Premiul unu, Concursul de poezie organizat de ziarul *Flamura Prahovei*, 1986;
- Premiul *Pelerin pe meridianele poeziei*, Uzdin, Serbia, 2017;
- Premiul pentru poezie la concursul organizat de Cercul militar din Arad, *Sub stindardul tricolor*, ediția 2019.

Afilieri:

- Membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România- UZPR;
- Membru de onoare al Societății Literar Artistice din Uzdin, Serbia;
- Membru al Asociației Scriitorilor Deva-Hunedoara.

Colaborări la reviste:

- Coordonator al periodicului *Petrolistul*, sub egida Schelei de petrol Șandra-Timișoara, OMV Petrom, Expert petroleum, în perioada 1983- 2015;
- Redactor Șef și fondator *Jurnal Juridic*, 2004, Ediție națională, trimestrială de opinie și atitudine juridică, ISSN 1584-2703;
- Redactor șef, revista *Luceafărul de Vest* a Asociației Cultural Umanitare cu același nume, care apare în paralel cu activitățile Cenaclului literar-artist *Luceafărul*, care funcționează din anul 1987.

Extrase din referințele critice:

Oamenii aurului negru: Lansată de *Ziua Petrolistului* și cu câteva zile înaintea sărbătoririi, la 1 Octombrie, a 25 de ani de la înființarea Schelei de petrol Timișoara, (1968-2003) cartea intitulată *Oamenii aurului negru* a fost prezentată de scriitorul timișorean Mircea Șerbănescu, astfel: Urmând exemplul predecesorului său, Cezar Petrescu, care odată cu romanul *Aurul negru* deschidea o ușă necunoscută contemporanilor, dl. Buțoi, descrie pentru cititorul de astăzi lumea plină de viață a petroliștilor băcăneți. Solicitându-i apoi o recomandare a monografiei în cauză dl. Mircea Șerbănescu ne-a declarat; *În fiecare felie omenească există miracole. În cazul petroliștilor, miracolul se numește Dumitru Buțoi.*

(**Patricia MANOLE**, *Renașterea băcăneană*, 17.09.1993)

Oprindu-ne la notațiile din volumul *Oamenii aurului negru* remarcăm prezentarea simplă, directă și astfel emoționantă a unor muncitori, maiștri și ingineri evidențiați prin angajarea lor statornică în strădania de a contribui la consolidarea energetică a țării, cu tot ce le-a stat în putință.

Cu acest prilej sărbătoresc a apărut în acest septembrie 1993 și o ediție specială a gazetei *Petrolistul*, coordonată de Dumitru Buțoi, în care dincolo de interviuri, însemnări, publică și poezie proprie ori alte creații ale colegilor din cenaclul literar *Luceafărul*, înființat la Șandra în 1987.

(**Corneliu ȘERBAN**, poet, ziarist, cotidianul *Prahova* din Ploiești, 23.09.1993)

Despre *Lumina din pământ*: Iubitor de oameni și îndrăgostit de ceea ce face alături de aceștia, Dumitru Buțoi, are curajul de a zugrăvi în cuvinte chipurile celor ce scormonesc adâncurile pentru a aduce Lumina din pământ. Fiecare personaj al său din recenta carte *Oamenii aurului negru* este încadrat într-un tablou care reprezintă povestea unei vieți de om încătușat până la prăbușire de greutatea vieții peste care apasă ca o mână vrăjmașă prezentul. Scriitorul D. Buțoi, în narațiunile sale, ne întoarce cu gândul la începutul începuturilor goanei după aurul negru, catapultându-și eroii în vârtoarea acestor vremuri silhii, din care, se pare nu mai avem nici un gram de speranțe pentru mai bine.

D. Buțoi a înțeles că nu poate supraviețui la gleznele lor de lichele literare, ca să-l parafrazez pe Fănuș Neagu, și-a croit drum, cu unealta cu care atâția dulăi aciuau la umbra unor reviste literare secerau spiritele celor ce băteau la porțile Olimpului, ferecate de ei, ucigându-le zborul sau ucigându-l în zbor. Tenace ca un general pe câmpul de luptă care știe că în istorie se intră cu spada, D. Buțoi continuă lupta cu „Morile de vânt” fără însă a arunca cu pietre în târlele păzite de fostele lichele care după 1989 s-au travestit în dulăi loviți de rabie. Scriitorul și deopotrivă poetul licențiat în iubire de semeni își cultivă visul lui, în grădina lui, în care fiecare floare are nume de om.

(**Petre Dinu MARCEL**, Scriitor, Red. șef *Revista de cultură MEDEEA*, Timișoara)

Despre *Oameni și destine*: Dumitru Buțoi, un energic și prolific condeier, realizează astfel o monografie de istorie contemporană strictă, asupra colectivului unei unități industriale cu actul de naștere în zilele noastre, monografie care cu siguranță va servi în viitor nu doar istoriei ramurii extracției petrolului ci și a localității, lăsând pentru eternitate imaginea a ceea ce timpul șterge fără milă. În sprijinul textului autorul aduce o iconografie extrem de grăitoare pentru a defini „Oameni și destine” pentru ceea ce au fost și rămas petroliștii. Textul nu are caracter de reportaj, cum greșit s-ar crede, ci e curată istorie contemporană, text întrerupt și acest fapt e cât se poate de benefic pentru cititor în efortul de a lua la cunoștință de suma de informații diferite ca întindere și structură – de poezii, vibrând de o sensibilitate distinctă. Ele au dreptul nu de a rămâne izolate în această carte, ci de a fi grupate într-un volum de sine stătător, care să remarce calitățile poetului Dumitru Buțoi. Nu ne permitem aici decât, prin câteva exemple, să incităm cititorul pentru a le savura fie ca prețurii profesionale, „Eu nu cunosc / O rouă mai frumoasă/ Decât sudoarea muncii/ Pe fruntea de sondor” fie ca expresie a tragicului care pânzește din umbră și se împlinește în om „Doamne/ Dar cel mai trist e pentru noi/ Faptul de a nu cunoaște/ Nici până azi/ Ca vreo instanță să-i condamne/ Pe cei inconștienți/ Ce ne-au trimis copiii/ Cu zâmbetul pe buze în lumea de-apoi”. Cele mai multe poezii sunt închinare și iubirii; „Vezi iubito/ Se surpă iubirea/ Ce ne-o credeam în toi/ Sub zăpada uitării”, „Noi tot iubim ce este de iubit/ Chiar dacă uneori iubitele/ Ne mint la infinit”, sau în fine, Vine toamna iubito/ Ca o mireasă încercănată de insomnii/ Și pașii ca și gândul mă poartă/ Spre lumea nouă în care ieri ai plecat/ Și-n templul meu n-o să mai vii”. E cu adevărat o desfătare pentru care mulțumim poetului Dumitru Buțoi, așteptând cu nerăbdare un volum pe măsură, dovadă că poezia își are slujitori de elită și în zilele noastre atât de încărcate de nesiguranță și de prozaice poveri.

(**Ioan SAIZU NORA**, istoric, Iași)

Într-un bazar al poeziei: Poet de cursă lungă, Dumitru Buțoi este animatorul cultural din lumea aurului negru, cel care nu a precupețit vreun efort pentru a crea climatul boemei de la și Timișoara, Șandra și Timișoara metaforic vorbind, el fiind „gazda cea bună” reprezentativ în operă este acest simbol al țițeiului al unei țâșniri revoluate, iar versurile din grupajul aflat în atenția noastră prin „Simbioze lirice” acest lichid netransparent constituind dovada ineluctabilă a parcursului etapelor sale creative, cărora nu s-a sustras pe oblica ascensională către un timbru personal. Poezia lui Dumitru Buțoi este expresia spontaneității, un lirism mai puțin transparent, care așa cum am spus are fluența lichidului ce țâșnește din inima pământului, spre a se aventura în spațiul imens al deconstruirii, al pierderii, un text cum ar „Plantația de sclavi” Trăim un timp fără timp/ suntem prizonierii nopților polare.../ ca o pădure cu arborii bolnavi/ între cer și pământ... fiind exemplar în acest context. Dar pentru un „Licențiat în iubire” orice întrebare despre existență a exista verb se conjugă la timpul imperfect, deși cerul în care este așteptat de către mireasa visurilor sale, să-i fie mire este certitudinea absolută a perfecțiunii.

(**Ion SCOROBETE**, poet, scriitor, membru UR, Antologia *Simbioze lirice*, 2015, Editura Anamarol București și Luceafărul Timișoara nr.15 /2016)

Poeme înlăcrimate: Dumitru Buțoi scrie *Poeme înlăcrimate* la Timișoara, dar le publică la Editura UZP București și le lansează la *Gaudeamus-Târgul de învățatură* de la Romexpo București. Volumul timișoreanului, strungar, fotbalist, petrolist, jurist, reporter, poet, istoric, ziarist, coordonează și publicația literară „Luceafărul de Vest” este a treisprezecea sa carte și cuprinde 33 poezii și trei argumente poeme în proză, citez 7 titluri: Mă simt vinovat, Și noi iubim Basarabia, Clopote de lacrimi, Contemporan cu hoții, Plânge istoria, Eminescu e tot mai singur, Stea poetic bine conturat; sângerată, Fereastră de dor. Iată un exemplu de poezie dar le-aș republica pe toate, fiind cristal fierbinte, sincere, având un miez poetic bine conturat: Nu pot să adorm într-o țară străină/ Deși mă simt tratat ca mare domn/ Dar setea de dor iubire și lumină/ Mă cheamă la izvoare/ Doar în pridvorul casei mele mai am somn /Aici adorm cu țara-n suflet/ Visez și mă trezesc la marginea pădurii de goruni/ Și sărutat de razele de soare/ Călătoresc prin lume/ Călăuzit de iubirea părinților străbuni. Poemul (Cu țara în suflet).

(**Florin GRIGORIU**, Revista Română de Versuri și proză. Periodic al Societății Scriitorilor Români, București, 2019)

Poeme înlăcrimate: Semnalăm cu bucurie o apariție editorială de excepție – O carte rară pe palierul poeziei românești actuale prin tematica abordată. Este vorba de cartea *Poeme înlăcrimate* a poetului Dumitru Buțoi, o carte fascinantă și copleșitoare prin militantismul ei și vibrația patriotică a mesajelor pe care poetul le transmite cititorului. Este o carte dedicată Centenarului Marii Uniri, scrisă cu dragoste și dor de țară, de neam, de limba noastră română și Eminescu. De ce a trebuit să apară această carte, ne spune poetul, încă de la început, în „Argument”. Totul este dictat de crezul său literar-artistic, de ceea ce în viziunea sa constituie menirea poetului. Poetul este „sufletul patriei”, este stema ce stă de veghe și ia pulsul națiunii, poetul simte care este starea ei, dacă țara este sănătoasă ori bolnavă. De aceea „poetul nu trebuie să tacă, nu trebuie să fie indiferent, și trebuie să fie o portavoce care răsună și trage semnalul de alarmă când societatea se îndreaptă pe căi greșite.

Glasul poetului este înlăcrimat când țara este înlăcrimată, plânge odată cu țara, este critic și acuzator cu relele din societate, este un strigăt de durere dar și de revoltă, tunător, pentru a trezi conștiințe. În poemele sale, autorul, demonstrează că nu poate privi nepăsător cum țara este azi vândură bucată cu bucată pe tarabele lumii, trădătorii de țară, mânâ în mânâ cu vânzătorii și cumpărătorii străini și autohtoni, se vântură printre noi și spoliază țara de avere, cum dispar pădurile, munții, aurul și marea, iar istoria ne e falsificată și împotriva limbii române, ca și împotriva țării se duc tot felul de războaie.

Sub titlul „Eminescu-i tot mai singur” poetul Dumitru Buțoi strânge un mănunchi de poezii închinat marelui nostru poet național. Izvorâte dintr-o incommensurabilă simțire patriotică, de dragoste, pentru „dragul Emin” poeziile evocă dorul de Eminescu „columna de lumină pe care se sprijină universul nostru de dor, lacrimă și speranță, steaua neapasă ce ne călăuzește pașii”! Dacă în aceste vremuri tulburi, când țara este la răscruce, ne-a mai rămas un sfânt care să ne lumineze ca un luceafăr, acela este Eminescu. Poetul spune „Eminescu rămâne peste timp, reperul de identitate românească, oriunde am fi pe această planetă”! Prezentată într-o ținută grafică deosebită, cartea domnului Dumitru Buțoi, îl cheamă pe cititor să pășească în patria sa „limba română” cu dor de Bucovina, de Basarabia, cu țara în suflet să îmbrățișeze pământul de la Carpați la Dunăre și Prut, să se boteze într-un refuz irevocabil de a trăda idealurile neamului românesc. Poetul se simte răspunzător și vrea ca versul său să aibă ecou în conștiința cititorilor. Poetul trebuie să trezească „conștiința alterată”, să zguduie temelii înșelătoare pe care se duce un război „al tuturor și-al nimănui”, căci poetul care tace „infractor” va fi etichetat de istoria neiertătoare.

(**Constanța Sylvia HÂRCEAGĂ**, poet, 15 ianuarie 2019, Luceafărul de Vest, Timișoara)

(*Femei răsărituri de soare*, Poeme bilingve română-maghiară:

...Iubita constituie un refugiu, inima ei reprezintă un loc de adăpost, compasiune și ocrotire, un loc unde vicisitudinile vieții, sunt alinate cu iubire și îmbrățișări, capabile să alunge teama „noptilor polare”. Toamnei poetului, ca anotimp al stingerii, cu picuri grele de ploaie și rafale neașteptate de vânt îi crează efecte de contrast, doar căldura îmbrățișării iubitei, deschizând, ca reacție la atmosfera ostilă a toamnei, spațiul imaginar al visării, povestea erotică se împlinește prin reverie, femeia-simbol devenită har, izvor de inspirație cu efecte binefăcătoare asupra poetului. Poezia sa se încarcă cu un limbaj, profund din registrul durerilor umane, protecția simbolică a eului liric se construiește prin dezvoltarea „metaforei „Tâmpla-ți răstignită pe-un munte de dor” realizând o imagine a singurătății omului în invocația muntelui, ca element etern, în potențarea trăirii. „Neliniștea din rouă și seceta de ploi/ La ora amintirii/” durerile poetului cu sufletul incendiat de dor ”în căutarea părinților/ Ce-au fost și numai sunt/” (*Dor de părinți*).

Mama devine un înger păzitor perceptibilă în spațiul oniric, poezia are tonul de rugă „Mă duc acolo unde mama mă așteaptă/ Cu zâmbetul curat/ Și brațele deschise/ Ca un cerc de lumină/ O eternitate să fim din nou împreună/”.

Tinerețea poetului, trecut-ntr-o stea, simbol al nemuririi se multiplică în toate femeile, răsărituri de soare „cu ochii căprui și irizări de albaștri / Cu sânii grei de stele și de aștri/ Cu părul de foc și mers imperial/ Și mirosea a busuioc/ Căroră le lasă

moștenire poemele sale” pentru a se naște fericirea. Eul creator își caută trecutul dar nu se poate desprinde. Ritmul corespunde tonalității afective păstrând prospețimea imaginilor, încât fascinația poeziei poate fi trăită prin fiecare poezie în parte. Poetul Dumitru BUȚOI știe să împace starea de neliniște a cititorului cu limpezimea caldă și calmă în același timp a versurilor trecute prin fiorul simțirii. Volumul constituie un teritoriu poematic al existenței și cunoașterii.

(**Rodica POP**, poet și jurnalist, Luceafărul de Vest, 2016, Timișoara)

Poeme înlăcrimate: ...În volumul „Poeme înlăcrimate” poetul Dumitru Buțoi expune stări de fapt, concrete. Și chiar dacă uneori ar vrea să pară încrezător, poezia lui abundă de strigăte de disperare, căci „E tot mai tristă țara mea, sărmana/ Și tot mai jefuită de avere / Și eu sunt disperat,/ Aș vrea s-o-mbrățișez/ Dar nu mai pot/ A dispărut vândută / Și sistematic este ucisă în tăcere/ Cu viitor cu tot”! iar noi, românii, „suntem uniți în disperare” (Căprioară ucisă-n tăcere” pag.33. Exact!)

Aș fi vrut să mai spun ceva legat de numerele descoperite, de paginația la care au fost plasate anumite poeme, mai mult ca sigur fără nicio programare gândită a autorului, ci o pură întâmplare-întâmplătoare, așa zice, intervenție a unei entități care mereu așază lucrurile în Univers, dar n-aș vrea să mă mai lungesc, însă vreau, măcar în treacăt, să menționez doar că la pagina 12, care e, de fapt 3: 16 care e 7; 19 care e de fapt 10! Pagini în care sunt descrise (mai degrabă punctate, așa zice) chestiuni importante, de esență, și nu întâmplător, spre exemplu în pagina 19 (10) se vorbește depre unirea noastră cu Basarabia, poate nu întâmplător s-a postat poemul „Și noi iubim Basarabia” la Pg.19!! Zic: Poeme înlăcrimate, la pag.27, adică 9; iar Căprioară ucisă-n tăcere, la pag 33, număr magistral!!! Iată că nimic nu e întâmplător în Univers, deși, sunt aproape sigură că poetul nu s-a gândit la nimic de genul numerologiei când și-a făcut așezarea poemelor înlăcrimate în pagină.

Revenind, zic, tot ceea ce este în volumul „Poeme înlăcrimate” redă frământarea poetului Dumitru Buțoi, a omului cu suflet curat de român autentic, redă, uneori cu acuratețe starea de fapt care caracterizează momentul 2019 (de fapt întreaga epocă post-decembristă) iar uneori, nostalgic, naiv ca un copil care-și dorește jucăria preferată, pe care știe că o va primi de la un părinte iubitor de fii, crede, și o strigă în gura mare, că... va fi bine! Dă, Doamne, să fie!! Dă-ne, Doamne, tați iubitori de fii!!

(**Antoneta RĂDOI**, Almanah al UZP România 1919-2019, Editura Waldpress, Timișoara)

Septembrie de vis: Scriitorul Dumitru Buțoi, prin această bijuterie monografică, întregește deocamdată lanțul vestic al unei activități de peste un veac. Spun deocamdată, pentru că ambițiile sale sunt mari și știindu-l ca un om care nu cedează altor tentații, va da viață în curând și unei istorii la nivel național, a oamenilor aurului negru. O carte monografică, un pașaport de intrare în Europa a unui spațiu Suplac-Marghita, plin de istorie, bogăție naturală și spirituală fără egal.

Dar, dincolo de aceste conotații complementare, trebuie să apreciem faptul că după marele și inegalabilul scriitor-reporter care a fost Geo BOGZA, Dumitru Buțoi, este poate singurul scriitor român care a mai abordat după revoluție, această

preocupare pretențioasă adică de a scrie monografii, reportaj cu și despre oameni, despre fascinația unei lumi a petrolului, despre eroii acestei lumi dar și despre unele evenimente care i-au marcat viața dar și istoria petrolului românesc, ca niște borne de lumină, cu aromă de hidrocarbură. Printre portrete și alte materiale monografice Dumitru Buțoi, mai strecoară și câte un poem de inspirație cotidiană care dă acestui volum o notă de parfum aromatic. Dumitru Buțoi, un om imprevizibil, cu nebănuitele sale resurse ne poate surprinde plăcut, cu noi apariții editoriale.

Îl așteptă și îi dorim succes deplin!

(**Ilie CHELARIU**, publicist, membru USR, Redactor șef Revista Orient latin Timișoara)

Extrase din operă:

Dumnezeu s-a supărat pe noi

Se clatină din temelii planeta
Se moare-n fel și chip se moare
și pandemia e în toi
speranța mea acum e izoleta
sfârșitul vieții e în floare
Dumnezeu s-a supărat pe noi
Nu pandemia ne-aduce virusul letal
și votul exprimat aiurea
Trăim în stare de urgență și război
Între cer și pământ
și demoni și îngeri protestează normal
se clatină din temelii planeta
și freamătă pădurea
moartea aplaudă cu-o mână
simfonia vieții este aproape de final!

Strada versului e pustie

Orașul e pustiu
și strada Versului este pustie
Pe lângă mine
Trece clandestin un sicriu
Ce fericit
A scăpat de pandemie
Iar eu sunt trist
și legănat merg mai departe
mă duc la farmacie
e-un semn că mai exist
și nu mă tem de moarte
azi dimineață i-am scris o poezie!

Floare de latinitate

(Fratelui Vasile Barbu, Uzdin, Serbia)

Ce tristă este istoria patriei
Aici la Uzdin
Și limba română e tristă și țipă și plânge
Fratele meu Vasile, e-ncătușat în destin
Și-nzăpezit de stele
Privește pe zare cum ninge!
Și ninge cu fluturi de rouă
Peste lumea de jos
Și copiii sunt triști, că prea devreme
În somnul lor se face seară
Străbunii își strigă durerea pe fluieri de os
Mama pune pâinea pe masă
Lângă o lacrimă amară!
Și eu sunt trist, lângă floarea de latinitate
Ce înflorește, din păcate,
Pe o cîmpie străjuită de spini
Doamne, ocrotește românii
De-aici și din străinătate
Și binecuvântează
Poporul meu de lacrimi și de crini!

Distanțare fără nicio supărare

Păstrează distanța,
Stai departe de haitele de oameni
și de comunitățile de câini
Arată că și ție îți pasă, respectă Ordonanța
și spală-te cu apă și săpun pe ambele mâini!
Păstrează distanța,
Față de trădătorii autohtoni și de cei străini
și nu uita dezinfectează clanța
ușii, când te ascunzi pe la vecini
Păstrează distanța,
Ai grijă să nu mă calci pe picioare
Uite agentul abia așteaptă să-ți taie chitanța
Ori să te condamne pe viață la termoscanare!
Păstrează distanța,
Îmi recomandă soția mea nervoasă
Demonstrează că și tu, respecti Ordonanța
Și la noapte te rog să dormi pe terasă!
Păstrează distanța,
Când te urci în autobus ori tramvai,

și pune-ți imediat masca pe figură
nu uita să cobori la stația ce duce în Rai
și dacă strănuți pune discret piciorul la gură!
Păstrează distanța,
De un metru și jumătate
Între tine și virusul letal și perfid
Vine toamna și Covidul o să vrea iar anticipate
Fără victime și alte achiziții
Va fi dat „afară” din partid.
Păstrează distanța
Fizică și socială de esență liberală
Aceasta e frați români condiția umană,
Doamne și-acolo-n cer, cred și îngerii se răscală
Aici eu simt că mor, abia mai respir, mă sufoc
De-atâtea restricții și democrație de tip americană?
Adorm cu masca pe figură, și-n somn păstrez distanța
Mă tem ca nu cumva să fiu (ne)vinovat actorul
Unui scenariu de coșmar și bătaie de joc!
De aceea cer de la distanță, domnule ministru
Dați ordin „Ciocoi vechi și noi!” să schimbe Ordonanța
Ce-a fost gândită fără CAP și scrisă cu piciorul
Visez, tresar și-ncerc să evadez dintr-un tablou sinistru!

Gânduri virusate

Ce pandemie? E doar o gripă banală
Un nevinovat strănut un trecător guturai
Îmi spune cu seninătate o voce liberală
Suntem pe drumul bun, ce duce-n Rai!

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Mihaela-Mariana CAZIMIROVICI

S-a născut la Ploiești, cu numele anterior Georgescu, pe 19 octombrie 1967. În prezent, trăiește în București. Este absolventă a Universității Politehnica din București – Facultatea de Știința și Ingineria Materialelor, promoția 1991, și a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”, Facultatea de Management Turistic și Comercial, promoția 2009, cu masterat în Marketing și Negocieri în Afaceri.

După începutul unei promițătoare activități literare, și-a propus aprofundarea acestei activități prin admiterea la un doctorat în domeniu, fiind doctorandă la Facultatea de Filologie a Universității București.

Debut literar:

Poezia *Contradicție*, în *Literar ing*, Suplimentul literar al revistei *Univers Ingineresc*, București, Anul 1, Nr. 3, 2013.

Cărți publicate:

- *Adevărurile lutului* – poezie, 2014, *Când fluturii nasc cioburi* – poezie, 2015;
- *Aer* – roman, 2015, *Arhitectura cuvântului* – cronică, eseu, recenzie, 2017 și *Renegarea strigătului* – poezie, 2018, toate la Editura Amanda Edit.

Antologii:

- *Orpheon 2 – Tradiție și modernitate*, 2016.

Cenaclurile literare la care participă:

„AntiM”, „Octavian Goga”, Salonul literar al Societății Scriitorilor Militari, „Literatorul”, Cercul „Literar ing” al scriitorilor ingineri, „Orpheon”, „Ion Rotaru”, „Cetatea lui Bucur”, Clubul de proză al Filialei U.S.R. Proză, „Luceafărul”, „Destine”, „Cenaclul de Seară”, „Victor Ion Popa”, „Cuget liber-Mihail Grănescu”, „Pegasus”, Clubul dramaturgilor al Filialei U.S.R. - Dramaturgie etc.

Reviste în care publică:

AntiM, București; *Bogdania*, Focșani; *Cenaclul de la Păltiniș*, Sibiu; *Cetatea lui Bucur*, București; *Climate literare*, Târgoviște; *Cronica timpului*, București; *Detectiv cultural*, București; *Dunărea de Jos*, Galați; *Flacăra lui Adrian Păunescu*, București; *Helis*, Slobozia; *Independența română*, București;

Premii literare:

Premiul pentru poezie pentru volumul *Când fluturii nasc cioburi*, la concursul *Cartea Anului 2015*, organizat de Cenaclul literar *AntiM*, București, 2016.

Prezentarea unor publicații:

În volumul de versuri "*Când fluturii nasc cioburi*", Mihaela-Mariana Cazimirovici vine cu mai multe noutăți de structură, de abordare, de stil și de prezentare. Încă din titlu, care leagă noțiuni în evidentă divergență, fluturii, ca simbol al fragilității și continuității, prin zborul lor, și cioburile, care sugerează duritate, contondență, discontinuitate.

În structură, volumul repetă ideia de *poem cu sufletul din cioburi*, în diverse abordări, care formează în final construcții arborescente de idei, exprimate, atât poetic, cât și grafic, prin flori din cioburi, adevărate ghirlande din cristale poetice Swarovski. Acestea se pot combina în multiple moduri, ceea ce a și făcut autoarea în carte, și ceea ce voi face și eu, pentru a justifica gradul de generalizare al ideii. Luând doar *cioburi*, expresii din titlurile poeziilor din voum, cele scrise cu caractere italice, puse cap la cap a rezultat o *poezie-recenzie*, unde acestea, introduse ca într-un caleidoscop, ca acela cu care ne jucam când eram copii, formează o imagine frumoasă indiferent de așezarea lor întâmplătoare:

Renaștere din cioburi

*Iubirea veche, coșmarul fără sfârșit și reînvierea,
prin care mi se renaște viața, atât de simplu,
printr-un rece respiro filosofic,
mă transformă pe loc prin însuflețire și curaj,
și oprește tot ce-mi fugea înainte printre degete.*

*Ultima lacrimă din timpul iubirii mi-a dat
decizie și speranță pentru un nou început,
și nașterea aripilor folosindu-mă
de ironia adevărului și onestitatea creației,
pentru că în lupta cu viața timpul nu mai piere.*

*Dincolo de poarta dragostei de primăvară
se produce o transformare fatală
unde minciuna nu mai intră prin ușa din dos,
și iubirea-și naște cerul ca-n definiția dragostei,
făcând, spre final, mereu același joc infinit.*

*Noua iubire-și naște cerul printre aripile clipei
și speră, după anii pierduți, să atingă infinitul,
să ajungă, chiar împotriva destinului
la locul potrivit, cu prima oprire în veșnicie,
prin uitare de sine, timp ucis și neliniști palide.*

*Voi fi gata să zbor sau construiesc noul Babilon,
într-un alt început, mergând în sens unic,*

cu *dor nestins*, trecând *totul până la tine*,
cu *lacrimi limpezi*, *clipe suspendate*,
dar cu *speranța vie în renașterea pașilor*.

Mihaela-Mariana Cazimirovici, în al cărei destin literar mă bucur să mă regăsesc, prin publicarea primei sale poezii, în Suplimentul *Literar ing*, inovează în poezie cu o sensibilitate remarcabilă, care se manifestă și prin exprimarea grafică paralelă a ideilor, fiind în același timp și autoarea graficii noului volum de versuri.

În următorul volum, romanul *Aer*, după două volume de versuri, *Adevărurile lutului* și *Când fluturii nasc cioburi*, autoarea ne dezvăluie, prin mijloacele mai relaxate ale prozei, modul de gândire al autoarei, ce ne face să-i înțelegem și mai bine inspirația poetică. Este surprinzător, ca mediu în care se desfășoară, ca limbaj. Personajele sunt reprezentative pentru mediile unde activează. Andrei, baiat bine dotat intelectual, dar care provine dintr-o familie destrămată, învață de zor pentru "bac", ajunge să „lucreze” pentru „Patronu”, infractor de drept comun, care coordonează o echipă de hoți și prostituate. Acesta, ca toți cei care reușesc să dispună de suficienți bani, își crează o ambianță și o aură de nababi, care chiar atrag invidia oamenilor normali, cei pentru care lupta cu viața, utilizând mijloacele legale, este mult mai grea. Chiar și în lumea lui „Patronu” există concurență! Cei cu ifose de viitori „oameni cu bac”, precum Andrei, sunt puternic contestați în interiorul clanului de infractori, ceea ce contrazice teoria unanim recunoscută, că răul se coagulează iar binele se disipă. Sau sămânța bună a lui Andrei dădea rezultate chiar și în acel mediu ostil!? Indivizi precum Zmeu, Luxița, Ghia, legați de „Patronu” prin relații dubioase, iremediabil pierduți pentru o societate normală nu puteau înțelege și nici admite ezitățile în a face rău ale unuia ca Andrei, pe care mediul nu reușise să-l îndobitocască definitiv și datorită contactului cu lumea bună pe care-l menținea prin bunica Ilinca și bătrânul prieten Ursu.

Sfera bună, reprezentată de Larisa, cu tensiunile ei, cu familii despărțite de distanțe, tinerii în străinătate și bătrânii rămași acasă, își trăiește tristețile și dramele ei fără a ști nimic de lumea interlopă, de găștile de tip „Patronu”. Totuși cele două laturi ale societății, ce rea și cea bună, conviețuiesc în același spațiu și timp, iar din când în când apar evenimente care le fac să interfere. Un astfel de moment a fost acela din tren, când Larisa s-a întâlnit cu ceata de hoți pusă pe furturi. Andrei urma să-i sustragă portofelul Larisei, după care acesta era dat din mână în mână, de membrii clanului, pentru a i se pierde urma. O scurtă ezitare a acestuia a dus la ratarea furtului și demascarea întregii bande. Larisa are o poziție vestică asupra întâmplării, doar trăia de un timp la Viena, judecând și societatea care a dus la așa ceva nu numai pe cei care au înfăptuit răul.

Titlul romanului *Aer* este sugestiv pentru sentimentul lui Andrei, al buniciei, al bătrânului prieten Ursu, că păcatele trecutului trebuiesc plătite, dar apoi poate veni un aer proaspăt, chiar și după o pedeapsă cu pușcăria. În fond, există un moment în viața fiecăruia când ajunge să înțeleagă marele adevăr că singura închisoare este aceea pe care ne o facem singuri.

Poate aici găsim și o legătură cu cele două volume de versuri anterioare. Chiar dacă lutul este adevărat, tot se poate sparge, dar cu durerea unor fluturi care nasc cioburi, acestea pot fi reasezate în ceva care să reconstituie un întreg util. Este de

apreciat cel care nu greșește niciodată, dar mult mai uman este cel care chiar dacă greșește, uneori, tot de atâtea ori reușește să-și revină.

Urmează evoluția: creșterea, maturizarea, asumarea și zburdarea în creația *Mihaelei-Mariana Cazimirovici*, în volumele *Corelațiile cuvântului creator* și *Renegarea strigătului*.

Când s-a lansat publicistic, în anul 2013, la Cenaclul *Literar ing*, și în publicația cu același nume, autoarea celor două volume menționate mai sus venea cu prospețimea specifică celor realizați prin alte domenii și care vor să-și umple timpul într-un mod plăcut practicând o literatură de cenaclu ca hobby. Dar, ulterior, ca redactor de revistă, la *Literar ing*, *Antim* etc., ca redactor de carte, la Editura Amanda Edit., trecând și prin activitatea de prefațator, și-a făcut stagiile de *creștere* și *maturizare*.

Cartea *Corelațiile cuvântului creator* reprezintă *asumarea* de care spuneam înainte. Să scrii prefețe despre Dostoievski, Cehov, despre o serie de scriitori consacrați precum Octavian Mihalcea, Ioan Rațiu, Liviu Zănefirescu, Valentin Rădulescu etc., dar și despre debutanta Deea State, și să le găsești ceva în comun, reprezintă un demers literar care nu mai seamănă deloc cu plăcerea umplerii timpului liber, ci aduce mai degrabă a schimbare de profesie, fapt care a și fost consemnat birocratic prin înscrierea autoarei acestei cărți la un doctorat în filologie la Universitatea din București, unde îi doresc mult succes! Am o doză de mândrie, drept mentor al lansării sale, că acum gruparea noastră literară are un trimis la cel mai viu locaș de literatură contemporană, cel de la Facultatea de Filologie din București.

Cartea *Renegarea strigătului*, vine, nu ca o renegare, ci ca o dezlegare a cuiva care, după ce a fost încătușat în rigorile vieții de zi cu zi, ale redactărilor și prefețelor, scapă pe câmpul verde al versului liber, neîmpiedicat nici măcar de puncte și virgule, și strigă cu bucurie:

*Până mai ieri,
făcând numai filozofii benigne,
mai era puțin
și intram în cădere liberă,
ratarea, în sensul vorbei,
îmi dădea târcoale.
Am facut o răsucire unică,
ajutată de optimismul născut
și de niște corecții externe.
Jocul speranței,
la ora cea nouă,
mi-a creat imaginea lumii cele noi.
O dorință simplă
mi-a adus un alt sens, altă lume.
Totul e deschis pentru azi,
o construcție rapidă
m-a condus pe apa veșniciei.*

Nu-s alta,
sunt chiar eu,
o plecare și atât!
Acum am *tihna strigătului*.

Este tot o *poezie-recenzie*, formată din cioburile reprezentate de titlurile poeziilor din volum. Strigătul este rodul unei negări, *renegarea strigătului este o renegare a negării*, care în cel mai simplu exercițiu de logică binară înseamnă *afirmare*. Așa este, Mihaela *afirmă și reafirmă virtuțile libertății* de a zburda printre cuvinte, printre concepte și speră să facă același lucru și prin viață.

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Geo CĂLUGĂRU

S-a născut pe data de 27 ianuarie 1942, la Mărășești, jud. Vrancea, în familia Ana (din Corbița, județul Vrancea) și Dumitru Călugăru (Strâmba – Jiu, Turceni, Gorj).

Studii:

A absolvit Facultatea de Filologie (1966), ulterior și Facultatea de Ziaristică, ambele din cadrul Universității București.

Profesie:

A activat timp de 6 ani ca profesor la diferite școli din Județul Călărași, după care a fost director adjunct al Bibliotecii *Nicolae Labiș*, a Casei de Cultură a M.A.I. (1972-1990), redactor la publicațiile *Poliția Română* și *Pentru Patrie* (1990-2001), apoi director al aceleiași Biblioteci a Casei de Cultură a M.A.I. până la pensionare (2004).

Activitatea literară:

Este poet, prozator și eseist, membru al Uniunii Scriitorilor din România și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști.

A publicat sute de reportaje, comentarii, interviuri. A condus activitatea Cenaclului Literar *Ioan Tecșa*, de pe lângă instituția amintită mai sus. Este membru activ al Ligii Culturale *Fiii Gorjului*, inițiatorul și cordonatorul Cenaclului literar *Octavian Goga*, al Centrului Socio-Cultural *Mihai Eminescu* al Primăriei Sectorului 2 al capitalei, unde a avut participări la momentele poetice susținute de actorii îndrăgiți, cu creații proprii. A fost de asemenea inițiatorul și coordonatorul Clubului de Satiră și umor *Amza Pellea* din cadrul Centrului de zi *Sfinții Mihail și Gavril*, inițiatorul și coordonatorul ciclului de activități culturale *Ferestre de dialog cultural*, împreună cu Excelanța sa, domnul ambasador George Călin, scriitor, inițiatorul și coordonatorul Clubului *Tolba cu povești* dedicat copiilor din sistemul D.G.A.S.P.C. Sector 2, inițiatorul și coordonatorul ciclului de activități *Datoria de a nu ne uita valorile*, din cadrul Centrului de zi *Sfinții Mihail și Gavril*.

A publicat o serie de interviuri cu personalități culturale și științifice precum: Toma Caragiu, Radu Beligan, Dorel Vișan, Irinel Popescu etc.

A participat în juriile unor concursuri literar-artistice organizate de Filiala București a Uniunii Scriitorilor din România pentru copii și tineret, care s-au desfășurat

la Bușteni, Casa memorială Cezar Petrescu, la audițiile *Redacției Teatrului Radiofonic pentru Copii și Tineret*, participă activ la întâlnirile cu elevi din școlile bucureștene, în cadrul unor activități cultural-educative.

A fost și actor amator în cadrul Trupeii de teatru *Ioan V. Maftעי-Buhăiești*, al Centrului de zi *Sfinții Mihail și Gavril* – Primăria Sector 2, participând cu trupa de teatru la Festivalul de teatru *Mereu tânăr*, Craiova, la trei ediții, Festivalul *La teatrala cu matala*, București, colaborator al Cenaclului *Literar ing* al AGIR – Asociația Generală a Inginerilor din România, cu creații proprii și lansări de cărți.

Colaborări la reviste:

- Revista *Poliția Română*;
- Revista *Pentru Patrie*;
- Revista *Contemporanul*;
- Almanahul Revistei *Pentru Patrie*;
- Revista *Sud*;
- Revista *Bogdania, Focșani*;
- Revista *Independența Română- Independența prin cultură*;
- Revista *Crinul Satelor*;
- Revista Fundației Culturale *Apollon, Urziceni ș.a.*

Cărți publicate:

- *Focul Pământului*, proză pentru copii, Editura *Ion Creangă*, București, 1986;
- *Prințul năzuos*, proză pentru copii, Editura *Făt Frumos*, București, 1988;
- *Vânare de vânt*, poezie, Editura *Sagittariu*, București, 1995;
- *Anotimpul iertării*, poezie, Editura *Sagittarius*, București, 1997;
- *Amară dulce răstignire*, poezie, Editura *Sagittarius*, București, 1997;
- *Jara lui Talmeș-Balmeș*, proză pentru copii, Editura *Sagittarius*, București, 1998;
- *Clipa Singurătății*, poezie, Editura *Sagittarius*, București, 1998;
- *Remember Ioan Tecșu*, Editura *Perpessicius*, București, 2001;
- *Capricii*, poezie, Editura *Perpessicius*, București, 2001;
- *Farmecul luminii-itinerar critic anual*, Editura *Sava*, Craiova, 2005;
- *Confesiunile unui terorist*, proză polițistă, Editura *Făt-Frumos*, București, 2005;
- *Toma Caragiu – Magicianul*, Editura *Coresi*, București, 2006;
- *Femeie, fluturi de floare*, poezie, Editura *Arvin Press*, București, 2005;
- *Răsfrângeri lirice*, poezie, Editura *Arvin Press*, București, 2008;
- *Centenarul insomniilor*, poezie, Editura *Arefeana*, București, 2009;
- *Cuvintele veșmânt pentru marea trecere*, evocări, Editura *Rawexcoms*, București, 2016; Editura *Orizonturi*, București, 2016;
- *Sfinte firi vizionare*, monografie literar-istorică, dedicată fraților eroi Constantin T. Stoika, Cezar Al. Stoika și Titus T. Stoika, temeiul moral al înființării în ianuarie 2011 a Fundației Literar-istorice Stoika care editează revista *Independența Română*, Editura *Laurent*, București 2014;
- *Cartea vieții mele*, proză scurtă, Editura *Paul Editions*, București, 2019.

Premii și diplome:

- Diplomă de excelență pentru întreaga activitate în domeniul culturii, Academia Dacoromană, 2013;
- Diploma *Nichita Stănescu*, Societatea Culturală APOLLON, 2015;
- Premiul *Opera Omnia*. Literatură pentru copii și tineret, Uniunea Scriitorilor din România, Filiala pentru copii și tineret, 2018.

Referințe în lucrările altor autori:

- Dumitrescu Aurelian Titu, *Domnul cu catrenele*, în volumul *Scrisori către părintele Niculae*;
- Opreș Tudor, *Gând de întâmpinare*, în volumul *Clipa Singurătății*, 1998;
- Constantin Niculae, *Cuvânt de întâmpinare*, în volumul *Remember Ioan Tecșa*, 2001;
- Dumitrescu Aurelian Titu, *O mașinărie renașcentistă*, în *Revista Pentru patrie* nr. 1, 2003, p.29.

Referințe critice:

*Depe poetul Geo Călugăru și poezia lui. Puțini oameni au disponibilitatea de a-și sluji semenii, prin uneltele de care dispun, dăruindu-și din timpul și energia lor celorlalți, fie spre a-i încuraja, acolo unde este cazul, fie a le oferi un feedback, de care nu puțini țin cont în eforturile lor de a se perfecționa. Un astfel de om este și dl. prof. Geo Călugăru, autor de poezie, de proză, literatură pentru copii etc., care, poate, lăsându-și mai la urmă propria creație, își dedică o mare parte din timp cărților celorlalți, moderând întâlniri, conducând Cenaclul Octavian Goga de la Clubul J.L. Calderon din sectorul 2, beneficiind de experiența Cenaclului Ioan Tecșa, pe al cărui mentor nu l-a uitat dedicându-i cartea *Remember Ioan Tecșa* (2001).*

(**Victoria Milescu**, poet, membru al Uniunii Scriitorilor din România)

În aceste momente, când cultura este distrusă sistematic, când se pierde toate bunele maniere ale societății față de creatori, când nimic din artă nu mai poate fi stimabil, a întâlni un om ca Geo Călugăru este un eveniment.

... Disponibilitatea nelimitată a lui Geo Călugăru pentru existența ca risc moral asumat ne-a făcut prieteni atât de buni, încât iau asupra mea cei șaiszeci și unu de ani ai săi, dorindu-i o viață lungă și fericită.

(**Aurelian Titu Dumitrescu**, scriitor, în *O mașinărie renașcentistă*)

Poetul Geo Călugăru rămâne un îndrăgostit de locurile natale, de satul pitoresc, de puritatea vieții meditative închinată contemplației naturii și prețuirii nobilelor afecte. Rămâne un maestru versificator al nobilelor simțăminte omenești, prezentate într-o formă plină de alege mlădieri verbale și de o rară măreție spirituală.

(prof. **Dan Smântănescu**, fost secretar particular al lui Nicolae Iorga)

Geo Călugăru, mai ales clasicizant, curajos și îndemânat mănuior al verbului metric, într-o vreme când formele se dizolvă, marginile se tocesc, este un rapsod de tip eminescian dar care duce mai departe și cu tandre scilipiri moderne o moștenire scumpă românilor.

(Prof. **Tudor Opreș**, în *Gând de întâmpinare* din volumul *Clipa singurătății*)

... Poetul Geo Călugăru a scris cartea **Remember Ioan Tecșa** cu inima, carte ce, de altfel, nici nu poate fi citită decât cu inima. E scrisă cu același inegalabil sentiment al prieteniei și filele ei nu se pot parcurge fără o lacrimă în colțul ochilor. Nici fără deschiderea dată de lipsa orgoliilor, a patimii ambițiilor, de atât de prețiosul altruism.

(**Dumitru Dumitrică**, despre Ioan Tecșa o voce distinctă în cultura românească)

Mic de statură, poate cel mai scund dintre scriitorii pe care-i are Uniunea de profil, acest spiriduș nu este, cum greșit s-ar putea crede, un clown al vieții noastre culturale, ci mai degrabă un ins plin de jovialitate, mereu zâmbitor (odată avea un surâs în colțul buzelor chiar când îmi spunea că îl chinuie niște dureri la coloană și pleacă într-o stațiune să se amelioreze) și curtenitor, politicos până peste poate, înțelegător chiar cu mulți grafomani și veleitari care-l „onorează” cu prezența lor la un cenaclu literar pe care-l conduce, Geo Călugăru îmi pare a fi unul dintre puținii inși pe care cred că nu te-ai putea supăra niciodată pentru că nu-ți dă prilejul.

(**Florentin Popescu**, „Mititelul” cu suflet mare: Geo Călugaru, în volumul *Noi portrete în peniță*, București, 2010)

... Eu îl știu din junețe. A mea. Era pitorescul și proletcultistul staroste al Cenaclului literar „N. Bălcescu” al Casei de cultură a M.I. și mai marele Bibliotecii acelui așezământ cultural. Lansator de talente, CTC-ist de creație literară, trăgător de concluzii „domnul Geo” a înaintat discret, dar olteneste. Și când l-am avut (l-am luat) în subordine ca redactor la „Pentru Patrie”, unde a continuat osârdia social-culturală, voluntar-culturală. De fapt, era abonatul tuturor activităților (de obicei în week-end) la care nu puteam merge: lansări, aniversări, vernisaje, slujbe, comemorări, inaugurări, simpozioane, cateheze, spectacole, întâlniri. Pe scenă, în public, la microfon nu are trac. Nici rețineri, își dă cu presupusul, laudă, lansează, elogiază și-ncheie cu câte un catren sau cronică rimată. Dacă lipsește un V.I.P. la o activitate, Geo e imediat înlocuitorul, reprezentantul, trimisul, mandatatul.

(**Nicolae Rotaru**, *Inlocuitorul*, în volumul *Mirabile dictu. 101 nemuritori*, Editura Detectiv, București, 2005)

Geo Călugăru este un pasionat evocator de mari personalități în „Sfinte firi vizionare” ca și în „Cuvintele – veșmânt pentru marea trecere” în care se referă la mari personalități precum: Toma Caragiu, Amza Pellea, Mircea Eliade – oameni care după opinia regretatului maestro Radu Beligan „n-ar trebui să moară niciodată”.

... Geo era ceea ce a rămas până azi: un scriitor harnic, inimos, foarte active, generos, pentru care prietenia e o valoare supremă – sugestiv ceea ce a scris el despre Dumitru Dumitrică și acesta despre el, ceea ce a scris despre Geo, admirabil, poeta Victoria Milescu.

... Într-o vreme cu multă lume și puțini oameni, cel ce va căuta un om adevărat, de omenie și acțiune, îl va găsi aici, acum printre noi pe cel pe care îl aniversăm la 75 de ani. E Geo Călugaru, omul vremii noastre fiind mai longeviv decât, să zicem, cel din Ev Mediu și Renaștere.

(Prof. **Ion Dodu Bălan**, scriitor)

Din fiecare pagină a lui Geo Călugaru desprindem atâta emoție și dragoste față de cuvântul scris sub formă artistic încât rămâi impresionat de marea putere de creație a

acestui scriitor modest și harnic. Geo Călugăru este un binefăcător, atât prin exprimarea liberă, în cadrul unor ședințe culturale, când se referă la o carte nou apărută, cât și prin gânduri adunate între copertile unui volum de sinteză. El este un cronicar de lumină al celor care i s-au adresat cu încredere, iar pe cei care au avut cu adevărat har i-a scos din anonimat, așezându-i cu încredere în rândul scriitorilor adevărați.

(Ion C. Ștefan, Un cronicar de lumină, despre volumul Cuvintele – veșmânt pentru marea trecere)

Geo Călugăru este unul dintre cei mai bine intenționați reprezentanți ai peisajului literar contemporan, dispus să facă mari eforturi pentru evocarea valorilor trecutului și promovarea noilor veniți în această tumultuoasă lume. Nu vorbește niciodată nefundamentat și, lucru mai rar întâlnit astăzi, nu se pronunță asupra unei lucrări pe care n-a citit-o.

Încrederea în forța de muncă și corectitudinea lui Geo Călugăru, m-a condus decizia la a-l propune să coordoneze Proiectul Scriitori din Generația 2000, inițiativă la care nu s-a încumetat având în vedere complexitatea lucrării care presupune utilizarea mijloacelor electronice de comunicare pe care le utilizează mai puțin.

Dovezile devotamentului său cultural au, uneori, și o parte mai puțin agreată de cei prezenți la cenaclurile coordonate de el, având tendința de a le transforma ad-hoc în adevărate simpozioane, prin citirea unor ample materiale, minuțios pregătite anterior, foarte interesante de altfel, dar care ar fi putut fi citite de auditoriu în extenso în revistele care le publicau ulterior, lăsând loc și unor dezbateri pe tema respectivă. Lunga activitate de coordonator de cnaclu nu a reușit să-l facă să renunțe la acest obicei.

(Nicolae Vasile, coordonator Cnaclul Literar ing)

Extrase din operă:

Amara-dulce răstignire

Amara-dulce răstignire
Pe crucea verbului a fi
Să intri-n cartea de citire
A neamului, ce te-o iubi.
Amara-dulce răstignire
Limba sfântă de la mamă
Cum e a codrului foșnire,
Ce, la umbra lui te cheamă,
Amara-dulce răstignire
Pe care mi-o doresc mereu,
Între cuvinte-ncărunțire,
Blestem, ce l-am ales și eu;
Să las în urmă, în cuvinte,
Din dulce amara-dulce răstignire,
Ceva spre aducere aminte
Păstrat în cartea de citire.

Dor de Amza Pellea

(acrostih)

A trecut peste un sfert de veac.
Mi-e dor de tine, Amza, și nu știu
Zădărniceii vieții, niciun leac.
Azi, fără tine, mi-e frig și pustiu.

Până la tine-n orașul Băilești
E timp destul pentru o rugăciune...
Luminează gutuile-n ferești,
La Băilești, umorul nu apune,
E ca și tine, al locului, acasă,
A crescut ca iarba și e bun de coasă.

A mai căzut o stea

(acrostih)

Și-a mai căzut o stea din cer,
Tăindu-mi respirația, deodată.
E firesc, când geniile-ți pier -
Fără le mai întâlni vreodată.
A fi sau a nu fi, stare de risc -
N-a ocolit-o-n scurta-i viață

Iar dac-a suit acolo-n pisc,
O merită, căci a ajuns prin față.
Rămâne, sigur, lumea mai săracă
Dacă, Dumnezeu ne-o dijmuește,
Aproape săptămânal din ea ne pleacă
Câte o lumină și se nemurește.
Hotărât lucru; e sfârșitul lumii -
E-n derivă timpul. Se grăbește ...

Timp

Timp pentru boală și nervi,
Timp destul să înnebunim,
Timp să fim altora servi,
Și atât de puțin să iubim.

Timp pentru arme și moarte,
Timp ca-n curând să nu fim,
Timp apucat zdravăn de toarte
Și atât de puțin să iubim.

Timp pentru lustrul minciunii,
Timp de care-aproape nu știm,
Timp pentru contemplarea genunii
Și atât de puțin să iubim.

Timp pentru tăcere și rugă,
Timp pentru timp risipim,
Timp pentru timpul de fugă
Și atât de puțin să iubim.

Timp pentru nevăzuta rană,
Timp în uitare s-o știm,
Timp pentru aspra dojană
Și atât de puțin să iubim.

Timp pentru a face de toate,
Timp să învățăm să murim,
Timp, cât timpul se poate
Și atât de puțin să iubim.

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Maria CIOBOTARIU

S-a născut la Păltiniș, județul Botoșani și provine dintr-o familie de oameni iubitori de carte: De la părinți a învățat cât de importante sunt munca și respectul față de oameni.

Maria Ciobotariu este absolventă a Liceului de Filologie-Istorie și Universitatea Cultural-Științifică Brașov – promoția 1978, repartizată la Societatea de Construcții Tunele – Brașov, în funcția de inspector Personal-Învățământ, apoi din anul 1982, șef-birou până la data pensionării.

Locuiește în Brașov din anul 1980 prin căsătoria cu Ciobotariu Aurel – inginer chimist – și are două fiice: Carmen-Amalia – absolventă a Facultății de Drept și Janina-Andreea – absolventă a Facultății de Științe Juridice.

Activitatea literară:

Publică poezii pe diferite site-uri literare:

- *Cronopedia – Amintiri temporale în faptul serii*, Brașov;
- *RoGrup* – rețeaua românilor de pretutindeni;
- *Esențe* – pentru cei sensibili la frumos;
- *Cenaclul Sunetul muzicii* – Lucian Blaga din Sebeș;
- *Steaua Severinului* – grup public;
- *Cenaculul Poetic Schenk*;
- *Taifasuri cronopediene*;
- *Eu, tu... și poezia Platforma de poezie, artă și cultură*;
- *Japonia* – mister și fascinație;
- *Ritmuri Brașovene*;
- *Cenaclul Internațional Grai Românesc*;
- *Grupul Veșnicul Eminescu*;
- *Campionatul european de poezie*;
- *Dialogul artelor*;
- *World poets*.

Colaborări la reviste:

- *Boema*;
- *Chronos-Penița de aur*;

- *Dor de Dor* – fondată de scriitorul Marin Toma;
- *Chronos din Brașov*;
- *Amprenteale Suflului*;
- *Ritmuri Brașovene*;
- *Contraste culturale*;
- *eCreator*;
- *Steaua Severinului*;
- *Roua Stelară* din Chișinău.

Cărți publicate:

- Volumul de poezii *Flăcări ascunse*, Editura Info RapArt, Galați, 2013;
- Volumul de poezii *Ecoul timpului*, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2014;
- Volumul de poezii *Umbra unei iubiri*, Editura Grai Românesc, Buzău, 2015;
- Volumul de poezii *Raze de speranță*, Editura PIM, Iași, 2017;
- Volumul de poezii *Dincolo de noi*, Editura PIM, Iași, 2018;
- Volumul de poezii *Timpul cu voal argintiu*, Editura PIM, Iași, 2019.

Participări la volume colective:

- *Amintirile vieții*, Coordonator: poetul Mihai Leonte, Editura Brumar, Timișoara, 2011;
- *Lirica primăverii*, Coordonator: scriitorul Petre Rău, Editura InfoRapArt, Galați, 2013;
- *Itinerarii Lirice*, Coordonator: Liliana Terziu, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2013;
- *Calătorie în regatul cuvintelor*, Vol.I – Coordonator: Dănuț Deșliu, Editura Dandes Press, Drobeta Turnu-Severin, 2014;
- *Poezii – poezii*, Coordonator: Dănuț Deșliu, Editura Dandes Press, Drobeta Turnu-Severin, 2014;
- *Prietenie prin poezie*, Coordonator: Daniel-Felician Deșliu, Editura Dandes Press, Drobeta Turnu-Severin, 2014;
- *Calătorie în regatul cuvintelor*, Vo.II, Coordonator: Dănuț Deșliu, Editura Dandes Press, Drobeta Turnu-Severin, 2014.

Colecția POEZII ale SECOLULUI XXI:

- *Petalele Domnului*, Coordonator: Puiu Răducan, Editura Autograf MIM. Craiova, 2015;
- *Acorduri Moldave*, Coordonator: de Mihai Leonte, Editura Armonii Culturale, Adjud, Vrancea, 2015;
- *Ieri ca prin vis*, Antologie Universală de poezie, Editura Editgraph, 2015;
- *Poezii de primăvară*, Coordonator: poetului Puiu Răducan, Editura Rotipo, Iași, Colecția Olănești;
- *Nostalgii de vară*, Coordonator: Dănuț Deșliu, Editura Dandess Press, 2015;
- *Versuri pentru Istoria literară de mâine*, Coordonator: Trandafir Sâmpetru, Editura Editgraph, 2015;
- *Cuvinte pe aripi de gând*, Antologie româno-franceză, Coordonator: Anișoara Vleju, Editura Inspirescu, 2015;

- *Literatura, de ieri, de azi și mâine*, Coordonator: Maria Filipoiu, Editura Liric graph, 2016;
- *Just for you, Japan*, Antologie de creație literar-artistică – bilingvă – Coordonator: Floarea Cărbune, Editura Rafet, Râmnicul Sărat, 2017;
- *Damele Metaforei*, Editura-eCreator Baia Mare realizată de Ioan Romeo Roșianu, Editura eCreator, Baia Mare, 2017;
- Antologia Literară, *Sub zodia poeziei, Contraste Culturale*, Coordonator: prof. Izabela Tănasă, Editura Giurgiu, 2017;
- Antologia Ediție de colecție *Poeți și scriitori contemporani în regal eminescian*, Coordonator: Eugenia Enescu-Gavrilescu, Editura Editgraph-Buzău, 2017;
- Antologia *Parfumul unei noi primăveri*, Editura Liric Graph, Buzău, 2018;
- Antologia *Ut sis populus – să fim oameni*, Coordonator: prof. Izabela Tănasă, Editura Contraste Culturale, 2018;
- Antologia *Flori de vară*, Coordonator: Maria Ciobotariu, Editura Dandess Press, 2018;
- Antologia *Marea unire culturală*, Coordonator: Maria Filipoiu, Editura Dandes Editory, 2018;
- Antologia literară *Centenar 2018*, Coordonator: Prof. Izabela Tănasă Editura Opanis, Giurgiu, 2018;
- Antologia *Cristalele iernii*, Coordonator: Dănuț Deșliu, Editura Dandes Press, Drobeta, Turnu-Severin, 2019;
- Antologia *Vestitorii primăverii*, Coordonator: Dănuț Deșliu, Editura Dandes Press, Drobeta Turnu-Severin, 2019;
- Antologia *Pentru tine Doamne*, Coordonator: Dănuț Deșliu, Editura Dandes Press, Drobeta Turnu-Severin, 2019;
- Antologia *Flori de mai*, Coordonator: Dănuț Deșliu, Editura Dandes Press, Editura Drobeta Turnu-Severin, 2019;
- Antologia *Daruri divine*, româno-albaneză, Realizată de Baki Ymeri, Editura Amanda Edit, 2019;
- *Dicționar de reliefuri literare românești* Vol. II, Editura Armonii culturale, Adjud, 2019, Coordonator: Mariana Moga;
- Antologia *Învățarea Cuvântului*, realizată de Ioan Romeo Roșianu, Editura eCreator, Satu Mare, 2019.

Premii literare:

- Premiul I, The international contest *Art& Life*, Japan, secțiunea Poetry-First prize, 2015;
- Diplomă pentru volum de poezie – *Umbra Unei Iubiri* – Premiile Grai Românesc, 2015;
- Premiul I la Concursul de creație cu articipare Internațională *Steaua Severinului*, 2015;
- Premiul pentru poezie – Silver chrysanthemum – The international contest *Art&Life*, Japan – poetry – bilingual, 2016;
- Premiul pentru proză- Silver chrysanthemum – The international *Art&Life*, Japan – short stories – bilingual, 2016;
- Premiul de excelență acordat de revista *Amprentele sufletului*, 2016;
- Premiului special al juriului, *Contraste Culturale*, 2016;

- Premiul de excelență *Poeți contemporani în Regal Eminescian*, 2017;
- Premiul de popularitate al revistei online, români și vorbitori de limbă română din 56 de state de pe 6 continente, în *Antologia Poeți contemporani în Regal eminescian*, 2017;
- Distincția Mesager pe meridianul yamato – The Internațional Contest *Art Life*, Japan, 2017;
- Premiul II la concursul internațional *Sub zodia poeziei*, Contraste Culturale, 2017;
- Premiul special al revistei *Contraste culturale*, Internațional CENTENAR, 2018;
- Diploma de merit pentru contribuția adusă la promovarea *Graiului românesc* – în țară și străinătate, Editura Liric Graph România;
- Diploma de excelență acordată de Liga Scriitorilor Români – filiala Brașov, la Jubileul Centenar Românesc, 2018;
- Diploma de excelență pentru poezie – Volumul de poezii *Dincolo de noi*, concursul International contest *Art&Life*, Japan, 2018;
- Diploma – World Literature Academy, 2019;
- Diplomă de excelență pentru poezie, Albania, 2019.

Referințe critice:

Poezia doamnei Maria Ciobotariu aparține prin structură și stil modernismului clasic, riscând o paradigmă care o delimitează pe poetă de cele două extreme, avangarda și post modernismul. Autoarea scrie meticulos și-și construiește poemul ca un arhitect care mai întâi desenează cu emoția tremurândă și apoi zidește, având mare grijă să nu uite vreo muchie neșlefuită care să afecteze ansamblul.

Atentă la totul, nu uită de părinții săi, Teodor și Maria Istin, dar și de locuitorii din comuna Păltiniș- județul Botoșani –*locul meu natal*. Transmite un parfum al copilăriei de pe o balanță unde trăiește în brațele primăverii.

...Primăvara cu binefacerile ei, cu renașterea ce ne-o aduce, are loc primordial în această lucrare, am putea spune că este o carte plină de primăvară. Botoșani, Brașov, Marea, un triumfi existențial al poetei în care nu uită nimic, nu „iartă” nimic...

Așadar, într-un asemenea context, neliniștile, îngrijorările, tulburările, neîmplinirile, disperările nu sunt semne alarmante, distructive, ci fac parte integrantă din circumstanțele existenței. Își vede „Mama/ Când zorii freamătă de dor”. Revine la flori, „Ghiociei-gingașe flori”. Tăcerea-și are rolul și rostul ei și poeta botoșenean-brașovencă și specifică: „Ne cheamă tăcerea/ Prin labirintul timpului/ ne rătăcim.../ plutim la întâmplare”...

După cum este evident, Maria Ciobotariu renunță la constrângerile și inhibările rimei, socotind, cum ne închipuim noi, că versul liber îi conferă o mai largă lejeritate și funcționalitate în căutările sale de a-și defini ego-ul și de a-și cârmui mărturisirile sinelui.

Mai aflăm că „Se întorc cocorii/ Dimineată de primăvară”. Se observă prezența primăverii în scrierea poetei care necesită „Întrebări și răspunsuri” dar și confesiuni: „Caută-mi un loc între mine și tine/ unde câduri de rândunici/ se întorc acasă/ și flori albe cresc peste tristeți/ la capătul timpului/ în valurile dimineții/ un gând adânc se așează/ pe stropii de rouă/ luminând marea neliniște/ mă-ntreb cum te-ai simți/ dacă într-o zi frigul de afară/ se va încălzi în cuvinte...”

Pe lângă oferta generoasă de idei și metafore, scriitoarea ne face să citim mai „apăsător” pentru a pătrunde la adevăratul miez al expunerii, o adevărată hrană pentru suflet.

În „Dor și neliniște” se confesează iubirii: „Să nu mă-ntrebi,/ de ce tresar/ când zorile bat în geam/ la casa părintescă/ de la țară/ și ninge iar, petale de cireș”...

„Ești dor, departe...” îi spune persoanei iubite, dar gândul o duce spre „sărutul mamei”. Ca și anotimpul primăvara, părinții sunt așezați la locul convenit în această lucrare unde metafora ocupă locul din loja sufletului, dirijează magistral amonia cuvintelor așezate-n scrierea inteligentă fără semne de punctuație a Mariei Ciobotariu.

Când să decretez primăvara poetică printr-un „Sacru legământ” ne transpune în toamna de aramă și argint unde bruma ne mângâie picioarele obosite: „Mă regăsesc,/ în toamna cu cer violet/ când frunze liniștite cad/ și cocorii se adună-n stoluri/ pădurea pare o umbră a cerului/ desprinsă din basm/ prin care vântul călătorește/ prin file de vreme...”

...Poeta Maria Ciobotariu ne oferă o carte lăudabilă, plină de înțelesuri și de imagini stilistice care-i definesc personalitatea artistică.

(**Puiu Răducan**, scriitor)

Cred că unui poet nu-i poți înfrânge dorul de ținuturile natale, de rememorarea întâmplărilor unice ca farmec inconfundabil al copilăriei, petrecut prin pădurile și plaiurile obcinelor bucovinene, cele cu început la Câmpulung. Nu vei putea smulge din memoria unui bucovinean imaginile pline de frumuseți de rai ale perlelor localităților din Bucovina și te metamorfozezi în inima unui poet nostalgic. Uneori gândurile rememorează pajiștile de un verde smarald, ca în poezia sa „Existențe”, unde aflăm că „trăim un timp limpede / cuprinși în armonia vieții / Prețuim la nesfârșit / momentul renașterii / florile își scutură parfumul / în picuri de ploaie. // Bucuria zilei plutește pe aripi de fluturi / înălțați în zare / eu și tu simțim raiul în inimi ”.

Sau versuri luminoase de acasă, ca în poezia „Zăpezi albastre”: „covor de lacrimi albe / fulgi de nea, / mă pierd pe / aceeași cărare / pașii mi se-afundă în trecut / zăpezi albastre / închid tulburătoare / adâncuri / flăcări în haine sclipitoare / plămădesc viață”.

Dar sufletul unui poet nu înseamnă numai pajiști înverzite de munte, covoare de ninsoare, priveliștea cerului albastru, fie ele și dintr-un dulce ținut. Toate aceste mirifice amintiri de pe plaiurile copilăriei sunt doar un prilej de a exprima și lansa meditația poetică spre sfere de trăiri de un lirism înflăcărat ca de pildă, în poezia „Frânturi de cuvinte”: „Sufletul hoinar / prin anotimpuri / ascunde durerea / în lacrimi de lumină / amintiri pierdute / în ceasul etern / încremenit în noapte / sub aripa lunii”.

Tot în acest volum întâlnim și remedii la tristețea filozofică „ca în poezia” „Noaptea albastră”: „Prinde-mă de mână și ia-mă cu tine / Spre culmile nopților de așteptări / Să visăm mereu împreună: “în apa izvorului îndrăgostit / se deschid cărări ce urcă / printre brazi / la a călugărului stâncă / unde floarea de colț suspină / sub mângâierea licuriciului / iar clopotul își spune rugăciunea/ în tunul de veghe al schitului. // În aer plutește sărbătoarea / oameni grăbiți de dorul credinței / privesc tăcerea din icoane / harul sfânt coboară din cer”. Pentru prima oară adunate într-o carte. Căci, pesemne, numai după o lectură directă și aprofundată

ne-am putea bucura pe deplin de neprețuitele daruri lirice oferite de inima unei poetese generoase.

(**Viorel Darie**, scriitor)

Poeta Maria Ciobotariu trăiește din plin fascinația creației poetice, o pasiune descoperită mai târziu, dar care o umple de bucuria inefabilului. Versul său este unul declamativ, cu nuanțe extinse uneori până dincolo de lăuntric, de romantism prelungit, de zăbovire în jurul unui punct singular, apreciat ca fiind convingător, cel al expresiei susținute prin patos. Preferă comparația în locul metaforei, adesea liricul fiind atins prin vibrație exclamativă: „Vioara cântă, ca un foșnet de frunze, mâinile arcuiesc sunetul, ca un zbor de rândunele”. Poate reproduce și atinge însă culmi sau culori unice, vii, ale transfigurării: „călător pribeag, adormit în statuie”.

(**Petre Rău** - scriitor)

Extrase din operă:

Un nou anotimp

A căzut umbra peste trandafirii
pe care-i admiram la geam
în sufletul meu se simte
parfumul unei toamne timpurii
pe marginea gândului
răsună pașii timpului
acoperind frumusețea verii
se lasă ceața tăcerii
ce îmbracă ziua în noapte
trec pe lângă mine păsări
grăbite spre cuiburi
pregătindu-și în curând plecarea
în întâmpinarea mea vine luna
îi compun o poezie de dragoste
ce prinde contur în propriul destin
îmi amintesc lucruri uitate
ca-ntr-un vis frumos
ce caută iubirea dintâi
mă cuprind bucurii și dureri,
curg clipele de fiecare dată
într-o singurătate misterioasă
îmi scot din casetă amintirile
deschid fereastra spre ziua de mâine
adun cuvintele frumoase, stele albastre,
le-am pictat și le-am înșirat
pe marginea orizontului
pentru un nou început....
asemeni frunzelor ce cad din ramuri
nu știu pe ce drum se apropie toamna vieții...

Glasul țării

M-am oprit la mrgine de drum
să admir o floare
macii roșii îmi zâmbeau
iar firul ierbii se leagănă în vânt
păsările cântă-n ramuri
greierii așteaptă-n seară
cu vioara fermecată
lunei să-i cânte-o baladă
despre lumea minunată
calc desculță iarba moale,
mă visez că sunt copil
să ascult liniștea din vatră
îmi amintesc,
rugăciunea mamei, dulce,
la icoană din odaie
o lacrimă și-un zâmbet
dincolo de timp...
mereu găsesc urme în suflet
cine sunt și de unde am plecat
în urma căror pași mă voi găsi
mă duce dorul și mă pierde,
mă recheamă, glasul țării
în cercuri de lumină.

Parfum de crizanteme

Mă înconjoară toamna
cu farmecele ei
iar vântul îmi așterne
o frunză pe frunte
din ramuri desfrunzite
mă mângâie încet
pe genele lungi
sub privirile tăcute
cad frunzele uscate și îngălbenite
sub stropi de ploaie
tăcuți și reci
în suflet picură melancolii
iar pașii răsună pe poteci
se aude un suspin
al păsărilor ce pleacă
în cârduri nedefinite
din fiecare freamăt
ascult un cuvânt

ce mă inspiră și mă liniștește
trec clipele una câte una
risipindu-se-n zări uitate
din nopțile albastre
în curând vor veni fulgii
în dans cu frunzele în vânt
vor împrăștia
parfum de crizanteme
peste zâmbetul trist
al trandafirilor brumați.

Ninsori neașteptate

În ochii tăi
revăd copilăria
cu glasul dulce mă-nfășori
în privire
simt nemărginirea
cerului albastru din pridvor
mă sperie
ninsorile neașteptate
când fulgii vor acoperi
potecile umblate
voi respira adânc
parfum de brad
al clipelor târzii
în diminețile înourate
doar gândul unui vis
se înfiripă
când soarele răsare
pe pleoape ...
și zgomotul se aude
la fiecare pas
pe drumul spre alba depărtare
focurile în sobă
sunt încă adormite
numai vântul cântă-n strune,
melodii din vremurile trecute.

Profil literar realizat de **Viorica POPESCU-COJOCARU**,
Președinte al Ligii Scriitorilor Români, Filiala Brașov.

George COANDĂ

S-a născut pe data de 12 octombrie 1937, în localitatea Șimian, județul Bihor.

Este fiul al lui Nicolae Coandă, specialist agronom, originar din Nucet, județul Dâmbovița, și al Margaretei, născută Cengheri în Nușfalău, județul Sălaj, de profesie învățătoare. Naturalizat de peste șase decenii în Târgoviște.

Studii:

Cursurile primare și gimnaziale absolvite la Școala de Băieți Nr. 1 (actualmente „Vasile Cârlova”), și cele liceale la Liceul (azi, Colegiu Național) „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște;

Este licențiat, în București, al Facultății de Istorie-Geografie (1962) și Facultății de Istorie (1971); absolvent al Cursului postuniversitar al Facultății de Ziaristică (1974); doctor, cum laude, în științe ale naturii (geografie) cu o teză de geoistorie, geoeconomie, geocultură și geopolitică a spațiului carpatic românesc la Universitatea București (2002).

Activitate publicistică:

Începând cu 1953 și până astăzi, crainic-reporter și redactor responsabil al redacției (fondator) Centrului Local de Radio Târgoviște, planificator în construcții, profesor la școli din județele Satu Mare și Dâmbovița, inspector la Comitetul de Cultură și Artă al raionului Târgoviște, redactor principal/șef de secție/corespondent special la ziarul „Dâmbovița”, șef de departament la cotidianul „Jurnal de Dâmbovița” și la săptămânalele naționale „Talk-Show” și „21 Decembrie”, realizator de emisiuni la televiziunea Antena 1 / ARTPRESS din Târgoviște; cadru didactic titular și asociat, Professor Honorificus, șeful Catedrei de științe socio-umane și jurnalism, și purtător de cuvânt al Universității „Valahia” din Târgoviște, acesta fiind și unul din fondatorii acesteia, și creator, aici, al specializării de jurnalism. Inițiator și redactor-șef al revistelor de literatură „Armonia” (seria a doua), de anticipație /SF „Timpul viitor” și „Pronitron” și de cultură istorică „Eroica” (Târgoviște), redactor-șef al revistei „Apollon”, redactor asociat la revista „Litere”; senior editor al unor ziare și reviste din București și Târgoviște; fondator al unor publicații și posturi de radio târgoviștene și dâmbovițene. Dublu debut literar cu poezie: local, în ziarul „Uzina și ogorul” din Târgoviște (1957), și național în „Gazeta literară” (1962) la rubrica „Mica antologie” girată de Mioara Cremene și Nichita Stănescu.

Activitate literară:

Debut editorial în 1974 cu volumul de versuri „Univers liber” la Editura „Albatros”, publicând, apoi, numeroase alte volume de literatură beletristică și științifică. Poetica sa este complexă, existențialistă, intelectualistă și inovativă, de o profundă originalitate, reușind să-și creeze propriile tehnici (inițiative) ale demersului liric, cum sunt *liriruna* (un mixaj sonet-rondel; în volumele „Eternele columnne”, Editura Eminescu, 1989, „Oarecum, Sinea-mi”, Editura Bibliotheca, 2003; „Secretul clepsidrei”, Editura Singur, 2012), „Cosmopoezia” (primele paradigme din literatura modernă română fiindu-i publicate de Alexandru Mironov în „Almanahul Anticipația”, 1981) și poemul comentariu (lansat în volumul „Secunda în plus”, Editura Albatros, 1980). În proză cultivă SF-ul, iar în publicistă cultivă cu precădere și reportajul și editorialul cu persuasiune și „pe fază” cu realitatea economică, socială, culturală și politică. În domeniul științific este creatorul științei umaniste geocivilizația, pusă în evidență în volumele „Geocivilizație românească”, „O istorie geopolitică și a geocivilizației românești” și „Heliadeana. Ipostaze de geocivilizație românească” apărute la Editura Bibliotheca.

Recunoașteri:

Membru în Consiliul național și în Comitetul director (vicepreședinte și șef de departament) al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România și președinte (fondator) al filialei sale dâmbovițene „Ion Heliade-Rădulescu”; prim-vicepreședinte (fondator) al Filialei „Mihai Viteazul” Dâmbovița a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”; vicepreședinte (fondator) al Societății Scriitorilor Târgovișteni. De peste o jumătate de secol este prezent în viața culturală a județului Dâmbovița, dar și a țării, fiind inițiator/fondator al cenaclurilor literare „Grigore Alexandrescu” din Târgoviște (1951), „Luceafărul” (Pucioasa, 1964) și „Luceafărul de Pucioasa” (2011), „Vasile Cârlova” (Cercul Militar din Târgoviște, 1995) și „George Coandă” din Potlogi (2009), al Asociației „Argonaut” pentru Cultură SF, de anticipație și literatură fantastică (1990), și Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). De asemenea, este inițiatorul și președintele Festivalului național de cultură și literatură „Primăvara albastră” (1964; Pucioasa) și unul dintre fondatorii Festivalului Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” (1969), Festivalului național al filmului documentar și de scurt metraj românesc „Contemporania” (1977), Festivalului internațional de cosmopoezie (1996). Publică în numeroase reviste din țară și de peste hotare.

Premii:

În 1971 își adjudecă Premiul „Ienăchiță Văcărescu” (pentru poezie), instituit, pentru prima oară, la ediția a III-a a Festivalului Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”; i se acordă: titlul de laureat pe țară (tot pentru poezie) în 1977, Premiul național de presă (reportaj) în 1987; Premiul pentru literatură pe anul 2003, la ediția a XXXV-a a Festivalul Național „Moștenirea Văcăreștilor”, de către Ministerul Culturii și Cultelor și Direcția Județeană Dâmbovița pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național, Premiul I (creație; la ediția XL a Festivalului național de romane „Crizantema de aur”, 2007), Premiul de Onoare Opera Omnia, la Toamna Literară Pietroșițeană „Mircea Horia Simionescu” (ediția a IV-a, 2007); i se decernează: „Ordinul Ziariștilor” clasa I Aur (2000, 2006), Ordinul Meritul Cultural în grad de Cavaler pentru literatură (2002), Ordinul „Crucea Memoriei” (Republica Moldova,

2005) și Distincția ortodoxă „Crucea Valahă”; i se conferă titlul de Cetățean de Onoare al municipiului Târgoviște (2002), orașului Găești (2011) și al comunei Nucet/Dâmbovița (2011), și titlul internațional (proclamat) The Man of the Year-2005 (Omul Anului-2005) al American Biographical Institute (ABI), cât și numeroase premii culturale și diplome de onoare, excelență, de merit și de recunoștință. Membru al Academiei Americano-Române de Arte și Științe din SUA, Academiei Internaționale „Mihai Eminescu” (India-România), Academiei de Științe, Litere și Arte (Oradea), Uniunii Scriitorilor din România, Societății Scriitorilor Târgovișteni (fondator), Uniunii Scriitorilor din Moldova, Uniunii / Consiliului Ziariștilor din România (1971-1989), Societății Ziariștilor din România (1990-1991), Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, Organizației Internaționale a Jurnaliștilor (1971-1989), Federației Internaționale a Jurnaliștilor, Societății de Științe Istorice din România, Societății Literare „Ion Heliade-Rădulescu” (fondator), Societății Române de Bibliofilie (fondator), Asociației Europene a Cadrelor Didactice (este unul din fondatorii filialei din Târgoviște), Asociației Internaționale „Ovidianum”, Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, Asociația Geografilor Umaniști din România (fondator), Asociației Culturale Româno-Indiene (RICA; fondator); membru, de asemenea, în Research Board of Advisors al American Biographical Institute.

Scrieri:

- *Univers liber* (versuri), Editura Albatros, București 1974;
- *Târgoviște. File de monografie* (coordonare și îngrijire științifică; coautor), C.E.P.C.S., Târgoviște, 1977;
- *Dâmbovița* (monografie; coautor), Editura Sport-Turism, București 1980;
- *Secunda în plus* (versuri), Editura Albatros, București, 1980 (Premiul special al Festivalului Național de Cosmopoezie și al Salonului Internațional de Publicații, Fotografie și Arte Astronomice „Perside 97”);
- *Spații de suflet* (proză), Editura Sport-Turism, București, 1985 (Premiul național pentru reportaj acordat de Consiliul Ziariștilor și de Uniunea Sindicatelor din Învățământ, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri, 1987);
- *Eternele columnne* (versuri), Editura Eminescu, București 1989;
- *O cetate, o patrie* (proză), Ed. Domino (ediția I, 1996 și ediția a II-a, 1999) Târgoviște, și Editura Bibliotheca (ediția ne varietur – 2005), Târgoviște;
- *O mie nouă sute nouăzeci și șapte după Hristos* (versuri), Târgoviște, Editura Domino, Târgoviște, 1997;
- *Cabinetul cu stampe* (studii și articole), Editura Domino, Târgoviște, 1998;
- *Clipa și Istoria* (interviuri), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2000 (Diploma de Excelență „Restitutio” acordată de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, 2004);
- *Spațiul istoric românesc. Imagini geopolitice și de geocivilizație* (studii și articole), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2002;
- *Geocivilizație românească* (monografie), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2002;
- *Valahia. Istoria unei universități* (monografie), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2002;
- *Carpații – spațiu de conservare și continuitate a vetrei etnice românești* (monografie), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2003;
- *Oarecum, Sinea-mi* (versuri), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2003;

- *Arheologia viitorului. Cei ce ne privesc din stele* (feed-back-uri paleoastro-nautice), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2004;
- *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică* (monografie), (ediția I, 2005; ediția a II-a, 2007, ediția a III-a, 2014, Editura Bibliotheca, Târgoviște) (Premiul pentru istoria culturii acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni, 2006);
- *Ambasador la Ecuator sau drumul unei vieți de la marxism la gândirea liberă* (memorialistică), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006;
- *Destinul românilor pe Golgota istoriei* (studii și articole), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005 (Diploma de Excelență pentru carte de presă acordată de Uniunea Ziaristilor Profesioniști din România, 2007);
- *Mic tratat de politologie reflexivă* (versuri), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005;
- *Cosmopoetica* (versuri), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005;
- *O istorie geopolitică și a geocivilizației românilor* (studii și articole), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006 (Premiul pentru geocivilizație românească acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni, 2007);
- *Eminescu – Istoric Național* (monografie), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007/2012 (Premiul „Ion Heliade-Rădulescu” pentru geocivilizație românească acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni, 2008);
- *Holografiile* (versuri), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007;
- *Primăvara Albastră. Cronica unui festival național de „cuvinte potrivite”* (monografie; coautor), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- *Dâmbovița eroică. Memoria monumentelor* (antologie monografică; coautor), ARTPRESS, Târgoviște, 2008;
- *Heliadeana. Ipoteze de geocivilizație românească* (studii și articole), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008 (Premiul „Ion Heliade-Rădulescu” pentru geocivilizație românească acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni, 2008);
- *„Dâmbovița”. De la „organ” la o beție cu libertate* (memorialistică; coautor), Editura Transversal, Târgoviște, 2009;
- *Dacoursitele* (versuri), Editura Transversal, Târgoviște, 2009;
- *Entropiile* (versuri), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2009;
- *Caragiale față cu... reacțiunea (istoriei)* (monografie), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2010;
- *101 poeme* (versuri), Editura Biodova, București, 2010;
- *Istoria Nucetului (Dâmbovița). Cronologie enciclopedică* (monografie), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011;
- *Enciclopedia orașului Târgoviște* (coautor), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011 (Premiul „Ion Heliade-Rădulescu” pentru geocivilizație românească acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni);
- *Peisaje mișcate / Moved landscapes* (versuri, ediție română-engleză), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- *Adio fantastic secol 20 (Cimitirul de busole)*, (versuri), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012 (Premiul „Grigore Alexandrescu” pentru poezie acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni);
- *Istoria Aninoasei (Dâmbovița)*, (coautor), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;

- *Cronografii melancolice* (publicistică), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- *Galaxii cu dor*, Iași, Editura Tipo Moldova, Colecția Opera Omnia – Poezie contemporană, 2012;
- *O cetate, o patrie, o lume*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2013;
- *Imago mundi. Poeme anamorfozice*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2014;
- *Noimele. Poetică în două registre: liberal și liric*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2015;
- *Vechi coduri ale românilor / Codex targovistensis valachorum*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2015;
- *Istoria Târgoviștei militare. O cetate a independenței naționale*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2019.

Antologii:

Cântec lângă sonde (1962), *Cu fața spre primăvară* (1965), *Năzuințe* (1965); *Strigăt în faptul zilei* (1969), *Culorile pământului* (1970), *Creneluri* (1972), *Columne de victorii* (1977), *Laudă patriei* (1977), *Poezia cetății* (2002), *Cupolă de veac* (2003), *Almanah Mihai Eminescu* (2004), *Caietele „Litere”*. În căutarea unui topos liric (2006), *Caietele „Litere” II. 30 de prozatori* (2007), *Târgoviște-India* (2008), Radu Cârneci, *Antologia sonetului românesc* (2009), *De nașterea Eminescului* (2011), *Scieri pentru o posibilă istorie a Amurgului Sentimental* (2011); *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2012.

Referințe:

- Ulici, Laurențiu, *„Prima verba”*, București, Editura Albatros, 1975;
- Vasiliu, Ion, *„Am început să-ntineresc («Crizantema de Aur»)”*, Centrul de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă, Târgoviște, 1977;
- Sbârcea, George; Vasiliu, Ion, *„Romanța și povestea ei”*, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă a județului Dâmbovița, Centrul Județean de Îndrumare a Creației Populare și a Mișcării Artistice de Masă, Târgoviște, 1980;
- Popescu, Mihai Gabriel, *„Memoria dascălilor noștri”*, vol. III, 1999, vol. V, 2003, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999;
- Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie, *„Dicționar de literatură al județului Dâmbovița”*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999;
- Neagu, Marin, *„Istoria literaturii române în date”*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001;
- Popa, Marian, *„Istoria literaturii române de azi pe mâine”*, București, Fundația „Luceafărul”, 2001;
- Godea, Ioan, *„Etnologia română contemporană. Lexicon bibliografic ilustrat”*, București, Editura Enciclopedică, 2002;
- Manafu – Târgoviște, Alexandru; Ucrain, Constantin, *„Dâmbovițeni la datorie”*, București, Ed. NEMALCO, 2003;
- Grigorescu, Mariana; Grigorescu, Lucian, *„Activitatea editorială târgovișteană în secolul al XX-lea”*, Târgoviște, Editura Transversal, 2004;
- Petrescu, Victor, *„Dicționarul scriitorilor și publiciștilor dâmbovițeni”*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005;

- Drăghici, Constantin, Stan, Alice-Elena, Diaconu, Diana-Elena, „*Colegiul Național «Ienăchiță Văcărescu»*. 1974-2004. *Târgoviște*”, Editura LVS Crepuscul, Ploiești, 2005;
- Zalis, Henri, „*O istorie condensată a literaturii române. 1888-2000*” (ediția I, 2006 și ediția a II-a, 2007), Editura Bibliotheca, Târgoviște 2006;
- Radu, Ioan N., „*Istoria astronauticii în România*”, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006;
- Gavrilă, Ion; Stan, Mihai, „*Destin într-un timp dogmatic*”, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006;
- Grigorescu, Lucian „*Lideri ai tranziției târgoviștene*”, Editura Macarie, 2006;
- „*Viața Basarabiei*”, anul 6, nr. 2-3 (18-19), 2007 (serie nouă);
- Popescu, Florentin, „*Eu v-am citit pe toți!*”, Editura Bibliotheca, Târgoviște 2007;
- Vasiliu, Teodor, „*Istoria Crizantemei de Aur*”, ArtPress, Târgoviște, 2007;
- Stan, Mihai; Cristea Tudor, „*Litere 100. Istoria unei reviste literare dâmbovițene*”, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- Grăsoiu, Liviu, „*Apariții neașteptate*”, Editura Nouă, 2008;
- Cristea, Tudor, „*De la clasici la contemporani*”, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- Popescu, Florentin, „*Portret în peniță*”, Editura RawexComs, București, 2009;
- Stan Mihai, „*Confreria*”, Editura Bibliotheca, 2009;
- Mádrová, Gabriela, „*Literární kulturní osobnosti spojené s mestem Târgoviște / Town Târgoviște and literary and cultural personalities linked to this place*”, Univerzita Kralova Praze/Praga, 2010;
- Drăgan, Daniel, „*Subreta*”, Editura Arania, Brașov, 2010;
- Ciugudean, Mircea Aurel, „*Drumul spre podium*”, Artpress, Timișoara, 2011;
- Grigoriu, Florin, „*Medalioane*”, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2011;
- Popescu, Mihai Gabriel, „*Amintirea amintirilor*”, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011;
- „*Enciclopedia orașului Târgoviște*”, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011;
- Machidon, Ion, „*Scrieri pentru o posibilă istorie a Amurgului Sentimental*” (vol. 7), Editura Amurg Sentimental, București, 2011;
- Neagu, Marin, „*Cronologia lumii literare românești*”, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- Neculae, Ionel, „*Scriitori târgovișteni*”, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- „*The Contemporary Who's Who of Professionals 2004/2005*”, „*International Directory of Experts and Expertise*”;
- site-uri: Societatea Scriitorilor Târgovișteni, Wikipedia, Agero (Stuttgart, Germania).

Opinii:

George Coandă, în esență, este un nonconformist față de sine, mai exact spus față de sinele său liric aflat mereu în căutarea expresiei ideale, dar și față de arhiva lirică a poeziei în general. Dacă structuralmente el este un autor care nu acceptă

limite, atunci însăși obsesia limitei și a limitării devine motivul principal al poeziei sale de azi... El este un explorator fie în interiorul unui atom, al microcosmosului, fie în marele ocean al planetei, în macrocosmosul cunoașterii. El se află – ca ființă cogitativă – într-o permanentă prefacere, el vede existența într-o permanentă transformare, iar materia, ca și cunoașterea într-o stare continuă de ebuliție și călătorie. Poetul are un acut simț [...] al trecerii dintr-o stare de agregare într-alta... George Coandă are intuiții lirice care generează poeme în lanț, uneori mai puternice și mai sagace decât însăși lanțul poemelor.

(M.N. Rusu)

Trăsătura principală a lui George Coandă este energia. Rar am întâlnit un om (l-am întâlnit la tinerețe) care să aibă atâta energie, atâta nestare, înțelegând prin asta a nu ancora, ci a merge mereu mai departe și a înfrunta toate piedicile care nu au fost puține. Dacă eu, care am făcut caracterologie în „Dicționarul onomastic”, și m-am ocupat de fizionomie, m-aș apuca să-i fac portretul, mărturisesc că m-aș afla într-o situație extrem de dificilă, pentru că, precum „argintul viu”, modelul îmi fuge din față și nu-l prind. Are un mod de a lucra pe multe planuri, cu totul neobișnuit. Ceea ce a lucrat până acum nu l-a îmbătrânit, ci l-a menținut în starea de nerăbdare, de energie, care se tot reîncarcă precum un acumulator ineputabil. Eu nu-l găsesc pe George Coandă portretizabil. Deocamdată, el este cel care face, și prin asta fac o parafrază la titlul uneia dintre cărțile mele, Târgoviștea fiindu-i, în această „facere”, așa cum o mărturisește în atipicul său jurnal reportericesc „O cetate, o patrie”, vatra sa revigoratoare de existență, și de visuri, și de speranță, crescându-i mereu în suflet și împlinindu-l. Cred că Târgoviștea este acumulatorul acela ineputabil al energiilor sale creatoare. El face, așadar, ceea ce nu este puțin în vremea noastră când nu prea se face. După cum foarte bine știți, se cam pune piedică cu dreptul stângului și cu stângul dreptului. Îl felicit pentru felul acesta de a fi și îi promit că, odată, n-am să întârzii foarte mult, îi voi face portretul.

(Mircea Horia Simionescu)

Înainte de un scrier mai vechi sau de recentă dată, cu deosebire poezii, pagini de jurnal pe care le-a semnat pe plachete, coperti de carte și în rubrici de ziar, George Coandă înseamnă, pentru mine, un spirit ospitalier... Aș fi putut să-l identific în deplina magie a naturii sale exuberante... În odăjdiile versului modul lui de manifestare literară crește din sâmbure târgoviștean... Pe întreaga dimensiune magic-profană autorul simte nevoia să cânte. Numit, cu diferențieri de nuanță, sentimentalism, pentru George Coandă obiectul iubirii de glie, de seninătate, de efect mediat îl recomandă – pentru o sută de motive – ca autor sentimental. George Coandă reține [...] regula mărturisirii de sine; deține virtute superioară, attributele melancoliei, cum îi stă bine celui ce se reconstituie biografic în forme laconice. Descoperind dilemele omului simplu iar între ele recomandări venite de la spirite pașnice. Cuvintele nu mă înșală: George Coandă are definită pe mai departe dicția duioșiei. Vrea să ne convingă ce dibace pune în ea alianța cu puterile iubirii.

(Henri Zalis)

George Coandă artist tenace și greu de dezarmat, a revenit după câțiva ani de tăcere [...] cu o inovație formală, acolo unde cu greu se mai poate valida o noutate.

Autorul a compus [...] o sută de lirirune. O specie de poezie al cărei tipar îi aparține. Dacă invenția ar fi pur formală, nesusținută de calități estetice, luarea ei în discuție nu s-ar recomanda. Numai că George Coandă reușește [...] să scrie o carte, unitară stilistic și structural, o carte pledând [...] pentru știința de a crea atmosferă prin piesele atent dispuse în volum. [...] Într-o perioadă când preocupările de respectare a regulilor și meșteșugului au fost abandonate din dispreț sau incultură, George Coandă nu se sfiiește a folosi tiparele acceptate în timp, fără a lăsa niciun moment ideea de depășit, de vetust, de prăfuit, de monotonie. [...] Sunt convins că George Coandă [...] optând spre amintita formă, și-a câștigat un loc stabil printre poeți.

(Liviu Grăsoiu)

Când aștern pe hârtie aceste rânduri am alături una dintre cele mai recente apariții editoriale ale lui [George Coandă], „Heliadeana. Ipostaze de geocivilizație românească”, volum însoțit, între altele, și de un „jurnal biobibliografic” [...] atât de bogat și de variat încât, fără să-mi fie teamă că exagerez, sunt convins că sub pana unui autor de proză el ar putea deveni, prin transfigurare artistică, un foarte interesant roman – romanul vieții unui om care s-a dăruit cu totul creației literare (și mai târziu și celei științifice), parcurgând etape și vremuri nu totdeauna prielnice, dar care l-au îndârjit, l-au călit, i-au dat puterea de a crede că poate învinge. Și a învins... Cărțile de literatură și cele științifice (studii, monografii, istorii ș.a.) scrise de George Coandă ocupă (nu e o exagerare în asta!) un întreg raft de bibliotecă, după cum tot c-am atât ocupă și numeroasele monografii, studii, dicționare și lucrări de sinteză care cuprind referințe la volumele semnate de-a lungul anilor de aceste neobosit și veșnic tânăr târgoviștean.

(Florentin Popescu)

Profil realizat de scriitorul **Mihai STAN**

Președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni

Marina COSTA

Marina Costa, pseudonimul sub care scrie **Lelia Elena Vasilescu**, s-a născut pe data de 7 aprilie 1968, în București. A absolvit Facultatea de Management din Academia de Studii Economice București. Este doctor în economie din anul 1996 în specialitatea afaceri europene. A publicat câteva lucrări în domeniul profesional, printre care *Managementul proiectelor cu finanțare internațională*.

Debut literar:

În anul 1978, cu *Poem interminabil*, în revista *Pasiuni* a Liceului de Filologie-Istorie Iulia Hasdeu.

Volume publicate:

- *Pribejii mărilor*, Editura **Betta**, 2016, proză;
- *Vieți în vâltoare* (două volume), Editura **Betta**, 2017, proză;
- *Prietenii dreptății* (două volume), Editura **Astralis**, 2018, proză;
- *Echipajul*, Editura **Amanda Edit**, 2018, proză;
- *Alte vâltori ale vieții*, Editura **Betta**, 2019, proză;
- *Farmecul mării*, Editura **Amanda Edit**, 2019, proză;
- *Soarta mercenarului și alte destine*, Editura **Hoffmann**, 2019, proză;
- *Drumuri și doruri*, Editura **Amanda Edit**, 2019, poezie;
- *Ocroțiți de sirene*, Editura **Betta**, 2019, proză scurtă;
- *A doua cursă*, Editura **Amanda Edit**, 2019, roman.

Premii literare:

- Premiul I la Concursul național de proză scurtă "Nicolae Velea", 2018, cu textul intitulat "Floare de foc";
- Premiul special "Fănuș Neagu" la Concursul național de proză scurtă "Nicolae Velea" 2019, cu textul intitulat "Viață pentru viață".

Activitate literară:

A publicat poezii în antologiile:

- *Poeți în ARENĂ*, în antologia bilingvă româno-turcă;
 - *Din universul poeziei române actuale*;
- ambele apărute la Editura **Betta** în 2018.

Proză scurtă în antologiile:

- *Sub cupola Unirii*, Editura **Betta** 2018;
- *Amprente pe cerul înstelat*, Editura **Astralis** 2018;
- *Noi am sărbătorit Centenarul Unirii-2018*, Editura **Amanda Edit** 2018; (Apărută sub egida revistei **Convorbiri literar-artistice**);

Publică în revistele: *Arena literară*, *Astralis* și *Convorbiri literar-artistice*.

Aprecieri critice:

Victor Atanasiu, Geo Călugaru, Ion Roșioru, Antoneta Rădoi, Eliza Roha, Ana Dobre, Camelia Pantazi Tudor, Mihaela-Mariana Cazimirovici, Bianca Timșă-Stoicescu, Cleopatra Luca ș.a.

Referințe critice:

”Într-o *Notă de Lectură*, publicată în revista *Arena literară*, (Nr. 3, ian-febr 2017), scriitoarea Eliza Roha spune că publicând volumul *Pribegii mărilor*, 2016, (romanul ei de debut, de ficțiune istorică, care se bazează pe teoria istorică din anii 1970-1980, cum că zeul suprem aztec, Quetzalcoatl, a cărui întoarcere o așteptau aztecii, când au venit conquistadorii, ar fi fost viking. Pe un drum presărat cu aventuri și aspecte romantice, însă bine documentat, autoarea ne poartă din Veneția în fiordurile Norvegiei, apoi în Bizanț și, trecând peste ocean, ne duce în Mexicul precolumbian), Marina Costa a pășit cu dreptul în literatură, iar eu n-am motive s-o contrazic pe distinsa doamnă, și n-o fac pentru trei motive: Eliza Roha știe ce spune, fiindcă este soția editorului de la **Betta**, – unde a fost publicat volumul respectiv, Eliza Roha fiind un fel de cenzor, dumneai citind, evident, în premieră, în manuscris, tot ce urmează să se publice la Betta –, iar dl. Nicolae Roșu, editorul, după cum se știe, are fler și a propulsat câțiva scriitori înspre... Uniunea Scriitorilor – forul suprem al literaturii. Apreciez și argumentez – și eu – că Marina Costa a călcat cu dreptul în literatură, fiindcă este o naratoare hăruită. Scriiturile ei, publicate în avalanșă, odată descoperite, nu le poți lăsa din mână, ci rămâi ancorat în citit, dorind să afli mai repede prin ce peripeții au mai trecut eroii și cum au ieșit din ele, îmbogățindu-te, după citit, și cu ceva date istorice, nu doar amintite în romane, ci chiar fixate, amprentate, așa putea zice, cu date concrete, în toate volumele, autoarea fiind preocupată să puncteze anumite evenimente istorice și geografice, cum ar fi: revoltele iacobine de pe teritoriile italiene, sprijinite de armata republicană franceză, între 1794-1800, luptele carbonarilor și mișcarea de unificare a Italiei (1820-1848), cumpărarea Louisiane (1803) și războaiele din SUA din perioada 1812-1840 (în *Vieți în vâltoare* și *Alte vâltori ale vieții*), rezistența din munți a grecilor și aromânilor împotriva ocupației turcești (1790-1821, în *Farmecul mării*), efectele retrăsării graniței dintre SUA și Mexic, în Arizona, împărțind orașe în două (în *Prietenii dreptății*). Și proza scurtă din volumul *Soarta mercenarului și alte destine* cuprinde referințe istorice naționale (aspecte ale Marii Uniri) și internaționale (Inchiziția spaniolă, cucerirea Imperiului Inca de către spanioli, etc.).

În *Vieți în vâltoare* găsim o istorisire amănunțită a unor evenimente desfășurate pe două continente, în Europa și în Lumea Nouă, în care ne este pusă în față, cu minuțiozitate, cu date istorice și geografice, desfășurarea *destinului* unei românce, Roxana, (Rossana Darie). Odiseea Roxanei începe în 1778, chiar înainte de-a se

naște, când în Țările Române erau vremuri tulburi și când, datorită împrejurărilor, tânăra văduvă a generalului rus Ilie Catargi, domnița Lena, – fiica fostului domnitor Grigorie Ghica, (mazilit) –, e nevoită să fugă din țară. Ajunge la Genova împreună cu un vizitiu și cu două slujnice. Roxana Darie – fiica vizitiului și a uneia dintre slujnice, camerista domniței Lena –, vine pe lume la puțin timp după sosirea în Italia, dar rămasă singură pe lume, – după ce-și pierde părinții în urma unui incendiu provocat de un fulger în timpul unui cutremur –, e aruncată în *vâltorile* destinului, intersectându-se și interferând cu alți oameni care, mânați de destin, naufragiau și ei prin vâltorile vieții. Abilă, agilă, o luptătoare, Roxana caută să găsească soluții de supraviețuire și de ieșire din impas. Autoarea intercalează poveștile de viață ale Roxanei cu întâmplări din viața "eroilor" cu care aceasta s-a intersectat și a interferat, transfugi și ei, oameni care se uniseră formând o comunitate, transfugi cu care împarte destinul, la sfârșitul secolului al XVIII-lea, când războaiele napoleoniene au schimbat radical harta Europei și "au deturnat nenumărate destine", așadar și destinul unei românce, nevoită să tot migreze, "dintr-un oraș în altul, dintr-o țară în alta, de pe un continent pe altul", până a ajuns în Lumea Nouă, luptând pentru viața ei, înrolându-se, la un moment dat, chiar în armată și luptând pe front.

Citind romanul, ai fi tentat să spui că destinul Roxanei a fost trasat de oamenii care fac istoria, dar eu spun că, dacă la început părea a fi așa, la final constatăm că destinul ei a luat, la un moment dat, o întorsătură, și a fost urmarea unui desen trasat de Roxana, după propria-i structură, cu propria-i personalitate și împlinit de ea, de femeia luptătoare, care chiar se înrolează în armată, – „a fost combatant pe câmpul de luptă în nefericita bătălie de la Novi, de pe 15 august 1799 ...”, a fost luată acolo prizonieră de inamicii victorioși..., și salvată de niște români ardeleni din trupele de elită habsburgice”, luptă pe front alături de iubitul ei –, demonstrând că "istoria poate fi făcută și de femei", nu doar de bărbați. Trecând prin și peste nenumărate încercări ale vieții, cunoaște și dragostea și își face un rost, în Lumea Nouă alături de Luigi.

Relatările din volumele *Vieți în vâltoare* își au continuitatea în *Alte vâltoare ale vieții*. Roxana ne expune întreaga poveste prin Marina Costa, autoarea care, ne spune dl. Victor Atanasiu în prefața cărții, "are virtuozitatea de a fuziona pe deplin cu propriul ei personaj...", doar că în *Alte vieți în vâltoare* ni se pune-n față o a doua și chiar a treia generație de protagoniști, descendenții.

Peripețiile expuse în ambele volume sunt multe, cei din comunitatea Roxanei intersectându-se, destul de des, cu situații limită – cutremure, molime, foamete, rechini de pământuri, sclavi fugari – sau cu războinici amerindieni, fiind obligați să găsească mereu noi strategii de-a ieși din impas. Roxana, foarte abilă, trecută prin multe furci caudine, nu era ușor de doborât, dimpotrivă, mereu se replia, găsind soluții salvatoare în orice-mprejurare, atât pentru ea, cât și pentru cei din comunitatea constituită.

Romanele, *Pribeगी mării*, *Vâltoare ale vieții* și *Alte vâltoare ale vieții*, dar și *Farmecul mării* (unde găsim personajul principal purtând numele... Marina, tiza autoarei, așadar, însă și un personaj cu numele Lena, nume pe care-l regăsim și în *Vieți în vâltoare*, astfel, observăm continuitatea aventurilor, a evenimentelor petrecute într-un neam, practic, întins pe mai multe generații), și *Prietenii dreptății*, (două volume, care o au în centrul acțiunii pe Emily – fata care ani întregi visase să ajungă să vadă ținuturile Arizonei și ajunsese "nu numai să le vadă, ci să și locuiască" în Vestul Sălbatic, și care, odată ajunsă acolo, a constatat că "visul ei era departe de

realitatea cotidiană”, dar care, vrând-nevrând, va fi “lumea” ei în următorii ani), ar fi putut fi intitulată, *Destin și istorie*, așa cum a intitulat dna Ana Dobre o cronică la una dintre cărți, fiindcă ne sunt puse-n față situații de viață extreme, contrariile din viața omului, “a omului ca jucărie a sorții”... În *Prietenii dreptății*, unul dintre cele două romane Young Adult care se petrec oarecum în perioada contemporană (celălalt fiind *Echipajul*), ni se prezintă lumea cântăreților mexicani, ce se întâmplă în spatele luptelor de tauri, dar și confruntările de cartier între tinerii de la periferia unui orașel din Arizona, la granița cu Mexicul, și se sfârșește în România ultimilor ani de socialism.

În *Echipajul* facem cunoștință cu Brăila de dinainte și imediat după Revoluție, prin prisma unui grup de adolescenți, cu conflictele dintre greci și lipoveni, cu prietenii, iubiri interzise sau doar neîmpărtășite, alegeri greșite, anturaje bune și rele, cu obiceiurile fiecăreia dintre etnii și alte aspecte ale lumii adolescente.

Toate volumele publicate de Marina Costa sunt romane de aventuri, încărcate de suspans, ritm trepidant, dar și de rupturi de ritm, pe alocuri, “unde întâlnim, mai pregnant, latura romanțioasă”. De asemenea, o caracteristică generală a romanelor Marinei Costa o constituie abordarea relațiilor interetnice, cu conflicte, prietenii și iubiri interzise, care sfidează prejudecățile, precum și descrierea tradițiilor, obiceiurilor și culturii diferitelor popoare. Cititorul tânăr, căruia i se adresează în principal autoarea, dar și cel matur, dornic de o lectură relaxantă după o perioadă solicitantă a vieții, are ocazia să fie inclus în atmosfera locurilor și perioadei istorice descrise, îmbogățindu-și cunoștințele cu detalii bazate pe o vastă documentare istorică, etnografică, geografică, literară.

Narațiunea curge, incită. Personajele, și nu doar cele principale, sunt interesante, sunt puternice, sunt luptătoare, sunt... învingătoare! Marina Costa nu numai că a călcat cu dreptul în literatură, dar promite și este foarte apreciată, nu doar de public, ci și de critica literară. E de bine, zic!

Citit, plăcut, consemnat!”

(**Antoneta Rădoi**; redactor șef **Convorbiri literar-artistice**; iulie 2019).

“Noua elaborare a Marinei Costa, *Alte vâltori ale vieții*, se observă încă după titlu că ar fi o continuare a unui roman anterior al autoarei, *Vieți în vâltoare*. Acel roman, tipărit în două volume, cu o cantitate de text sensibil dublă celui de aici, avea în atenție un timp de două ori mai mic decât cel circumscris în narațiunea de față. Aceasta constituie o explicație, nu singura, că mai este una legată de însăși concepția care a stat la baza elaborării actuale, că anume particularități existente în scrierea precedentă nu le mai găsim acum.

Deși relatarea este tot la persoana întâia și aparține aceleiași Roxana, româncea din Moldova aclimatizată, din pricina unor împrejurări vitrege de viață, la Genova, în Italia, și reaclimatizată, femeie în toată firea fiind, împreună cu soțul ei, Luigi, în Statele Unite ale Americii, nu mai aflăm nici acel farmec al relatării, datorat faptului că totul dădea impresia acolo a unui jurnal, redactat de Roxana și, prin urmare, purtând pecetea la tot pasul a punctului ei de vedere. Autoarea demonstrează, pe de altă parte, nu doar abilitate, ci de-a dreptul virtuozitate, că fuzionează pe deplin cu propriul ei personaj, că se teleportează în timpul aceluia și adoptă optica lui [...], de aici decurgeau consecințe, care confereau un farmec neașteptat narațiunii, rezultat tocmai din cusururile ei aparente. Clișee ale romantismului, nedesprins încă din preromantism, se salvau artistic, întrucât dădeau impresia că sunt încorporate unei

istorisiri rezultate din imaginația înfierbântată a eroinei, încă o adolescentă. Nu regăsim nici acel picaresc, izvorât dintr-un *du-te-vino* exprimat la diverse nivele.

În *Vieți în vâltoare* era vorba de păstrarea încă a unui cordon ombilical al unei prime generații de emigranți cu patria-mamă...[...]. Roxana nu mai scrie un jurnal, ci devine cronicar, expunându-ne "o istorie a unor evenimente, desfășurate în comunitatea americană, căreia îi aparține, cu referiri însă și la aspecte a ceea ce tot căpăta amploare sub ochii ei, sub numele de S.U.A., dar și cu alte referiri privind ceea ce se întâmpla, în principal, în Italia, perioada avută în vedere este, într-adevăr, extinsă. Pornește de pe la 1802 și ajunge până la teribilul an 1848". Dimpotrivă, aici relatarea este sobră, așadar și seacă. Stilul este tot cursiv, nimic nu este redactat cu stângăcie, formulările sunt firești [...], e vorba însă de perspicacitatea artistică a Marinei Costa [...]. ...mai pregnantă încă este "secvența" în care o femeie și copiii ei este ajutată de Roxana, Luigi și alți inimoși aboliționiști să scape (bieții năpăstuiți erau negri) de vânzătorii de sclavi. Marina Costa, care se dovedește a fi ireproșabil documentată pe tot parcursul cărții, reproduce și un cântec autentic, intonat de tânăra femeie de culoare, un cântec al libertății, la care s-ar ajunge urmându-se calea indicată de căuș, primăvara. Roxana îi arată o cale mult mai eficientă pentru a se ajunge la libertate, anume aceea a schimbării numelor celor trei. Tot pasajul e de o tulburătoare pregnanță realistă, în notațiile sale precise, lipsite de zorzoane, telegrafice, "la obiect", exact cum i-ar fi plăcut lui Stendhal... În vederea atingerii unei ținte nobile se va recurge și la falsuri. Pasajul i-ar fi plăcut și lui Macchiavelli, întrucât aici poate mai mult ca oricând **scopul scuză mijloacele**: "Fiul lui Roger, Etienne, preotul cel tânăr al satului, a fost convins de tatăl lui să fie mâna Providenței în asigurarea unui trecut de oameni liberi celor trei. În locurile disponibile din registrul bisericii, a reușit să strecoare nașterea a trei persoane, în ani convenabili...".

(**Victor Atanasiu**; Din prefete la *Vieți în vâltoare* și *Alte vâltoare ale vieții*).

"Marina Costa se încapățânează să rămână în universul ficțiunii pentru adolescenți, având un apetit insațiabil pentru poveste, o deschidere pentru aventură, pentru invenția epică, o mare curiozitate de a sonda și investiga spații necunoscute, cu exotismul lor implicit sau doar incitant; Există în zestrea ei epică și inocența naratorului arhaic, căreia i se adaugă plăcerea enormă de a povesti, calități exersate în tot ce a publicat până acum: *Pribeții mărilor* (2016), *Vieți în vâltoare* (2017) și *Prietenii dreptății* (Vol: I-II).

...Prozatoarea îmbină exotismul toposului cu informații istorice... *Lumea nouă* pare a fi spațiul ei preferat... În poveste sunt integrate informații istorice, etnografice, informații referitoare la obiceiuri și mentalități, de multe ori narația fiind doar un pretext pentru a introduce, într-o formă sau alta, într-un mod sau altul, toate aceste informații, într-o risipă epicureică, hedonistă.

Ca *discours*, narația este liniară, fără retrospective epice. Reconstituirea etnografică se înscrie între limitele verosimilității și veridicității. Pentru aceasta, autoarea se folosește de motivul străinului, străinul, de fapt, străina, Emilia Roșu / Emily Reid, fiind, totodată, un personaj-reflector [...]. Adolescența Emily se integrează acestei lumi din dorința de a o cunoaște, dar și din dorința de a-și face prieteni, de a empatiza și socializa cu ceilalți [...]. Marina Costa introduce un conflict de basm, constând în confruntarea dintre bine și rău. Soluționarea acestui conflict, orientată spre atragerea

de partea binelui și spre convertirea celor răi în buni, dar și către pedepsirea celor răi pune în evidență viziunea optimistă a prozatoarei, viziune necesară într-un roman în care miza etică este subordonată esteticului [...]... nu lipsește tema iubirii, temă urmărită și realizată prin câteva cupluri: Emily-José, Louise-Rodrigo, Antonia-Carlos, prin care Marina Costa relevă alte vieți în vârtoare, vieți pe care destinul le supune încercărilor pentru a verifica trăinicia sentimentului.

În volumul al doilea (n.r.: *Vieți în vârtoare*), grupurile s-au clarificat, eticismul este mai evident. Imprevizibilă, dar având o teză/motivație în planul semnificațiilor, care relevă mesajul etic, rămâne dorința Emiliei de a se întoarce în patrie, un mod ușor polemic al autoarei de a pleda pentru dragostea de pământul în care te-ai născut. Teza apare cu claritate: omul este liber să călătorească, să cunoască alte țări, alte moduri de a înțelege viața și existența și, încărcat ca albină de polen de aceste cunoștințe, este dator să se întoarcă la stupul lui [...]. Povestea se încheie în spațiul românesc, în care Emilia se împlinește alături de José... Nu numai SUA este pământul făgăduinței și țara tuturor posibilităților. Întorcerea Emiliei demonstrează epic că și România este țara tuturor posibilităților. Rămâne ca cititorul să se convingă de frumusețea poveștilor de viață și de adevărul acestei idei”.

(**Ana Dobre**: *ÎN LUMEA TUTUROR POSIBILITĂȚILOR*; Revista **Litere**, martie 2019 și *DESTIN ȘI ISTORIE – DUBLA INTENȚIE A SCRITURII*, revista **Caligraf**, ianuarie 2019).

”În *Prietenii dreptății* Marina Costa realizează un personaj care, cu cât este mai lovit de propria soartă, cu atât pare să devină mai puternic... calitățile Emiliei înfloresc pe teritoriile aride ale nedreptăților și nelegiuirilor, care, cum spuneam, chiar dacă o lovesc, o și ridică, o maturizează și o metamorfozează, sporindu-i strălucirea luminii interioare.

Un pilon important, pe care este construit romanul, îl reprezintă munca extraordinară de documentare a autoarei, care prin realismul expunerii dă impresia că viața adolescenței chiar s-a desfășurat în acele locuri, în îndepărtata Arizona, aproape de granița cu Mexicul, în orașelul Nogales; Capacitatea romancierei de a îmbina caracteristicile necesare supraviețuirii în momente critice, în clipe de mare tensiune și durere în fața morții, cu intarsii de mare intensitate emoțională în fața iubirii, pe fondul foarte bine dezvoltat al datelor despre comunitatea mexicană, dar și abilitatea de a ține sub lupă un număr mare de personaje conving. Cititorul se trezește prins în vârtejul acțiunilor, al aventurilor tinerilor, fiind captivat, în același timp, și de reacțiile afective trezite, viteza nefiind micșorată nici măcar în preajma iubirii, cuplurile făcându-se și desfăcându-se cu rapiditate, pentru ca, în final, la fel cum menționam și anterior, să se ajungă, din nou, la un echilibru.

Dar după supraviețuire... alegerea reîntoarcerii la credința în Dumnezeu și apoi acasă, în România, este nu numai o soluționare fericită din partea autoarei, ci și... scoaterea Emiliei de sub tenebrele unei lumi pe care nu o considera a ei, nu i se potrivea și nu o împlinea ca om. Iar reușita acestei decizii, după căutări și lacrimi, este dublată din nou de iubire, Marina Costa conturând foarte bine universul vital rezultat și oferind astfel un final optimist, atât de necesar celor doi tineri îndrăgostiți. Așadar, ansamblul puternic, creat din cele două volume consistente ale cărții „Prietenii

dreptății”, dezvăluie un talent în plină formare al autoarei lui și ne îndreptățește la mari așteptări legate de construcțiile sale epice viitoare”.

(**Mihaela-Mariana Cazimirovici:** *Vigoarea și prospețimea trăirilor adolescente*; revista **Cenaclul de la Păltiniș**, nr. 64, iun 2017).

”Marina Costa (pseudonimul literar al Leliei Elena Vasilescu) debutează cu romaul istoric *Pribegii mărilor*, pornind pe drumul literaturii cu dreptul; Acțiunea romanului, cu trimiteri în timpul ce a precedat-o, se întinde cam din secolul al IX/lea până în secolul XI, din zona din ținuturile de astăzi ce aparțin Greciei, trecând prin sudul blacanic și poposind la Veneția, apoi în nordul misterios al Scandinaviei, în ținutul vikingilor și sfârșind în lumea de început a civilizației europene din Mexicul de astăzi, urmărind, de fapt, destinul unei tinere aromânce. Marina Costa s-a documentat cu acribia unui cercetător, dar și cu însuflețirea unui spirit creativ-imaginativ... convertind totul, prin arta cuvântului, într-o epică pe cât de atrăgătoare, pe atât de interesantă”.

(**Eliza Roha:** *O viziune romantică a vremurilor de început de Ev Mediu european*; revista *Arena literară*, nr. 3, 2017).

Profil de autor realizat de **Antoneta Rădoi**

Redactor-șef la revista **Convorbiri literar-artistice.**

Cristina CREȚU

S-a născut la data de 28 noiembrie 1968, în satul Târnavă, comuna Botoroaga, județul Teleorman. A absolvit Facultatea de ziaristică, Universitatea *Hyperion*, și Facultatea de *Jurnalism și Științele Comunicării*, Universitatea din București (1998).

Premii:

- Diplomă de excelență pentru volumul de debut *Iarna dintre noi*, Editura **Liric graph**, 2016;
- Mențiune, Concursul Național de Proză Scurtă *Nicolae Velea*, ediția 1/2017, organizat de Editura **Betta**, pentru volumul *Umbre*;
- Nominalizare la Premiul Ovidiu 2017, organizat de Cenaclul *Lira 21* și USR Bacău;
- Premiul pentru poezie de dragoste, Gala poeziei de dragoste, ediția a II-a, București, 2018, Editura **ART Creativ**;
- Mențiune, Festivalul internațional de poezie și epigramă, *Romeo și Julieta la Mizil*, ediția a XI-a, 2017-2018;
- Premiul special al juriului, *Il sogno in un cassetto*, ediția a III-a, 2018, Taranto, Italia (proză);

Din 2019, este redactor și corector la revista *Convorbiri literar-artistice*.

Volume publicate:

- *Iarna dintre noi*, Editura **Liric graph**, 2016 (poezie);
- *Temple de trei zile*, Editura **Astralis**, 2017 (proză scurtă);
- *O carte pentru primăvara mea*, Editura **Eikon**, 2017 (memorii);
- *Un loc din câmpie*, Editura **Astralis**, 2018 (proză scurtă).

Colaborări la reviste:

A publicat poezie și proză în revistele *Radiometafa*, Seattle, U.S.A, *Cronograf*, *Literatura de azi* (revistă online, sub egida USR), *Confluente literare*, *eCreator*, *Contraste culturale*, *Parnas XXI*, *LOGOS și AGAPE*, *Convorbiri literar-artistice*, *Caligraf*, *Ante Portas* etc. A publicat poezie și proză în mai multe antologii din țară și străinătate.

Referințe critice:

"Cristina Crețu este o povestitoare cu nerv, precum o cascadă sau, mai bine zis, un iezor care țâșnește și se revarsă abundent, trezind deodată la viață natura din jur, înverzind-o! Îmi place la ea că nu e sofistă. Ceea ce are de spus spune fără fasoane!

Fata din Teleorman, devenită bucureșteancă, ba încă și jurnalist prin absolvirea unei facultăți de profil, licențiată în comunicare, nu-și caută cuvintele, ele pur și simplu vin, curg și-ți deapănă povestea, simplu, fără zorzoane, dar metafora tronează precum o împărăteasă pe tron. Trăiești, tu cititor, integral și profund, la cote maxime, absolut, tot cea ce a trăit povestitorul. În fața textelor ei ești ca în fața unui ecran panoramic, pe care rulează un film-reportaj, unde personajele sunt naturale, unde nu sunt trucaje, nu farduri, unde totu-i la vedere, e viu, e scurt și la obiect, e hâtru, e... teleormănean. Am să vă rețin atenția doar cu un scurt pasaj:

"Niculae Pâsu locuia cu patru case mai sus de noi, pe aceeași parte a drumului. Un bărbat cu un nas mare și cu o privire încruntată, un om pe care nu puteai să-l citești. L-am văzut pe sărite, stătea mai mult prin pușcării, auzai lumea: "E Pâsu acasă. I-au dat drumul."

Câteodată venea la noi să întrebe dacă o văzusem pe nevastă-sa, Joia: – Proasta mea e la voi?

– Nu e, Niculae, îi răspundea mama blajin, încercând să-l îmbuneze și cu gândul la soarta bieteii femei.

O bătea crunt. Avea ochi frumoși tanti Joia, când și când o vedeam cu cercuri violete sub ei și cu un aer trist da din umeri a neputință, că așa i-a fost soarta. A murit el primul. Tanti Maria lui Teleașă a venit și i-a spus mamei:

– Îl scăldară pe Niculae. L-am văzut și eu. Ce-a fost de el? Doar nasul și... să mă ierți".

În proza *Cristinei Crețu* personajele sunt vii și parcă-ți vorbesc. Te simți acolo, privitor sau... actor. Te doare, ești lovit, plângi sau râzi, te sensibilizezi deopotrivă cu personajele ei, dar și cu trăirile și sensibilitatea ei, a autoarei!!!...

"Mă bucur mult că am fost aleasă, și eu, să scriu *un Cuvânt* pentru cartea pe care eu am îndemnat-o s-o scrie! Mă bucur mult că mi-a primit *sfatul* și mi-a ascultat *cuvântul* și pentru că a pus în aplicare îndemnul meu. Mult timp de aici înainte se va auzi de... *Cristina Crețu*! Sunt sigură!! Iar eu mă voi bucura împreună cu ea de succesul și reușita ei! Doamne ajută!". Scriam asta în 14 februarie 2017 și aș repeta la nesfârșit ceea ce am considerat și spus atunci. Cred în contemporaneitatea cu viitorul a scriiturii *Cristinei Crețu*.

N-am greșit deloc atunci când, la finele anului 2016, la încheierea unui interviu, am *obligat-o* să-mi promită că s-apucă să scrie proză. Cristina a scris și a publicat, după aceea, câteva cărți, exclusiv de proză: *Temple de trei zile*, 2017. Apoi, la foarte scurt timp, a publicat *O carte pentru primăvara mea*, în 2017, și apoi *Un loc din Câmpie*, în 2018. M-am bucurat întreit, pentru că mi s-a demonstrat c-am avut fler și că n-am greșit când am *siluit-o*, obligând-o să-mi facă promisiunea că se-apucă să scrie proză. Scriind proză, *Cristina Crețu* a împușcat doi iepuri deodată: a fost foarte bine primită în lumea literară și, totodată, și-a mângâiat sufletul cu o bucurie deplină, fiindcă, la scurt timp, scriitura ei a fost descoperită de criticul literar de calibru, dl. Alex Ștefănescu. Domnia sa i-a scris și o prefață la o carte. E mult, e puțin!! Socotească fiecare. Mai ales cei care cunosc greutatea domniei sale în literatura română. Ei bine, recunoașterea cea măreață, mult așteptată de mulți condeieri, aceea de a intra în rândurile recunoscuților scriitori (nu neapărat și valoroși, mulți dintre ei!!), în Uniunea Scriitorilor, încă n-a sosit pentru Cristina noastră, dar eu cred, și cred cu tărie, (de aceea și consemnez aici, ca să rămână!!), că timpul ei nu e prea... departe!!, fiindcă, prin scriitura și prin cărțile ei, literatura română și-a înscris în panoplie un scriitor foarte talentat, un scriitor care face cinste scrisului românesc și

acestui neam de... Fii ai LUMINII! Plus că autoarea noastră mai are un as în mânecă. Cel puțin unul: e bățăioasă! E femeia... bărbată! Ea nu e o timidă ca Aura Dan, sau ca mine, ori ca mulți alți scriitori, care știu că ar trebui să îndrăznească mai mult, dar nu îndrăznesc, știind că nu e loc pentru ei pe undeva pe sus sau pe podium! Nu! *Cristina Crețu* e omul care știe ce poate și care, totodată, știe să lupte și luptă pentru obținerea medaliei! Ea este nelipsită de la cenacluri literare, de la lansări de carte, târguri de carte sau oricare alt fel de eveniment literar. Cu timp și fără timp, ea nu pregetă să fie prezentă și să-și prezinte creațiile și vrerea. Bravo ei! Poate că truda canotajului, pe care l-a practicat cu brio mulți ani, să-și arate și aici rodnicia și... forța de a învinge, iar noi, ceilalți, să privim panoplia și să ne bucurăm de succesul ei, ca și cum ar fi al nostru. Dă, Doamne!”

(**Antoneta Rădoi**, redactor șef **Convorbiri literar-artistice**, 2019)

”Cristina Crețu nu alunecă în idilism. Ea are o libertate interioară și o naturalețe care conferă prospețime fiecărei evocări. Își amintește, de pildă, că înaintând prin lanul de porumb a speriat la un moment o căprioară care, ca să scape, i-a sărit drept în față și a făcut-o să leșine. Iată un mod nou, neașteptat de a descrie întâlnirea cu o căprioară, diferit de acela al lui Nicolae Labiș, care, și el, ne-a oferit o reprezentare a căprioarei cu totul diferită de aceea din cărțile lui Mihail Sadoveanu sau Emil Gârleanu.

Întâmplarea i-a atras porecla *Fata lovită de căprioară*, poreclă involuntar poetică, despre care îți vine să crezi că are un sens esoteric. „Lovită de căprioară”, adică de propria ei grație, care o face vulnerabilă în prozaica viață de fiecare zi.

Când dă examenul pentru admiterea la Liceul Sanitar din Târgoviște, Cristina nu se regăsește pe lista celor admiși, dar mama ei face o contestație și în plus îi cere directorului școlii dosarul fiicei. Acesta, strâns cu ușa, recunoaște că fata venită de la țară a fost nedreptățită:

„Atunci, directorul a luat-o de un umăr și i-a spus:

– Copilul e bun, rămâne la noi în liceu, ce să vă zic, doamnă, ați avut gardul, dar n-ați avut propteaua...”.

Acesta este genul de situație care o găsește mereu dezarmată pe Cristina. Dar ea merge mai departe, timid-insistentă. Așa face, de exemplu, când vrea să se înscrie la un club sportiv din București și este respinsă. Gata-gata să se resemneze, mai face totuși o încercare, tot din din inițiativa mamei ei, și reușește. În scurtă vreme se și transferă la un liceu din Capitală, așa cum visase. Reconstituind aceste episoade biografice, autoarea îi portretizează, fugitiv, și pe părinții ei, care, fără să fie idealizați, îi cuceresc pe cititori.

Cristina Crețu nu exclamă, sumbru, ca G. Bacovia, „Liceu, cimitir al tinereții mele”. Dar nici nu recurge la dulcegării pentru a reconstitui anii de școală. Are o luciditate care nu exclude reveria. Povestește totul așa cum a fost și, mai ales, cum s-a răsfrânt în conștiința ei de om sensibil.

Sensibilitatea dată la maximum, până la a face dureroasă atingerea cu lumea din jur, este probabil esența scrisului Cristinei Crețu. La vârsta majoratului, găzduită de o verișoară de-a ei, Cristina examinează realitatea cotidiană în starea de spirit a unei artiste, văzând ceea ce puțini dintre noi știu să vadă:

„Becul spânzurat de tavan lumina slab încăperea. Cât zâmbeam, lumina aceea nu dispărea. Oamenii când râd sunt mori de lumină”. „Mori de lumină” – memorabilă imagine a oamenilor care râd!

Memorialista are și un fin umor. Iat-o cum i se înfățișează viața străzii privită de la fereastra care se deschide imediat deasupra trotuarului:

„Prin fereastra bucătăriei, de la demisol, vedeam pantofii vecinilor venind-plecând. Dacă îmi aruncam ochii spre stradă, vedeam jumătăți de oameni, plase, serviete, buchete de flori. Doar copiii erau întregi. Și statuia. Un scuar de ciment îi asigura intimitatea. Cel mult, când ieșeam, stăteam pe el, cu spatele spre statuie și priveam strada. Aveai impresia, o iluzie de câteva clipe, că mașinile veneau direct spre tine, dar ocoleau atent statuia care veghea locul.”

Mă opresc aici cu trecerea în revistă a episoadelor din biografia autoarei, lăsându-i pe cititori să le descopere singuri pe celelalte. Va fi o încântare pentru ei, așa cum a fost și pentru mine parcurgerea cărții de la prima până la ultima pagină. Deși citesc, din obligație profesională, sute de cărți pe an, n-am mai găsit de multă vreme una pe care s-o citesc *din plăcere*, așa cum am citit *O carte pentru primăvara mea* de Cristina Crețu.

(**Alex Ștefănescu**, critic literar, prefață la *O carte pentru primăvara mea*)

„Scrie pentru ca astfel să păstrezi florile sufletului tău, pe care altfel le ia vântul”, îndemna Nicolae Iorga, îndemn care se adresează parcă direct Cristinei Crețu, autoarea volumului *O carte pentru primăvara mea*. Prozele reunite de Cristina Crețu în acest volum, al treilea, după volumul de poezie *Iarna dintre noi* (2016) și altul de proză scurtă, *Temple de trei zile* (2017), au un puternic accent memorialistic, în desene de biografie ficționalizată, în sens marquezian: „Viața nu e cea pe care ai trăit-o, ci aceea pe care ți-o amintești și cum ți-o amintești spre a o povesti”. Sunt amintirile care-i compun un portret afectiv și spiritual în urcușul prin vârstele timpului și ale trupului. Cristina Crețu povestește și se povestește cu sinceritate, fără farduri, fără linii în plus sau în minus care să(-i) înfrumusețeze imaginea/imaginile.

Ea are o percepție realistă asupra lumii prin care a trecut ca și asupra ei înseși, dar are și capacitatea de a sintetiza prin metaforă și simbol locul ei în lumea cea aieva, fapt relevant în situație arhetipală a fetei lovite de o căprioară, metaforă pe care Alex Ștefănescu o alege ca titlu al prefetei care însoțește volumul. Simbolismul căprioarei este complex. Cea mai cunoscută și acceptată conotație este cea a ingenuității. Într-adevăr, scrisul Cristinei Crețu are o componentă de ingenuitate și de inocență care-i amprentează scriitura cu o calitate particulară a stilului – simplitatea, amprenta celor dăruți cu harul de a exprima simplu, dar nu simplist, lucruri și trăiri complexe și de a le da, astfel, drept de viață literară.

Întâmplări, aparent fără niciun sens, integrate în banalitatea zilelor anonime, își dezvăluie, prin rememorare și reținer, un sens, sens în care se produce revelația propriului eu. [...]. Chiar surzenia, și Beethoven a fost surd!, pe care o acuză, are simbolismul ei, așa cum are orbirea pentru Oedip..., sinceritatea și adevărul din scrisul său pot avea efectul pe care iubitorul de literatură îl va aprecia ca pe un dar de mare preț.

La final, titlul poetic, *O carte pentru primăvara mea*, își revelează simbolismul în conotații ce reverberează asupra întregului. Autoarea însăși oferă o posibilă interpretare conducând spre sensul înalt acordat cărții și relației personale cu cartea, ca univers de idei și de frumuseți: „Creierul nostru e ca un copac și, ca să-l menținem verde, îi dăruim primăveri citind. «O carte pentru primăvara mea, vă rog!», așa ar trebui să spunem când cumpărăm o carte”...

Ritmul narației, căldura spunerii artistice, sinceritatea și încrederea în fapta culturală fac din această carte o primăvară pentru orice cititor. Nu vă tentează să-i absorbiți aromele?...".

(**Ana Dobre**, critic literar, în *Atitudini Contemporane*)

"Cristina Crețu aduce, prin volumul *Temple de trei zile*, o proză dominată de un acut sentiment al dezrădăcinării, pe care îl mărturisește încă din cuvântul introductiv – *Fac parte din două lumi: lumea satului unde am copilărit și lumea orașului în care trăiesc. [...] Fac parte din două lumi. Sunt clipe când, în zare, mi se pare că aud chemarea pământului meu sau poate el trăiește deja în sângele meu și îmi vorbește... – și îl susține prin evocarea unor figuri a căror existență a traversat microcosmosul satului natal [...] cu evenimente care au punctat-o și pe care scriitoarea le reînvie [...]...*

În ceea ce o privește pe Cristina Crețu..., o tristețe sfâșietoare îmbracă proza din volum. De fapt, în rândurile scrise de Cristina Crețu, se poate observa toată gama de trăiri de la nostalgie și până la durerea de a fi pierdut o lume (fără ca reperele acesteia să înceteze să-i traverseze gândurile), de un paradis pierdut, căreia scriitoarea îi este recunoscătoare pentru tot ce i-a oferit, prin părinți, prin cei apropiați, prin întregul univers rural, de unde și-a adunat zestrea de trăiri, prin amintirile pe care le-a teaurizat [...], scriitoarea caută să dea eternitate clipei, fixând efemerul asemenea insectelor din chihlimbar: obiceiuri tradiționale, vechi, legate, de pildă, de nuntă (dansul cămășii miresei), de înmormântare, frăția „de apă”, datul în gât cu gaz, pentru vindecarea amigdalelor etc., figuri sau comportamente stranii, amestecate printre oameni obișnuiți și întâmplări pe măsură alcătuiesc, așadar, universul cărții Cristinei Crețu, fiecare dintre prozele din volum putând fi citită ca fragment de capitol al unui roman care, probabil, își așteaptă rândul, răbdător, să iasă în lume, ceea ce ne oferă scriitoarea aici fiind un fel de „episod-pilot” al unei scrieri de anvergură...".

(**Mioara Bahna**, *Bucăți de ambră, Temple de trei zile, Prefață*, Text publicat în Revista *Plumb, Bacău*)

"Pe Cristina Crețu, autoarea volumului *Temple de trei zile*, o știam poetă. Nu aflasem că scrie și povestiri, dar... În vizita pe care am făcut-o împreună în Italia, alături de un grup de scriitori de la *Grai Românesc* și mult după aceea, în tot ce a apărut semnat cu numele său, m-am convins că talentul și instruirea îi permit să scrie orice. [...]. Autoarea are grijă, înainte de toate, să-și aleagă subiectele dintre cele mai interesante, mai vii și mai de culoare din viața de toate zilele. Odată selectate, le îmbracă în haină artistică strălucitoare, având grijă, la croială, să înlăture nesemnificativul și să ofere numai esențe din ce știe că este mai pe plac cititorului. Depănarea poveștii poate fi asemuită cu o apă de izvor pură, limpede, răcoritoare, din care bei și nu te mai saturezi. Pe tot firul ei, Cristina Crețu are în vedere povăța, cea care rămâne după ce amănuntele se uită. Farmecul povestirilor îl dau simplitatea, dacă se poate spune așa – se știe cât de complicat e să scrii simplu – fluentă, ironia fină, autopersiflarea, zugrăvirea personajelor din numai câteva trăsături de penel și, bineînțeles, esența care se imprimă în suflet și își răspândește în timp aromele. Oricare dintre povestiri captivează, oricare are tâlc. Din „Costantina” va răzbate, peste ani, figura lui Spirache, avarul care rămăsese fără aur. I-l luaseră ginerele și fata și îl prăpădiseră la jocurile de noroc, la petreceri pe bani mulți sau pe rochiile costisitoare..

De o asemenea trădare se plânge și Stelică Molea din *Temple de trei zile*, povestire cu același titlu ca al cărții, acordeonist, „omul cu o mie de degete”, cum i se spune cu admirație. Luase pe lângă el un tânăr, să-l învețe meserie. Învățăcelul a fugit cu nevasta lăutarului care, supărat de trădarea venită din două părți, a murit înainte de a ajunge la patruzeci de ani. Cu același interes se citește povestirea „Catalina, fir de iarbă”. O fată de țigani ghicea unei femei să afle unde era ascuns ce pierduse de mult timp și spera să găsească. I-a spus femeii că se află în casă ce pierduse și n-a fost crezută. Pierduse fata, care are pe umăr o floare. Ghicitoarea și-a dezgolit umărul și i-a arătat floarea. „Cu sufletul strâns”, chiar așa am rămas după ce am citit povestirea cu acest titlu. O femeie în vârstă, care se deplasa greu, cu ajutorul unui scaun, se necăjește când sună copiii și nu-i răspund. „Am văzut o femeie uitată, am văzut bătrânețea cum schingiuește trupul și mintea”, concluzionează autoarea. Sper că v-am trezit curiozitatea de a vă delecta citind povestirile Cristinei Crețu. Avem tot mai mult nevoie de povești pentru a ne înfrumuseța zilele, acum, când parcă ne îndepărtăm de oameni în loc să-i simțim aproape, parcă suntem prea îngrâncenați în loc să deschidem ferestre spre sufletul celui de lângă noi, avem tot mai mult nevoie de povești pentru a ne înfrumuseța sufletul. O felicit din toată inima pe autoare și îi aștept cu încredere și nerăbdare viitoarele creații”.

(**Dumitru Dănăilă**, *Esențe de înțelepciune*, lansarea cărții, Bookfest 2017)

„Fac parte din două lumi: lumea satului unde am copilărit și lumea orașului în care trăiesc” este cartea de vizită a Cristinei Crețu pe care o prezintă cu mândrie întregii lumi, dar în același timp cu o măiestrie specifică scriiturii care, după părerea mea, îi anunță un promițător viitor literar, apropiindu-se cu pași siguri de o destinație la care doar cei mai buni dintre cei buni ajung.

[...]. Lumea satului, cu toate datinile și obiceiurile ei (nunți, botezuri, cununii, moartea, împăcarea etc) este prezentată de autoare într-un mod inedit, expresiv, făcându-ne să trăim momente unice, înălțătoarea, indiferent dacă cunoaștem, într-o măsură mai mică ori mai mare, aspecte din viața satului. Nimic nu-i scapă creatoarei, nimic nu trece dincolo de condeiul ei, fără a fi așezat cu măiestrie pe hârtie. Capitolul cu imaginea Catalinei, țiganka cu pielea albă („*maica zice că sunt albă că m-a scăldat în lapte de vacă la prima fătare, iar bunica m-ar fi descântat la stele*”), cu un trandafir pe umărul stâng, născută în neamul ursarilor, care avea să-și afle după ani de zile mama și numele ei adevărat– Lăcrămioara –, arată sensibilitatea autoarei, despre care eu, la lansarea volumului ei de debut, aveam să vorbesc ca despre „*finețurile unui porțelan*”.

Volumul *Temple de trei zile* (acei stâlpi îmbrăcați în papură și de macatele țesute de pe pereți, care susțineau corturile în care se făceau odată nunțile la țară, nunți ce durau trei zile) ne dezvăluie însemnătatea templelor ridicate în cinstea bucuriei „*în care slujeau neobosiți lăutarii, unii dintre ei rămânând legende, ca bietul Stelică Molea, omul cu o mie de degete*”, împreună cu povestea de viață a unor oameni aflați într-o continuă căutare, ale căror valori și principii (respectul, iubirea, încrederea, înțelepciunea etc) sunt mai presus de orice.”

(**Liliana Liciu**, scriitor, lansarea cărții *Temple de trei zile*)

”Ca niște cioburi de lut, ca niște fragmente de mozaic, de dantele vechi și de mărgele, povestirile Cristinei Crețu ne invită să le asamblăm într-un tablou panoramic al satului românesc cu tot ce are el specific, cu puțin înainte ca influența orașului să-i

altereze viața. Acest tablou, frescă a vieții sătești, reclamă autoarei alte scormoneli în memorie pentru a scoate la lumină (a tiparului) amintiri ale copilăriei, ale tinereții petrecute alături de oamenii satului... De ei și de obiceiurile locului îi sunt legate rădăcinile... Mirosul merelor, al caselor din chirpici, al ierbii și al fierturii de pe vatră nu-l poate alunga nici o shaorma sau pizza de la oraș. Braga și acadelele aduse în sat de vânzătorul ambulant par mai apetisante decât finețurile din cofetării. Și nunțile din cort (*Templele de trei zile*) parcă au mai mult farmec decât cele din vreun local de la oraș.

Personal am în fața ochilor, citind din proza sa, piesele unui puzzle grandios. Ici o nuntă, dincolo o înmormântare, un botez, o scenă de la școală sau din familie. Și multe chipuri. Mama, tata, mătuși, frați, cumnați, vecini, colegi... Chipuri, evenimente, cioburi de amintiri care se caută unele pe altele să se lipească formând o lume stranie pentru cine nu a cunoscut-o, fascinantă pentru cei ce am făcut parte din ea. Cristina, te așteptăm cu noi și noi povestiri pentru îmbogățirea acestui basm!".

(**Mihaela Radian**, pictor, lansarea cărții *Temple de trei zile*, Bookfest 2017)

"Conștientinzându-și propria fragilitate în fața vieții, poeta se dezvăluie într-o exprimare lirică emoționantă, marcă a unei sensibilități și har necomune: "Pașii mei/ corăbii în derivă/ în apele amăgitoare ale vieții,/ în care eu însămi stau închisă/ ca într-o oglindă".

Ca fereastră a sufletului, ochii exprimă natura duală a ființei poetei (generic a ființei umane): "Ochii mei,/ unul cer și altul pământ" și-l încheie astfel "gura mea, prin care evaderez tăcând"! (*Autoportret*, p. 9).

De la o poezie la alta, Cristina Crețu se descoperă pe sine, tot mai profund, în relație cu ceea ce rezonază afectiv: "Îmi zic: "Să scriu!" și mă apucă un plâns,/ de parcă un munte de durere în piept s-a strâns/... Copacii îmi plac... cu ei mă înțeleg,/ când ramură uscată sunt și-n vânt mă pierd.../ În verdele cu ape de tinerețe,/ duos îmi spală ochii de tristețe,/ dar toamna va veni, frunza va strânge/ și-atuncea sta-vom în genunchi și-om plânge.../ (*Când toamna va veni*, pg.13).

Cele 115 poezii care alcătuiesc volumul *Iarna dintre noi*, apărut la Editura **Liric Graph**, 2016, sunt tot atâtea plonjări în adâncul fântânii sufletului poetei ca să dea "de stele-n apă" (L. Blaga) și, în final, poeta spune și să fie sigură că are dreptate "Aceasta sunt eu!" și, adaug eu, are motive să fie mândră și că miracolul pe care l-a descoperit, va continua să existe și să se concretizeze în alte izbânzii literare, pe care le așteptăm, spre a ne bucura împreună".

(**Geo Călugaru**, membru USR, lansarea cărții *Iarna dintre noi*)

"Modestie, simplitate, nostalgie, delicatețe, atașament, dragoste, generozitate sunt doar câteva dintre sugestiile pe care le oferă titlul cărții Cristinei Crețu, spre înțelegerea stării de suflet din care au pornit prozele scurte ale scriitoarei, din acest volum, forme de expresie a omagiului său față de obârșii, cu toate ale lor. [...] ...scrisul, pentru Cristina Crețu, nu este doar un act cathartic, de vreme ce, în cuvântul-înainte al cărții afirmă: *Nu e ușor să scrii proză. Mai întâi de toate, trebuie să ai un mesaj, să te întrebi de ce scrii despre lucrul acela, care e scopul tău.* De aceea, prozele ei traduc atât dorința, cât și știința de a crea, încât se lasă condusă de memoria afectivă, însă nu în totalitate, lucru vizibil mai ales în plan tematic, unde, așa cum se poate observa, are grijă să păstreze un echilibru între mesajul obiectiv și încărcătura empatică, universul epic pe care-l aduce sub ochii cititorului fiind, ca urmare, verosimil.

Lumea care populează spațiul epic, animând niște timpuri ca de poveste, cum le percepe aproape fiecare ins, cele ale copilăriei, de la *bunica Eana* încoace – *Eu am văzut doar rochia bunicii. Era mov, înflorată, din diftină (la noi se zice deftină). Mama o păstrase... – , începe, în carte, să se contureze prin aducerea în scenă a unora dintre „personajele” ce i-au precedat plămădirea celei care, la maturitate, își propune să-și aducă obolul la perpetuarea urmelor unora dintre înaintașii săi care și-au prelungit existența până la ea, având mama, semnul distinctiv al matricei existențiale, în prim-plan [...]. Un astfel de fundal, cum remarcam, nu poate fi decât impregnat de lirism (*Ochii mamei erau albaștri-albaștri. Plânsul le limpezise culoarea și păreau că oglindeau o frântură de cer îndepărtat. Sau: Vin sărbătorile și mi-aș mângâia mama. Lumina palidă a apusului s-a stins pe nesimțite, fără nicio umbră, fără niciun fald. Au rămas doar gândurile, gândurile cu pâlpâiri de dor...*), devenit, prin urmare, una dintre trăsăturile definitorii ale stilului cărții, amintind, și la acest capitol, de scrisul unor mari prozatori cu sorgintea în același areal geografic, mă refer, de pildă, la Zaharia Stancu – seniorul acelor plaiuri –, dar și la un mare scriitor contemporan, Ștefan Mitroi.*

[...] prozatoarea schițează efigiile unor inși cu ai căror pași s-au intersectat, fie și pentru scurt timp, ai ei, mai ales în copilărie, dar și mai târziu, ființe cu vieți deloc spectaculoase, dar marcante pentru contactul cu lumea al unui copil: *Nea Stancu, Nea Stan Țiganu' ori Nea Tudor Bulucea, baba Dina, baba Neaga, nea Marin al babii Crisii, nevastă-sa Niculina, țața Petra cu nea Rale, nea Stan Fieraru'...*

Marile momente ale existenței, nunta cu obiceiurile și, desigur, pitorescul ei, în această parte de țară, cu duioșie creionată (*Mândri erau oamenii noștri! Când mergeau la o nuntă, nu-i mai cunoșteai, bărbații, la costum și pălărie, mergând în față, iar femeile, cu un pas în urma lor, rușinoase, cu toți ochii aceia ațintiți asupra lor când lăutarul le cânta marșul de bun venit. Aveau basmale frumoase, cu fir auriu sau argintiu, bluze albe, brodate de vreo croitoreasă pricepută, flanele atârând pe umeri, rochii din material străin, fuste bune*), însă și moartea (de pildă, în *Umbre: Se întunerice de-a binelea. Luna șchiopăta pe cerul sticlos. N-a simțit decât o arsură, apoi un val cald i-a umplut cămașa. Un frig iernatic a început să i se urce de la degetele de la picioare până sus. Când a ajuns la cele trei ape ale frunții, noaptea pogorâse pe un altar negru de gheață. Marița zăcea la pat de câteva săptămâni. Prin odaia mică treceau umbre albe. Ochii săi se învățaseră cu ele și ea le strângea sub pleoapele obosite, dorind să-și curme odată dansul.*), la care se adaugă culesul viei, țesutul în război, viața tinerei soții la casa soțului și a socrilor, făcutul mămligii, obiceiurile sărbătorilor de iarnă, Rusaliile cu „spălatul de picioare”, dar și alte imagini emblematice ale vieții rurale sunt ipostaziate în carte, iar amintitul deja lirism aureolează totul, ca, de pildă, atunci când naratoarea își amintește: *Plutea în aer pacea zilei de sărbătoare și dinspre pomi, parfumul te-amețea sau: Era o toamnă de miere. Frunze arse de viță de vie curgeau din boltă. Când le călcai, se măcinau. Deasupra salcâmlor, graurii se roteau oropsiți.*

Scriitoarea dozează, atât prin conținutul epic al textelor, cât și prin cel liric raportul dintre tristețe și bucurie. Eu trăiam într-o poveste. Însă trecerea timpului deschide o rană nevindecabilă...”.

(Mioara Bahna, Prefață la cartea *Un loc din câmpie*)

Profil literar realizat de **Antoneta Rădoi**
Redactor-șef la **Convorbiri literar-artistice**

Nicoleta CRISTEA IFRIM

Profesor învățământ primar titular, la Școala Gimnazială *Ion Creangă* din Buzău;
Absolvent al Facultății de Limba și Literatura Română, Limba și Literatura Franceză, Universitatea *Spiru Haret* București, Specializări: limba română, limba franceză, învățător, educatoare;

- Student anul I, la Facultatea de Litere, Universitatea *Transilvania* din Brașov;
- Vechime în învățământ: 28 de ani, gradul didactic I;
- Membru corespondent al Academiei Dacoromâne, București;
- Membru al Asociației Scriitorilor Profesioniști din România și al Asociației Culturale *Renașterea Buzoiană*;
- Membru în Asociația "Liga Scriitorilor Români";
- Membru UNIFERO.

Volume publicate:

- *Revolta animalelor*, Scenete școlare, Editura *Rafet*, 2004;
- *Degringolada*, nuvele, Editura *Rafet*, 2005;
- *Lemurii*, roman, Editura *Rafet*, 2009;
- *Google*, roman, Editura *Sfântul Ierarh Nicolae*, Brăila, 2013;
- *Carnaval*, Scenete, Editura *Armonii Culturale*, 2014;
- *Povestea Lenei* – Teatru, Editura *Armonii Culturale*, 2015;
- *Teatrix* – teatru, Editura *Omega*, 2015;
- *Mama Mia*, roman, Ediția I, Editura *Scriitorilor*, 2017, Ediția a II-a, Editura *Betta*, 2018, București.

Premii:

- Premiul Special al revistei literare *Oglinda literară*, la cea de a XIV-a ediție a Concursului Național de Creație Literară *Vasile Voiculescu*, Buzău, 2003;
- Diplomă de onoare, din partea Fundației Academice *Vasile Voiculescu* cu acordarea titlului de membru de onoare pentru aportul deosebit la promovarea culturii în spațiul spiritual românesc, 2004;
- Diplomă de excelență din partea Primăriei și Consiliului Local Râmnicu Sărat și Editurii *Rafet*, pentru implicarea activă în viața spirituală a municipiului Râmnicu Sărat, 2008;
- Premiul de excelență al Editurii *Rafet* pentru cea mai bună carte pentru copii, *Revolta animalelor*, 2004;
- Premiul de excelență al Asociației Culturale *Renașterea Buzoiană* pentru cel Mai bun roman al anului 2009, *Lemurii*, și pentru contribuția deosebită în activitatea literară profesionistă buzoiană;

- Premiul *Cartea Anului 2016, Teatrix-teatru școlar*, al Asociației Culturale *Renașterea Buzoiană*;
- Premiul *Cartea Anului 2018* la Editura Betta, pentru romanul *Mama Mia*;

Colaborări la ziarele și reviste:

Muntenia Literară, Opinia Buzău, Renașterea Culturală, Cartelul Metaforelor, Almanahul Renașterea Buzoiană, Caietele de la Țintești, Răsunetul-Cotidianul bistrițenilor de oriunde, Actualitatea literară, Litere, Uscând o lacrimă, Antologia Prozatori în Arena Literară, Revista Vatra veche, Vatra, Caligraf, Helis, Revista Sud, Plai străbun, EDICT-Revista educației, Revista iTeach-Experiențe didactice, Revista Învățământului Preuniversitar etc.

Coordonator al revistei școlare, de schimb cultural, internațional, *Primii pași spre carte* (revistă tip caleidoscop); Coordonator proiect educativ județean *Cartea- prietena mea*, Ediția a VI-a, 2018.

Referințe critice:

*Povestitoare înnăscută, Nicoleta Cristea Ifrim, în mai toate cărțile ei, redă stări de fapt autentice, cu o savoare lingvistică ce-ți "gâghilă" auzul, uneori plăcut, alterori, mai puțin plăcut, mai ales în cazul cititorilor mai... sensibili, (când, spre exemplu, personajul uneia dintre cărți, anume **Mama Mia**, (Editura Betta, 2018), blestemă precum căldărăresele rromulane, – alea cu fustele lungi, colorate, și cu cozi pe spate, care umblă cu ghiocul, să-ți găcească norocul și nu le mai tace gura când nu le iese răsuflarea la dat cu jula –, de s-ar dezintegra, la auzul sudalmelor, piatră pe piatră, până și din colosala piramidă egipteană, care stă neclintită de mii de ani în deșert și pe care n-a clintit-o nici cea mai aprigă furtună), teleportându-te pe tine, cititorul, prin magia cuvintelor, în realitatea eroilor cărților sale, de unde nu-ți este deloc ușor să te desprinzi și să pleci. Ea explorează la maxim sfera psihologicului dintr-o lume cu personaje un pic atipice, o "lume alienată" – zice Titi Damian, în prefața cărții, dar eu n-aș fi într-o lume totuși de acord cu formularea domniei sale, deoarece protagoniștii narațiunii sunt oameni, pur și simplu, oameni naturali, cu sentimente, cu simțuri și empatii, trăindu-și firescul lor, nu unul neapărat alienant, căci nu toți cei care înțeleg să-și trăiască viața asemenea personajelor cărților Nicoletei Cristea Ifrim pot fi considerați alienați, ci, mai degrabă, oameni trăitori în parametrii firescului uman, a normalului (cine însă poate delimita normalul într-o lume atât de anormală?!), a normalului tipic unor etnii –, lume care ne este arătată exact așa cum e ea, cu toate rădăcinile ei, autoarea neumblând cu mânuși sau cu sofisme lingvistice când nu-i cazul, chiar dacă are, la un moment dat, și abordări culte, acest lucru fiind folosit în narațiune, așa zice, doar cu scopul de a ne demonstra pregătirea ei intelectuală, aceea de profesor, de pedagog, și pentru a face diferența între statutul personajelor cărții și narator.*

*Am citit cele trei cărți primite de la autoare, dar m-am oprit, cu precădere, asupra romanului *Mama Mia*, – un volum de 500 de pagini, savuros, bogat în "ironie suculentă", în utilizarea parabolilor cu talc, ușor descifrabil și digerabil –, și asupra unei cărți al cărei format e cât o ilustrată poștală de pe vremuri, intitulată *Lemurii*. Citind, am trăit stări asemenea eroilor, transpunându-mă în existența lor, bucurându-mă dimpreună cu ei, când ei s-au bucurat, întristându-mă, când ei erau într-o oarecare zbatere, încuiându-mă când soacra, alias "Mama Mia" își sudălmăia cu foc*

ginerile, – făcându-l ca la ușa cortului, micșorându-l, astfel, aproape până la desființare pe bietul om, dacă el s-ar fi lăsat desființat –, și chiar când își ridică-n slăvi odrasla, pe fiica sa, "deșteapta" mamii, Matilda, care, "a-nvățat bine și-a luat numai 10 la școală, și pe care-o lăuda mereu diriginta".

Scrise într-un stil deloc sofisticat, mai degrabă colocvial, accentuând, de multe ori, pe expresii specifice numai unei anumite zone geografice, (expresii pe care autoarea le cunoaște și le stăpânește, utilizându-le fructuos în derularea narațiunii, căreia îi dă savoare cu asupra măsură, captivând cititorul), în ambele cărți narațiunea curge ca o apă învolburată, punându-ne în față niște personaje prezente în peisajul românesc actual, (zic românesc, dar nu-s sigură că astfel de personaje nu există oriunde în lume), cu toate cele ale lor, bune și mai puțin bune sau... de-a dreptul rele, păguboase familiei din care fac parte, ori cuplului – și chiar relațiilor interumane –, ba pe acestea descriindu-ni-le în toată "splendoarea" lor. O descoperim, astfel, în toată profunzimea ei psiho-emoțional-afectivă, pe "Mama Mia", mama fiicei sale și/sau... soacra ginerelui său, pe care-i sudălmește în stilul ei autentic de "soarcă-soarcă, poamă acră", nemulțumită fiind de fata care n-a căscat bine ochii când s-a măritat cu Irimia, domnul ginere care, cu toată materia-i cenușie debordantă, de mare cărturar ce e, tot nu reușise, în atâta amar de ani, a da de capăt teoremelor de viață ale amfitrioanei, năzuroasa sa soacră, zisa Mama Mia, și niciodată să-i intre-n grații nu putu, ba scrântind-o rău de tot în relația ginere-soacră, și trăind, mai apoi, tot într-un "purgatoriu", și nu doar ei doi, Irimia și soarca sa, ci toți trei: Irimia, nevasta lui, și mama nevestii (adică prețioasa lui soarcă). Chiar dacă și ceilalți protagoniști își au rolul lor, bine determinat în roman, consider că soacra este personajul forte al romanului Mama Mia, forța sa psihologică, sudalmele succulente la care-l supune cu aplomb, în mod repetat, pe ginere, – imun, parcă, la "tratament" –, antrenează cititorul la lecturare, stârnindu-i curiozități taman când vrea să lase, un pic, din mână cartea. Ea, "Mama Mia", apriga soacră a cultivatului domn Irimia – despre care, personal, n-am reușit să-mi dau seama exact ce și cum e cu el, nici măcar din punct de vedere intelectual, dar nici socio-uman, personajul părându-mi-se, mai degrabă, un coate-goale profitor, un pretins intelectual, asemenea multora în literatură, și nu doar, – și bine l-a dibuit mama-soacră, cea cu privirea de "acvilă montană", care știa să "cântărească dintr-o ochire omul și să știe câte parale face și ce-i de capul său, de la prima vedere", ea fiind "mai exigentă decât o comisie de evaluare expertă în managementul resurselor umane", că-i și spusese fie-sii, din prima, despre candidatul la mâna acesteia: "Ce-ai văzut la ăsta? Nu vezi că-i bușit pe toate părțile?". Și nu se-nșelase deloc, fiindcă tot "bușit" s-a demonstrat a fi, bietul domn Irimia, în toată perioada traiului în casa "Mamei Mia", niciodată reușind să-i intre acesteia în voie orice-ar fi-ncercat! Dar las' că nu se prea omora el cu firea!! Extrem de rar reușind să iasă de sub influența prietenului său bun, "Bachus". Și-o vedem pe Matilda, fiica Mamei Mia, soția dlui Irimia, care se-ncăpățâna să rămână ancorată în orbirea iubirii pentru acesta, găsindu-i mereu scuze, găsindu-i mereu justificări pentru grosolanele purtări, ori pentru absenteismul din cuplu, iertându-l, și nu doar o dată, chiar și-atunci când acesta i-a fost infidel, înșelând-o nu doar cu "Bachus", ci și cu o cucoană blondă, cu care fusese și-n Anglia și cu care făcuse poze deocheate la mare, pe care le-a postat, mai apoi, cu tupeu, pe Facebook, în timp ce ea, Matilda, îl credea plecat în "interes de serviciu", un serviciu de unde el niciodată nu aducea niciun ban. Dar biata Matilda, chiar de vedea cum "i se prăbușește Babilonul cel mare cu toate speranțele

tăvălug”, soțiorul ei fiind ”fleandura târgului, serviciu ioc, bani ioc, tot cu șnapsu-n nas și cu fumuri de cărturar la cap, pleavă la casa omului, fi-i-ar sămânța de ocară!”, (cum de i-a fost dat tocmai fiicei Mamei Mia ”să se căptușească cu-n așa netot”!! Dar, deh’, ”ce ți-e scris, în frunte ți-e pus, aia e! Poți să te dai și de-a tumba, nu-i noroc, nu-i”! Că parcă a fost chioară!!), deși fata ”a fost prima pe clasă”, mereu lăudată de dirigintă, c-avea ”și șnur galben pe piept, la costumul de pionier, de deșteaptă ce era”, și nu pricepea, nici în ruptul capului Mama Mia, cum de o fi prostit-o pe fiica ei, în așa hal, neisprăvitul acela!), ea tot nu venea cu picioarele pe pământ, tot nu renunța la impostorul ei bărbat, existența lor, a tuturor, devenind o ”perpetuă surpare”, de parcă ”însuși Belzebut le-ar fi legat destinele”, că nu le-a mai putut dezlega nimeni, oricât a lucrat în acest sens, cu răbdare de Sisif, Mama Mia. Fantastică povestire, adevărată epopee, presărată cu toate ingredientele limbajului succulent, ironic, tăios ca un brici bine ascuțit. Și, chiar dacă pe parcursul narațiunii s-a insistat redundant pe stilistica exprimării rromulane (de la rrom) în avalanșa de sudalme repetitive, care, desigur, se vor o accentuare a stării de fapt a lucrurilor, o mai bună cunoaștere a personajului, consider narațiunea o capodoperă literară. Am citit-o și am re-citit-o și, uneori, am fost atât de transpusă-n poveste, încât mai că-mi venea să-i strig Mamei Mia: ”Da, mai taci, femeie! Nu vezi că n-ai cu cine să te lupți, că adversaru-i absent și nici la bașcheți nu-l doare muștruluiala mneatale!

În **Lemurii**, pe parcursul a doar 62 de pagini, într-o carte tip broșurică, autoarea ne pune-n față tot problemele de viață ale unor personaje, probleme care pot fi asociate patologicului, descriindu-ne, cu lux de amănunte, desfășurarea viații unei familii... ”anormale”: mama Lena, (”asaltată permanent de crâncenele chinuri ale bătrâneții, chinuri care-i smulg de pe buze amarnice tânguiri și vaiete...”, în timp ce se zbate pentru o gură de aer ce i se refuză, ea fiind dornică să trăiască, deși are aproape un secol de existență”), fiica Micuța, (”amnezică, nu-și mai amintește de ce-a venit în vizită”), Țicu, soțul acesteia (care, se pare, s-a integrat lumii. Aflăm că el ”a mâncat șase găini bolnave de aviară, a dărâmat poiata bătrânei Lina urmărind șobolani și e dușmanul declarat al gândacilor din casă”), schizofrenica Reta, o altă fiică a Lenei, (care nu pregetă să aprindă, în toiul nopții, un întreg mănunchi de lumânări, când o aude pe maică-sa horcăind sau respirând greu, sperându-se la gândul că femeia ar putea ”să înghită gutuia” și nu cumva să moară fără lumânare; nebun, nebun, dar logic în acțiuni!), aș zice, și care niciodată nu iese pe poartă fără a se ruga: ”Crucea lui Iisus să mă apere de dușmanii văzuți și nevăzuți ce forfotesc pe stradă”, și cu toate astea, când iese, de cum urcă în autobus, nimereste într-o înghesuială de nedescris și, înfuriindu-se pe șoferul care conduce ca nebunul, îi lansează acestuia o ploaie de blesteme: ”Praful și pulberea să se aleagă de tine, nenorocitul! Focul să te ardă, turbatul! În stâlp să te oprească bunul Dumnezeu... că erai gata-gata să mă omori cu zile, ticălosule! Sări-ți-ar ochii din cap”, și câte altele, neaoșe în etnia rromulană și chiar în folclorul popular), Pandele, (fratele căruia Rita îi face o vizită și-l găsește ”desigur, beat”, ”o fantomă cu găvanele ochilor goale, întunecate de-o uitătură tulbure, privind spre nicăieri... rezemându-se de pereți fără vlagă”), Sica și Rembo, dar și poștașul, care, ca o ironie a sorții, a făcut stop cardiac taman la ușa lor. O radiografie detaliată a unei familii de ciudați, Lemurii, – bună găselniță a intitulării, lemurii fiind, în fapt, niște stafii, spirite ale morților. Ei bine, deși i-ai putea considera morți, personajele cărții sunt vii, chiar foarte vii, umblă prin lume, doar că se manifestă ca niște... vii-morți sau, mă rog, ca

niște morți vii!! Dacă n-ar fi tragicul din străfundul situației, comicul de la suprafața narațiunii ne-ar putea chiar amuza, fiindcă stilul, absolut fenomenal, utilizat în povestire, "grotescul, absurdul", "limbajul colorat folosit" în dialogurile dintre protagoniști, îți stârnește interesul pentru personaj, te duc cu gândul într-o lume reală, existentă, din păcate, în societate. Știind că există alături de noi indivizi care trăiesc adevărate drame la nivel psihologic și chiar fizic, nu ne rămâne decât să nădăjduim că aceștia, cu timpul, se vor împuțina. Întrebarea e: Ce e de făcut în acest sens? Că de scris, scriem, dar oare... aude cineva? Se poate crea cumva un cadru social, ca acești oameni să fie tratați, să fie vindecați? Întreb? Fiindcă nu vreau să cred că societatea românească și-a pierdut orice reper moral, social, uman. Și asta ne-o demonstrează chiar autoarea, profesoară, preocupată de educarea copiilor, dar și de a găsi o soluție pentru îmbunătățirea vieții semenilor. Lucru pe care îl vor găsi cititorii în celelalte cărți (didactice) ale Nicoletei Cristea Ifrim.

(**Antoneta Rădoi**, redactor șef **Convorbiri literar-artistice**, 28 iun 2019)

Cartea **Lemurii** atrage interesul încă din titlu și înfățișează o lume dominată de un șir interminabil de temeri, nemulțumiri, zbateri și bântuială de spirite de dincolo de moarte. Pe fâșia dintre viață și moarte se petrec fapte dramatice de mare tensiune..., locul exploziilor sufletești, al răbufnirilor și răfuielilor cu toată lumea, interminabilelor certuri... toate acestea într-un lexic bogat, frust, cuprins în fraza savuroase. [...].

(**Dumitru Dănăilă**, Postfață la **Lemurii**)

În volumul **Mama Mia**, narațiunea este precisă, lucidă, limpede, cu detalii exprimate într-o gamă variată de registre stilistice, pornind de la cel confesiv, apoi ironic, satiric, parodic, colocvial, trecând subtil prin cel oral și cel cult, când o cer situațiile, neologic, apoi expresii luate din limba vorbită, zicători și proverb cu talc, adaptate situațiilor, iar peste toate pamfletul care confer permanent suculență confesiunii narrative; [...]. ...limbajul, o excelentă orchestrație printre care scriitoarea se mișcă dezinvolt, dovedind o excelentă stăpânire a celui colocvial, sursă sigură de fină ironie, de satiră succulentă, dar mai ales de încadrare a personajelor și situațiilor în mediu, rol al unei native inteligențe. [...].

Nicoleta Cristea Ifrim pornește de la modelul tradițional al romanului subiectiv de analiză psihologică și ajunge la o formă nouă, modernă, adică actuală, căreia eu i-aș spune romanul-terapie. Cititorul mai descoperă și o altă dimensiune extrem de subtilă a romanului, cred că unică în literatura română, misandria, indirect sugerată și subtil analizată. [...].

A doua mare izvândă a romanului o reprezintă romanul însuși, atipic, întrucât scriitoarea iese din convenție, atât prin convertirea temei inițiale, căsnicia în forma ei alienantă, în tema foarte actuală, a singurătății în doi. [...]. Cea mai importantă izvândă a scriitoarei o reprezintă însă stilistica romanului. Cele trei părți sunt gândite clasic: întâi cauzele și faptele, apoi tensiunile, în sfârșit analizele, cu finalul optimist.

(**Titu Damian**, Prefață la volumul **Mama Mia**)

Profil realizat de **Antoneta Rădoi**, Redactor-șef **Convorbiri literar-artistice**

Aura DAN

Născută în Tecuci, județ Galați, domiciliată în București.

Educația formală: Tecuci, București și Arad.

Poet, scriitor, romancier, publicist.

Din luna noiembrie 2017, membru fondator și redactor șef-adjunct al revistei bucureștene *Convorbiri literar-artistice*.

Activitatea literară:

Articole, poezie și proză în revistele literare: *Literatura de azi*, revistă sub egida Uniunii scriitorilor; *Parnas21*; *Dor de dor* și *Confluente literare*, reviste on-line și *Negru pe alb*, *Apollon*, *Independența Română*, *Cetatea lui Bucur*, *Convorbiri literar-artistice*, reviste tipărite.

Din anul 2018, membru al Ligii Scriitorilor din România și al Uniunii Internațională a Oamenilor de Creație, Chișinău, Moldova.

Volume editate:

Debutul, *Rămășițe în culori*", plachetă de versuri, editată la Editura *Scriitorilor*, în anul 2015, *Culori pe eșafod*, volum de versuri, editat la Editura *Liric Graph*, în anul 2016, *De trei ori treizeci și trei*, volum de versuri, editat la Editura *Liric Graph*, în anul 2017, *Jurnal despre ceilalți*, volum de proză scurtă, editat la Editura *Amanda Edit*, în anul 2017, *Strâmtori între lacrimi*, roman, editat la Editura *Amanda Edit*, în anul 2018, *Egofantezii*, volum de versuri, editat la Editura *Mircea cel Bătrân*, în anul 2018.

Colaborări în antologii literare:

Interviuri publicate în *Cafeneaua Interviurilor*, în *Revista de poezie și proză*, revistă condusă de Florin Grigoriu și în culegerea de interviuri, *În dialog cu inima*, culegere culeasă de Gheorghe A. Stroia.

Premii și diplome:

Volumul *Culori pe eșafod* a obținut, în anul 2016, Diplomă de excelență.

Premiul Special al Academiei Europene a societății civile din Chișinău la Festivalul Internațional de Poezie – Renata Verejanu, ediția IV, în anul 2017.

Poezia *Iubescul dintre noi* a obținut premiul pentru poezie, în anul 2018.

Premiul II la Festivalul Internațional de Poezie – Renata Verejanu, ediția V, 2018, secțiunea poezie de autor.

În cadrul Galei Premiilor Uniunii Internaționale a Oamenilor de Creație, volumul *Strâmtori între lacrimi* a fost distins cu Premiul Vladimir Beșleagă și Premiul *Cente-narul Marii Uniri*, secțiunea proză.

Referințe:

Aura Dan, – pe numele ei real, Rodica Aura Dan –, m-a impresionat cu inteligența ei nativă, m-a impresionat cu subtilitatea poemelor ei. Cuvântul, versul, fraza sunt profunde, au... înțelesuri, iar tu, muritor de rând, după ce citești, rămâi surprins de subțirimea sensului. Uneori e năvalnică și chiar pare neiertătoare, deși, sunt sigură, e mai gingașă decât narcisa de april. Îmi place profunzimea ei sufletească și-mi place modul de abordare a problemelor de zi cu zi. E genul de om mucalit cu profunzimi de înțelept.

(**Antoaneta Rădoi**, 2019)

Poezia Aurei Dan este un altar! Ei bine, aproape toate poeziile ei sunt creații ce pot fi considerate adevărate *jertfe* închinat *ALTARULUI POEZIEI*. Păcat că are o *timiditate* care-o subjugă, parcă, până la desființare, ceea ce face ca ea să nu fie observată de critica literară – prea ocupată cu osanarea veleitarilor. Dacă-r fi să mă-ntrebe pe mine, despre scriitura Aurei Dan, cineva *important*, vreun decident, (vise taică!!), aş spune, dar spun și fără mă-ntrebe, (că poate, totuși, aude cineva!!), și spun fără teamă că mă-nșel, că lumea literară s-a îmbogățit deja cu încă un nume în panoplia valorilor ei. Flerul meu îmi spune că dacă ea va evolua cu *pașii* pe care eu știu că-i face, în viitorul nu foarte îndepărtat scriitura ei va fi descoperită de cine trebuie și se va vorbi despre... scriitoarea Aura Dan. Zic scriitoare, deoarece ea scrie și proză și bine face!

Ei bine, eu *CRED* că Aura Dan a fost hăruită cu darul scrisului. Se hrănește prin scris, hrănindu-i și pe cei ce citesc ceea ce ea scrie. Foarte atentă la tot ce pune pe hârtie, la fel cum este foarte atentă la tot ce face, la tot ce mișcă-n jurul ei și la orice cuvânt rostit sau pus pe hârtie, toate la fel de decente precum decența însăși.

(**Doina Ghițescu**, actriță, 2016)

"Versurile Aurei Dan arată o structură de sensibilitate ce topește elementul concret și contondent într-o idee mai înaltă sau într-un sentiment. Realitatea înconjurătoare și parcursul existențial își pierd, în aceste reprezentări, constrângerile obiective, devenind lirice și melodioase. Chiar suferințele și plânsul ce le însoțește sunt lipsite de dramatism. Poezia e frumoasă, la propriu și la figurat. Fiecare cititor al cărții va vedea pe cont propriu dacă aceste „egofantezii” luminoase pot fi și ale sale”.

(**Daniel Cristea-Enache** – critic literar, Coperta 4 *Egofantezii*, 2018, Editura Mircea cel Bătrân, volum de poezii).

"*Jurnal despre ceilalți*, a Aurei Dan, se revendică mai mult dintr-o privire aruncată în exterior, către ceilalți decât dintr-o scotocire a propriilor interioare. Ce consemnează Aura Dan în jurnalul său? Nu dă seama de trecut și nu se decontează, cum ne-am fi așteptat, din actul rememorării, ci mai mult din notații succinte asupra unor evenimente spirituale și de rezonanțele resimțite subiectiv. Din acest punct de vedere se înrudește mai mult cu jurnalul lui Giovanni Papini, cel care, tot așa,

consemna mai mult momentele devenirii sale spirituale și mai puțin întâmplările la care a asistat în calitate de martor aleatoriu.

Jurnalul în sine circumscrie evenimentele anului 2016. Firește, jurnalul este structurat pe lunile anului și fiecare, din cele 12 luni se deschide cu o poezie în care se sintetizează, sub formă imagistică, semnificația ei esențială și se închide cu altă poezie. Iată un fragment din poezia care deschide luna ianuarie: *Mi-a bătut încet, iarna la geam/ Și-mi spune că e timpul s-o primesc/ Îmi arată toamna stând pe-un ram/ Și grânele-n hambare cum mai cresc (Mireasă iarna).*

Care din evenimentele lunii ianuarie 2016 reține atenția autoarei? În primul rând Concertul de anul nou de la Viena, cu programul lui de excepție, apoi Revelionul, sărbătoarea Sfântului Vasile – *primul sfânt din calendarul ortodox*, apoi ninsoarea, prima ninsoare din an, cu *fulgi mari care se lipesc pe geamuri, crengile capătă căciulițe albe, drumurile se îmbracă în vopsea naturală și copiii zburdă, făcând zgomot infernal*. Timp propice pentru lectură și autoarea se apleacă asupra volumului Maria Stuart de Ștefan Zweig. [...]. Urmează alte lecturi din Ernesto Sabato și, firește, sărbătorirea zilei de naștere. Greva orbilor în fața Ministerului Muncii și fericita reflecție a lui Arghezi, *mă uit și nu văd și văd fără să mă uit*. Decupăm și din poezia sfârșitului de lună aceste versuri: *Din tot ce am sădit a înflorit floarea mea de iubire/ și o s-o ud să nu se vestejească, să reziste/ sau pentru totdeauna să persiste (Floarea iubirii).*

[...]. Jurnalul în întregime poate fi citit cu folos de oricine este interesat să-și facă o idee despre lecturile autoarei [...]. Ceea ce trebuie reținut din lectura acestui jurnal este formația sa intelectuală de excepție, bogatele cumulari literare, pasiunea pentru lectură și lejeritatea cu care se mișcă prin literatura universală.

Fiind o fiică a Tecuciului ar fi cazul ca oficialitățile orașului nostru să dea un semn de recunoaștere, o dovadă că știe să-și prețuiască valorile – multe-puține, câte au fost hărăzite de Pronie – și că nu-i este indiferentă viața și problemele acestora. Știu că d-na Aura Dan nu așteaptă nimic de la nimeni, numai că ar fi nedrept și nedemn pentru noi ca acum, după ce i-am recunoscut originile tecucene, s-o înconjurăm, în continuare cu aceeași nefericită indiferență. Știu că nu contează, dar o spun așa, printre altele, că pe mine m-a cucerit și aștept momentul când vom putea organiza o întâlnire a scriitoarei cu foștii săi concitadini.

(**Ionel Necula**, critic literar, *Un nume nou în patrimoniul spiritual tecucean*, text publicat în revista *Convorbiri literar-artistice*, nr. 7, nov-dec. 20018).

Omul „renaște din propria cenușă”. E un dar, nu toți îl primesc. Dar când renaște, devine alt om, un om mult mai puternic. Nimic nu îl mai poate atinge. El devine propriul scut. Poate că destinul e implacabil, însă mereu va exista firul de ață al Ariadnei care să ne scoată din labirint. Sau, poate, tot în noi îl găsim și a fost de la început. „Strâmtori între lacrimi” de Aura Dan e un roman care se citește cu sufletul, i-aș zice un roman psihologic.

(**Cristina Crețu**; text publicat în *Convorbiri literar-artistice* nr. 5, iul-aug 2018).

„Aura Dan, un nume mai recent apărut printre confracții scriitori. Aura Dan este mai mult decât atât, e și redactor șef-adjunct de revistă, la *Convorbiri literar-artistice*. Aura Dan scrie și roman, „Strâmtori între lacrimi” e un roman aproape palpitant pe care trebuie să vrem să-l citim și să pătrundem și dincolo de textul tipărit. De

asemeni, autoarea mai face și jurnal, un "Jurnal despre ceilalți", unde reușește să facă, dacă vrei, o cronică a clipei și de multe ori ai impresia că dilată această clipă să-ncapă-n ea cât mai mult, cât mai multe și s-o țină puțin pe loc din goana fantastică a timpului în care trăim...".

(**Gh. Vidrașcu**, epigramist, redactor la *Detectiv literar*, la Salonul de carte Polemos, 2018).

"Citesc romanul *Strâmtori între lacrimi* de Aura Dan, editura Amanda Edit, 2018. Citesc și sunt fascinată de modul în care e scris, de poveste, de trăirile pe care mi le lasă. Paginile cărții se derulează prin fața ochilor noștri ca un film care, de nenumărate ori, ni se pare dureros de real, mai ales că toate subiectele, ce răzbat, sunt actuale, indiferent de timpurile în care acest volum va fi citit".

(**Odilia Roșianu**, redactor șef „Literatura de azi”; Coperta 4 *Strâmtori între lacrimi*).

„Aura Dan este o poetă de excepție și asta se poate constata, la prima vedere, în enumerarea lucrurilor care-i fac plăcere cu adevărat și care îi stârnesc furtuni de emoții. Un om vertical, cu principii morale sănătoase, educat, un om care din dragoste față de literatura de calitate, a ales să promoveze valoarea, prin fondarea unei reviste proprii. Conversația cu Aura Dan este aducătoare de pace, liniștea și împăcarea pe care cuvintele poetei le exprimă sunt... un veritabil anestezic energetic, pentru infirmitățile datorate vâltorilor acestei lumi. Bucuria datorată prezenței sale în cartea mea cu interviuri, „În dialog cu inima”, este deplină".

(**Gh. Stroia**; În cartea de interviuri: *În dialog cu inima*.).

"A te apropia de poezia ei ca și când ar fi o altă poezie e o greșală la fel de mare ca aceea de a o ignora, ea nu scrie în culorile cunoscute pentru că, demult, odată, le-a pierdut. Cuvintele sunt, poate, pentru ea o salvare, pentru noi însă sunt o imagine inedită asupra lumii în care trăim și pe care ne amăgim că o cunoaștem. ...Versurile ei sunt uneori aspre, asonante, alteori aproape copilărești dar cheia în care trebuie ele citite este aceea a unei ferestre care nu duce spre culorile izvorâte din lumină ci culorile interioare ale unui suflet frumos. [...] se revoltă, se întreabă, încearcă să își găsească răspunsuri, caută, îi caută pe cei din jur pentru că are nevoie să fie sigură că universul în care trăim este același, cu bune și rele, iubire și moarte, chiar fericirea e aceeași, că până la urmă lumea poate fi trăită la fel de intens și bogat de toți cei care îndrăznesc. Iar în final cuvintele sunt cele care îi dau înapoi locul pe care plecarea culorilor i l-a răpit pentru că poezia este calea prin care Aura Dan ne descrie culorile ei".

(**Delia Oprea**; Prefață la volumul *Rămășiță în culori*).

"Dacă parcurgi cu atenție cartea *Jurnal despre ceilalți* a scriitoarei Aura Dan, a patra, din zestrea care prinde contur, îți dai seama că, drumul spre afară, oameni, evenimente, deveniri, conflicte, deznodăminte, implică și sensul celălalt, mai profund, cu adevărat vital, privirea spre înăuntru, spre sine însăși, pentru a-și descoperi propria-i identitate, adevăratul potențial, care a ajutat-o și o ajută în continuare să fie o învingătoare, să se bucure cu adevărat de viață.

Aflată la jumătatea vieții fizice, căci în privința celeilalte, spirituale, care este infinită, Aura Dan, prin partea de lumină a sufletului său, componentă a nesfârșirii din

care face parte, dobândește același atribut. Este prezentă în „Rămășițe în culori”, „Culori pe eșafod”, „De trei ori treizeci și trei” și cartea de față „Jurnal despre ceilalți” apărută la Editura Amanda Edit 2017. Toate, dar mai ales aceasta, oferindu-i prilejul de a-și dovedi și a ne dovedi că „fiind om, nimic din ceea ce este omenesc, nu-i este străin”.

Jurnal despre ceilalți, încheiat pe luni, având grijă ca fiecărei luni să-i adauge o poezie. O altă notă distinctă, ce face ca jurnalul să fie altfel este aceea că nu are ca substanță întâmplări din viața personală de zi cu zi, ci de o înfățișare, de o simplitate cuceritoare ca limbaj, a celor mai semnificative evenimente autohtone și de pe mapamond, interpretate în mod propriu, cu sincera intenție a omului, căreia îi pasă de soarta semenilor, de evoluția lor spirituală dobândită prin cunoaștere. Gândind și simțind în spiritul cărții, nu pot să nu consemnez și să cred că, tot inspirația a făcut ca să se închege în mod trainic din două suflete, care se dovedesc a-și fi pereche, unul celuilalt, poeta sensibilă Aura Dan și soțul său Nicolae Dan și, bineînțeles, cuvintele calde, pline de fior cu care Aura Dan scrie despre dânsul, pe care Dumnezeu, pe lângă talentul literar, i l-a făcut dar, scoțându-i în cale omul providențial pentru dânsa.

(**Geo Călugăru**, membru USR; Text Publicat în revista Apollon, nr. 94, 2018).

”Spre jena mea, deși concetățeni cu descinderi din același areal geografic tecucean, am aflat târziu și din surse aleatorii de Aura Dan – o scriitoare cu mari polivalențe scriitoricești, prezentă cu incursiuni serioase atât în imaginarul liric cât și în cel narativ. Aș putea spune că prin prestațiile sale literare corespunde imaginii de scriitor total, cu prezențe referențiale cam în toate genurile creației literare. [...].

Cartea *Strâmtori între lacrimi*, (Editura Amanda Edit, București, 2018) este una din cele mai solide construcții romanești din ultimii ani, apărute în zăriștea literaturii noastre actuale. *Cine mă citește, mă va cunoaște; cine mă cunoaște, mă va înțelege; cine mă înțelege, își va dori să mă mai citească* – își avertizează autoarea cititorii. Și are dreptate, căci autoarea s-a îndiguit prea multă vreme într-un anonimat nedrept și liber asumat. Cu modestia sa pilduitoare n-a asaltat criticii și nici reviste de cultură care s-o scoată din anonimat și să-i sublinieze apăsător cronotopul (cronos – timp, topos – loc) din care autoarea își extrage substanța neobișnuită a subiectelor sale și modalitatea oarecum specială de a conferi partiturii narative o anumită arborescență. [...].

Acțiunea romanului se resoarbe din drama unei familii trecută prin încercări neobișnuite, greu de imaginat într-o societate modernă, și este alcătuită din secvențe, numerotate chiar de autoare de la 1 la 83 – fiecare închizând în pântecul ei un segment de viață – de suferință sau de bucurie – dar cu funcții revelatoare în economia cărții.

Aș putea spune că romanul despre care mi-am propus să dau seama în aceste rânduri se decontează din galanteria mișcării feministe, că militează pentru emanciparea femeii și pentru stoparea degradării ei până la condiția obiectelor de consum, cum la fel de justificat este și încadrarea lui în genul romanului realist, confesiv sau psihologic... în centrul acțiunii se află femeia – slabă, neputincioasă, speculată de un pește brutal, gregar și interesat doar de valoarea convertirii ei în monedă forte – dar și dispusă la un efort de emancipare și de împlinire spirituală.

Anemar avea doar 14 ani când, venind de la școală, a fost răpită de țiganul Giani cu ghiozdan cu tot și dusă într-o casă de toleranță, la dispoziția clienților săi. Începea calvarul. De fapt, se împlinea destinul prevăzut de țigăncușa ce-i ghicise

într-o zi de vară, contra unui pahar de limonadă. *Toată viața ta are strâmtori între lacrimi*, mai strigase țigăncușa în timp ce se grăbea să ajungă din urmă caravana, ceea ce putea însemna că intervalele dintre înlăcrimări vor fi scurte, episodice, dar până la urmă, mai prorocise, va fi bine. Se va căsători cu un *văduvoi* și va avea mulți copii.

Un plan divin există probabil pentru fiecare dintre noi, dar nu tuturor ne este dat să-ntâlnim ghicitoarea care să ni-l dezvăluie și noi, peste vrerea și dorințele noastre, să-l urmăm întocmai. Ceea ce urmează, în traseul de viață rezervat lui Anemar este exact scenariul prevăzut de țigăncușă, În stabilimentul lui Giani a stat 3 ani, timp în care s-a maturizat înainte de vreme, a cunoscut tot felul de tipologii și caractere dar și suferința în toate nuanțele ei. Despre toate suferințele îndurate dă seama într-un jurnal secret, ținut pe un caiet ce-l găsisese în ghiozdanul ce-l avea în momentul răpirii. *Vreau să scriu. Așa nu mă mai simt singură, căci hârtia suportă toate suferințele, tainele și greșelile mele. Țiganul încă nu și-a dat seama ce fac și sper, din tot sufletul că nici să nu afle vreodată! Mi-e frică de el. Cine știe ce-i mai coace mintea? După ce că mă supune la atâtea chinuri fizice și morale, azi, nemernicul a mai venit cu o pretenție: mi-a spus că de azi-nainte, nu mă mai cheamă Anemar, ci Turcoaz (p.55-56).*

Se înțelege că în tot acest interval își blestemă viața, iar în locul unei bune dispoziții, firească pentru vârsta ei, se întreabă cu candoare și naivitate Unde-ai fugit râsule? Dar aceste stări nu mai sunt arătate în jurnal, ci sunt drenate în registrul poetic, de parcă mărturisirea însăși reclama un lirism candid și o anumită solemnitate, nepotrivită pentru genul narativ.

Pudicitatea autoarei nu-i permite să insiste prea mult asupra clienților și a purtărilor acestora în acele momente de juisare învolburată, dar rămâne surprinsă când unul dintre ei îi vorbește cu blândețe și înțelegere, îi oferă un ceas și o Biblie. Deocamdată are cu ce să-și omoare golul dintre doi clienți și, bineînțeles, timpul care se scurge uniform, banal, plat și rece.

Într-o altă zi, dar asta s-a întâmplat după aproape trei ani de prestații sexuale obligatorii, a intrat în camera ei un domn adevărat, dispus s-o cumpere pentru fiul său... A cumpărat-o în schimbul unei mare sume de bani, și de aici încolo Anemar începe o altă viață. Se integrează în familia acestuia, devine ca un alt membru al ei, își continuă studiile, termină liceul, urmează apoi Facultatea de Medicină și devine medic. Giani este descoperit, arestat, judecat, condamnat, iar Anemar devine proprietara fostei Case de Toleranță pe care o transformă în centru de adăpost pentru femeile agresate sau violate – în familie sau în afara ei. Își regăsește familia – în afara mamei care decedase – și se bucură de iubirea noii familii, a celui care o eliberase din stabilimentul lui Giani. Primește tot felul de daruri și preia meseria mamei sale, aceea de a crea modele vestimentare. Prezentările sale se bucură de o neașteptată audiență. Destinul le aranjează pe toate cum știe mai bine. Fiul și soția domnului Mircea, eliberatorul ei din casa lui Giani, își pierd viața într-un accident de automobil și, cum era de prevăzut, domnul Mircea își reface viața cu Anemar.

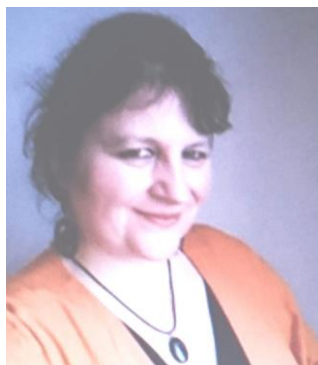
Aceasta e cartea, dar dincolo de succinta noastră prezentare mai trebuie subliniat abilitățile scriitoricești ale autoarei, fluenta de havuz deschis, dialogurile vii, limbajul ca mijloc de a conferi identitate personajelor și stilul rafinat de scriitor matur care a ajuns la o anumită performanță, printre cei ce cadastrează imaginarul narativ contemporan. *Când am ajuns în sat*, spune undeva autoarea, *era noapte și o lună*

mare care se legăna într-un hamac de catifea neagră mă urmărea cu razele ei strălucitoare (p.43). De asta spun, această carte ar trebui să candideze la o recunoaștere publică. Ar putea s-o facă Uniunea Scriitorilor, sau, poate Ministerul Culturii. Nu știu dacă vocea noastră se va auzi sau nu, dar cred că prin Aura Dan, și prin alți scriitori de excelentă calitate, epica noastră a devenit competitivă și-n cadrul marilor târguri de carte, poate sta alături de marile realizări europene. O felicit pe autoare pentru această frumoasă ispravă epică și-o recomand tuturor celor doriți de literatură bună.

(**Ionel Necula**, critic literar, "Optimizarea resurselor românești", *Convorbiri literar-artistice*, nr. 10).

Profil literar realizat de **Antoneta RĂDOI**

Redactor șef Revista ***Convorbiri literar-artistice***

Florentina DANU

Florentina DANU s-a născut în iarna anului 1971, luna ianuarie, ziua a optsprezecea, în orașul de la poalele Tâmppei, Brașov, într-o familie de oameni simplii. Absolventă a Liceului Industrial nr. 1 Electroenergetic (Astăzi Colegiul Tehnic Remus Răduleț) și a Școlii Populare de Artă secția actorie. Este membru în Liga Scriitorilor Români, filiala Brașov, din anul 2017, membru în Societatea Scriitorilor din România din anul 2019, Membru World Poets Association din 2019, președinte – Platforma de literatură și arte World Poets Asociation, filiala Brașov, din 2020, redactor la Vocea literară din 2020.

A început să scrie cu mult timp în urmă când încă se afla pe băncile școlii, totul a păstrat pentru ea și pentru prieteni, apoi a deschis timid poarta spre Împărăția scrisului împărtășit în alt mod și spre mai multe suflete.

Gânduri de autor:

„Sunt un om cu bune și cu rele, un simplu trecător prin viața mea, prin gândurile și dorințele mele de la primul strigăt al vieții până la cel din urmă. Când a apărut scânteia scrisului nu mai știu, dar țin minte momentul când s-a aprins flacăra...

Am început cu povești de dragoste cu happy end iar uneori mai schimbam trecând la versuri. Aveam o imaginație bogată și îmi doream să păstrez pentru viitor toate gândurile și ideile acelei perioade. Aveam caietele pe care le păstram doar pentru mine și uneori pentru prietenele mele dar nu mă gândeam niciodată că le-aș putea împărți într-un alt mod și cu mult mai multe persoane.

Motivul pentru care am început să scriu este unul foarte simplu. Am fost lăudată și îndemnată să fac acest lucru. Am prins curaj și dorință. Mai ales dorința de a lăsa lumii un semn de trecere prin ea. Mi-am dorit să am o cărticică de suflet pe care să o las dovadă a trecerii mele prin această viață și așa s-a născut primul meu volum de versuri "Trecător prin viața mea". Apoi mi-am dorit să-mi împart gândurile cu cei din jurul meu din ce în ce mai mult și din ce în ce mai bine...

Dacă undeva într-un colt de lume o singură persoană apreciază ceea ce fac înseamnă că țelul meu este atins. Nu poți fi plăcută și înțeleasă de toată lumea, dar este minunat când vine cineva la tine și te felicită pentru ceea ce ai gândit, că le-a plăcut mult o anumită poezie recitată, te întreabă unde o pot găsi, ești din ce în ce mai mulțumită de ceea ce faci și mergi mai departe. Să pătrundem în mintea și sufletul cititorilor este cea mai mare mulțumire a noastră.

Eu nu visam la galeria scriitorilor contemporani îmi doream doar cărticica mea de suflet dar soarta a decis pentru mine oferindu-mi un loc acolo unde nu mă gândisem vreodata că aş putea ajunge...”

Debut literar:

În “Cuget Românesc”, anul 2004 (Strigăt), a publicat o poezie în Pagina poezilor “Destine adevărate” (O altă stare). În 2011, ia naștere blogul de poezii *sentimente.blogcreativ.net* “Trecător prin viața mea”, blog ce își va schimba numele în *sentimente huareblog.com* “Dintre sute de cuvinte” în anul 2020.

Colaborare la ziare și reviste:

„Cuget românesc”, “Destine adevărate”, Revista „Amprenteale sufletului”, “Ritmuri Brașovene” (L.S.R. Filiala Brașov), Revista “Monitorul de poezie”, “Uscând o lacrimă” (LSR filiala Buzău).

Prezență în antologii:

Preludii pentru fluturi (Gala poeziei de dragoste) – Editura Art Creativ București 2015 – volum colectiv de versuri – coordonator Daniela Toma, **Doisprezece** – Editura Topoexim, București, 2015 – Antologie colectivă – coordonator Tei George, **Actori printre astre** – Antologie de poezie contemporană românească 2016 – coordonator Gheorghe A. Stroia, **Poeți și scriitori contemporani în Regal eminescian** – Antologie, Editura Epigraph Buzău – iunie 2017 sub egida Amprenteale sufletului – coordonator Eugenia Enescu Gavrilescu, **Iubiri înrouate** – Antologie de poezie românească – Editura Liric Graph 2017 – coordonator Liliana Liciu, **România pentru tine** – Antologie de poezie patriotică Armonii Culturale 2017 – coordonatori Gheorghe A. Stroia și Cristian Petru Bălan, **Pod de flori și pod de dor** – Antologie internațională de poezie – Editura Liric Graph – Colecția Grai românesc 2017 – coordonator Liliana Liciu, **Valsând prin anotimpuri** – o altfel de antologie (calendar A3) – Revista Amprenteale sufletului – Editura Editgraph 2017, Antologia literară **UT SIS POPULUS (SA FIM OAMENI)** – CC 2018 – coordonator Prof. Izabela Tănasă, **Poeți și prozatori contemporani în Regal eminescian** – Antologie 2018, Editura Epigraph Buzău – coordonator Eugenia Enescu Gavrilescu, **Evadați din zăpadă** – Antologiile Editurii Inspirescu 19 – Editura Inspirescu 2018 – coordonator Florin Cezar Călin, **În dialog cu inima** – Interviu cu scriitori români contemporani – volumul 2 – Armonii Culturale 2018 – Gheorghe A. Stroia, **Anthology of the world championship of Poetry** 2018 – Editura Liric Graph – coordonator Trandafir Sâmpetru, **Zbornik poezije Medunarodnog Festivala Poezije – Mesopotamia** 2018 – Beograd Serbia – Sabah Al-Zubeidi, **Iubirea ca o poezie** – Antologie de poezie românească – Editura Liric Graph 2018 – coordonator Marilena Răghinaru, **Muzica sufletului meu** – Antologie de poezie românească – Editura Liric Graph 2019 – coordonator **Florentina Danu**, **„BOŽANSTVENA ŽENO 2019** Serbia 2019 – Antologie internațională de poezie, Antologie de creație literară – A.S.P.R.A. **Liric zbor de primăvară** – Editura InfoRapArt 2019, **Antologia Campionatului European de Poezie** – Editura Liric Graph 2019, **Poeți și prozatori români în regal eminescian** – antologie literară – Editura Editgraph Buzău 2019, **Pe Coasta Viselor** (Serbia) – Festivalul Orfeu pe Dunăre 2019, **Antologia Campionatului Mondial de Poezie** – Editura Liric Graph, 2019, **Odyssey International Anthology**

World Literature – Liliana Roibu / Munir Mezyed Editura Liric Graph 2019, **Tabăra de vară Grai Românesc**- Anthologie de poezie internațională – Ionica Bandrabur/ Violeta Boboce, **Iubirea ca o poezie** – Anthologie concurs 2019 – Editura Liric Graph 2019, Antologie colectivă de creație literară – **Literatura din călimară vol 4** – Editura Alma 2019, **Antologia Scriitorilor Mondiali** – Editura Liric Graph 2019, **Magia sărbătorilor de iarnă** – Editura Liric Graph, coordonator Călin Oana Alexandra, **Daruri divine** – antologie de poezie româno-albaneză – Baki Ymeri 2020, **Daruri divine** – antologie de poezie româno – albaneză **ediție bilingvă** – Baki Ymeri 2020

În curs de apariție:

Caruselul iubirii – Editura Editgraph Buzău 2020 – Coordonator Eugenia Enescu Gavrilescu, **Antologia Prieteniei** vol. 4, editura StudiS.- coordonator Mirela Minuța Alexa, Antologiile Apollon **Vis cu Nichita – vol. I – IV**, Antologie de texte literare Festivalul Internațional de poezie Zilele Nichita Stănescu 2020 – Editura Ro cart 2020, **"Touch My Soul"** Pictorial Poetry Coffee Table Anthology – India 2020, Un grito por la paz – Mexic, **Antologia dei poeti contemporanei del Parnaso** Italia, Oprește-mă la tine Maramureș! Oprește-mă în tine anotimp! (Coord Gelu DRAGOȘ, poet popular Nelu DANCI și Vasile BELE) – Antologie de poezie și proză 2020, Antologiile Editurii Inspirescu **Metafore Ana Podaru**.

Publicații on line:

Printre sute de cuvinte / <http://sentimente.huarenblog.com> (blog personal), www.poezii.de.dragoste.ro, Canal YouTube (Mistiyk Rosse), Pagina de autor Florentina Danu (Facebook) Cnaclul de urgență, Peregrinări volum colectiv de poezie, Amprentele sufletului blogspot.ro, Radio Poema, www.ecreator.ro, <https://grairomanesc.com>, Arhiva literară – Platformă de literatură, artă și poezie – redactor sef, Ctepedia.ro – cel mai mare site cultural-literar românesc, Poeții noștri – comunitate de autori români din țară și străinătate, parnas21.blogspot.com – versuri de ieri și de azi, Rețeaua literară/ la red literaria, Radio Zidul, World Literature Academy, Global Literary Society, Rosas y orquideas poeticas, Antologie on line Our Poetry Archive – O.P.A., World Poets Association – filiala Brașov, Vocea literară.

Premii:

- Festivalul Internațional de Poezie Mesopotamia 2018 – Medalia Mesopotamiei (premiul special);
- Diplomă de excelență pentru merite deosebite în acțiunile desfășurate în cadrul manifestărilor literar-culturale ale Ligii Scriitorilor – filiala Brașov – 8 decembrie 2018;
- Diplomă de recunoaștere pentru aportul adus comunității și societății prin crearea, promovarea sau simpla susținere a emoțiilor exprimate prin artă – Gala Premiilor Art Respect – Brașov 8 decembrie 2018;
- Rosas y orquideas poeticas por su valiosa participacion en Evento Rosa Mistica III edición;
- "ORFEJ NA DUNAVU" 2019. THE ORPHEUS SCALE FOR NURSING THE BEAUTY OF LOVE POETRY;
- Premiul Special al Revistei Arhiva Literare – Concurs Iubirea ca o poezie;

- Premiul de merit acordat de revista Monitorul de Poezie în cadrul concursului internațional Monitoriada 2019;
- Diplomă de excelență pentru promovarea literaturii în lume – World Literature Academy;
- Premiul special al juriului – Campionatul European de poezie 2020;
- Mențiunea Elogiul iubirii – Festivalul concurs „Elogiul Iubirii”, ediția a II-a, 2020.

Referințe critice:

În colecția Lirik a editurii Armonii Culturale a apărut, de curând, volumul de debut, intitulat „**Trecător prin viața mea**”, al brașovencei **Florentina Danu**.

„Exista – în efemera noastră existență – câte un timp, indisolubil asociat fiecărei etape parcurse. Există un timp al tipătului noului născut, un timp inconfundabilei arome de veșnicie din casa bunicilor, alt timp al iubirii, altul dedicat aspirațiilor și împlinirilor, peste care sosește năvalnic un timp al ninsorilor, al durerii și – apoi – al inevitabilei uitări. Poezia este, prin natura sa, dincolo de cuvinte, o împletire a tuturor timpurilor la care se conjugă verbul „a fi”, o trecere implacabilă de la „ieri”, prin „acum”, spre „mâine”. Tributară tuturor acestor evuri, poezia **Florentinei Danu** se construiește din picurii mirați de (ano)timp, ca mărturie a trecerii și (pe)trecerii întru bucuria cuvântului. Viața, ca spectacol, se desfășoară – și de această dată – ciclic-secvențial, cu imparțialitate și detașare, transformând actorul principal (eul poetic) în spectatorul propriei sale existențe. Fără îndoială, furtunile de gând pe care le stârnește o astfel de „ingrată” postură, incumbă (totuși) înțelepciunea vizionarului, ce pot fi privite, uneori, ca avataruri cvasi-monahice”.

(**Gheorghe A. Stroia**, prefața volumului)

„Deși aflată la debutul editorial, venit ca o briză caldă și prietenoasă, Florentina Danu dovedește prin poeziile sale o maturitate pronunțată a versului, mai ales a rostirii lui.

După o perioadă de tatonări și încercări de a-și descoperi starea lirică, Florentina Danu a reușit să-și adune poemele într-o carte pe care o trimite cititorului cu invitația de a-i fi martor la frământarea gândurilor ce răsar în fiecare scriere.

De fapt Florentina Danu se prezintă în fața noastră ca un explorator încercat, ca un „Trecător prin viața mea” – recunoaște autoarea într-una din poezii, când a deschis „ochii într-o lume nebună” și a făcut pași prin timp, ca acum să o spună cu regret: „Și-mi pare rău de tot ce am pierdut”.

Titlul poeziei devine emblema acestui volum. Un titlu sugestiv ales de autoare pentru inedita călătorie prin propria-i existență.

Mereu în dilemă, neștiind de ce cad frunzele sau de ce sâmburele e sterp, nedumerită, decepționată și uneori împlinită, cu iubirea ucisă, acceptându-și destinul, trăindu-și visul de poet cu mirare că steaua ei poartă numele cuiva drag, ascunzându-și lacrima într-un trist album alături de melancolia copilăriei, Florentina Danu se descoperă cu mirare într-o altă stare pentru a-și striga sentimentele, ca, apoi, să se urce în mașina timpului și să ființeze sub semnul schimbării o altfel de stare, ducându-și cu seninătate desaga vieții, purtând o rază de speranță în ochi.

Și de acum, Florentina Danu, va învăța o nouă lecție a vieții, ca rugă, ca binecuvântare, ca destin. Condei bun, Florentina Danu, și aștept să repeți jocul

împărțitului la doi, oferindu-ne mereu parfum de roze. Cartea apare la Editura "Armonii culturale" și este ilustrată de pictorul Mihai Cătruna."

(**Mariana Rogoz Stratulat**, Brașov, 2013)

Volumul de versuri **Foșnet de frunze**, Editura Armonii Culturale, 2014: Veșnic visătoare, îndrăgostită de tot ceea ce o înconjoară- de natură, oameni, cerurile deschise a binecuvântare, de ideea de iubire înălțătoare, romanțată și, adesea, iluzorie, Florentina Danu aduce, prin fiecare carte a sa, zâmbetul unui suflet sincer, în versuri de o simplitate cuceritoare, fără a insista asupra nuanțelor exclusiv meditative, ci mai curând descriptive, secvențial- imaginative.

Idee după idee, cadru după cadru, "poveștile" sale se derulează, deși într-un registru aparent fragil-efemer, cu agilitatea unui gând, petrecut prin(tre) anotimpurile: vieții, iubirii, sufletului, trăirii. Versuri ușor de asimilat, nostalgic-inteligibile, tempensive, traduse printr-un aparat liric nu neapărat prețios, ci mai ales clar, precum calea apei vii dinspre izvoarele Eului.

Sintetic, **Foșnet de frunze** este o carte conturând un arbore al vieții, în al cărui amplă coroană-oameni, destine, sentimente, iubiri sau furii, împliniri sau dezamăgiri, nu rămân doar simple frunze abandonate în neant, ci se convertesc în culorile viselor îmbrăcând picurii serafici de lumină.

(**Gheorghe A. Stroia**, membru corespondent al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe)

"Ascultă, ascultă foșnetul de frunze adus aici, acum de **Florentina Danu** prin cea de-a doua carte de versuri ce poartă acest titlu: **Foșnet de frunze**. Volumul apărut la editura *Armonii culturale* din Adjud sub directa îngrijire a editorului **Gheorghe A. Stroia** și cu o grafică sugestivă semnată de pictorul Mihai Cătruna din București, ne oferă o călătorie a iubirii prin anotimpuri. De la primii fiori treziți delicat de gingașa frunză a primăverii, trecând prin spectaculosul cer înfrunzit al verii și al toamnei până la înghețata frunză a iernii, autoarea ne oferă cu generozitate gânduri jucăușe, îmbrățișări fierbinți, emoții temperate și visări nostalgice în fața căminului. Poezii elegante scrise fie în dulcele stil clasic, fie în formă nouă și zglobie sau formă fixă – acrostihuri, vin să ne destăinuie trăirile poetei în diferite momente ale existenței.

Cartea este structurată pe ordinea cursivă a anotimpurilor: primăvară, vară, toamnă, iarnă și stările sufletești ale poetei declanșate de această trecere prin timp.

Iubirea este cea care îi dirijează pașii dar mai ales sufletul deschizând și închizând căi spre și dinspre cel mai nobil sentiment pe care poeta îl trăiește intens, arzând și renăscând din pulberea de doruri ce nu o părăsesc niciodată.

Inima mi s-a înfiorat când am respirat aerul filtrat prin puful aripilor unor poeme extrem de sensibile, care m-au îmbrățișat zâmbind cu fiecare metaforă, epitet sau oricare altă imagine artistică. Și m-am lăsat îmbrățișată de aroma raiului foșnitor al frunzelor, de muzicalitatea versului, de sinceritatea dăruirii sufletești ajungând aici, alături de voi, dragi prieteni! Sunt fericită că am primit această mângâiere a cuvântului rafinat și mi s-a permis să pătrund în spațiul tainic al poetei **Florentina Danu**. Mulțumesc pentru vârtejul gândurilor, pentru jocul culorilor, pentru sunetul suav al frunzelor."

(**Mariana Rogoz Stratulat**, Brașov, 2014)

Muzica sufletului meu – Antologie de poezie românească - coordonator **Florentina Danu**: Azi vreau să vorbesc despre un om și o antologie... dar, mai întâi, despre om, pentru că omul a creat antologia. Și trebuie să încep scriind despre lansarea altei antologii, cea coordonată de mine, la care întrebam, postând pe pagina mea de Facebook, pe cine aş putea ruga să-mi cante la acel eveniment. Fără a ne cunoaște personal, știind despre ea doar că este una dintre poeții participanți la antologie, mi-a promis atunci, pe pagină, că va veni de la Brașov special pentru acea lansare de carte, va recita și va cânta. Nu mi-a cerut nimic în schimb, niciodată. Pe **Florentina Danu** (că despre ea scriu acum), am cunoscut-o în acea magică zi de 10 noiembrie, când m-a fascinat nu doar cu vocea superbă, dar și cu prezența, cu umorul ei. M-a cucerit dintr-o dată, iar adresarea cu protocolarul „dumneavoastră” a dispărut definitiv dintre noi. Spun cu mâna pe inimă și nevoind să supăr pe cineva, că o mare parte din succesul triplei lansări de carte i se datorează. Florentina a făcut oamenii să cante, să danseze, să se împrietenească între ei. Ea are o voce cum rar îți este dat să auzi. Cred cu tărie că, dacă ar fi fost ghidată de mică pe acest drum, azi ar fi fost cunoscută azi nu doar în întreaga țară, ci ar fi putut cânta și pe marile scene ale lumii. La fel ca mine, nu are un trup de top-model și îmi spune adesea, cu umor: „Păi, dacă am fi mai slabe, unde ar mai încăpea atâta suflet?”. Este un munte de gingășie, de iubire, de veselie. Eu, Florentinei, nu-i înțeleg tristețea, nu pentru că n-ar avea dreptul să fie tristă ci pentru că nu mi-o pot imagina așa. Și totuși am vorbit cu ea și în astfel de momente, iar tristețea ei m-a durut, pentru că ei nu-i stă bine, nu o prinde tristețea. Fără ezitare și din tot sufletul am acceptat să particip la antologia coordonată de ea, apărută tot la Editura Liric Graph. Ce nume mai potrivit i-ar fi putut găsi dacă nu Muzica sufletului meu? Pentru că Florentina este un om care trăiește, iubește, visează, creează prin și pentru muzică. Am avut bucuria și privilegiul să primesc antologia înaintea ei. Are emoții mari, dar o asigur că este superbă! M-am bucurat să regăsesc în paginile antologiei poeți dragi inimii mele, oameni pe care îi cunosc personal și îmi sunt prieteni sau poeți pe care, deși nu i-am întâlnit niciodată, am sentimentul că-i știu dintotdeauna, pentru că ne-am vorbit, i-am citit, au participat la antologiile coordonate de mine. Am regăsit aici poezii scrise în rimă, care pot fi oricând așezate pe note muzicale, dar și poezii scrise în versul alb. Vorba Florentinei: "Fiecăruia îi cântă poezia în suflet în alt fel." Nu voi insista asupra vreunui autor, nu vreau nici să favorizez, nici să nedreptățesc pe cineva. Voi spune doar atât: antologia este minunată, pentru că Florentina este o femeie minunată care a știut să adune în jurul său oameni minunați! Pe 16 februarie, la Sinaia, îi vom face lansarea. Este un moment pe care îl așteptăm cu toții cu mare nerăbdare. Și bineînțeles că o așteptăm pe Florentina să ne recite, să ne cante și să ne încante cu timbrul inconfundabil al vocii ei.

(**Marilena Răghinaru** – membru LSR, filiala Buzău și World Poets Association)

Pe cărări de vis și dor, Editura Armonii Culturale: Romantică prin constituția liricii sale, un suflet pentru care echilibrul reprezintă un modus vivendi, **Florentina Danu** adaugă palmaresului literar propriu o nouă carte – o nouă apariție **Armonii Culturale** – cu un titlu la fel de romantic **Pe cărări de vis și dor**. Versurile denotă trăiri intense, iubire față de oameni și natură, accentul semantic fiind pus pe cuvinte precum «prietenie» «dragoste», «speranță», «încredere», «liniște». Pentru Florentina Danu poezia reprezintă un vis împlinit, poate tocmai de aceea vis/visuri/ visare sunt

apelurile instanțiale permanente. Combinațiile real/imaginar, status/sentiment sunt axele în jurul cărora poeta își conturează lirica.

Indiferent dacă prozodia este de factură clasică sau modernă, versurile cărții respiră romantism, prin amestecul rafinat și nuanțat al aromelor verzi/florale. Curgerea timpului nu este percepută ca un fapt implacabil ci «rezumată» la atingerea diafană ce maturizează, îmbogățește, adaugă, statornicește.

Lirica Florentinei Danu este romanțată, cantabilă, făcută parcă pentru o întâlnire cu muzica și poezia. Premiile pe care poeta le primește, evenimentele pe care le organizează, prezența activă pe diferite site-uri literare, în varii antologii, toate acestea îi reconfirmă atât valoarea în rândul poezilor douămiiști dar și incontestabila sa valoare umană.

O carte ce se poate constitui într-o lectură plăcută, pozitivă, inspiratorie pe care sufletul o poate recepta prin ușurința și naturalețea mesajului transmis.

(**Gheorghe A. Stroia**, membru corespondent al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe)

Extrase din operă:

Ascultă

*Ascultă glasul mării cum te strigă,
Ascultă dorul legănat de val,
Purtat de vântul cel hoinar
Printre talazuri adormite.*

*Ascultă glasul mateloților cântând
Iubirea dulce, ca un legământ
Făcut sirenelor, plângând,
În larg departe de pământ.*

*Ascultă marinarii cu pletele în vânt,
Ce-și poartă iubirea navigând,
Prin valurile înspumate ale mării,
Lăsând în urmă lacrimi și patima uitării.*

*Ascultă glasul pescărușilor plutind,
Strigându-te la nesfârșit,
Ascultă glasul meu șoptind
Eternul TE IUBESC la infinit.*

Ninsoare de mai

*În seara când noi am pornit pe drumul fericirii,
Ningea cu flori albe și roșii...
În seara când ne-am oprit la Popasul Iubirii,
Ningea cu flori albe și roșii...*

*În seara când m-ai sărutat prima dată,
Ningea cu flori albe și roșii...
În seara când ne-am despărțit la poartă,
Ningea cu flori albe și roșii...
În seara când, în zadar, am strigat după tine,
Ningea cu flori albe și roșii...
Și astfel, a fost prea scurtă fericirea,
Dar ne-a rămas totuși iubirea
Și florile albe și roșii,
Ce ning peste mine, peste tine,
Peste noi amândoi
Ninsoare de mai, cu flori albe și roșii.*

Profil realizat de **Gheorghe A. Stroia**

Membru corespondent al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe

Simona DOBRIN

S-a născut la data de 24.06.1978, în Pitești, județul Argeș. Domiciliul actual: București. Studii: Facultatea de Marketing și Afaceri Economice Internaționale; Master: Drept Social Român și European.

Debut literar:

În anul 1999 în suplimentul *Argeșul în blugi* al cotidianului *Argeșul*.

Cărți publicate:

- *M-a picurat cu soare*, Editura Astralis, 2017, poezie;
- *Planuri paralele*, Editura Contraste Culturale, 2018, proză scurtă;
- *M-a nduiosat iubirea*, Editura Amanda Edit, 2019, poezie.

Apariții în antologii:

- *Juventiada - zece ani de la cenaclul Juventus*, Editura Juventus, 2006;
- *Ion Pillat. Acolo unde-n Argeș...*, Editura Alean C.J.C.P.C.T. Argeș, Pitești, 2011;
- *Prozatori în arenă*, Editura Betta, București, 2017;
- *UT SIS POPULUS – SĂ FIM OAMENI*, Editura Contraste Culturale, 2018;
- *Amprente pe cerul înstelat*, Editura Astralis, 2018;
- *Poeți în arenă*, Editura Betta, București, 2018;
- *Evadați din zăpadă*, Editura Inspirescu, 2018.

Colaborări la reviste literare: *Juventus*, *Antarg S.F.*, *Trimbulinzii*, *Argeș*, *Contraste Culturale*, *Convorbiri literar-artistice*.

Premii literare:

- Mențiune la Concursul de poezie *Primele iubiri*, Pitești, 2001;
- Premiul cotidianului *Argeșul* la Concursul de Poezie *Ion Pillat*, Pitești, 2003;
- Premiul al III-lea la Concursul Național de Poezie de dragoste *Leoaică tânără, iubirea...*, Pitești, 2004.

Referințe critice:

A publicat poezie, în 2017, apoi proză, în 2018, iar în 2019, oricât i-ar fi plăcut să vină în lumea literară cu volumul gândit în sfera dramaturgiei, pe care, mai mult ca sigur, îl pregătește cu meticulozitate, totuși, până îl perfectează, Simona Dobrin,

inspirată de Euterpe, a mai cochetat cu lirica poetică, a îmbuchetat stihurile și ne-a pus în față *M-a-nduișat iubirea*, volum de poezii publicat la Editura *Amanda Edit*. Cred că Simona Dobrin nu poate trăi fără poezie. Citind, mi-am dat seama că poezia e parte integrantă a vieții ei. Simte și trăiește poezia, și face, din viața ei de zi cu zi, poezie! Iubește frumosul, iar frumosul e... poezie!

În versurile ei descoperim fiecare trăire, fiecare simțire. Uneori trăiește nostalgia unei iubiri pierdute, din anotimpurile cu fluturi: "Ai lăsat de bună voie liniștea să se aștearnă/Peste tot ce-a fost frumos, peste visul meu de iarnă.../ N-am știut că sub nămeții de trăiri fără cuvinte,/ Se ascund înșelătoare gânduri ce îți trec prin minte.../ Și te ninge cu regrete și mă ninge cu săruturi.../ Mă cuprinde nostalgia anotimpului cu fluturi..." (*Ai lăsat de bună voie*, pag. 43); "*Și te ninge cu regrete și mă ninge cu săruturi...*", grandioasă metaforă, grandioasă trăire, după care, ca o deșteptare din acest atât de... ireal de frumos vis, un gând hâd, *rațiunea pură*, vine, *ticăloasa*, și-i ucide splendoarea, punându-i în față răsturnarea de situație, fatalul: "Dar mă uiți pe zi ce trece, ca și când nici n-aș fi fost/ Călător prin viața ta, încercând să-mi fac un rost...", și cruda realitate finală a acelui moment... trecut, când: "Încercând să reaprind focul iubirii/ În loc să-mi pun pe cap cenușă/ Mi-am suflat-o toată-n ochi...", drept pentru care: "Acum se vede de la o poștă/ Pata de cărbune pe vatra inimii...". (*Încercarea*, pag.94); Alteori se-alintă și se bucură, iar ACUM, acum, la timpul prezent, precum un copil răsfățat de soartă, *se joacă*, face ghiumbușlucuri strengărești, se vede clar că traversează o perioadă foarte frumoasă a vieții. Iubește, călătorește, se manifestă, evoluează... iubind, trăind frumos, îți lasă sufletul să zburde și să se bucure de frumosul din viața ei de acum! Jucăuș, i se adresează iubirii: "Să-mi fie dor/ Eu n-am crezut/ Că-mi poate fi/ De cineva.../ Credeam că știu,/ Dar n-am știut/ Așa ceva...// Când sunt cu tine/ Simt că mor.../ Iubirea toată/ E a mea!/ Și când nu ești/ Nu mă lăsa/ Să-mi fie dor!...". (*Nu mă lăsa!*, pag.92). Adâncă chemare!...

Visează... frumos, mărturisind-o duios: "Alături de tine/ Îmi văd viitorul/ Și numai cu tine/ Pot fi ce-mi doresc,/ Ești îngerul meu/ Și-o rază de soare/ Și tot ce iubesc!// Alături de tine/ Trăiesc fericirea/ Și-o mie de vise/ Din sufletul meu!/ Ești ziua de mâine/ Și-o viață voi fi/ Alături de tine mereu!" (*Alături de tine*; pag. 90); "Ești raiul cuprins într-o floare! / M-ai prins pe furiș de-al tău suflet" (*M-ai prins pe furiș*, pag. 56). Arătați-mi-l acum pe cel care n-ar vrea să fie-n pielea celui iubit și căruia i se face o asemenea mărturisire!!

Joc, joc, și iar joc, un joc frumos manifestat prin iubire și din iubire: "M-am îndrăgostit de tine!/ Nu știu oare cum să fac?/ Să îți spun ar fi mai bine?/ Sau mai bine-ar fi să tac?// Dacă tu nu mă iubești/ Și nu vrei să fii cu mine?// Dar dacă asta îți dorești?/ Oare cum ar fi mai bine?// Ce să fac, eu n-am idee,/ Însă timpul mă presează.../ Să îți fac o epopee?/ Oare te interesează" ("*N-am curaj...*", pag. 85); Și zic, e timpul să curgă epopeea, căci: "Fără oprire, direct din carafă.../ ai turnat peste mine iubirea" ("*M-ai prins pe furiș*", pag. 56).

Și în acest volum, ca și în primul, intitulat *M-a picurat cu soare* (Editura *Astralis*, 2017), Simona Dobrin, îi dedică mamei sale gânduri impresionante: "Mama mea – ființă divină,/ Mă îmbracă cu lumină/ Și mă umple de iubire/ Cu a sa caldă privire!.../

Din a ei îmbrățișare/ Izvorăsc raze de soare/ Și din vorba ei cea bună/ Izvorăsc raze de lună!.../ Un model și o icoană/ Ce o strig pe nume – mamă!" (*Mama mea*, pag. 38); "Primul ajutor de adevărată afecțiune/ L-am primit din palmele grijulii ale mamei/ Și a dat dependență foarte mulți ani./ De fiecare dată când mă simțeam rău/ O sunam repede pentru o nouă perfuzie./ De la o anumită vârstă a trebuit mărită doza,/ Per kilogram corp nu mai era suficient", iar mai departe, amintindu-și de mângâierile venite prin/de la prieteni, spune: "Mai completau prietenii când era o urgență". Asta, până când... "Până când mi-am găsit Donatorul Universal./ De atunci inima mea e racordată definitiv/ La Izvorul Nesecat al Iubirii Împărătești" (*Izvorul Nesecat*, pag. 13). Ce gânduri înălțătoare! Ce trăire magnifică!... "M-am racordat definitiv la *Izvorul Nesecat al Iubirii Împărătești*!!"...

Și decum s-a simțit "racordată" la "Izvorul Nesecat", la Tatăl ceresc, Îi dedică un sensibil și înălțător gând, exprimat într-un poem intitulat *Întoarcerea fiului risipitor*: "Am cerut fără să-mi pese/ Partea mea de moștenire/ Și-am plecat bogat de-acasă...// Dam petreceri tot mai dese,...// Și-uite așa averea toată/ Se și termină de-ndată/ Și-au urmat vremuri pe care/ Să le-ndur n-am fost în stare.// Copleșit de-a lor simțire// Mi-am venit atunci în fire./ .../ Să mă-ntorc la tatăl meu.../ Să îl rog să mă primească/ Nu în casa părintească,/ Ci-n curte, ca pe-un argat...". Bineînțeles că, iubitorul tată, revăzându-și copilul, a cărui întoarcere o aștepta, cu inima lui iubitoare de bun părinte, de multă vreme, bucurându-se, nu-și poate înăbuși tânguirea, și, mângâindu-l duios, îi zice: "–Of, copilule plecat/ Cât de mult am așteptat/ Să te-ntorci din nou acasă...". Versuri de o rară sensibilitate, versuri ce înduioșează orice suflet, dar, totodată, și o pildă de adâncă reflecție pentru noi toți, părinți și copii, deopotrivă, anume: Părintele, tot părinte rămâne, oricât am greși, doar noi să ne smerim și să ne recunoaștem greșeala. Căci, iată, ce ne-arată pilda! Ne-arată un tată iubitor, un tată copleșit de emoția revederii, un tată înduioșat, care pune, din nou, tot ce are la picioarele fiului... rătăcitor. Un tată care, încărcat de emoția revederii fiului, pe care-l credea, poate, pierdut definitiv, cu bucurie sfântă poruncește supușilor lui: "–Dați-i haina cea dintâi!/ Dați inel în mâna lui!/Ș i tăiați mare vițel/ Să ne-nveselim nițel,/ C-acest fiu al meu plecat/ Mort era și-a înviat!" (pag. 24). Fără cuvinte!...

Undeva într-un poem, Simona Dobrin vorbește de... transhumanță, și DA, citind și iar citind cărțile ei, fără s-o fi cunoscut în toată profunzimea, consider că poeta Simona, dar și Simona-omul, chiar este în transhumanță. Termenul fiind unul profund spiritual: "Buzunarul de la piept/ Încărcat de serenade/ Stă să pice în apusuri/ Troienind visările.../ Îl cos repede cu gândul,/ Pun un petic de speranță,/ Să îmi fie garnitura/ Dorului de transhumanță... (*Buzunarul de la piept*, pag.14).

Alintată de Muză, bucurându-se de daruri, tot ca-ntr-un joc de copii răsfățați, îi dedică și ei câteva gânduri: "Muza mea nu e cuminte/ Îmi tot circulă prin minte/ Și de la o vreme-ncoace/ Îi tot place să se joace.../ Și aleargă de nebună/ Inima să mi-o supună/ Ea e muza mea de fel/ Eu, artistul ei fidel! (*Muza mea*, pag. 49).

Încrezătoare în iubire, inspirată de Muză sau, mai bine zis, de "Izvorul Nesecat al Iubirii Împărătești", care-o răsfăță infinit, umplându-i sufletul cu bucurii, cu nădejdi de împlinire deplină și lumină, nu părăsește cadrul, ci zice: "Și stau și mă gândesc la tine/ În noaptea asta de Undrea,/ Ce bine-a fost să fii cu mine/ Și ce păcat, de nu

era...// Ji-am dăruit iubirea mea curată/ Și plâng și râd și ard și... te iubesc!" (*Ce bine-a fost*; pag. 74); "Și mă tulburi și îmi place/cum mi-aluneci printre gânduri.../ cum sfios mă chemi la tine/ să îți fiu motiv de visuri.../ cum pictezi în lutu-mi fraged/ noi modele de iubire.../ noi simțiri tu naști în mine,/ și mă umplu de-mpănire..." (*Și mă tulburi...*, pag. 26); și... "Ești ultimul meu zbor spre o lume de vis/ În care mă nasc și mă pierd în orice secundă...", iar la final, sigură pe ceea ce simte și trăiește, sigură că a reușit să-mblânzească Destinul și să-l facă să lucreze după regulile ei, spune concis: "Fugim cu toții să dăm/ O lovitură de teatru/ Destinului!" (*Fugim de realitate*, pag. 82).

Să dăm, dar, așa cum ne spune poeta, o lovitură de teatru Destinului, atunci când el este nemilos! Să-l înfruntăm, cu curaj, sau să-ncercăm să-l convingem să se dea de partea noastră, punându-ne toată nădejdea în... *Tatăl Iubitor*, chiar de suntem, de multe ori, vremelnici... *Fii Risipitori!* Să ne alungăm fricile, angoasele, să lăsăm la o parte trecutul, mai ales dacă el este unul dureros și apăsător, să nu-ncercăm să reaprindem "focul iubirii", când știm că ea este... moartă deja, să-nvățăm să nu ne suflăm singuri "cenușa-n ochi", ci, mai degrabă, să fim smeriți, și-atunci când greșim, să ne-o turnăm "pe cap", tocmai ca nu cumva suflându-ne-o în ochi, să ajungem să se vadă "de la o poștă /Pata de cărbune pe vatra inimii...".

Poemele din prezentul volum, dincolo de iubiri trecute și/sau prezente, din care emană nostalgii sau visări duioase, ori speranțe în frumuseți și împliniri depline, dincolo de jocul lor copilăresc, (unele), dincolo de răsfățul și alintul cu care, alteori, cochetează cea care îmbuchetează gânduri și trăiri, îmbrăcându-le în magnifice metafore ("*Și te ninge cu regrete și mă ninge cu săruturi*", inspirată de muza care... "*nu e cuminte*", ci "*aleargă nebună*", "*circulă prin minte*", "*inima să-mi supună*", "*ea muza mea de fel*", "*eu artistul ei fidel*" – ce joc, ce mister!, Muza și Artistul, amândoi, el și ea, ea și el, două *entități* din lumi diferite, sau, poate, din aceeași lume, care se caută, poate chiar fără s-o știe, și se găsesc, și care, descoperindu-se, într-o simbioză deplină, se oferă unul altuia cu totul și întru totul, iar, în final, după dansul prinderilor și al desprinderilor, trecând, deseori din real în ireal și invers, rămas singur cu el, autorul (artistul), parcă deșteptându-se, se descoperă gol și strigă: "*Stau și plâng în fața Ta,/Doamne, nu mă lepăda! /Mă consider vinovat, /Că de frică, te-am trădat...*"), ne arată un autor preocupat de frumos și de bun și de găsirea aceluia profund divin, care luminează simțirea și trăirile, care dezvoltă și sacralizează tot ce mișcă-n Univers, ne arată un om care, plin de speranțe, caută, ne arată un om plin de credința în împlinirea prin Dumnezeu, Cel Care îi oferă oricărui *fiu... rățacitor*, toate darurile Sale, din prea plina Sa... **NECONDIȚIONATĂ IUBIRE!**

Toate la un loc, fac ca, din când în când, minunea să se producă, să aibă loc creația, și, poate, într-un final, desăvârșita... operă!"

(Antoneta Rădoi, din Prefața cărții *M-a-nduioșat iubirea*)

"Volumul de proză semnat de tânăra scriitoare Simona Dobrin, intitulat *Planuri paralele* (Editura *Contraste Culturale*, Giurgiu, 2018), descoperă o restructurare ideatică, onirico-metaforică a trăirii umane contemporane. Existența celor ce sunt întru devenire nu poate cunoaște un final, decât într-un spațiu al numinosului, încadrat în sfera hiperbolică a transcenderii spre un dincolo iluzoriu.

Descoperirea unui univers, clădit cu migală ludică, în care viețuirea poartă semnul dialogului ontologic ființial, este un semn de recunoaștere a unui univers ce

deschide timpuri paralele de existență umană. E un drum al căutării, început prin date ale lumii contemporane, prin evenimente comune, care nasc metamorfoze onirice, deconstrucții ale unor lumi fantasmagorice, care, toate, se reconstruiesc în cheie labirintică. Modelul *labirintului*, ca ieșire din peștera necunoașterii, în linie platonică, la lumina transcenderii în calea adevărului, descrie drumul inițiativ spre centrul ascuns.

O căutare asiduă spre *dincolo*, conturează întreaga acțiune epică a volumului. Simbioza sferelor, a personajelor, într-un conglomerat al recapitulării în persoana unui creator de destine, ce comunică între planurile paralele ale lumilor creionate în nuanțe vii, puternice, de transgresare a comunului uman, poartă stigmatul rodirii, o rodire creatoare, ce naște fior, simțire trăire autentică.

Volumul *Planuri paralele* deschide perspectiva introspecției transpersonale. Este creuzetul imaginarului, a trans-modernului, a existenței dincolo de limitele spațio-temporale umane. Totul se îmbracă în haina transformării, în punct de rostire și devenire, de reconstrucție umană.

Nu se poate cataloga nimic, în aceste planuri, fără a se ține seama de eterna traversare a punților ce le leagă. Acest semn – simbol al lumilor poate ajunge a fi o punte unicat, ce reclădește, prin fiecare dublă sau plurivalentă legătură a lumilor descrise de episoadele volumului *Planuri paralele* –, devine o dublă oglindire umană. Totul se încadrează pe linia de transformare ființială într-o rescriere a unor destine, ce poartă semnul Creatorului Unic, ascuns în fiecare mască a destinului nuanțat în text.

Devenirea implică trăire către celălalt, conturare a propriei identități cu a celuilalt, personajele devenind vii prin extensia viețuirii lor în altul și în altul, mereu în altul. Se definesc prin acțiunile celorlalți. Dar își păstrează un drum al redevenirii personale, prin ceea ce pot primi, în sensul reorientării transpersonale.

Deschiderea spre un celălalt, a eului ființial, este reflectată prin descrieri minuțioase, prin redări ale sentimentelor contradictorii, ale impulsurilor ce determină o stare conflictuală ce descătușează, irumpe în dezvoltarea dintr-un plan, într-un alt timp, spațiu, univers. Totul se deschide pentru primi oglindirea perspectivei onirice, a visului într-o îndeplinire a sorții. Personajele acoperă un areal vast, de un colorit divers și care reunește tipologii specifice transgresiunii umane.

Simona Dobrin conturează mereu un alt univers oniric în alt univers oniric, precum într-o ciclicitate sferică, în care personajele sunt identificate cu stări existențiale himerice, în care căutarea devine cheia de acces, spre împlinire, spre atingerea deplinătății destinului”.

(Victor Constantin Măruțoiu, revista *Convorbiri literar-artistice*)

”Simona Dobrin, o autoare hăruiată cu darul scrisului. De-o sensibilitate și-o gingășie arar întâlnite în acest mileniu, trei, mileniul gălăgiei, al zarvei, a datului din coate spre a lua locul altuia –, deloc sofisticată, cu ușurință de copil răsfățat de har și acoperită cu delicatețea Duhului revărsat asupra ei, din belșug, ea pune în pagină, atât în proză cât și în poezie, realul absolut, exact așa cum el se-ntâmplă în viața de zi cu zi, dând frâu liber divinului din ea să creeze cu simplitatea omului desăvârșit, căruia i-a fost dată cunoașterea.

Fie în poezie, fie în proză, ea-și pune ”cu măsură măsurată” și cu multă delicatețe cuvintele. ... Chirurgisește cu naturalitatea înăscută a chirurghului dibaci, aranjând cu delicatețea laserului cuvintele, reușind fără efort să te pună în fața faptului împlinit, dar să te pună nu oricum, nu doar cu mintea sau cu ochiul, cu

privirea cea dinafară, ci și cu... inima. Și, astfel, tu, cititorule, ești acolo, fix în punctul cel mai însemnat al povestirii, și nu doar un martor care vezi ce se-ntâmplă, ci faci parte din descriere, din scenă. Substituindu-te adesea personajului, trăiești clipa!”.

(**Antoneta Rădoi**, Fragment din Prefața volumului **Planuri Paralele**, publicat și pe site-ul cultural **Cafeneaua interviurilor**)

”Aflată la vârsta maturității creatoare, Simona Dobrin dovedește o egală tentație, atât pentru poezie, cât și pentru proză, în fiecare specie dându-și rezoluția specifică. Autoarea scrie o poezie de observație și meditație pe tema unică a iubirii, dezvoltată bipolar, ca eflorescență a credinței, dar și ca inspirație sapiențială. Poezia e credibilă și într-un registru formal foarte divers, de la versuri de structură clasică, la versuri libere. Se remarcă poemul în vers liber *”Prea târziu”*: *În timp ce mă întorceam/ Din cruciadele duse în numele iubirii/ Te-am zărit pe harta sufletului meu/ La kilometrul zero./ Mă așteptai să-mi legi rănilor/ Și să mă vindeci/ De noi cuceriri.// Nu reușeam să văd dincolo de mine/ Când m-am trezit, era prea târziu.../ Dragostea umbla liberă prin venele mele...*

Simona Dobrin nu pare interesată de meditația filosofică sau de o construcție morală a sentimentului, cât de obiectivare în planul existenței imediate, a locurilor și anotimpurilor în care se plasează un cuplu fericit/nefericit.

Autoarea se joacă cu sensurile lirice, și dacă a scris o poezie despre un *”Prea târziu”*, la câteva pagini mai departe apare și un poem *”Prea devreme”*: *M-am desprins din lanțurile vieții/ Nimeni n-a putut să îmi explice/ De ce-mi bate inima ta în piept/ Călătoresc pentru amândoi departe de trupuri.../ (...) / Să mă-ntorc?/ Nu văd nici o stea pe cer!/ Poate e încă prea devreme pentru noi!...*

Există o aspirație a credinței, care marchează atitudinile și sentimentele și care contribuie cu o notă de profunzime la semnificația sensurilor, dar și o tentație de a finaliza poemele printr-un gen de morală a fabulei: *Privesc în sus și-aș vrea să cer/ Deși e iarnă și e vânt/ Să uit că sunt pe-acest Pământ/ Doar un mister... ”Doar un mister”*.

...Proza reține prin evadări în supranatural, sau personaje bine conturate în contextul unor accidente ecologice, al unui interes pentru mediu, pentru așa zisa natură... [...]. Personajele au o anumită predestinare a destinului, și-și urmează traiectoria dincolo de fracturările liniei vieții, urmând uneori experiențe supranaturale și extratemporale de care nu sunt conștiente, așa cum se întâmplă în prima proză din volumul *Planuri Paralele*, intitulată *Atacul*, în care un tânăr reușește să respingă atacul cu un cuțit al unor derbedei numai prin faptul că reușește să întindă mâna spre ei. Conciziunea narativă este o artă adevărată și autoarea atinge performanța de a spune cele mai credibile povești în cele mai puține pagini”.

(**Aureliu Goci**, critic literar, revista **Arena literară**, nr. 12/2019)

Profil realizat de **Antoneta Rădoi**,
Redactor-șef **Convorbiri literar-artistice**

Nicu DOFTOREANU

S-a născut în anul 1951 în București. Este absolvent al Institutului Politehnic București, din anul 1975.

Debutul literar l-a făcut publicând în Revista *Ing* și în Revista 6.20.77 care apărea în cadrul Întreprinderii Tehnometal București, amplasată în Bucureștii Noi la capătul tramvaiului 6 și 20 precum și la capătul mașinii 77 – *de unde și numele revistei* – unde în perioada 1977–1978 a publicat mai multe poezii: *Mândrie*, *Tangoul ochilor albaștri*, *Arborele Genealogic* și *Tangoul Curiozității*.

A fost membru activ al Cenaclului *Fântâna Mioriței* inițiat de scriitorul Emanoil Cobzalău în cadrul Întreprinderii de Mecanică Fină București în perioada 1980–1982, care edita și revista cu același nume, unde a publicat poezia *Tangoul Vîrștelor*.

A mai publicat, în anii 1990 și 1991, în ziarul *Adevărul* poezia *Mândrie*, iar în *Suplimentul Literar Artistic al ziarului Tineretul Liber*, poeziile: *Tangoul Vîrștelor*, respectiv, *Tangoul meu* și *Rugă pentru un fluture*.

A colaborat la ziarul *Gând Românesc* din Alba Iulia unde a publicat în anul 1990 poeziile *Mândrie* și *Rugăciune*.

Din anul 1997, a început să participe la ședințele lunare ale cenaclului *Destine* din cadrul societății culturale cu același nume, condus de scriitorul, editorul și omul de cultură Victor Gh. Stan, ce editează ziarul cu același nume, unde i-au fost publicate mai multe poezii. Tot aici a publicat primul volum, în aprilie 2000, ca laureat al concursului *cititorul punctează poetul*.

A postat pe site-ul *Clubului Cafeneaua Literară* mai multe poezii și a publicat în revista asociată acestuia "*Cronopedia Revista culturală Penița de Aur*", precum și pe site-ul *Amprente de Suflet*.

A publicat poezii în antologiile *Copacul cu Frunze albe*, *Cuvinte sculptate*, *Mama*, *Planeta Iubirii*, *Din Livada înflorită a iubirii*, *Perlele Domnului*, *Tata*, *Căpușa*.

A publicat constant în *Ziarul de Cluj*, site: <http://cluj-am.ro> și în revistele *Apollon*, *Gândul Anonimului*, *Literar ing*, *Onyx* din Irlanda, *Pagini Românești* din Noua Zeelandă, *Cetatea lui Bucur*, *Cronica Fundațiilor*, *Independența Română*, *Bogdania*, *Vatra Veche*, *Chronos-Penița de aur* etc.

Volume de autor:

- *Tangouri*, Editura Destine, 2002;
- *Tangoul, mereu Tangoul*, Editura Destine, 2004;
- *Sub semnul Tangoului*, Editura Destine, 2005;
- *Tangouri Altfel*, Editura Destine, 2008;

- *Tangoul mereu Tânăr*, Editura Destine, 2010;
- *Tangouri de Ieri, Tangouri de azi*, Editura Arefeana, 2012;
- *În ritm de Tangou*, Editura Destine, 2013;
- *Tangouri sub...acoperire*, Editura Editgraph Buzău, 2014;
- *Tangouri Dintodeauna*, Editura Destine, 2015;
- *Un Tangou numit Dorință*, Editura RoCart, 2016;
- *Nordicus Tango*, Editura Arefeana, 2017;
- *Tangouri zglobii despre copii și nu numai*, Editura Rawex Coms, 2018;
- *Tangouri potrivite... în stil englezesc*, Editura Astralis, 2019.

Premii:

- Premiul I la Concursul Național de Poezie "cititorul punctează poetul", Ediția a VI-a 1998 organizat de Societatea Culturală "DESTINE" cu poezia "Rugăciune" publicată în nr. 80 din 1998 a ziarului "Destine" (rezultatul jurizării cititorilor publicat în nr. 81/1999). A mai luat premiul III în 2001 și premiul II în 2002 la același concurs;
- Premiul de Excelență oferit de Clubul Cafeneaua literară acasă și Cronopedia în anul 2014, Diploma "Nichita Stănescu 2015" de la societatea Culturală Apollon și Diploma de Excelență de la Societatea Culturală Destine;
- Diploma de excelență de la *Apollon* și *Destine* în anul 2015.

Aprecieri:

După ce autorul a decis ca toate poeziile și cărțile publicate să poarte numele de *tangouri*, în volumul ***Tangouri dintotdeauna***, acesta caută să ne convingă de magia și frumusețea pasului înapoi specific acestui dans.

Suntem tot timpul tentați, îndemnați, educați, chiar forțați, să facem doar pași înainte. Începând cu primul pas, continuând pas cu pas sau chiar sărind mai mulți pași deodată, dar să fie înainte. Nimeni nu ne îndeamnă să facem, uneori, și pași înapoi. Să fie bine așa!...

Imaginați-vă că mergeți într-o direcție pe care, la un moment dat, întâlniți un zid de care nu mai puteți trece. Știind și dorind să faceți doar pași înainte, puteți să vă loviți de nenumărate ori de acel zid, care de regulă nu cedează, și să rămâneți acolo. Este cazul tipic de clacare a unora care nu au cunoscut decât succesul și care la primul insucces nu mai știu cum se poate merge înainte. Fiind prea aproape de obstacol este foarte dificilă vederea unei posibile ocoliri. Cunoașterea, acceptarea ideii de a face și pași înapoi, atunci când este cazul, oferă o altă perspectivă a obstacolului întâlnit și se poate găsi o soluție de ocolire a sa. Uneori acești pași înapoi te pot aduce chiar în poziția de unde ai plecat, dar tot este un avantaj, pentru că știi, de data aceasta, calea care nu duce la succes și, conștient, alegi o altă variantă. Omul ciclic nu este neapărat un om neperformant!

Ce exemple ne oferă viața?

În tehnică sunt nenumărate exemple în care se arată forța rezultată din realizarea, atunci când este cazul, a pasului înapoi. Da, pasul înapoi înseamnă forță!

În mecanică vibrația, care reprezintă pași deși, alternanți înainte-înapoi, reușește să facă ceea ce o mișcare doar pe o singură direcție nu ar reuși, iar dacă ne gândim la fenomenul de rezonanță, se pot dezvolta forțe uriașe din sincronizarea unor pași mici

și deși înainte-înapoi. S-au rupt poduri uriașe, cu structuri mecanice impresionante, bine dimensionate la forțele statice, din corelarea în timp a pașilor unor soldați!...

În electrotehnică, curentul continuu nu trece prin condensator, care nu este altceva decât o întrerupere a circuitului, pe când curentul alternativ, o succesiune de curenți electrici înainte și înapoi, trece prin condensator fără probleme, condensatorul nemaifiind un element de întrerupere ci un element de închidere a circuitului. Dacă circuitul electric se deschide, și includem și atmosfera în acesta, atunci ajungem la undele electromagnetice, care trec aproape prin orice. Undele reprezintă tot succesiuni de curenți înainte-înapoi! Și lumina este o undă electromagnetică. *Doar cu pași înainte nu am putea avea lumină!...*

Pașii înainte-înapoi sunt și frumoși! Imaginați-vă un dans, un tangou de exemplu, doar cu pași înainte, fără pasul înapoi! Sunt trimiteri înapoi în viață și trimiteri înapoi în istorie, la fel de pline de nostalgie.

În poemul *Tangoul bătrâneții*, face mulți pași înapoi cu referiri la cei tineri: *Și chiar de vezi ce-a fost greșit,/ ...nu poți să-ndrepti:/ Ești depășit!/ De vrei cumva a face schimbul/ Constați că nu-ți ajunge timpul!*

În poemul *Tangoul gândului trecut*, nostalgia pașilor trecuți este și mai puternică: *Când pe hârtie-am așternut/ Povestea unei mari iubiri de... VIAȚĂ./ Alt OM am fost, atunci/ Când am privit, de jos în sus.*

În poemul *Tangoul retrospectiv*, amintirea anilor trecuți îi provoacă o explicație a diferenței de trăire: *Pentru că în TINEREȚE/ Până și TRISTEȚEA mirosea a frumos!*

Poemul *Tangoul Stării Eminescu* este o trimitere emoționantă în timp, cu ambele secvențe înapoi dar și înainte, pentru că Eminescu nu are o limită de timp viitor, dar și o reflectare a lui în tot ce este român: *Atunci simți că El provine... și din tine și din mine!/ Fiind un cumul de DESTINE al românilor de bine!*

În poemul *Tangoul istoric*, autorul face referire la ciclicitatea istoriei: *Că și dacă nu ne-am pricopsit/ ...important e că am supraviețuit!/ Și-i dovedit, la modul biblic,/ ...că-n viață totul este ciclic,/ Așa că poate,/ cu puțin noroc,/ vom pune iar cândva la loc.*

În poemul *Tangoul amintirilor*, rolul important este al inteligenței utilizării timpului: *Dar TIMPUL,/ imuabil și solemn,/ De mic m-a informat că asta e cu neputință... în INFERN,/ Unde,/ când vrei de toate, dar nu poți nimic, Trebui să stai un pic pe loc!/ Să nu te-arunci orbește-n foc!*

În tot capitolul *Tangou despre timp* sunt referiri la pașii înapoi. În poemul *Tangoul timpului* este o sublimă invitație în trecut: *Așa că astăzi vă propunem o schimbare:/ Veniți cu noi unde tristețea... moare!/ Și viața capătă culoare dintr-o dată/ ...o singură culoare ce arată/ Ca rochia de mireasă... ALBĂ TOATĂ,/ Așa precum a fost cândva, demult,/ Atunci, când totul era încă la-nceput.*

Poemul *Tangoul secret al călătoriei în timp* este un regal al pașilor înainte și înapoi, dar care se supun în final DESTINULUI: *Venim pe lume echipați/ Dar unii nu-s prea așteptați,/ De-aceea care,/ uneori,/ nu sunt de viață, iubitori.../ Fiind mult prea mult.../ nepăsători?!/ Și totuși noi călătorim și nu-cercăm să ne oprim,/ Deoarece născând suspinul,/ Chiar viața ne-ndulcește chinul/ Pe care-l regăsim intact,/ Deoarece avem păstrat.../ Acolo-n noi de fapt... DESTINUL!*

În poemul *Tangoul mașina timpului* autorul reia implicit ideia destinului: *Trecut,/ Prezent,/ sau Viitor/ E imprimat în noi neîncetat/ Chiar de la-nceputul lor!/ Plimbările*

prin timpul ce ni-i dat,/ Care ne stă la toți în față/ Ne-nvață numai spre sfârșit/ Că... toate-s decalate-n viață/ Și că nimic nu este infinit!/ Cu toate astea-s liniștit.

Poetul analizează totul, din trecut, prezent și chiar viitor, cu sensibilitate și umor, în ritm de tangou, neuitând nici pasul înapoi, care dă farmec, forță, frumusețe și plăcere demersului, aducând o importantă contribuție la cunoașterea poetică, care uneori este mai premonitivă decât cea fizică sau matematică.

În volumul **Un Tangou numit dorință**, autorul arată o dorință de a scrie poezie în ritm metaforic de tangou.

Începe partida de dans cu câteva mișcări generale, în poeziile: *Un tangou numit dorință: Ca-n vremea primelor iubiri,... /Când viața n-avea amintiri /Crezând că totu-i cu puțință, /Și se numea simplu... DORINȚĂ!/,* sau *Tangou pe... credit: TIMPUL e nemuritor și nu prea-nțelegător! /Așa că să încercăm să nu îl prea supărăm, /Când, aseasonat cu dor, se impune... CREDITOR!/,* în ultima, cerând îngăduință dacă dorințele nu le va putea îndeplini în timpul pe care și l-a propus.

Continuă în forță *dansul* cu secvențe orientate spre dorința de bine pentru națiune, în poemul *Tangoul națiunii: Națiune tulburată /Prea te-ai lăsat torturată /De cei ce ți-au confiscat /Zâmbetul imaculat!/,* sperând la sprijinul tradiției, în poezia *Tangoul tradiției: Ignorând ce s-a-ntâmplat /În trecutu-ndepărtat, /Când un vodă prea puternic /Ne-a ținut în întuneric /Unde strălucea doar banul, /Care ne-a corcit și-azi neamul! /Ce-a permis adeseori... /Dezbinare-ntre valori!/,* sau al religiei creștine, în *Tangou creștinesc: Unde sunt acum mai marii ce se luptau cu tătarii?! /Poate că nici iataganul, ce-l tăia pe Brâncoveanu, /Nu mai pare un simbol oamenilor din popor /Ce au ajuns păcătoși,... momiți de necredincioși!.*

Mai scade ritmul, când dă de obstacole în găsirea unor căi de acțiune favorabile pentru națiune, care sunt destule, precum, dezorientare, în *Tangou dezorientat: Tendința din adolescență /Supranumită abstenență, /A fost pe vremuri lăudată, /Dar din păcate-abandonată, /Deoarece iubirea nici nu mai contează/,* sau, regrete, în poezie *Tangou regretabil: Prea multe angajamente... fără realizări curente! /Uităm total de IUBIRE, dar ne dorim FERICIRE. / În băătălia schimbării ne supunem greu iertării!/,* sau teama de viitor, în poemul *Tangoul viitorului ucis: Viitorul ne-a fost ucis spiritual la spital /Într-un mod barbar, /De către cei care au spart globul de cristal! /Atunci, / Precis! / unii s-au dezis și de ultimul vis, /Eliminat brutal de așa-zisi fărtați, /Încurajați de regulile strîmbe /Din care-adeșea nu rămân nici umbre!*

Un rezultat preconizat al demersului de bine pentru națiune este destul de incert pe termen scurt și reiese din poezii precum *Tangou la ruletă: Toți cei ce și-au jucat destinul la ruletă /Au mers de multe ori pe bicicletă, /Așa că nu au nici o scuză!... /Chiar deloc! /Când tot acuză lipsa de noroc /Și dau mereu vina pe... roată /De fiecare dată!/,* dar autorul ne îndeamnă la... răbdare și așteptare, precum în poezia *Tangoul așteptării: De a îți urma chemarea / Spre iubire, fericire... adică spre împlinire, /Ce-i degeaba de n-ai HAR! /Strici din fașă încercarea și îi înăbuși mișcarea! / Orice planuri ai de zbor spre un trainic viitor / Eșuează fără DOR!*

Tangoul metaforic al poetului Nicu Doftoreanu ne conduce, cu doi pași înainte unul înapoi, printre cele mai actuale probleme ale omului și nației, vorbind despre iubire, indiferență, sau chiar ură, cu speranța că realitatea viitoare va fi mai bună. Chiar dacă expresia poetică folosită are ritmul tangoului, în speranța de bine, este vizibilă dorința autorului ca în realitatea faptelor să se elimine pasul înapoi, fiind pozitiv în demersul său.

În volumul ***Tangouri zglobii despre copii și nu numai***, autorul se întoarce la copilărie prin tangoul poetic. Printr-o insistență caracteristică copiilor, autorul încearcă să lege artistic două dintre extazurile studiate de Emil Cioran în tentativa sa neterminată de teză de doctorat, *Funcțiunea gnoseologică a extazurilor* din perioada anilor 1930, rămasă pe veci neterminată, este vorba de *legătura dintre poezie și dans*.

În volumele ***Nordicus Tango*** și ***Tangouri potrivite... în stil englezesc***, Nicu Doftoreanu extinde spectrul său poetic și spre cititorii de limbă franceză, respectiv engleză, prin traducerea unora dintre *tangourile* sale.

Unde va ajunge autorul cu poemele sale denumite *tango*?

Fie literatura se va lărgi cu o nouă formă de poem a cărei denumire provine dintr-o altă artă, cum s-a mai întâmplat cu *pastelul*, nume provenit din pictură, în epoca puseului parnasian din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, fie lumea literară se va obișnui cu aceste titluri, considerându-le doar ca pe o figură de stil dragă autorului și se va concentra pe conținutul, foarte dens de altfel, al scrierii acestuia, fără să conteze prea mult titlurile. Personal, prefer o diversitate a titlurilor care să sugereze esențele poemelor respective.

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Eugenia DUȚĂ

Eugenia Duță (pe numele de fată Ginela-Eugenia Dumitrescu) s-a născut în 1950, pe 17 iunie, în București. La 4 ani știa deja să citească și să scrie. La această vârstă a fost cel mai tânăr cititor cu fișă la biblioteca publică *Cezar Boliac*, din cartierul unde locuia. Urmează clasele elementare la Școala nr.172 *Costeasca*, apoi, din clasa a VII-a se mută la Școala medie (ulterior Liceul) nr. 6, Pajura. Este premiantă în toți cei 12 ani de studii. A excelat în științele exacte, matematică-fizică, dar la olimpiadele școlare a participat la cele de limba și literatura română, unde a primit și câteva premii.

La 13 ani a scris primele versuri și un roman, care s-a pierdut. A continuat să scrie poezie, participând, ca membru fondator, la Cenaclul literar *George Călinescu* care a funcționat în cadrul Casei de Cultură *Modern Club*, raionul Grivița Roșie, sector 1.

Debutul are loc în 1967, la revista *Țara visurilor noastre* din Oradea. Colaborarea cu această revistă a durat câțiva ani. A publicat versuri și proză scurtă și a avut și câteva pagini de autor.

În anul 1969 intră la Facultatea de Electronică și Telecomunicații, pe care o termină în 1974 și se angajează ca inginer electronist la o fabrică de aparatură industrială, IEMI. Aici participă la elaborarea unor standarde pentru aparatura electronică și timp de 22 de ani se ocupă de omologarea seriilor zero ale aparaturii medicale, și industriale. În 1993, începe declinul producției electronice românești și în această situație se reorientează profesional, în contabilitate. Are doi copii, un băiat născut în 1976 și o fată, născută în 1979. Paralel cu activitatea tehnică, nu renunță la cea literară. În anul 1981, scrie romanul *Rătăcitoarele drumuri* pe care îl prezintă la un concurs al editurii *Albatros*. Romanul nu este premiat, dar lectorul, doamna **Herta Spun**, o încurajează să continue. Selecții din aprecierile făcute asupra acestuia:

„Se pune problema: putem promova și o – destul de bine scrisă – „literatură de consum”? Iată un roman de dragoste, purtând amprenta clară a unei gândiri, a unui mod de receptare a lumii – pronunțat feminine, roman de dragoste îndepărtându-se de clișeele genului în primul rând pentru că se petrece, cu tot ce are decisiv, în absența bărbatului. ... Romanul este scris cu lungimi, dar cu o certă sensibilitate de o femeie probabil tânără, posedând poate câte ceva din temperamentul ambelor eroine ale căror vieți paralele constituie de fapt subiectul cărții. (...) Manuscrisul nu poate fi premiat dar nu poate fi în nici un caz ignorat. Tradus din vreo limbă europeană el ar fi putut figura, cred, fără dificultăți în colecția "romanul de dragoste" al editurii

Eminescu, unde apare, de pildă, lacrimogenul serial de romane „Torente” de Ane Marie Desmarset, căruia îi este net superior.

Roman de dragoste? Mai degrabă o demonstrație a felului cum două caractere feminine diferite se pot descurca, pot evolua uman în absența dragostei. Unele pagini amintesc de atmosfera creată de tânăra Cella Serghi în “Pânza de păianjen”....” (Lector: Herta Spuhn – Ianuarie 1981)

Din păcate, la un pas de publicare apare mișcarea „*Transcendentalilor*”, care a determinat o „vânătoare de vrăjitoare” ce a avut urmări nefaste asupra vieții multor intelectuali de elită. Romanul avea unele exprimări privind continuarea existenței spiritului și după dispariția suportului material – trupul – teorii care păreau legate de acest fenomen (acuzat de faptul că sub activitatea spirituală se ascundeau intenții de subminare a statului și regimului comunist), așa că este sfătuită să nu mai încerce să tipărească volumul. Din acest motiv nu mai încearcă să tipărească nici al doilea roman, *Iubire interzisă*, scris în 1978.

În 1990 este redactor co-fondator și reporter la revista *Bună Ziua*, care a fost al șaselea ziar independent înregistrat după evenimentele din 1989. A urmat în același an colaborarea ca redactor și tehnoredactor la o revistă de modă, *Diana Star*.

În 1991 este fondator, alături de sora sa, Cristiana Angelescu, al revistei *Divertis*, dar și redactor șef, tehnoredactor, editor și reporter. Revista, care avea un profil cultural, dar conținea și o pagină de evenimente politice interne și externe, este bine primită de public însă, din cauza unor dificultăți financiare apărute în urma colaborării neinspirate cu un difuzor fraudulos, își oprește apariția.

În 1995 se recăsătorește, devenind nora poetului Gheorghe Duță Micloșanu, pe care îl consideră un mare creator. În 2006, ca asociat al firmei *Proprio del Arte*, care avea și profil de editură, tehnoredactează volumul bilingv de versuri *Poeme* al acestuia. În paralel colaborează cu editura Arefeana, participând la machetarea volumelor *Liturghii crepusculare* și, postum, *In memoriam*, care cuprinde selecții din opera poetului dispărut, volume la care creează și copertile.

În decembrie 2011 înființează editura **Fast Editing** și se orientează spre lucrări de tehnoredactare și editare cărți, dar și machetare și concepție coperti.

Volume personale:

- 2009, *Vis de tinerețe*, poezie;
- 2009, *Izgonirea din rai*, povestire biblică, la Editura **Fast Editing**;
- 2012, *Rătăcitoarele drumuri*, roman;
- 2012, *O poveste cu fetica frumușica*, povestire pentru copii;
- 2017, *Frumușica în pădure*, povestire pentru copii;
- 2017, *Iubire interzisă*, roman;
- 2017, *Destin*, roman;
- 2018, *Căprioara*, roman;
- 2019, *Maktub – în căutarea drumului rătăcit*, roman;
- *Poveștile Nanei*, povestiri pentru copii;
- *Singurătea iubirii*, versuri.
- 2020 *Plimbări solitare* – proză scurtă; *Manuscris de cititor* – cronici literare – la Editura **Betta**;
- 2019, *La porțile vieții*, roman, apărut ca urmare a câștigării premiului 2 la Concursul de proză scurtă *Nicolae Velea*.

Participări la cene literare:

Cenaclul *Octavian Goga* de la Centrul Cultural Mihai Eminescu; Cenaclul *Arena Literară*, sub auspiciile Editurii *Betta*; Cenaclurile: *M. Grănescu*; *Ion Rotaru*; *Ileana Vulpescu*; *Antim Ivireanul*, *Literar ing*, *Astralis*, sub editura cu același nume.

Prezențe în Antologii:

- Antologia „VIS CU NICHITA” editată de Societatea Culturală APOLLON 2020 – Editura Ro.cart – cu poezii și proză scurtă;
- Antologia concursului „RADU CÂRNECI” – editată de Editura Betta – cu un grupaj de poezii cu tema „Anotimpuri”;
- Antologia „1989 UN NOU ÎNCEPUT?” – Editura Betta, cu proza scurtă „O fată oarecare”;
- Antologia „CONDEIERI DE SECOL XXI – TRIUMFUL TIMPULUI PRIN SCRIS” – STARPRESS 2020; cu fragment de roman și o proză scurtă.

Colaborări la reviste:

Din anul 2018 colaborează și cu diverse reviste, unde publică eseuri, texte de proză sau poezie, dar și cronici literare: *Rotonda Valahă*, *Bogdania*, *Astralis*, *Convorbiri literar-artistice*, *Litere*, *Portal Măiastra*, *Arena Literară*, *Literar Ing*.

Cronici literare ale unor volume editate de Fast Editing sau de alte edituri:

- *Mansarda visurilor*, *Adara*, *Secretul de la Costișa*, *Cântec de lumină*, *Trasee literare*, de Cleopatra Luca;
- *Am fost sau nu?* – volumul I și II de Gabriela Stanciu Păsărin;
- *Elixir pentru suflet* de Deea State apărută în revista *Rotonda Valahă*;
- *Brienii*, *cartea unui neam*, de Ion Pavel;
- Eseu antologic „*Filozofia Timpului în opera poetului Gh. Duță Micloșanu*”.

Prefețe:

- Ion Rațiu: „*Misiunea întâmplării*”; „*Văzutele Nevăzutului*”;
- Ion C. Ștefan: *Drumul vieții, înapoi*.

Eseuri:

- *La capetele destinului: Iuda, trădătorul, isus, izbăvitorul*.

Distincții obținute:

- Premiul II „Nicolae Velea” la concursul de proză scurtă organizat de „Arena literară” și Editura Betta în colaborare cu A.D.E.P.C.;
- Premiul II la concursul de proză scurtă „Zătreni file de legendă” – diplomă de merit – la concursul de poezie „Radu Cârnecki” organizat de „Arena literară” și Editura Betta în colaborare cu A.D.E.P.C.

Aprecieri critice:

- **Ana Dobre**, membru USR filiala critică: analiza celor 6 romane: *Rătăcitoarele drumuri*, *Iubire interzisă*, *Destin*, *Căprioara*, *Maktub* – în căutarea drumului

rătăcit, La porțile vieții, apărute în revistele *Rotonda valahă* (sub egida USR) și *Arena literară*;

- **Aureliu Goci**, membru USR, filiala critică : analiza romanelor: *Căprioara*, *Maktub*, *Rătăcitoarele drumuri*, articole apărute în revistele *Argeș* și *Rotonda Valahă*; (ambele sub egida USR)
- **Victor Atanasiu**: analiza romanelor: *Iubire interzisă*, *Rătăcitoarele drumuri* – articole în revista *Litere* (sub egida USR) și *Arena Literară*
- **Zenovie Cârlogea**, cronica la romanul *Destin*, apărută în revista „Portal Măiastra, sub egida USR;
- **Nicolae Rotaru**, membru USR, UZPR: cronica romanelor *Căprioara* și *Maktub* – în căutarea drumului rătăcit, apărute în revista *Constelații diamantine* (sub egida USR);
- **Ovidiu Curea**, membru UZPR: cronica la romanul *Destin*, apărută în revista *Flacăra lui Adrian Păunescu*;
- **Ion C. Ștefan**, membru USR, cronica la romanele *Rătăcitoarele drumuri*, *Iubire interzisă*, *Destin*, *Căprioara*, *Maktub* – în căutarea drumului rătăcit, *La porțile vieții*, și volumul de poezii *Singurătatea iubirii*, apărute în revistele *Sud* și *Curtea de la Argeș*;
- **Cleopatra Luca**, cronica romanelor *Rătăcitoarele drumuri*, *Iubire interzisă*, *Destin*, *Căprioara*, articole apărute în revista *Rotonda Valahă*; (sub egida USR)
- **Ioana Stuparu**, membră USR, cronica romanelor *Rătăcitoarele drumuri*, *Iubire interzisă*, *Destin*, *Căprioara*, articole apărute în revista *Confluente literare* și în volumul de cronici *Coloane în timp*.
- **Eliza Roha** – cronica la romanul „*Rătăcitoarele drumuri*” – apărută în revista *Arena literară*.

Volume ale altor scriitori, editate la „Fast editing”:

- *Gabriela Stanciu Păsărin* – *AM FOST SAU NU*, vol. I și II; *TEO, DORA ȘI TEODORA*, *NORA DIN SUFLET*, – romane, *EA ERA O FLOARE* – poveste, *ELEGII DIN CAIETUL ALBASTRU* – poezii;
- *N. Stănescu* - *REALITATEA POST DECEMBRISTĂ* vol . IV și V – pamflete;
- *Bianca Ștefan* – *SCRISORI CĂTRE PIA* – roman;
- *Doina Tănase* – *LES DIX COMMENDMENTS* – eseu;
- *Silvia Budesu* – *ÎNTRE DOUĂ DRUMURI* – roman, *RIME TÂRZII* – poezii;
- *Doina Bârcă* – *SIMFONIA GÂNDURILOR MELE* – poezii;
- *Deea State* – *ELIXIR PENTRU SUFLET* – poezii;
- *Geo Călugăru* – *PE CĂRĂRI DE EPIGRAMĂ* – epigrame;
- *Ioan Rațiu* – *MISIUNEA INTÂMPLĂRII* – poezii, *VĂZUTELE NEVĂZUTULUI* – Poezii;
- *Paula Romanescu* – *ȘI FRUNZELE CĂZÂND, SE ÎNĂLȚAU* – poezii, *AHTAMAR, NUMELE TĂU E IUBIRE* – poezii, *NU RÂDEȚI, NU-I CORECT POLITIC* – proză Scurtă, *GRĂDINILE DEȘERTULUI DIN NOI* – jurnal de călătorie;
- *Daniel Barbu* – *IARTĂ-MĂ, EU... TE IUBESC* – poezii;
- *Nicolae Rotaru* – *BARD RĂTĂCITOR* și *UN POET GENERAL* – poezii;
- *Ioana Stuparu* – *COLOANE ÎN TIMP* – cronici literare;
- *Maria Alexandru* – *COPILĂRIE* – poezii;
- *Gheorghe Jiclete* – *EVOCĂRI* – *CEI CARE AU FOST* – eseuri;

- Alecsandru Ionescu – *O POVESTE ADEVĂRATĂ* – memorii;
- Neforcoș Călmățui – *EMINESCU, STEA DIN STEA NEMURITOARE* – poezii;
- Gheorghe Duță Micloșanu – *DRUM DE STEA* – antologie, *LA MALU CU FLORI și DE DRAGOSTE* – poezii;
- Maximilian Opaiț – *100 DE EPIGRAME* – epigrame.

Volume în colaborare:

- 2006, Editare și tehnoredactare volumului bilingv *Poeme*, Gheorghe Duță Micloșanu, Editura Proprio del Arte;
- 2008, Machetare și copertă *Liturghii crepusculare*, Gheorghe Duță Micloșanu, Editura Arefeana;
- 2011, Machetare și copertă volum *In memoriam* Gheorghe Duță Micloșanu, Editura Arefeana;

Fragmente din cronici:

Ana Dobre:

Comentarii la romanul ***Maktub – în căutarea drumului rătăcit***:

...Retrospectiva se concentrează pe două perioade de timp: 1982–1986 și 1992–1995, perioade care corespund unor etape ale propriei deveniri. Situațiile epice asupra cărora se oprește completează golurile din Rătăcitoarele drumuri cu o nouă viziune, una nu atât fatalistă, cât deterministă, așezată sub semnul maktub, care în arabă înseamnă „așa a fost scris”. În lanțul cauză-efect, întâmplările sunt într-o succesiune a căror logică ne poate scăpa, fără a exclude, totuși, existența unui sens. Nimic nu este întâmplător, totul are și revelează, într-un moment de grație, un sens. Acest sens al destinului este urmărit de Andreea, iar căutarea o aduce în contact cu metafizica existenței. Vocea pe care o aude și în care o identifică pe Eva, este, de fapt, vocea conștiinței sale, voce necesară pentru a o scoate de pe rătăcitoarele drumuri și a o așeza în destinul pe care l-a intuit, deși a părut fie să-l ignore, fie să-l nege.

...

Replica finală: „Toate pornesc și se opresc la Eva” transformă numele eroinei într-un simbol, prin trimitere la arhetip, la acel punctum saliens din care pornind toate evoluează în sensul unei determinări ce transcende realul și accede la metafizic. Andreea însăși a devenit o ipostază a Evei, arhetipul feminității.

Maktub – Rătăcitoarele drumuri poate fi considerat cel mai reușit roman al scriitoarei Geni Duță, prin coerența viziunii epice, viziune care însoțește mereu evoluția personajelor, pe care le clarifică și le legitimează epic. În destinul scriitoarei, această carte este semnul unei deveniri interioare, al unei așezări într-un timp al împlinirii, ca un ecou al spuselor lui Saint-Exupéry, consecință a fuziunii timpului judecății cu timpul devenirii. Creația poate reține nisipul în clepsidră...

Comentarii la romanul ***Rătăcitoarele drumuri***:

...Geni Duță pune romanul *Rătăcitoarele drumuri* în slujba ideii de prietenie „adevărată și profundă”, prietenie care poate trece peste greutate și momente neclare și nefericite și care este „mai presus de vorbe și de conjuncturi”. Accentuând și ideea relației dintre ficțiune și nonficțiune, ea punctează și ideea modelului real, personajul

Andreea intrând în categoria modelelor preexistente. Relația ideal-fictivă dintre Eva și Andreea se prelungește în realitatea cea aievea, existența reală a Andreei având ecourile ei în existența autoarei.

Geni Duță are plăcerea de a povesti și de a se confesa povestind. Narațiunea este pentru ea o modalitate de a transfera asupra personajelor propriile sale trăiri, aspirații, așteptări, speranțe. Literatura devine un mod de a trăi o viață la care doar visezi, spre care aspiți pentru a te împlini în idealitatea unui vis în care totul se nivelează, iar antinomiile se armonizează.

Comentarii la romanul **Destin**:

...Există, în „Destin” (2016) o viziune misandă implicată, dedusă din schema maniheistă a personajelor. Ea, Ioana Ardelean Stoica, este o bună, o perfectă, cu o capacitate enormă de a îndura suferințe după suferințe, trădări, ajungând, din instinct matern, să crească doi copii care nu sunt ai ei – pe Mihai, fiul soțului cu o altă femeie, și pe Radu, fiul Adinei, verișoara excentrică și egocentrică.

Ioana este văzută în oglinzi relativizatoare, în relație cu Emil, soțul decăzut, dipsoman, și cu Adina, verișoara de un egoism bizar care-i anulează latura umană. Însă, oricât s-ar multiplica aceste oglinzi, lumina care cade pe ea îi scoate în evidență numai calitățile. Nicio fisură în caracterul ei, poate doar excesul de bunătate până la smerenie și umilitate. Dar și acestea intră în topul calităților. Excesul calităților, supermoralismul ei, personalitatea fără fisuri, un fel de tipologie a bunului samaritean fac din ea un personaj neviabil din punct de vedere estetic. Mai credibilă ca personaj este Adina care trăiește literar prin calitățile și defectele ei.

Deși romanul nu are o miză etică, eticismul este, totuși, implicit, dedus din modul în care sunt construite personajele. Din povestea de viață a Ioanei se deduce dublul sens al oricărei existențe. Particularul este transfigurat pentru a accede la universalul artei. Întâmplările care se succed definindu-i viața devin parte a destinului ei, un destin pe care ea și l-a construit asumându-și consecințele tuturor deciziilor.

Comentarii la romanul **Căprioara**:

...„Căprioara” este o carte deconcertantă prin subiectul sensibil, cu implicații etice și miză estetică, pe care autoarea își propune să-l dezbată.

Titlul, cu sugestiile lui complexe, trimite la mitul căprioarei, al fecioarei sacrificate, al inocenței maculate. Maria, nume cu rezonanță mitică, reunind în simbolismul ei intarsii biblice, este căprioara, hăituită, agresată de lumea abrutizată, aflată pe trepte culpabile ale degradării morale.

Deși, de la un punct, Geni Duță transformă povestea într-o reinterpretare a mitului lui Pygmalion, cuplul Victor-Maria rămâne deconcertant, într-o ambiguitate morală în care decantările, remușcările bărbatului defavorizează opțiunea etică. Iubirea lor stă sub semnul unei interdicții. Maria rămâne o permanentă victimă, mutilată sufletește și moral pentru totdeauna, indiferent de câte achiziții pozitive s-ar bucura. Trauma ei nu poate fi vindecată. Căprioara o dată maculată nu mai poate reveni la situația de inocență inițială.

Geni Duță este o scriitoare cu viziune feministă, un fel de sufragetă sui-generis, care face din literatura sa o tribună pentru a vorbi despre drepturile femeii în lumea contemporană, despre calitățile ei. Ea are curajul estetic de a aborda teme sensibile

pe care le tratează fără poncifele implicite, cu dezinvoltura prozatoarei dezinhibate, fără complexe de nici un fel de natură – care țin de scriitură sau de tematica abordată.

Scriitura ei are tensiune și suspans, subiectele au o actualitate ce tinde spre permanentizare, căci particularul accede întotdeauna spre universal. Fragilitatea unor subiecte deconcertante, în *Iubire interzisă* sau *Căprioara*, pot determina succesul de librărie prin boomul senzațional pe care-l presupun. Adevărata Geni Duță, prozatoarea care știe să povestească și are voluptatea povestirii, se vede în calitatea scriiturii, nu în subiectele fierbinți.

Comentarii la romanul **La porțile vieții**:

Noul roman al scriitoarei Geni Duță, „*La porțile vieții*” îi completează imaginarul artistic, așezându-se firesc în raftul pe care se află *Rătăcitoarele drumuri* (2012), *Iubire interzisă* și *Destin* (2016), *Matkub în căutarea drumului rătăcit* (2019), romane ce configuraseră o lume cu personajele, cu temele și motivele ei, susținute de pasiunea autoarei de a crea, prin răsfrângere în imaginar, oameni și viață.

Universul epic al Geniei Duță, este conturat ca spațiu bucureștean, Bucureștiul fiind un adevărat topos, în care sunt transferate povești, mituri și istorii circumscrise unui timp real, al evenimentului ca atare, și altuia mitizat, al evocării, rezultat din transfigurarea realului vieții în realul creației, ca și din mitologizarea lui.

Creația înseamnă oameni și viață, iar Geni Duță nu uită niciodată acest lucru, într-o viziune realistă, care, fără a fi vetustă, își afirmă modernitatea și actualitatea. De aceea, are voluptatea povestirii, a problematizării situațiilor de viață așa cum se reflectă ele în destinele unor femei, privite în constanta unor trăsături care le apropie, dincolo de orice bariere temporale.

Ceea ce aduce nou acest roman este dominanta fantastică, un fantastic de tip straniu, dacă urmărim teoria lui Tz. Todorov, în inserția căruia naratorul oferă o posibilă interpretare. Straniul fantasticului se realizează ca temă a eului, a personajului din perspectiva căruia par a se derula evenimentele. Aceasta pentru că, în ciuda adoptării narării subiective la persoana I, naratorul se camuflează destul de precar, se dezvăluie, se revelează fără a se expune investigației absolute în sensul unui demers psihanalitic, ceea ce exclude sinceritatea absolută, având o predispoziție pentru impersonalizarea ca posibilitate de camuflare a eului. Ceva rămâne mereu învăluit în umbra misterului. Fanicul este aparent, cripticul dominant.

... În poveste se răsfrâng și simbolisme care țin de incertitudinea plămădirii ființei. Prințesa este unul dintre ele, un ideal mental spre care Ana aspiră și pentru care caută repere în realitate. Dar realitatea este ea însăși o proiecție subiectivă, un mod de a popula lumea cea aievea cu visurile noastre. Inelul cu safir intră în această simbolistică a remodelării lumii pentru a corespunde visului.

...Deși nu este evidentă, tema dreptului femeii la fericire, la libera exprimare sentimentală nu este de neglijat, ceea ce dă romanului o ușoară notă feministă. Analiza destinelor feminine cu balansul ei între real și ireal, aspirând spre un ideal ce-și refuză revelarea, menține acest roman la porțile literaturii, cu promisiunea unui destin care să ordoneze și sensurile, și simbolurile, și care să producă impresii semnificante asupra cititorului.

Aureliu Goci :

Comentarii la romanul *Căprioara*:

Autoare de povestiri de succes, romanțioase dar nu lipsite de autenticitate tragică, d-na Geni Duță a debutat la maturitate cu versuri, și un "remake": Izgonirea din Rai, povestire biblică. Următoarele sale cărți continuă aceleași imperative ale cititorului de roman – destine puternice în confruntare, istorii despre iubiri care se dovedesc netrecătoare, cu un final apoteotic. Astfel, fericirea personajelor se transmite cititorului și după ultima pagină, acesta mângâie cartea și o așează în bibliotecă la îndemâna apropiaților și a prietenilor.

Autoarea este o bună observatoare a reacțiilor ființelor la diversele contacte cu lumea, dezvoltând o perspectivă – pentru că nu este o analiză psihologică în sens tradițional – o atitudine față de simțiri alternante, o acumulare de stări opozitive în aceeași trăire, ceea ce îmbină deopotrivă fericirea și dezamăgirea. Viața este o luptă pentru că "nu există destin care să nu poate fi schimbat sau depășit", crede autoarea, depinde doar de hotărârea cu care judeci erorile și eșecurile. Deciziile intime asupra proiectului de viață ideală, raporturile ființei cu colectivitatea în care trăiește și are încredere sunt date-cheie în rezolvarea problemelor personale.

Romanul "Căprioara" este liniar și ascensiv, însă problematica sa se ramifică odată cu apariția personajului feminin, "o sălbăticiune" a pădurii, care intră în viața bărbatului matur și animat de idealuri de creativitate artistică.

....Este cunoscută fragilitatea ca și vulnerabilitatea romanelor dedicate vieții artistic e, având protagoniști cu vocația creativității estetice, cu o tipologie contradictorie, brutală și fragilă în același timp, și cu o rezoluție umană inefabilă. Ele au fermecat cititorul dar într-o perioadă de timp bine definită. Se pare că aceeași temă are nevoie de abordări inedite pentru a rămâne, peste generații, între cărțile de succes.

....Fără îndoială, romanul poate fi citit și ca o poveste senzațională cu un artist izolat de lume, în viața căruia pătrunde o ființă aproape sălbatică, trăitoare precum jivinele pădurii. Relația foarte delicată între artistul trecut de maturitate și copila aproape sălbătică trimite la alte povești similare, cu oameni ai pădurii reveniți în civilizație, precum legenda celebră a Genovevei de Brabant (românizată de Mihail Sadoveanu în povestirea "Măria Sa, puil pădurii").

Așadar, rezoluția tipologică a romanului este plurifacetică, poate avansa, poate retroceda de la romanul virtuții artistice la romanul singurătății asumate și al întâlnirii cu ființe extraordinare. Sau chiar la romanul civilizației intelectuale în regresie naturală, sub asaltul civilizației tehnologice. Un anume mister plutește asupra personajului masculin și al retragerii sale din lume.

Cartea doamnei Geni Duță mi-a sugerat, ca o pală de vânt venită din locuri îndepărtate, anumite conicidențe și sugestii cu subiectul unei drame, uitată astăzi, "Moartea unui artist" de Horia Lovinescu.

Comentarii la romanul *Maktub – în căutarea drumului răătăcit*:

... Cu un titlu care trimite la unul dintre romanele lui Paulo Coelho („Maktub”, cuvânt arab semnificând „ce ți-e scris” a intrat în conștiința literară a românilor prin marele scriitor brazilian) doamna Geni Duță scrie de fapt un fel de roman al căutării sinelui prin amintire și reconstituire a unor obiecte și sondajul interiorității.

Protagonista Andreea e marcată de moartea tragică a soțului și prietenei ei, ceea

ce o determină să își caute liniștea într-un mod destul de personal. Cartea începe cu o scenă dură, naturalistă la extrem: Andreea se simte rău, după ce s-a îmbătat. Personajul numit „Vocea” este o apariție insolită, interlocutor care o tulbură cu amintiri. S-ar putea spune că este, de fapt, o corporalizare sonoră a conștiinței, care după ce femeia își regăsește liniștea, dispare.

Există un determinism și o formă clară de oralitate. Autoarea folosește cu abilitate posibilități ale poveștii tradiționale, într-un discurs narativ de tip familiar, liniar, de mare cursivitate...

Autoarea are putere de observație, știe să creeze și să pună în mișcare o mulțime de caractere, desenează spații și comunități, într-o proză dinamică și fără caracteristicile obișnuite ale așa zisei „proze feminine”.

Extrase din operă:

Fragment din romanul **Rătăcitoarele drumuri:**

„Costinești, 17 aprilie '76. Singură. Pierdută pe țărmul ăsta de mare, sub un soare sângerând pentru o moarte inutilă... Un pescăruș zace la picioarele mele, cu aripile întinse într-o ultimă prăbușire. Iar eu, cu lacrima săpată pe obraz și mâna lui Ștefan pe umărul meu, nu știu ce caut aici sau oriunde... M-aș pierde în mare, ca pe un drum de ispășire... ce am făcut, Eva, de ce am nefirescul acesta în mine, ca o neliniște, ca un strigăt demential, ca o permanentă teamă de nu știu ce și de nu știu unde... Nu cred că îl iubesc pe Ștefan și el simte asta. Asta să fie vina mea? Mi-e drag și mi-e milă de el și-mi este necesar și-mi este milă de mine pentru că mi-e milă de el și mă tem să nu îl pierd... Tu poți alege ceva? Că eu singură nu pot... poate ceea ce simt e totuși modul meu de a-l iubi... Nu știu, Eva! Pentru ce m-am căsătorit cu el? A fost un gest necugetat sau în adâncul meu știu mai bine că toată frământarea asta e dragoste? Nu știu ce să mai aleg din mine, din noi, mă uit la el și nu înțeleg nimic, nu îl cunosc, nu îl pătrund, nu îl pot străpunge, e atât de puternic în personalitatea lui nocivă. Sunt fără putere în mâinile lui, în voința lui, parcă e Diavolul. Dumnezeu m-a uitat sau mă pune la încercare, să ispășesc mai întâi toate păcatele... Pentru care vină plătesc mai întâi, pentru ce, pentru cine?

Nu-i pot reproșa nimic palpabil, știi? Nimic ce poate fi exprimat clar în cuvinte. Dar sunt mereu într-o permanentă tensiune, parcă aștept să se întâmple ceva de care mi-e teamă. Singură fiind, mi-l amintesc pe Ștefan cel dinainte, brutal, șfichiuitor și tăios, Ștefan care mă ținea în gardă tot timpul. Dar alături de el sunt ca într-o vrajă. Știi, ca în poveștile alea în care cineva te închide într-un bol și nu poți trăi decât ceea ce ți se induce, nu realitatea. Nu-l înțeleg, și asta mă ucide. Se poartă frumos, e tandru cum nu a fost nimeni cu mine până acum, nu scoate o vorbă murdară din gură... Cât l-o ține? Mă privește ca pe o icoană și mă iubește până la epuizare, apoi este fără putere de parcă și-a scos sufletul din trup, să mi-l dea mie... Tace, ore întregi tace privind marea care se zbate... tu știi marea la Costinești, altfel aici decât oriunde....

Dar nu este el, acest Ștefan nu este el! Mi-e teamă de el, de bărbatul acesta necunoscut care mă iubește cu patimă, aștept permanent să se întâmple ceva care să îmi arate că de fapt sunt cu altcineva, pentru ca acesta nu este Ștefan, cel care defila prin Școală cu o mutră de misogin încrezut. Da, este cel care m-a făcut soția lui, dar nu cel care un an de zile m-a sfâșiat și m-a adunat la loc, ca să aibă ce să sfâșie din nou... Mi-e permanent teamă că iar își bate joc de mine, sunt permanent în alertă,

permanent pregătită să îl aud izbucnind în râs, ce proastă am fost de am căzut în plasa lui... Cum poate fi atât de altfel, sau dacă acesta e cel adevărat, cum s-a putut manifesta atât de diferit, ani la rând? Toată lumea îl cunoaște sub fața aia de lichea emfatică pe care și eu o știam. De ce s-a ascuns? De ce anume se temea? Și ce îl face acum să se arate altfel, căci eu nu m-am schimbat deloc, de ce dintr-o dată mi se arată dar nici nu vrea să discutăm despre asta... de fapt, nu discutăm nimic, între noi e numai tăcere. Dacă acesta e adevăratul Ștefan, cum a putut să își construiască o aparență atât de diferită și DE CE? Știi ce mi-a făcut ieri? Am înjurat, eram nervoasă nu mai știu de ce, cred că din cauză că era un cer plumburiu căzut peste mare, ca o piază rea... M-a privit lung și m-a tras într-un colț de unde puteam vedea toată cămăruța... E mică și albă, curată, cu pereții văruiți simplu și un crucifix deasupra patului, să ne păzească somnul (așa zice bătrâna care ne-a închiriat și mie mi-a plăcut, ca simbol în sine...) E ca o chilie și exact asta a vrut să îmi arate. M-am simțit mizerabil, mi-a venit să intru în pământ. Mi-e teamă, Eva, aștept schimbarea, aștept să devină iar vulgar, bădăran și dur, măcar pe acela îl cunosc și mă descurc cu el. Nu mai suport această tensiune și neîncredere. Îl suspectez tot timpul, nu știu de ce, de orice... Poate neîncrederea asta ne va pierde. Știu, sună a cobe, dar mi-e teamă, Eva, demențial teamă....

Costinești, 21 aprilie '76. Astăzi a fost iar furtună. Vuietul mării se auzea până în chilia noastră. Am stat cu mâinile împletite, unul în fața celuilalt. A fost formidabil. Nu mai știu când s-a ridicat și m-a tras după el. Satul era pustiu, nici măcar câinii nu se mai vedeau. Nu-ți poți închipui, Eva, cum era marea pe furtună, noaptea. Valurile se prăbușeau pe țărm cu o putere fantastică, un urlat continuu în zbaterea aia fără ieșire... Simțeam că vreau să ies din mine și nu puteam, ceva înăuntrul meu tălăzuia și mă seca de putere... Ștefan era formidabil. Neclintit, puternic, masiv, doar părul i se mișca, se încurca furtuna în el... eram în apă până peste genunchi și nu-mi era teamă, simțeam mâna lui săpată pe umărul meu și mă simțeam stabilă. Și valurile se spargeau de noi, urlând....

Fragment din romanul **Maktub – în căutarea drumului răătăcit:**

Înmormântarea se petrecuse pe o vreme friguroasă, pământul era înghețat și bulgării care loviseră capacul sicriului scosese un sunet lugubru care o străpunsese pe Andreea până în adâncul sufletului. Strânsese dinții aproape să-i fărâme, să nu țipe când, la picioarele Clarei, fusese așezat un săculeț de oase. Sorin îl sprijinea de braț pe tatăl său, Marc era și el alături de bunicul vitreg. Luki și Mihai erau lângă ea, o încadrau cu o grijă nedisimulată. Simțise cum lacrimile urcă amenințător și îi întunecă mintea.

– Vreau să plec...

Mihai îi făcuse un semn lui Marc și plecase împreună cu ea. Luki aruncase o privire cam întunecată, dar rămăsese în cimitir, alături de ceilalți. Ar fi vrut să fie lângă Andreea, pentru că se temea să nu aibă o cădere, dar îi displăcea prezența rivalului său din urmă cu 25 de ani, cu toate că avea încredere în el. Mihai o ținea protector de umăr, sprijinind-o de el. Abia în mașină Andreea începuse să plângă cu suspine, vorbind întretăiat.

– Atât? Doar atât? Un sac de oase rămâne după noi? Și tot restul?

Mihai tăcea. O lăsase să își consume lacrimile, în timp ce el condusesese cu grijă până la casa ei. Se purta cu ea ca și cum era un copil. Abia când îi pusese în față o ceașcă de ceai, Andreea se dezmeticise.

– Iartă-mă... sunt egoistă, ca întotdeauna. Numai la mine mă gândesc. Probabil și pentru tine e un șoc... să vezi tot ce a mai rămas din Eva. Nu mai vorbesc de ceea ce a simțit Marc. Pentru el a fost o dublă înmormântare, a bunicii dar și a mamei... ca și pentru mine. Și pentru tine... Abia acum pot să spun că am îngropat-o pe Eva... atunci, știi, eu nu eram pe lumea asta... Doamne, e cumplit! Doar un sac de oase, din minunea aia de om...

– Nu gândesc așa, Andreea.

– Da, știi prelegerea... „nu grămada aia de oase e ceea ce a rămas după noi... sufletul e în altă parte etc., etc...” Dar practic, pentru noi, acum, acela este adevărul, Mihai. Sacul acela cu oase. Nu știu ce va fi dincolo, dacă ne vom întâlni sau nu, dar acum, aici, atât a rămas. Un sac de oase... Teoria spune altceva... dar noi trăim aici și acum. Și aici e doar un sac cu oase.

Mihai se așezase lângă ea, cu o mână după umeri, strângând-o la piept. Andreei nu-i prea plăcea apropierea asta, dar în momentul acela trebuia să recunoască totuși că fluidul de energie bună, caldă și luminoasă care venea dinspre el, îi făcea bine. Se liniștea treptat, simțea cum inima își uniformizează bătăile și lacrimile se opresc. Își pusese capul pe umărul lui și rămăsese cu ochii închiși.

Nici nu auziseră când se deschisese ușa de la intrare, rămasă descuiată. Luki ședea în prag, sprijinit de perete, cu mâinile încrucișate, privindu-i cu oarecare dușmănie. Andreea sărise în picioare, aproape jenată.

– Luki, nu te-am auzit...

– Văd. Am plecat repede, mă gândeam că nu te simți prea bine. Dar văd că te-ai liniștit.

Avea un ton rece, ironic și dezaprobat. Andreea pufnise, cu jumătate de ton.

– Vorbești prostii, așa cum vorbeai pe vremea tinereții.

El îi aruncase o privire urâtă. Vorbea cum simțea, cam asta ar fi vrut să transmită privirea lui. Venise de la cimitir într-un suflet, îngrijorat de starea Andreei. Și... îi găsea îmbrățișați romantic, cel puțin așa se vedea din exterior. „E păcat că tu vezi din exterior”, ar fi spus Eva, dacă și el ar fi auzit voci, ca Andreea. Mihai se ridicase, privindu-l senin și împăciuitor.

– Eu o să plec. Tu mai rămâi, da? Am vrut doar să mă asigur că Andreea trece cu bine peste momentul ăsta dublu trist și șocant... acum, dacă ești aici, m-aș duce să văd cum a trecut și Marc peste ce s-a întâmplat azi. Luki mârâise.

– Da, sigur, poți să te duci. Hai că te conduc, să încui poarta, că zăluda asta o lasă mereu deschisă... a, pardon, tu nu ai de unde să știi. Tu trăiești în minunata Austrie. Acolo unde ți-ai consumat mereu senin un prezent, în timp ce aici lucrurile stăteau... așa cum stăteau.

Andreea sărise, ca să aplaneze conflictul inițiat de el, deși Mihai nu avea de gând să marșeze la invitația lui beligerantă.

– Uau, Luki, mi-ai zis „zăludă”, ca pe vremuri, pe când Eva nu era doar o grămăjoară de oase pusă într-un sac...

– Cred că gluma ta e macabră în condițiile astea..

– Și ce vrei, să plâng iar? Nu e o problemă, am o fântână de lacrimi gata să țâșnească. Dar ești sigur că le faci față și nu o să te îneci în ele? Mihai îl bătuse împăciuitor pe umăr.

– Hai să închizi poarta. Sărut mâna, Andreea. Și nu uita. Eva e mai mult decât o grămadă de oase... E un suflet care bânuie printre noi și așteaptă odihna... care va veni când toți ne vom găsi drumul rătăcit. La poartă, Luki îl privise întunecat.

– Auzi, las-o în pace pe Andreea. E așa de fragilă că ar putea face lucruri nečugetate. Și tu, prințul perfect, ar trebui să fii atent.

– De ce ai sentimentele astea urâte față de mine?

– De ce? De ce? Ai înnebunit? Cum adică de ce?! Pentru că **eu** am fost lângă Eva mereu, pe când îți purta copilul, pe când se lupta pe la edituri să publice cartea, când a născut, când a murit! **Eu** i-am ținut copilul în brațe... **eu** am înmormântat-o, **eu** am trezit-o pe Andreea din noaptea aia a nebuniei în care toți o abandonaseră... și vii tu, Prințul perfect...

– Luki, oprește-te. Știi că nu am nici o vină pentru ce s-a întâmplat. Am iubit-o pe Eva...

– Și eu am iubit-o!! Și spre deosebire de tine, am fost lângă ea!

– Nu vrei să terminăm discuția asta târzie și inutilă? Nu putem știi ce s-ar fi întâmplat dacă Beti nu ar fi ascuns scrisorile mele. Abia atunci Eva ar fi făcut o alegere. Poate ar fi rămas cu tine. Poate cu mine. Nu putem știi. Dar de ce să o chinuim acum cu un război inutil între noi? Hai, du-te la Andreea. Și pe mine mă așteaptă Marc. Și... scoate-ți prostiile din minte. Nu am alte sentimente pentru Andreea decât cele de prietenie. Chiar dacă prin absurd aș fi simțit altceva, aș fi considerat nepotrivit pentru amintirea Evei și pentru ce am trăit noi, atunci. Îl salutase, senin și plecase. Luki rămăsese sprijinit de poartă, în întunericul care îi ascundea lacrimile.

Poezii (din volumele **Singurătatea iubirii și Umbre în timp**, în curs de publicare în 2020)

Îndoieli

Sacru, Timpul bun ezită
Timpul rău se-așază greu...
Peste fruntea obosită,
Toamnă este tot mereu...
Rătăcind prin Timp, lumina
Se așterne-n pat de ceară.
Picuri grei, ce cad într-una,
Timpul rău îl tot măsoară...
Clipelor ce-n van se scurg,
Cine ține socoteală?
Când ne pierdem în amurg,
Trecând pragul cu-ndoială...

Iarna singurătății noastre

*Ce valuri triste mă străbat
Când timpul mă scufundă în adânc
Trecutul să-l desfac nu mă mai zbat
Dar nici nu încerc să redevin un prunc.
O undă rece mă-nfioară
Când număr anii înapoi
Și umbre-ntunecate mă-npresoară:
Cei vechi ce au plecat de lângă noi.
Nu mă doboară anii mulți, din spate,
Și îi sfidez, cu încăpățânată voie
Nu vreau să fiu doar sclavă clipei care piere,
Ci vârsta grea să o trăiesc doar cu plăcere.*

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Gheorghe DUȚĂ–MICLOȘANU

Gheorghe Duță-Micloșanu s-a născut în 1930 pe 10 aprilie, în comuna Malu cu Flori, județul Dâmbovița.

La 11 ani a primit de la Casa Școalelor o mențiune pe țară, pentru compunere și desen.

A absolvit Școala Tehnică de Administrație Economică, din Câmpulung-Muscel. În timpul școlii a început să scrie poezie și a fost trimis ca participant la prima Consfătuire pe țară a tinerilor scriitori. A urmat apoi cursurile Facultății de filologie din București și în același timp a colaborat la diverse ziare și reviste ale vremii.

După terminarea facultății participă ca membru fondator la Cenaclul și mai apoi Societatea literară „Relief românesc” și, de asemenea, face parte din colectivul de redacție al publicației „Interferențe”.

Este membru fondator al „Societății Scriitorilor Târgovișteni”.

În 1979 îi apare primul volum de poezii.

În anul 2008 se stinge din viață, fulgerător, lăsând în urmă o mare parte din opera sa, nepublicată.

Volume tipărite:

- „*Pe treptele timpului*”, poezii – 1979 – editura Relief românesc;
- „*Cumpăna anotimpurilor*” poezii – 1986, editura Albatros;
- „*Cer vegetal*” 1999 – poezii – editura Arefeana;
- „*Întoarcerea lui Tarzan*” – povestiri de vânătoare – 1999 – editura Arefeana;
- „*Anotimpul genezei*” – poezii – 2001 – editura Arefeana;
- „*Vârsta luminii*” – poezii – 2001 – editura Pro Transilvania;
- „*Condamnați la întomnare*” – poezii – 2003, editura Perpesicius;
- „*La porțile ninsorii*” – poezii – 2003 – editura Perpesicius;
- „*Poezii/Poemes*”, poezii – ediție bilingvă română-franceză – 2006 – editura Proprio dell’Arte;
- „*Masa hoților*” – povestiri de vânătoare – 2007 – editura Bibliotheca/Marcona;
- „*Liturghii crepusculare*” – poezii – 2008 – editura Arefeana.

Postum se editează;

- „*In memoriam*” – antologie de versuri și proză – 2010 – editura Arefeana;
- „*La Malu cu Flori*” – poezii – 2012 – editura Fast Editing;

- „De dragoste” – poezii – 2015 – editura Fast Editing;
- „Drum de stea” – antologie poezii – 2020 – editura Fast Editing.

Prezențe în antologii și dicționare:

- „Interferențe” – 1977 -supliment literar apărut sub egida Institutului de Istorie și Teorie Literară „George Călinescu” al Academiei de Științe Sociale și Politice;
- *Antologie „Cinegetica”* 2003 – editura Orion;
- Dicționarul „*Personalități române și faptele lor*” - 2006 volumul 20, editat la Iași;
- „*Antologia Sonetului*” sub coordonarea scriitorului Radu Cârnci – 2008, Editura Muzeul Național al Literaturii Române.

Premii și distincții:

- *Premiul pentru poezie – 2005* – acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni – pentru volumul „La porțile ninsorii”;
- *Diplomă de excelență – pentru contribuția la propășirea culturii și literelor – 2005* – oferită de Societatea Scriitorilor Târgovișteni;
- *Diploma „Protector al Naturii și Artelor” – 2006* – oferită de Fundația Națională Izvoare – pentru protecția Naturii și Artelor în România”;
- *Diplomă de excelență în domeniul educației – acordată de Primăria sector 2 pentru „merite deosebite în folosul comunității”;*
- *Diploma de Cetățean de Onoare al comunei Malu cu Flori – 2006.*

Prezențe în afara țării:

- Volumul „*Cer vegetal*” se află pe rafturile Bibliotecii Congresului American, prin secția „Schimb Internațional de carte” a Bibliotecii Naționale a României.

Selecții din aprecierile critice asupra operei

Prof.dr. Tudor Opreș:

Cuvânt înainte la volumul LA PORȚILE NINSORII: „Fiecare nouă carte de versuri a domnului Gh. Duță-Micloșanu ne mărește convingerea că marile tradiții ale poeziei românești, deși combătute și exilate din reviste, edituri, manuale școlare de o critică pusă în serviciul elogierii și promovării literaturii transnaționale, continuă să supraviețuiască și să demonstreze perenitatea valorilor etnice ale viziunii, sensibilității și limbajului.

(...) Noul covor de versuri îi motivează așezarea în rândul celor mai reprezentativi poeți actuali ai tradiției mioritice, căreia, o Europă cât mai roasă și devitalizată de globalismul cultural va trebui să-i primească ofranda națională și să-i recunoască o reală capacitate de a revitaliza o literatură cât mai îndepărtată de noblețea sentimentelor și frumuseților naturii care ar putea-o vindeca și regenera.

Cu „riscul” de a mă repeta (am mai spus-o și altădată), reafirm, fără ezitare și echivoc: Gh. Duță-Micloșanu este un mare poet...

Poezia lui e ca un balsam: tămăduiește...”

Cuvânt înainte la volumul VÂRSTA LUMINII: „...Format la școala tradiționalismului poetic, singura care a răspuns, răspunde și probabil va răspunde până la moarte

valențelor și vocațiilor intime, nișei de viață în care și-a înfipt fiecare moleculă a fapturii, Gh. Duță-Micloșanu s-a străduit să fie nu un epigon al unor mari artiști structurali lui, ci un artist puternic, original, demn de a figura în galeria poeziei cu rădăcini, iz și vibrație românească.

Perfect mânuitor al tiparelor poetice clasice, indiferent la experimentele care se fac și desfac astăzi ca un clipit de pleoapă, el este atent doar la cântecele ce-i vin din adânc, la cuvintele ce-i izvorăsc dintre pietrele gândului și simțirii și care vizează dacă nu eternitatea absolută, măcar trecătorul care ajunge oricând la inima oricărei generații.

Este sigla unui mare scriitor, taina care îl ține mereu treaz în conștiința oamenilor și îl ajută să-și scrijelească semnătura în cartea de aur a literaturii române.”

Fănuș Neagu:

Din prefața la volumul CER VEGETAL, Ed. Arefeana, București, 1999: „Gheorghe Duță-Micloșanu, alături de care am petrecut frumoasele vremi ale tinereții, (acestea, după ce au trecut nu mai pun în primejdie și în cumpănă viața și delimitează, parcă mai plin de vrajă, orizontul), a scris, la Catedra de Limba Română, unde a rezemat, ca un arbore, umbrele marilor noștri autori, poezii: culegeri de taină, mirul suferinței, izbânda prieteniei, graiul dulce al vinului...

(...) Om înțelept, creator, ca grâul curat și luminat de ape, el a știut mereu, că rara vedere e de miere...

Îi mulțumesc pentru boabele de rouă culese din gherghinii toamnei.”

Gabriel Cheroiu – Redactor Sef al revistei „Vânătorul și Pescarul Român:

Din prefața la volumul ÎNTOARCEREA LUI TARZAN:„Întoarcerea lui Tarzan” înmănunchează numai o parte dintre potecile pe care autorul ne-a purtat de-a lungul timpului, pentru a ne desluși semne și tâlcuri tainice. Pana lui nu caută cu orice preț senzaționalul sau aventura, deși natura neângrădită le conține pe amândouă, în egală măsură, în fiecare crâmpiei al său. Râvnita noastră întoarcere la natură își găsește în acest creuzet al transfigurării artistice cuvenita expresie, înscriindu-se pe linia bunelor tradiții literare consacrate de iluștrii clasici ai genului, Al. Odobescu, I. Al. Brătescu-Voinești, Ionel Pop, C. Rosetti-Bălănescu, M. Sadoveanu și alții.

Prof.univ.dr. Valeriu Filimon

Selectii din articolul apărut în ziarul „Dimineața” din 14 martie 2001: „Poezia lui Gh Duță-Micloșanu este clasică prin seriozitatea fondului și numai pe jumătate ca formă, pentru că cealaltă jumătate face concesii versului liber, deși, nici acela liber de tot. Înainte de toate însă, trebuie remarcat că Gh. Duță-Micloșanu este un poet autentic.

(...) Întorcându-mă să cuprind, cu ochi, întreaga livadă poetică, legănând mere domnești sub „cer vegetal” pot spune livadarului Gh. Duță-Micloșanu că este un poet baroc, pentru ca este emblematic în toate imaginile sale și este, în același timp, clasic, romantic și modern.

(...) Cuprins de fiorul povestirii dau, profesore, nota 10 (zece)... cu zgârcenie...”.

Nicolae Dragoș:

Prefață la volumul LITURGHII CREPUSCULARE: „...Cărțile sale de poezie au adus mărturie asupra ivirii unei voci poetice distincte, prin versuri de o vădită plasticitate, armonios îngemănate în ritmuri ce secundau firesc fluxul marturisirilor.”

„Vitrina cu scriitori”- „Cronica română”- 2 iulie 2007- Selecții din comentariile la volumul LA PORȚILE NINSORII: „...Citind versurile lui Gh. Duță-Micloșanu adunate „la porțile ninsorii”, descifrând înrudirile lor cu sunete fundamentale ale poeziei clasice, tradiționaliste, remarcăm darul lui de a picta prin cuvinte chipurile infinite ale naturii și de a surprinde sugestiile ce le poartă în ele anotimpurile, în perindarea lor implacabilă. Doi înaintași par a și-l reclama cu prioritate spre a-l așeza în familia lor lirică: Ion Pilat și Serghei Esenin...”

Ioan Mazilu-Crângașu:

Despre MASA HOJILOR – Selecție din articolul apărut în ziarul „Dimineața”: „Fără a încerca vreo alăturare, literatura română are câteva piscuri în această specie – mă refer, în primul rând, la „Pseudikynegeticos” al lui Al.I. Odobescu, la „Povestirile vânătoarești” ale cuconului Mihail Sadoveanu, la călătoriile „În munți Neamțului” ale colegului autorului nostru, Calistrat Hogaș și, de ce nu, ale lui Emil Gârleanu cu „Din lumea celor care nu cuvântă”, plus altele mai puțin cunoscute.

Gh. Duță-Micloșanu însă a pornit singur la depănarea istoriilor și istorisilor sale vânătoarești, fără a se lăsa îmbătat de nici unul din cei de mai sus, „amușinându-și” singur cărarea pe care să-și îndrume scrisul. (...) Îndepărtând aproape total (dascăl fiind, greu i-o fi fost) influențele livrești, și-a compus și ordonat materialul – suficient de bogat – cu atenția omului secolului al XX-lea, a creatorului de valori estetice al acestui secol fără a forța bolțile amplelor imagini sau florile rare ale metaforelor, lăsând narațiunea să curgă în ritmul ei propriu...”

Ion C. Ștefan:

Cuvânt înainte la volumul ANOTIMPUL GENEZEI-2001: „Pare un haiduc-vânător din vremurile imemorabile, dar el nu este decât vânător de cuvinte ... Iubirea față de poezie îl va purta în nemoarte, ducându-ne cu el și pe noi, ceilalți (...) Versurile sale sunt pline de semnificații de lumină, de epitete veritabile, din cel mai nobil metal al cuvintelor, unite de-un suflet pur, bun și generos, dăruit oamenilor, pentru eternitate.

Acesta este poetul Gh. Duță-Micloșanu: un liric autentic, pe care dorim să-l vedem cât mai curând alături de ceilalți scriitori de seamă ai țării...”

Geo Călugaru:

Din articolul „Emoție cinegetică” în „Dimineața” din 27.09.2007 : „... În ipostaza de vânător, Gheorghe Duță-Micloșanu, care nu uită o clipă că este și scriitor, se caută pe sine în «Pictura de lumină», sub cerul poeziei, pe potecile de aer ale interogațiilor esențiale.

Din aprecierile rostite la lansarea volumului POEZII – POEMES – ediție bilingvă: „...Gh.Duță-Micloșanu are sensibilitatea unui seismograf de mare finețe, înregistrând, tot ceea ce se întâmplă în viața din al cărei joc nu se poate extrage, când îi voiește inima – de aici, o poezie de o coplesitoare forță emoțională, fără a ieși de pe orbita rațiunii, ce nu îngăduie tulburarea echilibrului interior în atingere cu lumea de afară.

Vasile Donose:

Articol în Ziarul „Dimineața” – 18 august 2005: ...În modestia sa, Gheorghe Duță-Micloșanu nu reușește să se laude decât în glumă... Pentru el, ca pentru oricare creator cu vocația umanului, a crea înseamnă a iubi. A iubi țara în care s-a născut, a iubi oamenii, a iubi iubirea ca semn distinctiv al superiorității omului în raport cu celelalte viețuitoare ale pământului. Ca muzician, am observat în poezia lui Gh.Duță-Micloșanu, o fină și constantă muzicalitate, nefiind posibilitatea vreunei confuzii între limbaj, ca instrument de comunicare practică și sensul adânc al transfigurării acestuia în comuniune de natură estetică și psihologică....”

Cenaclul Perpessicius de la București:

Premiile Perpessicius-Crihana 2008: ...Am decis ca o parte din acestea să poarte, din acest an, numele unora din colegii noștri, care s-au remarcat prin preocupări speciale, constante și un stil ce îi distinge în peisajul genurilor de creație literară, critică și istorie literară sau studii în alte domenii umaniste. Pentru anul 2008 a fost acordat – Premiul „Poemele toamnei – Gheorghe Duță-Micloșanu”, lui Dumitru Dumitrică...”

Gigi Trif – redactor șef al ziarului „Dimineața”:

Selecție din articolul apărut în „Dimineața” din 13 dec. 2007: „Apropiindu-te de poetul Gh. Duță-Micloșanu, de cărțile sale îndelung elaborate, descoperi și o seamă de inconfundabili maestri ai lecturii, la rândul lor prestigioși scriitori, care îi prețuiesc la superlativ opera și înalta conștiință artistică. Apoi, însă, cititorul anonim pătrunde singur în atmosfera densă și misterioasă a cărților de poezie sau proză ce compun opera lui. Gh. Duță-Micloșanu... cititorul resimte puternic filonul subteran de poezie și lirism, ireprimabil pentru ineditul povestitor al unor întâmplări vânătoarești („Masa hoților”- n.r.). Savoarea și fluiditatea acestor povestiri aparent recognoscibile tematic le diferențiază în sens calitativ superior de mare parte a paginilor similare din literatura română și străină.

Nicolae Mohorea-Corni:

Revista „PARADOX” – aprilie 2004: ...Suntem tentați la o paralelă între Nichita Stănescu și Gh. Duță-Micloșanu, referitoare la limbajul poetic.

Nichita Stănescu a inventat expresia „limba poezescă” care ar putea fi considerată o ipostază sărbătorească a limbii române... Gh. Duță-Micloșanu țese această haină sărbătorească din metafora sistematică.

Fragmente din operă

Tiparul

Tiparul lumii, trist, în noi se frânge,
Neliniștite mori, săgețile ascute.
În ne-nțeleșuri inima se strânge -
Flămândă stea a zilei de-nceput!
Ne cheamă depărtările în șoapte,
Cuvintele-s vârtej fără hotar.

Tiparul lumii-i flacăra de noapte,
Prin timpul desfrunzit, fără tipar.
Gândirea ne-o uităm în miez de clipă
Când, vaiet alb e câmpul de tăceri.
O fulgerare, de cuțit, risipă,
Pe cerul cu-a zăpezilor poveri.

Purtăm cu noi și-n noi, de vremi tipare...
Nu-i azi și mâine-asemena cu ieri.
Strivit e timpul-nvins de așteptare
Prin zorii albi ai albei învieri.

Când timpul

Cu fiecare pas eu fac risipă
De umbră, pe pământul călător.
Vârtej de timp e fiecare clipă
În neputința clipelor ce mor.
Cu fiecare pas mi-aștern uitarea,
Ca semn al înserărilor impure.
Adâncuri de-nălțimi cuprinde marea
Cât nu poate privirea să îndure.
Se zbat în mine spații de lumină,
Pe lungi cărări, ce nu dau înapoi.
Când trupul cald al nopții îl despoi...
E visul ce-a-ntârziat ca să revină...

Dor

(Soției mele, Rozioara)

Se-ntorc străbunii ca în carte
Și la poartă stau surâzători,
Malul meu, de-acolo de departe
Arde-n suflet ca un mal de flori.

Flori de dor, cusute pe-o maramă,
Adunate-n ochi de cimitir
Timpul care în clipe se destramă,
Mă tot cheamă-arome să-i respir.

Dulci arome peste care vrerea
Lui de-a ne preface totu-n ieri,
Toarnă-n ramul înflorit puterea
Stelelor ce se topesc în meri...

.....

Trec blajini bunicii ca într-o carte
Peste-ai primăverilor fiori,
Mă reîntorc din lumea-mi de departe
Să-mi văd malul, Malul meu cu flori

Clipa

Ce-nseamnă clipa, când, de fapt, e timp,
Pe care nu poți să-l străbați în grabă?!
E zborul fiecărui anotimp
Deschis spre moartea, ce venind, ne-ntreabă...

Crescută din tăcerile ce vin,
Ea umple nesfârșirea viitoare,
Pe bolta unui cer deschis, senin
Căldură din fereastră de răcoare...

E setea ce ne duce spre izvor
Pe drumul rătăcirilor eterne.
Tăcerea pregătită pentru zbor
Prin labirintul ce lumina cerne!...

Amintiri

Ne-nvelim cu vremea – timp și amintire -
ochiul – cap de înger – cer lăsat în zbor.
Mai trăim și viața-i rouă de subțire
Îmbrăcată-n taina clipelor ce dor...

Tipărită, umbra, pe-un ecran de noapte
Își deschide pleoapa razei în ferești,
pe sub pași de neguri cad gherghine coapte
când prin buzunare, toamne ude crești...

Îmi adun cântarea pe o frunză spartă,
plânsul toarce lacrimi – clopot cu temei...
Prin fântâni de verde se deschide-o poartă,
aburi simt în tindă, chipuri de femei...

De temut

Timpul – cel de ieri – prea scurt,
cel de azi nu-i ştim măsura;
cel de mâine-şi cască gura
dar nu ştim cât e de mult.

Astăzi sângeră-n picioare,
ieri se vindecă tăcut,
mâine-n suflet ne mai doare,
acest mâine de temut...

Încălziţi-vă cu vinul,
dragi prieteni! Azi e scurt,
ieri întunecă seninul
mâinelui ce-a fost demult!...

Vis cu meri

Întârzie lumina strânsă-n glie,
Pe-o creangă clătinându-se arar
Pe nesfârşita merilor moşie,
În geana serii, soarele-i pândar!

Făclii de roşu-galben se răsfată
Acolo, prin livezi, de soare grele...
Apusu-ntreg parc-a roşit la faţă
De purpura topită, prin muscele...

Prin satele copilăriei mele,
Clopotniţele bat în bronzul dur
Pe cer şi pe pământ furtuni de stele,
Lumină şi mireasmă-împrejur...

E-un vis cu meri ce-adesea mă frământă
Şi ca năluci părerile dispar –
E-un drum de meri ce inima-mi încântă
În clipele când soarele-i pândar...

.....
Cad merele !... E-un aspru adevăr...
Ce-o fi să fie aştept să mi se-ntâmp!
A-mbobocit pe creanga unui măr
Argintul florii mele de la tâmp!

Meditație

Port cu mine-acum povara
anilor ce au să vină
și mă duc cu mintea-n urmă,
prin câți oare ani lumină?
Precum ziua care vine
poartă-n ea și răsăritul,
orice oră poată' să fie
începutul și sfârșitul!...

Și precum sămânța-n sine
germenul vieții-l poartă
tot astfel cel ce se naște
duce-n spate-a lumii soartă!

Timpul nestatornic bate
în a clipelor măsură...
Dacă vrei, poți recunoaște
marea, într-o picătură!
Pe când noi, drumeți prin lume,
tot cătând al vieții rost,
nu suntem ceea ce suntem
dar nu suntem nici ce-am fost!

Lume bolnavă

Și plânge și fuge o lume bolnavă...
Cad lacrimi de vrăji pe-un pumn de-otavă...
Cântecul necântat rătăcește și plouă,
din cer frământat peste-un petec de rouă.
Cocoși de-ntuneric slobozesc „cucurigu”,
prin arbori de cuget se-nghesuie frigul...
Străbate prin trupu-mi o lume bolnavă...
Ard lacrimi de timp, pe-un pumn de otavă...

Profil alcătuit de **Eugenia Duță** – scriitor, editor

Silvan G. ESCU

S-a născut la data de 08.09.1951 în orașul Mihăilești, județul Giurgiu.

Debut editorial: În antologia *Eminescu prin glasul poezilor de acum*, Editura *Amurg Sentimental*, 2016.

Cărți publicate:

Necerute justificări!, poezie, Editura *Amurg Sentimental*, București, 2016;

Minut infinit, poezie, Editura *Astralis*, București, 2017;

Prieten cu umbra dușmanului, proza scurtă, Editura *Astralis*, București, 2017;

Vis șoptit, proză, Editura *Betta*, București, 2019;

Târziu, îndată..., poezie, Editura *Libris*, Brașov, 2019.

Activitate literară:

Publică poezii și eseuri în reviste on line și tipărite:

Amurg Sentimental, *Detectiv literar*, *Eminesciana*, *Pro Art*, *Convorbiri literar-artistice*, *Independența Română – Independența prin cultură*, *România Mare*, *Arena literară*, toate din București; *Boema*, din Brăila; *Uscând o lacrimă*, din Buzău.

A publicat eseuri și poezii în antologiile:

Antologia despre Eminescu, *Eminescu prin glasul poezilor de acum*, 2016; *Tribuna scriitorilor fără prejudecăți*, 2016; *Când spui Ianuarie spui Eminescu*, 2017, Editura *Amurg Sentimental*; *Prozatori în arenă*, Editura *Betta*, 2017; *Amprente pe cerul înstelat*, Editura *Astralis*, 2018; *Sub cupola Unirii*, Editura *Betta*, 2018; *Ediție bilingvă româno-turcă*, 2019.

Cronici: Camelia Pantazi Tudor, Nicolae Țăranu în *Luceafărul*, Botoșani; Lucian Gruia în *Mărturii cultural*, Satu Mare și *Confesiuni*, Tg. Jiu; Eliza Roha în *Arena literară*, București și *Argeș*, Pitești; Luminița Zaharia și Antoneta Rădoi în *Convorbiri literar-artistice*, Cleopatra Luca, Ion Machidon.

Referințe critice:

"Un pic cam sofist pentru gusturile mele, omul, Silvan G. Escu, parcă ar trăi într-o lume numai a lui, și cred că așa și este, doar că... na', n-are-ncotro și trăiește, și el, ca și noi, într-o lume care-i într-o continuă zbatere, într-o continuă zdroabă,

într-o continuă schimbare și, totodată, într-o continuă... stagnare. Urmărește, poate și fără să vrea, lumea, fără ca neapărat să fie interesat de mersul lumii, dar, ce să-i faci când lumea dă buzna peste tine, iar tu n-ai altceva de făcut decât s-o privești, s-o analizezi, să-ncerci să ți-o supui, luptându-te din răspuțuri ca nu cumva să te supună ea pe tine. Țasta-i omul Escu, Țasta-i, în viziunea mea, și scriitorul Silvan G. Escu. Omul dintr-o bucată, în caz că...

Creațiile sale sunt o privire de ansamblu a vieții, cu toate ale ei, din care selectează și-apoi face o analiză profundă la tot ceea ce-l interesează. E acid, e ironic, e tandru, e sofist, e boem, e... sublim!

În volumul *Vis șoptit*, apărut la Editura *Betta*, în 2019, găsim o suită de pamflete, le-aș zice, în care cititorul va găsi stări și fapte din realitatea imediată. De fapt, sunt răspunsuri la întrebările care-l frământă, potențiale răspunsuri la neliniștile... "solitudinii", adică acelea din "momentele în care sunt doar eu cu mine... dar și cu îngrozitoarea teamă a pustiitului", atunci când autorul se străduiește să-și găsească repere, "solide puncte de sprijin de care să mă reazem când mă lasă picioarele minții" (*Necerută explicație*, pg. 10). Escu ne spune, încă de la început, ceea ce știam, de fapt, și noi, anume că de când e lumea lume "a fost și continuă să fie alcătuită, în întregime, din povești; fiecare individ are povestea sa, diferită de a altora, dacă nu chiar unică...", noi fiind, "aproape toți, triste personaje deja distribuite în acele povești, chiar cu mult timp înainte de a ne fi născut". Nimic nou sub soare, doar că Escu începe și "toacă" lumea... poveștilor, și o face, cred eu, tocmai pentru că nu vrea să plece, să iasă din lumea asta ca un muritor anonim, și nu vrea să fie doar un simplu actor, căruia îi fixează "regizorul" ce și cum să facă, ci, pretinzând că a înțeles el "neînțelesul", se luptă să-și creeze propriile roluri, visând, evident cu ochii deschiși, străduindu-se să-și creeze propriul drum și să-și construiască propriul destin, biciuind moravurile cu... pamfletul!! Experimentări colosale, "treazurile veghetor"!! Bravo!

Volumului *Necerute justificări*, cuprinde un buchet de "poeme" (ne spune, în mod expres, autorul, într-o paranteză din pagina 2), deși, după titlu, m-așteptam la niște esuri. Dar nu rămânem în nedumerire, fiindcă Silvan G. Escu, nu ne lasă să bănănim, nearați, nesemănați, printre file, ci ne anunță în preambulul din pagina 6 că aceste *Necerute justificări* sunt, de fapt... "cerute", și asta ne-o explică, mai tacit, încă din pagina 1, că acestea, "Necerutele justificări", sunt datorate "fiilor mei: Andrei-Toader și Paul". Interesant!

Să spicuim, dar, din ele! Nu de alta, dar aș vrea să-i arătăm autorului că i-am citit cărțile, așa cum a sperat, și cum ne-o spune în cuvântul său, foarte scurt, din preambul, despre cititori, "sper eu, ceva mai mulți decât unul". Da Silvan G. Escu, ai mai mulți decât unul, ai mulți! Fiindcă ai în scriitură teme care interesează marea masă de oameni, căci cu toții trăim și vedem ceea ce vezi și tu că se-ntâmplă pe acest pământ, și, totodată suntem interesați să aflăm cum văd semenii noștri lumea în care trăim, și, pe de altă parte, ai un stil care atrage. Ești tu puțin cam... sofist, greoi uneori, dar... merge! Să purcedem, dar! "Cum adică necerute?/ Simplu, nesolicitare,/ Eu spun vrute și nevrute, /Necerute, ci doar date. [...]/ E normal să mă agit/ Enervez că sunt acid,/ Deranjez că-s prea vocal,/ Ce propun nu e moral?// Dau, nu cer,/ Nu iau, ofer,/ La cuvinte mă refer,/ Versul meu e efemer" (*Necerute...*, pg. 7). Sau "V-a enervat rostirea mea, /Că nu-i așa cum voi a-ți vrea..." (*Întrebări inutile*, pg. 8).

Așadar, cam știm ce ne-așteaptă citind mai departe. E acid, e ironic, e dur, dar... poate fi și tandru, atunci când e cazul. Și va fi în... *Căușul palmei*: "Aș vrea să-mi întinzi mâna ta/ S-o îmbrățișez cu palmele mele,/ Să ne-așezăm sub a noastră stea,/ Stea singulară între alte stele. [...] //Așează-ți pleoapele peste ochii mei,/ Să le simt clipirea, lina tăcere,/ Să-mi aducă liniște și mângâiere,/ Odihna, visarea, de mine uitarea, de vrei" (pg 110). Magnific!

Silvan G. Escu, face introspecții dar și scanări. Scanează lumea, dar scanează și sufletele. Este tot atât de mistic și transcendent, pe cât pare dur! Iată ce-i spune Sortii: "Soartă dușmancă, nu puteai fi mai generoasă, /Măcar așa un pic, să nu mă fi băgat atât de mult în seamă..." (*Introspecție*, pg. 87). Ehe, câți dintre noi nu ne-am luat de gât cu soarta?? Doar că..., paguba noastră, tot ea a învins!! Totul, la Escu, e... la ordinea zilei. Totul cu toate ale lui, când mai bune când mai rele, păcat că... timpul, dușmănos, trece!! Și, tocmai de aceea, am să las timpul următor, altui comentator, eu dorindu-le cititorilor: Lectură plăcută! Aveți de unde alege! Silvan G. Escu scrie pentru toate gusturile, nu însă și pentru orice fel de intelect!!

(Antoneta Rădoi, Silvan G. ESCU în viziunea mea..., text publicat în Convorbiri literar-artistice nr. 14, ian-febr. 2020).

"Compusă fragmentar, post-modern, din secvențe aleatorii, cartea (...) cuprinde secvențe grupate tematic, dar și insule de singurătate, construite într-un paradis „acvatic” copleșitor. Textele lui Escu au ceva din utopia *Cronicilor optimistului*, din candoarea *Paznicului de far*, dar și din amarul *Biletelor de papagal*. Tablete, planete ori pamflete, ele rămân aceleași timbre, lipite „ca marca de scrisoare” pe fruntea unei societăți în descompunere. Prin aceste texte, ce merită citite *inintegrum*, Escu devine martorul și rezonatorul unui sfârșit de Utopie. El este cel care pune punct unor nesfârșite îndoieli: *Omul nou* nu există, iar *omul vechi* nu s-a în/sfințit îndeajuns ca să-și încheie destinul în penitență!

Lumea „ideală”, a lui Silvan G. Escu este evident!, aceea a *Nicăieri*-ului („Îmi amintesc că am pornit de nicăieri, în căutarea unei lumi, oricare ar fi aceea, și m-am bucurat când am zărit de departe un indicator spre cel mai apropiat oraș...”)
„Orașul” cu o singură cameră, cu o singură fereastră ce dă spre grădină, cu o singură floare este evident eu-l bântuit de utopii, iar drumul spre Nicăieri este *intrarea în sine*, o lume necunoscută, în care suntem mai singuri decât „un orb în noapte”: „Acela sunt eu, deocamdată Nicăieri-ul”. Oscilând între un realism (oniric) și un lirism (subiectiv), Escu practică jocul evaziv al aproximațiilor: „Mă reazem de un vis, ținând în căușul ambelor mâini sfiata”, sau: „Eram foarte aproape de granița, dacă nu la doi-trei pași, dincolo de tristețe” (*Înotând în timp*). O poveste, extinsă, este *Viața ca o părere*, cere iterează „amintiri” (impresii?) din lumea sordidă a șantierelor („Ieși din bodegă, amețit de vodca ieftină, învăluit de rotocoalele vineții, dar și de oboseală și se răzîmă de primul stâlp ieșit în cale – fiecare bețiv are stâlpul lui...”).

Cu adevărat superior, plutind lejer peste limitele contingentului, este Escu atunci când îi evocă pe cei doi titaniai literaturii, Eminescu și Dostoievski, de care se simte cel mai legat: „Aș vrea să-i miros *Floarea Albastră* de la butonieră, să-i curăț pana cu care a scris *Dulce Românie...* și să-l implor să-i fiu calul de la diligența care l-a dus la Viena”(Eminescu nu mai este?). La fel, Dostoievski îi dă măsura adevăratului său tipar (spiritual): „De când mă știu, locuiesc în Dostoievski. Sunt idiotul său principal (*Idiot*). Imaginea lumii întoarse, în care doar „idiotul” își găsește poziția, este fabuloasă: „Vârful

prostiei este că mă mândresc cu asta, așa cum am plăcuta impresie că sunt deștept, dacă recunosc acest lucru: să crezi despre tine – chipurile în mod deștept! – Că ești un idiot” (*O lume întoarsă*). Unele texte au candoarea sinucigașului prins asupra faptului, cum ar fi evocarea îngrijorării măcelarului că ar putea fi luat la rost de puiul sacrificat. „Oare ce sunt eu?, se întreabă mirat Escu, pui sau măcelar?” Evident, omul *la zi*, este doar o utopie: „Am fost viul mort, și, după atâția ani de dedublare, sunt mortul viu. Este, oare, o diferență între cele două stări? (*Am uitat că sunt viu*).”

Referindu-se la raportul slugă-servitor-stăpân, nicicând caduc în economia *omului nou*, Escu constată că omul „la zi” este leneș, slugarnic cu măsură, atent cu ce e al lui și, oricând, egoist când e vorba să împartă ceva (week-endul, de pildă) cu „șeful” (stăpânul). Concluzia: „Într-o țară de stăpâni, sluga e în așteptare. Un singur lucru nu o chinuiește – dorul de muncă” (*Slugă, caut stăpân*). Fără intenția de a dezvălui toate utopiile la zi, cartea lui Silvan G. Escu rămâne un labirint social, necesar și perpetuu. Este cartea unui stăpân al cuvintelor, a unui înțelept și a unui idiot, în același timp, căci numai un astfel de „uriaș”, tandru și ironic, terestru și aerian, își poate permite să-i privească compasiv pe contemporanii așezați comod „cu picioarele pe tavan”, în vreme ce el, lucid și consecvent cu el însuși, întoarce lumea pe dos așa cum vrea el.”

(Marian Nencescu, Omul „la zi”. O radiografie socio-literară)

„Silvan G. Escu a publicat până acum trei volume: *Necerute justificări*, Editura Amurg Sentimental, *Minut infinit*, Editura Astralis, și *Prieten cu umbra dușmanului*, Editura Astralis, primele două reprezentative pentru ipostaza de poet a autorului, al treilea, de miniesuri și tablete, relevând ipostaza de scriitor-cetățean. Poetul este în lume și în afara ei, o observă și o contemplă cu ochiul rece sau cald al celui care empatizează cu ordinea fizică și metafizică a lumii.

Ambele volume de poezii, *Necerute justificări* și *Minut infinit*, sunt prefățate de poetul însuși care deschide, astfel, ușa universului pe care-l creează, însoțind-și, totuși, creația de un cuvânt lămuritor, un fel de privire din interior, deși crede că nimeni nu are nevoie de aceste „(necerute) justificări”; o face pentru a facilita „vizita” în imaginarul său poetic.

Când încearcă să-și explicitizeze creația, orice creator va pune, inevitabil, accentul pe intenția/intențiile sale, pe virtualitățile demersului și nu pe concretizarea sau întruparea sentimentului, a trăirilor în cuvânt și a cuvântului în poezie. Silvan G. Escu nu face excepție.

El semnalează „poezia cea mai dragă”, *Necerute justificări*, pe care o deleagă să-l reprezinte, alegând-o ca titlu al volumului; semnalează, de asemenea, „tonul revoltător de trist”, insistând pe ideea că poeziile „sunt croite pe textura sufletului” său. Tonalitatea surprinde, într-adevăr, pentru că omul Silvan G. Escu afișează o atitudine optimistă, tonică, drăcușorul ironiei fiind mereu prezent... Dar, nu acest Silvan G. Escu scrie, ci *celălalt*, cel ascuns ochiului contemporanilor, acel *eu profund*, răspunzător de partea eternă a ființei. În acest context, nu există nicio ruptură între modul de a fi și modul de a se exprima liric. Poetul duce cu sine în lume o tristețe dată de conștientizarea tuturor relelor existenței, de zădărnicia oricărui efort de a opri timpul în trecerea lui ireversibilă, iar reflexiile acestor trăiri pot lua turnura tristeții metafizice, a nostalgiei.

Poezia omonimă *Necerute justificări* abordează tema trecerii ireversibile a timpului în relație cu durata individuală, cu segmentul de timp oferit de Divinitate

fiecăruia pentru a-și împlini destinul. În frazare largă, poetul contemplă trecerea („Dacă nu curg odată cu râurile toate, înseamnă oare că nu duc dor de albie,/ Înseamnă cumva că – necurgând – nu voi ajunge niciodată ca ele, în mare?...”), dar nu poate rămâne absolut obiectiv, întrucât trecerea iremediabilă îl include și pe el. De aici, subiectivitatea accentuată care determină resimțirea hiperbolizată a durerii. Poetul poartă propria durere, dar și pe cea a umanității. Dubla povară îl face să-și înțeleagă rostul ca om și ca poet în relație cu întreaga fire de la care poate învăța zborul, avântul, puritatea, statornicia.

Căutarea identității, nevoia clarificării eului prin confesiune sunt alte teme ale volumului *Necerute justificări* în poezii ca *Întrebări inutile*, *În căutarea timpului pierdut*, *Dor de vis*, *De-a gândul*, *Ce, cine, unde sunt*, *Tăcere*, *Clepsidra*, *Vârsta de apoi*, *Introspecție*, *Eu din eu*. O alta este tema iubirii, o *iubire curtenească*, spiritualizată, expurgată de povara cărnii – *Iubire ireală*, *Ochi în ochi*, *Jie*, *Ajută-mă*, *Mărțișor unicat*.

Minut infinit se centrează pe obsedanta temă a timpului, privit în dubla lui dimensiune – obiectivă și subiectivă, ca timp istoric, încadrabil măsurătorilor clepsidrei terestre, egal cu sine în trecerea lui prin milenii, secole, decenii, ani, ireversibil în raport cu trecerea eternă, și ca timp mitic, relativ, în funcție de percepția subiectivă a fiecăruia, reversibil prin rememorare și creație.

Silvan G. Escu resimte aceeași fragilitate a omului în relația cu timpul, un „timp hain”, mai ales atunci când calcă, din neatenție sau grabă, „peste tâmpilele timpului”, grăbindu-l, făcându-l nerăbdător, grăbind secunde să se adune în „părul nins” sau în semnele tălpii, încă „din începuturi”, din acel moment astral în care eul s-a înscris în propria durată: „Și tot de atunci, din începuturi,/ Din ochi îmi curg râuri de fluturi/ Ce se îndreaptă grăbiți/ Spre oceanul de maci,/ În straturi de lacrimi sădiți/ Pentru împlinirea minutului”.

În *minutul infinit*, poetul imprimă semnele timpului și semnele sale: *pasărea de piatră*, *o floare de colț*, „născută întâmplător” în „genunchiul julit al unei capre negre”, *cheia potrivită* – cuvântul și *necuvântul*. Interogațiile nu-l părăsesc. „Unde-i lumea?”, se întreabă poetul, deși semnele acestea îl copleșesc peste tot: „Camere goale peste tot,/ Pâclă groasă, întunecime,/ Unde este întreaga lume?”... Poetul resimte acut absența unui sens, clamându-și solitudinea, înstrăinarea: „Numai eu, singur afară,/ Afară din lumea tăciune/ Și-un pic afară din mine”. Starea poetică este uneori extatică: „Tot timpul mă minunez”, alteori, pesimistă, înregistrând *nimicnicia* lumii, vanitatea ei.

Din *necuvântul* evadat din *vorbire*, Silvan G. Escu deduce *absurdul absolut* al unei lumi care condamnă la neîmplinire, limitând viața prin moarte, condiție tragică pe care omul nu o poate depăși: „Mi-e o teamă cumplită de ambele căi,/ Nu știu precis de care îndemn să ascult,/ Ce oare anume să fac, să strig sau să tac,/ În față să merg sau, poate, în spate s-apuc?”

Totuși, omul își poate deschide propria *fereastră* spre lume, de unde să poată contempla spectacolul lumii și al umanității. Această deschidere nu liniștește spiritul însetat de completitudine. Mai mult, deschiderea accentuează insecuritatea, întrucât dilată timpul și mărește, astfel, incertitudinile existențiale: „Oare, să fie fereastra de vină?/ Sau e fireasca năzuință a omului,/ Care visează alt om să devină,/ În viață să fie el însuși mereu.// Omul acela se pare că-s eu,/ Unul real. Sau rodul visului?”

Prieten cu umbra dușmanului reunește scrieri la limita dintre eseu, tabletă și poem în proză, înclinând, totuși, mai mult spre tabletă. Prima, *Nicăieri*-ul, este un poem în proză, construit pe metafora eliadescă a casei fără uși și ferestre, metaforă asociată de Mircea Eliade unei societăți totalitare, dictaturii. La Silvan G. Escu, este metafora destinului propriu în care omul răătăcește singur într-un *nicăieri* în raport cu lumea și cu sine, așteptând de la Dumnezeu revelația sensului: „Lumea pe care o caut doar Dumnezeu mi-o poate scoate în cale, dezvelind-o de întunericul mai orb decât noaptea”.

Din aceste sensuri decelabile sub scutul imaginilor, se pot deduce altele care să releve titlul – *Prieten cu dușmanul*. Unul ar putea fi dat de sugestia dublului, a unui *alter-ego*, al unui *celălalt* care este, în intimitatea cea mai profundă, și dușmanul și prietenul fiecăruia, alcătuindu-i luminile și umbrele.

Ceea ce ordonează haosul este iubirea pe care Silvan G. Escu a primit-o necondiționat, după mărturia-i clară, de la bunica și de la cățelușa Sara... În rest, el se simte într-un *nicăieri* și într-un *departe* pe care și le asumă orgolios: „De fapt, sunt tare departe de mine ca normalitate”... Ca *anormalitate*, însă, lucrurile stau altfel. Silvan G. Escu *înoată* prin timp, *se reazemă* de un vis, interogându-și neliniștile, spaimile, incertitudinile. Sub „pătura singurătății”, „prietena fidelă”, el se învâluie, ca romanticii, nu în mantia singurătății, ci a literaturii, de la miracolul căreia așteaptă decelarea sensurilor din rostogolirea eternă, din „abisul infinitului”.

Temele obsedante din poezie revin și aici. Trecerea ireversibilă asociată cu motivul *vanitas vanitatum* se relevă în *Viața ca o părere*, pe ideea vieții ca vis, iluzie, *maya*. Real și ideal se amestecă în reprezentările eului. [...].

Apar și temele prezentului. Eminescu, de exemplu, în tableta cu nuanță polemică intitulată *Eminescu nu mai este?*, dar și în *Ce mai vrem de la el?* Silvan G. Escu crede cu fiecare fibră a ființei că Eminescu ESTE, este chiar „mai viu ca oricând”. Întrebarea fundamentală nu se referă la existența/nonexistența lui Eminescu. Nu. Întrebarea fundamentală pe care și-o pune autorul este dacă îi merităm noi trăirea întru veșnicia limbii române... Idiosincraziile față de personalitatea acestuia sunt explicate de Silvan G. Escu prin neputința și lăcomia noastră care exclud generozitatea respectării darurilor sale: „Deși ne-a dat totul, noi tot mai vrem, mereu și mereu, ceva de la el, fiindcă ne-a obișnuit să primim și pentru că nu ne simțim întru totul stăpâni pe picioarele noastre, moi încă, având genunchii îndoți de umilința neîmpliniților, a neputincioșilor”.

Multe dintre tabletele-eseu pleacă de la fapte diverse, de la evenimente ale istoriei contemporane – *Brexit-icid*, *Or not to be*, de la oamenii vii ai realității. Așa este Lorelei, fetița evocată în *Îmbrățișare cu ochii și Aripa ascunse în gene*, câștigătoarea concursului *României au talent*. Cele mai multe îl fixează pe autor în cuantele acestui prezent ale cărui clipe le fixează în cuvintele revelatorii ale literaturii: *Idiot*, *Am uitat că sunt viu*, *Avem nevoie de mâine...*

Cele trei cărți publicate până acum de Silvan G. Escu îi reflectă, la limita fidelității cu infidelitatea confesiunii, structura interioară, *misteriile* ființei, întrucât un creator este mai mult ceea ce nu revelează decât ceea ce relevă aparent prin comportamentul public sau prin nivelul de suprafață al scriiturii. Între metaforele poeziei și cele ale prezentului, Silvan G. Escu se află cu întreaga lui lume. Trebuie doar descoperit.

(**Ana Dobre**, *Trei cărți de Silvan G. Escu*, Revista *Porto Franco*, Galați, 2018)

„Silvan G. Escu este un personaj pitoresc, cu o personalitate puternică ce se afirmă nu numai în viața de toate zilele dar și în cărțile ale. Eseistul Hugo Friedrich susține, în celebra sa carte *Structura liricii moderne*, că acest poet modern este condus de o fantezie dictatorială, ceea ce mi se pare că se petrece și cu autorul nostru. În volumul de versuri *Minut infinit*, Silvan G. Escu și după părerea mea el lasă și urme pe cer. Autorul continuă să umble astfel și în volumul de proze scurte meditative, eseistice pe alocuri, *Prieten cu umbra dușmanului* (Editura Astralis, 2017). În volumul la care ne referim, autorul ne face părtași la discuțiile pe care le poartă cu sine însuși. Textele sale sunt introspective, un fel de salturi în interiorul sufletului fără parașută, cum ar spune poetul Adi Cristi.

M-am întrebat de unde vine titlul incitant al cărții. Avansează o supoziție. Dacă în psihanaliză umbra aglutinează trăsăturile negative ale unei persoane, umbra dușmanului rău prin definiție, poate fi bună (negarea negației), deci putem fi prieteni cu umbra dușmanului. Unele texte le reprezintă operații pe suflet fără anestezie.

Nicăieri-ul, cu care se deschide cartea reprezintă o parabolă a unicității ființei umane, vis-a-vis de propria-isolurătate, în care omul, oriunde s-ar afla, trăiește în singurul oraș care are o singură stradă cu o singură casă și care are desigur o singură cameră. Suntem singuri în fața marilor momente existențiale.

În meditația intitulată *Sara*, autorul își aduce prinosul de recunoștință față de cele două ființe care l-au iubit necondiționat: bunica și cățelușă Sara. Cățelușă parcă îi ghicea stările sufletești, comportându-se ca atare.

În eseu *Eminescu nu mai există?* Autorul trece cu o superioară noblete peste controversele care se poartă astăzi despre poetul național, afirmând că Eminescu nu va muri cât timp va exista o simțire românească. „Fiindcă, de mai bine de 125 de ani, în fiecare zi de 15 iunie el învie câte puțin...”

În textul *Ce mai vrem de la el?* Silvan G. Escu, după ce elogiază pamfletele social-politice ale poetului nostru național, foarte actuale, remarcă rolul acestuia de făuritor al limbii române moderne și ca atare propune să facem din 15 ianuarie cea mai importantă sărbătoare a neamului românesc.

Îmbrățișare cu ochii prezintă povestea impresionantă a unei fete, Lorelei, pe care autorul a văzut-o într-un spectacol televizat, cântând la pian cu picioarele, realizând o prestație de excepție și furând lacrimile spectatorilor. Ea are *Aripile ascunse în gene* și cu surâsu-i perpetuu ne dă o lecție de înaltă omenie. „Rămâne doar să avem puterea să privim toate astfel de lucruri cu alți ochi, cum sunt ai acestei păsări, acei ochi senini, deloc surprinși de câte poate să ofere, iar noi de câte am putea oferi, numai să vrem.” – afirmă autorul nostru.

Pe lângă Eminescu, Silvan G. Escu este un mare admirator al lui Dostoievski. „De când mă știu eu locuiesc în Dostoievski, sunt idiotul său principal.” Iată explicația: „Nu-i așa că este ceva nemaipus și nemaiauzit de cineva? Să crezi despre tine – chipuri-le, în mod deștept! – că ești un idiot?”

Volumul se încheie cu mai multe texte de considerații politice privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii din Uniunea Europeană. Este un gest de orgoliu al fostului Imperiu Britanic și este îndreptat împotriva emigranților, numeroși chiar și din țara noastră. „În ceea ce ne privește pe noi românii – biet popor deja vinovat de propriul destin – este clar că suntem debusolați, noi care am intrat pe sub ușă în Marea Britanie, iar acum, când credeam că ne-am netezit cămășile boțite de atâta târâș pe coate și pe genunchi, vedem că suntem aruncați

pe fereastră cu coșul de gunoi cu tot, cel în care stăm ascunși de teama fiorosului balaur Brexit.”

Europa Unită iese slăbită din această dezertare. Cartea este scrisă cu sinceritate, autorul vine în fața noastră cu sufletul în palmă. Textele cu tentă socială și politică sunt deosebit de actuale prin problemele ridicate. Scopul cărții este unul moral. Autorul este un scriitor original, ceea ce e foarte important. În concluzie avem o carte remarcabilă semnată Silvan G. Escu”.

(**Lucian Gruia**, în revista *Confesiuni*, Târgu Jiu)

”Autor cu un real potențial creativ, aflat încă *În căutarea timpului pierdut*, oscilând între Cer și Pământ ca într-un balansoar cosmic din care nu se poate desprinde, subjugat de amintiri corozive care-i macină sufletul, deși acesta, vindecându-și rănilor, arde pentru o permanentă stare poetică cu elan liric care să-l scoată din confortul asumat, poetul surprinde cu o frumoasă imagine cosmică, vizionar: „M-apropii cu teamă de-o rece/ veșnică stea, În locul ceresc am întâlnire, Cu moartea mea”.

Dator vocii interioare, ezitantă, însă animat de crezul poetic hrănit oniric, pe care și-l dorește ca pe o hrană zilnică, poetul ne tulbură fastuos și pictural: „Această povară cu mine o port permanent și totuși visez că vei fi/Un fluture alb, murind din floare în floare...”.

Conștient că poezia înseamnă, în fond, exploatarea unui spațiu aflat dincolo de viață și de moarte, poetul devine aventurierul care se avântă în această imensitate, imun la extaze și dureri, contemplându-și trecerea efemeră prin acesta: „Nisipul albastru îmi curge din capu-mi clepsidră / Se scurge cu zile cu tot în ochi-mi eternă oglindă / Apoi, p-o pală de timp și gându-mi inundă / De viu îl îngroapă, dorind în ocean să-l împingă...”, și tocmai acest risc, această aruncare cu capul înainte îi dă valență și șansă să beneficieze de starea poetică dobândită, deja depășită ca experiment, poetul începe să exploateze propriul univers poetic, devenind ludic și imaginativ, cu astfel de versuri memorabile: „Mi s-au imprimat pe talpă / Secunde pârului nins. // Și de atunci, grijuliu, / Nedorind să le strivesc / Merg cu tălpile în sus” (*Minut infinit*).

Aceasta este platforma de la care poetul abordează și dorește să cucerească „regina fără coroană a literaturii”, poezia, cu versuri de istorie literară: „Am văzut o floare de colț / Crescută întâmplător / În genunchiul julit / Al unei capre negre. (...) // Din ea înflorește o iadă albă / O albă floare de iris” (*Floare de colț*)”.

”Cronica din *Cârciuma deocheaților* semnată de Puiu:

Ascuns într-un *Colț de lume* precum într-un *Cuib de cuc*, fără *Întrebări inutile* puse de pe *Banca amintirilor* de *Omul ecou*, printr-un *Ochi de fiord*, SILVAN G. ESCU pleacă *Nostalgic*, *În căutarea timpului pierdut*, cu *Necerute justificări* și se pricopsește cu un *Mărțișor unicat*, un *Miel de piatră* și un *Debut de rebut*, dobândite într-un...”.

(**Nicolae Țăranu**, *Luceafărul*, Botoșani, 2017, *Minut infinit*. Silvan G. Escu de la *Necerute justificări la Minut infinit*)

”Am scris, nu cu mult timp în urmă, despre o altă carte semnată de domnul Silvan G. Escu intitulată *Necerute justificări*. Prolificitatea literară se datorează maturității artistice a poetului și talentului său incontestabil. În volumul (*Minut infinit*, Editura *Astralis*, București, 2017) de care ne ocupăm acum, autorul păstrează aceeași

notă intelectuală, iar tema este una singură – timpul care duce după sine o mulțime de motive întâlnite de-a lungul evoluției omenirii: progresul, regresul, speranța, tristețea, regretul, disoluția vieții, risipirea de sine a omului...

Timpul este noțiunea întoarsă pe numeroase fețe („Pe toate părțile m-am răsucit”, *Dor de adevăr*, p. 7, profesiunea de credință a autorului), de aceea găsim această noțiune sub forma „minutului infinit” (p. 8), „a timpului hain” (p. 9), ori „de la o vreme încoace” (p. 19), „tot timpul” (p. 18), „urgent” (p. 21), „acum... cândva” (p.25), „într-o zi de sâmbătă, noaptea” (p. 30) „mâine”, „miezul nopții” (p. 34), „trecut îngheboșat” (p. 37), „secundele” (p.38), „marginea timpului” (p.46), „scara timpului” (p.51), „timp implacabil” (p. 118), „ochii vremii” (p.119) și sub câte alte cuvinte ori sintagme care să-l scoată din dilemă pe omul ce-și pune întrebări, găsește răspunsuri și, de fapt, caută în continuare....

Profunzimea, zbaterea fizică, zbuciumul sufletesc, acuitatea reflecției sunt principalele trăsături ale literaturii domnului Silvan G. Escu: „Fug bezmetic din spate să m-ajung, / Alergându-mă intens din urmă.” (*Amnezie*, p. 91), sau: „Mi-am culcat obositul somn / Pe-o pernă cu fulgi de vise” (*Visare*, p. 96).

Nu lipsește iubirea, ca temă, dar este suficient de timidă. Din ea derivă dorul, tristețea, durerea, regretul trecerii timpului. Ca să nu mă întreacă altcineva, vă spun că din tot ce a formulat mai frumos poetul nostru în volumul *Minut infinit* – și a formulat, slavă Domnului! ar fi toată poezia *Așteptare*. Dau însă doar un fragment: „Aștept toate acele secunde / Plecate în întâmpinarea minutelor, / Pe care apoi, cernute de vreme, / Să le închiriez cu ora anilor. (...) Nu lăsa pasărea să adaste / La marginea timpului, / Agățată cu fire de dor / De streășina cerului, / Așteptându-mă. / Fii ea!” (p.46).

Nu pot să trec cu vederea cuvintele create de poetul însuși: desîmpotmolire (p. 58), dezluminire (p. 122), deschingire (p.73), puținora (unora, puțini) (p. 75), coșmăream (de la „coșmar”, p.89)."

(**Cleopatra Luca**, *Minut infinit*, de Silvan G. Escu, revista *Luceafărul*, Botoșani, 2017)

Protret de autor întocmit de **Antoneta Rădoi**,
Redactor-șef *Convorbiri literar-artistice*

Dan FLORICĂ

Data și locul nașterii: 01.01.1948, orașul Bolintin Vale, Județul Giurgiu.

Studii:

Absolvent al liceului *Dimitrie Bolintineanu* din Bolintin Vale, promoția 1965, și al Facultății de Economie Generală din Cadrul A.S.E. București, promoția 1971; Absolvent al cursului postuniversitar de Finanțe din cadrul A.S.E. București anul, 1984.

Apartenența la diverse fundații și asociații:

- Membru fondator al Fundației Culturale *Dimitrie Bolintineanu*, având calitatea de vicepreședinte în perioada 1996-2012; ,
- Membru al Societății Române de Haiku, cercul București, din anul 1997 până în 2007;
- Membru al Asociației pentru Cultură și Tradiției Istorice *Bolintineanu*, din 2012;
- Membru al cenaclurilor literare, concomitent sau succesiv, *Dimitrie Bolintineanu*, *Amurg sentimental*, *Paradox*, *Destine*;
- Redactor al revistelor *SUD* (1996-2012) și *Haiku* (2000-2007).

Alte pasiuni în afara economiei politice și filozofiei: literatura, istorie antică, modernă și contemporană, geografia și filatelia;

Colaborator al Cenaclului Scriitorilor Ingineri din AGIR

A publicat în revistele: *Albina*, *Sud*, *Amurg sentimental*, *Haiku*, *Paradox*, *Destine*, *Orion*, *Almanahul Rebus* etc. poezie clasică, tristih, haiku, cugetări, poeme într-un vers, proză, cronici literare.

Debut literar: Aantologia de poezie și proză din 1978 a Inspectoratului pentru Cultură al județului Giurgiu. Redebut în revista *Albina* condusă de poetul Dumitran Frunză dar și prin antologia de poezie și proză intitulată, *Pași prin catedrale*, a cenaclului literar *Amurg sentimental* în 1997; Ucenicia în micropoem și-a făcut-o în perioada 1977–1980, alături de poetul George Iarin care îi era coleg de serviciu.

Debutul editorial: în anul 1998, cu placheta de tristihuri intitulată *Micropoeme*, apărută la Editura *Amurg sentimental* în anul 1998.

Prezență în antologii:

- Antologiile de poezie, proză și critică literară ale cenaclului literar Amurg Sentimental din anii 1997-1999, intitulate: *CE DOAMNĂ FRUMOASĂ ESTE VIAȚA*, *DICTANDO DIVERS*, *CUMINECĂTURI*, *DIN LUMEA LUI DON QUIJOTE*, *URMELE PAȘILOR NOȘTRI*, *BALADA CULTĂ ÎN LITERATURA ROMÂNĂ*, *HARBARIUM OF WORDS* etc.;
- Antologiile de haiku, tanka și poeme într-un vers ale Societății Române de Haiku, intitulate: *CALIGRAFIILE CLIPEI* și *LUNA ÎN ȚÂNDĂRI*, apărute în 1999 și 2000;
- Antologia revistei Orfeu, intitulată *CULEGĂTORII DE ROUĂ*, apărută în același an;
- Antologia de haiku *PRIMELE VIZIUNI*, editată de GRINTA, Cluj Napoca în 2005.
- Antologia Romanian Kukai, aprilie 2007-martie 2009, realizată de Magdalena Miga și editată de Editura Grinta;
- Antologia intitulată *POEZIA PĂDURII*, în cinci volume, realizată de poetul Radu Cârneli, apărută la Editura Orion în anul 2000;
- Antologia în limba franceză realizată de poeta și traducătoarea Paula Romanescu, intitulată: *POETES, VOS PAPIERS*, apărută la Editura TipoMoldiva, în 2014;
- Volumul: *INGINERI, SCRITORII ȘI PUBLICIȘTI*, coordonat de Nicolae Vasile și Ioan Ganea-Christu, apărută la Editura AGIR, în anul 2017.

Premii:

Laureat al Festivalului de Creație Literară Dimitrie Bolintineanu, ediția 1997, laureat al Concursului de haiku și tanka, organizat la Slobozia, ediția 1998. Triplu laureat al Concursului de Haiku, carte de haiku și poem într-un vers, organizat la a zecea aniversare a Societății Române de Haiku.

Cărți publicate:

- *Micropoeime*, tristih, Editura Amurg sentimental, București, 1998;
- *Greieri, până la stele*, haiku, Editura Haiku, București, 1999;
- *Majestatea Sa, Clipa*, poeme într-un vers, Editura Orion, București, 2000;
- *Ia zâmbetul cu tine*, poeme într-un vers, Editura Amurg sentimental, București, 2002;
- *Cu fiecare stea privim nemărginirea*, poeme într-un vers, Editura Amurg sentimental, București, 2003;
- *Din Țara Râurilor*, poeme într-un vers, Editura Semne, București, 2004;
- *...Și vulturul așteaptă*, poeme într-un vers, Editura Perpessicius, București, 2005;
- *Înțelepciune din înțelepciune*, cugetări, Editura Perpessicius, București, 2006;
- *Între Ion Pillat și Zhuang-Zi*, cugetări, Editura Domino, București, 2008;
- *Momentul adevărului*, poezie, Editura Arefeana, București, 2016;
- *Lumina din gutui*, poezie, Editura Arefeana, București, 2016;
- *Pe tărâmul iubirii*, poezie, Editura Arefeana, București, 2016;
- *Fluierarul auriu*, poezie, Editura Arefeana, București, 2017;
- *Antologie de micropoezii*, poezie, Editura Arefeana, București, 2017;

- *Mărturii pe filele vremii*, cronici literare, recenzii, prezentări despre opera literară a lui Dan Florică, Editura Arefeana, București, 2018;
- *Freemățul prezentului*, poezie, Editura Arefeana, București, 2018;
- *Adevărul la hotarul istoriei*, poezie, Editura Arefeana, București, 2018;
- *Răsplata ascultării*, cugetări pillatiene, Editura Destine, București, 2018;
- *Grupul de la Bolintin*, coautorat cu Gabriel Dragnea, antologie de poezie și proză, Editura RavexCom, București, 2018;
- *Bolintinul, bolintinenii, Bolintineanu și Cartea orașului*, coautor a două monografii ale orașului Bolintin Vale, Editura RavexCom, București, 2004, respectiv 2018;
- *Sumerul, Tărtăria...*, poezie, Editura Betta, București, 2020;
- *Călători prin munții Europei*, poezie, Editura Arefeana, București, 2020.

Recenzii de cărți:

- *Amintiri despre prezent*, autor, Ana Marinoiu, apărută în revista Haiku nr.33/2005;
- *Miresme de greieri*, autor, Adina Enăchescu, apărută în revista Haiku nr.36/2006;
- *Zi de zugrăvit*, autor Dan Doman, apărută în revista Haiku nr.35/ 2006;
- *Ikebana*, autor,Vasile Moldovan, apărută în revista Haiku nr. 37/ 2007.

Extrase din referințele critice:

Dumitran Frunză: Printre poeții bolintineni, de real talent, formați la școala liricii moderne, îl putem asocia fără rezerve și pe Dan Florică, care, după o susținută activitate publicistică în revistele de cultură și creație, a ajuns pe o anumită treaptă a evoluției sale literare; debutul editorial, cu placheta de versuri intitulată simplu și sugestiv *Micropoeme*.(...) (Ziarul Albina, nr.6-7/1998, București)

Marcel Crihană : Debutul editorial al lui Dan Florică este un triumf al său și al micropoemului de azi. Este un debut sărbătoresc. Felicitări! (Revista SUD nr. 4(10)/1998, Bolintin Vale)

Florin Vasiliu:

Vine furtuna / tunetul clatină / flacăra candeliei.

Ciulinii toamnei / călătoresc cu vântul / fără-o lețcaie.

Dincolo de gard / înghițind o pădure... / Întunericul.

Împovărată / de propria-i culoare – / o dalie.

Am citat patru haiku-uri cu care s-ar mândri toți cei ce scriu haiku-uri. Cu ultimul s-ar câștiga sigur și un concurs internațional. Noi l-am pus la suflet spre neuitare. Haiku-ul românesc s-a îmbogățit cu un poet nou: *Dan Florică*. (Prefață la cartea "Greieri, până la stele")

Ion Machidon: Citindu-l cu atenția îndreptată spre apa mării, în rostogolirea scoicilor spre țarm, revărsate de valurile într-o continuă mișcare, și murmurul trestiiilor și bătaile candidale ale aripilor pescărușilor în zarea orbitor de luminată, Dan Florică pare a fi un răsfățat al muzei, vocea lui suavă și răscolitoare de sentimente vine dinspre el spre inima cititorului îndrăgostit de lumina soarelui, de cerul cu stele, de

cântecul greierilor, rătăcind prin iarba începutului de toamnă pentru a fi ascultată și înțeleasă într-o deplinătate a ideilor sale lirice. Și că este așa vom recurge la alte două exemple (...): *Umbra pisicii / a prins șoarecele – / în gheare nimicul*, sau, *E seară pe râu; / adorm toate umbrele / în susurul apei*. (...) *Micropoeme* este o plachetă interesantă cu tristihuri prin care profunzimea și sinceritatea, nu întâmplătoare, a versului, poate fi citită cu lingurița ori de câte ori se simte nevoia... (Revista SUD nr. 6 (10)/1998, Bolintin Vale)

Daniel Deleanu: Deși pentru unii aceste *Micropoeme* ar putea părea anacronice, atât tematic, cât și structural, ele reușesc să reliefeze portretul unui iscusit meșter giuvaergiu, care știe să potrivească versul în intarsiatura (micro) poemului... (Revista Artpanorama nr. 10/Sept. 1998, București)

Vasile Moldovan: El înalță (...) un imn uneia dintre cele mai nobile stări – puritatea. O simfonie plastică, dacă vreți, în care culoarea matrice își dezvăluie o parte din nuanțele mai puțin cunoscute, sau doar bănuite... (Revista SUD nr. 4 (16) 1998 Bolintin Vale)

Alexandru Chiriac: Dan Florică atrage atenția asupra sa, chiar de la primul volum, prin incontestabilul său talent. În acest sens, se exprimă fără echivoc, atât personalități marcante în domeniul literaturii nipone în general și a haiku-ului în special, – Florin Vasiliu și Vasile Moldovan – cât și împătimiții care se doresc amurgiți sentimental, visând frumosul – Dumitran Frunză și Petre Ghelmez. (...) Acum când Dan Florică bate la ușa maturității literare, este bine să aibă permanent în fața ochilor drumul Golgotei poetice care nu se sfârșește niciodată. (Revista Amurg Sentimental 1999, București)

Șerban Codrin: Ultimul dintre poeme (n.n. cel în discuție) ar trebui să se rezume la forma purificată, de adaosuri și răsplătită cu Premiul întâi la Concursul de haiku organizat la Școala de tanka și renku de la Slobozia cu prilejul celei de-a treia întâlniri a poeților, în toamna anului 1998.

Împovărată/ de propria culoare/ o dalie.

Radu Cârneli: Mai scurte decât haiku-ul (în 17 silabe), aceste miniaturi poetice (în doar 13 sau 14 silabe demonstrează puterea de concentrare (esențializare) a actului liric, având forța de sensibilizare a căutătorului de frumos, ajutându-l, parcă să pătrundă în marile poeme care îl așteaptă... (Prefața cărții „*Majestatea Sa, Clipa*”)

Maria Fitcal: Iată câteva exemple grăitoare:

Pădurea; *Fereastră de frunzișuri, icoana mea de liniști.*

Devenire; *Din floare strigă fructul ce-l rumenim în gând.*

Condensare; *Răcoarea dimineții înlăcrimează flori.*

Furtuna; *În salvele de tunet, regină este clipa.*

Luna; *În travesti, pe boltă, bobocul de bujor.*

Dârzenie; *Nici lunile de crivăț nu-mi sting în suflet vara.*

Bine ar fi să putem, așa cum și-a promis poetul sieși: să înfruntăm lunile de crivăț cu dârzenie, păstrându-ne în suflet căldura verii. (Revista Amurg Sentimental nr. 4/2003, București)

Ana Dobre: Poemele par mici respirații. Poetul încercând să rețină pe deplin în virtutea privirii sale vizionare esențele și chintesensele. Cuvintele se materializează și se dematerializează, adunând și respirând raze de poeticitate într-o miraculoasă corolă. Miniaturizarea expresiei lirice nu înseamnă miniaturizare, căci efortul poetului tinde spre gnomic. El a colecționat esențe pe care le etalează, îmbiindu-i pe cei familiarizați, obișnuiți cu aromele rare. (...) A surprinde în 13-14 silabe o picătură de azur sau o eternitate e a concura natura care răsfârge în picătura de rouă cerul. (Revista SUD nr. 2(4)/2003 Bolintin Vale)

Victoria Milescu: În lirica contemporană câștigă teren poezia ultrascurtă, lapidară, cu mesaj aforistic de tip haiku sau poem într-un vers. Dan Florică aduce în poemul într-un vers, venind pe urmele lui Ion Pillat, o esențializare a actului poetic, exprimând maximum în minimum. Cartea sa, *Majestatea Sa, Clipa*, apare în versiune bilingvă, româno-franceză, versiunea franceză aparținând d-nei Paula Romanescu, cu minipoeme pe o diversitate de teme. Sunt bijuterii miniaturale lucrate cu talent și imaginație. *Aprind în zi făclia doar trandafirii galbeni* (Sfârșit de mai, pg.36); *Lin, stelele de mare răsar în crini regali* (Metamorfoză, pg.34) (Revista Universul cărții nr. 1-2/200, București)

Ioan Marinescu: Și dacă, la un moment dat, poetul scrie: *Tot aurul din soare s-a revărsat în struguri* (Septembrie, pg. 60), ne dăm seama că toată bogăția poetică strânsă în inima și mintea sa s-a revărsat în aceste poeme oferite cu atâta dărnicie nouă, care: *Cu gândul flori răsfiră în calea tuturor* (Taina, pg.86). (Ziarul Curierul de Cluj din 30.04.2001, Cluj-Napoca)

Al. Florin Țene: Lui Dan Florică i se potrivește dictonul *ars longa, vita brevis*, la care adăugăm că poetul plasticizează realul prin lirismul substanței contrariilor. Și o face cu talent. Meritul poetului Dan Florică este că, prin talentul său, a reușit să dizolve o esență în retortele metaforei, pentru a obține, prin cristalizare, o altă esență: *micropoemul* care vibrează pe coardele unei harfe mitologice *Din țara râurilor*. (Ziarul Curierul de Cluj 2004, Cluj-Napoca)

Constantin Miu: Se poate lesne observa că aici poezia și filozofia trăirii se îngemănează, capitolul acesta amintind de volumul de aforisme al lui Blaga, *Pietre pentru templul meu*. De altfel, întregul volum, *Ia zâmbetul cu tine*, stă sub semnul poeziei aforistice. (Revista Amurg Sentimental nr. 5/2003, București)

Florentin Popescu: Axa cosmică dintre firul de iarbă și stele, dintre bobul de rouă și infinitul care ne înconjoară trece întotdeauna prin inima și gândul poetului și el devine, astfel, cutia de rezonanță atât a infinitului mic (asupra căruia se opreau cândva Topârceanu sau Arghezi) cât și a celui mare, adică bolta înstelată către care au privit, au visat, și-au pus întrebări și au căutat răspunsuri toți poeții noștri, de la Cârlova, Alexandrescu, Bolintineanu și Eminescu și până la Lucian Blaga și Nichita

Stănescu). (...) *O pasăre colibri pe cerul poeziei*, cum însuși definește creația pentru care a optat, poemul într-un vers îl situează pe autor într-un loc inconfundabil și stabil – ceea ce în vâltoarea *miriadelor* de volume care apar astăzi nu este deloc puțin și nici întâmplător după cum volumul de față o dovedește. (Prefața cărții „*Cu fiecare stea privim nemărginirea*”)

Victor Sterom: Acest lirism cultivat de autor în poemele sale de un vers, cum odinioară Ion Pillat, cere permanent o luptă cu lexicul, cu sintaxa, cum și – implicit – cu bogăția și rigiditatea formulelor adoptate și asumate, relevând în conotațiile rezultate, înțelegerea sensului dintre cuvinte și sintagme. (Ziarul Informația Prahovei 2003, Ploiești)

Nicolae Benea: Poeme într-un vers avem la mulți poeți români a căror nume au devenit de referință în literatura română națională. Ne gândim la, Ion Pillat, Nichita Stănescu, Nicolae Labiș, și mulți alții, *Când zboară licuricii, cad lacrimi de văpaie* (pag. 51) va scrie autorul despre Lucian Blaga. Povara de a scrie ți-o iei singur, urcând și coborând după osteneala pe care o depui pe această frumoasă și obositoare cale. Relația intimă între poet și opera sa a fost surprinsă de către Fănuș Băileșteanu, care scrie: dincolo, zic de orice observații formale... e de remarcat sufletul de poet al lui Dan Florică. (Revista Orfeu nr. 21-24/2003, Tg. Mureș)

Elisabeta Bogățan: Volumul, antologic, ne prezintă în Dan Florică unul dintre cei mai importanți creatori de poeme într-un vers din literatura română, gen într-o anumită măsură controversat, dar căruia poetul îi pune în lumină adevăratele calități, concomitent cu dezvăluirea propriilor potențe creatoare. (...) (Revista Sinteze Literare nr. 44-45/2003, Ploiești)

Petruș Andrei: Privită în ansamblu, poezia lui Dan Florică are pe toți cei patru poli de atracție: pe cel cerebral, pe cel filozofic (acel *castel de gheață* barbian), pe cel afectiv (cuprinde mai toată gama sentimentelor umane), pe cel poetic (*acel ceva cu aripi, firav, sacru*, platonician) și fără îndoială, pe cel estetic, polul plus, piatra de rezistență neerodată de picăturile de ploaie ale timpului. (...)

Lunile anului sunt, de asemenea prezente: Ianuarie: *Pe geam, grădina-n floare așteaptă zumzetul*; Februarie: *Când soarele-i cu dinți și umbra-i de prisos*; Martie: *Descopăr veșnicia în firele de iarbă*; Aprilie: *În calde flori de zarzăr albine în delir*; Mai: *Trimite liliacul lung strigăt de mireasmă*; Iunie: *Și valuri verzi mă cheamă pe mările câmpiei*; Iulie: *Pe ramurile pline aprindere de rod*; August: *baloane, păpădia prin lume a pornit*; Septembrie: *Tot aurul din soare s-a revărsat în struguri*; Octombrie: *Se-mbracă vântu-n frunze de purpură și aur*; Noiembrie: *S-a întrecut un greier cu gluma după sobă*; Decembrie: *Ne înfășoară iarna în șaluri de omăt*;

Puse unul lângă altul câteva poeme într-un vers alcătuiesc un tablou impresionant și impresionist, demn de penelul lui Renoir, Monet sau Tuculescu:

*În travesti pe boltă bobocul de bujor
Lumina lumii lavă pe cresta unui nor
Sculptăm din vișini coapte-petale rozelor
Ciorchini de ploaie-n vie sub veghea frunzelor
Tresaltă viitorul din mugurii de dor*

*Rătăcitor prin ramuri de dorul merelor
Devine dorul cântec de dorul altui dor
Spre buzele de floare surâsul călător
A teiului mireasmă e-n calmul din pridvor.*

(Revista Amurg Sentimental 2003, București)

Paula Romanescu: Zidite în poeme, adevărurile artistice ale lui Dan Florică se înalță în cuvânt dintr-o prea lungă tăcere, cu forța luminii, până la pragul casei sufletului, care ni-i timpul. (Prefața la cartea „Din Țara Râurilor”)

Nicolae Dan Fruntelată: Poemele într-un vers ale acestui nou prieten al meu, Dan Florică (...) membru al stirpei rare a poezilor câmpiei dunărene, trebuie, da, trebuie, să definească un fecund și etern concept constructor al literaturii române: Sentimentul Sudului, pentru că noi, cei din câmpia Dunării, am fost granița vie a dacilor, a geților, mai înainte a pelasgilor, noi am invadat sudul continentului și i-am dat identitate, nu invers, cucerirea romană a fost o întoarcere acasă, nu un marș civilizator, cine nu acceptă asta, nu merită. (Revista SUD nr. 5-6/2015, Bolintin Vale)

Bogdan Pascu: Acest volum este de fapt un drum printr-un univers poetic, dar un drum inițiativ pe care, străbătându-l, cititorul află taina veritabilei poezii, care în poemul într-un vers se transformă din diamantul brut în giuvaerul șlefuit cu zeci de fațete, de poetul artizan, cu talent și răbdare neistovită. (Prefața la cartea „...Și vulturul așteaptă”)

Dumitru Radu: Cu fiecare carte de poeme într-un vers, scriitorul Dan Florică își amplifică anvergura poetică, oferind cititorilor clipe de rară desfătare spirituală. (Revista HAIKU nr. 36/2006, București)

Geo Călugăru: *Parcurgând cu bucurie înăscută de frumusețea cu care poetul Dan Florică își picură irizările de suflet în cupe de cristal, trecem dincolo de acest prag al cunoașterii și înțelegem miza demersului poetic, accesul la revelație, prin care ajungem la adevăruri quintesențiale* Întregul volum se structurează ca un edificiu inconfundabil din metafore strălucitoare, aspirând să atingă perfecțiunea. (...) Prin arta și rețetele sale, Dan Florică se autodefinește ca un demn de luat în seamă continuator al poeziei pillatiene. (Revista Paradox 2004, București)

Marcel Crihană: Nu bănuiam că Dan Florică este înzestrat cu atâta voință de a scrie și că, deși nu numai grație acestui har, în curând avea să se illustreze ca scriitor, ca poet mai ales, cu încă vreo șase volume, cu multe pagini de-a dreptul ieșite din comun. Cu această nouă carte palmaresul lui Dan Florică sporește cât nici nu gândesc cei care, obsedați, chipurile de valori, nu iau în seamă *minoratul artistic* din zilele noastre. *Înțelepciune din înțelepciune* încununează un talent veritabil. (Prefața la cartea „Înțelepciune din înțelepciune”)

Ion C. Ștefan: Poezia lui adevărată se prezintă ca un izvor subteran de munte, care iese spontan în razele soarelui, de sub rădăcinile rămuroase ale unui brad viguros exclamând: *Cu ajutorul lucidității, îndoiala caută noi adevăruri* (p.49). (...) Conciziunea

a împrumutat-o, probabil, de la Ion Pillat, cu ale sale Poeme într-un vers dar și dintr-o ambiție de creator special, cum l-am intuit a fi! (Revista Sud nr. 5-6/2015, Bolintin Vale)

Petre Fluierașu: Autorul ne oferă o perspectivă asupra unui mod de gândire din care avem multe de învățat. Îmbinând rafinamentul oriental cu precizia occidentală, el reușește să scrie din suflet, emanând sentimente. Nu avem nimic de pierdut. Să deschidem paginile cu inima deschisă, să primim informația și să medităm. S-ar putea să descoperim străluciri neașteptate, Diamantele se ascund în cele mai ciudate locuri... (Prefața la cartea „Între Ion Pillat și Zhuang-Zi”)

Victor Gh. Stan: La Dan Florică natura este îmbrăcată într-o haină aurie, o haină reflectorizantă care obligă la respectarea legilor scrise și nescrise. Prin temele alese și bine realizate în volumele pentru copii și tineret, poetul Dan Florică poate sta alături de bunii noștri scriitori în ceea ce privește literatura de gen. (Prefața la cartea „Fluierarul auriu”)

Victor Pencu: Dacă la ceilalți autori de haiku, tanka, renku etc. ideile, cugetările, gândurile se comprimă și se termină într-un vers sau mai multe, la Dan Florică acestea se continuă într-un dialog homerian, se adâncesc creind valori estetice unicat. Aproape fiecare idee dă naștere unui concept, ce vine din nebănuite adâncimi, ca de exemplu: *Esenței frumusețea îi poate da contur* (p.50). (Prefața la cartea „Adevărul la hotarul istoriei”)

Ion C. Ștefan: El pare a fi un vrednic urmaș al lui Dimitrie Bolintineanu, dar cu un chip modern, cultivând atât versul clasic, tradițional, cum ar fi sonetul sau rondelul, cât și poezia modernă, sau chiar exotică, așa cum ar fi haiku-ul, scriind cugetări, maxime și aforisme ori poeme într-un vers. (Postfața cărții „Lumina din gutui”)

Florentin Popescu: Cu volumul *Pe tărâmul iubirii* Dan Florică ne-a trimis cu gândul la Ștefan Petică, cel supranumit poetul florilor, autor cu care poetul din Bolintin – Vale se întâlnește nu numai în alegerea temelor din *grădina* sa de la țară, ci și printr-o anume manieră de tratare a subiectelor, ca la Luchian de pildă. (Revista Sud nr. 1- 2/2017 Bolintin Vale)

Ioana Stuparu: Dăruit nu doar cu înțelepciune, ci și cu migala observației, convinge cu prisosință că are un crez pentru esențe: *Tot ce clădești pe ură sortit este pieirii* (*Predicție*: poem într-un vers, din volumul *...Și vulturul așteaptă*).- (Prefața la cartea „Pe tărâmul iubirii”)

Ion Andreiță: În final, spre a încheia rotund zisele mele, voi reveni la Walt Whitman, cel care spunea că „firul de iarbă nu este cu nimic mai neînsemnat decât ziua stelară”.

Tot el, Whitman, la capătul truditei sale vieți, avertiza, în legătură cu opera sa: *Tovarășe, nu-i doar o carte asta: Cine o atinge a atins un om*. (Prefața la cartea „Freamățul prezentului”)

Nicu Doftoreanu: Din punctul meu de vedere această carte intitulată sugestiv „CĂLĂTORI PRIN MUNȚII EUROPEI”, pe care am avut privilegiul să o lecturez chiar la finele acestui an, este realizarea definitorie a unui scriitor cu adevărat sensibil aflat la momentul deplin al maturității creatoare șlefuitoare de sentimente. Aș cataloga-o chiar ca o împlinire a convingerilor de-o viață dar și ca un eveniment de excepție. (Prefața la cartea „Călători prin munții Europei”)

Corneliu Cristescu: În acest volum, poetul DAN FLORICĂ face o cuprindere de timp istoric de câteva milenii chiar, doar în câteva zeci de poezii, fiecare de câteva strofe, de regulă de trei și un distih. Această întreprindere a poetului este demnă de toată lauda și îl felicităm pentru aceasta. Poetul pune pe picior de egalitate vechimea civilizației sumeriene cu cea revelată de tăblițele de la Tărtăria, dacă nu cumva ultima este ceva mai veche. Acestea aveau să schimbe pentru totdeauna ordinea cronologică a istoriei scrisului și inclusiv să mute leagănul civilizației umane în spațiul României actuale. De la poetul Dan FLORICĂ așteptăm să continue sondarea trecutului îndepărtat, să-l transpună în versuri frumoase spre a înfățișa tinerilor măreția vremurilor și oamenilor trăitori pe aceste meleaguri ocrotite de Dumnezeu, adevărată *Grădină a Maicii Domnului!* (Prefața la cartea „Sumerul, Tărtăria”)

Extrase din operă

Aprinse tufănele

Acolo lângă vie, în mijlocul grădinii,
S-au ridicat spre soare pe crestele tulpinii,
Aprinse tufănele la timpul potrivit,
Ce fac să fie ziua desprinsă din zenit,

Spre pâlcul de lumină de pe platoul tinii,
Privesc străfulgerați de-aproape toți vecinii;
Au suflet încălzit de nobila culoare
Și se revarsă stenic spre pașnice odoare.

Un stol de tufănele, sfidând o vreme rece,
Îndreaptă creștet galben spre timpul care trece,
Își tot înscriu destinul pe-al toamnei sfânt cadran,
Când nu ne umilesc secundele din an.

Pe căile regale aș pune tufănici,
Din cele gălbioare și scoarțe cu arnici!

A venit Crăciunul

A venit Crăciunul să ne spună prompt:
S-a născut Hristos, se făcuse front,
Înspre El de-atunci, pentru-a pieri,
El ura păcatul și știa iubi.

De-atunci trecut-au ani și ani în zbor
Și n-avem în suflet tot folosul lor,
Iar despre păcat, n-am scăpat de loc,
Tot lucrăm spre clipa ce-a intrat în joc.
Bradul stă de strajă zilei sărbătoare
Spre-a sporilucirea ce-o avem din ...Soare,
Să ținem în minte strălucirea Lui,
Rugăciune, post către El să sui!
S-au tot scurs milenii, astăzi dovedim
Că în lumea aceasta încă ne iubim!

Profil literar realizat de poetul **Nicu Doftoreanu**

Ioan GANEA-CHRISTU

S-a născut pe data de 02.02.1956 în București. A absolvit Liceul „Ion Creangă” din capitală în 1975 și Institutul Politehnic București, Facultatea de Mecanică Agricolă, în 1981. Și-a desfășurat activitatea profesională timp de aproape 38 de ani la același institut, în cercetare-dezvoltare-inovare din domeniul mașinilor agricole. A obținut titlul de doctor în științe inginerești, specialitatea mecanică, la Universitatea TRANSILVANIA din Brașov în anul 2009.

Este membru al unor asociații profesionale și cultural printre care: Asociația Societatea Inginerilor Mecanici Agricoli din România (SIMAR) din 1996, Camera Națională a Consilierilor în Proprietate Industrială din România (CNCPIR) din 2007, Societății Inventatorilor din România (SIR) din 2007, Asociația Liga Albanezilor din România din 2004, Fundația culturală NIPPONICA (1991-2013), Asociația Generală a Inginerilor din România (AGIR) din 2012, Fundația „Gheorghe Ionescu Șişești” din 2014 și Asociația „Justin Capră” din 2018.

Urmându-și pasiunile a absolvit și Școala populară de artă București – secția pictură, promoția 1984.

Debut literar:

Un debut literar, mai aproape de înțelesul propriu-zis, îl poate constitui colaborarea la Revista HAIKU a Societății Române de Haiku (SRH, 1992-1996) cu haiku-uri, dar și cu realizarea de coperte, desene și procesare computerizată la această publicație al cărei redactor șef a fost inginerul Florin VASILIU.

În volum a debutat cu proză scurtă, poezii și pictură intitulat „**De-ale mele, de-a valma**”, Editura Privirea, 2010.

Cărți publicate:

- **De-ale mele, de-a valma**, proză scurtă, poezii și pictură, Editura Privirea, București, 2010;
- **Ingineri – scriitori și publiciști**, istorie literară, Editura AGIR, București, 2017, în colaborare cu Nicolae VASILE;
- **Mica gospodărie**, proză scurtă, Editura AGIR, București, 2020.

Colaborări la reviste:

HAIKU; Prietenul albanezului – Miku i shqiptarit; Suplimentele Literar ing și Ing Epigrama ale revistei *Univers Ingineresc*, din anul 2013, *Amprenteale sufletului; Gândul Anonimului; CRONOS – Penița de aur; Bogdania*.

Activități literare:

Este secretar al Cercului literar *Literar ing* al AGIR și tehnoredactor la Suplimentele *Literar ing* și *Ing Epigrama* ale revistei *Univers Ingineresc*, din anul 2013, senior editor la Revista *Ampretele sufletului*, din anul 2015.

Premii literare:

- Diploma de excelență *Fundația Nipponica* – „Săptămâna culturală a Japoniei în România”, 1996;
- Premiul Societății Române de Haiku (SRH), (Diploma și Medalia jubiliară *Matsuo Bashô*), 2003;
- Diploma de excelență Revista „Bogdania”, 16 iunie 2017;
- Diploma de merit – Cercul ING EPIGRAMA al inginerilor epigramiști din AGIR, 2017.

Referințe critice:

Ioan GANEA-CHRISTU este una dintre cele mai interesante structuri umane pe care am cunoscut-o, îmbinând, uneori, *de-a valma*, după cum se și intitulează o precedentă carte a sa (*De-ale mele, de-a valma*, publicată la Editura Privirea), activități creative foarte diverse, precum: cercetare-inovare, literatură, pictură, grafică. Cu *de-ale mele* continuă și în această nouă carte: *De-ale revoluției, De-ale albanezilor, De-ale dragostelor, De-ale necuvântătoarelor, De-ale Bruxelles-ului, De-ale cenaclului literar, De-ale diplomelor și medaliilor, De-ale studenților*. În toate acestea combină umorul fin cu amarul unor rezultate care ar fi putut să fie mai bune, sau critica cu autocritica.

Abordează o paletă de extindere maximă, de la profunzimea domeniului la superficialitatea sa practică, de cele mai multe ori, aceasta din urmă fiind și singura formă care îi aduce și ceva beneficii materiale. Astfel, el scrie poezie, dar și epigramă, produce literatură, dar face și tehnoredactare la diverse publicații, cercetează, inovează, fiind doctor în științe și un recunoscut și premiat inventator, dar în același timp face și puneri în funcțiune sau reparații, pictează dar și zugrăvește etc.

În ultima vreme, se observă o mai accentuată pornire spre abordări *serioase*, scrierile *Atenție la scrisul de mână!* și *Ce mare e punctul mic!* reprezentând adevărate incursiuni filozofice pe temele enunțate în titlurile respective. De fapt, evoluția autorului în această direcție este desăvârșită în lucrarea *Mica gospodărie*, aceasta fiind singura care, la citirea sa în Cenaclul *Literar ing*, i-a provocat lui Ioan GANEA-CHRISTU o lacrimă de emoție.

O altă turnură în activitatea sa, observată în această nouă carte, o reprezintă recenziile făcute volumelor publicate de colegii din cenaclu...

Ioan GANEA-CHRISTU este un om implicat. El este secretarul cenaclurilor *Literar ing*, la care este și membru fondator, și *Ing Epigrama*, ale AGIR; face tehnoredactare la publicațiile acestora și contribuie la buna desfășurare a întâlnirilor.

Fiind un inventator, nu numai în tehnică, așa cum suntem porniți să considerăm, ci în tot ceea ce face, mă aștept să aibă și alte noi abordări de domenii sau de interpretare.

(**Nicolae VASILE** în Prefața volumului *Mica gospodărie*)

Volumul intitulat „Mica gospodărie” al distinsului domn Ioan GANEA-CHRISTU, doctor inginer, adună generos, ca într-o colecție, creațiile sale cele mai valoroase din varii domenii ca proză, poezie, grafică realizate în perioade diferite de timp, purtând numele aceleia mai apropiate de sufletul acestuia, lăsată poate intenționat ultima în Cuprins. Poate din modestie, pentru că această lucrare are o arie de cuprindere și de manifestare impresionantă, proprie mai degrabă unei construcții complexe sau, hai să spunem, unei gospodării mari.

Simțul excesiv al observației de care dispune domnul inginer i-a adus în vârful penitei realității subtile, pe care unii poate le-ar trece ușor cu vederea, și totodată un mod de exprimare bine argumentat, punctat. Modul în care își transferă paleta de gânduri cu atâta ușurință în aspecte diverse ale vieții îi relevă o calitate posibilă de bun jurnalist, bazată pe buna-i pregătire profesională, experiență și cunoaștere.

...Latura umoristică este trăsătura definitorie a scrierii lui Ioan GANEA-CHRISTU! Surprinderea situațiilor ilare aproape că a devenit o nouă specialitate ...

Dragostea de oameni și exuberanța de viață i-au deschis sufletul spre literatură, nu numai în calitate de autor, ci și de autor de recenzii ale scrierilor confraților ingineri scriitori, expuse spre finalul volumului.

(**Cornelia Violeta POPESCU**, în Postfața volumului *Mica gospodărie*)

Alte referințe critice:

- **Mihai MAXIMILIAN** în Cotidianul bistrițenilor de oriunde – „Răsnet”, din 13.08.2010 despre cartea „**De-ale mele, de-a valma**”;
- **Maria OPREA** în Revista „Prietenul albanezului – Miku i shqiptarit”, nr. 114 / aprilie 2011, pag. 13, articolul „Expoziția de pictură Ioan Ganea-Christu” – „**De-ale mele, de-a valma**” la vernisajul expoziției de pictură de la OSIM, găzduită în perioada 4-30 aprilie 2011;
- **Doina BÂRCĂ** în Revista „Bogdania” nr. 21-22/2016, „TALENT ȘI CULOARE”, pag.71-72.

Extrase din operă:

Epigramă

Învățăământ

Din reformă în reformă
S-a ajuns până la urmă
Că a lua cu 6 bacul
E mai greu ca doctoratul.

La votare

La votare fără milă,
I-am ales, egal, pe toți
Cât a fost tuș în ștampilă
Ca pe un pachet cu hoți.

Mie însumi

Am pierdut mult timp din viață
Ca să supraviețuiesc.
Acum viața mă învață
Să mai și trăiesc!

Haiku

O muscă prinsă
În pâzna de păianjen.
Leagănul morții

*O muscă prinsă
În pâzna de păianjen.
Leagănul vieții*

Iată, un cojoc
Pe coșul casei albe.
Iarnă, iar n-ai foc.

Poezie

De-ale gurii, în gura lor

Nu pune gura pe carnea de cal,
E de vacă!
Și nici pe cea de curcan
E injectată!

Mai mult: vaca e nebună
În lapte s-ar *áf*la-toxină.
Și nici pielea nu e bună,
Parcă-ar fi din vinilină.

Nici castraveții nu-s pe plac.
După gripa aviară,
Veni și pesta la godac
Și alte chestii în papară.

De mici nu mai vorbesc
Pentru că-s mici și nu grăiesc.
Dar cum să între în doi mici
Un cal întreg, cu tot cu bici?!

Așa, să nu mai bem nimic
Că cianurate-s apele
Și „teroriștii” asta zic:
Moartea e-n plic și-n stele!

Stresat și cu salmonel’
Puiul, bietul, vai de el,
Ținea odată cu săracul
De-și mai umplea și el stomacul.

Ca urmare s-au tranșat,
Pe fereastră aruncat,
Pentru că omul sărac
Nici în UE n-are leac!

P.S.

În UE, doar cumpărători
Și de căpșuni culegători,
Astăzi, săraci și exploatați...
Suntem doar cei mai devotați!

Proză

Mica gospodărie

O poveste pe care am „diseminat-o” multor prieteni în prezentare orală (fără poster) îmi provoacă emoții aproape lacrimogene de fiecare dată, cu toate că acțiunile s-au petrecut după anii ’80, în Țara Moților.

La acea vreme, sau în acele vremuri, erau la modă excursiile prin țară (numai prin țară!) în circuit, cu trenul. Ca să ne amăgim că am vizitat și alte țări, am introdus în acest circuit regiuni ca Țara Bârsei, Țara Oașului, Țara Moților ș.a.

Așa am ajuns în orașul Câmpeni, într-o după amiază târzie de vară a vacanței din timpul studenției.

Ce să facem? La singurul hotel din localitate, normal că nu funcționa apa (de cea caldă nici vorbă!); alt tren urma peste 5 ore... și făcuserăm deja întrerupere de 24 de ore, cum era „mersul” la această categorie de bilete.

Am hotărât să mergem pe deal, munte, ce-o fi, să înnoptăm la particular. N-am găsit niciun amator găzduitor până spre vârf... Toți localnicii ne priveau cu bunătate, dar se scuza că nu sunt pregătiți, n-au mai închiriat niciodată, mai ales la patru persoane, nu au unde să ne primească.

– *Încercați mai ghin sus...*

Să ne întoarcem, nici nu se mai pune problema, eram deja obosiți de atâta urcuș și de căratul bagajelor.

Se mai zăreau, chiar dacă soarele se acunsesse de mult după dealurile cu miros de fân proaspăt cosit, două căsuțe, ultimele încercări și speranțe. Aici am apelat la textul pregătit și real, cum că nu mai aveam altă variantă. Oamenii, cumsecade, dar nu aveau nevoie să se complice, nu au mai avut nici ei astfel de cerințe, nici cu banii nu prea aveau ce face căci n-aveau ce cumpăra, locuințele erau modeste și nepregătite pentru atâția oaspeți, ...

– Domnule, sunteți ultima șansă, primiți-ne numai până mâine dimineață, undeva în șura cu fân, nu suntem pretențioși...

Norocul nostru a fost că au apărut doi copii, fată și băiat, de 10–12 ani, care au intervenit și au insistat către tatăl lor să ne primească, justificând că au casetofon... și aparat de fotografiat și ... ce or mai fi văzut pe lângă bagajele noastre.

De milă, din convingere sau spre a-i mulțumi pe copii, omul s-a consultat cu soția și ne-au repartizat camera care se vedea clar că n-a primit oaspeți în ultimii ani, dar era de o curățenie de parcă o făcuseră în acea dimineață.

Am scos din bagaje niște produse pentru copii (ciocolată, portocale, suc) în semn de mulțumire pentru ajutorul primit și le-am făcut câteva fotografii. Copiii, încântați și de muzica disco de la casetofonul care funcționa pe baterii, după ce le-au povestit părinților, au venit cu ceva ouă, slană, brânză, palincă și pită din *mica gospodărie* pentru dimineața care urma. Au fost minunate ca și vremea cu răsăritul, natura înconjurătoare cu farmecul vederii de sus, cu liniștea întreruptă doar de ciripitul păsărilor, cântatul cocoșilor, lătratul vreunui câine sau clopotul unei vaci...

Le-am mulțumit încă o dată primitoarelor gazde care s-au scuzat pentru condițiile modeste de care au dispus pe moment și chiar au insistat să mai stăm o noapte, după ce venim din peregrinarea planificată. Am acceptat, am luat și copiii cu noi, foarte utili ghizi, chiar și la acea vârstă.

Având ustensilele de desen/pictură la mine, le-am făcut copiilor câte un portret în cărbune pe care le-am dăruit și pe care cred/sper că le mai păstrează și azi.

În *mica gospodărie* aveau câte puțin cam din toate cele trebuincioase traiului. Dar ca să putem lua pâine din oraș era obligatoriu să fii înscris din timp pe lista rudelor, ceea ce nu era cazul nostru. Ne-au dat rația lor de pe cartelă. Ca să poți cumpăra o pereche de ciorapi trebuia să dai niște ouă! Am cumpărat ouă proaspete de la localnici și le-am dat gratis la magazin (nu știm care era destinația lor, iar ciorapii aveau preț fix!).

Fiind duminică, am coborât în oraș la târgul de vite, spectacol impresionant și inedit pentru noi care nu mai văzuserăm într-un loc atâtea animale și atâta forfotă cu zgomot și praf. Apoi am fost la biserică unde (chiar și atunci!) oamenii veneau îmbrăcați de sărbătoare, decenti, iar după slujbă bărbații se întâlneau cu prietenii sau vecinii la un pahar de vorbă dar și cu vin ars...

Acea duminică s-a dovedit o zi mohorâtă cu risc de ploaie care ne-a tăiat elanul de drumeție prin localitățile învecinate. Eu mi-am despachetat „sculele” de pictură și am prins pe pânză atmosfera liniștită a dealurilor în care tronau din loc în loc clăile sau căpițele de fân cosit, uscat, întors, strâns, transportat și apoi așezat cu dibăcie pentru a rezista peste iarnă.

Am rămas prieteni, ne-am scris când găseam timp, am revenit și cu părinții în alte concedii, pe când mai circula mocănița șerpuind agale pe lângă cursul de-a dreptul fermecător al Arieșului și ne-am făcut mici cadouri prin poștă.

Cea mai emoționantă amintire, care încă ne marchează chiar după câteva decenii, s-a petrecut cu ocazia despachetării primului colet primit de la familia lui Costică. Pe o foaie ruptă din caietul copiilor era scris, cu un creion dirijat de mâna muncită din greu, textul de-a dreptul impresionant, știind situația materială a expeditorilor:

„Din mica noastră gospodărie vă trimitem câte ceva care sperăm să vă facă plăcere și trebuință. Noi suntem bine și vă mai așteptăm cu drag pe la noi.

Familia Moț”

Iar produsele împachetate și așezate cu grijă (credem că a participat întreaga familie la acest ritual) degajau căldură și respect, bunătate și recunoștință, omenie și prietenie necondiționată; erau o bucată de unt adevărat, mirosind a flori de câmp și învelit într-o frunză de brusture, o bucată de slănină fragedă și puțin afumată, un cârnat și... 6 cartofi!

Coletul nu a fost trimis din obligație, ca urmare a expedierii de către noi a unor produse pe care nu aveau de unde să le procure din zonă: portocale, ciocolată chinezească, bomboane, papetărie, ness ș.a., întrucât ambele au ajuns la destinație în aceeași zi premergătoare Crăciunului.

Peste un an, surpriza a fost și mai mare: coletul trebuia ridicat de la mesageria Gării Basarab. Era un brad foarte mare și frumos, sădit în fața casei în anul în care ne-am cunoscut, inscripționat cum că *nu a fost furat*. A trebuit să-i tai din piciorul gros pentru a-l putea transporta, chiar cu breakul, apoi să-l plasez în apartamentul de bloc...

De curând, a murit Costică MOȚ!

Atunci când l-am cunoscut, era cam pe la 40 de ani, la fel și soția sa. Oameni muncii, cinstiți, cu dragoste de copii pe care i-au crescut cum au putut, cu sacrificii, dar și cu satisfacția că educația lor a dat rezultatele așteptate.

Fusese șofer pe un utilaj din dotarea Combinatului de Prelucrare a Lemnului la care lucra majoritatea populației din zonă, dar în urma unui accident de muncă i-a fost retras carnetul și a fost obligat să „lucre” în alte domenii, cred că paznic la același loc de muncă, până s-a desființat combinatul, ca și majoritatea celorlalte din țară, după '89.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească!

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Dan GÎJU

S-a născut pe data de 27 noiembrie 1964 în localitatea Didești, județul Teleorman.

Este fiul lui Nicolae Gîju, zugrav, originar din Mozăceni (județul Argeș), și al Eufrosinei Diaconu, soră medicală, din Didești, fiind cel mai mare și singurul băiat din cinci frați.

Studii:

Urmează școala generală din localitatea natală, apoi Liceul Militar de Marină „Alexandru Ioan Cuza” din Constanța (absolvit în anul 1983), Școala Militară de Ofițeri Activi de Geniu, Construcții și Căi Ferate din Râmnicu-Vâlcea (1986), fiind repartizat în Târgoviște. Absolvă apoi facultatea de Drept a Universității Hyperion (1998, București), licența în științe juridice obținând-o un an mai târziu, în cadrul Universității din București. În 2005 finalizează studiile de master în jurnalism și relații publice la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de Jurnalism, iar în 2010, la Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București – studiile postuniversitare de management educațional.

Activități:

Ca militar, comandant de pluton în compania a 5-a (detașată la Fundulea, punctul de lucru Ciulnița) a Batalionului 195 Drumuri și Poduri. Între 1987-1989 comandă un pluton care execută instrucție de specialitate (taluzări, construcții de drumuri și căi ferate, piste de aterizare-decolare etc.) în București, pe râul Dâmbovița, în Aeroportul Internațional Otopeni și pe Magistrala 3 a Metroului, în zona Gării de Nord, unele întâmplări și momente trăite aici fiind exploatate ulterior în romanul „Diribiștii” și în trei dintre povestirile incluse în „Amintirile detectivului Vigilantes”. În vara-toamna anului 1989, timp de șase luni, este șeful Comendurii de transporturi militare din Petroșani, revenind, imediat după Revoluția din decembrie 1989 – care-l surprinde în București, comandantul uneia din gărzile care a asigurat paza fostului Minister al Transporturilor și Telecomunicațiilor –, în Târgoviște, ca urmare a căsătoriei cu Emilia Frățilă, dâmbovițeană, ofițer în același Batalion 195 Drumuri și Poduri, azi desființat.

Ca publicist, în intervalul 1999-2010 este jurnalist militar în Grupul – mai apoi Trustul – de Presă al Ministerului Apărării Naționale, București, făcând naveta, zilnic, la Târgoviște. Ca ziarist militar este co-fondator și redactor-șef al revistei „Viața militară” serie nouă (2004-2008), redactor-șef al revistei „Spirit militar modern” (2008) și al săptămânalului „Observatorul militar” (2007, 2009-2010). Parte din activitatea și trăirile sale ca jurnalist într-o redacție militară se regăsește în paginile romanului „Zodia capului de mort” (2005). Trimis al „Observatorului militar” în teatrele de operație din Irak (2003, 2008) și Afganistan (2003, 2009), la Souptanthon (Marea Britanie, 2004, cu ocazia recepționării fregatei „Regele Ferdinand I”), precum și în Lituania, în 2008, pe timpul misiunii „Baltica”. A reprezentat Trustul de Presă al Ministerului Apărării Naționale la două dintre congresele Asociației Europene a Presei Militare – EMPA: la Liubliana (Slovenia), în 2007, respectiv la Riga (Letonia), în 2008. În particular, este director-fondator al revistei „ProARME” (2009–prezent), redactor asociat al revistei „Litere” (din 2010), consilier editorial la revista „Eroica” (2011), colaborator la cotidianul „Realitatea dâmbovițeană” (1998-1999), la revista „Historia” (2009) ș.a. Este membru al Clubului Român de Presă (2002), al Uniunii Scriitorilor din Moldova (2009) al EMPA (2009), al Asociației Române de Istoria Presei (2010), al Uniunii Ziariștilor Profesioniști (2010) și al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu” (2011). Director-adjunct al Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”, București (2010-2011) și al Editurii Militare.

Este membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005).

Scrieri:

- *Elegii damnate*, Editura Domino, Târgoviște, 1998;
- *Diribiștii*, roman, Editura Realitatea dâmbovițeană, Târgoviște, 2000;
- *Elegii valahe*, Editura Sfinx 2000, Târgoviște 2000;
- *Amintirile detectivului Vigilantes*, proză scurtă, Editura Pildner&Pildner, Târgoviște, 2001;
- *Pumnul de fier*, roman istoric, Editura Phobos, București, 2003;
- *Cai verzi*, poeme în proză, Societatea Scriitorilor Militari, București, 2003;
- *Elegii banale*, Editura Pildner&Pildner, Târgoviște, 2003;
- *Zodia capului de mort*, roman, Editura Phobos, București, 2005;
- *Duelul condamnaților*, roman, Editura Phobos, București, 2006;
- *Elegii barbare*, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2006;
- *Semn de armă – harta României. Interviuuri cu și despre grăniceri* (în colaborare cu Vasile Moldovan), Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2006;
- *Fantomele nu răspund la salut*, roman, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007;
- *Și pace va fi în inima mea*, roman, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- *Istoria presei militare*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- *Evadare din eden, roman*, Editura Solaris Print, București, 2009;
- *Poeme de rămânere sub arme*, Editura RawexComs, București, 2010;
- *Noiembrie*, versuri, Ed. RawexComs, București, 2010;
- *Femeia ca obiect de studiu*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011.
- *Istoria presei militare. De la Cezar la Ceaușescu. Armata. Presa scrisă*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- *Labirintul hienei*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2013;

- *Războiul lupilor păduchioși*, București, Editura Favorit, 2013;
- *Poligonul cu ținte moarte*, București, Editura Favorit, 2014;
- *Revoluția inocenților. Interviuuri despre evenimentele din Decembrie 1989*, București, Editura Favorit, 2014;
- *Ucenicii Zeului Toth*, București, Editura Favorit, 2015;
- *Criminalistul. Cele două secrete ale colonelului Gică Banjo. Roman din povestiri adevărate*, București, Editura Favorit, 2015;
- *Jurământ și rugă (versuri)*, București, Editura Favorit, 2015;
- *Testul șobolanului. Spitalul (teatru)*, București, Editura Favorit, 2015;
- *Undercover, vol. I: „Artiștii „cameleoni” și „sfinți”. Scriitori militari în arhivele Securității (studiu)*, București, Editura Favorit, 2016;
- *Istoria presei militare, vol. I (Armata, Presa scrisă)*, București, Editura Favorit, 2016;
- *Istoria presei militare, vol. II (Poliție, Siguranță, Școli, Armate de ocupație. Presa scrisă)*, București, Editura Favorit, 2016;
- *De la marină de frunte la soldatul ultimei șanse*, București, Editura Favorit, 2017;
- *Aproape totul despre Colonelul caricaturii românești*, București, Editura Favorit, 2017;
- *Așii Aviației Regale*, București, Editura Favorit, 2018;
- *Amazoanele văzduhului*, București, Editura Favorit, 2018;
- *Ziua cea mai neagră a indienilor cu două pene: File din biografia asului Dan Vizanty*, Editura Favorit, București, 2019;
- *Baladele satului meu*, Editura Favorit, București, 2019.

Antologii:

- *Sentiment latin/Sentimento latino*, Societatea Scriitorilor Militari, București, 2004, p. 86-90;
- *Caiete Litere. În căutarea unui topos liric. Antologie a SST*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 73-76;
- *Caiete Litere II. 30 de prozatori*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 114-123;
- *Târgoviște-India. Antologie poetică. Poetical Anthology*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008, p. 156-159;
- *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- *Târgoviște-Chișinău-Cernăuți. Antologie de sonete*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2019.

Premii:

- Premiul „Radu Petrescu” pentru roman – „Fantomele nu răspund la salut” (2008);
- Premiul „Vladimir Streinu” pentru istorie literară – „Istoria presei militare” (2009). Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005).

Referințe:

În volume:

- Alexandru Manafu-Târgoviște; Constantin Ucrain, *Dâmbovițeni la datorie*, Editura Nelmaco, București, 2003;
- Humă Mihai și colaboratorii, *Cavalerii roșii înaripate*, Editura Livpress SRL, București, 2003, p. 122 (ediția a II-a la Ed. Asab, București, 2007, p. 167);
- Florin Șperlea, *Arma de care aveți nevoie*, Editura Militară, București, 2004, p. 135;
- Stan V. Cristea, *Dicționarul scriitorilor și publiciștilor teleormăneni*, Editura Rocriiss, Alexandria, 2005, p. 208;
- Victor Petrescu, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni, 1900-2004*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005, p. 110;
- George Coandă, *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005, p. 383;
- Ralf Hübner, *Enciclopedia personalităților din România*, edițiile a III-a (2008, Ed. Hübner Who is Who, Elveția, p. 553) și a IV-a (2009);
- Mihai Stan, *Confreria. Convorbiri și confesiuni*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2009;
- *Enciclopedia orașului Târgoviște*, p. 235, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011.

În ziare și reviste:

- George Coandă, „Schimb de generații”, cotidianul *Dâmbovița*, 11 mai 1995, Târgoviște;
- Petre L. Drăguțoiu, Dan Gîju – „Elegii damnate”, cotidianul *Jurnalul de Dâmbovița*, 20 iunie 1998, Târgoviște, p. 8;
- Ionel Necula, „Poezia în zale de efemeridă”, săptămânalul *Observator*, 3 august 1998, Tecuci, p. 4;
- Nicolae Boghian, „Îmi pare rău că m-am lăsat de poezie”, revista *Viața armatei*, numărul 8/1998, p. 31;
- Vasile Moldovan, „Pictură, poezie, proză în Cetatea Târgoviștei”, săptămânalul *Observatorul militar*, 1999, București, p. 12;
- Constantin Strună, „Galeria maestrilor”, revista *Detectiv magazin*, numărul 1-2/2000, București;
- Alexandru Bodea, „Cartea săptămânii”, *Observatorul militar* nr. 49/2000, p. 15;
- A. Zaharia, „Elegii valahe”, cotidianul *Dâmbovița*, 2 februarie, 2001, Târgoviște;
- G. Coandă, „Un scriitor târgoviștean lansat cu succes în Capitală”, *Jurnal de Dâmbovița*, 30 iunie 2003, p. 6;
- Daniela Leonte, „În zodia norocului”, gazeta *Curierul armatei*, 15 iulie 2003;
- Nicolae Dulgheru, „Starea de bine a scriitorului...”, revista *Pentru patrie*, nr. 7/2003, p. 27;
- Florin Șperlea, „Pe neștiutele cărări ale destinului”, revista *Spirit military modern* nr. 9-10/2003, 56;
- Firiță Carp, „Din vina trenului”, revista *Lumea detectivilor* nr. 11/2004, p. 20;
- Florian Bichir, „Vieți și destine”, cotidianul *Evenimentul zilei* nr. 3995, duminică, 6 februarie 2005, p. 4;

- Mircea Chelaru, „Sub zodia capului de mort”, periodicul *Republica română* nr. 12(II), 27 mai 2005, p. 13;
- Florin Șperlea, „Memorii, mărturii, jurnale”, revista *Document* nr. 2-3 (28-29), p. 76;
- Margareta Bineață, „Între enigma polițistă și parabolă”, revista *Litere* nr. 4(85)/aprilie, 2007, p. 12-14;
- Ion Georgescu, „Și pace va fi în inima mea”, *Monitorul de Olt* nr. 256/10 dec. 2008. p. 9;
- Dinu Mirea, „Fantomele nu răspund la salut”, *Saeculum* nr. 4/2008, p. 136;
- Mihai Stan, „Despre romanul de dragoste”, *Litere* nr. 100/2008, p. 30-31;
- Margareta Bineață, „Izgonirea din Paradis”, *Litere* nr. 11-12/2008, p. 18-20;
- Victor Atanasiu, „Mic tratat despre jugul căsniciei”, săptămânalul *Umbrela* nr. 12/27 noiembrie 2008, p. 5;
- George Toma Veseliu, „Poeme de rămânere sub arme. Carte pentru revolta neputinței de revoltă”, *Impact literar* nr. 369 și 370/aprilie-mai 2010, Târgoviște, p. 16;
- Corin Bianu, „Dan Gîju – Ut pictura poesis”, *Litere* nr. 11-12 (128-129)/noiembrie-decembrie 2010, p. 69;
- Tudor Cristea, „Studiu asupra bărbatului”, *Litere* nr. 4(133)/04.2011, p.13-14.

Opinii:

Pentru Dan Gîju poezia este o mirabilă stare de fascinație, dar și de mărturisire, el nu caută cu obstinație absurdă formele experimentale care ar trebui să rupă „gura târgului”, îi repugnă, ceea ce nu-l împiedică să ofere spectacolul unor versuri arhitecturate ingenios. Astfel că, Dan Gîju este un poet... sub arme victorioase. [...] Iar pașaportul pentru eternitate literară pe care i l-am dat în urmă cu nici două decenii, iau act cu satisfacție, este onorat cu fiecare carte pe care își așterne numele”.

(George Coandă)

Și erotismul stimulat de condiția claustrării cazone, și amestecul de gingășie sufletească și de înclinație suav-abjectă, și vagul misoginism, și oralitatea, și argoul specific, presărat cu expresii mai suculente ori cu termeni militari aplicați zonelor civile ale vieții ne erau cunoscute din „Diribiștii”, din „Duelul condamnaților” sau din „Și pace va fi în inima mea”. Aici se produce, totuși, o maturizare stilistică, inclusiv la nivelul dozării, a mizei, a mijloacelor, a încărcăturii simbolice și a semnificației”.

(Tudor Cristea)

Stilul colocvial dat de construcții incidente, de comentarea unor subiecte vehiculate în presă și deci cunoscute cititorului (cancanuri preluate din tabloide), adresarea directă, dialogul cu cititorul, textualismul (vezi reproducerea generoasă din „Amantul” Margueritei Duras), ici-colo limbajul care fără exces de pudibonderie sugerează doar eufemistic atribute erotice buruienoase exhibate de unii, cursivitatea frazării, introducerea unor episoade despre „copiii văduvei” (elita care conduce lumea) sau despre „ecologiști” (timida încercare de reorganizare a extremei drepte românești), toate acestea fac din acest „roman de dragoste” o lectură agreabilă, o carte care se citește pe nerăsuflăte.

(Mihai Stan)

Romanul „Și pace va fi în inima mea” oferă o lectură în aparență simplă, a cărei complexitate se dezvăluie pe parcurs prin alternanța planurilor, intertextualitate, largile digresiuni cu subiect politico-istoric (unele mai puțin izbutite, altele interesante, așa cum este relatarea circumstanțelor asasinării lui Corneliu-Zelea Codreanu), constituindu-se într-o meditație asupra condiției umane, societății, istoriei și imposibilității împlinirilor individuale într-o existență acut simțită ca zadarnică și iluzorie.

(Margareta Bineață)

Profil literar realizat de scriitorul **Mihai STAN**

Președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni

Nina GONȚA

S-a născut la data de 1 februarie, 1950 în satul Pânășești, raionul Strășeni, Republica Moldova. Domiciliul actual: Iași, România.

Educație și formare:

1971-1976 – Universitatea de stat Chișinău, Republica Moldova, Facultatea de Filologie, specialitatea – Biblioteconomie și Bibliografie.

Cursuri de perfecționare pe lângă Centrul de Perfecționare a Cadrelor Didactice, Chișinău, Republica Moldova.

Experiența profesională:

- 2001-2002 – pedagog, Colegiul Tehnic „Gh.Asachi”, Iași, România;
- 1992-2001 – inspector – metodist/asigurare didactică, Inspectoratul Școlar Strășeni, Republica Moldova;
- 1987-1992 – inspector resurse umane, Inspectoratul Școlar Strășeni;
- 1981-1987 – bibliotecar – bibliograf pe lângă Cabinetul metodic al Inspectoratului Școlar Strășeni;
- 1971-1979 – bibliotecar – bibliograf, șef sală lectură, Biblioteca Publică Strășeni.

Colaborări la reviste:

Convorbiri literare; POEZIA, revistă de cultură poetică; Revista FEED Back; ProEst, APOLLON; BOEMA; Noul literator; Scurt circuit oltean; Destine literare; eCREATOR; Surâsul Bucovinei; Orizonturile Bucurei; Ecouri literare; Constelații diamantine; MELIDONIUM; Meridianul Cultural Românesc; Cronos; Moldova literară; Agora; Literatura și arta (Republica Moldova); Observatorul (Canada); Clipa (SUA) Art-Emis; AGERO (Germania); LUMINA (Novi Sad, Serbia); Revista UNIREA (Austria); Revista ASLRO; Revista de cultură Cronos; Revista Eminesciana; Timpul.md. Unicul cotidian Național din R.Moldova; Revista PORȚILE NORDULUI ș.a.

Volume publicate:

- 2012 – prima carte: *În căutarea bărbatului ideal (Pagini basarabene)*, o amplă proză despre viața autoarei și despre problemele Basarabiei, pe când se afla în componența URSS;
- 2013 – *Ioana (Pagini basarabene)*, roman, Editura **SITECH**, Craiova;

- 2013 – *Întâmplări și gânduri*, eseuri, Editura **Rafet**, Râmnicu Sărat;
- 2014 – *Mestecând în cratiță*, povestiri, Editura **Rafet**, Râmnicu Sărat;
- 2014 – *Pagini basarabene*, memorii, Editura **MJM**, Craiova;
- 2014 – *Destin de femeie*, povestiri de viață, Editura **Rafet**, Râmnicu Sărat;
- 2014 – *Dor de Basarabia* (de prin sertare adunate). Poezie, proză, traduceri, Editura **Rafet**, Râmnicu Sărat;
- 2015 – *Toamna îndrăgostită*, versuri, Editura **PIM**, Iași, 2015;
- 2015 – *Trăiri*, versuri, Editura **PIM**, Iași, 2015;
- 2016 – *În mrejele vieții*, roman "internautic-feisbucist", Editura **StudIS**;
- 2017 – *Nostalgii, vise, insomnia*, versuri, Editura **StudIS**, Iași, 2017;
- 2017 – *FĂRÂME. „Reporter” de Iași sau INSTANTANEE*, Editura **PIM**, Iași;
- 2017 – *Memorii bolnăvicioase*, Editura **Ro.cart**, București;
- 2018 – *Basarabie în... lacrimi*, Piesă în 3 acte. Dedicată Centenarului Marii Uniri, Editura **StudIS**, 2018;
- 2018 – *NOCTURNE*, versuri mai mult triste, Editura **StudIS**, Iași;
- 2018 – *REVERBERAȚII LITERARE*. Articole de autor și traduceri publicate în reviste și ziare, Editura **PIM**, Iași.

Traduceri:

Poezie:

- Din rusă în română, cartea poetului rus **Arkadii Ciujoi**, «*Noaptea adâncă*» («Глухая ночь»), editată în 2013, la editura **Rafet**, Râmnicu Sărat;
- Din română în rusă, cartea poetului român **Constantin Marafet**, «*Полумрак поэты*» («Penumbra trandafirului»), editată la Cernăuți, Ucraina, 2014, editura **Misto**;
- E. Evtuşenco. *Poeme de dragoste*. Ediție bilingvă, ruso-română. Editura **Timpul**, Iași, 2014;
- **Meridiane**. Versuri. Antologie. **Traduceri din poezia rusă contemporană**. Antolog și traducător – Nina Gonța, Editura StudIS, Iași, 2015.

Proză:

- *Poezie erotică*. Traduceri din poeți ruși moderniști, Ediție bilingvă ruso-română. Editura **StudIS**, 2017;
- *Svetlana Aliluieva. 20 de scrisori către un prieten*. (Adevărul despre tatăl meu, Stalin) Jurnal-memorii. Editura **StudIS**, Iași, 2015.

Prezență în antologii:

- *Anotimpuri cubice* (Antologie alcătuită de Constantin Marafet), Editura **Rafet**, Râmnicu Sărat, 2013. pag. 5 – 30: *Arkadii Ciujoi. Noaptea adâncă*. Traducere din limba rusă de Nina Gonța;
- *Toamna la Apollon*. Antologie. Poezie și Proză, Ed. **ANCA**, 2013, Urziceni. pag.45-50: **Nina Gonța. O viață distrusă**;
- *ANTOLOGIA poeziei universale de astăzi*. Alcătuită de Ion Deaconescu – Editura **EUROPA**, Craiova, 2014 (în context – E.Evtuşenco). **Traducător – Nina Gonța**, pag. 199-206;

- *ANTOLOGIA poeziei universale contemporane*. Ediția a II – a revăzută și adăugită. Editura **Europa**, 2015. (Festivalul Mondial de Poezie "M.Eminescu"). Traduceri de Nina Gonța din opera poetică a lui E.Evtușenko (p.223-235) Mammad Ismail (p.313-327);
- *ANTOLOGIE. Ediția a III -a* (Festivalul Mondial de Poezie "M.Eminescu"). / Editura **Peters**. Craiova. 17-21 septembrie, 2015. Traduceri de Nina Gonța din opera poetică a lui E. Evtușenko (p.123-133), Mammad Ismail (181-187), Mihail Sinelnikov (295-301), Natalia Vanhanean (331-337);
- *Toamna la Apollon*. Ediția a III–a. Antologie concurs Festivalul Internațional – poezie și proză scurtă – *VIS DE TOAMNĂ*. Asociația națională pentru cultură și artă. – Editura **ANCA**, 2015. Pag. 91-96;
- *Oglinda Ligii Sriitorilor Români la 10 ani. O altfel de istorie a literaturii române actuale/* Voichița Pălăcean-Vereș, Al. Florin Țene, Gavril Moisa – Cluj-Napoca. Napoca **Nova** 2016. Nina Gonța, vezi pag. 402-410;
- *Lacrimi pentru nemurire*. Simpozion internațional (Primăria comunei Coșereni-Ialomița. Societatea culturală Apollon-România) – Editura **Ro.cart.**, 2016. Nina Gonța, paginile 81-86;
- CARMEN / AUTOR COLECTIV. Antologie lirică. Volumul VI. – Editura **ANAMAROL**, 2017. Nina Gonța – pag. 106-112;
- *VERBA VOLANT, SCRIPTA MANENT*. Antologie de proză. Volumul 3. – Editura **ANAMAROL**, 2017. Nina Gonța: pag.103-115;
- Simpozion Internațional. ediția a II-a. 27-29 octombrie 2017 *LACRIMI PENTRU NEMURIRE*. Antologie. – Nina Gonța – pag.125-143. (poezie și proză).

Premii:

- **Premiul special** al Festivalului Internațional de Creație literară "Titel Constantinescu". Ediția a VI-a. Râmnicu Sărat, 21 septembrie, 2013 (pentru traducere);
- **Premiul "Constantin Țoiu"**, la Concursul Literar Internațional VIS DE TOAMNĂ, Ediția I, 1 decembrie, 2013, Urziceni. (pentru proză);
- **Mențiune** la secțiunea **POEZIE**, la Concursul Internațional STARPRESS-2014;
- **Premiul II, "Horia Vintilă"**, secțiunea **PROZĂ**, la Concursul Internațional de Creație literară, VIS DE TOAMNĂ", Ediția a III-a, Urziceni, 1 decembrie, 2015;
- **Premiul 1** la Festivalul-Concurs de Literatură „Alexandru Macedonski”, 2018, Secțiunea **DRAMATURGIE**. București.

Diplome:

- Diplomă. Ediția a II-a a Simpozionului Internațional „LACRIMI PENTRU NEMURIRE”, în memoria Doinei și a lui Ion Aldea Teodorovici, 28-29 octombrie, 2017, Coșereni, Ialomița, România;
- Ministerul Culturii, R. Moldova. Diplomă de onoare, Ninei Gonța ca organizator al edițiilor precedente ale Festivalului, în semn de înaltă considerațiune pentru promovarea valorilor și idealurilor Eminesciene, pentru prestația notorie în cadrul Festivalului Internațional de Poezie și Muzică "Eminesciana-2016", ediția a XXX-a, Strășeni, 26 iunie, 2016;
- Consiliul raional Strășeni. Diplomă de onoare, în semn de înaltă considerațiune pentru promovarea valorilor și idealurilor Eminesciene. Festivalul Internațional

de Poezie și Muzică "Eminesciana-2016", ediția a XXX-a. Strășeni, 26 iunie, 2016;

- Diplomă de excelență. *Liga scriitorilor din România*, filiala Iași, pentru merite în creația literar-artistică și publicistică. Martie, 2015;
- Diplomă aniversară U.E.R. – 25. Cu prilejul împlinirii a 25 de ani de activitate a Uniunii Epigramiștilor din România (10 august 1990-10 august 2015), în semn de aducere aminte, de cinstire a fondatorilor acestei organizații de scriitori și de prețuire a celor ce le continuă opera, 2015;
- Concursul Național de poezie tricoloră. Ed.1. Fundația culturală "Romeo și Julieta la Mizil". Diplomă de participare, 31 august 2013;
- Diplomă de excelență, pentru merite deosebite în promovarea activității ASCIOR, a revistei Orizonturile Bucureii, pentru creșterea responsabilității naționale și a nivelului cultural și duhovnicesc al societății, 2017;
- Diplomă de participare, pentru participare la Prima Ediție A Simpozionului Internațional „LACRIMI PENTRU NEMURIRE”, în memoria Doinei și a lui Ion Aldea Teodorovici, 28-29 octombrie, 2016. Coșereni, Ialomița, România.

Referințe critice:

”Despre cărțile trimise de Nina Gonța, n-o să spun prea multe, ci am să mă opresc, foarte pe scurt, asupra volumelor primite, lăsând mai mult spațiu pentru cuvântul celor care au scris și publicat recenzii despre scriitura autoarei.

*Fărăme, publicat în 2017 la Editura **Pim**, Iași, este un volum care cuprinde, așa zice, reportaje, deși nu îmi par a fi chiar pe structura unui reportaj, dar, în orice caz, relatări scurte, consemnări punctuale, referitoare la stări și fapte întâlnite în cotidian. Autoarea ne spune încă din Cuvântul înainte că-i place să observe oamenii, să asculte povești și, evident, să scrie despre... vrând să descopere ce se ascunde în spatele vorbelor și a comportamentului controlat al semenilor, a adulților, care “nu sunt ca niște copii, deschiși la minte și la suflet, ci trăiesc controlat, spun una, gândind alta”. Desigur, în carte, va scrie despre lipsurile din societate, fiind pentru ea o “psihoterapie” (termenul îi aparține), mulțumindu-se (zice) ca măcar să relateze situația respectivă, dacă nu o poate înlătura sau îndrepta, nestându-i în putere s-o rezolve, deși și-ar dori, și-și începe relatarea cu Alegerile prezidențiale din Republica Moldova, din 13 noiembrie 2016, după care relatează despre Mica/Marea Unire, Iași, Ianuarie, 2017 (reportajul în care ne spune că, urmărind emisiunile televiziunilor, constată cu tristețe că nu s-a vorbit nimic despre Mica Unire de la 1859, “fără de care Marea Unire de la 1918, așa cum a spus Nicolae Iorga, n-ar fi existat...”). Cartea cuprinde multe alte relatări din viața de zi cu zi, lucruri care, se vede, o frământă și pe care dorește să le pună înaintea semenilor, sperând că, poate, românul va lua atitudine și că lucrurile se vor mai îmbunătăți, dacă știm cât mai mulți de racilele societății. Cineva trebuie să ia taurul de coarne, dar... cine?*

În Memorii bolnăvicioase ne spune că nu știe “pentru ce fel de cititor” a scris cartea, o carte de amintiri, unele dureroase, o “carte-mărturie, pe care o poartă cu ea, în ea, de foarte mult timp, și de care, mărturisește, “trebuia să mă descotorosesc”, fiindcă ne vorbește despre o “boală a veacului nostru” – cuvântul veacului nostru fiind, desigur, o chestiune relativă, în opinia mea, căci, se știe, și cei din veacul trecut sufereau de aceeași gravă boală, cancerul, (care-i boala multor veacuri), pe lângă multe alte boli. Totodată, cartea cuprinde un capitol cu remedii naturiste, din păcate

doar câteva și acelea incomplete, după părerea mea. Ar fi putut oferi mai mult, cu-atât mai mult, cu cât a trăit mulți ani în Republica Moldova, unde, se știe, vracii și tămăduitorii sunt în largul lor, ei fiind chiar recunoscuți și renumiți pe mapamond. Dar chiar și așa, oricât de mică i-a fost oferta, remediile naturiste merită încercate. Zic. Dar mai zic, mai bine să nu citim Memorii bolnăvicioase (de ce să ne facem singuri rău?), sau, mai bine, să nu mai existe-n lume nicio motivație pentru a se scrie cărți de Memorii... bolnăvicioase!

În romanul Ioana, ediția a III-a revizuită, e foarte probabil să fie vorba chiar de destinul scriitoarei. Lăsăm cititorul să decidă, după ce-i va ajunge în mână cartea. O poveste de viață tristă, o poveste de viață cu luptele ei pentru existență, pentru supraviețuire, pentru... devenire.

Din tot ce am citit venit dinspre Nina Gonța, așadar și din Reverberații literare, străbate preocuparea ei, cu prioritate, pentru Basarabia. Nu e cartea a ei în care să nu adauge măcar un paragraf despre Moldova de dincolo de Prut, să nu spună lumii despre asuprirea sufletelor de români moldoveni, despre basarabenii încă rămași în spațiul... nimănui!! Autoarea e acum, din anul 2000, repatriată, dar nu încetează să vorbească despre Basarabia. Este legată de amintiri extrem de dureroase, răni care au săpat adânc, în timp, răni cărora oricâtă alifie și untdelemn sfințit le-au pune se vindecă greu. Și cu atât mai greu este când, după așa-zisa Revoluție de la '89 și, mai apoi, după ruperea, credeam noi, naivii, a cortinei de fier, când se părea că democrația va apărea și se va instaura, în mod real, și prin zona crepusculară a sud-estului Europei, când cu toții am sperat la mai bine, constatăm cu durere că guvernele celor două țări surori n-au reușit să ajungă la o înțelegere și Basarabia să revină în granițele României. Poate că nici nu s-a voit acest lucru, fiindcă nu democrația este suverană peste națiuni, ci... democratura!! Lucruri total diferite, vieți asuprite, nădejdi sfârțecate. Zic.

N-am putut citi tot ce mi-a fost trimis de autoarea Nina Gonța, pentru că volumele ei, fiecare în parte și toate la un loc, au în povestire un tragism care mă face să-mi pierd orice nădejde de mai bine, chiar dacă, uneori, din scriitura ei, mai răzbate și câte un firicel de speranță...".

(**Antoneta Rădoi**, redactor șef **Convorbiri literar-artistice**, februarie 2019)

"O proză interesantă și captivantă scrie Nina Gonța în romanul de tip carte-mărturisire, cu titlul Memorii bolnăvicioase, care atrage atenția cititorului fiind pus în fața unei situații dramatice din viața autoarei. Prezentându-și boala, suferințele prin care a trecut, Nina Gonța scrie această carte ca o sumă de frânturi desprinse dintr-un jurnal...

Un alt capitol cuprinde remedii naturiste, tratamente alternative, sfaturi, cugetări și alte metode prin care se pot trata mai eficient bolile, așa cum precizează și-n Rezumat, unde ne propune o întoarcere la origini, ceea ce amintește de cel mai mare istoric al religiilor Mircea Eliade, care propunea o regândire a dimensiunilor arhaice a omului, pentru noi care trăim într-o societate modernă, hipertehnologizată, e nevoie ca omul să învețe din nou, să trăiască universal. Proza pe care o scrie Nina Gonța o putem apropia de proza H.P. Bengescu, într-un anumit sens, propune sondarea psihicului uman, dar și cercetarea fizicului, dus în vecinătatea condiției metafizice a omului, prin introducerea sintagmei de trup sufletesc. De aici concluzia că sufletul într-o viață fizică nu poate fi separat de trup.

Nina Gonța se înscrie pe linia marilor săi înaintași: Camil Petrescu, H.P. Bengescu, Mircea Eliade, creând o proză subiectivă, surprinzând maladivul din corpul și sufletul uman, știindu-se faptul că suferința fizică o determină pe cea morală”;

„Dragostea fierbinte față de Basarabia și de România, pe care o dorește întregită, străbate ca un fir roșu relatarea Ninei Gonța din cartea REVERBERAȚII LITERARE (Articole de autor și traduceri publicate în reviste și ziare), apărută la Ed. **Pim**, Iași, 2018.

NINA GONȚA s-a născut și a copilărit în satul Pănășești, raionul Strășeni, Republica Moldova. Își face studiile gimnaziale în satul natal, apoi cursurile Școlii pedagogice din Călărași, Universitatea de stat din Chișinău, Facultatea de biblioteconomie și bibliografie.

[...]. A scris în presa locală, republicană și unională articole de specialitate și politice, fiind consilier în mai multe mandate, iar din 2000 s-a repatriat în România, stabilindu-se la Iași. Aici s-a integrat repede în viața culturală a Iașului prin Asociații de cultură reprezentative pe linie literară, prin participarea la diverse acțiuni specifice, s-a remarcat prin publicarea de articole, recenzii, versuri în reviste din țară și chiar străinătate colaborând la reviste de profil: Convorbiri literare, POEZIA, Revista FEED BACK, ProEst, Apollon, Boema, Noul literator, Scurt circuit oltean, Destine literare, Surâsul Bucovinei, Moldova literară, Observatorul (Canada), Clipa (SUA), Constelații diamantine, MELIDONIUM, Agero (Germania), Lumina (Novi Sad, Serbia), Revista Unirea (Austria).

În Basarabia – pământ românesc, autoarea dă ample date informative din istoria zbuciumată a Basarabiei răpită pe nedrept de cele două imperii rusești țarist și sovietic, ultimul creând și prototipul homo sovieticus.

Curge Prutul între noi și plânge este dedicat memoriei poetului Grigore Vieru, cel care afirma lapidar: „Dacă visul unora a fost sau este să ajungă în Cosmos, eu viața întreagă am visat să trec Prutul”.

Nu este uitată Limba română în Basarabia [...]. Materialul Gânduri despre Basarabia și nu numai este scris în martie 2014, în contextul evenimentelor din Ucraina (Crimeea).

Interesant este articolul O întâmplare absolut adevărată, unde sunt ample intonații despre poetul rus Evgheni Evtușenko, pe care Nina Gonța l-a tradus în limba română. De fapt este un interviu telefonic pe care l-a susținut autoarea cu marele poet rus. Este publicată și o poezie a lui Ev. Evtușenko – Nimic nu vreau pe jumătate, dar și o traducere a falsei dispute dintre trei mari poeți: Evgheni Evtușenko, Nichita Stănescu și Corneliu Vadim Tudor”.

(Constantin Mănuță, în MELIDONIUM, 19 februarie, 2017; APOLLON, nr. 4(84), aprilie, 2017, pagina 28; Moldova literară, nr. 2, 2017, p.66-67; MELIDONIUM, 11noiembrie, 2017; MELIDONIUM, 27 august, 2018)

„Romanul Ioana poate fi folosit ca un manual autentic de învățare a istoriei adevărate, tragice, a provinciei românești – Basarabia, provincie așezată la răscruce de drumuri, fereastră către Balcani. Această așezare geografică a fost și încă mai este motivul că Rusia a râvnit-o mereu și a reușit s-o rupă de la glia străbună, România, în 1812, apoi în 1940”.

„Piesă de schimb în politici externe, vândută de unii mereu, prin tavern...”, așa scrie chiar autoarea, Nina Gonța, într-o poezie a sa despre Basarabia, plaiul ei drag.

Românismul, visul Unirii cu Patria-Mamă, străbate ca un fir roșu, de altfel toată creația autoarei, nu numai acest roman. Trăirile unei femei simple de la țară, Ioana, născută în Rusia Țaristă, adolescentă și tânără femeie – în România Mare, își găsesc sfârșitul într-o țară străină sufletului ei – URSS (Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste). Toate acestea se întrepătrund în demențialul destin basarabean. [...] interminabile întrebări cu care rămânem și după citirea acestuia, scris cu inima la gât, roman: „Ce soartă ai ursit, Doamne, omului, de-l chinui de-a lungul vieții, fără a-i veni în ajutor?”

“După citirea romanului, înțelegem de ce viața Ioanei, sub trei regimuri diferite, a meritat să fie laitmotivul cărții de suflet a Ninei Gonța. Fiindcă, nu se poate trăi, la nesfârșit, prin uitare”.

(**Tudor Cîcu**, critic literar, prefață la volumul Ioana)

“Poveste inaugurată frust și decisiv sub Teiul Sofianic... Nina Gonța știe foarte bine cum să-și “insinueze” volumul *În Mrejele Vieții* (Editura **StudIS**, 2016), într-o nișă încă prea puțin frecventată de autorii de limbă română, respectiv, feminismul doamnelor de societate...

Volumul propus de autoarea Nina Gonța, este structurat cu tot felul de ingrediente, aplicate, să recunoaștem, cu abilitate structurală. Incursiunile în arborele genealogic ale protagoniștilor, cu semnalarea convergențelor naționale, a migrației oportune a basarabenilor dinspre spațiul sovietic înspre România, contribuie la statuarea unor identități mai complexe decât acelea cu care suntem obișnuiți în literatura de limbă română. Avatarurile civile și politice ale adaptării sunt suspendate, în economia paginilor cărții. Volumul *În mrejele vieții* nu se dorește a fi o epopee, este o prospecție psihologică simplă și o tramă narativă alertă, privind un cuplu de conjunctură...

Autoarea pune accentul psihologic și narativ, pe un singur ins, un bărbat seducător, dar și sedus de jocurile vinovate ale senzualității, adesea deocheate, în trend cu moda libertinajului sexual. Restul bărbaților nu contează, unul, un ucrainean, e bețiv fără limite și frontiere, alții sunt doar amintiri meteorice fără consistență. [...].

Autoarea Nina Gonța își conduce bine, uneori chiar ingenios, planurile de acțiune, vehiculându-le în diversiune temporală, o virtute auctorială care merită întreținută și șlefuită și în viitoarele texte ale domniei sale.

Cât despre protagonist, autoarea pare a nu-i mai da de capăt, și-i aplică „Exit”. În ciuda imaginației indiscutabile, dar și a unei bune cunoașteri a tipologiei bărbatului „fatal”, autoarea Nina Gonța preferă un sfârșit melodramatic.

Și câte mai erau de depănat dacă moartea instant nu întrerupea povestea romanțată inaugurată frust și decisiv sub Teiul Sofianic”.

(**Virginia Paraschiv**, *APOLLON*, nr. 12 (80), decembrie, 2016, pg.30; *APOLLON*, nr.1 (81), 2017, pg.31)

“Noua apariție editorială a doamnei Nina Gonța, romanul **“feisbucist-internautic”** (după cum chiar dânsa îl denumeste), *În mrejele vieții*, ne transpune într-o realitate pe care o resimțim din ce în ce mai acut în ultima perioadă, realitate generată de evoluția civilizației, de amploarea luată de rețelele de socializare, care ne ghidează viața, uneori în mod negativ.

Acapați de site-urile de socializare, fără de care aproape că nu putem exista, ne lăsăm conduși, vrând-nevrând, spre lumea virtuală, care, de multe ori, ne îndepărtează de la realitatea imediată, fie ea mai mult sau mai puțin frumoasă. Este bine sau este rău? Greu de precizat. Pentru că, deși "socializăm" cu sute sau chiar mii de prieteni, suntem, de fapt, într-o lume care poate fi și aproape, dar și departe de noi. [...].

...Pe de altă parte, mesajul transmis este acela că, datorită internetului (FB), oamenii sunt și aproape și răzlețiți, iar ființa umană este supusă tentațiilor lumii moderne, pe care nu le poate eluda.

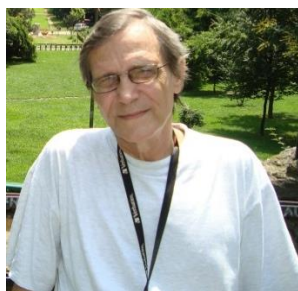
Din punct de vedere compozițional, autoarea structurează cartea într-un mod original, alternând conversațiile din prezent cu retrospectivă ale personajelor, ducându-ne în trecutul acestora, iar dialogurile alerte dau o dinamică specifică acelor convorbiri-mesaje de pe FB.

Și, la unison cu autoarea, am putea concluziona că, de fapt, "fiecare om ascunde în interiorul său un întreg univers, numai și numai al său", că suntem oameni mai mult sau mai puțin supuși ispitelor, că în fiecare ființă umană există dualitate și că nu putem fugi nici de realitate și nici de destin!".

*(Prof. **Petronela Angheluță**, Prinși în mreje... – APOLLON, nr. 12 (80), decembrie, 2016, pg.30)*

Profil literar realizat de **Antoneta Rădoi**

Redactor-șef la revista **Convorbiri literar-artistic**

Mihail GRĂMESCU

Mihail GRĂMESCU, poet, prozator, dramaturg, s-a născut la data de 16.02.1951 în București.

Tatăl: Haralambie Grănescu, scriitor (deținut politic pe vremea lui Gheorghe Gheorghiu Dej, decedat 2003); *Mama:* Alexandra Beatrice (Kiseleff), diplomat universitar, lingvist (redactor translator Radio și Televiziunea Română, pensionată în 1985), continuând ca *ziarist* la diverse publicații, *autor* a 25 de cărți: *traduceri, dicționare de cultură generală* ș.a. După divorțul părinților (1959), copilul a fost încredințat mamei.

Studii: Liceul, secția real la Liceul Matei Basarab, ultimul an la fără frecvență și bacalaureatul; Școala postliceală de laboranți de determinări fizico-chimice; 1993 atestat Consilier editorial de Ministerul Culturii.

Ocupație: Ajutor de bibliotecar, laborant de determinări fizico-chimice, secretar de redacție la reviste de știință și tehnică, etc.

Situația familială: căsătorit în 1973 cu Aurora Hoabăn, divorțat 1992, având un copil Tudor Grănescu.

Afilieri: Membru al Uniunii Scriitorilor din România din anul 1990.

Hobby: Box, în adolescență; Șah (candidat de maestru), bridge, mare iubitor al muzicii clasice și simfonice, pictură, fotografie, filosofie.

Decedat la data de 13 mai 2014 în București.

Activitate literară:

Debut: *Luceafărul* (9.09.1967) cu poezia **Adolescență** și în revista Liceului Matei Basarab, *Aripi* (1.12.1967) versuri: **Epigramă** și **Tomnatice**.

Debut editorial cu proză: *Aporisticon* (1981). Grafică în revistele: *Luceafărul*: 17 10.1973; *România literară* 9.10.1970 și 12 .12.1970 (când tatăl lui le-a cerut redactorilor să nu-l mai publice).

Apreciat printre cei mai tineri și valoroși scriitori reprezentativi europeni, din „noul val”, revista *Antares* (Franța) i-a publicat, în vol.19: **Cântecul Libelungilor** – din cartea de debut a scriitorului, **Aporisticon**, 1981 – (în scurta prezentare făcută de Alexandru Mironov, considerându-l „unul dintre tinerii scriitori de SF actuali cei mai promițători”, în încheiere, sublinia că, după apariția volumului, „scrierile care au urmat: **Mecanică, Umbra Tigrului, Cătușa Timpului, Anomia** etc. erau foarte solicitate de diverse periodice și almanahuri.

„Acestea dovedind un scriitor capabil de idei grandioase, bun stilist, înzestrat cu o imaginație ieșită din comun”. Iar la publicarea textului *Nike*, în aceeași revistă, trimestrială, vol.24, prezentarea era făcută de însuși dl. Jean Pierre Moumon, care

după o apreciere generală a evoluției SF-ului în lume, referindu-se la România, constata că și ea se distanțează lent de linia de odinioară, și în încheiere îl dădea drept exemplu pe Mihail Grănescu, „una din revelațiile ultimilor ani...”. Revista *Antares* și *Miniatures* i-au mai publicat, în continuare, câteva povestiri de excepție: ***Umbra Tigrlui, Vizitecii, Înfrigurare***, promovat din România de dl. Alexandru Mironov.

Opera lui Mihail Grănescu s-a bucurat de **aprecieri critice** din partea unor numeroase personalități din domeniul literar, printre care:

În reviste: Dan Ursuleanu, *Aporiticon sau despre trădarea portdrapelului* (*Actualitatea științifică și tehnică* nr.15/1982, *Almanahul Anticipația*, 1985); Voicu Bugariu, *SF puternic și naiv*, în Cartea de Debut, rubrică din Luceafărul, 23.01.1982; Voicu Bugariu, *Volumele individuale SF*, Luceafărul, 16.03.1985; Voicu Bugariu, scurtă prezentare *Almanah Anticipația*, 1985; Voicu Bugariu, *Sociologie literară SF*, *Almanahul Anticipația*, 1988; Adrian Rogoz, *Un debut remarcabil*, *Viața Românească*, August 1982; Laurențiu Ulici, *Ficțiuni fantastice*, *România literară*, 17. 03.1983; George Terziu *De la viziunea labirintică la logica semnului*, *Helion*, Timișoara, 29.12.1982; Gh. Săsărman, *Ipostaze ale modernității*, *Contemporanul* nr.17/1982; Anton Cosma, *Patru decenii de literatură SF românească*, *Vatra*, nr. 8/1984; Doru Pruteanu, Discurs amabil despre creștere, *Almanahul Anticipația*, 1985; Mihai Coman, *Meșteșug și bâlbâieli*, *Scânteia tineretului*, 2.06.1985; Sorin Antohi, *Almanahul Anticipația*, 1988; Lucian Ionică, *Însemnări despre ideea SF*, *Almanahul Anticipația*, 1988; Cristian Tudor Popescu *Caiete Critice* nr.1/1990; Ovidiu Bufnilă, *Jurnalul SF* nr.70/1993; Mircea Oprea, *File din anticipația românească*, *Jurnalul SF*, 1994; Aurel Cărășel, *Curierul Național*, 5 noiembrie 1994; Ionuț Bănuță, OMUL ZILEI, *Jurnalul Național*, nr.515, 8 februarie 1995; Dănuț Enescu, *Noutăți editoriale* – Plenița memoriei noastre, *Telegraful*, 3.10.1997; Irina Constantinescu, *Jurnalul de București*, 4-10 octombrie 1997; Mihaela Constantinescu, *Magazin Internațional*, 8-14 octombrie 1997; Valeria Medvedov, *Atlas Super Magazin*, octombrie 1997; Ion Parhon, *Panoramic magazin*, 17-23 noiembrie 1997; Adrian Bănuță, *Jurnalul de București*, 11-17 iunie 1999; Mircea Cărbunaru, *Libertatea*, 4-5 martie 2000; Györfi-Deák György, *Picătura chinezească – Ildiko. Microromanele singurătății*, *Viața Românească* nr. 7-8/2001; Ella Jinga {*Viața românească* nr.1-2/2001}; A. Bucurescu (*România literară*, 30 martie 2001); Cătălin Badea-Gheracostea {*Observatorul cultural*, nr.647, octombrie. 2012} ș.a.: În **volum:** *Anatomy of wonder, A Critical Guide to Science Fiction, third edition*, edited by Neil Barron, 1987; Cornel Robu, *Milestone in Postwar Romanian Science Fiction*, „Studia Universitatis Babeș-Bolyai”, Februarie 1988; Cornel Robu – Antologia *Timpul este umbra noastră*, 1991; Cătălin Badea-Gheracostea, O istorioară a ficțiunii speculative românești, *Fantastica românească după al doilea război mondial*; Cătălin Badea-Gheracostea – *Alternative critice* – 2001; Cătălin Badea-Gheracostea – *Aducerea la zi*, 2013; Mircea Oprea, *Discurs utopic*, Cartea Românească, 2000; Mircea Oprea, Un lider al Fandomului, *Enciclopedia anticipației românești*, Portrete exemplare, vol 1, 2016.

Colaborează la reviste colective (1990-1995); a realizat 14 antologii de poezie și proză; secretar de redacție, redactor, corector la diferite reviste: *Proprietarul*, *Știință și Tehnică*, *Anticipația*, *Adevărul*; *Radionova* 5,5, *Jurnalul SF*; Editura Hyperion (consilier editorial). Cu trei ani înainte de a părăsi această lume a înființat la JCC, Radio Shalom România, emisiunea **Portret de autor**, pentru promovarea talentelor

literare, indiferent de naționalitate. Delegat al României la Festivalurile: EuroCon, Glasgow, (1994), Vilnius (1995).

Premiile cele mai importante:

Premiul pentru poezie-cenacluri SF (1975); Târgoviște (1977); Premiul USR (1978); Premiul revistei Știință și Tehnică (1982); Premiul Radio Contact (1990); Premiul SociCon, Moscova (1989); Premiul SESFEurocon (de încurajare) Franța, 1990.

Cărți publicate:

În pofida integrării lui în generația optzecistă, Mihail Grănescu poate fi încadrat, fără probleme, și în rândul generației de scriitori ai anului 2000, deoarece după 1989, el a continuat să scrie, să publice și să strângă în volume încă un număr considerabil de texte, pe care le enumerăm în ordinea anului de apariție: **Ildiko** (Microromanele singurătății) și **Răzbunarea Yvonei** (Povestiri cu fete), ambele apărute în anul 2001 la Editura *Tritonic*; **Premiera** – Teatru – Editura *Granada*, 2004; **Iritația** Editura *Granada*, 2005; volumele de poezie: **Cădere**, 2003 și **Lumină Antisolară** (O istorie în versuri în pragul dintre lumi), 2006, ambele la Editura *Granada*; /.../ **Ж Повестіоаре безметіе**, Editura *Granada*, 2008; și **Comunicare prin juxtapunere**, apărut abia în 2016 (deși cunoscuse o formă on-line pe când mai trăia încă scriitorul), literatura produsă de el fiind considerată de conducerea de atunci „literatură subversivă”.

Extrase din aprecierile critice:

„Prozatorul coboară în obișnuitul cotidian al existenței cu lanterna pretextului insolit în mână și nu face altceva decât să lumineze, parcă-n trecere, parcă-n joacă, partea ascunsă a lucrurilor, ascunsă nu sub cine știe ce falduri de aparență, ci ascunsă de propria-i evidență, nevăzută pentru că tocmai e prea la vedere. Se descoperă astfel în gesturi oarecari, în reacții automate, în situații infinit repetabile. Un sâmbure de inedit, o mișcare neobișnuită, un corpus de linii niciodată același, în concurență cu cea mai productivă imaginație și deseori întrecând-o. Mihail Grănescu e un ironist fin, cu o remarcabilă putere de observație; particularitatea grație căreia s-ar putea impune ca o voce epică nu vine din aceste calități, ci din faptul că amândouă funcționează la el nu prin distanțare de obiectul observat, cât prin implicare în orizontul acestuia. Ironismul e mereu cu două direcții, spre afară și spre interior, exprimă atitudinea naratorului față de ceva ce povestește, dar și față de sine însuși.” (**Laurețiu ULICI** (după apariția volumului **Aporisticon**), în articolul **Prima verba**, din *România literară*, 11,1983)

„Plăcut surprinzător este, în primul rând, talentul pur literar, exprimat dincolo de recuzita genului, talent despre care nu se poate spune că realmente îi sufocă pe autorii noștri de proză SF. Mihail Grănescu își găsește adesea cuvintele, dar nu ca un ziarist rutinat, ci ca un poet. Destule dintre exprimările sale au o prospețime autentică, străină de cazna pedestră. De talentul literar țin și unele intuiții psihologice, ale căror concretizări nu dau impresia că ar avea surse livrești. O manifestare mai specializată de talent literar poate fi considerată inventivitatea în materie de idei SF, pe care Mihail Grănescu o dovedește (cunoscut fiind faptul că SF-ul, gen manierist, se întemeiază pe un număr mic de motive și submotive, cei mai mulți autori

resemnându-se la tentativa de a fi originali doar în materie de scriitură, a avea o idee SF înseamnă a inventa un conflict sau cel puțin a le inculca cititorilor, cu lecturi SF nu extrem de întinse, impresia de noutate). /.../ Surprinde în al doilea rând, ceea ce aș numi gestul literar. Cu dezinvoltură de artist naiv, Mihail Grănescu face abstracție de codurile cunoscute ale genului; prozele sale, născute parcă sub imperiul unei prea ridicate presiuni a inspirației, țâșnesc precum jeturile de aburi scoase de o locomotivă „Pacific” aflată în staționare; cititorul constată cu plăcere că paginile parcurse alcătuiesc o „mașină de citit” a cărei putere este considerabilă.”

(**Voicu BUGARIU**, citat în introducerea la **Medalionul M. Grănescu**, Almanah Anticipația, 1985)

„Sistemul de publicare care nu permite promovarea unor autori importanți cum sunt Mihail Grănescu [...] prin texte cu adevărat valoroase, ceea ce face, desigur, ca acești autori să rămână în bună măsură necunoscuți... Indiferent de presiunile momentului în care trăim și de numele pe care îl dăm produsului activității de creație literară al lui Mihail Grănescu, de exemplu, anticipația nu poate fi decât în al doilea rând o literatură a obiectelor (tehnico-științifice), pentru că este o literatură a umanului sau inumanului în primul rând.”

(**Doru PRUTEANU**, **Discurs amabil despre creștere**, *Almanahul Anticipația* 1985)

„Figură controversată, Mihail Grănescu s-a instalat de timpuriu într-o poziție de lider al fandomului (...). O tendință efectivă a prozei lui M.G. (...) complicația barocă. În scrieri cu mai pronunțat caracter alegoric, precum Nike și Cântecul Nibelungilor, autorul își dă măsura realei sale înzestrări de poet al sublimului. Pentru el fantasticul rămâne un nesecat izvor de metaforă vizuală, iluminând în chip specific tablourile, extrapolare”.

(**Mircea OPRIȚĂ**, **File din anticipația românească** – *Jurnalul SF*, 1994)

„Manierismul simbolic al lui Mihail Grănescu produce în povestirea Meusa (1992) imaginea unei insule în derivă pe fluviul timpului, un fel de navă – lume la bordul căreia generații întregi se succed migrând de la Pupa la Prova în așteptarea unui liman ce întârzie să apară /.../. Un halou de poezie învăluie această utopie tristă, dezagregată sub presiunea propriilor automatisme absurde ”.

(**Mircea OPRIȚĂ**, **Discurs utopic**, *Cartea Românească*, 2000)

„*APORISTICON* trădează SF-ul, dar nu și literatura fantastică, dar nu și literatura în general (...). Cartea are defectele și calitățile unui debut literar de mare talent.”

(**Dan URSULEANU**, **Aporisticon sau despre trădarea portdrapelului** - *Actualitatea Științifică și Tehnică*, Brașov, 16 martie 1982)

„Mihail Grănescu – Scriitorul care, impasibil la vitregiile vieții ante și post decembriste, și-a dedicat existența creației. Indiferent și vertical, imaginativ și sobru, cutezător și timid, și-a încântat an după an fanii, purtându-i prin lumi imaginare sau recognoscibile, ostile sau bucolice, traversând continuu realitatea după straniile tipare înscrise înlăuntrul minții sale, mereu același, mereu altfel, jonglând cu simbolurile culturale și arhetipurile, traversând fruntariile prozaismului cotidian, în volumele

Aporisticon, Moara de apă, Phreeria, Săritorii în gol, precum și în sutele de texte și articole publicate în decursul anilor. Salutat dintru bun început ca un veritabil lider al generației sale, validat apoi de numeroasele premii naționale și europene obținute, este o prezență specifică în peisajul literar românesc. Pentru continua sa angajare pe tărâmul literelor (...) Jurnalul Național îl desemnează pe scriitorul Mihail Grănescu: „OMUL ZILEI”.

(**Ionuț BĂNUȚĂ, OMUL ZILEI** – *Jurnalul Național*, nr. 515 / 8 februarie 1995)

Volumul [PLENIȚA MEMORIEI NOASTRE] dovedind o bună știință a explorării spațiului imaginar poate fi plasat în categoria poemelor în proză. (...) Autorul ne indică o întoarcere în timp la locurile de baștină. Reîntoarcerea povestită cu subtilități de stil și un ușor aer nostalgic, nu e lipsită, însă, de aluzia politică.

(**Dănuț ENESCU, Noutăți editoriale – Plenița memoriei noastre**, „Telegraful”, 3.10.1997)

„Calea de apă, narațiunea centrală din ILDIKO (...) este o distopie în buna tradiție grănesciană, întemeiată, poate, cu Wanda. (...) Generația profesorilor noștri de fizică a crescut cu Taofizica lui Capra sub pernă, lucrare care prezintă lumea particulelor elementare în chipul unor mici monade chinezești formate din yang și yin, materie și antimaterie. Cuplul androgin format din Bârlog de Vulpe și Petală în Vânt („femeia-i un fulg ușor/ purtat de vânt în zbor”, ca-n Rigoletto) e un cuplu cert taoist, textul narațiunii având clare trimiteri la minusculul opus redactat de Bătrânul Copil (numele Lao Tzî poate fi tradus și astfel). (...) În proza lui Mihail Grănescu, taoistă devine până și bolta cerească, unde pot fi văzuți „doi sori – unul alb, îndepărtat și mic, celălalt negru, uriaș, fără scăpare”.

(**GYÖRFI-DEÁK György, Picătura chinezească – Ildiko. Microromanele singurătății**, „Viața Românească” nr. 7-8/2001)

„Am descoperit curând că povestirile lui Mihail Grănescu cuprind lucruri mult mai serioase decât pomelnicul unor vremelnice cuceriri, listă începută pe vremea când stătea pe oliță mestecând usturoi (un vermifug popular) și care nu are încă un sfârșit. În subtext, ele alcătuiesc o cronică social-politică și o analiză lucidă a moravurilor literare din anii '60-'70. Naratorul participă ca martor mut la presiunile exercitate asupra tatălui său, un literat de ținută (...)”. Relația dintre fiu și tată a fost adesea tensionată, de la vârsta „somnului de după-masă”, răgaz când părinții ar fi dorit să se retragă în intimitate, până la seducerea Yvei, femeia care a marcat debutul erotic al povestitorului, când s-a umplut paharul și ruptura a devenit definitivă.”

(**GYÖRFI-DEÁK György, Un copil teribil printre femei**, în volumul electronic *Lampa de veghe*)

„În ultimii ani „Antares” /Franța/ a publicat câteva din capodoperele „noului val” (Cântecul libelungilor și Nike ale lui Mihail Grănescu /.../) ...Adevărata față a SF-ului românesc este însă purtată de acest nou val de scriitori/.../ între ei Mihail Grănescu (pe care revista „Antares” îl numește „unul dintre cei mai reprezentativi tineri scriitori europeni” cu câteva povestiri de excepție (Umbra tigrului, Vizitecii, Nike, Înfrigurare)).”

(**Alexandru MIRONOV, Un produs cultural de export**, JSF nr. 36)

...."La 30 de ani de la debut, într-o integrare a tuturor volumelor sale, coerența constă în lumile imagine ale autorului, stilul său unic și conexiunea hermetică între textele (de) Aporisticon și cele care compun volumele următoare." Prețuit și contestat, dispărut la o vârstă când mai putea da lucrări menite să-i rotunjească opera și să i-o pună mai eficient în lumină, Mihail Grănescu lasă amintirea unei figuri emblematice a fandomului românesc din faza sa aurorală, cea mai activă și mai plină de promisiuni. Dar meritul său fundamental se leagă de înnoirea reală, necesară și de o manieră spectaculoasă a scrisului în genul nostru pândit periodic de rutină. /.../ Numeroase povestiri sunt, în schimb, excelente și rămân notabile, antologabile, chiar după trecerea timpului. Așa este, de pildă, Cântecul Libelungilor, unde Mihail Grănescu își dă măsura realei sale înzestrări de poet al sublimului. Pentru el, fantasticul constituie un nesecat izvor de metaforă vizuală, iluminând în chip specific tablourile inventate. Într-o lume postatomică, „Libelungii” sunt apariții stranii, plămădite în marginea Pustiei radioactive spre spaima și panica oamenilor, ajunși niște "sărmane leșuri vii agonizând". Sentimentele trezite în supraviețuitori de această viață mutantă, inexplicabilă, par să fie guvernate de un instinct irațional, generator de tradiții obscure. Libelungii umanoizi, colcăitori și totodată de o dezarmantă delicatețe, trebuie împiedicați mai întâi să crească, apoi să zboare, iar în cele din urmă să se așeze indiferent unde în decursul spectaculoasei lor migrații aeriene spre ocean. Mobilizați prompt într-o campanie a "legitimei extirpări", oamenii trudes din greu la uciderea tinerilor Libelungi somnambulici, lăsând privitorului impresia unor brute hidoase ce masacrează însăși Perfecțiunea. Valurile de urmăritori năpustite sălbatic pe sub norul de Libelungi zburători fixează o memorabilă imagine de cruciadă fantastică. Ultima transformare a mutantilor, în niște ființe cuirasate, indestructibile, se produce în regimul aceluiași ritual abscons care declanșează și întreține mecanismul uneia dintre cele mai bune povestiri ale lui Mihail Grănescu.

(**Mircea OPRÎȚĂ**, Un lider al Fandomului, **Enciclopedia anticipației românești**. Portrete exemplare, vol, I, Editura Eagle, 2011).

În mai multe numere ale revistei de cultură Bogdania, din Focșani, am avut onoarea și bucuria să public aprecieri critice și din creațiile literare ale scriitorului Mihail Grănescu. De asemeni am primit de la d-na Beatrice Kiseleff diverse reviste, diverse texte online din cărțile scriitorului. Citind opera și amintindu-ne de el îl vom cinsti cum se cuvine și nu v-a intra pe calea uitării. Am constatat stilul inconfundabil, originalitatea abordării unei varietăți de subiecte și teme interesante. Posedând o vastă cultură, o sensibilitate deosebită, o imaginație inedită, cutezător în descrierea superioară a umanului, a vieții, ne surprinde în stilul său, specific grănescian, cu personaje unice, impresionante, unele stranii, venite parcă din alte lumi și vremuri. A trecut din realitatea dură, pe neobservate la fantastic ca în romanul Iritația. Adevărul, lumina cuvântului, iubirea curată i-au asigurat intrarea în clepsidra nemuririi, devenind un vis ce zboară printre ceasurile „Marelui Orologiu”. A adunat cioburi de timp, de trăiri și amintiri și ni le-a dăruit spre limpezire, trezire și implicare, spre eliberare, purificare și înălțare. Timpul a fost necruțător cu el dar l-a înfrânt prin valoarea și mesajul transmis, uneori transcendental. Mihail Grănescu rămâne o figură emblemată a ultimilor două generații și opera sa, cu trecerea timpului, v-a deveni și mai cunoscută și mai mult căutată de cititori.

(**Ionel MARIN**, poet, eseist, publicist și editor)

„Grănescu a debutat cu poezie /.../ modalitate de exprimare care i-a definit întreaga creație a fanteziei sale necomune, care a dus la stilul său de neconfundat”. În aceeași revistă, nr. 61-62/ 2019, pag. 47, sublinia: „mă simt dator să fac o precizare, și anume, să relev ceea ce conferă vocea personală, originalitatea autenticului scriitor, convins că subiectele cuprinse în operele scriitorilor, oferite de realitatea vieții, sunt aceleași. Prin urmare, nu temele abordate îl unicizează pe scriitor, ci modul lui personal de a le valorifica. În această zonă trebuie căutat cu atenție și răbdare. Ei bine, acestui fapt i-am dat prioritate. /.../ Poetul Mihail Grănescu ne-a dovedit că a avut arta de a chema cuvintele la un sunet nou, într-un nou sistem de înțelesuri și, prin aceasta, lumea la un semn superior, într-o construcție a cuvintelor care dobândește energia unei alte ortogeneze, adică o dezvoltare mai accentuată a unor caractere în generațiile care se succed”.

Volumul **Ildiko**, microromanele singurătății, este compus din trei microromane: **Ildiko**, **Calea de apă** și **Altădată**. Despre primul microroman „**Ildiko**” Prof. Geo Călugăru scrie: „O iubire paranormală, povestea unui bărbat care își imaginează ce ar scrie drept răspuns unor fete care-și manifestă – pe penultima pagină a revistei Magazin, la care tocmai se abonase – dorința de a corespunde cu tineri din toată țara.” „**Calea de apă**”, microromanul singurătății – este o distopie. Într-o formă aparent incoerentă (manifestată încă din titlurile și capitolele cărților) – cartea are două părți dar enunțate sui generis: Partea I-a – Unități speciale are două capitole (capitolul I – Unități speciale și cap.II – Jocul vulpii) urmează Partea II-a – Istoria orașului interzis – cu diverse variante, de exemplu. Partea a II-a – Jocul vulpii, Partea a II-a – Pânza de apă ș.a.m.d., partea a doua revenind de vreo 7 ori cu alte subtitluri. Scriitorul alunecă din realitate în fantastic, reverie, oniric descriindu-și durerea și nedumerirea față de faptul că a fost părăsit de iubita soție după 20 de ani de conviețuire. Textul este împănăt, în stilul specific grănescian, cu citate din Biblie, aluzii la mitologie și filozofie precum și pasaje întregi care prezintă critic situația social-politică în care se desfășoară acțiunea. Și un intermezzo **Altădată**, 14 pagini”. (O vizită la Mănăstirea Agapia, îl face să-și amintească de un vis obsedant...).

Despre volumul **Răzbunarea Yvonei**, domnul Geo Călugăru nu ne spune decât că are 14 texte, că ultimul dintre ele dă titlul microromanului, și că are o Postfață semnată de autor. Deși subintitulat: Povestiri cu fete, volumul are și câteva texte care nu povestesc despre ele, cum ar fi, povestirea care deschidea volumul din 2001, **Noaptea de Revelion** care începe astfel: „Mi-am pus căciula de lână și mănușile care se cam destrămaseră la vârfurile arătătoarelor, dar mama n-avea bani să-mi cumpere altele, iar cât despre partea lui tata... (...) După o serie de aprecieri legate de relația mamă-fiu și alte observații în legătură cu familia, ne destăinuie: „Era prima dată când nu-mi petreceam revelionul acasă și, chiar dacă nu mă duceam decât la tata, în forul meu interior reprezenta un pas important al vieții mele... cel mai însemnat moment de până-n clipa aceea pe calea emancipării, fiindcă mi se recunoștea dreptul la o viață particulară intimă: mă duceam UNDEVA de revelion.” Textul este o veritabilă spovedanie a unui adolescent, o introspecție în forul lui interior, realizată cu detașare.

Volumul de teatru **Premiera** este compus din 6 piese: **Premiera**, monodramă (apărut actualmente, alături de poezii, în vol. VI *Opere complete*), care a dat numele volumului, **Tarantela**, **Un act** (neterminată), **Excursia**, **Europa** și **Văgăuna**.

„Piese sale sunt populate de o lume ciudată, ale cărei personaje par a avea relații între ele, dar care, în realitate nu posedă nimic comun, care le-ar putea uni

între ele. Au destin de umbră, care poate fi modificat prin programe dinainte concepute. Nu întâmplător, unele se numesc chiar umbre: **Umbra unu, Umbra doi**, apoi întâlnim îngrijitorii și, bineînțeles, pe cei cărora li se adresează personajele pieselor – spectatorii.

E diagnosticată, de către abilul scriitor, o realitate a cărei actualitate, se prelungește dincolo de hotarul care părea, că odată cucerit de aparentele forțe ale binelui, va sta de neclintit împotriva răului ce părea a fi fost lăsat definitiv în urmă. Din păcate, n-a fost să fie astfel căci, perfectă observația scriitorului nostru: «Întotdeauna tiranii cei mai samavolnici s-au dovedit cei mai legalisti în aparență, căutători de justificări și scuze legale, pentru matrapazlăcurile lor!».

Prin romanul **Iritația** (apărut la Editura *Granada*), scriitorul Mihail Grănescu înfăptuiește o necesară și binevenită legătură între literatura SF și cea realistă. **Iritația** a fost scrisă, începând cu 1983, revăzută și completată de autor, doi ani mai târziu și, încă o dată în 2004. Nu întâmplător, Mihail Grănescu și-a subintitulat romanul «discurs perpetuu», insistând să ne dea de înțeles că «*acesta e adevărul său*» și și-l asumă.”

Și iată că am ajuns la volumele de poezie, **Căderea** apărut în anul 2003 și **Lumină antisolară**, în 2006, ambele la Editura *Granada*. Dar, mai înainte, vom reda câteva pasaje semnificative, în care, prof. Geo Călugăru, punctează, în studiul său, în ce constă stilul inconfundabil al scriitorului Grănescu: „câteva considerații de ordin general, privind temele abordate cât și referitoare la modul de realizare a lor, prin care se definește, în cazul unor poeți autentici, vocea personală, originalitatea abordării. Subliniez, în mod cert că, Mihail Grănescu este un asemenea poet.” /.../ „Poetul Mihail Grănescu a fost o natură duală, marcată puternic atât de descoperirile științei, până la zi, în mare măsură un luciferic, așa zice, chiar ateu dar, prin vocația creației poetice și nu numai, prin care, metaforic a convorbit cu Dumnezeu, deci a luat act de existența Lui, iar consecința s-a materializat într-o perpetuă confruntare între cele două forțe, nu întotdeauna în echilibru. Așa se explică, bogăția și diversitatea subiectelor abordate, cât și a modalităților de abordare. Voi concluziona având în vedere întreaga sa creație literară, care-l propulsează pe un pisc de originalitate și calitate a înfăptuirii acesteia.”

Volumul **Căderea**, primul în ordinea apariției din perioada vizată, ca și următorul volum, au caracterul unor culegeri antologice (ceea ce se constată și în pagina în care este redat cuprinsul, unde, în loc să apară titlurile poeziilor dispuse alfabetic cu indicarea paginii la care pot fi găsite, sunt redată paginile unor capitole marcând perioadele de timp în care au apărut ele). Acest volum se deschide cu **Oda iubirii**, peste 500 de versuri în care este făcut elogiul iubirii, purtând drept motto un vers al lui Angelo Poliziano: „*Tu mă pătrunzi de Adevăr, Iubire*”. Voi spicui, din capitolul 7 (poemul are 34 de capitole) câteva versuri concludente: „*dă-Mi Tu curaj iubire să-nfrunt Timpul/ dă-Mi Tu Puterea să-l înving și trec,/ că numai timpul poate trece Timpul /.../ dă-Mi Tu, Iubire, forța să trec vremea/ Fluviul Uitării unde toate curg/ și doar Iubirea scapă-n Învieră/de Auroră blândă din Amurg./ Fidelitatea stâncii dă-mi, să spintec norii/ strivindu-mi peste veac defăimătorii, /.../ și din capitolul 25: să nu crezi că Iubirea-i naivă și nu știe/ ea doar nu vrea să afle de cele ce-o rănesc – / fiindcă ea e spirit venit din veșnicie/ la viață să trezească tot ce e omenesc./ să nu crezi că Iubirea nu știe: ea doar iartă: / și e prin dor și milă o pavăză și-o poartă. Un exemplu din pag.24 a volumului apărut în 2003: **”foi de caiet școlare (1963-1969)***

/ **sonet:** de-aș putea aș vrea să fiu/ cel mai bun poet pretins/ geniul de neatins/ apa izvorului viu // aș vrea de-aș putea să fiu/ focul sacru de nestins/glasul dorului aprins/ moștenit din tată-n fiu// totuși nu sânt decât eu/ nu pot a mă-depăși/mai la bine mai la greu/ pot brodi sau pot greși/câte-o vorbă câte-un gând /mai duios, mai grav, râzând...” sau: **13 martie 2003:** dacă-și rățăcește pe la Tine teleguța/ măcar tu Doamne, judecă-l cu milă pe tătuța / că-l judecară comuniștii și mi l-au închis / că era, cică, fiu de chiabur și proscris // casa i-au luat, ca să muncească pe degeaba /.../ în lumea asta mulți l- au judecat / și-a fost cam pe degeaba condamnat / dar dacă-și rățăcește pe la Tine teleguța/măcar Tu, Doamne, judecă-l cu milă pe tătuța // și de-a umblat sărman și mai mult gol pe lume / dă-i măcar Tu, Doamne, la Tine-n Cer haine mai bune!” și una din: * **1991:** „ce repede s-a scurs nisipul / din bolul gol al tainicei clepsidre / și n-a rămas decât fantoma, Fumul / și chipul tras și buzele livide – / au trecut norii vieții și parfumul / și au rămas doar frunze insipide.”

Volumul **Lumină antisolară** cuprinde versuri din 1964 (dinainte de debutul din 1967), până în 2005. Poezia care dă titlul plachetei de versuri și încheie volumul, **Lumină antisolară**, are 6 strofe: și este scrisă în 18 ianuarie 2005: „chiar de sclipește soarele în zi/ când își revarsă peste lume jarul/ în bezna nopții el nu va mai fi/când se aprinde iarăși felinarul// rămâne doar lumina din apus/ când întunericul s-a pogorât din stele-/ o geană vagă-n spectrul descompus/dar dăinuind lucirii infidele// atât persistă numai din sclipiri:/ o aură mai tare decât moartea/ opusă strălucitei sclivisiri/ când starul slavei și-a luat partea.// ochiul istoricului zilei nici n-o vede,/ nu i se-nalță-n temple osanale/ și corifeii farsei ce-o precede/ o trec doar la «lumini zodiacale»,,// opusă Zorilor însângerați și duri/ rezistă totuși Zilei care trece/ iar Noaptea nu rămân decât ei, sori/ cu pâlpâirea lor calmă și rece// că doar lumină dacă ești antisolară/ și-n crugul zilei treci neobservat/ mai poți spera ca dincolo de seară/ în Noapte să rămâi, diamantat.” și o scurtă poezie (intitulată, cum o făcea adesea, doar cu data la care o scria) **6 octombrie 2004:** „când vin noaptea spre casă/ mirosul de pelin/ de care parcu-i plin/ și ora reculeasă/ îmi amintesc că, poate/ ne vom trezi și din/ beția ca de vin/ a vieții – întru moarte.” alta (scrisă între 1979-1985): **fără titlu** suntem atât de aproape de moarte/ încât în noaptea adâncă/ înfloresc stelele pe cer/ și izvoarele își susură fără sfârșit/ un cântec de colibri strălucitori/ urcând din adânc spre lumină// suntem atât de aproape de moarte/periculos de aproape/ că zorile își înalță capetele de crini negri/ și în pocalele parfumate// mai pâlpâie vinul de petale de roze/ din care am sorbit/ pentru prima dată/întru ființă”. Și una din tinerețe (1972-1985) intitulată **semnale cu flori** „o dați-mi flori de lut/ că m-am născut// dați-mi și flori de scrum/ când plec la drum// și dați-mi flori de crin/ că nu mai vin// mai dați-mi flori de gheață/ să-mi pun pe față// și flori de mușegai/ să-mi pun pe strai// și dați-mi flori de fier/ că mâine pier” și alta intitulată tot **din tinerețe: (1972)** „chiar și aripile morilor de vânt/ sânt și ele în esență tot pământ”

(**Geo CĂLUGĂRU, scriitor, membru USR**, revista *Bogdania* nr. 49-50/2018)

După cum subliniază Prof. Geo Călugăru: „Scriitorul Mihail Grănescu ne ajută să conștientizăm, prin opera sa, că există în noi ceva mai mult decât noi înșine. Este un dincolo care ne purifică și ne eliberează, Este geniul etern al poeziei. Aceasta pentru că poezia nu este o pură gratuitate, un joc facultativ, ci un efort eroic de a exista semnificativ, atât a poetului, cât și a vieții, a naturii aflate mereu în paranteza morții. De aceea, poezia este realitatea absolută, prezent dăinuitor, eliberare metafizică

ultimă. Poezia este de fapt, o răsplată din partea justiției universale de care are parte poetul. Acesta, prin actul său creator, încearcă să repare destinul uman al perisabilității și a nesemnificativului. Poeții l-au descoperit pe Dumnezeu, iar Dumnezeu le dictează poemele. Reluarea eternă a creației poetice dă seama de faptul că, zidirea lumii reîncepe mereu și nu se sfârșește niciodată.”

Vorbind despre volumul II din *Opere complete*, profesorul Geo Călugăru scrie: „acesta conține romanul **Phreeria** și prozele scurte din volumul **Ж Повестіоаре безметіе**. Romanul **Phreeria** (epopee exotică) a mai fost tipărit și la Editura Porto-Franco din Galați, în 1991, precum și în 2010, în colecția „Seniorii imaginației” Integrala Science Fiction & Fantasy – de la Eagle Publishing House din București, iar volumul „**Ж Повестіоаре răznite (безметіе)**” a apărut la Editura Granada din București, în 2008.

Dacă există o apropiere între romanul „Phreeria” și „Povestioare bezmetice”, atunci aceasta se explică prin tema, peste tot prezentă, a Timpului, acest necruțător judecător al vieții și faptelor noastre consumate în durata acestuia.

Critica literară a apreciat construcția romanească din „Phreeria” ca fiind cea mai complexă din literatura S.F. românească. În povestioarele din același volum, scriitorul Mihail Grănescu se arată a fi un dușman neîmpăcat al efemerului. Aici autorul, cred, specialist în acest gen de literatură, oferă cititorilor cel mai bine realizat roman al său, însoțit de proze scurte mai puțin cunoscute, înfăptuind o scriere agreabilă la lectură și în același timp incitantă stârnind un interes justificat din partea cititorilor.” „Poeții l-au descoperit pe Dumnezeu iar Dumnezeu le dictează poemele. Reluarea eternă a creației poetice dă seama de faptul că, zidirea lumii reîncepe mereu și nu se sfârșește niciodată.” (**Beatrice KISELEFF**, scriitor, traducător)

Extrase din operă:

Epitaf

*„Eu, subsemnatul Mihail,
De prin vre-o '51, parcă,
Îl însoții pe Charon, dar,
Azi, adormind, căzui din barcă.”*

Ciob de alb (1984)

*„Îngerul absenței mi-a pătruns pe geam
lui nu poți să-i spui: Doamne sunt prea tânăr
și ce vesel Doamne și frumos eram
și ce triste aripi mi-atârnav de umăr*

*spiritul absenței ca un fum suav
exalat din zdreanța de ciulin a vieții
unde chei mărunte în țesut puhav
și fragil rod cale hulpav dimineții*

*îngerul absenței mi-a pătruns pe geam
lui nu poți să-i spui: Doamne sunt prea tânăr
și ce vesel Doamne și frumos eram
și ce triste aripi mi-atârnav pe umăr*

*geaba nopți cu greieri calde s-au vărsat
iar în bolu-albastru de sticlă-nstelată
lingoare de doruri dospind parfumat
ne-nume vibrând ca-n piept niciodată*

*Îngerul absenței mi-a pătruns pe geam
lui nu poți să-i spui: Doamne sunt prea tânăr
și ce vesel Doamne și frumos eram
și ce triste aripi mi-atârnav de umăr”*

***(3 iunie 1990)**

*„Doamne Dumnezeule ai milă de noi
robii tăi înglodați în griji și nevoi
nu ne lăsa la ananghie în lumea asta mare
în care fără Tine nu e scăpare
nu ne lăsa în nopte și ceață și mormânt
în disperare și în suflet frânt
ci ne călăuzește Doamne și salvează
către lumina Ta blândă și trează
Doamne Dumnezeule ai milă de noi
robii tăi cei mai triști, cei mai goi”*

***(3 iunie 1990)**

*„Ce mai faci, Înger bun, mai ești?
Îți mai sunt ochii blânzi, ochii triști?
Îți mai fâlfâie aripi pe umăr?
aripi multe și fără de număr?
aripi albe și moi ca de vis,
aripi mari până în Paradis?*

*Înger bun, unde ești? te-am pierdut
pentru-un trup dezgolit și-un sărut –
pentru-o viață trudită în van –
Înger străluminat diafan:
Ce mai faci, înger bun, mai ești?
Îți mai sunt ochii blânzi așa triști?”*

sonetul meu

raze răsar,
raze apun ...
unii spun
au gust amar ...
 eu (și-s nebun)
 mie îmi par
 flori ce apar
 la nici un bun
versuri târzii
agonizând
fără să știi
 rămâi Cuvânt
 când n-oi mai fi
 să plângi în vânt ...

ceasurile

există o lume a ceasurilor.
pe străzi pavoazate cu ceasuri
ceasuri merg ținându-se de mână.
unele intră la Marele Orologiu
și consumă câte un ceas înghețată.
un cortegiu de ceasuri în spatele unui ornic
intră pe porțița ceasornicăriei
și depun nisip la defuncta Clepsidră
căreia ele îi spun Marea Dispărută.

câteva ceasuri de mână
transportă pe sus
un ceas cu cuc.

un ceas fără limbă
vestește nemurirea de la o tribună.

pendule bine definite plutesc
între diferite ore pe cer.

ceasuri mecanice lucrează nisipul
care este și el format din ceasuri
în faza embrionară sau transcendentă
nimeni nu știe încă
există o lume a ceasurilor.

tu

noapte
am visat că sunt acoperit de umbră
sub ea era
un alt tărâm
cu ziduri crenelate

coborând în acea fântână
am găsit un diamant de apă
tu nu erai decât un gând
eu nu eram nimic
eram o amintire de ceva pierdut demult

pogorâre

mă reîntorc prin mări de ceață
munți de flori
mă regăsesc în altă viață
adeseori
aici e trist și fum și gheață
frig și nori
acolo Moartea mă răsfată
până-n zori
aici mă scoli de dimineață
mi-aduci flori
acolo n-am nici trup nici față
vis ce zbori

fără titlu

țara își întinde crenelurile generale
călătorul trece cu trenul
ca într-o perpetuă călătorie
capul stă aplecat în piept
vădind oboseală
ține în poale o geantă de piele
scofâlcită și roasă.../și, tot cugetând el așa
călătorul doarme
crenelurile țării
trec prin fața geamului
și rămân în urmă.

Fragment de proză, din volumul *Răzbunarea Yvonei*:

Zgubilitica mișone

Era un ger țăpăn și mai bătea și un crivăț de să dărâme omul jos de viu, motiv pentru care, cum ora H trecuse de circa, și Mișone nici pomeneală să deschidă poarta Purgatoriului către ultimul limbus al Infernului în care mă zbăteam încătușat /.../ așa că Mișone, atunci când a răsărit (că a răsărit până la urmă /.../ m-a găsit /.../ într-o stare de asemănare izbitoare cu Leul din Nemea /.../ și-a cerut scuze/.../dar eu nu i-am dat (scuze) așa că am consimțit, de comun acord, să o sugrum în mod voluntar și unanim acceptat /.../ Așadar, după ce am ultragiat-o, reproșându-i lipsa de considerație /.../ am asasinat-o fără milă și am pornit cu pași mari, trăgând-o brutal după mine, fiindcă miezul nopții venea în marș athletic spre noi și trebuia să străbatem burgul până la capătul celălalt în condițiile transportului în comun/ .../. Exact la miezul nopții, ca un cuc dintr-un ceas cu călușari, unul dintre călători, probabil muncitor ieșit din schimbul doi, a strigat «La mulți ani, tovarăși», și tot poporul s-a pus pe pupat și felicitat care cu cine, evident mai puțin noi. Și colac peste hipopobaur, la prima stație a mai năvălit și o herghelie de țânci nespălați care s-au apucat să zbiere furibund,unii Capra și ceilalți doi, Steaua, sub o influență malefică a polifoniei da cappella/.../". Încercând să-i reducă la tăcere pe puști "fiindcă de mic am considerat forma euterpică de cerșetorită drept incompatibilă cu nivelul actual al tehnicii și tehnologiei", intră în conflict cu un tip, care-l apostrofează vulgar. „Și, deodată, ușchita de Mișone, a intervenit și ea în conflict, adică s-a ridicat, s-a alăturat cu o prezență diafană grupului de janghinoși și s-a pus pe cântat cu glas suav, strofă cu strofă, într-un tempo de adagio-majestuos și foarte rezonant. /.../ toți călătorii s-au întors perplexi spre toaleta model Neckerman a smucitei, care cânta de mama focului «Florile dalbe, flori de măr», în vreme ce lacrimi mari i se scurgeau șiroaie pe obraji, întinzând rimelul și fardul într-o grimasă de clown /.../ era atâta de frumoasă și de stranie că m-am gândit dintr-o dată că prea întinsesem nota, când ea sărăcuța, făcuse tot ce era omeneste posibil să vină la întâlnire, și jalea care se oglindea pe ea mi-a fript inima, așa că, lăsând la o parte și orgoliu și tot, /.../ m-am ridicat și eu sobru ca un popă luteran și m-am alăturat cu vocea mea baritonală, dând volumul la maximum, Când am terminat cântecul, Mișone a tras și tradiționala urare: «Rămâneți cu bine, fiți fericiți/ Anul ce vine/ Cu bucurie/ Să vă dea Domnul/ Tot ce doriți!» după care, ca o dilimancă ce era, și-a scos căciulița /.../ și a pornit-o printre scaune cu lamulțianul, să adune banul.. Lumea scotea, zâmbind, care cinci, care zece, care mai mult, care mai puțin «la o «ragadă» și-i depunea în căciulița de patru-cinci miișoare a damblagiei". Și ca o încoronare a situației, când au coborât, „cu un gest de copil care n-a privit niciodată cu buzunarele goale la vitrine, a aruncat hârtiile din căușul căciuliței în crivățul care le-a răspândit furios în slavă, sub forma unui stol de fâlfâiri întunecate în contre-jour-ul neoanelor."

Profil literar realizat de **Ionel MARIN** și **Beatrice KISELEFF**

Grigore GRIGORE

S-a născut pe data de 5 septembrie 1948 în localitatea Finta, județul Dâmbovița.

Studii:

Cursurile primare și gimnaziale în comuna natală (1962), urmate de cele liceale la Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște (1967). Este absolvent al Academiei de Studii Economice din București (1972).

Activitate:

Economist la Întreprinderea de Stat Cornățelu (1972-1973), Întreprinderea de Construcții Montaj Dâmbovița (1973-1979), apoi la Sucursala Casei de Economii și Consemnațiuni (CEC) Târgoviște, al cărei director a fost până la pensionare (2006).

Activitate literară și publicistică:

Debut publicistic în revistele „Flacăra” și „Tribuna” (1975). Colaborează apoi la: „Flacăra”, „Tribuna”, „Convorbiri literare”, „Contemporanul”, „Săptămâna”, „Luceafărul”, Suplimentul literar-artistic al „Scânteii tineretului”, „Vatra”, „Salonul literar” (Focșani), „Miorița noastră” (New York), „Dâmbovița”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Realitatea dâmbovițeană”, „Târgoviștea”, „Litere”, precum și la emisiuni de radiodifuziune și televiziune. A semnat și Grigore Bechin.

Debut editorial în antologia colectivă „Prier” (1988), la Editura Cartea Românească. Urmează volumele „Și nimeni mai bun” (1995), „Și nimeni mai singur” (1996), „Și nimeni mai trist” (1996), „Și nimeni mai straniu” (1996), „Și nimeni mai liber” (1997), „49 cuvinte” (1997), „Născut pe 5 septembrie: sonete” (2001), „C. E. C. sau Clipele Eternelor Credințe – Acrostihuri – Sonete” (2002), „Meseria de prieten” (2004).

Este membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005), membru al A.S.L.A. Oradea (2008), al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (2008) și al Uniunii Scriitorilor din România (2009).

Premii:

- Premiul Uniunii Scriitorilor din România, pentru poezie, Focșani, 1982;
- Premiat la Festivalul Concurs de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” de la Târgoviște (1978, 1982, 1983);

Distins cu premii ale Societății Scriitorilor Târgovișteni:

- Premiul „Grigore Alexandrescu” pentru poezie – ciclul „Septembrie” („Val de septembrie”, „Vânt de septembrie”, 2008);
- Premiul „Grigore Alexandrescu” pentru poezie – „Fetița cu chibrituri” (2010);
- Premiul „Ioan Alexandru Brătescu-Voinești” pentru poezie pentru copii, pentru cărțile semnate apărute la Editura Rora (2012).

Scrieri:

- *Ultimul soldat*, București, Editura Cartea Românească, 1988;
- *Și nimeni mai bun*. Timișoara, Editura Popa’S, 1995;
- *Și nimeni mai singur*. Târgoviște, Editura Macarie, 1996;
- *Și nimeni mai trist*. Târgoviște, Editura Macarie, 1996;
- *Și nimeni mai straniu*. Târgoviște, Editura Macarie, 1996;
- *Și nimeni mai liber*. Târgoviște, Editura Domino, 1997;
- *49 cuvinte*. Târgoviște, Editura Domino, 1997;
- *Născut pe 5 septembrie: sonete*. Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2001;
- *C. E. C. sau Clipele Eternelor Credințe – Acrostihuri – Sonete*. (vol. 1, 2, 3), Târgoviște, Editura Macarie, 2002;
- *Meseria de prieten*. București, Editura Contrast, 2004;
- *Am o vorbă cu pământul*, Târgoviște, Editura Macarie, 2006;
- *Doi* (cu Victor Petrescu), Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2007;
- *Vânt de septembrie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007;
- *Val de septembrie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007;
- *Vis de septembrie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008;
- *Noaptea miracolelor*, Galați, Fundația ANTARES, 2009;
- *Fetița cu chibrituri*, București, Editura Rora, 2009;
- *Elefantul și cei șase orbi*, București, Editura Rora, 2009;
- *Miracolele nopții*, București, Editura Albanezul, 2010;
- *Apa trece, pietrele o-ngână*, București, Editura Rora, 2010;
- *Și nimeni mai optimist*, București, Editura Detectiv literar, 2011;
- *101 poeme*, București, Editura Biodova, 2011;
- *Amircal*, Editura Orient-Occident, 2012;
- *Trăiesc într-o lacrimă*, București, Editura Detectiv, 2015;
- *The night of miracles*, Târgoviște, Editura Rora, 2015;
- *Recunoștință*, Târgoviște, Editura Rora, 2016;
- *Zidul de aer*, Târgoviște, Editura Rora, 2016;
- *Vorbiți cu el*, Târgoviște, Editura Rora, 2016;
- *La nuit des miracles*, Târgoviște, Editura Rora, 2017;
- *Sonete*, Târgoviște, Editura Rora, 2017;
- *Sonete 2*, Târgoviște, Editura Rora, 2017;
- *Nimeni mai liniștit*, Târgoviște, Editura Rora, 2018;
- *Sonete 3*, Târgoviște, Editura Rora, 2018;
- *Starea de veghe*, Târgoviște, Editura Rora, 2018;
- *Zodia fluturilor*, Târgoviște, Editura Zven, 2019,
- *Te văd urcând*, Târgoviște, Editura Zven, 2019.

Antologii:

- *Cântec neîntrerupt*, București, Editura Albatros, 1984;
- *Ultimul soldat* – antologia Prier, București, Editura Cartea Românească, 1988;
- *Caiete Litere. În căutarea unui topos liric. Antologie a SST*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 80-85;
- *Târgoviște-India. Antologie poetică / Poetical anthology*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008, p. 183-184;
- *Târgoviște-Chişinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.

Referințe:

Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri*, III. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 1999, p. 88-90; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 1999, p. 115-116. Victor Petrescu. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2005; p. 115-116. *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ed. a II-a, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2012, p. 251.

Vișan, Ioan. *Și nimeni mai bun*: carte de poezie. Târgoviștea, nr. 4-5, 1995, p. 4; Iancu, Vale. *Cu Grigore Grigore într-un dialog nu numai despre poezie*. Jurnal de Dâmbovița, 27 nov. – 3 dec. 1995, p. 5; Coandă, George. *Cronică literară. Și nimeni mai straniu ca...*. Dâmbovița, 21 aug. 1996, p. 4; Penescu, Lucian. *Scriitori dâmbovițeni. Grigore Grigore. Întunericul tăcerii e fericit cel ce-a sperat*. Realitatea dâmbovițeană, 5 mai 1997, p. 7; Cristea, Tudor. *Radiografii critice. Poezie și destin*. Realitatea dâmbovițeană, 7 mai 1998, p. 5; Cotârță, Mircea. *Și nimeni mai poet*. Dâmbovița, 27 apr. 2004, p. 16; Grăsoiu, Liviu. *Vântul și valul, toamna*, Litere, anul VIII, nr. 10(91), octombrie 2007; Ionel, Niculae. *Respirând aerul poetului dintre coperte*, Litere, anul XI, nr. 8(125), august 2010; Tepelea, Ioan. *Noaptea Miracolelor*. Antares, anul XII, iulie-august-septembrie 2010, nr. 48-50, p. 16.

Opinii:

Poezia, intelectualizată, cu accente meditative majore, filtrează sentimente, prin ea „circulă viață”, spre „visul măreț”, care este în optica sa actul de creație, slujit cu devotament și dragoste, printr-o expresie concentrată, chiar lapidară. „Înalță Doamne, încă mă mai doare / Că m-am născut și apoi că n-am cui spune / Că-n jurul meu e doar deșertăciune / Singurătate, moarte și mirare”. Se anunță astfel eseistul, cu gânduri în versuri, despre viață, dragoste, creație și multe alte frumuseți.

(Victor Petrescu)

Autor cultivat și rafinat, Grigore Grigore practică poezia ca pe un exercițiu spiritual de autodesăvârșire, scriind deopotrivă în vers clasic și modern cu o evidentă vocație pentru expresia lapidară, pendulând între rostire și tăcere. (Cezar Ivănescu)

Principala calitate a lui Grigore Grigore este că gândește (și simte) poetic. Simplitatea aparentă a creației sale este rodul unei arte mature, îndelung decantate interior. Este un mod liric asumat cu o abia sesizabilă tentă polemică într-o (lungă) vreme de căutări formale și de fronde mai curând lexicale. Versurile, limpezi, dar nu lipsite de adâncimi, sunt străbătute de o melancolie domoală, jucată din când în când

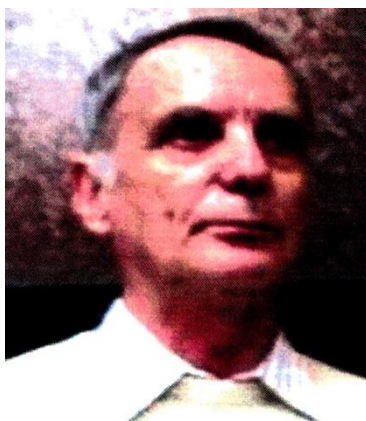
histrionic și punctată discret de ironie sau autoironie. Fluența dicției estompează crispările și preface strigătul în cântec îngânat, melopee dulce-amară pentru sine, care-l învăluie și pe cititor. Cum observa, demult, cineva, adevăratul poet (iar autorul acestei cărți este unul) nu caută nici rimă pentru idee, nici idee pentru rimă: lui gândurile îi vin rimate (și ritmate).

(Tudor Cristea)

Spirit anticalofil, trece firesc de la versul liber la sonet și de aici la poema adesea cantabilă, peste jocurile de fracturare lăsând impresia de confesiv. Autorul prezintă texte destul de bine marcate formal, pentru a nu mai avea nevoie să-și prevină lectorul în vederea pătrunderii în imaginar. Cea mai mare parte dintre poeziile sale au ca titlu versul inițial, accentuând și mai mult introducerea abruptă, atât de frapantă în poezia modernă, cu dimensiuni de obicei reduse. [...] Poetul Grigore Grigore pare să se fi format sub influența poeziei echinoxiste cu rădăcina în Blaga. Ceea ce îl diferențiază însă în chip hotărât este tocmai calea evoluției personale – concentrarea textuală și restrângerea materialului lexical.

(Niculae Ionel)

Profil realizat de **Victor PETRESCU**, scriitor și istoric literar

Florin GRIGORIU

S-a născut pe data de 6 aprilie 1944, la Braşov. Studii: Şcoala elementară *Mihai Eminescu*, comuna Tansa, Liceul *Costache Negruzzi* din Iaşi, Facultatea de Tehnologie Tricotajelor şi Confecţiilor, Institutul Politehnic *Gheorghe Asachi* Iaşi. Locuieşte în Bucureşti. Este căsătorit şi are doi copii.

Debuturi:

Debut publicistic: aprilie 1961, revista *Tribuna* din Cluj-Napoca; Debut poetic: decembrie 1965, revista *Familia*, Oradea; Debut în volum: *BALADE*, 1993, Editura Destine, Bucureşti.

Scrie poezie, proză, memorialistică, note-eseuri literare, cronici literare, note umoristice, reportaje literare, articole sociale, culturale; prefete şi postfeţe la cărţi, îngrijeşte apariţia unor antologii, volume diverse, iniţiază antologii, anchete literare.

Este membru fondator al primului cenaclu literar din Bucureşti, după 1989, împreună cu patru scriitori, Gh. Iordache, Petru Marinescu, Ion Machidon, Victor Gh. Stan, *Destine* şi al revistei cu acelaşi nume, al săptămânalului *Magazinul satelor*, cu Marin Toma ş. a., apoi a revistei *Dor de dor*, la Dor Mărunt-Călăraşi, cu George Zamfir şi Marin Toma, de unde s-a retras după un timp. Redactor la *Revista Română de Versuri şi Proză* a Societăţii Scriitorilor Români şi la revista sătmăreană *Cervantes*. A înfiinţat, în ianuarie 2015, în Bucureşti, foaia de familie literară *Ion*, publicaţie lunară.

Cărţi publicate:

1. *Balade, versuri*, Editura „Destine”, Bucureşti, 1993;
2. *Semne de hotar*, antologie de versuri publicate, 1965-1994, Editura „Macarie”, Târgovişte, 1994;
3. *Brazde şi sigilii*, versuri, Editura „Destine”, Bucureşti, 1994, 72 de pagini.
4. *Tansa, oameni şi locuri*, monografie, Editura „Macarie”, Târgovişte, 1996;
5. *Aproape mire*, versuri de dragoste, Editura „Amurg sentimental”, Bucureşti;
6. *Balada popii din Cicârlău*, versuri, Editura „Macarie”, Târgovişte, 1998;
7. *La judecata florilor*, versuri, prefaţă Marcel Crihană, Editura „Amurg Sentimental”, Bucureşti;
8. *Zece păstrăvi argintii*, poem pentru copii, Editura „Emia”, Deva, 1998;
9. *Lecţii de haiku*, enciclopedie haiku – texte şi păreri critice despre cărţi şi reviste, Editura „Amurg sentimental”, Bucureşti, 1999;

10. *Rugăciuni și psalmi*, versuri, Editura „Macarie”, Târgoviște, 1999;
11. *Norii se golesc*, de Florin Grigoriu, a cărții doamnei Winona Baker din Vancouver-Canada, Editura „Amurg sentimental”, București, 1999;
12. *Gardul vechi*, renga, Editura „Ambasador”, Târgu-Mureș, 2000;
13. *Întrebările*, haiku-senryu, Editura „Ambasador”, Târgu-Mureș, 2001;
14. *Cântec pentru mama*, versuri, Editura „Amurg sentimental”, București, 2001;
15. *Dialoguri*, versuri, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2001;
16. *58 de clipe*, haiku, Editura „Ambasador”, Târgu-Mureș, 2002;
17. *Haikuul descoperit*, eseu- haiku, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2003;
18. *Despre scriitori și cărți*, note literare, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2003;
19. *Epistolia către români și alte neamuri*, versuri, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2004, 216 pagini.
20. *Un an de haiku*, 366 haikuuri, Editura „Macarie”, Târgoviște, 2004;
21. *Al.O. Teodoreanu – Păstorel „în penumbră”*, coautor, cu Mihai Făget, monografie, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2005;
22. *Patru anotimpuri în haiku*, versuri, în română și engleză, traducere Alexandra Flora Munteanu, prefață Alexandra Flora Munteanu, Editura „Macarie”, 2005;
23. *Liceul Lehliu la a 45-a aniversare*, monografie, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2005;
24. *Zborul cuvântului*, antologie liceană, Editura „Elisavaros”, București, 2006;
25. *Abecedarul isteților*, versuri și reeditare *Abecedar 1951*, pe care a învățat, Editura „Elisavaros”;
26. *Țărmuri românești* – vol 1 și 2, istorie literară, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2008;
27. *Miliarele*, versuri, Editura „Elisavaros”, București, 2008, 168 de pagini.
28. *Carte pentru Smărăndița*, versuri pentru copii, Editura „Amurg sentimental”, București, 2008;
29. *Autoare de haiku din România*, eseu critic, coautor cu Adina Enăchescu, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2008;
30. *Cartea copiilor năzdrăvani*, antologie de versuri pentru copii, Editura „Elisavaros”, București, 2009, în colaborare cu Laura Vega;
31. *366 lecții de haiku*, critică literară, manual, prefață Maria Adam, Editura „Amurg sentimental”, București, 2009;
32. *Balade florilor eterne*, balade, Editura Societății Scriitorilor Români, 2009;
33. *Dor Mărunt*, monografie, coautori Vasile C. Isac și George Zamfir, Editura Societății Scriitorilor Români, 2010;
34. *Vulturul*, baladă, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2008;
35. *Medalioane*, critică literară, Editura Societății Scriitorilor Români, 2010;
36. *Carte pentru tata*, versuri, Editura „Amurg sentimental”, București, 2011;
37. *Florar*, versuri, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2011;
38. *Povești rotunde*, proză, Editura Societății Scriitorilor Români, București;
39. *Poeemele din Țara Iubirii*, versuri, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2011;
40. *Despre alte cărți și alți autori*, note literare, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2011;

41. *Oglinda rondelului*, rondeluri, Editura Singur, Târgoviște, 2012;
42. *Oracol, vârstă de liceu*, versuri, Editura Societății Scriitorilor Români, 2013;
43. *Tansa, oameni și locuri*, monografie, ediția a II-a, revăzută și adăugită, a cărții din 1996, Editura Elisavaros, București, 2014, 272 de pagini.
- 44 – 48. *Arhiva Tansei*, vol. 1-5, Editura Elisavaros, București, 2014, 2015;
49. *Medalioane critice*, Editura Amanda Edit, București, 2018.

Antologii:

A publicat într-o lungă serie de antologii, cu poeme, proză, note literare, tipărite în Brăila, București, Călărași, Constanța, Galați, Iași, Mizil, Slobozia, Satu Mare, Târgoviște, Târgu-Mureș... și în Slovenia, Austria, Irlanda:

1. *Imn*, Comitetul Județean al U. T. C. Iași, 1969;
2. *Sunt tot atâtea zboruri*, Comitetul Județean al U. T. C., Iași, 1969, poezie;
3. *Treptele luminii*, Casa Județeană a Creației Populare Iași, 1970;
4. *Confluente*, Casa Județeană a Creației Populare Brăila, 1968, poezie;
5. *Omagiu*, Comitetul Județean al P. C. R. Ialomița, Slobozia, poezie;
6. *Scrisori din Ialom*, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Județului Ialomița, 1979, poezie;
7. *Manifest liric electoral*, Comitetul Județean al Sindicatelor Ialomița, Slobozia, 1980, 24 de pagini, poezie;
8. *Noi toți*, Centrul de Îndrumare al Creației Populare Călărași, 1982, poezie;
9. *Partid, stegar al comunistei ere*, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Călărași, 1983, versuri;
10. *Flori lângă izvoare*, Editura „Albatros”, București, 1985, poezie;
11. *Florile recunoștinței*, Editura „Albatros”, București, 1988, poezie;
12. *Antologia poeziei religioase românești*, Editura „Albatros”, 1992, alcătuită de Florentin Popescu, poezie;
13. *Umbra libelulei*, prima antologie de haiku românesc, Editura „Haiku”, București, 1993, alcătuită de Florin Vasiliu;
14. *Împliniri lirice*, Editura „Destine”, București, 1994, alcătuită de Ion Machidon, poezie;
15. *Ostroave de lumină*, Editura „Amurg sentimental”, București, 1996, alcătuită de Marcel Crihană, versuri;
16. *Femeia din lumea soarelui*, Editura „Vasile Cârlova”, București, 1996, editor Titus Popescu, redactor N. Gh. Stoica – poezie;
17. *Vibrații lirice*, Cenaclul literar „Eroica”, Editura „Vasile Cârlova”, București, 1996, redactor Cornelia Atanasiu – versuri;
18. *Pași prin catedrală*, Editura „Amurg sentimental”, București, 1997, alcătuită de Ion Machidon, reportaj literar;
19. *Ce doamnă frumoasă este viața*, Editura „Amurg sentimental”, București, 1997, alcătuită de Marcel Crihană, versuri pentru copii;
20. *Dictando divers*, Editura „Amurg sentimental”, București, 1997, alcătuită de Marcel Crihană și Ion Machidon, critică literară;
21. *Cuminecături*, Editura „Amurg sentimental”, București, 1997, alcătuită de Marcel Crihană, poezie și eseu;
22. *100 de catarge*, Editura „Haiku”, București, 1997, alcătuită de Florin Vasiliu și Șerban Codrin, haiku;

23. *Călărașii în literatura română*, Editura „Pământul”, Călărași, 1996, alcătuită de Ilie Ștefan Rădulescu și Constantin Tudor, poezie;
24. *Urmele pașilor noștri*, Editura „Amurg sentimental”, București, 1998, alcătuită de Ion Machidon, publicistică;
25. *Între for și turnul de fildeș*, Editura „Amurg sentimental”, București, 1998, alcătuită de Marcel Crihană, eseuri critice.
26. *Din lumea lui Don Quijote*, Editura „Amurg sentimental”, București, 1998, alcătuită de Marcel Crihană, micropoeme;
27. *Poeme, al 4-lea Colocviu Național de Haiku*, Constanța, 1998, alcătuită de Ana Ruse, haiku și renku;
28. *Culegătorii de rouă*, microantologie de haiku românesc, de Ioan Găbudean, Colecția Haiku, Editura „Ambasador”, Târgu-Mureș, haiku;
29. *Icoana mamei*, antologie de poezie românească alcătuită de George Chirilă, Editura „Amurg sentimental”, București, 1999, versuri;
30. *Herbarium of Words, Ten Romanian Poets*, translated from by Daniel Deleanu, „Amurg Sentimental” Publishing House, București, 1999, micropoeme;
31. *Vânturile, valurile*, scrieri dedicate lui Eminescu, Editura „Amurg sentimental”, București, 1999, alcătuită de Marcel Crihană – poezie, critică, eseu;
32. *Drumurile crucii*, antologie de cenaclu, realizată de Marcel Crihană, Colecția „Cum grano salis”, Editura „Amurg sentimental”, București, 1999, poezie religioasă;
33. *Caligrafiile clipei*, Societatea Română de Haiku, Cercul București, Editura „Vasile Cârlova”, București, 1999, coordonator Cornelia Atanasiu, poeme într-un vers;
34. *Balada cultă în literatura română*, antologie de Marcel Crihană, Editura „Amurg sentimental”, București, 1999, baladă;
35. *Ex libris*, Editura „Ex Libris Universalis”, București, 1999, colectiv editorial Ilie Olaru Delavulpești, Nicolae Stelea, Emil Burlacu, Vilia Banța, Valeriu Stoica, Ștefan Ioanid, Daniela Micu, Anca-Ioana Stratulat, Aristide Iliescu, Florin Grigoriu, poezie;
36. *Poeme, al VI-lea Colocviu Național de Haiku*, Constanța, 1999, haiku și renku;
37. *21 de poeți*, Colecția Florilegium, Editura „Amurg sentimental”, București, 2000, alcătuită de Ion Machidon, poezie;
38. *Ție, Doamne!*, antologie de poezii religioase, realizată de Ion Machidon, Editura „Amurg sentimental”, București, 2000, poezie, poezie religioasă;
39. *Patria din inimi*, alcătuită de Ion Machidon, Editura „Amurg sentimental”, București, 2000, poezie, răspunsuri la eseu, poezie patriotică;
40. *Lumini către Eminescu*, Elena Călugăru-Baciu și Ioana Piersică, Editura „Amurg sentimental”, București, 2000, eseu;
41. *Luna-n țândări, Poeți români, 10 ani de haiku*, antologie aniversară, de Florin Vasiliu și Mioara Gheorghe, Editura „Haiku”, București, 2000, 72 de pagini – haiku.
42. *Soarele de pe strada noastră*, Editura „Perpessicius”, București, 2001, antologie de Marcel Crihană, poezii;
43. *Pagini îngerești*, antologia orizontului literar „Amurg sentimental”, realizată de Ion Machidon, Bogdan I. Pascu, Editura „Amurg sentimental”, 2001, critică literară;

44. *Poezia cetății*, antologie lirică despre Târgoviște, de Mihail I. Vlad, Editura „Macarie”, Târgoviște, 2001, poezie;
45. *Poeme*, Colocviul Național de Haiku, Constanța, colecția revistei „Albatros”, Editura „Civiscord”, 2001, haiku;
46. *Întâlniri în cuvânt*, antologia Cenaclului literar „Mircea Eliade”, alcătuită de George Ursa, Ana Luiza Toma și Valentin Nicolîțov, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2002, versuri;
47. *Colocviul național de Haiku, ediția a IX-a, Poeme*, Constanța, 2002, Editura „Civiscor”, în selecția autorilor, haiku;
48. *Ore de tăcere*, volum de haiku comentat, Ioan Găbudean, Editura „Brăduț”, Târgu Mureș, 2002;
49. *Cupola de veac*, antologie de versuri dedicate Poetului Național Mihail Eminescu, realizată de Mihail I. Vlad, Editura „Macarie”, Târgoviște, 2003, poezie;
50. *Aromă de nea*, microantologie de haiku, Ioan Găbudean, Editura „Ardealul”, Târgu Mureș, 2003, haiku;
51. *Strop de rouă pe colegiu*, Editura „Sigma”, București, 2003, antologia Colegiului Național Pedagogic „Constantin Brătescu”, Constanța, la 110 ani, haiku;
52. *Poeme haiku*, Colecția revistei „Albatros”, Colocviul Național de Haiku, Ana Ruse, Constanța, 2003;
53. *Aproape de noi*, antologie lirică a orizontului cultural „Amurg sentimental”, realizată de Ion Machidon și Bogdan I. Pascu, Editura „Amurg sentimental”, București, 2003, versuri;
54. *Culegătorii de rouă*, microantologie de haiku românesc, de Ioan Găbudean, Colecția Haiku, Editura „Ambasador”, Târgu-Mureș, 2003, haiku;
55. *Caligrafiile clipei*, antologie de Cornelia Atanasiu, Editura „Atar”, București, 2004, poeme într-un vers;
56. *Almanah Mihai Eminescu – 2004*, Mihail I. Vlad, Editura „Macarie”, 2004, eseu;
57. *Cântecul apelor*, haiku, tanka, poeme într-un vers, antologie de Cornelia Atanasiu, Editura „Atar”, București, 2004, haiku;
58. *Surâsul crizantemei*, antologie de haiku de Ioan Găbudean, Editura „Ardealul”, Târgu Mureș, 2004, haiku;
59. *Când albatrosul își pierde o pană*, culegere de Marcel Crihană, Editura „Perpessicius”, București, 2005, poezie și critică;
60. *Depărtare de-o pleoapă*, volum îngrijit de Mihail I. Vlad, cu versuri de Constantin Manolescu și evocări privind cărturarul târgoviștean (21 decembrie 1935, Călărași, 27 februarie 1990, Târgoviște), Editura „Macarie”, 2005, poezie;
61. *Salutându-l pe Basho*, Cartea Festivalului Mondial de Haiku Mamaia 2005, de Ana Ruse, Alexandra-Flora Munteanu, Editura „Boldăș”, Constanța, 2005, haiku;
62. *Proprietarii de visuri*, Colecția „Florilegium” alcătuită de Marcel Crihană, Editura „Perpessicius”, București, 2006, versuri;
63. *Trepte de lumină*, antologia Cenaclului „Amurg sentimental”, realizată de Ion Machidon, Editura „Amurg sentimental”, București, 2006, poemul *Tansa*;

64. *Flori de tei*, antologie de haiku, realizată de Ana Ruse, Alexandra Flora Munteanu și Laura Văceanu, Editura "Boldăș", 2006, Constanța, haiku;
65. *Car(t)e de foc*, antologie de Marcel Crihană, Editura „Perpessicius”, București, 2007, poezie;
66. *Dincolo de cuvinte* – Ioan Gh. Nistor, antologie de autor, postumă, și texte dedicate autorului, volum îngrijit de Maria Adam, Editura "Perpessicius", București, 2007, text comemorativ;
67. *Scoici de mare*, antologie de haiku și tanka dedicată mării, alcătuită de Alexandra Flora Munteanu, Radu Patrichi, Ana Ruse, Laura Văceanu, Editura "Ex Ponto", Constanța, 2007, haiku;
68. *România din suflet*, Editura "Boldăș", antologie – 90 de poeți celebrează 90 de ani de la Marea Unire, de Ana Ruse, Valer Cușner, Laura Văceanu, 2008, poezie;
69. *Umbre în lumină*, antologie de haibun, de Magdalena Dale, Ana Ruse și Laura Văceanu, Editura "Boldăș", Constanța, 2008;
70. *Cartea Congresului de Haiku 1-5 iunie 2007*, de Alexandra Flora Munteanu, Laura Văceanu, Ana Ruse, Editura "Ex Ponto", Constanța, 2008, haiku;
71. *Miresme de primăvară*, Colecția „Poesis”, antologie închinată lui Al. Macedonski, realizată de Ion Machidon, Editura „Amurg sentimental”, 2009, poeme într-un vers;
72. *Exerciții de gramatică*, de Marcel Crihană, Editura „Amurg sentimental”, București, 1999, poemul Alfabetul;
73. *Apokalipsa*, antologie de haiku, Slovenia;
74. *Joc de trei*, Colecția „Poesis”, antologie de poezii pentru copii, alcătuită de Florin Grigoriu, Editura „Amurg sentimental”, București, 2009;
75. *Scrieri pentru o posibilă istorie a Amurgului Sentimental*, vol. 2, carte de interviuri realizată de Ion Machidon, Editura „Amurg Sentimental”, 2009;
76. *Fiica stelelor*, antologie de haibun, realizată de Cornelia Atanasiu, Editura „Atar”, București, 2009;
77. *Între noi cuvântul*, antologie de versuri închinată lui M. Eminescu, Editura „Amurg sentimental”, București, 2009;
78. *Antologia sonetului românesc*, vol. III, alcătuită de Radu Cârnci, Editura Muzeului Literaturii, București, 2009;
79. *Împreună prin cuvinte*, antologie închinată lui Al. Macedonski, București, Editura „Amurg Sentimental”, București, 2010;
80. *Școala de rondel de la Amurg Sentimental*, Editura „Amurg sentimental”, București, 2010, rondeluri și prefață, alcătuită de Florin Grigoriu;
81. *Antologie de haiku - Chrysanthemum* - Viena, Austria, 2010;
82. *Când greierii tac*, antologie de haiku, de Valentin Nicolîțov, Editura Societății Scriitorilor Români, București;
83. *Apus de soare, Coucher de soleil*, antologie de haiku românesc și franțuzesc, de Valentin Nicolîțov, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2010;
84. *Pietre de temelie*, dicționarul membrilor atelierelor de creație "Perpessicius-Crihană" și ai redacției Editurii "Perpessicius", București, 2010, îngrijită de Marcel Crihană, Sorina Crihană-Dascălu, Adela Crihană, istorie literară într-un vers;
85. *Sub constelația Lirei*, antologie de poezie patriotică, de Laura Vega, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2010, poezie;

86. *De nașterea Eminescului*, colecția „Cuvintele noastre”, antologie pentru Mihai Eminescu, Editura Amurg Sentimental, București;
87. *Poezie, proză*, antologia iubitorilor de literatură din cenaclul Amurg sentimental (I), Ion Machidon, Editura Amurg sentimental, București, 2011, critică literară;
88. *Pentru vremuri mai bune*, antologie de versuri, proză și critică literară, închinată lui M. Eminescu, Editura „Amurg sentimental”, București, 2011 – critică literară;
89. *Haiku solidarity, Solidaritate prin haiku, Haiku de rentai*, Editura Ex Ponto, Constanța, 2012, antologie de Laura Văceanu;
90. *Terapia prin senryu*, antologie româno-americană, realizată de Valentin Nicolițov și Bruce Ross, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2012;
91. *Poeme hai hui*, antologie de poezie de Ștefan Doru Dăncuș și Gabriel Cojocaru, Editura Singur, Târgoviște, Editura Grinta, Cluj-Napoca, vol. II, 2012;
92. *Zi de chenzină - Pay Day*, antologie română de poeme senryu, bilingvă, română-engleză, de Valentin Nicolițov, Editura Societății Scriitorilor Români, 2012;
93. *Cervantes*, almanah de iarnă, proză, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2012;
94. *Dor de cuvinte*, antologia iubitorilor de literatură din cenaclul Amurg sentimental, nr. 7, poezii pentru Mihai Eminescu, Editura Amurg sentimental, 2013, antologatori Ion Machidon, Florin Grigoriu, București, 2013;
95. *Haiku*, antologie internațională, de Valentin Nicolițov, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2013;
96. *Caiet de club 13*, Clubul Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu”, București, antologator Corin Bianu, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2013, epigram;
97. *Clipe de bucurie*, antologia „Dragostea de Eminescu”, antologatori Ion Machidon, Florin Grigoriu, București, 2014;
98. *Balangan*, antologia unui concurs de literatură pe cuvinte date, pe internet, revista „Ithaca”, Centrul Cultural Dublin, Irlanda, 2014;
99. *Lumină din lumină*, antologie de texte religioase, Editura Armonii culturale, 2014, poezie;
100. *Antologia Revistei Singur, Poezie*, Editura Singur, Târgoviște, 2014, realizată de Grigore Timocanu, Eugen Evu, Ștefan Doru Dăncuș;
101. *Antologia Revistei Singur, Proză*, Editura Singur, Târgoviște, 2014, realizată de Grigore Timocanu, Eugen Evu, Ștefan Doru Dăncuș;
102. *Cauciucuri de sezon*, antologie umoristică, realizată de Liliana și George Terziu, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2014;
103. Antologia „Limba noastră cea română”, StarPress 2014, antologie de Ligya Diaconescu, Editura Olimpias, Galați, poezie;
104. Festivalul Internațional de Poezie și epigramă „Romeo și Julieta la Mizil”, ediția a VII-a 2013- 2014, antologie alcătuită de Laurențiu Bădicioiu, Fundația Culturală Romeo și Julieta la Mizil, Mizil, 2014;
105. *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără moarte*, antologia Cenaclului Literar-Artistic „Mihai Eminescu”, de Petru Demetru Popescu, București, Editura Paco, București, 2014, poezie;
106. *Lacrimi de înger*, Editura Cervantes, Editura Cervantes, Satu Mare, 2014;

107. Negru pe alb. Antologie de texte religioase. *Lumină din lumină*. Editura Armonii culturale, Adjud, 2014;
108. *Poetes, vos papiers!* Anthologie de poesie Roumaine, version française Paula Romanescu, Tipo Moldova, 2014;
109. *Preludiu unui vis*, antologie de versuri și proză, ediție îngrijită de Elena Volcinschi, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2015;
110. *Iarna scriitorilor*, StarPress 2015, antologie de Ligya Diaconescu, Editura Olimpias, Galați, poezie;
- 111–114, Colecția "Anotimpuri", patru antologii, "Toamna", "Iarna", "Primăvara", "Iarna", – Editura Singur, Târgoviște, antologator Ștefan Doru Dăncuș, haiku;
- 115–130. *Enciclopedia Academiei DacoRomână*, Editura Fundației Academia DacoRomână, București, vol. I, 2012, ediție în două volume;
131. *Almanah Lumina scrisului*, literatură, cultură, artă, publicistică, în bulgară: Алманах Светопис за литература, култура, азкуство и публицистика, Плевен, Bulgaria, 2015;
132. *Orpheon 2, Tradiție și modernitate*, antologie de Ioan Rațiu, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2016.

Mențiuni în istorii literare:

1. Ion Rotaru, *O istorie a literaturii române*, vol. V. București, 2000;
2. Florin Vasiliu, Vasile Moldovan, *Poemul într-un vers*, studiu, Editura Curtea Veche, București, 2001;
3. *Amurg Sentimental-Cataloage de activitate culturală* București, 2001- 2012;
4. Victor Gh. Stan, *Dicționar cultural Destine*, Editura Destine, București, 2007;
5. Aurel David, *Scriitorimea Bărăganului*, Freamătul Publishing House Florida, 2009;
6. Alte cărți de Aurel David: *Oameni care fac*, Casa Editorială "Freemătul", Călărași – 5 volume, 1999 – 2006; *Autografe*, 2007, *Voces Campi 1993-2009*, 2009;
7. Aurel David, *Întoarcere în timp. Monografia presei Călărași și Ialomița*; 1998;
8. Ion Machidon, *Dicționar de scriitori postdecembriști*, Editura Amurg Sentimental, București, 2010;
9. Marcel Crihană, Sorina Crihană-Dascălu, Adela Crihană, *Pietre de temelie, dicționarul membrilor atelierelor de creație "Perpessicius-Crihană" și ai redacției Editurii Perpessicius*;
10. Nicolae Vasile, Ioan Ganea-Christu: *Ingineri scriitori și publiciști*, Editura AGIR, București, 2017.

Premii literare:

A primit o serie de premii și diplome pentru activitatea literară dintre care:

- Premiul „Gheorghe Onea” pentru poezie de inspirație folclorică, 2008;
- Premiul de la Societatea Scriitorilor Români, pentru volumele „Țărnișuri sfinte românești” și „Autoare de haiku din România”, 2009;
- Concursul internațional de haiku: mențiune de onoare pentru haiku în formă de senryu, 2009.

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**

Vasile GROZA

Vasile Groza, poet, prozator, dramaturg, fiul lui Emil și Maranda, s-a născut la data 05.08.1937, în comuna Boghești, sat Bichești din județul Vrancea.

A lucrat ca maestru mecanic și tehnician principal în Trustul de construcții industriale din Onești.

A debutat la vârsta de 14 ani la cenaclul literar orășenesc – Bârlad, ca elev și apoi la Deva în 1960 în presa locală cu poeziile „IUBITO” și „DE-AI ȘTII”, în anul 1960, devenind apoi corespondent voluntar (1960-1964) la Revista de satiră și umor „Urzica”.

Debut literar:

A debutat cu volumul „Lumea prințesei BLU”, povestiri, Editura MediaPro, 2005.

Este membru fondator al mai multor Cenaclului literare și Societăți culturale. În anul 2011 a devenit membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România din anul 2012.

A publicat creații literare în numeroase reviste, printre care: Revista de satiră și umor „Urzica” (1960-1964), „Săptămâna românească”, „Jurnalul Național”, „Cronica română”, „Apollon”, „Bogdania”, „Clipe albastre”, „Destine” etc.

Volume publicate:

- *Lumea prințesei Blu*, Editura Media Pro, 2005 – Povestiri;
- *Poezii și ghicitori*, Editura Rao, 2010 – Poezii și ghicitori;
- *Poezii cosmice*, Editura Magic Print, 2010 – Ghicitori;
- *Oare cine-i*, Editura Magic Print, 2010 – Ghicitori;
- *Alfabetul*, Editura Anca, 2011 – Poezie;
- *101 Poeme*, Editura Miodova, 2011 – Poezie;
- *Canelopolii*, Editura Anca, 2012 – Roman;
- *Urmând destinul*, Editura Destine – Roman;
- *Aventurile lui Huța vrăbiuța și Joi vrăbioi*, Editura Antim Ivireanu, 2014 – Poezii;
- *Teatru pentru copii*, Editura Destine, 2014 – Piese de teatru;
- *Epigrame și diverse*, Editura Rawes Coms, 2015 – Epigrame;
- *Când întregul are lipsă*, Editura Rawes Coms, 2015 – Poezii;
- *Moștenitorul*, Editura Ro. Cart, 2016 – Roman;

- *Urme pierdute între tăceri și țipete*, Editura Ro. Cart, 2017 – Memorialistică;
- *Acrostihuri*, Editura Destine, 2017 – Poezii;
- *Quintesență*, Editura Rawes Coms, 2017 – Epigrame;
- *E un mister așa se pare*, Editura Curtea veche, 2017 – Ghicitori;
- *Basmele la ele acasă* – volumul I, Editura Magic Print, 2016 – Povești;
- *Basmele la ele acasă* – volumul II, Editura Rawes Coms, 2017 – Povești;
- *Limericuri*, Editura Magic Print, 2018 – Poezii;
- *D-ale lui Văsălie și Mărie*, Editura Rawes Coms, 2019 – Poezii;
- *Mozaic de cugetări*, Editura Bogdania, 2019;
- *Erotica – Incursiuni*, Editura Rawes Coms, 2019 – Poezii;
- *D-ale conjugalului*, Editura Rawes Coms, 2019 – Poezii;
- *Pe aripile poeziei*, Editura Rawes Coms, 2019 – Poezii.

Prezență în antologii literare și dicționare:

- În colecția „Ideal” editura „Biodova” – 101 poeți români 707 poeme – Vol. I; 101 poeți români 101 poeme; *Poemele iubirii*;
- *Scriitori români uniți în cuget și simțiri la Centenarul mării uniri – 100 de ani de la marea unire*, Editura Edithgraph, 2018;
- *Poeți și prozatori români în regal eminescian*, Editura Edithgraph, 2019;
- *Grupul literar Catacomba* – Haineș, Editura RawesComs, 2017;
- Maria Dohotaru – 20 de ani *În serviciul culturii naționale*, Editura Magic Print, 2016;
- *Dicționar al scriitorilor români contemporani* – Volumul V – Opera Omnia, coordonator Ion Holban, Editura Tipo Moldova, 2016.

Referințe critice:

Despre opera sa au scris: Acad. Eugen Simion, scriitorii C.Th. Ciobanu, Dinu Săraru, Mircea Micu, Olimpian Ungheanu, Mihai Neagu Basarab, George Călin, Florin Grigoriu, VioREL Roman, Constantin Stan, Victor Gh. Stan, Ionel Marin, Simion Iacovoiu, Oana Georgescu, Ion Moraru și alții. Cărțile sale sunt apreciate de critica literară și bine primite de cititori și mai ales de copiii, cărora le sunt adresate în mod special. Este autorul unor piese de teatru pentru copii programate în mai multe teatre din țară, are în pregătire la Teatrul Jândărică piesa de teatru pentru copii „Pălărierul”.

Extrase din referințele critice:

Versurile poetului Vasile Groza – „bunicul scriitor”, curg precum râurile care nu-și depășesc matca secole de-a rândul. Ele devin statornice talazuri și amestecându-se cu visul schimbă fața îndurerată a lumii în care viețuim; ne îndeamnă la amintirea unei trăiri alături de cei dragi, de natură și de Dumnezeu. Cel mai cunoscut dușman al vieții noastre rămâne Timpul, care ne cerne prin clepsidrele clipei pașii spre infinit... Pășim în necunoscut învingând, prin poezie, toate vicisitudinile vieților noastre iubind poezia. Vasile Groza este un poet al copilăriei, al unei perioade din viața omului în care totul e posibil și chiar totul este învăluit în mii de mistere și vise...

(George Călin)

Visul copilăriei întregește Poezia lui Vasile Groza. Ea nu trebuie întărită sau remodelată prin trăire continuă, căci Poezia, în acest caz, curge din interior, din

adâncul sufletului, imprimându-ne tensiunea cu care a fost scrisă de un om care alături de cei mici trăiește și scrie numai pentru ei. Am o stimă deosebită față de scriitorii în vârstă care scriu pentru a lumina minunata lume a copilăriei. Vasile Groza este unul dintre acești oameni care se jertfesc pe altarul creației pentru a stimula tânăra generație. Întreaga vrajă a poeziei lui Vasile Groza țintește chiar sufletul firav și tandru al copiilor.

(Viorel Roman)

În lumea de azi, atât de tehnologizată și de computerizată, poetul Vasile Groza a concentrat și a concertat un limbaj poetic metaforic, care eliberează ego-ul uman din individualismul liberal, înlesnindu-i căutarea sensurilor spirituale ale existenței personale, a Timpului care ne macină viețile din copilărie până la bătrânețe. „Bunicul scriitor”, așa cum este cunoscut poetul Vasile Groza, luptă pentru a-nfrumuseța viața unor pui de oameni... pui de oameni care poartă cu ei valorile primordiale ale strămoșilor promovând condițiile unor creații al căror farmec este incontestabil. Toate gândurile poetului caută în fiecare cută, a Vieții trăite, un sens care se împlinește. Poezia lui Vasile Groza, folosește prin excelență conversația abundentă a imaginilor și amintirilor copilăriei, care cer o plăcută exprimare și înțelegere.

(Anghel Papacioc)

Autor interesant și cu disponibilități multiple în literatura pentru copii, Vasile Groza, în postura de povestitor ca și în cea de autor de poezii și ghicitori, îmbracă veșmintele securizante pentru copii ale bunicului care trebuie să răspundă la toate curiozitățile nepotului, curiozități pe care le știm și noi din vremea copilăriei. [...] Povestirile beneficiază de un narator sfătos, calm, înțeleghător, ghid pentru învățățelul nepot, lumea lor este una feerică și în același timp cunoscută.

(Constantin Stan)

Domnul Vasile Groza este un scriitor prolific, cunoscut în România, autor a numeroase volume de poezie, proză, teatru, romane, epigrame și literatură pentru copii. Copiilor, tinerilor le-a dăruit savuroase piese de teatru, povestiri, basme, anecdote, ghicitori și poezii, unele deja puse pe note muzicale. Pentru acestea și sincera prietenie este denumit și „bunicul copiilor”. Creșterea spirituală, sentimentul datoriei, al respectului pentru cultura română l-au determinat să creeze zilnic și temeinic să dăruiască din talanții primiți în dar. Vasta experiență de viață l-a stimulat să scrie și cugetări, aforisme, maxime. Acumulând multă înțelepciune, domnul Vasile Groza, regăsindu-se pe sine și observând în detaliu realitatea cotidiană, societatea noastră a creat adevărate repere existențiale. Prin gânduri înțelepte, lumina adevărului ne prezintă o interesantă viziune asupra vieții și pentru armonizarea relațiilor interumane. Posedă o solidă cultură, gândește limpede, oglindește prin metafore stări, fapte și dă rod de nemurire speranței și viselor. Prin teme precum: viața, iubirea, educația, natura, timp și eternitate, realizează un inedit spectacol, asigură supraviețuirea și mântuirea prin lumina rațiunii. Sunt de apreciat și necesare, mai ales în zilele noastre, opiniile, aprecierile, constatările, și judecățile de valoare despre oameni, bine și rău, idealuri, educație, credință, bătrânețe, societate, istorie, politică, etc. Autorul se confesează posterității și nu regretă trecerea timpului: „Vine-un timp a nu știu cui /Și nici două și nici una /Fără știrea nimănui /Simți că te-a

bătut bruma"! Așa cum ne îndemna savantul Albert Einstein: „Încearcă să fii un om de valoare și nu neapărat un om de succes”. Domnul Vasile Groza a reușit prin lumina cugetului său, a cărților, să ne ofere o bogăție de gânduri, de lecții de viață și blândă înțelepciune românească. Creațiile literare ale dânsului, mai ales cele dedicate tinerilor, copiilor sunt adevărate bijuterii literare, ne ajută în realizarea evoluției spirituale făcându-ne mai buni, mai drepecți și mai aproape de mântuirea sufletului. Timp de câțiva ani a fost textier la Cutiuța cu povești nr.1, 2, la Cutiuța muzicală nr. 5. În anul 2009 inspirat din volumul propriu „LUMEA PRINȚESEI BLU” a contribuit, ca textier, la realizarea albumului „NANA NANINO”, având ca distribuție: IURIE DARIE și ANCA PANDREA, DAN BITTMAN, MIRCEA BANICIU, VIRGIL IANȚU și ILIE NĂSTASE; MIHAI CONSTANTINESCU, SIMONA SECRIER și LOREDANA GROZA, compozitoare și cântăreață de excepție. Din anul 2014 zilnic a publicat pe Facebook, câte o poezie și le-a strâns în 7 volume de poezii, volume în curs de apariție. În revista de creație și cultură Bogdania a fost publicat constant cu poezii, povești, note de călătorie, povestiri, ghicitori, cugetări, aforisme, savuroase piese de teatru (unele jucate și pe scena Ateneului Popular din Focșani, precum piesele: „Naufrățiații” și „În pădure”, cu sala plină de copii, tineri și părinți, la data de 26.01.2018 – când a avut loc și lansarea volumului propriu „Teatru pentru copii”). Cărțile sale sunt scrise din suflet, cu accente lirice și umor de calitate. Pentru caracterul, frumusețea interioară, dragostea față de limba română a fost cuprins în patru ediții consecutive în Juriul Festivalului-concurs de creație literară Bogdania, dovedind corectitudine și obiectivitate în aprecierea tuturor concurenților. Pentru opera sa și activitatea desfășurată, a primit numeroase premii, inclusiv câteva diplome de excelență din partea Asociației cultural-umanitare Bogdania și a revistei de creație și cultură Bogdania.

(Ionel Marin)

Extrase din operă

Luceafărul

Iată, iată că deodată
De cum s-a lăsat înserarea
Luceafărul se arată,
Și ca el și depărtarea...!

Da, dar nu-i așa departe,
E la poala lacului,
Și îl simt de mine-aproape
În plutirea valului!

Clipocind mi-arată în raze,
Scânteind un nume drag.
Cum un stol în zbor, de berze,
EMINESCU l-a adus cu el în prag!

Și-mpreună se socoate,
De-o iubire pământeană.

Nu de-a sa eternitate,
Renunțând de bună seamă!

Dar cum valul vine, trece,
Și pe cer un nor apare,
Luceafărul se retrage
În lumea nemuritoare!

EMINESCU aflat în eternitate,
Cu luceafăru-mpreună,
Rămânem mereu în aventură,
Și de noi nu se desparte!

Omul sărac

La omul sărac
Boii nu mai trag la jug,
Făina nu stă în sac
Ar ara dar n-are plug!

Casa cândva a fost nouă
Acum seamănă-a ruină
De pe-acoperiș îl plouă
Copiii n-au nici o vină

Mâncarea nu stă pe masă
Că hambarul este gol
Seceta-n câmp nu se lasă
De el nu face ocol

Trudește de trei parale
Pe la cursele avute
Nimeni nu îi stă în cale
Cu ceva ca să-l ajute

Nevasta l-a părăsit
A plecat în altă lume
Muncind nu a reușit
La copii ceva s-adune

Și-uite așa de azi pe mâine
Ce trudește să reziste
Pentru un coltuc de pâine
Toate zilele-i sunt triste
Așteaptă și el un mâine!

Iubire în carantină

Nu se știe niciodată,
Poate eu te voi iubi,
O să umblu lumea toată
Până eu te voi găsi!

Tu nu vei fugi de mine
Astăzi am plecat la drum
M-a pornit dorul de tine
DORUL neștiut de-acum!

Cânt și strig cu ochii-n stele
Și-i cer lunii ajutor
BIR iubirii mi se cere
De LUCEAFĂR îmi e dor!

Da, te văd de dimineață
Toată scăldată-n lumină
Tu iubire mi-ai dat viață
Soarele-i în carantină!

Nu ne-ajunge întreg pământul
Împreună să zburăm
Și ne cheamă Universul
Ca prin el să voiajăm!

Pe pământ avem de toate
Și iubire și lumină!
Sentimente adevărate,
Însă ne iubim în carantină!

Iubita mea

După-a ta umbră iubito
Am urcat încet spre tine
La-nceput în incognito,
Apoi prin încercări divine.

Tot urcând, urcând, urcând
Ți-am descoperit făptura.
Și în preajmă-ți ajungând,
Mi-ai confirmat aventura!

După mersul umbrei tale
Și parfumul ce-l lăsați

Am decis să-ți ies în cale
Să nu te-aștepți la vreun crai!

Eu sunt eu așa cum sunt,
Un alergător de cursă
Iubitor pe-acest pământ
Și aștept să am o șansă.

Eu alerg după iubire
Trubadur neodihnit
Și constat cu bucurie
Iubito că te-am găsit

Umbra ta de fapt ești tu,
După urma ce-ai lăsat.
Iară eu am un atu
Pân' la tine am urcat!

Și acuma draga mea
N-așteptăm un asfințit.
Ci din contra s-ar cădea
Pentru noi, un nou răsărit

Mândra mea

De e vreme bună, rea
Eu mă duc la mândra mea
Care stă pe ceea parte
Un deal pe noi ne desparte

De mă duc la fân, la coasă
Dorul de ea nu mă lasă.
Fluier toată ziua cânt,
Și în zare tot mă uit!

Poate-apare mândra mea
Să m-astâmpere foamea
Și nu-i foame de mâncare
Dorul de o sărutare.

Fânul pe acum cosit,
Și-mi dă-ndemnul spre iubit
Să o strâng cu brațele,
Și să-i sărut buzele.

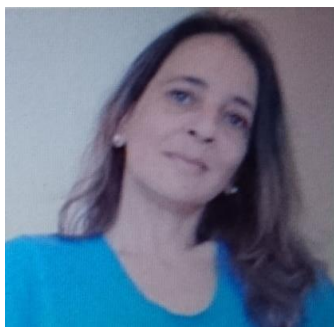
Fânul de curând cosit
Îl avem ca așternut
Și-n parfum de iarbă crudă
Mândra cu drag mă sărută

Dorul la români

Mi-e dor de ciocârlia noastră
De dorul dorului de-acasă.
Privesc cum plouă pe fereastră
Și o tristețe dulce mă apasă.
Din nori un fulger se pornește
În noapte vrând să mă privească.
E dorul mamei, care nu mai este
Și tare-aș vrea să mă-ntâlnească.
Mi-e dor de hornul de pe casă
Când fumega iarna pe ger
Și ne picta pe cer dragostea noastră.
Mi-e dor iubirii, sărutul să i-l cer!
Dorul e o comoară mare la români
Și îl avem oriunde-am fi
Acasă-n vârf de munte, printre străini,
Și-ar suferi și ei de-această boală dacă-aș ști!

Dorul e o dorință mare la români,
Ce-l ținem în inimă și în dicționar
Și vrem să-l dăruim și-acelora străini,
Ce-l folosesc destul de rar.
Și e păcat să nu devină „DOR UNIVERSAL”!
Dorul te face să-i iubești pe cei de-acasă
Când ești plecat pe marea-nvolburată
Și nu te lași învins de gânduri ce te-apasă
Dorul e speranța, ce nu moare niciodată!

Profil critic întocmit de scriitorul **Ionel MARIN**

Dori LEDERER

S-a născut la Craiova în anul 1969. În prezent, are domiciliul în Portugalia.

Cărți publicate:

- *Maluri de gând*, versuri, Editura Națiunea, București, 2011;
- *Altarele tăcerii*, versuri, Editura Națiunea, București, 2012;
- *Pași de lună plină*, versuri, volum în colaborare cu Denisa Curea Popa, Editura Rovimed Publisher, Bacău, 2014;
- *Mărul se pierduse prin Rai*, Editura Ars Longa, Iași, 2016.

Colaborează la mai multe reviste din țară și străinătate.

Referințe critice:

Pe Dori Lederer am remarcat-o acum vreo cinci-șase ani pe internet. Nu site-ul de socializare îi grupează, ci oamenii, de profesii și cu principii diferite, aderă la un grup oarecare. Așa am ajuns s-o descopăr pe româncă din Portugalia. Posta poezii. Îi citeam postările fără să dau vreun semn că le-am citit sau că mi-au plăcut poeziile. Abia după vreo trei ani am catadicsit să dau un „like”, mult-râvnit de cei care-și postează creațiile. Apoi am dat, de fiecare dată, după ce am citit, like-ul, și, la un moment dat, nu m-am mai băgat în seamă doar cu un simplu „like” (a plăcea; place), ci am devenit mai generoasă, postând câte un comentariu consistent. Citindu-i atâta vremea poeziile constatasem că nu sunt doar simple înșiruiți de cuvinte, cum abundă, în general, pe rețea, ci erau adevărate poeme, ode, inmuri închinare iubirii, inmuri închinare celor dragi, ode închinare mamei și chiar... patriei, patrie din care, în anumite împrejurări plecase – prin 2000, și, evident, îi ducea dorul. Ducea dorul mamei, ducea dorul tradițiilor de sărbători, ducea dorul unor alte ființe dragi rămase în România. E greu când ești departe de țară, e greu când ești departe de neam și de cei dragi, dar cel mai greu este să fii departe de părinți, și, în special, de mama, această ființă unică în lume. Toate trăirile, toate decepțiile, toate neîmplinirile, toate dorurile, toate durerile, dar... și bucuriile, Dori Lederer le-a pus în vers. Și o face rafinat.

*Fiecare volum l-a dedicat cuiva. Și, cum era firesc, primul volum, cel din 2011, intitulat „Maluri de gând”, îl dedică, cum altfel, familiei. Acest volum face parte din colecția „Dor de poezie”. Găsim în volum stihuri de rară frumusețe stilistică, și eu subscriu la spusele editorului de la Editura **Națiunea**, dl. Romeo Tarhon, care în prefața cărții spune: „am avut prilejul să adaug încă o minune la corola de minuni a lumii poetice”. Da, poeta Dori Lederer este, fără dar și fără poate, o minune a lumii*

poetice. Cuvintele noastre, ale cititorilor ori ale comentatorilor, ale eseiștilor ori cronicarilor literari, sunt de prisos, și bine ar fi să lăsăm versul să vorbească, de la primul până la cel mai recent volum publicat. În creațiile ei, totul este tumult, este dor, este durere, este regret, este avalanșă de amintiri, de iubire, este... iertare, și este trăire, pe viu, așa zice. Dacă ar fi să mă exprim plastic, așa zice că, în poezie, Dori Lederer este deopotrivă om și înger, alternându-și trăirile între pământesc și ceresc. Ea nu se dă după deget, nu pregetă să spună clar, lucrurilor pe nume. La ea albul e alb, atunci când e alb, și e negru, atunci când e negru. Plânge când s-a rănit, fiindcă o doare și durerea naște lacrimi: „Corabie pierdută cu pânze sfâșiate / Și ținută-n crucea prea crudului destin / Să mai găsească Nordul, ea încă se mai zbate /Cu un Ulise singur, mai nins și mai străin”, / (...), / “Și veste învierii nu mi-o aduce nimeni” (Agonie, pg. 10), Dori urlă până scoate durerea afară: „Către peșteri înfundate /Am strigat să mă înghită /Cu-ale apelor lăcate /Să mă țină-acolo-nchisă” (Capăt de drum, pg. 14); „Cuțitele înfipite în inima-mi ce doare, /Le smulg și-arunc cu ele spre ape și spre munți. /Îmi sângerează ochii de-atâta depărtare, /Blestem toți mirii lumii și tristețele lor nunți” (Dor, pg. 25), căci „Sunt un călător din sala de-așteptare /Dintr-un buchet de trandafiri, eu sunt doar spinul” (Cifra patru, pg. 15), se resemnează: „De după-a cimitirului meu poartă, / Nu se aude strigăt de-agonie, / Ci-i doar tăcere, blândă, resemnată /Sub aripi moi de tristă nostalgie” (Cimitir de amintiri, pg. 16), ori își pansează rana: „De câte ori mă bate câte-un vânt/ Și-mi rupe câte-un vis de pe tulpină, /Eu mai îngrop o ramură-n pământ /Și mă aplec umil spre rădăcină” (Copac solitar, pg. 17); „Mă simt ca filosoful din antichitate /Ce căuta un om printre mulțimi, /Mai singur decât însăși tu singurătate,/ În întunericul din focul din lumini // Mă simt... Totuși e bine că mai simt...” (Filosofia tristelor simțiri, pg. 29); „Închide-mi pleoapa ce încă se mai zbate /Peste-ale ochiului neîmplinite vise, /Să pot dormi și eu, măcar o noapte, /Cu ale sufletului porți închise” (Fulg de poveste, pg. 31). Și, revenindu-și, după perioadele de umbră, parcă deșteptându-se dintr-un vis urât, conchide: „Eu cred că la-ntâmplare nu-i nimic, /Că tot ce-i mare poate fi și mic, /Că cine-a alergat se va opri /Și cine stă, va alerga-ntr-o zi”. (Gânduri, pg. 32). Râde și se veselește, când îi este bine, se-ntristează când treburile nu-i merg precum voiește, dar... rămâne uimită, nevenindu-i a crede când lucrurile se-ntâmplă: „Iubitul meu, de unde-ai apărut /Și-n care lume până-acum ai stat? /Îmi amintesc: de nicăieri nu te-am cerut /Și niciodată nu te-am căutat //...Din care nor de ploaie ai căzut /Iubitul meu, pe unde ai umblat? /De ce așa târziu te-am cunoscut?”. Și-n antiteză: “Dar dacă te-ai oprit în a mea cale, /Rămâi al meu, iubite, doar un ceas, /Căci vreau să-ți dăruiesc o-mbrățișare /De bun venit, de bun și trist rămas...” (Iubire târzie, pg 35).

Atunci când viața-i oferă favoruri, fericită fiind, iese-n lume și, îmbrăcându-și stihurile în armura unor metafore de-o măreție de vis, își cântă bucuria, dedicând iubirii adevărate ode: “Soarele-i gelos pe voi /Fiindcă-acolo sus, pe cer,/ Prefăcutu-ne-am în sori, /Strălucind mai mult ca el...// Și s-a plâns la Dumnezeu, /Că iubirea ni-i păgână, /Că ni-i sufletul ateu...// Însă Bunul cel Ceresc, /În blândețea lui știută, /M-a lăsat să te iubesc /Și-a lăsat să fiu iubită...// Și de-atunci, cine ridică /Ochii lui înspre înalt, /Va vedea doi sori de mână /Și un Soare-nsingurat” (Invidie, pg 36). Și tot la capitolul iubire: „Am fost iubit-a însuși unui Zeu /Într-un amurg de iarnă prea târzie /Ce-a coborât de sus din cerul său /Să-mi dăruiască-o clipă-n veșnicie ...// Azi mă întreb în lutu-mi trecător: /Dar câte Eve oare-au mai primit /Îmbrățișări de Zeu nemuritor / Și un sărut furat din infinit?...”. (Îmbrățișare celestă, pg. 38).

Dori Lederer are frământări mistice: „Ce greu îmi este-n închisoarea mea pe viață, / În care pusă-am fost fără să vreau... / Mie-atât de frig și-aripile îmi îngheață / Și-avânt să zbor nu pot să îmi mai iau...// ...Închisă mi-a fost poarta către Casă,/ De-arhanghelii care m-au aruncat / Să-mi ispășesc pedeapsa nemiloasă / De-a sta în trupu-acesta sfârtecat. (Închisoarea, pg. 40)

Iată că, deși volum de debut, „Maluri de gând” este un volum complex, un volum în care poeta abordează relaxat toată gama de stiluri poetice, toată gama de teme, iar stihurile îi sunt încărcate ca un pom îmbelșugat de roade, cu metafore, una mai frumoasă decât alta, ceea ce dă măreție versului, dă măreție operei creatoarei.

Aș putea să pun punct comentariului, mulțumindu-mă să scriu doar despre Maluri de gând, fiindcă „ziua bună se cunoaște de dimineață”, dar tocmai pentru că Dori Lederer e ca o zi bună și frumoasă, am să merg mai departe la volumul Altarele tăcerii, publicat tot la Editura **Națiunea**, în 2012. Interesant la acest volum e aceea că autoarea i-l dedică... fostului soț, „în amintirea razelor de soare”, și căruia îi și mulțumește pentru aportul adus la publicarea cărții. Ce frumos: „În amintirea razelor de soare”! Câți oameni au puterea, câte femei, mai ales, au puterea să mai spună un cuvânt atât de cald despre... fostul?? E important să păstrezi în inimă frumosul care te-a însoțit o vreme, chiar dacă acum nu mai e pentru tine, nicum, frumosul care a fost.

Altarele tăcerii sunt, de fapt, Golgota, sunt toată strânsura tuturor trăirilor... tăcute, revărsate-n poezie. „Când musafiri sunt îngerii durerii / Și omul nu mai vrea să se mai știe, / Mă-nchin lângă altarele tăcerii / Și mă îngrop adânc în poezie.// Când mă mai strigă lumea cu-al ei răcnet / Și mă-ncovoie cerul cu păcate, / Închid cu grijă porțile din siflet / Și intru-n dulcea mea singurătate” (pg. 9).

Sufletul, – templul tăcerilor-, arhiplin de acestea, dă pe-afară, într-o abundență de contrarii. Versurile sunt alcătuite tocmai de abundența de trăiri, de tristeți, de multe suferințe strânse-n „lada de zestre a unui Înger-femeie”, ladă pe care „a desferecat-o” și ne-o pune-n față, „nu pentru a-și atrage compasiunea”, ci pentru a ne da nouă, celor suferinzi de deoate, chei potrivite descătușării de durere, și ne oferă coduri „experiențelor ce ne-ar putea strivi cândva”, așa cum ne spune, cu delicatețe, scriitorul Cezar Adonis Mihalache, autorul prefeței. Iată rețeta oferită de autoare: „Când inima începe-a doare / Vrând poarta pieptului s-o rupă, / Blândețea vine răbdătoare / Și-o potolesște cu o rugă // De cade pleoapa-ngenuncheată / Și-ncercă să renege viața / Stă dragostea ingenuncheată / Mai înnodând o dată ața” (Zbor de suflet, pg. 13, poezie dedicată Mariane Mihai). Iar cu iubitul face o „înțelegere”: „Nu mă cobor la umbra ta, / Nu te ridici la steaua mea./ Atunci să facem jurământ / Că vom rămâne pe pământ, / Aici în lumea dintre lumi.../ O clipă să mai zăbovim / Să mai trăim...// (...) //Promite-mi azi că mai rămâi, / Promit că n-am să plec întâi/ Și-atât cât mai putem să fim/ Să alergăm să ne-ntâlnim /La granița dintre lumini /În lumea asta doi străini, /Să încercăm să ne iubim / Atât doar, până obosim, /Cât mai trăim” (Înțelegere, pg. 14.).

Deosebită versificație: „Sunt îndrăgostită de lumină / Umbra are brațul mult prea scurt, /Nu mă poate-ajunge nicio vină /Că apusul nu l-am cunoscut // Sunt copil de fiu risipitor / Ce-și urmează tatăl către casă/ Am un cer al meu spre care zbor /Îmbrăcată-n straie de mireasă”///Sunt iubita razelor de soare/ Și pe deget port inel de vise, /Cad pe rând, în fața mea, zăvoare, /Sunt logodnica speranței neînvinsă” (Logodnica Luminii, pg. 19).

Prietenilor le dedică un regal de muzicalitate: „Voi suflute frumoase, ce-ați ales /Pe drumul meu să-aduceți câte-o floare, /Mă-nclin în fața voastră printr-un vers /Pe care-l dăruiesc la fiecare// ...Voi suflute frumoase ce mi-ați fost /Și rană și balsam și împăcare, /Mă-nclin azi vouă printr-un vers sfios/ Și vă trimit o caldă îmbrățișare” (Prietenilor mei, pg. 22)

Poezie la cote înalte. Stihuri bine dozate, în care-și găsesc locul toate manifestările, în toate stilurile posibile, într-o ritmicitate aproape perfectă. Nu te sature să citești. Intri, parcă-n desfășurarea destinului autoarei. Trăiești împreună cu ea, descoperi împreună cu ea taine. Îi descoperi Golgota, care nu-i cu mult, poate, mai altfel decât a ta. Descoperi tristeți, descoperi bucurii, descoperi încercări pe care și tu le-ai trăit. Doar că Dori Lederer le-așează-n stih cu-o eleganță copleșitoare. Atentă la fiecare cuvânt, găsește metafore pe care ...”Păși-vom împreună-n poezie / Ne-om șterge câte-o lacrimă fugară / Și vom mai trece ce va fi să fie / Prin viața asta cu destin de gară”. Așadar... ”viață cu destin de gară”, absolut sublimă metaforă! Și iată, încă: „Voi, suflute frumoase ce mi-ați fost/ Și rană și balsam și împăcare”, câtă frumusețe stilistică! La Dori Lederer poezia are ritm, are măsură, are prozodie, totul e pus la locul lui, nimic nu șchioapătă. Muza o răsfăță grațios. Cele două, Dori și Muza, sunt prietene la cataramă. Mai mult, parcurgând cele trei volume trimise, găsesc de cuviință să spun că Muza ei este însuși Îngerul Creației, cel care-i ascute condeiul și-o inspiră absolut. Poți deschide orice volum, la-ntâmplare, la orice pagină, și vei găsi versuri desprinse din Absolut.

Mă opresc să mai citez, fiindcă, vorba cunoscutului critic literar, dl. Victor Atanasiu, „ce să mai citez, c-ar trebui să rescriu cărțile, tot citând”. Poeta scrie dumnezeiește, iar eu sunt copleșită de frumusețea divinului din ea. A fost o reală desfătare să mă ocup de acest referat. Creațiile poetice ale distinsei Dori Lederer sunt demne de Opera Omnia și n-ar fi rău să se-ntâmple.

(**Antoneta RĂDOI**, redactor șef **Convorbiri literar-artistice**, 2019)

Mărul se pierduse prin Rai, stranie sintagmă ce simbolizează, poate, imperfecțiunea iubirii omenești, fiindcă nici măcar mărul care ne-a adus la condiția de pământeni, nu a fost păstrat, el devenind simbol al dorinței de „lumi zgomotoase și voci temătoare”. Pornind pe scara vieții construită din geometrii sentimentale în căutarea mărului pierdut, am descoperit într-un colț de Portugalia străjuit de apele oceanului, peste care se alintă acordurile muzicii fado, am descoperit o poetă, a cărei poezie pare o doină de prin ținuturile Olteniei, o poezie ca un dialog al sentimentelor.

După Maluri de gând și Altarele tăcerii (ambele apărute la Editura **Națiunea**, București, în 2011 și 2012), Dori Lederer, nume mai nou în peisajul poeziei românești, semnează cel de-al treilea volum, Mărul se pierduse prin Rai, volum ce cuprinde o sută unu poeme, dedicate celui mai frumos sentiment omenesc: iubirea. Nu este o poezie descriptivă, lină și curgătoare, ci este o poezie cu accente filosofice despre oameni și sentimente, despre viață și moarte, despre El și Ea ca entități ale existenței umane, o poezie tulburătoare în care dorurile frământările, iubirile, dezamăgirile, speranțele sunt învolburate ca apele oceanului lângă care a fost scrisă. Dori Lederer povestește viața ei și a lumii, creând tablouri din cuvinte, inventând povești cu aripi de dor și chip de lacrimă, repetând povești de iubire, de iubire trăită sau imaginată la „întâlnirea cu timpul”. Timpul, în poezia lui Dori Lederer, este o permanență, dar și o luptă cu secunde, este timpul trecut care poate deveni, la o adică, timpul prezent

sau chiar viitor, căci el nu are ore precise, ci numai secundele visului, străbătând lumi: „Este ora fără un sfert/ din multe câte au fost./ În ceasul sufletului/ secunde se sinucid./ Să pot să mai iert,/ ca ultim illogic nerost,/ fantasmele visului,/ obloane murdare închid...” (Ora exactă). Ora exactă este ora fără timp, oră fără identitate sigură, este ora la care lumea făurește fantasme. Tocmai de aceea îngerul păzitor al lumii se sperie de întâlnirea cu timpul, cu memoria subiectivă a omului: „și timpul mă privea/ de peste tot,/ îngerul păzitor/mi-a șoptit/ de aici, eu nu mai pot/ face nimic,/ privește-l în ochi...” (Întâlnirea cu timpul).

...Poeziile acestea sunt trăiri cu timpul unic și în timp unic al fiecărei clipe, sunt treptele vieții, treptele cunoașterii, treptele întrebărilor esențiale, până la suprema întrebare pusă divinității. Relația dintre om și Dumnezeu ar trebui să fie, în accepțiunea autoarei, cum e cea de pe pământ, simplă și firească, să fie credință de suflet și nu uitare în singurătate. Dumnezeiasca singurătate este măsurabilă prin necredința omului, a lutului întrupat în ființă în trecătoarea lui viață: „Spune-mi, Doamne.../ Cum te simți, Tu, acolo, la Tine,/ Când toți Te uităm/ Și nimeni nu vine/ Să-ntrebe cum ești,/ De-i rău sau e bine,/ De încă exiști,/ Ori încă mai vezi,/ Cu ochii Tăi triști ?/ La ce Te gândești...” (Invitație la ceai).

O altă temă pe care Dori Lederer o dezbate poetic și de care am reamintit este cea a cuplului, cuplul real sau imaginat, El și Ea, două entități poetice, dorite poetice, pentru că, în final, poezia sentimentelor dă farmec vieții pe acest pământ, pe care până și umbra poate dori umbra pereche: „Ca să pot merge la pas cu tine,/ mi-am potrivit mersul/ cu zborul tău lin/ și mi-am spălat ochiul/ cu gânduri senine,/ albind până și versul/ în petale de crin...” (În doi printre cuvinte). Poeta evită efuziunea lirică excesivă, creând doar sugestii într-un limbaj discret și metaforic al lumii îndrăgostiților. Iubirea este simplă. Iubirea trebuie să fie ca lumina zilei, este puntea pe care El și Ea trec maiestuos, chiar dacă sunt împovărați de întreg cortegiul de griji și nevoi, de tălpi strivite și sângerânde: „Din trecut/ nu se vine/decât desculț,/ cu tălpile sângerânde,/ se vine/ cu buzele tremurânde/ peste o mie de întrebări...” (Cuvintele tale). Iubirea vine din vis, dar și dintr-o realitate secundă, fiindcă treptele spre acest sentiment profund, unic și înălțător sunt atât de fragile, atât de subtile că poți ieși, fără să știi, din galaxia timpului. Iubirea construiește lumi, lumi care pot deveni planete, lumi care se risipesc ca „florile de măr înainte de a rodi în paradis...”. Iubirea poate fi definită prin excepționala replică shakespeariană „a fi sau a nu fi”, a fi pentru că „iubirea s-așează/ Dumnezeu se ridică-n picioare/ și-o veghează...”; a nu fi și pentru că „sufletul are o ușă/ care atunci când se închide/ pierde cheia/ pentru totdeauna.” Simplă ecuație a iubirii, a vieții, a lumii!

Mereu m-am întrebat de ce poeții români aflați definitiv sau chiar temporar în alte țări ale lumii nu scriu în limba țării de adopție, limbă în care se exprimă în fiecare zi. Am găsit un posibil răspuns, zic eu, mult mai apropiat de nevoia de a convinge și cred că poezia este zămisliță în limba pământului în care te-ai născut. Am găsit în acest volum o poezie semnificativă, o poezie care susține teoria aceasta, după care, oriunde te-ai afla, „la noi” rămâne mereu locul nașterii noastre. Spuneam că poezia din acest volum seamănă cu o doină de prin ținuturile Olteniei (locul de naștere al poetei), o poezie aparent simplă, dar cu o construcție tulburătoare, fiindcă dorul de țară exprimat sau nu, conștient sau nu, va multiplica visul, va adăuga sensuri noi obiceiurilor strămoșești sau, poate, chiar le va da altă nuanță, altă trăire, alt sens. Ca o permanență pe harta sentimentelor exprimate poetic rămâne dorul, sentiment

transferat pe altarul iubirii. La noi, ar spune Dori Lederer, bărbatul și femeia sunt, de fapt, mărul căzut pe pământ din Rai, două jumătăți ale întregului omenesc. Un altfel de... „la noi...” este, de ce nu, cântecul voluptății regăsite în altă dimensiune, în alt spațiu geografic, în altă lumină a dorinței de „noi”: „La noi, bărbatul își sărută femeia/ din tălpi și până-n creștet,/ tălpile i le sărută,/ pe urma căroră se întoarce/ la el însuși,/ creștetul ei/ la umbra căruia se așează/ obosit de toate,/ la noi, femeia poartă pe coapse/ căldura buzelor bărbatului/ și sânii iau forma palmei lui/ în căușul căreia/ îi aduce apă vie/ și-i dă să bea numai ei,/ la noi, femeia sărută/ sufletul bărbatului ei/mintea lui e făcută/ pentru turniruri/ dar ea îi sărută/ odihna în care își regăsește/ toate mângâierile/ depuse pe altarul iubirii,/ ochii îi sărută/ și gura care a zidit-o/ la facerea lumii/ de la noi...” (Un altfel de... „la noi...”). „Mărul se pierduse prin Rai” este de fapt expresia căutărilor noastre, de la naștere și până la moarte, este viața însăși, pierdută sau câștigată, depinde de pe ce poziție privești. Căci dacă alungarea din Rai a însemnat viața trecătoare, tumultoasă, fascinanta viață trecătoare, mărul, fructul dizidenței pământene a fost lăsat să hălăduiască prin Rai, el devenind visul, devenind fructul din care gustând, sperăm să găsim fericirea. Alergarea prin viață după mărul pierdut prin Rai, este de fapt, în esență, viața trăită pe pământ, cu frumusețea ei, cu durerile ei, cu bucuriile și tristețile ei, cu visul ei de poezie. Căci ce e viața în esența ei? Este căutare? Este poezie? Sigur, puțin din toate. Sau poate că este chiar mărul care se pierduse prin Rai!

(Pușa ROTH, Membră a USR; Prefață Mărul se pierduse în rai, August 2016)

Stăpânirea mijloacelor de expresie, adecvarea acestora la conținut, folosirea fără exces a tropilor, ritmul și dicțiunea poetică în ansamblul ei, sunt semne certe de maturitate artistică în noul volum de versuri al lui Dori Lederer, cu titlu foarte inspirat.

Temele și motivele poeziei sale sunt teme și motive dintotdeauna ale liricii: viață, moarte, dragoste, singurătate, amintire, iluzie și deziluzie, speranță, meditația în fața timpului, visul și răsfrângerle lui și, mai presus de toate, condiția poetului într-o lume care pare a se îndrepta ireversibil spre asfințit.

(Costin TUCHILĂ, membru al USR; Prefață și coperta 4 la volumul Mărul se pierduse în rai).

Profil de autor realizat de **Antoaneta RĂDOI**,
Redactor șef la Revista **Convorbiri literar-artistice**

Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI

S-a născut în data de 20 iulie 1941 în Buhăiești, județul Vaslui, și a decedat în 30 august 2016, în București. A fost absolvent al Facultății de Matematică, Universitatea *Alexandru Ioan Cuza* din Iași, în anul 1964.

A fost o personalitate emblematică a matematicii românești: profesor la colegiile naționale C.A. Rosetti București, Edmond Nicolau, Sfântul Sava, din București, Inspector General de Matematică în Ministerul Învățământului, Președintele Sindicatului profesorilor de matematică din România, Președintele *Asociației Ordinului Pedagogic din România*, membru în conducerea Federației Române de Șah. A fost foarte implicat în coordonarea loturilor de elevi români participanți la olimpiadele naționale și internaționale de matematică, care au obținut rezultate de mare prestigiu în lume.

Cărți publicate:

- *Visuri în oglindă*, Editura Universității București;
- *Rugă și incantație*, versuri, Editura Universității București, 2006;
- *De la lume, la lume*, teatru, Editura Universității București;
- *Semințele iubirii*, poezii, Editura Universității, București, 2009;
- *Catrene cu tâlc*, versuri umoristice, Editura Universității, București;
- *Simfonia umorului*, epigrame, Editura Rocard Center, Iași;
- *De vorbă cu timpul*, versuri, Editura Universității, București, 2010;
- *Măștile*, teatru, Editura Universității București;
- *Trepte* (Vol.I,II,III,IV), versuri, Editura Amurg Sentimental, București;
- *Surâsul*, epigrame, Editura Rocard Center, Iași;
- *Întru amintirea lui Anton Pann*, teatru, fabule, catrene moralizatoare, Editura Amurg Sentimental, București;
- *Întâlnire cu Păstorel*, teatru scurt, epigrame, Editura Rocard Center, Iași;
- *Mic tratat la chipul din oglindă*, versuri, Editura Timpul, Iași;
- *Aproape de rug*, versuri, Editura Timpul, Iași;
- *Sub zodia racului*, volum aniversar, Editura Amurg Sentimental, București;
- *Flacăra credinței brâncovene*, teatru, Editura Amurg Sentimental, București;
- *Valuri fără maluri*, fabule și epigrame, Editura Pim, Iași, 2015;
- *Licărul stelelor în iarbă*, poezii, Editura Timpul, Iași;

- *Restituiri în alb și negru*, volum aniversar, Editura Pim, Iași, 2016;
- *Altă mască a lumii*, Volum aniversar de teatru, Editura Amurg Sentimental, București.

Colaborări la reviste:

Poezia, Iași; *Convorbiri Literare*, Iași; *Porto Franco*, Galați; *Nord Literar*, Baia Mare; *Booklook*, Iași (Asociația literară *Păstorel*); *Meridianul Cultural Românesc*, Vaslui; *Sud*, Giurgiu etc.

Fondator de trupe de teatru și instituții de creație:

Anton Pann, București, *Ion Luca Caragiale*, Voluntari, Jud. Ilfov, *Barbu Delavrancea*, București, Festivalului național de creație și interpretare artistică de copii și adolescenți, Clubului de creație și interpretare *Păstorel Teodoreanu*.

Afilieri:

Membru al *Uniunii Scriitorilor din România*, membru al *Uniunii Epigramiștilor din România*, membru al Societății literare *Costache Negri* din Galați, membru al Asociației Literare *Păstorel* din Iași, membru al Clubului *Cincinat Pavelescu* din București, membru al Asociației *Clubul epigramiștilor Olteni*, membru al *Societății Scriitorilor Români*, membru al Cenaclului *Mircea Eliade*, membru al Cenaclului *Literatorul* din București, membru al Cenaclului *Literar ing*, din București;

Titluri, distincții, premii:

- Premiul *Ion Trandafir*, acordat de Societatea *Costache Negri*;
- Premiul III (fabulă) la Festivalul internațional de umor *Alba Iulia* ediția a II;
- *Premiul Astra*, oferit de către Asociația Transilvană;
- Diploma *Cartea anului* din cadrul Festivalului Național *Hagiu*;
- Premiul I la Simpozionul Internațional *Mihai Eminescu*, poet național și universal;
- Diploma de excelență cu trupa *Anton Pann* pentru piesa *Cântăreața cheală*, de Eugen Ionescu, Festivalul Internațional de umor *Grigore Vasiliu Birlic* de la Fălticeni;
- Diploma de excelență în cultură, acordată de Societatea Scriitorilor *Costache Negri* din Galați;
- Mențiune *70 de ani de acasă*, Festivalul internațional de umor, Bucovina 2011;
- Diploma *Umor la Mila 80*, Galați, 2011;
- Diploma *Jubileu Regal*, 2011, București;
- Diploma acordată la Festivalul de teatru *Mereu Tânăr*, Edițiile I, II, III. 2013, 2014, 2015, Craiova;
- Diplome acordate la *Festivalul Național de Creație și Interpretare pentru copii și adolescenți*, 2014, 2015, Craiova și București;
- Diploma acordată la Festivalul *La Teatrale cu Matale*, Ediția I, 2014, București.

Autor de piese de teatru scrise și jucate:

- *Duelul Caracterelor*, *Patul blestemelor*, *Destinul semnelor*, *Privighetoarea*, *Pastila albastră buclucașă*, *Rugul brâncovean*.

Dramatizări scrise, jucate și televizate:

- *O vizită de neuitat*, după schița *Vizita* de I.L.Caragiale;
- *Zbuciumul și aspirațiile domnului Spirache*, după Tudor Mușatescu;
- *Extaz și agonie*, după nuvela *Două Loturi* de I.L.Caragiale.

Referințe critice:

Despre volumul *Catrene cu tâlc*: Nu mi-aș fi închipuit că în spatele pasiunii pentru matematică a profesorului Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI se ascunde un fin poet, eseist și un dramaturg cu tâlc.

(**Radu GOLOGAN**, Președintele Societății de Științe Matematice din România)

Despre volumul *Muguri de viață*: O lucrare destinată cu osebire copiilor și adolescenților scrisă cu talent și dăruire de profesorul poet Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI căruia îi doresc mult succes în dificila artă destinată tinerei generații.

(**Ion LUCIAN**, actor)

Despre cartea *Rugă și incarnație*: Este o plăcere, dar și o surpriză că Ion BARBU și-a găsit un elevat urmaș, care în momentele de grație îlocuiește ecuația cu versul și calculele cu visarea.

(**Tudor OPRIS**, scriitor și profesor)

În creația beletristică a domnului Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI se desprind doi vectori definitorii: *Spiritul* și *Sufletul*. Când unul greșeste, celălalt intervine și reciproc. Asta nu înseamnă că sunt antagonici, dimpotrivă, ei sunt complementari, dar și independenți. Rezultatul acțiunilor celor doi este unul singur - *Umanul*.

(**Ioan MAZILU-CRÂNGAȘU**, scriitor)

Despre volumul *Restituiri în alb și negru*: Toamna vietii trezeste stări de nostalgie, regret, tristețe, ca un adevărat recital muzical, ducând la exprimarea unor adevăruri pe care uneori nu le prea înțelegem. Poemele etalează nuanțe asortate de realitate care au o construcție aparte prin dinamică și expresivitate.

(**Doina BÂRCĂ**, Independența Română, 10 august 2016)

Mare parte din opera poetului Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI se află, indiscutabil, sub zodia iubirii.

(**Gabriela CIUBOTARU**, scriitor)

Despre Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI: Iubirea este pentru autor un sentiment întemeietor din care se nasc ființele, ideile, visurile.

(**Ana DOBRE**, scriitor)

Despre Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI: Autorul trăiește erotic poezia, narcisiac, ca pe o ființă demonică întruchipând însăși memoria femeii iubite.

(**Sterian VICOL**, scriitor)

Despre Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI: Poeții L-au descoperit pe Dumnezeu, iar Dumnezeu le scrie poemele... Reluarea eternă a creației poetice dă seama de faptul că zidirea lumii începe mereu și nu se sfârșește niciodată.

(**Geo CĂLUGĂRU**, scriitor)

Poezii dedicate lui Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI

Octavian PETRESCU

Călător prin toamnă

Zâmbind mă-ntâmpini în pridvor
Și-mi ștergi de frunze părul, haina...
Inima ta e un izvor
În care se-oglindește toamna.

Și îmi șoptești că ți-a fost dor
Și parcă plângi, dar nu-mi dau seama
Văzând numai zâmbetul tău,
Dacă sunt lacrimi sau e ploaia...

Mi-ai spus că doar întâmplător,
Când rătăcești pe vreo cărare,
Mai plângi de moartea frunzelor
Ca de-o iubire care moare.

Și îmi șoptești că ți-a fost dor
Și parcă plângi, dar nu-mi dau seama
Văzând numai zâmbetul tău,
Dacă sunt lacrimi sau e ploaia...

Nicolae VASILE

A fost prea-n multe!...

A fost prea-n multe-n viața lui,
a fost
și-n teatru,
și-n proză,
și-n poezie,
de matematică,
nu mai vorbim,...
să spună cei ce de la el o știe!...
A fost în toate,
și-acum..., nu mai e...,

de noi depinde,
în viitor, ca să mai fie,
să fie-n sufletele noastre,
cei ce l-am cunoscut,
să fie-n gândurile celor
ce, din citit, l-au priceput,
să fie acolo, mereu,
ca altădată,
să nu-l uităm,
așa cum doar poeții
și îndragostiții
înțeleg cuvântul... niciodată!

Extrase din operă:

Din suflet și cu iubire

Basarabie română, crud trăind al tău destin,
Fosta-i fiică sfârtecată și în fața ta mă-nlin,
Lacrimile ce le-ai vărsat pentru mama Românie
Toate-n Prut s-au înecat și cu dragostea de glie.

Basarabie română, îți cinstim ai tăi bărbați,
Ce-au voit la sân să vina, de unire animați,
Și-l avem pe Eminescu, cu Doina ce ți-a cântat
Și pe-un Sfânt Ștefan, de toți românii venerat.

Basarabie română, mama-ti dragă te asteaptă,
Cu brațele larg deschise, pentru o nouă treaptă;
Fără jale și suspine, în pace și cu iubire,
Și să fim din nou acasă, ca o trainică zidire!
Fiica, mama, Tricolorul, pe vecie împreună
Și în flacăra străbună, ardă candela română
Pentru iertarea noastră de la Ștefan Vodă Sfânt,
De la domnul Eminescu icoana slavei pe Pământ!

Iubire și așteptare

Dorul din mine, copilul zglobiu,
Prin cântec de liră cu vers argintiu,
În mine sună a gol uitatele gânduri.

Și am dorit iubirea pentru ulrima oară,
Să-mi astâmpere setea din pieptul vioară
Cu lacrimile reci, pierdute în vânt,
Găsi-voi chemarea în vers și cuvânt.

Și-am să urc pe-al lumii astral catarg,
Privind marea cum spumegă-n larg,
Prin atâți ani amagiți de doruri și vise,
Voi aștepta tăcut pe marele Ulise!

Dor de Eminescu

Iată, apare falnic în zare,
Venind pe Terra din cer,
Eminescul, un nume mare,
Mirosind a cetină și ger.

Se simte că-i sărbătoare,
Care plutește prin eter,
Îl strigă pe Ștefan cel Mare
Și pe Mircea, vechi străjer.

Ochii mari când îi deschide,
Lumea toată gravitează,
Dor de țară îl cuprinde,
Și ca muntele tronează.

Domn al tainei și iubirii,
Pur ca apa de izvor,
Când îl întinară zbirii,
Rămase dârz în fața lor.

Profil de autor realizat de **Geo CĂLUGĂRU**
Membru al Uniunii Scriitorilor din România

Ionel MARIN

Ionel MARIN, poet, eseist, publicist, editor și promotor cultural, fiul lui Neculai și Tinca Marin, născut pe 02 iulie 1954 în comuna Suraia, județul Vrancea. De profesie ofițer M.Ap.N. și inginer topogeodez.

În august 2011 a înființat *Asociația cultural-umanitară BOGDANIA* în municipiul Focșani, a cărei președinte executiv este și în prezent. În perioada anilor 2012-2020, a organizat și desfășurat nouă ediții ale *Festivalului-concurs național de creație literară Bogdania* și două ediții ale *Concursului literar pentru elevi de școală gimnazială Bogdania* ed. a II-a, 01 iunie 2020. A realizat volumul "Aripi spre zbor. Antologia literară Bogdania" în trei volume, urmând vol. IV în anul 2020. La începutul anului 2013 a înființat *Revista de creație și cultură Bogdania* conducând-o, ca redactor șef, pe toată perioada de apariție. Primul număr tipărit a fost în luna mai 2013. În ianuarie 2018, a fondat Editura Bogdania, pe care o conduce, ca director.

Este membru al Ligii Scriitorilor Români și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Debutul literar:

În anul 1982 cu poezii în revista *Orizont* din Focșani.

Volume publicate:

- *Constelații*, Poezie, Editura Sogent, Focșani, 1997;
- *Prințul astral*, Poezie, Editura Andrew, Focșani, 2006; (ediție bilingvă română-italiană)
- *Inimă stea în devenire*, Poezie, Editura Sinteze, Galați, 2007;
- *Crâmpeli de veșnicie*, Poezie, Editura Andrew, Focșani, 2007; (ediție bilingvă română-italiană)
- *Crinul din inimă*, Poezie, Editura Andrew, Focșani, 2007;
- *Nestînse amurguri*, Poezie, Editura Pax Aura Mundi, Galați, 2008;
- *Inima stea în devenire*, Poezie, ediția a II-a, Editura Olimpias, Galați, 2008; (ediție bilingvă română-engleză);
- *Crinul din inimă*, Poezie, ediția a II-a, Editura Fundația Culturală Antares, Galați, 2008;
- *Punți spre iubire*, Poezie, Editura SemnE, București, 2009;
- *Printre ani, lacrima netimpului*, Poezie, Editura Pax Aura Mundi, Galați, 2010;
- *Picături de timp*, Poezie, Editura Armonii Culturale, Adjud, 2011;

- *Dincolo de coline albastre*, Poezie, Editura *Armonii Culturale*, Adjud, 2013;
- *În constelația ființei*, Opera Omnia, Editura *Emma*, 2014;
- *În memoria netimpului*, Poezie, Editura *Rafet*, Râmnicu Sărat, 2016;
- *În constelația ființei*, Opera Omnia, ediția a II-a, Editura *Bogdania*, Focșani, 2018;
- *Patrie, credință, regăsire*, Eseu, Editura *Bogdania*, Focșani, 2018;
- *Freamăt, nesfârșit ecou...*, Proză scurtă, Editura *Bogdania*, 2020;
- *Zâmbetul veșniciei*, Poezie, Editura *Bogdania*, 2020.

Prezentare în dicționare de scriitori:

- *Dicționarul Scriitorilor Români de azi*, Editura *Porțile Orientului*, Iași, 2011;
- *Dicționarul autorilor români contemporani*, Editura *Arial*, Ploiești, 2013 ;
- *Constelații literare vrâncene*. Dicționar vol. II, Editura *Terra*, 2016, autor P. Abeaboeru;
- *Dicționarul Ingineri scriitori și publiciști*, Editura *AGIR*, 2017, autori Nicolae Vasile și Ioan Ganea-Christu;
- *Enciclopedia scriitorilor români contemporani de pretutindeni – în propria lor viziune*, de acad. Mihai Cimpoi și Traian Vasilcău, Chișinău, 2020.

A publicat în următoarele Antologii literare:

- *Busuioc de cuvinte*, Editura *Arionda*, Galați, 2007; (antologie de critică literară);
- *O antologie literară*, Editura *Valman*, Rm. Sărat, 2007;
- *A doua carte a întâlnirilor*, Editura *Polidava*, Deva, 2008;
- *A treia carte a întâlnirilor*, Editura *Corvina*, Hunedoara, 2009;
- *Armonii celeste*, Editura *Olimpias*, Galați, 2009;
- *Petale din cuvinte*, Editura *Docucenter*, Bacău, 2011;
- *Antologie de poezie Artă sfâșiată*, Editura *Arhip Art*, Sibiu, 2011;
- *Scriitori contemporani din Vrancea prin interviuri*, Editura *Ateneul Scriitorilor*, Bacău, 2012;
- *Antologia Comori de vise* (povești, povestiri, amintiri), Editura *Armonii Culturale*, 2012;
- *Dincolo de albastrele ploi* (aprecieri critice), Editura *Armonii Culturale*, Adjud, 2012;
- *Meridiane lirice*, Editura *Armonii Culturale*, Adjud, 2012;
- *Antologia The Art of Being Human*, de Daniela Voicu și Brian Wrixon, Elveția, 2013;
- *13 Bonsortist*, Antologia LSR Filiala Vrancea, 2014;
- *Din livada înflorită a iubirii*. Antologie de poezie contemporană, Editura *Emma*, 2014;
- *Actori printre astre*. Antologie de poezie contemporană românească, Editura *Armonii Culturale*, volumul II, 2016;
- *Vrancea literară*, Antologia scriitorilor vrânceni, Editura *Salonul Literar*, 2016;
- *Șoapte Europene* (Anthologie româno-italiană), Editura *Armonii Culturale*, Adjud, 2017;
- *Antologia România pentru tine*, Editura *Armonii Culturale*, Adjud, 2017;
- *Antologia Amintiri de secol XX*, STARPRESS, Editura *Olimpias*, Galați, 2018;

- Poemele Unirii, Antologie de poezie contemporană, Editura Waldpress, 2018;
- Antologia "Noi am sărbătorit Centenarul Unirii 2018", Ed. Amanda Edit, București, 2018;
- *Vrancea literară*, Antologia scriitorilor vrânceni, vol. II, Editura Salonul Literar, 2019.

A publicat în revistele literare: Poezia, Viața de pretutindeni, Provincia Corvina, Euromuseum, Oglinda literară, Esteu, Tecuciul Cultural, Dunărea de jos, Axioma, Plumb, Meandre, Astra, Climate literare, Armonii Culturale, Confluente Românești, Singur, Dăruiri literare, Melidonium, Luceafărul, Apollon, Litere, Anima News, Universul Românesc, reviste ale publicațiilor ARP (Ecoul, Epoca, O carte pe zi) Impact literar, Armonia, Așii Români, Agero, Belgianul, Il Convivio (rev. italiană), Cervantes, Expresia Ideii, Salonul literar, Cronica Timpului, Literar ing, UZP, Independența Română – Independența prin cultură, Lumină Lină, Litere, Palia Expres, Boema, în alte reviste și ziare din țară și străinătate.

Referințe critice:

Despre volumul *Prințul astral*:

Prințul astral, o carte născută dintr-un suflet coborât de pe culmi de cântec și dureri, dintr-o suferință enigmatică de care toți avem atâta nevoie. O scânteie din divinitatea lui Dumnezeu, pe care poetul Ionel Marin a multiplicat-o până la înalta credință de a se topi în rugă.

(**Vasile S. Ghican**, Tecuciul cultural nr.8/2006).

Inima stea în devenire sau „frenezia materiei” Ionel Marin pare a fi poetul energiilor mentale și emoțiilor pozitive, cu simțul necontrafăcut al mesajelor optimiste, de larghețe și simțire patriotică autentică.

Consideră scrisul un demers catarsic, așa cum exact observă și Valeria Tăicuțu. Exaltarea este a bucuriei existenței în ființă, retorica, patosul îi sunt contopite în discurs și generozitatea este a unui spirit apolinic, solar. Este incredibilă absența totală a angoasei, a disperărilor. O astfel de lirică nu poate fi minoră, deoarece aparține simțirii. Simplitatea expresiei este compensată de plinătatea limpede a mesajului și a emoției înfiorate.

(**Eugen Evu**, Revista Provincia Corvina, Anul XII.nr.11(48), 2008).

Despre volumul *Nestinse amurguri*:

Poezia lui Ionel Marin este o perpetuă căutare de simboluri pure, de spații paradigmatică, de iubiri nestinse, de prieteni adevărați, de vibrații și emoții cognitive, producând stări de vrajă ademenitoare. Tensiunea lirică se realizează prin avalanșa de metafore, când plasticizate, când revelatorii, în sensul siajului înfiorat de gest și gând.

(**Victor Sterom**, Revista „Viața de pretutindeni”, Nr.6/10/oct.2008).

Stările celeste ale poetului Ionel Marin

Poetul a intrat în acea zonă spațială și atemporală în care spiritul său se manifestă plenar, având acele stări celeste pe care ni le dorim cu toții. Pentru că toți dorim să intrăm în Nirvana sau în Eden, deși nu știm unde sunt aceste teritorii necunoscute, nu știm cum se poate intra în ele și mai ales, cum se trăiește în ele.

Ionel Marin ne spune simplu că acest teritoriu se află în noi, în Sinele nostru. ... „Ionel Marin – un poet hieratic, prin structura sa sufletească, prin concepții, prin năzuințe, prin poemele sale cosmice inundate de LUMINĂ și IUBIRE, dar nu în ultimul rând, prin faptele sale nobile, de ardere pe altarul Culturii”...

(**Năstase Marin**, Revista Esteu nr. 4-5-6/2008).

Despre volumul *Punți spre iubire*:

Versurile poetului Ionel Marin au câștigat lapidaritate și profunzime: “Cuiburi cosmice /Scutură pe acoperișuri /Roua din icoane”: “Neantul pătrunde ascuns /Prin rănilor memoriei”: “Ninge cu fulgii tristeții” Unele strofe pot fi considerate poezii scurte, gen haiku: “Uitarea de sine, /În liniștea rugăciunii /Înmuguresc cuvintele...”

(**Lucian Gruia**, Revista Noua Provincia Corvina, Anul XII nr.14(51)/15(52)/2009).

Drumeț spre steaua iubirii

Rostirea poetului e una molcomă și simplă, căci măreția universului numai așa poate fi cuprinsă și înțeleasă, iar cuvintele vin dintr-o bună însușire a minunii ce o poartă în ele. Ionel Marin nu forțează limitele limbajului, nu e preocupat de suplimentare tușe aduse mesajului inițial. Între text și simțire, nici o vamă nu se interpune. E aici, mai mult decât o Convenție, e matricea unei tehnici conținătoare nativ, nicidecum însușite...

(**Mihai Antonescu**, Revista de cultură „Meandre” nr.1-2/2008).

...Pe o constantă suficientă sieși, cu smerenia simplitudinii, poetul Ionel Marin își cultivă textele ca pe niște altare ale cuvintelor (scânteii din Cuvânt) înțelegând întruparea lor virtuală ca o „frângere din trup (luminat)”, așadar cuminecare. „Sfânt trup și hrană sieși”. Cum am mai scris, la vremi de boscorodire ce amintește de „bâlba limbilor” din Babilon, e preferabilă o astfel de cină de taină prin carte.

(**Eugen Evu**, Revista Provincia Corvina nr. 13(50)/2008).

O lume de vise flămânde într-un crâmpei de nemurire

Fără convenționalisme și artificiozități de sezon, (cine mai are aminte de ele ?) poezia lui Ionel Marin se prelinge simplu, firesc, limpede, despozobită de voaluri, precum a doua zi mireasa...Parcă obsedat de clipele veșniciei, poetul plutește precum “fiorul pe viori de timp” în peregrinarea sa spre Patria cea veșnică. Prin “lanuri de zori” care se topesc în “lacrimi de petale”, drumul său izvorăște din sine și continuă prin sine spre Marele Sine în care se topesc toate. De acolo de unde survine ființa, din acel Da-sein, cerul îi coboară în suflet. Poetul poartă în sânge “zboruri astrale”. “Să iubim, să rodim, să rămânem” acesta ar fi rostul ființei, temeiul sfintei moșteniri ancestrale.

(**Cezarina Adamescu**, Oglinda literară nr. 64/aprilie 2007).

Poezia lui Ionel Marin – simbol și lumină – dubla rațiune a universului său poetic

Fiecare carte a poetului vrâncean este un nou experiment, nu atât gândit, cât simțit, nu atât nou construit, cât reinventat. Percepția cititorului trebuie să fie pe măsură: inspirată și inspirând lumină. Poate, tocmai de aceea, poetul Ionel Marin este un poet astral, care iubește cerul și știe să-și înalțe, de fiecare dată, mâinile în

rugăciune. O rugăciune murmurată, silențioasă, umilă, așa cum este – de altfel – întreaga-i existență.

(**Gheorghe A. Stroia** în prefața vol. "Picături de timp").

Despre volumul *Dincolo de coline albastre*:

Ionel Marin, crede în vocația poeziei de a netezi terenul desăvârșirii spirituale a ființei umane, așa cum crede în potențialul acesteia de a accede spre cele mai înalte și fascinante sfere ale unei existențe spre care însăși poetul aspiră: „Drumuri nevăzute își așteaptă /În fiecare anotimp, călătorii /Înveșmântați în hainele luminii”...Poetul vrâncean, desprins parcă din piatra munților săi, deși își declamă cu dârzenie crezul moral și artistic, nu impune reguli, ci se mărginește cu modestie doar să le arate..

(**Ilarion Boca**, în prefața vol. „Dincolo de coline albastre”).

...Cărțile lui Ionel Marin surprind prin frumusețea limbii poetice, prin lirismul lor grav și extatic, au o puternică notă romantică, nu atât prin forța cuvintelor în sine cât mai ales prin înțelesul și viziunile lor fulgurante. Criticul literar Gheorghe Stroia consideră că poetul focșănean „ridică sentimental ontologic la proporții inefabile”...

(**Cristian Petru Bălan**, Revista Bogdania, nr. 4/2014).

Ionel Marin – “Un stil lapidar și ludic”

„Discursul liric al poetului Ionel Marin, declarativ și constatatator, cu uimirile sale determinate de fascinantul peisaj al zborului prin stările celeste, ne transmite prin expresii și metafore transfigurările sufletului său, topit în picuri de poezie autentică”, afirmă Năstase Marin despre volumul “Inima-stea în devenire de Ionel Marin (Editura Olimpicas, Galați, 2008, 116 pag.). Cartea a apărut în ediție bilingvă-traducerea în limba engleză fiind asigurată de Angela Cioltan Zainea.

(**Victor Sterom**, Revista Astra, nr. 25(312)/dec. 2008).

Despre volumul *Picături de timp*:

Ipostaze hierofanice ale liricului. Volumul „Picături de timp” apărut în colecția Liric la Editura Armonii Culturale (2011) conturează un univers hierofanic, o dimensiune existențială corelată unui prag metafizic necesar evadării din cotidian și propulsării gândului spre spații eterice: „Vise de lumină, fără graniță,/ înalță clipa, ducând veacul/ către armonie, liniște și.../ simfonia fascinantă a sferelor (La marginea lumii).

(Prof. **Adina Voica Sorohan**, revista Armonii Culturale, august 2011).

Ionel Marin – *Trepte spre lumină*

În central lumii sale lăuntrice, poetul caută introspective, lumina din interiorul sufletului și prin rugăciune, lumina din exterior, lumina divină. Ionel Marin percepe frumusețea lumii devenită transparentă prin credință, așa cum propăvăduia părintele Stăniloiaie. Meditația asupra sinelui, relevă caracterul nemuritor al sufletului: “Sinele, nu-i doar scânteia unei clipe,/ pulsul unui ecou pierdut/ în neantul uitării,/ poate fi și făclia drumurilor eterne...” (Dreaptă socotință – Printre ani, lacrima netimpului)...Cu fiecare carte, Ionel Marin, urcă noi trepte spre lumină.

(**Lucian Gruia**, Revista Apollon, nr.4(47), 2014).

Despre volumul *Dincolo de coline albastre*:

În acest volum găsim din abundență aproape toate figurile de stil, predominantă fiind metafora. Mesajul este unul de încurajare a celor care suferă, de speranță pentru toți ceilalți, dar și cu îndemnul de întoarcere spre obârșii și spre literatura de valoare de azi și din întotdeauna. Adevărul, bucuria, lumina, dragostea sunt teme și motive, sunt o permanență în discursul poetului Marin...

(**Culiță Ioan Ușurelu**, Revista Dăruiri literare, nr. 2(9), feb. 2014).

Despre volumul *În constelația ființei*:

...O colosală sete de lumină, înțelegând prin simbolul luminii apropierea de absolut, de adevărul suprem și urcarea treptelor către perfecțiunea trăirilor umane, a sentimentelor care se îngemănează într-o aspirație spre totalitate, spre spectacolul cosmic la care poetul râvnește în permanență...

(**Ion Croitoru**, Revista Bogdania, nr. 7/2014).

Despre antologia *Aripi spre zbor*:

Antologia "Aripi spre zbor" editată de Asociația Cultural-umanitară Bogdania se deschide cu un Argument semnat de ing. Ionel Marin, un împătimit om de cultură, unde explică motivul care l-a determinat să scoată această carte. În antologie sunt trecuți peste 30 de autori de poezie, proză scurtă, eseu, majoritatea concurenților participanți la Festivalul-concurs de creație literară Bogdania, edițiile 2012-2013...

(**Ion Ionescu Bucovu**, Luceafărul, 05/2014).

Despre volumul *Dincolo de coline albastre*:

...Scrisă cu toate verbele folosite la persoana I, poezia domnului Ionel Marin este a maximei implicări și asumări, de o totală credibilitate: „Te privesc/Îți îmbrățișez inima,... Aștern doruri.../ Scriu cu aripile ființei/Versuri ce poate trec în ecouri vii/Izvoare de amintiri să devină,/ Ploi nestinse de iubiri.” („Liber în poem”, p.11). Concluzia, ca rezultat al evaluării unor experiențe de viață, în variile sale întruchipări, aici, în spațiul relației tainice a autorului cu Dumnezeu, care își pune amprenta pe majoritatea poeziilor care alcătuiesc acest volum de care poetul ne ține aproape, să putem descifra taina de „Dincolo de vise și de noi”, cu a cărei reproducere voi pune punct comentariului meu, nu înainte de a remarca, chipul ales în care poetul își împlinește o triplă datorie: față de Dumnezeu, față de sine și față de semenii...

(**Geo Călugăru**, Revista Bogdania nr. 15-16/2015).

Cântece orfeice pe niște „*poteci de cuvinte*”:

Cu acest nou volum de poezie, Ionel Marin se înscrie pe orbita poezilor militanți pentru frumusețile umane și șlefuitori în „diamantele sufletești” ce se plasează

într-o stare de confort spiritual specific poeziei... Poezia din acest nou volum se citește în matricea logistică a unui cântec orfeic asemănător unui extemporal la inimă care a fost construit să transforme acest ocean de gânduri, într-o oază de lumină și candoare. Unitară prin modalitatea de limbaj, ca un recurs continuu la „îngăduință și iertare” poezia lui Ionel Marin se bifurcă după aria de acțiune între simbolism și avangardă. Primul se valorifică mai mult prin lirismul imaginației simbolistice uzând și de metaforă, a doua se fixează pe text sau pe scriitura epică...

(**Tudor Cicu**, din prefața volumului „În memoria netimpului” (editura Rafet, 2016).

Despre volumul *În memoria netimpului*:

...Poetul Ionel Marin vine dintr-un alt veac, arzând în pași fermi cuvinte după cuvinte, imagini după imagini, explorând metafora până dincoace de umbrele tăcerilor. Apoi se confesează într-un lirism aparte, lumii.

Poetul este un filozof, aruncă strigătul visare în mijlocul mulțimii, pentru aducere aminte. Vorbește cu detașare despre viață, despre umanitate, într-un timp revolut. Ne trimite în căutarea memoriei netimpului pentru a ne găsi liniștea și umanitatea din noi. Apelând la copilăria noastră, ne îndreaptă vertical gândul către mamă, către sat, către tot cei mai frumos depozitat în memoria secundelor uitate. Suspendă cu bună știință timpul, între două lumi, unde uneori poposim să adăpăm emoția cu mirarea singurătății. Poetul Ionel Marin trebuie citit cu semnul întrebării în dimineți de rouă, unde glasul răsună ca un bucium între milenii.

(**Constantin Marafet**, *În memoria netimpului*, Editura Rafet, 2016).

...„Și noi locului ne ținem – aici am fost, aici rămânem”:

Foarte atent și rezonând la ceea ce devin, tot mai evidente astăzi și anume că, România este din ce în ce mai aproape de dezastru, moral, în primul rând, și pasivă la ceea ce se întâmplă în interiorul său dar și în apropierea sa, cele ce spune, cu maximă îngrijorare, scriitorul Ionel Marin, sună a avertisment, a urgență maximă: „Dacă nu vom învăța să ne prețuim valorile naționale, să ne iubim Patria și limba română, ne vom afunda și mai mult în nefericire și înstrăinare.” Atent la actualul context și tendințe, ce nu mai țin seama de cât de greu și cu câte sacrificii ne-am câștigat lucrurile cele mai de preț, independența și identitatea națională, afirmă, cu maximă convingere: „A fi european, om planetar nu poate exclude apartenența la un popor, la o istorie de milenii. Noi suntem români și trebuie să ne mobilizăm și să slujim cu devotement neamul românesc.” Concluzia este a celui ce simte și știe dar care are și demnitatea de a o spune răspicat: „De aceea CULTURA trebuie să ne învețe să trăim în armonie, echilibru și dragoste”.

(**Geo Călugăru**, din prefața volumului „Patrie, credință, regăsire”).

Pulsul istoriei în conștiința scriitorului:

...Ca un scriitor devotat pasiunii, Ionel Marin venerează limba română ca pe o regină: „Regina graiului străbun, limba română, moștenitoarea limbii dace, a rămas și va fi întotdeauna lumina sufletului românesc. Limba română este hrana cea vie, lăsată de Dumnezeu, românilor și urmașilor lor, pe veșnicie.”

Cartea de eseuri a scriitorului Ionel Marin – „Patrie, credință, regăsire”, publicată în anul Centenarului Marii Uniri 2018, poate fi un îndreptar istorico-literar, util cititorilor interesați de istoria și cultura neamului românesc, spre documentare și îmbogățire spirituală, a cărei analiză o încheie cu îndemnul arghezian: „Carte frumoasă, cinste cui te-a scris!”

(**Maria Filipoiu**, despre volumul „Patrie, credință, regăsire”, autor Ionel Marin, Editura Bogdania, Focșani, 2018).

Extrase din operă:

Unice mărgăritare

Suntem punte oscilantă
Între două lumi tumult,
Mărgăritar unic al zilelor...

Vremea în Cetate pâlpâie,
Lacrimile curg pe obraz,
Trec în râuri de tristeți.

Născuți suntem pentru Viață!
Otrava din interior arunc-o
La gunoi, nu peste... semeni.

Veacurile vor trece praguri sfinte,
Moartea nu va mai călători,
Prin trupul de lut ceresc

Primește și trimite cu duioșie
Făclie nestinsă de comori, ca
Aripa unui vis de copil,
Să lumineze zborurile...

În livada înflorită a iubirii

Picuri de rouă curg peste,
Lacrimi albastre,
Netopite de vise.
Clepsidra cu gânduri se-nalță
La focuri divine.

Clopote peste ruguri din cer,
Șoapte, muguri din albe stele
Respiră prin ecouri cerești
Înflorind prin simfonii tainice
Chipul fermecător al ...zilelor.

Cu lumina anotimpurilor,
Domnul Iisus, coboară
În inimi curate,
Îndreptându-ne pașii către,
Livezile înflorite ale iubirii.

Fascinația netimpului

Scânteie sacră, rug cerest, Omul,
Punte spre marginile netimpului
Îmbrăcat cu haina memoriei,
Caută, dincolo de umbre
Echilibru, armonie, liniște...
Nebunii sfărâmă lutul ființei,
Greu de plăceri nefirești,
Împrăștiind cenușa răului...
Visătorii hoinăresc prin lumină,
Mângâind chipul zilelor...
Fericiți cei ce primesc leacul rănilor
Și răspândesc bunătatea...
Suntem umbra unor stele!
Visele rămase fără scânteie
Devin lacrimi ale anotimpurilor...
Veacul să nu adâncească
Spurcăciunea, otrava urii,
Prelungind țipătul de durere...
Dovedește că ești viu, alungă
Întunericul din tine, vicleșugul
Întră în morișca anilor,
Sădind binele în grădina vieții.
Făclierul suprem cu iubirea Sa,
Luminează Căi știute și neștiute,
Poteca fiecărui călător...
La glasul Fulgerului se vor frânge
Idolii, monștrii, necredincioșii...
Trezește-te, nu pierde șansa!
Ridică-ți fruntea,
Aurul din adânc îl scoate
Setea din propriile izvoare o potolește...
Taine ale lumii, înfloresc
Lumi în paralel, cosmice crâmpene...
Sfere vii de lumină sfântă
Vor crește minuni,
Inimi cu aripi trecând hotarul...
Mirele așteaptă întoarcerea
Nuntașilor în curțile cerești...
Împreună cu El să ne bucurăm,
De fascinația netimpului...

Ființa din cruce

Gând neprihănit, rugăciune vie,
Inima, darul LUI,
Luminează vârsta veacurilor.
Trupul, spațiu bogat,
În formă de cruce,
Duce poveri, dureri, împliniri,
Cu lacrima dorului...
Generații după generații,
Mugurii vremii înfloresc,
Șiraguri de amintiri.
Drumuri ecou pornesc din ființă.
Crucea Lui în sânge spală,
Curăță, vindecă...

În memoriam

Am înfrânt cu puterea statorniciei
Secole de răni și năpraznice furtuni.
Prietenii ne-au fost: Carpații, Dunărea,
Codrii și râurile toate.

Patria am purtat-o în gând, în vise,
Ziua și noaptea, la bucurii și neazuri...
La Mărășești, Mărăști, Oituz...
Ostașii români au spulberat toate iluziile,
Ultima speranță de cucerire a invadatorilor.

Cu deviza "Pe aici nu se trece"
Au secerat în valuri, trupele dușmane.
Înaintașii de aici și din întreaga țară,
Prin dragoste de glie și neam,
Au dat sens măreț și libertate vieții.

Lacrimi de recunoștință curg
Peste osemintele martirilor,
Pios omagiu tuturor eroilor!
Picuri de rouă răcoresc
Eroii din Mausolee,
Din mormintele știute ori neștiute...

Eremia, Grigore, Gabriel, Ecaterina,
Măriuca, Vasile, Gheorghe, Ion și...
Nenumărați ca ei au schimbat,
Chipul zilelor din România, dăruindu-ne
O grădină înflorită a libertății și frăției.

Pe altarul Clipei

Îmbrăcați cu haina clipei,
Ca umbra gândurilor în zori,
Vremea trece peste Noi,
Risipind zâmbete de ceară.

Tremurăm la picioarele
Nemuritoarelor anotimpuri!
Nu putem dirija... valurile
Peste poduri de suspine!

Pe treptele albe ale zilei,
Valuri de dorințe spulberă,
Măști ce deschid răni,
Patimi în neștiute pustiuri...

În amurg și-n toiul nopții,
Ochii spălați de lacrimi,
În mute cuvinte, deschid
Ferestre viselor de lumină.

Două lumi diferite,
Mărgăritare de binecuvântări
Plămădesc cu brațele deschise,
Zborul printre păduri de speranțe.

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Ion MĂRCULESCU

S-a născut pe data de 12 noiembrie 1944 în localitatea Ionești, comuna Petrești, județul Dâmbovița.

Studii:

După liceu („Vladimir Streinu” din Găești, 1963), urmează cursurile Facultății de Arte Plastice din cadrul Institutului Pedagogic din București (1965-1968). Ulterior, va fi și licențiat al Facultății de Arte Plastice din cadrul Institutului „Nicolae Grigorescu” din București (1982).

Activitate:

Profesor de desen la Gura Șuții, Găești, Târgoviște. În anul 1994 înființează Editura Pandora-M. Pentru prima dată în România, această editură publică ediții bilingve din Shakespeare. Debut publicistic cu povestirea „Motorul” în ziarul „Secera și ciocanul” (1962). Colaborează la „Secera și ciocanul”, „Reeducarea minorilor”, „Contemporanul”, „Dâmbovița”, „Litere” (redactor asociat), precum și la revista „Fotografia” cu texte de teorie, critică și istorie a fotografiei. Expoziții personale și colective de pictură. Participă cu lucrări de artă fotografică la saloane și concursuri interne din Târgoviște, București, Oradea, Brașov, Botoșani, Sibiu, precum și la saloane internaționale. În 1986 obține două medalii de aur la Salonul „Fotosport” – Reus-Spania și, în 2010, la același salon internațional, Medalia Salonului și Trofeul Comitetului Olimpic Internațional.

Debutul editorial a avut loc în anul 1988 cu „Cioara șchioapă”, roman în care abordează simbolul, insolitul, grotescul, bizarul. În 2001 publică volumul „Quatrocente”, „un fals jurnal despre o falsă memorie”. Urmează, în 2007, „Nastasia, un amor de aproape un an”, roman în care „ironic cu sine până la capăt, naratorul înclină să vadă femeia personaj de reflux și numai aparent de flux deziderativ, deoarece o percepe în dizarmonie cu ordinea”. „În liniștea lecturii solubile, recomandăm un vizionar paradoxal, singur, exigent” (H. Zalis). În 2008 apare „Meșterul de oglinzi” (ediție revăzută și adăugită a cărții „Quatrocente”) și „Jurnalul de la Marcona”. Apoi „O iubesc enorm, Domnule judecător” (2009), în care apar îmbinate textualismul, spiritul satiric, ludicul, apetența parodică, ironia, bonomia, dramatismul, biografismul, oralitatea, colocvialitatea, derizoriul, comicul,

absurdul, misticismul. În 2011 publică romanele „Al treilea picior” și „Haralamba”. A mai întocmit și editat, la editura proprie, Pandora – M, miniantologiile de maxime, proverbe, și zicale: „Cartea bogatului – Cartea săracului” (2005); „Dragostea – Gelozia – Ura” (2005); „Femeia – Bărbatul și Amantul” (2004); „Cartea prostului – Cartea Înțeleptului” (2004); „Dragostea ce arde ca un foc” (2003).

Este membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni și membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2008).

Premii:

Distins cu premii ale Societății Scriitorilor Târgovișteni:

Premiul „Ion Ghica” pentru jurnal – „Jurnalul de la Marcona” (2008);

- Premiul „Radu Petrescu” pentru roman – „Nastasia, un amor de aproape un an”, (2009);
- Premiul „Mircea Horia Simionescu” pentru roman – „O iubesc enorm, Domnule Judecător” (2010);
- Premiul „Mircea Horia Simionescu” pentru roman – „Al treilea picior” (2012).

Scrieri:

- *Cioara șchioapă*. Târgoviște, Editura Pandora – M, 1998;
- *Quatrocente*. Pitești, Editura Paralela 45, 2001;
- *Nastasia, un amor de aproape un an*. București, Editura Trei, 2007;
- *Meșterul de oglinzi*. București, Editura Trei, 2007;
- *Jurnalul de la Marcona*. Târgoviște, Editura Marcona, 2008;
- *O iubesc enorm, Domnule Judecător*. Pitești, Editura Paralela 45, 2009;
- *Al treilea picior*, București, Editura Trei, 2011;
- *Haralamba*. București, Editura Trei, 2011;
- *Jurnalul de la Marcona*, Colecția Opera Omnia – romanul de azi, Iași, Editura Tipo Moldova, 2012;
- *Spovedania*. Târgoviște, Editura Pandora-M, 2013;
- *Oglinzi zgâriate*, București, Editura Trei, 2014;
- *Gumelnița*, București, Editura Trei, 2014;
- *Jurnalul de la Marcona. Însemnările*, București, Editura Trei, 2015;
- *Turnul*, București, Editura Trei, 2016;
- *Exil la Tomis*, Târgoviște, Editura Pandora-M, 2017;
- *Dunăvăț*, Târgoviște, Editura Marcona, 2018.

Antologii:

- *Caiete Litere II. 30 de prozatori*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 145-159.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 1999, pag. 154-155; Petrescu, Victor, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni 1900-2004*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2005, pag 128; Zalis, Henry. *O istorie condensată a literaturii române 1880-2000*, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2007, pag 522-524; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ed. a II-a, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2012, p. 306;

Cristea, Tudor *Morala textului*, Revista dâmbovițeană, 13 febr. 1999, pag. 6; *Lumea cărților. Cioara șchioapă*, Modus dicendi, mart. 1999, pag 12 -13; Vlad, Mihail, *Noutăți editoriale. Ion Mărculescu „Cioara șchioapă”*, Dâmbovița, 25 ian. 1999, pag 4; Cristea, Tudor. *Un cioranian*, Litere, nr. 1, ian. 2001, pag. 22-24; Cristea, Tudor, *Memoria și textul*, Litere nr. 5(14), mai 2001, pag. 8-10; Stan, Mihai. *Ion Mărculescu. Interviu*, Litere nr. 4 (37) apr. 2003, pag. 22-24; Bineață, Margareta. *Între tragic și bășcălie*, Litere nr. 9(90), sept. 2007, pag. 11-12; Zalis, Henry. *Scrisul unui autor surprinzător*, Convorbiri literare, iulie 2007, nr. 7(139), pag. 522-524; Lilea, Radu. *Cum vă place*, 7 Plus, 23 iun. 2007, pag. 10; Agopian, Ștefan. *3 de la Trei*, 24 Fun, 8-14 iunie 2007, pag. 13; Veseliu, T. G. *Un roman al sexului*, Impact, nr. 330, 19 iunie – 2 iulie 2008, pag 5; Ionel, Nicolae. *Muntele din fărâme*, Litere nr. 2(95), feb. 2008, pag 25-27; Bineață, Margareta. *Jurnalul de la Marcona sau vocația mizantropiei*, Litere nr. 7-8 (112-113), iulie-aug. 2009, pag. 12-14; Ionel, Nicolae. *Viața mea e un roman*, Litere nr. 11-12 (116-117) nov.-dec. 2009, pag 22-24; Ionel, Nicolae, *Oameni de tinichea*, Litere, nr. 3(132) martie 2011, pag 24-25; Bineață, Margareta, *Arta reinventării*, Litere, nr. 9-10(150-151) septembrie-octombrie 2012, pag 23-25.

Opinii:

„Jurnalul de la Marcona” are aerul că introduce în intimitate derizoriul, îl pune în legătură cu cele mai simple impresii. Convorbiri cu rude, cu vecini păstrează în fibra lor un gen de minimalism. Ascendența lui poetică, non-moralizatoare, hazlie, pusă în scenă ca o badinerie de pastel va plăcea – complace orice incursiune la adăpost de scandaluri. Ion Mărculescu știe să construiască digresiv pe file de calendar, după ce s-a asigurat că dispune de varietate anecdotică și flux explicativ. Rămâne în chenar, în surdină, o poveste cât patru-cinci silabe, ușor de adunat apoi în propoziții. Nu am o explicație specială pentru mențiunea din titlu „Geneza”. Ca și Cel de Sus, demiurgul pământean intenționează o urmare. Restul este tăcere. Ca om înzestrat pentru simplitate în elementele de sensibilizare, autorul are suficiente resurse să scoată din amănunte anodine o nouă scriere dedicată chiar lor. Principiul unificator rezidă în câteva elemente de excelentă autoportretistică.

(Henri Zalis)

Micul roman erotic adolescentin se dovedește, în acest sens, insuficient. Este apoi, prea multă afectare lirico-filozofică. O formă a acestei afectări este permanentul dialog – care cedează uneori locul unor referiri umorale – cu prezumtivul critic raționalist („criticul meu”, zice I. Mărculescu), care i-ar cenzura afirmațiile justificat-aberante sau limbajul prea frust. Se adaugă, pe acest fond, o dorință lesne sesizabilă de epatare, prin supralicitare asociativă sau lexicală. Toate acestea strecoară note false într-un discurs, altminteri, substanțial și bine susținut. Poate de aceea partea cea mai agreabilă din carte (pata ei de lumină, așa zice) rămâne micul roman epistolar strecurat printre pagini. Justifică el, ca eșantion de viață, suferința întreagă a supraviețuirii și a memoriei? Justifică epura sa literară latura neagră, ironică, ludică, funambulescă și, nu rareori, cinică a textului? Greu de spus. Dincolo de orice, „Quattrocente” adâncește imaginea unui moralist de speță tragică (dar și pe aceea de pamfletar care suferă de generalitatea și chiar de absența obiectului) pe care o conturase, ferm, prima carte.

(Tudor Cristea)

Romanele lui Ion Mărculescu („Cioara șchioapă”, „Nastasia, un amor de aproape un an”, „Jurnalul de la Marcona”, „O iubesc enorm, domnule judecător”, „Meșterul de oglinzi” sau „Al treilea picior”) mizează pe o formulă narativă inedită, având structura unor tablete în care autorul vorbește, după propria-i mărturisire, „despre tot și nimic”, îmbinând umorul, ironia, sarcasmul, cu reflecția filozofică și meditația amar-resemnată. Nu face excepție de la regulă nici „Haralamba”, a patra carte din ciclul românesc mai amplu „Jurnalul de la Marcona”, publicată anul acesta la Ed. „Trei”. [...] Mărculescu știe mai tot timpul să găsească vorba de duh potrivită cu subiectul abordat, să surprindă peisaje inedite pe cărările narrative îndelung bătătorite în scrierile sale.

(Margareta Bineață)

„Al treilea picior” nu este o carte frumoasă în accepțiunea curentă. Această afirmație nu trebuie înțeleasă peiorativ oricât de puțin. Când afirmăm despre o carte că e doar frumoasă, ea poate fi inofensivă sau într-un caz mai rar exemplară, datorită unui stil sau unui gen bine delimitat. Avem de data aceasta de-a face cu o proză de tectonică mai aparte, prezentând o combinație de armonie și dizarmonie, de organizare și haos, de zone mai liniștite și altele de catastrofă, de porțiuni de triumf al formei, dar și de recădere în amorf. Prin urmare, s-ar cere cu îndreptățire a fi valorizată estetic și nu plasată într-o zonă exclusă a limbajului. În „Al treilea picior”, urâtenia se prezintă ca semnul burlesc sau polemic al neajunsului moral și prinde chip printr-o voință artistică de traumatizare a realității sensibile.

(Niculae Ionel)

Profil realizat de **Mihai STAN**, scriitor,
Membru al Uniunii Scriitorilor din România,
Președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni.

Nicolae MĂTCAȘ

Domnul **Nicolae Mătcăș**, lingvist, poet, publicist, om de cultură și de stat, profesor universitar în filologie, s-a născut la 27.04.1940 în comuna Crihana Veche, județul Cahul, Regatul României. Este licențiat al Universității de Stat din Chișinău, Facultatea de Istorie și Filologie, specializarea Limba și literatura română în anul 1962. Studii postuniversitare de doctorat la Leningrad, specializarea „Lingvistica matematică, structurală și aplicată” (1964-1967). Doctor în filologie (1967). Asistent la Universitatea de Stat din Moldova (1962-1964); conferențiar doctor docent (1967-1980), decan al Facultății de Litere (1967-1970), șef al Catedrei de limba și literatura română (1980-1987) și al Catedrei de limba română (1987-1993), profesor (1990-1993), Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău; ministru al științei și învățământului al Republicii Moldova (1990-1994); cercetător științific principal la Institutul de Limbă și Literatură al AȘM (1979-1985); profesor invitat la Universitatea din București (1984/1985); redactor-șef la gazeta de mic tiraj „Tânărul învățător” a Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (1980-1990); redactor la revista chișinăuiană „Limba Română” (1994-1996); expert în probleme de relații internaționale la Camera Deputaților din Parlamentul României; expert superior la Direcția Generală Integrare Europeană și Relații Internaționale, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului din România (1996-2007). Autor, coautor, redactor și corector a 30 de manuale, elaborări metodice, dicționare pentru învățământul preuniversitar și universitar, a peste 250 de articole, studii științifice și științifico-metodice și a 16 volume de poezie.

Membru al Uniunii Jurnaliștilor din Republica Moldova (din 1980). Membru al Uniunii Scriitorilor din România (din 1999) și al Uniunii Scriitorilor din RM (din 2011), al colegiilor de redacție ale revistelor „Limba Română” (Chișinău, din 1990) și „Limba și literatura română” (București, din 1995), al Societății de Științe Filologice din România (din 1996). Eminent al învățământului public din RSSM (1969). Eminent al învățământului superior din URSS (1980). Doctor honoris causa al Universității „Al.I. Cuza” din Iași (1993), profesor honoris causa al Universității București (1994). Cetățean de onoare al comunei Crihana Veche (2010). Ordinul „Gloria muncii”(1996). Ordinul Republicii (2010). Ordinul Național al României „Serviciul Credincios” în grad de Mare Ofițer (2014).

Debut poetic în ziarul raional „Calea spre comunism” din Cahul (1956). A publicat poezii în revistele: „Glasul națiunii”, „Limba Română”, „Literatura și arta”, „Patria

tânăra", „Spirit românesc", „Viața satului" (Republica Moldova); „Apollon", „Apollon junior", „Arena literară", „Armonii culturale", „Art-emis", „Boema", „Bogdania", „Caietele Columna", „Cartelul metaforelor", „Climate literare", „Constelații diamantine", „Contemporanul – Ideea europeană", „Cronograf", „Curierul de Vâlcea", „Curierul românesc", „Dacia literară", „Dacoromania", „Dor de Basarabia", „ION", „Luceafărul", „Mărturii culturale", „Moldova literară", „Nomen Artis", „Nord Literar"; „Oglinda literară", „Paradox", „Pe aici nu se trece", „Plumb", „13 Plus", „Poezia", „Portal-MĂIASTRA", „Porțile Nordului", „Pro Saeculum", „Revista română", „Revista română de poezie și proză", „Spații culturale", „Surâsul Bucovinei", „Știri. Botoșani. Ro", „Vatra veche", „Zeit" (România); „Alternanțe" (München, Germania), „Destine literare" (Montreal, Canada), „Observatorul" (Toronto, Canada); „Lumina" (Panciova, Serbia) etc. Poezii ale autorului au fost introduse în antologiile: „Eterna iubire" (Editura Biodova, B., 1999), „Iubirea de metaforă" (Universitatea de Stat, Chișinău, 2000), „Limbă maternă – floare eternă" (Ed. Dep. Rel. Naț. și Funcționarea Limbilor, Ch., 2000), „Antologia sonetului românesc" de Radu Cârnci (Ed. Muzeul Național al Literaturii Române, B., 2009), „Poeme creștine românești" (Ed. Biodova, B.-Ch., 2011), „101 poeți români" (Ed. Biodova, B.-Ch., 2013), „Poemele limbii române", vol. I-II (Ed. Biodova, B.-Ch., 2014), „Cartea poeziei-2014" (Ed. ARC, Ch., 2014), „Sonet. Antologie românească" (în 5 vol.), partea a V-a, de Florian Chelu Madeva (Ed. Primus, Oradea, 2015), „Actori printre Astre. Antologie de poezie contemporană românească în 2 volume, vol. I (Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2016), „Cartea poeziei – 2017" (Ed. ARC, Ch., 2017), „Ovidiu. Două milenii de neuitare" (Ed. Next Book, Constanța, 2017), „România, pentru Tine!" Antologie de poezie Armonii Culturale (Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2017) etc. A debutat cu poezie în volum la București, în 1997.

Despre poezia autorului au scris: Ana Bantoș, Veronica Bâtcă, Leo Bordeianu, Mihai Cimpoi, Anatol Ciobanu, Anatol Ciocanu, Ion Ciocanu, Victor Crăciun, Nicolae Dabija, Mihail Dolgan, George Gavrilă, Aureliu Goci, Florin Grigoriu, Ioan Holban, Ion Iachim, Vitalie Marin, Ioan Mazilu-Crângașu, Ionela Mengher, Tudor Opreș, Maria Diana Popescu, Vlad Pohilă, Adrian Dinu Rachieru, Theo Răpan, Gheorghe A. Stroia, Mihai Sultana Vicol, Elena Tamazlăcaru, Elena Ungureanu, Ion Ungureanu, Gheorghe Vodă, Ionel Marin și alții.

Volume de versuri publicate:

- *Surâsul Giocondei*. Editura Didactică și Pedagogică, B., 1997, 107;
- *Trenul cu un singur pasager*. Editura Didactică și Pedagogică, B., 1998;
- *Azur*. Editura Augusta, Timișoara, 2002;
- *Câte-s visele, multe...*, Editura Pro Transilvania, B., 2003;
- *Coloana infinitului*. Editura Pro Transilvania, B., 2003, 88;
- *De-a alba-neagra*. Editura Muzeul Literaturii Române, B., 2006;
- *Roată de olar. Sonete*. Editura Pro Transilvania, B., 2008;
- *Vernale ploi*. Editura Pro Transilvania, B., 2008;
- *Un câmp minat, urcușul*. Sonete. Editura Pro Transilvania, B., 2010;
- *101 poeme*. Editura Biodova, B., 2011;
- *101 sonete*. Altarul arderii de sine. Editura Biodova, B., 2012;
- *Sonete, vol. II*. Ca un Ocnus damnat. Editura Biodova, B., 2013;
- *Sonete, vol. III*. Socluri statuare. Editura Biodova, B., 2013;
- *Sonete, vol. IV*. Orfan de chipul meu. Editura Biodova, B. 2014;

- *Sonete*, vol. V. Frunză prinsă-n gren. Editura Biodova, B., 2014;
- *505 sonete*. Editura Biodova, 2015;
- *Iar când cu miei va ninge prin ponoare...*, vol. I – 380 p., vol. II, Colecția Opera omnia. Poezie contemporană, Editura Tipo Moldova, Iași, 2016;
- *Bolnav de Jară*, vol. I – 562 p., vol. II, Colecția Opera omnia. Poezie contemporană, Editura Tipo Moldova, Iași, 2016.

Referiri biobibliografice:

- *Nicolae Mătcaș (la 60 de ani)*. În: *Calendar național 2000*, Ch., 2000, p.p. 127-130.
- *Nicolae Mătcaș*. În: *Enciclopedia marilor personalități*. Din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului și de pretutindeni. Vol. V. Contemporanii, K-Z. Ed. Geneze, Fundația Realitatea Românească, B., 2003, p.p. 76-79.
- Tudor Opreș. *Inimi de peste Prut*. În cartea: Tudor Opreș. Chipuri în bronz. Evocări, II. Ed. Pro Transilvania, B., 2005, p.p. 98-106.
- *Dicționarul scriitorilor români din Basarabia 1812-2006*. Chișinău, 2006.
- *Nicolae Mătcaș* : În: Aurel Sasu. *Dicționarul biografic al literaturii române*, vol. II (M-Z). Ed. Paralela 45., Pitești, 2006, p.p. 82-83.
- Maria Cudlenco. *Nicolae Mătcaș – Biobibliografie*. Ch., 2010, 125 p.
- Dionis Lica. *Clopotul amintirilor durute*. Tipografia UPS „Ion Creangă”, Ch., 2010, 218 p.
- Ecaterina Țărălungă. *Enciclopedia identității românești*. Personalități (Litera M: Nicolae Mătcaș). Ed. Litera Internațional, B., 2011.
- *Un dicționar al scriitorilor români contemporani*, vol. III (coordonator: Ioan Holban), Colecția Opera omnia, Ed. Tipo Moldova, 2016, p.p.339-348.

Aprecieri critice:

„Preocupat în mod permanent și prin întreaga sa ființă, până la disperare uneori, de soarta spiritualității românești, a însăși ființei naționale a neamului din această parte, N. Mătcaș s-a adâncit în egală măsură în plan științific și în plan didactic, într-o complementaritate perfectă, în studiul limbii române în sensul afirmării identității ei de limbă romanică și a unității ei. Nicolae Mătcaș e o personalitate de mare prestigiu sub toate aspectele – științific, politic, etic –, intelectual de mare rafinament, patriot în sensul adevărat al termenului, cu o forță de dăruire exemplară, promotor prin tot ce-a făcut, alături de ceilalți intelectuali, pentru renașterea demnității și identității naționale în partea vitregă încă a României și a românimii”.

(**Alexandru Andriescu**, 1993)

„Nicolae Mătcaș a fost printre primii oameni de știință care încă în timpul Uniunii Sovietice a argumentat cu probe irefutabile necesitatea salvării urgente a limbii noastre aflată sub tirania nemiloasă a celei ruse. [...] O fire cutezătoare și perseverentă, un model de onestitate științifică și, nu în ultimul rând, un car de erudiție în domeniul lingvisticii...”.

(**Ion Ciocanu**, 2005)

"Formându-și pe parcursul anilor o viziune proprie referitoare la multe probleme spinoase de gramatică, profesorul Nicolae Mățcaș, cu argumente irepudiabile, reușește să-l convingă pe cititor de justetea opiniilor promovate. Cercetătorul și pedagogul nostru nu s-a lăsat niciodată intimidat de faptul că *grammatici certant* (Horatius) și s-a avântat în polemici fierbinți, ieșind, de regulă, victorios din aprigul și dificilul duel. [...] Alături de profesorul Ion Borșevici (...), a dirijat lucrările Comisiei (inter-departamentale) în direcția recunoașterii limbii române (...) ca limbă oficială și a revenirii la alfabetul latin. [...] În perioada marii bătălii lingvistice, Nicolae Mățcaș, singur sau în colaborare cu regretatul profesor și mare patriot, conf. univ. Ion Dumenuk, a scris zeci de articole în sprijinul adevărului științific privind limba și istoria neamului nostru".

(**Anatol Ciobanu**, 2010)

"...Nicolae Mățcaș s-a manifestat încă în anii 1987-1988, când abia se pregăteau, se plămădeau – în condițiile unei opoziții active, de cele mai multe ori perfide, – istoricele hotărâri ale fostului Soviet Suprem în problemele limbii. Împreună cu distinsul său coleg de breaslă Ion Dumeniuk, filolog talentat și cetățean exemplar, Nicolae Mățcaș s-a dovedit un luptător neobosit pentru decretarea limbii noastre drept limbă de stat, revenirea ei la grafie latină și implementarea ei în toate sferele de activitate ale statului. Prelegerile sale la radio și televiziune, articolele publicate în presa scrisă, cuvântările în cadrul Comisiei interdepartamentale în problemele istoriei și dezvoltării limbii noastre l-au situat pe un loc de frunte printre lingviștii est-pruteni".

(**Tatiana Orlov**, 1999)

"... Nicolae Mățcaș, aflându-se "în exil" în România, a turnat în cuvinte alese una din cele mai frumoase cărți despre neamul românesc, despre românii din Basarabia, a continuat să lupte cu dârzenie pe baricadele românismului".

(**Ion Ungureanu**, 2010)

"Cartea *Român mi-e neamul, românesc mi-e graiul* [...] este actuală prin riposta hotărâtă, lipsită de orice echivoc, bine argumentată și pe deplin convingătoare, dată unui impostor, unui falsificator conștient al istoriei și limbii poporului nostru, care urmărește scopuri politice. Nicolae Mățcaș este un lingvist onest și un polemist de forță, iar cartea la care ne referim – o publicație extrem de utilă pentru cititorul dornic de a afla adevărul despre noi și limba noastră".

(**Silviu Berejan**, 1999)

"...Culegerea de comunicări și articole *Român mi-e neamul, românesc mi-e graiul*, având în loc de prefață sugestiva parabolă *Povestea puiului de găină*, transpusă în limbaj esopic de colegul de luptă și suferință, ilustrul regizor și artist Ion Ungureanu, combate vehement cu argumente incontestabile pseudoteoriile așa-numiților "moldoveniști" privind numele limbii și al poporului nostru, demonstrează inconsistența acestor teorii, care concep existența moldovenilor aparte de cea a neamului românesc și a graiului moldovenesc aparte de limba română".

(**Teodor Cotelnic**, 2010)

"Astăzi, când se mai fac unele tentative de a interzice studierea Istoriei Românilor în cadrul instituțiilor de învățământ din Republica Moldova, iar unii istorici, ușor "naivi", se/ne întreabă de ce istoria națională nu "merită" să fie studiată pe segmente cronologice separate, lucrarea lui Nicolae Mățcaș vine să limpezească mințile falsificatorilor și să le astupe gurile pline de ură față de tot ce e românesc".

(**Gheorghe Vodă**, 1999)

"Despre unitatea spirituală a tuturor românilor, parte integrantă a căroră sunt și basarabenii, Nicolae Mățcaș vorbește și la sfârșitul anilor '90, când Uniunea Sovietică își mai apăra cu diabolică și nemaîntâlnită cruzime (dovadă sunt evenimentele produse în Georgia, Lituania, Armenia, Moldova etc.) integritatea imperială politică, teritorială și etnică, ultima înjghebată prin decimarea națiunilor, crearea artificială a unor noi limbi și popoare. În paranteze fie spus, după căderea colosului de la Răsărit mulți dintre intelectualii noștri, întrucât nu-i mai amenința direct KGB-ul și Siberia, au înfierat racilele regimului sovietic, între care și falsificarea de către ideologii bolșevici a identității etnolingvistice a românilor basarabeni, unii devenind, cum se zice, eroi după război. Atunci, însă, în 1988-1991, când multora le era frică să semneze simple texte de adeziune, Nicolae Mățcaș, alături de reductibilul Ion Dumeniuk, manifesta curajul de a include în circuit și de a impune în societate, inclusiv în școală, numele corect al limbii noastre – LIMBA ROMÂNĂ. [...]

Volumul *Calvarul limbii române din Basarabia* repune în circuit o importantă parte din textele publicate în anii 1987-2010 de către Nicolae Mățcaș, reputat lingvist, profesor, om de cultură și de stat. Participant activ la mișcarea de eliberare națională a românilor basarabeni, unul dintre autorii legislației lingvistice din Republica Moldova, Nicolae Mățcaș se înscrie în rândul personalităților cu cea mai valoroasă contribuție la elucidarea și impunerea adevărului privind identitatea noastră etnolingvistică. Articolele, comunicările, studiile incluse în acest volum scot în relief caracterul, competența și perseverența cetățeanului și omului de știință Nicolae Mățcaș, care, de-a lungul a două decenii, s-a aflat în epicentrul dezbaterilor privind denumirea corectă a limbii vorbite de populația majoritară din Republica Moldova și a etnonimului utilizat pentru definirea apartenenței naționale a acesteia".

(**Alexandru Bantoș**, 2011)

"Dintotdeauna marii poeți nu ies din neant, din hăurile istoriei, ci se trag dintr-un grup ales de destin ori dintr-o generație peste care a trecut umbra lui Dumnezeu. Leonida Lari, Dumitru Matcovschi, Nicolae Mățcaș, Anatol Ciocanu, Nicolae Dabija sunt spirite congenere care performează aceleași teme, folosesc aceleași imagini și metafore, reductibile la același dicționar poetic. Și, totuși, aceste spirite nu se concurează niciodată, iar în cazul lor ierarhiile devin neputincioase, chiar dacă nu pornesc din intenții răuvoitoare".

(**Aureliu Goci**, 2005)

"Nicolae Mățcaș a lăsat o brazdă adâncă în ogorul limbii române în spațiul dintre Prut și până dincolo de Nistru, este omul care l-a destelinit, l-a cultivat de buruieni, l-a semănat cu semințe bune și acum ne bucurăm cu toții de lanurile mănoase care unduiesc maiestuos de la un capăt al Basarabiei la altul... Am propus ca Nicolae Mățcaș să fie primit în Uniunea Scriitorilor pentru o singură poezie: *În limba română*:

"De m-a prinde vreun dor de-al cocorilor zbor,/ Îmbrăcat ca ascetu,-n târsână,/ Îmi voi pune-n boccea o baladă și-un nai/ Să m-aline în limba română". E un poem care îl situează în imediata apropiere a capodoperei "Limba noastră" de A. Mateevici. A fost unul dintre Învățătorii Națiunii într-o perioadă când limba română, scuturată de falsele adaosuri și insuficiențe, revenea în Basarabia, când alfabetul latin îmbrățișa după o lungă despărțire cuvintele noastre sufocate de hainele chirilice... Era o vreme când parcă ne nășteam a doua oară. Concetățenii noștri, aproape fiecare dintre ei, aveau carnețele și caiete de cuvinte, căutau gramatici, cărți din care ar deprinde corectitudinea graiului: părinții învățau limbă, istorie, geografie odată cu copiii lor, cu elevii al căror ministru devenise Nicolae Mătcaș... Basarabia atunci, la îngemănarea anilor '80 și '90, ca și cum căpătase aripi... Nicolae Mătcaș venise să ne încurajeze cu spusa că Limba Română este o acțiune, că pentru ea, ca s-o ai, ca și pentru Libertate, trebuie să lupți zi de zi. [...]

Într-o țară despre care un străin, Antonio Bonfini (1434-1503), ajuns la curtea lui Ștefan cel Mare, afirmase că locuitorii ei "nu luptă atât pentru păstrarea vieții lor, cât a limbii lor valahe", se mai duc bătălii, văzute și nevăzute, pentru ca graiul strămoșesc să nu piară sau să nu se transforme în altceva, Nicolae Mătcaș e un oștean în oastea Limbii Române, iar testamentul lui e mai degrabă al unui purtător de spadă și de stindard: *"Iar de fi-va să cad lângă cetini de brad/ În vreo luptă cu lifta păgână,/ Prohodiți-mă, frați, după legea lui Crist/ Cu-Aleluia în limba română".*

(**Nicolae Dabija**, 2010)

"Alături de Grigore Vieru și Leonida Lari, Nicolae Mătcaș întregește treimea poezilor basarabeni care-și deversează unda lirică în marele fluviu de poezie care curge prin ecluzele Coșbuc, Goga, Blaga, Voiculescu, Pillat, Gyr, Păunescu, Ioan Alexandru, fertilizând sensibilitatea și conștiința românească, greu încercată, în ultima vreme, de asaltul ideologiilor și politicilor integralisto-globaliste, precum și de valul de vulgaritate și cosmopolitism amorf al postmodernismului în vogă.

[...] Îl descoperim aici pe N. Mătcaș ca pe un mare poet al dragostei, căreia îi închină, într-o profuzie neoromantică, versuri de o căldură și autenticitate care ne întorc spre marea poezie.

Ca acei ochi al Elsei, cântați cu atâta fervoare de Aragon, ochii iubitei revarsă peste întregul univers un "azur" unanim, o gershwiniană "rapsody in blue" care inundă totul și dă chiar morții o aură celestă".

(**Tudor Opreș**, 2003)

"Fără îndoială, Nicolae Mătcaș este una dintre cele mai fascinante profiluri ale culturii și literaturii contemporane, definit prin complexitatea unei opere care se înscrie în seria înaltelor spirite enciclopedice. Activitatea științifică, îmbinată în mod constant cu o susținută activitate literară, incitante probleme abordate, portretul său moral exemplar, toate fac din specialistul în "lingvistica matematică, structuralistă și aplicată" un nume cu o rezonanță indubitabilă.[...]

Temerară, combativă, polemică, tranșantă, lirica sa ilustrează consonanța dintre prozodicul declarativ și conotația strict individuală, personală a elementelor care dau materialitate și justifică cele două universuri care se suprapun (realul și culturalul), dar și intenția, reușită, de a clasiciza imediatul, de a conferi exemplaritate spațiului interior.

Titlurile volumelor, preponderent nominale, cu dublă semnificație denotativă, generează valențe interpretative în plan conotativ. Astfel, ele devin simbolul artei ca formă de transcendere de la contingent la transcendent, de la relaționarea artistului cu cititorul, de la întâlnirea sensibilității cu intelectul, dar, în același timp, sunt și metafore muzicale, rezonante expresii ale aspirației către armonie, către inefabil.

Cultivă pasional majoritatea speciilor liricii literare, dar impresionează modul în care simte și readuce în atenția noastră poezia patriotică, o temă care după 1989 a provocat adesea prudențe excesive sau false discuții și comentarii. Este creatorul contemporan care, cu o deosebită forță expresivă, face ordine deplină în relația dintre literar și ideologic”.

(Theodor Răpan, 2016)

”Nicolae Mățcaș, luptătorul de pe baricadele renașterii basarabene, recurge la mijloacele mai speciale ale publicisticii lirice, urcând rapid scara discursului de la simplul comentariu evenimential la blestem, diatribă și ”reducere la absurd” comicologică. Duritatea și înrâncenarea satirică fac casă comună cu suavitatea și ”sfințenia” sentimentelor erotice.

Schimbarea de registru se face fără eforturi deosebite și fără incidente ”la cheie”, nota de ingenuitate și firesc păstrându-se intactă pe tot parcursul. Nicolae Mățcaș scrie, în fond, un jurnal liric sentimental-patriotic, schimbând lauda Țării cu lauda dragostei și trecând de la tonalitatea imnică la cea sarcastică și de la notația publicistică la transcrierea frustă a ”fulgerărilor” atavice ale dragostei.

Urmează, supus, modelul tiranic eminescian, vierean sau voiculescian, utilizează insertul intertextual livresc, nu respinge nici ludicul postmodernist, precum nu se desprinde nici de tradiție sau de intima notație de album *pro domo sua*”.

(Mihai Cimpoi, 2005)

”...poezia lui Mățcaș se întoarce armonios și sublim către acele izvoare perene cu undă vie, neliniștită și gravă, de unde ni se trage ființa. O face cu bună-credință, cu pietate, când încă destule răni au rămas încă necicatrizate, lupte încă neîncheiate: ”Se dau bătălii pentru nume și grai./ Tu, frate-al meu drag, vei pleca ? Încotro vei ?/ Ia-ți calul și-un buciom și cheamă pe plai/ Bărbații Moldovei”. Evenimente și sentințe ale unei istorii cumplite își găsesc răsrângeri în versurile sale, care mustesc de indignare, de revoltă și suferință, decantate în cântec grav și adânc. [...] Cu unele ecouri din Bacovia, Esenin, Cotruș sau Pușkin, asimilate firesc și constructiv, poezia lui Nicolae Mățcaș stă, însă, categoric sub zodia stelară eminesciană. Acest fapt bucură, încântă și ne menține în starea de trezie, cumpănire de sine și bună speranță”.

George Chirilă (2005)

”Nicolae Mățcaș se înscrie între adevărații poeți din Basarabia, continuând bătălia lui Grigore Vieru, Nicolae Dabija, Dumitru Matcovschi, Emil Loteanu, Arcadie Suceveanu, Valeriu Matei, Ion Vatamanu, Ion Gheorghiu și aducând confirmarea lirică prin readucerea sonetului, în planul poetic, în linia Eminescu – Codreanu – Vasile Voiculescu, în volume compacte – caz unic în creația basarabeană”.

(Victor Crăciun, 2010)

"Vasta și profunda cultură artistic-literară, cunoașterea pe orizontală și verticală a poeziei române din Țară și din Republica Moldova, explorarea din belșug a coliziunilor și personajelor mitologice, dar și a tradițiilor folclorice naționale, a legendelor și basmelor, combinate inspirat cu o sensibilitate superfină și cu un gust estetic elevat, având în permanență în suflet o stare de poezie și o stare de limbă, – toate acestea, luate împreună, au făcut ca opera poetică a lui Nicolae Mățcaș să se impună (trebuie să se impună!) printr-o autenticitate aparte și printr-o aleasă ținută ideatică și imaginativă".

(**Mihail Dolgan**, 2010)

"O boare primăvărată învăluie toată poezia lui Nicolae Mățcaș, stimulând erumperea bobocilor de iubire și rodirea și pârguirea celor mai alese calități umane: de la iubirea de limbă, neam, cultură și femeie până la sublima dăruire sacrificială. Prelat al limbii, poetul se simte ca un ultim Laocoon, care se împotrivește Calului Troian, coloanei a cincea de patriotarzi în cârdășie cu românofobii, pentru care făptuire este pedepsit prin surghiun (...). Neașteptate îmbinări de cuvinte, originale rime, surprinzătoare oximoronuri dau prospețime imaginii și frăgezesc versul potrivit în rigorile prozodiei clasice. Registrul înalt al sincerității sentimentelor este învăluit în marama azurie a pudorii. Autorul compune o poezie înseninată, copios ozonată, invadată de frumuseți, unde delicatețea și eleganța cavaleriească dau distincție acestei lumi lirice care zâmbește mereu, dar o face "în surâs de Giocondă", tainic surâs, pe care omenirea, din Renaștere până azi, nu a înțeles ce vrea să spună...

Structură fină, de o aleasă ținută intelectuală, socială și fizică, Nicolae Mățcaș abordează, în scrisul său, și poezia clasică, și cea modernă. Rafinat, sobru, delicat, poetul practică o poezie de factură clasică, ușor modernă, uneori vădit tradiționalistă, alteori nepactizând cu nici un curent. Ceea ce l-a caracterizat, însă, dintotdeauna e delicatețea și crezul în idealul frumosului izvorând din nestinsa lumină interioară a sufletului".

(**Veronica Bâtcă**, 2004)

"Nicolae Mățcaș este un ostaș devotat al limbii române, un bun cunoscător al ordinii ei interioare și al legităților ei de dezvoltare și un fin prețuitor al inegalabilelor ei frumuseți, un sincer admirator al farmecului irezistibil ce caracterizează graiul nostru. [...] Cuvintele aparent simple, poate chiar banale pentru un neinițiat, sunt văzute ca niște continente sentimentale, felul acesta de a le percepe transmitându-se și cititorului. [...] Înarmat cu o gamă întreagă de procedee poetice, având un simț ales al cuvântului, Nicolae Mățcaș, deși vine mai târziu decât semenii săi la "ospățul" poeziei, apare tumultuos, plin de vervă, de energii interioare neexplorate, de iluzii, pe care mulți nu le mai au".

(**Leo Bordeianu**, 1998)

"Poetul Nicolae Mățcaș debutează în volum (...) la o vârstă când nu mai ai voie să greșești; de-atâta instrumentele lui poetice sunt impecabile – o mănuire abilă a meșteșugului versului liber sau clasic, un florilegiu de imagini și metafore care-l singularizează undeva în contextul celorlalte nume de poeți de la Chișinău, Cluj, București, Cernăuți sau Iași, o tematică a poeziilor eternă ca și însăși poezia, dar

refractată de sufletul său inedit și acoperit de sinceritatea fără de care versul, poezia nu vor putea exista niciodată”.

(**Anatol Ciocanu**, 1998)

”Sedus de frumusețile lumii, ale vieții, captat de formularea simplă, creând o poezie obiectivistă, el se apropie de poezia tradițională, transformând faptul cotidian, obișnuitul într-o poezie antidot la viața searbădă. E o poezie care tinde să facă din fiecare clipă trăită o sărbătoare, personajul liric posedând taina bucuriei de a trăi, o taină pe care o întrupează în frumoasa valahă sau Mona Lisa, femeia visată când decent, când naiv, uneori ca pe o poveste sau un cuvânt, alteori ”developându-se” sub forma contrariilor. E o modalitate de a esențializa viața la limita romanței, în care simplitatea, aproape naivă, refuză să fie luată ca atare. Convertit la modul modern, elanul ce se vrea romantic, oricât ar părea de straniu, este cel care salvează situația în texte devenite texturi (vezi poezia *Imperisabilă, imperturba-bilă*). Nicolae Mățcaș se înscrie în rândul celor care exprimă viața, optând contra denaturării ei. *Parcul, câmpia, livada de vișini și mere domnești*, peisajul nocturn în care luna pogoară secerând întunecul nopții se cer ”văzute cu inima”. Dincolo de sursa ce ține de un cotidian obișnuit, autorul atrage atenția asupra statutului omului de creație capabil să se hrănească din resursele culturii universale – Joyce, Horațiu, Dante, Esenin, dar și din cele ale neamului (în poezii precum *Bărbații Moldovei, Masa tăcerii, Păsări măiestre*). Alături de personaje românești istorice reale, precum Horia, Cloșca și Crișan, stau figurile mitologice antice emblematice: Prometeu, Zamolxe, Orfeu, Procrust, Dedal, Penelopa, Heracle, Artemis, Fedra, Tantal, Prozepina, Zeus, Afrodita, Ulysse, Minos, Parce ș.a. Întâlnim trimiteri la cei mai importanți scriitori din literaturile lumii, dar și la scriitorii români, inclusiv cei basarabeni...”

(**Ana Bantoș**, 2011)

”Ultimele sale două volume de poezie, *Roată de olar* și *Un câmp minat, urcușul* (...), cuprind în exclusivitate sonete (două sute la număr), toate având o ținută tehnică și stilistică impecabilă, impunându-se prin perfecțiunea formei și bogăția nebănuită a conținutului și a lexicului. Elementele de vocabular rarisime, utilizate de către autor cu deosebită iscusință și discernământ, structura gramaticală cu devieri originale de la normă motivate stilistic conferă poeziei sale sclipiri diamantine”.

(**Vitalie Marin**, 2010)

”E vorba de un poet cu trăiri elegiace, apăsător și el de povara vârstei. Singur se prezintă ca fiind ”*un suflet trist ca umbra unui verb*” – iată un vers splendid, pendulând între sentimentalism și reflexivitate, cântând o frumusețe serafică într-un spațiu care este melodic și melodios prin definiție. (...) avem de a face cu un eros tânjitor. Această povară retro se simte la fiecare pagină, fiindcă poetul mărturisește că este *în căutarea unei ciute de altă dată*. Dar, pe de altă parte, e un permanent balans între eros și *thanatos*, fiindcă adierile tanatice se simt”.

(**Adrian Dinu Rachieru**, 2002)

”Așa cum procedează în orice lucrare științifică pe care o prezintă publicului cititor, tot astfel procedează Nicolae Mățcaș și în poezie. Și anume: noi, cititorii, trebuie să aflăm din scrierea sa ce părere are el, autorul, despre subiectul asupra

căruia s-a aplecat. Iată ce se întâmplă cu iubirea: "*Doar ura, ea are toate trei timpuri,/ Iar dragostea – numai prezent*" (Trenul cu un singur pasager, p.12); sau: "*Uitarea, ea numai, există la timpul trecut,/ Iubirea e doar la prezent*" (în același loc); sau: "*Speranța, ea numai, există la viitor,/ Iubirea e doar la prezent*" (tot acolo).

La prezent sau la viitor, fără nici un dubiu, poezia lui Nicolae Mățcaș va fi una care oricând va putea fi încadrată la "cea mai frumoasă poezie de dragoste".

(**Ionela Mengher**, 1999)

"Volumul de sonete *Roată de olar* reprezintă nu numai o operă de maturitate, care încununează munca unui virtuoz al versului, dar și o sinteză a temelor predilecte și laturilor de măiestrie în care excelează și se detașează de restul sonetiștilor [...].

Erudit filolog, cunoscător de adâncime al limbii române din vechime, căreia reușește să-i pună în valoare și să-i sporească potențialul semantic și suculența plastică și chiar să desprăfuiască arhaisme și regionalisme specifice graiului moldovenesc, conservativ din cauza grelelor condiții istorice care cereau păstrarea lor în forme genuine [...].

Bogăția surprinzătoare a lexicului, variația temelor înlătură monotonia, fac să parcurgi cu voluptate lungul șirag de sonete.

Profesorul Mățcaș valorifică ingenios și original mitologia antică, pe care o transformă printr-o raportare la prezentul istoric, specificitatea peisajului și particularitățile etnologice, ceea ce conferă actualitate tuturor temelor și durată supraistorică simbolurilor".

(**Tudor Opriș**, 2008)

"Confruntând faptele și evenimentele mitologice, ca și valorile lor, de care eroii acesteia și-au legat numele, semnificația ori stigmatul, cu faptele și evenimentele de care este vinovată și acuzată epoca noastră, domnul Nicolae Mățcaș, ca-n două oglinzi față-n față, ne arată frumusețea și mizeria, cinstea și trădarea, libertatea și sclavia, mai mult răul decât binele, trăite de omul *de sub vreme* al zilelor noastre". [...] Sonetele din acest volum, în afara vieții, a vitalității inspirate, se aliniază în forme aproape perfecte, indiferent de pasul versului (deca-endecasilabic, de treisprezece sau patrusprezece picioare – alexandrinul românesc), cu foarte rare, neînsemnate abateri.

Problema limbajului acestora (uneori luxuriant), care apare dificilă la prima vedere (lectură), este salvată de plasticitate și polifonie. Invocarea atâtor nume sonore ale mitologiei, generând simbolistica acestei forme fixe care este sonetul, așterne policromii de epocă peste ternul zilelor noastre și, ca într-o lanternă magică, le mișcă, îmbogățind astfel, prin diversificare, limbajul poetic contemporan asfixiat și alienat de postmodernism, ca și de alte isme importate din *the garbage can* a apusului exalând agenți, mai mult sau mai puțin, patogeni".

(**Ioan Mazilu-Crângașu**, 2008)

"Artistul vine spre poezia Limbii Române, la propriu și la figurat, chiar de la matca cuvintelor strămoșești (...). Le întâlnește, le împletește, le înrudește atât de firesc și atât de imens, cumva! Cuvinte și sensuri, instrumente poetice și instrumente literare, metafore și comparații, rime și vers alb, distihuri, terține, catrene – cu toatele sunt prezente într-un univers, poate ritual, al Religiei Cuvântului celei fără de vârstă sau, poate, de vârsta primului verset din *Cartea Cărților și Cântarea Cântărilor* de la

leagănul civilizației umane: "La început a fost Cuvântul...", ce ne comunică un mesaj. Cuvinte vechi și noi duc în sângele lor versul din care se alcătuiește fiecare element din Coloana infinitului fiecărei poezii – strofele și poeziile sale de proporții ar duce gândul spre arhitectura *Coloanei* brâncușiene".

(**Elena Tamazlăcaru**, 2010)

"... I-am găsit tânăr, inteligent, talentat, pasionat de viață până la erotism: *"De când mi-a intrat femeia în trup,/ Mă doare tot corpul și nu am odihnă nici ziua, nici noaptea,/ Dar nu-l chem pe doctor, pe diavol sau pe Dumnezeu să-mi scoată femeia din trup:/ Mă doare plăcut"*. Femeia, pe care o cântă poetul, *"a inundat întreg universul"* cu ochii ei albaștri, încât auzi un crescendo de orgă: *"albastru botezul, albastră și nunta,/ albastră junia,/ Bătrânețea, cărunta,/ Chiar moartea-i albastră/ pe pajiștea noastră/ și nu se teme de ea/ nimenea"*. Poetul Mățcaș cultivă o artă a rimelor rare (*Iar eu visez*); este tentat să facă poezie-baroc: atenție la titlu: *Ruga cuadragenarei pentru fecioara balcâză*; repovestește și răstălmăcește poetic mai multe motive biblice (...); împletește captivant folclorismul cu naturalismul (*Și mi-i dor*); evocă, pe alocuri, crâmpie din viața sa de navetist (*Gara de Nord*). Poetul glisează (verb-cheie al culegerii) *"între laț și sabie"*, inventează aforisme: *"Ce mare ești, Doamne, când numeri păcatele,/ Ce mic ești când le săvârșim!..."*

Culegerea de versuri (*Surâsul Giocondei*) conturează chipul moral și afectiv al unui Solomon ce zâmbeste trist și enigmatic..."

(**Ion Iachim**, 2000)

Studiind faptele de limbă la modul savant, lingviștii descoperă frumusețea poeziei într-un mod special, unii consacrandu-i studii de poetică (Roman Jacobson, de exemplu), alții practicând-o în rând cu poezii. În general, în cazul lor, exercițiul poetic succede exercițiului savant. Eugen Coșeriu a început să publice poezie după ce toată lumea se obișnuise cu imaginea lui publică de ilustru om de știință. Nicolae Mățcaș, un alt lingvist din Basarabia, demonstrează aceeași pasiune pentru exercițiul liric.

De la profesorul universitar, sobru și distant, până la poetul la fel de sobru, dar bântuit de atâtea dezlănțuite pasiuni, e o cale de mirare și o potecă de seninătate. Adunată în jurul propriei identități, deschisă, filocalică, așa cum aproape că nu se mai scrie astăzi, poezia lui Mățcaș excelează prin *iubire*. Nobilul sentiment apare sub multiple manifestări: de iubire de limbă, de prieteni, de plai natal, de femeie, de Dumnezeu. Orice alcătuire poetică face dovada felului cum a meșteșugit lingvistul la cuvânt și imagine, șlefuiind fiecare detaliu, asemenea maestrului cioplitor în piatră care ajunge să-i dea acesteia irizări diamantine. Se folosește din belșug de cuvinte mai rar puse în circuit (*târsână, nereidă, castru, plaur, sempitern, gătej* etc.). Cu ele scutură monotonia și cristalinizează versul.

Poetul-lingvist știe să se joace cu vocabulele care-i sunt dragi (*"o mare mereie și-un munte mereu"*), să le oficieze liric: *"De fapt, cuvântul e cel ce mă farmecă. Vraja lui / Mă poartă pe-aripile basmului"*. Spre înduioșarea noastră, își versifică uneori, surprinzător, ludic și ghiduș, cunoașterea de cuvinte: *"nonimpasibilă, noninflexibilă, / nonacostabilă, nonconsolabilă, / nonintangibilă, nonincredibilă, / nonimitabilă, noninșanjabilă"*.

Poezie intelectualistă, scrisă în cel mai curat stil clasic, cu toate elementele orifice la îndemână: ritm, rimă, durată. Spontaneitatea și elaborarea fac ceea ce se numește casă comună.

Lirica lui ține în vipt personaje din atâtea lecturi, oferindu-le loc în grandioasa „catedrală a tăcerii”, pacificând filozofic contrariile: „erupe-o tornadă de liniște: / polifonia tăcerii”. Livrești sunt și asociațiile ce bat la pragul rostirii: „ultimul mohican”, „ultima licornă”, „ultimul Laocoon”...

Structură fină, de o aleasă ținută intelectuală, socială și fizică, Nicolae Mățcaș abordează, în scrisul său, și poezia clasică, și cea modernă. Rafinat, sobru, delicat, poetul practică o poezie de factură clasică, ușor modernă, uneori vădit tradiționalistă, alteori nepactizând cu nici un curent. Ceea ce l-a caracterizat, însă, dintotdeauna e delicatețea și crezul în idealul frumosului izvorând din nestinsa lumină interioară a spiritului.

(Veronica Bâtcă)

De câțiva ani am avut onoarea și bucuria să public, în revista de creație și cultură Bogdania, eseuri, sonete, poezii, epigrame și alte articole interesante din creațiile Prof. univ. dr. Nicolae MĂTCAȘ, personalitate plurivalentă – om de cultură, de știință, intelectual și patriot desăvârșit al Moldovei lui Ștefan cel Mare. Dumnealui a avut o contribuție esențială la impunerea alfabetului latin în locul “hainelor chirilice”, a luptat zilnic pentru neamul românesc și creșterea prestigiului limbii române în lume, alături de Grigore Vieru, Leonida Lari, Ion Ungureanu, Mihai Cimpoi, Nicolae Dabija, Arcadie Suceveanu și alte personalități din Moldova. Sunt convins că domnul Nicolae MĂTCAȘ este, după cum au afirmat numeroși oameni de cultură, un poet elitist, de mare finețe și adâncime spirituală și în care iubirea este elementul primordial, sub toate aspectele, față de: neam, țară, semeni, natură, femeie, Dumnezeu. Creația domniei sale este a unui slefuitor de diamante, a unui artist care tinde permanent către o coloană a infinitului. Pentru ceea ce sunteți un român de excepție, un talentat scriitor, lingvist, poet, publicist, dascăl de excepție, politician patriot, rămâneți un strălucit exemplu de urmat pentru întreg neamul românesc. Fiindcă în curând veți împlini 80 de trepte de lumină și dăruire, primiți din partea noastră, călduroase îmbrățișări sufletești, împreună cu vie recunoștință pentru strălucita dvs. operă și activitate depusă în slujba propășirii neamului și a românismului în lume.

(Ionel MARIN, Președintele Asociației cultural-umanitare Bogdania)

Extrase din operă:

O țară am

O țară am, un neam am și o limbă,
Și-un dor de Alba ca de-un semn ceresc,
Chiar dacă potențații mă mai plimbă
Pe-un pod de vămi: român – moldovenesc.

La Chișinău când cântă ciocârlia,
La București ecou-i mă alină-n zbor.
La Chișinău mi-i dor de România,
La București de Basarabia mi-i dor.

Același neam, același plai, același grai
La București, la Herța, Cernăuți,
Chiar de-i străin în țara sa Mihai,
Ostracizat de-un neam de găgăuți.

La Cernăuți când cântă ciocârlia,
La București ecou-i ne alină-n zbor.
La Cernăuți mi-i dor de România,
La București de Țara Fagilor mi-i dor.

Același dor, același verde, -același nai e
La Ismail, Cetate și la Reni,
Chiar dacă-o Iudă-n carne vie taie
La rădăcina propriilor moșneni.

La Ismail când cântă ciocârlia,
La București ecou-i ne alină-n zbor.
La Ismail mi-i dor de România,
La București de setea din Bugeac îmi este dor.

Te uită, frumoasă valahă

Te uită, frumoasă valahă,
Cum ninge cu miei peste noi
Și miei se-adună-n troiene,
Troienele-n turme de oi.

Ascultă, frumoasă valahă,
Cum hăuie vântu-n fruntarii,
Cum urcă lupoalice pe creste,
Se-nhăituie cum palicarii

Și strânge-ți, frumoasă valahă,
Mioarele toate pe plai,
Strunește-ți și câinii, bărbații,
Și flinta pe-o buză de nai,

Și vino la paza cetății:
Onorul de-armân străjuindu-l,
Ne străjuie cinstea și numele
Olimpul, Moscopole, Pindul.

Te uită, frumoasă valahă,
Cum ninge cu miei peste noi
Și miei se-adună-n troiene,
Troienele-n turme de oi...

Rug

Ah, limbile-acestea de șarpe de foc
ce mi se preling de la tălpi până-n creștet
atunci, când o zi nu te văd,
sunt limbile rugului
cernând cenușa
osânditului la moarte,
iar fiecă zi nouă, în care-mi lipsești,
e-o amărâtă bătrână
ce-adună cu grijă
vreascurile vraște
și le-aruncă pe foc.
O. Sancta simplicitas!

Hai lumii s-o tăcem

Hai lumii s-o tăcem, iubirea noastră,
Căci lumea, dac-ar ști că ne iubim,
Ne-ar răsădi cucută la fereastră
Și-o cruce ne-ar ciopli în țintirim.

Hai s-o tăcem cum lebăda și-o tace,
Cum se iubesc, discret, doar trandafirii,
Și s-ascultăm cu inima, sagace,
În piept cum arde flacăra iubirii.

Hai s-o tăcem. S-o ocrotim, captiva.
Să nu cârtim în fața propriului destin.
Ne aibă-n pază sfânta Paraschiva,
Ne-nțelepțească sfântul Augustin.

Eu nu te pot împarte doar pe tine

Un pom sunt la o margine de drum.
Înfrunt semeț urgiile naturii.
Îl omenesc pe cel ce-amic sau fur i-i
Și nu-i cer nimănui nici-un uium.

Tu, trecător pribeag cu pas molcum,
Ia loc un pic sub ramii mei, vergurii,
Culege-un fruct cu strepedul răsurii
Și potolește-ți setea, cum-necum.

Ca un Hristos, împart culant preaplinul
Cu cel ce pleacă sau cu cel ce vine
Și-s fericit că-așa mi-a fost destinul.

Atavic, însă, îmi păzesc tainul:
Din mult- puținul care-mi aparține
Eu nu te pot împarte doar pe tine.

Din pom străin de-i vrea un măr a rupe...

Frumoasă ești cum nu mai sunt în lume.
Pari răsărită din Madame de Staël.
Te urc pe cel mai falnic pedestal
În crezul meu de unicat anume.

Ofrandă-mi dai, în rit penticostal,
Un suflet cast ca versurile postume
Și inocența trupului din spume.
Ni-s clipele atoluri de cristal.

Din pom străin de-i vrea un măr a rupe,
De-o fi să-ncerci a bea din alte cupe,
Avidă, voluptoasă, insolit,
Mă voi retrage, schimnic, într-un schit,
Regretul tău urmând să se disculpe
În tină, aducând a iz coclit.

Profil realizat de **Ionel MARIN**, poet, eseist, publicist, editor

Eugenia MIHU

Membră a Ligii Scriitorilor din Romania.

Poeta MiHU Eugenia s-a născut în satul ardelean Luncoiu de Jos, județul Hunedoara, la 21 aprilie 1955. După școala gimnazială a absolvit Liceul Teoretic de Cultură Generală „Avram Iancu” din orașul Brad. Cu ambiție și aplecare spre carte a ajuns contabil autorizat, înscris în CECCAR (Corpul Experților Contabili și a Contabililor Autorizați din Romania).

Mihu Eugenia spune cel mai bine despre sine: *„Sunt de pe meleagurile în care aurul strălucește printre pietrele din râuri, printre bolovanii de pe culmile dealurilor și în străfundurile galeriilor care ne brăzdează subsolul. Aur care lucește și în inimile locuitorilor pustiiți de închiderea minelor de aur și aruncați în bezna deznădejzii și lipsei locurilor de muncă. Sunt fiică de băieș, evident. Am urmat cursurile liceului din Brad, același liceu pe care l-a urmat Părintele Ardealului, Arsenie Boca, și am lucrat ca și contabil o viață de om. Acuma sunt pensionară, mai lucrez doar sporadic, ca și contabil autorizat. Sunt căsătorită, fără copii.”*

Debutul literar din 2016 a marcat-o pe viață și i-a dat imbold să scrie și să tot scrie și a urmat anul și cartea și cu fiecare volum descoperi cum sufletul poetei se descătușează și versurile curg râu ce se transformă în fluviu, în ultima carte.

Pentru reușita ei au contribuit și diplomele / distincțiile, care au împins-o să aibă încredere în poemele ei și să fie mai curajoasă în această lume a literelor, unde se scrie mult și puțini reușesc să treacă pragul spre o altă înțelegere a lumii în care trăim. Aceste diplome încununează visul ei de a scrie frumos și de a arăta oamenilor că undeva în Transilvania în Țara lui Arsenie Boca sufletul românesc, precum pasărea phoenix, nu moare niciodată și renaște în fiecare român de valoare.

Un adevărat hobby este și tehnoredactarea computerizată. Prin mâinile ei au trecut peste 50 de cărți, pe care și-a pus amprenta. Nu s-a dat în lături nici de la montaje audio-video și a avut colaborări cu compozitori și interpreți de muzică ușoară, populară și folk.

Volume publicate:

Debut literar: *„Punte spre inimi”*, Editura PIM, Iași – 2016; *„Curcubeu de suflet”*, Poezii, Editura Inspirescu, Satu Mare – 2017; *„Dorul lunii”*, Poezii și proză scurtă, Editura PIM, Iași – 2018; *„Crâmpoie de lumină”*, Poezii, Editura PIM, Iași – 2019.

Antologii: *Lirics et prosa*, Vol 1, Antologie de literatură contemporană, Emilian Lican, Editura Națiunea, București – 2015; ***Lirics et prosa***, Vol II, Antologie de literatură contemporană, Emilian Lican, Editura Națiunea, București – 2016; ***Vise târzii***, Antologie de poezie, Elena Buldum, Editura Dandes Press, Drobeta-Turnu Severin – 2015; ***Antologia Antologiilor Națiunea***, Antologie de poezie și proză, Cozmina Cosmean, Editura Națiunea, București – 2015; ***Surâsuri Înlăcrimate***, Antologie poetică, Corina Mihaela Soare, Radu Mihăilescu, Vital Prevent Edit, Drăgotești – 2015; ***Almanah Dor Mărunt***, Marin Toma, Editura PIM, Iași – 2015; ***Fel de fel de stihuri***, Antologie de poezie, Corina Mihaela Soare și Cristian Gruțoiu, Editura Hoffman, Caracal – 2016; ***Parfumul unei noi primăveri***, Antologie de poezie contemporană româno-italiană, Trandafir Sîmpetru, Editura Liric Graph, Făurei – 2017; ***Surâsuri în alb-negru***, Antologie de poezie, Corina Mihaela Soare și Cristian Gruțoiu, Editura Kitcom, Verguleasa – 2017; ***Valsând prin anotimpuri***, Antologie-calendar, Eugenia-Enescu Gavrilăscu, Editura Editgraph, Buzău – 2017; ***Valsând prin anotimpuri***, Antologie-calendar, Eugenia-Enescu Gavrilăscu, Editura Editgraph, Buzău – 2018; ***Valsând prin anotimpuri***, Antologie-calendar, Eugenia-Enescu Gavrilăscu, Editura Editgraph, Buzău – 2019; ***Poetica***, Antologie de poezie, Christian W. Schenk, Editura Dionysos, Norderstedt – 2018; ***Vis împlinit***, (Vis de taină) Antologie de poezie, Mirela Szabo și Manuela Cerasela Jerlăianu, Editura Ștef, Iași – 2018; ***Vis împlinit vol I***, (Întâlnire epico-lirică) Antologie de poezie, Mirela Szabo și Manuela Cerasela Jerlăianu, Editura Ștef, Iași – 2018; ***Clepsidra cu sentimente***, Antologie, Mariana Moga, Editura Emma Books, Sebeș – 2018; ***Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian***, Antologie, Eugenia Enescu-Gavrilăscu, editura Editgraph, Buzău – 2018; ***Scriitori români uniți în cuget și simțiri la Centenarul Marii Uniri***, Antologie, Eugenia Enescu-Gavrilăscu, editura Editgraph, Buzău – 2018; ***Dicționar de reliefuri literare românești***, antologie scriitori români contemporani, Mariana Moga, Editura Armonii Culturale, Adjud – 2018; ***Muzica sufletului meu***, Antologie de poezie, Florentina Danu, Editura Liric Graph, Făurei – 2018; ***Treptele speranței***, Antologie de poezie, Sibiana Mirela Antoche, Editura Lucas, Brăila – 2019; ***Dialog cu versul iubirii***, Antologie de poezie, Dorina Omota, Editura Ștef, Iași – 2018; ***Poeți și prozatori români în regal eminescian***, Antologie ediție de colecție, anul III, Eugenia Enescu Gavrilăscu, Editura Editgraph, Buzău – 2019; ***Flori de mai***, Antologie de poezie, Dănuț Deșliu, Editura Dandes Press, Drobeta Turnu Severin – 2019.

Reviste: *Ampretele sufletului*, Revistă de cultură și artă, Eugenia Enescu Gavrilăscu; ***Dor de dor***, Revistă literară pentru toate genurile și vârstele, Marin Toma; ***Poezia***, Revista de cultură poetică, sub egida USR, Fundația Culturală Poezia, Iași; ***Caligraf***, Revistă de cultură, sub egida USR, Centru Cultural Teleorman; ***Vitrina cu oglinzi***, Revistă de cultură, Publicație on line; ***Confluente literare***, Revistă de creație literară, Publicație on line; ***Dacia Magna***, Revistă culturală trimestrială, Publicație on line; ***Stelele Dunării***, Revistă Literară și de informație pentru toate genurile și vârstele, Publicație on line.

Recenzii: În reviste sub egida USR (*Caligraf*) și în cărți de autor (Camelia Ardelean, Florentina Savu și Diana Iordan).

Lansări carte: „Curcubeu de suflet”, Editura Ispirescu, Satu Mare – 2017, februarie 2017 la Brad; „Dorul lunii”, Editura PIM, Iași – 2018; iunie 2018, la București.

Activități culturale: Șezători literare, Școala altfel.

Diplome/Distinții: Diplomă de excelență, Antologia "Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian"; Diplomă de excelență, Antologia "Scriitori români uniți în cuget și simțiri, la Centenarul Marii Uniri", diplome de excelență de la mai multe edituri. Marele premiu la ambele secțiuni într-un concurs radio, locul 1 la alt concurs radio.

Referințe critice:

Cu toate că poemele sunt lipsite de figuri de stil sofisticate, "cosmetizate", ele au un puternic impact emoțional asupra cititorului, deoarece atuurile Eugeniei Mihiu sunt (pe lângă tehnica bună de care aminteam și amprenta personală în configurarea imaginilor artistice) sinceritatea și simplitatea. Ea se inspiră din marea paletă de culori numită viață și deține cheia poetică a naturaleții transpuse în versuri, cu care reușește să deschidă poarta oricărei inimi.

(**Camelia Ardelean** – www.ecreator.ro)

„Fiind contabil de meserie, doamna Mihiu Eugenia a îmbinat cifrele cu literele și a creat adevărate povești transpuse în versuri. Un creier are nevoie de informații pentru a se dezvolta. O inimă are nevoie de dragoste și iubire pentru a bate cu adevărat, așa cum ne transmite poeta în versurile sale. Iar viața are nevoie de prieteni care să o însuflețească. Mesajul cărții a fost unul simplu: să nu lăsăm cultura să moară!”, spune primarul comunei Luncoiu de Jos.

(**Călin Dud.** (www.accentmedia.ro))

„Citind versurile Eugeniei Mihiu, intri așadar în imaginarul ei, născut și dezvoltat în inima Apusenilor, iar tenacitatea pe care o pune în actul creației, în șlefuirea atentă a versului, este, desigur, o moștenire înscrisă în genele ei de moșii și strămoșii ei, băieși din tată-n fiu ce migăleau în a alege aurul din pânțele munților. Asemenea lor, Eugenia trudește în nopți nedormite, pline de gânduri și amintiri, întru șlefuirea versului până capătă strălucirea aurului strămoșilor.”

„Există în lirica Eugeniei Mihiu ecouri ale lecturilor sale de poezie romantică și preromantică, generatoare de poeme de iubire totală, până la sacrificiul suprem.”

(**Prof. Steluța Crăciun** – „Cuvânt cititorului” la volumul „Punte spre inimi”)

„Poeta Eugenia Mihiu posedă o imaginație lirică debordantă, precum și talentul și măiestria artistică imperios necesare pentru a realiza poezii impecabile, indiferent de tema abordată. Folosește cu pricepere elementele de prozodie, abordează un registru tematic și tehnic larg, precum și specii lirice diferite – satiră, pamflet, elegie, pastel, acrostih ș.a. Fie că transpune liric întâmplări trăite sau auzite, sentimente proprii sau ale altora, transmise cu intensitate maxima, fie că descrie locuri, peisaje, oameni sau mici viețuitoare, imaginile schițate cu pricepere prind viață, se dezvoltă rapid și reliefează, cu o puternică forță de sugestie și în același timp cu extrem de multă căldură, ideea de început. Melancolia este sursa principală a lirismului Eugeniei Mihiu, aflată într-un continuu periplu între pesimism și optimism, între năstrușnic și profund, între furtună și liniște, între durere și bucurie, între întuneric și lumină. Poezia ei este romantică, suavă, cu o cromatică bogată, de o gingășie aparte”

(**Tatiana Dragota** – „Cuvânt cititorului” la volumul „Punte spre inimi”).

„Originară din "țara lui Arsenie Boca și a lui Iancu cel vestit", cum însăși se prezintă, Eugenia Mihiu este o poetă viguroasă, cu metafore calde și expresive, abordând specii literare variate.”

„Demersul poetic pe care vi-l propun prin volumul "Curcubeu de suflet" este unul de mare impact emoțional, robust și delicat în același timp, o radiografie artistică a unui suflet generos și dăruit.”

(prof. Daniela Badea, București – „În loc de prefață” la volumul „Curcubeu de suflet”).

„Mereu cu grijă față de ființa ei, față de sufletul cititorului contemporan dar și față de spiritul clasicilor pe care îi iubește, această poetă face pas după pas către o calitate din ce în ce mai mare din punct de vedere semiotic și estetic.”

(Cecilia Birca, București – „În loc de prefață” la volumul „Curcubeu de suflet”).

„Dintr-un loc minuscul, marcat geografic în Țara Moșilor, țâșnește, pe verticală, până la înălțimi celeste, în mii de cuvinte, în mii de nuanțe, un suflet de îndrăgostită. Își plânge dragostea. De durere. Dar și de bucurie. Strigătul acesta sfâșietor are o forță estetică formidabilă. Impresionează. Stârnește compasiune. Admirație. Este axul unei poezii de o feminitate fascinantă. Al unui microunivers discret, elegant. În care yang a fost cândva rupt, fizic, de yin, dar diada și-a menținut unitatea, legăturile nevăzute fiind tot mai strânse și mai multe, dezvăluite, pas cu pas, într-o poezie scrisă în tipare tradiționale, clasică prin echilibru, armonie, coerență imagistică, cu nenumărate scilipiri stilistice extrem de ademenitoare.”

(conf. univ. dr. **Mirela-Ioana Borghin-Dorcescu** – „Prefață – Poezia ca argument existential” – la volumul „Dorul lunii”).

„Eugenia Mihiu, o poetă despre care cu siguranță se va mai auzi, nu contrazice cu nimic aceste afirmații. Ea se autodepășește în permanență, făcând cititorului „transfuzii” cu poezie de calitate, cu simțăminte ardente și mai ales cu sinceritate, pentru a-i „trata” acea parte ascunsă ochiului, dar fără de care existența ar fi imposibilă – sufletul.”

(Camelia Ardelean – Eugenia Mihiu – Poeta cu lacrima rotundă și „Dorul în ochi” – la volumul „Crâmpoie de lumină”)

Eugenia Mihiu, Punte spre inimi, Editura PIM, Iași – 2016: Cu prima sa carte, cea de debut, Eugenia Mihiu lansează o provocare iubitorilor de poezie. Încă de la primele versuri se vede foarte clar că stăpânește foarte bine dulcele vers clasic, cu toate că tot mai puțini creatori scriu în rimă. Volumul începe cu o siguranță de sine, un fel de spovedanie în gura mare și pe lângă „hachițe, am de toate”, dar recunoaște că „*Dumnezeu m-a miluit / Să fiu om bun, de calitate.*”. Practic primul poem poate fi considerat ca și o carte de vizită, prin care autoarea vrea să știm de la capul locului cu cine avem de-a face. Următoarea mărturisire vine să întrească imaginea unui om obișnuit, capabil să observe societatea în care trăim și că este o româncă, în adevăratul sens al cuvântului, care scrie în graiul strămoșilor aducând un omagiu marilor înaintași spirituali ai acestui popor. Un poem pastel cu aromă de poveste, o dramă încărcată cu regrete. Motivul, o femeie și un sat idilic ne arată singurătatea care bântuie prin satul românesc.

Poemul **„Colindul colțului de pâine”**, de un realism înfiorător, dezvăluie imaginea clară a dezrădăcinării și a zbuciumului celor rămași singuri cu dorul celor dragi la căpătâi *„De sărbători, cu fii, nepoți, ce-abia-ncăpeau în casă. / Dar au uitat-o, s-au tot dus, iar ziua către mâine / O-mparte, cum împarte pâinea, doar c-un pisic și-un câine.”*.

Pot să spun că o mare parte dintre poeme reprezintă întrebări și răspunsuri, pe care orișice om normal și le pune la un moment dat, precum în poemul **„Ce este...”** și mesajul care îl transmite este tulburător *„Ce este-n lume mai duios / Ca dragostea pentru părinți / Ce au ajuns neputincioși Sau, / poate, și-au pierdut din minți...”*. În mod direct autoarea se adresează cititorilor ei *„Voi, oameni dragi, cumva eroi, / Ce vă găsiți în ce am scris, / Grijiți-i, cât sunt lângă voi / Că astăzi-mâine-or fi doar vis.”* și îi îndeamnă să nu uite niciodată pe cei care i-au zămislit.

Autoironia apare în unele poeme și semnalez în **„Când te tăceam în drag”**. De la primele versuri *„Nu vreau să ne-mpăcăm, și poate că-i mai bine / Să mai păstrăm în noi doar cioburi și ruine...”* și până la final într-un ritm amar și cu o luciditate cinică își arată acceptarea unei pierderi definitive *„Dar ce să faci, iubire, că orișice învăț / Are dezvăț și lasă în suflet dăre grele / Și cioburi și ruine și zile lungi și grele.”*.

O altă latură interesantă descoperită în această carte este publicarea unui poem, scrisă de un alt autor și replica la acel poem. Un dialog în versuri despre condiția umană și neputința de a ieși din labirintul vieții. Primul poem **„Eu pot”** și al doilea **„Tu, POȚI, Mari, eu nu mai pot”**, scrise în antiteză, reprezintă un realism crud oglindit în lumea în care trăim.

În acest volum am mai descoperit acrostihul, o formă de poezie „cu țintă / destinație ascunsă, mascată”, ale cărei versuri au „în cap” literele dintr-un nume de persoană „pe verticală” sau un mesaj. Un capitol dedicat acestei specii literare ar fi dat o importanță mai mare poemelor.

Un poem m-a pus pe gânduri **„Debut în <60+>”** și cred că aceasta este cheia întregului volum. O viață trăită și poeme scrise răzleț în diverse etape ale vieții și care au văzut lumina tiparului destul de târziu.

Volumul de debut este parcă scris de un demiurg, care stă deoparte și urmărește cu atenție ce se întâmplă, dar nu transmite propriile emoții sau sentimente și parcă ar fi un purtător de cuvânt ce spune despre starea unei alte personae. Această detașare dau unor poeme o atmosferă reală și acest realism arată foarte precis locul și unde ne aflăm în timp și spațiu, stare accentuată de detaliile care întregesc întreaga dramă. Poemele nu au o tematică anume. Cred că mai multe poeme au fost scrise de-alungul timpului și așezarea lor în volum nu urmărește un model anume, practic o antologie cu poeme care au reprezentat-o în momentul debutului.

Acest prim volum de poeme mi-a transmis ideea *„Așa că vreau, cât mai sunt viu, / Să fiu român de omenie.”*.

Curcubeu de suflet, Poezii, Editura Inspirescu Satu Mare, 2017: Cu sinceritate vă spun că mă așteptam ca cea de a doua carte **„Curcubeu de suflet”** să ridice ștacheta și m-am bucurat peste măsură că nu m-am înșelat. Un vers, așa spune eu, memorabil, reprezintă cartea de vizită a poetei *„De-atâta sete de frumos, m-aș face slovă într-o carte”*.

La fel ca și în primul volum, poarta spre universul poetic marca Eugenia Mihu se deschide cu poemul **„Lacrimă de ceară sfântă”**. Definiția consacrată pentru lacrimă

În „Dicționar de motive și simboluri literare” de pe site-ul ro.scribd.com „Picătura ce moare evaporându-se după ce a adus o mărturie, un simbol al durerii și intercesiunii” se potrivește ca o mânășă. Acest poem cuprinde o încărcătură emoțională aparte care se transmite în versuri alese ce pur și simplu învăluie cititorul cu căldură și speranță.

O temă principală a creatorilor de poezie, debutanți târziu și specific femeilor, este „lacrima” care în principal ascunde regretul, neputința de a depăși faza de observator lucid a lumii în care trăim. Începând cu o declarație pur feminină *„De-atâta dor și-atâta drag m-aș cufunda, tăcută,-n seară”*, *„De-atât pustiu și-atâta dor m-aș face una cu înaltul”* unde sentimentele se împrăstie nestăvilite și trece la o altă latură a existenței umane *„De-atâta pizmă primprejur m-aș izola în veșnicie”*. Legătură dintre dor și veșnicie duce spre conștientizarea liantului existenței umane și reprezintă o unificare spirituală specifică ființei supreme de pe această planetă oglindită în versurile *„De-atâta drag, de-atâta dor, de-atâta sete de iubire, / M-aș deghiza într-un fior, m-aș agăța de-o amintire”*.

Metafore de o rară gingășie în poemul *„Fântână din Frunze și lacrimi”*. Frunza se naște din muguri și moare împrăștiată de vânt și fântâna care are un izvor de lacrimi menită să aducă alinarea *„Eu o să fac, iubito, din lacrimi o fântână / Să spăl nemângâierea și rănilile ce dor.”*.

În poemul *„Claustrofobie”* descoperi singurătatea trăită la extremis și este asemuită ca într-o *„...colivia rece în care-mi doarme zborul”* unde apăsarea devine *„Suspîn și-amărăciune îmi gătuie căutarea”*. Spre final poemul explodează *„În beznă cea adâncă pot pipăi lumina”*, prin care se dezvăluie că peste toate vicisitudinile aceste lumi, precum și în sufletul celei care scrie poeme, nu dispăre niciodată speranța.

Sentimentul profund al singurătății din *„În noaptea asta”* explodează *„În noaptea asta urlă vântu-n mine”* și ultimile versuri ne lasă fără replică *„În noaptea asta nu mai simt nimic, / Doar am murit și-o să mai mor un pic...”*.

O altă confesiune despre dimensiunea singurătății în poemul *„Când plâng viorile pe strune”* asemeni unui cântec trist ce-ți face pielea de găină *„Iar visu-mi moare, interzis, / Rămâne vis, în somn, în gând...”*.

Personificările și asemănările neobișnuite din poemul *„Sunt o rugă”*, cum ar fi *„Sunt o aripă de vulture”* sau *„Sunt o frunză din pădure”* sau *„Sunt o notă dintr-un cântec, / Un cuvânt din poezie, / Sunt o rugă, sunt descântec, / Sunt o dragoste târzie.”*, sunt menite să ne transmită mesajul că suntem trecători și frica din noi răbufnește și ne stăpânește aproape în toată existența noastră de ieri, de azi și de mâine *„Și am mii și mii de frici. / Și mi-e teamă c-am să mor / Însă și de viitor.”*.

O altă temă lirică este „dorul” atât de autocuprinzător și acceptat cu fiorul său unic ce se manifestă diferit în funcție de spiritul fiecăruia. Mesajul din *„Du-te dor!”* este unul de abandonare și prezintă un șir lung de motive prin care ar vrea să renunțe la dorurile care o bântuie și să fie transformate în *„De astăzi tu-mi vei duce dorul, iar eu voi fi, din nou, firească.”*.

Poemul *„Pribeag”* propune versuri cu semn de întrebare, iar răspunsul ne revine să-l descoperim noi cititorii. Aceste întrebări meșteșugit spuse *„Iubitule, să vin la tine? Mă vrei în lumea fără lume? / Mă vrei în lumea fără patimi, fără-nceput și fără nume?”* și *„Iubitule, la tine-n suflet mai plânge dorul cu iubire / Ori lacrimile-ți inundat-au și colțul meu de nemurire?”* și în final vine ca o ușurare *„Eu îți transmit că-n lume-i soare, sunt ierni și primăveri senine, / Iar viața merge înainte și fără noi, și fără tine. /*

Și fără mine se iubește, și-n lume-i bine fără noi. / Iubitule, pribeag prin ceruri, mă vrei în lumea de apoi?”.

Surprinzător, autoarea face o confesiune că nu se consideră poet. Când spune despre sine adaugă cu ironie că în această societate bântuită de *«De "prea-slăviți" și "prea-nțelepți" / Și "prea deștepți", și prea, și prea, / "Prea talentați, corecți și drepți", / "Prea buni" în lumea asta rea.»*. Concluzia o spune chiar ea *„Eu nu-s poet și nici n-am zis, / Doar scriu cu sufletul și pana, / Și dacă, poate, m-ați proscris / Eu totuși scriu. Și-accept dojana.”*. Și îmbucurător este faptul că deși nu se consideră poet, Eugenia Miha scrie și iar scrie și acceptă orișice părere, ca să nu spun dojană.

După o anumită vârstă simțim tot mai tare doru de părinți și de bunici, care prin grija lor ne-au marcat mersul vieții și fiind o credincioasă privește viața de apoi ca o regăsire cu cei dragi *„Dar mă voi regăsi cu ei, / Ne-o strânge-n brațe în tăcere / Și-atuncea eu și dragii mei / Ne-om bucura de revedere.”*.

Câteva poeme, adevărate scrisori în versuri, scrise pentru prietenele ei, lucide și pe alocuri cinice. Pare o descărcare și spune tot ce ar fi dorit să spună și nu a spus până acum, deși conștientă că această sinceritate va fi sfârșitul unei prietenii *„Acuma plâng, de indignare, de ciudă, poate, și de milă, / Știu că spunându-ți toate astea, mi se închide,-n nas, o filă / Dar, zău, nu pot să tac, Femeie, iar lacrima îmi e de sânge / Și te sărut ca pe o soră și inima mi se cam frânge...”*.

Scrie cu plăcere rondeluri, care sunt presărate pe ici colo și cuprind diverse teme literare, de la anotimpuri până la sentimente și legătura spirituală între anumite întâmplări și legăturile umane.

Am descoperit un poem lung cu titlu **„Antologie de poezie”**, unde trece în revistă pe cei care i-a avut alături într-o antologie tipărită pe bune. Cred că înainte de a debuta Eugenia Miha a publicat primele versuri într-o antologie și această primă ieșire în lume a marcat-o profund încât a ținut să lase amintire acest moment, iar încheierea este măsură *„În inimă vă port și-acuma, în creier și-n... hipotalamus / Și vă iubesc, căci pentru mine, voi toți sunteți... / GAUDEAMUS!”*.

Autoarea are o puternică educație creștină, cu siguranță din familie și această stare de evlavie se regăsește în mai multe poeme, care transmit mesajul de la regăsire a unei morale creștine care încet încet se pierde în această lume aflată într-o perpetuă transformare și e lung drumul până la o puritate spirituală.

Acest volum de poezie are o majoritate de poeme scrise în ton elegiac. Titlurile poemelor intuite foarte bine condesează mesajul, iar versurile foarte lungi permit metafore ample pentru transmiterea de emoții și sentimente. Spre deosebire de primul volum autoarea dezvăluie cu sinceritate ce gânduri o bântuie și cum îi privește pe cei din jur și cum crede că este privită.

După câțiva pași firavi pe calea descoperirii emoțiilor intense a descifrării dorului sălbatic din volumul **„Punte spre inimi”** în acest volum confesiunea se descătușează. Fără îndoială că meritul revine și cititorilor care i-au citit și apreciat poemele și i-au dat imbold să-și deschidă sufletul și să continue să scrie.

Dorul lunii, Poezii și proză scurtă, Editura PIM Iași, 2018

Prin cea de a treia carte Eugenia Miha mai face un pas înainte și ne dezvăluie și câteva proze scurte. Cartea are două secțiuni, poezie și proză, dar fără o delimitare între ele.

Prima secțiune începe cu poemul **„Torța iubirii”**, o declarație de dragoste nestăvilită. Încă din primele versuri simți cum te pătrunde energia pozitivă și jocurile de cuvinte *„Ce-ai făcut, ce mi-ai făcut”* dă un ton jucăuș unei confesiuni ținută sub tăcere mulți ani și modul cum o spune te îndeamnă, te trage de mânecă să te adapi la energia metaforelor.

Și cum mă așteptam să întâlnesc ceva nou apare primul poem fără rimă. În versuri îndrăznețe iubirea prinde viață și tensiunea transmisă de poem îți dă impresia că ești la vizionarea unui film. Se pare că acest stil ușor jucăuș o prinde *„Zău, nu mai știu, dar aștept... / La celălalt capăt de linie aștepți tu, zgribulit? / Dacă mai reții, spune-mi: ce așteptăm, / să pleci spre mine sau...să vii?”*. Aceste descătușări încărcate de iubire, prin care ne spune, recunoaște *„... să te iubesc e-a mea menire.”*. Credința necondiționată în iubire este accentuată în versurile *„Iubire, încă două vorbe: te vreau și-n lumea viitoare / Te vreau și-aici, te vreau, iubire, în lumea asta călătoare!”*.

Mai există o altă temă la fel de puternică, care este legată de însăși conștiința autoarei, aceea de a protesta împotriva lucrurilor rele ce se întâmplă în jurul nostru. În poemul **„Plânsetul pâinii”** trece în revistă personificând pădurea, apele, ogorul înstrăinat și toate organele omului plâng și localizează acest plâns ridicat la prag de națiune *„Și din lacrimile strânse, plânge, susurând, izvorul. / Plânge România-ntreagă, plânge Marea noastră mare / Când Izvorul o sărută și îi dă lacrimi de sare.”*.

Luna ca și simbol al măsurării timpului este prezentă în universul poetic propus de Eugenia Miha. În acest context luna este martora tăcută a unor gânduri nespuse, a unor emoții refulate și a unor sentimente ascunse.

Cea de a doua secțiune, de proză scurtă, începe cu povestirea „Iuliana”. Povestirea se caracterizează în principal printr-o descriere amănunțită a detaliului, de la cele mai mici cotloane ale unei încăperi și până la cele mai intime gesturi ale personajelor. Deși bine scrisă, povestirea mi se pare prea statică, nu stârnește fiorul pe care unele poeme îl transmit. Pare mai degrabă un tablou pictat din dorința de a mai învăța ceva.

Și în celelalte povestiri apar secvențe de viață scrise impecabil, dar spun eu, lipsite de energie. Din păcate, din lipsa dinamicii, după ce le-ai citit nu-ți vei mai aduce aminte niciun amănunt.

Nu mi se pare o idee prea bună de a le alătura povestiri unei cărți cu poeme, raportate la poezii, prozele le consider încercări literare, dar mă rog voia creatorului este sfântă. Exceptând dialogurile, prozele scurte sunt mai degrabă poeme în proză și acest lucru le crește valoarea literară.

Pot fi acuzat că nu am înțeles mesajul uman din aceste povestiri, dar pot să spun cu mâna pe inimă că după ce am citit am simțit că încep să o cunosc mai bine pe autoare.

Acest al treilea volum de poeme este pe departe cel mai bun și cred că Eugenia Miha, cu condiția să continue, va lăsa o urmă bine definită în literatura feminină și nu numai de la noi.

Crâmpie de lumină, Poezii, Editura PIM Iași, 2019: Cu fiecare volum, Eugenia Miha a crescut în patru ani câți alți în douăzeci. Faptul că și-a propus să se autodepășească, cel de-al patrulea volum **„Crâmpie de lumină”** poate fi considerat,

după opinia mea, cel mai reușit din punct de vedere al expresiei poetice și arată cel mai bine spiritul vulcanic ce o mână să scrie fără oprire, de parcă ar fi ultimul lucru de făcut pe lumea asta.

În primul poem **„Nu mă strivi!”** se observă o schimbare de ton, o atenționare *„Nu mă strivi sub talpa ta, căci nu sunt o furnică,”*; *„Nu mă strivi cu-al tău papuc, căci sufletul mi-e floare”*; *„Nu mă călca, nu mă zdrobi, nu mă-ndoi de spate,”* *„Strivește-mă cu gura ta, cu-a buzelor dulceță, / Că-s roua pură de pe flori din zori de dimineață, / Sărută-mi talpa la picior și ia-ți, astfel, tributul, / Chiar dacă știu, voi schiopăta, să nu-ți strivesc sărutul.”*, prin care atrage atenția că s-a născut femeie și vrea să iubească și să fie iubită cu respect și demnitate umană.

Pornind de la titlul acestei cărți, cu sinceritate vă spun că m-așteptam ca tema principală să fie lumina. Eu văd în acest element ca o clarificare a unor sentimente și a existenței umane *„Că înc-o zi prin viață treci / Pe puntea șubredă, subțire.”*, ca și cum exprimăm de multe ori *„e clar ca lumina zilei”*.

O altă surpriză, erotismul din poemul **„Verde”**. Nu un erotism vulgar ci unul firesc pentru o femeie coaptă, care înțelege pe deplin dragostea și dorul *„Peste sânii mei se scurge / Verdele ochilor tăi, / Bisturiu cu lama boantă, / Crater aruncând văpăi.”*. Fiorul îmbrățișărilor dintre iubiți pe care le transmite poemul este accentuat în versurile *„Când mijlocul mi-l încingi / În îmbrățișări de clește / Și mă legi cu mii de chingi / Mintea mea nu mai gândește.”*. Și când vorbește de „guriță”, cu o candoare fără egal te avertizează și practic te lasă fără cuvinte *„Doar gurița, ah, gurița, / Gângurește poliglot, / Dar cu limba (românească) / Spune tot, alintă tot.”*. În același context se încadrează și poemul **„Ce mi-ai face?”**, care curge ca un cântec, iar jocul de cuvinte *„Ce ți-aș face de te-aș prinde!”* cu *„De m-ai prinde ce mi-ai face”* dă impresia că poezia este scrisă de o adolescentă plină de elan ce descoperă pentru prima dată fiorul primei dragoste. Pentru a îndepărta dilema adolescentină câteva versuri mai încolo schimbă registrul și ne spune cât se poate de serios *„Și nu vezi că io-s o doamnă / Și-s cam în a vieții toamnă,”* că are o mare dilemă *„Tu mă prinzi sau te prefaci / Că ești stângaci? / Tu mă prinzi sau te prefaci, / Ca să mă-mpaci...”*.

Din volum nu lipsește acrostihul, un gen literar care o prinde foarte bine. Un poem care transmite un sentiment patriotic care te răscolește dacă te simți cu adevărat român *„La întretăieri de drumuri și de doruri, de poveste, / A pus Dumnezeu o țară, un tărâm cum nu mai este.”*.

Poemul *„Numele tău”* pare o scrisoare de dragoste, un periplu de păstrare a unei iubiri încifrată într-un nume, care face o călătorie inițiată de la *„frunza de tei”* la *„petale de trandafiri”*, apoi pe *„aripa unui porumbel”* și ajunge la *„lacrimă”*. După ce *„Ți-am scris numele pe o lacrimă,”* și cum nu-i place să lase totul în aer la voia sorții, versurile de final pocnesc ca un bici și nu mai lasă loc de îndoială *„și numele tău nu se va mai pierde, / ci va dăinui de-a pururi în inima mea. / Numele tău e scrijelit pe inima mea.”*.

Umorul fin îl descoperi acolo unde te aștepți mai puțin. În poemul **„Plângi”** o lacrimă se transformă în perlă, apoi în pârlă *„ce alunecă șerpește pe obrazul tău”* și continuă cu haz *„Să inunde biata ta inimioară, / precum a fost inundate Titanicul,”* și

cum ne-a obișnuit rezolvarea din final ne va smulge câteva zâmbete ca să nu spun un hohot de râs „*Mai dă-te-n iubirea mea / și plânge-mă, dacă ți-e dor!*”.

Umorul din poemul „Iartă, Doamne!” e atât de tonic încât l-am citit de mai multe ori. O spovedanie scrisă parcă în joacă te face să râzi din toată inima „- *Nu am multe, bre părinte, doar mi-am înșelat bărbatul, / Dar... nu-i grav, că el nu știe, numai jumătate satul / Și nici n-am greșit adesea, de vreo 18 ori pe lună, / Cred că n-a putut nici Domnul în caiet să mi le pună.*”.

Cred că poemul „***Din tine, poezie***” este cheia acestui volum și eu, dacă era după mine, l-aș fi pus la deschiderea cărții. Ne spune hotărâtă și fără echivoc în versuri frumoase și emoționante că poezia i-a marcat viața și că de fapt am putea spune fără exagerare „supraviețuire prin poezie”. Această recunoaștere vine ca o spovedanie „*Din tine, Poezie, mă hrănesc și zbor spre cer alături de tine,*”; „*Ești, Poezie, un fior preasfânt, ești lacrimă din ceară picurată.*”; „*Din tine, Poezie, mă adap, căci sunt drumețul rătăcind prin pustă,*” și iar mă repet, dar versurile din final chiar că mă cutremură „*Cu tine, Poezie, vreau să mor, să ne îngroape cu aceeași jale, / Eu să migrez pe lună, sau pe-un nor, iar tu...să-ngropi cu / farmecele tale.*”.

Patru cărți de poeme lecturate de mai multe ori. Prima dată le-am sorbit pentru a-i cunoaște poezia, a doua oară le-am cântărit, iar a treia oară le-am simțit fiorul. Am certitudinea că vom mai auzi de Eugenia Miha, prin poemele scrise de ea.

Profil realizat de **Nicolae TOMA**,
Prozator, poet, critic literar, journalist

Marius Daniel MIHU

S-a născut în anul 1969, la Ploiești. Pasiunea pentru literatură o are din copilărie. O altă pasiune este istoria pe care o continuă și acum fiind doctorand la Universitatea VALAHIA din Târgoviște la această disciplină, deși este inginer și lucrează ca muzeograf la Muzeul Petrolului din Ploiești.

Cărți publicate:

- *Istoria jurnalisticii prahovene*, în monografia *Ploiești-Orizonturi Culturale*, de Nicolae Dumitrescu
- *Spațiu de lumină*, poezie, Editura Prometeu, Chișinău, 2008;
- *Moarte și iubire*, poezie, Editura Karta Graphic, Ploiești, 2008;
- *ContraAatac de cord*, poezie, Editura Karta Graphic, Ploiești, 2010 și 2015;
- *Idei în marșuri*, poezie, Editura Karta Graphic, Ploiești, 2013;
- *Serviciile secrete ale... memoriei*, poezie, Editura Karta Graphic, Ploiești, 2017;
- *Irizări din alte zări*, poezie, Editura Tritonic, București, 2019, în colecția *Poeți cu atitudini*, a cnaclului *Atitudini* din Ploiești.

Premii literare:

- Concursul de poezie *Adrian Păunescu*, 2017: Mențiune;
- Festivalul Internațional de creație *POESIS*, 2017: Premiul *Nicoleta Arturo Sîmpetru*;
- Concursul de poezie și cantece religioase (ediția-I-a), Reghin, 2015: Premiul Special al Juriului;
- Concursul de poezie social-patriotică *Port@Leu*, București, 2015: Laureatul concursului;
- Concursul Festival Internațional de Poezie *Renata Verejeanu*, Chișinău 2015: premiul Cnaclului *Grai Matern*, la secțiunea – poezie de autor;
- Toamna Culturală Apollon, Concurs internațional de creație literară *Vis de toamnă*, Urziceni, 2014: Premiul Special *Ion Vatamanu*.

Activitate publicistică:

- *Informația Prahovei*, din 1995, redactor;
- *Telegraful de Prahova*, colaborator;
- *Jurnalul de Prahova*, redactor;
- *Flacăra lui Adrian Păunescu*, din 2004, colaborator – redactor.

Premii jurnalistice naționale:

- Premiul doi pentru cel mai bun reportaj – București – 7 august 1999;
- Premiul întâi pentru cel mai bun reportaj – București – 18 august 2001;
- Premiul special pentru cel mai bun reportaj – București – 4 august 2002;
- Premiul întâi pentru cel mai bun reportaj – București – 8 august 2003.

Referințe critice:

Stihuri dintr-un alt veac, prezentare la volumul *Spațiu de lumină*:

În martie, grăbit, ziaristul Marius Daniel MIHU iese, în sfârșit, în public, cu un volum de versuri care-i marchează debutul. Ni-l oferă ca pe un trofeu, cucerit parcă după o luptă aprigă. Dar nu este, cred, produsul unei mode care bântuie o parte a oamenilor de presă, preocupați să dovedească faptul că pot face și altceva în afară de corvoarda jurnalistică. El ne prezintă, certamente, expresia unei stări, iar nu a unei conjuncturi, deși, cum se va vedea, multe din versurile sale au și un caracter circumstanțial.

Aflat în lucru, la Chișinău, de mai bine de o jumătate de an, "Spațiu de lumină" este ca o carte de identitate, arătându-ni-l pe tânărul autor așa cum este: sincer și direct, iubitor și grijuliu, vesel și trist, amarnic și tolerant, neliniștit și tandru. Adică un om care trăiește în prezent, fiind marcat, evident, de meandrele vieții pe care le-a străbătut pieptiș, fără să se plângă, dar și fără a rămâne prea mult îndatorat.

"Spațiu de lumină" este doar un titlu generic, fiindcă volumul nu conține în el exprimări poetice iluminant-optimiste, mai degrabă având, pe alocuri, tonuri înflăcărat-patetice și/sau elegiac-romantice. Cantitatea de versuri înmagazinată aici este însă impresionantă, pentru un volum de debut, obligându-l pe autor să-l secționeze în trei părți, care pot fi luate ca tot atatea volume separate, chiar dacă, stilistic, și, parțial, ideatic, fac foarte bine corp comun. Faptul că poetul nu mai e atât de tânăr poate fi un răspuns și totodată un indiciu asupra mai vechilor sale preocupări în domeniu, pe care n-a dorit, după știința mea, sau n-a ajuns să le promoveze, cel puțin în perimetrul imediat al activităților sale. Acum, la Chișinău, unde se tipărește, cartea este recomandată generos de academicianul Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, și de publicistul Vasile Tărășeanu, de la Cernăuți, ambii Cetățeni de Onoare ai Municipiului Ploiești, care, se pare, îl cunosc bine pe Marius Daniel, în primul rând în calitatea lui de ziarist, prezent adesea la diverse manifestări culturale.

Prin urmare, avem de-a face cu un volum masiv, neobișnuit pentru stadiul acesta de afirmare, care conține versuri redactate în stil clasic, cu ritm și rimă, la care ține, dar pe care uneori le eludează, furat de fluxul ideilor. Primul popas poetic intitulat, cam neinspirat, "Esența de amănunte", include, în majoritate, versuri de dragoste, în care dezvoltă acest sentiment, aproape monografic, pe paliere diverse, oferind mărturii devoalate la intensități și în stadii diferite, pe filiera unei relații de cuplu, cu manifestările ei alambicant-nazuros-cordiale. În unele, "se aud" ecouri din Eminescu și, cu deosebire, din Adrian Păunescu, mai ales în privința formelor lexicale: "Atât de singur pe traseu,/ Lăsat la voia unei frângeri,/ Ai fost mereu destinul meu,/ Cutremur și vulcan, și înger (...)/ Sistem solar incendiar,/ Cu vămi spre care totu-i rece,/ În umbra ta voi bate iar/ Verdictul unui timp ce trece" ("Busola"). Adesea, alcătuirile au caracter epico-discursiv, uneori digresiv, diminuând emoția, deși există și realizări

consemnabile: "Delir de ploi, împresurand statui/ În loc de gând să le întoarcă-n soarta,/ Tu mai ești,/ Nu mai exista, nu-i/ Pe nicăieri iubirea noastră toată./ Ar fi suficient ca să te strig/ Și știu că ai veni chiar și din moarte,/ Dar buzele cu limpeziri de frig/ Mi-ar murmura că te-am pierdut din toate" ("Ubita").

Când autorul nu se complică, din punct de vedere formal, și apelează la structuri prozodice simple, impresia e mai puternică, fiindcă se face mai mult loc elementului poetic pur: "Doar când marea ploua/ Lacrima e rouă/ Valul ia iubire/ Către nemurire/ Și în cer plâng stele/Simfonii rebele,/ Tu rămâi fereastra/ Către viața noastră,/ Zărilor de ceață, /Dincolo de viață" ("Roua-lacrimă"). Nota generală tinde să o dea dorința de a trata o stare, în complexitatea ei, iar nu preocuparea de sublimare a expresiei și, consecutiv, a emoției.

În cea de a doua parte a cărții, "Lumini de lacrimă în ochi de stea", este vorba tot despre iubire, dar împărtășind acest sentiment cu referire la țară, la istoria și oamenii săi. Aici se afirmă tranșant patriotismul poetului, chiar dacă versurile sunt pândite de un anumit convenționalism, și de aceeași influență retorică, de tip păunescian: "Frontiera n-are loc,/ Între noi și n-are forța/ Să despartă acest foc/ De primordială țară./ Ploaia a unit aici/ Tot ce Prutul mai desparte/ Și vă pot numi amici/ Dinspre viață către moarte" ("Mister în Nord"). Sunt preluate și unele simboluri naționale, mai mult sau mai puțin contestate, încercând astfel să dea, indirect, replica unor atitudini potrivnice viziunii tânărului autor ce se încarcă de o aură contestatar-romantică: "Memoria s-a încăierat cu timpul,/ Arhivele vorbesc, dar mincinos,/ Românii și-au trădat din nou Olimpul,/ Și spun ce alții vor să pară glorios./ Din harta frântă, România Mare,/ Eroii necunoscuți revin învinși,/ Când Mareșalul lor din Est răsare/ Pe lista permanenților proscriși" ("Statuia Mareșalului necunoscut").

Tonul și simțirea poetului sunt, sau par a fi, autentice. Educația sa, vizitele dese în Basarabia și Bucovina, chiar ascendentele sale, căutate dincolo din Prut, îi conferă legitimitatea unui asemenea discurs, transpus în sithuri cu reverberații ce trimit cu gândul la un alt veac.

Nu mult diferit sună "Recviemul pentru puritate", cum se numește cea de a treia parte a cărții. Deși mai preocupant reflexive, aceleași repere ideatice sunt prezente, dar expresia este mult mai așezată și mai îngrijită: "O floare/ Coboară la vale,/ Sărută pământul/ Întâmplărilor sale./ Un munte/ Cu piscuri profunde/ Se duce o vale/ Mări de cer să scufunde/ O umbra/ De trup se inundă,/ Se pierde oriunde/ În lumina profundă./ Un, una/Duc Soarele, Luna/ În alta secunda/ Împreună întruna" ("Un, una). Rod al unei construcții atent ordonate a întregului volum, cuprinzând texte cumpănite, ca mesaj și atitudine, aici, în această din urmă parte a sa, chiar și o undă de speranță se întrezărește mai viu și mai direct: "Dar o speranță mai rămâne casta/ Și drumul ei eretic este pur,/ Salut, iubire, azi, din jungla noastră/ Că are firea ta cel mai frumos contur/ Atât cât sufletul e marea șansă/ Fără de care mai nimic nu e corect/ E necesar să simți că-ți pasă/ Și viața lumii trece și la tine-n piept" ("Ca sufletul"). Să nu ne facem însă iluzii, poetul-jurnalist este un luptator veritabil, iar lacrimile sale, izvor al suferinței sufletului, traduc doar o stare de moment, fiindcă "Între inimă și lacrimi/ A rămas același pod,/ Au ramas aceleași patimi/ A rămas ceva în fond/ Situația globală/ A rămas în amănunt,/ Viața este o răscoală/ Ce se-nabușă trecând" ("Peste viața tuturor"). În esență, aceste versuri sunt, sau lasă impresia a fi, o concluzie a întregului volum de care autorul a dorit să se servească în final, pentru a nu crea dubii, privind poziția sa ca român și cetățean al acestei țări. Ba, mai mult,

pentru a fi mai explicit, el așează pe coperta a doua a cărții harta României mari și un catren lămuritor.

Așadar, dispus să se poziționeze într-un posibil orizont de lumină, tânărul nostru debutant pare a se concentra mai mult spre zonele penumbrei, căutând acolo, într-un stil eminamente jurnalistic și mai puțin poetic, (amintind, într-adevăr, de un alt moment al istoriei, aproape uitat), răspunsuri la întrebări ale sufletului, dar mai ales la trebuințe și marile nevoi ale neamului și ale vremii. Poate și din cauza editării sale la Chișinău, Marius Daniel a simțit un apetit special pentru tonul naționalist-justițiar, găsindu-și, poate involuntar, un suport în meseria sa cotidiană, dar și în exemplul direct pe care i l-a oferit magistrul său, Adrian Paunescu, pentru care se vede că are o admirație necenzurată. Nu-i imputăm nimic, fiecare are idolii săi pe care și-i alege singur, doar că n-a supravegheat cu mai multă grijă expresia, canalizând-o spre propriul izvor, și n-a fost suficient de selectiv atunci când a lăsat să se strecoare unele poezii pletorice care-i subțiază satisfacția unui debut ce putea fi, ținând seamă de înzestrarea sa, cu mult mai reușit și mai consistent.

(**Nicolae DUMITRESCU**, Cărțile Ploieștiului)

Despre volumul **"Spațiu de lumină"**: Poeziile lui Marius Daniel Mihu se constituie din două axări convergente: pe motive social-naționale și pe teme existențiale mai generale, poetul fiind obsedat de misterul vieții și al morții, al bucuriei și al tristeții, al nemărginirilor și limitelor. Autorul urmează niște "cărări care merg spre adâncime". E calea cea mai potrivită și luminoasă de Necunoscut, pe care Marius Daniel Mihu o străbate cu simțul disciplinei și cu sinceritatea deplină a mărturisirii.

(Acad. **Mihai CIMPOI**, președintele Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova)

Dinspre rătăcirile astrale: Indiscutabil, acest tânăr Marius Daniel Mihu, este înzestrat cu mult har poetic din care cauză, în unele momente inspiratorii, domnia sa nici nu știe ce să facă cu abundența din el, riscând astfel să fie aruncat în groapa cu lei. Sunt sigur că timpul îi va da unitățile de măsură necesare întru nerisipirea Ființei. Scrise în dulcele stil clasic poeziiile lui vin să zdruncine, să răstoarne, să demoleze construcțiile unei comodități cenușii în care ne complacem sau ne cramponăm din considerente aleatorii, ridicând în locul lor statuile Mareșalului Necunoscut.

Cel puțin două dintre ele, din care citez câte o strofă:

"Ființă cu stare de rană/ În ultimul loc pe pământ/ Te simt cum cobori către toamnă/ Sub pansamente de vânt..." (**Iubire la scenă deschisă**) și

"Adunări și scăderi/ Pe sub ape sunt munții/ Și departe, în ieri,/ Au români Cernăuții..." (**Depart, în ieri**)

Stau mărturie și certitudine că Marius Daniel Mihu are viitor literar. Doamne, ajută-!l

(Acad. **Vasile TĂRÂȚEANU**)

Prefață la **Contraatac de cord:** Dacă **Adrian PĂUNESCU** n-ar fi existat, și dacă – forțând în continuare acest exercițiu de nevinovată amnezie, propusă deliberat – am fi luat contact cu poezia lui **Marius Daniel MIHU**, am fi spus – probabil – că ne aflăm în fața unui poet expresiv, carismatic, chiar de o anumită importanță, iubitor al contrastelor și contradicțiilor, dar și al vutelor largi prin sensurile multiple ale

cuvintelor și frazelor, prin științe și domenii ale cunoașterii, aparent incompatibile cu poezia, aduse cu pricepere și fantezie în versuri, pentru a-și explica propriile viziuni și voințe. O poezie „tăiată precis”, inclusiv fonetic, de aceea cantabilă, cu posibilități mari (asemănător, să zicem, poeziei lui Dan Verona) de a fi pusă pe strune de chitară. Dacă, numai dacă!!!!

Adrian PĂUNESCU a existat, așa cum a existat și „țara frumoasă”. El are locul său de vârf, binemeritat, în cultura română, în lirica românească și cea universală. Și atunci, ce este și unde este **Marius Daniel MIHU**?

Este pur și simplu un poet talentat, îndrăgostit până peste cap de versul păunescian. Atât de îndrăgostit încât riscă, asemeni fluturilor care se apropie prea mult de becul aprins, să fie mistuit de căldura și „flăcările” acestuia. În puține cazuri, din prezentul volum, reușește să iasă de sub „tirania” manierei de a scrie a maestrului său. În rest, în aceiași „cheie”, atacă cu aplomb tema iubirii de toate culorile: de femeie, de dreptate, de oameni năpăstuiți, de neam cu figurile sale proeminente. Și o face cu o dexteritate și cu un simț deosebit al limbii, cu reale profunzimi de sens, reușind să realizeze poezii frumoase, deși distanța față de maestrul „generației în blugi și al tineretului în adidași” este vizibilă. Am reținut poemele: „Am rămas”, „Iad de sensuri” (versul „Izvor pentru condiția umană” mă duce la același poet invocat), „Memoria luminii”, „Interior”, „Pierdut” (unde, de asemenea, versul „Libertatea de a fi” mă duce cu gândul la volumul lui A.P. „Infrațiunea de a fi”), „Război și pace” (Tolstoi?), „Materia contrară”, „Ceartă”, „Am venit”, „Fulger de veghe” (Flacăra de veghe?), „Vine vârsta”, „În centru la nimic”, „Rezultat final”, „Scăderea care crește”, „Cu tot locul” (parodie ce mă duce cu gândul la Gh. Topârceanu!), etc. Unele poezii sunt moralizatoare (exemplu, poezia „Spre turmă”), altele răstălmăcesc (poezia „O-tăiat”, unde este reinterpretată lucrarea lui C-tin Brâncuși, „Poarta sărutului”), altele ironizează „cultura” unor tinerii de acum (poezia „Am”), altele arată noua „morală” postdecembristă (poezia „Albă ca Zăpada”), altele spun o poveste (poezia „Delfin”).

Este multă neliniște în poezie lui Marius Daniel Mihu, neliniștea fiind, de fapt, însăși izvorul combusiei sale. Cea care îl face să-și caute locul-nelocul! Poate fără acest neastâmpăr, flacăra poeziei sale ar fi mult mai palidă. Autorul, inteligent și versat în tehnicile versificației, scrie fără complexe, într-un tumult ce pare de neoprit. Scrie cu vervă, cu convingere, cu patimă, căutându-și, practic, un cer literar, pe care să strălucească.

În încheierea acestor cuvinte de întâmpinare a acestui volum, redau în întregime un poem, convins că poetul, doar într-un poem întreg (nehăcuit, arbitrar, de „critici”), poate să-și exprime cu adevărat rotundul a ceea ce are de exprimat.

Așadar, poezia „Pianul Tu”: „Pian cu o singură clapă/ Și orchestrații prea multe/
În viața aceasta săracă/ În care mor amănunte.// Curând vei uita întâmplarea/
Agresiunii de-a fi/ O cale pe care vin marea/ Și munții, și noapte, și zi.// Prințesă în
zare cețoasă,/ Regină în orizonturi,/ De-a pururi în toate frumoasă / Soldatul atâtor
afronturi// Îți ia baricada și pleacă,/ Te lasă altor redute,/ Pian cu o singură clapă/ Sub
orchestrații prea multe...// La marginea toamnei pierdută,/ Când nopți sunt ample în
zile,/ Vei ajunge aria cultă/ De sub baghete umile.// Cea mai fierbinte ninsoare,/ Armonii de
contraste,/ Aripa de înger în glastre/ În nota muzicii noastre.// Vor suna celest totdeauna/
Beatitudini și jale/ Pentru că aceasta-i furtuna/ Sonorităților tale!//

Un pian cu o clapă de ger/ Va cânta în iarnă ocult/ Printre zăpezi, aproape stingher,/ Însă, în sine, prea mult..."

(**Răzvan DUCAN**, articol publicat și în revista Vatra Veche, Târgu Mureș)

"Dar e lumina undeva, o spun/ Eu, zidul care caută fereastra". Aceste versuri cred că îl caracterizează de minune pe tânărul poet Marius Daniel MIHU din Ploiești. De fapt, acest "trac dezident" în timpuri past sau prostmoderniste, nu întotdeauna reușește să-și pună în valoare armele și munițiile cu care a fost înzestrat din plin. Uneori ele nu iau foc, alteori autorul trage rafale lungi în gol, dușmanii lui rămânând mai departe în picioare.

Întrucât nimeni nu i-a dat ordin de luptă în frontul pe care-l servește el, nu prea are mulți camarazi care să re trăiască precum el "zarea ruptă" a "fruntariilor firești și adevărate ale țării", să lupte alături de el cot la cot, pentru a readuce în țară teritoriile pierdute ale îndepărtatei lui Tracii.

Viața lui Marius Daniel Mihu nu e doar "un vis pe care-l întrerupe dimineața", este străbătut de bezne, din care pricină-i nevoit "să înapoieze prin pustiu" ca un "excursionist în avalanșă". Iar atunci când găsește locul unde trebuie să fie fereastra, lumina-i înfioară binefăcător căutările. Pentru că:

"Timpul nostru ne făcea mai buni,/ Adevărul că eram mai tineri,/ Nu când zilele cădeau spre luni,/ Ci când zilele urcau spre vineri".

"Parte fără moarte din durerea țării", el trimite săgeți usturătoare, adevărate satire cu care încearcă să-i înfierceze pe "năimiții care vor scoate țara la mezat".

Ideile-i apar în timpul marșurilor pe care le face prin istorie, căutând să afle răspunsuri la întrebările ce-l frământă, la durerile care-l sfârșesc, în timpul dialogurilor cu Mircea cel Bătrân, Radu de la Afumați, cu Mihai Viteazu, Constantin Brâncoveanu și cu alți înaintemergători prin istoria noastră.

De la ei, Marius Daniel Mihu a înțeles că:

"La fel ca nimeni nu am fost în timp,/ La fel ca nimeni din oricare spații,/ Avem ca gazde un aparte nimb,/ Și vom rămâne astfel printre nații".

Dar, ca să rămânem printre nații într-o Europă globalizată, cu nimbul nostru aparte de cultură și de civilizație românească, fiecare din noi, atât de dinlăuntru îngust, dar și dinafara largă a țării, avem nevoie de credința, de curajul, de demnitatea și de tăria de caracter a unor Mihai Viteji și Constantin Brâncoveni, de care avem nevoie acum mai mult ca oricând. Atunci zidurile noastre vor avea ferestre deschise spre lume. Și lumea va putea privi prin ele în sufletul nostru preablând, frumos și darnic. Iar noi, la rândul-ne, vom putea privi cu mai multă încredere în grădinile suspendate ale vecinilor noștri.

Până atunci, dragă frate, Marius Daniel Mihu, nu-mi rămâne decât să-ți spun "Doamne ajută" pe calea pe care ai ales-o! E grea și anevoioasă. Și bătlăile se câștigă foarte greu. Cu atât mai mult de "tracii dezidenți", într-un timp care se pare să nu fie al lor. Și, totuși, lumina răzbate de undeva. Pentru că fiecare zid își va găsi fereastra.

(**Acad. Vasile TĂRÂȚEANU**, Cuvânt înainte la volumul „Idei în marșuri”, 2013)

Într-un imbold al recuperării, Daniel Mihu se întoarce în adolescența poeziei și pornește într-un marș al ideilor pe care le consideră viabile nu doar ca traseu biografic, ci și ca opțiune atitudinală.

„Marșuri în idei” e o restituire a unui timp „din alte orânduiri”, o privire înapoi cu nostalgie, dar și cu detașare, într-o „Judecată de Apoi” a istoriei.

Poemele sale nu sunt reconstituiri ale clipei mirabile, ci chiar fotografiile unor clipe, cu datări care asigură autenticitatea mărturisirii.

„Asaltul” unor teme îl înscrie într-un orizont al autorilor de angajament social, patriotic, iar între afinitățile sale elective Adrian Păunescu pare a domina cu evidentă.

Adolescentul, soldatul ca și poetul sunt animați de aceleași elanuri dar și idealuri, de aceleași sentimente care reabilitează într-un fel atât de drasticul sancționat de esteți angajament patriotic. Daniel Miha dă Cezarului ce e al Cezarului dar și poeziei ce e al poeziei. Ritmurile poeziei sale reverberează din ritmurile vieții, ca un cronicar atent la tot și la toate. El a decis să extragă ceea ce trebuie să rămână deopotrivă ca document existențial și ca mărturie a devenirii. Dacă e să parafrazăm o binecunoscută etichetă aplicată unei „Școli de literatură”, atunci putem spune că din experiența de viață a lui Daniel Miha rămâne atâta poezie cât a pus în ea.

(Nicolae BĂCIUȚ, Prefață la „Serviciile secrete ale ... memoriei”) și articol în revista **Vatra Veche**, Târgu Mureș.

Daniel Miha se joacă de-a v-ați ascunselea cu existența printr-un subtil mecanism al metaforei, descătușată de rigorile discursului poetic, luând în răspăr trecutul și amintirile, iubirile eșuate, visele rebele și trădările inocente.

De fapt, poemele sale sunt elaborate cu neliniște și insomnii, cu întrebări fără răspuns, cu gânduri devenite început de rugăciune, de cântec, când, un sărut pe inimă va salva catedrala timpului de la ruină și uitare.

Poetul nu este un căutător de imagini și ecouri, expresia sa poetica e rafinata și uneori contradictorie, dar versul are harul de a te emoționa și a te provoca la reflecție. E o poezie a marilor și tulburătoarelor neliniști lăuntrice, mereu capabilă să surprindă cititorul prin emoție și strigăt.

(Ioan DEACONESCU, Craiova, Postfață la „Serviciile secrete ale... memoriei”)

Irizări din alte zări: În ultima carte publicată, „Irizări din alte zări” scoasă de Casa de Cultură Ion Luca Caragiale a municipiului Ploiești, în colecția „Poeți cu Atitudini” prefața e semnată de către **Drd. Ana-Maria BANU**, iar postfața de către **Dr. Niculina BERCEA** care spune:

„Marius Daniel Miha te îndeamnă prin scrisul etic să veghezi, să creezi, să lupți pentru un ideal, să duci mai departe începutul creator al înaintașilor, în pofida conjuncturalului aberant și auster.”

Extrase din operă:

Cine ești?

Și am fost când eram
Pomul tău de sub geam

M-au bătut foarte mult
Vânt, și ploi, și trecut,

Dar sub geam am ramas
Foşnet trist, fără glas.

Întrebam uneori
Ierbi, furnici, trecători

Cine eşti şi de ce
Simt ceva ce nu e... ?

Frunze mor, anii trec
Nopti îngheţ, zi înec

Dar aştept sub fereşti
Să îmi spui cine eşti,

Şi de ce te iubesc
Printr-un geam nefiresc

Când puteam, şi aveam,
Păsări vii sus pe ram

Şi în cer libertăţi
Şi eu nu... Seama dă-ţi !

Am rămas, şi tu ştii,
Să iubesc colivii,

Să ador ce era
Nu pe ram ci în ea...

Eu şi tu, fără noi,
Doi străini amândoi

Căutând să mai fim
Spre sfârşit androgin.

Te iubesc aşa mult
C-am uitat cine sunt!

Uneori te-am atins
Prin zăpezi ce m-au nins,

Printr-un lemn răătăcit
Peste care-ai păşit.

Tu nu ştii, doar mă vezi
Ca un fulg în zăpezi,

Sau biet lemn pentru foc
Sau un gol fără loc,

Colivie spre cer
Unui timp efemer...

Chiar cu ramuri nu știu
Colivie să-ți fiu,

Știu atât: că tu ești,
Mă respiri, mă găsești,

Uneori mă și simți,
Din priviri mă alinți.

Mă atingi cu un gând
Doar prin geam când e vânt,

Dar nu-mi spui nu, nu, nu
Dacă nume ai tu !

În curând, poate vezi,
Un copac sub zăpezi

Fă un gest, dă-mi un semn,
Poate om e sub lemn

Pentru tine mereu
Cine ești? Tu sau eu...?

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Constantin MIRONESCU

S-a născut pe data de 20.08.1941, în comuna Dragosloveni (Dumbrăveni), județul Vrancea. Părinții, Nicolae (1909–1988) și Claudia, născută Cojocaru, (1919–2001), sunt basarabeni din Cimișlia, județul Tighina, Regatul României.

Este absolvent al Facultății de Economie Generală, Secția Statistică, din cadrul A.S.E. București, în anul 1964, și al mai multor cursuri postuniversitare și de perfecționare a pregătirii profesionale, obținând profesia de bază economist.

A deținut poziții importante precum, contabil șef de centrală industrială, director Sucursala București a Băncii Transilvania. Din anul 2004, este pensionar.

Debutul literar:

Poezia l-a pasionat încă din liceu, a scris și în anii studenției (1959-1964) și vreo zece ani după aceea, ceea ce s-a dovedit a fi în cele din urmă *literatură de sertar*. Constantin Mironescu a scris pentru el însuși, așa cum a simțit, fără să aibă modele sau vreun anumit crez poetic. Poezia a fost hrana lui spirituală.

După pensionare, a reluat preocupările literare, începând cu publicarea poeziilor scrise în tinerețe, debutând editorial în anul 2008 cu un volum antologic, intitulat *Aproape de stele*, începând, din anul 2009, să participe și la activitatea unor cenecluri literare, dintre care unele cu o vechime de zeci de ani.

Volume personale:

- *Aproape de stele*, Editura *The Bible League*, București, 2008, 254 de pagini;
- *Gând fără zăbrele*, Editura *Terra Nostra*, Iași, 2009, 305 pagini;
- *Hoțul de curcubeie*, Editura *LIDER*, București, 2010, 192 pagini;
- *La ceas de seară, în lumină*, Editura *Amurg sentimental*, București, 2011;
- *Hoinar prin Țara Gândului Bun*, Editura *Destine*, București, 2011, 96 pagini;
- *Captiv în ghiocul iubiri*, Editura *Amurg sentimental*, București, 2011, 234 pagini;
- *Poeme în clarobscur*, Editura *PACO*, București, 2012, 108 pagini;
- *Fanta de lumină*, Editura *Singur*, Târgoviște, 2012, 66 pagini, volum de sonete, rondeluri și alte poezii, apărut în cadrul proiectului *Întoarcerea poetului risipitor*;
- *Melancolia dinspre asfințit*, Editura *Amurg sentimental*, București, 2013;
- *Tăiere de aripi*, Editura *Amurg sentimental*, București, 2013, 112 pagini;
- *Poeme pentru „trestia gânditoare”*, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2014, 112 pagini;

- *Euterpe, te salut!*, Editura *Amurg Sentimental*, Bucuresti, 2016, 100 pagini;
- *Inscripții pe ziduri*, Editura *Amanda Edit*, București, 2017, 188 pagini;
- *Euterpe, mon amour*, Editura *Amanda Edit*, Bucuresti, 2018, 176 pagini;
- *Mireasmă de triolete*, Editura *Amanda Edit*, București, 2018, 239 pagini;
- *Euterpe, mon amour, ediția II* revăzută și adăugită, Editura *Amanda Edit*, București, 230 pagini.

Antologii:

- Antologii publicate la Editura „Amurg sentimental”, director Ion MACHIDON: „Împreună prin cuvinte” – 2010, „Școala de rondel de la Amurg sentimental” – 2010, „Poezie, proză...” – 2011, „Din freamățul muzelor” – 2011, „Chemare-ntre noi” – 2011, „Pentru vremuri mai bune” – 2011, „Vara visurilor mele” – 2011, „Cu gândul la lumina din cuvânt” – 2012, „La îndemâna oricui” – 2012, „Metafora de la oglinzi” – 2012, „Dor de cuvinte” – 2013, „Clipe de bucurie” – 2014, „Din oglinda visului etern” – 2014, „Neaua din ferestre” – 2015, „Cu gândul la Macedonski” – 2015, „20 de poeți – 20 de ani de Amurg sentimental” – 2015, „Unsprezece poeți cu dragoste de pământ românesc” – 2015, „Eminescu prin glasul poezilor de acum” – 2016, „Verde crud” – 2016, *Un drum lung*, 2017, *Cu inima sub tricolor*, 2018, *Suntem ceea ce suntem și Veșnicul Mihai Eminescu* (ambele în 2019), *Un vis împlinit*, 2020;
- Antologiile de poezie și proză „Boema`33”, vol.4-8, 2010-2011, redactor Rodian DRĂGOI (vol.4), Lucian GRUIA (vol. 5-8), realizate ca Supliment literar al revistei „Climate literare” din Târgoviște; antologiile KATHARSIS II, III, IV, V – 2010 – 2014 ale Salonului literar – muzical KATHARSIS, coordonator prof. Eugen COJOCARU, Ed. DESTINE și Ed. AREFEANA; antologia cenaclului Perpessicius – Crihană, „Pentru cine crește iarba”, ed. Perpessicius, București – 2011, antologie prefatăată de prof. univ. dr. Marcel CRIHANĂ.
- „Itinerarii lirice”, editura Inspirescu – Satu Mare, 2013; „Antologiile revistei Singur: POEZIE”, selecție realizată de Grigore TIMOCEANU, Eugen EVU și Ștefan Doru DĂNCUȘ, ed. Singur – Târgoviște, 2014; „Poeți români contemporani din întreaga lume” / „Anthologie zeitgenossischen rumänischen Dichter auf der ganzen Welt”, coordonator Trandafir SÂMPETRU, ediție bilingvă română – germană, Editgraph – Buzău, 2014; „Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte”, coordonator prof. Petru Demetru POPESCU, editura PACO-București, 2014; Antologia Limba noastră cea română – 2014, 2015, 2016 Starpress Rm. Vâlcea – Ligya DIACONESCU; Anotimpuri românești – „Vara”, „Toamna” și „Primăvara”, Editura Singur – Târgoviște, 2014 – 2015; „Petale de suflet” (antologie de creații literare „Negru pe Alb”) Editgraph – Buzău, 2014; Antologia de poezie ANAMAROL – „Simbioze lirice”, vol. 9 – 20, editor Rodica Elena LUPU, director ed. Anamarol – București, 2014 – 2016; „Antologia CuArt 2013” (poezie) – editor Marinela PREOTEASA, Editura CuArt, România, 2014; „POETES, VOS PAPIERS” – Anthologie de poesie roumaine, version française de Paula ROMANESCU, TIPOMOLDOVA, Iași – 2014; Antologie de Poezie și Epigramă – Festivalul Internațional Romeo și Julieta la Mizil, ed. a VII-a 2013 – 2014; Starpress 2015 – „Iarna scriitorilor”; Antologia „Scrișul de azi”, grup consultativ: Eugen EVU, Ioan Adrian MIRONOV și Ștefan Doru DĂNCUȘ, Ed. Singur Târgoviște – 2015, „Eminescu – geniul stelar” –

Antologie „Negru pe Alb”, Ed. Armonii culturale, Adjud, 2015; „Gânduri pentru mai târziu” Satu Mare, Ed. Inspirescu, 2015; „Dor românesc” – Starpress 2016; „Antologie lirică CARMEN” vol. I – V, „Întâlnirea poezilor” vol. III și „Simfonia poeziei” vol. 3 – Editura Anamarol, București – 2016; „Când spui ianuarie, spui Eminescu”, antologie realizată de Ion Machidon – 2016.

- *Poeți și scriitori contemporani în regal eminescian*, coord. Eugenia Enescu-Gavrilescu, Buzău, Editgraph, 2017; Antologia lirică METAMORFOZĂ, vol. 1-15, Anamarol București, 2019–2020, editor scriitoarea Rodica Elena LUPU, Antologiile Apollon *Lecția de poezie* (vol. II)- 2019 și *Vis cu Nichita* (vol II), 2020, Editura Rocart București, editor George CĂLIN.

Este menționat în volumele:

- *Dicționar de scriitori postdecembriști, 2010; Scrieri pentru o posibilă istorie a Amurgului sentimental*, vol. 4-2010 și vol. 9-2013 și *500 de ședințe ale Cenuclului Amurg sentimental, 2014*, de Ion MACHIDON, Ed. Amurg sentimental, București;
- *Enciclopedia Academiei Dacoromâne*, Ed. Academiei Dacoromâne, București – 2013;
- *O altfel de istorie a literaturii române contemporane*, vol. II, Colectiv: Ștefan Doru DĂNCUȘ, George COANDĂ și alții, Editura Singur, Târgoviște, 2013;
- *Un dicționar al scriitorilor români contemporani*, vol. III, Ioan HOLBAN – coordonator, Editura TIPOMOLDOVA, Iași, 2016;
- *Ingineri scriitori și publiciști*, Nicolae VASILE, Ioan GANEA-CHRISTU, Editura AGIR, București, 2017;
- *Scrisoare cu gust de cireșe amare* (2017) și *Vorbind despre noi să ne cunoaștem cine suntem*, interviuri (2018), de Ion MACHIDON, Editura Amurg sentimental, București; *ALMANAHUL Amurg sentimental*, 2019;
- *Enciclopedia scriitorilor români contemporani de pretutindeni*, coordonatori acad. Mihai CIMPOI și Traian VASILCĂU, Chișinău, 2019.

Participare la cenucluri literare:

Katharsis, Destine, Amurg sentimental, Ioan Tecșă, Octavian Goga, Mihai Eminescu, Literatorul, Mircea Eliade, Perpessicius, Orpheon, Luceafărul, Cetatea lui Bucur, Prof. Ion Rotaru, Literar-ing., Antim ș.a.

Colaborări la reviste culturale:

Amurg sentimental, Destine, Revista Română de Versuri și Proză, PARADOX, Agora Literară, Negru pe Alb, Cetatea lui Bucur, Impact cultural, Climate literare, Floare Albastră, Ritmuri Brașovene, ANTIM, Independența română etc.

Premii literare și recunoașteri:

În anul 2011, a obținut premiul I pentru poezie la concursul național de creație literară *Vara visurilor mele*, ediția a X-a, organizat de revista *Amurg sentimental*, iar în anul 2015 – premiul I pentru poezie la concursul organizat de Cenuclul Mihai Eminescu din București. Pentru activitatea literară desfășurată, a primit mai multe diplome de excelență; din anul 2011, participant la Târgul internațional de carte GAUDEAMUS, cu expuneri și lansări de carte.

Este inclus în *Lecturi re trăite*, 2013, *Libertatea gândului de a scrie*, 2015 (autor scriitorul Ion MACHIDON), precum și în *Pietre de temelie*, Dicționarul Editurii PERPESSICIUS, 2010, în cărțile: *Medalioane* de Florin GRIGORIU, 2011, *Metafora de la oglinzi* de Ion MACHIDON, 2012, *Curcubeul autografelor* de Geo CĂLUGĂRU, 2012, *Nemurirea de o clipă* de Floarea NECȘOIU, 2012, *La umbra cuvântului* de Constanța ABĂLAȘEI-DONOSĂ, 2013, *Trăind printre cărți* de Cleopatra LUCA, 2014, *Autori și atitudini – Taina devenirii* de Ioana STUPARU, 2014, *Între a ști și a cunoaște* de Paula ISAC, 2015, *Cuvintele – veșmânt pentru marea trecere* de Geo CĂLUGĂRU, 2016 și altele.

Este membru al *Societății Scriitorilor Români*, al *Ligii Scriitorilor din România* și al *Societății Culturale Destine*.

Aprecieri critice:

(...) Cele trei volume de poezie (*Aproape de stele*, *Gând fără zăbrele* și *Hoțul de curcubeie*) ilustrează viu ideea lui Shakespeare că nu în stele, ci în noi înșine sălășluiește viața; poeziile versifică adânc și personal funcția purificatoare a gestului liric și calitatea de revelație a viziunii artistice. (...) Indubitabil, textele lirice cuprinse în cele trei culegeri menționate ale unui poet plin de har, Constantin Mironescu, oferă cititorului un material cursiv plin de limpiditate, permițându-i astfel să meargă pe urmele a ceea ce a gândit vreme de câteva decenii din a doua jumătate a veacului anterior impunând-o ca o necesitate și imprimându-i o certă valoare estetică.

Victor Stoleru, USR: *Un poet plin de har – Constantin Mironescu*, Cuvânt înainte la volumul *Hoțul de curcubeie* – 2010, p.8-9

(...) Constantin Mironescu este un creator de referință; nu este un creator "făcut", ci "născut", (...) Iar poezia lui Constantin Mironescu, lirică în esența ei intimă, profund filozofică, în care se face și recurs la mitologie și istorie, vorbește de un om cultivat, distilat, meditănd grav asupra destinului lucrurilor, al ființei umane, al propriului destin.

Poezia lui Constantin Mironescu nu se revendică dintr-un curent sau altul, nu poate fi subsumată unei mișcări sau alteia, unei direcții anume, iar scriitorul nu-și face complexe – aceasta este absolut sigur – că nu e apropiat romanticilor sau expresioniștilor, impresionismului sau suprarealismului etc (...) Aș zice, dimpotrivă, că nota particulară a poeziei sale e tocmai, încă din tinerețe, o ascunsă de ochiul public detașare de tot ce s-a scris până la domnia sa și de cum scriau, deopotrivă, contemporanii săi din deceniile al VII-lea – al IX-lea ale secolului trecut; și nu e vorba, aci doar de poezia militantă, pe care Constantin Mironescu n-a servit-o, după cum nici de vreun "model" pe care poetul să și-l fi ales.(...) Iar universul particular al lui Constantin Mironescu este unul liric, tradus în „instantanee” de suflet, lapidare, transcrieri fără crispă și dulcegării gratuite, în poezie limpidă precum cristalul, a unor stări emoționale profunde, luând adesea forma unor concrete mulaje de suflet.

Eugen Cojocaru: *Poezia lui Constantin Mironescu*, Cuvânt înainte la volumul *Hoțul de curcubeie* – 2010, pp.5-7

(...) Constantin Mironescu se înscrie în galeria poezilor tradiționali prin eforturile depuse la zămislirea unei poezii miraculoase în care versul prin modernitatea sa îl apropie mult de lumea visătorilor cu trăiri edenice. (...)

Citind poeziile lui Constantin Mironescu, vei găsi deplina liniște a poetului, care trăiește în lumina aromelor poetice prin termeni de aleasă ținută sufletească.

Ion Machidon, USR: *Poetul aromelor de aleasă ținută sufletească*, în *Metafora de la oglinzi*, Ed. Amurg sentimental – 2012, pp. 42-46.

În volumul de versuri intitulat *Gând fără zăbrele*, Constantin Mironescu ne înfățișează o poezie matură, izvorâtă direct dintr-o experiență de viață. În acest sens, ca gen de exprimare, ea ar putea fi socotită, ca având un caracter autobiografic, deci intimist. Dacă în trecutul nu prea îndepărtat acest gen de poezie, de „sentimente particulare” era considerată desuetă și fără un mesaj politic anume, acum când în principiu gândul (ideile) pot fi exprimate fără zăbrele, poezia își arată tot farmecul ei. Pentru că poetul folosește sentimental, romantic, un limbaj cât se poate de plăcut și elegant, care impresionează prin vers. Iar versul (metaforic la tot pasul) poartă o seducție originală.

Petru Demetru Popescu, USR: *Un cuvânt bun*, postfață la vol. *La ceas de seară, în lumină*, pp. 117-118.

Pe vârsta anotimpurilor își așterne poetul versurile, pe introspecții sufletești de mare sinceritate, (...) Constantin Mironescu e spiritul locuind universuri imediate asupra cărora ochiul întârzie benefic – moralizator, dar și cu o părelnică umbră de tristețe aburind sub cuvinte (...) poetul ocupă un loc aparte în inima memoriei colective, prin reușitele, nu puține, ale acestui volum (...) – referindu-se la volumul *Hoțul de curcubeie*.

Mihai Antonescu, USR: *Un loc în memoria colectivă*, în revista „Climate literare” nr. 40/martie 2011, p. 10

Constantin Mironescu (...) dovedește o imaginație de o mare bogăție, o percepție lirică a realității vieții în infinita sa diversitate, o simțire autentic românească. Conștient de forța vindecătoare a poeziei, într-o gramatică prozodică definindu-l, nelipsit de o nuanță elegiacă în felul de a se exprima, așază în versuri, în cuvânt și în gând, un elixir menit să însănătoșească omenirea. (...) Rămân la convingerea că poetul Constantin Mironescu creează în poezia sa o altă lume decât cea în care am fost condamnați să trăim, o lume a frumuseții morale, a seninului sufletească, a binelui și a neconținutei aspirații la iubirea pură.

Geo Călugăru, USR: *La ceas de seară, în lumină, Constantin Mironescu*, în Revista PARADOX, nr. 4, august 2011, pp. 4-5.

(...) Cuprins de vraja curgerii line a versului, cititorule, îți ies în cale și-ți ofer un îndemn: Oprește-te la răcoarea luminii și citește vibrația strălucirii acestui volum!

Victor Gh. Stan, USR: Însemnare pe coperta a IV-a a vol. *Hoinar prin Țara Gândului Bun*

(...) Cu priceperea și talentul său încărcat de o deosebită simțire artistică face în versurile sale o permanentă introspecție în mintea și sufletele semenilor săi, (...) Am

convingerea că prezentul volum de versuri al poetului Constantin Mironescu reprezintă un corolar al operei poetice realizate până acum, cu speranța că vom fi martorii unor noi și valoroase creații pe teme la fel de apropiate sufletelor noastre. (...) poetul nostru este un om care a rămas și sunt convins că va rămâne un om de o mare frumusețe spirituală, cu o blândețe molipsitoare, de un umanism desăvârșit, reflectat în tot ce a realizat până în prezent.(...)

(...) Poetul Constantin Mironescu merită cu prisosință să fie inclus într-un volum intitulat "Poeți români de azi", (...) la poetul nostru cuvintele, chiar cele mai obișnuite – puse în poezie – capătă valori artistice nebănuite, fiind îmbogățite cu sensuri și conotații de maximă inteligență și frumusețe, fiind încărcate cu sentimente pline de: candoare în poezia de dragoste, ...admirație în aceea despre natură ...dar și de revoltă față de răutățile omeniești. (...)

Grigore Hampu: *Constantin Mironescu – Captiv în ghiocul iubirii*, în revista Amurg sentimental nr. 10(199) / oct. 2011, p. 4

(...) Versurile clasice ale poetului, îndeobște în formă fixă (rondel sau sonet) se încadrează perfect în programul editurii SINGUR care își propune resuscitarea versului clasic și a sentimentului curat. (...) Prin lumea cotidiană postmodernistă, care ia în răspăr toate idealurile umaniste, poezia lui Constantin Mironescu deschide o fantă de lumină spre lumea mirifică a basmului și mitologiilor, populată cu nimfe, fauri și zei. De la Orfeu, poetul își revendică lira și într-adevăr, autorul nostru este un trubadur. Poet de sorginte tradițională, poetul se contopește cu natura până când trupul său se vegetalizează: "Primește-mă-n poienile tale, deasă pădure,/ Iarba supusă să-mi mângâie tălpile rănite,/ Părul să-mi fluture în ramuri înfrunzite,/ Picioarele să mi le înfășoare vrejuri de mure" (*Rob al zilei*). Tot de specificul românesc ține viziunea senină asupra extincției. Mioritic până în măduva oaselor, poetul se păstrează ceremonios (sunt invocate adesea instrumente muzicale), delicat, pur, inocent. Forma fixă și rimele conferă muzicalitate versurilor. (...)

Stilul poetului se păstrează limpede și curat, mesajul se transmite direct, nesofisticat. Formele fixe conferă muzicalitate versului și încorsetează imaginația în tipare cristaline. Constantin Mironescu s-a întors la poezie cu sufletul în palme.

Lucian Gruia, *USR: Constantin Mironescu – Lumea mirifică a poeziei*, în revista Singur, Târgoviște, aprilie 2013.

Constantin Mironescu pare să se concentreze către sondarea propriului univers interior, dotat cu senzualitate predilect virtuală, afecțiune plină de coloratură și infinită autodăruire. (...) Posedat de duhul poeziei, iradiind incantații transcendente, autorul aleargă permanent cu capul în norii liricii, dar cu picioarele bine înfipite în aridul pământ al patriei sale. Apariție singulară prin universul expresiv, pe aria liricii de limbă română, impresionează prin trăsăturile aparent antitetice (*fragilitate – forță energizantă, real – virtual, concretul banal – idealul utopic, visarea – realul, solemn – rizibil*), ale desfășurării sale spirituale – imaginativ – creatoare. Iar toate adunate, confirmă că fiecare nouă apariție poetică, o reală desfătare spirituală, devine mai valoroasă decât precedentă.

George Călin, *USR: Constantin Mironescu, MELANCOLIA DINSPRE ASFINȚIT*, în revista Apollon nr. 41/ octombrie 2013, p. 37.

(...) Stăpânit apoi de melancolia, deja sugerată metaforic, prin titlul cărții sale, de autorul care a tipărit deja nouă cărți de versuri și e prezent în numeroase antologii de cenaclu, desprind de la carte la carte un progres real, cel de acum referindu-se la cultivarea cu succes a unei poezii moderne: „O, scările! / Am tot urcat scări / între pământ și cer / doar doar voi ajunge la Soare: / să văd din ce este făcut / și pentru ce este atât de iubit ...

Ion C. Ștefan – UR: *Constantin Mironescu, MELANCOLIA DINSPRE ASFINȚIT*, în revista Amurg sentimental nr. 12(224)/ 2013, p. 15.

Febrilitatea cu care Constantin Mironescu se prezintă cititorilor denotă o evidentă preocupare pentru impunerea creației sale pe centrifuga istoriei, „aspirând în secret la gloria postumă” pe de o parte, dar și capacitatea sa, evidentă, de adaptare – „echipat ca un alpinist” – la noul logos al poezilor postmoderniști, dorința sa de a îmbrăca straiile recunoașterii lectorilor.

Depozitar al nemulțumirii cvasigenerale, afectat de ritmul nefiresc de lent al transformărilor socio-culturale din țară, Constantin Mironescu gesticulează larg într-un discurs de afectivitate violentă. Senzația lecturii este halucinantă, încât te întrebi: „În ce lume trăiești?” Pe parcurs lectura devine halucinatorie. Sentimentele devin expresia unui pesimism cronic, accentuat și de simplitatea limbajului, a cuvintelor folosite.

Valentin Rădulescu: *Constantin Mironescu – TĂIERE DE ARIPI*, în revista Amurg sentimental nr. 6 (230)/iunie 2014, p.13

Cititorule, te vei regăsi în această carte, cu luminile și umbrele lumii tale, cu dezamăgirile față de vremurile sub care trăim, cu aripile pline de lutul neîmplinirilor. O vreme vei fi supărat, dar îți vei fi spune că lângă tine există un poet al cetății, un poet care nu trece orb prin lumea sa, un poet răzvrătit, din stirpea aezilor strălucitori. (...)

Spune mult Constantin Mironescu, despre cele ce ne înconjoară; scrie și citește în public, vaticinar, răzbunător, chinuitor, revoltat, deci e o flacăra de verb și de substantiv poetic, metaforic uneori, direct, clar, cel mai adesea. (...)

Florin Grigoriu – *19 păreri despre carte și autor, într-o cronică-acrostih*, prefață la vol. *Poeme pentru "trestia gânditoare"*.

(...) Domnul C. Mironescu are o retorică vocală sonoră, dar nu stridentă... Am găsit câteva poeme de-a dreptul simbolistice... Este un poet al apozității, nu al metaforei. Folosește repetiția și alte tehnici simbolistice. Deși poate fi considerat un arghezian, nu este. El nu e doar meșter în poezie, el simte poezia pe care o scrie..."

Emil Lungeanu, UR, comentariu după lectura de poeme din vol. *Melancolia dinspre asfințit*, în ședința Cenaclului Literatorul din 9.10.2013, cf. Ioana STUPARU: *Autori și atitudini – taina devenirii*, Ed. BETTA, București, 2014, p.71.

Volumul *Euterpe, mon amour*, acum la cea de-a II-a ediție revăzută și adăugită, confirmă pe deplin părerea mea că vă prezintă un poet stăpân pe mijloacele sale de exprimare, cu lecturi bogate și cu o îndelungată practică prozodică. "*Pe-același magic drum, bătut în vreme/ De talentați poeți cu-ai lor pegași,/ M-avânt cu Euterpe în poeme/ Pe calul cel mai bun dintre trăpași*" ("Poezii lirice își spun doinași", p.43). Este vorba deci de un drum liric, bătut de mulți alți creatori sensibili și dotați, dar care acum devine numai al lui Constantin Mironescu prin delicatețea sentimentelor de

dragoste ce le exprimă: *"Iubirele dospite în munții troieniți/ Sub o zăpadă albă și roșie, la ceasul/ Când ziua cu amurgul își potrivește pasul/ Și, lacom, el o soarbe, așa înlănțuiri"* ("Laudă iubirilor perene I", p.56).

Ion C. Ștefan, USR, Prefață la volumul *Euterpe, mon amour*, ediția a II-a.

Ajuns la deplina maturitate biologică și, în același timp artistică, ...poetul Constantin Mironescu face o demonstrație strălucită a calităților sale de creator liric inconfundabil, impunându-se drept o voce lirică profundă, de o indiscutabilă originalitate. (...) Ceea ce-l caracterizează pe Constantin Mironescu nu este doar demnitatea umană, cu dorul de carte și dragostea pentru școală, dar și demnitatea scrisului. Cartea poetului Constantin Mironescu este ca o cristelniță cu lacrimi. Este ca un plâns răsunând din cristelniță.

Geo Călugăru, USR, Postfață la volumul *Euterpe, mon amour*, ediția a II-a.

Extrase din operă:

Jertfa poetului

Moartea la bar, picior peste picior, fumează trabuc
Cu aerul ei de cabotin într-un decor devenit caduc,
Nu ține seama de ești hârșăit în dragoste sau virgin,
Don Juan, Casanova sau misogin,
Pragmatic sau purtându-ți capul prin nori,
Încercând experiențe și pe minori –
Plictisită de VIP-uri, de Miss-uri, dive și demoazele,
Vedete de cinema, dar și de moși și de babe,
pe post de gazele...

Moartea deci, cu chipul ei ponosit și mucegăit,
Cu ochii sticloși, inexpressivi și deloc agresivi,
Indiferentă la ce se întâmplă și fără a ase aștepta la surprize,
Bea whiskey & soda între reprize
Plătindu-și consumația din solda
Luată pentru ultimul lot de păcătoși trimiși în Iad
Pe cunoscutul de demult de ea văd
Asigurându-și un ciubuc cât mai gras căci – se știe –
Ea pentru cei trimiși în Rai lucrează pe veresie.

Dar Moartea își așteaptă următorul client răbdătoare,
În atmosfera alterată din Cabaretul Voltaire, unde Poezia moare,
Pe Poetul încrezător totuși în steaua sa într-o lume în armonie,
Punându-și sufletul chezaș să o reînvie ...
Și masca de ceară căzându-i,
Și pelerina purpurie, smulsă de fani, descoperindu-i
Scheletul în toată splendoarea lui hâdă,
Strălucitor în lumea imundă și de senzații tari flămândă ...

Cu îmbrățișarea-i focoasă sufocându-l
Și din ochii săi lacomi mâncându-l,
Moartea, necunoscând milă, nici îndurare,
Îi soarbe cu pătimașa ei sărutare
De foc și de gheață
Suflarea din urmă a Poetului jertfit pentru VIAȚĂ.

Spre seară de oameni fost-a văzut un liliac mare cu aripi purpurii
Dinspre Cabaretul Voltaire zburând către alte meleaguri
Să ducă mesaje penru cei vii ...
Strângându-se însă din zările patru, pe albaștri Pegași,
Poeții fluturându-și albastrele steaguri.

Cerbul cel mândru

Își poartă mândru cerbul coroana sa de coarne
Râvnită ca trofeu superb de vânătoare,
De vânători, în haită, adesea hărțuit ...
Îl protejează codrul cu dragostea-i de tată
Plecându-și crengile, un scut, adânc pân' la pământ
Și, astfel, ascunzându-l de lacomi ochii lor.

Și-aleargă, aleargă cerbul de coarnele lui mândru,
Râvnite ca trofeu superb de vânătoare,
Scăpând de vânători și câinii lor hăitași,
Și la izvor ajunge să-și potolească setea...
Aici îl încolțiră însă atât de hămesiți trei lupi,
Cu furie drăcească sfâșiindu-l...

Și cade răpus cerbul cel mândru de-a' lui coarne –
De oameni el vânat și sfâșiat de lupi.

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Gheorghe MIZGAN

S-a născut în data de 7 octombrie 1959, în satul Spermezeu-Vale, comuna Spermezeu, județul Bistrița-Năsăud. Este absolvent al Liceului Energetic din Timișoara și apoi al Institutului Politehnic *Traian Vuia*, Facultatea de Electrotehnică, din Timișoara, promoția 1984. Debut literar a avut loc în anul 2008, în ziarul *Răsunetul*.

Cărți publicate:

- *Cameleonul cu aripi*, poezie, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008;
- *Aripi astrale*, poezie, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2010;
- *Tunelul timpului*, poezie, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2010;
- *Dilema clepsidrei*, poezie, Editura Singur, Târgoviște, 2011;
- *Roua din cuvânt*, poezie, Editura Singur, Târgoviște, 2012;
- *Martor pentru gând*, haiku și senryu, ediție bilingvă româno-franceză, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2012, traducere: prof. Florin Avram;
- *Arca tăcerii*, poeme tanka ediție trilingvă (română, franceză, engleză), Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2013, tradusă în limba franceză de prof. Florin Avram și în limba engleză de prof. Alina Drăgan;
- *Oceanul de catifea*, poezie, Editura Nosa Nostra, Bistrița, 2016;
- *Piramida tăcerii*, poezie, Editura NICO, Târgu-Mureș, 2016;
- *Clepsidra trecerii*, poezie, ediție bilingvă româno-franceză, Editura NICO, Târgu-Mureș, 2016, traducere: prof. Florin Avram;
- *Clepsidra trecerii*, poezie, ediție bilingvă româno-engleză, Editura NICO, Târgu-Mureș, 2016, traducere: prof. Alina Drăgan;
- *Pasărea curajului*, poezie, ediție bilingvă româno-albaneză, Editura Amanda Edit, București, 2016, traducere: Baki Ymeri;
- *Orașul cuvintelor*, poezie, Editura NICO, Târgu-Mureș, 2016;
- *Ancora*, poezie, Editura NICO, Târgu-Mureș, 2016.

Publicații în reviste:

Revista electronică de cultură, opinie și informație, *Agero Stuttgart*, 2008; *Starpress* – revista de informație și cultură româno-canadiano-americană, 2010; Revista *Singur*, nr.32-33/2013; Revista literară *Dor de Dor*, nr. 75-77/2012, nr.87/2013 și nr.100/2014; *Revista Societății de Haiku din Constanța*, revistă bilingvă româno-engleză, vol. IX, nr. 17/18 toamnă-iarnă (2011), 19/20 primăvară-vară (2012)/ anul XIX și în vol. XI, nr. 21 (2012) toamnă nr. 22 (2013) iarnă/ anul XX; *Revista de interferențe culturale româno-japoneze HAIKU*, nr.50/2013, toamnă-iarnă; Revista *Ardealul literar*, Nr.3,

Participări în volume colective:

- *Eterna epigramă. Onoare vs. onorariu*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008;
- *Solidaritate și toleranță*, culegere de texte, Editura Mesagerul, 2009;
- *Al nouălea cer*, antologie a Grupării de scriitori *Litera nordului*, Editura George Coșbuc, 2009;
- *Scriitori români la frontiera mileniului III*, dicționar critic, volumul I, Bistrița-Năsăud, Editura George Coșbuc, 2009;
- *Antologiile revistei Singur*, la poezie și proză, Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2010;
- *Ipostaze existențiale în lumea satului tradițional*, Editura Karuna, Bistrița, 2010;
- *Eterna epigramă. Mafia și democrația*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2010;
- *Conexiuni*, antologie de POEZIE, Editura Karuna, Bistrița, 2010;
- *Antologia scriitorilor români contemporani din întreaga lume*, Starpress, antologie bilingvă româno-engleză, Editura Fortuna, 2011;
- *Cuvântul în timp*, antologie de poezie, proză și eseistică, Editura Grinta, Cluj-Napoca, 2011;
- *Antologia scriitorilor români contemporani din întreaga lume*, Starpress, antologie bilingvă româno-franceză, Editura Fortuna, 2012;
- *Bistrița – O imagine a poeziei*, antologie bilingvă româno-germană, Editura Limes, 2012;
- *Epigramiștii se prezintă*, Uniunea Epigramiștilor din România, Seria *Epigrama* 2000, NR.23, Volumul I, Editura Grafit, Bacău, 2012;
- *Antologia "Dor de dor Ipotești"*, Editura Mușatinia, Roman, 2012;
- *Antologia scriitorilor români contemporani din întreaga lume*, Starpress, antologie bilingvă româno-germană, Editura Fortuna, 2013;
- *Altfel de istorie a literaturii române contemporane*, Editura Singur, Târgoviște, 2013;
- *Haiku-Antologie internațională*, Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2013;
- *Muguri, ierburi și petale – Almanah literar-artistic, Nr.2*, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca, 2014;
- *Mierle într-un lan cu maci – Almanah literar-artistic, Nr.3*, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca, 2014;
- *Mama – Antologie de poezie*, Editura Autograf MJM, Craiova, 2014;
- *Tata – Antologie de poezie*, Editura Autograf MJM, Craiova, 2014;
- *Antologiile revistei Singur – Poezie*, Editura Singur, Târgoviște, 2014;
- *Antologiile revistei Singur – Proză*, Editura Singur, Târgoviște, 2014;
- *Anotimpuri românești – Vara – Poezie*, Editura Singur, Târgoviște, 2014;
- *Anotimpuri românești – Toamna – Poezie*, Editura Singur, Târgoviște, 2014;
- *Pendul de cer – Scriitori rememorând Crăciunul Copilăriei – Antologie*, Editura Cezara Codruța Marica, Târgu-Mureș, 2014;
- *Antologie de poezie contemporană românească "Porni Luceafărul"*, Editura Scrisul

contemporan, Ploiești, 2014;

- *Europoésie – Année 2014 – Antologie*, Editura Thierry Sajat, Paris, 2015;
- *Anotimpuri românești – IARNA – Poezie*, Editura Singur, Târgoviște, 2015;
- *Un deceniu de „CONEXIUNI” – Antologie*, Editura Nosa Nostra, Bistrița, 2015;
- *Scrisul de azi – Antologie*, Editura Singur, Târgoviște, 2015;
- *Astfel și Altfel – Antologie de literatură pură pe deasupra și contemporană*, Coordonator Daniel Marian, Deva, 2016.

Menționari în dicționare literare:

- *Dicționarul scriitorilor români de azi*, Editura Porțile Orientului, Iași, 2011;
- *Personalități române și faptele lor*, dicționar, volumul de colecție 54, Constantin Toni Dârțu, Editura StudIS, Iași, 2013;
- *Un dicționar al scriitorilor români contemporani, vol II*, coordonator: Ioan Holban, Editura Tipo Moldova, Iași, 2016;
- *Ingineri scriitori și publiciști*, Nicolae Vasile și Ioan Ganea-Christu, Editura AGIR, București, 2017.

Premii:

Premiul I la secțiunea Pictură din cadrul Concursului Național de poezie *Dor de Dor* – Ipotești, Botoșani, 2012, (poezie, proză, teatru, reportaj literar, epigramă, pictură, fotografie); Mențiune la Concursul Național de Poezie *George Coșbuc*, 2012; Diplomă de Excelență, Simpozionul Național de Tanka, Constanța, 7-9 septembrie 2012; Diplomă de Excelență – Simpozionul cultural-religios al Văii Jibleșului, ediția I, Spermezeu, 11 noiembrie, 2012; Diplomă – Gala Premiilor Culturii Bistrițene, 15.01.2013; Diplomă de excelență pentru creație Haiku și Tanka, Festivalul Internațional Haiku, Constanța, 7-11 august, 2013; Diplomă de Excelență – Simpozionul cultural-religios al Văii Jibleșului, ediția a II-a, Spermezeu, 2 noiembrie 2013; Diplomă – „*Europoesie*, Concours 2014, Pour l'ensemble de ses poèmes, Prix Francophonie", Paris, 10 mai 2014, Diplomă de Excelență, Festivalul Internațional de Teatru și Literatură *Liviu Rebreanu*, ediția a X-a, Bistrița, 2014 și ediția a XI-a, Bistrița, 2015; Mențiune la Concursul Festivalului Național de Satiră și Umor *Mărul de Aur*, ediția a XXXII-a, Bistrița, 1-2 aprilie 2016; Diplomă – *Europoesie*, Prix Francophonie, Paris, 11 iunie 2016.

Este membru: al Societății *Conexiuni* a Scriitorilor din Bistrița, al Cenaclului Literar *George Coșbuc*, al Casei de Cultură a Sindicatelor Bistrița, al Societății Scriitorilor din Bistrița-Năsăud, al Societății de Haiku Constanța, al Societății Române de Haiku, al Ligii Scriitorilor din România, al *Rencontres Européennes-Europoésie*-Franța.

Referințe critice:

*În încheierea Predosloviei mele, recomand cititorilor să-și plece urechea la cântecul de sirenă al **Cameleonului cu aripi**, ca să descopere elixirul unor poezii închinat vieții și dragostei pe care năstrușnicul trubadur Mizgan ne dăruiește din inima lui îmbălsămată cu parfumul Giocondei... [...] Eu, deocamdată îi închin un MADRIGAL care sună cam așa...Domnule Mizgane, scrie,/ Munți de cărți cu poezie,/ Că ești înzestrat cu harul/ Și talent, ai, zău, cu... carul!*

(**Alexandru Misiuga**, din *Predoslovie* la **Cameleonul cu aripi**)

Având și preocupări plastice – pictură și sculptură, autorul presară între cele aproximativ 170 de pagini de poezie, reproduceri plastice proprii. Îmbogățind manuscrisul scris din memoria sa cosmică din paginile căruia am reținut câteva titluri de poeme ce ar putea călători prin timp: [...] La manșa unei păsări a curajului, având prietenă Luna, cu judecată de fizician, pe o Terră contaminată, meditând și în livadă încă – bun venit Gheorghe Mizgan în Orașul Cuvintelor!

(Din postfața la **Cameleonul cu aripi**, **Alexandru-Cristian Miloș**)

Poetul, o punte între cer și pământ, sprijinind bolta pe umerii omenești ai poeziei pe care o întrupează, dăruiește cititorului încă o carte reușită, **„Dilema clepsidrei”** de Gheorghe Mizgan, în colecția „Întoarcerea poetului risipitor” a editurii Singur.

(Fragment recenzie la cartea **Dilema clepsidrei**, în revista *Singur* în revista *Impact cultural* și în *Semnul-de-carte*, **Constantin P. Popescu**)

Poetul Gheorghe Mizgan seamănă cu toți poeții și cu niciunul. E atâta infuzie de model și de original în poezia lui, ca-ntr-o aglomerație ordonată la intrarea într-un muzeu celebru, încât e dificil de stabilit contribuția influențelor și aportul personal, granița dintre acestea risipindu-se într-o clipă trăită – „carpe diem”-ul latin și „clipă rămâi, ești atât de frumoasă” al lui Goethe sunt fără trecut și fără viitor. Totul la timpul prezent. Prezentul continuu, un timp inexistent în gramatica limbii române, dar care locuiește ființa poetului, reprezintă o trăsătură desprinsă din materia poetică la care lucrează Gheorghe Mizgan, ca un specialist, în egală măsură tehnic și liric.

(Fragment recenzie: *Întoarcerea în prezent*, publicată în ziarul *Mesagerul de Bistrița* și în revista *Singur*, **Elena M. Cîmpan**)

Pentru că „versul îi curge și mintea îi fuge” reușește, cu brio, să exprime sentimente și trăiri din universuri diferite, [...], iar cele 55 de poezii demonstrează maturitatea poetică a autorului care „se zbate și bate cu idei și forme artistice ale scrisului acel mult râvnit Tunelul timpului, unde dorim uneori să ne regăsim fiecare.

(Fragment recenzie: *Un poet în ascensiune. Gheorghe Mizgan și Tunelul timpului*, în *Răsunetul*, **Ioan Lazăr**)

Gheorghe Mizgan, ce a pornit pe drumul performanței de pe Valea Jibleșului ca și Rebreanu, redă în poeziile sale imaginea limpede a neostenitelor izvoare ale creativității românești, ce vâslesc în ale nopții vise, în apele trăirii, printre culori, volume și cuvinte, prin care descifrăm taina aceleași surse care a hrănit rădăcinile viguroase ale culturii românești.

(Fragment recenzie: *Cuvântul în timp*, în *Răsunetul*, **Ioan Mititean**)

Apreciez creația din cele trei cărți de poezie ale domnului Gheorghe Mizgan ca fiind o urcare pe munte, în sensul lui Ioan Chrysostomul, pe care autorul a făcut-o mulți ani pentru a realiza centrarea interioară și pentru a avea acum îngăduit accesul la toate nivelurile Ființei. Ajuns la înălțimea unei creșteri spirituale reale, a dobândit și o libertate interioară al cărei rezultat sunt o parte din poeziile sale.

(Fragment din prefața: *Gheorghe Mizgan – poetul cu aripi de spirit*, la cartea *Tunelul timpului*, **Jenița Naidin**)

Recentul volum atestă un poet ardelean tradiționalist, dedicat scrisului, încrezător în virtuțile morale ale omului simplu, credincios. Autorul se păstrează departe de zgomotele, încrâncenările și teribilismele efemere ale multor poeți contemporani postmoderniști, destructiviști, fracturiști: „Sunt mai aproape de natură, / Sunt mai aproape de izvor, / Simt susurul în bățătură, / Simt viața-n gânduri care mor.” (Sunt) [...] Simbolul infinitului este reprezentativ pentru întreaga lirică a poetului: „Urc pe-o rază aurie – / Drumul cosmic – Demiurg. // Simt că-mi scade greutatea, / Zbor acum către Astral... / Imponderabilitatea... / E real ori ireal?!” (Ațipind). [...] Simbolul infinitului, pare o secțiune prin două fluieri sau tuburi de orgă, alăturate. Acum poezia sa devine o muzică stelară.

(Fragment din prefața: *Gheorghe Mizgan-Fluierul cosmic*, la cartea *Roua din cuvânt*, **Lucian Gruia**)

Gheorghe Mizgan, inginer de profesie, se constituie în acel exponent al iubitorilor de vers care confirmă afirmația: Românul s-a născut Poet!

(Fragment recenzie: *Cameleonul cu aripi*, în revista *AGERO Stuttgart*, 2008, **Melania Cuc**)

O carte scrisă în maniera tradiționalistă, ancorându-se, însă, în simbolurile post-moderne: „Văslesc mereu în apele trăirii/ Printre culori, volume și cuvinte/ Cu tehnica, progresul omenirii/ Pe barcă-n echilibru s-o alinte.

(Fragment recenzie: *Dilema clepsidrei*, în ziarul *Răsunetul*, **Menuț Maximilian**)

Gheorghe Mizgan, autor de mai multe volume de versuri, preocupat de sentimentul iubirii, vorbește într-un grai romantic: “Tu, eu, acum suntem Lumină, / O amintire ne rămâne versul, / Pe cer o oază într-o zi senină.” de timpul subiectiv: “Marcând iubirile în treacăt / Pe fiecare-n mod firesc,/ Purtând în grabă, câte-un lacăt/ Pentru-a porni. Întineresc!” Preocupat de natura eternă, prin care se scurge timpul obiectiv, observă atent ivirea toamnei prin moartea verii: “Privesc natura fremătând / Cu gândul răstignit pe sticlă, / Fuioare reci în geam bătând. / E vântul îmbrăcat în pâclă! / Din valurile biciute / Se-aude, parcă-ntâia oară, / A toamnei tropote urnite/ Din ultimul strigăt de vară!”(Gând răstignit).

(Fragment recenzie: *Antologiile revistei Singur*, în *Răsunetul*, **Suzana Deac**)

Fără a încerca să imite pe cineva, Gheorghe Mizgan scrie cu o sensibilitate și emoție care exclud din start cotidiană noastră preocupare de-a epata cu orice preț.

(Fragment din *Cuvânt înainte* la cartea *Dilema clepsidrei*, **Ștefan Doru Dăncuș**)

Orice demers asupra autorului în discuție obligă la a releva că domnia sa este un excelent inginer și concomitent un artist multiform – pictor, sculptor și poet-triadă pasională pe care puteau să și-o revendice marile spirite ale Renașterii.[...] Harfa poetică a dlui Gheorghe Mizgan scoate sonori profund originale. Arareori auzim adieri (ca tonalitate)-inerente și celor mai consacrați autori- din Octavian Goga, Ion Pilat, Topârceanu („Frumoasă ești pădurea mea/ Când umbra-i încă rară...”), imagistică

vergiliană etc. [...] Comentând volumul anterior al domniei sale, spuneam că la „caleașca de aur a versului, dl Gh. M. înhamă cu egală pricepere versul liber sau cel clasic”. O face și de astă dată, într-un melanj în care versul clasic are o clară ascendență în imagistică și tehnică de versificație, deși este mult mai greu de strunit, încătușat de știutele chingi.

(Fragment din Prefață la cartea *Aripi astrale*, Prof. **Vasile Găurean**)

În curgerea nisipului din clepsidră, Gheorghe Mizgan încearcă să oprească câte puțin timpul în loc uzând de armonia versului clasic la care adaugă omenieștile trăiri vremelnice, răstignindu-le pe ecranul eternității, ca motive de aducere aminte.

(Fragment recenzie: *Dilema clepsidrei – dilema vieții*, în ziarul *Răsunetul* și în revista *DOR de DOR*, **Virginia Brănescu**)

[...] Concentrează, prelucrează și transformă clipa în laboratorul inteligenței selective. În această carte deține un material bogat, care captează spiritul și-l emoționează, ideile lui clocotesc...

„Tradițional prin forma expresiei poetice, Gheorghe Mizgan își definește crezul poetic prin motto-ul preluat din propria-i creație: „Văslesc mereu în apele trăirii,/ Printre culori, volume și cuvinte,/ Cu tehnica, progresul omenirii,/ Pe barcă-n echilibru s-o alinte”. [...] Universul tematic al poeziilor este amplu, de la cele nostalgice privind meleagul natal și copilăria, la cele de iubire și meditație asupra rostului lucrurilor, și nu în ultimul rând sunt de subliniat inserții venind din domeniul științelor exacte, pe care autorul le-a străbătut în perioada formării. Poezia „Infinit” trimite, prin forma semnului nemărginirii în care e scrisă, la o percepție nostalgică a modelului de univers fără granițe.

(Recenzie: *O nouă carte de Gheorghe Mizgan*, în *Mesagerul de Bistrița-Năsăud*, **Victor Știr**)

Poetul Gheorghe Mizgan surprinde piața de specialitate prin apariția primului volum de Haiku și Senryu. [...] ... propune întâlnirea prin ochii cuvântului cu o lume a bunătății: [...] Sentimente profunde integrate în aceste poezii cu structură fixă, în care destinul este oglindit de Gheorghe Mizgan „Prin ochii toamnei/ dincolo de cunoaștere/ infinitul.

(Prezentare de carte: **Martor pentru gând** în revista *Vatra veche* și în *Răsunetul*, **Menuț Maximilian**)

Poet, eseist, pictor și sculptor, de profesie inginer electrotehnist, Gheorghe Mizgan este un curios „produs artistic” zămislit prin contribuția tuturor celor șapte muze antice, care i-au dăruit (aproape) toate darurile ce puteau fi făcute unui muritor. La fel de discret în a-și face publice creațiile literare ca și în trecerea prin viață (o plutire lentă, mai mult în postură de fin observator decât participant revolut), se pare că existența artistului este un joc de culori și metafore iar rezultatul acestuia, bijuterii picturale și poetice, menite să încante cele două simțuri (esențiale) ale unui om: văzul și auzul.

(Din *Scriitori români la frontiera mileniului III – Dicționar critic*, vol.I, *Bistrița-Năsăud*, 2009, de **Dumitru Munteanu**)

Mizgan Gheorghe, poet bistrițean care a debutat la 50 de ani, n. 7 oct. 1959, Spermezeu, Bistrița-Năsăud, fiu de învățător, Institutul Politehnic Timișoara, apoi

inginer electronist în industria bistrițeană, care în 1993 înființează, ca metrolog, SC M.G. Tetatehnic SRL. Specialistul în electronică industrială are ca hobby literatura, pictura, sculptura, epigrama. Volumul de poezii *Cameleonul cu aripi* (2008) are înserate imagini color după lucrările proprii de pictură și sculptură. Mai publică *Aripi astrale* (2010), e prezent în antologii de epigrame și poetice. Deocamdată membru al *Societății Scriitorilor din Bistrița* și al *Ligii Scriitorilor*, inginerul-poet este considerat „o nouă stea”, „trubadurul iubirilor eterne”, iar scriitorul SF, Al.C. Miloș (confrate din Bistrița), găsește și „poezie cosmică” la „terrianul” inginer Gh. Mizgan.

(Din *Dicționarul scriitorilor români de azi*, de **Boris Crăciun** și **Daniela Crăciun-Costin**, Iași, 2011.)

Spațiul liric în care Gheorghe Mizgan percepe și transpune, este foarte vast și transcede neașteptat de generos, nu sunt cognoscibile și desigur nici descifrabile ezitări. E de la sine la sine, iar prin exercițiul reușit al exteriorizării, ajunge la ținta care trebuie atinsă pentru a exista cu adevărat!

(Din prefața *Din tainele simțirii se naște povestea iubirii* la cartea *Ancora*, Editura NICO, Tg.Mureș, 2016, **Daniel Marian**).

Construcția poemului se face astfel încât să reziste în geometria superbă aceea a sufletului, astfel încât poetul Gheorghe Mizgan este și rămâne o voce inconfundabilă a ceea ce putem spune că se cheamă astăzi poezie. Iată: „Un nor,/ peste miriștile aprinse,/ o lacrimă,/ peste obraji fierbinți.../ Un zâmbet/ pe-o față tristă,/ o adiere de vânt,/ pe arsele fețe.../ Un gând senin,/ prin galaxia/ gândurilor sumbre,/ – Un semn de biruință,/ în lupta cu destinul (Pasărea curajului).

(Din prefața, *Identitatea unei formule lirice conștiente*, la cartea *Pasărea curajului*, Editura NICO, Tg.Mureș, 2016, articol publicat și în revista *Kosova*, revistă de istorie, cultură și civilizație albano-română, nr.3-4/2016. **Daniel Marian**)

De unde vine nevoia de poezie, a unei frumoase gratuități, pentru cineva a căruia formație este una a pragmatismului, pentru cineva care mănuieste mereu cifrele, indiferente la soarta cuvântului?! Totodată se iscă și întrebarea legată de refuzul experimentului poetic, în „detrimentul” confortului formelor clasicizate în rigori, reguli chiar, dacă e să vorbim de poemele cu formă fixă!

E o poziționare atât socială cât și artistică, în contra oricăror mode și tendințe, urmându-se chemarea firii, a sângelui, în tentativa autorului de a se regăsi în limpezimi de forme și culori lirice.

Gheorghe Mizgan nu și-a propus să reinventeze lumea, ci să-i sondeze adâncimile care să-i aducă lui însuși în primul rând, cunoaștere, regăsire de sine. Dacă nu va reuși pentru alții, cu siguranță a reușit pentru sine, și-a salvat sufletul prin poezia pe care a scris-o până acum.

(**Nicolae Băciut**, coperta a IV-a la cartea *Piramida tăcerii*, Editura NICO, Tg. Mureș, 2016)

*De altfel, cea mai frecventă, mai bine reprezentată temă e tocmai cea privitoare la poezie și poet, în cadrul unor formule textuale de tip ars poetica. Una dintre cele mai reușite pare a fi tocmai cea care dă titlul volumului: *Piramida tăcerii*. Conform acesteia, poezia își asociază platonica imagine a existenței ca peșteră („a durerii”),*

prin care poetul (prezență discretă, decelabilă în persoana I a unui singur verb din strofa a III-a, ultima) face „precauți pași”. Din clepsidra timpului, plină de gânduri și frământări, cuvântul picură domol, mut (ca „iluzii adormite”) și se sedimentează în stalagmita poeziei, o adevărată „piramidă a tăcerii”: „Doar gânduri, frământări în cugetare; / Cuvântul invizibil cade mut / Pe fila albă ca-ntr-un așternut – / Căldura lui: văpaie-n așteptare!” Cuvântul încremenit ca stalagmită-flacăra, trecut din peștera existenței pe fila albă a cărții („ca-ntr-un așternut”) este una din imaginile memorabile ale volumului. (Ea va mai apărea într-unul din texte, în care substanța existențială a stalagmitei poetice o formează „ucise(le) lacrimi”, sintagmă ce dă și titlul respectivei poezii.

(Din prefața de **Prof.dr. Vasile V. Filip**, cartea *Piramida tăcerii*)

Dacă mulți poeți își abandonează producțiile de început, socotindu-le simple încercări, Gheorghe Mizgan vine în fața cititorilor cu poeme scrise în urmă cu aproape 40 de ani, când autorul ieșea din adolescență. Placheta de poezie "Orașul cuvintelor", Editura Nico, 2016, adună creații lirice din anii 1978-1979, perioadă când poetul își încheia studiile liceale și efectua stagiul militar obligatoriu la Târgu-Mureș ca soldat în termen redus. Sunt ani de căutări și cristalizări ce poartă amprenta contextului cultural și politic al vremii, cu figura charismatică a lui Nichita Stănescu dominând peisajul liric românesc. Nu întâmplător Gheorghe Mizgan deschide volumul cu celebrul poem stănescian "Poetul ca și soldatul", reprodus aproape integral. [...] Gheorghe Mizgan celebrează în volumul de față tinerețea, optimismul, generozitatea și încrederea poetului în virtuțile dragostei. Cu asemenea trăiri neparazitare, poezia nu va pieri nicicând.

(Fragment din recenzia *Culoare și candoare*, publicată în ziarul *Răsunetul*, nr.7345/ 7 octombrie 2016, autor: **David Dorian**)

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**

Florica MUNTEANU-CUC

Florica Munteanu-Cuc s-a născut în 3 februarie 1965 în comuna Uivar, județul Timiș. În anul 1983 a absolvit Liceul Pedagogic Învățători. Nu s-a oprit aici și a continuat cu studiile și în 1991 s-a licențiat la Universitatea de Vest Timișoara, la Facultatea de Litere și Filosofie, specialitatea Filologie Româno – Franceză.

„Ador copiii, îmi iubesc semenii, Îl ador pe Dumnezeu, iubesc florile, poezia, muzica, dansul, zborul păsărilor și susurul apelor de munte. Îmi pun sufletul la treabă și în orele de tihnă, scriu proză scurtă și versuri – pentru copii; satirice, lirice propriu-zise; cântece – sau când în Corala Învățătorilor Bănățeni, ori solo, ori acompaniindu-mă la chitară. Nimic fără Dumnezeu!”

„Am citit. Am ascultat. Am observat. Am învățat. Am vorbit cu oamenii. Am ieșit din cărți spre a-i cunoaște și apoi am citit din nou.

M-am așezat cu fața la oameni, la natură, la păsări, la cer, la flori, la gâze, la plante și animale. M-am rugat la Dumnezeu, Maicii Sfinte și celorlalți sfinți. Și astfel, cu o privire în cărți și două în viață, mai făcând bine, mai greșind, mai citind, mai scriind, râzând sau plângând, cântând sau tăcând, am adunat pagini de viață. Am pus în ele și privirea mea și gândurile mele. Și le-am adresat și le adresez oamenilor, începând cu copiii.

N-aș vrea niciodată să fiu singură pe lume.”

„Pentru oameni și Dumnezeu! Și pentru celelalte ființe! Încep să mă simt împlinită!” (Florica Munteanu-Cuc)

„Mă regăsesc în aspirația spre tot ce e nobil și sfânt, spre ceea ce e bun și adevărat și frumos în gând, cuvânt și faptă. Ador copiii, am ales în viață să fiu învățătoare și profesoară. Cânt și scriu căutând să las o urmă frumoasă și cuminte pe pământ, gândind mereu la Dumnezeu și la semenii. Îl ador pe Dumnezeu, iubesc oamenii. Îmi deschid inima prin vers și cântec, prin răsfângerea în cuvânt sau în cânt, atinsă de dorul de cele sfinte... Nimic fără Dumnezeu!”

(Autoprezentare în Antologia „Clepsidra cu sentimente”, Coordonator Mariana Moga, Editura Rotipo, Iași – 2019)

Volume publicate:

DEBUT *„Carte de duioșie”* – versuri pentru copii, Editura Eubeea, Timișoara – 2009; *„Mersul pe ape, de mână cu tine”*, ediția a I-a și ediția a II_a, Editura Eubeea, Timișoara – 2010 și 2013;

Antologii:

„România, țara mea de dor” – Florilegiu de poezie și proză, Editura Life Art, Drăgănești Olt – 2018; **„Inefabilul iubirii”** – antologie poezie de dragoste, ediția a I-a și ediția a II-a, Editura Inspirescu, Satu Mare – 2015; **„Lumina din noi”** – Antologie de literatură religioasă, Editura Inspirescu, Satu Mare – 2015; **„Aripi de zăpadă”** – Antologie de poezie realizată de Delia Camelia Ghiță și Liliana Ghiță Boian, Editura LifeArt, Drăgănești Olt – 2016; **„Poeți și prozatori în regal eminescian”** – Antologie coordonată de Eugenia Enescu – Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău – 2019; **„Clepsidra cu sentimente”**, Tabăra prieteniei literare, Volumul II, coordonator Mariana Moga, Editura Rotipo, Iași – 2019; **„În curtea Domnului”**, antologie coordonată de Mariana Moga, Editura Armonii Culturale, Adjud – 2019; **„Poeți și prozatori în regal eminescian”** – Antologie coordonată de Eugenia Enescu – Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău – 2018; **„Valsând prin anotimpuri”** – Calendar literar 2020, o altfel de antologie, selecție autori și concept, Eugenia Enescu – Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău – 2019.

Volume colective:

„Dascălul – Promotor al valorilor culturale și spiritual” – Simpozion național, Editura Eurobit, Timișoara – 2011; **„Învățătorul zilelor noastre”** – proiect cofinanțat de Consiliul Județean Timiș, Editura Waldpress, Timișoara – 2016; **„Asociația Învățătorilor Bănățeni la 90 de ani (1924 – 2014)”**, Editura Gordian, Timișoara – 2014; **„Carte de primăvară”**, volum semnat de Florica Munteanu – Cuc, Alina – Mariana Roșca și Liliana – Carmen Vasile, Editura ArtPress, Timișoara – 2018.

Reviste:

„Tinere vlăstare” – revistă școlară a ciclului primar editată de Liceul Teoretic „W. Shakespeare” – Timișoara – 2018; **„Învățătorul”**, revistă editată de Asociația Învățătorilor Bănățeni, Ediție Specială, Timișoara – decembrie 2018; **„Orient Latin”** – revistă editată de Fundația Orient Latin, Timișoara – 2017; **„Columna 2000”** – revistă de cultură istorică editată de Universitatea „Ioan Slavici” Timișoara, publicată în numerele apărute în anii 2012 – 2013;

Premii:

Marele Premiu „Dosoftei”, ediția a VII-a la Festivalul Internațional de Creație Religioasă „Lumina Lină” – 2011; **Mai multe premii de Excelență și Premiul I** acordate cu prilejul altor ediții ale festivalului și ale Simpozionului Internațional „Columna 2000”, desfășurat sub egida Asociației Naționale a Eroilor din România, Departamentul „Ioachim Miloia” al Astrei, Societatea Culturală de Patrimoniu – Timișoara și Liceul teoretic „Vlad Țepeș” – Timișoara.

Pentru mai multe poeme a compus muzică și de câte ori are ocazia le acompaniază la chitară și ca invitată permanentă al Cenaclului Literar „Pavel Bellu” sau CARP din Timișoara, încântând publicul cu versuri emoționante și cu voce pe măsură.

Referințe critice:

„Îndrumătoare ca lumina unei lumânări, poezia Floricăi Munteanu (Cuc) dă naștere unor valuri de vibrații benefice nouă, celor atât de încercați de ispite.

În versurile ei gândurile trăiesc, gândurile vindecă boli. Prin ele poeta încearcă să ne ducă în vecinătatea locului de sfânt adăpost, în sălașul binecuvântat al lui Dumnezeu, să înălțăm rugăciune Puterii Divine să ne ierte și să ne oblojească sufletele de traumele rătăcirilor cu voie sau fără de voie. Psalmii săi ne mai învață să ne numărăm zilele în care am fost iertători, smeriți, iubitori de aproapele nostru și de Dumnezeu.” (Nina Ceranu)

„Desigur, „Dumnezeu a făcut toate bune foarte” și nu este loc de imperfecțiune în Perfecțiune.

El nu poate fi cunoscut în Ființă, dar are chip și frumusețe ascunsă ochilor noștri. Aceasta s-a manifestat în partea spiritului, iar fizic s-a vizualizat în persoana lui Iisus, care este frumusețea fizică ideală și suplețe spirituală.

Această frumusețe o vedem la cei credincioși, pe care Dumnezeu îi inspiră în rugăciune, artă, scris, fiind „aleșii” Lui prin credință.

Și pe distinsa doamnă Florica a binecuvântat-o să aducă adevărurile de credință, cuvinte de laudă Domnului în poezia ei. Ea spune: „nu vreau să mă depărtez / De Tine, Doamne Sfinte” și va primi mereu „Cuvântul Domnului Sfânt”, să-l așeze în versurile ei.

Dumnezeu să o lumineze și să aibă „partea aleșilor Împărăției lui Iisus, iar aici pace, dragoste și binecuvântare”. (preot Radu Reja)

*„Volumul de poezii intitulat „**Carte de duioșie**” realizat de Florica Munteanu reprezintă o mare reușită, un mare succes. Autoarea este o apreciată dascăliță, având o bogată experiență didactică [...] în munca instructiv – educativă cu elevii mici.”*

„... rezultă marea diversitate a tematicii abordate și puternica înrâurire a contactului cu poeziile, cu mesajul lor asupra psihicului copilului.”

„Semnalăm în primul rând valoarea estetică a poeziilor. Ascultarea, repetarea, analiza, recitarea lor îi pune pe copii în contact cu frumosul din literatură. În fiecare poezie întâlnim o mulțime de expresii artistice.. [...] O înrâurire estetică o exercită și frumoasele ilustrații, desene, fotografii ce acompaniază cele mai multe poezii.” (Învățător și psiholog, Partenie Anucuța, conf. Univ. Dr. Universitatea „Tibiscus” Timișoara, Facultatea de Psihologie – fragmente din prefața cărții „Carte de duioșie)

„Fascinația pentru așa-zisul univers mic a îndemnat-o pe Florica Munteanu [...] spre creația destinată copiilor. [...] Cu multă gingășie poeta închină închină poezii florilor iubite de copii: ghiocelul, panseluța, lăcrămioara, liliacul care sunt personificate. [...] Anotimpurile au un loc special în universul mic al autoarei, ele fiind legate de de câte un eveniment important din viața copilului: toamna de reînceperea unui an școlar, iarna de sărbătoarea Nașterii Domnului, primăvara legată de Sărbătoarea Paștelui. Dar poeta nu uită nici zilele săptămânii, nici numerele, versurile fiind legate de trăsături esențiale ale acestora, care le fac mult mai accesibile scopului educativ urmărit de poetă. Ea recurge și la întâmplări hazlii... [...], la mici drame din lumea animalelor..., la scurte sfaturi moralizatoare, mascate în discursul epic.

Dialogul, frazele imperative, interogațiile, repetițiile dau vioiciune textului, făcându-l nu numai accesibil copiilor, dar și deosebit de agreabil”.

„Invocațiile către Dumnezeu, Iisus, frecvente în rugăciunile copiilor, măresc încrederea lor în dobândirea unor virtuți ca bunătate, iertare, mântuire prin credință.

[...] Poeziile sunt pătrunse de sinceritate și puritate, construite clar, melodios, cu multă plasticitate. [...]”

Florica Munteanu, cea care scrie și versuri lirice propriu-zise și-a amânat nepermis de mult debutul, dar în tot acest timp a citit, a trăit, a meditat și dă în această carte măsura talentului său prin descinderea în universul fascinant al copilului.”

(**Rodica Opreanu** – fragment din cuvânt înainte din cartea „Carte de duioșie”)

„Îmbinând tonul șăgalnic cu cel grav, cartea este densă și poate stârni interesul copiilor, dar și al părinților și bunicilor, devenind și o pledoarie pentru citit și compus poezii.”

(**Mariana Moga**, Dicționar de reliefuri literare românești, vol. II, Editura eCreator, Baia Mare – 2019)

Florica Munteanu – Cuc, Carte de duioșie, Editura Eubeea, Timișoara – 2009.

Prin peregrinările mele literare multiple am întâlnit doar trei scriitori care scriu și pentru copii și cred eu că nu întâmplător, toți trei, sunt femei. În Maramureș am întâlnit pe Nadia Urian Linu, în Moldova la Piatra Neamț pe Geta Stan și la Timișoara pe Florica Munteanu Cuc. Ce spune asta? Foarte puțini scriitori se încumetă să scrie pentru cei mici deoarece implică posibilitatea să poți rețrăi lumea lor și să scrii pe înțelesul lor. Mai mult, textele sunt menite să le deschidă noi orizonturi și imaginația către o lume mai bună, să le dezvolte intelectul spre o direcție corectă, așa putea spune mai simplu, umană.

Începând cu prima carte Florica Munteanu Cuc a stabilit două limite între care se derulează viața ei, între iubirea față de Dumnezeu și iubirea față de copii. Legătura dintre cele două o face poezia și cântecul însoțiți de o inimă caldă înconjurată de o credință nețârmurită față de Creator.

Introducerea arată ca un program sub formă de o declarație de intenție din care deducem coroborat cu alte informații că viața și Dumnezeu i-au mai acordat și o a doua șansă. Numai o femeie poate fi așa de pozitivă și așa de plină de speranță că oamenii sunt buni și copiii trebuie iubiți și educați cu responsabilitate și credință. Aceste versuri ne dezvăluie două miracole din viața autoarei, descoperirea și încrederea necondiționată în Dumnezeu *„i-am mulțumit și frunzei și ploii, / și păsării, și ierbii și florii, / dar mai întâi și mai / întâi Ție Doamne”* și al doilea copilul ei drag *„I-am mulțumit și copilului, pentru că mi-a zâmbit / pentru că m-a privit în ochi, fericit”*. Sugestive sunt ultimele versuri care transmit o încărcătură emoțională puternică și care ne îndeamnă să prețuim fiecare clipă ca și cum ar fi ultima *„Cu o privire în cărți / și două în viață, / am străbătut în fiecare zi prima și ultima dimineață”*.

Următorul poem este dedicat copilului ei și cuvintele sunt ca mierea, cuvinte ce transmit speranța și dorința ca puiul ei să ajungă un om responsabil *„Copilul meu drag, adorat, / Să devii om adevărat, / Să-mi crești cinstit și sănătos, / Cu sufletul mereu milos, / Să-i vezi pe oameni ca pe frați, / Fie-nvățați sau ne-nvățați!”* și continuă cu același spirit tonic *„Când tânăr sau adult vei fi, / Sădește-un pom, / Zidește-o casă, / Crește copii, / Sapă-o fântână!”*. Acest poem reprezintă în realitate tot ce își dorește un părinte, în special o mamă pentru copilul ei *„Inima ta mereu va fi, / Vei fi și vrednic și bun om, / Și vei avea o viață aleasă! / De Dumnezeu ascultător /*

Să fii smerit și iubitor!“. Poemul pare mai degrabă o rugăciune prin care insuflă copilului ei o viață frumoasă și liniștită și mesajul pentru respectarea părinților „Cinstește-i pe ai tăi părinți, / Ca și copiii cei cuminți! / Urmează drumul drept, cinstit, / și astfel vei fi fericit!“. Punctul culminant îl reprezintă insuflarea credinței că numai sub pavăza lui Dumnezeu poate să se îndeplinească tot ce și-a dorit pentru vlăstarul ei „Și nimănui să nu-i faci rău! / Bunul și Sfântul Dumnezeu / Te apere de orice păcat! / Să ai mereu suflet curat, / Gândul frumos și nepătat.“. Aceste gânduri frumoase așezate la poarta de intrare într-o carte scrisă pentru copii te umple de căldură și de optimism și te îndeamnă să îți reamintești și să re trăiești miracolul copilăriei.

Pentru a pătrunde în mirajul cărții trebuie să treci trei porți, după prezentarea autoarei și a copilului drag urmează cea de a treia poartă, unde sunt așezate gândurile despre această carte, practic arată ce și-a propus să scrie *„Aceasta e o carte despre fiecare, / Despre ce poți afla când ești mic / Și cum vei crește tu mare, // Carte cu mama, cu tata, / Cu bunici și nepoți, / Cu căței și arici, / Cu zambile, pisici, / Cu ceea ce vezi, / Cu ceea ce poți, // Carte cu și despre fiecare, / Carte cu lună, carte cu soare, / Carte cu mine, cu alții, cu tine, / Carte cu câte ceva din ceea ce-i bine.“.*

Mesajul este clar și fără echivoc privind creșterea copiilor în așa fel încât educația și credința în Dumnezeu să formeze oameni responsabili, iubitori de frumos și de natură, iubitori de oameni și mai ales capacitați numai spre fapte bune.

Cum era firesc, din această carte nu poate lipsi cântecul de leagăn, în care o mamă își pune inima în palmă când mângâie căpșorul alintat în somn *„Crești măruț, / Drag puiut, / Cătinel, măricel, / Frumușel, cumințel, / Omenos, om frumos! // Crești iubit, / Ocrotit, / Fericit, / Întărit / Și de Dumnezeu păzit! // Mare – mare / Să ne crești, / Făt – frumosul din povești!“.*

Limbajul este simplu și pe înțelesul copiilor și comparația cu bobul de grâu cu siguranță că va atrage și incita spiritul celor mici *„Ce e spectaculos e mic, / E ca un bob de grâu în spic, / Ce-n timpul de la semănat / Și până a fi recoltat / Trece prin soare, ploaie și vânt / Și tot dă rod bun pe pământ“.*

Personificarea buburuzei și dialogul cu cei mici eu îl înțeleg ca pe-o chemare să iubim natura, astăzi înțeles ca și mesaj ecologic. Copiii trebuie să înțeleagă că tot ce există face parte din mama-natură și toți cei care trăim suntem copiii lui Dumnezeu.

Prima lume pe care o descoperă un copil este mama, tata și căldura lor, zâmbetele și bucuriile lor, apoi lumea se lărgeste cu bunica și bunicul, cu jucăriile și cățelul, pisica și modul cum va interactiva cu această lume, descoperită pas cu pas, îi va marca viața definitiv și irevocabil.

Mama care te-a zămislit o porți în sânge și pentru cel care a pășit în această lume *„Mama ta dragă și bună / E frumoasă ca o zână, / Miloasă și iubitoare; / Ea e unica sub soare! // Ea e-alături, lângă tine, / Fie că ți-e rău sau bine / Și se-ngrijește mereu / De tot ce este al tău. // Nu te pierde niciodată / Din ochi, iar de vreodată / Ai fost bolnav sau la greu, / Te-a-ngrijit cu drag mereu, // Te-a îngrijit cu duioșie / Și își face griji o mie / Pentru tine; te ferește / De ce-i rău, te ocrotește“.*

Numai o mamă poate să scrie cu atâta duioșie despre sentimentul a ceea ce înseamnă să fii mamă și ce responsabilitate colosală are pentru cel pe care l-a adus pe lume, pentru cel pe care l-a simțit cum crește în pântec, pentru cel care va deveni lumină și iubire.

Autoarea, o adeptă a familiei tradiționale, prezintă și tăticul, care este prezentat ca un bărbat iubitor și responsabil pentru „cuibul” lui și pentru cei care trăiesc alături

de el „Despre dragul tău tătic / Vreau să îți vorbesc un pic. / Știu cât demult îl iubești, / Cât ai vrea să-i mulțumești // Că-mpreună cu mămica, / De când erai atâtica, / – Bebeluș abia născut -, / Cu iubire te-a crescut. // Cu răbdare, calm de sine / Și el s-a-ngrijit de tine / Zi de zi, noapte de noapte, / Deloc nu a stat deoparte, // Ci cu mama ta-mpreună, / Cu drag și cu voie bună, / De tine s-a ocupat, / Cele bune ți le-a dat, // Totul i-a părut ușor / De făcut, totul cu spor, / Pnetru tine, drag odor. / Să-i fii recunoscător!”.

O poezie este dedicată exclusiv vorbelor frumoase, care au rolul de a susține o armonie între cei care trăiesc pe acest pământ. Și astfel se induce că limbajul poate genera înțelegere și poate media conflictele de orice natură.

Învățarea numerelor, pe lângă că e un lucru elementar, reprezintă începutul înțelegerii unui limbaj atât de necesar în viața pe care o trăim! Cuvintele simple și comparațiile trezesc dorința copilului să știe tot mai mult, ce înseamnă aceste numere, la prima vedere ciudate.

Mersul timpului, călătoria soarelui delimitează noaptea de zi și zilele trebuie înțelese cu rostul lor. Cele șapte zile sunt prezentate pe înțelesul celor mici. După zilele de trudă vine o zi de odihnă, când se merge la biserică și mai menționează „Și-n vizite la bolnavi / Și la bătrânii firavi”, pentru a le trezi o empatie pentru oameni în general.

Descoperirea lumii în care trăim, pentru un copil, este și prima întâlnire cu un animal și plăcerea de a se juca între cei doi puiți, cel de om și de pisică ne obligă să ne imaginăm cu duioșie modul cum cei doi înțeleg să se joace și să comunice. Și aici mesajul este clar și îndeamnă copiii să iubească animalele, fiindcă și ele fac parte dintr-un lanț trofic.

În același ton pozitiv sunt prezentate anotimpurile copilăriei. Primăvara, când vegetația prinde viață, este în strânsă legătură cu marea sărbătoare a creștinătății, Paști, apoi vara cu grâul copt și dealurile pline de flori. Toamna cu roadele bogate și iarna cu bucuria zăpezii aduce bucurie printre copii. Toate aceste patru anotimpuri însumează o serie de minunății pentru a înțelege că anul are patru anotimpuri și 12 luni.

O mare grijă o are autoarea pentru limba română și felul cum vorbim cu copii noștri, cum le vom transmite fiorul limbii române, pe care la rândul lor îl va transmite urmașilor. Despre „**Limba mea**” spune „*Limba ta-i limba română / O vei învăța de mic / Cu mama, tata de mână, / C-o bunică sau bunic!*”. Legat de importanța limbii române. o poezie învață copilul literele alfabetului și cele șapte vocale le numește „*sunete ușor de pronunțat*”.

După iubirea de limba română era normal să treacă la iubirea de patrie. O poezie simplă, care sper să trezească sentimentul patriotic și la părinți și de afiliere mentală la o entitate numită România „*Ce e țara? E o casă / Cu toți ai tăi, toți cei dragi, / Grădina, pădurea frumoasă / Ce te-așteaptă cu dulci fragi.*”.

Se știe că cei mai buni prieteni vii ai copiilor sunt câinii, pisicile și în special animalele jucăușe. Aceste „*prietenii*” sunt acceptate de părinți și contribuie la educație și la dezvoltarea empatiei.

Când vorbim de flori ne gândim la esența frumosului și mai multe poezii sunt dedicate florilor și prezentate pe înțelesul copiilor. Astfel în raport cu ei descoperim ghiocelul, panseluța, lăcrămioara etc. Arată diversitatea naturii și dirijează interesul copiilor spre venerarea frumosului din natură.

Cu siguranță această carte merită reeditată și sunt convins că experiența literară a doamnei Florica Munteanu Cuc va contribui la o nouă carte mai complexă și mai iubită de copii.

Florica Munteanu Cuc, Mersul pe ape, de mână cu tine, Editura Eubeea – Timișoara, ediția a I-a 2010 și ediția a II-a 2013.

Nu sunt de acord cu criticii care cataloghează o anumită poezie în „*poezie religioasă*”. Când analizez o carte mă strădui să descifrez mesajele și emoțiile care au generat aceste versuri și în același timp să pătrund în sufletul autorului. Urmăresc să mă încarc cu energiile pozitive, fiindcă cred cu disperare că în fiecare om există o parte bună, care merită descoperită.

Versurile scrise sub influența credinței la Florica Munteanu Cuc în primul rând se caracterizează printr-o sinceritate excesivă. Această convingere a iubirii nețărnută față de Dumnezeu nu a fost una fără ezitări și recunoaște „*Cu tine-am fost de mână și m-am pierdut o clipă, / Mă scufundam și ruga-mi cerea și ea aripă. / Spre-a mă salva din apa ce mă-nghițea cu totul / Și să-mi ridic privirea spre Tine mi-a fost rostul.*”.

Lirismul din poemul „**Primăvară – Înviearea Domnului**”, numită pe nedrept, spun eu, psalm, se apropie mai degrabă de structura unui pastel model Vasile Alecsandri. Singura diferență este alăturarea primăverii cu sărbătoarea „*Înviearea Domnului*”.

Într-un poem autoarea spune concis că nu cere nimic și are doar un singur crez „*Nu mie dați-mi slavă, ci Domnului, de-a pururi*”. Face o paralelă uluitoare între „*Domnul Sfânt și Bun*” și între „*Mai mic decât nimicul sunt eu, trecătoare*” și în final cele patru versuri transmit cu înfocare o credință pură și necondiționată „*Nu vreau nici laude, nici slavă; înfocate / Vorbe de laudă dați-i doar Lui, și-acum, mereu! / De n-ai fi, Doamne sfinte, cu daruri minunate, / Nici eu n-aș fi pe lume, Bunul meu Dumnezeu!*”.

În fapt autoarea recunoaște că poartă în suflet dorul de când a devenit conștientă „*Dor de Domnul Bun și Sfânt*”. În realitate conștiința ei nu se poate despărți de Dumnezeu și de iubirea față de oameni și spune în acest sens „*Căci nu pot trăi, nu sunt / Fără oameni pe pământ, / Fără ceea ce e sfânt. / Fără Domnul meu, nu sunt!*”.

Florica Munteanu Cuc iubește viața și a trecut printr-o experiență ce putea fi fatală și crede că „*viața mi-a fost dăruită*” și continuă pe același ton „*Trăiesc apoi spre-a face bine / Spre a nu murdări cumva / Al dragilor părinți bun nume.*”. Și nu ne lasă să respirăm și spune „*Spre a iubi sincer în toate / Pe oameni și pe Dumnezeu, / Fiindu-mi dragostea de ceilalți / Mais scumpă decât îmi sunt eu. // S-ajut pe alții la nevoie, / Să fac doar binele, mereu, / Să fac a Domnului Sfânt voie / Și să mă mântuiesc și eu. / Și multe altele sunt încă. / Talantul să îl înmulțesc, / Fiindu-mi Hristos sfântă stâncă. / Să nu urăsc, ci să iubesc!*”.

Despre oameni spune „*frații mei sub soare*”, iar despre iubire „*Căci iubesc cu adevărat în viață, / fără mânie, fără lașitate*”, două componente ale sufletului uman care arată sufletul curat și altruismul, scoțând la iveală un caracter luminos în care se scaldă autoarea.

Poemul „**Trecători, călători**” acceptă faptul că pe lumea aceasta toate sunt trecătoare, nu numai viața omului, ci tot ce îl înconjoară, dar credința rămâne veșnică „*Nu, moartea n-o să poată nicicând să ne despartă / De tine, Doamne Sfinte, iubind dumnezeiește!*”. Despre aceste convingeri în veșnicia credinței o spune în patru versuri, care pentru mine personal m-au surprins și emoționat „*Sunt trecătoare-n lume, o*

umbră; o „nimica”. / Doar după Tine-a merge și spre aproape vreau. / Deși am și un nume, prenumele Florica, / Cu mâinile tot goale în fața Ta eu stau...”

Altruismul autoarei se concretizează în **„Rugă pentru oameni”**. Nu se mulțumește să se roage numai pentru ea și familia ei, ea se roagă pentru toți oamenii și acest poem merită cu prisosință reprodus în totalitate *„Apără-i de orice rău, / Tu, Milostive Dumneze, / La umbra aripilor Tale, / Dă-le odihnă lor pe cale // Și bucurie și nădejde! / Șterge Tu orice deznădejde, / Ferește-i Tu de orice rău, / Bunul meu Domn, Bun Domn al meu! // Spre făptuirea celor bune / Adună-i Tu pe toți pe lume, / De Tine ei ascultători, / Căci pe pământ sunt trecători! // Nu îi lăsa în nicio clipă, / Păzește-i cu a ta aripă / Și dă-le milă și iertare / Și dragoste nemuritoare! // La bine și la greu să fie, / Uniți în Tine,-n veșnicie, / Păzind cele curate, sfinte, / Având Cuvântul Tău – nainte! // Astfel singurătatea grea / Cu dragoste ne-om alina, / Vom fi uniți pentru vecie / Pentru a Ta Împărăție!”*

Scrie despre limba română, pe care o consideră **„Limba mea”**, foarte emoționant și în același timp, responsabil. Un mesaj despre păstrarea limbii în acest început de secol când limba noastră cea străbună este pur și simplu infectată cu tot felul de neologisme fără nicio noimă. Ar trebui să luăm atitudine și noi, toți cei care scriem, fie poezii, fie proza și alte forme de artă, să luăm atitudine și să nu mai permitem distrugerea limbii române și transformarea într-un amalgam fără identitate națională. Și acest poem mi-a transmis un mesaj copleșitor cum rar am mai întâlnit *„Limbă sfântă, cine oare / Ji-o aduce vindecare? / Te stâlcesc unii orbește, / Dar ființa-ți viețuiește // Când te vom vorbi frumos, / Cuminte, cuviincios?... / Când te vom respecta oare, / Limba mea nemuritoare? // Frumusețea te-nsoțească, / Scumpă limbă românească, / Limba mea din veșnicie ! / Fie-ți Binele-n vecie! // Pentru orice om – că-i mamă, / Că-i bunic, mereu, mereu / Să vorbim frumos luând seamă / La voia Lui Dumnezeu! // Pentru oricine, cuvântul / Fie cald, blând și frumos, / Împlinând în glas doar gândul / Care-i bun și luminos! // Pentru Bunul Dumnezeu, / Pentru noi, voi, tot ce este, / Ca poetul, spun și eu: // «Vorbiți, scrieți românește!»*. Unele poeme sunt mai degrabă rugăciuni rostite în fața lumii în gura mare. În acest registru poate fi inclus și poemul **„Dă-ne, Doamne, puterea...”**. Aceste rugăciuni pot insufla speranță și iubirea aproapelui, pot inspira dragoste și credință *„Dă-ne, Doamne, puterea... // ... Să putem / Cânta / Suferința, / Să redevenim vii, / Prin toate / Armoniile / Și muzica sufletului... / Să nu uităm / Nicicând de unde am plecat / Și unde ne vom întoarce.”*. Remarc o rugăciune sub titlul simplu **„Rugă (5)”**. În opt versuri descoperi sufletul Floricăi Munteanu Cuc, descoperi esența vieții prin câteva dorințe simple, care nu poate lăsa pe nimeni insensibil *„Doamne Sfinte și-ndurate, / Nu-mi da aur și palate, / Dă-mi numai iubirea Ta, / Să rămân mereu în ea! // Nu-mi da avuții, avere, / Și nici bani, dar dă-mi putere / Să le rabd, Doamne, pe toate, / Doamne, Scumpă Bunătate!”*

„În curtea Domnului” – antologie coordonată de Mariana Moga, Editura Armonii Culturale – 2019.

Două poeme și o proză scurtă. Unul dintre poeme continuă să exprime credința față de Dumnezeu și modul cum o spune nu supără, din contră încântă și te face să te întrebi dacă mai există și mulți alți care gândesc așa și cum ar arăta viața noastră dacă un procent însemnat din oamenii care trăiesc pe acest pământ ar gândi și ar avea

aceste convingeri sănătoase pentru minte și suflet. Poemul format din întrebări și răspunsuri deslușesc mesajul credinței, de care nu se dezice nicio clipă. „Ce-ar fi lumea fără Tine” încearcă să arate și ce se poate întâmpla dacă vom fi abandonați de Bunul Dumnezeu. E firesc ca să te gândești ce ar fi dacă nu am fi parte din această lume și nu am fi conștienți că noi suntem copiii lui Dumnezeu și trebuie să ne comportăm ca atare.

Cel de-al doilea poem ne lasă să descoperim un nou concept, pe care nu l-am mai întâlnit până acum deși l-am intuit, măsura timpului „*e-n Dragoste*”. Dincolo de trecerea orelor, minutelor și secundelor, dragostea ne însoțește până în ultima clipă și poate că și după ce vom păși alături de Tatăl Nostru Ceresc.

Proza, un fragment dintr-o carte viitoare, se înscrie pe linie educativă și preocuparea pentru problemele celor mici, cu toate detaliile, ne înduioșează și ce ne face să ne gândim că sănătatea unei națiuni depinde de cum creștem și cum pregătim pentru viață tinerele vlăstare.

„Aripi de zăpadă” – Antologie de poezie realizată de Delia Camelia Ghiță și Liliana Ghiță Boian, Editura LifeArt, Drăgănești Olt – 2016.

În această antologie surprinde prin îndemnul „**Să nu-ți plângi soarta rece...**”. Valurile vieții, pentru unii mai zbuciumate, iar pentru alții mai line, reprezintă de fapt destinul și autoarea ne îndeamnă, ne sfătuiește „*Să nu-ți plângi soarta rece, să nu-ți plângi nici de milă, / Să nu îți frângi curajul trecând prin foc și jar,*” și „*Să mori zâmbind – oricâtă durere, astă viață*”.

O confesiune din poemul „**Cuvintele Tale**” unde recunoaște cu inima deschisă că tot ce știe a învățat din Cuvântul lui Dumnezeu „*Cuvintele Tale / m-au învățat cum să vorbesc, / cum să tac, / ce să grăiesc, / ce să fac pentru a le trăi. // A trăi. / Și astfel / am învățat să iert, / să dăruiesc, / Să iubesc. / Să trăiesc. // Cuvintele Tale m-au îndemnat / Să veghez / Și astfel, / Am învățat la ce să visez, / Am învățat / Să mă rog, / Să mulțumesc, / Să lucrez.*”.

„Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian” – Antologie coordonată de Eugenia Enescu Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău – 2018.

Cele câteva poeme publicate în antologie dezvăluie lirismul poemelor și abordează o altă dimensiune, trăirile interioare și raportul dintre timp și maturitatea unei femei dornică să iubească și să dăruiască iubire. Poemul „**Ieri**” reprezintă o antiteză între ieri și azi, radiografia unui timp trecut comparat cu un prezent meditativ „*Ieri, priveam doar ochii în alor culoare / Sfâșiată-n doruri, de zbor interzis... / Azi, ruptă de vârsta inimii în floare, / Sfâșiat-am vâlul dintre ochi și vis*”. Modul lucid cum face trecerea dintre „*Ieri, priveam seninul doar înalt, departe*” și „*Azi, ridic privirea numai cu iubire,*” ne arată că autoarea este conștientă de trecerea timpului și bucuroasă să ne anunțe „*Se vede-n seninul inimii bătând*”.

Poemele sunt pline de lumină, căldură și transmit credința față de Dumnezeu fără patimă și cu iubire față de noi, ființele cele mai inteligente de pe această planetă. Pot să afirm cu responsabilitate, cititorul care citește ceea ce scrie va fi cu siguranță, măcar un pic, mai bun.

Aștept cu nerăbdare și alte cărți scrise de Florica Munteanu-Cuc deoarece cred că mai are foarte multe de spus.

Nicolae TOMA - prozator, poet, critic literar, jurnalist

Milena MUNTEANU

Milena Munteanu este autoarea cărților:

- *Departa de Țara cu Dor*, Editura Napoca Nova, 2014;
- *Din Țara Soarelui Răsare*, Editura Singur, 2016;
- *Culori și Ritmuri Sud-Americane*, Editura Armonii Culturale, 2018.

Prezențe online: [Pagina de autor de pe Amazon](#). [Departa de Țara cu Dor](#) [Din Țara Soarelui Răsare](#) [Culori și Ritmuri Sud-Americane](#)

În cadrul rubricii sale permanente la Revista *Observatorul* din Toronto, ea adresează teme de actualitate sau perene, veșnic umane. Milena este o colaboratoare frecventă la Revista Internațională STARPRESS, Vatra Veche, Cetatea lui Bucur, Confluente Literare, Revista de Recenzii, Candela de Montreal, Destine Literare, Armonii Culturale, Moldova Literară, Euphorion, Rotonda Valahă, fiind publicată și la revistele Observator Cultural, Lumină Lină, Clipa, Miorița USA, Singur, Gândacul de Colorado și altele. Milena are rubrica "My Two Cents" în revista online Leviathan, fiind publicată și în revista Leviathan.

Este inclusă în diverse antologii ale scriitorilor români din țară și străinătate.

Premii obținute:

- Marele Premiu la secțiunea Reportaj literar, la concursul desfășurat în cadrul Festivalului European al Artelor „Ciprian Porumbescu” 2013;
- Premii la Concursul de Poezie și Proză pentru Românii din Întreaga Lume, STARPRESS International, 2014 și 2018;
- Premiul Editurii Napoca Nova, 2015;
- Premiul I la Concursul Internațional de Poezie, Eseu, Proză Scurtă și Dramaturgie "Memoria Slovelor" 2016;
- Premiul II la Concursul Unifero – "Diamante Spirituale", secția Creație Literară 2017;
- Distincție primită de la "Observatorul" pentru "Reportaje valoroase";
- Diplomă de Excelență acordată de Revista Memoria Slovelor 2016;
- Diploma de Excelență "10/100" acordată de domnul Nicolae Băciuț pentru contribuia adusă la devenirea Revistei Vatra Veche, precum și pentru aportul

- la "Creșterea Limbei Românești Și-a Patriei cinstire" – cu ocazia Centenarului Marii Uniri și a 10 ani de existență a Revistei Vatra Veche, 2018;
- The International Contest "Art & Life", Japan, 2018 – Premiul Special "Maneki Neko" pentru Reportaj Literar;
- Premiul de Excelență la concursul Unifero – "Diamante Spirituale", 2019;
- Premiul "Descoperă scriitorul din tine" al revistei Leviathan, 2019.

Participări la volume colective în limba română:

- Antologia Scriitorilor români din întreaga lume, ediția Româno-Italiană, STARPRESS 2014;
- Antologia Scriitorilor români din întreaga lume, ediția Româno-Spaniolă, STARPRESS 2014;
- Antologia Limba Noastră cea Română, STARPRESS 2014, 2016, 2017, 2018;
- Antologia de Proză Românească Contemporană "Sărmanul Dionis" 2014, editura Scrisul Contemporan, 2014;
- Antologiile editurii Napoca Nova:
 - o "Mierle într-un lan de maci", 2014;
 - o "Pe cărările toamnei", 2014;
 - o "Simfonia-n verde crud", 2015;
 - o Antologia literar-artistică Napoca Nova Nr. 17, 2017;
- Antologiile Scripta Manent, Vol. 3 și 4, editura ANAMAROL, 2014;
- Volumul „Întâlniri semnificative”, al doamnei Cezarina Adamescu, editura InfoRapArt 2015;
- Antologia Scrisul de Azi, Editura Singur 2015;
- Antologia de Proză Contemporană Românească "ACtori printre Vise", editura Armonii Culturale 2016;
- "DIASPORA LITERARĂ ROMÂNEASCĂ", Cezarina Adamescu, VOL. 1 și 2, Editura InfoRapArt, Galați, 2016;
- Volumul "Metafore Românești";
- Dicționarul Dlui Prof. Ioan Barbu Corbu;
- Dicționarul Personalități de excepție, îngrijit de dl. Acad. Prof. dr. Emilian Dobrescu;
- Antologia "Limba noastră cea Română", STARPRESS 2016, 2017, 2018;
- Antologia Scriitorilor români din întreaga lume, ediție bilingvă română-engleză, STARPRESS 2017, 2018;
- Voci din Diaspora, interviuri luate de dl. Ion Cristofor, Editura NAPOCA STAR, ISBN 978-606-690-658-6;
- Antologia Veronicăi Balaj, Cristinei Mihai Balaj, Alexandru Cetățeanu "Balanța cuvintelor", 2018 – Rotipo Iași, ISBN 978-09948134-7-3 – Archives Canada;
- Antologia "Unirea face puterea", coordonată de dna Elena Armenescu, 2018 - Libris Editorial. ISBN 978-606-8953-97-7;
- Antologia "În Dialog cu Inima", coordonată de George Stroia, vol. 1, editura Armonii Culturale, 2018. ISBN 978-606-746-414-6; Vol 1: 978-606-746-415-3;
- Antologia "Zătrene – file de poveste" – 2019;
- Album aniversar ACSR (Asociația Canadiană a Scriitorilor Români), 2019, ISBN 978-0-9783589-2-1.

Articole online:

- Mai multe articole ale autoarei pe situl Leviathan, inclusiv cele din seria "My Two cents": <https://leviathan.ro/author/milena-munteanu/>;
- Anunțul premiului "Descoperă scriitorul din tine": <https://leviathan.ro/rezultatul-concursului-cu-premii-descopera-scriitorul-din-tine-editia-a-treia/>; Acesta este textul premiat: <https://leviathan.ro/dimensiuni-ale-omului-enescu-de-milena-munteanu/>.

Participări colective în limba engleză:

Word Fest – Celebrating our Journeys – Mississauga Writers Group – English Anthology
<https://www.amazon.ca/Word-Fest-Celebrating-Our-Journeys/dp/1517053331>;

- Word Fest, Celebrating who we are! – Mississauga Writers Group – English Anthology, 2017;
- <http://mississaugawritersgroup.com/team/milena-munteanu>;
- <http://mississaugawritersgroup.com/>;
- <http://mississaugawritersgroup.com/wp-content/uploads/2016/05/MWG-Q-Summer-2016-1.pdf>;
- <http://mississaugawritersgroup.com/mwg-magazine-winter-2017>;
- Volumul "Our Canada: now and always", 2017 <https://mariatonu.wordpress.com/book-our-canada/>;
- Antologia Scriitorilor români din întreaga lume, ediție bilingvă română-engleză, STARPRESS 2017.

Extrase din operă:

Din volumul "Departa de Țara cu Dor"

"Eu mi-s umblată precum porțița grădinii, puțin încoace și puțin încolo", mi-a spus odată Lița Nuța. Nu pot spune dacă se referise doar la faptul că se-nvârtise mai toată viața în jurul casei sale din Săliștea Sibiului. Poate că se referise și la faptul că, pe oriunde ar fi umblat, tot în realitatea de lângă casă era ancorată, căci toate se învârt în jurul stâlpului grădinii sau al casei tale."

"Bănuiesc că fiecare dintre noi a pus o ancoră undeva, fiecare are un loc esențial, de reper, un loc pe care-l poartă în suflet, oriunde s-ar afla. Despre mine știu că oriunde am făcut umbră pământului, tot acasă am rămas, gravitând în jurul stâlpului casei, înfipt nu departe de porțița grădinii Liței Nuța. Mai știu că am purtat, neîncetat, întrebări despre mine și despre noi, despre ce suntem, încotro ne îndreptăm și ce am putea deveni. Am gândit răspunsuri la aceleași întrebări din unghiuri diferite, influențată de perspectiva locului de unde am privit.

Acasă. Era o zi caldă, însorită, de octombrie. Ne bucuram de natura generoasă, de culorile ruginii ale pădurii în lumina soarelui, de frunzele roșii de arțar și de adierea vântului. Eram, așadar, martori la spectacolul desfrunzirii pădurii, în Algonquin Park, o rezervație naturală canadiană, situată lângă o apă curgătoare ce îmi amintea de Râul Negru, care trecea prin fața casei buncii din Săliștea Sibiului. Constat că apa i-a atras atenția și lui Marin, căci numai ce îl aud zicând: „Dă-mi un râu și nu-mi mai trebuie nimic altceva”. Pe el gândul îl purta la Olteț, care trecea aproape de casa în care a copilărit el, în Vâlcea. Absorbiți cum eram de priveliștea superbă, nu ne-am dat seama că mai erau și alții în jur, când auzim pe cineva spunând în spatele nostru: „This river

reminds me of..." („Râul acesta îmi amintește de..."). Mă întorc și văd o doamnă în vârstă, mergând în urma noastră pe potecă. Râul îi aducea aminte de tatăl și bunicul ei, tăietori de lemne, care transportau buștenii pe râu: „Pe vremea aceea buștenii nu se puteau transporta decât pe apă", spunea ea. Marin și cu mine ne-am uitat unul la altul, zâmbind. Acest loc stârnise amintiri dragi, esențiale, în fiecare dintre noi. Memoria afectivă ne purta însă pe fiecare în altă parte, acolo unde eram, de fapt, ancorați. Fiecare, la el acasă.

La Săliște. Pentru cine nu știe, Săliștea e un colț de rai în Mărginimea Sibiului, înconjurat de dealuri minunate, cu Fântâna Foltei aproape, un izvor de unde localnicii vin să ia apă sfințită. Binefăcătoare. Vindecătoare. Unii spun că de acolo ar fi curs lapte și miere... Fântâna Foltei a ajuns la mine ca o legendă din vremile când Dumnezeu îl mai lua pe sfântul Petru în drumeții. Vor fi mers așa și pe Dealul Foltei. Le-a plăcut locul, le-au plăcut localnicii și Domnul le-a dăruit sursa de lapte și miere. Dar când oamenii lacomi au vrut să acapareze și să exploateze izvorul dăruit, Domnul s-a mâniat și a secat sursa de lapte și miere. De atunci șipotul de la Foltea oferă celor însetați apa sa mereu proaspătă și răcoroasă.

Puțin mai încolo sunt Munții Crințului, unde ciobanii își văd de-ale oieritului, unde crește zmeura și unde mai dă ursul... Leagăn de spiritualitate românească, Săliștea a dat țării câțiva dintre academicienii săi. Alături de numele academicienilor Ioan Lupaș, D.D. Roșca, Onisifor Ghibu, Andrei Oțetea, Axente Banciu, săliștenii se bucură să menționeze și alți consăteni notabili: Picu Pătruț, istoricul Ioan Moga, Nicolae Oancea, Victor Iliu, Dumitru Peligrad, Ioan Munteanu, Dorin Iosof, Denis Buican etc. De fapt, lista e mult mai lungă, căci satul a dat mulți alți profesori universitari, medici, avocați, scriitori etc. Cei care n-au fost nici în academii, nici în universități se mândresc că sunt ce sunt ei, oameni de ispravă. Harnici și descebaluiți, oameni cu socoteală și orânduială, demni, mândri, neclintii. Ținuta lor îmi amintea de brazii Foltei. Unchiu' Dumitru, tanti Măriuță, babu' Niculaie, Lița Nuța au fost, toți, exemple pentru mine. Generația lor avea sevă, avea substanță. Născuți în vecinătatea începutului de secol XX, acești oameni știau să-și trăiască viața cu sinceritate și bucurie. Aveau o voieșie aparte, știau să muncească și să agonisească, erau oameni cu scaun la cap, oameni de omenie, care știau să cinstească munca, prietenia și tradiția. Îi întâlneai, ciclic, după posturi ținute cu sfințenie, la slujba de Înviere sau la întâlnirile periodice din sat. Sătenii aveau conștiința rădăcinilor lor și nu se lăsau duși de amăgirile sau mirajul promisiunilor timpului. Nu se lăsau cumpărați de vorbe mieroase sau vrăjiți de promisiuni amăgitoare. Vorba lor avea înțelesuri adânci, era plină de duh și înțelepciune, căci venea din bătrâni.

De Sfânta Maria, ne adunam cu mic, cu mare, de la Buni, care prezida masa și spunea rugăciunea, până la cel mai tânăr nepot, iar mai apoi până la ultimul strănepot. Tot clanul adică. Ziua începea cu mersul la biserică, urma apoi întâlnirea din curte, sub bolta de viță, unde se puneau masa: binecuvântată, copioasă. Se servea ciorbă de fasole țucără, pâine de casă, must de mere, țuică de prune, pere zemoase și zmeură, toate din grădina bunicii. La masă cântam de la cântece de petrecere la cântări românești vechi, de suflet. Ascultate pe postul național de radio sau de televiziune, acele cântece ar fi părut devalorizate, banalizate, căci fuseseră atât de folosite, încât se ieftiniseră. În curtea bunicii însă, cântecele însemnau ce trebuiau ele să însemne: respect față de tradiție, continuitate și frumusețe; exprimau demnitatea

de a fi ceea ce ești de fapt. Simțeau astfel că făceau parte din ceva mult mai mare decât tine însuși: o familie?, o nație?, o tradiție?, o istorie? Simțeau că ești o ființă umană demnă, care e respectată și respectă, o persoană invitată să aducă lumii ce are mai bun în ea. Iar noi, copiii, ne formam în acea atmosferă, învățând să prețuim valoarea cugetului și să rezonăm la frumusețea lumii. Învățam să ne punem întrebări și să găsim răspunsuri, devenind mici trestii gânditoare. Participam cu bucurie și mândrie la aventura cunoașterii, care abia începea pentru noi. Și, uite așa, învățam să fim noi înșine, parte a unui întreg mult mai mare și mult mai important decât oricare dintre noi.

Zilele de vacanță se succedau egale, pline de lecturi și dezbateri, de mâncare gătită bine de bunica și de împăcare. Totul făcea parte dintr-un tablou, o rețetă de trai frumos și cumpătat. Nu la întâmplare, ci cu chiverniseală, cu băgare de seamă și recunoștință. Totul părea să fie conform unui ritual ancestral. Tu doar intrai în rolul ce-ți era desemnat dintotdeauna. Repetai aceleași obiceiuri în ritmuri predefinite, transmise ție de bunici și părinți. Era plină de semnificații vacanța la Săliște. Ca un fruct copt, aromat, din care te-nfruptai. Iar noi ne defineam, creșteam, cu sufletele pline, iubitoare.

La Poiana. Nu e vizită la Poiana să nu trec pe la cimitirul din deal, unde hodinesc buncii și alți apropiați și unde mă opresc să fac o rugăciune la bisericuța de lemn, Biserica „Din Deal”, veche de sute de ani, care pentru mine e chezașul tradiției la Poiana. Urc de fiecare dată în turnul bisericeții, în clopotniță, un obicei pe care îl am de când eram mică, și de acolo admir podișul Transilvaniei, la picioarele munților. La imaginea asta văzută din Poiana, mama se uită zilnic pe calculatorul ei din Toronto. Așa-și alină dânsa dorul. Cu poza familiară a Podișului Transilvaniei, în lumina apusului de soare. La ultima mea vizită acolo, era, pe o costișă, un cal splendid ce-și scutura coama în bătaia vântului. Nu am o fotografie și nici nu am nevoie de una. E imaginea pe care mi-o aduc aminte de câte ori mă gândesc la Poiana Sibiului."

"...am înțeles că ce avem acasă e valoros și în termeni absoluți, dar și în termeni relativi, raportat la alte valori ale lumii. Am aflat astfel că spontaneitatea, originalitatea, creativitatea și imaginația pot veni de oriunde, că nu deține nimeni monopolul. Am înțeles că frumusețea vine din dragoste, izvorăște din inimă și, când e exprimată cu sinceritate, poate lua forme diverse, originale, inedite, chiar unice și surprinzătoare. În Mărginime, am umblat și pe drumuri de munte, tot acolo am descoperit și câteva drumuri culturale, de suflet. La vremea aceea eram ca un fir de apă care de abia izvora, care nu-și găsisese încă drumul spre mare, dar care știa sigur din ce munți izvorăște.

Întotdeauna mi-au plăcut copacii seculari și atmosfera din Cimitirul „Mount Pleasant” din Toronto. În trecut, făceam plimbări de plăcere acolo, în căutare de refugiu, pace și mângâiere. Ședeam cu orele lângă un copăcel și îl priveam cum înflorește. Mă simțeam astfel parte din spectacolul Dumnezeirii. Anul acesta însă, spectacolul nu mai era același. Părea amplificat de semnificații noi. Era Paște, iar eu mă găseam lângă mormântul tatei, într-o zi caldă și frumoasă, înconjurată de miresme de primăvară și ciripit de păsărele. În aer era muzică scoțiană de cimpoi, ce adăuga o melancolie aparte atmosferei. Cimpoierul a dat ocol locului nostru,

depărtându-se în ritm egal, măsurat, muzical. În urmă a rămas sunet estompat, frumusețe și pace. Și tristețea noastră...

Interviu despre emigrație acordat domnului Nicolae Băciuț. Indiferent de motivul ce a determinat plecarea [de acasă], ca emigrant lași în urmă familie, prieteni, oameni și locuri dragi. Obiceiuri. Obişnuințe. Ajungi să duci dorul, să-l porți oriunde ai fi. Când am scris cartea „Depart de țara cu dor”, mă refeream tocmai la faptul că rămâi cu gândul la ce ți-e drag. De departe înveți să vezi lucrurile cu altă înțelegere, cu altă îngăduință și căldură.

Din volumul “Din Țara Soarelui Răsare”:

Ne îndreptam spre unul din templele Zen din Japonia, construit în secolul XIV, care face parte din patrimoniul mondial UNESCO. Pe tren, în drum spre temple, am stat lângă niște surdomuți. Ei nu vorbeau că nu auzeau, eu auzeam dar nu înțelegeam, așa că am comunicat prin semne. Eu nu le înțelegeam pe ale lor, ei nu le înțelegeau pe ale mele! Și totuși, a fost clar pentru toată lumea că ne dădeam jos la același templu Zen, iar acolo nu mai era nevoie de explicații, căci totul era comunicat cu claritate: era o frumusețe și un calm care vorbeau oricui. Acolo indiferent ce handicap ai fi avut, tot ajungea cumva frumusețea la tine. Dacă nu puteai auzi cântecul păsărelelor, puteai admira priveliștea încântătoare și te puteai lăsa îmbătat de mirosurile aromatice ale plantelor. Era o simfonie a simțurilor, o plăcere ce nu trebuia explicată, trebuia doar primită, așa cum ajungea la tine. Ea fusese distilată în așa fel încât să vorbească simțurilor, minții și sufletului. Acolo te contopeai cu divinitatea, simțeai că ești un întreg, că trecerea ta prin viață nu mai era grăbită, că te găseai exact acolo unde ți-a fost sortit să ajungi. Erai pătruns de liniște. Lumea din jur amuțise. Mai mult, făcuseși pace cu tot ce te înconjura, ba chiar și cu tine însuși.

La fel cum în balet încântă zveltețea, surpriza ușurinței cu care o balerină parcă plutește deasupra realității cunoscute, grădina japoneză te uimește cu aparenta imponderabilitate a copăceilor ce par să sfideze legile firii.

Mi-aș dori să mă pot de-occidentaliza, să reușesc să îmi încetinesc ritmurile, să îmi îngădui liniștea de a intra în atmosfera Zen a templelor, să încerc să le înțeleg semnificația și să mă bucur de pacea ce-o degajă. Deși eu am făcut un maraton din vizita Japoniei, ea de fapt se gustă cel mai bine dacă-i îngădui să îți vorbească în ritmurile proprii.

...În castelul Matsumoto am găsit o sală de admirat luna (da, luna!) iar asta mi se pare cea mai senzațională dovadă a romantismului nipon. Într-o aripă a castelului există un pavilion cu ferestre largi, înconjurat de jur împrejur de un balcon, unde la sfârșitul lunii septembrie are loc un festival numit Tsukimi. Japonezii se întâlnesc pe acest balconaș și admiră luna imensă, pe cerul plin cu vârcolaci, cum am spune noi. Întâlnirea are loc într-o muzică niponă veche de Yokobue, un fel de fluier duios, melancolic. Am avut plăcerea să ascult muzica asta autentică și parcă vizualizăm noaptea luminată de luna plină, privită de la balconașul pavilionului amenajat tocmai pentru asta! Japonezul spune că există, de fapt, trei luni. Una e pe cer, a doua e reflecția ei în apa canalelor ce înconjoară castelul, iar a treia este reflecția ei în paharul de sake!

Aprecieri critice:

Diversi critici s-au aplecat asupra cărților Milenei Munteanu cu vădit interes, interpretând divers și bogat, uneori adăugând valențe și semnificații noi textului analizat. Recenzii despre cărțile sale au fost publicate în diverse reviste, printre care Scrisul Românesc, Vatra Veche, Ramuri – a Uniunii Scriitorilor din România –, incluse în volumele autoarei sau în antologii.

...Am citit "Departate de țara cu dor" care m-a impresionat profund. [...] Lecturile din Vatra Veche au venit peste aceasta emoție și au confirmat-o.

(Ana Blandiana)

Condeii Milenei Munteanu aleargă parcă singur și mai ales, sigur de sine, cu o dexteritate demnă de marii scriitori, ale căror Jurnale au rămas repere pentru literatura de gen.

(Cezarina Adamescu, membră a Uniunii Scriitorilor din România)

Călătoria autoarei [Milenei Munteanu] prin aceasta lume fascinantă a Țării Soarelui Răsare nu este o întoarcere acasă (nu este deci un roman ulisiac), nu este nici fuga de realitate, o pierdere în altă realitate, ci este mai degrabă un pelerinaj epistemologic și religios la o altă Mecca, la un alt Munte Sfânt, de unde ne întoarcem mai bogați, mai buni, mai înțelepți. Ne căutam pe noi, creștem și ne îmbogățim, mutând mai departe, cu pașii făcuți de experiența noastră intimă, marginile lumii cunoscute. În final spunem că ne găsim în fața unei autoare înzestrate și a uneia dintre cele mai bune cărți de reportaj din literatură română.

(Ștefan Dumitrescu, membru al Uniunii Scriitorilor din România)

Scrisă cu o mână sigură, într-un registru plin de expresivitate, cartea de față ["Culori și ritmuri Sud-Americane"] ne face să înțelegem literar America de Sud. În plus, ea ne arată notabilele calități de prozator ale Milenei Munteanu.

(Prof. dr. Ștefan Vlăduțescu, membru al Uniunii Scriitorilor din România)

Te simți alături de autoare în plăcerea cu care compară, cântărește, trage concluzii, definește ce este caracteristic, descifrează motive, tipologii, structuri perene, toate reținute de un ochi deprins cu subtilități, de un om cu bun gust format la școala rafinamentului."

"Cultura aleasă a autoarei îi creează un bun prilej de a se mișca simplu și firesc în lumea cuvintelor, pe care le stăpânește bine, le mănuieste cu ușurință, într-o exprimare cursivă în care temperanța este la ea acasă, esențialul ți se prezintă într-un mănunchi bine legat, subtilitatea îți aduce bucuria ascunsă a semnificațiilor și în același timp, această lume a cuvintelor este creatoare de alese frumuseți.

(Elena Buică, Pickering, Canada)

Excelent textul [Milenei Munteanu][...]: concis, deștept, sensibil. Bravo.

... De mult, de foarte de mult, nu am mai citit proză românească de așa calitate ["În Sfântul Grai Românesc", de Milena Munteanu]. Evocare concisă, precisă, percutantă, nici-un cuvânt în plus. Episodul cu autobuzul este fabulos, îl situez pe undeva între Rebreanu și Ferdinand Céline.

(Prof. dr. Antoine Soare, Montréal, Canada)

Viața nu este o destinație, ci însăși călătoria – așa după cum spune Ralph Waldo Emerson. Amintirile cu adevărat memorabile, pe care le adunăm de-a lungul vieții, sunt legate de oamenii pe care i-am întâlnit și de locurile pe care le-am vizitat. Pentru **Milena Munteanu**, un scriitor erudit, înzestrat cu un talent aparte, călătoriile reprezintă o modalitate de a interacționa cu lumi ori destinații neexplorate, de a le prezenta într-o manieră proprie și personală, trecute prin filtrul său analitic, dar îmbogățite prin sensibilitatea sa specială. **Culori și ritmuri Sud-Americane** reprezintă veritabile sinestezii, în care locurile, oamenii, tradițiile social-culturale, culinare, se îmbină într-un întreg armonios vizual-olfactiv. Locuri inedite – Brazilia, Argentina, Uruguay, Cuba – sunt prezentate cu o rară generozitate, încât cititorul va avea senzația că se află chiar acolo, în mijlocul evenimentelor relatate. Scrisul său sincer, curat, într-o limbă românească expresivă, devine captivant, pe măsura parcurgerii itinerarului, Milena Munteanu dovedindu-și versatilitatea scriitoricească și în abordarea ineditului jurnalul de călătorie. O întreprindere frumoasă, interesantă, interactivă, care va atrage cititorul ca un magnet, dacă nu să viziteze fizic, măcar să-și petreacă imaginar câteva momente în locuri cu adevărat speciale, în compania unui narator cuceritor, de-a dreptul.

(**Gheorghe A. Stroia**, membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe)

Asociații literare:

Milena MUNTEANU este membră în:

- Asociației Scriitorilor Români din Canada;
- Organizației Itaca Dublin, Irlanda;
- Cenaclului Florica Bațu Ichim, Kitchener, Canada;
- Juriului Concursului Memoria Slovelor (edițiile I și III), precum și a Concursului Zătreni – Filă de Poveste, 2018, 2019;
- Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR), 2019.

Profil critic de autor realizat de **Gheorghe A. STROIA**

Corneliu NEAGU

Corneliu Neagu s-a născut pe 20 martie 1944 la Fieni, jud. Dâmbovița. Studiile le-a făcut la Fieni și București. În 1978 a obținut diploma de doctor în inginerie.

A fost cadru didactic universitar la Universitatea Politehnica din București și la Oran, în Algeria. După pensionare și-a început activitatea literară, concretizată în publicarea a patru cărți de poezie și colaborări la reviste și antologii literare.

Profil critic. Debutul literar al poetului Corneliu Neagu este consemnat în anul 2016, cu volumul de versuri FATA MORGANA, editura ePublishers, București. Temele fundamentale din poezia lui Corneliu Neagu vin, cu precădere, din viziunea autorului asupra curgerii imuabile a timpului, concretizată în amintiri, regrete, iubiri împlinite sau ratate, speranțe etc. Din cuprinsul acestui prim volum se pot degaja anumite tendințe neo-expresioniste, în versuri de o profunzime lirică incontestabilă. Mai multe poeme, publicate atât în volum cât și în revista LOGOS ȘI AGAPE, grupate în ciclul NOCTURNE LIRICE, evidențiază astfel de tendințe. Singurătatea și povara orelor târzii de nesomn sunt consemnate, cu tristețe, în versurile din poemul ORE TÂRZII: „Stă suspendat între bine și rău,/ pedepsit în tăcere, cugetul meu./ Icoane cioplite de mâini neștiute/ în juru-mi își poartă figurile slute,/ aruncă otravă din zâmbete pale,/ privirile-s săbii cu tecile goale./ Prin reci coridoare încet mă strecoară/ un umblet obtuz, sub străină povară,/ și-n urmă rămân, în pereți agățate,/ zăvoarele grele din fiare forjate./ Obloanele trase pe geamuri ovale/ alungă lumina încăperilor goale/ și ore târzii de nesomn sunt furate./ din cărțile scrise cu buchii ciudate” [...]. Versuri de aceeași factură, însă așezate la un nivel de abstractizare mai înalt, regăsim și în poemul NOCTURNĂ LA CITADELĂ: „Îmi trec prin ureche nespuse cuvinte,/ din cărți neștiute citite-nainte,/ cu slovele puse pieziș pe hârtie/ de-o mână pribeagă-ntr-o vară târzie./ Îmi toarnă otravă pe raze de lună,/ pereții curbați în mijloc se-adună,/ iar noaptea târzie se lasă opacă/pe gându-mi rănit, care-ncepe să zacă” [...]. Această atmosferă obscură și apăsătoare este atenuată de prezența iubitei, rugată de poet să-i citească dintr-o carte miraculoasă, care să-i poată aduce alinarea mult așteptată. Sfârșitul poemului se produce într-o notă optimistă, în totală opoziție cu atmosfera întunecată de toamnă târzie: „Și noaptea întreagă de-om fi împreună/ condei îmi voi face din raze de lună,/ să scriu către ziuă o ultimă odă/ pe trupu-ți vrăjit, prea frumoasă nagodă”. Ultimul vers aduce în prim plan cuvântul nagodă, în accepțiunea de zeităte îndrăgită și, totodată, iubită care ar putea să-l salveze pe poet de

singurătatea apăsătoare a nopții de toamnă. Cuvântul nagodă se va regăsi și alte poeme din volumele următoare, în această ipostază de apariție neașteptată, uneori binefăcătoare, alteori malefică. Una dintre temele predilecte întâlnită în toate cele patru cărți publicate de Corneliu Neagu se referă la originea și echilibrul universului. Inspirat de cartea savantului Martin Rees, DOAR ȘASE NUMERE-FORȚELE FUNDAMENTALE CARE MODELEAZĂ UNIVERSUL (editura Humanitas, București, 2008), în poemul TAINA, din volumul FATA MORGANA, poetul emite ipoteza unei „voințe primordiale” privind fenomenul menționat: [...] „Iar noi abia putem a înțelege/ că ce-i făcut era încă de nefăcut,/ că nu se zămislise nici-un început/ ce-ar fi putut să fie prima lege./ Dar legea El a dat-o, dintr-odată,/ și șase numere au fost de-ajuns/ ca-n infinitul mic, de nepătruns,/ infim atom să facă lumea toată”. O parte însemnată dintre poemele scrise în FATA MORGANA au ca temă înstrăinarea de patrie și dorul de femeia iubită. Unul dintre cele mai frumoase poeme dedicate acestor trăiri este ULISE. În versuri de o frumusețe rară, dorul de patrie și de femeia iubită se relevă cu gingășie și sensibilitate, într-o construcție lirică de excepție: „Ce faci atâtea nopți fără mine/ prea neuitata clipei ce vine?/ O, cum te leagă gândul meu singuratic,/ fir nevăzut în stratul freatic!/ Cum caut umbra chipului tău care piere,/ pe holuri de vis, cu false unghere!/ Iar răsuflarea-mi străină se curmă/ pe ultima ușă trântită în urmă./ Pereții ovali se-ntorc în oglindă -/ vor în ghiocul lor să mă prindă./ Și gânduri nătânge plutesc prin odaie,/ în cioburi de visuri rebele mă taie./ De unde te știu și câți ani trecură/ în urbea în care norocul se fură?/ Ce daruri de preț mai sunt prin vitrine,/ în șopul ornat cu lucruri străine?/ Câți doctori mai ies în științe exacte/ și cum se mai vinde sticla de lapte?/ Ce mobile noi se mai urcă pe scară?/ Nici nu mai știu, e iarnă e vară...?!/ O clipă se leagă gândul alene,/ pe punte Ulise, vrăjit de sirene,/ adoarme cu mâna în barba-i țepoasă/ și visul îl poartă departe, spre casă/ Vis rătăcit prin hăuri flămânde...!/ Dar unde-i e casa și țara, pe unde?”. Se pare că poemul evocă trăiri ale autorului din perioada când lucra ca profesor universitar în Algeria (1983-1985). În volumul FATA MORGANA regăsim și alte poeme, pe aceeași temă, dintre care trebuie amintite, desigur, „Les Andalouses” și „Meridianul zero”. Nu este lipsit de interes să amintim faptul că în creația lirică a lui Corneliu Neagu apar, încă din primul volum de versuri, cuvinte noi pentru domeniul literaturii, precum defragmentare și stigmergie. Cunoscute (destul de puțin!), cu precădere, în domeniul științific și tehnic, sunt utilizate de poet în creația sa lirică pentru a transmite observații sau stări emoționale în care cuvintele comune sunt mai puțin potrivite.

Volumul al doilea de versuri, CUNOAȘTEREA DE SINE, a apărut în anul 2017 la aceeași editură, ePublishers. În acest volum, găsim noutăți de factură lingvistică și împliniri, uneori sofisticate, de trăiri ale prezentului sub imperiul amintirilor de fapte și evenimente care ne-au jalonat viața. Preocuparea autorului pentru succedenți este un fapt confirmat de versurile din poemul CUNOAȘTEREA DE SINE, care dă chiar denumirea volumului: [...] „Și ne gândim, în fiecare clipă,/ cum să urcăm în falnicul destin/ doar genele care prin noi ridică/ noi începuturi pentru cei ce vin.” [...] „Prezent acum și conștient de sine,/ tu, cel ales din toamna tuturor,/ vei retrăi, prin timpul care vine,/ un alt apus în veacul viitor./ Și veac, de veac, vei fi trecut prin vreme/prin succedenți care din urmă vin,/ iar ei neîncetat or să te cheme,/ temei să fii pentru un nou destin”. În viziunea autorului, cuvântul și rostirea sa capătă semnificații existențiale care pot avea un ascendent numai în citatul biblic „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul” (Sfânta

Evangelhiei după Ioan). Ca atare, în poemul CUVÂNTUL apar, chiar din prima strofă, aspecte de natură energetică și stigmergică ale cuvântului: „Cuvântul este gând care a fost rostit,/ iar gândul exprimat devine mai energic,/ când din plămada lui mentală și-a croit/ veșmânt sonor vibrând cu altele stigmergic.” [...] Autorul consideră că fiecare om trebuie să-și construiască mental un ideal de viață pe care să-l aibă ca referință în tot ceea ce gândește sau face (a se vedea poemele IDEAL, TUMULT EXISTENȚIAL și EUL REGĂSIT). Curgerea imuabilă a timpului și schimbările inexorabile din natură, familie și societate își găsesc un loc aparte în creația poetului Corneliu Neagu. Reîntoarcerea la casa părintească dispărută și schimbările survenite pe meleagurile copilăriei constituie subiecte sensibile pentru realizarea unor creații lirice copleșitoare din punct de vedere emoțional. Iată cât de vibrantă devine reîntâlnirea poetului cu mărul de lângă drum, plantat de bunicul său decedat la Mărășești în primul război mondial: „ Mărul de lângă drum a înflorit,/ dă peste gard cu flori să mă primească,/ când mă întorc la casa părintească/ și-n fața lui rămân înmărmurit./ Ce mândru stă cu crengile în soare!/ E neschimbat... Doar eu, îmbătrânit,/ mă văd din nou copilul răătăcit/ pierdut în vraja lui amețitoare./ Îl strâng în brațe și mă simt uimit,/ dar când privesc spre locu-n care crește,/ un plâns amar în mine se pornește/ și lacrimi cad pe trunchiul neclintit/ ce se ridică înspre cer și înflorește,/ hrănindu-se de sub betonu-n care-a fost zidit”. Casa părintească dărmată îi trezește poetului o viziune hamletiană, transpusă în versuri, de un tragism copleșitor, în poemul UMBRA: „De ce te mai întorci acasă, tată?./ doar vezi prea bine, casa-i dărmată.[...]. „Doar mărul ce mai dăinuie la poartă/ mă mai întreabă seara despre soartă./ Nici el nu cred că se mai simte bine,/ stă aplecat, și fructele-s puține./ Iar trunchiul său, cândva atât de falnic,/ zidit între betoane pare jalnic”[...]. „Eu știu că mai apari prin curte, tată,/ să reclădești căsuța dărmată./ Cobori din constelația Licornul/ doar noaptea când ne frânge somnul./ Și către zori, pe când cocoșii cântă,/ te-ntorci în cer, cu aripa mai frântă./ Iar eu trezit, în plină dimineață,/ văd umbra ta cum se topește-n ceață./ Și lacrimi grele ochii mi-i inundă/ când mira soarelui apare tremurândă”. Amintirea locurilor natale, a casei părintești și a celor apropiați, dispăruți, îi provoacă poetului stări emoționale dureroase, pe care le transpune în versuri și în alte poeme din volumul CUNOAȘTEREA DE SINE: CASA PĂRINTEASCĂ, UMBRA, HANUL DINTRE MERI. Emblematice pentru astfel de stări sunt ultimele versuri din poemul HANUL DINTRE MERI: [...] „Pun capul pe masă și gândul mă duce/ spre casa străbună, în zbor neoprit,/ mă simt răstignit, peste timp, pe o cruce,/ privesc înapoi și rămân împietrit./ Copilul timid ce pornise în viață/ renaște în mine venind din trecut,/ vrăjit de mirajul apus se agață/ și moare-n prezentul complet neștiut./ O lacrimă grea îmi atârână pe geană,/ părinții și frații plecat-au demult,/ din ceruri renasc, prea sfântă icoană,/ voi duce-o în suflet cât încă mai sunt”. Ajuns la vârsta senectuții, poetul poate privi prezentul cu detașarea celui care a văzut și a trăit multiple evenimente și întâmplări, sedimentate în conștiința sa pe palierul unei libertăți de exprimare neîngrădită. Viziunea poetului asupra prezentului ocupă un loc important și este distribuită în creații lirice care pot fi regăsite în toate cele patru volume de poezie publicate. În volumul despre care discutăm acum, CUNOAȘTEREA DE SINE, un prim poem care captează atenția cititorului este UITAT LA TINE-N JARĂ. Poemul începe abrupt, cu descrierea unor realități zguduitoare: „Ne răsucim pe muchii de-ntrebări,/ stau gândurile-n margini de redută/ sub ploi de toamnă aducând fiori/ pe picături de apă ne-ncepută./ Ne amăgim în nevăzutul prag/ al veacului care a-nceput să crească/ pe

falsele valori ce ne atrag/ în cursele cu miză nefirească./ Suntem conduși de un destin bizar,/ fără suport în gene ancestrale,/ clădit inapt pe un țesut precar/ din imanente falsuri marginale”/ [...]. Poemul se derulează etalând tablouri și situații obscure din care cetățeanul obișnuit nu are nici-o ieșire. Finalul este zguduitoare, exprimat în versuri care nu au nevoie de nici-o tălmăcire: [...]. “Valorile încep să ne dispară,/ răpuse de acest destin bizar,/ tot ce încerci îți pare în zadar,/ o, biet român, străin la tine-n țară!”. PĂCALĂ CEL VEȘNIC și ÎN ȚARA LUI PĂCALĂ sunt poeme din aceeași categorie, care descriu drama omului cinstit, talentat și muncitor, într-o lume unde lenea, bășcălia și impostura își fac veacul pretutindeni. Exploatarea irațională și nemiloasă a bogățiilor patriei este descrisă de poet în versuri memorabile, în care lirismul, ridicat la cote maxime, nu face altceva decât să atragă atenția asupra acestor distrugerii. Rămân emblematic, în acest sens, versurile din poemul ÎN INIMI DE PĂDURI ÎNLĂCRIMATE: „Vă rog acum să nu mă întrebați/ de unde știu poveștile uitate/ pe crengile de arbori retezați/ în inimi de păduri înlăcrimate!.../ Pe înserate încă se mai zbat/ să-și regăsească trunchiul care moare/ la marginea tărâmului turbat,/ în agonie, după defrișare./ [...]”. Prezența anotimpurilor în opera lirică a lui Corneliu Neagu ocupă un loc important, cu deosebire iarna și toamna, cu nopți mai lungi, care îndeamnă la meditație și visare. Poeme precum LICORNUL CU FRÂU DE ARGINT, ZVON HIBERNAL, VIS HIBERNAL, LA MARGINI DE VIS sunt numai câteva dintre acestea. De regulă, în construcția lirică a unor astfel de poeme dorul, regretele și amintirile, cu referiri reale sau fantastice la femeia iubită, ocupă un loc important, astfel încât atmosfera onirică devine predominantă. În LICORNUL CU FRÂU DE ARGINT sunt redată viziunile fantastice, femeia iubită fiind asemuită cu Zâna Zăpezilor: „Se lasă-înserarea și ninge afară,/ cad fulgii de nea peste vreme, dansând,/ mă uit pe fereastră și-aș vrea să apară/ licornul cu frâu de argint, galopând./ Din hăuri de timp neștiute apare/ cu aripa-întinsă pe brâuri de ger,/ deasupra, pe șaua de aur călare,/ stă Zâna Zăpezii cu chip auster” [...]. Întoarcerea iubitei călărind un licorn apare ca motiv principal și în poemul ZVON HIBERNAL: „Privesc din fotoliu, e iarnă afară/ și focul din sobă îmi spune povești,/ dorința din cuget începe să doară,/ te caut cu gândul, nu știu unde ești./ [...]”. Și jarul din sobă mai tare trosnește,/ se-aude și vântul cum bate în horn,/ aștept la fereastră, în târg se zvonește/ că vii din trecut călărind un licorn”. Construcția lirică din poemul VIS HIBERNAL, de o frumusețe aparte, se derulează în aceeași manieră onirică, însă elementele neobișnuite sunt gara fantastică și un tren bizar care ajungea câteodată în această gară, venind din trecut: „Cad fugii de nea peste case dansând,/ iar vântul pătrunde pe ușă de-afară/ cu vechi amintiri, așezate la rând,/ uitate de noi, mai demult, într-o gară./ În gară sosea doar un tren rătăcit,/ din hăuri de timp se ivea câteodată,/ părea să fi fost doar un vis născocit,/ venit special din trecut să ne scoată./ Eu încă l-aștept pe peronul pavat/ cu mii de regrete în urmă lăsate/ în seara de toamnă în care-ai plecat/ călare pe-o umbră de visuri trădate.” [...] Poemul INSOMNII HIBERNALE, publicat în diferite antologii sub denumirea INSOMNIE, aduce în fața cititorului drama celor plecați din patrie pentru îndeplinirea anumitor misiuni, dar și a celor rămași acasă care așteaptă întoarcerea lor: „Ascult, meditez și aștept să-nțeleg/ tăcerea din gândul ce-ar vrea să pornească,/ dar încă rămas priponit în talveg/ pe-o albie sură din bolta cerească./ Și caut răspunsuri în anii pierduți/ prin vagi amintiri ce nu vor să mă lase,/ în care mai plâng copii nenăscuți/ din mame uitate sub gloanțele trase/. Și voci neștiute aud din trecut,/ se scurg prin ureche în zeci de jargoane,/ în inimă crește un zvon nevăzut/ din aripa

gândului rupt din pripoane./ Și gândul aleargă prin timp înapoi,/ mi-aduce în cuget o lume trădată,/ cu umbre rămase din tristul război/ în care soldații mai mor încă-odată.” [...]. În câteva poeme din volumul CUNOAȘTEREA DE SINE, Corneliu Neagu readuce în atenția cititorului amintiri emoționante din perioada algeriană. Poeme precum KRISTEL sau OAZA întregesc tablourile din unele poeme deja amintite în FATA MORGANA (LES ANDALOUSES, MERIDIANUL ZERO etc.). KRISTEL evocă nostalgia momentelor trăite cu femeia iubită pe renumita plajă cu același nume: „Un cânt de sirenă se-aude de-afară,/ mă prinde în mreajă sub vechiul crenel,/ iar visul, în noaptea toridă de vară,/ mă poartă-napoi, peste ani, la Kristel./ Și gândul mi-aduce, pe căi nevăzute,/ noian de-amintiri care vin din trecut,/ se-adună în suflet rupând pe tăcute/ uitări agățate-într-un dor neștiut.” [...]. „Te văd și pe tine plutind peste ape,/ Diană din visuri, cu chipul creol,/ alerg către tine, să-ajung mai aproape,/ de teamă să nu te răpească Eol.” Din poemul OAZA vom cita numai primele opt versuri, considerând că sunt reprezentative pentru această minune a naturii, numită oază: „Curgea peste vreme deșertul în zare/ cu dunele-n valuri întinse sub cer,/ părea universul din vis care moare,/ rupând din adâncuri un ultim mister./ Pe aripa serii creștea nesfârșitul,/ cu timpul curgând peste timp înapoi,/ nisipul din dune-nghițea asfințitul,/ plângeau nerostiri îngropate în noi.[...]”

Volumul TĂCEREA DIN ADÂNCURI aduce în fața cititorului teme multiple, în care împletirea dintre real și fantastic devine mai accentuată. Unele poeme rămân totuși la nivel de interpretare artistică a realității, cu deosebire atunci când tratează tarele sociale sau tragismul condiției umane. Astfel de aspecte sunt surprinse, în versuri memorabile, în poemul LUMEA CA UN VIS: „Mai trece-o zi, mai facem un popas/ prin amintirile ce dau năvală,/ și nici măcar cadranele de ceas/ nu pot să țină-această socoteală.” [...] „Ne legănăm pe pânze de-ndoieli,/ ne aruncăm în marile dezastre/ punând adesea false rânduiri/ în profunzimea sufletelor noastre./ Ne amăgim cu vorbe de salon,/ cântate în slogane deșănțate,/ crezând că vom primi vreun plocon/ iar nu pumnale-nfipte pe la spate./ Iar câteodată chiar ne batem joc/ de omul bun, cu multă nepăsare,/ apoi ne plângem că n-avem noroc,/ că viața ne-a adus doar disperare./ Iar lumea ni se pare ca un vis/ în care se mai joacă o partidă/ pentru-a vedea cine va fi ucis\ pe-o margine de amăgiri stupidă./ Intr-un târziu, lipsiți de jucători,/ vom pune singuri arma blestemată/ la tâmpla-ngenunchiată de fiori/ ca-ntr-un târziu să fie detonată”. Cunoașterea de sine, valoarea intrinsecă, grija pentru discipoli sunt teme majore, care dau volumului TĂCEREA DIN ADÂNCURI o forță lirică importantă. De pildă, poemul DIN TOT CE AM..., din care vom extrage câteva fragmente, ilustrează afirmațiile de mai sus. Poemul se constituie într-un veritabil bilanț al vieții și, în același timp, testament pentru urmași: “A mai trecut o zi, a mai trecut un ceas,/ simt clipele prin amintiri cum zboară/ din câte-au fost, din câte-au mai rămas/ duc mai departe-a timpului povară./ Și nu mă plâng, și nu regret nimic,/ las timpului destinul să mi-l treacă -/ din ieri, din azi, din mâine mă ridic/ chiar dacă-ar fi să sap și-n piatră seacă.” [...] „Iar de mă-ntorc cu gândul în trecut,/ cărările nu-mi par deloc schimbate,/ din tot ce am, din câte am avut,/ în inimă-mi rămân doar nestemate./ Ridic din ele-n cuget un altar/ pentru tăceri loc sfânt de întrupare/ din vorbele arzânde ca un jar,/ de strajă stând pe dune mișcătoare./ Iar dacă toamna vieții a sosit,/ nu mă opresc din drum, merg înainte,/ pornind tăcut din locul hărăzit,/ mă-ndrept tot mai smerit spre cele sfinte”. Volumul se încheie cu poemul DESTĂINUIRE, titlu emblematic pentru ceea ce dorește autorul să transmită în final,

respectiv curajul și optimismul unui Om ajuns la vârsta senectuții: [...] „Mulți dintre voi mă știu din auzite,/ dar ce contează pân-la urmă cine ești? -/nu hainele ce-ți cad bine croite/ te-nvață tainele zidirii omenești./ Din slovele-adunate-n câte-o carte/ cu trudă grea, cu multe renunțări,/ discipolilor buni le-am făcut parte,/ să urce-n meseria lor triumfători./ Nu am dorit să simt pe cap cununa/ deschizătorului de cale prin cuvânt,/ sunt numai cel ce-și caută întruna/ menirea sa aleasă pe acest pământ./ Ajuns acum în toamna răzvrătită/ a neputințelor din trupul omenesc,/ țin spiritul pe calea mult dorită/ cu harul sfânt pe care încă îl primesc./ Și har din har împart cu dărnicie/ aceluia ce mai trudește în preajma mea/ mimând fălos ca nimeni să nu știe/ că haina timpului îmi este tot mai grea.”

În volumul TIMP ȘI DESTIN, apărut la editura „MARTIX ROM”, București, 2018, rafinamentul amestecului dintre real și fantastic atinge cote mai înalte decât în volumele anterioare. Poetul construiește din acest amestec creații lirice de o frumusețe copleșitoare. Atmosfera onirică degajată din versuri te acaparează și te transpune într-o lume ce pare special creată pentru a da cititorului întreaga satisfacție pe care o așteaptă. Vom da câteva exemple pentru a ilustra cele afirmate mai sus, începând cu poemul GARĂ FANTASTICĂ: [...] „Te așteptam acolo pe-o bancă părăsită/ adusă într-o noapte, pe un peron rebel,/ cu trenul neuitării, de-o vajnică ursită/ ce-și căuta în gară iubitul infidel./ Îmi amintesc ursita, ea semăna cu tine,/ deși părea mai tristă, privită din profil,/ când cobora grăbită în gara fără șine/ având pe chipul tandru un zâmbet inutil./ Ducea în spate banca croită din iluzii/ în nopțile cu lună, pe malul unui râu,/ de tristele himere născute din confuzii/ ajunse-n apa rece adâncă pân-la brâu”[...]. Împietirea dintre fantastic și real apare și în poemul CÂNTECUL URSITEI, în aceeași atmosferă de aducere a femeii iubite în prim-planul descrierii lirice: [...] „Te zăresc departe, lângă o fântână,/ cu apa vrăjită de un mag pribeag,/ revenit în lume să găsească o zână/ rădăcită-n visuri lângă un drumeag./ Pe drumeagu-acela, într-o zi de vară,/ tu veneai spre mine, c-un surâs senin,/ umbrele-nserării se-ntindeau afară/ adunând sub ele tufe de pelin./ Și gustând pelinul cu arome brute,/ lângă mine timpul parcă se oprea/ să primesc ofranda zânei neștiute/ care-n crucea nopții încă mă iubea.” [...] În poemul NEIERTAREA, extinderea atmosferei fantastice se produce prin apariția zeului Apollo și a muzelor din Parnas: „Să vină o furtună, să șteargă neiertarea/ rămasă agățată pe muchii reci de timp,/ în umbra unor visuri venite pe cărarea/ legendelor cu zâne furate din Olimp./ Apollo din Parnasul cu muzele retrase/ pe-o stâncă bântuită de un mister bizar,/ la umbra înserării în taină vrea să lase/ suspinul neiertării pe sfântul său altar./ Să vii la miezul nopții, e ușa descuiată,/ tu, muză răzvrătită, plecată din Parnas,/ în casa văruită, pe-o margine de vatră,/ să îți alung păcatul cu zâmbetul din glas.” [...] Există o suită de poeme, unele publicate și în revista LOGOS ȘI AGAPE, sub denumirea TIMP ȘI DESTIN, în care poetul Corneliu Neagu reia, dintr-o perspectivă mai amplă, confruntarea omului cu timpul și cu destinul său, încercând să înțeleagă esența acestor entități și legătura lor permanentă și, aparent, indestructibilă. Puterea timpului și a gândului, ca punți de legătură în tripleta trecut-prezent-viitor este evocată în poemul TIMP ȘI DESTIN: „O, cum se duce timpul pe căile astrale/ și-n fiecare clipă ne poartă prin destin,/ lăsându-ne în gene repere ancestrale/ să jaloneze calea urmașilor ce vin./ Astfel ne trece viața, cu bune și cu rele, / fără să știm, anume, ce fi-va după noi,/ călătorind cu gândul spre neștiute stele/ la mii de ani lumină-nainte sau-napoi.”[...]

Creația lirică a lui Corneliu Neagu este întregită de colaborarea cu reviste literare, apariția în mai multe antologii de poezie, dar și prin publicarea neîntreruptă, pe o durată de peste trei ani, a numeroase poeme în pagina personală sau pe paginile unor situri consacrate. Dintre reviste amintim, LITERATURA DE AZI, CONFLUENȚE LITERARE, LOGOS ȘI AGAPE, PARNAS XXI, POEMA.

Antologiile în care a publicat versuri au o largă circulație în țară, dar și în afara hotarelor țării. Să amintim dintre acestea, mai întâi, pe cele publicate în editura GRINTA din Cluj-Napoca, sub coordonarea poetului și criticului literar Romeo Ioan Roșiiianu: eCREATOR 2, PRIMĂVARA CUVÂNTULUI și TOAMNA CUVÂNTULUI. Mai recent, versurile lui Corneliu Neagu au apărut în antologia SCRITORII ROMÂNI UNIȚI ÎN CUGET ȘI SIMȚIRI LA CENTENARUL MARII UNIRI, realizată de Eugenia Enescu-Gavrilescu.

Profil de autor realizat de **Mariana GURZA**
Redactor Șef al revistei LOGOS ȘI AGAPE

Maria NICULESCU

S-a născut pe data de 14 martie 1948, în București. Profesia: proiectant în instalații și construcții edilitare.

A participat la diverse cenacluri și site-uri literare precum *Perpessicius*, *Grai Românesc*, *Negru pe Alb*, îndeplinind chiar funcții administrative, precum: secretar general de redacție, administrator, redactor, coordonator cenaclu literar, secretar artistic (actor) în Cercul dramatic *Ioan V. MAFTEI-BUHĂEȘTI*.

A început să scrie încă din copilărie, prin poezie putându-se exterioriza, după modelul marelui scriitor român Bogdan Petriceicu Hașdeu care spunea: *"Poezia este viața însăși, chiar sufletul vieții"*. Maria Niculescu spune: *"În opera mea literară, poezia ocupă un loc foarte important. Trăiesc cu, prin și pentru poezie. Poeziile mele sunt dedicate copiilor, familiei, colegilor, prietenilor, scriu pentru Mama Natură, pentru țară, dar mai ales pentru Dumnezeu. În anul 2001 am editat primul volum de poezii. Am abordat aproape toate genurile de poezie: sonet, sonet-acrostih, acrostih, rondel, poem în stil haiku, glossă, pantum, poem în versuri."*

Volume proprii:

A publicat 27 de volume, dintre care: La Editura PARADOX: *"Credința și păcatul"*, *"Leagăn de smarald"*, *"Nopti de mister, zile de taină"*, *"Curcubeul razei de lună"*, *"Laguna albastră"* ș.a. La Editura Amurg Sentimental: *"Rodind precum o primăvară"*, *"Monumentul Cuvântului"*, *"Iubire neînăpătată"* ș.a. La Editura Destine: *"Clipa albă a zborului"*; La Editura BETTA: *"Prietenii nemuritoare/ Amicizie immortali"* – vol. bilingv, *"99 de dăruiri sufletești"*, *"Clepsidra iubirii"*. La Editura Arefeana: *"Versuri pentru micul Toni"*; La Editura Biodova: *"101 Poeme"*; La Libreria Editrice URSO-Italia: *"Un impronta per l'anima che sente"/ O amprentă pentru sufletul ce simte"*, versuri în limba italiană; Editura RAVEXCOMS: *"Prințul SONET"*; La Editura ARTAVA / Italia: *"Scatti nell'anima"/ "Fotografiază în suflet"* bilingv.

Antologii, colaborări la reviste, premii, afilieri:

A publicat în peste 80 de antologii la editurile: *Muzeul Literaturii Române*, *BETTA*, *Armonii Culturale*, *Anamarol*, *Singur*, *Granada*, *Life Art*, *Ing*, *Rocart* ș.a.

A colaborat la peste 25 de reviste literare, printre care: *Destine Literare*, *Vatra Veche*, *Caietele de la Jîntești*, *Cervantes*, *The Romanian Echo*, *Miorița noastră*, *Climate Literare*, *Apollon*, *Independența Română* și altele.

Este deținătoarea a 26 de premii, dintre care, 7 internaționale, 11 atestate în Italia, 42 diplome.

Este membră a următoarelor uniuni și asociații culturale: *Consiliul Mondial Român; Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România; Asociația Societatea Culturală Apollon; Uniunea Scriitorilor de Limbă Română; L'Associazione Culturale ARTAVA – Italia; Liga Scriitorilor din România.*

Referințe critice

Aureliu Goci:

Autoarea stăpânește versul clasic, punctul de rezistență fiind acrostihul, iar versurile au cursivitate și coerență. În esență, poezia e corectă, curgătoare, pe tema unică a iubirii. Uneori, textul păstrează, conștient, reminiscențe eminesciene. Este un talent nativ care trebuie încurajat în acumularea culturală și spre rezoluțiile personale, rezultate din "*ars combinatoria*" a probabilităților lingvistice, deoarece, după aceste trei cărți simultane, ea dovedește încă resurse pentru autodepășire și evoluție.

Florentin Popescu:

Un performer al sonetului: Maria Niculescu. Ca Mihai Codreanu, ca Victor Eftimiu, ca alți autori, doamna Maria Niculescu s-a consacrat sonetului, pe care-l stăpânește foarte bine. Are, ca preponderență, în lirica sa iubirea. Creațiile sale sunt o dovadă sigură a unei maturități poetice la care autoarea trebuia să ajungă după numeroasele sale cărți tipărite anterior și după recunoașterea talentului său prin zeci de concursuri poetice câștigate și prin tot atâtea trofee care i-au recompensat vocația.

Eliza Roha:

Maria Niculescu a ales drumul acrostihului, închinând numeroase poeme unor persoane întâlnite pe drumul vieții, creionând în versuri esența personalității lor. Poezia sa, cu formă fixă respectată prin ritm și rimă, prin melodicitate specifică, încărcată de o nedisimulată căldură sufletească, de bunătate, seninătate, inefabil feminin, ascunde, ignoră durerile trecutului ori ale oricărui prezent, sumețindu-și astfel ființa către o superioritate de neegalat, oferindu-ne o poezie a iubirii totale.

Mihai Antonescu:

Versurile Mariei Niculescu sună înalt, contemplativ pe diapazonul sonetului, aproape impecabil dăruindu-se întru bucuria cititorului de ele, aproape nelumești în frumusețea lor lăuntrică. Este un psalm volumul ***Credința și Păcatul***. Întru izbânda adevăratei, unice credințe, a fost scrisă cartea asta. Doar în marile cărți ale lumii, se mai întâmplă aidoma cu ce face Maria Niculescu în 246 de strofe.

Victoria Milescu: Reverie și rigoare.

Versurile ei delicate au uneori exaltări onirice și invocații către divinitatea supremă. Maria Niculescu este poeta reveriilor sub haloul unei iubiri universale ce promite o fericire deplină. Prin poeziile în acrostih, daruri literare oferite prietenilor sau oamenilor pe care îi prețuiește, este gratulată în mediul literar chiar cu titlul de „regină a acrostihului”. Abilitatea poetei este remarcabilă.

Lucian Gruia:

Dragostea este cel mai frumos și profund sentiment omenesc, motiv pentru care a devenit cea mai uzitată temă lirică. Poezia de dragoste a Mariei Niculescu, aparține visului curat, sunt în marea majoritate clasice, scrise cu ritm și rimă. Autoarea scrie o poezie de dragoste curată, acum la maturitate, cu purități adolescente.

Victor Sterom:

Un compozitor se poate inspira foarte bine din versurile Mariei Niculescu, prin melodicitatea acestora și de sinceritatea spuselor. Tot volumul e un "cântec" pentru cineva, un cântec de dor, e drept, cu ecouri eminesciene, dar cu o pecete personală, adeseori susținută de simboluri și metafore originale. Poeziile se apropie de atmosfera creată în poezie de Otilia Cazimir sau Elena Farago. Poetica Mariei Niculescu rezidă în orgoliul unui program al viziunii ontologice și cosmologice. Autoarea se dovedește a fi o poetă cu o metaforă densă, de cunoaștere conceptuală și de o deosebită pondere a semnificațiilor.

Geo Călugăru:

Sonetele Mariei Niculescu aduc în prim plan simbolul legământului făcut de Dumnezeu oamenilor după marele potop, un simbol de mare forță poetică, bine valorificat de autoare. Autoarea este în stare să creeze miracol și să ne deschidă ochii și sufletul asupra lui, pentru a ne umple de el.

Ștefan Doru Dâncuș:

Poeziile Mariei Niculescu ne propun o suavă experiență personală.

Boris Marian Mehr:

Cu sfiala omului care este împătimit de scris, dar nu are suficient...tupeu să iasă în față, Maria se consolează cu „scrisul” – salvarea sufletelor delicate. Pe lângă tristețea existențială, care nu naște întotdeauna poezie, se simte o adâncă iubire pentru cuvântul scris, un respect pentru viața însăși, așa cum a fost ea creată, o bunătate, am spune, esențială, din care melodia versului se naște în mod natural. Acesta este cuvântul cuprinzător – *NATURALEȚEA*. Maria Niculescu nu are nimic artificial, nimic căutat, nu dorește să fie admirată pentru metafora prefabricată. De aceea este poetă și nu un simplu scrib sau un imitator al frumosului.

Ion Machidon: *Maria Niculescu – poeta acrostihului și iubirii de cuvânt.*

Pe Maria Niculescu o putem numi *Regina acrostihului*, (peste 500 de acrostihuri scrise și publicate până acum, în anul 2011). Aceasta este poeta și trăsăturile sale de om care nu poate trăi în afara poeziilor și poeziei proprii sale vieți. Este o competitoră pe dalele versului împodobit cu jerbe de lumină.

Valter Hristescu: *Poezie într-o lume grăbită*

Cartea de poezie a Mariei este oferită cu sensibilitatea unui semn ales, suflet ce, prins în cuvinte, deschide pagina asemenea inflorescenței teilor, arbori ce au permanent nimbul versului Celestin – cum scrie poetessa într-un colț de stea. Acrostihurile sale susțin expoziții de poezie, inspirate de credință și de stările existențiale. Poezia primită ca o speranță, într-o lume grăbită și cu probleme...

Irina Airinei:

Adevărată reprezentantă a ceea ce numim homo religiosus, Maria Niculescu tinde, prin harul ei poetic, spre esențializare. Aliterația, asonanța, rezonanțele imnice, alegoria, simbolistica mistică a Învierii, solemnitatea discursului care alternează cu suplețea Luminii ce inundă Universul, efemeritatea umbrei și aspirația către lumea de dincolo, toate acestea sunt doar trepte pe care pășește poeta în mersul său liric, către perfecțiunea formei. Creația poetică a autoarei are o vibrație de o extremă sensibilitate, o adevărată stare de iluminare, un dar unic oferit cititorului...

Constantin Mitulescu:

Poeziile Mariei Niculescu sunt ca un joc creator, galant, unde cuvintele sunt împodobite cu imagini poetice bine alese, versurile au muzicalitate și frumusețe, au profunzime, seriozitate, sunt curgătoare, bine rimate. Romantismul poeziilor sale este cuceritor. Poeta folosește un limbaj artistic echilibrat ce-i pune în valoare capacitatea creatoare, Romantismul poeziilor sale este cuceritor, aspect mai rar întâlnit în multe creații lirice contemporane.

Nicușor Constantinescu:

Harnică și modestă, talentată, mai mereu inspirată și pe deasupra și ambițioasă, Maria Niculescu, o truditore pe ogorul poeziei, pe care încearcă să-l fertilizeze și înfrumusețeze cu roadele propriei sale creații. A câștigat pariul cu viața și cu ea însăși. Ceea ce admir este cultul pentru prieteni cărora le închină poezii, le dedică acrostihuri, se poate spune chiar că în domeniul acrostihului este maestră.

Petru Demetru Popescu: Maria Niculescu și Lumea Luminilor.

Opera Mariei Niculescu se prezintă de la început cu două trăsături fundamentale: Prima trăsătură scoate în evidență un adevăr verificat în decursul timpului în întreaga acțiune de creație și anume: fiecare scriitor își are personalitatea sau individualitatea sa punctată uneori și nu în toate cazurile de specificități care înseamnă de fapt trepte în ascensiunea specificului, încât dictonul latin „POETA NASCITUR ORATORE FORMET” să se justifice. Esențialul constă în faptul că Maria Niculescu este poetă născută și diferitele trepte ale devenirii ei tind spre perfecțiune. De aici rezultă faptul, contradictoriu poate, că autoarea, deși reușește să aibă un stil unitar, împletește acest stil cu o varietate de tonuri și culori. Maria Niculescu este astfel o de necontestat neoclasică. Matură în esență și expresii, cultivă o poezie care îi face stilul inconfundabil, cu variate idei, tonuri, culori, metafore și în continuă perfecționare

Marcel Crihană:

Când Maria Niculescu scrie despre iubire, despre părinții ei (cu câtă duioșie „măicuța” și „tăicuțul”) viață și moarte, înviere, dreptate, vreme și locuri, eternitate, copii, sărbători, arte – mai ales poezie și muzică, despre păsări și zboruri, despre dorul de țară și prietenii de acaă, despre stele, lună, soare, despre sărăcie și umilință, și multe altele, ea meditează la Dumnezeu și se roagă. Maria Niculescu preferă să-și încerce talentul în creația lirică de acest tip: un fel de spovedanie în versuri și un îndemn la dragoste, iertare, înțelepciune. Creația poetei Maria Niculescu are o linie valorică ascendentă.

Radu F. Gurău:

Ne bucurăm că știm să mai trăim, să mai existăm pe aceste meleaguri fermecate de DOR și să mai și beneficiem de *Curcubeul versurilor Mariei Niculescu*. Dacă-n trupul firav al autoarei uneori se mai descarcă fulgere naive de iubire sacră adolescentină, noi nu putem să nu recunoaștem că știe să și plângă cu aceeași voluptate când lumea noastră terestră se încarcă cu prea multe păcate lumești. Actori pe scena vieții, noi vom aștepta mereu să mai răsară pe răbojul ceresc al poeziei încă, și încă un nou fermecător curcubeu poetic sub pecetea măiastră a distinsei Maria Niculescu.

Giovanni Monopoli:

Poemele Mariei Niculescu în acrostih, având și rimă (atât în limba română, cât și cea italiană, demonstrează înalta valoare a cuvântului "*Prietenie*" definind-o "*Imortală*", căreia îi dă o importanță foarte înaltă. Bunătatea sa se demonstrează cu claritate în frumusețea a tot ceea ce ne înconjoară și ne-o poate oferi, în vers, cu tot ceea ce există mai bun, inclusiv iubirea.

Liviu Zănuș:

La poeta *Maria Niculescu*, în abordarea sonetului cu acrostih, ceea ce rămâne de remarcat este tocmai această performanță incontestabilă a poetei de a spori „starea de grație” a cititorului prin multiplicarea vibrațiilor, pulsațiilor, a trăirilor într-un mediu pregnant liric. Notabil este faptul că, prin opera sa, Maria Niculescu retrezește în sufletul lectorului ecou de poem clasic Shakespearian cu o țesătură lirică personală aproape impecabilă. Maria Niculescu este un bijutier, este un șlefuitor al gândului generos față de semenii. Acrostihul Mariei Niculescu are durabilitate. Boare, poate chiar rouă de vers eminescian pare să ne vină dinspre VEȘNICIE. La prima vedere, să crezi poezii cu acrostih nu e cine știe ce, totuși...

Dumitru Dănilă:

Maria Niculescu este o împătimită a cuvântului, mai ales a celui luminos, solar, însuflețitor. Prin cuvântul blând ca o adiere de zefir, aduce, în versuri rare, încântătoare, frumosul, seninul, purul, tot ce îl înalță pe om și îl apropie de divinitate. Magia cuvântului bine ales, candoarea și muzicalitatea lui, acestea dau versului Mariei Niculescu o strălucire aparte, aduc la lumină o personalitate poetică puternică. Regina acrostihului, cum a fost numită pe bună dreptate, nu se dezmințe. Cel mai mult atrage versul Mariei Niculescu prin lexicul folosit, adesea al clasicilor, numai că autoarea îi adaugă parfumul propriu, al cuvântului în care picură lumină și dulceață, care mângâie și însuflețește.

Francesco Urso, editore Libreria Editrice Urso/Italia:

Îmi place să-mi asum oportunitatea pe care splendidele tale cuvinte mi-au dat-o. Se dau multe recompense acestei lumi, eu am mai inventat câte una și nu este exclus ca în următoarele ediții să nu oferim un premiu de recunoștință persoanei care a depus eforturi, evidențiindu-se în crearea unor punți de comunicare, de iubire, de civilizație. În acest caz, dacă ar fi existat această recunoaștere, aceasta ți-ar fi fost oferită ție. Trebuie să ne gândim la posibilitatea unui eveniment desfășurat în țara voastră, România. Nimic nu este imposibil și trebuie să lucrăm chiar și pentru aceasta, pentru a insera în timp că vom trăi acest vis mic. Eu cred! Mulțumesc pentru tot,

"Regină a acrostihului", mulțumesc pentru că ai dedicat soției mele acea poezie frumoasă, la pagina 41, mulțumim pentru că ești! Mulțumim frumuseții pe care o exprimi continuu în paginile noastre pentru a păstra viu atașamentul comun față de poezie.

Extrase din operă:

Rămâi cu mine – acrostih

*Rămâi, rămâi cu mine, nu mult, ori ești în pripă?
Iar mâine-n zori de ziuă va să revii, știi bine,
Tu faci, a` mele gânduri, ades, să se-nsenine,
Al meu iubite vină, așteaptă încă-o clipă!*

*Poți face tot ce-ți place:-n oglinde te privește
Apoi, cadou, îmi da-vei fascinel razei tale
Sclipind, în lunecare, pe marmorate dale,
Cu ea să mă învălui, nemăsurat, firește.*

*Ușor, o zi va trece, o lună, ani și soarte,
Cu tine-alături, dragă, atâta-s de fericite!
Cu tine mă simt pură, frumoasa Euridice.
Ispititor de-aproape suntem și mult, departe.....*

XXV

*Mă torturezi cu-al ochilor albastru,
Sedusă-s de albastră torturare,
Aș vrea să fug dar, vezi, nu sunt în stare,
Supusă-s la al dragostei dezastru.*

*Încet, încet mă simt zburând spre soare,
Mă depărtând de trupul meu sihastru,
In zborul lin mă-ngemănând cu-un astru,
Oare visez, aievea este, oare?*

*De-ar fi, iubite,-aievea ca să fie,
De-ar fi să știu că ții puțin la mine,
M-aș dezbăra de-a gândului trufie*

*Și ți-aș destăinui cum știu mai bine,
Cu-a inimii – de jar – caligrafie
Că, dragostea-mi, pe drept, ți se cuvine.*

Sonet-acrostih

Suavă și candidă, și-atâta de frumoasă
Fecioară Preacurată, a crinilor regină,
Ascunsă fericirii, durerii nestrăină,
Născută spre-a fi Una, între alese-aleasă,

Te însořit-a Duhul și-ai înflorit Lumină,
Aduș-ai fericire-n a sufletelor casă,
Fiorul împlinirii în vreme nemănoasă,
Extaz și armonie, o, maică, ești divină!

Cucernică, duioasă și-atât de înțeleaptă,
Icoană a-ndurării pe-al nemuririi-altarul,
O lume,-a sa privire, spre tine o îndreaptă.

Ascultă-ne, Preabuno, spre noi-ți-ndreaptă harul,
Rugăm de a Ta rugă în vis, în gând, în șoaptă,
Ăst drum ni-l netezește,-ndulcește-ne amarul.

De dorul tău

De dorul tău, eu înflorit-am vise
Și le-am udat cu roua cristalină,
Le-am înzestrat cu aripi de Lumină,
Le-am îndrumat spre-mpărășii promise.

De dragul tău am înălțat castele
Având vedere către Primăvară
Să însorești în viața-mi solitară
O, dulce domn, dă preț trăirii mele!

De dorul tău simt inima ca arșă,
Iar trupul mi-i rănit de schije mute,
Dar Domnul se gândi să îmi strămute
Nefastă, a destinului meu farsă!

De dragul tău eu îmi aduc aminte
De vremurile bune de-altădată
Și am uitat cum că am fost trădată
În dragostea curată și fierbinte.

De dorul tău, de dragul tău iubite,
De dorul tău schimbat-am, vieții, mersul,
Am răscolit cu gândul Universul,
Te-aștept în Valea dulcilor ispite.

De câte ori...

De câte ori n-am adormit
Cu tine-n gând, s-apară
Frumosul chip transpus în mit
O seară, și-nc-o seară.

De câte ori n-am invocat
Toți Sfinții, ca în transă,
Nu auzit-au, ce păcat,
Murit-a orice șansă.

De câte ori nu m-am trezit
În albul nopții, rece,
Pe-un timp de clipe desfrunzit
Cu-Amorul a petrece!

De câte ori n-am așteptat
Să te revăd, pe fugă,
Răspuns? Doar propriul meu oftat,
Se transformând în rugă.

Credința și păcatul

*Demult, odată..., nu, nu e un basm,
Nu-i vorba de fete cu chibrituri,
De zmei înverșunați, plini de sarcasm
Și nici de zei sosiți din nesfârșituri,*

*De iezi și lupi, și cai înaripați,
Ori pești de aur, "Albă ca Zăpada",
Motani, broscuțe, fete de-mpărați,
De-a greierului, ne-nțeles, balada.*

.....

*Când liniști se aștern pe Sfânt Sobor,
Luceafărul, când, chipul își arată,
Iar stele peste ape se cobor,
Măicuța îmi apare-adevărată:*

*"Îți pune așteptarea căpătâi,
Povestea-aceasta-i pentru tine-anume,
Dintru-nceput, Povestea cea Dintâi
Ce a cutremurat întreaga lume".*

*Povestea, deci, vă rog s-o auziți,
E-atât de nouă și atât de veche!
Cu oameni sinceri, buni, cu ieziți,
Și plină de-un real fără pereche:*

*– Demult, odată, încă de pe când
Amorul, Timpul nu aveau măsură,
Iar dalba porumbiță sta mâncând
Alături cu șerpilor-n bățatură,*

.....

*Se spune că, demult, din moși strămoși,
S-au întâlnit din pură întâmplare,
Pe cât de tineri, pe-atât de frumoși,
Un El și-o Ea, pe-a Vieților cărare...*

Te-aștept în țara mea

De vrei să vii în țara mea frumoasă,
Te șterge pe picioare-ntâi, străine
Și intră-apoi în ea, ca-n orice casă,
Covoare are, moi și cristaline.

Te speli pe mâini, o masă-ți se va-ntinde
Cu bunătați din crudul primăverii,
Pe săturate vei avea merinde,
Vei mulțumi, cu-ndestulare, vrerii.

Nu te gândi să vii pe înnoptate,
Cu zorii dimineții vino, dragă,
Adu în loc de sare-bunătațe
Și pune-o-n coșul inimii, întreagă.

A verii după-amiază-ar'să sosească,
Ca-n sânul lui Avraam tu vei petrece,
Te-i ospăta în Țara Românească:
Ai pâine caldă și ai apă rece.

Când, cu târziul, toamna-apare, lină,
Vei odihni sub argintată rază,
De ești curat în suflet și n-ai vină,
Nu e nevoie să ai armă-n pază,

Iar noaptea peste țară va să cadă
Cu a Zăpezii Zână-n clar de lună,
Va să dansezi, iar fulgii de zăpadă
Or să-ți aducă spor și voie bună.

De vrei să vii, te-aștept în a mea țară,
Întotdeauna are porți deschise,
Vino, te-aștept cu gând de primăvară,
Ai să trăiești o viață ca în vise!

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Vali NIȚU

S-a născut pe data de 12 noiembrie 1952 în localitatea Ungureni, județul Dâmbovița. Este fiul lui Ion și Gheorghiuța.

Studii:

Ciclul primar și gimnazial la Școala Generală din Ungureni – Dâmbovița (1959-1967). Urmează Liceul Nr. 2 din Târgoviște (1967-1971), apoi Școala Tehnică – Specializarea – Laborator siderurgie (1972-1974). Absolvent al Universității Valahia din Târgoviște – Facultatea de Științe Juridice, Profilul – Științe Juridice – Specializarea Drept (2000-2004). Masterat în Administrație Publică Europeană (2005-2006). Absolvent al Universității Valahia din Târgoviște – Facultatea de Științe Juridice Sociale și Politice – Specializarea Jurnalism (2004-2008), Profilul – Științe ale Comunicării – Specializarea Jurnalism. Absolvent al Departamentului pentru pregătirea personalului didactic – Universitatea Tehnică Cluj – Napoca (2007-2008). Obține definitivatul în învățământ, profesor I la Universitatea Babeș Bolyai Cluj-Napoca (2009). Din 2007 urmează Școala Doctorală la Universitatea Valahia din Târgoviște – Management cu tema „Reengineering în media românească”. În septembrie 2012 susține public teza de doctorat și obține titlul de Doctor în Științe Economice, Domeniul Management.

Activitate:

În anul 1999 este director adjunct al săptămânalului „Oglindă dâmbovițeană”, unde publică articole pe teme sociale și politice. În anul 2000 își lansează propriul ziar, IMPACT – ca și numele societății pe care o conduce, ca unic asociat. Abordează în paginile săptămânalului „Impact dâmbovițean” teme sociale, politice, culturale. Din anul 2008 este funcționar public la Primăria Municipiului Târgoviște – Șef Serviciu Resurse Umane, Relații Externe, Relații cu Publicul. Este membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni, al Asociației Canadiene a Scriitorilor Români (A.C.S.R.), al Societății Culturale Româno-Indiene (RICA) din anul 2007, membru al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu” și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Colaborări la reviste:

Este membru fondator al revistei „Așii vâlceni”, „Impact de Vâlcea” din anul 2003. Editează începând cu anul 2005 „Așii dâmbovițeni”, „Suplimentul Impact”, „Rebus Impact”. Unul dintre autorii lucrării științifice „Enciclopedia orașului Târgoviște”, 2011. Editorialist al revistei „Așii români” din Germania, senior editor la ziarul „Vocea Ta” din Germania, colaborator al Asociației Canadiene a Scriitorilor Români (poeme în limbile română, franceză și engleză în revista Destine Literare). Este publicat cu poezii în revistele de cultură: „Poezia” – Iași, „Vatra Veche” – Târgu Mureș, „Dor de dor”, „Semne”, „Singur”, „Pro Arme”, „Amurg sentimental”, „Constelații diamantine”, „Nord literar”, „Oglinda literară”, „Litere”. Revistă lunară de cultură a Societății Scriitorilor Târgovișteni, „Impact cultural”, colaborator al Asociației Culturale Agora Romagna Latina din Canada, publică permanent pe www.poezie.ro și www.romanialibera.com, din anul 2003. Debut în volum cu „Trăgând înapoi o noapte” (poezie și tablete, Editura CuArt, Slatina, 2008). În anul 2009, la Ed. „Bibliotheca” din Târgoviște, publică volumul de poezie „Polen de gând albastru” și volumul de proză scurtă „Plouă în hohote”, volume reeditate în anul 2010. Publică în anul 2010, în Antologia poetică (tradus în lb. albaneză) „Insomnia cuvintelor”, de Baki Ymeri și în anul 2011 în „Fântâna cuvintelor” – tradus tot de Baki Ymeri, în Antologia poetică (tradus în lb. rusă) „Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg”, 2012. La Ed. Bibliotheca au fost publicate volumule bilingve (română-engleză) „Fluier de anotimp”, „Ultimul impact”, „Salvat de un mugur”, „Despletitele dimineți” și volumul trilingv (română-franceză-engleză) – „Secunda celestă”. La Editura Amanda Edit, București, 2011, a publicat volumul bilingv (româno-albanez), „Pereții Cuvântului”. La Editura Singur, Târgoviște, 2012, a publicat volumul de poezie „Ciclul eu-lui”. Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2009). Distins cu premiul „Grigore Alexandrescu” pentru poezie al Societății Scriitorilor Târgovișteni pentru volumul „Secunda celestă” (2012).

Scrieri:

- *Trăgând înapoi o noapte*. Slatina, Editura CuArt, 2008;
- *Polen de gând albastru*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009;
- *Plouă în hohote*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010;
- *Pereții cuvântului*. București, Editura Amanda Edit, 2011;
- *Fluier de anotimp*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011;
- *Despletitele dimineți*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011;
- *Ciclul eu-lui*. Târgoviște, Editura Singur, 2012;
- *Salvat de un mugur*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012;
- *Secunda celestă*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012;
- *Ultimul impact*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012;
- *Rescriu ce mi-a fost scris*. Iași, Editura Tipo Moldova, 2012;
- *Propriu-mi carusel*. Târgoviște, Editura Singur, 2013;
- *Cana stropului de vin*. Iași, Editura Tipo Moldova, 2013;
- *Buzunarul timpului de la piept*. Târgoviște, Editura Singur, 2013;
- *Culoarea timpului topit*. Iași, Editura Tipo Moldova, 2013;
- *Sentiment de noiembrie*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013;
- *61 de ecouri din tăcerea scorpionului*. Târgoviște, Editura Singur, 2013;
- *11 esențe pentru T*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014;
- *Numele tău – floare de iris*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2015;

- *Infinitul contrastelor*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2016;
- *nu voi uita...să nu uit*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017;
- *Ortografia vieții trăite NU șoptite*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2018;
- *Refugiu cu chip de femeie*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2018;
- *Metafore din palma cerului*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2019;
- *Elegie cu chip de scorpion*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2020.

Antologii:

- *Insomnia cuvintelor*. București, 2010;
- *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012;
- *Meridiane lirice. Antologie universală a poeziei românești contemporane, 124 poeți contemporani*. Editura Armonii Culturale, 2013;
- *Antologie de sonete*. Târgoviște-Chișinău-Cernăuți. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2019, pag. 67-71.

Referințe:

George Coandă. *Istoria orașului Târgoviște. Cronologie enciclopedică*, 2007, p. 431; Baki Imeri, pag. 48-52; Florentin Popescu, *Eu v-am citit pe toți!*, vol. III, 2011, pag. 90-91; Gheorghe A. Stroia, *Dincolo de albastrele ploi*, Editura Armonii culturale, 2012, p. 34-40; Eusebiu Platcu. *Aristarc II – Alte măști literare*, 2012, pag. 25; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 356; Marin Neagu. *Cronologia lumii literare românești*, 2012, pag. 370; George Toma Veseliu. *Continuatorii Școlii literare și artistice de la Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2015, p. 358-364; Niculae Ionel. *Scriitori târgovișteni*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 104-109; Corin Bianu. *Analist în literatura de piață*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2016, p. 136-139; Mihai Cimpoi. *Anatomia ființei – Promoția de azi a Școlii literare și artistice de la Târgoviște, Medalioane în evantai*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2016; Stan, Mihai. *Confreria. Convorbiri și confesiuni. O istorie a Societății Scriitorilor Târgovișteni în interviuri*, vol II. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017, p. 348-359; Mihai Stan. *Lecturi empatice*, vol. III, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2019, p. 291-298.

Opinii:

Avem a face cu o poezie și modernă și autentică, în cel mai propriu sens al noțiunii. Se mai poate cita încă și încă (spre folosul general), dar cred că am reușit să fiu convingător în temeritatea mea personală. Elementele noi din inventarul liric conferă un text poetic nou, înnoit radical, materialul finit, re-creat este elevat și substanțial, a câștigat în formă, dar și în profunzime. În relativitatea noastră de zi cu zi, mă aflu de la un timp (concomitent, nu poetic, „celest”) printre cei ce mizează cu bucurie pe poetul Vali Nițu și pe poezia lui invulnerabilă...

(Corin Bianu)

Poezia lui Vali Nițu este un desen „modernist” unde imaginația schimbă morfologia Conștiinței. Descripția minuțioasă (Fecunditate) a voinței și condiției umane precare a aceluia Eu – „un trecător hoinar” care „se vrea etern în haina

zgribulită”, transferul dublu dintre uman și obiecte, dau universului creat de Vali Nițu plenitudinea verdictului. Altfel spus el câștigă lectorul întru Adevărul rostit.

(**George Toma Veseliu**)

Atmosfera prinsă, trăită și transpusă de Vali Nițu este ternă, încordarea, dramatismul lipsesc, chiar când notează sec: „eforturi zadarnice... / încă un mort”. Poetul se simte izolat la masa de lucru, așteptând un „bacșiș”, după ce a suportat perfuzii și un tomograf. În fond Vali Nițu se află în contratimp cu lumea, totul părându-i-se pe dos („Lumina stinsă prea devreme”) iar delicatețea îl conduce spre elegia „Mulțumire”, piesă notabilă, de reprodus în întregime. Este concluzia personală, atunci când a notat: „ce pot să fac decât să scriu / alunecând prin timp / o piatră” („Pășesc prin timp”). Astfel poate fi întâmpinat „Zâmbetul sorții”: „dinspre ușa deschisă, / soarta/ pășește / și-i zâmbește, / poetului”. Credința care îl onorează pe autor îl înscrie printre cei ce nu se vor îneca în valurile optzecismului.

(**Liviu Grăsoiu**)

„Ultimul impact”, volum cu un titlu deloc întâmplător, mi se pare că oferă o imagine – fie ea și de moment? – a locului și stadiul în care se află domnul Vali Nițu, iar primul gând care m-a încercat după lectură a fost acela de a-l situa în imediata apropiere a altui poet, plecat prematur dintre noi, dar care se situa pe aceeași linie: Petre Ghelmez. Îndeosebi în ultimele lui cărți Petre Ghelmez se arăta a fi iritat, dacă nu cumva chiar revoltat de cele ce se întâmplau în jurul lui, punând totul sub seama „plasticului”, altfel spus al artificialului, superficialului, înlocuitorilor autenticului și purității. La rândul-i, domnul Vali Nițu este și el un ins cutreierat de angoasele și alienarea omului modern, o persoană pe care o tulbură „metafora vieții” și pe care o „dor privirile”. Dar, pe când la Ghelmez tristețile și nemulțumirile erau de ordin mai general, la poetul târgoviștean ele capătă o notă personală, care-l individualizează, despărțindu-l de poetul cu care l-am pus în relație și chiar de alți autori, din generații și orientări diferite. Avem aici un fel de extincție a trăirii individuale în natură, ca-n perlele lirice ale folclorului, sau ca în unele poeme ale lui Lucian Blaga.

(**Florentin Popescu**)

Viziunile sale lirice nu sunt încărcate cu disperări paradând o filosofie a „sfârșitului de lume” – care se poartă astăzi de către mulți poeți complăcându-se în morgia unor premoniționisti ai ultimei fatalități, a unui escatologism apocaliptic – și nici demersul său liric nu alunecă în epatările infatuante și în iconodaste experimentări așa – zis postmoderniste.

(**George Coandă**)

Profil realizat de **Mihai Stan**, scriitor, membru USR,
Președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni

Victor PETRESCU

S-a născut pe data de 16 august 1941 în localitatea Jariștea, județul Vrancea.

Studii:

Studii generale și liceale absolvite în Mărășești (1959), urmate de cele pedagogice la Galați (1962). Diplomat al Facultății de Limba și Literatura Română a Universității București (1966). Profesor la Văcărești și Târgoviște. Doctor în filologie al Universității București (2002), cu teza „Văcăreștii – o dinastie poetică. O reevaluare necesară”.

Activități:

Din 1968 lucrează în domeniul culturii (inspector, șef secție literatură la Muzeul Județean Dâmbovița). Între 1972 și 2008 director al Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița. Din 1993 cadru didactic asociat al Universității „Valahia” Târgoviște, în specialitatea biblioteconomie, istoria cărții și a bibliotecilor, comunicare. Conferențiar titular al universității târgoviștene (2004-2007). Participă cu comunicări la sesiuni și congrese naționale și internaționale (1972, Budapesta; 1973, Cracovia; 2002, Chișinău). Obține în 1994 titlul de specialist gradual în biblioteci la cursul organizat de Uniunea Europeană, în Danemarca.

Activitate publicistică:

A debutat la ziarul „Sportul Popular” (1962), cu articole de la diferite competiții sportive. În perioada 1962-1966, corespondent al ziarului pentru regiunea Ploiești. Redactor-șef inițiator al revistei „Curier”, editată semestrial (din 1994), de Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” până în 2008. Redactor asociat la revista târgovișteană de cultură „Litere”, unde susține rubricile permanente „Inedit”, „Remember”, „Dicționar”. A publicat numeroase articole, studii de istorie literară sau istorie a culturii târgoviștene în „Manuscriptum”, „Dâmbovița”, „Însemnări pedagogice”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Valachica”, „Tribuna”, „Zburătorul” (Onești), „Argeș”, „Curier”, „Litere”, „Zori de zi” (Slatina), „Studia bibliologica Valachica”, „Gazeta Bucureștilor”, „Literaturul”, „Biblioteca”, „Sburătorul”, „Magazin istoric”, „Eroica”, „Armonia”, „Almanah bisericesc”, „Bibliopolis” (Chișinău), „Magazin bibliologic” (Chișinău), „Viața Basarabiei” (Chișinău), „Viața militară”, „Observatorul militar”, „Revista română de biblioteconomie și știința informării”, „Impact cultural”.

Membru fondator al Societății Române de Bibliofilie (1972) și al Societății de Literatură „Ion Heliade Rădulescu (1972), membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România (1990), membru al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu” (1999), membru al Uniunii Scriitorilor din România (2004), membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005), membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2005). Distins cu ordinul „Meritul cultural” în grad de cavaler (2004). Cetățean de onoare al municipiului Târgoviște (2007).

Activitate editorială:

A debutat cu lucrarea „Târgoviștea, vechi centru tipografic românesc” (1972), în colaborare cu Dan Simonescu. Contribuie la editarea unor biobibliografii, în seria „Personalități ale culturii dâmbovițene”, ale scriitorilor: „Ion Ghica” (1972), „Ion Heliade Rădulescu” (1973), „Grigore Alexandrescu” (1976), „Ioan Alexandru Brătescu-Voinești” (1980) sau a pictorului „Gheorghe Petrașcu” (1975), urmate de cele dedicate poezilor Văcărești sau personalității lui Mihai Viteazul. „Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița” (1999), în colaborare cu Serghie Paraschiva, analizează istoricește fenomenul pe durata a aproape cinci secole (1508-1998), incluzând tipografi, cronicari, creatori de literatură, cenacluri, reviste și ziare de profil, fiind „o sinteză a fenomenului, atât pentru Târgoviște, cât și pentru perimetrul circumscris acestei arii culturale, ținutul Dâmboviței”. În 1998 apar lucrări ce investighează fenomenul lecturii publice târgoviștene (în colaborare cu Florin Dragomir) sau oglindesc istoria a peste trei decenii, a unuia din cele mai prestigioase festivaluri-concurs de literatură – „Moștenirea Văcăreștilor” – ce se desfășoară la Târgoviște (2008). Editează în 2002 studiul monografic despre „Iancu Văcărescu” (2002), primul de acest gen în literatura română. Preocupările din domeniul bibliologiei se materializează în lucrarea „Galeria bibliologilor români” (cu Gheorghe Buluță, 2003), „Bibliologi români. Dicționar” (cu Gheorghe Buluță și Emil Vasilescu, 2011), sau în îngrijirea volumului „Centenar Dan Simonescu. Cartea și biblioteca. Contribuții la istoria culturii românești” (cu Gheorghe Buluță, 2002). Totodată, lucrări care teoretizează sau propun soluții practice în domeniul biblioteconomiei românești: „Introducere în managementul de bibliotecă” (cu Octavian Mihail Sachelarie, 2003), „Biblioteca azi. Informare și comunicare” (cu Gheorghe Buluță și Sultana Craia, 2004), „Vademecum legislativ pentru biblioteci” (cu Gheorghe Buluță, 2004). Lucrările, beneficiind de o amplă documentare, elaborate științific, aduc contribuții noi de istorie literară, istoria tiparului, a bibliotecilor, cât și despre cultura spațiului dâmbovițean.

Premii:

- Ordinul Ziariștilor clasa I Aur (2001);
- Premiul pentru istorie literară („Scriitori și publiciști dâmbovițeni, 1900-2004”) al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005);
- Premiul „Dan Simonescu – bibliologie” pentru „Bibliologi români. Dicționar” (2011).

Scrieri:

- *Muzeul tiparului și cărții vechi românești*. (Pliant) Târgoviște, Muzeul Județean Dâmbovița, 1971;
- *Ghidul cititorilor Bibliotecii Județene Dâmbovița*. Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița, 1983; ediția a II-a, 1985;

- *Iancu Văcărescu. Monografie.* București, Editura Ager, 2002;
- *Văcăreștii. O dinastie poetică.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002;
- *Poeții Văcărești. Studiu și biobibliografie.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002;
- *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005;
- *Pagini de istorie literară,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006;
- *Biblioteconomie. Miscellanea,* Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2006 (ediția a II-a, revăzută și adăugită, 2010);
- *Cultură și istorie,* Urziceni, Editura Anca, 2007;
- *Ipostaze ale literaturii române vechi,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007;
- *Autografe și dedicații,* Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2007;
- *Moștenirea Văcăreștilor. Din istoria unui festival de literatură,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008;
- *Daniel Drăgan. 75 de trepte,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010;
- *Văcăreștii. O dinastie poetică,* Colecția Opera Omnia – Publicistică și eseu contemporan, Iași, Editura Tipo Moldova, 2012;
- *Literatura română veche,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012;
- *Crochiuri literare. Scriitori și publiciști dâmbovițeni (1900-1944),* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014;
- *Crochiuri literare. Scriitori și publiciști dâmbovițeni (1945-2020),* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2019.

Colaborări:

- *Târgoviște, vechi centru tipografic românesc* (cu Dan Simonescu), Târgoviște, Muzeul Județean Dâmbovița, 1972;
- *Biobibliografii în seria „Personalități ale culturii dâmbovițene”:* „Ion Ghica” (1972), „Ion Heliade Rădulescu” (1973), „Gheorghe Petrașcu” (1975), „Grigore Alexandrescu” (1976), „Ioan Alexandru Brătescu-Voinești”, (1980);
- *Catalogul periodicelor dâmbovițene* (cu Serghie Paraschiva), Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița, 1982;
- *Ghidul bibliotecilor din județul Dâmbovița* (cu Ilie Dragomir), Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița, 1993;
- *Ghidul cititorilor Bibliotecii Județene Dâmbovița (1980, 1983, 1985);*
- *Cărți cu autograf și însemnări manuscrise în colecțiile Bibliotecii Județene Dâmbovița* (cu Serghie Paraschiva și Cornel Albuleț), Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița, 1996;
- *Lectura publică târgovișteană – Tradiții și actualitate* (cu Florin Dragomir), Târgoviște, Editura Domino, 1998;
- *Moștenirea Văcăreștilor. Memoria unui Festival de Literatură,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998;
- *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița (1508-1998)* (cu Serghie Paraschiva). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999;
- *Târgoviștea culturală* (cu Mihai Oproiu și Constantin Manolescu), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000;
- *Biblioteca și societatea* (cu Doina Banciu, Gheorghe Buluță) București, Editura Ager, 2001;

- *Mihai Viteazul în memoria urmașilor*, (cu Mihai Stan), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001;
- *I. C. Vissarion – între uitare și dăinuire*, Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca & Pandora-M, 2001;
- *Introducere în managementul de bibliotecă* (cu Octavian Mihail Sachelarie), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003;
- *Galeria bibliologilor români* (cu Gheorghe Buluță), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003;
- *Brănești: Documente inedite ale familiei Bălășescu* (cu Mihai Oproiu), Târgoviște, Editura Transversal, 2004;
- *Biblioteca azi. Informare și comunicare* (cu Gheorghe Buluță, Sultana Craia), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004;
- *Vademecum legislativ pentru biblioteci* (cu Gheorghe Buluță), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004;
- *Sociologia comunicării* (cu Octavian Mihail Sachelarie), Pitești, Editura Paralela 45, 2006;
- *Biblioteca în societatea informației* (cu Gheorghe Buluță și Sultana Craia), București, Editura Dominor, 2007;
- *Ghidul Bibliotecilor din județul Dâmbovița* (cu Daniela Stoica și Vlăduț Andreescu), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007;
- *Învățământ biblioteconomic la Târgoviște* (cu Erich Agnes), Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2007;
- *Doi. Poezii* (cu Grigore Grigore), Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2008;
- *Universul lecturii. De la Gutenberg la Google* (cu Octavian Mihail Sachelarie), București, Editura Dominor, 2008;
- *Elena Văcărescu și spiritualitatea europeană a românilor* (cu Ștefania Rujan), București, Editura Dominor, 2008;
- *Bibliologie românească* (cu Gheorghe Buluță), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008;
- *Târgoviște – vechi centru tipografic românesc* (cu Dan Simonescu, Gheorghe Buluță), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008;
- *Târgoviște. Călători străini. Cronicari. Secolul XV-XIX* (cu Mihai Stan), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009;
- *Târgoviște în literatură (1800-1918)* (cu Mihai Stan), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011;
- *Bibliologi români. Dicționar* (cu Gheorghe Buluță, Emil Vasilescu), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011;
- *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011;
- *Biblioteca XXI. Management & Marketing* (cu Gheorghe Buluță, Mihail Octavian Sachelarie), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012;
- *Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița. Monografie* (cu Agnes Erich), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012;
- *Tiparul epocii Brâncovenesti* (cu Agnes Erich), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014;
- *Elena Văcărescu și spiritualitatea românească în Europa. Studii și articole* (cu Mihai Stan), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Îngrijiri:

- *Scrisori către I.G. Vasiliu*. Ediție îngrijită, prefață, note și indici de Victor Petrescu, Serghie Paraschiva, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000;
- *Studia Bibliologica Valahica. Informare. Documentare. Comunicare*. Anuar editat de Facultatea de Științe Umaniste. Catedra de Birotică-Biblioteconomie-Muzeologie, an I, 2000. Apare sub îngrijirea: Doina Banciu, Gheorghe Buluță, Victor Petrescu. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; an II-III, 2001-2002. Apare sub îngrijirea: Doina Banciu, Victor Petrescu, Erich Agnes; an IV-V, 2003-2004. Apare sub îngrijirea: Doina Banciu, Victor Petrescu, Erich Agnes;
- *Centenar Dan Simonescu. Cartea și biblioteca. Contribuții la istoria culturii românești*. Antologie, prefață, tabel cronologic, bibliografie selectivă și note de Gheorghe Buluță și Victor Petrescu. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002;
- *Ion Calboreanu. Târgoviștea în rime*. Antologie, prefață, tabel cronologic, bibliografie selectivă și note de Victor Petrescu și József Pildner, Târgoviște, Pildner&Pildner, 2006;
- *Ștefania Stâncă. O lebădă bolnavă de tristeți*. Volum prefațat și îngrijit de Victor Petrescu și József Pildner, Târgoviște, Pildner&Pildner, 2007.

Antologii:

- *Caiete Litere. În căutarea unui topos liric. Antologie a SST*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 170-173.

Referințe:

Mihai Gabriel Popescu, *Memoria dascălilor noștri. Vol III*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 1999, p. 164-167; Victor Petrescu, Serghie Paraschiva, *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 1999, p. 176-177; Mihai Gabriel Popescu, *Memoria dascălilor noștri. Vol. V*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2003, p. 61-62; Victor Petrescu, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2005, p. 181-184; Victor Petrescu, Agnes Erich, *Învățământ biblioteconomic la Târgoviște*. Târgoviște, Ed. Cetatea de Scaun, 2007, p. 72-74; George Coandă, *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2005, p. 324. Ediția a II-a, 2007, p. 353-354; Teodor Vasiliu, *Mereu aproape de romanță. Istoria Crizantemei de Aur*. Târgoviște, Ed. Art Press, 2007, p. 290; ***. *Caietele Litere. 30 de prozatori*. Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 170-173; Mihai Stan, Tudor Cristea, *Litere 100. Istoria unei reviste literare dâmbovițene*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2008, p. 84-87; Gheorghe Buluță, Victor Petrescu, *Bibliologie românească. Idei. Portrete. Controverse*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2008, p. 264-265; George Coandă, Lucian Grigorescu, „Dâmbovița”. *De la „organ” la o beție cu libertate*. Târgoviște, Ed. Transversal, 2009, p. 173; Mihai Stan, *Confreria. Convorbiri și confesiuni*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2009, p. 261-268; Gheorghe Buluță, Victor Petrescu, Emil Vasilescu, *Bibliologi români. Dicționar*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2011, p. 190-191; *** *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Primăria Municipiului Târgoviște. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2011, p. 340-341; Monica Mocanu, *Victor Petrescu. Biobibliografie*. București, Ed. Tehnoplast Company, 2011, p. 1-108.

Bacâru, Livia. *Lucrări de specialitate. Târgoviște – vechi centru tipografic românesc*. (Dan Simonescu; Victor Petrescu). În: *Revista bibliotecilor*, nr. 2, 1973, p. 113-114; Vasilescu, Emil. *Lectura publică la Târgoviște*. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an IX, nr. 9, 1998, p. 284; Vasilescu, Emil. *Moștenirea Văcăreștilor*. [Recenzie]. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an IX, nr. 10, 1998, p. 318-319; *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița, 1508-1998*. În: *România Liberă*, 25 noiembrie 1999, p. 2 (Volumul este coordonat de profesorii Victor Petrescu și Serghie Paraschiva); Popescu, Mihai Gabriel. *Dicționar de literatură*. În: *Talk Show*, 2 decembrie 1999, p. 3; Cubleşan, Constantin. *Dicționar de literatură*. În: *Curierul*, Cluj-Napoca, 17 aprilie 2000, p. 6; Iordache, Daniela Olguța. *Provincie fără complexe sau post modernism și sinistroză*. În: *Litere*, nr. 2, mai 2000, p. 20-21; Manu, Mircea. *Târgoviște. Citadelă a culturii*. În: *Curierul de Vâlcea*, an XI, 30 septembrie – 1 octombrie, 2000, p. 6; Scobioală, Genoveva. *Simonescu Dan. Omagiu [Despre vol. Centenar Dan Simonescu: cartea și biblioteca: contribuții la istoria culturii românești]*, editori Gheorghe Buluță; Victor Petrescu, *Târgoviște*, Ed. Bibliotheca, 2002. În: *BiblioPolis*, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, vol. 4, nr. 4, 2002, p. 50; Popescu, Silvia. *Văcăreștii – o dinastie poetică*. În: *Adevărul de Cluj*, 28 august 2003, p. 5; Popescu, Florentin. „... Creșterea limbii românești Ș-a patriei cinstire...”. În: *Ecart. Supliment de cultură al ziarului „Economistul”*, 12 octombrie 2003, p. 5; Vârgolici, Teodor. *Dinastia poetică a Văcăreștilor*. În: *Adevărul literar și artistic*, 28 octombrie 2003, p. 4; Dumitrășconiu, Constanța. *Galeria bibliologilor români*. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an XV, nr. 2, 2004, p. 257; Costopol, Corina. *Comunicarea și biblioteca*. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an XVI, nr. 2, 2005, p. 59-60; Radoslavescu, Georgeta. *Militari printre „Scriitori și publiciști dâmbovițeni”*. În: *Viața militară*, an II, nr. 4(6), 2005, p. 45; Bianu, Corin. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. Un proces-verbal al procesului cultural scris*. În: *Argeș*, an IV, nr. 1(39), ianuarie 2006, p. 2; Popescu, Florentin. *O necesitate: dicționarele culturale locale*. În: *Saeculum*, nr. 1, 2006, p. 104-105; Craia, Sultana. *Sociologia comunicării*. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an XVII, nr. 11-12, 2006, p. 341-342; Stan, Mihai. *Un altfel de donație*. În: *Litere*, an VIII, nr. 1(82), ianuarie 2007, p. 24-25; *** Victor Petrescu [Portret]. În: *Viața Basarabiei*, an IV, nr. 2-3(18-19), 2007, p. 99-100; Regneală, Mircea. *Bibliologie românească. Idei. Portrete. Controverse*. În: *Revista română de Biblioteconomie și Știința Informării*, an IV, nr. 3-4, 2008, p. 77-79; Kulikovski, Lidia. *Bibliologie românească*. În: *BiblioPolis*, Chișinău, nr. 4, 2008, p. 64-70; Ștrempel, Gabriel. *Bibliologie românească. Idei, portrete, controverse*. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an XX, nr. 1-2, 2009, p. 37-38; Ligor, Alexandru. *Despre doi cărturari*. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an XX, nr. 3, 2009, p. 179-180; Borună, Adriana. *Gheorghe Buluță, Victor Petrescu. Bibliologie românească. Idei. Portrete. Controverse. Târgoviște*, Ed. Bibliotheca, 2008, 284 p. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an XX, nr. 11-12, 2009, p. 312-313; Veseliu, George Toma. *Noi dovezi scrise despre umanismul epocii voievodale ale Cetății de Scaun și împrejurimilor*. În: *Impact dâmbovițean*, an X, nr. 369, aprilie 2010, p. 253; Buluță, Gheorghe. *Portret în galeria bibliologilor români. Tinerețe fără bătrânețe*. [Despre Victor Petrescu]. În: *Biblioteca*, Serie nouă, an XXI, nr. 8, 2010, p. 253.

Opinii:

În fața unor astfel de contribuții esențiale, Victor Petrescu nu s-a lăsat însă timorat, ci s-a dedicat cu pasiune, cu tenacitate și, trebuie spus de la început, cu o

reală competență, construirii unei noi viziuni, de ansamblu, asupra primilor noștri poeți. Parcurgând lucrarea sa, ne dăm lesne seama că a întreprins o vastă și atentă documentare, s-a referit continuu la contribuțiile anterioare, citându-le cu probitate și onestitate științifică, dar a explorat și el însuși noi teritorii informaționale, în biblioteci și arhive aducând date noi, completând, nuanțând și chiar rectificând unele date din studiile anterioare. Cu o evidentă putere de sintetizare și sistematizare, Victor Petrescu a armonizat datele acumulate până acum, cu rezultatele propriilor sale investigații, izbutind să reconstituie într-o imagine unitară atât personalitatea individuală a fiecărui poet, cât și rolul pe care l-au împlinit, prin structura și combustanțialitatea dinastiei lor, în viața politică, socială și culturală a epocii.

(Teodor Vârgolici)

Victor Petrescu este un nume cunoscut în domeniu, întrucât d-sa a mai publicat până acum și alte lucrări de istorie literară („Dinastia poetică a Văcăreștilor”; „Iancu Văcărescu. Monografie”; „Poezii Văcărești. Biobibliografie”; „Târgoviște – vechi centru tipografic românesc”; „Dicționar de literatură al județului Dâmbovița”; „Târgoviștea culturală”) în genere bine primite de critica literară fiindcă fiecare din ele a fost judicios concepută și conține informații prețioase, unele inedite, despre arealul cultural abordat cu o competență profesională situată dincolo de orice îndoială și – în plus – și cu o pasiune demnă de toată prețuirea cititorilor [...]. În totul, „Scriitori și publiciști dâmbovițeni” este o lucrare de referință, instrument de lucru, cum am mai spus, dar și o carte care trebuie păstrată în biblioteca fiecărui iubitor de cultură, un volum peste care orice om interesat de spațiul cultural dâmbovițean nu poate trece.

(Florentin Popescu)

Rândurile de mai jos nu s-au vrut o recenzie obișnuită, ci mai degrabă o colaborare cu cei doi autentici bibliologi care mai hălăduiesc astăzi în viață, Castor și Pollux ai meseriei noastre. Căci mai multe lucrări, am numărat eu șapte, toate privind viața bibliotecărească de la noi au fost scrise în colaborare de cei doi învățați. [...] Cartea aceasta, care umple un autentic spațiu în disciplina noastră, a fost scrisă ca toate cărțile lor, cu trudă și sudoare și se cuvine să le mulțumim pentru efort și pricepere. A fost structurată cu înțelepciune, în mai multe capitole: Cuvânt-înainte, Bibliologia – știința comunicării scrise, Precursori, Fondatori, Bibliologi uitați, Teoreticieni și practicieni. Tabla cuprinsului se încheie cu o Antologie de pagini de bibliologie românească excelent gândită și realizată. Nu puteau să lipsească Notele despre autorii paginilor antologice, bine redactate [...]. Nimic de adăugat în legătură cu paginile antologice de bibliologie românească. În genere, cartea „Bibliologie românească” aduce servicii meseriei, iar autorii merită toată mulțumirea noastră.

(Gabriel Ștrempel)

Istoricul literar Victor Petrescu a publicat în anul recent încheiat trei lucrări dedicate poezilor Văcărești. Prima și de departe sinteza cea mai importantă a tripticului, „Văcărești. O dinastie poetică” cuprinde întreaga familie târgovișteană; a doua este dedicată celui mai tânăr dintre Văcărești, Iancu și ultima o bibliografie generală a poezilor Văcărești. Prin aceste lucrări, Victor Petrescu întreprinde cea mai cuprinzătoare operă de exegeză critică a moștenirii lăsată de Văcărești culturii române [...]. Pe lângă istoria generală, Victor Petrescu acordă un larg spațiu tradițiilor culturale

și scriitoricești ale familiei, ctitori de biserici dar și condeieri atrași de mirajul scriiturii. Dar contribuția cea mai pregnantă o regăsim în crearea unei mari biblioteci a familiei, în descendența Cantacuzinilor. Capitolul dedicat acestui uriaș fapt de cultură, pune în lumină nu numai cultura europeană a familiei, ci și preocuparea sistematică de a constitui o instituție a cărții cu adresabilitate mult mai largă.

(Emil Vasilescu)

Deși specializat în literatura veche („Ipostaze ale literaturii române vechi”) îndeosebi în studiul vieții și scrierilor poezilor Văcărești, ca bibliolog, dovedește deschidere către noutățile aduse de societatea informației, noile tehnologii ale informării și comunicării, o tinerească adaptare la exigențele recente ale profesiei de specialist în informare-comunicare și disponibilitatea pentru schimbare, vizibile atât în schimbările sale (personale sau colaborare), cât și în activitatea ca director al bibliotecii publice județene. Înzestrat cu vitalitate fizică și intelectuală, cu spirit constructiv și cordial, Victor Petrescu încununează calități care dau sens unei vieți și unei cariere, le împlinesc și le conferă caracterul exemplar.

(Gheorghe Buluță)

Profil realizat de **Mihai STAN**

Președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni

Viorica POPESCU-COJOCARU

S-a născut la Blăjani, județul Buzău și provine dintr-o familie de oameni iubitori de carte: tata Ion – socotitor-contabil, mama Maria – casnică – pasionați de lectură.

Bunicul Neculai Danciu, tatăl mamei, erou-mutilat de război, a fost personalitatea cea mai puternică, mai convingătoare și mai venerată pentru demnitatea, ținuta morală și frumusețea de spirit cu care a marcat existența ei și a mai multor generații, și dincolo de viață. Cuvintele, puține și tardive, nespuse la timp, niciodată nu vor fi la înălțimea sa eroică, de Monument al Omului celui mai adevărat, dăruit de Domnul întru bucurie. El a inspirat-o în poezia de mai jos:

Urâtul-frumos

(Se dedică tuturor bunicilor mutilați de război)

Urâtul-frumos
fusesse un tânăr vânjos
și iubise profund
casa, glia, libertatea.
Când a fost chemat
în bătaia destinului
un glonț dintr-o mie
l-a fulgerat traversându-l
simplu prin gură,
obraz lângă obraz...
dar mai OM a rămas.
A devenit apoi tată
cu fii și nepoți
transmițând din strămoși
Demnitatea, Credința,
Frumosul-Frumos,
și nimeni nu i-a spus vreodată
urâtul-urât
ci doar simplu
Urâtul-Frumos.

Viorica Popescu este absolventă a Școlii Pedagogice Experimentale de 6 ani *Spiru Haret* – promoția 1964 – din Buzău și a Universității București – Facultatea de Filologie – secția română-franceză – promoția 1970.

Locuiește în Brașov din anul 1968, prin căsătoria cu Popescu Cojocaru Marius – inginer-economist care a scris mai multe studii, lucrări și cărți de specialitate din domeniul economie-finanțe, în colaborare, o monografie și un roman *Indragostit la 70 de ani*.

Activitatea literară:

Viorica Popescu a lucrat 47 de ani în învățământul românesc, ca învățătoare și profesoară de limba română, limba franceză și limba latină, la diferite școli din Mizil, Sfântu Gheorghe-Covasna și Brașov. A fost și directoare a Școlii Generale Perșunari-Mizil, în perioada 1964-1966. La Brașov, a inițiat și condus *Cenaclul Literar pentru elevi „Steluțe”* și revista lui cu același nume, timp de 19 ani. Dintre elevii remarcați la acest cenaclu, doi au devenit poeți cu volume publicate în țară și în străinătate (Italia): *Monica Râpeanu* și *Neagu Vadim*.

Mulți elevi cenacliști au fost publicați în presa vremii, (de exemplu ASTRA Brașov), au participat și au fost premiați ani în șir în cadrul concursului național *Tinere condeie* și în alte concursuri și manifestări culturale pe teme literare. Tot ei – premianții locurilor I-III – au reprezentat în 1995 Brașovul la *Tabăra Internațională de Literatură de la Timișul de Sus*.

Pentru suplinirea documentației privind metodologia desfășurării activităților de cerc și cenaclu literar, a întocmit din experiență proprie lucrarea metodico-științifică *Dezvoltarea gustului și a aptitudinilor creatoare ale elevilor prin cerc și cenaclu literar* care se află și astăzi în uzul Bibliotecii *George Barițiu* din Brașov. Tot aici se mai află și lucrarea literar-științifică *Revista Brașovul Literar și Artistic* – studiu și indice bibliografic – autor Viorica C. Popescu.

A debutat literar în presa locală și națională, respectiv în *Gazeta de Transilvania*, *ASTRA* etc. din Brașov, la revista *Sinteze literare* din Ploiești.

A frecventat, ca fondator, alături de alții, *Salonul literar „Darie Magheru”* din Săcele, și, ca membru activ, *Cenaclul literar „C. Negri”* și *Grupul de la Ploiești*.

Este membru fondator al *LIGII SCRITORILOR – filiala Brașov* și membru fondator al *Asociației de Cultură și Umanitate „Viața de pretutindeni” – filiala Brașov* – anul 2008 și este președinte al acestor două asociații de la înființarea lor.

Este membru fondator și director al revistei *RITMURI BRAȘOVENE*, revistă premiată de Liga Scriitorilor Români ca „Cea mai bună publicație pe anul 2016”.

Coordonează activitatea revistei și a acestor asociații de cultură și prin *Cenaclul literar „Ion Itu”* înființat pe lângă Liga brașoveană, realizând multiple și diverse acțiuni cultural-artistice și promovând noi valori cultural-regionale prin serate literare, spectacole literar-muzicale, spectacole omagiale – 1 și 8 Martie, 15 Ianuarie și 15 Iunie eminesciene, 9 mai, 1 Decembrie, colaborând și la acțiuni de caritate în colaborare cu *Asociația Internațională a Femeii Creștine*, al cărei membru fondator este, sau alte acțiuni în folosul *Casei speranței – Hospice Brașov*.

În paralel și în acțiuni concomitente a susținut multiple acțiuni social-literare, ca membru fondator pentru Brașov al *Asociației Internaționale a Femeilor cu Diplomă Universitară*.

A contribuit moral și intelectual la afirmarea și valorizarea unor talenți scriitori brașoveni și buzoieni prin sprijinirea apariției și lansarea unor valoroase cărți de poeme: *Aripi de lumină*, *Inocență*, *Petale în dar*, *Pas în doi*, *Maria Sofia* etc., autori azi binecunoscuți la Brasov, Buzău, Focsani.

A inițiat și susținut multiple acțiuni în colaborare cu: *Casa Mureșenilor și Cercul Militar Brașov*, *Centrul Cultural Reduta și Asociația Cultul Eroilor*, *Asociația Pensionarul*, *Uniunea Pensionarilor Brașov*, *Cenaclul elevilor din Harman-Brașov și de la Școlile brașovene nr. 19 și Andrei Șaguna*, cu artiști lirici de la *Opera Brașov și artiști liberi profesioniști*, cu oameni de cultură de la *Casa Mureșenilor*, *Biblioteca „G. Barițiu” Brașov* – în incinta căreia s-au desfășurat cele mai multe acțiuni.

O apreciere specială se cuvine a fi menționată colaborării cu *Societatea Culturală Libris Brașov și Târgurile ei de Carte și Muzică*, la acțiunile căreia au fost totdeauna părtași – invitați sau coautori.

Pentru toate acțiunile desfășurate, s-a ținut permanent legătura cu mass media – presa, radio, televiziunea brașoveană – prin acțiunile cărora s-au popularizat activitățile cultural-artistice sau caritabile realizate de Liga Scriitorilor Brașoveni sau Asociațiile noastre brașovene.

Un ecou al unor astfel de acțiuni s-a materializat prin acordarea în 2002 a unui Premiu Special Vioricăi Popescu, în cadrul concursului *Femina VIP Brașov* pentru activitate deosebită desfășurată în cadrul *Asociației internaționale a femeii creștine*, a *Crucii Roșii și Protecția copilului* – premiu notat sintetic *caritate în folosul comunității locale*.

De asemenea, este detinatoarea înaltei distincții *VIRTUTEA LITERARĂ* a Ligii Scriitorilor Români, din 2016, și a medaliei jubiliare *Nicolae Titulescu* a Ligii Scriitorilor filiala Brașov, din 2017.

Are mai multe premii pentru poezie și mențiuni speciale la diverse concursuri literare, precum Concursul Premio Literario Internationale, sau *Mureșenii*, *Amurg Sentimental*, *Brancoveniana* etc.

Popularizarea activităților Societăților noastre culturale prin dese invitații la posturile de televiziune locale a condus implicit la sporirea numărului de simpatizanți și de noi membri în filiala Ligii brașovene, ceea ce a determinat întărirea prestigiului Societăților noastre și mai ales sporirea numărului de scriitori descoperiți, încurajați să-și lanseze cărțile, contribuind astfel la valorizarea unor potențiale literare latente, mai tinere sau mature, îmbunătățirea calității vieții și a ridicării standardelor morale.

S-a concretizat în acest mod transpunerea în viață a principiilor existențiale ale LIGII SCRITORILOR ROMÂNI de promovare, încurajare, popularizare a oricărui talent, fără nicio discriminare, în spiritul celei mai adevărate democrații.

În același spirit, și nu numai atât, la activitatea *Casei de Cultură a Sindicatelor* și a *Asociației RENĂȘTEREA BUZOIANĂ* din 8 iunie 2013 având ca invitată-medalion ex-buzoiana implicată în acțiunile cultural-literare brașovene, i s-a oferit scriitoarei Viorica Popescu Diploma de Excelență *Pentru promovarea literaturii buzoiene la nivel național și internațional* – în prezența unui mare număr de scriitori și oameni de cultură buzoieni.

Tot astfel i s-a oferit poetei Viorica Popescu o plachetă omagială din bronz *Grigore Tocilescu – Festivalul Internațional de Poezie și Epigramă „ROMEO și JULIETA la MIZIL* – pentru participare, pentru text omagial scris în Cartea de Aur a Festivalului

și pentru poemele oferite în vederea alcătuirii Antologiei de poezie și epigramă Romeo și Julieta la Mizil – ediția a V-a, 2011-2012.

Ca membră astringentă a participat la acțiunile cultural-artistice ale ASTRA Brașov și Săcele-Brașov care i-a oferit Diploma de Onoare *În semn de aleasă prețuire și cinstire a tradițiilor spiritualității culturale ale românilor săceleni și Pentru colaborarea rodnică la acțiunile culturale ale Despărțământului „Frații Popea”* – decembrie 2007.

Societatea Scriitorilor „C. Negri” - Filiala Ploiești i-a oferit de asemenea scriitoarei Viorica Popescu – între altele - Diploma de Onoare: *Pentru colaborarea permanentă la revista de cultură Sinteze Literare, Diploma de Onoare „Pentru cea mai bună carte apărută în anul 1998 „Emoția gândului” – poeme.*

Pe aceeași linie a inscripționării pe timp și pe suflet a unora dintre cele mai speciale acțiuni socio-culturale se află și „zestrea de patrimoniu individual” a celor 3 *Gramate sau Certificate de Pelerin la Locurile Sfinte, obținute în Anul Sfânt-jubilare 2000*, în anul 2004, apoi în 2006 și 2009.

Tot din Israel –Țara Sfântă, s-a acordat pelerinei Viorica Popescu de către Agenția ELAND TOUR ISRAEL – prin Agenția turistică Bregamo Ploiești – *Diplomă OMAGIU „cu stimă deosebită pentru contribuția cunoașterii mai bune a ȚĂRII SFINTE – ISRAEL, prin lansarea cărții /de eseistică poetică/ „De la GEOGRAFII EMOTIV-SPIRITUALE la POEME CRISTICE” – la 17 august 2009.*

În prezent, activează ca:

- Președinte al LIGII SCRITORILOR ROMÂNI filiala Brașov;
- Director fondator al revistei de cultura RITMURI BRASOVENE;
- Membru ASTRA Brașov și Săcele;
- Membru al Salonului literar *Darile Magheru* din Săcele-Brașov;
- Redactor-asociat pentru Brașov al revistei AGORA LITERARĂ, Cluj;
- Ziarist pentru presa locală acreditată de *Observator, Convorbiri economice*;
- Scrie cronică de carte, prefețe, agendă culturală pentru diverse ocazii.

Volume publicate:

- LANSARE ÎN ASTRAL, poeme, volum de debut, Editura Sinteze, Ploiești, 1997;
- EMOȚIA GÂNDULUI, poeme, Editura Sinteze, Ploiești, 1998;
- TACUTELE TRECERI, poeme, Editura Contact, Brașov, 1999;
- DEVELOPĂRI SUBIECTIVE – note de călătorie, Editura Contact-Brașov, 2000;
- OAMENI PRINTRE GALAXII, eseuri, Editura Contact, Brașov, 2003;
- PRAXIMORALIA – codul bunelor maniere pentru tineri, Editura Contact, Brașov 2004;
- DEVELOPĂRI AFECTIVE – Jurnal spaniol, pelerinaj rusesc, Editura Pastel, Brașov, 2005;
- STAMPE DE LUMINĂ, poeme, Editura Orientul Latin, Brașov, 2005;
- SALVAȚI PRIN IUBIRE, poeme, Editura Arania, Brașov, 2007;
- De la GEOGRAFII EMOTIV-SPIRITUALE la POEME CRISTICE, memorialistică poetică, Editura Ema, Brașov, 2009;
- ANOTIMPUL TRĂIRILOR ALBASTRE – jurnal de călătorie – de la EXTREMUL ORIENT la EXTREMUL-OCCIDENT, Editura Foton, Brașov, 2011;
- INSCRIȚIE PE TIMP, poeme, Editura Pastel, Brașov, 2013;

- ECOU DE AZUR, poeme, Editura Pastel, Braşov, 2015;
- INSCRIPTII PE CUVANT, pome cristice, Editura Amurg Sentimental, 2017;
- CHIP LIMPEZIT, poeme, Editura Singur, 2018.

Este prezentă în mai multe volume de Antologii:

- ANTOLOGIA GRUPULUI DE LA PLOIEȘTI, Biblioteca Sinteze, Ploiești, 2000;
- CĂLĂTORIE INEFABILĂ- Antologie a Grupului de la Ploiești, Sinteze, 2003;
- ÎN SLUJBA NEAMULUI ROMÂNESC – Portrete astriste, Editura Pastel, 2006;
- VISE CU ARIPI, Antologia Salonului literar Darie Magheru, Editura Aldus, 2008;
- DICȚIONARUL SCRITORILOR BRAȘOVENI, Editura V. Șelaru, 2008;
- DICȚIONAR BIBLIOGRAFIC I, Liga Scriitorilor Români, Editura Dacia, 2011;
- ANTOLOGIE DE POEZIE ȘI EPIGRAMĂ –Romeo și Julieta la Mizil, ediția a V-a, 2012;
- OGLINZI ÎN DESPLETIREA CLIPEI, Antologia Ligii Scriitorilor Brașoveni, Editura Dealul Melcilor, Braşov, 2013.

Colaborari în reviste:

ASTRA – Braşov, Sinteze Literare – Ploiești, Viața de pretutindeni – Arad, Oglinda Literară – Focșani, Dealul Melcilor – Braşov, Cetatea lui Bucur – București, Poezia – Iași, Agora Literară – Cluj, Vatra Veche – Tg. Mureș, Cartelul metaforelor – Buzău, Amurg sentimental – București, Poarta – Braşov, Singur – Târgoviște, România Turistică, Renașterea Buzoiană – Almanah 2013, 2015 – Buzău, Scurt Circuit Oltean-Slatina-Olt, Claviaturi – Braşov etc.

Au scris despre opera Vioricăi Popescu în presă și în diferite lucrări următorii scriitori, profesori, critici literari, editori: *Victor Sterom, Daniel Drăgan, A.I. Brumar, Ion Itu, Steluța Pestrea Suciu, Ion Topolog Popescu, Ion Machidon, Al. Florin Țene, Constantin Mărcușan, Iulian Patca, Iulian Cătălui, Nadia Cela Pop, Onelia Pescaru, Mircea Doreanu etc.*

Citate critice:

Viorica Popescu își adună intimitatea pe firele de argint ale unei pânze fragile, țesute în unghiurile încăperii sale. Suflul ei este „un turn de fildeș zidit pe un milion de taine”. Ea este același martor îngăduitor și perspicace în care semnele lirice ale universului găsesc o rezonanță plină de frumos, așa cum razele soarelui găsesc pe obazul palid al lunii puritatea care să le reflecteze, păstrându-le strălucirea, dar adăugându-le o undă de mister.

(DANIEL DRĂGAN, scriitor, publicist, editor, membru USR, în ASTRA)

Poezia Doamnei Viorica Popescu –înflorind prețioase virtuți miniaturale – dă semnele exercițiului poetic profesionist. Prin el vocabularul surprinde sintagme scânteietoare, într-un limbaj apropiat mai degrabă de forma sentințelor. În care poeta „caută scoici vii/ prin străfunduri de sensuri”. Și închipuie Omul „ca o picătură arzândă/ în palma Universului.

(ION ITU, scriitor, editor, critic de artă, în Cronica)

La Viorica Popescu poezia este o călătorie lirică prin formele sufletului. Fantezia ei nu e numai decît cerebrală, ci una reverioasă, ivită la întredeschiderile matinale, purtând încă pe aripi, ca pe crengile jilave slobozite din noapte, urmele unui voiaj oniric. În dimineața poemelor metaforele cîntă ca păsările sub rază.

(A. I. BRUMARU, scriitor, critic de artă, membru USR, în Cronică)

Există în poemele Vioricăi Popescu o plăcere a rostirii, care duce în cele mai bune momente la poeme de încântătoare conture, unde semnificația lirică își menține luminile ei mai mult sau mai puțin limpezi. Ritualul enunțării ei dă solemnitate și un anumit aer misterios.

(Victor STEROM, scriitor, critic literar, publicist, membru USR, în Sinteze)

Din realitate, înăuntru și deasupra ei, poezia Vioricăi Popescu țese străvezimea celor mai suave sentimente. Poezia ei este un minunat album de familie, dedicat atât prezentului, cât și posterității, toate vîrstele fiind prezente în cartea sa, / sorgintea este eminesciană. / Tînjirea spre absolut este omniprezentă, versurile fără vîrstă sunt pline de culoarea nostalgiei și a unui viitor întrezărit ca fiind fără cusur.

(Prof. MIRCEA DOREANU, poet, critic literar, membru USR, în prefață)

Versurile deplinei maturități ale Vioricăi Popescu sunt încărcate cu mult „alb de orhidee” – de incifrarea sculpturală a cameei, de universalitatea verticală a crinului – ca o îmbrățișare afectivă și generoasă cu cele mai intime „emoții ale gândului”, în pagini lirice emoționante de cea mai electivă sursă.

(Prof. C. MĂRCUȘAN, scriitor, eseist, cronicar, în postfață)

Profil literar realizat de **Ion POPESCU-TOPOLOG**

Scriitor, Membru al Uniunii Scriitorilor din România,

Membru de onoare al Ligii Scriitorilor Brașoveni.

Liliana PUȘCAȘU-RAVAR

Liliana Pușcașu-Ravar s-a născut într-un loc miraculos, din punct de vedere geografic, dar și din punct de vedere spiritual. Ținutul Neamțului ne aduce aminte de Ion Creangă și seva scrierilor poetei cu siguranță că are o rădăcină adâncă și o moștenire de transmis iubitorilor de literatură. Satul unde a pășit pentru prima dată desculță, pe ulițe și tăpșanele pline cu flori de câmp, are un nume străvechi, Târpești, și aparține de comuna Petricani. Principale repere sunt Cetatea Neamțului, râul Ozana, unde s-a scăldat Nică a lui Ștefan a Petrei și mănăstiri miraculoase. În acest loc de legendă poeta s-a născut la 14 iulie 1965.

După studiile școlii generale a urmat Liceul pedagogic "Gheorhe Asachi" din Piatra Neamț și nu s-a oprit aici și a urmat Școala Postliceală "Grigore Tăbăcaru" din Bacău – specializarea institutori. Neobosită a urmat și Facultatea de Psihopedagogie și Asistență Socială "Petre Andrei" din Iași și a ales să fie profesor de învățământ primar.

Anul 2019 reprezintă un mare pas în viața ei. A ieșit în fața noastră cu trei cărți de poezie cu titluri interesante, care te îndeamnă să încerci să descoperi sufletul poetei pendulat între locul unde s-a născut și localitatea Champoluc, din Italia, unde a asvârlit-o destinul.

Volume publicate:

„Gura de iad a lumii”, Editura Arena Artelor, Slatina, 2019; **„Polenul lunii în Champoluc”**, Editura Arena Artelor, Slatina, 2019; **„Arheologia spaimei”**, Editura Arena Artelor, Slatina, 2019.

Acest efort editorial demonstrează că Liliana Pușcașu-Ravar are multe de spus și vine ca un torent spre cititor, atenționând că este doar un început de drum literar și cu siguranță vor mai urma și alte cărți. Urmează să apară a patra carte cu titlul **„Anestezii de vise”** la aceeași editură. Mai are în vedere și două cărți de poezii cu ilustrații pentru copii **„Grădina în cele patru anotimpuri”** și **„Dimineața în ogradă”**.

Antologii:

– Antologia de poezie **„Poeți în arenă”**, ediția I a **Concursului Național de poezie „Radu Cârneli”**, Editura Betta, București, 2018; – Antologia de poezie lirică română contemporană **„Treptele speranței”**, Editura Lucas, Brăila, 2019; – Antologia **„Liric zbor de primăvară”**. Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice, Editura InfoRAPaRT, Galați, 2019; – **„Poeți și prozatori români**

în **Regal eminescian**", sub egida revistei **„Amprentele sufletului**", coordonator Eugenia Enescu-Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău, 2017-2019; – **„Scriitori români, uniți în cuget și simțiri, la CENTENARUL MARII UNIRI**", coordonator Eugenia Enescu-Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău, 2019; – Antologia – concurs **„Iubirea ca o Poezie**", coordonator Marilena Răghinaru, Editura Liric Grapf, Făurei, 2019; – Antologia **„Învăarea cuvântului**", realizată de Ioan Romeo Roșianu, editura eCcreator, Baia Mare, 2019; – Antologia **„Flori de toamnă**", coordonator Dan Deșliu, Editura Dandes, Drobeta Turnu-Severin, 2019; – Antologia literară **„Caruselul iubirii**", coordonator Eugenia Enescu-Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău, 2020.

Reviste publicate on-line: Apariții pe site-urile revistelor online „Confluențe literare”, „Versuri și creații” și „Poeții noștri”. „Amprentele sufletului oficial”, ISSN-L 2393-4506, director editorial Constantin-Nicolae Gavrilescu, redactor șef Eugenia Enescu-Gavrilescu.

Grupuri literare on-line: „Iubirea ca o poezie”, „Dependent de vers”, „Poeziile și citatele lumii”, „Tribuna seniorilor”, „Academia de poezie și proză”, „Poezia verticală”, „Monitorul de poezie”, „Campionatul mondial de poezie” și „World Literature Academy”.

Premii literare:

– **PREMIU DE EXCELENȚĂ**, acordat la **Festivalul Internațional CAMPIONATUL MONDIAL de POEZIE, 2019**. – **Mențiune la concursul „Iubirea ca o Poezie”**. **PREMIU DE EXCELENȚĂ și MEDALIE**, acordate de revista **„Amprentele sufletului”** pentru cele mai frumoase creații literare românești publicate în antologiile **„Poeți și prozatori români în Regal eminescian**”, 2017-2019 și **„Scriitori români, uniți în cuget și simțiri, la CENTENARUL MARII UNIRI”**, 2019.

Referințe critice:

„Creațiile poetice ale Liliane Pușcașu-Ravar sunt un indicator docil al melancoliilor sale, al dorului pentru patria sa și al speranței de a evada din „gura de iad” a acestei lumi, pe care o respirăm din ce în ce mai greu, în aceste vremuri huliganice.”

„Deși o sperie trecerea timpului, Liliane Pușcașu-Ravar îi este dragă, încă, zăpada trupului, trăind plenar cele patru anotimpuri și visând „mustangi cu sânge albastru”, care i se preumblă prin sânge. Drumurile ei către țară sunt, deocamdată, niște spirale alunecoase, de aceea, odată intrată în toamna aurie a vieții, ea își plânge, în taină, trecutele iubiri, punând șeaua pe un înger, care s-o ducă într-un mâine palpabil, lăsându-și trupul în urmă.”

„Liliana Pușcașu-Ravar trăiește în poezia ei care a devenit, după România, al doilea leagăn de respirație, ea întrebându-se, adesea, nu ce e viața, ci ce nu este... Autoarea tânjește după locurile sale natale, acele locuri, în care luna amiroasă a pelin, acolo unde pe vremuri degusta dulceața luminii, din ochii părinților săi, acolo unde „mătrăgunile se cred flori și poete”. Amintirile ei „cântă-n secară”, dezvăluindu-i momente magice de iubire, când ochii iubitelor îi spuneau atâtea lucruri frumoase, „în vorbe încă nerostite”. Ninge cu gânduri în poemele acestei moldovence pline de har, zăpada poemelor sale devenind „patrafirul lunii”, sub care cailor tropotesc ca-n basme, prin Munții Moldovei, ea surprinzând plenar, prin ninsoarea gândurilor sale, poveștile zăpezii, poveștile tăcerii, ale iubirii în tăcere și ale iubirii cristice. Psalmii [...] sunt

îmbrăcați în lumină, exact așa cum Mântuitorul îmbracă lumina ca pe o haină. Sărutul vieții este începutul și sfârșitul [...], care vine din inima înfrunzită a unei doamne, care n-a capitulat în fața destinului...”

„Poezia ei curată, împătimită patriotic, este însăși sorgintea unei iubiri care nu mai poate aștepta [...] ea purtându-și cuvântul ca pe o cruce, plonjând ideatic când în Purgatoriu, când rezervându-și locuri în Rai, contopindu-se cu iubitul ei platonic în rime perfect împerecheate.”

„Cu sărutul ei „nezgârcit”, ea își scrie „tristețea pe frunze încă verzi”, rămânând mireașa dorurilor „nenșuate” și sfințindu-se poetic, în „limpeziri de pajști.” Valoarea intrinsecă a poemelor sale rezidă în puterea ei de a face în așa fel, încât, să transforme pierderile și tristețile ei totale în izbânzi ale sufletului și cărnii, atât cât timpul ne mai îngăduie, căci, se știe, „ideea prea târziului” ne macină pe noi toți trăitorii în vers și-n visare, pe noi cei care mai credem în virtuțile poeziei și-n umanism.”

„Adesea, își cheamă plânsul și viorile să-i cante în surdină, trăind clipe de dor răvășite în adieri și înlănțuite-n mistere. Invocă Istoria patriei și Cetatea Neamțului, care stau mărturie vitejiei strămoșilor noștri, apoi își împletește „coroană de lacrimi” și dansează pe clapele albe și negre ale pianului. Nici dragostea ei, uneori absurdă, nici efectele, adesea, triste ale iubirilor sale efemere, n-o pot împiedica să danseze cu soarta un blues, „într-o încheștare fără repere”, așa cum fără repere este însăși viața noastră a românilor, oriunde ne-am afla.”

„Oameni buni, Liliana Pușcașu-Ravar se salvează prin poezie, iar visul întoarcerii sale la cuib îi asigură fericirea prezumtivă.”

„... însetată de lumină, de libertate și de îndumnezeire, poeta condamnă „bonusul” primit din țară, numit batjocoritor „Sindromul Italia”, strivindu-și mahnirea în talazuri și întrebându-se cu ce-au greșit românii care și-au părăsit țara, pentru a-și putea câștiga, ceva mai onorabil, pâinea cea de toate zilele.”

„Rațiunea și iubirea poetei se construiesc pe însuși zbuciumul inimii ei, ea fiind, de altfel, unul dintre purtătorii de cuvânt ai Diasporei românești din Italia, care încă mai poate privi cu calmitate infinitatea cerului românesc, avântându-și cugetul în azur și punând pe fugă, simbolic, prin lacrimi și poezie, izvorul răului acesta suprem al înstrăinării românești.”

„Liliana Pușcașu-Ravar este un sublim Don Quijote feminine care, „în franjuri de gânduri cu poale”, se luptă cu morile de vânt ale lumii, cele care generează ură, dușmănie, înstrăinare, frică, sânge și suferință. Această doamnă care „uită că uită”, „mireasă fără sfieli”, al cărei vers cu rimă „dresează bestiile”, ar vrea să moară, țineți-vă bine, „pe un câmp lexical”. Absolut originală și merituoasă această sintagmă înălțată de o poetă autentică, care își plânge și își cântă viața, călărind „fără șă un vânt buimac.” Mitul lui Don Quijote este magistral inserat în poemul „Calul lui Don Quijote”, Liliana Pușcașu-Ravar rumegând în „aorta zilei” văzduhul și sorbindu-și libertatea din ciuturile mari de lemn ale copilăriei sale moldovenești.”

„Temele sale favorite... deznaționalizarea românilor, frica de neantul străinătății, critica la adresa actualilor conducători ai României, care-au făcut din țara noastră o vale a plângerii, contemplația și senzualitatea în carne și oase, toate acestea într-un amestec de naționalism curat ca lacrima, sunt întoarse pe toate părțile în acest volum și sunt tratate cu multă, multă iubire. Și asta, fiindcă Liliana poartă iubirea cu ea, „într-un sac”, oriunde s-ar afla, oblojind cu iubire toate spaimile lumii.”

„... înstrăinata noastră poetă din Târgul Neamț pășește, cu modestie și speranță, spre consacrare, lăsând în drumul ei liric parfumul poeziei autentice, cu mențiunea că ea trebuie să-și concentreze tematica și ideile într-un spațiu mai restrâns, din punct de vedere cantitativ, să meargă spre esențializare și să evite anumite cărări deja preumblate, fiindcă Dumnezeu a înzestrat-o cu un talent rar întâlnit în acest domeniu atât de prețios al cuvintelor frumoase.”

(Dumitru Sârghie)

„... poeta Liliana Pușcașu-Ravar, este un nume deja consacrat iubitorilor de poezie. Desigur, limitele geografice asumate prin aprecierile de mai sus, sunt oarecum simbolice, poeziile sale fiind citite, apreciate și receptate dincolo de arealul spiritual nemțean. Poeziile acesteia, se detașează printr-o sensibilitate aparte...”

„Într-o lume obsedată, parcă, de rosturi materiale evidente, poezia Lilianei Pușcașu-Ravar, reprezintă în egală măsură, un loc de refugiu, precum și un îndemn la reflecție, orientat tranșant spre explorarea profunzimilor ființei umane. Creațiile acesteia denotă o sensibilitate profundă, devoalată în mod gradat cu fiecare creație. Introspecția este prezentă la tot pasul, sugerându-le cititorilor experiențe și metafore pliate pe realități complexe ale unei existențe grăbite. Scrie necontaminată de precepte sau reguli stricte care să înfățișeze doar relația poet-poezie. Perspectiva autentică a poeziilor autoarei presupune planuri și cadre văzute din unghiuri diferite interferând cu trăiri și sentimente, uneori, prin acceptarea și supunerea în fața destinului. Pentru a ajunge să redea concretul, a trebuit să descompună subiectul într-o avalanșă de reacții personale și senzații ireductibile, trăind într-o lume născătoare de nevroze și în final, de alienare.

Mesajul acestei autoare, presupune multă meditație analiză, emoții și trăiri, care preferă carnagiul sufletesc în locul imaginilor sau gândurilor de suprafață...”

(Constantin Georgescu, poet)

„Gura de iad a lumii”, Editura Arena Artelor, Slatina, 2019

Sugestiv titlul „În gura de iad a lumii” și reprezintă o definiție metaforică a vieții. Mesajul poeziei, care dă și titlul acestui volum, este unul mirific, iubirea reprezintă aureola acestui „iad” în care trăim „Răsăritul, cu jocul lui de înălbire, / În frământarea lui de-a răzbate, / Cu drag, mă-ndeamnă la iubire, / Chiar dacă vântul uneori mai bate.”. Nu pot să nu observ imaginile sugerate de metafore adânci precum „fântâna pupilei”.

Pe același ton și același decor cinic, autoarea creează o „O lume ciudată”. Poemul transmite cititorului avizat, peste media, un fior nedefinit. Scris în stil clasic, strofele respectă metrica și respirația și versurile curg ca o apă de izvor. Ca un demiurg, aflat undeva deasupra, își privește creația fără a o judeca și prin concluzia finală e ca și cum ai pune punct și nu ai mai lăsa un drept la replica „Într-un moment, când tăcuse vântul, / Și-aruncă privirea în jos mirată, / Ce mic, dar ce straniu este Pământul, / Ce lume agitată, nebună, ciudată!”.

În unele poeme transpare o lehamite, generată de neputința de a schimba scenariul, dar nici nu încearcă nimic, static privește și spune doar atât „Ziua toată, noaptea toată, / Ne-agităm și dăm din coate, / Se învâрте roata vieții... / Mai rămâne cine poate.”

Compară viața cu un câmp de maci și singura legătură dintre aceste două cuvinte este timpul reprezentat de cuvântul efemer. Și acest discurs filosofic despre trecerea prin această lume e nuanțat în *„Cine i-ar putea înțelege mai bine ca noi, / Învățăm cu ei că viața-i atât de efemeră, / Chiar dacă-i vară în furtuni te-nconvoi, / Timpul rămâne pentru noi tot o himeră.”*

Iar și iar revine spaima timpului și era normal ca poemul **„Mă sperie timpul”** să poarte spre noi această temere. Un poem, pe care, vă spun cu sinceritate, l-am citit de mai multe ori, fiindcă în unele pasaje m-am regăsit. Ce m-a emoționat este faptul că peste inplacabilul timp răsare speranța și îndeamnă să trăim clipa *„Tot ce-i frumos să iei din viață! / Îndrăgostită sunt – nebună – / De noapte, de zi și de dimineață.”*. Citind acest poem mi-a venit în gând o replică celebră din filmul **„Blade Runner”**, rostită de actorul Harrison Ford: *„Trăiește! Cine trăiește, trăiește!”*. Mai pot să înțeleg că viața – clipă sau clipa – viață reprezintă esența acestei lumi *„Doar timpul mă sperie și aș vrea, / Clipa s-o simt, ah!, neostenită, / Să strălucească chiar în smoală, / S-o țin, s-o scot ca o smintită, / Din timp, din mine, la iveală.”*.

Poemul **„Mai aleargă”** vine cu un nou element, o declarație în contrasens cu viața mereu în mișcare *„Liniștea, sălbatic, mă zdruncină din temelii.”* Și cum ne-a obișnuit un final amețitor *„Nu știu pe cine să mai dau iarăși vina: / Pe tei, pe plângătoarea mea răchită?”*.

Un poem despre iubire, **„Mă tem”**, păstrează aceeași distanță, drama este privită din afara ei și obișnuindu-ne cu cinismul caracteristic, finalul nu ne mai poate mira *„Îmi vine să te chem la mine, / Apoi să te-alung, să te blestem, / Mi-e locul gol și plin de tine, / Să te pierd, să te am, să mă tem.”*.

Nostalgia plecării pe alte meleaguri, din motive bine știute, a creat o punte de legătură prin poezie. În acest context poemul **„Mi-e dor de Carpați”** poate fi o poezie patriotică de mare respirație *„Alpii m-au înfiat în stâncă, / Dar mi-e dor nebun de Carpați, / Am inima mare de româncă, / Mi-e dor de ei și de-ai mei frați.”*. Dorința de a se întoarce explodează în patru versuri, spun eu, memorabile *„Când dorul puterea ne va stoarce, / De suflet și inimă vom fi certați, / Vom ști c-avem unde ne întoarce, / În pământul românesc și-n Munții Carpați.”*.

Pe un ton mai romantic, plecarea iubitului lasă loc deznădejdiei în poemul **„Naufragiată”**, care cuprinde atâta durere și neputință cât numai o femeie poate ști *„Adugi durere și încă o slăbiciune, / În pustie inimă, criptă de femeie, / E prea târziu să poți ceva a pune, / Zadarnic te zbați să cauți o cheie.”*. Citind poemul, descoperi un dram din sufletul autoarei, doar atât cât vrea ea *„Fatal când te părăsește ființa,”* și continuă cu aceeași energie *„Iubite, mi-am rătăcit răbdarea / În van așteptând venirea-ți rară,”*, concluzionând trist *„Plecarea ta mi-a fost pedeapsa / Naufragiată-s într-o mare moartă, / Ce-mi mângâie glezna și coapsa / Amforă rănită sunt, fără o toartă.”*.

Poemul **„Nimeni nu-i oprit de la iertare”** poate fi interpretat ca poem religios, dar eu încerc să nu o consider așa, fiindcă iertarea este una din cele mai mari calități umane. Poezia nu sună ca o rugăciune, mai degrabă ca indicație, trasează clar o cale de urmat și care nu are decât un rezultat previzibil *„Ochii Tatălui spre cei drepti privesc, / Înlăcrimând smerita rugăciune, / Acoperământ e acelor ce spre El zoresc, / Pe nimeni nu întoarce de la iertăciune.”*.

Ce este dorul? Și cum răspunde poeta ne amintește de fiorul dorurilor care ne-au copleșit viața. Încă de la titlu **„Ochii ce dor de dor”**, prin acest joc de cuvinte dorul

capătă dimensiuni cosmice. În acest poem întrezăresc esența umană de a nu fi mulțumit niciodată și mereu să dorim nedoritul și să cântăm neîmplinitul.

Un dialog, din poemul **„Oglinzile”**, între mamă și fiică, practic un discurs filosofic transpus cu măiestrie în versuri. Nefericirea fetei este exprimată în cuvinte încărcate de o emoție copleșitoare „– Copiii la școală mă ocolesc, / Nu am prieteni care mă iubesc, / Cu mine nimeni nu se joacă, / De aceea-s tristă, mofturoasă.”. Răspunsul mamei deschide calea spre înțelepciunea tipic românească „– Zâmbește, așa îți stă bine ție, / Vezi, lumina-n ochi parcă învie, / Cresc ca-n povești lăstarii de vie, / Dăruiește unul, vor răsări o mie. // Am înțeles, în capul meu rotund, / Dacă zâmbești, ele-ți răspund, / Chipurile noastre sunt oglinzi / Ce dăruiești, aceea să pretinzi.”.

Undeva în sufletul ei, poeta încearcă să ascundă regretul, dar în unele poeme regretul păsește cu sfială și descoperi un tărâm trist, precum în poemul **„Pesimist”**. Pornind de la repetarea unei stări „Din nou mă învinge tristețea, / M-apasă, mă doare, mă-ndoi, / Ceva îmi umbrește frumusețea / Speranței că vom fi iarăși în doi.” înțelegem că și așteptarea înseamnă speranță și de cele mai multe ori poate fi și o cale de alinare când tristețea se coboară peste noi „Când clipelor le dai dobândă, / Un an sau doi e o izbândă. / Iei așteptarea ca un har / Și numeri zile-n calendar.”.

Are o măiestrie deosebită în a descrie imagini veridice. În poemele ei totul se mișcă, pulsează de energie, de viață. De asemenea poeta parcă trăiește în poezie și în timp ce citești descoperi că este o prelungire a vieții ei. Poate că asta explică dinamica și emoțiile care le transmit poemele. Nu cred că fuge de romantism, ci mai degrabă că îl stăvilește și totuși transpiră pe alocuri.

Citind aceste poeme sublime am simțit o furie controlată și prin anumite canale emoționale se simte regretul și neputința înlănțuite prin metafore uluitoare, care trasează linia unei filosofii proprii, desi ea există și la alții, nu am mai văzut un asemenea potențial energetic.

Poemele nu sunt toate de aceeași valoare, dar prin asta nu scade intensitatea mesajului, mai degrabă conturează un viitor poet, care în acest prim volum de poezie își caută calea. Cu siguranță că poemele au fost scrise în diverse perioade ale vieții și asta îți dai seama prin puterea imaginilor și a sentimentelor pe care le transmite.

„Polenul lunii în Champoluc”, Editura Arena Artelor, Slatina, 2019

A doua carte, pe departe, mult mai unitară, mai compactă, este un pas înainte, iar universul poetic este tot mai clar și sentimentele sunt exprimate cu limpezime. Am putea spune că autoarea ne dezvăluie ce simt românii adevărați, care pentru a supraviețui, în această lume aflată în mișcare, au trebuit să plece departe de casa lor, departe de spațiul spiritual unde s-au născut și unde s-au îndrăgostit prima oară.

Metaforic **„Polenul lunii în Champoluc”** sugerează nopțile în care cuprinsă de nostalgie și-a găsit salvarea în cuvinte. Și cât de frumos o spune „Iubitul soare îmi crește grijile în muguri, / Ca un Manole mă zidește în cuvinte,” mă face să văd aievea cum privea luna și gândea că același astru poate fi privit și lângă Cetatea Neamțului.

Privind în zare Munții Alpi nu poate să nu se gândească la munții ei de-acasă și sentimentul depărtării îl pot simți cu o intensitate crescândă „Am să-l caut scrâșnind din dinți / Unde Carpații mei aripile-ntind, / Peste prieteni, frați și părinți, / Unde ninge-n cânturi de colind.”.

Temele principale, care o caracterizează pe deplin sunt: iubirea, în ipostaza unei pierderi definitive, credința și patriotismul. Aceste trăiri imortalizate într-o localitate

din Italia de nord au indus nașterea unor poeme profunde și pline înțelesuri pentru românii plecați, dar și pentru românii rămași acasă. Plecare ei într-o altă țară este descrisă ca un drum „În drumul meu prescris, spre nicăieri.”.

Și în primul volum comentat vorbeam de o furie controlată și această furie traspere și în poemul „**Protest**”. Pornind de la remarca „*Săraca libertate e transformată-n foc de paie, / Ca într-o farsă proastă, nu are cui să spună,*” ajungi la cele patru versuri din final, spuse cu tărie, care sunt un adevărat manifest menit să ne trezească și să pricepem că drumul nostru în democrație nu este cel visat de români „*Cu șerpii veninoși în vene, în zodiacul anarhist, / Încearcă să convingă c-așa-i a noastră soartă, / În dictatura lor punând pecetea unui antihrist, / Ne vor plecați în lume și-o Românie moartă.*”.

Pe același ton de protest autentic, poemul „**Românie pribeagă**” aduce în prim plan drama plecării mamelor în străinătate lăsându-și copilași adesea în mâini străine. Un mesaj dur și plin de adevăr „*Hotarul lăcrimează, când îi pleacă mamele / Între străini și plâng nemângâiați rămașii, / Dar când ne pleacă fiii, urmează, Doamne, dramele, / Ne prinde disperarea că ne dispar urmașii.*”. Acest poem ar trebui fluturat în mass-media, dar televiziunile de la noi fug de cultură ca dracu de tămâie și bine a spus-o Mircea Dinescu „*Televiziunile sunt anticamerele morții!*”. Cele două strofe din final spun în locul meu mai mult decât pot spune eu „*De ce să mai cărăm în buzunare sau desagă, / Ca hrană amintirii, oricând dorim să-l mirosim, / Lutul din glia strămoșească părăsită, dragă? / Pământul ei – suntem chiar noi – și-l irosim... //* Pe suflet, tricolorul îmi flutură în mod diagonal, / Invocând vindecarea de-a pustiirii ud blestem, / Un geamăt tremurat jelește marasmul național, / Românie pribeagă, în pământul țării te chem!”.

Un vers mi-a atras atenția „*De nu ar fi tristețe, n-ar fi nici poezie,*”, din poemul „**Trăiesc numai o dată**”. Fără niciun echivoc recunoaște că poezia i-a salvat sufletul și contopită cu ale ei visări e conștientă că viața este unică „*Cu capul dus printre nori adeseori, / Fug spre nicăieri, cum sunt ciudată, / Deși îmi pare că mor de mii de ori, / Știu sigur că-trăiesc numai o dată.*”.

În poemul „**O femeie**” ne mărturisește povestea inimi ei „*Inima a iubit curat, fără vreo vină.*”. Dramatismul este accentuat prin modul cum se prezintă la persoana a treia și transmite emoții puternice „*O femeie îmi vine ades în minte, / O jumătate ce scârțâia-n nucleu, / Lovită cu niște gloanțe de cuvinte / Femeia, din păcate, sunt chiar eu.*”.

Cine iubește nu poate scăpa de speranță. În povestea ei speranța s-a ascuns chiar în corpul ei și nu o mai lasă să plece „*Mă iartă, speranța mea boltită, / Căci pe al ierbii verde catifea, / În loc ascuns, de tine-ndrăgostită, / Te-am adormit sub pleoapa mea.*”. Această speranță, poate iluzorie, deschide calea spre poate, probabil, cândva... roata se va întoarce și îmi vine gând ce spun românii „*va veni și pe ulița mea*”.

Felul cum scrie despre iubire mă face să mă gândesc că numai o femeie poate să fie așa de expresivă. Imaginile generate de cuvinte sunt amețitoare și inundate de un sentiment de dragoste definitivă și fără de egal „*Nu știi... / dar eu te caut mereu, / în stropii ultimului gând spre tine / ce împrăstie puf de pădăii, / în ziua de ieri, de azi și de mâine,*”.

În nopțile lungi de la Champoluc amintirile o cotropesc și mai lasă din când în când, de altfel cum ne-a obișnuit, o fărâmə de protest „*Atunci când amintirile mă biciuiesc, / Mă întreb buimacă: / Te mai iubesc? / E greu să știi când... //* Îmi intri tropăind cu bocanci de soldat, / În sufletu-mi bolnav, până acuma curat!”.

Unele versuri reprezintă esența sufletului autoarei „*De-ai să-nțelegi cât te iubesc, / Abia atunci o să mă iert.*”. Pornind de aici cred că putem înțelege drama prin care a trecut și salvarea a venit prin poezie, amintiri și visări romantice și peste toate, ca o umbrelă, dorul cu speranța înlănțuit.

Umorul cult o caracterizează pe deplin în poemul „**Adevărul tuns**”, dar pe lângă ironie poemul mai transmite un mesaj clar că înțelege melancolia și încearcă să scape de ea măcar zâmbind „*Ca anonimii pomi, să-mi scutur floarea, / S-arunc în jur semințe mici cât gămălia, / Poate atunci îmi va fi iertată eroarea – / Că mi-am încolțit de ieri melancolia.*”.

Un poem rar „**Alint**”, spun eu, prin care autoarea se dezlanțuie și ne prezintă un tablou încărcat de iubire. Erotismul dă culoare și simțim sentimentul profund pe care îl trăiești în timp ce citești și faptul că eu cititorul vibrez înseamnă că am reușit să înțeleg încărcătura emoțională și clipa de viață adevărată ascunsă în poem „*Pe gâtu-mi dezgolit / Lipește-ți buze moi, / Să nu mai fie timp / Și spațiu între noi. // Cu brațul tău puternic, / Cuprinde-mi rotunjimea, / Cum marea-mbrățișează / Și țărmul și-adâncimea. // Sub formă de cânt / Șoptește-mi în ureche, / Făcând iubirii legământ / Să nu-i găsești pereche.*”.

Peisajul miraculos unde s-a născut și a trait și mănăstirile din acest ținut i-au sădit o credință de netegăduit în Dumnezeu „*Nu știe destule cuvinte limba mea, / Mereu mâhnită sunt de neputință, / A te slăvi, a te lăuda nădejdea mea / Dăruiește-mi lacrimi de pocăință.*”.

Cu toate că a fost nevoită să plece în altă țară, această situație, în sine ea, nu o poate accepta. Sentimentul revoltei freamătă și iese la iveală „*Rănită-s de umblet, nu pot umilița ierta,*” și crede că anii care au ținut-o departe practic au fost furați din viața ei „*Păcat... am avut o viață, dar mi-a fost furată.*”.

În nopțile lungi de la Champoluc a avut timp să mediteze și să-și revadă în gând, cu ochi critici, viața și toate dorințele împlinite și neîmplinite „*Iubirea aș vrea s-o sculptez, / Cu scrâșnet de metal sau piatră, / Să sap, să tai sau să zgârâi, / Nimic să nu ne despartă.*”.

Poemul „**Cerere**” reprezintă esența poetică a Liliane Pușcaș și ne dezvăluie puterea de a supraviețui într-o lume străină, unde cuvintele din poeme i-au fost alături ca o mama, soră, fiică și care i-au dat puterea să-și exprime o dorință inundată de farmec și speranță „*Doamne, în mine-ai aprins trei vulcani, / nu-i lăsa să se stingă, gândind că au ars prea mulți ani. / Inima-i unul, ce tresaltă, zvâcnind pulsuri de viață / mângâind secunda și clipa agățată pe geană, / trezindu-se bucuros în orice dimineată. / Altul e sufletul, agățat de diafane aripi crestate, / furat de visuri și speranțe, bolnav de rătăcirii și pojar. / Dar cel mai tare mă arde iubirea, cu magma-i clocotind, / mă poartă, mă îneacă, mă ucide, mă reînvie iar și iar. / Aceștia trei îmi sunt dar și pedeapsă, / sunt tot ce am, sunt tot ce sunt, / mă țin și m-apasă pe coapsă, / Doamne, dă-mi putere timpul să-l înfrunt.*”.

Plecarea de-acasă, imaginată ca un „**Copac Pribeag**”, arată dimensiunea depărtărilor geografice și psihice „*Sunt copacul / cel plecat de-acasă.*”. Și cel mai important este sentimental matern pe care nu-l poate uita și poate care a ținut-o în viață „*Ce esență eram? am uitat... / Știu că aveam frunza de-aramă, / Dar niciodată n-am uitat, / Că eu sunt copacul-MAMĂ.*”.

Unele imagini generate de versuri emoționante, precum „*Iarăși zac neînțeleasă pe patul uitării,*”, ne dă o idee clară despre anumite momente apăsătoare, când singură în noapte încerca să culeagă „**Polenul lunii la Champoluc**”.

„Arhelogia spaimei”, Editura Arena Artelor, Slatina, 2019.

Autoarea a lansat în 2019 trei volume de poeme în același timp și mi-am dat seama că totuși există o ordine și cel de-al treilea volum **„Arheologia spaimei”** este cel mai reușit și profund, iar celelalte două sunt trepte de urcare la un alt nivel mai elevat.

Acest volum de poeme încifrează viața și extrapolând, spaima cu viața. Nu înseamnă că spaima nu mai există, autoarea își propune să o caute în toate cotloanele amintirilor și își propune *„Mă voi lupta cu viața, cinstit, într-un ring, / Căutând atâta iubire, pân-o ating, / Voi arde cu visele mele, înălțându-mi rug, / O să-mi cioplesc destinul – coroană, nu jug.”*.

Faptul că uneori darul ei de așeza în poeme gândurile cele mai intime, care pentru noi pot fi înțeleasă ca o suferință, iar pentru ea încă o verigă în lanțul spaimei. Această verigă se referă strict la neamul românesc și la ia din străbuni. Mesajul ei curat îl spune cu sinceritate rară, întâlnită doar la românii care își iubesc țara și neamul *„Ard nefiresc sub clarul de lună, / binecuvântarea mea-i opacitatea, / din care sunt nevoită să ies / cu straiul meu renăscut, / în ia – zestre a strămoșilor mei.”* sau *„Să ne păstrăm oasele în glie / prezentul să ne fie a trecutului fală, victorie, / lumea toată să știe, să vadă, / catifelarea din fluturi, / istorie...”*.

Despre iubire o spune cum doar femeie poate să spună. Poemul **„Când o femeie iubește”** trezește în noi răspunsuri la întrebări, pe care cu siguranță ni le-am pus fiecare dintre noi, fie femeie, fie bărbat *„Când o femeie iubește un bărbat, / Drumu-i pare drept, deși-i curbat, / Topindu-se chiar în giulgiul iernii, / Simțindu-l peste tot în porii cărnii.”*. Am mai descoperit o filosofie a dragostei adevărate *„Când iubirea încolțește în femeie, / E-un lacăt greu, dar și păzită cheie, / Orice ar face și oriunde ar sta / Iubirea-i se aprinde ca o stea.”*.

Uneori tristețea vine ca un nor melancolic și cred că ruptura, produsă de înstrăinare, uneori a pus-o pe gânduri, dar și pe noi, fiindcă simțim drama din poem *„Vai!, ce tristă-i a mea soartă, / Sclavă scoasă la mezat, / O să-i cer acum iertare, / Am uitat și-am respirat. / [...] „Sclavul ei mereu voi fi, / Știu, aceasta-i taina sorții... / Liber ești numai atunci / Când te naști și-n fața morții.”*. Ironia o prinde bine și strofele din unele poeme pot fi luate separat ca și catrene umoristice *„Iubirea uneori sugrumă, / E boală incurabilă și ciumă, / Ochii devin galbeni și supti, / Zadarnic împotriva-i te lupti.”*.

Pe lanțul spaimei surprinde soluțiile care au scăpat-o de frig, o altă spaimă și cred că nu este locul și nici momentul să vorbim despre tema frigului. Pentru a alunga spaima, iubirea este leacul *„când iubirea iese mereu în câștig, / ochiul nu mai scâncește, / iar mie, / mie, nu-mi mai este frig.”*.

Dorul este descris atât de feminin și de adânc încât nu pot să nu spun că mi-a rămas întipărit în memorie și de câte ori am ocazia o recit ca un citat *„Te doresc / cum dorește orbul lumina, / încarceratul libertatea, / sacre icoane răstignite pe pereți – / rugăciunea.”*.

Aceeași temă a dorului de țară te izbește în poemul **„Îți scriu pritene drag,”**. Un poem lung, de mare respirație, prin care se descătușează dorul și revolta și face o chemare pentru toți care se simt români să se întoarcă la glia străbună *„Ne-am împrăștiat în lume ca o turmă, / Străinilor le construim mândre palate / Dar glia și satul pustiit în urmă plânge, / Cu anii despărțiți, suntem frate de frate.”* [...] *Pe suflet, tricolorul îmi flutură în mod diagonal, / Invocând vindecarea de-a pustiirii ud blestem,*

/ Un geamăt tremurat jeleşte marasmul naţional, / Românie pribeagă, în pământul ţării, te chem! ”.

Un mesaj extraordinar în poemul **„Iubind, nu mori niciodată”**. Fiecare dintre noi, prin iubire poţi descoperi nemurirea, această stare de eternitate numai o iubire unică o poate trezi *„Te iubesc astăzi, mai mult te voi iubi mâine, / Păcatul meu dintâi eşti, fără vreo pată, / Iubirea-mi izvor voi frânge ca pe-o pâine, / Am învăţat că, iubind, nu mori niciodată.”*.

Mitul lui Manole este transpus prin asemănarea ei cu Ana, iubita lui soţie zidită pentru trăinicia mănăstirii. Deşi poemul **„Eu şi Ana”** are doar două strofe, încărcătura emoţională e la maxim şi această alăturare este o altă verigă a spaimei. Modul cum poţi să te vezi pe tine din afara ta arată măiestria cuvintelor şi a sufletului curat, salvat de miile de poeme scrise departe de cei dragi. Da, pot să spun cu mâna pe inimă, autoarea şi-a găsit salvarea în cuvânt şi poemele ei arată pentru cei care ştiu să desluşască misterele vieţii şi mesajul cuvintelor, că dincolo de aceste cărţi se află o femeie convinsă că menirea ei pe astă lume este în primul rând să fie femeie responsabilă şi curată în suflet şi gândire.

Poemele sunt mai compacte, cuvintele uneori preţioase nu supără, alăturate transmit o imagine sau o emoţie şi creează o stare de linişte sufletească, descoperind că uneori vibrează pe aceeaşi undă cu cititorul.

Profil realizat de **Nicolae TOMA**

Prozator, poet, critic literar, jurnalist

Georgeta RADU

S-a născut pe data de 9 mai 1960 în localitatea Tătulești, județul Olt.

Studii:

Conservatorul *Ciprian Porumbescu*, promoția 1984, secția Muzică Instrumentală-Percuție.

Locul de muncă:

Orchestra Teatrului Național de Operetă și Musical *Ion Dacian*, București, șef partidă percuție.

Cărți publicate:

- *Frânturi de suflet*, Editura **Liric Graph**, 2016;
- *Altarul iubirii*, Editura **Liric Graph**, 2017;
- *Lumina din noi*, Editura **Izvorul cuvântului**, 2017;
- *La vie en rose*, Editura **Stef**, 2018;
- *Din grădina sufletului meu*, Editura **Artpress**, Timișoara, 2019;
- *Spovedanii sentimentale*, Editura **Artpress**, Timișoara, 2019.

Colaborări în reviste:

A publicat în revistele: *Armonii culturale* și *Convorbiri literar-artistice*, reviste tipărite, precum și în unele site-uri de profil și multe alte grupuri în mediul virtual, tot de profil.

Prezență în antologii:

- Antologie de literatură contemporană – vol. 3 – *Lyrics et prosa*, Editura **Națiunea**;
- Antologie de poezie internațională română-italiano-portugheză *Sub curcubeul prieteniei*, Editura **Liric Graph**;
- Antologia de poezie bilingvă româno-rusă *Lumina cuvintelor*, Editura **Liric Graph**;
- Antologie de poezie românească *Literatura de ieri, de azi și de mâine*, Editura **Liric Graph**;

- Antologia de poezie românească Iubiri înrourate, Editura **Liric Graph**;
- *Izvorul cuvântului-prieten*, Editura **Izvorul Cuvântului**;
- *Mozaic* – 6 autori (pamflete, fabule și vers popular, Editura **Stef**, 2019;
- *Interviuri cu scriitori români contemporani* – volumul 3 de Gh. Stroia;
- *Interviu* în revista *Convorbiri literar-artistice*, de Aura Dan.

Recenzii publicate:

- *Întâlniri empatică* – cronici literare, eseuri, portrete – de Cezarina Adamescu, *ERd InfoRapArt-2018* (cronici-recenzii primele 3 volume);
- *Întâlniri în cuget* – eseuri critice, recenzii, portrete, alte chipuri ale cărților-Cezarina Adamescu, Editura Stef, 2019, și o recenzie la cartea *Lumina din noi*, de cronicarul Lucian Gruia, publicată în revista *Convorbiri literar-artistice* nr. 8, 2019.

Referințe critice:

Poeta Georgeta RADU mi-a trimis patru volume: *Altarul iubirii*, *Lumina din noi*, *Frânturi de suflet*, *La vie en rose*. Titluri supra-sugestive. Primul pe care l-am deschis a fost *Lumina din noi*. Am răsfoit volumul, însemnându-mi cu pixul, pe marginea cărții, ceea ce doream să recitesc și chiar să rețin, -așa cum fac de obicei (prost obicei, ar spune unii, bun obicei, spun eu!!) cu toate cărțile pe care le citesc. Am pus cartea deoparte, nădăjduind un timp mai prielnic extragerii și asimilării esenței. Așa am procedat și cu celelalte două volume. Timpul...Timpul, dușmanul omului, sau omul dușmanul Timpului?? Niciodată nu voi ști...

Georgeta Radu, instrumentist de profesie, mai exact percuționist în cadrul Orchestrei Teatrului Național de Operetă și Musical „Ion Dacian” din București, m-a percuționat, mi-a atins inima cu minunatele ei creații poetice, dar și cu profunzimile înserărilor de proză scurtă din cărțile sale. Nu știu pe ce criteriu a ales să facă acest lucru. Unii zic că e de bine, alții susțin că nu e deloc favorabil unui autor să amestece, în același volum, proza cu poezia. Ea însă a decis și eu nu am a comenta decizia autoarei. Personal, prefer proza – să fim înțeleși, nu mă refer acum la proza ei, ci, în general, dacă e să citesc ceva, citesc, cu prioritate, proză-, iar o proză bună, și pe deasupra și scurtă, ca a Georgetei Radu, sunt încântată să citesc oricând, îmi fac timp pentru asta, iar tot ceea ce am să spun acum, aici, este aceea că Georgeta Radu excelează atât în proză cât și în poezie. Face totul cu rafinament, cu acuratețe, foarte probabil, așa cum face și cu instrumentul de percuție, pe scena Teatrului Național de Operetă și Musical „Ion Dacian” din București. Spun probabil, fiindcă eu n-am auzit-o, dar am informația că distinsa instrumentistă face bine ce face acolo, cu profesionalism și cu multă dăruire, și acest lucru l-am constatat eu în poezia și în proza ei. Așadar, pot spune despre autoare că îmbină excelent poezia cu proza, cu... muzica, și, pe toate, le îmbibă cu... IUBIREA (cu majuscule), cu LUMINA din ea!!

În toate volumele primite, citind, am descoperit o tematică diversă. Întreaga operă poate fi definită, în opinia mea: SPOVEDANIE. Toată creația ei este autobiografie. Ni se dezvăluie, relatând situații cheie din prezentul ei continuu – zic asta pentru că, de fapt, ce este trecutul pe care autoarea îl aduce-n prezent?? Sau ce este viitorul, frumosul viitor la care visează, dacă nu un prezent continuu?? –, creându-ne stări emoționale asemeni aceloră trăite de ea, stări ce nu ne sunt deloc

necunoscute înșine, căci și noi, ca și ea, le-am trăit ori le trăim, mai mult sau mai puțin.

Chiar dacă undeva, în volum, precizează: "scriu pentru oameni deștepți", în fapt, autoarea, scrie pentru toți oamenii, scrie pentru ea și pentru sufletul ei. Scrisul, pe lângă instrumentul de percuție pe care-l utilizează în munca sa, la serviciu, instrumentul care-i asigură financiar cele necesare traiului zilnic, dar și bucuria împlinirii sufletești care i-a fost hărăzită prin artă, îi asigură un supliment de hrană spirituală pentru fiecare clipă a vieții, o oază de liniște și de... LUMINĂ!

Din volumul Lumina din noi am să citez câteva stihuri din ADOLESCENTA, poezie dedicată fiicei ei, Sabrina: "Adolescentă, dulce, grăbită să iubească/ "Taxată", judecată...Și ea – o ființă aleasă! /Își poartă nonșalantă simțirea îngerească/ Și izbucnește-n lacrimi, de nimeni înțeleasă" (Pg.88).

Tema predilectă în volumul amintit, – ca de altfel în toate volumele autoarei-, este IUBIREA. "Mi-am rupt răbdarea cu-n val de IUBIRE" [...]// "Cred în IUBIREA ce mi-e analgezic /și-mi răcorește fruntea ce mă doare, [...] // Cărpim răbdarea cu mări de IUBIRE,/privind cum depărtarea,-ncet, dispare..." (Pg. 26); "IUBIRE pură născând FERICIRE".../ "Izvor cristalin... din adâncuri de OM!..." (ACROSTIH – dragului meu!, pg. 34); "Cum să nu mă doară a lor netrăire, [...] / Când toate erau în culori de IUBIRE?!" (Crimă, pg. 101); "În dorul meu de tine, am strâns IUBIREA-n vers /Și răstignind pustiu, altar i-am înălțat" (Dragului meu, pg. 172); "Lasă-mă să TE IUBESC, să te mângâi, să te-alint! /Lasă-mă să te cunosc, de Crăciun, să te colind!" (Rugăminți imperative, pg. 49).

Sunt multe, foarte multe poeziile în care este exprimată iubirea. Până și durerea, și chiar disperarea, întreaga ei suferință, Georgeta Radu o exprimă prin...IUBIRE!

Volumul „Lumina din noi” nu are ca tematică doar IUBIREA, acea iubire exprimată de autoare cu majuscule, ci am găsit, în mod surprinzător, plăcut, pamfletul în vers, de unde reies esențe de suflet din sufletul ei de copil spiritual. Hiperbolizând acțiunea, creionează niște stihuri de mare angajament în hâtroșenie tăioasă, care sunt precum sabia lui Zamolxe ridicată deasupra capului iubitului, căruia, la auzul vorbelor ce spintecă văzduhul, îi încetează până și răsuflarea, și care, știindu-se supravegheat "atroce", nici că i-ar mai da mâna să mai deschidă vreodată fereastra (Facebook-ului), ca să mai tragă cumva cu coada ochiului pe la ce mai postează vreo surată... blondă, dar nici blondinei, care vede comentariile Getei, să spere cumva la vreun compliment nevinovat din partea masculului peste care-i stăpână posesiva Geta: „Nu mai e niciun secret, m-am îndrăgostit atroce/ Și mărturisesc aici, gelozia mea-i feroce./ Doar ce văd că-i dă vreun like vreo Evă nevinovată,/ Mă arunc la gâtul ei ca o bestie turbată ... //Îl întreb de când o place și sunt foarte bulbucată /Și trântesc un comentariu ce-ngrozește lumea toată /Știu că e nevinovat și nu-mi ascunde nimic, /Însă mintea-mi o ia razna, sufletu-mi devine mic.//Scenarite mă apucă, mă transform în inchiziție /Și pe pagina-i curată, fac urgent și percheziție. De-a răspuns la „provocarea” de „Somn bun!” sau „Noapte bună!”, //Mă prefac o săptămână că sunt bine... da-s nebună!/ Creirul miroase-a ars de câte tot presupun/ Și el... dragul?!/ Tran-da-fir! „Sunt penibilă” – îi spun.// El se-amuză, eu turbez, clocotesc și dau în foc, /Damele se îngrozesc și ne blochează, pe loc./Când îmi trece?! Clar, regret! Gelozia-i boală grea!/ Mă sărută și zâmbește:

„Geta mea, nu mai fi rea!...”. Metaforizând argoul, utilizându-l cu ușurința băieților de la BUG Mafia, ca și cum ar fi trăit printre băieții de cartier, autoarea dă ”savoare” compoziției stilistice în ”CÂNTECUL HACĂRULUI”: „Să moară mama, sunt dăștept!/ și-mi scot și inima din piept/ În vânătoarea dă distracții, /Mi-s hacher și stârnesc reacții/Nu d-alta da, neavând ce face/ M-arunc în virtual, vorace, /Și când dau dă un cont frumos,/ Îl violez, că-s inimos!.../ Din ajutorul de șomaj,/ Îmi fac masaje cu gomaj.../ Lumea crede că-s ca Bill Gates, /Zicând că: „hacher-u-i isteț!” /Când colo, -am șutit un program dă la un informatician...” (Pg.42). Iar la polul opus, eleganța și delicatețea ce reies din proza 13, eleganța și rafinamentul femeii docile, care nu uită că... totuși, lumea fără bărbați ar fi anostă, și că au și ei (sau, mai ales ei!) meritul lor în mersul lumii. Iată, în URARE DE ZIUA BĂRBATULUI (De cei 40 de mucenici), cu câtă candoare îi omagiază pe semenii noștri bărbații: „LA MULȚI ANI, bărbați, pentru „mucenicia” voastră îndurată în relația cu „florile” de măr ale primăverii-femeile, „călăi” indulgenți care, măcar din când în când, vă odihnesc cu puterea și parfumul IUBIRII lor, cu toată ființa lor, spre a vă face „martiriul” suportabil până la... ”s-a sfârșit” (Pg. 196, proză). Excelentă compoziție! Bravo Georgeta! Bieții martiri!!!... Recunosc, personal, n-am avut niciodată așa sentimente mărețe și nu am așa o iubire desăvârșită, iar de compătimit, nici prin gândit nu mi-a trecut vreodată să-i compătinesc pe bărbați la așa cote, încât să pot compune așa o odă. Dar e bine că, totuși, s-a gândit cineva și... totuși, a făcut-o cineva! A făcut-o o femeie! Să nu mai spună bărbații că suntem niște insensibile!! Felicitări, Georgeta Radu!! Felicitări pentru măiestria întocmirii acestui distins elogiu adus bărbatului de lângă noi! Ai graț pentru noi toate și în numele tuturor! Ne-ai scos... Îți mulțumim, cu recunoștință!

Poezia Georgetei Radu are tot ce-i trebuie, are rimă, ritm, măsură, autoarea utilizând cu ușurință toate formele stilistice trebuincioase curgerii lirice, muzicalității poetice. Metafora este la ea acasă, în toate creațiile ei: „Am prins plânsu-n călimară / Și am scris cu el o vară” (Catharsis, pg. 169)... Excelent!

Strofele pot fi de tipuri diferite: distih, tristih, catren. Rima poate fi împerecheată sau nu, expusă într-o succesiune de imagini artistice, exprimată prin toate simțurile, auditive, vizuale, palpabile etc. Proza cursivă, concisă, bine structurată și bine dozată. Un scriitor complex. Încă o dată, felicitări Georgeta Radu! Mă-nclin!

(**Antoneta Rădoi**, redactor șef **Convorbiri literar-artistice**, 2019).

Cred în IUBIREA ce mi-e analgesic/ Și-mi răcorește fruntea ce mă doare,” (Georgeta Radu – Lumina din noi)

Există lumina solară, datorită căreia vedem lumea exterioară, obiectivă. Dar există și o lumină interioară, datorită căreia vedem imagini din vise, în somn, sau trăim reveriile, cu ochii deschiși dar cu privirea întoarsă înăuntru. Această lumină este cauza poeziei și constituie motivul volumului Lumina din noi (Ed. **Izvorul Cuvântului**, 2017) semnat de Georgeta Radu. Dar ce zone sufletești strălucesc în această lumină a lanternei sufletești a poetei? Întâi de toate descoperim iubirea în vecinătatea transcendentului: „Așa că, hai cu mine în lumile înalte,/ În care, cu Lumină ne-om îmbrăca zâmbind,/ Și-n ceasuri de visare, cu sufletul iubind,/ Lăsa-vom bucuria în inimi să tresalte.” (Lumea nouă)

Iubirea curată, albă ca și fulgii de nea, dă sens vieții: „Aș vrea să-ți scriu, IUBIREA mea, cea mai gingașă poezie,/ Cu alb de nea și-argint de stea și multă, vie

fantezie./ În neprihana de zăpezi și-a fulgilor desăvârșire,/ Să te fac să uiți ani întregi de viață-n chin de Neiubire.” (Mărturisire)

Iubirea pură nu poate exista fără credință: „Cred în florile din glastră chiar dacă nu-mi pot vorbi,/ Cred în mântuirea noastră, dinainte de-a muri!/(...)// Cred IUBIRII, frământări și le înțeleg și rostul,/ Cred în bine și frumos și în Dumnezeuul nostru!” (Crez aleatoriu).

Iar iubirea cea mai înaltă/adevărată este pentru Iisus: „Acum ar fi aiurea regrete să mai am,/ NU are niciun rost o văicăreală-n plus!/ Am aflat ADEVĂRUL, în fiecare an,/ Și VIAȚA,-n infinita IUBIRE-a LUI IISUS!” (Calea, adevărul și viața).

Viața trebuie trăită cu pasiunea dragostei, ca și cum fiecare an ar fi ultimul: „Vreau să trăiesc de-azi înainte, de parc-ar fi ultimul an!/ Că-s muritor mi-aduc aminte și-i dau săracului un ban!/ Topește-mi gheața din privire, cu mine IUBIREA împarte!/ IUBIREA naște nemurire și vom fi scriși în a LUI Carte!...” (An Nou).

Cosmosul întreg participă la împlinirea dragostei: „Adu-mi, Soare, raze blânde,/ nici prea tari, nici prea plăpânde,/ să fac așternut din ele/ pentru dragul meu din stele!// Trimite-mi, Lună, visare,/ dă-mi IUBIRE, ia-mi uitare,/ strălucire-mi împrumută/ când vine și mă sărută!// Stele, luminați-i drumul!/ Flori, dăruți-i parfumul/ și tu, pasăre măiastră,/ vin' să cânți la nunta noastră!” (De dor și drag).

Alteori, poeta suferă când vede orgoliile măcinând breasla scriitoricească (In progress, finit) și când semenii se supără dacă le spui adevărul (Unde dai și unde... capră - nu „crapă”).

Pe lângă poezia de dragoste, dominantă în economia volumului, întâlnim și probleme familiale emoționale. Există în carte câteva poezii și două proze scurte scrise de Sabina, fiica autoarei. Versurile, scrise la vârsta de 9 ani sunt naive și drăgălașe, așa cum stă bine pentru o copilă. Textele în proză, scrise la adolescență, sunt incitante, misterioase, cu suspans.

În textele de proză scurtă, adunate în finalul volumului, descoperim o proză emoționantă și dramatică, dedicată băiatului autoarei, Mihai Cosmin, răpus la vârsta de 14 ani și 10 luni fără două zile, de o boală incurabilă. Dorul după el va dăinui veșnic.

Între cele 21 de proze întâlnim câteva remarcabile. Ultimul spectacol relatează moartea unui cântăreț cu voce excepțională. După un spectacol reușit, întors la grijile zilnice stringente, moare în somn, după un infarct. În Gânduri în prag de Anul Nou autoarea se întreabă de ce ne bucurăm că a mai trecut un an. Ar trebui mai degrabă să ne întristăm. În final, poeta își amintește de condiția muritoare a omului: „Din prea zgomotul lumii, toți plecăm triști și muți,/ Când viețile se sting la fel ca și o rază,/ Așa cum pleacă-actorii, mai mari sau mai mărunți,/ Cortina când s-a tras... rolul nu mai contează...” (Mai contează?!). Și totuși există o mântuire, literatura: „Poezia e-o minune/ Ce te-nvață să-ndrăznești,/ Rupt de toți, dar, tot în lume,/ Să trăiești ca în povești.” (Apa-n puiă).

Georgeta Radu vine spre noi cu sufletul în palmă. Sinceritatea o face să exclame: „Din Răsărit și din Apus,/ Din Miazăzi și Miazănoapte,/ Adun lumină, ascult șoapte/ Și simt că am ceva de spus.” (Poezie).

Lumina din noi constituie un elogiu adus luminii interioare care cheamă muzele.

(**Lucian Gruia**, Membru USR, revista *Convorbiri literar-artistice* nr. 8, ian-febr 2019).

Cartea Georgetei Radu nu este o carte de versuri, este o partitură a inimii sale pe care o putem resimți în fiecare vers... Descoperiți, dincolo de ritmurile uzuale ale unei poezii clasice, acele ritmurii vii, ale unei iubiri arzânde, ce ne poartă de la plutirea unor armonii încântătoare, desprinse parcă din valsurile lui Strauss, în poezia Și totuși iubirea, la tempoul sacadat și efervescent al Boleroului de Ravel, în Crez aleatoriu, sau al unui pasional și fermecător tango argentinian în Libertango. ...„inima ei bate românește...” iar versurile „portativele în care melodicitatea silabelor se transpune în cele mai suave armonii.

(Căprar Florin, în prefața cărți Lumina din noi).

Poetă talentată, aparținând modernismului, prin stil și concepție... autoarea Georgeta Radu este o apariție surprinzătoare. Un amalgam de viziuni și stiluri, ce se pliază după starea ei sufletească...

Tema iubirii apare în aproape toate cărțile ei, scrise cu o mare sensibilitate și naturalețe.

Dincolo de apartenența la modernism, în scrierile sale, în vers alb, cu simbolistica bogată, remarcăm sporadic ermetismul. O poezie pentru inițiați, realizată prin stil înalt, solemn, cu multe neologisme și chiar cuvinte create de dânsa.

Preferința pentru simboluri îi caracterizează stilul. Dintre multele existente în operă, reținem ca predilecte, cele pe care le scrie cu majusculă: Lume, Lumină, Suflet, Soare, Dorință etc.

Teme preferate: IUBIREA, VIAȚA, sunt mereu evidențiate cu litere majuscule, ca fiind de importanță covârșitoare, în universal artistic.

Trimiterile musicale sunt destul de multe și normale la o poetă care a trăit și continuă să viețuiască în lumea muzicii.

Credința în divinitate îi caracterizează stilul numeroaselor poezii. De câte ori oamenii o dezamăgesc, poeta se retrage în astral, înălțându-se spre divinitate.

Latura satirică a operei sale este direcționată spre sancționarea defectelor, general valabile ale contemporanilor. Minciuna, impostura, fățarnicia, sunt aspru criticate.

Câteva poezii ale Georgetei Radu sunt scrise sub formă de legendă ori poveste, uneori cu tâlc, sau cu morală, ca o fabulă, din care să culegem învățăminte.

*Epicul se împletește cu liricul, în aceste creații, în care dominante rămân sentimentele exprimate: **IUBIRE**, ca o poveste a vântului "printre mituri", acesta apare ca un zburător, care este ispitit de noapte, culege flori ploii și "le-ambalează-n adiere"; **Ciobul de gheață** pare o amintire din Crăiasa zăpezii de H.C. Andersen. Este o poveste tristă de iubire, o EA, frumoasă, dar rece, un EL, îndrăgostitul timid [...]; **Acordeonistul** e o altă poveste tristă de iubire, a unui mizician, ce a îmbătrânit, cântându-și "iubirea din astral". [...].*

Concluzionând, aprecierile mele se îndreaptă spre poeta cu sufletul pur, având mereu ceva din inocența copilăriei, dar și din pasiunea iubitei. Dornică de dragoste, aspirând spre ideal.

(Angela Irina Ghințuială, prefață la Frânturi de suflet, volum de versuri, 2016, Ed. Liric Graph)

Profil literar realizat de **Antoneta Rădoi**

Redactor-șef la revista **Convorbiri literar-artistice.**

Antoneta RĂDOI

Născută SPULBER, din părinți cuminți și cu... minte: Gheorghe și Dobrița, în localitatea Boghești, județul Vrancea. Absolventă de Arte Plastice, București, și Școala Națională de Jurnalism Media Fem, Blockbuster Media.

Cărți publicate:

- *Părintele Ilie Lăcătușu, grabnic-ajutătorul*, Editura **Lumina Tipo**, 2014;
- *Prigonitorilor mei din Sinod, cu dragoste (Spovedania unui învins)*, Editura **Lumina Tipo**, București, 2014;
- *Dragul, scumpul și sfântul meu Părinte, protosinghelul Nicodim Bujor – autorul Ac Sf. Calinic de la Cernica –, un... ilustru necunoscut*, Editura **Lumina Tipo**, București, 2015;
- *Dragului meu E*, Editura **Ermant art**, București, 2015;
- *Minuni prin Maica Domnului la...Letca Nouă*, Editura **Armonii Culturale**, Adjud, 2016;
- *De la Nuntă la Iad și drumul spre Lumină*, Editura **Amanda Edit**, 2017;
- *Părintele Pandelică Gheorghe–Heruvimul de la Reviga*, Editura **Armonii Culturale**, 2020;
- Coordonator al Antologiei: *Noi am sărbătorit Centenarul Unirii*, 2018;
- Coordonator al Antologiei *Pandemia ...Nebunia (CORONAVirusariada 2020)*, Editura **Amanda Edit**, 2020;
- Coautor al Enciclopediei *Scritori din Generația 2000*, proiect AGIR și UZPR, București, coordonator Nicolae Vasile.

Activitate cultural-artistică:

Fondator/director și redactor-șef al revistei (tipărite) *Convorbiri literar-artistice*, 18 dec. 2017; Coordonatorul *Cenaclului Convorbiri literar-artistice*;

Publică (cronică de carte) în revistele: *Bogdania* (Focșani), *Detectiv literar* (București), *Rotonda Valahă* (Rm. Vâlcea), *Cronica Timpului* (București), *Independența Română* (București), *Luceafărul de vest* (Timișoara), *UZP* (București). Membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România.

Autoreferințe:

"Antoneta Rădoi își semnează cărțile: *Antoaneta Rădoi – de la Vrancea*.

Din 2013, an în care a renunțat la activitățile sale din domeniul artei sacre, al designului vestimentar și al vânzărilor, până în prezent s-a ocupat, (se ocupă, acum, în 2020), de imagine evenimente cultural-artistice: Lansări de carte, vernisaje, interviuri cu autori, artiști plastici, muzicieni, oameni de știință și/sau diverse personalități din diferite domenii, evenimente la care a filmat/filmează și despre care a scris/ scrie pe Site-ul: *cafeneauainterviurilor.info*, dar și pe *ivanacristescu.wordpress.com*, unde scrie și *Note de lectură* despre toate cărțile pe care autorii i le trimit la redacția *Convorbiri literar-artistice*.

Deține și un site religios *drumulevanghelic.blogspot.com*.

În decembrie 2017 a înființat revista tipărită *Convorbiri literar-artistice*, cât și Cenaclul literar cu același nume, având ca scop descoperirea de oameni talentați, din diverse domenii.

Activitatea ei culturală poate fi vizionată și pe canalul Youtube – Antoaneta Rădoi (dar și *Ivana Cristescu*), unde sunt postate și promovate toate evenimentele la care a participat și pe care le-a filmat în ultimii 7 ani: Târgurile de carte Bookfest și Gaudeamus; Casa de Cultură Schiller; Casa de Cultură M. Eminescu - fostă Calderon; UNESCO; AGIR București; Clubul înțelepților – sector 2; Clubul seniorilor; Detectiv literar; Sala Dalles; Muzeul Național al Literaturii Române, București; Casa Armatei; Teatrul Elisabeta; Institutul Cultural Român; Teatrul Godot; Casa de Cultură a M.A.I.; UZPR etc, etc. – lansări de carte, vernisaje, conferințe; Sunt pe canalele ei de Youtube (pe fiecare din cele două, mai sus amintite) cu mult peste 1300 de filme fiecare.

Scrie despre orice, oricând, dar este preocupată, cu precădere, de spiritual și de tot ce ține de social".

(**Antoneta Rădoi** despre ea însăși, iulie 2020).

Referințe:

"Antoaneta Rădoi dovedește un real talent literar, rafinament estetic și o adevărată rigoare epică. „Povestind” (aparent) niște banale încurcături personale sau niște disproporționate confruntări cu diverse (și puternice) instituții ale statului, autoarea construiește remarcabile arhitecturi narative, pline de haz (dar și de semnificație) și care se urmăresc în relatarea surprinzător de dinamică și revoluționară, cu sufletul la gură. De fapt, personalitatea autoarei – care nu este o natură conflictuală, nu are nicio statură impunătoare, ba dimpotrivă! – este îmbibată de un spirit de dreptate și de un elan al echității care determină să intre în contradicție cu anumite forțe decizionale, de la înalții BOR, până la milițienii tablagii care își răsucesc mâinile pe șosea și doinesc a jale cu fluiericiul.

Autoarea e un adevărat personaj de epopee care atrage toate necazurile și suportă nedreptatea, impostura și toată cohorta de agresiune din partea forțelor represive și discreționare. Ea nu admite nici cel mai mic afront și, chiar dacă pare – numai apare – o victimă sigură și, oarecum, inocentă- ei bine, nu este!

Ființa minionă și blândă, se transformă într-un redutabil adversar, capabil să se înfrunte cu giganții puterii și ordinii publice și, până la urmă, chiar să câștige!...

Talentul ei narativ rămâne fermecător. Autoarea știe să convertească în „povești nemuritoare”, mici întâmplări sau incidente generate însă de un om pragmatic care deține nu numai spiritul justițiar, ci și talentul evocativ de a face din orice relatare anostă o poveste credibilă. De exemplu, eu ca cititor, nu pot să-mi dau seama câte

din întâmplările relatate sânt reale și câte înventate, adică texte ficționale. Concluzia mea nu face decât să evidențieze capacitatea de invenție, de a spune povești cu totul credibile. Cred că cele mai multe sunt și verificabile, adică demonstrabile cu documente și martori, dar toate intră sub cupola ficțiunii. De fapt, calitatea primordială a autoarei rămâne instinctul prieteniei, voința și talentul de a trăi și socializa în mici comunități de prieteni – și în această zonă acționează talentul portretistic, chiar genial tipologic al Antonetei Rădoi, care surprinde exact și cu acuratețe diversitatea caracterelor umane. Apar oameni cu mare credință, binefăcători dar și excesivi, grandomani în tot ce fac, spirite averse de putere, lăudăroși, vicleni, împăciuitori, ratați, din toate sferele profesionale și/sau artistice. Ochiul neîndurător al autoarei înregistrează totul, cu o înaltă rezoluție a adevărului, având încredere că poate face dreptate cu ajutorul lui Dumnezeu.

Povestitor universal și, în același timp, personaj principal, narator înzestrat și fidel, și, în același timp, protagonist al acțiunii, autoarea Antoneta Rădoi deține, instinctiv, măsura echilibrului în aprecierea situațiilor umane conflictuale și talentul narativ, modalitatea de a relata cu fidelitate și semnificativ. Ea potențează oralitatea familială, spiritul popular, la fel cum făcea, în urmă cu un secol și jumătate, într-o altă zonă socială, Ion Creangă. Autoarea identifică sigur centrul de greutate al evenimentelor relatate și marchează firesc substanța socială a întâmplărilor care provin dintr-o zonă puțin cunoscută – lumea bisericii. Nu se ferește de pitoresc, ba, chiar, așa zice că, uneori, îl caută, nu evită caricaturalul și tușa groasă în portretizarea acelor caractere care îi incită interesul. Povestește ușor și atractiv și nu-i lipsește nici spiritul de construcție, de a contura o arhitectură epică... În plus, există și o solidaritate discretă cu această lume ficțională, elaborată și selecționată din elemente preluate din universul real al Bisericii Ortodoxe.

Expunerea e vie, dinamică, și reflectă foarte sugestiv, „fotosinteza” vieții, din care nu lipsesc cruzimea, violența, nedreptatea. Spiritul colocvial, de „gașcă”, nu oprează și nu elimină sentimentele nobile și judecățile subtile, într-un discurs unitar și convingător expresiv. Distincțiile narative și opțiunile specifice personalității autoarei nu o opresc să aibă atitudini și poziții contrastive. Faptul că este credincioasă, un spirit cu adevărat religios, nu o reține să emită judecăți criticiste asupra înaltului BOR, iar spiritul său de dreptate se activează când sesizează inechitățile și tranzacțiile pe care le operează pe șosea agenții de circulație care fac ordine și dreptate după rațiuni financiare personale.

(**Aureliu Goci**, Postfață la cartea "Prigonitorilor mei din Sinod cu... dragoste, sau Spovedania unui învins", 2014)

Ar mai fi de adăugat că texte scrise de Antoneta Rădoi nu țin deloc de registrul „prozei feminine”. Fără lirism și subiectivitate, căutând, dimpotrivă, o exprimare exactă, obiectivă, mulată pe dimensiunile și distorsiunile realității. Și nu lipsește o anume gravitate, să-i spunem chiar, solemnitate a atitudinii narative. [...]. Genul acesta de narațiune eu îl definesc ca boccaccesc (de la Boccaccio), pentru că o poveste nu se termină niciodată și fiecare poveste atrage altă poveste, până rămânem definitiv în țara poveștilor. Iată cum spune acest lucru, Antoaneta Rădoi: „ca să spun în ce împrejurări l-am cunoscut pe părintele Nicodim Bujor, ca să arăt frumusețea sufletească a părintelui, să vorbesc despre căldura inimii lui, despre blândețea, răbdarea și dragostea sfinției sale, trebuie, înainte de toate, să vorbesc despre alte

întîmplări pretrecute cu mult înainte, cît și despre anumite persoane și „personaje”... între care îmi duceam existența sau care-și duceau existența pe lângă mine”...

Sunt convins că autoarea Antoneta Rădoi își va lărgi universul creativității sale narative, că va elabora romane adevărate cu largă perspectivă socială și profundă complexitate epică”.

(**Aureliu Goci**, critic literar, Prefață la cartea: “Părintele Nicodim Bujor, autorul Acatistului Sf. Calinic de la Cernica – un ilustru necunoscut”, 2015)

“Cartea *Prigonitorilor mei din Sinod cu... dragoste, sau Spovedania unui învins* este scrisă într-un stil original, amestec de ton grav cu unul colocvial, căci Antoneta Rădoi se adresează unui auditoriu, ci nu unui naratar necunoscut. Antoneta scrie cu nerv, dar și nervozitate. Verbul este când calin, când acid, când mângâietor, când vehement, dovadă că în străfunduri există un tumult, pe care îl trăiește muritorul ce tinde să fie demn de Iubirea Tatălui Ceresc.

Există în carte pagini-confesiune de o sinceritate totală, calea spălării de zgura greșelilor și a pregătirii sufletului pentru puritatea necesară iertării și iubirii. Este în această mărturisire o luptă cu sine ce a dus în final la izbânda asupra sieși, dovedind că SE POATE! Stă în noi puterea de a ne vindeca de noi, de a amputa răul ce ne depărtează de scânteia divină înălțătoare spre lumină.

Antoneta Rădoi este necruțătoare cu ea, cu sinodalii BOR și cu alți „slujitori” din altar sau din fața altarului, ci nu ai lui Dumnezeu, căci a înțeles, din subtila comunicare cu spiritul Părintelui Ilie Lăcătușu, considerat sfânt (cu argumente convingătoare), că Împăratul Ceresc, Mângâietorul ne aude fiecare suspin și nu ne lasă la greu.

Antoneta Rădoi împărtășește cititorilor trăirile și experiențele ei și ale altora, dorind evident și sperând să ajute în felul acesta pe toți cei care vor să se mântuiască.

Preoții care slujesc cu sufletul pe Dumnezeu și oamenii, știu/simt și trăiesc în iubire de Creator și Creația Lui, ei fiind aleșii care ne aduc mângâierea, ne dau puterea, ne îndrumă pașii pe calea cea mai dreaptă către Dumnezeu.

În ultimele decenii am lecturat zeci de cărți, dar aceasta este una dintre cele mai originale și interesante, căci găsești în ea sfaturi, îndemnuri și mai ales speranța și încrederea că, dacă ceilalți au putut, poți și tu, pentru că Tatăl ne iubește pe toți deopotrivă”.

(Prof. **Floarea Necșoiu** – Prefață la cartea *Prigonitorilor mei și Părintele Ilie Lăcătușu, grabnic-ajutătorul*).

“Antoneta Rădoi are darul scrisului neprefăcut, sincer, și al vederii cinematografice esențiale. Acestora se adaugă experiența vieții artistice picturale, a trăirii pe cont propriu într-un magazin cu obiecte de artă și într-o lume a publicațiilor diverse, inclusiv a cărților și revistelor literare, știind facerea și desfacerea acestora, orgoliile, bețele-n roate. Iat-o, doar în trei titluri de cărți, vorbind de-o lume văzută, foarte aproape de cea a vămilor cerești: *Prigonitorilor mei din Sinod cu... dragoste!!!, sau... Spovedania unui invins; Dragul, scumpul și sfântul meu părinte, Protosinghelul Nicodim Bujor – autorul Acatistului Sfântului Calinic de la Cernica –*, un... *ilustru necunoscut...; Părintele Ilie Lăcătușu, grabnic-ajutătorul*. Citez un fragment din a treia carte: “Motto: Adevărata noblețe constă în a fi astăzi mai bun decât ieri”; A fi creștin, în opinia mea, înseamnă să fii... adânc generos. Să ai acea generozitate care să fie

izvorâtă din blândețe. Și blândețea, la rândul ei, să fie izvorâtă din bunătate, bunătatea din dragoste, din dragostea față de Cuvântul Domnului Iisus, Cuvânt care ne învață, ne poruncește chiar, să avem dragoste față de aproapele, indiferent cine este acest "aproape".

(**Florin Grigoriu**, scriitor, "Medalioane", *Revista Română de Versuri și Proză*, nr. 1 /2019).

"Într-o vreme în care nu doar literatura, ci chiar cultura, chiar spiritul nostru este din ce în ce mai agresat, din ce în ce mai supus unor încercări greu de explicat, faptul că, după ce a lucrat câțiva ani în domeniul imaginii de autor (filmări, interviuri cu oameni de cultură, cronici de eveniment, fotoreportaje), Antoneta Rădoi încearcă să iasă în public și cu o revistă literară este meritoriu. În același timp este un *salt mortal*, un *salt mortal* în lumea culturală, pentru că odată intrat în lumea literară cu o revistă, (după ce scrisese propriile-i cărți, vreo cinci la număr până la acest moment), riscurile se schimbă, cresc, iar cu timpul doamna Antoneta, fără să-și dea seama, pe măsură ce numere din revistă se vor aduna, va deveni țintă, va intra și ea în rândul celor care sunt, cum să spun, vânați nu vânători.

(**Marian Nencescu**, critic literar; Fragment din discursul de lansarea a revistei *Convorbiri literar-artistice*, la AGIR, decembrie 2017)

"Primită cu interes și curiozitate revista *Convorbiri literar-artistice* și-a dobândit cu siguranță atestatul de laborator de creație și seismograf al vieții noastre intelectuale – subrezită din toate părțile și chiar din partea autorităților – trecând, iată, pragul în cel de al treilea an de existență. În condițiile date, pentru editor și redactor este un act de veritabil curaj și numai entuziasmul acestora o menține pe linia de plutire și propulsare tot mai benefică. Fiecare număr se remarcă prin editorialul incisiv al directorului, redactor-șef Antoneta Rădoi (un redevabil reporter cultural și fotoreporter de vocație), prin cronicile unor critici de notorietate, prin interviurile interesante, prin corpul de scriitori talentați, constituit pe lângă revistă, prin spațiul generos acordat debutanților, prin trimerile acide la adresa stricătorilor de bună rânduială. De Ziua Națională a României polivalenta Antoneta Rădoi, directoarea revistei, publică un cutremurător pamflet și un fel de acid poem *Deșteaptă-te române*.

(**Vasile Ravescu**, jurnalist; 20 noiembrie 2019; text publicat în *Rotonda Valahă*, Râmnicu Vâlcea)

Deșteaptă-te române...

S-aude în Ardeal
un glas
de ungur
ce-i tare la cerbice
"Vrem Autonomie!"
tradus e: "Vrem Ardealul!"
Ce vorbe-s astea
CÂINE?
Tu, cel ce te hrănești

de veacuri
cu dulce pâine
în Patria Română
Ce vorbe-s astea?
Tu, venetice, păgâne!
când te hrănești de veacuri
cu lapte
cald și dulce
și-ai fost oblăduit
ca puiul sub găină,
și-ai supt lăptic
ca mielul/de la oaia blândă!
"Vrem Autonomie!"
Ies șerpii în cărare
li s-a făcut de...
făcătură
Doamne!
"Vrem Autonomie!"
Ies șerpii în cărare!!...
Ce vorbe-s astea, Doamne?
Căci ungureasca asta
eu nu pot să traduc.
Deșteaptă-te, române!

Deșteaptă-te române
și vezi că-n a ta
țară
dușmanul scoate colții
iar
spre tine.
Și nu-i dușman din ceia
ce stară prea departe,
ci-s cei ce se hrăniră
cu miere și cu lapte
din trupul țării tale!!
Deșteaptă-te, române
și nu lăsa
să-ți pună
dușmanul
capul
pe butuc!
Se-nvârt toți voievozii în ale lor morminte
vrând să iasă
să-ncalece pe bidivii de foc!
Vor să se scoale iară
cei de la nouăsuteșapte
cu pieptul dezgolit

s-o ia-nainte
ca să-i ia-n furci
pe ungurii vrăjmași
dar și pe voi
ai noștri
vânzători de țară!...
Văzuta-au voievozii
văzut-au toți strămoșii
că voi
voi nu dormiți
în parlament
precum ne-arată presa
uneori
Voi nu dormiți
voi trageți sfori
pentru hotară
vreți iară să-mpărțiți
frumoasa și bogata
noastră
țară!!
Rușine să vă fie!
De-a Domnul
să fiți proscriși
pe veci!
C-a voastră glie vindeți
că nu vă săturară-ți
cu ce-ați vândut din ea
vreți ultima bucată
s-o duceți la mezat!
Rușine să vă fie!
Să fiți proscriși pe veci!
Deșteaptă-te, române!...

(19/01/2018; De Centenar)

"A fost o reală plăcere să fac cunoștință cu o parte din realizatorii prestigioasei reviste *Convorbiri literar-artistice*, condusă de entuziasma și harnica Antoneta Rădoi. S-a întâmplat la AGIR (Clubul inginerilor, Bdul Dacia, București) cu prilejul lansării unei surprize, (un Supliment aniversar al amintitei odrasle a condeiului de marcă Antoneta Rădoi), dedicate mentorului Cenaclului Literar Ing, magistrul universitar Nicolae Vasile la rotunjirea unei vârste frumoase..

Publicația aflată la 10-a ediție din al doilea an de existență este un elevat magazin cultural, unde, pe aproape 130 de pagini, găsim nume și creații de valoare și prestigiu, poeme și schițe, eseuri și cronici, fotografii și desene – o remarcă în plus pentru Julia Radu-, epigrame și file de teatru, o medalioane și a Forest map portrete și note de lectură interviuri și critică literară. Nota generală a materialului publicat o reprezintă exigența, seriozitatea, varietatea și calitatea. Nici nu se putea altfel, fiindcă

directorul, redactor-șef al fenomenului cultural publicistic, repetat din două în două luni, s-a înconjurat de oameni cu greutate, prestigiu și vocație literară. Sincere cuvinte de laudă solidaritate într-un spirit și bune doriri pentru edițiile viitoare, stimată Doamnă a plavazului măiestru!

(**Nicolae Rotaru**, scriitor)

”Eu am și am avut tot timpul o speranță în Antoneta Rădoi, dar n-am avut o atât de mare speranță să facă o revistă, (*Convorbiri literar-artistice*; 2017), și, mai ales, nu una de un asemenea nivel. Antoneta Rădoi a depășit speranțele mele, pentru că este ambițioasă, este valoroasă, este inteligentă, este competitivă și este personală. Ea vine cu o revistă nouă care nu e ridicată nici pe principii de partid, nici pe principii de literatură ambițioasă, ci s-a făcut cu multă ambiție, cu multă trudă. S-o sprijinim, să fim alături, să încercăm să fim cei care-am fost, într-o recidivă valorică axiologică a noastră”.

(**Victor Atanasiu**, critic literar; discurs la lansarea revistei; 18 dec. 2017, AGIR București)

Profil literar realizat de **Nicolae VASILE**

Eliza ROHA

Eliza Roha, numele real Elena Roșu, s-a născut pe data de 08.07. 1946. Este membră a U.S.R., Filiala București - Proză din 2008, membră a *Fundației Internaționale Mihai Eminescu*, fondator și consilier în colegiul de redacție al revistelor *Cronica Timpului* și *Arena Literară* și membră în colegiul de redacție al revistelor, *Apollon*, *Regatul Cuvântului*, redactor șef adjunct al revisteri *Sfera Eonică*, senior editor al revistei *Rotonda Valahă*.

A scris sub diverse pseudonime în reviste literare (în perioada 1970-1980) și a publicat piese de teatru, în revista *Teatrul*, având 4 piese puse în scenă în perioada 1982-2001. A debutat cu romanul *Întâlnire la castel*, în anul 2000, publicat de Editura Betta.

Volume publicate:

- *Insomniile unui prinț valah*, roman, Editura Vox&Ed. Betta, 2005 ;
- *Patru zile în paradis*, roman, Editura Vox, 2006 ;
- *Capcane*, roman, Editura Vox, 2007 ;
- *Deceniul obsedat*, roman, Editura Betta, 2007 (din Tetralogia *Fata din pomul cu mere*) ;
- *Locul de lângă icoană*, roman, Editura Betta, 2008;
- *Femeia în verde*, roman, Editura Betta, 2008 (din Tetralogia *Fata din pomul cu mere*) ;
- *Profeție*, versuri, Editura Betta, 2008;
- *Asasinat la Cracovia*, roman, Editura Betta, 2009;
- *Zodia proscrisilor*, roman, Editura Betta, 2009 (din Tetralogia *Fata din pomul cu mere*);
- *Destine în derivă*, roman, Editura Betta, 2009(din Tetralogia *Fata din pomul cu mere*);
- *Formula matematică a iubirii*, roman, Editura Betta, 2010;
- *Chipuri de apă*, roman, Editura Betta, 2011;
- *Codiță cel viteaz*, povestiri pentru copii, Editura Betta, 2011;
- *Eseuri și alte povestiri*, eseuri și povestiri, Editura Betta, 2012;
- *Povești... povești*, eseuri și povestiri, Editura Betta, 2012;
- *Trenul vieții*, eseuri, schițe, povestiri, Editura Betta, 2012;
- *Puiul de vrabie*, povestiri pentru copii, Editura Betta, 2012;
- *Perușii din grădina Maiei*, povestiri pentru copii, Editura Betta, 2012;
- *Porumbița argintie*, povestiri pentru copii, Editura Betta, 2012;
- *Atelierul de croitorie*, teatru (volum), Editura Betta, 2012;

- *Fericită ca un pom înflorit*, teatru (volum), Editura Betta, 2012;
- *Rățoiul Măcăilă și Mama-Lebădă*, povestiri pentru copii, Editura Betta, 2013;
- *Teodora*, roman, Editura Betta, 2013;
- *Ultimul om*, roman, 2012, (din trilogia *Zborul*);
- *Carusel*, roman, 2013 (din Trilogia *Zboru*);
- *Zborul*, roman, 2014, (din Trilogia *Zborul*);
- *Caragiale... Fantasticul*, teatru, coautor, Editura Rafet, 2014;
- *Să aruncăm timpul peste umăr!*, roman, Editura Betta, 2014;
- *Raza de soare*, povestiri pentru copii, Editura Betta, 2014;
- *Cumpăna destinelor*, roman, Editura Betta, 2015;
- *Aleasa*, roman, Editura Betta, 2015;
- *Răgazul dintre romane*, eseuri și povestiri, Editura Betta, 2015;
- *Povești de la bunica*, Povestiri pentru copii și bunici, Editura Betta, 2016;
- *Mozaic*, roman, Editura Betta, 2016;
- *Salt în umbra nemuririi*, roman, Editura Betta, 2017;
- *Eclipsa*, roman, Editura Betta, 2018;
- *Figurine de lemn*, roman, Editura Betta, 2018;
- *Temeiul timpului trecut*, poem, 2018;
- *Mireasma*, Fantezie dramatică, 2019 (sub tipar).

Volume de recenzii și comentarii literare:

- *Îndrăgostiți de arta cuvântului*, Editura Betta, 2012;
- *Am cunoscut câțiva contemporani*, Editura Betta, 2014;
- *Starea de bine a lecturii*, Editura Rafet, 2015;
- *Lecturi estivale*, Editura Betta, 2015;
- *Lecturi la gura sobei*, Editura Betta, 2016;
- *Am mai citit câțiva contemporani*, Editura Betta, 2017;
- *Lecturi nocturne*, Editura Betta, 2018;
- *Prin labirintul cărților*, 2019, Editura Betta.

Eliza Roha este prezentă permanent cu poezii, eseuri, povestiri și articole în diverse reviste și cotidiene: *Arena literară*, *Arena Plus*, *Literatorul*, *Drama*, *Cronica Fundațiilor*, *Bucureștiul literar și artistic*, *Curtea de la Argeș*, *Sud*, *Apollon și Apollon Junior*, *Cotidianul.ro*, *Curierul de Vâlcea*, *Viața Vâlcii*, *Arena literară*, *Rotonda Valahă*, *Vorba noastră*, *Discobolul*, *Vatra Veche*, *Măiastra*, *Pro-saeculum*, *Ex-Ponto*, în mai multe reviste on-line și pe diverse site-uri culturale și în antologii.

Premii:

- „Apollon” pentru proză scurtă (2013);
- „Mihail Eminescu” pentru poezie, Dr.Tr.Severin(2014);
- „Dumitru Pricop” pentru teatru, Edineț (2014);
- „Pamfil Șeicaru” pentru critică, Dr. Tr. Severin (2018);
- Marele Trofeu „Curierul-25” pentru Opera Omnia, Rm.Vâlcea, (2015);
- Trofeul „Cerurile Oltului” - Rm. Vâlcea 2016 și același trofeu în 2018 pentru romanul „Eclipsa”;
- Premiul Special „Prof.univ.dr. Alexandru Ionescu”, oferit de Ecomondia, 2019 ș.a.

Despre creațiile scriitoarei Eliza Roha s-au pronunțat în recenzii, cronici, comentarii, printre alții: Mihai Antonescu, Victor Atanasiu, Ion Dodu Bălan, Nelu Barbu, Vasile Băran, Geo Călugăru, Șerban Codrin, Ana Dobre, Marian Dumitru, N.D.Fruntelată, Aureliu Goci, Lucian Gruia, Emil Lungeanu, Doina Mandaj, Catia Maxim, Emilian Marcu, Ștefan Mitroi, Mihai Neagu Basarab, Floarea Necșoiu, Ionel Necula, N.N.Negulescu, Gabriela Rusu Păsărin, Florentin Popescu, Paula Romanescu, Ion Roșioru, Ion Soare, Ion C.Ștefan, Alex Ștefănescu, Radu Voinescu, Henri Zalis, ș.a. și s-au scris două monografii de către Emil Lungeanu și Aureliu Goci.

Referințe:

Eliza Roha a debutat târziu, iar cariera narativă s-a concentrat, numai în câteva decenii, într-o bibliografie copleșitoare prin amplitudinea viziunii sociale, prin mobilitatea mediilor de referință și profunzimea analizei psihologice. Spiritul dinamic, născocitor și ingeniozitatea vocației de povestitor, care se metamorfozează continuu, rămân dominantele specifice și amprenta identitară a unui talent narativ ramificat și eflorescent.

Romanul *Figurine de lemn* surprinde tăvălugul și consecințele istoriei, după cel de al doilea război mondial, asupra destinului individual asupra unui personaj și protagonist al evenimentelor. Romanul are desfășurările unei saga de familie și convulsiile istoriei, iar generațiile se succed, dar topos-ul rămâne același, de la răpele din jurul satului până în integralitatea spațiului românesc, incluzând Basarabia din timpul războiului.

D-na Eliza Roha este unul dintre romancierii dominanți ai perioadei de început de mileniu, dar aprecierea, parțială, camuflează un veritabil scriitor total: poet, dramaturg, eseist, memorialist, critic de interpretare, autor de proză scurtă și literatură pentru copii. Și chiar dacă rămânem în domeniul strict al romanului, prin spiritul experimental, inovativ, autoarea etalează aproape întreaga tipologie a genului proteic: realism, analiză psihologică și psihanaliză, fantastic, magic și paranormal...

Eroul (romanului) își derulează filmul amintirilor de pe front, unde a luptat și a fost rănit, până ce o întâlnește pe femeia din pădure. Acolo, pe front, dar și după aceea, are ocazia să vadă prin ochii poporului istoria: când e vorba de Basarabia, nu toți soldații o „simțeau” ca fiind țara lor.

Dar într-o bună zi își ia inima-n dinți și iese din peșteră, ducându-se la târg. Urmează un tablou de o mare expresivitate și culoare locală, plin de viață, și este momentul când Anghelache se pregătește să reintre în viața normală.

„Figurine de lemn” are desfășurările unei saga de familie, în care generațiile se succed, dar toposul rămâne același – de la răpe la teritoriul românității.

Disponibilitățile literare ale d-nei Eliza Roha rămân impresionante și orice nouă apariție editorială sub marca sa se arată surprinzătoare ca realizare estetică, susținând însă aceeași temă identitară privind „seismograful intuiției feminine”.

(**Aureliu Goci** - *Arta reprezentării chipului cioplit. Figurine de lemn*, roman, Editura Betta, 2018)

Îndelung exersate în ultimul deceniu cu fiecă nouă proză, începând cu tetralogia de tip bildungsroman *Fata din pomul cu mere* (*Deceniul obsedat* – 2007, *Femeia în verde* – 2008, *Zodia proscrisilor* – 2009, *Destine în derivă* – 2009), tehnicile narative ale d-nei Eliza Roha au căpătat deja caracteristici proprii tot mai vizibile. Încrucișările

nuvelistice (respectiv convergența lor, dacă ar fi să adoptăm viziunea teoretizărilor tomașevskiene) și efectul de biliard al ciocnirii personajelor, ce pune în mișcare și poveștile proprii ale altor actanți, sunt practicate prin extensie arborescentă și *flashback*-uri stufoase, derulate cu încetinitorul. Descriptivismul ambiental este și el aprofundat până la detalii luxuriante și reificare balzaciană (a se vedea, bunăoară, enumerarea mărfurilor de pe tarabe ocazionată de căutarea unui cadou, începând de la bibelourile-kitsch magnetice cu amorași atașabile la frigider și până la gablonzuri, în stil *La Moși*). Ori de câte ori se ivește prilejul, critica social-politică se îmbracă *prêt-à-porter* cu teme notorii împrumutate direct din garderoba istoriei contemporane românești: „Cine a avut interesul să se tragă cu tunurile în lăcașul ce adăpostea valori inestimabile pentru cultura noastră?” (e vorba de Biblioteca Centrală Universitară), sau „la ce-i mai foloseau lui Mărginean cele trei foițe de hartă în condițiile în care adevărurile istorice nu mai interesau? Auzise că istoria țării, ca obiect de studiu, urma să fie scoasă din programa școlară.” etc. Notă aparte face tehnica mixtă de dialog, respectiv aglutinarea prin parataxă a unor schimburi de replici și includerea lor în chiar corpul narațiunii, diferențiate doar grafic cu verzale à la Stephen King. Întocmai ca și în precedentele romane de analiză *Chipuri de apă* (2011) și *Formula matematică a iubirii* (2010), dialogul rămâne oricum destul de zgârcit în economia cărții. E reluată și metoda cu dublu tăiș a construcției narative în flux continuu, nesegmentată în capitole distincte, ce sporește într-o oarecare măsură dificultatea vizitării acestei vaste construcții labirintice de peste 350 de pagini dar, în același timp, pare mai adecvată monologului autoscopic și retrospecțiilor frecvente.

Ultimul om își desemnează autoarea ca pe o romancieră de cursă lungă care, o dată în plus, promite încă destule alte cărți de primă mână după cele câteva duzini de până acum. Cărți, adică, dintre acelea ce-ți merită atenția fie și de-ai rămâne cumva, dintre cititorii de romane tot mai puțini pe care-i numără azi lumea, precum abencerajii de odinioară ai lui Chateaubriand, mohicanii lui Fenimore Cooper sau canibalii Hannei Bota, *ultimul*.

(**Emil Lungeanu** - Firul Ariadnei și țesătoriile Elizei Roha în *Ultimul om*, Editura Betta, 2012)

Din romanele Elizei Roha – *Formula matematică a iubirii* (2010), *Teodora* (2013), *Să aruncăm timpul peste umăr* (2014), *Aleasa* (2015), *Salt în umbra nemuririi* (2017), *Eclipsa* (2018) – se poate deduce că miza exclusivă a autoarei este, ca și pentru alte prozatoare, ficțiunea, fără nici un fel de inserție autobiografică, cum se întâmplă și în *Figurine de lemn*, cel mai recent roman al autoarei, unde relația dintre om și timp este văzută ca relație cu istoria, pe ideea repetabilității și a circularității destinelor. Un roman cu o scriitură alertă, cu o plăcere vădită de a nara și de a medita asupra eternelor probleme insolubile ale vieții și existenței...

Dacă întâmplările sunt imagine, sentimentele, trăirile sunt, însă, personale, îmbinând, într-un dozaj propriu, realul cu imaginarul într-un mod ce amintește de Marin Preda, care explica astfel raportul dintre real și imaginar: întâmplările sunt imagine, trăirile sunt reale...

Eliza Roha este atrasă de subiecte de viață, unele insolite ca în *Salt în umbra nemuririi* sau în *Formula matematică a iubirii*, în care se întretaie *policier-ul*, *thriller-ul* și *SF-ul*, de acele povești de viață care să pună în evidență un sens: *Teodora*, *Aleasa*,

Să aruncăm timpul peste umăr, Eclipsa, dar și de experimentarea unor formule narative și procedee tehnice prin care proza se menține la temperatura modernității și prin care evită monotonia spunerii. Prin urmare, Eliza Roha nu mizează doar pe povești, ci și pe construcția epică, atrasă de experimentul tehnic narativ.

Poveștile Elizei Roha au fluentă, coerență epică și, mai ales, un suspans bine echilibrat, bine întreținut, un suspans care ține cititorul cu sufletul la gură, stimulând interesul și imaginația, deopotrivă. Nu este vetustă această tehnică a secretului amânat, a încercuirii lui prin alte povești, determinându-l pe cititor să nu lase cartea din mână. În aceasta se reflectă și imaginația epică, și plăcerea spunerii, și ingeniozitatea de a adapta tehnicile narative potrivite, modificând perspectiva narativă în funcție de relația dintre narator și istorie, dar și dintre narator și posibilul receptor.

Feminismul este la fel de ponderat în prozele sale, *Eclipsa, Aleasa, Teodora* sau altele, Eliza Roha nu face din acesta un stindard în numele căruia să lupte sau să-și construiască poveștile, nici o ideologie pe care să o afirme cu orgoliul de a o impune ca prevalentă asupra oricărei alte valori, cum o făcuseră înaintașele ei Colette, Virginia Woolf sau Marguerite Duras și chiar Coco Chanel, iar la noi Hortensia Papadat-Bengescu. Feminismul Elizei Roha nu exclude feminitatea, nu apare ca opoziție totală, absolută la masculinitatea volitivă sau ofensivă. Revenirea asupra puterii interioare a femeii, putere care o face capabilă să depășească obstacolele și momentele de cumpănă, asupra maternității constituie partea feminismului pe care o consideră necesară, pentru a individualiza feminitatea, și complementară în creație masculinității. Femeia și bărbatul nu pot evolua armonios în solitudine, ei trebuie să se regăsească și să refacă, prin iubire, ființa originară din *mitul androginului*. Se insinuează, astfel, această legendă mitică pe care Eliza Roha o reinterpretează în contextul nou al modernității. Oamenii poartă cu ei vechi mituri, iar poveștile trebuie să pună în lumină această filiație mitică și sacră, să o contextualizeze și recontextualizeze, relevând continuitatea omenescului în toate timpurile.

Modul în care a fost receptată literatura Elizei Roha este relevant pentru situarea ei în tabloul literaturii contemporane. Alex Ștefănescu, de exemplu, o consideră „un Cezar Petrescu feminin care practică în egală măsură și literatura și literaturizarea”, punctând stilul direct, alert, „simpatic naiv”, menținând judecata critică la limită, între laudă și admonestare. Pentru Emil Lungeanu, romanele Elizei Roha sunt „marile basme ale adulților”. Pentru Aureliu Goci, Eliza Roha este o revelație, o scriitoare completă, de „mare fermitate stilistică”. Stilul narativ este o dominantă în aprecierile critice, relevată de Ștefan Mitroi, Lucian Gruia, printre alții, ceea ce este extrem de important pentru orice scriitor, căci rămâne valabilă peste timp aserțiunea lui Buffon: *Stilul este omul*.

Aparent, Eliza Roha este interesată de micile și marile întâmplări ale vieții personajelor sale.

A trăi pentru a povesti istorii ce implică oameni și sentimente, experiențe de viață, experiențe la limita fruntariilor cognoscibilului și necognoscibilului poate oferi permanenta motivație de a urca, asemenea lui Sisif, muntele zilnic. Și dacă ar trebui, cum spune Albert Camus, să-l imaginăm pe Sisif fericit, la fel de fericită mi-o imaginez pe Eliza Roha, scriitoarea care a făcut din propria viață o creație pentru a se minuna de spectacolul etern al vieții, pentru a se lăsa mistuită de propriul vis creator.

(Ana Dobre – Perspective epice în dimensiune feminină)

Romanul *Zborul* rotunjește/desăvârșește trilogia Elizei Roha începută în *Ultimul om* și continuată în *Caruselul* (toate tipărite la Editura Betta).

După ce autoarea a publicat versuri și piese de teatru, începând cu anul 2000 și-a descoperit adevărata vocație scriind proză, în perioada 2005–2013, publicând nu mai puțin de 16 romane, ceea ce constituie un adevărat fenomen. Această prolificitate desfășurată la o cotă valorică ridicată și constantă, mă face să compar activitatea creatoare a prozatoarei cu manifestarea unui izvor. Imaginarul amplu al Elizei Roha e similar cu o pânză freatică bogată, decantarea estetică, succesivă, pare limpezirea apelor izburului în trecerea sa prin straturile cu nisip tot mai fin, iar eliberarea prin actul creator, reprezintă izbucnirea izvorului. Arta narativă a autoarei urmează și ea curgerea apelor ieșite la suprafață. Șuvoiul principal se despletește pe teme individualizate, pârâiașele rezultate străbat relieful fictiv, creat de autoare, pe baza concretului social și istoric străbătut, în curgere lină sau năvalnică, în final ramificațiile se readună într-un tot unitar.

Importante pentru decodarea semnificațiilor de ansamblu ale romanului devin întoarcerile în trecut ale sufletului, până la epoca dacică și etnogeneza poporului român. În aceste zboruri, sufletul detașat de corp, coborând din cer spre pământ, sesizează memoria teluricului care îl călăuzește în epoca dorită. Se va dovedi că aceste aventuri se desfășură în filieră genetică, până la strămoși. Astfel ajunge la Didona, fiica unei căpetenii din oștirea lui Decebal, care se va mărita, după cucerirea Daciei, cu o fostă căpetenie a generalului Fuscus (un roman), românizat sub apelativul Fâciu, din acest cuplu se va trage familia lui Avram Avram. Având această revelație, eroul își dă seama că locul său firesc e pe meleagurile natale, casa moștenită dovedindu-se, în urma unor lucrări de reparație, construită pe una dacică, străveche, semn al continuității noastre. Astfel, zborul și-a găsit obârșia, pierzându-și sensul.

Eliza Roha dovedește o tehnică remarcabilă în inventarea și mânguirea destinelor unui mare număr de personaje, multe desprinse din realitate, rezultând o textură epică fabuloasă, etalată pe mai multe planuri, în cazul *Zborului*, pendulând chiar între concret și fantasticul virtual...

(**Lucian Gruia** - *Zborul*, Editura Betta, 2014)

Talent polivalent, Eliza Roha scrie cu egală îndreptățire: poezie, proză, teatru și recenzii. Romanul *Cumpăna destinelor* (Ed. Betta, 2015), la care ne vom referi în continuare, este al 18-lea scris de autoare. Cumpenele destinelor reprezintă niște momente care schimbă cursul vieții personajelor...

Stilul Elizei Roha este limpede, colocvial. Construcția etajată, structurată pe urmărirea cumpenelor prin care trec cuplurile, relevă o tehnică arhitectonică suplă. Lirismul inerent și tehnica narativă arborescentă, conferă romanului o complexitate definitorie. Semnificațiile sunt cu bătaie lungă. Romanul se citește cu interes major. Tematica atinge un existențialism grav, la care suntem invitați să medităm fiecare dintre noi.

(**Lucian Gruia** - *Cumpăna destinelor*)

O probă de foc a virtuozității artistice este izbânda în microroman, așadar în spațiul unui roman concentrat, care este altceva decât nuvela amplă, (care își are repere fundamentale în scriitori precum Cehov, Maupassant, ori Caragiale), operație care presupune de la sine calități peste rând. Microromane exemplare, ca să

parafrarez o formulare a lui Cervantes, utilizată însă în contextul de aici, sunt *Străinul* lui Camus, sau *Secretul pădurii bătrâne* a lui Dino Buzzati, ori la noi *Moara cu noroc* și *Pădureanca* ale lui Slavici, căci așa trebuie considerate aceste scrieri, iar nu nuvele, *Viața la țară și Tănase Scatiu* a lui Duiliu Zamfirescu. Modestă, Eliza Roha nu ar îndrăzni să se pună în rând cu asemenea maeștri. *Pălăria albastră* este o operă de rezistență, o carte scrisă chipurile de un copil, dar nu pentru copii, (deși autoarea a elaborat și lucrări încadrabile acestui "gen"), un fel de *Amintiri din copilărie* fără undă de umor, unde privirea proaspătă, scutită de ideologie, dar cu memoria a tot ce au întreprins adulții, priviți ca niște zeități enigmatice, dar și caraghioase, are ca rezultat percepții minuțioase. Scrierea, excelentă, e de factură comportamentistă, behavioristă, un fel de roman-reportaj, redactat însă fără nici un fel de intenții teoretice. Așa cum lipsește ideologia politică, lipsește și cea literară, rămâne descripția nudă abundentă, rezultată din memoria încăpător-depozitantă a unei fete.

Prin aceasta se exprimă și capacitatea dintotdeauna a scriitoarei de a oferi pagini peste pagini de o fojgăitoare opulență epică. (**Victor Atanasiu** – *Pălăria albastră*).

Esența a cincea a operei harnice scriitoare Eliza Roha, probabil cel mai prolific autor de romane bune din literatura română a ultimelor decenii, este reprezentată de o capodoperă de mici dimensiuni: poemul *Temeiul timpului trecut*, în curs de apariție la Editura Betta.

Poate calitatea fundamentală a acestei scrieri, care s-ar cuveni să facă senzație, se datorează fuziunii, mai bine zis confuziei rodnice artistic între autobiografia mitică, înțeleasă a fi ca atare într-o accepție metaforică, și o biografie colectivă istoricește identificabilă. Faimosul *Credo* al lui Coșbuc "Sunt suflet din sufletul neamului meu" îl găsim exprimat în modalități multiple și diverse, toate însă sublimite și cu o pecete puternică a originalității, dar și a modernității, obținute tocmai prin intermediul tonului solemn, oracular, de Pythie, ori cel al Cassandrei, îngrozită într-un fel solemn de propriile-i prevestiri apocaliptice. Fuziunea mai devreme amintită, întruparea creației a *credo-ului* coșbucian, irigă în substanță lirică epicul formal.

Aici Eliza Roha se deosebește de alți poeți (Mircea Florin Șandru, Mircea Cărtărescu, Victoria Milescu), la care poezia se obține prin aservirea elementelor epice, discursive chiar, prezente și acestea în cântecul Elizei Roha, unui "scenariu", care poartă pecetea *fanteziei dictatoriale*, ca să folosesc o sintagmă arhicunoscută. Inflexiuni sau doar asemănări fortuite din *Hesiod*, *Virgiliu*, din *Natura lucrurilor* a lui T.Lucretius Carus, chiar și din cartea *Genezei* din *Biblie*, sunt de găsit, cum sunt reperabile mai evident acorduri din Eminescu, cel din *Scrisoarea III* ori *Doina*, ori chiar din publicistică (pe care autoarea pare a o cunoaște, așa cum pare a îmbrățișa ideologia marelui poet, aflată la baza tuturor curentelor tradiționaliste din cultura română). Toate aceste inflexiuni, influențe, reminiscențe sunt de găsit mereu în *treacăt* și astfel polenul de pe fluturile poeziei rămâne intact. Din carte se poate cita aproape de peste tot. Mă opresc doar la un *Mai am un singur dor* într-o originalitate frapantă. Setea liniștei eterne eminesciană este îmbibată de accente de o suavitate indicibilă, eminamente feminină, anume rezonanțe trimitând, pe de altă parte, la marea noastră poezie religioasă, la Arghezi, la Radu Gyr:

"Am risipit destul prin lume.../ Am ostenit înghînd kilometri de viață, prinzând viteze bune./ Doamne, mă întorc la Tine să Mă primești/ În brațe nesfârșite, în

pașnic eden./ Să mă lași apoi... pe aripi tulburi de vânturi să mă duc.../ Să colind oriunde în necuprinsul tău,/ Fără griji, fără temeri/ Și să mă odihnești într-un târziu,/ Pe paturi cețoase de înger,(...)/ Cu lacrima căinței să-mi speli văzul, auzul și mintea./ În cuibul palmelor Tale să mă ocrotești,/ Milos și tandru să-mi cauți în suflet,(...)/ Doamne, rogu-te, primește-mă, într-un sfârșit,/ La Tine.”

Cineva se văieta că Eliza Roha nu a produs încă o capodoperă. *Iată capodopera!*
(**Victor Atanasiu** – *Prefață la carte*)

Despre scriitoarea Eliza Roha au scris numeroși critici și cronicari literari, aici fiind doar o succintă trecere în revistă a opiniilor câtorva.

Profil întocmit de **Antoneta Rădoi**
Redactor-șef **Convorbiri literar-artistice**

Melania RUSU CARAGIOIU

Melania Rusu Caragioiu, pseudonim **Mélanie Russo**, poetă, prozatoare și publicistă, s-a născut pe data de 24 mai 1931, la Ilteu, Arad, România. Părinți sunt Ioan și Ilma Rusu. Tatăl a fost impiegat de mișcare, ulterior, șef de gară. Este inginer și are atestare în biblioteconomie. A fost bibliotecar la Biblioteca Județeană Timișoara în perioada 1974-1988. În prezent este pensionară.

Studii:

A absolvit Liceul de fete, *Elena Ghiba Birta*, Arad, în anul 1951, apoi, Facultatea de Agronomie a Institutului Agronomic Timișoara, 1951-1956.

Activitate literară și publicistică:

Debut publicistic în anul 1975, în *Drapelul Roșu*, debut literar în Revista *Orizont*, în anul 1979, ambele din Timișoara, iar debutul editorial a fost în 2006, Bârdă- România.

Este membru de onoare al Orașului Băile Herculane, România, cofondator și membru al Cenaclului francez *Anneau poetique* din Montreal, Canada, din 2003, cofondator și membru în comitetul director al Asociației Scriitorilor Români de pe Continentul America de Nord, *ASRAN*, redactor la mai multe reviste, secretar al Congresului Canadian Român, 2005-2007. În prezent este pensionară.

Cărți publicate

Cărți tipărite pentru copii:

- *Basm și poeme în versuri pentru copii*, Editura Cuget românesc, Bârdă, 2006, cu ilustrații, pentru copii 5-6 ani;
- *Doi pisoi cu ochi de stele*, Editura Cuget românesc, Bârdă, 2007, aventuri hazlii, cu ilustrații, pentru copii 6-8 ani;
- *Mingea*, Editura Cuget românesc, Bârdă, 2014, carte color bogat ilustrată pentru copii 2-4 ani;
- *Aventuri cu Luc-Piticul, care face pe voinicul*, Editura Singur, Târgoviște, 2014, roman în versuri, ilustrații grafice color, pentru copii 4-7 ani;
- *Trăia odată o carte care era prietenă cu X BOX și Nintendo*, Editura Singur, Târgoviște, 2015, poeme hazlii, pentru copii, 6-9 ani;
- *Dansul bucuriei*, Editura Singur, Târgoviște, 2017, carte cu ilustrații color, pentru copii 2-4 ani;
- *Prin urzici și bruscăłani*, Editura Cuget Românesc, Bârdă, 2018, poezii hazlii, pentru copii 6-9 ani.

Cărți on-line pentru copii:

- *Le porcelet curieux*, în limba franceza, aventuri, pentru copii 3-5 ani Edition 999, Ebook;
- *Cartea Oanei*, micul roman biografic al campioanei mondiale la arte marțiale japoneze, Oana Opruț, Montreal. Carte în lucru spre a fi postată pe Google.

Cărți pentru adulți:

- *Furtuni fecunde*, Editura Cuget românesc, Bârda, 2011, vers alb, și Editura Destine, Montreal-Canada, 2012;
- *Spre ceruri sacre*, Editura Cuget românesc, Bârda, 2012, poeme religioase și confesiuni;
- *Pe igliță*, Târgoviște, 2013, sonete;
- *Epigrame. Pocăite*, Editura Mirton, Timișoara, 2013, epigrame, carte de buzunar;
- *Poeme într-un stih*, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca, 2014, cugetări, haikuri;
- *Glia de aur*, Editura Singur, Târgoviște, 2016, poezie socio-patriotică în vers clasic;
- *Ani de Canada*, proză pentru adulți, cronici și interviuri, Editura Singur, Târgoviște, 2016;
- *Oanea*, Editura Cuget românesc, Bârda, 2017, carte omagială alcătuită din culegerile tatălui autoarei;
- *Cântați poeți, cântați*, Editura Singur, Târgoviște, 2017, versuri omagiale închinare poezilor.

Diplome, certificate, distincții, medalii:

- *Diplomă de onoare*, Ministerul Turismului, Primăria Stațiunii Băile Herculane. Titlul de prieten al Stațiunii bimilenare, Băile Herculane. 7.06.1986;
- HRISOV = CHARTER. Casa Cumană de Panciu, ...Montreal, București, Gagauz Yeri, Rangul nobiliar... împreună cu toate privilegiile și obligațiile ce derivă din Codul de onoare al Casei noastre... Eugen Eni Han Caraghiaur... 19-II-2005, Casa Română de Panciu;
- Trofeul *Semper fidelitas* (aur, 3 stele), A.C.C.B. Timișoara-România, 27 august 2013;
- *Placă jubiliară aurită în cutie comemorativă*. Asociația Culturală *Constantin Brâncuși*, Timișoara-Jud.Timiș-România, pentru volumele de poezie și proză *Basma în versuri și poeme pentru copii* (2006), *Doi pisoi cu ochi de stele* (2007), *Furtuni fecunde* (2011), *Furtuni fecunde* (2012), *Pinteni cu năluci* (2012), *Spre ceruri sacre*, (2012), 27.08.2013, Timișoara-România;
- *Diplôme de mérite*, le XIVe Festival International des Écrivains et Artistes, *La moisson lyrique des baies sauvages*, 8-9 octombrie 2016. Offert par la Résidence internationale des écrivains et artistes, Val-David, (Québec). Flavia Cosma-Directrice; Luminita Suse – Coordinatrice du festival; Mirian Caloretti-Conseiller académique;
- *Diplôme de mérite*, Le XVe Festival des Écrivains et Artistes, „Les mots du monde” /Palabra en el mundo, 10 juin et 11 juin 2017, offert par „La Résidence internationale des écrivains et artistes, Val-David, Québec. Flavia Cosma, Directrice” Luminita Suse, Coordinatrice; Mirian Caloretti, Conseiller académique;

- *Diplomă*. Liceul teoretic *Vlad Țepeș*, Timișoara, *Lumină lină*. Festivalul-Concurs Internațional de creație literar-artistică și educativ științifică religioasă, ediția a XIV-a, Timișoara-România. Premiul I, *Ziarști-Etnice*, pentru volumul *Oanea*, 13 septembrie 2017;
- *Diplomă*. Liceul teoretic *Vlad Țepeș*, Timișoara, *Lumină lină*, Festivalul-Concurs Internațional de creație literar-artistică și educativ științifică religioasă, ediția a XV-a, 14 septembrie 2018, Timișoara-România. Premiul I, *Ziarști-Etnice*, pentru volumul de proză-critică, *Ani de Canada*;
- *Diplomă*. Cenaclul literar *Mihai Eminescu*, Montreal, pentru excepționalele scrieri prezentate în cadrul cenaclului în perioada 2008-2012;
- *Diplomă de onoare*, Consiliul Județean Timiș, Asociația Culturală *Constantin Brâncuși*, *Festivalul Doinelor 2018*, pentru merite deosebite în promovarea folklorului, tradițiilor și portului popular, Timișoara, 8 septembrie 2018.
- *Diplomă, Valori perene, naștere și renaștere*. Inspectoratul Școlar al Județului Timiș, pentru participare cu lucrarea *Despre vechi pravile în colecțiile BJT*, la simpozionul național din data de 26.03.2015 la Școala gimnazială Nr. 25, Timișoara;
- *Diplomă de excelență*, Asociația Culturală *Constantin Brâncuși*, Timișoara, Revista de cultură *Coloana Infinitului*, pentru contribuția deosebită la promovarea valorilor culturale românești la nivel internațional, și în mod special pentru volumul *Furtuni fecunde* și colaborare permanentă, Timișoara, 27 august 2013;
- *Premiul special al Juriului* Cenaclului Epigramiștilor din Montreal, *Pălăria sugestivă*, pentru cea mai frumoasă, expresivă și inspirată pălărie prezentată la Cenaclul Epigramiștilor din 31.10.2013;
- *Premiul special al Juriului* Cenaclului Epigramiștilor din Montreal, pentru: cele mai reușite epigrame, structura versurilor și îndelungata activitate publicistică, 31.10.2013;
- *Diplomă de excelență*, Asociația Culturală *Constantin Brâncuși*, Timișoara, ca recunoaștere a talentului, dăruirii și meritelor deosebite pentru implicarea și contribuția importantă dusă pe plan național și internațional la promovarea limbii, artei și culturii române precum și la păstrarea tradițiilor culturale românești, 22 februarie 2014;
- *Medalia*, Marea Unire, 1918-2018. *Diplomă Centenarul Unirii și Medalia jubiliară*, Asociațiile din Montreal, Canada. „100 – Centenarul Mării Uniri”, 2018;
- *Diplomă de excelență*. Asociația Culturală *Constantin Brâncuși*, Timișoara, ca semn de apreciere și aleasă prețuire a meritelor deosebite, a talentului și implicării cu dăruire la promovarea limbii române, a culturii și a spiritualității naționale, la evidențierea și păstrarea valorilor tradiționale, pentru devotamentul și eforturile deosebite în promovarea sentimentelor de unitate și mândrie națională a românilor care trăiesc în diaspora, cât și prin activitatea fructuoasă în domeniul cărții, 21.08.2016;
- *Diplomă de excelență* oferită de Ambasada Republicii Moldova pentru promovarea culturii și tradițiilor naționale în Canada, pentru activitatea plină de devotament în cadrul comunității de limbă română din Montreal. Montreal, Canada, 17 decembrie 2016, la Festivalul de datini și obiceiuri de Crăciun „Focul din vatră” Ediția II;

- *Cetățean al culturii naționale*. România, Ministerul afacerilor externe, Montreal, Consulatul General al României, pentru nesfârșita dragoste și dedicație față de Limba Română, Montreal, 15 ianuarie 2017;
- *Diplomă de excelență*, Revista Internațională româno-canado-americană STARPRESS, pentru întreaga activitate literară, în cadrul sărbătoririi Zilei Limbii Române și a lansării Antologiei „Limba noastră cea română”, 31 august 2016;
- *Diplomă de excelență*. Revista de Cultură *Bogdania*, cu prilejul sărbătoririi a cinci ani de existență tipărită, 19 iunie 2017;
- *Diplomă de onoare*, Cenaclul *Mihai Eminescu*, Montreal, pentru activitatea sa literară și promovarea culturii românești, 21.dec.2017;
- *Diplomă*, Asociația Culturală Română, pentru activitatea de promovare a limbii și culturii românești în Canada, 21/12/2017;
- *Medalia jubiliară „Centenarul Unirii”*. Asociațiile din Montreal: ACR, Cenaclul „Mihai Eminescu”, ARC, CRM, ACSR, DOR, ASLRQ, Semiluna, Enfants braves, Artizana, pentru contribuția importantă la păstrarea și promovarea limbii, istoriei, și culturii române din Canada, 2018;
- *Centenarul unirii*. Revista Internațională româno-canado-americană STARPRESS. 31 august, Ziua Limbii Române. Concursul literar „Centenarul Unirii” STARPRESS 2018, Premiul I, Horezu, 31 august 2018. Se acordă Premiul I D-nei Melania Rusu Caragioiu din Montreal-Canada, Secțiunea „Poezie cu rimă” în cardul sărbătoririi „Zilei Limbii Române” și lansării Antologiei „Limba noastră cea română, STARPRESS 2018”, Horezu, 31 august 2018;
- *Diplomă aniversară – 100 – Constelații diamantine*, pentru activitatea desfășurată în cadrul Revistei „Constelații Diamantine”, 12.23.2018;
- *Diplomă de excelență*. Revista Internațională româno-canado-americană STARPRESS, Vâlcea, turism, Horezu, 31 august 2018;
- *Trofeul (argint 7 stele) al Revistei STARPRESS*, româno-canado-americană, de Ziua Limbii Române, 31 august 2018;
- *Diplomă „Virtutea literară”*. Liga Scriitorilor Români, LSR, România, pentru prodigioasa activitate desfășurată în domeniul creației spirituale și pentru promovarea literaturii române în lume, 31 august 2019;
- *Diplomă de onoare*. Revista Internațională Româno-Canado-Americană „STARPRESS”, în cadrul sărbătoririi Zilei Limbii Române și lansării Antologiei „Limba Noastră cea Română, SRAPPRESS 2019”, Olănești, 31 august.
- *Premiul de excelență*. Asociația Geocosynus Educational Group, Revista *Armonii culturale* pentru contribuția proprie din anul 2019, pusă în slujba promovării literaturii române contemporane, 25 decembrie 2019.

Referințe critice:

Iulie 2013, Cărțile României, Constantin P. Popescu: *Iubesc oamenii, năzuințele lor, gingășia copiilor și le dăruiesc tot ce pana mea a reușit să aștearnă în poezie și proză pentru mari și mici. Îmi place febra creației, migala versului și răsunsetul lor în sufletul celor pentru care am scris”. Aceasta-i mărturisirea de credință a Melaniei Rusu Caragioiu în prefața volumului de poezie „Furtuni fecunde”, apărut în 2011 la editura „Cuget românesc”, Bânda. Autoarea este trăitoare, din 1999, în Țara frunzei de arțar, dar, așa cum remarcă Pr. Al. Stănciulescu în prezentarea de pe coperta patru a cărții: „Când are vreme, din sipetul de aur al amintirilor scoate câte*

ceva și așează în felurite forme – fie că sunt ele poezii, fie memorii, fie povestiri – și le așterne pe hârtie ca să le fie nepoților și strănepoților mărturie ale trecerii sale prin lume”. Până acum doamna Melania Rusu Caragioiu a scos din sipet două cărți, ambele publicate la aceeași editură: „Basmе și poeme pentru copii” (2006) și „Doi pisoi cu ochi de stele” (2007). Prezentele „Furtuni fecunde” adună materialul poetic din opt caiete, chiar așa își și structurează poeta volumul, în opt capitole, aproximativ egale în întindere. Cât despre conținut, aici se mai poate discuta. Caietul unu, dedicat „Frunzei de arțar” se vrea și chiar reușește să fie o introducere în „jocul vieții”: „Viața este un dans,/ Într-un perpetuu balans...”, al doilea și al treilea, respectiv „Sumbre” și „Ascunse”, sunt mai problematizante, poeta punându-și... problema finalității și rolului creației poetice: „Suntem speriați, suntem năuciți de creațiile noastre” („Mai suntem?”) sau „De ce îmi cântă mie pădure?/ Îmi cântă să-i aud glasul verde,/ Să-i aud ploaie picurând pe strașina ciupercilor,/ Glasul șoptit al melcilor/ Și clocotul sevei.” („De vorbă”). Caietele patru și cinci cuprind poemele „pale” și „încinse”, autoarea încercând „să fugă” din realitatea înconjurătoare într-o alta, virtuală: „Și fug și iar fug/ Până ajung în brațele... umbrei” („Virtuală”). Ultimele trei capitole: „Apuse ucigașe”, „Imixtiuni efervescente” și „Mistice” sunt și cele mai reprezentative, considerăm noi, cuprinzând de altfel și ars poetica autoarei: „Tu, suava mea muză, cerne puțină rouă pe firave petale/ Așează-te pe umerii mei, aplecați sub povara poetului!/ Tu, via mea poezie, neîmplinita rugăciune de duminică!!!” („Artă poetică”). De remarcat este faptul că această artă poetică a fost scrisă inițial în franceză și abia apoi tradusă în română, fapt care-i dă o savoare aparte. O savoare dulceagă, care se răsfrânge asupra întregului volum, precum o linguriță de sirop de arțar pus într-o cană de ceai din flori de tei, culese de la poalele munților Zarandului, de unde s-a născut poeta...

Dan Șalapa, Filoverba-Pepere critice, despre Melania Rusu Caragioiu:

Credință până la capăt, pag. 26-28; Între două lumi, pag. 52-55; La vie est belle, sau bucuria de a-ți iubi semenii, pag.85-91; Fabula ca vehicol al copilăriei, pag.118-121.

Poezia Melaniei Rusu-Caragioiu poate fi plictisitoare pentru cei obișnuiți cu ritmul de videoclip al omului contemporan, dar, evident, percepția este una pervertită, pentru că poezia este contemplare, reflecție, o încercare de integrare graduală, asumată – o dedare de sine, cum ar spune filozoful – în ceea ce înțelegi sau nu ai înțeles încă.

Antologia – rămânem la această încadrare – „Furtuni fecunde” exact acest aspect vrea să ni-l releve – uneori, poate prea insistent – anume că, la confruntarea a două modalități de a vedea lumea, cea a naturii inițiale, „paradisiale”, și cea a naturii artificiale, pervertite, un **copy paste** al primea, se iscă furtuni în trup, minte și suflet. Dar nu orice fel de furtuni, ci unele „**fecunde**”. Unde și în ce împrejurări stârnisese-vor furtuni sterpe – pentru că titlul ne lasă să ne imaginăm și un revers al sugestiei metaforice din titlul volumului – ar rămâne să bănuim noi, cititorii, fiecare în parte, autoarea nefăcând nicio aluzie în acest sens, oricum nefiind nici datoare cu un asemenea gest. Ba din contra! Chiar dacă este o antologie de autor, cartea are o prea pronunțată tentă de eclectic al abordărilor tematice, deasupra căruia planează un iz stilistic prea pronunțat, de o vibrație nostalgic ireprezibilă, vrând să ne mărturisească, sincer, despre prea-plinul sufletesc al autoarei, de acolo din mirobolanta Canada, sub cerul unui Montreal ca o matrice a redescoperirii sinelui poetic la racordul cu fascinația unui rural inițial și inițiativ.

Extrase din operă:

Două șopârle

Hello ! Ce gânditor și singur!

– Amicii sunt la strand, se scaldă!

– Visam... Ce bine este vara,
Să mă soresc pe piatra caldă...

– Oh, dar ești plin de poezie!

Eu, uite-acum am dat o raită

Pe lângă stâncile din deal,

Să văd ce piele se mai poartă...

– A, a propoz, vorbești de deal,

Am un cumnat,

Mi-e dor de el – e bun băiat!

– Zău? Unde șade? Are casă?

Știi, mie-mi place la parter,

Și-mi place să am și-o terasă!

Caut de mult un partener!

– N-am spus că vrea să se însoare,

Ci m-a cuprins dorul de el...

– Atuncea hai, arată-mi unde-i,

Și mă descurc eu, într-un fel!

– Scuză-mă, sunt grăbit.

Soția m-așteaptă, repede, să viu.

– Merg eu în locul tău acasă,

De urât, pot eu să-i țin.

Până te duci să-mi vezi cumnatul...

Transmite-i că vreau să-l cunosc,

Că sunt modernă, siluetă

Și folosesc parfum de mosc!

Morala?...

Este cum vă place,

Unul din ei n-are ce face!

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Florentin SMARANDACHE

Domnul **Florentin Smarandache**, om de știință, scriitor, matematician, poet, romancier, dramaturg, profesor universitar, s-a născut la data de 10.12.1954, localitatea Bălcești, județul Vâlcea, din părinții: Gheorghe (Bibi) Smarandache, Maria (Marioara) Smarandache (născută Mitroescu). În anii 1988-1989 a primit azil politic în Turcia și din martie 1990 a emigrat în SUA.

Cetățean româno-american, în prezent este prof. univ. dr. la Departamentul de Științe de la Universitatea „New Mexico”, Gallup, statul New Mexico, SUA.

A realizat o operă vastă și a abordat toate genurile literare: poezie, proză, teatru, eseuri, traduceri. Reflectă foarte bine globalismul actual ca scriitor, deoarece a trăit și a vizitat peste 60 de țări, a scris memorii de călătorie și jurnal, a creat în mai multe stiluri și despre multe subiecte datorită fundalului său multicultural și cunoștințelor enciclopedice în multe domenii. Este și un poliglot, scrie în patru limbi: engleză, română, franceză și spaniolă. A fost nominalizat pentru Premiul Nobel în Literatură pentru anul 2011 pentru cele 75 de cărți literare publicate. Florentin Smarandache, „Erou al Muncii Spirituale”, om de cultură, de știință și logică, este autor, co-autor, editor și co-editor a 400 de cărți de știință, literatură și artă, și a peste 950 lucrări științifice în matematică, fizică, economie, filozofie, psihologie, sociologie etc. Este membru al International Writers Association, membru al Romanian Academy of Sciences și al Modern Language Association (USA) și colaborează cu peste 150 de reviste literare de pe mapamond, în diferite limbi, și cu peste 70 de reviste științifice din lume.

Este cunoscut la nivel internațional pentru fondarea Logicii Neutrosofice, plus a Teoriei Dezert-Smarandache din fuziunea informațiilor.

Dr. Florentin Smarandache a inițiat curentul de avangardă numit paradoxism și este considerat părintele “paradoxismului” în literatură.

Ca întemeietor al paradoxismului a scris numeroase cărți, traduse în peste 20 de limbi de circulație internațională. În prezent peste 500 de scriitori de pe glob sunt cuprinși în cele cinsprezece Antologii Paradoxiste Internaționale editate de domnia sa.

Studii:

- Masterat în Științe: în Matematică și Știința Calculatoarelor (1975-1979) de la Universitatea Craiova, Departamentul de Matematică și Informatica (1975-1979); absolvind ca șef de promoție;

- Certificat în Pedagogie, de la Universitatea Craiova, Departamentul de Educație (1977-1979);
- Doctor în Matematică (Algebră și Teoria Numerelor) (1995-1997) de la Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Departamentul de Matematică;
- Postdoctorat în Matematica Aplicată (2013-2014) la Universitatea Okayama de Științe, Okayama, Japonia;
- Cercetări postdoctorale la: Universitatea de Tehnologie din Guangdong (Guangzhou, China), 19 mai – 14 august 2012; la ENSIETA (Școala Națională Superioară de Ingineri și Studiul Armamentului), Brest, Franța, 15 mai – 22 iulie 2010; și timp de două luni, iunie-iulie 2009, la Laboratorul de Cercetări al Forțelor Aeriene din Roma, NY, SUA (sub Institutul de Tehnologie al Universității de Stat din New York);
- Invitat să conferențieze la prestigioase instituții internaționale: NASA, Institutul de Cercetări de la NATO, Universitatea Berkeley (California), CalTech (California), Universitatea Jiaotong din Beijing (China) îi oferă titlul de Doctor Honoris Causa, etc.

Este membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala București.

Debut literar:

În anul 1981 cu volumul „Formule pentru spirit”, sub pseudonimul Ovidiu Florentin.

Cărți publicate:

A. Cărți de Literatură publicate în limba engleză

- Experimental paradoxist linguistics (= Florentin's Lexicon =), InfoLearnQuest, 86 p., 2008;
- The Art of Wag / Awaken the Dog Inside (caution: do these at your own risks), de F. Smarandache & V. Christianto, InfoLearnQuest, 16 p., 2008;
- Global Totalitarianism and the Working Animals, Kogaion Editions, București, 64 p., 2008.
- "Life Strategies", InfoLearnQuest, 2008: "Part one: Works", 68 p;
- "Life Strategies", InfoLearnQuest, 2008: "Part two: Literature", 163 p;
- "Life Strategies", InfoLearnQuest, 2008: "Part three: Theatrical & Non-Novel", 103 p;
- CAUTION: I Drive Like You Do! (American pArAdOxIsT Folklore), editor, InfoLearnQuest, 59 p., 2007;
- E-n-c-y-c-l-o-p-o-e-t-r-i-a: Everything is Poetry & Nothing is Poetry, Hexis, 117 p., 2006;
- "NonPoems", Xiguan Publishing House, Phoenix-Chicago, 1990, 1991, 1993;
- "Dark Snow", Erhus Univ. Press, Phoenix-Chicago, 1992; tradusă din limba română de autor;
- "Circles of Light", Erhus University Press, Phoenix-Chicago, 1992; tradusă din limba română de autor.

B. Cărți de Literatură publicate în limba română

- În exercițiul funcțiunii (Haz de necaz), de Marinela Preoteasa, Florentin Smarandache, Ed. CuArt, Slatina, România, 80 p., 2009;
- Frate cu meridianele și paralelele (note de călătorie), Vol. V, Ed. Silviana, Rm. Vâlcea, 202 p., 2009;
- Amprente paradoxiste, de G. Niculescu, F. Smarandache, Ed. Silviana, Rm. Vâlcea, 112 p., 2009;
- Totul este posibil, chiar și imposibilul! (interviuri, scurte eseuri, traduceri, versuri), Ediția a doua, lărgită, Ed. Carpathia, București, 135 p., 2008;
- Frate cu meridianele și paralelele (note de călătorie), Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, Vol. IV, 260 p., 2008;
- Exotica și cutremurătoarea Indonezie, Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 124 p., 2007;
- Perorări paradoxiste, Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 117 p., 2007 (cu G. Niculescu).
- Frate cu meridianele și paralelele (note de călătorie), Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, Vol. III, 190 p., 2006;
- Mama vitregă Rusia (note de călătorie), Ed. Offset, Rm. Vâlcea, 124 p., 2006;
- India Magică (note de călătorie), Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 89 p., 2005;
- Frate cu meridianele și paralelele (note de călătorie), Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, Vol. II, 170, 2005;
- Creionări făcute cu pixul, Ed. Almarom, Rm. Vâlcea, 147 p., 2004 (cu Gh. Niculescu).
- Frate cu meridianele și paralelele (note de călătorie), Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, Vol. I, 167 p., 2004;
- Parada marilor enigme (rebus), Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 101 p., 2003 (cu Gh. Niculescu);
- În doi timpi și trei mișcări / afurisisme, folklore gathering, Ed. Perpessicius, București, 127 p., 2002;
- Mărgele risipite / poezii din folclorul transnistrian, Ed. Perpessicius, București, 97 p., 2002;
- Ultrapolemici cu LiTeRe mari și MICI, Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 129 p., 2002;
- Cum am descoperit America / fragmente de jurnal, Vol. II, Ed. Abaddaba, Oradea, 158 p., 2000;
- Vreme de șagă / fabule, parodii, epigrame, catrene, distihuri, Ed. Abaddaba, Oradea, 99 p., 2000 (cu Gh. Niculescu);
- Destin / nuvele, povestiri pentru copii, teatru scurt, eseuri, poeme, colaje lirice, Ed. Aius, Craiova, 248 p., 2000;
- Prin albe și clasice epii târzii, Ed. Abaddaba, Oradea, 98 p., 2000 (cu Gh. Niculescu);
- Cântece de mahala, Ed. Abaddaba, Oradea, 80 p., 2000;
- "Profesor în Africa / jurnal marocan", University of Kishinev Press, Chișinău, 1999;
- Republicat ca "...peste mări și țări... / Jurnal de profesor în Africa", Ed. Perpessicius, București, 100 p., 2002;

- "Întreabă-mă să te-ntreb", interviuri, Ed. Macarie, Târgoviște, 1999;
- "Fugit... / jurnal de lagăr" (Vol. II), Ed. Aius, Craiova, 1998;
- "Afinități / Traduceri din lirica universală", poezii traduse de autor, Ed. Dorul, Aalborg, Danemarca, 1998;
- "Distihuri paradoxiste", prefața de autor, postfața de Dan Țopa, Ed. Dorul, Aalborg, Danemarca, 1998;
 - Publicată pe web de LiterNet, București, 2003, <http://editura.liternet.ro/fsmarandachedistihuri.php>;
 - Tradusă în limba Sârbă-Croată cu o prezentare a autorului de Ioan Baba, "Paradoksisitički Dvostihovi", post-față de Bogdanka Petrović, Lumina Publ. Hse., Novi Sad, Yugoslavia, 2000;
 - Tradusă în limba engleză de T. Iosifaru, F. Smarandache, M. & S. Dediu, sub titlul "Paradoxist Distiches", Automaton, 107 p., 2006;
 - Tradusă în limba chineză sub titlul "601 Paradoxist Distiches" de Yuhua, Xiquan Chinese Hse., Beijing, 97 p., 2008;
 - Tradusă în limba rusă sub titlul Парадоксистские двустишия de Dr. Adolf P. Shvedchikov, Avtomaticheski, 87 p., 2010.
 - "Prin tunele de cuvinte / Through the word tunnels", poems in one verse, tradusă din limba română de autor, prefața de Ov. Ghidirmic, Ed. Haiku, București, 1997;
- "Scrieri defecte", prefața de Ion Rotaru, Ed. Aius, Craiova, 1997;
 - Tradusă în limba engleză sub titlul "Defective Writing (short paradoxist prose)", MathTiger, Chennai, India, 110 p., 2006.
- "Emigrant la infinit / poeme americane" (Română), prefața de Cezar Ivănescu și M. I. Vlad, Ed. Macarie, Târgoviște, 1996;
 - Ediția a doua: "Emigrant towards infinity" (engleză/română, poezii traduse de autor), Ed. Aius, Craiova, 1997;
 - Tradusă în limba engleză de E. Baci & F. Smarandache, sub titlul "Emigrant to Infinity", Automaton, 80 p., 2007.
- "Fugit.../jurnal de lagăr" (Vol. I), prefața de Ion Rotaru, postfața de Gheorghe Stroe, Ed. Tempus, București, 1994;
- America, paradisul diavolului / jurnal de emigrant", postfața de Constantin M. Popa, Ed. Aius, Craiova, prima și a doua ediție în 1992; a treia ediție în 1994;
- "Întîmplări cu Păcală", scene de teatru pentru copii, Ed. Tempus, București, 1994;
 - Tradusă în limba engleză de autor, Trickster's Famous Deeds, Abaddaba Publ. Hse., Oradea, 56 p., 2000.
- "MetaIstorie / trilogie teatrală: Formarea Omului Nou, O Lume Întoarsă pe Dos, Patria de Animale" (MetaHistory / theatre trilogy: Moulding a New Man, An Upside-Down World, Animal Country), Ed. Doris, București, postfața de Dan Tărchilă, 1993;
 - Tradusă în limba engleză de autor, editată și adaptată de A. Johnson & Žakalin Nežić, și publicată sub titlul "A Trilogy in pAradOXisM / Avant-Garde Political Dramas", ZayuPress, Hampton, VA, USA, 204 p., 2004.
- "NonRoman" (NonNovel), Ed. Aius, Craiova, 1993; postfața de Alexandru Ciorănescu & Constantin M. Popa;
- "Clopotul Tăcerii / Silence's Bell / La cloche du silence", volum în trei limbi cu

80 de poezii haiku, Studiu introductiv de Florin Vasiliu: «Florentin Smarandache, a poet with the Dot under the i», tradusă din limba română în limbile engleză și franceză de Rodica Ștefănescu și Ștefan Benea, Editura Haiku, București, 1993;

- Tradusă în limbile italiană și esperanto de Amerigo Iannacone, Ceppagna Is, Italia, "La Campana del Silenzio / La Kloso de l'Silento", 1995;
- "Culegere de exerciții poetice" (Collection of Poetical Exercises), Ed. El Kitab, Fès, Morocco, 1982;
- Ediția a doua, Ed. Aius, Craiova, 56 p., 2000.
- "Sentimente fabricate în laborator" (Feelings made in Laboratory), poems, Ed. El Kitab, Fès, Morocco, 1982;
- Ediția a doua, Ed. Aius, 132 p., 2000;
- Tradusă în limba franceză de T. Nica, Universitatea Craiova: "Sentiments fabriqués en laboratoire", Éd. Artistiques, Fès, Morocco, 1984;
- Tradusă parțial în limba engleză de autor, "Tombs in the Heaven / Metaphorical poetry from România", Zayu Press, Hampton, VA, USA, 2002.
- "Legi de compoziție internă. Poeme cu... Probleme!" (Laws of Internal Composition. Poems with... Problems!), Ed. El Kitab, Fès, Morocco, 1982;
- Republicată sub titlul "Exist împotriva mea", cu prefață de Gheorghe Tomozei, Macarie Publ. Hse., Târgoviște, 1994, editor Mihail I. Vlad, desene de Mira Dumitra – Iordache;
- Republicată bilingv sub titlul "Exist împotriva mea / I Am Against Myself", tradusă din limba română de autor, Ed. Aius, Craiova, 1997;
- Republicată sub titlul "Legi de compoziție internă. Poeme cu... probleme!", Ed. Almarom, Rm. Vâlcea, 140 p., 2004;
- Tradusă în limba engleză de autor sub titlul "Laws of Internal Composition. Poems with... Problems!" Multimedia Larga, 78 p., 1993;
- "Formule pentru spirit" (Formulas for the Spirit), poems, Litera Publishing House, București, 1981; tradusă în limba franceză de Chantal Signoret, University of Provence (Franța): "Formules pour l'esprit", Éd. Express, Fès, Morocco, 1983; tradusă în limba italiană de Helle Busaca (Firenze, Italia): "Formule per lo spirito", 1994;

C. Cărți Literare publicate în limba franceză

- Leitmotive / discours, prose, poèmes, Ed. Aius, Craiova, 64 p., 2000;
- "Sans moi que deviendrait la Poésie?!", Les Éditions De La Tombée Enr., Berthierville, Québec, Canada, 1993;
- "LE PARADOXISME: un nouveau mouvement littéraire" (THE PARADOXISM: a new literary movement), Xiquan Publishing House, Bergerac, Franța, 1992;
- "Le sens du non-sens" (The Sense of the Non-Sense), Ed. Artistiques, Fès, Morocco, două ediții: 1983 și 1984 anti-poems;
- "Anti-chambres et Anti-poésies, ou Bizarreries" (Ante-rooms and anti-poems, or bizarreries), Ed. El Kitab, Fès, Morocco, 1984; anti-poems;
- Ediția a doua: "Antichambres/Antipoésies/Bizarreries", Ed. Claude Le Roy, Inter-noréal, Caen, Franța, aprilie 1989. O parte din aceasta a fost tradusă în limba portugheză sub titlul: "Fanatico", Tradução por Teresinka Pereira,

Desenho por Xico, International Writers and Artists Association, Moorhead State University, MN, USA, aprilie 1989.

D. Cărți Literare publicate în alte limbi

- În șapte limbi / poezii traduse în italiană, esperanto, spaniolă, portugheză, franceză, engleză, arabă; Ed. Aius, Craiova, 124 p., 2000.

Multe dintre lucrările sale literare au fost traduse în limbi străine:

- Franceză (de Chantal Signoret, Universite de Provence, Aix-en-Provence, Franța; de Traian Nica, Universitatea Craiova, România; și de Ștefan Benea, București);
- Engleză (de Rodica Ștefănescu, București, România);
- Spaniolă (de Teresinka Pereira, scriitoare, Moorhead State University, USA);
- Portugheză (de Teresinka Pereira, Moorhead State University, USA);
- Italiană (de Helle Busaca, scriitor, Firenze, Italia; Amerigo Iannacone, jurnalist și scriitor, Ceppagna, Italia; și Alfonso Di Girolamo, poet și eseist, Napoli, Italia);
- Esperanto (de Amerigo Iannacone, jurnalist și scriitor, Ceppagna, Italia);
- Rusește (de Mihai Prepeliță, poet și regizor de teatru, Moscow, Russia; de Natalja Varezkina, Riga, Latvia; și de Dmitri Rabounski, Moscow, Russia; și Silviu Fusu, director de teatru, Chișinău, Moldova);
- Arabă (de Souhaire Diouane, Sefrou, Morocco, și Noel Abdulahad, poet și traducător, Amman, Jordan);
- Japoneză (de Kei Kunihiro, poet, Tokyo, Japonia);
- Sârbă-Croată (de Ioan Baba, poet, Novi Sad, Yugoslavia).

Aprecieri critice, selective:

„Despre paradoxism și neutrosopfie. Smarandache a preferat acest mod empiric, experimentist, de a „citi” lumea ca pe o carte, o incomensurabilă carte sinoptică, în dualitate: conștientă și inconștientă, – ținta unei „conștientizări” a realității ce se dezvăluie prin „pipăire”, prin atingerile egoului cu Sinele. Sinele este considerat de gnostici și de creștinism a fi Hristosul, adică al doilea om Adamic, primordial, omul unificat prin cunoaștere – revelatorie”.

(Eugen Evu)

Cred că Florentin Smarandache nici nu-și dă perfect seama cât de bine se potrivesc paradoxurile lui cu cele ce relatează în ale sale *Scrieri defecte*, un *mi'ltum compositwn* (cwn se zice pe latinește). *Ule macedoine* (cum se zice pe franțuzește, însă în foarte strânsă relație. Chiar și lingvistică, cu balcanica noastră Macedonie), un talmeș-balmeș (cum se spune pe românește, foarte balcanice fiind și aceste vocabule). Să lămurim această afirmație:

De ce face literatură Florentin Smarandache?

Păi tocmai *pentru* că desconsideră *literatura*, ca neoavangardist ce se respectă. Din capul locului, chiar din prima secvență a volumului, intitulată *Introducere în*

imperiul Erorii. El ni se prezintă ca... un posedat, un obsedat al antiliteraturii ca... literatură".

(Ion Rotaru)

...Dar voi, "puțin credincioșilor", nu purtați voi grija sorții acestei cărți, cu totul speciale! "Știe doar Tatăl vostru Cel ceresc", mai bine și lămurit, decât oricare dintre noi, încotro va fi calea de folos și de rost, a Antologiei Paradoxismului Internațional, făurită de Maestrul FLORENTIN SMARANDACHE...! Voi doar citiți, gândiți, râdeți, cu senin al chipului și al Duhului, de strâmbii sufletului și de nemernicia grotescă, din omul terestru, atât de "grăbit și fandositoîncruntat", spre toate crevasele, prăpăstiile și hăurile lumii de jos... – suspinați, încet și oftat, de neputințele sale... (asta, dacă nu cumva ați aflat modalități de a-l opri și de a-i readuce liniște "de sus" și RÂSUL CEL ÎNDREPTĂTOR ȘI FĂRĂ DE NICIO RĂUTATE, înapoi, în sufletul său zdrențuit!) – ...iar, în rest, toate cele de folos și drepte, El "le va adăuga vouă"!

(Adrian Botez)

Florentin Smarandache sau/și Întâiul izvor al paradoxismului

Ca produs al acestei societăți, scriitorul Florentin Smarandache este el însuși un ghem de contradicții: încrezător copilărește în oameni, el devine nu o dată nedrept de suspicios; optimist, își construiește cu migală și har soclul, ca un mic faraon piramida, însă cade deseori în stări de negru pesimism, trăindu-și acut un presupus sfârșit literar (stare detectabilă, de altfel, în multe creații smarandachiene); rădăcini atavice îl trag spre pământul de origine al Bălceștilor Vâlcii, în timp ce Statele... și lumea toată nu-i ajung pentru zborul său...

(Ion Soare)

Am răsfoit pe îndelete „Formule pentru spirit”, o carte de poezii a poetului Florentin Smarandache. Viața de fiecare zi, prinsă într-o altă dimensiune, îmi apare ca o existență filosofică, filtrată prin fugara privire a celui care trăiește cu patetism fiecare clipă. Încleștarea viziunii poetice atinge paroxismul în poezia care dă și titlul volumului, unde poetul dezvăluie irezistibile mecanisme ale spiritului, adânci și durabile, vizând șansa de a exista, înalta conștiință de sine, contemplarea lumii ca tot, „formulele pentru spirit” sugerând un model de reacție în fața evenimentelor de tot felul.

(Adriana Elena Răducan)

Florentin Smarandache și seducția polimorfismului

Ca literat, a abordat toate genurile și speciile – de la folclorul atât de diversificat și ispititor ca expresie, până la poezia clasică, ori modernă, pe care a răsucit-o, imprimându-i un nimb, definit paradoxist. Odată instalat în fotoliul paradoxismului, matematicianul și-a adus de acolo nu numai logica, subtilitatea titrată și simbolurile translucide, dar și gândirea orientată spre un program anume. Cităm: Teza fundamentală a paradoxismului – Orice lucru, fenomen, idee are un înțeles și non-înțeles în armonie contradictorie. Esența paradoxismului: a) Nonsensul are un Sens (și reciproc); b) Sensul are un Non-Sens. Deviza paradoxismului – O spirală, iluzie optică sau un cerc vicios.

(Marian Barbu)

De la paradox la paradoxism

În estetică, paradoxul înseamnă rezolvarea aparentă a unei situații enigmatice (proces din care rezultă mulțumirea unei destinderi), agentul emoțional fiind neprevăzutul, neașteptatul (care generează o neliniște și o nouă tensiune). Deci, paradoxul este simultan concluzie și provocare constând într-o concomitență a contrariilor, care-i dă adevărata specificitate. Paradoxul este de natura unui nucleu exploziv rezultând din fuziunea dintre satisfacție și închițitudine. Prima stare, de o clipă, decurge din aparența a ceva cu sens și convingător, a doua, imediată, este sesizarea a ceva ascuns și absurd. Ceea ce se ascundea sub nivelul acceptării logice, sare brusc în zona importantă și forțează a fi recunoscută. El pare că este o greșeală, dar nu atât de mare ca să ne alarmeze și nici atât de evidentă să ne inhibe. E un mecanism de excepție în gândire, care va fi acceptat prin complicitatea unei toleranțe simpatetice. Comportamentul estetic al paradoxului se caracterizează prin autosuspendarea absurdității. În tabloul de distribuție a elementelor specifice, el intră la categoria neantizării înțepenirii în convențional (alături de comic, ridicol, grotesc, absurd).

Deși este o veche construcție a filozofiei și un obiect de studiu pentru logică, paradoxul a rămas un sofism insolubil, o apropiere indemonstrabilă, o contradicție inextricabilă. Eugen Simion făcuse observația că umbra paradoxului este fertilă pentru literatură: "toate acele texte au înflorit în preajma marilor enigme ale logicii și care prin finețea speculației incită spiritul nostru". El include în *paradoxul semiotic* comedia de limbaj, teatrul "în doi peri", literatura "care sucește limba", în general tot ce ține de acea "logică nelogică" pe care o remarcase Al. Macedonski.

(Titu Popescu)

Domnul Florentin Smarandache este o personalitate plurivalentă, marcantă a științei, literaturii și artei, un om planetar, intelectual desăvârșit și cunoscut în întreaga lume. Dânsul este un *om al renașterii* pentru că a publicat în foarte multe domenii: matematică (teoria numerelor, statistică, geometrie non-Euclidiană), computere (inteligentă artificială, fuziunea informației), fizică (fizica cuantică, fizica particulelor), economie (economie culturală, teoria poly-emporium), filosofie (neutrosomie – o generalizare a dialecticii, logica neutrosomică – o generalizare a logicii fuzzy intuiționiste), literatură (poezie, proză, roman, eseuri, nuvele, drame, teatru pentru copii, traduceri), artă (desene experimentale, colaje, pictură de avangardă), peste 10 albume de arta electronică și altele. Cultivă fără rezerve libertatea de creație, este foarte original, răspândește literatura și în alte domenii, precum: informatică, filozofie, biologie, grafică, etc.

Publică în numeroase reviste din țară și din lume. Este o onoare pentru mine și revista de creație și cultură Bogdania să publicăm din extraordinara creație literară a dânsului. Constant a fost publicat cu diverse și interesante articole, fotoreportaje, catrene, distihuri paradoxiste, poezii, eseuri, note de călătorie, cugetări paradoxiste, etc. Începând cu anul 1980 a inițiat PARADOXISMUL, mișcarea avangardistă în literatură, artă, filozofie, știință, bazată pe o utilizare excesivă a antitezelor, antinomiilor, contradicțiilor, parabolelor, șanselor, anti-clișeelelor, abaterilor simțurilor, prostii, parafraze, paradoxuri, semiparadoxuri etc. în creații. Paradoxismul este prima avangardă literară din lume care are aplicații practice în știință! Florentin Smarandache este un scriitor complet și complex, a scris și a publicat: poezie, dramă,

romane, povestiri, eseuri, jurnale, dar și articole lingvistice, manuale de matematică și lucrări de cercetare, programe de calculator, filosofie și traduceri (din franceză, engleză, spaniolă, portugheză și italiană în română).

Legat de paradoxism dânsul a introdus: noi tipuri de poezie cu formă fixă, precum: Distihul Paradoxist, Distihul Tautologic, Distihul Dualist, Terțianul Paradoxist, Terțianul Tautologic, Catrenul Paradoxist, Catrenul Tautologic, Poemul Fractal, Non-Poemele și alte experimente poetice; noi tipuri de dramă, precum: Drama Neutrosifică, Drama Sofistică, Drama Combinatorică (o dramă ale cărei scene sunt permutate și combinate în atât de multe moduri încât produc peste un miliard de miliarde de diferite drame!, precum în drama "O lume întoarsă pe dos", 1993); noi genuri science fiction în proză, precum: science fiction de tehnologie informatică: "Inform Technology", 2008; science fiction politic: "International Fonfoism (Manual of Therrory)", etc.

Este permanent cu gândul la România, manifestând permanent o mare prețuire pentru limba română și pentru țara natală.

Poetul Florentin Smarandache ne prezintă în poezii viața reală, zbaterea omului în societate și univers, iubirea, pasiunea, depărtarea, așteptarea, resemnarea, rostul existenței, universul întreg fiindu-i prieten, solidar, afirmând: „Acolo, la margine /de spațiu, /mă veți găsi cerșind /un Univers.” Laureat al multor societăți de poezie naționale și internaționale, este unul dintre cei mai cunoscuți scriitori români în afara României.

Este un Român excepțional, un Om al lumii întregi cu un destin de excepție, o făclie arzând pentru România și întreaga lume. A călătorit pe întreg mapamondul și continuu gândește, meditează, creează, dovadă că a reușit să realizeze o operă vastă ca întindere, diversificată dar și de mare valoare literară, științifică și umană. Dânsul consideră: "Oamenii fără pasiuni sunt oameni goi", poate și de aceea se hrănește cu lumina cuvintelor ziditoare de viață, progres și de armonie universală. Este membru al mai multor societăți științifice și literare din România și străinătate, și a primit numeroase premii naționale și internaționale pentru activitatea desfășurată, inclusiv două diplome de excelență din partea Asociației cultural-umanitare Bogdania, a revistei de creație și cultură Bogdania, a cărui membru de onoare este din anul 2017.

Cărțile sale pot fi găsite în: Amazon.com, Amazon Kindle, Google Book Search, Library of Congress (Washington D. C.), și în multe biblioteci din lume.

Biblioteca sa Digitală de Artă și Literatură se află în aceste site-uri: "Digital Library of Arts & Letters"; <http://fs.gallup.unm.edu//eBooksLiterature.htm>

(Ionel Marin)

Referințe:

În Dicționare și Enciclopedii:

- Românii din America: 500 Personalități din SUA și Canada, Editor Dan Fornade, Ed. Luceafărul Românesc, Montreal, Canada, p. 419, 2000;
- Writers' Directory, SUA, 1996;
- American Romanian Academy - Români în Știință și Cultura Occidentală, ediția a doua, Editor Dan Grindea, Davis, CA, USA, pp. 368-369, 1996.

Extrase din operă

UN DROG NECESAR

Ce mai e nou?... Vechiul –
se practică moda retro.
O finlandeză face gimnastică suedeză.
Două elvețiene au pălării mexicane.
Trei francezi poartă blugi italieni.

Eu în România vreau să descopăr America.
De surmenare mă podidește pe nas sânge cald,
dar îl tratez cu sânge rece.
Ascult frunzele atârinate pe ram
și lupta lor pentru neatârnaire.

Literatura este un drog necesar.
Literatura te sensibilizează.
Dar cât de necesar?

CUVINTELE TRECUTE PRIN FOC

Poetul își aprinde lumânarea
în craniu
și arde, arde acolo
cu flacăra.
Prin ochii săi, două vrăbii
scot ciocurile afară.
El scrie, și din gură îi curg
litere pe trup.
Și craniul îi este palid
de albastru
încât se văd înăuntru dealurile
și văile, și câmpurile,
se văd înăuntru gândurile –
ce mișună ca niște furnici.
Poetul mai scrie, și înainte de scris
trece cuvintele prin foc.

Distihuri paradoxiste

Distihul paradoxist este un poem în care al doilea vers îl contrazice pe primul, dar împreună formează un tot unitar definind (or făcând legatura cu) titlul.

S P I R I T U A L

Îmbatrânește

Dar rămâne mereu tânăr

M E T A M O R F O Z A

Din omida 'ceea urâtă

Ce frumos fluture iese!

S F A T

Tu când vorbești

Să taci

A V O R T A T

Mort

Înainte de-a se naște

C O M P E T I Ţ I E !

Alergi de unul singur

Şi te clasezi pe locul doi!

N E U T R O S O F I E (T R I – A L E C T I C A)

Nu-l combat pe Hegel

Dar am o părere diferită de-a lui

A N T I – T A L E N T

Pictezi foarte frumos

Figuri urâte

N E C O N F O R M I S T

Încadrat

La neîncadrabili

C R E A Ţ I E

Starea de

Nestare

N E P O T R I V I R E

Aşa este

Că nu-i aşa?

G Â N D

Spirit înaripat,

Deşi n'are aripi

C E R C V I C I O S (I I)

Un infinit
Totuși finit

D E F I C I E N Ţ A – lege a paradoxismului

Nimic nu e perfect,
Nici chiar perfectul

S U B I E C T I V I T A T E

Absolutul
Este relativ

Catrene paradoxiste

Catrenul Paradoxist este un poem format din două distihuri paradoxiste.

N E P R E V Ă Z U T

Am câştigat în situații
Când nu prea aveam dreptate
Dar am și pierdut
Când nu trebuia

A U T O P O R T R E T

Cred în mine
Și nu cred în mine
(Chiar dac-oi fi nebun, cum se pare,
Dar nu sunt nebun!)

Î N C O M Ă A L C O O L I C Ă

A doua zi, bețivanul s-a sculat
Mort...
(Vinul, trebuie să-l bei tu pe el,
Nu el pe tine)

Profil realizat de **Ionel MARIN**, poet, eseist, publicist, editor

Mihai STAN

S-a născut pe data de 9 iulie 1943, în București.

Ciclul primar, gimnazial și liceal la Liceul Nr. 1, azi Colegiul Național „Vladimir Streinu” din Găești (1960). Din cauza unor restricții de ordin politic (tatăl ofițer, deținut politic) se înscrie doar la Școala Tehnică de Petrol și Gaze din Ploiești, pe care nu o termină, fiind încorporat la o unitate militară de muncă. Absolvent al Facultății de Filologie a Institutului Pedagogic din Pitești (1966). Este muncitor la depozitul de carte al librăriei din Găești. Profesor de limba și literatura română la Institutul Special de Reeducare a Minorilor din Găești (1966-1977). Apoi profesor la Picior de Munte și la Școala „Coresi” din Târgoviște (1989-2000). Conduce Cercul metodic al profesorilor de limba și literatura română din Târgoviște (1991-2000).

Debut publicistic și colaborări:

A debutat cu articole privind psihologia delicventului minor, apărute în „Reeducarea minorilor”, buletinul intern al institutelor de profil, ce apărea ca supliment al revistei „În slujba patriei”. Colaborează la „Dâmbovița”, „Graiul Dâmboviței”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Litere”, „Jurnal de București”, „Curier”, „Literatorul”, „Sud”, „Eroica”, „Bucureștiul literar și artistic” cu articole și studii de specialitate. Înființează revista „Coresi” a elevilor Școlii Nr. 5 Târgoviște. În perioada 1995-1996, moderează la Radio D Târgoviște o emisiune săptămânală de cultură ce avea ca rubrici permanente: „Capcanele limbii române”; „Cărți pentru week-end”. Fondează editura „Bibliotheca” din Târgoviște (1997), al cărei director-proprietar este. Redactor-șef fondator al revistei „Limbă și literatura română” a Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița (1998), redactor-șef fondator al revistei lunare de cultură „Litere”, ce apare la Editura Bibliotheca, prin efortul financiar și logistic al acesteia (din 2000), redactor-fondator al revistei de cultură „Armonia”, serie nouă (2005), membru în consiliul de coordonare editorială al revistei „Eroica” (2007), redactor la „Bucureștiul literar și artistic” (2011). Secretar al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu” din București (româno-indiană) înființată în 1987 și vicepreședinte al Asociației Culturale Româno-Indiene (2004).

Este membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (1999), membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2005), membru al Uniunii Scriitorilor din România (2014).

Debut și activitate editorială:

A debutat cu volumul „*Admiterea în liceu*” în anul 1993.

Ulterior, a fost autor sau coordonator al lucrărilor „*1897-1997 Centenar. Primăria orașului Târgoviște*” (1997), „*Îndrumar pentru examenul de capacitate și de admitere. Literatură I-II*” (1998), „*Scriitori dâmbovițeni: bibliografie școlară. Vol. I Clasicii*” (1998). Îngrijește volumul „*Crai Negru*” al poetului Ion Vrăbiescu, apărut postum. Coautor al volumului „*Mihai Viteazul în memoria urmașilor*” (2001). Îngrijește, împreună cu Iulian Filip, antologia „*Poezia acasă: poeți contemporani din Basarabia*” (2003); ediția a II-a premiată la Salonul Internațional de Carte din Chișinău (2007), locul al II-lea în topul celor mai citite cărți editate în 2007 în Republica Moldova. Romanul „*Clone*” (2003), departe de a fi unul în spirit SF, este un roman alegoric, cu trimiteri sarcastice la contemporaneitate. Un univers clonat, bogat în ficțiune, dominat de puterea manipulării (temporală, spațială, informațională); proiecții psihologice, tulburătoare și realități ce trimit explicit la România de azi. În „*Paradis*” (2004) – „un roman al destinelor refuzate” – sunt înfățișate drama intelectualului român în timpul comunismului, precum și avatarurile acestuia în contemporaneitate; prin decalc, pastişă sau rezonanțe ale limbii de lemn, este ilustrată gândirea îngrădită a românilor în epocă. Tema este continuată în „*Ieșirea din paradis*” (2007). „*Exodul. Clone 2*” (2011) continuă pseudo-SF-ul din 2003, o satiră a lumii contemporane. Coordonează colecțiile „*Eseu*” și „*Proză contemporană*” ale Editurii Bibliotheca în care au apărut scriitori precum Mircea Horia Simionescu, Barbu Cioculescu, Alexandru George, Henri Zalis, Mircea Constantinescu, Liviu Grăsoiu, Tudor Cristea, Daniela-Olguța Iordache, George Coandă, Victor Petrescu, Mihai Gabriel Popescu, Emil Stănescu, Sultana Craia, Emil Vasilescu, George Anca, Florentin Popescu, Emil Lungeanu, Eusebiu Platcu, Lilica-Voicu Brey, Costache Olăreanu, Corneliu Popescu, Corin Bianu, Dan Gîju, Gheorghe Duță-Micloșanu, Nicolae Neagu, George Toma Veseliu, Valeriu Râpeanu, Gheorghe Buluță, Mircea Anghelescu, Crisula Ștefănescu, Nicolae Rădulescu, Ștefania Rujan, Dumitru Ungureanu ș.a. O atenție deosebită a acordat publicării unor cărți semnate de scriitori din Republica Moldova, membri ai Societății Scriitorilor Târgovișteni și ai redacției Litere din Chișinău: acad. Mihai Cimpoi, Iulian Filip, Ianoș Țurcanu, Aurelian Silvestru, Vasile Romanciuc, Igor Șarov (cu acesta, director al Editurii Cartdidact a editat în tandemul Bibliotheca-Cartdidact mai multe volume).

Cărți de autor:

- *Clone* (roman), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003;
- *Paradis* (roman), București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2004;
- *Destin într-un timp dogmatic. Ion Gavrilă în dialog cu Mihai Stan*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005;
- *Lecturi empatice*, București, Editura AIME, 2006;
- *Rătăcirile unui caligraf*, Mircea Horia Simionescu în dialog cu Mihai Stan, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006;
- *Ieșirea din Paradis* (roman), București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2007;
- *Confreria. Convorbiri și confesiuni*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009;
- *Paradis. Ieșirea din Paradis* (ediția a II-a), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009;
- *Exodul. Clone 2*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011;

- *Paradis. Ieșirea din Paradis*, Iași, Editura Tipo Moldova, Colecția Opera Omnia – Proză contemporană, 2012;
- *Clone. Invazia. Exodul*, Iași, Editura Tipo Moldova, Colecția Opera Omnia – Proză contemporană, 2012;
- *Lecturi empatice 2*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2013;
- *Întoarcere în Paradis*, Editura Semne, București, 2015;
- *Confreria. Convorbiri și confesiuni. Vol. 2 – O istorie a Societății Scriitorilor Târgovișteni în interviuri*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2017;
- *Drumul cărții. Din jurnalul unui editor*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2018;
- *Lecturi empatice 3*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2019;
- *Un veac printre cărți Barbu Cioculescu în dialog cu Mihai Stan*, volum îngrijit de Mihai Stan, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2019.

Cărți publicate în colaborare:

- *1897-1997. Centenar. Primăria orașului Târgoviște* (monografie), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1997;
- *Îndrumar pentru examenul de capacitate. Sintaxa frazei*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1996; Ediția: a II-a (1997), a III-a (1998);
- *Îndrumar pentru examenul de capacitate și de admitere. Literatură*, Vol. I-II, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998;
- *Scriitori dâmbovițeni: bibliografie școlară. Vol. I: Clasicii*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998;
- *Sintaxa frazei: (Gramatică – clasa a VIII-a): Îndrumar pentru examenul de capacitate*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999;
- *Limba și literatura română: examenul de capacitate și de admitere în liceu 2000*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000;
- *Mihai Viteazul în memoria urmașilor*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001;
- *Litere 100. Istoria unei reviste literare dâmbovițene*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Ed. Bibliotheca, 2008;
- *Târgoviște. Călători străini. Cronicari, vol. I* (crestomație), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010;
- *Târgoviște în literatură. 1800-1918, vol. II* (antologie), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010.
- *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ediția I (2011), a II-a (2012), Târgoviște, Editura Bibliotheca;
- *Simpozion Național Școala prozatorilor târgovișteni. Receptarea critică a operei lui Mircea Horia Simionescu*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014;
- *Elena Văcărescu și spiritualitatea românească în Europa. Studii și articole*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014;
- *Litere. Istoria unei reviste de cultură dâmbovițene 2000-2015*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2015;
- *Simpozion Național Școala prozatorilor târgovișteni. Receptarea critică a operei lui Costache Olăreanu*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2015;
- *Mihai Cimpoi un senior al culturii*, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2015;
- *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, ediția I (2013), ediția a II-a (2015).

Antologii:

- *Caiete Litere I. În căutarea unui topos liric*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Editura Bibliotheca, 2006;
- *Caiete Litere II. 30 de prozatori*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007;
- *Poezia acasă: poeți contemporani din Basarabia*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003;
- *Poezia acasă: poeți contemporani din Basarabia*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007;
- *Târgoviște-India. Antologie poetică / Poetical Antology*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Asociația Culturală Româno-Indiană (Rica), colecția Biblioteca SST, Editura Bibliotheca, 2008;
- *Caiete Litere III. Treptele visului. Tineri poeți dâmbovițeni*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Editura Bibliotheca, 2008;
- *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg* (antologie bilingvă română-rusă), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012.

Îngrijiri:

- *Crai Negru*. Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 1998; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ediția I (2011), a II-a (2012), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012.

Premii, diplome și recunoașteri:

- Ordinul Ziariștilor clasa I-aur (2007);
- Premiul pentru proză (romanul „Paradis”) al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005);
- Premiul „I.C. Vissarion” pentru proză SF al Societății Scriitorilor Târgovișteni pentru romanul „Clone 2. Exodul” (2012);
- Premiul Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Pitești pentru proză cu volumul „Drumul cărții. Din jurnalul unui editor” (2018);
- Medalia „Meritul cultural” clasa I (2004), Medalia „20 de ani de activitate” a Asociației Naționale „Cultul Eroilor” (2011);
- Diploma de Excelență a Primăriei din Târgoviște pentru activitate cultural (2010); – Diploma de Onoare a Primăriei Chișinău pentru contribuția la fondarea și organizarea Bibliotecii „Târgoviște” din Chișinău, prin donarea a circa 10000 de volume;
- Medalia „Meritul civic” decernată de președintele Republicii Moldova (2012);
- Cetățean de onoare al municipiului Târgoviște (2013).

Referințe:

- Academia Română. *Dicționarul general al limbii române*. vol. S-T, București, Editura Univers Enciclopedic, 2007, p. 357-358;
- Victor Petrescu, Serghie Paraschiva, *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 205-206;
- Mihai Gabriel Popescu, *Memoria dascălilor noștri, IV*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 112-113;
- Marin Neagu, *Istoria literaturii române în date*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001, p. 220-227;
- Mihai Gabriel Popescu, *Memoria dascălilor noștri, V*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003, p. 80;

- Victor Petrescu, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 214-216;
- Henri Zalis, *O istorie condensată a literaturii române. 1880-2000*. vol. II, *Lecturi polivalente. Itinerar sufletesc*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 255-257;
- Florentin Popescu, *Eu v-am citit pe toți*. vol. I, *Mihai Stan. Universul concentrațional românesc inedit*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 242-244;
- Henri Zalis, *O istorie condensată a literaturii române, 1880-2000*. Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 582;
- George Coandă, *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 397, 402, 421, 432, 438;
- Tudor Cristea, *De la clasici la contemporani*. Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca-Marcona, 2008, p. 279-282;
- Florentin Popescu, *Eu v-am citit pe toți*. vol. II, *Biografia ca narațiune: Mihai Stan*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 285-287;
- Florentin Popescu, *Noi portrete în peniță*, București, Editura Rawxcoms, 2010, p. 192-197;
- *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 415;
- Niculae Ionel, *Scriitori târgovișteni*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 22-29, 51-58;
- Margareta Bineață, *Cărți și autori de azi. Eseuri critice*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 92-104;
- Tudor Cristea, *Revizui și consemnări. Eseuri de critică și istorie literară*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 261-272;
- Florentin Popescu, *Salonul cu portrete în peniță*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 207-212, 227-230;
- Emil Vasilescu, *Mihai Viteazul și posteritatea*, în „Biblioteca”, nr. 8-9, 2001, p. 277;
- Tudor Cristea, *Parodic și parabolă*, în „Litere”, nr. 9(42), sept. 2003, p. 8-9;
- Sultana Craia, *Un roman postmodern*, în „Universul cărții”, nr. 10, oct. 2003, p. 11; *Poduri lucrătoare spre integrarea noastră cu noi*, în „Capitala”, 24 febr. 2004, p. 8;
- Florentin Popescu, *Poezia de peste Prut*, în „Saeculum”, nr. 9, apr. 2004, p. 50;
- Barbu Cioculescu, *În casa poeziei*, în „Litere”, nr. 4-5, (49-50), apr.-mai 2004, p. 12-13;
- Barbu Cioculescu, *Tot despre poezia acasă*, în „Litere”, nr. 6(51), iun. 2004, p. 12-13;
- Henri Zalis, *Mihai Stan – Lecturi polivalente (Itinerar sufletesc)*, în „Convorbiri literare”, nr. 10 (118) oct. 2005, pag. 74;
- Sultana Craia, *Un roman postmodern*, în „Universul Cărții revistă lunară a MMC”, an XIII, nr. 10 (154), octombrie 2003;
- George Coandă, *Un romancier sui-generis: Mihai Stan*, în „Jurnal de Dâmbovița”, 12 martie 2004, nr. 2430, serie nouă anul IV(XI);
- Henri Zalis, *Întâlnire cu un coregraf al anticipației*, în „Contemporanul, Ideea europeană”, nr. 11(632), noiembrie 2004;
- Coandă, George. *Mihai Stan, romancierul mereu surprinzător*, în „Jurnal de Dâmbovița”, 19 aprilie 2005, nr. 2771, an IV(XI), p. 6;

- Barbu Cioculescu, *Un altfel de Paradis*, în „Litere”, anul VII, nr. 7(64), iulie 2005, pag. 8-9; Iulian Filip, *Ieșirea din paradisul clonelor – pe când?*, în „Literatura și arta”, Chișinău, nr. 27 (3123), 7 iulie 2005, p. 3;
- Henri Zalis, *Lecturi polivalente. (Itinerar sufletesc rememorant)*, în „Convorbiri literare”, nr. 10 (118) oct. 2005, pag. 74;
- Florentin Popescu, *Universul concentraționar, într-o viziune românească originală*, în „Oglinda literară”, anul 5, nr. 58, oct. 2006;
- Margareta Bineață, *Între realitate și ingineria (meta)textuală*, în „Litere”, anul IX, nr. 3-4 (96-97), martie-aprilie 2008;
- Niculae Ionel. *O lume nebună, nebună...*, în „Litere”, anul IX, nr. 6-7 (99-100), iunie-iulie 2008;
- Lucian Chișu, *Pre-textele scriiturii*, în „Caiete critice”, nr. 12 (254), 2008;
- Margareta Bineață, *Paradisul întors*, în „Litere”, anul IX, Nr. 2 (95), februarie 2008, pag. 11-14;
- Barbu Cioculescu, *La Confreria*, în „Litere”, anul X, Nr. 10 (115), octombrie 2009, pag. 8-9;
- Tudor Cristea, *Paradisul după Paradis*, în „Litere”, anul XI, Nr. 1 (118), ianuarie 2010, pag. 11-14;
- Ana Dobre, *Paradisurile lui Mihai Stan*, în „Luceafărul de dimineată”, Nr. 11(1029), noiembrie 2012, pag. 4;
- Liviu Grăsoiu, *Poetul bine deghizat*, în „Litere”, anul XIII, Nr. 11-12(152-153), noiembrie-decembrie 2012, pag. 52-53;
- Daniela-Olguța Iordache, *Paradisul? Între minciuna artei și arta minciunii*, în „Litere”, anul XIV, Nr. 2(15), februarie 2013;
- Tudor Cristea, *Mihai Stan. Paradis. Ieșirea din Paradis*, în „Gazeta Găeștiului”, an VII, nr. 196, ianuarie-februarie 2013, p. 5;
- Corneliu Vasile, *Paradis, Ieșirea din Paradis*, în „Revista Caligraf. Literatură, artă culturală”, an XIII, nr. 4(143), aprilie 2013, p. 4;
- Ana Dobre, *Povestea unui candid voltaireana*, în „Pro Saeculum”, an XII, nr. 5-6(89-90), 15 iulie-1 septembrie 2013, p. 159-160;
- Titi Damina, *Spectacolul ridicol al istoriei*, în „Antares axis libris”, nr. 2, septembrie 2013, p. 48-55;
- Liviu Grăsoiu, *Starea de poezie*, în „Ex Ponto”, nr. 4(41), an XI, octombrie-decembrie 2013, p. 117-119.

Extrase din referințele critice:

E de un efect enorm ideea centrală a cărții după care cercul nenorocit al imaturilor deținuți strânși în chingile terorismului cazon este perfect îmbrățișat de cercul mai larg și mai agresat la rându-i al lumii de afară – pedagogi, activiști, savanți din academiile cârciumei, reuniunilor tovărășești, ploconelilor. Prin ingenioase procedee stilistice, precum citatul, interpolarea în relatare a mulțimii de elemente ale limbii de lemn, scoatere în vitrina desfășurărilor epice a discursurilor publice (ședințe de partid, expuneri moralizatoare, convorbiri melioriste, cu precădere politice, propagandiste) conferă romanului deplină veridicitate, marca fidelă a gândirii îngrădite. Întrudită în această privință cu romanul Pupa Russa al lui Gh. Crăciun, care – prin colaje – reconstituie imaginea smintelii totalitarismului ceaușist, ampla panoramă a lui Mihai Stan apăsă mai în surdină clapele erotismelor cu nume violent neaoșe, compensând

lipsa culorilor tari cu un umor viu de cea mai bună calitate. Decalcul, pastișa, caricatura, declamația, rezonanțele lemnului împrumutat limbii alcătuiesc un fond istoric ce nu-și slăbește nicicând energia evocatoare înaintea dramei umane, nefericirii.

(Mircea Horia Simionescu)

Ceea ce, indubitabil, îl caracterizează pe autor este o fantastică memorie a limbajului epocii, darul de a jubila în termeni necunoscuți generațiilor ce au urmat – termenul de limbă de lemn a oficialității la toate nivelurile fiind, oricum, de factură generală. Capacitate placată pe vocația râsului, în ordinea când a grotescului, când a trăsăturii naturaliste, de viguros șoc și lunecoasă aluzie. (...) Retorica autorului, pe de altă parte, trimite în corzi retorica limbii de lemn, în lingvistice confruntări de viu efect. Precum în acea celebră simfonie a lui Piotr Ceaikovski, unde imnul taberei considerate victorioasă face bucăți imnul adversarului înfrânt.

(Barbu Cioculescu)

Folosind calea rememorărilor (intră în colimator ședința de partid, întâlniri cu pedagogi îngrădiți de sminteli propagandistice, inevitabile defulări ș.a.), scriitorul înregistrează o reușită aparte. Una care, pe fondul efemerului lănced, nu se acomodează cu minciuna, cu imbecilizarea. La domnia arbitrariului, naratorul răspunde fără grave turmentări: lumea din jur nu e modelul cel mai bun al intangibilității, totuși, grație tăriei morale, familiei, disimulării gândurilor adevărate, „tovarășii” sunt lăsați să se amăgească. Fără să fie condamnarea Paradisului care ne-a revelat multora drama interioară, însă mizând pe retrăirea mentală a conștientului emițător de mesaje sever critice, proza lui Mihai Stan, publicată la Ed. Muzeul Literaturii Române, este verificabilă documentar, fără să frizeze caricaturalul. Mi se pare o calitate ce operează acolo unde, în alte cazuri, ne lovim de livresc, de literaturizare.

(Henri Zalis)

„Ieșirea din Paradis” îmi apare drept un conglomerat textualist, al cărui arhitect de tehnici literare este nativ un pamfletar. Romanului i s-ar potrivi și termenul de postmodernism, care absoarbe în semnificațiile sale toate experimentele posibile. Mihai Stan este un prozator care se pliază cu ușurință pe aproape orice tehnică de redactare literară. Scrie în stil alert, dezinvolt, niciodată zgârcit cu digresiunile, uneori convulsiv. Mesajul romanului se retrage în spatele spectacolului de tip caragialian, jucat în fața cititorului de toți eroii cărții.

(Lucian Chișu)

Scriș alert, cu sigur simț al limbii și al compoziției, romanul în două părți (care e și un text cu cheie, ce ar fi să stârnească trăitorilor în zona Delurenilor – deveniți, iată, topos literar – acribioase cercetări, este remarcabil. Dacă n-am trăi într-un timp în care oamenii au uitat drumul librăriei și al bibliotecii, el ar trebui să fie o carte de indiscutabil succes.

(Tudor Cristea)

Profil literar realizat de **Victor Petrescu**

istoric și critic literar, istoric al culturii, bibliolog, ziarist

Gabriela STANCIU PĂSĂRIN

Scriitoarea **Gabriela Stanciu Păsărin**, pe numele de fată Gabriela-Aura Stanciu, s-a născut la 18 decembrie în 1950 în București, ca unic copil al unei familii de intelectuali – mama din Brăila și tatăl din Buzău. Cursurile primare le face la Școala nr.172 din cartierul Bucureștii-Noi, apoi urmează cursurile Liceului nr.6 – secția de uman. În paralel, urmează și cursuri de artă plastică, pictură-sculptură, la Școala de Muzică și Arte plastice a sectorului 8. Citește literatura clasică și contemporană, ceea ce face ca de la vârsta de 15 ani să înceapă să scrie, în special proză. În 1967, la 17 ani devine membră a Cenaclului „George Călinescu” al Casei de Cultură „Modern Club” a Sectorului 8, unde continuă să scrie proză dar și versuri. Debutează în 1969, în Revista „Țara visurilor noastre” a Liceului nr.1 din Oradea (înființată la 1 dec. 1937), unde publică pe parcursul anilor 1969-1971. Cu înclinații umanistice, intenționează inițial să urmeze limba franceză sau Artele Plastice (sculptura), însă ajunge la concluzia că cea mai potrivită pentru structura ei interioară ar fi meseria de arhitect, care ar îmbina aspirațiile personale, artistice și imaginative. În 1971 este admisă la Facultatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București. Ca studentă, face parte timp de doi ani din Colectivul de redacție al Revistei studenților arhitecți, „Buletin A”, unde scrie diverse articole și reportaje. În 1973 obține Premiul I la Concursul de Reportaje, organizat de Asociația Studențească. După absolvirea Facultății de Arhitectură, își completează studiile urmând Cursul de Limbă Franceză la Universitatea Populară, obținând o diplomă de absolvire. Între 1973–1978 începe să scrie câteva romane care rămân neterminate, dar și versuri și proză scurtă. În 1978 i se publică una dintre aceste proze scurte în Suplimentul Social-Politic de Cultură și Artă „Orizontul” al ziarului „Cuvântul Nou” din Covasna.

În 1980 se căsătorește cu nepotul poetului Geo Dumitrescu și în acest context are ocazia de a avea lungi discuții literare cu acesta din urmă. Are un băiat, Matei Dumitrescu, actual sculptor și cadru didactic la Universitatea de Arhitectură și Urbanism.

În 1990 semnează grafica ziarului „BUNĂ ZIUA!”, al șaselea ziar independent apărut după evenimentele din 1989 și face parte din Colectivul de redacție, publicând în același ziar, o serie de articole sub numele Gabriela Dumitrescu și Gabriela Stanciu.

În 1991 se ocupă de grafica ziarului „DIVERTIS”, (editat de Geni Duță și Cristiana Angelescu), unde face parte din Colectivul de redacție și la care scrie diverse articole (sub numele Gabriela și Gabriela Dumitrescu).

În 1993 devine membru al Uniunii Arhitecților din Romania. Între 1999-2003 este cadru didactic universitar, la Colegiul de Arhitectură din cadrul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București. În 2001 devine membru fondator al Ordinului Arhitecților din Romania.

În 2003, înființează firma „Proprio dell’Arte (în asociere cu scriitoarea Geni Duță), cu profil de arhitectură și editare, firmă sub auspiciile căreia va apărea volumul bilingv „Poezii/Poemes” al scriitorului Gh. Duță Micloșanu, la care va semna grafica de copertă. În 2007 înființează „Biroul Individual de Arhitectură Gabriela-Aura Păsărin”.

Până în 2018, printre celelalte activități, scrie proză în particular, continuând narațiunea romanelor din tinerețe, rămase neterminate. În iunie 2018, la îndemnul prietenei sale, scriitoarea și editoarea Geni Duță începe, (în casa natală de la Malul cu Flori, a poetului Gh. Duță-Micloșanu) romanul „AM FOST SAU NU?” vol. 1, publicat în același an, la Editura Fast Editing (aparținând doamnei Geni Duță), sub numele de Gabriela Stanciu Păsărin. În 6 noiembrie are loc lansarea acestui prim volum, foarte bine primit de public și critică, cu recenzii ale scriitorilor Nicolae Scurtu, Ion C. Ștefan, Ion Pavel, Gh. Țiclete, Ovidiu Curea, Geo Călugăru, Nicolae Vasile. Acest moment reprezintă startul intrării în viața literară contemporană.

În noiembrie 2018, scrie reportajul „Veneția 2018 – Bienala de Arhitectură și nu numai”, ce apare în revista BIUAR a Uniunii Arhitecților din Romania. Tot acum, în nr. 45 al ziarului „FLACĂRA lui Adrian Păunescu”, apare prima cronică a romanului de debut, sub titlul „Un dicționar al iubirii, romanul „Am fost sau nu?” de Gabriela Stanciu Păsărin” sub semnătura ziaristului Ovidiu M. Curea.

Volume apărute la Editura Fast Editing:

- 2018 – romanul AM FOST SAU NU? (vol,1) – cu grafică de copertă personală;
- 2019 – romanul AM FOST SAU NU? (vol.2) – cu grafică de copertă personală;
- poezii: ELEGII DIN CAIETUL ALBASTRU – cu grafică interioară și de copertă personală;
- romanul NORA DIN SUFLET – cu grafică de copertă personală;
- romanul TEO, DORA și TEODORA (vol.1) – cu grafică copertă personală;
- povestea EA ERA O FLOARE – cu grafică interioară și copertă personală.

Grafică de copertă pentru unele volume apărute la Editura Fast Editing:

Silvia Budescu – Rime Târzii, **Paula Romanescu** – Și frunzele căzând se înălțau, **Ioan Rațiu** – Misiunea întâmplării, **Doina Tănase** – Les Dix Comendements Ou Le Grand Bavardage, **Nicolae Rotaru** – Bard rătăcitor, toate în anul 2019.

Participări la cinaclurile literare:

Octavian Goga și Clubul Scriitorilor (Centrul Cultural Mihai Eminescu); Arena Literară (Editura Betta); eLiteratura (Editura eLiteratura); Ileana Vulpescu; Literar Ing, Astralis (Editura cu același nume), Mircea Eliade (Societatea scriitorilor români); Destine (Clipse Albastre); Ion Rotaru (Clubul Seniorilor).

Colaborări la reviste:

Din anul 2019 colaborează și cu diverse reviste, unde publică poezie și proză: Arena Literară (ed. Betta), Astralis (ed. Astralis), Rotonda Valahă, Revista Română de versuri și proză (Soc. Scriitorilor Români), BIUAR (revista Uniunii Arhitecților).

Aprecieri la Concursuri literare:

Premiul 1 la Concursul de Reportaje al AS (1973);

Diplomă de merit la Concursul de proză „Nicolae Velea” (nov.2019);

Premiul 2 la secțiunea „Poezie” a Concursul Internațional ”Călătorie prin Toamnă în 91 de Zile” (dec.2019) – Asociația Cultural Științifică Pleiadis – Iași.

APRECIERI CRITICE:

- **Ana Dobre**, membru USR filiala critică face analiza celor 4 apariții: pentru romanul „Am fost sau nu?” (volumul 1 și 2) în rev. *Arena Literară* și *Pro Saeculum* (sub egida USR), pentru *Nora din Suflet*, în revistele *Rotonda valahă* (sub egida USR) și *Arena literară*; pentru *Teo Dora și Teodora și Ea era o Floare*, în revista *Caligraf* (sub egida USR);
- **Nicolae Georgescu**, membru USR, filiala critică: analiza romanului *Am fost sau nu?* (vol.1 și vol.2) în revista *Portal – Măiastra* (sub egida USR);
- **Ovidiu Curea**, membru UZPR: cronică la romanul *Am fost sau nu?*, apărută în revista *Flacăra lui Adrian Păunescu*;
- **Ion C. Ștefan**, membru USR, cronică la romanul *Am fost sau nu?*, apărută în revista *Arena Literară* și cronică la volumul de poezii *Elegii din Caietul albastru* în revista *Bogdania*; Cronică la romanul *Nora din Suflet*;
- **Lucian Gruia**, membru USR, cronică la romanul *Am fost sau nu?* în revista *Astralis*;
- **Geo Călugăru**, membru USR, cronică la romanul *Am fost sau nu?* și la romanul *Nora din Suflet*;
- **Geni Duță**, scriitoare, cronică la romanul *Am fost sau nu?*, în revista *Rotonda valahă*;
- **Nicolae Vasile**, scriitor, recenzie la romanul *Am fost sau nu?*;
- **Cleopatra Luca**, scriitoare, cronică la romanul *Am fost sau nu?*;
- **Ion Pavel**, membru UZPR, cronică la romanul *Am fost sau nu?*;
- **Gheorghe Țiclete**, scriitor, cronică la romanul *Am fost sau nu?* și *Nora din Suflet*.

Fragmente din cronici:

Ana DOBRE (membru USR filiala critică): – cronică la romanul **Am fost sau nu?**(vol.1și 2), din revista *Pro Saeculum*/sub egida USR (ian-martie 2019):

Volumul 1: „...Gabriela Stanciu Păsărin este preocupată, deopotrivă, de comportamentul Marei în relațiile cu ceilalți, dar și de tribulațiile sufletești, narațiunea alternând observația comportamentală cu analiza și investigația psihologică. Mara se dedublează fără a se disimula. E de o sinceritate sinucigașă a trăirii. Există un comportament pe care-l afișează în exterior pentru alții. Este această masca în spatele căreia se protejează de priviri indiscrete, de toți cei care i-ar putea macula iubirea, pe care ea vrea să o păstreze doar pentru ea, în puritatea ei de cristal, neatinsă de bârfe, de colportările altora. Există, însă, și un comportament interior și interiorizat, în care Mara este ea însăși în fața propriei conștiințe, în nuditatea adevărului ei ca ființă, cu slăbiciuni, cu lumini și umbre. Este aceasta esența ei ca femeie în devenire, un Phoenix care arde pe altarul propriilor sentimente pentru a renaște și a-și acorda, astfel, șansa unei noi existențe. Destinul nu o copleșește pe Mara. Uneori, ea își impune o împietrire a ființei, a sentimentelor, a trăirilor pentru a putea accepta ideea

despărțirii de Tudor. Fire rațională, totuși, cu toată iraționalitatea unor manifestări, ea reușește o performanță sufletească: aceea de a-și păstra iubirea aceasta doar pentru ea și aceea de a-și oferi șansa unei deveniri, a unei accederi.”

Volumul 2: „...În cel de-al doilea volum al romanului *Am fost sau nu?*, ...accentul se deplasează de la tema căutării identității din primul volum la cea existențialistă, a clarificării relației eului cu lumea, cu sine, cu ceilalți. Formula narativă rămâne aceeași, discursul epic adunând în matca literarității partea de *histoire*, de poveste, ca succesiune de întâmplări și revelații prin care personajul se situează afară, în lume, și înăuntru, în sine, evoluând spre clarificarea unui sens, și partea de *discours*, în care perspectiva obiectivă se intersectează permanent cu cea subiectivă, prin tehnica jurnalului. Povestea Marei este pusă în lumini diferite pentru a lumina din exterior, cu detașarea impersonalizată a naratorului care simulează contemplativitatea rece și abstractă. În fond, viziunea este auctorială, întrucât autoarea se disimulează prin naratorul obiectiv ca și prin cel subiectiv, ca în lirica măștilor, asumându-și identitatea ficțională a amândurora. Iluminările, prin nararea la persoana întâi în scriitura subiectivă, de tip diaristic, pentru a da iluzia consemnării simultane în timpul unic al trăirii, aduc nararea într-un timp afectiv resimțit ca real și ca unicul care contează, consemnat în nuditatea trăirii autentice, în cel mai pur stil gidian, pentru a face saltul spre timpul mărturisirii într-o scriitură obiectivată. Sentimentele, trăirile sunt într-o relație simbolică, anotimpurile fiind un fundal, dar și un rezonator. În această rotație a anotimpurilor urmărim și o rotație a trăirilor, sentimentele având intensitatea, patosul lor – echilibrat, rece sau exultant. Primăvara care explodează în freamăt de frunze și de găze o revitalizează pe Mara: „Am scăpat de iarnă definitiv. E soare, e cald. În jur, totul a explodat în verde și flori și, de mine, cea contorsionată parcă, am scăpat. Mă descopăr iar alta...” Mara își decupează spații personale, doar ale ei, dar nu rămâne mult în ele. Ea nu este o izolată, nu evoluează ca o marginalizată. Singurătatea pe care, uneori, o caută este singurătatea necesară clarificării de sine. ...Acest roman, cu cele două volume, a relevat și scriitura aventurii și aventura scriiturii. Gabriela Stanciu Păsărin poate continua propria aventură a scriiturii, provocându-se la investigarea altor teme, pentru a-și oferi șansa altor descoperiri.

– Cronică la romanul **Nora din Suflet**, din revista *Arena Literară*: „...Povestea Norei este și o provocare epică și eseistică pentru Gabriela Stanciu Păsărin. E, întâi de toate, provocarea de a schimba perspectiva narativă, interferând, uneori, alternând, alteori, obiectivitatea cu subiectivitatea. Relația sufletească, empatică dintre Nora și Ioana a rezistat timpului, ba chiar tragedia a accentuat-o. Ioana trăiește cu acest imperativ – de a-i externaliza povestea pentru ca viața ei să nu fi fost cu totul în zadar, pentru ca sensul să se reveleze dincolo de aparenta absență a sensului, într-un destin care-i generalizează tragedia, aducând-o în absurdul unei epoci blamate și transformând-o într-un simbol. Individual, viața Norei nu se prelungește, nici nu se justifică printr-un destin, exemplar sau nonexemplar, dar, prin raportare la viața femeilor, în acel context și ceas al istoriei, destinul ei capătă valoare de simbol, întrucât este exemplul care poate revela o tragedie care a marcat viața multor femei și, implicit, familii. În lumina acestui adevăr dureros, confesiunea autoarei în legătură cu personajul său capătă înțeles, implicând-o afectiv și empatic: „...pentru mine, Nora înseamnă «cea care ți-a rămas în suflet și pe care n-o poți uita», indiferent de clipa

sau ipostaza în care ai întâlnit-o". Motivația de a scrie vine din acest imperativ interior, afectiv și rațional, deopotrivă. Scriind o poveste care o întoarce în anii adolescenței, Gabriela Stanciu Păsărin se dezinteresează de atmosfera de epocă, de refacerea ei detaliată cu acribia unui istoric. Gabriela Stanciu Păsărin este interesată mai mult de refacerea atmosferei afective, proiectând valori care, astăzi, pot părea fanate – prietenia, solidaritatea, loialitatea, dezinteresul material, dorința de a-ți ajuta aproapele, iubirea. Ca experiență fundamentală a adolescenței, iubirea are frumusețe, puritate, inocență. Adolescenții Gabrielei Stanciu Păsărin nu cunosc vulgaritatea, au un anume rafinament al relațiilor. Persistă o încredere în om și în fondul lui sufleteș bun. De aceea, sfârșitul, cu moartea neașteptată a Norei, este surprinzător pentru cititor. În planul construcției epice, însă, finalul își evidențiază coerența prin aceea că se relevă faptul că aceasta a fost, de la început, miza autoarei: să spună o poveste de dragoste și să acuze istoria de imposibilitatea de a se înfăptui, de iraționalitatea unor decizii care au implicat tragic viața unui om. În acest fel, viața Norei se transformă într-un destin care revelează o tragedie românească. Nora din suflet a fost pentru Gabriela Stanciu Păsărin proba de foc pentru a-și dovedi sieși că este o prozatoare, că poate ieși din cadrul strâmt al experienței personale pentru a investiga și alte spații interioare și/sau exterioare. Următoarea probă va fi valorificarea fanteziei creatoare, după ce a experimentat și a stăpânit nararea obiectivă."

– Cronică la romanul **Teo, Dora și Teodora** – Revista Caligraf (dec.2019)/sub egida UR: „...În *Teo, Dora și Teodora*, cele două confesiuni creează un diptic punând în evidență o poveste de dragoste, asemănătoare, în linii mari, ca structură și semnificație, cu *Nuntă în cer* de Mircea Eliade. Doi bărbați, Vlad Nemescu și Silviu, rememorează și-și mărturisesc dragostea pentru aceeași femeie, Teodora Naum. ...La final, când cele două mărturisiri ale celor doi bărbați apar ca imagini în oglindă, o oglindă deformatoare sub presiunea subiectivului, simbolismul se clarifică prin decelarea esențialului de nonesențial. Ambele confesiuni par eseuri narativizate în care feminitatea este himera prin care cei doi aspiră să acceadă la iubire și, deci, la transcendere. Și Vlad, și Silviu par căutători ai iubirii, pe care o proiectează într-o imagine idealizată. Iubita și iubirea sunt diferențiate în trăirile intuitive ale celor doi. Femeia ar reprezenta accidentalul într-o relație sui generis între întâmplare și necesitate. Necesitatea aspirației rezidă în iubire, întâmplarea relevă iubirea prin ipostaze diferite ale aceleiași femei, ca reprezentare a feminității, reprezentare modelată de așteptările în ideal ale celor doi bărbați. Titlul însuși reverberează ca lumina refractată printr-o prismă, în multiplicitatea unor semnificații ce converg spre ideea fragmentarismului și a unității. ...Iar acest roman, *Teo, Dora și Teodora*, este mărturia Gabrielei Stanciu Păsărin. Atât timp cât omul nu se va scufunda total în mocirla profanului, oferindu-și șansa sacralității prin iubire, singura vecie dată nouă, lumea își păstrează coerența și valabilitatea. Trebuie să reînvățăm să iubim, să redescoperim dragostea. Miracolul ei menține în ființă frumusețea. Iar frumusețea va salva lumea...”

– Cronică la povestea **Ea era o Floare** – Revista Caligraf (dec.2019): „...Peste această poveste stă nu numai mantia singurătății, ci o tristețe copleșitoare, o suferință sfâșietoare, rezultat, probabil, al unei confruntări dramatice, urmate de un eșec existențial, poate, erotic. Floarea și Fulgul de zăpadă sunt simboluri asupra cărora

Gabriela Stanciu Păsărin transferă sugestiile omenescului. Fragilă, grațioasă și gracilă, sensibilă și fermecătoare, Floarea este o ipostază a feminității, surprinsă în cercul strâmt al unei singurătăți orgolioase asumate cu ireverența unei ființe care desfide lumea din care, mizantropic, se retrage, aspirând, paradoxal, la o reintegrare. Flugul de zăpadă ar fi o ipostază a masculinității incapabile să reziste intemperiilor, să dărâme ziduri, să depășească limite. Feminitatea pare titaniană, gata de acțiune; masculinitatea este retractilă, defensivă, fără apetitul acțiunii, asumându-și un oblomovism sui generis, preferând să se afunde într-o procrastinare perpetuă ce-l condamnă la dispariție, la topire. Celelalte simboluri desenează un cadru în care sensurile se relevă și se clarifică. Fereastra, simbol consacrat al deschiderii spre lume, al aspirației la comuniunea cu celălalt, este acum unul al limitei ce desparte lumi diferite: lumea Florii de cea a Fulgului de zăpadă. Cele două lumi se configurează în paradigma relației antitetice afară/înăuntru, sus/jos, lumea mea/lumea ta, incluzând principiul incompatibilității ca în Luceafărul lui Mihai Eminescu. Unele sensuri vin cu adieri din basmele lui Ch. Andersen, cu trimitere la Rățușca cea urâtă, sensuri relevabile în dialoguri sau în portretele celor doi, Floarea : „Ea era o Floare la o fereastră – o floare care nu înflorește decât o dată în viață, dar nimeni nu știa nici cât era de lungă viața ei, nici ce anume o făcea să înflorească” și Fulgul de zăpadă: „El era un Fulg de zăpadă, căzut într-o seară de iarnă la fereastra ei, fărâma din puritatea cerului”. Dialogul celor doi este un dialog al antinomiilor, al diferențialelor ireconciliabile în încercarea de a se armoniza, de a releva și de a se autorevela, cu izbucniri de înțelesuri ce tind să pătrundă și să descifreze misterul existenței, dublând realul de muzica semnificațiilor. Posibilitățile de exprimare literară ale autoarei sunt practic nelimitate, extinzându-se din arealul epicului în cel al liricului. Literatura nu este, deși afirmată mai târziu față de prima dragoste – arhitectura, un violon d'Ingres pentru Gabriela Stanciu Păsărin, ci parte constitutivă a personalității sale creatoare, conducând-o spre construcții care, în virtualitatea lor, au concretețea inefabilelor prin care realizează și propune o lume imaginară, lumea ei, ca univers compensatoriu.”

Nae GEORGESCU (membru USR filiala critică), la romanul **Am fost sau nu?** – din revista Portal – Măiastra nr.5 (sub egida USR): „...Gabriela Stanciu Păsărin este, însă, foarte concentrată pe psihologia personajelor sale, iar dilema în care o construiește pe Mara are o miză mare: am fost sau nu este un pariu cu uitarea, cu nimicul, înseamnă am fost ceva în viață sau n-am fost nimic, am rămas doar o învinsă, o eșuată. Or, Mara este o învinsă victorioasă, ca să zic așa: lucrurile s-au petrecut, cu ea, după cum presimțea că se vor întâmpla, viața ei e ca un proiect de cercetare unde erorile, eșecurile, sunt necesare pentru a verifica linia roșie, continuitatea. Iar în viața de dincolo de sentimente are numai satisfacții... Pare, în fond, a nici nu ști ce înseamnă ratarea. Autoarea construiește un personaj feminin puternic, pare a avea un program de a reabilita femeia în literatură, de aceea și numele acesta semnificativ simbolic, Mara. Și mai reușește ceva: reabilitează intelectualul din perioada prerevoluționară. Personajele sale sunt, toate, inteligente, cultivate, creative, dornice de viață, ironice în gesturi și vorbire, nu le interesează politica sub nicio formă a ei (abia dacă la sindicat mai ridică unele glasul) – și, în același timp, conștiente că ele fac lumea, casele oamenilor, orașele, fabricile. Totul e de proiectat, mintea lor stă numai în planșete și tratate de arhitectură, văd lumea ca structură ce-și caută utilul și frumosul. Poate și aici, în faptul că nu trece cu

narațiunea sa nici măcar în anii 80 ai secolului trecut, să stea acest dilematic sentiment (îi zic sentiment, deși e prea rațional) că fac epoca, o „edifică”, inconștiență de implicațiile ideologice, absorbiți de forme și de scheme, chiar destinul lor fiind ca o schemă pe care vor să și-o cunoască... Nici Bietul Ioanide, personajul lui G. Călinescu, nu-și face idei sau idealuri politice: el știe că lumea are nevoie de arhitecți și pentru pușcării, și pentru fântâni, și pentru catedrale și trece prin lume ca-n Dante, cu deviza „guarda e passa”, găsindu-și libertatea în creație, și frumosul în frumusețea lumii. ...Orice grup, mai ales când tinde a deveni o castă, are ideologia lui implicită și explicită – iar arhitecții, mai ales – încât curentele ideocratice trec prin el fără a face prea mult vânt... De aceea, cred, aceste „pături” favorizate de destinul profesiei nu pot fi luate ca etalon al implicării, supunerii ori revoltei: ei nu trăiesc în timpul lor social-istoric, în „regim”, nu „văd idei” – mai degrabă „mănâncă idei”. În acest sens, al implicării, poți spune despre Ioanide „bietul de el”. Pentru că... nici nu știe ce înseamnă ratarea, ca personajul romanului din fața mea. Dar nepoții lui arhitecți, personajele de azi ale romanului d-nei Gabriela Stanciu Păsărin? E greu de judecat, dificil de analizat. De aceea cred că autoarea deschide o dezbatere cu această carte: ce facem cu „păturile” (categoriile, mai degrabă) protejate ale societății, cum le integrăm în literatură, cum le înțelegem ca „intelectuali”? Formula călinesciană a „bildungsromanului” este mai avantajoasă; ca să fie mai credibilă, autoarea de astăzi ar trebui să abordeze romanul-frescă, să descrie lume și iar lume, medii și iar medii, să nu-i scape nimic din ce e în jurul arhitecților. Iar autoarea are putere, are talent, are chiar chemare către împrejurimile personajelor sale principale. Inițiată oarecum deplin în arta scrisului, iscoditoare cu neliniște a sufletelor, dacă și-ar reprima această dorință de a face oameni de rând din abstracțiuni (eroi, savanți, sfinți, etc.) și-ar organiza scrisul în ogoare bine lucrate, cu rod bogat și atrăgător, în mireasma căruia pământul s-ar regăsi în visarea lui – iar cerul... în aerianul infinit al ideilor sale. O mențiune specială pentru tehnica narativă: combină jurnalul zilnic al eroinei cu intervențiile povestitorului într-un mod neașteptat de simplu, trecând pe nesimțite dintr-un registru într-altul. În fine, o carte care, rescrisă cu personaje din alte zone ocupaționale, ar fi mai puternică – având, adică, și așa, cantonată într-o castă, o putere de atracție a ochiului și a gândului oarecum ieșite din comun.”

Extrase din operă:

Fragment din romanul **Am fost sau nu? (vol. 1):**

„...Marți 24 octombrie 1972 – În toate aceste zile, în care nu ne-am mai întâlnit decât întâmplător pe holurile școlii, arătam amândoi ca niște oameni bolnavi, deși ne purtam printre ceilalți, cât se putea de normal. Am constatat că din ziua aceea la bufet, ultima, n-am mai fost în stare să-mi mai storc nici o lacrimă, deși simt că-mi explodează sufletul și am o nevoie imperioasă să plâng. E ca și când, atunci când mi-a spus să nu plâng, Tudor mi-ar fi închis robinetul lacrimilor. Sunt împietrită. Astăzi, a venit la mine în atelier, cu aerul lui rece și indiferent, ca să-mi aducă aminte că eram invitați la Marina și Răzvan, niște prieteni comuni care stau la două blocuri de el. Invitația fusese făcută cu o săptămână în urmă. Era ocazia cu care, puteam să exersez intrarea în linia „normalității”, lângă Tudor ca, coleg. Ne-am întâlnit în fața blocului. Arăta foarte bine, dar și eu, căci suferința interioară îmi crea o anume aură care mă făcea să arăt mai bine ca de obicei. De altfel și Marina și Răzvan ne-au lăudat pe rând, dar și împreună, minunându-se ce pereche potrivită suntem. Am râs, am

glumit, am băut, i-am lăsat să se bucure de iluzia că mai suntem încă o pereche. La întoarcere, am urcat la Tudor să bem cafeaua pe care n-o băusem la ei, și mai ales, ca un test pentru noua noastră relație colegială. În momentul în care m-a ajutat să-mi scot pardesiul și ne-am atins, totul, absolut totul a dispărut și n-a rămas decât iubirea noastră pe care tocmai încercam să o ucidem, izbucnind mai puternică decât o știam, mai aprigă, mai arzătoare. Ne-am mistuit, unul pe altul, cu disperarea condamnaților la moarte! Era târziu și nu ne puteam nici mișca, nici vorbi, nici gândi. Am stat așa un timp, nemișcați, într-o liniște apăsătoare în care parcă așteptam să murim, să dispărem așa, sau să ne salveze cineva. ...”

În principiu lucrurile între Mara și Tudor, erau clare. Rațional, hotărâseră de comun acord să-și încheie acea relație fără viitor, dar să-și salveze de platitudine ucigătoare a vieții, acea legătură specială, care însemna iubirea lor. În realitate, era foarte greu ca acest lucru să se întâmple așa cum îl imaginaseră, căci sentimentele nu se pot supune rațiunii decât înăbușindu-le. La acest lucru nu se gândiseră încă, motiv pentru care, orice apropiere îi copleșea, făcându-i să sufere. Ultima lor întâlnire fusese atât de devastatoare încât aproape îi speriasse. Nevoia unuia de celălalt, crescuse parcă proporțional cu încercarea lor rațională de a o anihila. Câteva zile nu se mai văzuseră, dar era greu să nu se întâlnească pe holurile facultății și atunci, se străduia fiecare, să păstreze acea aparență de normalitate, de colegialitate, însă privirile îi trădau. Era un chin. Pe patru noiembrie se împlinea un an de la primul lor sărut, care declanșase tot ce-a urmat. Un an de iubire. Deși știa că nu trebuie să se întâmple așa, în adâncul sufletului, Mara aștepta un semn de la Tudor. Se întâmplă cu totul altfel decât în așteptările ei. Ca și când ar fi fost premeditat totul, Tudor îi apărură în față, de mână cu Vera, care era, cât putea ea de radioasă. Da, era un semn, unul dur. Luată pe neașteptate, Mara se agăță de privirea lui Tudor care, parcă vroia să-i spună, „Să nu plângi!”. În ultima clipă, încropi la repezeală un zâmbet, răspunzându-i la salut, și dând colțul, intră repede într-un atelier gol, unde începu să zbiere pe tăcute, ca un animal rănit, fără glas. Și nu putea plânge! Nu mai putea! Tudor o făcuse special, nu ca să o incite ci ca s-o stingă, s-o oblige să-și înăbușe acel sentiment chinuitor. El era deja obișnuit să-și înăbușe sufletul. În cele din urmă, Mara înțelese mesajul și hotărî că exact asta trebuia să facă. Instinctiv, ajunse la concluzia că dintr-o iubire, nu te poate salva decât o alta. ...”

Fragment din romanul **Am fost sau nu? (vol. 2):**

„ ...Tudor cu mâna sprijinită pe spătarul canapelei, îi mângâia părul încet, ascultând-o, iar Mara îl lăsa în voia lui, vorbind mai departe. La un moment dat, fără nici o legătură cu ce-i spunea, îl auzi întrebând-o: „Spuneai că l-ai iubit pe Emil. Chiar l-ai iubit?” Tăcuse o clipă, surprinsă de întrebare, apoi continuă, încercând să-și lămurească și ei înseși, de ce la început îl iubise totuși pe Emil. „Da, într-un fel, la început. De fapt, am iubit în el pe cel care mi-aș fi dorit eu să fie sub imaginea lui. Din păcate, sub acea imagine mi-am dat seama cu timpul că nu era nimic din ceea ce căutam. Doar îmi imaginasem.” Tudor încetase să-i mai mângâie părul și devenise și mai posomorât decât când venise. „Așa ești tu Mara! Trăiești într-o lume a ta, în care îi fardezi pe cei din jurul tău după cum îți dorești tu, nevrând pur și simplu să vezi, grămada de defecte pe care le au. La fel ai făcut și cu mine.” Mara sărise în picioare. Era ocazia cu care îi putea spune și lui despre tot ce gândise toată ziua, despre ce simțea, despre tot ce tocmai înțelese. „Nu! Cu tine nu am făcut așa! Dimpotrivă,

te-am iubit cum erai, cu defecte cu tot! Chiar aş putea spune că ți-am iubit mai mult defectele decât calitățile, deși m-au făcut să sufăr tot timpul. Iubirea mea pentru tine, îți pot spune acum, a fost și este, altceva! Vine mult mai de departe în mine, este mult mai profundă, nu o pot compara cu celelalte, dar nici nu o pot explica. Nu a depins niciodată de nimic, ea a existat pur și simplu, indiferent de ce aş fi dorit sau ce n-aş fi dorit eu. Exact la asta m-am gândit azi toată ziua, înainte de a mă suna tu. Nu știu de ce tocmai azi! Și toată ziua, gândindu-mă, mi-am dorit să te am lângă mine. Și ai sunat, ești aici! Chiar și această legătură mentală dintre noi, spune mai mult decât orice. Modul în care ne presimțim, și în care am comunicat întotdeauna fără prea multe cuvinte, faptul că ne purtăm de fiecare dată ca și când n-ar fi existat atâtea întâmplări și atâta timp așezat între noi, nu ți se pare ciudat? Mi-ai spus de fiecare dată când treceam pe la tine, sau când te sunam, sau când ne întâlneam întâmplător, că tocmai te gândeai la mine. Nu știu dacă mințeau sau nu, când îmi spuneai asta, tu știi! Dar lucrul ăsta mi se întâmpla și mie când veneai, sau sunai, sau ne întâlneam. În ceea ce mă privește, pentru mine e deja clar că ceea ce a fost și este între noi, este mai presus de noi și va rămâne așa pentru totdeauna, deasupra timpului, distanței, întâmplărilor și cred că și dincolo de moarte. Așa simt!” Tudor se ridicase și el brusc, vizibil răvășit de această neașteptată declarație a Marei, realizând că lucrurile erau exact așa cum spunea ea, așa le simțea și el, dar nu se gândise niciodată să le dea vreo explicație. „Nu Mara, nu te-am mințit! Așa a fost!” Își aruncă geanta pe umăr, luă de pe măsută notița cu adresa avocatului și văzând lângă ea, frunza ruginie pe care Mara o culesese dimineată din balcon, o prinse între degete răsucind-o. O privi cu atenție mai de aproape, apoi își aținti privirea direct în ochii Marei, până în suflet. Era o privire nostalgică, și ușor tristă, încărcată de un amalgam de trăiri, cu care numai Tudor știa să privească așa. „Să o păstrezi. E foarte frumoasă!” Lăsă frunza înapoi pe masă și se întoarse pornind către ușă, iar Mara îl urmă. Înainte de-a ieși, se mai întoarse o dată și privind-o la fel de greu, îi spuse „Mulțumesc Mara, pentru avocat și pentru tot!” Știa că Tudor a vrut să-i spună cu asta, mult mai multe decât atât, legat mai ales de ceea ce îi mărturisise ea în final. Și plecă, în stilul lui personal, brusc și fără explicații. Habar n-avea cât va mai trece până aveau să se vadă din nou. Dar nu era o noutate și oricum, nu mai avea nici un fel de importanță. Chiar dacă s-ar fi văzut a doua zi sau peste douăzeci de ani, ar fi fost același lucru. Acum, știau amândoi asta. După ce închise ușa în urma lui, se sprijini cu spatele de ea, istovită dar împăcată cu toate. Deci Tudor se hotărâse să divorțeze de Vera care-i ținuse viața în lesă atâția ani, iar ei, sufletul în șah permanent. Cum ar fi fost viața lor dacă Tudor s i-ar fi smuls lesa Verei, în ziua aceea de 18 octombrie, cu cinci ani în urmă, când îi ceruse s-o facă? Iubirea lor atât de specială, ce-ar fi devenit? Ar mai fi ajuns în această etapă de împlinire spirituală definitivă în care, nici nu mai era nevoie să fie fizic împreună? Oare nu se întâmplase totul, exact așa cum trebuia să se întâmple? ...”

Fragment din romanul **Nora din Suflet:**

„... Nora apăru într-o după-amiază la mine, așa cum n-o mai văzusem niciodată. Mereu și mereu mă surprindea cu chipul ei pe care fiecare trăire își desena altfel amprenta. Era ușor bronzată, atât cât tenul ei creol să capete o culoare sidefie care îi scotea în evidență trăsăturile conturate și mai ales privirea aceea de zile mari, voalată printre genele lungi, în care câteodată, apăreau niște luminițe care o făceau să-ți intre direct în suflet și în memorie, pentru totdeauna. Nora avea un „ceva” care venea de

nu știu unde, care îi dădea o frumusețe pe care n-o puteai băga într-un tipar. Așa mi s-a părut când a intrat în curte sub acel soare spre asfințit. Parcă înflorise pur și simplu. Era luminoasă. M-a îmbrățișat zâmbindu-mi ghiduș, așezându-se lângă mine la masa de sub vie și privindu-mă câteva secunde până în adâncul sufletului, așa cum numai ea putea, mi-a dat vestea:

– Ioana, voi avea un copil!

O priveam ca în transă, șocată, bucuroasă și speriată în același timp fără să fiu în stare să articulez pe moment nici un cuvânt. Cum stătea acolo zâmbindu-mi cald, sub via ruginie care tocmai își scutura câteva frunzulițe în părul ei și mai arămiu în acel soare de miere care-i lumina chipul, îmi părea un tablou pe care mi l-aș fi dorit al meu, pentru vecie. Așa am simțit atunci, fără să-mi explic de ce. Cu râsul ei vesel, pe care nu i-l mai auzisem demult, mă trezi la realitate.

– Ce-ai rămas așa? Da, la primăvară, voi avea un copil! Este Iubirea mea care n-a vrut să moară atât de nedrept, n-a vrut să se lase ucisă ci a vrut să iasă la iveală ca s-o vadă toată lumea! Și sunt fericită pentru asta! Iar Horia nu va ști niciodată că iubirea noastră trăiește! Pentru că nu merită. ...”

Fragment din romanul **Teo, Dora și Teodora:**

„ ... La un moment dat, glasul șoptit a lui Teo, pluti prin liniștea care se așternuse.

– Ai făcut vreodată baie în mare, noaptea? Cred că este o senzație indescriptibilă...

Mă uimea iar. Teo era mereu imprevizibilă, în tot ce făcea.

– Da, am făcut de câteva ori.

– Singur?

– Da, singur. Aici la Tuzla n-am venit decât singur. Și era adevărat, chiar dacă după cum mă privea de iscoditor, știam că nu mă crede. Idila cu Silvia nu începuse la Tuzla ci în București, nu mințeam. Continuă nonșalant:

– N-ai vrea să mergem pe plajă? Sub luna asta plină, cred că acum, totul este mirific acolo.

Era lună plină, exact ca în prima noastră noapte. Ne-am dus. Pe plaja pustie luna părea imensă, făcând ca marea să pară de argint și plaja ca un țărm de pe altă planetă. Era într-adevăr magic acel tablou în care tocmai pășeam împreună. Eram doar noi doi, rupți de orice realitate. Teo se dezbrăcase de tot ce avea pe ea, rămânând complet goală ca o silfidă în lumina lunii și luându-mă de mână, mă trase ușor spre ea, mângâindu-mă și dezbrăcându-mă în același timp și pe mine. Continuă apoi să mă tragă după ea în apă. Mă simțeam ca și atunci în seara în care mă făcuse al ei, incapabil să mă opun sau să fac altceva decât ce voia ea. Eram amândoi în apă, goi, îmbrățișați sărutându-ne și iubindu-ne, mângâiați și ocrotiți de marea care parcă împărțea acea iubire cu noi. Totul era magic, straniu și total. Alunecam unul în brațele celuilalt plutind și la propriu și la figurat în apa calduță, pierzându-ne unul în altul, ca vrăjiți, parcă nedorind să ne mai întoarcem vreodată la mal. O țineam în brațe privindu-i ochii voalați și gura senzuală întredeschisă, prin care parcă sufletul ei voia să iasă și să se îmbrățișeze definitiv cu al meu. Era de o frumusețe stranie. Parcă nu pe Teo a mea o țineam în brațe ci o plăsmuire a mării, care mă învăluia, mă amețea și mă înspăimânta totodată. Nu știu cât ne-am iubit acolo în mijlocul mării dar am ajuns acasă ca niște zombi, prăbușindu-ne unul în brațele celuilalt fără cuvinte, adormind

nemișcați. Dimineață, trezindu-mă cu ea în brațe am iubit-o iar și iar, cu disperarea presimțirii că era pentru ultima dată în brațele mele...”

Fragment din povestea **Ea era o Floare:**

„ ...– Dar tu, cine ești? Nu te-am mai văzut niciodată la fereastra mea. Aici sunt întotdeauna singură...”

Cum stătea așa firavă și mirată, Fulgului i se păru foarte frumoasă Floarea. Simțea că fără voia lui, strălucește mai tare ca deobicei. Tăcu puțin ca să-și găsească cuvintele. Cu o Floare, nu poți vorbi oricum.

– Sunt un Fulg de zăpadă, un fel de floare ca și tine. Cresc în cer și înfloresc spre pământ. Tu crești în pământ și înflorești spre cer, nu-i așa? Floarea îl privi cu luare aminte și îi răspunse atât de încet, încât Fulgul abia o auzi.

– Așa e, numai că eu n-am înflorit niciodată... Tăcu.

– Și pentru asta ești atât e tristă?

– Nu, nu pentru asta, sau mai bine zis, nu numai pentru asta...

– Atunci de ce? Dacă ești o floare, o să înflorești într-o zi. Nu e un motiv să fii tristă, spuse Fulgul. Dar Floarea se întristă și mai tare.

– La fel spun și florile din grădină: „dacă ești floare, înflorești, dar dacă nu, ești o buruiană.” Ele înfloresc toată vara.

Fulgul râse pentru că nu credea ce spuneau florile din grădină. Știa el că printre flori, erau și multe buruieni care înfloreau.

– N-au dreptate florile. Să nu le mai bagi în seamă. Cu siguranță tu ești o floare rară care va înflori mai frumos decât oricare alta, altfel n-ai sta la fereastră. Floarea îl privi o clipă dusă pe gânduri apoi, aplecându-și frunzele, spuse iarăși șoptit:

– Poate, dar ce folos? Sunt atât de singură la fereastra mea... Asta mă întristează peste poate...”

Versuri din volumul **Elegii din Caietul albastru:**

Atunci

Într-o zi,/îmi voi lăsa/trupul odihnindu-se/pământului – leagăn,/pornind nevăzută în patru zări./Voi fi atunci,/pe malul mării în asfințituri/și-n foșnetul frunzelor de tei bătrân,/în cântecul trist/ și-n dansul nebun/ și-n jocul copilului ce-ți iese în drum,/ voi fi/ în atingerea mâinilor dragi mângâind/și-n sufletul aceluia care,/ cel mai mult m-a iubit.

Invitație la dans

Da, Domnișoara dansează/de atunci,/încă mai dansează,/după ritmul fiecărei zile./ Iat-o, tocmai sfârșind un reverance./Face o piruetă lungă/peste gravitatea unor zile negre,/un salt grațios/peste câțiva ani zbuciumați,/improvizează/ pe o perioadă incertă/ un pas la dreapta,/altul la stânga,/apoi, intuind un moment mirific,/se ridică într-un zbor înalt/după care,/eschivând o cădere nefericită,/ încheie cu un gest straniu, final!

Profil realizat de **Eugenia DUȚĂ**, scriitor, editor.

Emil STĂNESCU

S-a născut pe data de 25 noiembrie 1954 în localitatea Brezoarele, județul Dâmbovița. Studii primare și gimnaziale în comuna natală, apoi cele liceale în București (1974). Urmează Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” din București (1982).

Activitate:

A lucrat ca arhitect la Alba-Iulia (1982-1985) și Târgoviște (1985-1989). Din 1990 își deschide propriul birou de arhitectură, realizând proiecte interesante ce au contribuit la îmbogățirea zestrei urbanistice a orașului Târgoviște.

Activitate literară:

Are preocupări literare încă de pe băncile liceului, când a înființat și condus cenaclul literar ce purta numele lui Mircea Dinescu, iar ca student frecventează cenacluri literare bucureștene. Debut publicistic cu poezie la „Luceafărul” (1986), unde poetul Ion Gheorghe îi remarcă poeziile: „O, voi care aduceți” și „Primele amprente”. În anul 2000 este premiat pentru poezie la Festivalul Național „Moștenirea Văcăreștilor” de la Târgoviște. Colaborează la „Luceafărul”, „Litere”, „Viața Basarabiei”, „Impact literar-artistic”, „Climate literare” și în emisiuni literare la Radio România Cultural (2002-2010). Redactor asociat al revistelor „Litere” și „Climate literare”. Debut editorial cu volumul de poezie „Manole spre Ida și alte poeme” (2001), urmat de „Fructele izolării” (2002) și romanul „Cameleonul” (2004). Acumulând prin lecturi diverse încă din timpul studenției, ține un jurnal intim „Strada Edgar Quinet și eu sau Între Litere și Arhitectură” (2005), apropiat ca stil de cel al lui Radu Petrescu. Publică și sub pseudonimele Mihai Samson Petrescu, Felix Iancu Brezoianu. Se remarcă volumele „Nocturne/diurne sau Platoșele suprapuse/ mica poveste a verbelor (2006)”, „Liberus/Centurionul” (2008), „Liberus nocturnus”, poem dramatic (2010), romanul „Sub soarele sudului” (2011) și „Portretul arhitectului echilibrist pe o sârmă roșie ghimpată sau Visul cel frumos și orașele de aer”, pagini de jurnal, 1986 (2011), precum și antologia „Primejdutele ființe sau Cartea cu zei, cu genii și eroi, cu critici și morminte, dintr-un război proteic în limbaj” (2013). Este membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005), al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România (2009), al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2009) și al Uniunii Scriitorilor din România (2014).

Scieri:

- *Manole spre Ida și alte poeme*, Editura Bibliotheca, Târgoviște 2001;
- *Fructele izolării*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2002;
- *Cameleonul*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2004;
- *Strada Edgar Quinet și eu sau Între Litere și Arhitectura*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005;
- *Nocturne/ diurne sau Platosele suprapuse/ mica poveste a verbelor* (coautor cu Mihai Samson Petrescu), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006;
- *Liberus / Centurionul*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- *Liberus nocturnus*, poem dramatic, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2010, (coauthor cu Mihai Samson Petrescu);
- *Sub soarele sudului*, Ed. Dacia XXI, Cluj-Napoca, 2011;
- *Portretul arhitectului echilibrat pe o sârmă roșie ghimpată sau Visul cel frumos și orașele de aer*, (publicat sub pseudonimul Felix Iancu Brezoianu), Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011;
- *Primejduitele ființe*, Colecția Opera Omnia, Iași, Editura Tipo Moldova, 2013;
- *Carmina Magna. Cinci poeme românești*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018.

Antologii:

- *Caielele Litere. În căutarea unui topos liric*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006, Antologie de poezie a Societății Scriitorilor Târgovișteni, p. 136-143;
- *Moment poetic 34*, Editura Cartier, Chișinău, 2007;
- *Viața Basarabiei*, Anul 6, nr.2-3 (18-19) 2007;
- *Caielele Litere. 30 de prozatori*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007, Antologie de proză a Societății Scriitorilor Târgovișteni, p. 204-217;
- *Târgoviște-India. Antologie poetică / Poetical Anthology*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.

Referințe:

Victor Petrescu. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni 1900-2004*, Ed. Bibliotheca; Henri Zalis. *O istorie condensată a literaturii române. 1800-2000*, vol. II, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2006; Florentin Popescu, *Eu v-am citit pe toți*, vol. II, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2009; Liviu Grăsoiu, *Poeți și poezie*, Ed. Bibliotheca, 2011; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. a II-a, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2012.

Ion Gheorghe. *Poșta redacției*. În „Luceafărul”, 30 aug. 1986, p. 7; Milescu, Victoria. *Emil Stănescu. Manole spre Ida și alte poeme*. În „Universul cărții”, mar. 2001, p. 5; Iordache, Daniela. *Coșmar și apoteoză: „Manole spre Ida”*. În „Litere”, nr. 3(12), mar. 2001, p. 7; Victoria Milescu. *Emil Stănescu Manole spre Ida și alte poeme*, în „Universul cărții”, „Anul XI nr.3 (123), martie, 2001, pag.5; Bărbulescu, Simon. *O altfel de tehnică*. În „Luceafărul”, 23 mai 2001, p. 16; Vlad, Mihail I. *Un poet pe săptămână: Emil Stănescu: „Fructele izolării” [versuri]*. În „Jurnal de Dâmbovița”, 13 ian. 2003, p. 23; Dună, Raluca. *Emil Stănescu. Fructele izolării*. În „Luceafărul”, 5 feb. 2003, p. 6; Sterom, Victor. *Deschidere și inovație*. În „Foaie pentru minte, inimă și literatură”, 26 mar. 2003, p. 5; Bărbulescu, Simion. *Opera poetică-expresie a unor trăiri de excepție*. În „Axioma”, dec.003, p. 10; Grăsoiu, Liviu. *Galaxia cărților*. În

„Luceafărul”, 5 mai 2004, p. 6; Herescu, Ada. *Emil Stănescu. Fructele izolării*. în „Universul cărții”, nr. 3-4, 2004, p. 7; Bărbulescu, Simion. *Emil Stănescu – „Cameleonul”*. în „Revista nouă”, nr. 3, iun 2004, p. 17-18; Grăsoiu, Liviu. *Un jurnal atipic (galaxia cărților)*, în „Luceafărul”, nr. 36/12 oct. 2005; Grăsoiu, Liviu. *Prima pagină sau Între 60 și 65*, Ed. E 9 Noua, 2007, pag. 212-214; Grăsoiu, Liviu. *Dominând incertitudinile, confirmând aprecierile*, în „Ex Ponto”, nr. 2, 2009, pag. 159-160; Simion Bărbulescu. *O altfel de tehnică*, în „Luceafărul”, nr. 20(512), mai 2001; *L-am întâlnit pe Marele Necunoscut! și O carte despre sensul existențial al ființei*, în volumul *Profiluri, eseuri, comentarii*, 2005, Scrisul prahovean-Cerasu, pag. 107-110 și 316-317; *Opera poetică – expresie a unor trăiri de excepție*, în „Axioma”, Anul IV, nr.12(45), decembrie 2003; *Ut architectura poesis...*, în „Litere”, Anul VI, nr. 10(67), oct. 2005; 5. Barbu Cioculescu. *Orfeu la două harfe*, în „Litere”, octombrie 2006, anul VII, nr.10(79), pag. 8-9; *Emil Stănescu: Liberus/Centurionul*, în „Litere”, anul X, nr.4(109), pag.8-9; 6. Henri Zalis. „Să ne bucurăm de roadele poeziei...”, în Litere, Anul VII, Nr.8 (77), aug.2006, pag.12-13 și nr.10(79), oct. 2006, pag.12-13; Litere, 2(131) febr. și 3(132) mart. 2011; *Reveniri la „Liberus Nocturnus”*, în „Litere”, Anul XII, Nr. 1 (130), 2011, pag. 20-21; *De la nuanță la tensiunea unificatoare (I)*, în „Litere”, Anul XI, Nr. 11-12 (128-129), 2010, pag. 22-23 și 31; *Prin toate fibrele romanesc autobiografice (1) și (2)*, în „Litere”, aprilie, mai 2012, anul XIII, nr. 4(145), nr. 5(146) 8. George Anca. „Poezia atomica” sau abacul și mormanul – Idem, pag.14; 9. George Toma Veseliu, *Manole spre Ida înainte de toate*, în „Impact cultural”, Anul XI, 2011, nr.377,378,379. 10. Ion Gheorghe. *Stănescu Emil: O, voi care aduceți*, în „Luceafărul”, nr. 35, august 1986, la poșta redacției; 11. Tudor Cristea. *În căutarea poeticului în volumul De la clasici la contemporani; Între experiment și mistificație*, în „Litere”, octombrie 2006, anul VII, nr.10(79), pag.10-11. 12. Gheorghe Bârlea. *De la lumina soarelui la lumina cuvântului*, Climate literare, 2012.

Opinii:

Poemul „Manole spre Ida și întoarcerea lui în Patrii” se naște din nevoia de a-și răspunde propriilor întrebări, privind rațiunea de a fi a artistului, a artei în general (incluzând, pe lângă poezie și pictura sau arhitectura), ca strigăt al evadării spre tărâmurile doar visate: „Vâslind spre Creta, în muntele Ida/Să-nalțe ce-n Patrii un Domn blestemat nu vroise, nou trup/Manole pe navă ajunse în Mare”. În „Chemarea unuia către celălalt”, se dorește a fi „... zăgazul, / Poarta ce-oprește/Să treacă prin lume/Ce-i crud și diform/Sunt pavăza bună, Poetul!”. În aceeași manieră noul ciclu de poezii, „Fructele izolării”, reacție la dezechilibrele unei societăți considerată în derivă, incapabilă să dea existenței sensurile pe care le dorește arta, încearcă răspunsuri, precum și soluții de a ieși din impas. În romanul „Cameleonul” își pune întrebări: „Care este sensul acestei lumi?”, „De ce nu găsim răspuns la această atât de simplă întrebare?”, concluzionând că fiecare ar trebui „să întrevădem o clipă doar în întreaga noastră viață în care să intuim un fel de răspuns de dincolo”, reușind „să o consolidăm cu propriile noastre noi certitudini”.

(Victor Petrescu)

Inalterabil rămâne visul, în atotputernica-i dăruire: „scânteiază o clipă-n memorie/ vâlvătaia/ ca niște aripi poleite/ spre cer/ silueta cetății cu turnuri/ aidoma catargelor/ scrijelind cerurile:/ lumea visului meu.” Cum sună astăzi, într-o lume

globalizată, cu rădăcinile în văzduh, o asemenea declarație de fidelitate, dacă mai suscită credibilitate sau pare de domeniul slobodei halucinații, iată întrebarea. Ea nu-l tulbură pe mesager: „să redeștept, asta mi-e voia, / inimile adormite ale românității, / care și-au uitat tezaurul/ și picotesc/ amortit în somn sinucigaș!/ căci eu/ sunt/ atât:/ act pur al ființei, / cel destinat să ridice corpul Poeticului, / al latinității străvechi, / în conștiințe...” Acestor nobile elanuri, cu franchețe exprimate, în limpedea lor nuditate, le corespunde acea artă de la care se revendică imul liric matur? La judecata din urmă a esteticului? Un poem de salvagardare a valorilor vieții, pe o linie nu prea îndepărtată de Walt Whitmann, de Pablo Neruda și de alți pionieri americani ai jubilației existențiale ce se susține prin vigoare, ingenuitate, viziune solară, ton înalt, capacitate vizionară. În bună parte Emil Stănescu dispune de aceste daruri și unde acestea l-ar trăda știe să inducă jocul, element de suveranitate a esteticului.

(Barbu Cioculescu)

Un obsedat de absolut, un căutător constant în a parcurge experiențe inedite, dorite cu ardoare, „Inundat de lumină”, năzuind spre „Martorul Unu” cu patetism și neostoită sete de înălțare, reușește cu o forță uluitoare încă o spovedanie în cadențe grave și tulburătoare. Avem de a face cu „un jurnal pentru corpul pierdut și Lumină”, cu foaia de febră a unui suflet larg deschis. Citit și recitit, volumul „Fructele izolării” cred că va rămâne printre acelea la care se va reveni cu admirație și curiozitate.

(Liviu Grăsoiu)

Pe Emil Stănescu îl recomand cu toată convingerea ca distins poet, romancier, eseist, ziarist, vădind o inspirație supravegheată de un intelect acut, un idealism ce se confruntă cu realitățile epocii, analizate ori transfigurate liric.

(Gheorghe Grigurcu)

Așadar, suntem în fața unui roman constelat ale cărei funcțiuni majore vin din aluviuni ale memoriei. Între copertile cărții autorul pune mai puțin preț pe epicul pur, răscolitor și infinit mai mult pe trăiri personale, pe incursiuni în propria natură. Cu experiența sa literară, Emil Stănescu recurge, în avantajul evocărilor și la factorul liric (doar nu este pentru el greu să-și amintească de câte ori și-a marcat teritoriul poetic!). Așa fiind construcția „Sub soarele sudului” propune comunicarea în plan temporal-sentimental pe cât, din perspectiva intimității, amplifică spațiul retrospectiv, cel rezervat unificării succesiunilor. Strategia urmată ne pune la dispoziție condiționări succesive, prestabilit ambivalente. * Această confluență între vocația de a se rosti pe sine și de a se identifica în același timp cu vibrarea umană, cu tot ce este clocotul uman în mișcarea lui continuă, în dialectica lui fabuloasă, îl definește pe Emil Stănescu ca poet, ca poet altitudinar. Rareori am întâlnit un poet care chiar în momentele în care nocturnul domină diurnul, există și asemenea momente, el să nu coboare. El urcă mereu și această forță ascensională este fabulos identitară, fabulos în stare să-l catalogheze, să-l numească pe poet ca ființă apolinică, în deplină jubilație prin cuvânt.

(Henri Zalis)

Profil realizat de scriitorul **Victor Petrescu**

Gheorghe A. STROIA

Gheorghe A. STROIA s-a născut la 22 mai 1970, în Municipiul Adjud, jud. Vrancea, fiind al șaptelea din cei unsprezece copii ai familiei. Absolvă școala primară, gimnazială și liceală în localitatea natală, urmând cursurile unei facultăți cu profil tehnic. Este de profesie inginer, fiind formator atestat, iar din 2007 lucrează la Primăria Municipiului Adjud, în funcția de consilier. Debutează în literatură în mai 2010, în luna decembrie a aceluiași an având deja opt titluri de carte publicate. Din 2011 este membru al Ligii Scriitorilor Români. Este membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe (2013), Uniunii Artiștilor Plastici (2017), Uniunea Scriitorilor Europeni (2018). Pe lângă multiplele premii câștigate la secțiunile de poezie, critică și eseistică literară, în 2019 este decorat de LSR cu medalia VIRTUTEA LITERARĂ, pentru merite culturale și editoriale. În 2010 fondează la Adjud revista universală de creație și atitudine culturală Armonii Culturale și în 2011 înființează, sub egida Asociației Geocosynus Educațional Group, Editura Armonii Culturale, având ca principal scop promovarea valorilor românești.

Volume publicate

A. Literatură pentru copii:

- *Pledoarie pentru... inocență*, Ed. Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2010;
- *De vorbă cu o minune*, Ed. Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2010;
- *În brațele bunicului*, Ed. Optima, Iași, 2010;
- *Alintă-mă, copilărie!*, Ed. Optima, Iași, 2010.

B. Volume de terține (haiku):

- *Metamorifice stări/ metamorphical states* – 2 volume (ilustrații – pictor Bortă Ovidiu Ambrozie – BOA, Suceava): *Vol. 1* – Ed. Karuna, Bistrița, 2010 (trad. lb. eng. – prof. M. Bozanchi); *Vol. 2* – Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2011 (trad. lb. eng. prof. M. Bozanchi);
- *Suflet de anotimp/ souffle d'une saison/ spirit of the season* (micropoeme), coautor George Nicolae Podișor (ediție trilingvă: traducere în limba franceză – Virginia Popescu și Nicole Pottier; traducere în limba engleză – Mariana Zavati Gardner și Fay Jacqueline Gardner) – Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2012.

C. Volume de poezie (inclusiv traduceri ale volumelor de versuri)

- *Pelerin la porțile eului*, Ed. Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2010, versuri;
- *Omul retortă*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2010;
- *Parfum de tei* (versuri), Editura Armonii Culturale, 2013 (volum ilustrat de pictorul humoreștean Radu Bercea și prefațat de poeta Georgeta Minodora Resteman, Cipru – Limassol);
- *Sunt... visez... rămân* (poezie), Editura SINGUR, Târgoviște, 2013, ilustrații pictor Radu Bercea, Gura Humorului);
- *Albastru glas de înger* (poezie), Editura Anamarol, București, 2014, ilustrații pictor Radu Bercea, Gura Humorului);
- *(C)Rug* (poezie), Editura Armonii Culturale, 2014, ilustrații artist plastic Abălașei-Donosă Constanța, Brăila);
- *Sete* (versuri), ilustrația pictor Radu Bercea, Gura Humorului, Armonii Culturale, 2015;
- *Pe umeri de stele/ Aux épaules d'étoiles* (versuri), traducere în limba franceză Virginia Bogdan, ilustrații: Mihai Cătrună, Armonii Culturale, 2016;
- *Parfum de tilleul* (Vers), Édition Armonii Culturale, 2013 (traduit en français par Virginia Bogdan – Focșani);
- *Scent of linden tree* (poems) – English translation by John Edward Gardner & Mariana Zavati Gardner, Armonii Culturale Publishing, 2013;
- *Je suis... je rêve... je demeure* (vers), Édition Armonii Culturale, 2015 (traduit en français par Virginia Bogdan – Focșani);
- *I am... i dream... i remain* (poems) – English translation by Elena Angheluță Buzatu, ed. Armonii Culturale Publishing, 2015;
- *Sono... sogno... resto* (versi) – traduzione in italiano, Luca Cipolla, Armonii Culturale, 2015;
- *Rugă/ dua* (versuri, traducere în limba turcă de ȘACHIR URFET (Mangalia), ilustrație pictor Gheorghiță Galan (Adjud)), Armonii Culturale, 2016;
- *Parfum de tei = parfum de tilleul = scent of linden tree* (ediție trilingvă – versuri, traduit en français par Virginia Bogdan – Focșani, English translation by John Edward Gardner & Mariana Zavati Gardner – UK, ilustrații – pictor Radu Bercea, Gura Humorului), Armonii Culturale, 2017;
- *Cuvântul = Le mot* (septime-pamflet, traduit en français par Virginia Bogdan – Focșani).
- *Cer și pământ* (versuri, prefete Cezarina Adamescu și Cristian Petru Bălan), ilustrații Radu Bercea, Armonii Culturale, Adjud, 2017;
- *Rugă = oraison = prayer = lute = dua = oração* (versuri, ediție multilingvă, traduceri: FR – Virginia Bogdan, EN – Elena Angelica Androni, ALB – Baki Ymeri, TR – Urfet Șachir, PT – Lucian Dumbravă Jr), Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2017;
- *Cuvântul = le mot = the word* (versuri), traduceri: FR – Virginia Bogdan, EN – Elena Angelica Androni;
- *Alchimia frunzei = l' alchimie de la feuille = leaf alchemy* (versuri, ediție trilingvă), traducere EN: Elena Angelica Androni (Focșani), traducere FR: Virginia Bogdan (Focșani), grafică: Radu Bercea – Gura Humorului, Ed. Armonii Culturale, 2018;
- *Liniște = silence* (versuri, ediție bilingvă), traducere EN: Elena Angelica Androni (Focșani), grafică: Bogdan Boeru – Constanța, Ed. Armonii Culturale, 2018;
- *Restul la 30 de arginți* (versuri), prefață Marin Ifrim), Ed. Armonii Culturale, 2018.

D. Volume de eseuri (critică și exegeză literară):

- *Petale din cuvinte*, Ed. Docucenter, Bacău, 2011, critică, eseistică literară;
- *Dincolo de vitralii*, Ed. Armonii Culturale, Adjud – 2011, critică și eseistică;
- *Dincolo de albastrele ploi*, critică, Ed. Armonii Culturale, Adjud, 2012;
- *Zodia luminii* (duplex eseistico-publicistic), Editura Armonii Culturale, 2013;
- *Însemne* (critică și eseistică literară), Ed. Armonii Culturale, 2015;
- *Litercritica* (critică și eseistică literară), Armonii Culturale, 2016;
- *Vama viselor*, recenzii, cronici și comentarii critice, Armonii Culturale, 2017;
- *Întâlniri noetice* (antologie de note, recenzii, cronici și comentarii critice), Armonii Culturale, 2019.

E. Volume de antologie:

- *Antologia universală „comori de vise” – povești, povestiri, amintiri* (Europa, Canada, SUA) – coordonator, alături de Cristian Petru Bălan (SUA) și Mariana Zavati Gardner (Anglia), Ed. Armonii Culturale, Adjud – 2012;
- *Meridiane lirice – 124 poeți contemporani* – Antologie a poeziei românești contemporane, ilustrații Mihai Cătrună, București), Ed. Armonii Culturale, 2012;
- *Meridiane lirice (aripi de vis) – 112 poeți contemporani* – Antologia Poeziei Românești Contemporane, Editura Armonii Culturale, 2013;
- *Epos meridiane* (78 de prozatori contemporani) – Antologie de proză contemporană românească, Editura Armonii Culturale, 2013;
- *Poiana viselor* (Antologia prieteniei), Coordonatori: Gheorghe A. Stroia (RO) și Margareta Chiurlea (UK), Editura Armonii Culturale, Adjud, 2013;
- *ACTori printre Astre*, Antologie de poezie contemporană românească (Coordonator) – Volumul 1: 30 poeți contemporani, Armonii Culturale, 2016;
- *ACTori printre Astre*, Antologie de poezie contemporană românească (Coordonator) – Volumul 2: 31 poeți contemporani, Armonii Culturale, 2016;
- *ACTori printre Vise*, Antologie de proză contemporană românească (Coordonator), 24 prozatori contemporani, Armonii Culturale, 2016;
- *România, pentru tine*, Antologie de poezie dedicată Zilei Naționale a României – (57 poeți contemporani), coordonatori: Gheorghe A. Stroia (RO) și Cristian Petru Bălan (SUA), ilustrații: Constanța Abălășei Donosă (Brăila);
- *În dialog cu inima* (interviuri cu scriitori români contemporani), Armonii Culturale, 2018, volumele I-IV.

Aprecieri critice:

– *Cine survolează paginile "Petalelor de cuvinte" va descoperi că este vorba nu doar de un volum de simple adnotări critice, de impresii personale, ci de remarcabile prezentări elaborate cu o scriere lină și calmă de la un capăt la altul; el recurge la un fel de laser al unei logici care dozează gradat detaliile semnificative. Punctările lui aduc un plus, ce obligă mesajul analitic să curgă firesc. Totdeauna, semnificativul textului analizat se simte bine stăpânit de un control inteligent, neaccentuându-se detaliile nesemnificative și rezolvând cu calmitate inconvenientele prin abordări lexicale acceptabile. În tot ansamblul ei, "Petalele din cuvinte" nu numai că nu se vor ofili niciodată, dar au șanse să fie percepute, dacă nu ca un model absolut, atunci ca un aparat peren de selectare care își va păstra*

ritmul radiografiilor tridimensionale, grație citatelor bine alese. Așteptăm cu nerăbdător interes continuarea acestui volum.

(**Cristian Petru Bălan**, recenzie la volumul de critică și eseistică literară *Dincolo de vitralii*, Armonii Culturale, 2011).

„Inteligență modernă, analist-reflexiv Gheorghe A. Stroia consemnează în – notele sale de lectură – cu sentimentul moderat – în volumele de poezie ori în cele de proză, fenomenul literar dintr-o perspectivă diferențiativă, delimitând modurile specificității, în vederea descoperirii unor – tipuri – de sensibilitate. Printre acestea, amintesc: pasiunea, simțul compoziției, intuiția și clara viziune a fiecărui creator. Un lucru este de-acum verificat, cum că: în tot ceea ce a consemnat aici, Gheorghe A. Stroia n-a pierdut din vedere – întregul – și n-a căzut în absolutizări metafizice. Așadar, în concepția criticului literar Stroia, critica în sine sau în subsidiar devine o problemă de conștiință și nu în ultimul rând, meditație pe marginea operei literare ca efect al sondării interiorului ei, dar și o continuă confruntare, revelare și evaluare a dimensiunilor și semnificațiilor.”

(**Victor Sterom** – critic literar, membru USR, recenzie la volumul de critică și eseistică literară *„Dincolo de vitralii”*, Armonii Culturale, 2011).

*– **Parfum de tei** este un volum care adună poezie de toate genurile, de la cea de esență filosofică la pastel sau poezie de dragoste, deschizând cititorului orizontul cunoașterii asupra bogăției de frumos din sufletul poetului Gheorghe A. Stroia. Nici nu mă mir, pentru că, din câte știu, fiecare membru din familia autorului, de la cel mai mic la cel mai mare, are preocupări artistice, și nu întâmplător, ci pentru că Dumnezeu a adunat în acești mânuitori ai condeiului tot ce este mai frumos și mai bun. Și, la urma urmei, nici nu știu cu ce să încep, pentru că fiecare poem îți atrage atenția, fiecare cuvânt poartă semnificații care ung sufletul și încântă spiritul cititorului, transpunându-l în lumea poetului, deslușindu-i zbaterile și trăind frumosul alături de el. Fie că este construită în vers clasic, rimat, fie în vers alb, poezia lui Gheorghe A. Stroia te poartă printr-o suită întreagă de trăiri, ghidaje de viață, punți de suflet purtând miresmele dragostei de oameni, de frumos și de bine. Cartea se prezintă într-o formă editorială grafică deosebită, lucrările pictorului Radu Bercea venind să-i întrească frumusețea cu o sugestivă colecție de imagini, feerie de lumină și culoare.*

(**Georgeta Minodora Resteman** – recenzie la volumul de poezie *Parfum de tei*, Armonii Culturale, 2013)

– Versurile ar putea fi interpretate-n canon, alcătuind mici bijuterii muzicale. Autorul pornește de la condiția umană existentă la un moment anume, accede la proiecția visului/ dorinței/ idealului, după care, își împlinește rostul care i-a fost încredințat dintru început: acela de a rămâne ceea ce a reușit să devină. E o dinamică normală a drumului străbătut de la naștere la moarte. Ex. "Sunt chipul spart în păsări călătoare. Visez la un cuib atârnat de cer. Rămân vântul trezit în fâlfâit de aripi sângerii." (Aripi sângerii). Interesantă proiecție lirică a dorinței de împlinire. Poate că în aceste vignete lirice, poetul și-a dat întreaga măsură a talentului său, pe lângă filosofia de viață care reiese din ele. Mici picături de înțelepciune, diamantele sufletești pe care le păstrezi în sipetul moștenit de la bunici și transmis din generație în generație. Cer și pământ, întuneric și zare, tablouri hibernale și câmpii verzi

nesfârșite, zenit și nadir, realitate și închipuire, toate se întrepătrund, se amestecă, se despart și iar se unesc în poeme delicate, șlefuite cu migală, pentru a deveni picătura de lumină la care jinduim, fiecare. Toate acestea ar merita un volum special de bijuterii lirice în care poetul își arată adevărata iscusință creatoare.

(**Cezarina Adamescu**, membru USR, poet, prozator, critic literar – prefață la volumul „Albastru glas de înger”, Anamarol, 2014)

*– Indiscutabil, domnul Gheorghe A. Stroia este un erudit plecat de bunăvoie într-o fascinantă călătorie intelectuală care îi va marca existențialitatea, într-o incursiune în alte biografii, descătușând evocarea unor momente de viață semnificative, întretăiate de confesiuni privind actualitatea imediată, excelând, la sfârșitul fiecărui interviu, cu un portret în nuanțe inconfundabile. Cărțile pe care le va realiza în acest proiect grandios vor reprezenta tot atâtea răspunsuri la nenumăratele întrebări pe care și le pune sieși, sondând abisul propriilor trăiri. Primele întrebări, așadar, trimit pe interlocutor la rădăcinile creației, dezvăluind, de cele mai multe ori, un program estetic ramificat cu intenții, credințe și realizări. Cum era de așteptat, poezii, mai cu seamă poetesele, mărturisesc interiorizarea și căderea în adânc, coexistența cu propriile trăiri, survolarea unor zone vaste de interior, prospectarea acestor teritorii ascunse și integrarea lor în orizontul real. Chestionarul reprezintă puntea de legătură între ceea ce scriitorul descoperă în el și ce scoate la lumină, integrând estetica sa într-un sistem mai larg care reprezintă opera națională. El a fost conceput în așa fel încât eliberează fiecăruia actul de maturitate artistică, după ce a lămurit aspirațiile, temele, obsesiile, desenând un fel de arc de boltă cu extremitățile spre finiș. Pe dl. Gh. A. Stroia îl pasionează acest fel de a dialoga cu contemporanii, pentru că așteaptă acel mare și unic început, acel mare creator care se va ivi dintre cei mulți și necunoscuți. Din acest motiv mărturisește că va înmulți volumele, de la unu la trei, de la trei la zece. Dumnezeu să-l ajute cu nesfârșita sa bunătate pe domnia sa și pe familia domniei sale să meargă mai departe cu rodnic rezultat! Prin ceea ce face, familia Stroia militează pentru ARMONIE CULTURALĂ, marginalizând trufia și egoismul. Prestația sa editorială se ridică la nivelul exemplului ilustre, al spiritelor echilibrate care își trăiesc insomniile printre rafturile de cărți și de publicații. **În dialog cu inima** va fi „Dicționarul viu al scriitorilor contemporani”, un cnaclu al sentimentelor, un jurnal al amintirilor și destăinuirilor.*

(**Gheorghe Postelnicu**, critic literar, membru USR, recenzie la lucrarea „În dialog cu inima” (interviuri cu scriitori români contemporani) – vol. I, Armonii Culturale, 2018)

– Gheorghe A. Stroia, prin toată activitatea sa de până acum – lirică, publicistică și editorială – este un nume care nu mai are nevoie de nicio prezentare. Puterea sa de muncă este uimitoare, contaminantă, tonică și încurajatoare pentru firile ceva mai domoale. Pariez pe viitorul ales al acestui om de cultură greu de ignorat, plin de vervă și echilibru în aceeași măsură, un drept-credincios fără tăgadă. Astfel de poeme am mai întâlnit la venerabilul poet buzoian Stelian Grigore. Multă acuratețe, muzicalitate, canon clasic, dar și versuri albe pendulând între argintul înțelepciunii și caratele unor pepite de aur pur. Sunt convins că demersul liric al poetului Gheorghe A. Stroia poate influența colegi de breaslă, cititori și exegeți ai operei sale clădită pe un țel moral la care alții nici măcar nu pot visa/aspira...

(**Marin Ifrim**, critic literar, membru USR, prefață la lucrarea „Restul la 30 de arginți”, Armonii Culturale, 2019).

Extrase din operă

INCERTITUDINI... (Odă Limbii Române)

Prin care ceruri-nalte umbli,
Prin care zări te porți în vânt,
Și pentru care lumi incerte
Ești întrebare și cuvânt?

Prin care vis curat alergi,
Prin care anotimp pribeag,
Și pentru care munți de vină
Ești poarta Cerului cel drag?

Prin care clipe din amurg,
Prin care stele luminate,
Și pentru care ev demiurg
Ești timpul ce la poartă bate?

Prin care vieți de-amărăciune,
Prin care vetre-n care ard,
Și pentru care sărbători uitate
Ești steaua ce atârână-n brad?

Prin care vis de glorii mute,
Prin care soartă ți-e pieirea,
Și pentru care albe file
Îți este scrisă nemurirea?

DE CE-ȚI MAI SCRIU?...

*Tuturor măicuțelor prefăcute în praf de stele și fiecărui suflet
de copil îndurerat, rămas pe pământ să strige...*

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu niciodată nu răspunzi,
În nopțile târzii și reci,
Plâng, dară nu m-auzi!

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu niciodată n-ai să vii,
În zilele fără sfârșit
Plâng, dară nu mă știi!

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu niciodată n-ai plecat,
Iar sufletul mereu tânjește
Să afle de-i adevărat!

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu niciodată nu mai vrei
S-ajungi, în zorii lucitori,
Aromă-n florile de tei!

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu niciodată nu ai mas,
Călătoria-i tot mai grea,
Iar loc nu e pentru popas!

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu niciodată n-ai să știi
Dacă sunt vesel ori sunt trist,
Ori plâng cu lacrimi de copii!

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu niciodată nu vei arde
Decât în ochii cei duioși,
Și-n inimile noastre calde!

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu ai plecat și totuși ești,
În suflet arde vâlvătaie,
Tu, plai de doruri sufletești!

De ce-ți mai scriu,
De ce-ți mai scriu? –
Tu, mamă, iconiță sfântă,
Ești Cerul coborât în noi
Și Dumnezeu care Cuvântă.

TU, ...

Poetul-Stăpân se-ntâlnește cu Harul,
La margini de lume, în pustie, în deșert,
În 'nalte păduri, în mare, în ceruri,
În adânci adevăruri, în hăul incert,
 Se-mbracă-n mățăsuri de sunete, vorbe,
 Cuvintele toate-l înfașă-n argint,
 Tăcutele-i glasuri îmbie la slavă:
 – Tu, Faur al slovelor de hiacint!

Poetul-Vis vrea alint și culoare,
S-arate că-n trupul său firav, de vânt,
Zac nebănuite comori fără' de preț,
Mai tari ca lutul desprins din cuvânt,
 Versul său lin îl îmbracă în verde,
 Peste doruri și vise îl face-mpărat,
 Tăcutele-i clipe îmbie la slavă:
 – Tu, Ploaie de aur, ce Timpul n-o pierde!

Poetul-Soldat poartă mii de războaie,
Pe câmpuri de luptă e sângele scurs
Din pana aprinsă de dor și iubire,
De trupul iubit cu ambrozie uns,
 Versu-l îmbracă în haină de miel,
 Ca jertfa să-i fie o dulce povară,
 Tăcute suspine îmbie la slavă:
 – Tu, Bravul erou, iubitorul de țară!

Poetul-Poet doar Lumina-l îmbracă
Din talpa-i de lut, la simțirea-i de leu,
Din ochi îi țâșnesc raze de soare,
Cuvântu-l ridică la rangul-i de Zeu,
 Lumina se face mereu tot mai mare,
 El însuși devine o flacăra vie,
 Tăcutele-i ceruri l-or face o Stea:
 – Tu, Timp să devii întru o Veșnicie!

ÎN VARA DIN TINE (Poeziei)

În vara din tine
e-atâta lumină,
aud glas de îngeri
zburând peste tină.

În vara din tine-s
petale de floare,
celest curcubeu
armonii de culoare.

În vara din tine
e-atâta grea rugă,
păcatele-s fum
pregătite să fugă.

În vara din tine
e-atâta durere,
senin de privire
și cerul ce geme.

În vara din tine
e-atâta credință,
un vers de lumină
e întreaga-ți ființă!

Profilul critic de autor realizat de **Cristian Petru BĂLAN**, scriitor,
Membru al Uniunii Scriitorilor din România,
Membru al Academiei Româno-Americane de Arte și Științe.

Ioana STUPARU

Ioana STUPARU (înainte de căsătorie: Ioana LEU) s-a născut pe 2 octombrie 1942 în comuna Mârșani, județul Dolj. Domiciliul actual este în București.

Este scriitor și jurnalist, manifestându-se în toate genurile literare: poezie, proză scurtă, roman, eseu, cronică literară, teatru, povestiri pentru copii, reportaje, memorialistică etc.

Afilieri:

Este membră în UZPR (Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România), UCMR – ADA (Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor), cu carte de cântece și melodii înregistrate, ce se află și în Fonoteca de Aur de la Radio România, ADR (Academia DacoRomână), LSR (Liga Scriitorilor Români).

A debutat editorial cu romanul *Clipa de lumină*, la Editura Miracol, în anul 2001.

Cărți publicate:

Roman-trilogie: *Oameni de Nisip*, Vol. 1, *Jurământul văduvei*, 227 p; vol. 2, *Târguiala*, 200 p; vol. 3, *Lacrimi pe vatră*, 255p, Editura Semne, 2006, reeditare sub egida Fundației Literar-Istorice Stoika, 2013;

Roman: *Clipa de Lumină*, Editura Miracol, 2001; *Tovarăși de ultimă zi*, Editura Dacoromână, 2010; *Vera*, Editura Dacoromână, 2012; *Zbor peste Marea Panonică*, Editura Amanda Edit, 2015; *Clara*, Ed Amanda Edit, 2016; *Cireșul spovedaniei*, Editura Amanda Edit, 2017;

Memorialistică: *Făgăduiala din vis*, File de jurnal, Editura Amanda Edit, 2019.

Eseu: *Viziune și Credință*, premoniții, mesaje divine, Editura Semne, 2014.

Proză scurtă: *Grădina care s-a suit la cer*, Editura Florile Dalbe, 2007; *Pași din hora vieții*, Editura RawexComs, 2013.

Poezie: *Sfeșnic târziu*, Editura RawexComs, 2011; *Cununa rapsodului*, Editura RawexComs, 2012; *La marginea ploii* – poeme creștine, Editura Semne, 2015; *Cântând pe o rază astrală*, Editura Amanda Edit, 2017;

Teatru: *Miniona*, dramă, Editura Arefeana, 2011; *Muzeul cu bucluc*, comedie, Editura Dacoromână, 2012;

Cronică literară: *Tihna pelerinului*, exegeze, portrete, omagii, Editura Semne, 2014; *Cuvinte de mătase*, exegeze, portrete, omagii, Editura RawexComs, 2014; *Autori și atitudini – Taina devenirii*, Editura Betta, 2014; *Coloane în timp*, Editura Fast Editing, 2019;

Poezie pentru copii: *Întâmplări din plai*, Editura Dacoromână, 2015.

Colaborări la reviste:

Redactor șef la revista C.I.C. (Cenaclul Ion Creangă), edactor la revistele: *Slova Creștină*, *Copii Creștini*, *Scurt Circuit Oltean*. Colaborator și membru în colectivul de redacție al revistei *Independența Română – Independența prin Cultură*.

Colaborări cu proză, poezie, eseu, cronică literară, reportaje, memorialistică, teatru, poezii și povestiri pentru copii, epigrame, catrene, etc., în următoarele publicații:

Oglinda literară (Focșani), *Albina Românească*, *Literatorul*, *Paradox*, *Vatra veche* (Târgu-Mureș), *Națiunea* (București), *Agora literară* (Cluj), *Luceafărul* (București), *Moldova Literară* (Iași), *Ecoul* (București), *Amurg sentimental*, *Monitorul Cultural*, *Revista Românească de poezie și proză*, *Agero* (Stuttgart), *Arcada*, *Lumea Satului*, *O carte pe zi*, *Revista Iosif Vulcan* (Australia), *Miorița noastră* (New York), *ZIP*, *Epoca*, *Luceafărul Românesc*, *Neamul Românesc*, *Slova Creștină*, *Glas Comun*, *Răsunetul* (Bistrița Năsăud), *Slova copiilor*, *Observatorul* (Canada), *Starpress* (română-canadiană-americană), *Cetatea lui Bucur*, *Phoenix Magazin* (Arizona), *Acasă* (Canada), *Singur* (Târgoviște), *Dacoromânia*, *Constelații diamantine* (Craiova), *Contraatac* (Adjud), *Clipa* (USA), *Impact* (Târgoviște), *Climate literare* (Târgoviște), *Confluente Literare*, *Cronica Fundațiilor*, *Miorița USA*, *Apollon* (Buzău), *Omniscop* (Craiova), *Scurt Circuit Oltean* (Slatina), *Analize și Fapte*, *Universul Cărților*, *Pagina Verde*, *Tânărul Scriitor*, *C.I.C.*, *Națiunea*, *Romanian Vip*, *Așii Români*, *Armonii Culturale*, *Știri Azi*, *Cărticica pentru copii*, *Artur Silvestri*, *Regatul Cuvântului*, *Gândul anonimului*, *Independența Română – Independența prin Cultură*, *Claviaturi*, *Convorbiri literar-artistice*, *Logos și Agape*, *Cuvânt și iubire*, *Ambasadorii Maramureșului*, *Grădina cu lecturi*, *Revista Shqiptari*, *Literatura Română în imagini*, *Bogdania* (Focșani), *Sfera Eonică*, *Argeșul* (Pitești), *Lumină Lină* (SUA), *La Tazlău*, *Caiete de Sud-Est* (Franța), *Pietrele Doamnei* (Argeș), *Bucureștiul Literar și Artistic*, *Destine*, *Spații Culturale* (Buzău), *Cafeneaua Literară*, *Vitralii* (Râmnicu Sărat), *Literaria*, *Revista Fenomenelor Paranormale și de Astrologie*, *7 Plus*, *Biblioteca sentimentelor literare*, *Viața Satului*, *Tricolorul*, *Națiunea* (Craiova), *Publicațiile Flacăra – Rebus bis*, *Faleze de Piatră*, *Albanezul*, *Melidonium*, *Izvoare Codrene*, *Dacia eternă*, *ECreator*, *Parnas XXI*, *Astralis* etc.

Activități literare:

Cronicar al proiectului *Întâlniri cu scriitori* (2008), Cronicar al Cenaclului *Literatorul*, 2010-2014, la Biblioteca Metropolitană Mihail Sadoveanu, București, Scriitor și rapsod de muzică populară oltenească, contribuind la realizarea emisiunilor *Lada de zestre*, Radio Antena Satelor.

Menționări în volume colective și participări la antologii:

– *Compunerea pe înțelesul tuturor* (2014), cu povestirea *Grădina care s-a suit la Cer*; *Dicționarul Scriitorilor Români de Azi*, Editura Porțile Orientului (2011); *Dicționarul Autorilor Români Contemporani – Literatura Română*, Editura Arial (2013); *Dicționarul Scriitori Români Contemporani*, Editura Carpathia press (2008); *Antologia Sonetului Românesc*, Editura MNLR, 2009 (realizator Radu Cârnelci); *Personalități Române și Faptele Lor*, Editura Pamfilius (2009); *Personalități Române și Faptele Lor*, Editura Pamfilius (2010); *Dicționarul Ligii Scriitorilor Români*, vol. 1;

– *Enciclopedia Academiei Dacoromâne*, Editura Dacoromână (2011 și 2013); *Enciclopedia Scriitorilor Români Contemporani de Pretutindeni*, 2019, realizatori Traian Vasilcău și acad. Mihai Cimpoi, Chișinău; *Dicționarul Ingineri scriitori și publiciști*,

Editura AGIR, 2017; *Monografia comunei Mârșani*, Dolj, Editura Sitech, 2009; *Amprente pe cerul înstelat*, Editura Astalis, 2018; *Taina Scrisului*, vol. 1, Editura Anamarol, 2019, (realizator George Roca); *Interviuri cu Scriitori Români Contemporani*, vol. 4, Editura Armonii Culturale, 2018; *Mărturisirea de Credință Literară, Scrisul ca religie la Români, în preajma Anului 2000*, Editura Carpathia Press (2008); *Studii și Cercetări de Dacoromânică*, vol. 1, Editura Dacoromână (2011); *Studii și Cercetări de Dacoromânică*, vol 3, 4, 5, Editura Dacoromână (2013); *Înțeleptul din America*, Editura Carpathia Press (2008); *Daruri pentru Patriarhul Teoctist*, Editura Pro Transilvania (2008); *Solidaritate și Toleranță*, PROADO, Editura Mesagerul (2009); *Mărturii Tulburătoare*, Editura Carpathia (2009); *Romanul minimalist*, Editura Carpathia (2008); *Noul Orfeu*, Editura Carpathia (2008); *Lumină din Lumină, Destine Însenină*, Editura Semne (2013); *Tânguirea Timpului*, Editura Glob (2005); *Secunda Celestă, volum trilingv*, Editura Bibliotheca (2012); *Revista Albanezul – bilingvă*, (2011); *Întotdeauna Cu Noi*, Editura Amurg sentimental (2007); *Reverberații Pe Treptele Cuvântului*, Editura Arefeana (2012); *Întoarcerea Spre Obârșii*, Editura Anamarol, (2011); *Stele Pe Cerul Bisericii Ortodoxe*, Editura București (2015); *Tangouri Dintotdeauna*, Editura Destine (2015); *Pe Tărâmul Iubirii*, Editura Arefeana (2016); *În Umbra Aripilor Dumnezeiești*, Editura București (2016); *Poeme, Opera Omnia, Paula Romanescu*, Editura Tipo Moldova (2013); *Oameni Asemenea Îngerilor*, Editura București (2011); *Un Tangou Numit Dorință*, Editura Destine (2016); *Antologia de Poezie Religioasă*, Editura Mirabilis (2014); *Meridiane Lirice – Aripă de vis*, Editura Armonii culturale (2013); *Simbioze Lirice*, Editura Anamarol (2013); *55 De Poeți Contemporani – pagini alese*, Editura Arhip Art (2011); *Fântâna Cuvintelor – Antologie poetică bilingvă, româno-albaneză* (2011); *Boema '33, volumul 4, 5, 6, 7, 8*, (2010; 2011); *Printre sfinte tăceri*, Editura Perpessicius (2004); *Proprietarii de visuri*, Editura Perpessicius (2006); *În pas cu orologiul*, Editura Amurg sentimental (2003); *Auroră în amurg*, Editura Vasile Cârlova (2005); *Gânduri înstelate*, Editura Vasile Cârlova (2004); *Zenit aniversar*, Editura Vasile Cârlova (2005); *Poetes, vos papiers!*; *Sonetul Muzical, vol. 5, realizat de Alexandrina și Florian Chelu Madeva* (2015); *Antologie de cenaclu, "Cetatea lui Bucur"*, Editura Cetatea Cărții (2015); *Tradiție și Modernitate*, Orpheon 2, Editura Inspirescu (2016); *Recurs pentru copilărie*, Editura Pim (2016); *Antologia CuArt, 2013*, Editura CuArt (2014); *Viața ca un sonnet*, Editura Perpessicius (2004); *Vioara din inima pădurii*, Editura Amurg sentimental (2004); *Parfum de liliac*, Editura Amurg sentimental; *Mărturii pe filele vremii*, Editura Arefeana, 2018.

Premii și distincții:

Premiul *Perpessicius-Crihană* (2008), pentru proză scurtă (vol. *Grădina care s-a suit la Cer*); Premiul *Mihai Eminescu*, pentru promovarea valorilor temporale *DacoRomânești (Baladă pentru Eminescu)*, (2011); Distincția *PĂRINTE AL PATRIEI*, pentru întreaga creativitate literară dacoromânească (2018, Academia DacoRomână).

Momente literare pe posturile Radio și TV:

- Prezentare volume de autor și lectură, la Radio România Actualități, România Cultural și Antena Satelor;
- Momente literare la TVRM, în emisiunea realizată de Victorița Duțu, *Gândești, deci ești*.

Extrase referințe critice

Eugen Cojocaru:

(...) "Suntem siguri că timpul, care a operat întotdeauna și în sfera valorilor artei, va așeza, nu peste mult timp, "Oameni de nisip" a doamnei Ioana Stuparu în galeria celor mai bune cărți despre satul românesc(...)";

Adrian Botez: "(...) Poetă, prozatoare, eseistă, cronicar de carte, scriitoare pentru copii – IOANA STUPARU nu-și propune, în prima sa apariție editorială, Clipa de Lumină, să atingă culmi de expresivitate estetică. Un Mărturisitor trebuie să fie, asemeni apostolilor, uluitor de simplu, în expresie – pentru a fi/deveni credibil, pentru cei ce îl ascultă. Scriitorul (dacă vrea să se arate/prezinte ca atare) este, prin blestemul "profesiei" sale, artificios, deci puțin credibil. Excepție fac Geniile, Spiritele Înalt-Amețitoare – bransate direct la Logosul Planului Sacral.

Din cartea IOANEI STUPARU lipsește, cu desăvârșire, exhibiționismul scriitoricesc (dacă Poezia Sufletului apare – ȘI APARE, DES! – aceasta se înfăptuiește firesc, precum Respirația, precum Continuitatea Luminii!) – și este (la fiecare pagină!) prezent efortul de smerenie: uneori ratat, dar, prin re-iterarea (autentic simplu/evlavios, simplu/nerâvnitor de altceva decât de Revelația Dumnezeiască – dar, cu atât mai mult, stăruitor întru instinctul de Viață: Singura Viață Adevărată este cu Dumnezeu!) gestului interior, până la urmă, acceptat de către Planul Transcedent – acceptat așa cum este făcut, cu limite inerente condiției umane – dar limite ale sincerității complet devotate! – prin viziunea finală a Templului din Vârful Muntelui (cf. Templul din vârful muntelui, p. 269: "Am reușit să urc, atât cât puteam să văd (s.n.) – ce este în vârful muntelui. Acolo era un templu" – s.n.)(...)";

Emil Lungeanu: „(...)Tovarăși de ultimă zi rămâne un gest nobil demn de a fi salutat, fără totuși ca realizarea estetică să fie pe măsura demersului. Dezavantajul de a fi fost precedat de „moromețiana” trilogie Oameni de nisip, echivalent unei eclipse, nu este nici el neglijabil(...)";

Dragoș Ciobanu: „(...)Volumul de proză apărut sub semnătura Ioanei Stuparu, având drept titlu „Grădina care s-a suit la cer” stă sub semnul, de necontestat, al marelui demers confesional-narativ... Ioana Stuparu, prin scrisul său, este o militantă, o promotoare a ideilor de maximă valoare, ale Eternității și Curăției neamului românesc!(...)";

Ion C. Ștefan: „(...) Doamna Ioana Stuparu este o scriitoare bine cunoscută în mediul cultural bucureștean: poetă, prozatoare, dramaturg și critic literar. Cu o activitate atât de îndelungată, desfășurată temeinic, parcă după un anumit program de autoformare, ea și-a stabilit un stil propriu de exprimare: concis, sugestiv, simplu și convingător. Cu volumul „Sfeșnic târziu” ne face surpriza unei rafinate comunicări în versuri, majoritatea creațiilor sale fiind scrise în stil clasic, echilibrate și expresive, corecte prozodic, dovedind talent, îndemânare și stăruință în potrivirea armonioasă a cuvintelor(...)";

Dragoș Ciobanu: “(:...)Ioana Stuparu propune în al său volum “Clipa de Lumină”, apărut la Editura “Miracol” o serie de inedite, dar în același timp, extrem de revelatorii mărturii vizând plenitudinea și starea de bine sufletesc, pe care o încearcă bunii practicanți ai cultului creștin ortodox. Autoarea, deși marcată de evenimente neprevăzute și dureroase, de multe ori, în cadrul familial sau în cel mult mai general, socio-uman, reușește, grație condiției sale de persoană rar înzestrată cu darul de a intra în comuniune cu Divinitatea, să le depășească și chiar să le găsească înțelesuri, simboluri, mai puțin obișnuite (...);”;

Vintilă Anastasescu: “(...)Un talent epic fabulos, de tradiție oltenească, demonstrează Ioana Stuparu în trilogia “Oameni de nisip”, un roman despre țăranii olteni, împănate cu sentimentalism discret, muzicalitate, cu obiceiuri, moravuri, tradiții, cutume, datini, descrise într-o dramatică desfășurare, cu o imaginație hrănită din vechi ecouri dintr-o existență trăită în plină natură vitregă vieții, cu o limbă plină de argintate arhaisme, regionalisme – (flori rare uitate), mai ales de când limba noastră e penetrată din toate părțile de neologisme și impurități lingvistice (...);”;

Petre Fluerașu: “(...)Tradiția este importantă pentru mulți dintre noi, pentru că reprezintă un punct de plecare indispensabil. Construim prezentul bazându-ne pe lecțiile oferite de trecut. Nostalgia este o senzație complexă, iar oamenii nostalgici reușesc să îi atragă în acest joc pe cei din jurul lor. Ioana Stuparu descrie lumea satului fără să evite problemele inerente acesteia. Clișeele nu apar în carte, țăranii sunt definiți realist. “Grădina care s-a suit la cer” surprinde prin naturalețe, reușind să îi ofere cititorului o privire frustră asupra unei lumi uitate. Povestirile se completează, reprezentând elementele aceluiasi mozaic. Descoperi treptat un univers, te lași antrenat într-o călătorie inițiată. Tradițiile simple, înțelepciunea nativă a țăranilor, evenimentele care definesc viața în mediul rural, toate se împletesc într-un fascinant tablou tradițional. Nimic nu este lăsat la voia întâmplării, fiecare gest are o explicație. În universul Ioanei Stuparu, chiar și moartea lasă în urmă o pildă(...);”;

Menuț Maximilian: «(...)Scriitoarea Ioana Stuparu creionează, în romanul «Tovarăși de ultimă zi», apărut la Editura Dacoromână, povestea tragică a României post- revoluționare, punând accentul pe luna decembrie a anului 1989. Avem de-a face cu un text cu iz realist, în care subiectul se precipită, punctul culminant fiind căderea cuplului prezidențial. O carte cu nume simbolice, însăși eroina principală, Marga Lupescu, având rezonanța omului care supraviețuiește anumitor presiuni, care are un echilibru interior aparte. Fiecare detaliu, fiecare descriere este minuțios elaborată de scriitoare, care se dovedește a fi un bun “manager” în ceea ce privește construcția dialogurilor, dar și a monologurilor interioare, sufletul omenesc fiind radiografiat până în cele mai mici detalii(...)»;

Victor Sterom: “(...)Spicuri din impresiile referitoare la romanul “Tovarăși de ultimă zi”: Fotografii mișcate între faptul cotidian și efemerul plan politic – stop cadre ciudate, repuse spontan în mișcarea panoramică într-o ingenioasă descriere narativă, aflăm aici la tot pasul făcut în subconștientul colectiv, dar, mai ales în conștientul personajului Marga Lupescu. Remarcăm scrierea directă a întâmplărilor din preția sfârșitului unei epoci și implicit – fuga dictatorilor ceaușiști. Ioana Stuparu se află cu acest volum la a cincea apariție editorială după romanul – Clipa de Lumină (2001)

unde situațiile, momentele trăite sunt vădit evidente, dând astfel posibilitatea și necesitatea de a reflecta, de a analiza – fenomenele – cele mai profunde și mai revelatorii petrecute și asumate pe întregul traseu al cărții.... Ioana Stuparu a scris și descris întâmplări verosimile de care s-a "lovit" percepându-le și... descifrându-le cu toată conștiința profesională(...);

Gheorghe Andrei Neagu: „(...) *Tovarăși de ultimă zi*, Ioana Stuparu, editura Dacoromână, 119 pagini. Când credeam că nu prea mai ai ce să spui despre revoluția din 1989, iată că de la Găești vine un autor hotărât să ne redea tabloul evenimentelor văzut și pipăit cu sensibilitatea specifică unor scrieri anterioare. Un volum interesant, dar mai ales un document literar bine scris(...).”

Constantin Stan: „(...) *Tovarăși de ultimă zi*, romanul Ioanei Stuparu, vorbește despre câteva zile dinaintea comunismului și alte câteva după căderea acestuia. Scrisă sub forma unei relatări jurnalistice, cartea este apreciată ca fiind plină de „vâltoare, răsturnări de situație, mici oportuniști gata să profite de evenimente, entuziasme facile în vocile celor care aclamă libertatea”(…).”

Ion C. Ștefan: “(...)” *Tovarăși de ultimă zi*” devine un titlu simbolic, deoarece “tovarășii” se metamorfozează în domni, după ultima zi a evenimentelor descrise cu talent și mult simț de analiză psihologică de către doamna Ioana Stuparu(...);

Floarea Necșoiu: „(...) Romanul „Vera” este o creație cu mesaj precis – nu-ți încarcă sufletul cu fapte grave ci cu sfârșit fericit și încurajator: stă în puterea omului capacitatea de a se izbăvi prin logos mărturisor și prin magia dragostei(...);

Valentin Rădulescu: „(...) Trilogia „Oameni de nisip” a autoarei Ioana Stuparu a fost lansată pe piața cărții cu o cunună de lauri, epitetele optimiste înconjurând-o, din start, cu un val de simpatie. Voci gureșe o trimiteau să demoleze ierarhiile prozei din imediata apropiere a lui Marin Preda(...);

Georgeta Blendea Zamfir: „(...) Din cronici învăluite în aură de simbol al cunoașterii, se desprind chipuri dragi nouă, contemporane. Folosind imagini artistice impetuoase, sugestive, Ioana Stuparu prezintă fiecare articol ca pe o nuvelă, o operă literară. Dar în ansamblu cartea ei „Tihna pelerinului” pare a fi un roman din care figurile zâmbesc, personaje înrâurite în imaginile măiestre ale autoarei. Iubirea, admirația, colegialitatea sunt liante purtând articolele Ioanei Stuparu, în cea mai modernă arie a culturii. Pe planetă strălucesc autorii care prezintă iubirea, înțelegerea, măiestria vâltoare a jocului inteligenței(...);

Maria Mânzală: „(...) *Viziune și credință*. Minunile continuă. *Văd că trebuie să văd* este lait-motivul care ne informează că autoarea știe foarte bine că nu doar corpurile noastre fizice sau nivelele noastre de inteligență evoluează ci, și sufletele noastre evoluează de-a lungul vieții. Să-ți accesezi codul spiritual înseamnă să intri în legătură cu înțelepciunea ta esențială, recunoscându-ți adevăratul sine. Este pătrunderea în existența ta sîpituală cea mai profundă. Ați accesa codul înseamnă să-ți găsești adevărata identitate. Autoarea reușește, conștientă fiind de calea liberă pe care o are

spre propriul sine, să convingă cititorii că viața omului este un șuvoi de evenimente dintre cele mai diverse atât ca valoare, cât și ca dimensiune. Omul se poate bucura cu aceeași intensitate, atât la vederea unui fir de iarbă, cât și la vederea unei raze de soare; poate iubi în aceeași măsură atât cerul cât și o boabă de nisip(...)”;

Lucian Gruia: „(...)Ioana Stuparu este o scriitoare complexă, dovedită prin faptul că a publicat: poezie, proză și piese de teatru. Cu romanul *Clipa de Lumină*, Ed. Miracol, 2001 și volumul *Viziune și credință – premoniții, mesaje divine* (Ed. Semne, București, 2014), pe care îl comentăm în continuare, autoarea abordează o altă temă și anume a revelațiilor. Fie că le numește: premoniții, mesaje divine, viziuni, miracole aceste revelații se caracterizează, așa cum observa Mircea Eliade, prin faptul că ele reprezintă irumperea sacrului în profan și trecerea timpului istoric în timp etern... Cartea Ioanei Stuparu reprezintă, în existența noastră zbuciumată o oază de liniște binevenită. Revelații au numai cei ce cred cu tărie. Mesajul final îl constituie îndemnul la credință. Numai atunci avem șansa să primim revelații divine și astfel să părăsim pentru o vreme profanul, contopindu-ne cu sacrul și trăind adevărata fericire(...)”;

Dorel Vidrașcu: „(...)În vacarmul cotidian, supuși unui bombardament informațional, de calitate îndoielnică – uneori fără nicio calitate – , dar intensiv și agresiv, doamna Ioana Stuparu ne propune oaza de liniște atât de necesară pentru a ne retrage din tumultul vacarmic spre a ne regăsi, eventual printr-o introspecție atât de binefăcătoare eului fiecăruia, pe noi înșine.

Viziunea și credința autoarei în Divinitate ne sunt redată într-un florilegiu de mici narațiuni, precum albină adună polenul pe care ni-l oferă în fagurii trudniciei sale fără încetare(...)”;

Georgeta Blendea Zamfir: „(...)Ioana Stuparu, nume în cercul de lumină al credinței, ne face cunoscute viziunile izvorâte din energia debordantă a iubirii de Dumnezeu, adăugând talentul literar ca să ne bucurăm întreg de parcursul paginilor din cartea „Viziune și credință”(...)”;

Floarea Necșoiu: “(...)Ioana Stuparu este una dintre cele mai prolifiche scriitoare ale momentului în peisajul literar bucureștean. Dovada certă a acestei afirmații sunt paginile 104-110 ale recentului volum „Viziune și credință”, în care sunt inserate toate titlurile sub care au apărut proza, piesele de teatru, eseurile, nuvelele, romanele și toate celelalte forme de răspândire a tot ce a lucrat autoarea despre care s-au exprimat nume prestigioase întru aprecierea strădaniei artistice a acesteia. Experiențele / revelațiile trăite de Ioana Stuparu selectate în acest volum din altele precedente sunt numite de ezoteriști realități ale inconștientului uman, în care zac toate trăirile spiritului din toate viețile anterioare ale individului. Psihanaliștii – în primul rând Sigismund Freud, Young și mulți alții afirmă că inconștientul este depozitarul tuturor trăirilor spiritului uman, atât în viața dintre naștere și moarte cât și în cea dintre moarte și naștere(...)”;

Aristotel Bunescu: “(...)Mârșani este locul de naștere al Ioanei Stuparu. Din acest spațiu își trage seva proza volumelor: *Clipa de Lumină*, *Oameni de Nisip*, *Grădina care s-a suit la Cer*. Dar autoarea a scris și versuri, în special poezie pentru

copii, după nașterea fiicei sale, Simona. Într-o notă biografică aflăm că în preajma Ioanei Stuparu se adunau copiii și ascultau cuminți poezii sau povestiri improvizate pe loc(...)"

Elena Armenescu: „(...) În romanul „Tovarăși de ultimă zi”, Ioana Stuparu ne surprinde prin structura viguroasă unde fiecare episod aduce elemente esențiale și absolut necesare pentru firul epic ce urmează să se desfășoare. Personajele sunt alese cu grijă, spre a putea reda lejer sentimentele oamenilor simpli, ale celor mulți, asupra cărora s-au răsfârnt de fapt toate deciziile aberante ale celor doi dictatori din perioada atee, comunistă, așa zisul cuplu prezidențial Ceaușescu, despre a căror ultimă zi este vorba și la care se referă titlul cărții(...)"

Victoria Milescu: „(...)O mare disponibilitate creativă i-a permis Ioanei Stuparu să atace cu frenezie aproape toate genurile literare: poezie, proză scurtă, roman, eseu, cronică literară, teatru, povestiri pentru copii, reportaje etc., configurate în cărți ce frapază ca diversitate faptică, prin expresivitate verbală. Deși a debutat cu romanul *Clipa de Lumină*, în 2001, urmat de trilogia *Oameni de Nisip*, poezia a fost mereu prezentă în creația sa, fie infuzată în paginile de proză, fie configurată în volume separate. Scrierile sale au teme variate, plonjări în medii sociale diverse, tipologii analizate cu finețe și atașament uman pe fondul unei profunde apartenențe la spațiul cultural – creștin românesc(...)"

Eliza Roha: „(...)Ciclul „Oameni de nisip” al Ioanei Stuparu poate fi considerat o carte de suflet care înnobilează literatura vremurilor noastre, o întoarcere în timpul ce abia a trecut, un omagiu plin de candoare dar și de profunzime și adevăr adus țărânului român(...)"

Elena Buică: „(...) Autoarea are curajul și forța de a prezenta lumea satului cu aparenta ei simplitate, dar complexă în profunzime. Deși timpul real al evenimentelor este cel actual, adie un vânticel patriarhal de care ne este atât de dor, mărturisit sau nu. Ne aduce această lume sub ochii noștri și ne face părtași la întâmplările care, adunate laolaltă, formează însăși viața. Așa se încheagă viața în trilogia „Oameni de nisip”, roman al mârșănenilor, dar și în proza scurtă din volumul „Grădina care s-a suit la cer”(...)"

Gim Laurian: „(...) Grădina care s-a suit la cer! Un titlu frumos – care trimite la Grădinile Semiramidei din Babilon... Dar, în noianul de amintiri ale autoarei este vorba de creația Lui Dumnezeu. De unde avem și trei relații: – om – natură – Dumnezeu(...)"

Mihaela-Mariana Cazimirovici: „(...) Dacă în romanul „Vera”, doamna Ioana Stuparu ne-a condus cu dexteritate în profunzimile minții unei tinere suferinde, și de această dată, în „Zbor peste Marea Panonică”, reușește cu succes să creeze un tablou al trăirilor feminine(...)"

Elisabeta Iosif: „(...) Poemele Ioanei Stuparu nu se află în mijlocul trăsnetelor sau în centrul furtunii..., nu au parte de excesul de apă al ploii devastatoare, ci sunt atinse doar de stropii de ploaie fertilă, de roua divină, cea însuflețitoare. Ele sunt

poemele de „La marginea ploii”, unde nu ajunge apa distrugătoare fiindcă au forța vitală a Supremei Lumini(...);

Gheorghe Țiclete: „(...) Prin versurile cuprinse în cartea „La marginea ploii”, doamna Ioana Stuparu își mărturisește încă o dată credința sinceră, adevărată, în Dumnezeu și Lumina venită de la Acesta, care-i dă puterea să meargă cu curaj în viață, învingând totdeauna opreliștile(...);

Vergil Cojocar – Cover: „(...) La citirea unei povestioare din „Cireșul spovedaniei”, roman scris de o prietenă, scriitoare din Oltenia, chiar județul meu, Dolj, care se încheia cu următoarele cuvinte: „Ăsta nu e porumbel adevărat! E un suflet de om, care vine din când în când pe acasă!”, ochii mi s-au umplut de lacrimi și o întrerupere a graiului a transformat tăria vorbelor într-o prelungă tăcere. Prin fața ochilor încețoșați mi-au trecut, ca un cârd de berze când revin din alte țări în țara noastră, pentru a cuibări și a se înmulți, toate rudele, prietenii, cunoștințele, părinții plecați în lumea se dincolo. „E un suflet de om, care din când în când vine pe acasă”. Îți mulțumesc doamnă Ioana Stuparu! Câteva cuvinte ale dumneavoastră au adus în sufletul meu trecute amintiri în prezente, fericite trăiri: au fost clipe prelungi, care nu aș fi vrut să se termine niciodată(...);

Antoaneta Rădoi: „(...) *Făgăduiala din vis* este cea mai recentă carte, care dezvăluie lectorului bucuriile, tristețile, dar, mai ales, frământările autoarei, dar și ale personajelor din cărțile sale. Iar cea mai adâncă preocupare, cea mai sfântă preocupare este preocuparea pentru divin, preocuparea de a-L descoperi pe Creator, preocuparea de a trăi în prezența Lui, preocuparea de a-I împlini poruncile(...);

Eliza Roha: „(...) Citind „Viziune și credință – premoniții, mesaje-divine”, realizez că această carte vine ca urnare a celeilalte. Scriitoarea și-a dat examenul cu prima pentru ca apoi să i se permită să se ridice în plan spiritual și să ne ofere o galerie de eseuri, de tablouri religios-vizionare cu multă substanță creștinească. Anumite pasaje conferă cititorului reflecție asupra unor simboluri, drumuri inițiatice cum ar fi drumul de acasă la gară și de la gară acasă, drumuri cu dus și întors încercări ce se vor derula până se vor deschide ochii, sufletul și inima călătorului. Eseuri interesante, fiecare cu povestea sa, cuprinzând un miez de înțelepciuni, de atenționări, de deslușiri dincolo de privirea panoramică, de început, și coboară mai apoi în sensul adânc al lucrurilor, căutând semnificația aparentului.

Doamna Ioana Stuparu se impune ca o autoare cu plurivalențe scriitoricești, o scriitoare adevărată, capabilă să ne poarte în cele mai diferite paliere de psihanaliză, de medii sociale și istorice, fapte și întâmplări de viață cu personaje vii, puternic conturate, oferindu-ne o operă literară cu adevăruri neîntinate și înaltă semnificație(...);

George Vlaicu: „(...) Nu cu mult timp în urmă am scris despre Ioana Stuparu și remarcabilul său roman-trilogie „Oameni de Nisip”. Astăzi vă propun să facem cunoștință chiar la prima oră pentru a nu ne ocupa altcineva, ... sala, cu dramaturgia acestei polivalente scriitoare și fiindcă sper să vă placă tot atât de mult cât mi-a plăcut mie și unor regizori care, din varii cauze, n-au urcat-o încă pe scenă, mă voi referi la

drama în trei acte, „Miniona”, scrisă în anul 1990 și apoi apărută în volum, douăzeci de ani mai târziu, la Editura Arefeana, din București.

Cleopatra Luca: „(...)Ioana Stuparu este o scriitoare în opera căreia satul și-a lăsat amprenta, în sensul cultivării frumosului, binelui, credinței și statorniciei. „Cireșul spovedaniei” – romanul de care ne ocupăm prin câteva cuvinte începe vesel, cu participarea comesenilor unei nunți la țară în desfășurarea binecunoscutului joc doljean, Alunelul. Acesta își are regulile lui: „Cine joacă și nu strigă / Facă-i-s-ar gura pungă”. Acțiunea romanului pare simplă, ușor de descifrat, dar atractivă. Printre rânduri întâlnim motivul focului mergător, acea flacără călăuzitoare spre bine sau, invers, spre rău (...);

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

Maria STURDZA-CLOPOTARU

Născută la 7 august 1961, în localitatea Boldești, comuna Hărmănești, județul Iași. De la vârsta de șapte ani s-a mutat cu părinții în Brașov, iar din anul 2014 s-a mutat la București.

A lucrat ca funcționar public. În prezent este redactor la Revista „Lumea epigramei” București.

Este poetă, epigramistă, publicistă, pictoriță.

Primele texte literare au apărut sub numele Magda Pană, în Revista „Destine” București, nr.66 din 1996 (poezia „Am ales lumina”) și în Revista Asociațiunii Transilvane „ASTRA” Brașov, nr.4-5-6 din 1996 (poeziile „Lumina răbdării” și „Pe apele Shahasrarei”).

Volume publicate:

Debut editorial a fost în anul 2013 cu volumul de poezii „POARTA LIRICĂ”, apărut la Editura Destine, București. Totodată a debutat și cu expoziția de pictură în tehnica goașe. A urmat apoi volumul de poezii „AM ALES LUMINA”, la Editura Semne, București, 2017, iar în 2018 a publicat volumul de poezii în ediție bilingvă româno-chineză „NECTARUL FLORII DE AUR”, apărut la Brașov la LIBRIS Editorial. Această carte a fost prezentată la Târgul Internațional de Carte de la Beijing-China în august 2018.

În anul 2020 au apărut două volume de poezii pentru copii „DIANA ÎN ANOTIMPUL MIRĂRII” și „GEO – MICUL POLIȚIST” (*să circulăm civilizat – educație rutieră pentru preșcolari și școlari*), ambele la Editura Destine, București (grafica și desenele aparținând autoarei Maria Sturdza-Clopotaru).

În curs de apariție, de data aceasta cu proză scurtă pentru copii, are două volume: „ÎNGERII VĂZUȚI ȘI NEVĂZUȚI” și „PAȘII COPILĂRIEI”, ambele la Editura Semne, (grafica și desenele aparținând tot autoarei Maria Sturdza-Clopotaru).

Prezență în antologii:

- **cu poezie:** în MIȘCAREA MONDIALĂ PENTRU POEZIE, Ediție multilingvă, Antolog: Elena Armenescu, LIBRIS Editorial, Brașov, 2019; CARMEN, antolog: Rodica Elena Lupu, Editura Anamarol, București, 2019; CULEGĂTORUL DE PETALE, prefață: Dorel Vidrașcu. Editura Detectiv literar, 2019; POEȚI ȘI

SCRIITORI ROMÂNI ÎN REGAL EMINESCIAN, Editgraph, Buzău, edițiile 2017 și 2018; NOI AM SĂRBĂTORIT CENTENARUL MARII UNIRI 2018 antolog: Antoaneta Rădoi, Amanda Edit, București, 2018; SCRIITORI ROMÂNI UNIȚI ÎN CUGET ȘI SIMȚIRI LA CENTENARUL MARII UNIRI, antolog: Eugenia Enescu Gavrilescu, Editgraph, Buzău, 2018; LACRIMI PENTRU NEMURIRE, Ro.cart, București, 2016; TOAMNA LA APOLLON, antolog: Anca Elena Călin, Ro.cart, București, 2016; INGINERI SCRIITORI ȘI PUBLICIȘTI, Nicolae Vasile și Ioan Christu Ganea, Editura AGIR, București, 2018, poezie și pictură;

- **cu epigrame:** LITERATURA ROMÂNĂ VĂZUTĂ DE EPIGRAMIȘTI, antolog: George Zarafu, 2017; NATURA NU MINTE NICIODATĂ, Petre Gigea Gorun și Ștefan Manea, Sitech, Craiova, 2016; UN SECOL DE LA MAREA UNIRE, Any Drăgoianu și Dorel Lazăr, StudIS, Iași, 2018; UN INGINER ÎN LUMEA EPIGRAMEI, Viorel Martin, Editura AGIR, București, 2018.
- **cu epigrame școlare:** GHIOZDANUL CU SURPRIZE, antolog: George Zarafu, 2016; EPIGRAME EDUCATIVE, antolog: George Zarafu, UER, București, 2019.
- **cu proză scurtă:** HORA DOMNIȚELOR POVEȘTI DIN LIVADA COPILĂRIEI, antolog: Romanița Maria Ștențel, Editura RAWEXCOMS, București, 2019.

A avut colaborări la următoarele reviste:

DESTINE, București; CLIPE ALBASTRE, București; ASTRA, Brașov; GAZETA DE TRANSILVANIA, Supliment literar "Foaie pentru minte, inimă și literatură", Brașov; DEALUL MELCILOR, GALATHEEA, Brașov; MESAJ LITERAR, București; NOUĂ, Câmpina, Prahova; UNIVERS INGINERESC, supliment literar LITERAR ING și ING EPIGRAMA, AGIR București; APOLLON, Urziceni, Ialomița; BOGDANIA, Focșani, Vrancea; AMPRENTELE SUFLETULUI, Buzău; Fundația Română din Canada, Montreal, Buletin informativ - cultural; CONVORBIRI LITERAR-ARTISTICE, București; CONSTELAȚII DIAMANTINE, Craiova; VÂNĂTORUL ȘI PESCARUL, București (poezie umoristică); ANTIM, București; CRONOS, Brașov; CUGETUL, Craiova; LUMEA EPIGRAMEI, București; CETATEA CULTURALĂ, Cluj; INDEPENDENȚA ROMÂNĂ - Independența prin cultură, București.

Este membră a mai multor asociații culturale și cenacluri literare din București, Brașov și Canada.

Alte activități: participă la numeroase manifestări culturale: festivaluri, aniversări, comemorări, lansări de carte, cu recitaluri de poezie, epigrame și discursuri publice, cât și la activități educative în grădinițe și școli.

Are un blog personal de poezie: <https://poortalirica.blogspot.com>

Iată ce ne mărturisește la rubrica „**Despre mine**”: *“Poezia este o stare, asemenea fericirii. Este o manifestare a iubirii necondiționate. Este Dumnezeuire!*

Când vine pe aripile Grației Divine, intră prin poarta sufletului; vine spontan, nu te întreabă dacă ești pregătit de zbor. Dacă te găsește în predispoziția Graalului, revarsă în tine Puterea Cuvântului Viu – ziditor în lumină, inspirație, har, înțelepciune.

Lira și poetul, când sunt conectați la Sursă, cântă în octavele cele mai înalte, Simfonia Universului!” **MARIA STURDZA CLOPOTARU la lansarea volumului „POARTA LIRICĂ”, la Târgul de Carte Gaudeamus, București, 2013.**

Premii:

- LOCUL II, la Concursul național „Cititorul punctează poetul”, organizat de Revista „Destine”, ediția a VI-a, 1998, cu poezia „Clepsidra”;
- LOCUL I, la național „Cititorul punctează poetul”, organizat de Revista „Destine”, ediția a VIII-a, 2001, cu poezia „A mai căzut un înger”;
- premiul special pentru poezie „Leonida Lari”, la Concursul internațional de creație literară „Vis de toamnă”, ediția a IV-a, 2016, organizat de Societatea Culturală Apollon, cu un grupaj de poezii;
- premiul special pentru epigramă „V.G.Paleolog”, la Concursul de epigramă „Traian Demetrescu”, Craiova, 2015.
- numeroase diplome de excelență și de onoare, medalii și plachete aniversare.

Referințe critice:

Aureliu GOCI, Cezarina ADAMESCU, Ana DOBRE, Ion POPESCU-TOPOLOG, Lucian GRUIA, Vasile LARCO, Nicolae VASILE, I.C.ȘTEFAN, Geo Călugăru, Ionel MARIN, Nicușor CONSTANTINESCU și Viorel MARTIN.

Fragmente din cronicile literare:

„(...) Noul volum al Mariei Sturdza-Clopotaru, *Am ales lumina*, după debutul din 2013 cu *Poarta lirică*, se constituie în jurul simbolului luminii, prin frecvență și recurență, adevărat laitmotiv structurant și coagulant, întrucât presupune relația eului nu numai cu fizica realului, în *lumea noastră cea de toate zilele*, ci și cu metafizica ei.”

(...) Maria Sturdza-Clopotaru scrie o poezie conceptuală, a ideilor, fiind aproape indiferentă la descrițiile confesive care, în general, au clasicizat poezia femeilor, ducând-o în ceea ce, cu ușoară maliție, a fost considerată poezia feminină. Preocupările ei depășesc modul comun de a înțelege lirismul, depășind așa-numita poezie feminină, prin accesul la idee, poezia sa înscriindu-se pe orbita masculinității, a poeziei grave, preocupate de marile probleme existențiale.”

(...) Prima poezie, *Nectarul florii de aur*, titlu ales și pentru o microantologie bilingvă româno-chineză, este o ușă care se deschide pentru a ne introduce în acest imaginar artistic, având valoare unei arte poetice *sui-generis*. Poezia relevă preocuparea pentru dimensiunea spirituală a existenței, pentru spiritualitate. Maria Sturdza-Clopotaru a ales contemplarea spectacolului infinit evanescent al lumii și „*tăcerea neclintită a clipei*”. Ea găsește în taoism nu atât o religie, cât o filosofie de viață, căci îi oferă o explicitare coerentă a lumii, o *cale* pentru a accede la sens, la adevăr, în toată relativitate lui și în ciuda acestui fapt.

(...) Poetul, care „*cu sufletul scrie*”, parte „*din lumea duală*”, care „*se-avântă/ pe Calea Luminii cea Sfântă*”, este un intermediar între Cer și Pământ, având un destin de creator, creația sa având statutul de *mimesis* al mării creații divine: „*...atinge mesajele-coduri/ ce-nmănunchează ideea/ și soarbe în taină/ fotoni de lumină octave culori/ alchimizând pe Pământ/ Adevăru-n Cuvânt*”.

(...) Visul poetului este greu de cuprins. Visul poetei Maria Sturdza-Clopotaru este inteligibil, întrucât poezia îi poartă sufletul, visurile, aspirațiile. Maria Sturdza-Clopotaru visează la *Cuvântul „sămânță vie stelară”*, care să o reveleze, pentru ca prin această revelație să se integreze armoniei universale. Alegând lumina, poeta a ales frumusețea. Iar frumusețea va salva lumea...”

(Critic Ana DOBRE, publicat în Revista „Prosaeculum”, nr.3-4 din 2019, Focșani, Vrancea)

„(...) Autoarea, autodidactă meritorie, se dovedește o profundă cunoscătoare a creștinismul esoteric și a doctrinelor indiene privind nemurirea sufletului, metempsihoza și teoria chakrelor.

În multe versuri întâlnim acea trasparență luminoasă de care vorbește părintele Stăniloae, și pe care o denumeste *lumen*. În lumea divină, sufletul este nemuritor. Universul energetic este structurat pe anumite frecvențe, de către *Ierarhiile superioare*. Evoluția sufletului, emanație a luminii divine armonioase, constă în urcarea treptelor de frecvență până la cele mai înalte (subtile). Sacralitatea se manifestă ca iubire.

(...) Poeta își exprimă încrederea în a doua venire a lui Iisus când lumea veșnică a dreptății și credinței adevărate se va instaura definitiv pe Pământ: *„Metamorfoza prin pământ spre cer/ V-a triumfa în lupta cea finală,/ Cristosu-n toți învingător,/ V-a străluci prin Crucea lui Solară!// Petalele de trandafiri însuflețiți/ În ploaie de iubire vor cădea.../ Ne-om reîntoarce toți ACASĂ/ În Marea Veșnicie ce-o urma!”* („Buna vestire 1994”)

(...) Poeta lucidă este conștientă că toate au fost spuse. *„Știu, toate s-au spus înaintea mea,/ În imnuri, poeme au vibrat mereu,/ Da-n simfonia vieții ce mă inspira,/ Le-am reorganizat în felul meu.”* („Puntea de lumină”) Crezul ei artistic seamănă cu cel arghezian: *„Am sublimat, durerea dată/ Și suferința omului de rând,/ Și-am ridicat-o-n rang de artă/ Cu lira-n piept mereu vibrând// De când lumina-și face loc prin mine/ În pacea inimii mă regăsesc,/ Contemplu cupa grației divine/ Sorbindu-i elixirul reînnoiesc!”* („Ars poetica”).

(Critic, Lucian GRUIA, „Poarta lirică” în „Plăcerea lecturii”, volum de critică literară, Editura Beta, București, 2015)

„Ei bine, e știut că poezia este – în primul rând – emoție, vibrație lirică, deci o trăire de suflet, și mă așteptam ca în volumul doamnei Maria Sturdza-Clopotaru să dau peste așa ceva, dar, iată, că domnia-sa se încumetă să ne convingă că poezia poate fi și o trăire – de fapt, *cugetare* – înalt-abstractă și, ca atare, *emoția* devine una de tip cerebral: *”în ochiul furtunii ca și în al inimii ochi/ poți să contempli tăcerea”* (...) *adică ”Începutul fără de timp”* (...) *”eterice taine/ din osmoza Oceanului Cosmic”* (...) (*”Elixirul vieții”* – pag.13). Am început înadins textul legat pentru a sesiza – exact ce am spus – doamna Sturdza-Clopotaru ne cheamă spre sferele acelea, unde poezia – cum zicea Barbilian-Barbu – se întâlnește cu geometria, *adică* acolo unde spațiul-gândul – e luminat de lumina cunoașterii. Sigur, acolo e *„ceea ce e sus și ceea ce e jos”* sau ce e jos încearcă să ajungă la ceea ce e sus: *”(...) iar ceea ce e sus este la fel/ cu ceea ce e jos/ este matricea Unicului ce rezidă-n toate/ măreț și virtuos (...)”* (*”Spirala de lumină”, pag.38*). Ideea în sine – nu e nouă – Hermes Trismegistos – *adică* *”cel de trei ori mare”*, spusă la fel încă din epoca elenistică -, nouă este expresia poetică a autoarei noastre, foarte limpede în idei și-n construcția lingvistică pe calea aceasta a întrebărilor și a trăirilor tainice. Care – evident – se asumă în imaginea Unicului-Dumnezeu. Și tot așa în cele mai multe poeme din prima parte a volumului, intitulată *„Călătorind în lumină”, citând ca remarcabile, poemele „Spirala de lumină”* pag.38), *„Și tu ești lumină”* (pag.21), *„Chenoză”* (pag.22-23) și altele.

(Prof. Ion POPESCU TOPOLOG, „Am ales lumina”, în Revista Climate literare, 2020)

"(...) să vedem ce ne transmite prin poezia de dragoste, în *„Ispititoare gânduri”*: (...) *„dacă-i ultima iubire?/ Cum s-o las să treacă?/ Cum?”*, ori în *„Mâine poate nu vom fi”*: *„Nu-ți acoperi privirea,/ Chipul cu roșeață,/ Mâine poate nu vom fi/ În această viață”*; sau mult mai elevat, în metafore hermetice în poezia *„Misterioasa Doamnă”*: *„Lasă-mă Doamnă, focul sacral/ să-l mistuim,/ în athanor/ oul hermetic/ să-l împlinim... /Și elixirul –/ floare de zeu/ înnaurită, fie pecetea/ lui Dumnezeu/ desăvârșită”,* și nu în ultimul rând, cu multă finețe adaugă în poezia *„Ecou”*: *„Numai întru spirit/ aş putea descrie.../ e atât de Lumină.../ și de... Veșnicie!”*

(Victor Gh. Stan, Prefață la volumul *„Poarta lirică”, pag.11-12, Ed. Destine)*

„(...) Autoarea, pe parcursul volumului „Am ales lumina”, nu se referă la acel complex de radiații emise de corpuri incandescente care impresionează ochiul omenesc, ci face referire, ne prezintă într-un mod original, poetic: lumina gândului, a spiritului, lumina iubirii, Lumina Marelui Spirit Creator, lumina Luminii sau lumina fiecăruia dintre noi.

(...) Omului, în clipe de liniște sufletească, poate și de melancolie, îi vin în minte: întâmplări, mai mult sau mai puțin plăcute, amintiri din copilărie, din viața de familie etc. și care îi luminează existența de moment, să realizeze cine este și unde a ajuns, autoarea destăinuindu-se: „(...) ghizii mei spirituali/ de ranguri diferite/ ce îmi veghează Calea/ la școală pe Pământ/ ca-n trecerea lumească/ să nu uit cine sunt/ și am ales Lumina/ că din Lumină vin/ la fel ca frații mei/ sunt un Copil Divin” („Ghizii spirituali”). Jules Verne spunea: (citez aproximativ) „un lucru pe care și-l imaginează cineva astăzi, mâine poate fi realizat de un altul.”

(...) Maria Sturdza Clopotaru ne asigură, la sfârșitul cărții, că-și va revărsa și în viitor gândurile, sentimentele și trăirile către noi, cititorii: „(...) conectat la/ Oceanul Iubirii/ mi-e sufletul/ ca un pom înflorit/ din el/ spre voi îmi revărs/ petale de flori/ în cuvinte” („Primăvara cuvintelor”), iar mie mi-a fost dat să citesc această carte: AM ALES LUMINA, tocmai în Săptămâna Mare, când așteptam cu pioșenie Lumina cea Sfântă a Învierii Domnului Iisus Hristos. Nimic nu este întâmplător, după cum se dovedește. Felicitări autoarei, să-i fie calea vieții veșnic luminată!

(Vasile LARCO, Revista Plumb, nr.134 din mai 2018, Bacău)

„(...) O culme este și traseul ascensiunii lirice, reprezentată de acest volum de debut al autoarei, care uimește prin frumusețea versului, prin mister, prin stilul deja exersat în apariții periodice, printr-o acuratețe a rostirii demnă de marii poeți. Pentru poetă, Poarta lirică este „Sacra Poartă” a inițiaților în frumos, adevăr și bine. Totodată, este și Poarta strâmtă pe care trebuie să pătrundă creștinii în Împărăția Cerurilor, dacă s-au nevoit pentru asta și au fost găsiți vrednici. Ea este conștientă că posedă înlăuntrul său o lumină care, într-o zi se va revărsa în Marele Ocean Cosmic și atunci, devenită spirit, va putea fi oricând și oriunde. Este una din teoriile budhismului – dizolvarea în Marele Tot, în Nirvana.

(...) „Să ne bucurăm de Lumină!” – este mesajul autoarei. Să conștientizăm că fără Lumină, viața noastră nu este posibilă. Lumina este prinosul pe care Dumnezeu ni-l dăruiește la naștere. Dar, pe lângă aceasta, mai există și lumina interioară, lumina din noi care trebuie să tășnească la suprafață pentru ceilalți. Cine nu zămislește lumină este un om trist, nefericit.

Tocmai despre această lumină scrie poeta Maria Sturdza-Clopotaru. Momentul când lumina prinde contur în noi este momentul de grație divină. El poate fi vizibil în aură.

Versurile sunt limpezi, luminoase, pline de căldură, meditative, confesive și unele, puțin didactice; nu se întrevide în ele nici un fel de maliție, răutate, ironie. Dar, în același timp, nu se abat de la normele de conduită creștină.

(...) Secretul pe care ni-l dezvăluie poeta este că și-a unit în iubire, triada: trupul, mintea și inima, acordându-și viața la marea simfonie universală a sufletelor. (...) Autoarea are și o explicație: poți deveni propriul tău maestru dacă știi să-ți găsești lumina din tine. Pentru aceasta trebuie să-ți pregătești și să-ți purifici trupul pentru a primi botezul prin foc. Nu toți aspiranții pot deveni inițiați. „Numai poetul are dezlegare / Prin pilde măiestrite să transpere / Acele sacre-nvățături solare / Păstrate ezoteric în mistere!” (*Glasul Luminii*). Până la urmă, poeta recunoaște: „Totul are un sens!” (*Lumina răbdării*). Poeta afirmă că: „*liber poți transcende / Eternitatea cea sublimă*” – doar când vei cunoaște și realiza „*că ești scânteia cea divină*”.

(Critic Cezarina ADAMESCU, Revista Clipe Albastre, nr.14-15 din 2018, București)

„Și eu am ales tot lumina!... Să vedem dacă amândoi am ales aceeași lumină! Dumnezeu trimite lumină asupra tuturor la fel, dar fiecare o primește și o trimite mai departe, după cum poate.

În primul capitol, „*Călătorind în lumină*”, iluminarea drumului autoarei vine de la *Spiritul Creator* (poezia „*Lumina Spiritului Creator*”, pag.14), căreia i se supune: „*atunci când/Dumnezeul interior/ îți vorbește/ pe înțelesul tău/asculta-L*”.

(...) *Lumina* Sa este blajină (poezia „*Lumina blajină*”, pag.17) și seamănă cu iubirea din privirile mamei. *Lumina* divină se împarte tuturor (poezia „*Luminez ca un far*”, pag.20, poezia „*Și tu ești lumină*”, pag.21) și, astfel, se formează diferite forme luminoase (poezia „*Sfera de lumină*”, pag.26, poezia „*Spirala de lumină*”, pag.38) (...)

(Prof. dr. Nicolae VASILE, Revista Cronos, nr.5(40) din 2018, Brașov)

„(...) Împodobită cu razele luminii divine, poeta MARIA STURDZA CLOPOTARU din București ne-a dăruit al doilea său volum de poezii intitulat sugestiv „Am ales lumina”. „(...) ea însăși este un „copil al luminii”. Poezia care îmbracă și dezbracă vremea cu roua viselor v-a făuri și menține flacăra umanității, a dragostei față de semenii și de darurile vieții”. „(...) Maria Sturdza Clopotaru scrie cu sufletul poeziei și conectată la „Oceanul Iubirii”, precum un pom înflorit ne dăruiește florile cuvintelor sfințite, producându-ne „bucuria reînvierii”, înmugurind razele luminii în eul nostru existențial”.

(Ionel MARIN, Revista Bogdania, nr.47-48 din 2018, Focșani, Vrancea)

„(...) Pentru sensibilitatea și delicatețea versurilor sale, dar și pentru îndrăzneala zborului spre lumină, am găsit și alte explicații: debutanta de acum, provine de pe meleagurile însoțite și molcome ale lui Mihail Sadoveanu, dar s-a stabilit la Brașov, orașul de înalt patriotism al lui Andrei Mureșanu; iată de ce cultivă în versurile sale sentimente cuplate: romantism și elan modern, precum și altele dedicate lui Mihail Eminescu, Veronicăi Micle, Iuliei Hașdeu și eruditului ei tată – Bogdan Petriceicu Hașdeu.

(...) Astfel, autoarea deschide fereastra pentru zborul cuvintelor, marcat de acest debut reușit, convingându-ne de talentul său: „*Când ai fereastra tăcerii/ deschisă/ spre Adevărul Etern,/ soarele / își ține întotdeauna/ făgăduința / de a te scălda/ în lumina vieții.*” („*Binecuvântarea luminii*”, pag.24).

(Prof I.C. ȘTEFAN, „Poarta lirică” în Revista CURTEA DE ARGEȘ, nr. 4(53) din 2015)

Posedând o „*Fereastră în inimă*”, din cadrul căreia privește și se raportează la semeni cu înțelegere și iubire, poeta Maria Sturdza-Clopotaru a primit „*Binecuvântarea luminii*” lui Dumnezeu, grație căreia i-a fost dat să simtă „*Măreția zborului*”, pentru a se afla în preajma unui „*Geniu sublim*”, nimeni altul decât Eminescu, să simtă încărcătura de lumină, durere și speranță, cuprinsă în „*Lacrima poetului*” – este vorba de Adrian Păunescu, fostul meu coleg de clasă de la Colegiu „Carol I” din Craiova.

„*Rugă la Tatăl ceresc*”, o poezie emblematică și care confirmă un panseu al lui „Pitagora” – de pe coperta a IV-a a volumului „Poarta lirică”: „*Lira și poetul se recunosc după o vibrație adâncă*”.

(Geo CĂLUGĂRU, la lansarea volumului „Poarta lirică” la Târgul de carte Gaudeamus, București, 2013)

„(...) Cu o poezie de factură filozofico-religioasă și uneori meditativo-contemplativă, Maria Sturdza Clopotaru nu poate fi încadrată într-un anume curent literar strict delimitat.

(..) Poezia Mariei Sturdza Clopotaru în general, și în mod deosebit, cea cuprinsă în volumul „*Am ales lumina!*” este de o originalitate aparte și se impune a fi citită cu atenție, pentru a-i desluși sensurile și a-i înțelege esența. Tema „*Eului*”, a introspecției, a cunoașterii de Sine apare ca predilectă în creația autoarei, chiar dacă este o căutare anevoioasă, este interesantă tocmai datorită necunoscutelor și misterelor ființei umane. De altfel, însăși autoarea, în poezia „*Călătorind prin Sine*” afirmă: „*se spune că/ pe OMUL/ călătorind/ în Împărăția Descoperirii de Sine/ l-ar întâmpina/ inevitabilul „A fi sau a nu fi”/ aici ar vedea ceea ce este el/ și ar afla ceea ce nu este el/ când ar ajunge/ în Împărăția Cunoașterii de Sine/ ar ști că el este ceea ce este/ și că el este ceea ce nu este*”(pag.18).

(Prof. Nicușor CONSTANTINESCU, în Revista Constelații diamantine nr. 3 (103) din 2019)

„(...) Maria Sturdza-Clopotaru scrie o poezie substanțială, cu efort de personalizare, mult diferită de contextul literar de astăzi, în care întâlnim prea multă poezie ocazională, prea evidentă inspirație dirijată spre momente, evenimente sau personalități concrete, portrete și decupaje biografice cu efect dulceag, neconcludent.

Autoarea caută subiecte și stări revelatorii care marchează ființa umană, „*trestia gânditoare*”, în raporturile ei cu spiritul divin. De altfel, rămâne o caracteristică a poezilor din Marele Nord, de la Eminescu, grupul bucovinean „*Iconar*” până la Nicolae Labiș o anume religiozitate discretă, o credință aprofundată cu finețe, și nu o manifestare stridentă a sentimentelor divine. (...) Autoarea are întotdeauna de transmis un mesaj de conștiință pe care încearcă să-l înfrumusețeze printr-o exprimare esopică, sau parabolică mai elegantă, și, ca atare, textele acumulează o

aglomerare de alegorii cu valoare conceptuală (autoarea le și marchează cu majusculă), precum în textul „Veghe”, o adevărată artă poetică a misterului în conexiune cu gândirea ocultă și ezoterismul. Prin asemenea texte, ca cel următor, autoarea se angajează în poezia revelațiilor ultime cu rezoluție sacerdotală: „(...) În clipa terestră,/ Ierarhiile înțelepciunii/ vor picura în Graal/ putere conștientă acțiunilor tale,/ Ca Fiu al Luminii,/ trăind neconținut/ în comuniune cu noi,/ să poți respira Legea Întregului”!(...) Cu spiriul în uniune/ cu Tatăl Ceresc,/ corpul cu Mama Pământescă/ și inima în armonie cu frații.../ Vei experimenta,/ în splendoarea Grației Divine,/ desăvârșirea/ Marelui Mister!”

(Critic Aureliu GOCI, în Revista Luceafărul de dimineață, nr.5 din 2019, București)

(...) Precum fulgerele lui Nikola Tesla în Univers, „Spiritul Creator” luminează și răsună prin mesajul hermetic al poeziei Mariei STURDZA CLOPOTARU. Pentru că, aici și acum, trăim sacralitatea momentului schimbării este imperios necesar ca: „Pământ și om deopotrivă/ Să-și schimbe lutul în lumină!”. Mie mi-a ajuns direct la inimă!”

(Viorel MARTIN, în Revista „Independența română”, nr.13 din 2016, București)

Extrase din operă

LUMINA SPIRITULUI CREATOR

ca într-o celulă
se oglindește în tine
holograma întregului
când sufletul
pregătit
în predispoziția Graalului
este străpuns
de Lumina
Marelui Spirit Creator
în tine răsună vocea
înșeptită
a Universului
atunci
Dumnezeul interior
îți vorbește
pe înțelesul tău
ascultă-L

COPACUL INTERIOR

în ceruri parcă văluresc
ființe de lumină
portaluri spiralate se deschid
iar norii cuantici se coboară

în duhurile astei primăveri
pe Mama Gheea s-o trezească
din letargia tristelor
tăceri

copacul meu interior
acum vibrează-n rezonanță
cu toate rădăcinile-nfrățite
iar cântecul se-alchimizează
cu elementele primare
și lacrima ruginii din trecut
devine elixirul viu
al operei solare

zvâcnește-n rădăcini
speranță
precum iubirea în
cel dintâi atom
și viața se trezește iar din viață
și se extinde în unde
și culori
din muguri de lumină
renasc flori

precum în iarbă licurici
vestesc reconectarea
cu mesageri divini
se vălurește zarea
când floarea vieții
se revarsă-n mine
mă-nalț prin fluturi
păsări și albine
e muzica divină
în cer și pe pământ
și notele-mi vibrează
în Cuvânt

NECTARUL FLORII DE AUR

cum nimeni nu mă poate face să gust
din frumusețea propriei mele ființe
am ales contemplarea
tăcerea neclintită a clipei

așa mi-am zărit pe jertfelnic în templu
sămânța divină tăinuită la originea firii

puterea ei mocnea într-o spirală vie de foc
dar a fost destul un impuls conștient de iubire
și misterioasele fire incandescente
s-au reconectat spontan la Oceanul Dintâi

atunci într-o alchimie sublimă
din lăcașul de taină al eternității din mine
floarea de aur
și-a deschis larg petalele sacre
sorbindu-i cu bucurie nectarul
am devenit una cu TAO

Profil realizat de **Viorel MARTIN**, scriitor, membru USR

Ion C. ȘTEFAN

Ion C. ȘTEFAN s-a născut la 18 martie 1940, în comuna Arefu, județul Argeș. Școala primară a urmat-o în satul natal, cursul gimnazial în comuna Corbeni, absolvind apoi liceul teoretic *Vlaicu Vodă* din Curtea de Argeș. Este licențiat al Facultății de Filologie, Universitatea București, promoția 1966, profesor cu gradul didactic I și scriitor.

A predat vreme îndelungată Limba și literatura română la Colegiul Național *Matei Basarab*, din București, având o bogată experiență didactică; a îndeplinit munca de inspector de specialitate la Inspectoratul Școlar Județean Ilfov, a fost directorul școlii din orașul Mihăilești (Giurgiu) și metodist în sectorul 3 al Capitalei.

A debutat în anul 1959, în ziarul județean *Secera și ciocanul*, iar debutul editorial are loc în anul 1973, cu placheta de versuri *Despărțirea de cuvinte*, tipărită la Editura *Litera*.

În anul 2005, a fost primit ca membru al Uniunii Scriitorilor din România, iar în anul 2006, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului i-a acordat *Diploma de excelență pentru activitatea remarcabilă în slujba școlii și pentru merite deosebite în modernizarea predării disciplinei Limba și literatura română*.

În anul 2009, a fost făcut Cetățean de onoare al comunei natale, Arefu, iar în anul 2011 i s-a acordat titlul de Fiu al Argeșului.

Colaborări la reviste:

A colaborat la numeroase reviste culturale și cotidiene, printre care: *Gazeta literară*, *România literară*, *Luceafărul*, *Luceafărul de dimineață*, *Contemporanul*, *Îndrumătorul cultural*, *Ramuri* (Craiova), *Tribuna* (Cluj), *Familia* (Oradea), *Argeș* (Pitești), *Litere* (Târgoviște), *Bogdania* (Focșani), *Albina*, *Paradox*, *Scânteia tineretului*, *Scânteia*, *Steagul roșu* (Giurgiu), *Pietrele Doamnei* (Domnești), *Curtea de la Argeș*, *Argeș Expres*, *Interes argeșean*, *Reflector Argeșean*, *Bucureștiul literar și artistic*, *Amurg Sentimental*, *Sud* (Bolintin Vale) etc.

Cărți publicate:

Este autorul următoarelor volume de versuri, proză, comentarii literare, maxime și cugetări: *Despărțirea de cuvinte* (1973), *Atât de densă clipa* (1978), *Scrisoare mamei* (1980), *Luminiș de Soare* (povestiri, 1981), *Fotografii mișcate* (povestiri, 1983), *Vara patriei* (1986), *Lumini la ferestrele școlii* (roman, 1989), *Elemente de gramatică* (1991), *Cântece pentru iubita ideală* (1993), *Iluzie cu nuferi* (1995),

Supraviețuirea prin cuvânt (maxime, cugetări, expresii rare, 1997), *Comentarii și sinteze literare* (1998), *Ora de dirigenție a vieții* (povestiri și nuvele, 1998, 2007), *Literatura română în liceu* (1999, 2008), *Dialog la timpul viitor* (maxime, cugetări, expresii rare, 2000), *Observator în banca din spate* (roman, 2000), *Gânduri la răscruce de milenii* (maxime, cugetări, expresii rare, 2001), *Ceremonii solare* (2001), *Femeile din oglinda retrovizoare* (povestiri, 2002, 2004), *Un om pentru eternitate* (evocări, 2003), *Alfabetul învățăturilor* (maxime, cugetări, expresii rare, 2003), *Femeia necunoscută* (roman, 2004), *În căutarea iluziilor pierdute* (roman, 2004, 2010), *Contribuția lui I.L. Caragiale la dezvoltarea limbii române literare* (2005), *Lumina din oglindă* (roman, 2006), *Literatura română în liceu: comentarii și sinteze literare, concepte operaționale* (2007), *Eseu despre existența umană* (2008, 2015), *Corabia cu amintiri* (2009), *Urme de alb peste amintiri* (2009), *Pe treptele timpului* (2010), *Întâlnirea de la muzeu* (roman, 2011), *Tărâmurile sufletului* (2012, 2013), *Iubirea cea din urmă* (2013), *101 poeme* (2013), *Tăria dea rămâne/La force de rester* (2014), *Lumea poetului/The Poet's World* (2016), *Călătorie în lumea cărților* (2018), *Floare de colț iubirea* (2018), *Aripi spre nemurire* (2019), *Eseu despre supraviețuirea prin creație* (2020), publicate de editurile: Albatros, Cartea Românească, Litera, Semne, Artemis, Destine, Arefeana, Pan-Arcadia, Meșterul Manole, din Curtea de Argeș, Editura Academiei Internaționale Orient-Occident, Biodova și Rawex Coms.

Aprecieri:

Despre activitatea sa literară și didactică au scris recenzii, cronici literare și prezentări: Ana Blandiana, Horia Bădescu, Gheorghe Bulgar, Dorina Bădescu, Dona Baci, Vilia Banța, Mihai Cernat, Geo Călugăru, Ioan Costea, Gh. Constantinescu-Dobridor, Marcel Crihană, Dumitran Frunză, Gh. Duță Micloșanu, Horia Gârbea, Valeriu Gorunescu, George Gibescu, Marin Ioniță, Smaranda Jelescu, Magda Jianu, Victoria Milescu, Ionuț Nicolescu, Gheorghe Marin, acad. Gheorghe Păun, Petru Demetru Popescu, Pavel Pereș, Ion Potopin, Stelian Păun, Doru Popovici, Florentin Popescu, Alexandru Raicu, Tatiana Rădulescu, Nicolae Scurtu, Victor Gh. Stan, George Șovu, Alex Ștefănescu, acad. Vasile Tonoiu, Laurențiu Ulici, Gheorghe Ungureanu, Nicolae Vasile, Mona Maria Vâlceanu, Constantin Voiculescu etc.

Din anul 1997, este directorul Editurii Arefeana, unde au fost tipărite peste două sute cincizeci de volume de versuri, proză, lucrări de doctorat, studii literare, semnate de nume de prestigiu ale culturii noastre.

Extrase din cronici

Un scriitor înțelept: Poate că atitudinea sa sobră, de profesor de Limba și literatura română și Literatură universală, la Colegiul Național „Matei Basarab”, sau fiindcă nu a aderat la niciun grup de promovare laudativă și nici nu a deținut o rubrică permanentă într-o revistă culturală de mare impact, deși a tipărit versuri, proză și articole de critică literară în *Gazeta literară*, *România literară*, *Luceafărul*, *Contemporanul*, *Îndrumătorul cultural*, *Ramuri* (Craiova), *Tribuna* (Cluj), *Familia* (Oradea), *Argeș și Cafeneaua literară* (Pitești), *Albina*, *Paradox*, *Scânteia tineretului și Suplimentul cultural artistic al Scânteii tineretului*, *Scânteia*, *Steagul roșu* (Giurgiu), *Pietrele Doamnei* (Domnești), *Curtea de la Argeș*, *Argeș Expres*, *Interes Argeșean*, *Reflector Argeșean*, *Bucureștiul literar și artistic*, *Sud* (Bolintin Vale), *Amurg*

sentimental și altele, i-au creat un prestigiu de intelectual retras și înțelept în viață și în scrieri, mai ales că două dintre cărțile sale se intitulau Eseu despre existența umană și Eseu despre supraviețuirea prin creație – care l-au îndreptat spre această poziție de scriitor filosof. Ion C. Ștefan este un intelectual care a citit mult și a reflectat îndelung, iar în volumele sale, cum sunt Literatura română în liceu, ori Călătorie în lumea cărților, această simbioză de lumină între spontaneitatea creatoare și profunzimea analizei este evidentă.

De fapt, într-un anumit moment tragic al vieții sale, a trecut de la poezie la proză, scriind romanul în două volume Lumina din oglindă, deși era semnatarul unor volume anterioare apreciate de versuri, ca: Despărțirea de cuvinte, Atât de densă clipa, Vara patriei, Scrisoare mamei, Cântece pentru iubita ideală, Iluzie cu nuferi, Lumea poetului și altele.

A continuat cu volumele de povestiri și nuvele Luminiș de Soare, Ora de dirigiență a vieții, cu romanele Femeile din oglinda retrovizoare, Femeia necunoscută, Întâlnirea de la Muzeu, Umbra dintre noi și altele.

Dar tocmai desprinderea dramatică de acea iubită idealizată l-a determinat să apeleze și la forma cea mai scurtă de filosofare asupra vieții: maximele și cugetările, expresiile rare, tipărind câteva volume cu astfel de gânduri: Supraviețuirea prin cuvânt, Dialog la timpul viitor, Gânduri la răscruce de milenii, Alfabetul învățăturilor și altele.

O primă concluzie a celor arătate până acum ar fi aceea că profesorul Ion C. Ștefan este un scriitor profesionist, căruia îi reușește aproape tot ce abordează în literatură. Oscilația între vers și narațiune nu este însă o preferință artistică anume,

ci un drum dictat de destin, iar alunecarea sa spre conciziune, adică maximele și zicătorile, expresiile rare și pline de înțelepciune, prin exprimarea, într-o singură frază, a ideii narațiunii dintr-un roman al reflectivității despre înțelepciunea vieții, este o dovadă a situării sale armonioase între narațiune și filosofie. Dar de ce, după atâția ani de îndepărtare de la această formă sintetică de exprimare, autorul propune abia acum o nouă carte de maxime și zicători, expresii rare?

Pentru că – ne mărturisește el – la maturitatea deplină (ca să n-o numim cumva bătrânețe), scriitorul înțelept a încercat să realizeze o oarecare sistematizare în manuscrisele sale, dând peste alte vreo zece mii de raze de lumină, care așteptau cuminți într-un sertar discret al bibliotecii. A început să le recitească, într-o vară călduroasă, marcată de adierile de răcoare ale aerului condiționat, oscilând între bine și rău, între sensibilitatea aleasă și gândirea profundă, realizând astfel o selecție severă a peste șase sute de astfel de ziceri, și adăugându-le la cele cinci sute anterioare, din volumele amintite; iată că vreo mie dintre cele elaborate pe vremuri (între anii 1995-1996) au șansa să vadă lumina tiparului, mai rămânând în așteptare vreo nouă mii... Cine știe...?! Numerotarea și anul de la sfârșitul fiecărei maxime exprimă modul de selecție, adică o cifră în continuare și un an de elaborare, evitând repetarea lor, fiind un ghid pentru viitorul redactor de carte, dar, în acest volum recent, așezarea s-a făcut numai pe criterii tematice.

Față de maximele și zicătorile din volumele anterioare, cele de acum sunt mai concise – un fel de gândire esențială, fără explicații ori repetiții – ajungându-se, adică, la ceea ce au însemnat aceste ziceri (sau scrieri), atât în folclor, cât și în creațiile unor minți înțelepte, de intelectuali și savanți.

*(Acad. **Vasile TONOIU**, Revista Curtea de la Argeș, nr. 5, 2020)*

Întâlnirea de la muzeu și Umbra dintre noi: Subiectul perpetuu, iubirea, mi-a revenit în atenție citind două excelente romane, legate între ele ca acțiune, scrise de același autor, Ion C. Ștefan, publicate de aceeași editură, Arefeana, primul în anul 2011, iar al doilea în 2016. Acest moment de revelație mă face să privesc cu mai multă reținere fandoseala criticilor și istoricilor literari actuali care, fără a-și îndeplini menirea lor de a scoate la lumină realizările Generației 2000 din literatura română, se mulțumesc prin a declara pe toate canalele de comunicații că după 1989 nu s-a mai publicat nimic bun, căutând, probabil din comoditate, doar prin cercul restrâns de cunoscuți și prieteni.

Este o poveste fascinantă!... În cuadripolul format din două familii: Ana-Vlad și Corina-Adrian, prin iubirea la prima vedere dintre Ana și Adrian se declanșează o avalanșă de trăiri și evenimente în care se regăsesc, într-un climat specific societății românești a ultimelor decenii, toate marile teme ale iubirii, creației și legăturii dintre acestea, toate sub lumina panteistă a lui Dumnezeu.

Ce este iubirea, cum apare ea, cum se manifestă, cum dispare, cât durează, care este relația dintre iubire și căsătorie? sunt tot atâtea întrebări ale căror răspunsuri pot fi găsite în epopeea lui Eros din trenul personal București-Cățelu-Oltenița, acestă luntre a lui Charon, fizică, ce făcea legătura dintre lumea intelectuală a capitalei și cea a satului românesc din județele învecinate, dar și o luntre filozofică dintre creația literară, reprezentată de familia Corina-Adrian, filologi, și creația științifică a cuplului Ana-Vlad, fizicieni.

O bună parte din ipotezele celebre din istorie referitoare la iubire își regăsesc exemplificarea în acțiunea celor două cărți, fără ca acestea să fie menționate explicit evitând, astfel, păcatul curent al căderii în didacticism, deși toți cei patru eroi principali sunt profesori. Ambianța în care se desfășoară acțiunile este cel al cenaclurilor literare, de la nivelul copiilor din școlile rurale până la cele mai elevate medii culturale bucureștene, activitate culturală foarte puțin abordată de creatorii de opinie contemporani.

Cum apare iubirea?... Dintr-o dată!... Când Ana și Adrian s-au văzut în tren, ei păreau că se știu de când lumea!

Care este natura iubirii?... După Descartes, iubirea este controlată de glanda pineală, deci este un fenomen chimic. Personal, adaug la aceasta și o explicație electromagnetică având în vedere ca tot sistemul nervos funcționează pe un principiu electric, iar în cadrul acestuia fenomenul de rezonanță este răspunzător de multe întâmplări, din viață, legate de jocul cu infinitul. Ar putea fi amândouă! că doar iubirea este și lumină, o mare sursă de lumină, care, știm, că este și corpuscul și undă. Iubirea aruncă spre persoana iubită o lumină pe care numai cel ce iubește o vede, iar percepția acesteia este de o fragilitate și gingășie, pe care ceilalți n-o înțeleg. În roman, Adrian o întreabă pe Ana, imediat după ce pragul de accesibilitate a fost depășit și sentimentele reciproce au fost declarate: Ai ceva de mătase în îmbrăcăminte?

Care este relația iubire-căsătorie?... În general și în căsătoriile celor patru eroi.

Întâmplarea dintre personajele celor două cărți, grupate în două familii formate prin iubire, acestea s-au căsătorit din dragoste, deschide un spectru larg de interpretări atât în ceea ce privește durata unei iubiri libere cât și a coexistenței căsătorie-iubire.

Kierkegaard, filozof danez, părintele existențialismului, când iubirea vieții sale se apropia de consfințirea desăvârșirii personale și sociale, prin căsătorie, cei doi iubindu-se declarat, a decis ruperea relației pe motiv că, după căsătorie, în câțiva ani, vor deveni

dușmani sau străini sentimental, pe când o iubire neîmplinită, lumina stinsului amor ne urmărește veșnic.

În romanul Întâlnirea de la muzeu, Vlad nu înțelege ce s-a întâmplat cu Ana, nici Corina, ce s-a întâmplat cu Adrian!... Cum iubirea lor frumoasă, continuată prin căsătorie, nu mai există? partenerii lor de viață găsindu-și sufletul pereche în alta parte.

Nietzsche, marele filozof german, spunea că, în trăirile umane, importantă nu este intensitatea, ci durata, dar tot el, aparent contrazicându-se, afirma că iubirea pentru o singură persoană este o mare nedreptate făcută celorlalți.

Ieșirea din aparenta dilemă de mai sus se poate face doar prin acceptarea ideii de infinitate a iubirii și atunci, la oricâți ai împărți-o nu scade partea ce revine fiecăruia. Cum, în cuadripolul celor două familii, doi sunt fizicieni, putem modela problema de durată și intensitate a iubirii printr-un impuls Dirac, care are valoarea infinită în momentul zero și este egal cu zero în tot restul timpului, dar integrala acestuia pe tot domeniul este egală cu unitatea. Deci, o iubire împlinită se consumă, practic, toată în momentul inițial, dar tot atunci te și duce până la Dumnezeu. Iubirea, ca și toate formele de creație sunt căile prin care omul ajunge la divinitate și devine acel om neeuclidian definit în teoria filozofică a sistemismului.

Și procrearea este tot o formă de creație. O familie capătă o aură divină numai atunci când apar copiii, justificându-se, astfel, zicala:

Iubirea te atrage ca un magnet, dar de familie ești prins cu șuruburi!...

Aceasta poate fi una dintre explicațiile a ceea ce țin unite cele două familii, Ana-Vlad și Corina-Adrian, cu toată iubirea devastatoare apărută, declarată și acceptată reciproc, dar neîmplinită, dintre Ana și Adrian.

Tendința unificării formelor de creație prin interdisciplinarizare, nedorită de unii, acceptată de alții, reprezintă un factor perturbator suplimentar al acestor două familii. Aceasta evoluție este dorită și realizată de către Ana, fizician care scrie poezie, este dorită, dar nerealizată de către Adrian, scriitor, care ar fi vrut să fie fizician, ca să se asemene cu Ana și să-l egaleze pe Vlad, este nedorită de către Corina și Vlad, care n-o înțeleg. De aici rezultă și conflictul romanelor, cei doi îndrăgostiți, Ana și Adrian, vor să fie altceva decât au fost când s-au căsătorit cu Vlad, respectiv Corina.

Este fascinantă împletirea acțiunii celor două romane cu realitatea, în diverse momente, intervenind personaje reale precum Solomon Marcus, în Întâlnirea de la muzeu, la început, când Adrian, vrând să epateze, vorbea cu deosebită apreciere despre un matematician poet, pentru a o încânta pe Ana, o fiziciană care scrie versuri, urmând ca în Umbra dintre noi, cei doi să participe, la Curtea de Argeș, la evenimente comune cu Gheorghe Păun, urmașul celui menționat mai sus în combinația matematică-poezie.

Discuțiile despre creație au farmecul lor aparte, Adrian întrebându-se, retoric, cum un fizician poate scrie poezie mai bine decât un filolog, iar Ana, întrebându-l direct:

Tu iubești ca să scrii cărți, sau scrii cărți ca să iubești? o altă formă a dilemei scriitorului: dacă vrea să își facă din nevastă, muză, sau din muză, nevastă?

Acțiunea, în patru, este deschisă și tranșantă, fiecare cunoscând tot ce fac ceilalți, strategiile fiind, însă, doar în diagonalele, Corina cu Vlad și Ana cu Adrian.

Deși Vlad a avut inițiativa de a o contacta pe Corina, pentru a vedea ce este de făcut, ulterior, inteligența și echilibrul acesteia au condus la preluarea conducerii,

ajungând până la a grăbi împlinirea iubirii celorlalți doi, mizând pe răcirea ulterioară a relației, soluție neagreată inițial de soțul pierzător, dar care a cedat în final.

De partea cealaltă, Ana, deși a înțeles strategema, nu s-a formalizat, din contră a provocat ajungerea la apogeul relației sale cu Adrian, dorită de ceilalți, care a eșuat datorită onestității acestuia față de jurământul căsătoriei și promisiunii făcute lui Vlad că nu va merge mai departe în iubirea lui față de Ana.

Apele liniștite sunt adânci!... Corina, foarte stapână pe situație, afișând o încredere totală în soțul său, încrezătoare că totul va trece, a cedat medical și în final a murit. Vlad, agitat tot timpul, reproșând în toate direcțiile, a depășit cu bine turbulențele unei căsătorii neconvenționale. Adrian a rămas cu o iubire stabilă față de Ana, cu speranța că relația lor va redeveni cândva fierbinte, dar și cu regrete și un simțământ de vinovăție față de moartea soției, toate întâmplările vieții sporindu-i inspirația literară care l-a consacrat ca scriitor. Ana a continuat viața de familie în paralel cu cenaclurile literare, gândind tot timpul că va mai avea o nouă șansă pentru desăvârșirea iubirii sale.

În relația cu Dumnezeu, toată întâmplarea dintre Ana și Adrian întră la capitolul păcătuirii cu gândul, dar judecând așa, ar însemna că toți cei care crează, având desemnare divină pentru aceasta, sunt păcătoși apriori, pentru că ei nu pot crea fără muze, iar acestea sunt foarte rar și nevestele lor.

Nu a fost să fie!... La început, reținerile lui Adrian, apoi moartea Corinei, care a devenit umbra dintre ei, iar când totul părea a merge până la capăt, nimic nemaiputând sta în calea fericirii lor, Dumnezeu a spus nu! Fica ei și fiul lui s-au cunoscut și s-au îndragostit, iar divinitatea a fost de partea lor, tinerii având prioritate.

Cele două romane descriu o frumoasă poveste de iubire, care a întâmpinat o serie de inoportunități, între un bărbat kierkegaardian și o femeie ce parcă vine din romanele lui Tolstoi, pe care Dumnezeu nu a vrut s-o întrerupă prin împlinire.

Toate marile iubiri sunt inoportune, cele oportune nu au timp să devină mari!

Lucian Blaga, în romanul postum Luntrea lui Charon, a găsit soluția dedublării, separând scriitorul de filozof, ambii iubind aceeași femeie. În final scriitorul a supraviețuit, dar filozoful nu. În cazul lui Ion C. Ștefan, în urma scrierii acestor romane, acesta s-a format ca filozof, iar, ca scriitor, s-a desăvârșit, ambii supraviețuind întâmplărilor.

(**Nicolae VASILE**, *Citadela perpetuă*, Editura Neverland, București, 2018)

Noua carte de aforisme a lui Ion C. Ștefan le continuă pe cele dintâi, probabil din simplul motiv că portofoliul textelor manuscrise este prea bogat ca să încapă într-o sută sau două de pagini. Există însă un motiv, mai plauzibil și mai important decât primul: autorul este atras – irezistibil și definitiv – de genul acesta de scriitură, de blitz-ul artistic imprevizibil, care provoacă sublimul dintr-o străfulgerare de gând.

(**Marcel CRIHANĂ**, prefață la *Dialog la timpul viitor*, Editura Arefeana, 2000)

Un om de carte, un dascăl cu experiență și, în toate ipostazele, un reflexive care-și scrie cu grijă gândurile – Ion C. Ștefan ne oferă acum adevăruri și imagini din nemijlocita vâltoare a realității, într-o epocă de tranziție cu atâtea coordonate și aspirații, copleșite de îndoieli și incertitudini care, toate, îi stârnesc judecata și îi pun în cumpăna cântarului cuvintele cernute bine, pentru a formula un text strâns, pe

măsura cerințelor clasice pentru astfel de cristalizări: non multa sed multum – deci nu cuvinte multe, ci conținut dens, profund, nou.

(**Gheorghe BULGĂR**, prefață la Gânduri la răscruce de milenii, Editura Arefeana, 2001)

Eseu despre existența umană, autor Ion C. Ștefan: În acest volum, autorul ni se înfățișează ca un profund cugetător, un fin analist și un gânditor erudit, preocupat de problemele fundamentale ale vieții, lumii și existenței umane.

(**Nicușor CONSTANTINESCU**, Tribuna Afacerilor, Cluj, iulie 2008)

Cu a sa "Corabie cu amintiri", (Editura Arefeana, București, 2009) profesorul Ion C. Ștefan, poet, prozator, commentator literar, autor de maxime și cugetări ne propune un fel de jurnal ceva mai liber și mai sentimental.

"Corabia cu amintiri" este o carte scrisă din dragoste pentru confrați, elaborată de un om care crede cu tărie că, atâta vreme cât ne vom construi idealurile bazate pe idei de puritate și frumos, încă nu suntem pierduți. Spiritual cel puțin.

(**Florentin POPESCU**, Caligraf, nr. 4 pe 2010, reluat în *Eu v-am citit pe toți*, vol. III, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2010)

Extrase din operă

Ținutul poezilor

Traversăm frontierele
dintre spațiu și timp,
dintre terestru și astral –
unde va pierduți
într-un infinit necunoscut.
Suntem poeți
și așa trăim:
neînțeleși de ceilalți,
romantici (și uneori)
cu capul în nori –
până hăt departe –
într-un ținut incomensurabil –
numai al poezilor!

Lumina cuvintelor

El nu lua parte
la acel joc confuz – al poezilor;
el însuși era Poet –
e drept, mai altfel decât ceilalți,
adică rostea doar cuvinte însoțite,
chiar și pe timpul nopții.
Și numai acesta era câștigul lui:

că nu i se stingeau cuvintele,
nici în zori, cu ultimele stele –
iar sufletul i se aprindea
dimineața, odată cu răsăritul soarelui;
nici îmbrățișările lui
nu se vestejeau de la un an la altul,
fiindcă nici iubita sa ideală,
nici el – nu îmbătrâneau.
El era un altfel de poet
Și-l puteai ușor identifica
după lumina cuvintelor sale...

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Florea TURIAC

S-a născut pe data de 5 iunie 1943 în localitatea Izvoarele, județul Olt. Este cel de-al nouălea copil al Ioanei (născută Ancuța), casnică, și al lui Ioniță Turiac, agricultor.

Studii:

Școala elementară și gimnazială în comuna natală, Izvoarele (1950-1957), urmată de trei ani de școală profesională la Filipeștii de Pădure, județul Prahova (1959-1962), calificându-se în meseria de mecanic de mină. Studiile liceale (curs seral) sunt începute la Liceul „Nicolae Bălcescu” (azi „Ienăchiță Văcărescu”) din Târgoviște, județul Dâmbovița (1962-1963 și 1965-1966), acestea fiind întrerupte doi ani (1963-1965) pentru satisfacerea serviciului militar și absolvite la Liceul din Doicești, același județ, (1966-1968). Absolvă cursurile școlii de maștri electromecanici de mină din orașul Motru, județul Gorj (1969-1970).

Activitate profesională:

Lucrează la Exploatarea Minieră Șotânga, ca mecanic de mină, la Școala profesională Filipeștii de Pădure, ca maestru instructor cu practica elevilor în producție, la T.I.M. București, la Romlux Târgoviște și I. C. M. M. Târgoviște (actualul S.C. Corint S.A.) ca maestru principal specialist, până la pensionare, în anul 1997.

Activitate literară:

Are preocupări literare din anul 1961. Debut în ziarul Dâmbovița din Târgoviște, rubrica „Orizont literar”, cu poezia „Ritm în timp” și în anul 1993 cu volumul de versuri „Con de lumină”, Editura Macarie, Târgoviște, cu un Cuvânt de BUN VENIT făcut de poetul Gheorghe Tomozei. Frecventează mai multe cenecluri literare din Târgoviște (1967-1969), cele mai importante fiind ceneclul literar „Grigore Alexandrescu” și ceneclul literar „Cicerone Theodorescu” unde poetul George Coandă îi citea poeziile, publicându-le, apoi, în ziarul Dâmbovița. Frecventează sporadic ceneclul revistei Luceafărul (1972), condus de regretatul poet Dan Laurențiu. Colaborează la publicațiile: „Dâmbovița”, „Munca”, „Destine”, „Jurnal de Târgoviște”, „Meridian Express”, „Argeș”, „Glasul Cetății”, „Târgoviștea”, „Ramuri”, „Cele trei Crișuri”, „Miorița noastră” (New York), „Magazinul satelor”, „Esteu”, „Dor de Dor” (membru în colectivul redacțional), „Sinteze literare”, „Vitrării”, „Litere”, „Tecuciul cultural”,

„Eroica”, „Climate literare” (membru în colectivul redacțional), „Moment poetic nr. 35” (Chișinău), „Viața Basarabiei” (Chișinău), „Amurg sentimental”, „Armonia”, „Observatorul militar” ș.a. Prezintă din poeziile sale la emisiuni de radio și televiziune locală.

Este membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005), membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (2009), al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2009), al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu” (România-India).

Este redactor-șef adjunct la revista „Climate literare”.

Scrieri:

- *Con de lumină*, Editura Macarie, Târgoviște, 1993, *Cuvânt de bun venit* de poetul Gheorghe Tomozei (p. 105);
- *Veac întors*, Editura Macarie, Târgoviște, 1997, prefață de Cezar Ivănescu, *Deplină maturitate poetică* (p. 4); *În loc de postfață*, Petrea Ciupitu: *Energii mântuitoare*;
- *Vinovat de prea multă iubire (cartea întâi)*, Editura Macarie, Târgoviște, 2001, caracterizat de Cezar Ivănescu prin sintagma *Regăsirea paradisului iubirii*. Volumul a primit Premiul Special al Juriului cu ocazia celui de-al X-lea Festival Internațional de Poezie *Drumuri de spice*, 27-28 iulie 2003, acordat de Societatea literar-artistică *Tibiscus* – Uzdin;
- *Vinovat de prea multă iubire (cartea a doua)*, Editura Macarie, Târgoviște, 2003, *În loc de prefață sau o bilă albă: Cartea de poezie*, Victor Sterom; volum premiat de Societatea Scriitorilor *Costache Negri* – filiala Ploiești, 2003;
- *Lumini pe roua lumii*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2005 (antologie); prefață de Mircea Cotârță: *Din lumina sufletului se veșnici poetul*; volumul a primit Premiul pentru poezie pe anul 2005 acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni;
- *Filozofând cu Diogene sau Limita bunului simț*, Editura Macarie, Târgoviște, 2005, prefață de Mircea Cotârță: *Poetul hăituit în paradis*;
- *Echilibrul haosului*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006, pentru prefață, cu un *Argumentum* de George Coandă și Mircea Cotârță: *Din haos, nu țărână, a fost plămădit poetul*; volumul a primit premiul pentru poezie pe anul 2006 acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni;
- *Înger zburând pe maci*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007, prefață de Mircea Cotârță: *Poetul, exilat printre oameni*; volumul a primit premiul „Grigore Alexandrescu” pentru poezie pe anul 2007, acordat de Societatea Scriitorilor Târgovișteni;
- *Neuronii somnambuli*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2009, prefață de Toma George Veseliu: *Neuronii somnambuli – între „genomul sentimentelor” și „luciditatea subconștientului” sau fața nevăzută a poetului*, coperta IV fiind semnată de Tudor Cristea;
- *Frunzele neliniștii*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2010, coperta 4 semnată de George Coandă: *Poetul stării de interioritate*;
- *Lacrimile neodihnei*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011;
- *Rapsodia naturii*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2013;
- *Joc prin iarba firii*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2016.

Antologii:

- *Poezia Cetății*, Editura Macarie, Târgoviște, 2001;
- *Cupolă de veac*, Editura Macarie, Târgoviște, 2003;
- *Pe o coajă de vocală*, Editura Macarie, 2003;
- *Almanahul Mihai Eminescu*, Editura Macarie, Târgoviște, 2004;
- *Caietele „Litere”. În căutarea unui topos liric*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2006, p. 148-151;
- *Antologie lirică, proză, plastică, DOR de DOR*, alcătuită de Marin Toma, editată de Asociația pentru Progresul și Dezvoltarea Spiritului rural, București, 2007;
- *Târgoviște-India. Antologie poetică / Poetical Antology*, versiuni de George Anca, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- *Antologia sonetului românesc*, vol. III, culegere de Radu Cârnci, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, București, 2009;
- *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- *O limbă, un neam. Târgoviște-Chișinău-Cernăuți-Alba Iulia. Cetăți ale spiritualității românești*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2018.

Premii:

- Două mențiuni la concursul de poezie organizat de către Centrul de Cultură și Educație Socialistă al Municipiului București – Studioul de Literatură al Casei de Cultură „Mihai Eminescu” în cadrul Săptămânii primăverii bucureștene (1973);
- Premiul editurii Ardealul din Târgu-Mureș și al revistei „Izvoare Filosofice” la Festivalul Internațional „Lucian Blaga” (Lancrăm-Sebeș-Alba Iulia, Ediția a XXIX-a, 8-9 mai 2009).

Referințe:

Victor Petrescu, Serghie Paraschiva, *Dicționarul de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 1999, p. 223-224; Constantin Toni Dârțu, *Personalități române și faptele lor 1950-2000*, volumul XVII, dicționar întocmit cu sprijinul Academiei Oamenilor de Știință din România, Iași, Casa de Editură Venus, 2006, p. 293-315; *Totdeauna cu noi* (antologie de poezie, proză, eseu, critică literară etc.), Ed. Amurg sentimental, București, 2007. Critică literară de Petruș Andrei pentru volumul *Lumini pe roua lumii: Florea Turiac – un aed în templul artei*, p. 59-69; George Coandă, *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*. Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2007, p. 397-398; Henri Zalis, *O istorie condensată a literaturii române. 1880-2000*. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. *Poeți târgovișteni*, Florea Turiac, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2007, p. 628; Mihai Stan, *Conferia. Convorbiri și confesiuni*, Florea Turiac. *Poezia pentru mine este Cutia Pandorei*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2009, p. 339-345; Florentin Popescu, *Eu v-am citit pe toți!* (vol. II), *Romantismul bine temperat: Florea Turiac*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2009, p. 260-261. *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, ediția I, 2011, p. 454; ediția a II-a, 2012, p. 477. *Cronologia lumii literare românești*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2012, p. 432.

Coandă, George: *Veac întors*, *Curier cultural* în „Dâmbovița”, nr. 1649, luni, 18 mai 1998, p. 4; Gruia, Lucian: *Discipolul lui Diogene*, pentru volumul *Filozofând cu Diogene sau Limita bunului simț*, în „Esteu – Revistă literară”, anul 2, nr. 2-3, ianuarie-februarie 2006, p. 20; Popescu, Florentin: *Romantismul bine temperat*, pentru volumul *Lumini pe roua lumii*, în „Oglinda literară”, anul V, nr. 55, iulie 2006, p. 1974; Antonescu, Mihai: *Revenirile poetului*, pentru volumul *Echilibrul haosului*, în „Viața de pretutindeni”, anul III, nr. 1-7 (24-30), iulie 2007, p. 93; Bianu, Corin: *Adumbrit de metaforă*, pentru volumul *Înger zburând pe maci*, în „Climate literare”, anul 2, nr. 10-11, iulie-august 2008, p. 15; Veseliu, George Toma: *Clasic sau modern?*, pentru volumele *Îngeri zburând pe maci*, *Lumini pe roua lumii*, *Echilibru haosului*, în „Litere”, anul IX, nr. 8-9(101-102), august-septembrie 2008, p. 29-31; Zalis, Henri: *Expuneri lirice recomandate de magia iluziilor*, pentru volumul *Neuronii somnambuli*, în „Litere”, anul X, nr. 10(115), octombrie 2009, p. 22 și p. 25; Grăsoiu, Liviu: *Un hedonist neliniștit, dar decent*, pentru volumul *Frunzele neliniștii*, în „Litere”, anul XII, nr. 2(131), februarie 2011, p. 46-47.

Opinii:

Meditațiile sale exală un aer de sănătate spirituală și de, bine strunit, patos. La vârsta jubilaților – când deznădejile, durerile, spaimile nu par a-l cerceta, el ne oferă în învolburarea momentului o frântură de senin. De speranță.

(Gheorghe Tomozei)

Florea Turiac este un romantic nu întârziat și bine deghizat într-un poet care-și trăiește clipa și veacul, cu toate ale lor, prin toate filtrele ființei și gândurile lui; are nostalgia copilăriei și a tinereții rămase în urmă, suferă de iubire, se implică în revolta față de mizeriile și nevrozele vremii (nu întâmplător în sumarul cărții întâlnim titluri ca: „Veac silit”, „Veac arzând”, „Veac strâmb”, „Veac bolnav”, „Veac cuprins de friguri” ș.a.), precum odinioară Bacovia suferea pentru distrugerea echilibrului ecologic al planetei. Se bucură de puritatea naturii în care își caută uneori refugiul, pledează cu sinceritate pentru omenie și frumos, pentru prietenie și pace între oameni și, la nivel mai larg, între țări și popoare.

(Florentin Popescu)

Artistul are calități notabile, iar câteva îi scot în relief punctul ascuns sub destăinui și prudente participări și adaptări. Totodată trece în versul lui expresia dezamăgirilor, de atâtea ori aproape naturale, într-o discreție din ce în ce mai bine stăpânită. Mai degrabă înșelat de bucurii efemere, Florea Turiac izbuteste să împace dispoziții opuse, să-și lase mintea trează și reveria animată de porniri lucide. [...] „Îmi ridic mâinile/ imaginându-mi-le ca niște aripi de îngeri/ dar deși au și ele păcatele lor/ nu se vor transforma în lacrimi de ceară/ când vor ajunge să atingă cerul și soarele”. [...] Prin exprimarea acestora se vedește că artistul tinde spre modernitate, una de ordin subtil. Vorbim de modernitatea suferinței, a pedepselor, uneori a consimțirilor. Și, pe alocuri, modernitatea vine din angoasa descifrărilor temătoare de tăceri, de retorica lor ciudată, vag muzicală. [...] Ca și în alte precedente plachete de versuri, care nu-l dezminț, Florea Turiac prelungește meditația, găsește drumurile degajării preferate, consemnează încrederea cu care privește în viitor. Ceea ce îl scutește să fie provocator; în schimb, fără urmă de ostentație sau de extravaganta, menține și

confirmă calitatea lirismului său, trăsăturile modulațiilor prin care penița scornește punți de treceri de la un exercițiu la altul.

(Henri Zalis)

Se anunță, de la prima piesă o atmosferă luminoasă, necontorsionată, devenită amprentă pentru întreg volum. [...] Generos („festin”) sau nostalgic („talerele vieții”), neliniștit sau grav („jaf în iubire”), ironic la limita pamfletului („căi confuze”), Florea Turiac are drept zeu tutelar prezentul în ipostază trupească. Metafizica, resemnarea, înțelepciunea ori renunțarea la lucrurile carnale îi rămân străine deocamdată. Până atunci mânuiește „arcușul vieții” astfel: „din grâu neghina de-i aleasă/ ca lebăda iubirea-i albă/ de-aceea îmi aleg mireasă/ doar poezia ca o salbă// de aur pur s-o port cu mine/ unde doinesc sub flori de stele/ să-mi fie zilele depline/ când sunt arcușul vieții mele”.

(Liviu Grăsoiu)

Profil realizat de **Mihai STAN**

Președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni

Al. Florin ȚENE

ȚENE Florinel Sandu (pseudonim Al. Florin ȚENE) s-a născut în orașul Drăgășani, județul Vâlcea, la 13 iunie 1942. Școala primară și liceul le urmează la Drăgășani. A absolvit cursurile Facultății de Filologie a Institutului Pedagogic din Baia Mare, 1963-66, și de Istorie la Târgu Mureș, 1966-1970. La Baia Mare, ca student, înființează Cenaclul NORD în cadrul Bibliotecii Regionale. A urmat și cursurile postuniversitare de economie aplicată, în 1979, și de integrare europeană, la Bruxelles, în anul 1999.

În anul 1964 devine redactor al Stației de Radioficare Drăgășani, în emisiunile căreia difuzează reportaje și lucrări literare ale scriitorilor drăgășeneni: Emil Istocescu, Dumitru Constantin, Dumitru Velea, părintele Bălașa, N. Cochinescu, Virgil Mazilescu, Titina Nica Țene, dar și vâlcenii: Doru Moțoc, Traian D. Lungu, Ion Lazăr, Gh. Diaconu, Costea Marinoiu, George Țârnea, Lucian Avramescu etc.

În 1989 înființează, pe lângă Casa de Cultură din Drăgășani, Cenaclul literar „Gib I. Mihăescu” care funcționează și astăzi. La ședințele acestui cenaclu au participat poetul Virgil Mazilescu, pe atunci elev la liceul din Drăgășani, viitorul prim-ministru Radu Vasile, Nicolae Cochinescu, viitorul procuror general. Pe când era student la Baia Mare a înființat, împreună cu poetul Vasile Radu Ghenceanu și pictorul Mihai Oros, „Cenaclul Literar Nord” (1963). A înființat, de asemenea, Cenaclul „Vasile Sav” (2004), „Artur Silvestri” (2006), „Radu Stanca” (2014), care funcționează și azi în cadrul Ligii Scriitorilor.

A publicat prima poezie în 1959 în revista Tribuna, pe când era elev. Debutul editorial a avut loc în anul 1974 cu volumul de versuri *Ochi deschis*, la Editura Litera, București. În 1979 îi apare al doilea volum de versuri *Fuga Statuilor*, la aceeași editură. Are lucrări traduse în limbile sârbă, engleză, coreeană, rusă, franceză, italiană, japoneză.

Publică poezie, articole, critică literară și eseuri în revistele: Luceafărul, Gazeta Literară, România Literară, Argeș, Secera și Ciocanul, Orizont, Înainte, Scrisul Bănățean, Iașul Literar, Convorbiri Literare, Confluente, Cronica, Ramuri, Mozaic, Agora Literară, Poezia, Cetatea Culturală, Ardealul Literar, Curierul Primăriei Cluj, Flagrant, Poștașul, Familia, Literatorul, Contemporanul, Orient Latin, Heliopolis, Rusidava Culturală, Poezia, Oglinda literară, Esteu, Columna, Citadela, Aurora, Al

cincilea anotimp, Pietrele Doamnei, Climate Literare, Singur, Viața de pretutindeni, Radix (Belgia), România VIP (Dallas, Texas), Iosif Vulcan (Australia), Confluente literare, SUA, Armonii Culturale, Rostirea Românească, Steaua, Tribuna, Dokiana, Semne, Lettres Europeennes, Cuvânt Torăcean, Viața Socială, Munca, Unitatea Națională, Adevărul de Cluj, Făclia, Cuget Liber, Radio București, TVR, Radio Craiova, Radio Cluj, Confluente, Poștașul, Tibiscus, Meandre, Cuvântul Liber, Răsunetul, Curierul de Vâlcea, Scurt circuit oltean, Dobrogea culturală, Moldova culturală, Cetatea lui Bucur, Constelații diamantine, Memoria slovelor, Candela (Canada), Regatul cuvântului, Făclia, Glas creștin, Citadela, Itaca (Dublin), Pagini Românești în Noua Zeelandă, MIORIȚA (SUA), Clujul Liber, Napoca News, Confluente Românești, Basarabia literară, Semănătorul, Observatorul din Toronto, Caietele Columna, Salonul Literar, Răsunetul, Academia de Poezie, Artă și Literatură, Caietele Columna, Revista ZEIT, APOLON, ONIX, Creator, Freamăt, Heliopolis, AG pe rime, Destine contemporane din Canada, Rotonda Valahă, Napoca News, Creator, Apolon, Observatorul din Canada, Făclia, în publicații din Gabon-Africa, revista Uniunii Ziariștilor Profesioniști, Porțile Nordului, Literaturitate, Negru pe Alb-castelul cuvintelor-, Luceafărul, Feed Back, Ardealul literar și artistic, Sintagme literare, Literatura, Unirea(Viena), Radio Unirea (Viena), Parnas XXI, Observatorul din Toronto, Cuvântul argeșean, Litera 13, Orizonturi mureșene, Surâsul Bucovinei, Bogdania, Bucium ș.a.

Este membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, al Academiei Americano-Română de Știință și Artă (A.R.A.), din anul 2011, al Asociației Scriitorilor Români din Canada, al Societății Regale a Scriitorilor Români și Belgieni.

Este Președintele Ligii Scriitorilor Români.

A fost membru al International Multidisciplinary Scientific Congress organizat de Universitatea Titu Maiorescu. În anul 2011 a primit DIPLOMA DE EXCELENȚĂ din partea Senatului Universității de Vest „Vasile Goldiș”, din Arad, pentru întreaga operă și activitatea dusă pentru promovarea literaturii române.

Liga Scriitorilor Români îi acordă în anul 2012 MEDALIA „VIRTUTEA LITERARĂ”, pentru creație literară și pentru promovarea culturii române în țară și străinătate. În 2015 a primit Marele Premiu pentru presă scrisă din partea Uniunii Ziariștilor Profesioniști.

În ianuarie 2012, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Filologie și Fundația „Vasile Pogor” din Iași îi acordă DIPLOMA la Festivalul Internațional Eminescu pentru lucrarea „Norocul limbii române: Eminescu”.

Mai folosește și pseudonimele: Al. Roșianu, Florin Roșianu, Florin Drăgășenescu.

În septembrie 2006, a înființat „Liga Scriitorilor din România”, devenind președintele executiv al acestei organizații profesionale care are 34 de filiale în țară și 12 în străinătate și care editează 18 reviste în care se promovează literatura română autentică.

Este fondatorul revistelor: „Lumina de pe Lotru” (1970): „Agora Literară” (1996), „Regatul Cuvintelor”, „Constelații diamantine”, „Scurt circuit oltean”, „Memoria Slovelor”, Dobrogea Literară”, „Freamăt”, „Moldova literară”, „Cetatea lui Bucur”, „Sfera ionică” etc.

În anul 2009 a propus Patriarhiei Române ca Mihai Eminescu să fie sanctificat în Calendarul Ortodox. Pe această temă, a discutat, prin postul de Radio România, cu purtătorul de cuvânt al Patriarhiei.

Opera literară:

- Ochi deschis, poezie, editura Litera, București, 1974;
- Fuga Statuilor, poezie, editura Litera, București, 1979;
- Nucul dintre două veacuri, poezie, editura L'Etoile d'Argent, Namur, Belgia, 1996;
- Vitraliile mării, poezie, editura L'Etoile d'Argent, Namur, Belgia, 1997;
- Chipul din oglindă, roman, editura Fundației „I.D. Sîrbu”, Petroșani, 1997;
- Confesiunea unui navigator pe uscat, poezie, editura Academiei Americano-Română, Mannheim, Germania, 1998;
- Să ne unim mâinile, prieteni, poezie, volum bilingv (român-maghiar), Fundația Prietenia din Pecs, Ungaria, 1997;
- Alfa juvenil, în colaborare, editura Tinivar, Cluj-Napoca, 1997;
- Moment poetic, în colaborare, editura Carter, Chișinău, 1998;
- Insula viscolului, roman, editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2000;
- Cerul meu de hârtie, poezie, volum bilingv (român-englez), traducere Mariana Zavati Gardner, editura Tibiscus, Uzdin, Serbia, 2000;
- Orbul din Muzeul Satului, roman, este al treilea volum, împreună cu Chipul din Oglindă, Insula Viscolului, ce fac parte din trilogia Insula Viscolului, ce se constituie într-o frescă a societății românești din secolul XX. Editura Napoca Star, 2002;
- Vă somez, domnule doctor!, piesă de teatru, editura Fundației „I. D. Sîrbu”, Petroșani, 2003;
- Memoria inimii, analiză istorică, Editura Etnograph, 2004;
- Cina cea fără de taină, poeme, volum bilingv (român-englez), traducere Mariana Zavati Gardner, editura Eurograph, 2006;
- Gh. P. Lăzanu – Viața și faptele sale, monografie, Editura Napoca Star, 2006;
- Cărticica de dat în leagăn gândul, povestiri onirice, Editura Viața Arădeană, 2008;
- Antologie de poezie, de Al. Florin Țene, Editura Noul Orfeu, 2008;
- Arca lecturii, cronici de carte, editura Semănătorul, 2008;
- Prizonierul oglinzilor paralele, eseuri, editura Semănătorul, 2008;
- Critică literară, Editura Semănătorul, 2008;
- Arca frumoaselor vise de vânzare, piesă de teatru într-un act, Editura Semănătorul, 2008;
- Un teatru cât o inimă, critică teatrală, Editura Fundației „I.D. Sîrbu”, Petroșani, 2008;
- Cu inima în palmă, interviuri, Editura Contrafort, Craiova, 2010;
- A șaptea zi după Artur, poezii, Editura Semănătorul, București, 2009;
- Evadare în Cutia Pandorii, eseuri și interpretări filozofice, Editura Semănătorul, 2009;
- O stafie tulbură speranța, piesă de teatru într-un act, Editura Semănătorul, 2010;
- Florile Sarmisegetusei, dramă istorică în versuri, Editura Semănătorul, 2010;
- Cozia, dramă istorică în versuri, Editura Semănătorul, 2010;
- Ochiul magic al metaforei, critică literară și eseuri, Editura Semănătorul, București, 2010;

- Sonată pentru creșterea ierbii, poeme, Editura Carte și Arte, București, 2010;
- Sonată pentru creșterea ierbii, poeme, ed. a II-a, Editura Semănătorul, București, 2011;
- Geamănul din oglindă, roman, Editura Semănătorul, București, 2011;
- A șaptea zi după Artur, ed. a II-a, revăzută, Ed. Contrafort, Craiova, 2009;
- Paznic la o pisică și un castel, Editura Semănătorul, București, 2011;
- Cărticica de dat în leagăn gândul, Editura Fundației Culturale „I.D. Sârbu”, Petroșani, 2010;
- Dicționarul Ligii Scriitorilor, vol. I, în colaborare cu Anda Dejeu, Editura DACIA XXI, Cluj-Napoca, 2011;
- Aventură prin dicțiunea ideilor, eseuri, Editura Semănătorul, București, 2011;
- Un teatru cât o inimă, ediția a II-a, cronici teatrale, Editura Semănătorul, București, 2011;
- Între Thalia și Minerva, critică literară, Editura Semănătorul, București, 2011.
- Autoritatea adevărului – Adevărul autorității, interviuri, Editura Semănătorul, București, 2011;
- O viață din întrebări și răspunsuri – convorbiri între Al. Florin Țene și Scriitorul austrian de origine română George Roca, Editura Semănătorul, București, 2011;
- Geamănul din oglindă, roman, Editura Nico, Târgu Mureș, 2012;
- Sămânța din interiorul Cuvântului, versuri, Editura Semănătorul, 2012;
- Germinația cuvântului de sub zăpadă, vol. I, versuri, de la A la I, Editura Semănătorul, 2012;
- Germinația cuvântului de sub zăpadă, vol. II, versuri, de la Î la Z, Editura Semănătorul, 2012;
- Pe când poezia ținea de foame, proză scurtă, Editura Semănătorul, 2012;
- Contemporanul meu, Iisus! Poezii, Editura Semănătorul, 2012;
- Eseul, metaforă a gândirii logice, eseuri, Editura Semănătorul, 2012;
- Călcâiul vulnerabil al mării, Poeme, Editura Semănătorul, 2012;
- Călcâiul vulnerabil al mării, Poeme, Editura Nico, Târgu Mureș, 2012;
- Subiectul ca text și ideea ca subiect, eseuri și cronici literare, Editura Semănătorul, 2012;
- Emirate de gânduri, poeme, Editura Semănătorul, 2013;
- Inelul de iarbă, roman, Editura Semănătorul, 2013;
- Concert în lipsa mea-poeme, Editura Semănătorul, 2013;
- Inelul de iarbă, ediție revăzută, roman, cu o prefață de Voichița Pălăcean Vereș, Editura Napoca Nova, 2013;
- Vârcolacii, povestiri, prefață de Marinela Preoteasa, Editura CuArt, 2013;
- Un ocean de deșert – roman, Editura Semănătorul, 2013;
- Un ocean de deșert – roman, cu o Prefață de Mariana Cristescu, Editura NICO, 2013;
- Aventura metaforelor prin canionul cu idei, publicistică literară, Editura Semănătorul, 2013;
- Din stampe, Clujul..., antologie realizată în colaborare cu Iulian Patca, Editura Napoca Nova, 2013;
- În genunchi mă întorc la Vers – poezii, Editura Semănătorul, 2014;
- Critica între artă și știință, cronici și eseuri, Editura Semănătorul, 2014;

- Răzbunarea gemenelor, roman, Editura Semănătorul, 2015;
- Platanii visează veșnicia, poezii, Editura Semănătorul, 2015;
- Răzbunarea gemenelor, roman, cu prefață de Mariana Cristescu, Editura NICO, Târgu Mureș, 2015;
- La braț cu Andromeda, viața scriitorului Gib I. Mihăescu între realitate și poveste, prefață de Voichița Pălăcean Vereș, roman, Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca, 2016;
- Oglinda Ligii Scriitorilor, o altfel de istorie a literaturii române, în colaborare cu Voichița Pălăcean Vereș și Gavril Moisa, Editura Napoca Nova, 2016;
- Veniți, privighetoarea cântă! Viața scriitorului Alexandru Macedonski între realitate și poveste – roman, Editura Napoca Nova, prefață de prof.univ.dr. Florentin Smarandache;
- Manifest. În anul Centenarului, vinovăția criticilor și istoricilor literari care și acum promovează „operele” scriitorilor ce au scris în spiritul realismului socialist. Un pericol pentru educația tinerilor. Editura Napoca Star, 2018;
- Orice călimară poate să devină un Vezuviu. Compendiu la o istorie a jurnalismului pe teritoriul carpato-danubiano-pontic. Editura Napoca Star, 2019;
- Cursă pentru șobolan, roman polițist. Editura Napoca Star, 2019;
- Întoarcere pe o punte de pâine, roman, Editura Napoca Nova, 2019.

Recunoașteri (selectiv):

Este prezent în peste 60 de antologii, printre care: Antologia internațională „Arta de a fi uman”, vol. 5, „Antologie de poezie română – “Cinstind Limba Română”, întocmită de Corneliu Leu, „Afirmări culturale” întocmită de Elena Buțu, Ed. Sitech, 2014, „Antologia Scriitorilor Români de pe toate continentele”, întocmită de Elisabeta Iosif, Editura Cetatea cărții, 2014, antologia internațională „Poesia oltre confini”, apărută în Canada, și difuzată în Italia, Nigeria, Spania, Portugalia și România, „Dicționarul Scriitorilor Români” de Aurel Sasu, Editura Paralela 45, 2006, „Dicționarul Personalități Române și faptele lor”, de Constantin Toni Dârțu, volumele 4, 32 și 56, „Dicționarul General al Literaturii Române”, vol. TZ, editat de Academia Română sub îngrijirea Acad. Eugen Simion, 2009, „Dicționarul Scriitorilor Români de Azi, din România, Basarabia, Bucovina de nord, Banatul Sârbesc, Europa Occidentală, Israel, America”, de Boris Crăciun și Daniela Crăciun-Costin, Iași, 2011, „Dicționarul ligii scriitorilor români”, Editura DACIA XXI, Cluj-Napoca, 2011, „O altfel de istorie a literaturii române contemporane, vol. I, Autori Ștefan Doru Dăncuș, George Coandă, Vali Nițu etc. 2013, „Popasuri scriitoricești pe Olt și Olteț”, Florentin Smarandache, Editura Sitech, Craiova, 2013, „O altfel de istorie a literaturii române contemporane”, vol. II. Editura Napoca Nova, 2016.

Referințe critice (selectiv):

În anul 2002, a apărut monografia *Al. Florin Jene, 60, Sub zodia Gemeni*, la editura Napoca Star, în 2005, scriitorul Petrică Birău publică monografia *Al. Florin Jene – Literatura ca mod de viață*, editura Eurograph, colecția „Mnemosyne”, iar în 2013, scriitoarea Mariana Cristescu a publicat cartea *Familia Jene – Destine contemporane*, Editura NICO, din Târgu Mureș, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la căsătoria scriitorilor Al. Florin Jene și Titina Nica Jene.

Au scris despre Al. Florin Țene: Acad. C. Bălăceanu Stolnici, acad. Eugen Simion, Petru Poantă, Dan Deșliu, Mihai Beniuc, Marcel Breslașu, Miron Radu Paraschivescu, Negoită Irimie, Anghel Dumbrăveanu, Emil Istocescu, N.N. Tomonișu, Ioan Barbu, Ion I. Părăianu, Ion Popescu Brădiceni, Miron Țic, Horia Zilieru, Alex Ștefănescu, Laurențiu Ulici, Veronica Bălaj, Marian Barbu, Dumitru Velea, Petrică Birou, Rodica Marian, Antonia Bodea, Nicolae Uțică, Ioan Velică, Constantin Zărnescu, Doru Moțoc, Traian D. Lungu, Petre Petria, Gh. Stroia, Veronica Balaj, Doina Drăgan, Marin Oprea, Nina Cassian, Nicolae Tăutu, Constantin Toni Dârțu, Mariana Cristescu, Emil Istocescu, Teodor Barbu, Dan Brudașcu, Ion Cristofor, Gh. Azap, Sorin Grecu, Gavril Moisa, Ion Constantinescu, Ioan Benche, Liliana Corobca, Ion Roșioru, Gh. Neagu, Mircea Popa, Puiu Răducanu, Gheorghe A. Stroia, Vasile Cocârcea, N. Manolescu, Laurențiu Ulici, Ion Bănuță, Marin Oprea, Gavril Moisa, Voichița Pălăcean Vereș, Elena Buțu, Doina Drăguț, Marinela Preoteasa, Florin Grigoriu, Ion Constantinescu, Mircea Daroși, Răducan Adriana, Menuț Maximilian, Mariana Cristescu, George Roca, Ion I. Părăianu, Antonia Bodea, Al Stănescu, Vasile Val Telceanu, Gabriel Andreescu, Din Petre, Florentin Smarandache, Virginia Paraschiv, Florin Roman, Ben Todică, Radu Vida, C. Cubleşan, Ion Cristofor, Ion Pachia Tatomișescu, Mircea Popa, Florica Ranta Cădea, Dinu Doru Glăvan, Lucia Elena Locusteanu, Voichița Tulcan Macovei, Theodor Damian, George Roca, și alții.

O parte din cărțile sale se află în colecțiile Bibliotecii Universitare din Arizona, Tempe, SUA.

Aprecieri critice:

*Scriitorul Alexandru Florin Țene, președintele Ligii Scriitorilor din România, prezintă în fața cititorilor avizați un volum care cuprinde cronici de teatru, editat de Contrafort Craiova. Sub genericul **Un teatru cât o inimă** facem cunoștință cu actorii teatrelor din România, dar și cu piesele jucate pe marile scene. Cronicile din perioada 1997-2005 readuc prin condeiul și talentul scriitorului povestea vieții succesului și a trăirilor dincolo de trăiri a celor care ne înnobilează sufletul prin intermediul celei mai frumoase arte, teatrul. Pe coperta întâi tronează o poză cu clădirea Teatrului Dramatic "I.D. Sârbu" din Petroșani, un adevărat omagiu pentru toți cei care "locuiesc" și înfăptuiesc cultura în aceste clădiri de-o arhitectură aparte. Cartea este ilustrată și cu fotografii care surprind în diverse ipostaze pe actori. Întregul volum se poate împărți în două părți: cronici despre spectacole și cronici despre cărți de teatru. Redactată într-un stil al exactității și proprietății, dens prin încărcătura conceptuală, cartea este rezultatul unor studii de durată, al unei inteligențe critice aplicate și al unei experiențe dobândite în ani de jurnalism. Volumul este un "poem" dedicat unui templu în care locuiesc suflete adevărate de români, actorii care ne înfrumusețază clipele trăirii într-o lume postmodernă în care arta răzbate cu greu.*

(Menuț Maximilian, Cronică la cartea, *Un teatru cât o inimă*, 2009)

Să mai creezi astăzi, în 2018, epopei, epopeea fiind o specie literară clasică specifică literaturii antice, poate părea o fantezie... Poate chiar este! Nu și pentru domnul Alexandru Florin Țene, scriitor plurivalent, cu idealuri donquijotice în suflet! Dar, între nepăsare, indolență sau acceptarea primatului modei oricărui timp și arta cu ideal, lupta pentru acesta, ce anume este mai valoros? Întrebare fără răspuns. Oricum, Al. Florin Țene a dat literaturii noastre în anul Centenarului României, o

epopee dedicată poporului nostru, în care fixează trei momente fundamentale din istoria neamului: crearea poporului român, lupta voievodului Mircea cel Bătrân pentru Independență, îngemănată cu realizarea sfintei mănăstiri de la Cozia și lupta dintre bine și rău din perioada comunistă. Este vorba de dramele în versuri *Florile sarmisegetuzei*, *Cozia*, *O statuie tulbură* speranța apărute în volumul cu titlu simbolic *Visul Alb*, alături de 11 povestiri, la editura Napoca Star din Cluj.

Pentru a realiza o succintă prezentare a acestor drame istorice, este nevoie să ne întoarcem la ideile curentului literar teoretizat de autor, proglobmodernul, prin care, într-un mod firesc, îndeamnă scriitorii, artiștii României să nu uite adevăratele valori ale literaturii române, temele centrale care au ridicat-o printre celelalte literaturi ale lumii. Sigur, dl Jene este fidel celor exprimate.

(**Voichița Tulcan Macovei**, Cronică la cartea, *Epopeea română*, 2018)

Înțelepciunea este Dumnezeu, iar iubirea idealul: Spirit neliniștit, creator fervent și scriitor fecund, Al. Florin Jene – ce a debutat și s-a impus în literatura română ca poet – abordează o mare varietate de genuri literare, exersând nenumărate formule de expresie artistică, primenindu-se în permanență, oferind de fiecare dată imaginea unui scriitor modern, deschis la nou, deși se revendică, structural, din clasicism. În anii din urmă, a semnat cărți de poezie, eseuri, biografii, volume de critică literară, dar și romane.

Inelul de iarbă, cu care vine prozatorul înaintea noastră, este al cincilea său roman, urmând după foarte cunoscutele **Chipul din oglindă**, **Insula viscolului**, **Orbul din Muzeul Satului** și **Geamănul din oglindă** – apărut cu mai puțin de un an în urmă. Așa cum ne-a obișnuit, Al. Florin Jene își construiește scrierea romanescă folosindu-se ca temelie pentru edificiul artistic de câteva motive/ simboluri/ metafore care îl definesc: geamănul, oglinda, creatorul, iubita, dușmanul din umbră.

(...) Evident, așa cum ne-a obișnuit Al. Florin Jene, romanul său realist este ficțiune. Ficțiune pură, în ciuda faptului că, atras în universul artistic, cititorul are senzația, nu o dată, că realitatea obiectivă a invadat spațiul imaginarului și că recunoaște – camuflate sub masca eroilor din carte și în umbra narațiunilor semnate de scriitorul Dorin Moisescu – persoane, întâmplări, dialoguri ce s-au petrecut cu adevărat...

(**Voichița Pălăcean-Veres**, cronică la cartea *Inelul de iarbă*)

Apreciem folosirea tehnicii realiste de factură balzaciană prin care eroul este descris în mediul său natural cu modul de viață, cu obiceiurile și tradițiile moștenite, cu îmbrăcămintea de epocă etc.

Sunt, de asemenea, de notat descrierea unor credințe și superstiții, apelul la limbajul paremiologic, cu proverbe, zicale și expresii înțelepte, extrase din texte religioase, fragmente de litanii și rugăciuni, descrieri reușite de natură etc., care sporesc valoarea cărții.

Cu toate că subtitlul romanului se referă doar la „viața” scriitorului, în realitate s-a analizat fiecare demers creator, consemnându-se împrejurările publicării lucrărilor de la debut până la sfârșitul vieții, fără să se facă și analiza acestor creații. Importante sunt datele despre geneza acestor opere și primirea pozitivă a lor de către critică și cititori.

Drumul spre afirmare și notorietate literară al lui Gib Mihăescu ne poartă prin redacții, cenacluri, sedii ale revistelor, prin cafenele vestite, unde eroul se întâlnește cu scriitori, critici, artiști.

Atmosfera culturală din epoca interbelică în care se afirmă și scriitorul dragășănean este foarte bine descrisă, cu opinii asemănătoare sau divergente, cancanerii și lupte pentru afirmare, cu prietenii salutare, din care se distinge caracterul bonom al acestuia.

(Emil Istocescu, cronică la cartea: *La braț cu Andromeda. Viața scriitorului Gib. I. Mihăescu între realitate și poveste*)

Extrase din opera:

Poezie

Sunt frumosul nebun

Sunt frumosul nebun ce mai caut
Amintiri pe bănci părăsite și despereche,
De nicăieri aud un cântec de flaut
Ce curge în râu dinspre ureche.

E banca crucea mea de-o viață
Clipe răstignite pe lemnul putred tac
În genunchi mă întorc ca la o povață
Frumos nebun la început de veac.

Pe bănci părăsite și despereche
Trecute amintiri în vitralii pier
Într-o catedrală de suflet veche
Mă întorc nebun frumos și mai sper...

Proză

Ion și Ioan – Înțelepții din Transalpina

În primăvară, când muntele mai purta pecetea zăpezii și firicele de apă se revărsau în văile unde ierburile mijesc a verde, Ion fiul lui Ionescu din Ionești, cioban cunoscut de pe valea Oltului a luat hotărârea să treacă dincolo, în Ardeal, cu cele zece oițe țurcane gestante. Atâtea îi mai rămaseseră după inundații. Pleca să-și caute o nevastă harnică și bună de făcut copii. „Numai bine, până trec muntele, oile mele vor făta și cu banii luați pe jumătatea de miei voi putea face nuntă”, gândea Ion, luând drumul Brezoiului, mergând agale în urma oilor. „Am s-o învăț să-mi facă fasole bătută, frecată cu usturoi!” medita bărbatul lovind cu măciuca câte o piatră ce-i răsărea în fața opincilor, legate până sub genunchi cu nojițe din piele de porc... Din când în când fluiera printre dinți la oițele ce priveau cu jind la apa limpede a Lotrului.

După atâta mers, a strigat scurt la oi. Acestea s-au oprit ca la o comandă, privind la stăpânul așezat pe marginea unei stâci, năpădit de gânduri. *„Puterea unui cioban se măsoară în greutățile biruite!”*.

– Bârrr! Duceți-vă să beți apă! A strigat, aruncând spre ele cu un șomoiaș de iarbă uscată.

După o odihnă de mai bine de o oră, în timp ce autoturisme și basculante treceau cu viteză pe lângă micul grup de oi, Ion s-a hotărât să treacă în fața turmei, ca mioarele să-l urmeze docile pe poteca ce șerpuia pe lângă drumul asfaltat ce ducea spre Voineasa. *„Frumoase locuri, sunt clipe ce le trăiesc din plin, salvându-mi trecutul, astfel mă fac să cuceresc viitorul...”* gândea Ion urcând spre pisc. Astfel, au trecut trei zile și două nopți dormind în mijlocul oilor, învelit cu șuba făcută tot din blană de oaie, cu căciula neagră de lână trasă pe frunte.

Ioan al lui Ioan din Ioancău, cătun de pe lângă Sebeș Alba, s-a hotărât să se însoare cu o olteancă de prin zona Munteniei. Nici nu se topiseră bine petecele de zăpadă de pe Transalpina, că ciobanul, adunând cele zece oi gestante, ce-i mai rămăseseră în urma inundării satului de către râul Sebeș, devenit una cu Mureșul, a început să urce pe Transalpina, mânănd oile cu fluieratul său caracteristic, printre dinții rari din față. *„Am să-mi găsesc o femeie, iute și harnică. Am să o învăț să-mi facă balmoș și mulți copii!”* Gândea Ioan din Ioancău, fluierând la oile sale, ori de câte ori trecea pe lângă ele câte o mașină.

Luase hotărâre asta, să plece din satul natal, după ce din gospodăria sa nu mai rămăsese nimic. *„Dacă trebuie să aleg între două rele, gândea Ioan din Ioancău, am ales pe cel care nu l-am încercat până acum!”*.

Urca alene și cu răbdare pe drumul ce ducea către vârful Urdele. Abandonase de mult șoseaua asfaltată, și își conducea oile pe o potecă de munte, folosită de ciobani. Cizmele din piele de bou lăsau în urmă adânciturile tocurilor ce se umpleau imediat cu apa mustind în iarba de pe potecă. Se simțea liber, el cu cerul și oile lui. *„Mă simt slobod, eu și Dumnezeu, dar acest cost este că am acceptat responsabilitatea destinului!”* Prin minte îi treceau tot felul de gânduri, unele mai năstrușnice decât altele. *„Dacă nu-mi găsesc soață, cum îmi doresc?! Sunt bucurii, în viață care pot să mă înjosească, dar și înfrângerii care mă pot împlini!”*. ...Și astfel au trecut trei zile și două nopți dormind, înfășurat în șubă și cu clopul tras pe frunte, în mijlocul oilor.

Cu cât urcau, cu atât cerul era mai albastru și aerul mai curat. Ion și oile lui au ajuns pe platforma de pe vârful Urdele. Și-a făcut palmele strașină la ochi să vadă mai bine cine vine dinspre sensul spre care dorea să meargă. *„Poate este unul ca mine. S-o fi săturat și el de satul său și acum își caută norocul. A ajuns, fir-ar să fie, la concluzia că viața poate fi înțeleasă privind înapoi, dar trăită privind înainte. Căci de-aia și el și eu mergem spre înaintele nostru!”*

Ioan, mai având câteva minute până să ajungă pe platforma mult visată, s-a oprit din urcare și cu oile strânse în jurul său și-a pus palmele streășină la ochi, pentru alungarea razelor de soare ce-l orbeau, să distingă omul ajuns sus. Acesta părea o statuie cioplită în bazalt. *„O fi om bun? O fi om rău? Sau unul ca fostul meu vecin care părea pâinea lui Dumnezeu. Vorba aceea, îți împrumută umbrela pe timp de soare, dar o cerea înapoi în momentul în care începea să plouă!”*

Soarele îi învăluia cu razele sale blânde de primăvară din preajma Paștelui.

– Ziua bună la dumneata, om cinstit!

– Bună să-ți fie inima! I-a răspuns Ion, ștergându-și obrazul cu dosul palmei.

Dar ce vânt te aduce pe `mneata în aceste locuri?

– La fel ca pe dumneata!

– Adică?!

– Nu e zăbavă să vorovim fără să spunem nimic. Musai e să-ți spun...?!

– Dacă dorești...

– Iacă... mă duc în Oltenia să-mi găsesc norocul!

– Dar dumneata?

– Mă duc în Ardeal să-mi caut sorocul!

– Spune așa, omule. ...Hai să ne hodinim oleacă pe stânca asta că timp avem...

– Se spune că vremurile schimbă lucrurile. Dar... realitățile ne spun că noi trebuie s-o facem!

– Musai, este cum zici... Dar... drumețule, vorovim, vorovim, cum îi stă bine drumețului, dar nu ne-am cunoscut! Pe mine mă chiamă Ioan din Ioancăul de lângă Sebeș.

– Bine zici Ioane! Mie îmi zice Ion din Ionești de Vâlcea!

– Măi, Ion când te-am zărit aici, sus cu oile lângă tine, mi-am zis: aista îi un hoț de animale care vrea să treacă dincoace.

– Hei, Ioane... s-a dus cu haiducia! Așezându-și mătzoasa de lână albă mai bine pe umeri, a continuat. Mă gândesc că un minut de îndoială face cât o veșnicie de suferință.

– Ai dreptate! Dar prin pustietățile aistea te poți aștepta la orice! Însă, o vorbă înțeleaptă spune că eșecul nu ne va doborî atâta timp cât hotărârea mea de a reuși e de-ajuns de puternică.

– Așa e, cum zici!

– Nea, oiță!... A strigat Ioan la oile sale care încercau să se amestece cu ale lui Ion.

– Lasă-le! Se cunosc și ele cum o făcui eu cu `mneata. Numai așa se cunosc oamenii și animalele. Fiindcă taina existenței umane nu constă în a trăi, ci și în a ști pentru ce trăiești.

– Ai dreptate! După cum am aflat unul de la altul, fiecare avem drumul nostru în căutarea unei soațe.

– Cum îți este nevasta, așa îți este și cinstea casei. Trebuie să știi să ți-o alegi. S-o cunoști. Fiindcă cunoașterea vorbește, iar înțelepciunea ascultă.

– Și, ziceai că treci la noi în Ardeal?

– Musai să trec! Vreau să-mi fac o familie, cu o nevastă harnică, să știe să-mi facă mămăligă și fasole frecată.

– Să te duci în satul meu, Ioancău, de lângă Sebeș, e o văduvă cu casă, lângă beserică, are de toate, harnică și strângătoare...

– Păi... de ce a părăsit-o bărbatul!?

– A trecut la Domnul! S-a răsturnat cu tractorul...Dacă te duci la ea să-i vorovești că eu te-am trimis. Ioan din Iancău. Nu e departe. Cum cobori, ajungi în Sebeș, o iei la dreapta, mergi vreo patru kilometri și ajungi în sat.

– Așa am să fac!... Am și eu o femeie în comuna mea. Pe cinste, pentru `mneata!

- Amu aștept să-mi spui `mneata!
- Coborând, ajungi în Brezoi, apoi o iei la dreapta spre Căciulata, Călimănești, Râmnicul Vâlcea, și mai mergi, timp de a mânca o pâine, spre Drăgășani, și ajungi la Ionești. E comună mare. Să ai grije să nu-ți calce mioarele careva cu mașina. E circulație grozavă până la Govora.
- Grijesc! Și pe la noi se circulă bogăt...
- Când ajungi întrebi de Maria lui Mecherel. Stă lângă șicoală. Îi spui de Ion al lui Ionescu, ciobanul.
- A fost măritată?
- Da! E femeia înecatului de la baraj. Își caută și ea jumătatea. Ai din sat ziceau că e rea de muscă... Dar nu e adevărat. Ști cum e... gura satului-i slobodă.
- Am s-o caut... Amu zic și eu ca omul. Voi încerca. Încercarea moarte n-are! Zise Ioan făcându-și o țigare dintr-o bucată de ziar mototolită în jeb și tutun scos dintr-o tabacheră veche, ținută în ițari.

După ce a tras un fum în piept, după care îl expiră afară, Ioan a spart liniștea așternută între ei.

- Voi căuta s-o fac fericită, deoarece fericirea este armonia dintre ceea ce gândește omul, ceea ce spune și ceea ce face... E bună de muncă?
- E haitoșe! Are acarturi, ceva animale...
- Înseamnă că-i fainoșe! Nu e ca Leana din capul satului care are chef să facă ceva, dar începând de mâine...
- Foarte bine! Cărui bărbat nu-i plac muierile? În primul rând le iubim pentru frumusețea lor și în al doilea rând pentru că fac copii.
- Adică oameni!

Ion și-a pus mâinile streășină la ochi și-a privit la poziția soarelui pe cer.

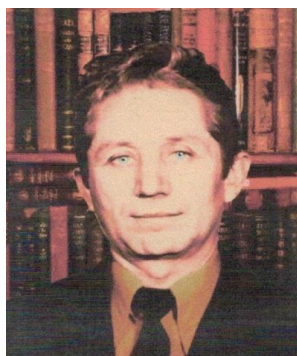
- Bade! E trecut de amiază. E timpul să ne despărțim.
- Călătorului îi stă bine cu drumul...
- Brrr!

După care Ion a fluierat printre dinți. Oile s-au luat după el, coborând agale spre Ardeal.

- No! Amu veniți după mine, mioarelor... Grăi Ioan, sculând oile culcate pe niște smocuri de iarbă, cu bota ce o avea în mână. Încet, cu mica turmă după el, a luat drumul Munteniei.

Amândoi coborau pe căi diferite, având în suflet speranța. În urma lor tricolorul arborat pe cea mai înaltă stâncă flutura pe cerul înalbăstrit de senin.

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**

Gheorghe ȚICLETE

S-a născut pe data de 21 aprilie 1936, Târgu Jiu, județul Gorj, părinții fiind Ioana și Pantelimon Țiclete.

Studii:

Școala Medie Tehnică de Construcții, ca șef de promoție, și Facultatea de Construcții din cadrul Institutului Politehnic, ambele din Cluj. A fost repartizat la Direcția de Sistematizare și Proiectare a Construcțiilor, unde activează în perioada 1961-1965. Timp de 5 ani, funcționează ca asistent universitar la facultatea absolvită și se înscrie, în toamna anului 1969, la doctorat pe care și-l adjudecă în mod strălucit. În anul 1970, se transferă, prin concurs, la Institutul de Construcții din București, demonstrându-și prin rezultate remarcabile calitățile care i-au conturat un destin profesional de excepție, timp de 36 de ani, până la pensionare.

Cărți publicate:

- *Lumea prin care am trecut*, Editura Amanda Edit, București, 2016;
- *Evocări. Cei care au fost*, Editura Fast Editing, București, 2019;
- *Să nu-l uităm pe B.P. Hașdeu*, Editura Fast Editing, București, 2020.

Colaborări la reviste:

De remarcat că, în paralel cu profesia de bază, inginer și profesor, a fost atras de studiul istoriei, sociologiei, religiei, filozofiei, jurnalismului și literaturii. În numărul 10 din anul 1957 al publicației „Politehnica” scoasă împreună cu colegul și prietenul său din studenție, **Romulus Rusan**, își face debutul literar, sub pseudonimul T. George, cu o schiță adolescentină intitulată „Două primăveri”.

Activitatea publicistică propriu-zisă se concretizează prin colaborări la mai multe reviste, precum: *Crinul satelor*, *Revista Jiului de sus*, *Gorjanul*, *Altarul Banatului*, *Gorjul geografic*, *Revista Asociației Albanezilor din România*, *Antim*, *Bogdania*, *Portal Măiastra*, *Independența Română*, *Gândul Anonimului*, *Univers Ingineresc*, *Convorbiri literar-artistice*.

Articole publicate:

Ce am fost, ce suntem și cum vom fi?; Importanța toleranței religioase în armonia socială; Stindardul alb al omeniei și fraternității sau cum s-a născut *Crucea*

Roșie; Câteva cuvinte despre spiritualitate, morală și credință la români; Unicitatea creștinismului la români; Elemente de sociologie generală și particularitățile ei la români; Probleme medicale care au influențat actul creației muzicienilor celebri; Folclorul-păstrător al spiritualității poporului român; Aspecte ale idealului educativ, ieri și azi; Cum apare și se dezvoltă sentimentul dragostei de țară; Evoluția benefică a globalizării implică păstrarea și dezvoltarea identității culturale, ca factor decisiv; Uniunea Europeană, viabilă și prosperă doar printr-o unitate în diversitate; România astăzi-început de speranță și o realitate nedreaptă; Conștiința și condițiile de viață. Componente ale moralei; Educația morală și repercusiunile ei în societate; etc.

Premii, diplome și recunoașteri:

- Premiul III pe țară la concursul literar și de desene;
- Diplomă națională pentru omagierea jurnaliștilor olteni;
- Diplomă de excelență acordată de Fundația Gheorghe Vrânceanu, 2010;
- Inclus în Enciclopedia personalităților din România (seria Hubner Who is Who), prima ediție, 2006;
- Dicționarul personalităților din Oltenia, Craiova, 1998.

Referințe critice:

„Filozof, moralist, istoric, spirit enciclopedic, domnul Gheorghe Țiclete ne poartă cu lectura de-a lungul mileniilor, prin lumi cunoscute și mai puțin cunoscute, deslușind legăturile dintre popoare. (...)”

Gânditor, moralist și mai ales patriot domnia sa ne-a dat, prin cartea sa, *Lumea prin care am trecut*, o operă de maturitate, complexă, acoperind și domeniul unor arte precum muzica, cu rolul ei terapeutic. (...)”

(**Michaela Al. Orescu**, scriitor, istoric)

„Cei care vor avea șansa să citească volumul *Evocări-Cei care au fost* al domnului Gheorghe Țiclete, apărut la Editura Fast Editing, vor simți muștrări de conștiință, realizând că sunt restanțieri la datoria firească, de bun simț, de a-și aminti de propriii înaintași, unii dintre ei întruchipând valori morale ce definesc omul în dimensiunea conferită de Dumnezeu, creației sale-CARACTERUL. Deținând arta învierii lor din uitare, autorul face dovada vocației literare, marcă a scriitorului autentic.”

(**Geo Călugăru**, scriitor, membru USR)

„A scris toată viața sa aticole la diverse publicații. (...) A abordat teme de mare actualitate psihologie și religie cu rigoarea omului de știință, dar și cu experiența omului trecut prin viață, a omului generos și altruist. Gheorghe Țiclete este un patriot. Din toate scrierile sale reiese acest frumos și nobil sentiment.”

(**Viorel Gh. Speteanu**, istoric)

„... Asemeni înaintașului său – l-am numit pe Nicolae Iorga – Gheorghe Țiclete, oferind cititorilor experiența sa de viață, evident cu tentă moralizatoare, lasă în urmă o tușă adâncă prin timp, dovedind că n-a trăit degeaba. (...)”

(**Lucian Andrei Anuțoiu**)

„... Răbdator, înțeleghător, cu o mare și complexă experiență de viață, care în loc să îl dărâme l-a călăuzit benefic, educativ, spre a filozofa, spre a căuta în esența lucrurilor, pentru aflarea adevărului și înțelegerea rostului a tot ce-l înconjoară.”

(**Ioana Stuparu**, scriitor)

„Pentru mine, această carte, înainte de a fi un gest literar, este un lucru pe care ar trebui să-l facă mai multe persoane sus-puse și care mînuiesc instrumente de cultură și de popularizare în rândul românilor și pe tot teritoriul românesc. (...) Mi se pare că gestul pe care l-a făcut este meritoriu, trebuie încurajat și aplaudat. Eu personal am fost marcată de câteva dintre personalitățile prezentate, de exemplu: Gheorghe Leonida, despre care nu mulți știau că acest mare sculptor român a realizat capul lui Iisus al renumitei statui din Brazilia. Îl felicit pentru aceasta!

(**Eugenia Duță**, editoarea cărții)

„Citind din această carte, m-am dus cu gândul la una din poeziile lui Nichifor Crainic, *Unde sunt cei ce nu mai sunt*, și am recitat această poezie. Îl felicit pe scriitorul Gheorghe Jiclete.

(**Nicușor Constantinescu**, poet, epigramist)

„Oameni care au fost ignorați, uitați și care au murit în închisori, dar pe care, cu talent, scriitorul Gheorghe Jiclete reușește să-i aducă printre noi. Sincere felicitări!”

(**Paula Romanescu**, scriitor, membru USR)

Extrase din operă:

„Toleranța este o virtute pe care o pretindem fără rezerve adversarilor noștri, dar pe care noi nu o aplicăm față de ei. Dacă am aplica-o, în permanență, rezultatul ar fi o îmbunătățire a relațiilor dintre oameni. Numai atunci s-ar putea zice că, într-adevăr, pe pământ e pace și între oameni bună învoire.”

(Din eseul **Toleranța**)

„În viața de zi cu zi, suferințele și necazurile nu ne vor ocoli niciodată. Nu-i vor ocoli nici pe cei ce ne sunt în preajmă, prieteni, cunoscuți care vor avea nevoie de sprijinul nostru. Va trebui ca, în prealabil, să ne ștergem lacrimile inutile, să-i încurajăm cu un zâmbet tonifiant, o vorbă bună sau cu bisturiul, dacă asta ne este meseria.

Goana după fericire nu devine altruistă decât atunci când omul caută aspirațiile sale într-o dragoste dezinteresată pentru alții, când el va descrie cercul lărgit, ce-i va cuprinde pe toți cei în mijlocul cărora se află.”

(Din eseul **Egoism și altruism**)

„Scriitorul german Hans Carossa, participant la Primul Război Mondial împotriva României, face, după douăzeci de ani, în publicația *Chemarea vremii*, din octombrie 1940, următoarea mărturisire: *Am cunoscut atunci, poate, mai mult din ființa sa, decât aș fi putut cunoaște colindând țara în timpurile liniștite, ca simplu călător. M-au impresionat adânc eroismul, abnegația și puterea de jertfă ale soldatului român. Dar, ceea ce m-a mișcat și mai mult, au fost bunătatea și ospitalitatea românească:*

acestea sunt cu adevărat proverbiale. N-am cunoscut încă un neam atât de ospitalier precum neamul românesc!”

(Din eseul **Unicitatea creștinismului la români**)

„Lui Gheorghe Țiclete îi închin acest râu ascuns al prieteniei mele vechi, datând din anii Politehnicii, dorind-o prelungită pe mulți ani înainte, fructificată în întâlniri omenești și literare tot mai dese. Romulus Rusan, Cluj, aprilie 1964.”

(Din **Remember Romulus Rusan; Un om minunat și un prieten adevărat**)

„Dacă declanșarea ploii artificiale a avut loc în România datorită savantei adevărate, româncă Ștefania Măracineanu, înainte de cel de-al doilea război mondial, astăzi, conform descoperirii sale, metoda este folosită în mai multe țări, deseori cu scopuri mai puțin umanitare....

Uitată și marginalizată în țara ei, dar apreciată în întreaga lume, poate își va găsi un loc în dicționarele și enciclopediile românești care o vor putea impune și în cele universale.”

(Din **Ștefania Măracineanu - Savantul nedreptățit...**)

„Am trăit modest, dar demn, sunt un om de caracter și de linie dreaptă. Mi-am făcut cariera de la coarnele plugului țărănesc, până la cel mai înalt grad diplomatic, prin muncă, talent și hărnicie; îmi ador țara și poporul meu românesc, căruia i-am servit cu devotament neclintit toată viața mea.”

(Din **Vasile Stoica - Un patriot neobosit și luptător pentru cauza unirii tuturor românilor**)

„Deși bolnav, nu precupețește eforturile, greu de imaginat, prin care își manifesta deschis atașamentul și iubirea de neam (...) căci în iunie 1990, îi acordă lui Aristide Buhoiu un emoționant interviu pentru ziarul *Universul românesc* din SUA, afirmând printre altele: *N-am fost despărțit niciodată de România; dacă într-o zi mă voi întoarce în România, mă întorc acolo unde sunt rădăcinile mele și nu mă mai mișc; tot dicționarul român mi-e drag; dacă nu pe pământ, atunci, în cerul românesc-acolo, cu certitudine.*”

(Din **In memoriam C.V. Gheorghiu**)

Parcurgându-i o bună parte din opera literară a domnului Gheorghe Țiclete, am remarcat marile eforturi de a evoca, prin figuri reprezentative ale culturii române, acele valori morale temei de perenitate și încredere în viitor-convins că „din stejari, stejari răsar”, iar, unui trecut mare, nu-i poate succeda decât un viitor mare, măcar că se naște cu atâta greutate.

Viziunea scriitorului este a unui neoromantic, exprimând un romantism bine temperat, ce promite, în pofida vârstei ușor înaintate, noi împliniri literare pe care, desigur, le așteptăm.

Profil realizat de **Geo Călugăru**, scriitor, membru USR

Ovidiu ȚUȚUIANU

Ovidiu ȚUȚUIANU, fiul Filofteiei și al lui Valeriu, este născut la 10 ianuarie 1942, în orașul Turnu Măgurele, județul Teleorman, din părinți argeșeni, cu rădăcini ardelenesti.

Scurtă biografie

Studii:

Liceul Mihai Viteazul din București, 1959; Institutului Politehnic București (I.P.B.), Facultatea de energetică, 1965; Cursuri post-universitare în: inginerie economică, la I.P.B., 1977 ; managementul dezvoltării durabile, la Nijenrode University/Olanda, în 1995 ; managementul sănătății și securității în muncă, la Universitatea din Petroșani, în anul 2010.

Funcții de execuție, control, conducere la: Întreprinderea Electrocentrale București; Ministerul Energiei Electrice; RENEL; CONEL; Transelectrica.

Cadru didactic asociat la: Grupul Școlar Energetic *Iosif Rangheț*; Liceul Energetic; Institutul Politehnic; Academia de Studii Economice, București.

Membru al: Cercului Scriitorilor Ingineri din AGIR-*Literar ing* (fondator); Cercului Inginerilor Epigramiști din AGIR; Asociației culturale *Iulia Hasdeu*; Fundației Academia Daco Română; Cenaclului *Ion Rotaru*, București.

Debut: în literatura tehnică, 1969; în beletristică, 2013.

Colaborator (cu proză sau versuri) la publicații literare:

Gândul Anonimului, Literar ing, Independența Română, Cronica Timpului, Mesaj literar, Amprentele sufletului, Bucureștiul literar și artistic, Convorbiri literar-artistice (București), *Orizonturile bucuriei, Origini* (Buzău), *Bogdania* (Focșani), *Cronos* (Constanța), *Luceafărul de vest* (Timișoara), *I.D.E.I.* (Zalău), *Unirea* (Canada).

Inclus în antologii:

Poeți și scriitori contemporani în regal eminescian. Editura Editgraph Buzău, 2017, 2018, 2019; *Ingineri scriitori și publiciști*. Editura AGIR/București, 2017; *Valsând printre anotimpuri*. Editura Editgraph/ Buzău, 2017, 2018, 2019; 2020; *Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian*. Editura Editgraph Buzău, 2018; *Scriitori români uniți în cuget și simțiri la centenarul Marii Uniri*, Editura Editgraph/Buzău, 2018; *Noi am sărbătorit Centenarul Unirii*. Editura Amanda Edit, București, 2018; *Poemele Unirii*, Editura Waldpress, Timișoara 2018; *Scriitori români la început de mileniu III*, Editura Olimpias, Galați, 2019; *Talantul scriitorului român de*

pretutindeni (Starpress Canada) Editura Olimpicas, Galați, 2019; *România, țara mea de glorie, țara mea de dor* (în curs de tipărire).

Volume tipărite:

- *Profesorul Ioan D. Stăncescu, părintele termoficării din România* (monografie). Editura AGIR, București, 2014;
- *Mihai Eminescu spirit enciclopedic*. Editura RAWEX COMS, București, 2015;
- *Mihai Eminescu și istoria*. Editura DacoRomână, București, 2015;
- *Nevoia de modele* (proză și poezie). Editura RAWEX COMS, București, 2016;
- *Să-l reconsiderăm pe Nicolae Densușianu*. Editura DacoRomână T.D.C., 2017;
- *O viață dedicată energiei românești. Profesorul emerit dr. Ing Aureliu Leca*, (monografie). Editura AGIR, București, 2017;
- *D' ale lui Bulă* (poezie). Editura Editgraph, Buzău, 2018;
- *Pofta de...râs* (poezie și proză). Editura Editgraph, Buzău, 2019;
- *Prometeu dezlănțuit* (poezie). Editura Editgraph, Buzău, (la tipar).

Cercetări privind viața și opera lui Mihai Eminescu:

- *Mihai Eminescu și... științele exacte. Gândul Anonimului/București*, Anul XI, nr.51-52/decembrie, 2013, p.38-47;
- *Eminescu și filosofia. Bogdania/Focșani*, Anul IV, nr.23-24/ mai.-iun, 2016, p.23-26;
- „Proporția de aur” în opera eminesciană. *Bucureștiul literar și artistic* / București, Anul VII, nr.1 (64), ian., 2017, p.3;
- *Implicarea lui Mihai Eminescu în evenimente istorice (I). România Mare/București*, Anul XXVIII, nr.1376, 20 ian.2017, p.4; (II)/nr.1377; (III)/nr.1378; (IV)/nr.1379; (V)/. nr.1380, 17 feb.2017, p.5;
- *Asemănări între destinele a doi mari oameni de cultură: Nicolae Densușianu și Mihai Eminescu. Bogdania/Focșani*, Anul V, nr.35-36, 2017, p.18-22;
- *Primele poezii eminesciene. Bogdania/Focșani*, Anul VI, nr.43-44, 2018, p.16-19;
- *Inspirația divină în opera eminesciană. Orizonturile bucuriei/Buzău*, Anul II, Seria 1, nr.8, IAN-FEB. 2018, p13-16;
- *”Povestea magului călător în stele” – un poem de inspirație divină. Antologia: Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian*, Editgraph, Buzău, 2018, p.61-66;
- *Mihai Eminescu-un cronicar muzical avizat. Antologia scriitorilor români la început de mileniu III, STARPRESS*, Editura Olimpicas, Galați, 2019, p.160-161;
- *Eminescu și muzica. Mesaj literar/București*, nr.37, 2019, p.14-15;
- *Mihai Eminescu-despre educație, cultură și civilizație. Antologia: Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian*, Editura Editgraph, Buzău, 2019, p.53-58;
- *Mihai Eminescu n-a fost ateu! Cronica Timpului*, Anul V, nr.59, dec. 2019, p.2.

Comunicări publice privind viața și opera lui Mihai Eminescu

a) La seratele “Eminescu jurnalistul” organizate de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (10.04.2017;19.11.2018; 10.12.2019).

b) La diverse cenacluri/cercuri literare din București: Cenaclul “Iulia Hasdeu” (21.12.2015 și 14.01.2016); Cenaclul “Ion Rotaru” (8 ianuarie 2017); Cercul “Literar Ing” (21.06.2019); Cenaclul “Cetatea lui Bucur” (15.01.2020).

c) La alte manifestări specifice:

Simpozionul Național Interdisciplinar "Știința și arta, interferențe și complementarități", Constanța, 20.03.2015; Fundația spirituală "Mihai Eminescu"/A.O.Ș. (12.01.2017 și 12.01.2018); Fundația DacoRomână (26.01.2017); Biserica Sf.Maria, str. Iani Buzoianu 1, sector 1 (14.01.2017); Academia Română-Divizia de Logică, Metodologie și Filosofia Științei/ Grupul de Cercetări Interdisciplinare (13. 06. 2019).

Interpretări de piese muzicale (la pian) compuse pe versurile lui Mihai Eminescu:

La unele serate "Eminescu jurnalistul" organizate de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (ex. 10.10.2016 și 14.11.2016); La unele ședințe ale Cercului Literar ing (ex. 14 01.2018 și 21.01.2019); La unele ședințe ale Cenaclului „Ion Rotaru” (ex. 8.01.2018 și 4.02.2019); La unele ședințe ale Cenaclului „Iulia Hasdeu”(ex. 16.03. 2019); La ședința Cenaclului "Cetatea lui Bucur" (15.01.2020); La Fundația spirituală "Mihai Eminescu" Academia Oamenilor de Știință/A.O.Ș. (12.01.2017).

Premii pentru literatură

- *Premiu special* la „Concursul național „România la 100+100”, Zalău, dec.2018;
- *Premiu pentru lucrarea Proportia de aur în opera eminesciană*, la „Al VI-lea Concurs Mondial de Creație” organizat în S.U.A., în 2018.

Compoziții muzicale:

Imnul energeticienilor/text Ovidiu JUȚUIANU (30.03.2013); Calea fumului/text Lucian GRUIA (10.06.2014); Poezia/text Nicolae VASILE (12.06.2014); Dorul /text Doina BÂRCĂ (29.04.2014); Marșul inginerilor/text Ovidiu JUȚUIANU (23.03.2015); Stelele-n cer/ text Mihai EMINESCU (01.05.2015); Tangou de poveste/ text Nicu DOFTOREANU (28.08.2016); Tristesse/ text Michaela ORESCU (17.09.2016); Zalmoxis/ text Cornel BALABAN (25.03.2018); Marșul unirii românilor/ text Corneliu CRISTESCU (25.10.2018); Tangou tomnatic/ text Nicu DOFTOREANU (23.12.2018); Ce bine! /text Viorel MARTIN (11.02.2019).

Extrase din publicațiile autorului:

– «*Mihai Eminescu a fost cunoscut, mai ales ca poet, scriitor și ziarist... Pe lângă preocupările literare, el a manifestat un interes deosebit pentru filosofie, drept, sociologie, istorie muzică și teologie, dar și pentru științele exacte, domenii asupra cărora intenționez să mă opresc (p.11)... Din păcate, chiar dacă așa cum am arătat, Poetul (a se citi acum, "Enciclopedicul"!)* este recunoscut și apreciat în străinătate, în propria sa țară (atât în timpul scurtei, dar eficienței sale vieți cât și după trecerea în neființă!), a fost cenzurat, denaturat și deseori a devenit ținta unor atacuri mârșave" (p.98)».

(**Mihai Eminescu spirit enciclopedic**, Editura RAWEXCOMS, București, 2015)

– «*Mihai Eminescu descrie, atât în poezie cât și în proză, tablouri memorabile din istoria antică, creionează portrete vii de eroi ai vechilor epoci, îmbrățișează cu nostalgie trecutul strămoșesc evocând figurile mărețe ale neamului, contemplează monumente și ruine de ziduri și palate... (p.20) ...Dacă în tinerețe Mihai Eminescu se*

mândrește cu originea noastră latină, vorbind totodată cu deosebită dragoste de eroicul popor dac, ulterior (1881), el declară că **"Totul trebuie dacizat oarecum de acuma-nainte !"** Dacizarea în înțeles eminescian înseamnă **"întoarcere parțială la trecut, la elementele lui bune, sănătoase, proprii de dezvoltare"** (p.29)». (**Mihai Eminescu și istoria**, Editura DacoRomână T.D.C., București, 2015)

– «Fiecare generație are nevoie de "modele pozitive" pentru a atinge performanțele acestora și chiar a le întrece. Deci, "modelele pozitive" pot fi instrumente de stimulare a indivizilor, a unor grupuri sau chiar națiuni pe calea performanțelor și a progresului. Ele pot redeștepta unele calități rămase în stare latentă și pot inocula optimism și încredere în propriile forțe!... (p.11).

Pe urmele lui Dimitrie Leonida. Prof.ing. Dimitrie Leonida (1883-1965) face parte din "generația de aur" a personalităților din energetica românească... Este principalul meu model de viață de la maturitate! (p.44)».

(**Nevoia de modele**, Editura RAWEXCOMS, București, 2016)

– «Analiza vieții și operei omului de cultură, Nicolae Densușianu, inclusiv prin prisma unor similitudini cu cel denumit de Constantin Noica „omul deplin al culturii românești” – Mihai Eminescu, **impune cu necesitate reconsiderarea și valorificarea plenară a eforturilor gigantice depuse de eruditul istoric...** Cred că ar fi momentul ca **Dacia preistorică** să poată fi accesibilă, măcar specialiștilor europeni, la început în limba engleză și greacă iar apoi în franceză, spaniolă și italiană.»

(**Să-l reconsiderăm pe Nicolae Densușianu!**, Editura DacoRomână T.D.C., București, 2017, p.66; 67)

– «**Se naște Bulă...**: În Bulă noi ne regăsim/ Cu tot ce-n viață irosim/ Dar și când, învățăm, iubim/ Sau performanțe reușim (p.6).

Autobuz cu etaj: Într-o zi frumoasă,-n "buzul" etajat/ Pentru o plimbare Bulă s-a urcat/ Ca să vadă bine, chiar și la viraj/ El se instalează" primul la etaj./ Ici e veselie, foto, film în mers/ Numai Bulă tace și e fără ghiers.... / Ce se-ntâmplă Bulă, de ești așa trist?/ Îl întreab-atuncea un coleg turist/ Îi răspunde Bulă, tare încordat/ Cu privirea dusă și glas disperat: – **Cum să-mi fie bine, să nu fiu stingher/ Când etajul nostru... nu are șofer?!** (p.60).

(**D'ale lui Bulă**, Editura Editgraph, Buzău, 2018)

Consult ginecologic: După consult, ginecologul surâdea:/ "Stimată doamnă, vestea-i bunișoară!"/ "Să știți dom' doctor că sunt domnișoară!/ "În cazul ăsta cred că am o veste rea!" (p.55).

Insensibilități: ... Nu sunt sensibil nici la frig,/ Oprit e azi caloriferul,/ Și chiar vă spun de vă intrig,/ Mă lasă rece, însuși gerul! (p.69).

Pentru un păstor setos: Păstor setos era Dorel,/ Și bea mereu lapte de oi./ **Dacă era un Păstorel/ Sugea tot vinul din butoi!** (p.93)».

(**Pofta de... răs!**, Editura Editgraph, Buzău, 2019)

– «Analiza matematică a poemului (844 de versuri), are la bază, **"Proporția de aur/divină"**, sau "Numărul ϕ (phi)", semnificând o relație de proporționalitate care se realizează între un întreg (**$a=b+c$**) și segmentele sale (**b** și **c**) astfel că **$a/b=b/c$** .

Una dintre cele mai cunoscute aproximații ale „proportiei de aur” se obține folosind șirul lui Fibonacci: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, unde de regulă raportul dintre doi termeni consecutivi are valoarea apropiată de **1,6180339887....** (numărul de aur)... S-au luat în considerare ca „parametri” ai strofelor: **rima=a; versificația=c; iar b=a-c....** **Concluzii:** 1. Întreaga „structură matematică” a Cântului I se bazează pe cifrele 3, 5 și 8, pentru care **1,60 < φ_1 < 1,66**... Se poate afirma că această parte a poemului, cel puțin prin prisma muzicalității, armoniei și a minunatelor figuri de stil folosite, este **o mostră a perfecțiunii de inspirație divină**. 2. Cântul II, se bazează pe elementele 2, 3 și 5 din șirul lui Fibonacci (în prima și cea de a treia parte, unde **$\varphi_{21} = \varphi_{23}$**) și respectiv pe 3, 5 și 8 (în partea a doua, unde **$\varphi_{22} = \varphi_1$**). La partea a doua, cu strofe de 8 versuri (ca și întregul Cânt I), **nivelul inspirației divine** pare a fi mai înalt, comparativ cu celelalte părți (cu strofe de 5 versuri), unde valoarea lui **φ** se află într-o zonă mai dispersată (**1,50 < φ_{21} ; φ_{23} < 1,66**), mai depărtată de **1,618**... 3. Cântul III are o structură foarte eclectică, fiind dificil de analizat chiar și cu instrumentul matematic. Se întâlnesc strofe cu 4, 5, 6, 7 și 8 versuri intercalate cu prozodii de 33, 18 și 16 versuri, cu rime diverse de inspirație divină.».

(**Povestea magului călător în stele -un poem de inspirație divină.** **Antologia: Poeți și prozatori contemporani în regal eminescian**, Editgraph, Buzău, 2018, p.61-66)

Extrase din recenzii:

„În revista **Gândul Anonimului**, București, anul XI, nr.49-50/ iun.2013, s-a tipărit articolul **Latinitatea limbii române? Argumente pro și contra** de Ovidiu Juțuianu. Domnia sa ne face cunoscută teoria originii în principal dacă a poporului român, ...faptul că pelasgii și-au avut originea pe teritoriul țării noastre și au creat aici cea mai veche și strălucită civilizație cunoscută... Un număr de savanți, de mai multe naționalități, împărtășesc această teorie, nu însă și Academia Română și universitățile noastre... Și eu am susținut-o și sunt neconsolat că ea nu se impune. Articolul domnului Juțuianu este foarte bine scris”.

(**Artemiu Vanca** în: **Gândul Anonimului**, București, anul XI, nr.51-52, dec.2013, p.69)

„Citind revista **Gândul Anonimului**/București, nr.51-52/dec.2013, a fost pentru mine o revelație dezvăluirea unor valențe ale personalității **poetului național**, bănuite de fiecare dintre noi, dar nici o dată incluse într-o prezentare cuprinzătoare și convingătoare ca aceea din articolul **Mihai Eminescu și științele exacte** al d-lui Ovidiu Juțuianu”.

(**Dragoș Gabor** în: **Gândul Anonimului**, București, anul XII, nr.53-54, iun. 2014, p.72)

„Încă de la înființarea Cercului de creație a inginerilor scriitori din AGIR-„Literar ing”, una dintre direcțiile prioritare de acțiune a fost cea a publicării unor lucrări despre viața marilor ingineri români, care activează sau au activat în țară sau în străinătate... Dintre rezultatele umane ale prof.Ioan D.Stăncescu putem enumera distinșii urmași ai acestuia, precum prof. Aurel Leca, prof. Victor Athanasovici, dipl.ing. Ovidiu Juțuianu, autorul cărții **Profesorul Ioan D. Stăncescu, părintele**

termoficării din România – Editura AGIR București, 2015. Toți au preluat din spiritul multidisciplinar al mentorului lor ducând mai departe căile deschise de acesta”.

(**Nicolae Vasile** în: **Amprentele sufletului**, Buzău, anul 1, nr. 2-aprilie 2015, p.29)

*Pentru mine, cartea domnului Ovidiu Țuțuianu (**Profesorul Ioan D. Stăncescu, părintele termoficării din România** – Editura AGIR București, 2015) este aproape o călătorie emoționantă în propriul meu parcurs universitar și profesional... Iată de ce simt nevoia de a-i mulțumi scriitorului și omului de cultură O. Țuțuianu pentru aceste pagini de evocare pe care le-am citit dintr-o singură mișcare, ...captivat de frumusețea și farmecul poveștii”.*

(**Gheorghe Indre** în: **Literar ing**, București, anul 3, nr.9, 2015, p.1)

*”Autorul eseului **Mihai Eminescu spirit enciclopedic** jalonează aspectele determinante din viața Poetului... Este vorba de formularea poetică a unor concepte științifice, indiferent de domeniul strict în care sunt evidente... Spiritul enciclopedic al marelui Eminescu ne este dezvăluit în fiecare pagină semnată cu pasiune de Ovidiu Țuțuianu”.*

(**Crina Decusară-Bocșan** în prefața cărții **Mihai Eminescu spirit enciclopedic**, Editura RAWEXCOMS, București, 2015)

”Unghiul de cercetare, sintagmele folosite pentru a descifra universul eminescian sunt inspirate cu înțelepciune, iar autorul nu face risipă de epitete și metafore. Surprinzătoare sunt concluziile domniei sale în privința gândirii tehnice, matematice a geniului național, iar argumentele sunt zdrobitoare atât din punct de vedere a legilor logicii, cât și din punct de vedere practic, tehnologic... Domnul Țuțuianu are multe de scris despre ceea ce cunoaște. Acum, nu mai poate fi oprit și nici nu tebuie să se oprească”.

(**Geo Stroe** în prefața cărții **Mihai Eminescu și istoria**, Editura DacoRomână T.D.C., București, 2015)

*”În ceea ce privește studiul complex al teleormăneanului Ovidiu Țuțuianu (**Mihai Eminescu spirit enciclopedic**, Editura RAWEXCOMS, București, 2015), putem spune că este concis, exemplar prin analizele tematice din cele 14 capitole, unde vorbește despre cunoașterea eminesciană profundă în astronomie, chimie, economie politică, energetică, filosofie, fizică, istorie, matematică, mecanică, muzică, sociologie, științe juridice, științele naturii, teologie, alte științe... Cartea ar trebui să facă parte din bibliografia obligatorie de studiu a elevilor de liceu și a studenților”.*

(**Florin Grigoriu** în: **Ion-Foaie de familie literară românească**, București, anul II, nr.1, ian., 2016, p. 12)

*”În ziua de 19 ianuarie 2016, la sediul AGIR, din Piața Romană-București, în fața unei asistențe numeroase, a avut loc lansarea cărților: **Românul ciclic** (autor Nicolae Vasile) și **Mihai Eminescu spirit enciclopedic** (autor Ovidiu Țuțuianu)... Despre cea de a doua carte au vorbit: Geo Călugăru, Nicolae Vasile, Floarea Necșoiu, Doina Bârcă, Corneliu Cristescu, Elena Armenescu, Florin Grigoriu, Gheorghe Indre, Geo Stroe, Victor Atanasiu, Doina Ghițescu și Dan Vidrașcu. Vorbitorii au subliniat valoarea*

deosebită a cărții, originalitatea ei... care evidențiază pregnant, complexitatea personalității lui Mihai Eminescu, poetul național al românilor”.

(Corneliu Cristescu în: **Bogdania**, Focșani, anul IV, nr.19-20, ian-feb.2016, p. 106)

„Volumul **”Nevoia de modele”** conține o colecție de scrieri, studii, opinii, reflecții personale, experiențe trăite, creații literare. Ele sunt diferite ca tratare și conținut, dar având un element comun, un fir roșu care le leagă indestructibil: pasiunea și dorința de cunoaștere a autorului, generozitatea cu care face cunoscute cititorilor săi, rezultatele propriilor sale descoperiri... Toate aceste elemente aparent disparate, dar care rezonază la unison, fac din această **carte-document și mărturie** un argument solid pentru înregistrarea autorului în rândul **modelelor** umane ce pot servi generațiilor viitoare pentru orientarea lor în alegerea parcursului existențial”.

(Gheorghe Indre în prefața cărții **Nevoia de modele**, Editura RAWEXCOMS, București, 2016)

„Domnul Ovidiu Țuțuianu a înmulțit talanții primiți în dar și urmând pilda tatălui, a unor valoroși profesori a reușit să se realizeze în carieră dar și în literatură. Dragostea de Adevăr, iubirea față de semeni și de Patrie l-au ajutat să scrie și să dăruiască bijuterii lirice. Cărți precum **Nevoia de modele** vor rezista timpului și vor mobiliza pe tineri în a urma exemple din știință, literatură, muzică etc.”.

(Ionel Marin în: **Bogdania**, Focșani, anul IV, nr.29-30, noi-dec.2016, p. 95-96)

„În **Eminescu spirit enciclopedic**, riguros cu informația, dar și cu propriul scris, dl. Ovidiu Țuțuianu procedează cum s-ar zice **inginerește**, structurându-și comentariile cu o mare exactitate, după ce a considerat că era nevoie să caute **rădăcinile** inițierii și preocupării poetului pentru diverse domenii... În totul, cartea d-lui Ovidiu Țuțuianu ne prezintă un Eminescu pe înțelesul tuturor și, dacă astăzi condițiile editoriale ar permite, cartea ar merita să fie reeditată în tiraje de masă”...

(Florentin Popescu în: **LITERE**, Târgoviște, anul XVIII, nr.1 (202), ian. 2017, p. 57-58)

„Felicit cu bucurie pe autor care vine în întâmpinarea necesității vitale de readucere, reevaluare și diseminare a acestui monument fundamental ca lucrare pentru identitatea națională (**Dacia preistorică**)... În vremea acestui război identitar fără precedent purtat de neprieteni asupra noastră ca națiune, avem nevoie vitală de o astfel de carte când patria este în pericol de a se risipi. Drept pentru care Senatul ADR i-a acordat d-lui ing.Ovidiu Țuțuianu titlul și diploma de Doctor Honoris Causa al Academiei DacoRomâne”

(Geo Stroe în prefața cărții **Să-l reconsiderăm pe Nicolae Densușianu!**, Editura DacoRomână T.D.C., București, 2017)

„Autorul cărții – dl. Ovidiu Țuțuianu – și-a asumat o sarcină dificilă în strădania sa de a aduce în fața cititorilor cât mai multe despre această personalitate complexă, implicată în atâtea proiecte din domeniul energiei românești, cu o viață profesională dar și socială, plină... Însuși faptul că a abordat acest subiect este meritoriu în

momentul actual, când ne lovim de o lipsă din ce în ce mai acută de modele pentru tânara generație”...

(**Virgil Mușatescu** în prefața cărții **O viață dedicată energiei românești-profesorul emerit dr.ing. Aureliu Leca**, Editura AGIR, București, 2017)

“Dacă bancurile ar circula numai, din **gură-n gură**, s-ar pierde în timp... Dar așa, preluate în poezie, în epigramă, scrise pe hârtie, vor rezista... Sigur că dacă poeziile despre Bulă nu ar fi realizate cu talent, ar avea defecte de prozodie, etc. ele ar reuși să compromită chiar și bancurile inițiale... Versul autorului este cursiv, fără poticneli... Da, domnilor, a înviat Bulă! Prin talentul său, scriitorul Ovidiu Țuțuianu a reușit să îl aducă din nou printre noi. Să îi mulțumim!”

(**Viorel Martin** în prefața cărții **“D’ale lui Bulă”**, Editura Editgraph, Buzău, 2018)

“În cartea domnului Ovidiu Țuțuianu, alcătuită cu rigoare „inginerească”, Bulă își dozează eforturile și efectele cu măiestrie, încercând să fie cât mai convingător (când genial, când tâmpitul-tâmpiților, dar mereu câștigător!) și chiar este, grație talentului autorului... Împărtășesc opinia prefațatorului. Da, Bulă nu trebuia uitat, dimpotrivă, trebuia să se facă pasul de la **verba volant la scripta manet** și, prin gestul asumat de scriitorul Ovidiu Țuțuianu, Bulă și bancurile pe seama lui, ne vor înveseli mult timp de acum înainte...”

(**Geo Călugăru** în: **Bogdania**, Focșani, anul VII, nr.57-58, mar.-apr. 2019, p. 59-60)

“Poetul Ovidiu Țuțuianu (România) închină numeroase poezii culturii hinduse (**La Varanasi; Baladă pentru Taj Mahal; Sculpturile de la Khajuraho**) cucerindu-ne prin erudiția și exactitatea imaginilor prinse poetic. De o mare varietate de genuri literare, poetul inserează – în acest periplu poetic din **Antologia Talantul scriitorilor români de pretutindeni/2019 – și Legenda Mănăstirii Nămăești**. Talentul său cuprinde și mânuirea acelei creionări-intrigi, necesare în realizarea fabulelor (**Calul și broscoiul**)”.

(**Melania Rusu Caragioiu – Redactor șef cultural al STARPRESS, Canada** în: **Limba noastră cea română, serialul nr. 12, Canada, 2019**)

“**Pofta de... răs** este o carte de epigramă, poezie și proză scurtă a unui autor polivalent, Ovidiu Țuțuianu, inginer, scriitor, poet, pianist și compozitor... Autorul dedică tot felul de epigrame, de la **madrigaluri** până la **epitafuri**, multor persoane pe care le-a cunoscut pe parcursul vieții... Epigramele au poantă și prozodie bună, unele având valoare sentimentală... Sunt propuse și câteva poezii umoristice în maniera lui Ion Pribeagu... Proza umoristică este scrisă cu vervă, cu dinamism. Se vede că Ovidiu Țuțuianu are „vână” de prozator și de umorist... !”

(**Viorel Martin**, membru al Uniunii Scriitorilor din România în prefața cărții **Pofta de... răs!**, Editura Editgraph, Buzău, 2019)

În legătură cu conținutul cărții (**“Pofta de... răs”**), ținem să remarcăm... excelența celor mai multe dintre epigramele existente în paginile acesteia... Încă o coloană de rezistență a volumului: prozele scurte umoristice... Însușirile certe de

prozator îl recomandă pe autor pentru abordarea a tot felul de subiecte, reale sau ficționale, capacitatea sa de observație sau de invenție nefiind cu nimic mai prejos de aceea a umoriștilor profesioniști, în rândul cărora va trebui să-l așezăm de astăzi înainte. Stilul plăcut, atrăgător conferă acestor proze de mici dimensiuni indiscutabile, evidente, carate estetice... Prin noua sa carte, profesorul inginer Ovidiu Țuțuianu pășește cu dreptul pe terenul umorului de calitate pentru care manifestă o înzestrare naturală.

(**George Corbu**, președintele Uniunii Epigramiștilor din România, în **Un inginer umorist: Ovidiu Țuțuianu**, revista Bogdania /Focșani, nr.63-64, 2019, p.58-59)

„În general, poeziile lui Ovidiu Țuțuianu sunt texte epice, dense, versificate. Poeziile din capitolul **Istorice** le-aș încadra în sintagma patriotismului înalt, tot mai rar întâlnit astăzi... Cele din capitolul **Turistice** ne poartă prin zone exotice... **Pastelurile**, pe lângă trei descrieri de natură cu metafore reușite (**a iernii albă simfonie** («Gerar»)), ne relevă talentul de traducător al autorului (din rusă și din franceză)...Nu cred că până la Ovidiu Țuțuianu cineva să fi scris poezii despre «Teorema lui Pitagora», «Șirul lui Fibonacc» și «numărul pi» (**Matematice**)... În cadrul capitolului **Moraliste** se remarcă poezia «Nevoia de modele»: **Ca s-atingi ținta înaltă, / Unde inima-ți tresaltă, / Într-un zbor de rândunele, / E nevoie de modele!**” Încisive se dovedesc pamfletele «Păcăleală de 1 aprilie!» și «Ascute bine coasa» (**Sociale**). Poezia «Doamnei învățătoare, cu recunoștință» (**Didactice**) este emoționantă”...

(**Lucian Gruia**, membru al Uniunii Scriitorilor din România, în prefața cărții **Prometeu dezlănțuit**, Editura Editgraph, Buzău, în curs de tipărire)

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

George Toma VESELIU

S-a născut pe data de 18 octombrie 1940 în localitatea Răzvad, județul Dâmbovița, într-o familie din clasa de mijloc. Tatăl, Toma, maistru mecanic, specialist în petrol, șeful schelei petroliere „Redevența” Răzvad, unica în România, îi dă o educație „prusacă” respinsă vehement de copilul rebel. O lume de tranziție, plină de contradicții, un areal istoric, geografic de care va depinde formația sa de cronicar împătimit.

Studii:

Mama sa, Arghira, cu o zestre financiară provenită din redevențele petroliere, spirit superior, poetic, de-o agresivitate care-l marchează pe viitorul poet, va fi cea care-l va alfabetiza pentru clasele I-III (fiind bolnav). Clasele V-VIII Răzvad. Mediu anost care declanșează în viitorul prozator ambiția de autoinstruire. Urmează cursurile liceului târgoviștean „Ienăchiță Văcărescu” rămânând repetent în clasa a IX-a. Nedreptățit își va continua studiile liceale imediat la Liceul Seral Gura Ocniței, timp în care va fi trimis la munca de jos de tatăl său. Se va califica mecanic lăcătuș. În 1959 este student la Universitatea București, Facultatea de Filologie Secția Limba și Literatura Română până în 1964.

Activitate:

La absolvirea facultății, primește prin concurs de medie repartizare departamentală la Școala Generală Nr. 1 Ocnița, jud. Dâmbovița. Un an (1968-1969) lucrează ca redactor II la ziarul județean P. C. R. Dâmbovița. Se întoarce la școală ca director adjunct, apoi director coordonator, ca după aproximativ doi ani să-și dea demisia. În perioada 1968-1982 va fi de trei ori director de Cămin Cultural, perioadă care corespunde cu începuturile cercetărilor monografice și crearea celor cinci piese de teatru care vor fi jucate pe scenă, în Ocnița, Răzvad, Gorgota, Bucșani, I.L. Caragiale în cadrul Festivalului Național „I.L. Caragiale”. Debut publicistic cu articole de atitudine, de investigație social-culturală în ziarul „Dâmbovița” – 1963. Publică în foile Miliției Județene: „Cum circulăm”, „Dâmbovița rutieră” 1980-1985 – aplicarea corectă a regulilor de circulație. Editează revista școlară „Școala și viața” – Ocnița (1980-1985). Redactor (1992) la ziarul „Legea lui Tepeș”. Colaborează la revistele dâmbo-

vițene „Armonia”, „Curier”, „Climate literare”, „Eroica”. Debut editorial vol. de „nuvele” „Colonia”, București, 1978, Ed. Cartea Românească. „Editarea romanului „Colonia”, spune Eugen Negrici, a avut până acum ghinion, ca mai tot ce e important în literatura română”. În 1978 autorul a trebuit să-l spargă în câteva nuvele și să dea, în condițiile restrictive (de atunci) o variantă prescurtată la „Cartea Românească” unde însuși Marin Preda i-a semnat „bunul de tipar”. Scris și rescris romanul este publicat în periodice (Tribuna, Litere, Caiete Litere II, 30 prozatori SST – 2007, Impact cultural). Din 2007 va deveni redactor-asociat al revistei „Litere” și redactorșef secția cultură din 2008 la „Impact literar”. Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (2007).

Premii:

Obține premiul „Nicolae Scurtescu” pentru monografiile etnografice – volumul „Răzvad. Vatră voievodală. Monografia comunei Răzvad” (2007), premiul „Radu Petrescu” pentru roman – „Colonia II. Noi exilați la Pontul Euxin” (2011), premiul „Grigore Alexandrescu” pentru poezie – „Sonetele lui Petru Cercel sau Fețele lui Ianus” (2009) și premiul „Tony Bulandra” pentru dramaturgie – „Salvați-l pe Galileo” (2012), acordate de Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2007). Membru al Academiei Internaționale Mihai Eminescu – din București (româno-indiană). Distins cu Diploma de cetățean de onoare al comunei Ocnița (2007) și diplomă de excelență (70 de ani) acordată de Societatea Scriitorilor Târgovișteni (2010).

Scrieri:

- *Colonia* (nuvele) București, Editura Cartea Românească 1978;
- *Monografia comunei Răzvad. Răzvad – vatra voievodală*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, ediția a II-a, 2012;
- *Monografia comunei Ocnița. Ocnița – scaun domnesc*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007;
- *Sonetele lui Petru Cercel sau Fețele lui Ianus*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008;
- *Colonia II. Noi exilați la Pontul Euxin*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010;
- *Salvați-l pe Galileo* – Teatru, Cluj-Napoca, Editura Dacia 21, 2011;
- *Trilogia Colonia*: vol. I *Sărutul copacilor*, vol. II *Noi exilați la Pontul Euxin*, vol. III *Moartea unui președinte*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012;
- *Păsărea Lis*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013;
- *Continuatorii școlii literare și artistice de la Târgoviște*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2015.

Antologii:

- *Târgoviște-India. Antologie poetică/ Poetical Antology*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2008;
- *Caiete Litere II. 30 de prozatori*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 230-236;
- *Târgoviște-Chişinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.

Referințe:

Petrescu, Victor, Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998*, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 1999, p. 244; Rotund, Nicolae. *Incursiuni critice*, Ed. Ponto-Constanța, 1996, pp. 138-141; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2005, p. 250-251; *30 de prozatori. Caietele Litere 2*, Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 230-236; Stan, Mihai. *Confreria. Convorbiri și confesiuni*, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2009, pp. 353-367; Coandă, George; Grigorescu Lucian. *Dâmbovița de la „Organ” la o beție cu libertate*, Târgoviște, Ed. Transversal, 2009, p. 152; Popescu, Florentin. *Eu v-am citit pe toți!*, vol. III, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2011, pp. 116-117; *** *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. Bibliotheca, 2011, p. 471; Bineață, Margareta. *Cărți și autori de azi*, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2012, pp. 147-152; Ionel, Niculae. *Scriitori târgovișteni*, Târgoviște, Ed. Bibliotheca, 2012, pp. 37-43;

Cadran literar: *Toma George Veseliu – Colonia*. Dâmbovița nr. 1220, 27 ian., 1972(9), p. 2; Stan, Mihai. *Note de lectură. George Toma Veseliu – ipostaze clasice (Sonetele lui Petru Cercel...)* Litere, an IX, nr. 5. (98) mai 2008, pp. 17-19; Bianu, Corin: *Comentarii excentrice. George Toma Veseliu în procesul reîncarnărilor*, Litere, anul X, nr. 2(107) febr. 2009; Nicolae, Ionel. *Lecturi în numele frumosului principe*, Litere, anul X, nr. 10 (115) oct. 2009; Petrescu, Victor. *George Toma Veseliu. În căutarea identității*, Litere, anul XI, nr. 10(127), oct. 2010; Bineață, Margareta. *Cronică literară. Măștile înstrăinării*, Litere, anul XII, nr. 5 (134) mai 2011; Vișan, Ioan. *George Toma Veseliu – între Rembrand și Beethoven – culoare, muzică, un areal frământat – împrejurimile Târgoviștei*, Impact cultural nr. 379, nr. 380, nr. 381, iunie, iulie, august, septembrie 2011; Borcan, Virgil. *George Toma Veseliu. Colonia. Noi exilați la Pontul Euxin*, Spații Culturale, Râmnicu-Sărat, anul IV, nr. 17, p. 67, 2011; Petrescu, Victor. *Monografi și monografii dâmbovițene*, Litere, anul XIII, nr. 9-10(150-151), septembrie-octombrie 2012.

Opinii:

Evoluția spre teatru a acestui scriitor adevărat era de prevăzut dacă ne gândim la vălmășia faulkneriană a vocilor sale narative și la conflictualizarea constantă a situațiilor romanești care reprezintă, în fond, chiar sursa energiei excepționale a textelor. Ca și prozele lui George Toma Veseliu, cele cinci piese reproduse în acest volum de teatru intitulat „Salvați-l pe Galileo” alcătuiesc împreună un univers straniu. Ele ne vorbesc, cu mijloacele stilistice ale farsei groțeste și ale teatrului absurdului despre realitatea atroce a societății totalitare în mersul spre nicăieri, o societate în criză alimentată cu iluzii, de un pitoresc trist, coruptă de sus până jos, cretinizată și bântuită de personaje bizare.

(Eugen Negrici)

Romanul apărut abia în 2010 cu titlul „Colonia II. Noi exilați la Pontul Euxin” este opera la care a lucrat o viață, cuprinzând un proiect vast, o frescă a lumii petrolului, lume pe care autorul o cunoștea destul de bine. Multe din întâmplări sunt trăite intens de acesta. Știința construcției, densitatea faptului epic, o undă poetică ce răzbate obsesiv, recomandă un prozator cu personalitate distinctă. Roman-cronică a unor biografii paralele, unele cu trimiteri la două secole în urmă,

destine ce se interferează, o lume maladivă aparent. Dar cu principii de viață în străfundurile ei „primitive”.

(Victor Petrescu)

Poet, dramaturg, prozator și publicist, George Toma Veseliu surprinde cu minuțiozitate, atât în creațiile de ficțiune, cât și în monografii un spațiu vitregit și uitat de lume, devenit pentru el o matrice spirituală, sursa inspirației și a sevelor sale creatoare, comunele dâmbovițene Răzvad și Ocnița. [...] Dincolo de acestea, romanul lui George Toma Veseliu se remarcă prin densitatea ideilor, dibăcia construcției, tenta poetică răzbătând deseori chiar și de sub paginile mustind de umor gros sau emanând o tristețe mereu sarcastic-amară – atribute de netăgăduit ale unui prozator de talent.

(Margareta Bineață)

Ceea ce l-a impus ca monograf la nivel național este originalitatea demersului său, autorul patentând, stilistic vorbind, un original mod de a realiza aceste istorii ale unui spațiu aparținând unor comunități dâmbovițene cu vechime atestată: Răzvad (17 noiembrie 1431), Ocnița (7 ianuarie 1517) anume, situarea între istorie și beletristică prin inserarea unor date ce țin de cultura orală, legendară, dar și de cea scrisă. Împletirea celor două stiluri funcționale ale limbii române – beletristic și științific – vădește un mod de a rescrie istoria specific unui livrofag pentru care plăcerea de a scrie primează. Dar să lăsăm pentru un discurs viitor comentariile pe marginea celor două excelente monografii care-l situează, repet, pe autor printre vârfurile acestui gen de scrieri.

(Mihai Stan)

Profil realizat de scriitorul și istoricul literar **Victor Petrescu**

George VLAICU

S-a născut la data de 2 august 1953, în satul Remuș, județul Giurgiu.
A absolvit Facultatea de Drept a Universității din București. Este doctor în drept.

Debut literar:

Revista *Școala noastră* (nr. 4/1972) a Liceului teoretic „Ion Maiorescu” din Giurgiu, cu poezia *Sînt* și povestirea *Zîmbetul dimineții*.

Debut editorial:

În anul 1996, când îi apare volumul de povestiri și teatru *Ridicol și durere*, Casa editorială **Curierul Dunării**, București.

Alte volume publicate:

Eternizând obsesia tăcerii (versuri), Casa editorială **Curierul Dunării**, 1998; *Veronica pentru totdeauna* (roman), Editura **Via Libri**, 2005; *Un weekend cu Hillary Clinton* (*With Hillary Clinton for few hours*) (roman), Editura **Via Libri**, 2008; *Iluzii și aluzii de bun-simț* (eseuri, reportaje, versuri), Editura **Paco**, 2011; *Allegro andante* (poezie), Editura **Paco**, 2013; *Doina* (roman), Editura **Amurg Sentimental**, 2013; *Etajul 3, apartament 14* (roman), Editura **Axioma**, 2016; *Dincolo, în Nemurire* (roman), Editura **Astralis**, 2019.

Are și o activitate susținută ca redactor de carte la volume semnate, printre alții, de Ion C. Ștefan, Dorina Bădescu, Octav Bozîntan, Daniela Gherasă, Claudia Motea, Dumitru K. Negoită, Nicolae Vasile, Andreea Cristea, Vasile Băran, George Savu.

A publicat creații literare, articole sociale și juridice, interviuri, cronici sportive și probleme rebusiste în numeroase ziare și reviste. Ca avocat al Baroului București, doctor în drept, semnează rubrici de specialitate, permanente, în mass-media ultimelor trei decenii. De la începutul anului 2017 joacă, în calitate de actor, pe scena **Teatrului Nostrum**, ființat sub egida Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, al cărui membru este. A jucat și în filmul de scurt metraj, „*Alături de tine*”, în regia Oanei Tudoran (2018).

Îl întâlnim evidențiat în: *O istorie a literaturii române* de Ion Rotaru (2000), *Un dicționar al scriitorilor români contemporani* (2016, coordonator Ioan Holban),

monografia *Asalt spre crestele destinului* (2006, autori Ion Gaghii, Elena Ștefan, 2006), *Personalități din localități giurgiuvene*, de Emil Talianu (2017).

Referințe critice:

"Foarte activ în viața culturală bucureșteană, avocatul George Vlaicu scrie cărți, joacă într-o trupă de teatru, "Teatru Nostrum", scrie și publică eseuri în diverse publicații, participă activ la multe lansări de carte, se ocupă și de redactarea unor cărți ale unor colegi-scriitori, cărora le mai scrie și câte o prefață, dar nu îi uită pe cei din Remuș (jud. Giurgiu), locul nașterii sale.

La revista *Convorbiri literar-artistice* a susținut, timp de 2 ani, rubrica *Artă și Drept*.

Despre creațiile literare ale Domniei Sale, s-au exprimat câteva personalități în domeniu, cronicari literari, cărora le dau cuvântul mai jos".

(**Antoneta RĂDOI**, redactor-șef *Concrobiri literar-artistice*)

"Sunt tot mai mulți scriitori care se aventurează în elaborarea unor romane erotice, considerând că tema aleasă îi va salva de la neuitare. Ei ar trebui să țină seama însă de câteva reguli ale echilibrului și armoniei dintre subiect și elaborare, dintre conflict și ritmicitatea argumentării și, poate, de multe altele – în așa fel încât să nu strice, prin elaborare (sau exagerarea scenelor de dragoste), echilibrul firesc al faptelor înfățișate.

Iată că George Vlaicu, un scriitor cu o oarecare experiență, autor al unor volume de proză ca: *Ridicol și durere*, *Veronica pentru totdeauna*; de versuri: *Eternizând obsesia tăcerii*, *Allegro andante*; de eseuri și reportaje, ca: *Iluzii și aluzii de bun simț* – reușește acum să ne ofere o altfel de carte convingătoare, elaborată cu tact și răbdare și, mai ales, cu o bună cunoaștere a psihologiei personajelor, într-o astfel de postură sentimentală.

Autor cunoscut, care se bucură deja de-o largă prețuire în rândurile scriitorilor care-l cunosc și ale cititorilor săi, George Vlaicu caută, de fiecare dată, o formulă nouă de exprimare.

Povestea de dragoste din această carte depășește tiparele narațiunilor sentimentale, prin faptul că apropierea dintre profesoara Doina Vasiliu, fostă Miss România, admirată de George Grigorescu, un jurnalist talentat, energic, spontan și imprevizibil, se înfiripă treptat; am putea spune că, uneori, greu și contradictoriu, deoarece neîncrederea reciprocă dintre ei îi împiedică spre o revărsare sentimentală spontană, care exista, dar trebuia demonstrată.

Frumoasa Doina ajunge într-un loc nepotrivit caracterului ei: primăriță într-un orașel, Târgu- Dorului, situat undeva pe lângă Giurgiu, evident într-un loc imaginat de redactorul de la Cotidianul Național *Observator direct*.

În același timp, primărița este și profesoară la Colegiul Național din localitate, unde reușește mai bine să se încadreze în viața spirituală a colectivului. Prezența în apropierea ei a jurnalistului incomod și ironic îi produce o tulburare contradictorie: îl place ca bărbat, dar îl respinge ca scriitor curios și iscoditor, care ar vrea să cunoască mai multe taine decât i-ar fi permis ea.

Între cei doi este firesc să se instaleze o zonă de suspiciune, deși sunt amândoi frumoși, inteligenți și competitivi, performanți în tot ceea ce fac; de aceea presupun că manifestă o oarecare exigență în alegerea celuiilalt, ca partener – rezervele fiecăruia fiind justificate logic. Tocmai prin această caracteristică mi-a plăcut îndeosebi

romanul lui George Vlaicu: aici nu e vorba de-o *dragoste la prima vedere* – și apoi o desfășurare lirică pe sute de pagini, ci de încercarea reciprocă de a-l convinge pe celălalt de bunele sale intenții, alcătuită fapt cu fapt, adică demonstrarea (justificarea) adevăratelor bune intenții.

Autorul cunoaște bine viața tinerilor și alfabetul iubirii rafinate, mai ales la o vârstă justificativă și la o cultură bogată – și nu se lasă amăgit de temă, ci își construiește un conflict, într-o narațiune cât mai apropiată de realitate.

De aceea, triumful iubirii, din finalul cărții, anunță, de fapt, un început temeinic, idee sugerată și prin titlu *Dincolo, în Nemurire*, din momentul când frumoasa Miss România devine Doina Grigorescu. Sfârșitul este ca un început, pe care ni-l imaginăm mai departe, doar sugerat de autor, dar bine argumentat – un succes deplin, atât constructiv, cât și ca final neprevăzut, de care *cititorul de cursă lungă* (expresia aparține academicianului Nicolae Manolescu) se bucură, ca și cum l-ar fi inventat el – deși nu-i decât un *dar* pe care ni-l face autorul. Un roman de dragoste reușit.

(**Ion C. ȘTEFAN, Astralis** nr. 2, 2019, *Dincolo, în Nemurire*)

„Paginile care urmează sunt în perfectă concordanță cu sufletul autorului lor – pline de sensibilitate, de optimism, de o naivitate plăcută, pe care mulți o pierdem, din nefericire, în fața dezamăgirilor vieții”.

(**Răzvan NICULA**, redactor la *Luceafărul de dimineață*, Prefață la volumul *Dincolo de nemurire*)

„Amprenta pragmatică a vremurilor, funcționalitatea și obiectivitatea discursului realității și-au pus amprenta și asupra literaturii mai noi, înțeleasă, la modul vechi, ca proiecție imaginară și univers ficțional. Un avocat care dovedește „condei” și chiar vocație de jurnalist are la îndemână atâtea „dosare de existență”, câtă nici nu putea să gândească absolutistul Camil Petrescu. Rubricile de fapt divers ale ziarelor abia dacă acoperă foamea de senzațional și setea de extravaganță a receptorului conformist și rutinier.

Avocatul George Vlaicu, colaborator de nădejde al „Dimineții”, care a semnat diferite „poște juridice” și a reluat diverse cazuri din „sala pașilor pierduți”, a elaborat o carte mai neobișnuită, pornind de la realitate, punctând pasager fabula și reținând morala într-un mod neexplicit. Rezultanta rămâne umorul tragic, zâmbetul cu lacrimi – ceea ce vrea să sublinieze și titlul. George Vlaicu e un bun narator, cu frază scurtă, trepidantă, de publicist implicat în distribuțiile cotidianului și evitând stufoasele construcții perifrastice, de avocat.

Spirit acid și nonconformist, George Vlaicu a ținut să-și lanseze volumul la Curtea de Apel București din Palatul de Justiție. În căutarea autenticității, în curând vom asista la lansarea cărților despre țărani pe aria de treierat sau a istoriilor cu delincvenți în pușcării – cred că situația chiar a existat –, iar pentru un volum despre aviatori, autorul va fi lansat cu parașuta, timp în care dă autografe.

Experimentalist este autorul nu numai în difuzarea volumului, ci chiar în materie epică, unde intervine spiritul de selecție, iar gustul estetic este lăsat la concurență cu obiectivul justițiar. De aceea, cred în talentul dramaturgic real (dovedit în selectivitatea tipologică și arta dialogului), deci în literatura de mai târziu a autorului. De aceea, titluri precum: „Cer închisoarea capitală...”, „Ouă și pumni”, „Kramer contra Kramer”, „La Crânguri”, ori „Dragoste la prima scrisoare” au încărcătura de înlănțuiri

de dezlănțuiri omenеști, de „cazuri” care se deschid punctelor de vedere alternative (sociologice, psihologice, religioase sau, chiar, filosofice). Discursul auctorial asociază patetismul liric și gradația dramaturgică într-un mod cu totul profesionist. Dubla determinare – etică și juridică – a volumului, nu secționează și finalitatea univoc estetică. Pentru că, așa cum spune publicistul Dragomir Magdin, „Ridicol și durere” este o „carte pregătitoare” pentru ficțiuni integrale.

(**Aureliu GOCI**; *Ridicol și durere* la rubrica „O carte pe săptămână”, în ziarul „Dimineața”, nr. 177 din 7 septembrie 1996)

„După tomul de povestiri și teatru „Ridicol și durere” (1996), care a constituit debutul său editorial, și după un volum de versuri „Eternizând obsesia tăcerii” (1998), remușeanul George Vlaicu face cititorului încă o mare surpriză cu apariția primului volum al romanului *Veronica pentru totdeauna*. O scriitură făcută cu har în care autorul își dezvăluie ușurința îmbinării cuvintelor, așa cum o face în fiecare zi, el fiind avocat pledant în Baroul București. „Scriu avocații, scriu tot mai frumos / Și-s tot mai mulți care iubesc cultura, / Iar dacă-n tribunal le merge gura, / Condeii nu le este mai prejos...”, se menționează, epigramistic și edificator, undeva în paginile romanului, reliefând, parcă, priceperea autorului în meșteșugul scrisului.

Cu adevărat meșteșug, fiindcă romanul este o împletire armonioasă, și bine clădită, între povestire, dialog, poezie bine scrisă, epistole, dar și versete din Sfânta Scriptură, formând un fir narativ ce captează cititorul. Prin prezentarea unor oameni și întâmplări, din satul natal, autorul conferă nemurire unui timp drag, schițează chipuri pentru eternitate. Deși participă intens la cele povestite, George Vlaicu privește cu detașare dintr-o altă lume, lăsând cititorului bucuria de a fi părtaș la întâmplări la care iau parte cei din preajma sa, membri ai familiei, prieteni apropiați, cunoscuți. O lume diversă, de la magistrați la oameni ai unor sate din Câmpia Burnasului.

Veronica pentru totdeauna este un roman care se citește cu plăcere, fiindcă a fost scris cu dragoste de către un scriitor, giurgiuvean de-al nostru, ce și-a găsit, prin cuvântul tipărit, și un alt sens al existenței sale.

Cartea, recent apărută la o editură bucureșteană, aduce peste timp o mare bucurie cititorilor vârstnici din aceste locuri, o reîntâlnire cu grafica de excepție a unui Om de presă giurgiuveană, Fred Gronski, care înnobilează prin câteva crochiuri paginile volumului

(**Emil TALIANU**, profesor, scriitor eminescolog, jurnalist, membru UZPR, producător și realizator de emisiuni Tv, în rubrica „Semnal editorial” a ziarului *Jurnal Giurgiuvean*, Cronică literară, cu titlul „George Vlaicu – *Veronica pentru totdeauna*”).

„Romanul *Dincolo în Nemurire* (Ed. **Astralis**, 2019) continuă seria de romane semnate de autor, care cuprinde: *Veronica pentru totdeauna* (Ed. **Via Libri**, 2005); *Un weekend cu Hillary Clinton/With Hillary Clinton for few hour* (Ed. **Via Libri**, 2008); *Doina* (Ed. **Amurg Sentimental**, 2013) și *Etajul 3, apartament 14* (Ed. **Axioma**, 2016).

Toate romanele lui George Vlaicu reprezintă povești de dragoste contemporane. În romanul *Dincolo în Nemurire* eroii sunt: Doina Vasiliu, primărița harnică și bună organizatoare a municipiului Târgu-Dorului și celebrul ziarist George Grigorescu de la ziarul „Observatorul direct” din localitatea Simbolu-Nou.

Ziaristul se îndrăgostește de la prima vedere de frumoasa primăriță, fostă Miss România, care însă, la început îl respinge – deși se simte și ea atrasă de bărbat – considerându-l un fustangiu, ceea ce era adevărat. Dar cum cei doi actanți erau diametral opuși: George fire rebelă dar foarte talentat și apreciat de oamni pe care știa să-i asculte și să le dea un sfat, pe când Doina era harnică și modestă, dragostea lor este una cu năbădăi. „Ceea ce-ți lipsește este tocmai natura mea răzvrătită!” – îi va spune George, Doinei. Într-adevăr, George, din cauza naturii sale se va bate în două rânduri cu cei care o calomniază pe Doina și anume cu fostul primar al municipiului, Titică Joacălesne și ziaristul Baltazar Mitran care dezvăluise un episod neplăcut din viața tatălui primăriței și chiar a acesteia.

Încet încet Doina se îndrăgostește de George apreciindu-i comportamentul nonconformist. Și iată că cei doi se atrag în final ca polii opuși ai unui magnet.

Acum, meseria de avocat a autorului nu se dezmințe, George Vlaicu inventând o poveste juridică. Tatăl Doinei fusese cel mai bogat bancher din Giurgiu dar fusese acuzat de fraudă și deturnare de fonduri în valoare de 5 milioane de dolari. Doina îi era considerată complice. Dar avionul de agrement al bancherului explodează în zbor și documentele compromițătoare ard, se recuperează apoi 3 milioane dolari, se încetează urmărirea decedatului, dar Doina este condamnată la 3 ani închisoare din care efectuează unul.

În urma dezvăluirii cazului de către ziaristul Baltazar Mitran, Doina recunoaște faptele și demisionează. George se supără și tinerii se despart.

Dar lucrurile se lămuresc, prin activitatea detectivistă a lui George, nu tatăl Doinei fusese delapidatorul ci vicepreședintele băncii sale, Nicoară Dumitrașcu și se găsesc și cele 2 milioane de dolari depuse într-un cont din Elveția.

Acum lucrurile urmează un făgaș firesc, îndrăgostiții se împacă și își doresc dragoste veșnică:

- George, te voi iubi cu patimă aprinsă, cât voi trăi și chiar Dincolo, în Nemurire!

- Doina, doar tu ești viața mea, și dacă Bunul Dumnezeu ne va reîncarna vreodată, tot împreună vom fi și atunci!

Iată că am aflat și explicația titlului romanului cât și faptul că Doina și George se vor căsători. Deci cartea se sfârșește cu *happy end*. Un Don Juan își găsește până la urmă perechea și se statornicește.

Ca avocat, George Vlaicu, dobândește o bună cunoaștere a psihologiei oamenilor, ceea ce se recunoaște în romanele sale.

Romanul *Dincolo în Nemurire* se citește ușor ca urmare a stilului colocvial. Cartea va captiva cititorii”.

(**Lucian GRUIA**, text publicat în *Convorbiri literar-artistice* nr. 14, 2020)

Profil de autor realizat de **Antoneta RĂDOI**

Redactor-șef *Convorbiri literar-artistice*

Vasile VULPAȘU

S-a născut pe data de 26.06.1957 la Strehăia, Slătinicul Mic, județul Mehedinți.

Studii:

Institutului Politehnic *Traian Vuia* din Timișoara, promoția 1984, și Universitatea din Craiova, promoția 2012. Cunoscător a trei limbi străine: rusă, franceză, engleză și deține cunoștințe aprofundate în domeniul informaticii. Profesia: inginer și jurnalist.

Activitate literară:

Pasionat de literatură, cititor perseverent încă de când era elev, cu un dezvoltat simț al umorului, în anul 2002 a fost unul dintre membrii fondatori ai Cenaclului Literar *Nichita Stănescu* din Strehăia și ai revistei orașului *Arcade*, cu un an mai târziu. Pe 26 iunie 2012, a fost inițiatorul înființării Cenaclului de Literatură și Umor C.A. *Protopopescu*, în același oraș, în memoria distinsului profesor și istoric strehăian, ca o necesitate de comunicare literară pentru cei câțiva autori de carte din localitate, fiind ales și președintele acestuia. În toamna anului 2015, a luat hotărârea înființării unei reviste de cultură și umor, la nivel național, astfel încât, în anul următor a apărut primul număr al revistei *Epigrama de Strehăia*, al cărei director este de la înființare și în prezent. Pe data de 12 mai 2016 a luat ființă Asociația Literară *Speranța 2014 Strehăia*, al cărei inițiator a fost, fiind desemnat ca președinte de la înființare. Pentru atragerea iubitorilor de epigramă, a elevilor și studenților strehăieni, a luat inițiativa înființării Clubului Epigramiștilor Strehăieni *Ghimpele V.V*, fapt ce s-a întâmplat pe 26 iunie 2016, fiind, de asemenea, împuternicit ca președinte. Cum la nivelul orașului nu exista un ziar de informare a cetățenilor, ca jurnalist, membru activ al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România, debut jurnalistic în anul 1977, a decis să înființeze un ziar local, *Informația de Strehăia*, pe care îl conduce și administrativ, și redacțional, ziar care, ulterior, a devenit județean, la solicitarea cititorilor mehedințeni. Primul număr al ziarului a apărut pe 17 noiembrie 2016. În 2015 a devenit membru al Cenaclului Epigramiștilor Olteni, iar în 2016 membru al Uniunii Epigramiștilor din România (UER) și a avut ocazia să frecventeze mai multe cenacluri, cluburi literare și societăți ale scriitorilor din întreaga țară, fiind invitat la festivaluri naționale de literatură, precum: Festivalul de la Turceni (2002), Festivalul european de literatură *Sensul Iubirii*, Turnu Severin (2003, 2016), Festivalul Național de Epigramă *Cât e Buzăul de mare* (2016),

Festivalul Internațional de Epigramă *Traian Demetrescu*, Craiova (2016, 2018), Festivalul *Steaua Nordului*, Botoșani (2016), Festivalul Național de Epigramă, *București/Voluntari* (2016), Festivalul Internațional de Epigramă *La Baștina lui Efim Tarlapan*, Măgurele (Republica Moldova, 2019), Festivalul *Alb-Umor*, Alba Iulia (2019), Festivalul Național *Eterna Epigramă*, Cluj – Napoca, (2019), Întâlnirea epigramiștilor, Semicentenar *RIDENDO*, Timișoara (2019). Implicarea mea în plan literar și umoristic mi-a facilitat primirea mai multor diplome de excelență din partea unor cenacluri, societăți, festivaluri și chiar din partea UER. La multe din aceste manifestări grupul de la Strehaia a acordat premii și diploma de excelență.

Experiența acestor concursuri, cât și întregul angrenaj de festivaluri și inițiative scriitoricești din țară, l-au determinat să inițieze primul festival național la Strehaia, sub denumirea Festivalul Național *Strehaia Literară și Umoristică*, pe data de 17 noiembrie 2019. Pentru anul 2020, în afara concursului și festivalului, menționate anterior, a inițiat concursul *TOP Epigrame Strehaia*, pe 9 august și Concursul Județean *Elevi și studenți cu inițiativă*, pe 17 mai, cu premii în cărți și publicații. Festivalul Național *Strehaia Literară și Umoristică* și celelalte concursuri au loc sub egida Asociației Literare *Speranța 2014 Strehaia*, care acordă premii și diplome la concursuri cu tematică literară, umoristică și artistică și face chiar acte de caritate, cu ajutorul unor sponsori binevoitori.

Cărți publicate:

- *Rămâi cu mine*, poezie, Editura *Decebal*, Drobeta Turnu Severin, 2002;
- *Globalizare și educație*, eseuri, bilingv, român/francez, Editura *Școala Mehedintzului*, Drobeta Turnu Severin, 2002;
- *Epigrame și estimări*, Editura *M.J.M.*, Craiova, 2003;
- *Eterna iubire*, poezie, Editura *ALMA*, Craiova, 2004;
- *Rămâi cu mine*, poezie, ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura *M.J.M.*, Craiova, 2004;
- *Vulpașuforisme maxime*, reflecții, Editura *PROFIN*, Drobeta Turnu Severin, 2015;
- *Epigrame*, Editura PIM Iași, februarie 2016;
- *Cu EPIGRAMA în ring*, Editura *PROFIN*, Drobeta Turnu Severin, iulie 2016.

Premii literare:

Festivalul de la Turceni (2002), Festivalul european de literatură *Sensul Iubirii*, Turnu Severin (2003, 2016), Festivalul Național de Epigramă *Cât e Buzăul de mare* (2016), Festivalul Internațional de Epigramă *Traian Demetrescu*, Craiova (2016, 2018), Festivalul *Steaua Nordului*, Botoșani (2016), Festivalul Național de Epigramă – București/Voluntari (2016), Festivalul Internațional de Epigramă *La Baștina lui Efim Tarlapan*, Măgurele (Republica Moldova, 2019), Festivalul *Alb-Umor*, Alba Iulia (2019), Festivalul Național *Eterna Epigramă*, Cluj-Napoca, (2019), Întâlnirea epigramiștilor, Semicentenar *RIDENDO*, Timișoara (2019).

Afilieri:

- Membru Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR);
- Membru Uniunea Epigramiștilor din România (UER);
- Membru Asociația Generală a Inginerilor din România (AGIR);
- Membru Cenaclul Epigramiștilor Olteni, Craiova (CEO);

- Membru Asociația Literară *Păstorel*, Iași (ALPI);
- Membru Societatea Scriitorilor Români, București, România (SSR);
- Membru Cercul Literar al Scriitorilor Ingineri din AGIR, *Literar ing*;
- Membru Clubul Inginerilor Epigramiști din AGIR, *Ing Epigrama*;
- Membru Cenaclul *Mircea Eliade*, București, al SSR;
- Membru Societatea Scriitorilor Olteni, Craiova (SSO);
- Membru Cenaclul Literar *Zburătorul*, Craiova;
- Membru Societatea Scriitorilor Danubieni, Drobeta Turnu Severin;
- Membru Cenaclul *Orfeu*, Drobeta Turnu Severin;
- Membru Clubul Epigramiștilor, cu sediul în Michigan, USA;
- Membru Cenaclul literar online *Prietenia*, cu sediul în Buzău;

Colaborări la ziare și reviste:

Ziarul Viitorul, debut – 1977 (azi, Datina), Grănicerul, Apărarea patriei, Forum studențesc, Viața studențească, Obiectiv mehedințean, Forum dunărean, Oglinda, Gazeta de Severin, Mehedințeanul, Informația de Severin, Datina, Vocea Mehedințiului, Obiectiv literar, Magazinul, Oglinda Mehedințiului, Oglinda literară, Hohote, Femeia, Pentru Patrie, Cuget liber, Vitralii, Poezia, Curierul de Vâlcea, Severpress, Ziua, Femeia, Nădejdea, Rațiunea, revista online *Constelații Diamantine*, revista online *Bună Ziua, Iași*, Epigrama, Lumea Epigramei, Taifas literar, Cugetul, Booklook!, Scârț!, Amfitrion, Revista română de versuri și proză, Ion, AG PE RIME, Ziarul Văii Jiului, Gorjeanul, Spinul, Acuș, Arcade, Epigrama de Strehaia, Informația de Strehaia etc.

Apariții în dicționare, monografii:

- *Monografia orașului Strehaia, Strehaia în istorie*, C.A. Protopopescu, p. 337;
- *Dicționarul personalităților mehedințene*, Virgiliu Tătaru, vol. II, p. 346.
- *Antologia Râde ciob de oală spartă*, a Concursului Național de Epigramă *Mircea Trifu*, Ediția a XI-a, București, 2015;
- *Antologia Epigrama zilei*, Academia Liberă *Păstorel*, Iași, 2015-2016;
- *Antologia Prieteniei*, Buzău, 2016, Mirela Minuța Alexa;
- *Ghid epigramiști*, autor Constantin Brânzan, 2016;
- *Antologia Ce-am avut și ce-am ales*, Editura Napoca Star, 2016;
- *Raiul și Iadul*, Emil Ianuș, 2016, Horodnic de jos;
- *Antologia Bună Ziua, Iași*, iulie 2016;
- *Antologia Epigrama zilei*, Academia Liberă *Păstorel*, Iași, 2016-2017;
- *Un deceniu de Brooklook-uri*, Iași, 2017;
- *Literatura română văzută de epigramiști*, George Zarafu, 2017;
- *Ingineri, scriitori și publiciști*, Nicolae Vasile, Ioan Ganea-Christu, 2017;
- *Quintus 100%*, Antologie dedicată lui M.I.Q, Bădicioiu Laurențiu, 2017;
- *Antologia aforismului românesc contemporan*, ed. a II-a, Lucian Velea, 2017;
- *Replici*, Antologie epigrame, George Zarafu, 2018;
- *Epigrama zilei 2017-2018*, Academia Liberă *Păstorel*, Iași, 2018;
- *Un secol de la Marea Unire*, Any Drăgoianu, Dorel Lazăr, 2018;
- *Cin' se pune cu oltenii*, Antologie epigramă, Any Drăgoianu, 2018;
- *Satiricon Cluj-40*, Antologie epigrame, Petru-Ioan Gârda..., 2019;
- *Caravana culturii*, Jurnal de călătorie-antologie, 2019;

- *Epigrame de 5 stele*, Any Drăgoianu, 2019;
- *Culegere de epigrame*, Florin Rotaru, 2019.

Referințe critice:

Vasile Larco, scriitor, epigramist, despre ***Centrul epigramatic la Strehaia***:

Noi pân-acum am cugetat,
Pe urmă-am scris și publicat
Și nu ar fi o mare dramă
De-om exporta și epigramă!

Acest fapt s-a și întâmplat, de la Strehaia plecând spre toată țara românească o revistă de epigrame, frumos realizată, unde semnează foarte mulți epigramiști de la noi. Multe activități are distinsul scriitor pe atâtea fronturi ale vieții, dar, ca și cum nu ar fi suficiente, iată, ne prezintă o nouă carte, intitulată cât se poate de sugestiv: ***Epigrame***, pe lângă celelate de: poezie, proză, maxime, epigrame etc.

Cartea de epigrame semnată de scriitorul **Vasile Vulpașu**, cuprinde creații cu săgeți literare scrise în perioada anilor 1972-2015 îndreptate spre tarele omenești: ipocrizia, demagogia, lenea, linguseala, parvenitismul, lăcomia, fiind în atenția autorului în principal domeniile: politice, conjugale, sociale și culturale. În capitolul de început, autorul își îndreaptă atenția către unii epigramiști, oameni de cultură, care sunt în viață, dar și spre unele personalități plecate dintre noi și sper să nu-și „aprindă paie-n cap”, cum se spune, fiind nevoit să răspundă epigramatic la eventualele replici.

Titu Dinuț, scriitor, membru USR, despre cartea ***Vulpașuforisme. Maxime***:

Apariția unei cărți este un eveniment. O biruință a gândului sprintar asupra materiei lexicale copleșitoare, latente. Când însă apele te poartă înspre izvorul muncii de o viață a unui om, faptul devine sărbătoare. Gestul se cheamă strădanie. Migală și răbdare, caznă și efort, ori pur și simplu trudă. Chiar canon. Este cazul paginilor de față. Autorul lor, Vasile Vulpașu din Strehaia (prima cetate de scaun a bănișorului Mihai cel Mare), este solitarul arzând pentru trudnica sesizare a legilor firii omenești. Prin sita treierătoare sale, vreme de cinci decenii a cernut ceea ce a considerat de cuviință pentru definirea cuvântului românesc. De altfel, cartea este dedicată tinerilor, implementând chiar riscul de a nu fi acceptată valoric, dar mesajele devin curgătoare și spumoase precum izvoarele clasice autohtone, ordinea fiind prestabilită de verigile lanțului tradiționalist. Conservatorismul este însă supus unei realități agresive, discursul clasicist este reinventat și continuu angajat în recuperarea valorilor uneori pierdute, alteori puse de alții la mezat.

...Într-o lume literară mozaicată, cugetările lui Vasile Vulpașu vin să restituie câmpiei din noi câteva adieri ale spiritului răsfățat cândva de roua zicerilor înțelepte. Binevenite pentru unii, supărătoare pentru alții. Ele rămân stropii de apă vie căroră, de milenii, li se îngăduie să cadă din bolțile unui infinit generos al cunoașterii universale pe creștetul firului de iarbă încolțit cu nume de ființă omenească, ursit să risipească, la rîndul lui, pe pământ, mireasma florilor gândirii omenești.

Laurian Stăncescu, scriitor, despre cartea **Epigrame și estimații**:

„Dintre toate cercurile, cel mai minunat se desprinde de fiecare dată din mișcarea cuvântului. Se așează în egală măsură pe gândurile și locurile din jurul lui ca o aură gânditoare mărginită doar de propriile stări. Singurii care văd aceste lucruri sunt cei care pot da cuvintelor orizonturi luminoase. Domnul Vasile Vulpașu se întrece cu sine însuși dând cuvintelor armonia și rostul unui întreg bine încheiat și definit din punct de vedere literar.

George Corbu, președintele UER, despre cartea **Cu epigrama în ring!:**

Suspect de umor, Vasile Vulpașu, autorul miniaturilor ce fac obiectul cercetării de față, adică al unei prefețe, se află la al treilea volum de acest fel, fiind cu alte cuvinte recidivist cu statut recunoscut, ajungând, recent, să gireze publicația **Epigrama de Strehaia**, inițiativă imputabilă întrutotul perseverenței sale în servirea cauzei nobile vizând promovarea epigramei, dar și unei vocații irepresibile de mecena. În mod paradoxal, prezumția de talent nu se opune ci, dimpotrivă, sprijină instrumentarea „cazului”. Într-adevăr, din cele aproape 400 de catrene supuse judecății, circa 100 pot primi calificativul de epigrame și/sau catrene ilustrative pentru gen. Oricare ar fi fost titlul sub care autorul le-ar fi destinat apariției în volum, strofele sale confirmă această apartenență. Înzestrarea certă și o evidentă virtuozitate, lesne sesizabile, îi permit semnatarului cărții să versifice fluent, fără devieri prozodice bătătoare la ochi, așezând în rama unui catren aspecte inedite ale mediului uman înconjurător ce parcă așteptau să fie descoperite, cunoscute și trecute în rândul achizițiilor de ordin etic și estetic. Conștient că poartă un nume derivat din personajul unei celebre fabule, „Vulpea, corbul și cașul”, autorul devine el însuși o prezență în peisaj, autoprezentându-se fără pretenția de a se și introspecta (nu intră în canoanele genului) ca unul dintre cei ce frecventează „grădina epigramei” (expresia îi aparține), adică al acelei forme literare care îi pare a fi „ingineria umorului” – ceea ce este demn de reținut, dar mai ales un mijloc de aprofundare a caracterologiei umane.

Precizez: deocamdată! Și totuși, el nu este singur: Cenaclul Epigramiștilor Olteni – Craiova, al cărui membru activ este, cenaclu condus de scriitorul și diplomatul Petre Gigea-Gorun, constituie o bună școală de creație și organizare a unei activități cu profil cultural, chiar dacă restrâns, un model ce trebuie urmat. Roadele au și început să apară, putându-se în curând vorbi de epigrama de Strehaia ca despre o marcă omologată căreia creația de gen a inginerului Vasile Vulpașu va avea un cuvânt de spus. Inițiativele sale culturale, împreună cu dăruirea pentru genul epigramatic, merită de pe acum, cu prisosință, nu doar încrederea și recunoașterea din partea confreriei noastre la care a aderat cu entuziasm, ci și gratitudinea pentru generozitatea cu care investește pricepere, energie, inteligență și talent, în calitate de sponsor material și spiritual, într-o cauză nobilă pentru care militează asiduu Uniunea Epigramiștilor din România – entitate importantă a umoriștilor contemporani, a oamenilor de spirit în general.

Dumitru Bădescu, scriitor, epigramist, despre cartea **Eterna iubire**:

Tânărul poet și epigramist, Vasile Vulpașu, publică volumul de poezii **Eterna iubire**, ce este închinat iubirii. Acest sentiment este urmărit cu profundă sinceritate în toate fazele lui de manifestare pAna la problemele grave ale despărțirii. Iubirea pare un joc de copii: „Am atins-o pe obraz c-o floare/ Și am văzut pe chipu-i o

schimbare,/ Era iubire sinceră și mare/ Trezită-n sufletul unei fecioare” (Prima iubire). Ruga către divinitate a copilului bolnav este sfâșietoare: „O viața mea/ Nu mă părăsi!/ Mai lasă-mi lumina/ Și visele-mi dragi/ Și iubirea.” (Ruga unui copil în agonie). Dragostea este o căutare a unui ideal intangibil: „De-ar vorbi/ Urmele pașilor mei/ ce te-au urmărit/ Zi de zi,/ Ceas de ceas,/ Clipă de clipă,/ Te-ai cutremura/ Și-ai înțelege/ Ce mult aș fi dorit/ Să fii iubita mea”. (De-ar vorbi). Pentru eternizarea iubirii, poetul ar vrea să se contopească cu natura: copacul îl va proteja cu ramurile și în circuitul sevei vor curge și lacrimile poetului: „Copacule drag/ Să mă ascunzi în coroana ta,/ Să fiu acolo singur/ La umbra frunzei tale./ Să port în mine gândul curat/ Pentru aceea ce inima i-am dat,/ Iar dacă lacrimi din ochi/ Cândva îmi vor cădea/ Tu falnic vei crește/ Purtând în tine/ Și durerea mea”. (Copacul). Poetul cântă visul iubirii: „Doar tu!/ Mi-ai fost cea mai dragă,/ Pe tine te-am iubit/ Atât, atât de mult,/ Am revărsat asupra ta/ Un ocean de iubire!” (Doar tu!). În inima iubitei, prin iubire eternă, poetul găsește altarul vieții lui, căruia i se închină: „În inima ta/ Mi-aș ridica altar/ Și zi de zi,/ Ceas de ceas,/ Să ma închin ție”. (În inima ta). Fără iubire poetul se simte un naufragiat: „Dincolo de timp,/ Dincolo de mine,/ Dincolo de tine,/ Iubito,/ Pe Insula Singurătății”. (Naufragiatul). Dar iubirea nu e numai fericire. Ea este și durere. De aceea, „De-ai ști/ Că iubirea doare/ N-ai mai iubi/ Niciodată”. (De-ai ști). Iubirea se leagă nu numai de atmosfera intimă a îndrăgostiților, ci și de nostalgia copilăriei: „Vreau din nou să simt/ Bucuria și iubirea/ Vreau să fiu iar lângă tine,/ Dă-mi, Doamne, copilăria înapoi”. (Dă-mi, Doamne, copilăria înapoi). /.../.

Mihai Finding, scriitor, epigramist, despre cartea *Rămâi cu mine*:

Sub semnul îndrăzelii. Abordarea unor tematici diverse, de la poezia de dragoste la poezia de critică socială și politică, de la poezia simplă cu înțeles clar și direct, la poezia cu iz filozofic, de la poezia care descrie trăiri simple și firești la poezia care meditează asupra marilor mistere umane, fac din Vasile Vulpașu un poet complex, predispus spre autoperfecționare și autodepășire în dorința de a deveni un poet în adevăratul înțeles al cuvântului și pentru a intra în galeria poezilor români contemporani.

Extrase din operă

Aforisme:

- De regulă, mincinosul evaluează corect adevărul, dar preferă minciuna.
- Adevărul trunchiat este tot o minciună.
- Adevărul despre femei este o armă cu două tășuri.
- Femeia, precum copilul, trebuie admirată fără să observe.
- Orice meserie poate deveni artă, când o face un artist.
- Fii atent cu cine pleci la drum, pentru a fi sigur că te vei întoarce.
- Bătrânețea îți arată ce ai greșit în viață.
- După băutură, omul crede că știe mai mult, dar, cu siguranță, gândește mai puțin.
- Nu toți cei care descoperă o comoară sunt și norocoși.
- Întotdeauna bucuria este mai mică decât necazul.
- Nu ai să vezi un om valoros, cerșind milă.
- Pe cel ce fuge de mine nu-l voi chema niciodată înapoi.

Epigrame:

Polițistul și blonda

Agentul o bruia
Carnetul să il ia,
Ea-i zise-n dulce glas,
Lasă-mă să te las!

Optimism și amăgire

Cică vom trăi mai bine,
Fără lipsuri și suspine,
Iar speranța ne e vie
Doar mai rău să nu ne fie!

Profil realizat de **Nicolae VASILE**

DESPRE COORDONATORUL ENCICLOPEDIIEI

Nicolae VASILE

S-a născut pe data de 16 iunie 1954, în Ludești, județul Dâmbovița, localitatea unde a trăit cronicarul *Stoica Ludescu*, realitate pe care a prezentat-o mereu cu mândrie. Școala primară a început-o în localitatea natală. Din motive medicale, a continuat restul școlii primare, liceul și primul an de facultate la Sanatoriul din Mangalia. După depășirea problemelor medicale a continuat facultatea (1978) și doctoratul (1985) la Institutul Politehnic din București. După absolvirea studiilor universitare tehnice și-a desfășurat activitatea în cercetare (1979-2010) la Institutul de Cercetări și Proiectări Electrotehnice (ICPE) din București, unde a deținut poziția de director general în perioada 1992-2005, în paralel, fiind profesor universitar asociat și conducător de doctorat la Universitatea Politehnică din București. Din anul 2010 până la pensionare, în 2019, a fost profesor universitar, conducător de doctorat, la Universitatea Valahia din Târgoviște. Din anul 1998, a fost ales membru al Academiei de Științe Tehnice din România.

Debutul literar:

A debutat, ca publicist, prin editorialele-eseu ale revistei *Lucrările ICPE*, în perioada 1993-2005. Dintre acestea *Despre valoare*, *Despre eficiență*, *Despre politică*, *Despre șanse*, *Despre imagine*.

Debutul literar în volum a fost cu romanul *Punctul de sprijin*, publicat de Editura *Mediamira* din Cluj-Napoca, în anul 2000, din care au mai apărut: ediția a doua, în anul 2007, la *Editura AGIR*, ediția electronică în limba română și în limba engleză. Este un roman autobiografic având ca personaj central mama.

Cărți publicate:

- *Punctul de sprijin*, Roman, Ediția 1, Editura Mediamira, Cluj-Napoca, 2000, Ediția 2, Editura AGIR, București, 2007;
- *Echilibrul Marinarului*, Roman, Editura AGIR, București, 2006;
- *Știință și prejudecăți*, Eseu, Ediția 1, Editura Electra, București, 2010, Ediția 2, Editura Electra, București, 2014;

- *Reinventarea omului*, Eseu, Ediția 1, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2011, Ediția 2, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012;
- *Omul ciclic*, Poezie, Editura AGIR, București, 2013;
- *Taxa lui Caron*, Poezie, Editura Editgraph, Buzău, 2014;
- *Universul ciclic*, Poezie, Editura Laurent, București, 2015;
- *Românul ciclic*, Proză scurtă, Editura Arefeana, București, 2015;
- *Dominoul iubirii*, Roman, Editura Inspirescu, Satu Mare, 2015;
- *Dominoul iubirii. Raiul*, Roman, Editura Arefeana, București, 2016;
- *Sistemismul*, Filozofie, Editura Favorit, București, 2017;
- *Grădina Domnului*, Poezie, Editura Amanda Edit, București, 2017;
- *Poeziile copilăriei*, Poezie, Editura Amanda Edit, București, 2017, în colaborare cu: Corneliu Cristescu, Doina Bârcă, Viorel Martin, Rodica Vățaman Subțirelu;
- *Iosca, Sică și Mitică*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2017;
- *Zâna și Viața*, Roman, Editura Arefeana, București, 2017;
- *Ingineri, Scriitori și publicisti*, Istorie literară, Editura AGIR, București, 2017;
- *Clubul*, Roman, Editura Arefeana, București, 2018;
- *Sistemismul. Bazele științifice*, Filozofie, Editura Bogdania, Focșani, 2018;
- *The Systemism*, Filozofie, Editura Favorit, București, 2018;
- *Citadela Perpetuă*, Filozofie, Editura Neverland, București, 2018;
- *Începutul cercului*, Poezie, Editura Arefeana, București, 2019;
- *Hectomeronul coronavirus. O sută de gânduri din pandemie*, Cugetări, Editura Favorit, București, 2020.

Prezență în antologii:

- *Cuvinte sculptate*, Antologie de poezie, Lenuş Lungu, Cafeneaua literară, 2014;
- *Limba noastră cea română*, Antologie de poezie, Ligya Diaconescu, Star Press, Editura Olimpias, Galați, 2014;
- *Privește visând, iubito...*, Antologie de poezie și proză, Trandafir Sâmpetru, Colecția Grai Românesc, Editura Editgraf, Buzău, 2014;
- *Din livada înflorită a iubirii*, Antologie de poezie contemporană, Ionel MARIN, Editura Emma, 2014;
- *Scrieri pentru istoria literaturii române*, Antologie de poezie, Trandafir Sâmpetru, Editura Editgraph, Buzău, 2015;
- *Scriitori români uniți în cuget și simțiri*, Antologie literară, Eugenia Enescu-Gavrilescu, Editura Editgraph, Buzău, 2018;
- *Noi am sărbătorit Centenarul Unirii 2018*, Antologie, Antoaneta Rădoi, Editura Amanda Edit, București, 2018;
- *Poemele Unirii*, Antologie de poezie contemporană, Dumitru Buțoi, Editura Waldpress, Timișoara, 2018;
- *Miscarea mondială pentru poezie*, 2019, Antologie multilingvă, Elena Armenescu, Editura Libris, 2019;
- *Almanah UZPR 1919-2019*, Dumitru BUȚOI, Asociația Luceafărul de Vest, Editura Waldpress, Timișoara, 2020;
- *Pandemia... nebunia!*, Antoneta RĂDOII, Editura Amanda Edit, București, 2020.

Colaborări la reviste:

Literar ing, Gândul Anonimului, Cronos, Bogdania, Apollon, Independența română, Amprentele sufletului, Cronica Timpului, Taifas literar, Luceafarul de Vest, Convorbiri literar-artistice.

Activități literare:

Este coordonator al Cenaclului literar *Literar ing* al AGIR, din anul 2013, redactor-șef la Suplimentul literar *Literar ing* al revistei *Univers Ingineresc*, din anul 2013, director la Revista *Chronos-Penița de aur*, din anul 2013, senior editor la Revista *Bogdania*, din anul 2013, la Revista *Amprentele sufletului*, din anul 2015 și la Revista *Cronica Timpului*, din anul 2015.

Premii literare:

- Premiul *Costache Olăreanu* pentru eseistică literară al Societății Scriitorilor Târgovișteni, pentru volumul *Reinventarea omului*, în anul 2012;
- Premiul pentru poezie al Revistei *Bogdania*, pe anul 2014, pentru volumul *Taxa lui Caron*;
- Premiul pentru roman al Revistei *Bogdania*, pe anul 2015, pentru *Dominoul iubirii*.

Afilieri:

- Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni, din anul 2010;
- Președinte al Cercului Scriitorilor din AGIR, din anul 2013;
- Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR), din anul 2015;
- Șeful Filialei *Cronica Timpului* a UZPR, din anul 2019.

Referințe critice:

Aurelian Ionuț: Revista *Cristalul* (despre romanul *Punctul de sprijin*), Nr. 8, 2001, p.6.; *Emil Vasilescu*: Revista *Biblioteca* (despre romanul *Punctul de sprijin*), Nr.8, 2002, p.247-248; *Cristi Groza*: Revista *Apollon* (despre volumul *Reinventarea omului*), Nr. 20, 2011; *Constantin P. Popescu*: Blog *Semn de carte* (despre *Dominoul iubirii*), 5 decembrie 2012; *Michaela Al. Orescu*: Revista *Apollon* (despre volumul *Omul ciclic*), Nr. 3(46), Martie 2014, Revista *Bogdania*, Nr. 4, Martie 2014, Nr.8, Februarie 2015, Revista *CRONOS* (despre romanul *Dominoul iubirii. Raiul*), Nr. 1(34), 2017; *Vintilă Anastasescu*: Revista *CHRONOS- Penița de aur*, nr. 19-20-21, 2014, Revista *Amprentele sufletului*, Nr. 2, Aprilie 2015, Nr. 4, Iunie 2015, Revista *Bogdania*, Nr. 11-12, Iunie 2015; *Maria Niculescu*: Revista *Bogdania*, Nr. 11-12, Iunie, 2015, Revista *Amprentele sufletului* (despre volumul *Grădina Domnului*), Anul 3, Nr. 1, Iulie 2017, Revista *Bogdania* (*Grădina Domnului*), Nr. 39-40, 2017; *I.C. Ștefan*, Revista *Litere* (despre *Universul ciclic*), Nr. 9(186), Septembrie 2015, *Independența Română* (despre volumul *Românul ciclic*), Martie, 2016, *Reflector argeșean* (despre *Universul ciclic*), 13-26 octombrie 2015; *Mihaela-Mariana Cazimirovici*, Revista *Amprentele sufletului* (despre volumul *Grădina Domnului*), Anul 3, Nr. 1, Iulie, 2017, Revista *Bogdania* (despre *Grădina Domnului*), Nr. 37-38, 2017; *Victor Atanasiu*, Revista *Arena Literară* (despre *Românul ciclic*), Anul II, Nr. 5, mai-iunie 2017, *Reflector argeșean* (*Dominoul iubirii. Raiul*), 17-31 August, 2016; *Dan Gîju*, Revista *Pro ARME* (despre volumul *Sistemismul*), Nr. 27-28, Ianuarie-Mai, 2017; *Corneliu Cristescu*, Revista

Bogdania (despre *Românul ciclic*), Nr. 19-20, 2016; Geo Călugăru, *Revista Bogdania* (despre *Românul ciclic*), Nr. 21-22, 2016; Victor Vernescu, *Revista Mesagerul Energetic* (despre *Citadela Perpetuă*), nr. 200/2019, Victor Petrescu, *Revista Litere*, septembrie 2020 (profil literar).

Extrase din referințele critice:

Volumul „Punctul de sprijin” se revendică speciei Bildungs Roman-ului, prin grija cu care urmărește devenirea personajului central. În jurul lui Alexandru și din amintirile sale se dezvoltă narațiunea încărcată de fapte adevărate, de la anii copilăriei, până la ultima pagină. Pornit din lumea satului dâmbovițean, parcurge o copilărie deloc idealistă, dar fastă, până când o banală accidentare la o miuță în curtea școlii îl transferă pentru multă vreme în universul spitalicesc. Capacitatea intelectuală a copilului, un fel de Moromete al științelor exacte, îl aduce însă mereu în frunte. Ascensiunea profesională, viața de familie, împlinirea ca om de știință, cu burse de studiu în țări ale Apusului, îi multumește ființa fără a-i face tangibilă fericirea. Finalul cărții îl găsește pe protagonist într-un moment de reflecție vecin cu pesimismul. Cum spunea Blaga, „o carte e o boală învinsă”, pare a acționa răsturnat în cazul lui Nicolae Vasile, împlinirea de sine fiind pusă în discreție în umbra mereu schimbătoare a timpului.

(Emil Vasilescu, scriitor, ziarist, *Revista Biblioteca*)

Autorul eseului „Reinventarea omului”, publicat de Ed. Bibliotheca în anul 2011 face o apreciere a comportamentului uman utilizând instrumente matematice. El afirma „Ca om de tehnică, inventator, dascăl, am fost tentat să cred că omul nu are limite în inventivitatea lui, de câte ori a mai depășit câte o barieră. Dar există o latură a creativității pe care omul nici măcar nu și-a imaginat-o și anume auto-reproducerea creațiilor sale. Omul a creat automobile, avioane, roboți, dar nu a reușit, nici n-a încercat, nici măcar nu și-a imaginat reproducerea acestora dintr-un fel de sămânță. Samovarul nu s-a născut, n-a crescut și n-a devenit locomotivă. Dumnezeu a creat omul, animalele, plantele și acestea se reproduc, cresc, trăiesc și mor. La fiecare trecere de la o fază la alta, aceste creații au dorința de a fi mai bine în faza următoare și se adaptează la condițiile mereu schimbătoare. Chiar și la moarte omul speră să-i fie mai bine după. Dorințele ne diferențiază pe noi, creații ale lui Dumnezeu, de creațiile noastre, invențiile noastre, oricât de complicate ar fi acestea”.

(Cristi Groza, *Revista Apollon*)

În „Reinventarea omului”, Nicolae Vasile, dovedind că a frecventat filosofia clasică sau contemporană, ia în dezbatere întrebările fundamentale pe care omul și le-a pus întotdeauna. Făcând o paralelă între știință și religie, autorul reușește, paradoxal, să găsească puncte comune celor două filosofii antagonice, creaționistă – evoluționistă. Într-un fel, tehnica și omul modern își găsesc atribute comune care „reinventează” relația omului cu divinitatea.

(Mihai Stan, scriitor, Coordonatorul Școlii Literare de la Târgoviște)

Ediția a doua a volumului “Reinventarea Omului”, autor Nicolae Vasile, este un eseu cu puncte de vedere interesante, care sunt urmarea unei cariere profesionale de excepție, dar și a observării atente a lumii de azi în toate

segmentele sale. Cu înțelepciune și dedicare, lucrarea alcătuiește o analiză a stării de fapt a României ultimilor ani, cu observații și propuneri, cu sugestii demne de meditație și multe întrebări. Este menirea oricărui eseu, aceea de stârni și provoca la gândire, fără a avea pretenția supremației unor idei. Cu o modestie rară, Nicolae Vasile își expune ideile cu lăudabilă obiectivitate, fără orgolii sau dispreț, un lucru demn de toată lauda. (**Constantin P. Popescu**, scriitor)

Concluzia aparține poetului: "Poezia nu-i un scris, / poezia e un vis". Cartea de poezie intitulată "Omul ciclic", a poetului Nicolae VASILE, este nu numai o carte de poezie, de sinceritate și de sensibilitate, dar și o carte de gândire filosofică, o creație tulburătoare, pe care o înțelegi dacă o citești iar și iar, este emanația sufletului, dar și a rațiunii unui om împlinit, realizat, dar stăpânit de lăcomia dorințelor înălțătoare, ceea ce dovedește tinerețea sa sufletească; dorințe spirituale sau aspirații lirice, la omul care și-a lărgit orizontul și tinde să-l lărgască neconținut, ca elixir al vieții, ca aspirații spre infinit... (**Michaela Orescu**, scriitor, istoric)

Volumul de poezii "Taxa lui Caron" nu impresionează prin dimensiune, ci prin complexitatea, uneori hermeneutică, fiindcă poetul și profesorul universitar de științe tehnice, par două personalități cu totul diferite. Și totuși cheia transdisciplinară care îi unește este ermetismul canonic, prezent atât în poezie cât și în știință. Domnul Nicolae VASILE s-a născut, în materie de spiritualitate, cerebral de la început, și apoi, prin muncă asiduă, complexă, s-a perfecționat, reușind ca, în poezie, să redea probleme dificile cu atâta simplitate, că mi se par lucruri firești.

(**Vintilă Anastasescu**, scriitor)

Despre cartea "Universul ciclic": Opțiunea de destin guvernată de două verbe fundamentale "a fi" și "a avea" era înscrisă, înainte să se nască, în ADN-ul decis de Dumnezeu și anume răstignirea pe crucea verbului "a fi", a celui menit să intuiască scânteia de dumnezeire din ființa sa spirituală, copleșit de întrebările cruciale ale devenirii sale: Cine m-a creat pe mine și planeta pe care trăiesc? Cine sunt eu? Când am apărut ca ființă primordială? Există un rost care justifică apariția mea și drumul care mi s-a predestinat să-l parcurg? V-a trebui să răspund în fața celui care mi-a dat viață și, odată cu ea lumină din lumina sa, înzestrându-mă cu dorința și capacitatea de a crea? Despre opțiunea guvernată de verbul "a avea" nu e cazul să comentez, consecințele în viața societății ale faptelor acestor indivizi sunt mai mult decât vizibile.

(**Geo Călugaru**, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România)

Despre romanul "Dominoul iubirii. Raiul": Literatura lui Nicolae Vasile se înscrie într-un curent al aruncării tuturor luminilor reflectoarelor asupra elitelor. Este vorba nu de elite sociale și onipotente, prin locul în care se află într-o anume ierarhie de stat, ori prin avere impresionantă. Nu găsim personalități ilustre ale istoriei devenite personaje ale creațiilor, de femei celebre care au năruit atâtea destine de bărbați și care au constituit un cuplu cu câte un cuceritor (în toate accepțiile cuvântului) faimos, ori i-au distrus destinul, ori au fost constrânse de către aceștia, ori au pierit împreună, în consens. Elitele lui Nicolae Vasile sunt strict din perimetrul intelectual.

(**Victor Atanasiu**, scriitor, critic literar)

SISTEMISMUL, o carte de dimensiuni reduse, de esență tare însă, care m-a dus cu gândul înapoi cu mulți ani, cu milenii, chiar, când Eclesiastul broda acel lanț de cuvinte cu „soarele răsare, soarele apune” și tot așa... Dincolo de maieutică, de dialectică, de logica binară și de tot ceea ce omul a putut pătrunde cu mintea sa inventivă în mii de ani de de fascinantă – totodată și dureroasă – existență a sa pe planeta Pământ, rămâne frumoasa poveste a acestei lumi (în plină globalizare, azi), una niciodată epuizată și totuși luată de la capăt de fiecare dată când se naște câte un geniu capabil să mute munții din loc cu un simplu cuvânt, formulă matematică sau clipire de geană... Prin volumul de față, care grupează câteva eseuri relative la poziția ființei umane în raport cu religia, logica și filosofia, dar nu numai, profesorul Nicolae Vasile ne învață să redevenim elevii de odinioară – pe aceia dintre noi care nu mai suntem de mult așa ceva, evident –, cu răbdarea și arta unui profesor de matematică niciodată întors de la Dumnezeu. Așadar, o carte care se citește relativ ușor, dar îți dă de gândit enorm.

(**Dan Gîju**, scriitor, editor, redactor șef Revista Pro Arme)

Spiritul căutător, ludic și mereu tânăr al d-lui. Nicolae Vasile i-a îndreptat pașii spre domenii de activitate diferite, în care și-a dezvoltat cariere de succes. Poezia, însă, pare să aibă un loc aparte în lumea sa, prin ea autorul descoperind sânguincios lucruri noi, pe care, cu bucurie, le împarte cu ceilalți, în edificii lirice pline de prospețime, precum acest nou volum, intitulat „Grădina Domnului”.

O astfel de experiență bogată nu putea decât să fie benefică în pregătirea unor noi provocări și, de ce nu, a unei filosofii proprii, pe care autorul o strecoară printre versurile sale: „este toamna un sfârșit?/ Doar pentru cei,/ ce timpul i-a cam depășit!.../”, oferind și soluția, direct și simplu, exact ca pentru o nouă porție bună de viață, ce e gata să fie ingerată: „alătură-te celor ce abia încep/ și o să-ți fie bine!.../”

(**Mariana-Mihaela Cazimirovici**, scriitor)

Lucrarea, de numai aproximativ o sută de pagini, prezintă o nouă viziune a raportului dintre religie, logică și filosofie, evoluția raportului dintre ele și considerații despre transcendentalismul sistemic. Autorul pătrunde în relația sistemismului cu alte modele filosofice, vorbește despre elemente de sistemism în istoria neamului românesc și în cunoașterea universală. Cartea se încheie cu un excelent capitol de aforisme și vorbe de duh originale. Deși în format mic, cartea „Sistemismul” a lui Nicolae Vasile este o adevărată comoară, ce nu trebuie ocolită sau necităită și nici nu trebuie să lipsească din biblioteca personală a oricărui om titrat, cu preocupări de cunoaștere și nu doar de acumulare de diplome...

(**Victor Vernescu**, scriitor)

Nicolae VASILE nu este doar un om de știință, ci și un talentat scriitor, cum a dovedit-o prin publicarea atâtor cărți, abordând diverse domenii literare precum: roman, poezie, eseu, teatru. A debutat în volum în anul 2000 cu romanul „Punctul de sprijin”, un Bildungsroman, o proză autoreferențială apreciată, situație nu tocmai frecventă în literatură, și de critica literară de întâmpinare și de cititori. Editura Bibliotheca din Târgoviște, pe care o conduc, i-a publicat mai multe cărți, atât tehnice cât și literare, precum: „Inginerie Electrică. Piața produselor și tehnologiilor electrice”, „Tendințe moderne în construcțiile electrotehnice”, „Epistemologie. Perspectiva

interdisciplinară” (cea mai solicitată), „Reinventarea omului”, (cea mai premiată), a luat Premiul „Costache Olăreanu” pentru eseu pe anul 2012 și „Ioșca, Sică și Mitică”, teatru.

Eseul filosofic „Reinventarea omului” propune un model triumfiar al evoluției vieții omului utilizând perspectiva interdisciplinară, inclusiv prin modele fizico-matematice. Prin originalitatea discursului, printr-un stil atractiv, accesibil tuturor categoriilor de cititori (este dificil să prezinți noțiuni de filosofie cititorilor obișnuiți, câți vor mai fi ei), l-am comparat cu recentul bestseller „Sapiens. Scurtă istorie a omenirii” de Yuval Noah Harari. De altfel, ideea este reluată și sub forma poetică, în volumul „Universul ciclic”.

(**Mihai Stan**, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, Coordonatorul Școlii Literare de la Târgoviște)

Vocația și depășirea condiției umane: Universitarul Nicolae Vasile este o revelație, uneori contradictorie, fiindcă stilul ingineresc de a-și concepe opera, pe module, este transparent. Altminteri, șochează cu talentul de narator, portretist și filozof al existenței, deși uneori alunecă într-un moralism păgubos. Sunt sigur că evoluția sa va fi din ce în ce mai bună, fiindcă el este omul cu vocația perfecțiunii, a performanței. ...Destinul operează implacabil. Omul complex, cu dublă identitate, creatorul științific, cercetătorul, inventatorul nu se poate desprinde de creatorul de artă. Muzica este soră bună cu matematica și poezia, spune dâmbovițeanul Solomon Marcus. Savantul în aeronautică Corneliu Berbente, un alt dâmbovițean, nu s-a putut dezice de poet. Nicolae Vasile, profesor la Universitatea Valahia, confirmă teoria legăturii strânse dintre omul de știință și creatorul de artă, așa cum o făcea, de pildă, matematicianul Barbilian transferându-se în poetul modern Ion Barbu. ...Oricum, prin cărțile sale, Nicolae Vasile deschide un nou drum, alături de epigramistul filozof, savant de talie națională, excelent cunoscător al religiei, Corneliu Berbente, o nouă direcție a universului de creație a continuatorilor Școlii Târgoviștene, având rădăcini în discursul prozastic, filozofic, estetic al lui Costache Olăreanu (Cu cărțile pe iarbă) sau în scrierile lui Mircea Horia Simionescu.

(**Toma George Veseliu**, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, în cartea *Continuatorii Școlii literare și artistice târgoviștene*, Editura Bibliotheca, 2015)

De la inginerie la fascinația literelor:

Spiritul căutător, ludic și mereu tânăr, i-a îndreptat pașii spre domenii de activitate

diferite în care și-a dezvoltat cariere de succes. Poezia are un loc aparte în lumea sa,

considerând-o ca fiind altceva, un vis: Poezia... este altceva,/ nu poți să scrii,/ oricâte vei vedea,/ vei observa și vei sintetiza./ Ai vrea ceva, nu poți avea,/ ai vrea să fii, dar cum nu știi/ ai vrea să faci, nu ai cu ce/ și te trezești, și-ncepi să scrii!/ Poezia nu-i un scris, poezia e un vis,/ dacă ai ceva de spus,/ te trezești și cazi... în sus!.. Filosofoază asupra ființei umane, a destinului ei în univers, apelând la religie, logică, cu rigurozitatea omului de știință, dar și sensibilitatea poetului: Tot ce este viu,/ într-un mare pustiu,/ ca să rămân-n viață,/ simte, reține și învață./ Diferența esențială,/ a lumii vii de cea materială,/ nu ține de consistență,/ci vine din inteligență...

Menirea omului pe Pământ este prezentată astfel: Ne-am cernut din infinit,/ ca al Universului sublim adios,/ totul din haos a venit,/ ne vom întoarce-n haos?/

Universul nu-i Pământul,/ precum omul nu e Domnul,/ va fii continuu curgător,/ cu om sau fără om, în viitor!/ Omul poate exista, ca fiiință inteligentă, înainte/ sau se poate-ntoarce.../ la particulele fără minte?... Prin ceea ce a scris, abordând teme fundamentale ale existenței umane, Nicolae Vasile realizează o simbioză între știință și poezie.

(**Victor Petrescu**, critic și istoric literar, Revista *Litere*, august-septembrie, 2020)

Extrase din operă

Poezie:

A fi sau a avea

Cu *a fi*
începem prima zi,
de când ne naștem,
suntem fii,
iar când mai creștem
vrem să fim,
până-nvățăm să împărțim.

Să ai,
este dorința ta,
fiindcă *a fi*
trebuie a-nvăța,
iar ca să ai,
poți chiar fura.

Să fi,
îți trebuie o miză,
ca să creezi,
cauți o muză,
iar ca să ai,
provoci o criză.

Să fii susține omenia,
să ai aduce lăcomia,
pentru că ești,
n-ai loc în viață,
iar fiindcă ai,
te-ascunzi în casă,
să fii,
e pentru totdeauna,

Dor

Când dorm,
mereu, te am în vis,
când mă trezesc,
te am în gând,
deschid calculatorul
tot sperând,
ca de la tine să primesc,
cât de curând,
măcar un rând,
măcar un rând!...

Când pleci,
mereu,
mă doare-un gând,
că nu ești bine,
că nu mai vii,
aștept de la tine ceva,
un mic semnal,
cât de plăpând,
măcar în gând,
măcar în gând!...

Să fiu cu tine,
aș vrea să dorm,
în somn,
pot deseori să zbor,
să vin la tine,
te voi găsi,
ca împreună să putem fi,
cum mi-ai promis,

să ai,
e doar cât îți dă mâna.

Cu toate acestea,
vreau să știi,
nu este coadă la *a fi*,
ci *a avea* e ținta vie,
de ar fi și pe datorie.

Să ai e miza tuturor
care nu cred în viitor,
să fii te face a gândi,
merită *a fi sau a nu fi*?

Undele iubirii

Îndrăgostiții
nu se întâlnesc,
nu se despart,
se știu din totdeauna
și, împreună,
ca două unde,
infinutul îl străbat.
Din când în când,
fără un calcul,
unul sau altul
întâlnește un obstacol,
se cheamă moarte,
îl depășește
și merge mai departe.

Proză

Viață cu două viteze

Sunt momente în viață când intri într-un ritm, care îți place sau nu, ajunge să te acapareze total. Odată intrat în acest joc, nici nu știi cum trece timpul și nici nu faci nimic să ieși, de teama să nu găsești ceva și mai rău!...

Intrasem într-un astfel de mecanism! Eram ocupat până peste cap de probleme administrative de tot felul, conduceam, direct sau în colaborare cu alții, un institut de cercetări, firme, asociații, patronate, un club de dans sportiv și chiar și un centru de creație literară. Plecam de acasă dimineața la șapte și când mă întorceam la nouă seara era bine! Trecuseră ani buni de când viața mea curgea în acest mod.

Într-o seară, când am ajuns acasă, în timp ce mă descălțam, m-am și speriat pur și simplu, simțind că ceva mă apucă de pantaloni, chiar înțepându-mă în pulpa piciorului. Era o frumusețe de cățel, de doar câteva luni. Un Cocker negru, cu părul

măcar în vis,
măcar în vis!...

Picătura de vis

De vrei ca esența
din tine să iasă la iveală,
trebuie să fierbi,
să dai pe dinafară!

Eu, tu, noi, voi,
el, ea, ele și ei,
ce, adesea,
ne vedeam
niște mici Dumnezei,
toți, cei care avem,
sau am avut un vis,
din care ne-am trezit
și apoi l-am scris,
l-am cântat,
l-am dansat,
l-am pictat,
l-am sculptat,
l-am recitat,
repetat,
înainte, sau după ce,
devenim natură,
visele noastre, distilate,
crea-vor
o picătură de cultură.

lucios, creț la extremități, urechile lungi, care aproape atingeau pământul, botul lung, mai lung decât speciemenle comune ale rasei sale. Ochii îi erau deosebiți, aveau o lumină căutătoare de iubire și o mobilitate aparte. Se uita la mine parcă voind să spună, bine ai venit, dar cu colții lui mici, pe care tocmai îi înfipsese în piciorul meu, voia să mă atenționeze că de acum casa are un alt șef. Am încercat să-l mângâi pe căpușorul lui gingaș, dar m-a mușcat și de deget! Este mult spus mușcat, pentru că avea niște dinți destul de mici, dar suficient de ascuțiți! Oricum, intenția sa ofensivă era evidentă.

Îl luase soția, la insistența băiatului nostru, care simțea nevoia de companie în desele perioade de timp pe care le petrecea singur acasă. Până să ajung eu acasă, soția și copilul îl și botezaseră. Îl chema Blacky, după culoarea părului.

Până la efectuarea tuturor vaccinurilor a trebuit să-l ținem numai în casă, iar apoi am început operațiunea de cucerire a cartierului. Prima escapadă a fost pe stradă, apoi în parcul din apropiere, după care am căutat magazinele cu mâncare și accesorii canine, apoi dispensarele veterinare, frizeriile pentru câini etc.

De câte ori întâlneam un alt "tată de câine" prin cartier, aveam să aflu că este vecinul meu de scară, sau de bloc, sau de stradă!... Până atunci nu avusesem timp să ne cunoaștem! Câinii își vedeau de ale lor noi de ale noastre! Ne-a schimbat toate obiceiurile casei! Era un nou membru al familiei cu nevoile și obiceiurile sale.

În acea perioadă aveam ceva probleme cu fierea. La sugestia unora, făceam un tratament foarte plăcut!... Amestecam într-o sticlă miere cu palincă, în proporții egale, și beam în fiecare dimineață câteva linguri, după care trebuia să stau liniștit un sfert de oră, așezat pe partea dreaptă. Ajungeam la serviciu deosebit de bine dispus!... După ceva timp, subalternii sesizaseră buna mea dispoziție la prima oră și foloseau momentul în favoarea lor. Nu sunt convins că știau și cauza!...

Odată cu noua mea sarcină casnică, cea de a plimba câinele dimineața, nu mai puteam face "tratamentul", ceea ce a afectat buna mea dispoziție matinală, mai ales că l-am înlocuit cu un ceai de anghinare, pe care mi-l pregătea secretara cum ajungeam la birou. Cine n-a băut un asemenea ceai nu știe ce înseamnă gustul amar!... Subalternii s-au readaptat repede, de data aceasta, căutându-mă spre sfârșitul zilei!

Cățelul dădea ora trezirii, la ora șase fix, și nu greșea niciodată. Când mergeam la vreo petrecere, la vreo nuntă, sau după revelion, îl scoteam la plimbare imediat după întoarcerea acasă, în speranța că astfel îl păcălesc, să mă lase să dorm mai mult, dar nu mă ierta decât, cel târziu, până pe la ora opt. Avea și el ritmul lui și nu era dispus să și-l schimbe de dragul nimănui!

Dacă el nu dorea să se adapteze la obiceiurile noastre, a trebuit să le învățăm noi pe ale lui. Unul dintre acestea era să păzească diverse obiecte! Păzea papuci, prosoape, scaune, balconul sau chiar întreaga cameră. Când decidea el să devină paznic, nu te mai puteai apropia de acel obiect, îți riscai integritatea fizică.

Nu am aflat pe ce principiu le alegea, dar nu renunța ușor!... Putea dura zile întregi, timp în care nu mergea nici afară să-și facă nevoile. La un moment dat, am găsit metoda, îl acopeream cu o pătură și, astfel înfășurat, îl îndepărtam de obiectul păzit. După aceea se scutura zdravăn și brusc devenea cel mai cuminte băiat. Se scutura pur și simplu de răutate!

Odată, întorcându-ne din oraș, l-am găsit păzind un prosop. Am aplicat procedura, dar nu l-am acoperit bine cu pătura, a putut scoate botul pe la o margine a acesteia și m-a mușcat de o mână de a țâșnit sângele la o jumătate de metru. A

trebuit să merg la spital să-mi repar "hardul", după expresia calculatoristică a băiatului meu.

Urmărindu-l, în timp, am constatat că această pază era o formă de răzbunare. Ori era supărat că nu i-am dat ceva, ori că nu l-am luat cu noi undeva. Cum vedea că pregătim bagajele, cum se așeza la ușă. Ajunsesem să ne facem bagajele pe ascuns. Îi plăceau lucrurile urât mirositoare! Dar nu doar să le miroase, ci să se tăvălească în ele. Cum găsea vreo balegă sau vreun hoit prin parc, ataca împuțiciunea din toate direcțiile, prin rostogolire, până reușea să se îmbibe cât mai uniform pe toată suprafața corpului. Trebuia dus urgent acasă, spălat cu șampon și dezinfectat cu alcool medicinal! Bine că îi plăcea baia, nu facea mofturi! De multe ori am fost prin parc, fără el, cu o cazma, pentru a îngropa toate cele urât mirositoare. Când, ulterior, mergeam cu el, parcă știa, o lua pe urmele mele și scormonea toate locurile pe unde făcusem gropi.

Am aflat, de la un cunoscător, că avea acest comportament pentru a se camufla prin schimbarea mirosului, el fiind un câine de vânătoare.

Cu alte animale, avea un comportament diferențiat. Pe câinii mai mici nu îi băga în seamă, iar pe cei mari îi enerva mârâind la apropierea lor. Păsările, de toate felurile, îl interesau, era specialitatea lui, doar era un vânător de păsări!

Cu pisicile avea o relație specială!... Majoritatea fugeau de el, iar el avea tendința să le alerge. L-am pierdut de două ori datorită umărării unor pisici, dar de fiecare dată s-a întors singur acasă. Cu o pisică a avut o relație cu totul specială. Aceasta stătea, de regulă, pe taraba unei vânzătoare de ziare de la intrarea în parc, pe unde treceam de două ori pe zi, când mergeam la plimbare. La trecerea pe acolo, el se ridica cu picioarele din față pe masă. Pisica aceea nu se speria, din contră, venea în întâmpinarea lui, se miroseau. Deveniseră foarte buni prieteni! Nu puteam să-l mai iau de acolo! Uneori, fugea din parc și-l găseam la tarabă, cu prietena lui! A fost foarte afectat când a fost desființat chioșcul de ziare și vânzătoarea de ziare a dispărut de acolo, cu pisică cu tot. Luni de zile, fugea din parc și-l găseam pe locul unde înainte aveau loc întâlnirile cu prietena lui! Suferea vizibil! Era nedumerit!...

Anii au trecut și năzbâtiile lui, uneori enervante, alteori comice, au fost înlocuite de problemele reale de sănătate. Trecătoarele înțepături în tălpi au devenit amintiri, neplăcute și acelea, dar vindecabile.

Primul semnal serios a fost o umflătură pe unul din șolduri, care creștea și tot creștea, până nu mai putea merge. Când este vorba de o boală cu potențial de risc major, la animale, ca și la oameni, doctorii sunt de două feluri, ori adoptă metoda așteptării exagerate, în ideea că o intervenție chirurgicală ar putea agrava situația, ori te taie de câte ori are ocazia din motive numai de ei știute.

În cazul lui Blacky, am întâlnit doctori din prima categorie. Când am văzut că nu se mai poate, l-am luat, fără nicio pregătire prealabilă, și am mers cu el direct la Facultatea de Medicină Veterinară, la urgențe. Medicul de gardă l-a direcționat la Secția Ginecologie, dată fiind umflătura respectivă de pe șold. A spus că are un testicul inflammat. Era vizibil, chiar și pentru un nespecialist ca mine, că nu putea fi vorba de așa ceva, dar nu am insistat. Însă, după o așteptare de aproape două ore într-o cameră goală, am decis să merg la Secția Chirurgie, la câteva uși distanță, să-mi încerc norocul. Acolo am găsit unul dintr-o bucată, toți îi ziceau Profesorul. Cum l-a văzut, pe hol, fără prea multe discuții inutile a spus:

– Ce mai stai domnule, hai cu el în Sala de operații! Nu vezi ce este acolo?...

– Păi!... Eu mai știu ce să fac? Mă trimisese cu el la Ginecologie!
– Păi, sigur că da!... Dacă doctorul de gardă o are pe nevastă-sa la Ginecologie? Îi trimisese și ei un client!... Săracu' cățel, i-a crescut un coi pe șold! Oh, Doamne!... Câți ani are?

– A împlinit 14 ani, acum o lună.
– Aoleu, asta e o problemă! Vă asumați riscul de a-l opera?... Cred că știți la ce mă refer? Se poate întâmpla ce este mai rău, dacă-i fac anestezie totală la această vârstă!
– Da, domnule Profesor, înțeleg!...

Un colaborator al Profesorului i-a făcut anestezia. Am stat cu el tot timpul. Era ca și mort! Îi simțeam inima cum bate. Profesorul, care anterior era foarte grijuliu referitor la riscul anesteziei, după ce fusese anesteziat, uita să mai vină! Intrase o cucoană destul de atrăgătoare la el în cabinet și uitase să mai iasă!

În sfârșit a venit! Cu o atitudine și pricepere de ultraprofesionist a extirpat acea bucată de carne inflamată care, nu știu de ce, crescuse pe piciorul bietului Blacky! În timp ce opera, le și explica unor studenți ce face. La final, după ce operația s-a terminat și cățelul zăcea întins pe un pat medicinal dintr-o cameră alăturată, nepansat, cu operația descoperită, mi-a spus:

– Luați punga, cu ce am scos de acolo, și mergeți la laborator. Sunt convins că este cancerigen, dar tot atât de convins sunt că nu va muri din această cauză. A avut noroc, partea bolnavă a fost destul de izolată de corp, prinsă de acesta prin legături firave. Poate și de aceea l-a confundat doctorul de gardă cu un testicul!

– Mulțumesc domnule Profesor! Dar de ce nu este pansat? Îl iau acasă așa cu operația descoperită? Dacă se linge, sau trage de fire?

– Nu este nicio problemă. Dacă se linge este foarte bine, saliva lor este dezinfectantă, iar de tras de fire nu va trage, pentru că îl doare. Așa se face acum, medicina veterinară are regulile ei, altele decât cea umană.

Așa a fost, analizele au confirmat cancerul. L-am dus în brațe până acasă. Era cam pe la ora prânzului. I-am întins o pătură jos, pe podea, de teamă să nu cadă de pe canapea, unde era locul lui obișnuit de somn. Am stat tot timpul lângă el. Nu s-a mișcat deloc, decât gemea din când în când. Am ațipit la un moment dat! M-am trezit, ca dintr-un vis frumos, când el venise la mine și mă lingea pe față. Era ora unu noaptea! Își revenise și îi era sete! L-am convins să și mănânce ceva. A depășit cu bine momentul operației! Ne reluasem programul obișnuit casnic și de plimbări prin parc. Deși aveam curte, trebuia să-l scot la plimbare pentru nevoi, nu și le făcea acolo unde era locul lui de joacă!

Duminica făceam grătarul împreună. Când nu eram atent, mai fura carne fierbinte, sau mai rău, se urca cu picioarele pe acesta!

Din cauza modului de alimentare, prea multă carne cu oase, s-a îmbolnăvit de ficat. Îi dădeam medicamente, Liv 52, ca la oamenii. A mâncat cam un an doar carne de pește, alt an doar carne crudă macră de vită, ca alternative la carnea de pui cu os, care-l făcea să se scarpine până îi dădea sângele. Cabinetul veterinar din cartier devenise un punct obligatoriu în plimbările noastre. La un moment dat a făcut otită la ambele urechi. Aceasta este boala de care nu scapă niciun câine cu urechile căzute, datorită slabei aerisiri a urechii interioare.

Timpul trecea și devenise o mascotă a cabinetului, era de al casei. Doctorii îl porecliseră Matusalem! La fiecare an după operație, suna cineva de la Facultate să

întrebe ce face Blacky, dacă mai trăiește, în primul rând, și apoi cum o duce cu sănătatea. Deja, de la trei ani, nu mai trăia niciunul din colegii lui de operație din aceeași perioadă! El a mai trăit patru ani după operația de cancer!

A murit la 18 ani, complicațiile venind de la otită. A murit pe masa doctorului! Pur și simplu a încetat să mai trăiască, să mai respire, să mai reacționeze la durere când doctorul îi umbla la urechi! Urechile lui lungi și frumoase, pentru a căror sănătate am luptat atât, șoldul din care îi scosese un hematom cancerigen cât pumnul, pernuțele de pe tălpile lui, în care se tot înțepa și se infectau, tumorile care îi tot apăreau pe nas și în jurul ochilor în ultima perioadă, erau de acum fără viață și ele, nu-l mai dureau, nu-l mai chinuiau, doar spiritul lui mai rămăsese, care se înălțase la cer și în sufletul nostru, a celor care l-am cunoscut și l-am tratat ca pe copilul nostru!

Noi, ceilalți membri ai familiei, eram mai bătrâni cu 18 ani umani, dar totodată eram mai bătrâni cu o viață, o viață de câine! Nu poți trece ușor după dispariția unui prieten precum un câine! El devine mai mult decât un prieten, devine un membru al familiei! Dacă la început el este puiul familiei, după un timp el se transformă în bătrânul, înțeleptul, familiei, pe care toți îl iubesc, îl înțeleg, îi acceptă orice, dar nimeni nu poate face nimic să împiedice implacabila dispariție a sa! Viața lui curge mai repede decât a noastră! Așa a lăsat Dumnezeu!...

Dacă un câine ar putea vorbi, poate cea mai bună întrebare pe care ar putea-o pune viitorilor săi stăpâni ar fi, "veți putea suporta dispariția mea după vreo 15-20 de ani?..."

Epilog

La un timp după moartea cățelului, într-o acțiune de curățenie generală prin casă, în "baia lui Blacky", am găsit, într-un loc mai ascuns, un rest de șampon pentru câini, care se afla într-o recipient de plastic prăfuit, rămas de pe vremea când îi făceam lui baie acolo. O denumisem așa pentru că, fiind așezată chiar la intrarea în casă, lângă holul de intrare, era foarte potrivită pentru spălarea lui de câte ori ne întorceam din plimbările noastre. Până atunci, aceasta fusese singura întrebuintă a acesteia, motiv pentru care îi dădusem numele singurului ei beneficiar, Blacky. M-am uitat cu nostalgie la acel obiect, pe care încă se mai păstrau urme de negreală și era prăfuit de curgerea timpului, care prin mirosul specific încă îmi amintea de el. L-am privit, l-am mirosit, m-am tot întrebat ce să fac cu el, dar până la urmă l-am aruncat. Noaptea l-am visat pe Blacky!...

Se făcea că eram amândoi în curte, unde, după o ploaie, se făcuse noroi. Ne luptam, ne îmbrățișam, într-o baie de noroi, și ne murdărisem din cap până-n picioare. La un moment dat i-am spus:

- Hai să ne oprim!... Vai de capul nostru când ne-o vedea Mamy în ce hal suntem!...

- Nu contează! Ne spălăm în băița mea! Nu știi că am băița mea?...

Am intrat împreună, ca doi porci, plini de noroi, am dat drumul la duș, unde reluasem lupta. În timp ce apa curgea pe noi, ne luptam și ne pupam. Deodată, el s-a oprit și m-a întrebat:

- Unde este șamponul meu?...

M-am trezit brusc din somn, plângând. Fusesem cu el un timp și nu-mi venea să cred că n-a fost real!

INDEX DE NUME

A

Adrian BOTEZ, 5, 172, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 558, 598
 Al. Florin ȚENE, 4, 5, 6, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 196, 324, 344, 512, 628, 630, 631, 632, 633, 634
 Antoneta RĂDOI, 4, 5, 6, 55, 57, 59, 61, 64, 65, 66, 67, 91, 93, 98, 101, 211, 244, 246, 249, 252, 257, 262, 269, 281, 283, 311, 313, 319, 346, 349, 387, 527, 530, 529, 531, 532, 533, 534, 536, 537, 545, 657, 660, 669
 Aura DAN, 5, 55, 57, 58, 66, 77, 252, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 525

C

Constantin MIRONESCU, 6, 77, 78, 445, 448, 449, 450, 451, 452
 Corin BIANU, 5, 35, 39, 56, 66, 158, 160, 161, 162, 340, 374, 498, 565,
 Corneliu NEAGU, 6, 77, 479, 481, 484, 485
 Cristian Petru BĂLAN, 4, 5, 6, 23, 46, 48, 50, 51, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 148, 271, 400, 587, 588, 589, 594
 Cristina CREȚU, 5, 55, 58, 250, 251, 252, 253, 254, 256, 265

D

Dan FLORICĂ, 6, 320, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328
 Dan GÎJU, 6, 35, 336, 340, 565, 670, 673
 Doina BÂRCĂ, 5, 51, 77, 78, 82, 120, 121, 122, 124, 292, 332, 392, 645, 648, 669
 Dori LEDERER, 6, 56, 384, 385, 386, 387, 388, 389
 Dumitru BUȚOI, 5, 54, 82, 206, 211, 669

E

Elena ANGHELUȚĂ BUZATU, 5, 94, 96, 97, 98
 Elena ARMENESCU, 5, 51, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 178, 197, 472, 602, 605, 648, 669
 Eliza ROHA, 6, 244, 249, 292, 311, 487, 538, 539, 540, 541, 538, 542, 543, 544, 545, 602, 603
 Emil STĂNESCU, 6, 34, 35, 36, 41, 565, 582, 583, 585
 Eugenia DUȚĂ, 4, 5, 6, 192, 289, 310, 581, 641
 Eugenia MIHU, 6, 426, 428, 429, 430, 432, 433, 435

F

Florea TURIAC, 6, 37, 625, 626, 627, 623

Florentin SMARANDACHE, 6, 48, 50, 53, 69, 131, 172, 552, 554, 556, 557, 558, 559, 560, 632, 633
 Florentina DANU, 5, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 427
 Florica MUNTEANU-CUC, 6, 462, 463, 465
 Florin GRIGORIU, 6, 56, 77, 78, 121, 209, 263, 368, 369, 371, 373, 374, 377, 412, 448, 451, 534, 633, 648

G

Gabriela STANCIU PĂȘĂRIN, 6, 291, 292, 571, 572, 573, 574, 576
 Geo CĂLUGĂRU, 4, 5, 6, 46, 50, 51, 56, 66, 77, 106, 185, 187, 220, 222, 223, 224, 267, 292, 326, 356, 357, 358, 359, 393, 395, 401, 402, 448, 449, 452, 488, 540, 572, 573, 607, 611, 616, 640, 642, 648, 650, 653, 671
 George COANDĂ, 5, 35, 37, 41, 235, 236, 240, 241, 242, 339, 340, 447, 498, 499, 504, 565, 568, 623, 624, 625, 632
 George Titus ALBULESCU, 5, 60, 87, 88, 90, 91, 92, 93
 George Toma VESELIU, 6, 30, 32, 33, 36, 39, 41, 160, 340, 498, 499, 565, 584, 652, 654, 655
 George VLAICU, 6, 55, 56, 603, 656, 657, 658, 659, 660
 Georgeta RADU, 6, 56, 57, 524, 525, 526, 527, 528, 529
 Gheorghe A. STROIA, 4, 5, 6, 21, 46, 52, 54, 95, 97, 99, 132, 133, 146, 148, 150, 152, 153, 195, 196, 198, 205, 263, 271, 273, 274, 276, 277, 400, 412, 478, 498, 586, 588, 589, 590, 633
 Gheorghe DUȚĂ-MICLOȘANU, 6, 302, 304, 305, 306, 565
 Gheorghe MIZGAN, 6, 454, 457, 458, 459, 460, 461
 Gheorghe ȚICLETE, 6, 77, 292, 573, 603, 639, 640, 641, 642
 Grigore GRIGORE, 6, 37, 366, 367, 503 364

I

Ioan GANEA-CHRISTU, 6, 76, 77, 330, 331, 332, 447
 Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI, 6, 390, 392, 393
 Ioana STUPARU, 6, 55, 58, 77, 292, 327, 448, 451, 595, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 641
 Ion C. ȘTEFAN, 6, 51, 53, 77, 224, 291, 292, 305, 326, 327, 451, 452, 572, 573, 598, 600, 615, 617, 618, 620, 621, 656, 658

Ion MĂRCULESCU, 6, 28, 35, 36, 39, 41, 407, 409, 410
Ionel MARIN, 4, 5, 6, 21, 44, 46, 51, 52, 53, 54, 77, 81, 140, 145, 355, 363, 377, 379, 383, 396, 398, , 399, 400, 401, 402, 412, 422, 425, 560, 563, 607, 610, 649 669

L

Liliana BADEA-CÂRSTEA, 5, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119
Liliana PUȘCAȘU-RAVAR, 6, 514, 515, 516, 517

M

Maria CIOBOTARIU, 5, 227, 229, 230, 231, 232
Maria NICULESCU, 6, 51, 77, 148, 149, 187, 486, 487, 488, 489, 490, 670
Maria STURDZA-CLOPOTARU, 6, 605, 606, 607, 608, 610, 611
Marina COSTA, 5, 56, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249
Marius Daniel MIHU, 6, 436, 437, 439, 440, 441, 442
Melania RUSU CARAGIOIU, 6, 48, 50, 53, 546, 549, 550, 650
Mihaela-Mariana CAZIMIROVICI, 5, 76, 79, 215, 216, 217, 244, 249, 602, 670
Mihai STAN, 4, 5, 6, 8, 29, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 41, 129, 242, 339, 340, 341, 410, 498, 499, 503, 504, 507, 564, 565, 566, 568, 569, 570, 625, 627, 655, 671, 674
Mihail GRĂMESCU, 6, 215, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359
Milena MUNTEANU, 6, 471, 477, 478

N

Nicolae MĂTCAȘ, 6, 48, 50, 53, 411, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422
Nicolae VASILE, 1, 3, 4, 5, 6, 14, 18, 45, 53, 54, 76, 77, 78, 80, 83, 110, 123, 125, 157, 182,

214, 219, 226, 288, 301, 330, 331, 335, 375, 393, 406, 444, 447, 453, 461, 495, 537, 551, 604, 607, 610, 620, 622, 638, 645, 651, 667, 668, 672, 673

Nicoleta CRISTEA IFRIM, 5, 258, 259, 262

Nicu DOFTOREANU, 4, 5, 6, 124, 284, 645

Nina GONJA, 6, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348

O

Ovidiu JUȚUIANU, 6, 46, 51, 56, 58, 76, 77, 78, 83, 643, 645, 647, 648, 649, 650, 651

P

Petre Gheorghe BÂRLEA, 5, 37, 126, 128, 129

S

Silvan G. ESCU, 6, 56, 77, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 318, 319
Silvia BUDESCU, 5, 183, 184, 185, 186, 187, 572
Simona DOBRIN, 5, 55, 58, 60, 278, 279, 280, 281, 282, 283

V

Vali NIȚU, 6, 37, 496, 498, 499, 632
Vasile BELE, 5, 146, 151, 152, 153, 272
Vasile GROZA, 6, 46, 50, 51, 53, 77, 376, 377, 378
Vasile VULPAȘU, 6, 661, 664, 665, 666
Victor PETRESCU, 4, 5, 6, 37, 41, 67, 162, 3339, 365, 366, 500, 504, 505, 506, 507, 565, 567, 568, 570, 583, 584, 585, 625, 655, 671, 675
Violeta BOBOCEA, 5, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 171, 272
Viorica POPESCU-COJOCARU 4, 5, 6, 69, 74, 234, 508, 509, 510, 511, 512, 513

CUPRINS

<i>PREFAȚĂ</i>	7
<i>CUVÂNT ÎNAINTE</i>	13
<i>DESPRE CREAȚIE ȘI CREATORI ÎN EPOCA 2000</i>	15
GRUPĂRI LITERARE	19
GRUPAREA LITERARĂ ARMONII CULTURALE	21
GRUPAREA LITERARĂ BIBLIOTHECA – LITERE – SOCIETATEA SCRITORILOR TÂRGOVIȘTENI	28
GRUPAREA CULTURALĂ BOGDANIA.....	42
GRUPAREA LITERARĂ CONVORBIRI LITERAR-ARTISTICE	55
LIGA SCRITORILOR ROMÂNI	68
GRUPAREA LITERAR ING.....	76
DESPRE AUTORI	85
George Titus ALBULESCU	87
Elena ANGHELUȚĂ BUZATU	94
Elena ARMENESCU	102
Liliana BADEA-CÂRSTEA	111
Doina BÂRCĂ	120
Petre Gheorghe BÂRLEA	126
Cristian Petru BĂLAN	130
Vasile BELE.....	146
Corin BIANU	158
Violeta BOBOCEA	163
Adrian BOTEZ	172
Silvia BUDESCU.....	183
Elena BUICĂ-BUNI	193
Dumitru BUȚOI	206
Mihaela-Mariana CAZIMIROVICI	215
Geo CĂLUGĂRU.....	220
Maria CIOBOTARIU	227
George COANDĂ	235
Marina COSTA.....	243
Cristina CREȚU.....	250
Nicoleta CRISTEA IFRIM	258
Aura DAN	263
Simona DOBRIN	278
Nicu DOFTOREANU	284
Eugenia DUȚĂ.....	289
Gheorghe DUȚĂ-MICLOȘANU	302
Silvan G. ESCU	311
Dan FLORICĂ.....	320
Ioan GANEA-CHRISTU.....	330
Dan GÎJU.....	336
Nina GONȚA	342
Mihail GRĂMESCU.....	350
Grigore GRIGORE	364
Florin GRIGORIU	368
Vasile GROZA	376
Dori LEDERER	384
Ioan MAFTEI-BUHĂIEȘTI	390

Ionel MARIN	396
Ion MĂRCULESCU	407
Nicolae MĂTCAȘ	411
Eugenia MIHU	426
Marius Daniel MIHU	436
Constantin MIRONESCU	445
Gheorghe MIZGAN	454
Florica MUNTEANU-CUC	462
Milena MUNTEANU	471
Corneliu NEAGU	479
Maria NICULESCU	486
Vali NIȚU	496
Victor PETRESCU	500
Viorica POPESCU-COJOCARU	508
Liliana PUȘCAȘU-RAVAR	514
Georgeta RADU	524
Antoneta RĂDOÎ	530
Eliza ROHA	538
Melania RUSU CARAGIOIU	546
Florentin SMARANDACHE	552
Mihai STAN	564
Gabriela STANCIU PĂSĂRIN	571
Emil STĂNESCU	582
Gheorghe A. STROIA	586
Ioana STUPARU	595
Maria STURDZA-CLOPOTARU	605
Ion C. ȘTEFAN	615
Florea TURIAC	623
Al. Florin ȚENE	628
Gheorghe ȚICLETE	639
Ovidiu ȚUȚUIANU	643
George Toma VESELIU	652
George VLAICU	656
Vasile VULPAȘU	661
DESPRE COORDONATORUL ENCICLOPEDIIEI	668
Nicolae VASILE	668
INDEX DE NUME	681